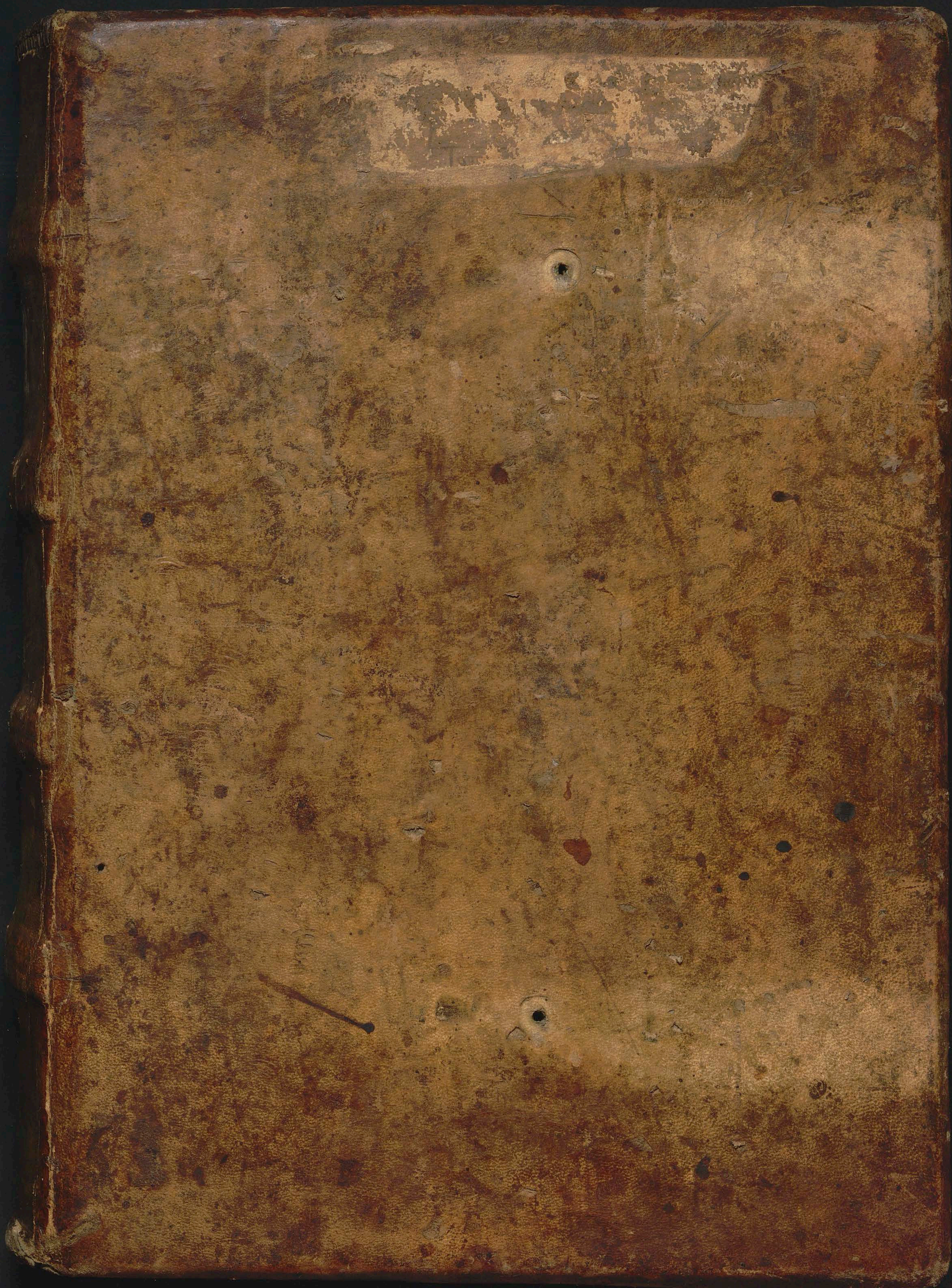
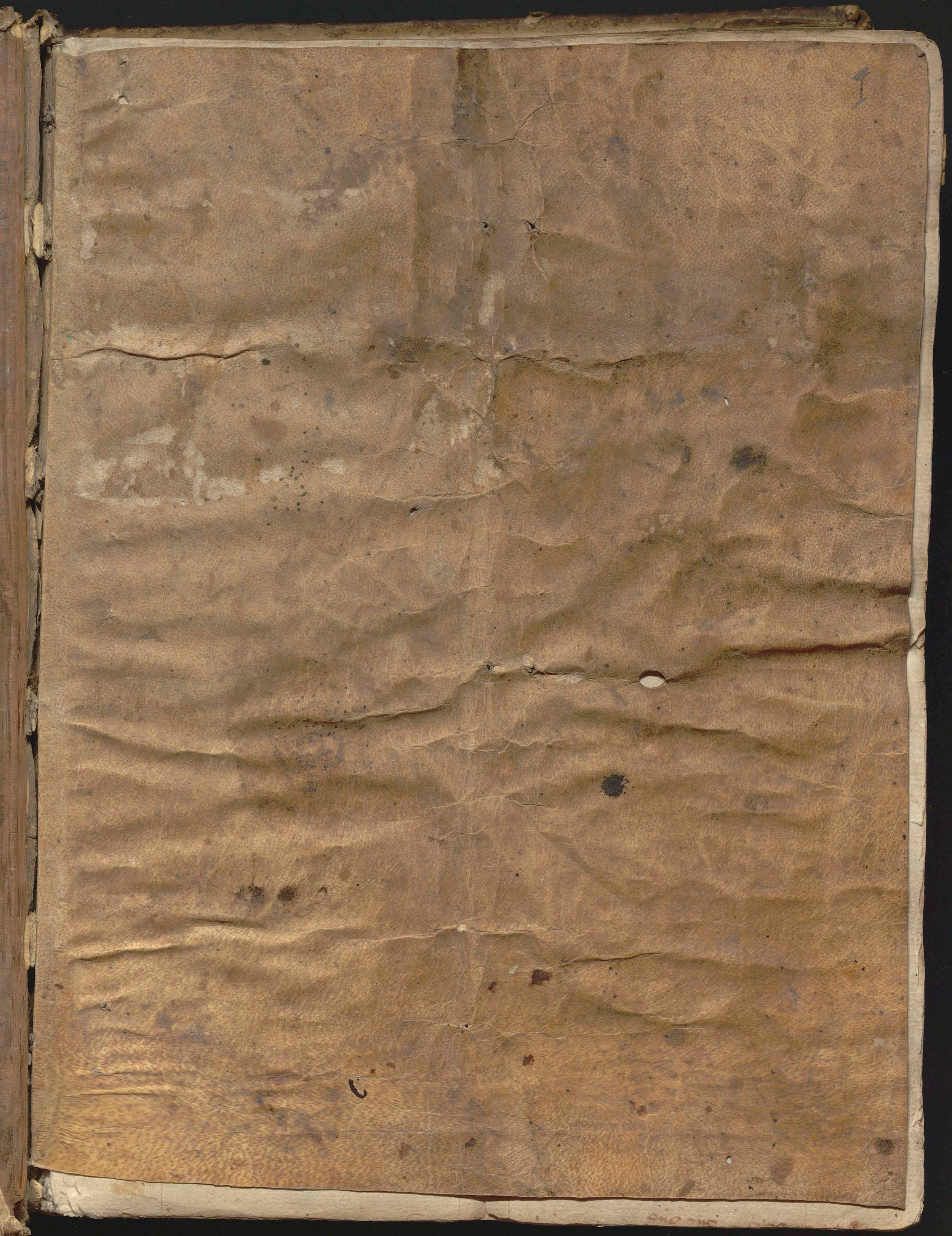

Fratris Nicolai de Lirra super Eptas Apostolorū.

[illegible]
gorra sup ad Romanos
et Corinthios

Constat 307
B ppr vel manifestum 2002

+ [illegible] 33 tabulatio 3 r

b Caput xi

a adam 3a / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] 70

1070

e

b

f fides 37

g gula 1002

c confessio 3a caritas op[illegible] [illegible] 2006
[illegible] [illegible] [illegible] 2006

d de Deo xiiij / [illegible] 50

h homicidium 18

Iuniorum 18 | Iusticia xz

n nominat xb

o abstinencia xz | ex operibus lex non iustificabitur omnis caro x7

k

Lacerna | lex 29 lex 32 | lex lucerna 3xx
lex h[ic] scripta sunt pecca quoniam ep. xa
liberalitas xx7

p pax 3x placens x2 | pena xa
p duitia 7z | passiones carnales 7x
in parvolo sunt mala quae commovere debent ...

m mors 3a | mors 39

l

gorra ad Ro et ad Chor

Dedi te in lucem gencium ut
sis salus mea usque ad ex-
tremum terre ysa. xl ix. lege-
mus gen. i°. Fecit deus duo lu-
minaria magna ut luceant in firmamen-
to celi et illuminarent terram luminare
maius ut preesset diei luminare mi-
nus ut preesset nocti luminare quidem
maius .i. solem allegorice signat pe-
trum qui princeps est apostolorum sicut
sol luminarium de quo ps. In so-
le posuit tabernaculum suum quia petro
commisit ecclesiam suam / luminare mi-
nus .s. luna signat paulum qui est
ultimus apostolorum / Sicut luna planeta
ultimus / ~~secundum illud prime~~ / ~~Cor. xv~~
Ego sum minimus apostolorum de quo sal-
va pace eius potest exponi bono
illud ~~Eccl. xxvii.~~ Stultus ut lu-
na mutatur sicut enim luna in maxi-
ma appositione solis mutatur ab ob-
scuro in lucidum / sic paulus in ipsa
persecutione christi mutatus est a stulto in
sapientem / dies signat statum iudeorum
lucem divine cognitionis habentium de
quo ps. / dies diei eructat verbum
Nox signat statum gencium in tenebris
ydolatrie manencium de quibus / Ec-
clesiastici xvii. Limpidissime sydera
flamme illuminare non poterant noc-
tem illam horrendam / Ita sunt autem
duo luminaria ut luceant in firmamen-
to celi scilicet ad firmamentum fidelium
ac celestium virorum illuminant terram
scilicet conversionem ~~terrenorum~~ terrenorum fidelium

luminare quidem maius scilicet petrus ut preesset
diei .i. conversioni iudeorum / luminare vero
minus .i. paulus ut preesset nocti .i. con-
versioni gencium iudei namque petunt
signa et greci sapientiam prima Cor. i. Ideo
petrus qui precellebat in signis apostolus
factus est iudeorum / paulus vero in sua
apostolus gencium secundum illud Gal. ii. Qui
operatus est petro etc. Hac officiorum distin-
cione providens ysa. loquitur in persona
domini ad paulum / Dedi igitur te in lucem
gencium etc. / Paulus enim doctrine radiis
illuminavit totum mundum Hic est parvus
fons primus qui crevit in flumen ma-
ximum et in aquas plurimas redundavit
et in lucem solemque conversus est Hester x.
Fons quippe primus et amarus fuit in
adolescentia in statu synagoge sed cre-
vit in flumen magnum in sua conversione
In aquas plurimas redundavit in ha-
bundancia predicacionis / In lucem solemque con-
versus est in doctorem mundi illuminatorem / Si-
cut enim lux candele amatoribus ...
ponitur ne extinguatur sic paulus
doctrinam suam in libro epistolarum inclusit
ne morte eius extingueretur / Hec est
lucerna posita super candelabrum
Luc. xi. que adhuc illuminat omnes qui
in domo sunt per quam in iiii.or partes orbis
terrarum ita ut adhuc verum sit quod ait ysa.
Dedi te in lucem gencium etc. / Singulis ubique
tanguntur ~~iiii.or~~ in introductione huius
operis. scilicet actor finis ~~materia~~ forma / Epistolarum materia
actor est paulus edoctus a domino ihesu christo
Dedi te igitur / paulus qui et adhuc par-
vulus legem didicerat a gamaliele
in primis scolis iudeorum ut ait Actus
xxii. nutritus in civitate hac secus pedes
gamalielis / sed postquam factus est vir trans-
latus est ad magnas scolas angelorum ra-
ptus est ad tercium celum ii. Cor. xii.

Ubi a xpo sumo doctore didicit Ewu[m]
gelii. notu vobis fatio ewu[m] qd euange
lizatu[m] est a me quia no e sedm ho[m]
neqz ab homine accepi illud / In scolis
eni illis didicit ordine ierarchie
sup celestis i distinccioe dinarum pso
narum de qua Rom viii scripsit dicens
qm est filii dei misit spm filii sui i cor
da nra. q clam abba pr Ordine ierar
chie celestis i distinccioe ordinu ange
lorum de qua scripsit col. i. d[icen]s sive thr
sive dnacoes sive principat[us] sive pota
tes / Ordine vo ierarchie sb celestis
i distinccioe grad[uu]m et statuu ecclasti
corum de qua p[ri]mo Cor xii. scribit d[icen]s
quosdam posuit in ecca p[ri]mu[m] qdm apo
stolos etc. Tres quide stat[us] in eccla
distinguit qui pnoc Daniel et Job in
eliud Eze xiii. sz activor[um] platorum et co
teplativor[um] / aplus vo i p[ri]mo celo sz
anglorum archanglorum et v[ir]tutu didic
ordine activorum / In sedo celo sz pna
patuu[m] ptatuu[m] et dnacoum ordine pre
latorum / In t[er]cio celo sz thronorum / cherou
bim / et seraphim ordine cotteplativorum /
In tercorum reglas ordinu i ecclia sua
tradidit / Reglam quide activorum p[ri]mo
Cor vii hec aut dico tpt breve est
Reliquu e ut et q[ui] uxores hnt sint taq[ua]
no hentes / et qui ht mudo vtunt taq[ua]
no utentes / reglam platorum i thi[mo]th[eum] iii.
oportet epm sine crimie ee / etc / Reglam
conteplativorum ii Cor iii. Nos aut
revelata fa[ci]e glam dni speculantes in ea
dem ymaginem transformam[ur] a cla[ritate]
in cla[ritatem] tamqz a dno spu Tercius eplarum
e gratia illumi[nati]o in quid gra[tia] hic est
lux de qua ysa ix habitantibus regio[ne] um
bre mortis lux orta e eis Hoc lucis
eplarum e radius q genere illumi[nati]o Sicut
illud Ecca xl in ep[istu]liat sol exuvies mo
vendi igne / etc / p[ri]m[u]s radius e p[ro]dicac[i]o

in miraclis Rom xv. Cor xiii. sig[na] aplat[us]
mei facta sut sup nos i omi pacia et
pdigiis etc. Sedus radius e sapie
in p[re]dicacoe et in eplis ephe iii mi[ch]i
aut om[n]ium scorum mio data est gra hec i
gentib[us] e[vangeliza]re inv[e]stigabiles divic[ia]s
xpi et illumiare omis que sit dispen
sacio sacrameti absconditi a secl[is] / etc / Ter
cius radius e bonitas in exe[mp]lo Unde
d[icit] p[ri]mo Cor xi imitatores mi estote
sicut et ego xpi / Quartus aut illuminacionis
eplarum effectus fuit in gentibus omnis
fugacio tenebrarum i. errorum cordium
p[er] fidem i in apicatis Cor iii. Ubi
aite in q[u]o opa be i d. av. liae e os.
Sedus est cofortacio spualiu i spe
in p[er]fectib[us] Unde ephe vi. Cofortamini
in dno et in potencia virtutis eius Dulce enim
lume et delectabile e oculis videre
solem / Tercius e inflamacio deside
riorum celestium p[er]curr[entium] in pfus colo
m sup oia h[ab]ic carit[atem] / Tercia gracia
eplarum sedm gla e doctrina salvac
ionis q[ue] gaine m[anifestatu]r in e hb[re]a ut sit ih[esu]s salu[s]
ma i. salutis mee interpretatur Agit
enim de salute p[er] xpm impetrata ep[ist]o[la]s
Eph ii. Apparuit gra dei sz nri et
de salute glificacionis p[o]st morte p[ar]ata
Ro viii. Hic aut prior e nra salu[s]
qua ta te didimus / De salute glie cor
porum in undi[que] expectamus dnm ihm
qui reformabit corp[us] humilitatis / Set
summa eplarum e in eis pces i in quas
quas misit scilicet earum divisio / sm divi
sas pces terrarum ad quas misse fuit
usqz in qt ad extremum dic / Terr
ra enim ecclas sigt de q[ua] ps Unc
dicit Do e eplia veme qz stabi
bilis in p[er]secucionibus eccles i. terra i
eodem stat / quia fecunda i bonis
operibus Gen i. Germinet terra hba

| q[ue]r [?]

m[a]r[ti]n [?]

expectacion ad p[er]petu[am] salutem c[hristi]

for[tit]er [?]

in radius [?]

durete qz in vigna gaus celestibz gem
in fonte ascēdebe dextra inriguis lum
isarum supplicie crucis tra hec pncipi
mee et ex toremi distingt cum trib
pncipalibz linguis quibz i scptus
fuit titulus crucis Jo. xix. s. lingwa lina
qz famosa erat ꝑ pom Romanorꝫ
greca ꝑ sapiam phorꝫ hebrea ꝑ
lege in deorꝫ paulus g usqz ad ex
tremu tre i epla sz salus fuit qz ro
mis q et latini erat ac gētis tam extūs
q ꝑfidis et hebreis scpsit et sic nom
dm cora getibz sz grecis et regibus
sz romis et filiis isrl sz hebreis pt
ant act. ix. qz ūo in ordine attri
butorꝫ dc dc Rauardus li. de tu
por; pro. dem sap. dem bonitas ido
vero ordine epla scpta uo romis po
tetibz pmo; scpta uo grecis sapietib
scdo scpta uo ebreis dm coletib
tercio loco pom debuit sc go patz
qualit paulus in suis eplis adeo da
rus fuit in luce grām et quo salus
sit usqz ad extremu tre cuius illumi
natois in pna et salutis in futuo nos de
grabz ortos et in extremo tre po
tos pticipes fiaat ipe saluator q
cu pre et spu sco vi. et reg ꝑ infinita s.
seculorum Amen.

Vas electois e m iste ut pret
nom̄ meū cora getibz et rege et fi
isrl. act. ix. i magna aut domo ut
ait apls ~~[illegible]~~ no solu sut va
sa argetea et aurea sed lignea et fic
tilia et quedaz quide in honore que
dam at in contumeliaz mag domi
ecclie dō qz artifex ꝑ. ~~hebr~~ uaia
uasorꝫ gna uarii gerēs distincto va
sorꝫ duplex inuit fōma penes mā
quia quedaz aurea et argetea quedam
lignea et fictilia alia penes usum quia
quedaz in honore quedaz vo i cotumeliaz
Vasa aurea et argetea sut elta ita qz
aurea sc ꝑfta argetea in ꝑfta vasa li
gnea et fictilia sut repbi ita qz lingnea
sut apta mali et incendio manifeste pa
ti fictilia ficte boni qui no ita apte s
mali et qdam quidez sz aurea argen
tea in honore. i. i usum honorabilez
ordinat in usum sz gre in psenti et
glie in futo quedam aut salicz lingne
et fictilia in contumeliaz. i. in usu uilez
i usum sz pcti in pnti et supplicii i futo
Sz quis g emundavit se ab istis que
sz sut in cotumeliaz recedēdo non
ab eorꝫ societate sed ab eorꝫ erroribz
et pctis lz alii cu eis fuit vas i ho
nore opinione magni nois quo ad bo
nam fama sctificatum purificatoe fi
dei opum quo ad mundam co sciaz vale
do quisione pctorꝫ qad sana doctriaz
ad omne opus paratum impletoe man
datorꝫ quo ad prompaz obedicaz ~~tolle~~
~~por~~ aufer rubigine de argeto et eg
dietr vas purissim tale vas fuit paulus
testate dno i verbis ppositis et dicente
anamie vas ele. e michi iste ut por
nom me etc. Singlis ubis tanguntur
m̄ vas istud comedanda eius go e.
qm opis expncaa fuit n. vas ad
mirabile ꝑ ortum subitum utile ꝑ.
officium in eleu aabile ꝑ boni con
ceptu pbabile ꝑ usum experum
Admirabile go vas in beneis si subiti
ortu consideres ꝑ qz dr vas electome
descēdi in d. s. in domu figuli et ecce
ipe faciebat opus sup rotam et dissi
patu est vas qd ipe faciebat ex luto
manibz suis. 9 usus fecit vas illud al
terꝫ sic placuerat i oculis eius ut faceret

Je. xviij. figulus v. luti humanu genus vas paulus vota pns cursus. Vas dissipacio pauli casus in terram et excecacio. Nam cecidit in terram et apertis oculis nichil videbat. act. ix. Prima collisio elocucio Saule Saule quid me persequeris. Vasis altacio pauli conuersio et erudicio et sic sic figulo xpo placuit non sicut paulus meruit. In hoc vase altato placuit summo magistro varias in sculpere et imprimere celaturas. Nam raptus ad fornacem summi artificis recepit in preciosis exemplis ierarchie, super celestis i distinctione trium personarum de qua scripsit gal. iiij. misit deus spiritum filii sui in corda nostra clamantem abba pater. celestis distinctione et officio ordinum angelorum de quorum ordinibus scripsit ad col. i. siue troni siue dominaciones siue principatus siue potestates. De officio heb. i. nonne omnes sunt administratorii spiritus in ministerium missi propter eos qui hereditatem capiunt. Subcelestis ideo in distinctione graduum et statuum ecclesiasticorum de quibus scripsit i. cor. xij. et quosdam quidem posuit deus in ecclesia primum apostolos secundo prophetas tercio doctores etc. Et tres quidem status in ecclesia distinguntur, activorum, et prelatorum, contemplatorum. apostolus ideo raptus usque ad tercium celum. In primo celo scilicet angelorum archangelorum et virtutum vidit ordinem activorum de quibus scribitur. In secundo scilicet principatuum potestatum et dominacionum ordinem prelatorum de quibus scribitur. In tercio scilicet thronorum cherubim et seraphim ordinem contemplativorum de quo scribitur. Sic ergo vas admirabile opus excelsi in quo ydea sibi impressam scilicet exemplar quod in monte monstratum posuit et debuit scribar et docere sic sigillum formam quam accepit a bar tifice in terra imprimit ecclesiis. Sic et luna lumine quod a sole mutuavit in fioribus re
fundit de qua eccl. xliij. vas castrorum in firmamento celi in excelsis resplendens gloria. Sic paulus castra gracie militancium et nocte ignorancie et umbre ecclesie illuminavit. Iam apparet quod sit tanta efficacia huius operis quod vas electionis dicitur scilicet paulus. Unde ipse ait i. cor. xi. ego enim accepi a domino et tradidi vobis. Item vas utile in remedio si officium eius in christo consideremus quod non in peracione novorum v. vas ideo electionis est mittit ut perficeret novum me(dicum). quondam ait helizeus iiij. reg. ij. afferte michi vas novum et mittite in illud sal. quod cum attulissent egressus ad fontem aquarum misit in illud sal et ait hec dicit dominus sanavi aquas has et non erit ultra in eis mors neque sterilitas. helizeus deus i. novatus sal i. vase novo sapiencia infusa novo apostolo amaritudo aquarum in credulitas gracium in terra sterilis opera inutilis. sanacio aquarum conuersio siue iustificacio gencium. paulus quod vas fuit quod gentibus portavit sal sapiencie salvatoris. hic ysachar scilicet divini incorrupti asinus fortis accubans inter terminos scilicet ierusalem et damascum scilicet synagoge et ecclesie scilicet qui primus cecidit in terram vidit requiem quod esset bona et terram quod esset optima scilicet quia raptus est usque in tercium celum et supposuit humerum suum ad portandum quia conversus in synagogis predicabat illis ihesum quoniam hic est filius dei. i. ad thim. i. ait gracias ago ei qui me confortavit in xpo ihesu domino meo. Iste asinus fortis quia fidelem me existimavit ponens in ministerio. Iste supposuit humerum ad portandum paulus ac taqua agit cursor et fidelis nuncius ihesu xpo portavit eius ymaginem in suscitatione pene nostre in predicatione sapiencie quia ymagi

nem in ope ad^o^ laborem in corpe
ad mitu no^s^ more ad doctimentum
pectauit q^o^ pmo ymagine xpi vite
dulcedo hin dicebat imitatores mi
estote sicut et ego xpi sic imitauit
depictam in pixide pectat ymagine
xpi ut abbas io dicebat i cor
xv sicut portauimus ymaginem ter
rem ita portemus ymaginem celest
ad c i ps. Scdo labore paciet xpi
sustinendo ij cor iiij. In omnibus tri
bulacom paciui sz no angustiam
et post semp mortificatiom ihu in
corpe nro circumferentes ut et vita i
in corpibus nris manifestet. Sic
imitauit pcet pondus dici et estus
i dm · p bn placato deo sui pagendo, ad
gal vi stigmata dni mei ihu i cor
pe meo por. Vn radix portabat
alios heb xiii. exeamus ad eum
extra castra i extra corpus nolu
ptates in opprium eius portantes
no em hnt etc. Tcio nom xpi
constant pdicando i cor i. pmo nos
at pdicamus xpm crucifixum etc sic
candelabrum portat lumine ut luceat
omnibus qui i domo sunt pp qm mito di
Sab · electus est iste ut portet nomen
etc Vt ac dinitius portaret et expem
plar ymaginis ad qm inpst et notam
laboris qm sustinuit et veritas nois
qm pdicauit hc in scriptis redigit sz
lux pcanda ponitur i lucerna ne
flatu aliquo extinguatur ut adhuc
vim sit qm dr vas electionis e iuste
ut por n · m · etc. Jam apparet q^e^
rinpalis · sit ca finalis huius opis qua nois
xpi declaraco et dilatatio papue ag
gentes que i libro pcandi trahitur
ut portet. Itom vas amabile i beneis
si bonum meo contentu considerans ut p
tet in qm nomine meum. Ro em e ali
ud nome sub celo in quo oporteat nos
saluos fieri act iiij. quondam dixit moi
ses aaron exodo xvi. Sume vas
nomi et mitte in eo man quatum pote
rat capere gomor et repone coram
dno ad conseruandum i generaciones vras
uas nomi paulus assumptus ad imita
tem fidei quam candidum saporidum
rotundum nom xpi candidum de
core sanctitatis saporidum dulcore
caritatis rotundum rigore pertinaci
tis quod positum est i vase quantum pot
gomor capere i. quantum sufficit pdica
tiom et doctrine exsendere quod repositum
est coram dno sz in scriptura explanatum
et hic ad conseruandum in generacionibus po
steris notandum uiteis paulo em tamq
fideli nuncio tamq uasi integro commis
sum e portandum nom saluatoris quod
portauit in corde in ore in codice,
In corde p fidem et dilectionem. Ipse
em lamina aurea in fronte erat p
tans nom dni vestimenti ut ei
conpetat qm dicit psalmo aia mea
desiderabit te in nocte et nom tuum in
desiderio aie mee. Quem fuerasse
gebat in corde qui dicebat act
xxi. Ego n. no solu alligari sz
et mori paratus sum pro nomine dni
ihu dicitur act xxi. dixit dnus deco
ego aut ondam ei quanta oporteat
eum pati pro noie meo. In ore p
doctrinam et pdicacionem in cuius ut legitur
p ciesso capite nomine xpi i sonue
rit. Hic est factus beniamin in cuius
ore inuentus est ciphus argenteus
s. nom xpi ihu genes xliiij ut
ei conpetat qm dr in ps. Narrabo nom
tuum fratribus meis io et corpus. In qmc

qui odorem notitie sue manifestat per
nos in omni loco Sin act. iii. Denunciata
uint nobis ne amplius loquerentur in
noie ihu / In eadem dicit per scripturam et per
sione in eum ut eple eius precibus
noie sint refte hic est enim locus inamo
re iam mortui uenerunt e famis me
llis / Judicio primo. qz in doctrina eplarum
nomen xpi ceta post pauli obitum
uenerit / Scripsit enim et descripsit pau
lus in suis eplis nois ihu mtiplices
cem eo dicitur s. precatur primo ut in no
i. oe ge flec. ce. 2 ti. Secundum r. ethimo.
Dt discedit omnis ab iniquitate qui no
minat nomen dni / dignitatis hebre ta
to angelis melior effectus quanto pre
illis differentius nomen hereditatem
Roma. Omnis quicunque inuocauit no
dni saluus erit / Jo. col. in omne quod
facitis in verbo aut in opere oia in nomine dni
nri ihu xo faciat / Iam appet que sit
materia huius opis quia nomen dni de
quo agitur in singlis eplis / ultio nans
honorabile et probabile in Vernes si leprum
ex terreni considerentes quia coram gentibus
et regibus et filiis isrl vidit petrus in
metas excessu act. x. Celum apertum
et descendens vas quoddam ut uel linteum
magnum iiii^or. inicis submitti de celo in
terra in quo erant oia quadrupedia
et serpentia terre et volatilia celi et
fera e vox ad eum surge petre occide
et manduca / apertio celi reuelacio sac
mentorum celestium futura per apostolos gentilibus vas
de celo descendens ad actum predicacionis
iiii^or. initia iiii^or. ecclesia i.e. ad reuela
ta uel iiii^or. mundi partes ad que se extende
dit ut ecclesiam / predicaret linteum quod
tincta non cernitur sic alia vestimenta
paulus in corrupcione apruarunt hec autem
diuersorum et mundorum animalium collectio /

diuersarum gencium et infidelium ad fidem
xpi conuersio petri mandacio est
corporis mutatione cetae corporis reparacio /
Quadrupedia romani propter unitatem
potestatis / Reptilia sunt sperata greci
propter calliditatem sapie volatilia hebrei
propter sublimitatem legis diuine Sin dog
deco ipsa solum. Dedite in lucem gen
cium ut sit salus mea usque ad extre
mu terre / distinguitur enim tra tribus
principalibus linguis quibus in scriptis
fuit tytulus diuine tab. Jo. primo. q
s. famose erant lingue latina famo
sa propter potencia romanorum / greca propter sapiam
phorum / hebrea propter legem iudeorum / pau
lus g^o. usque ad extremum terre salus
fuit quia latinis scilicet romanis ac grecis /
tam ceteris quam personis et hebreis
scripsit et nomen deo coram gentibus
scilicet grecis et regibus romanis precium et fi
liis isrl quia p^o in ordine attributorum
ut d. m. x. l. debitum prior est potencia
deinde sapia ultimo bonitas io recto
ordine epla scripta romanis potentibus
primo loco / Scripta uero grecis sapien
tibus s^o. loco scripta uero hebreis dni co
lentibus ultimo loco debuit ordinari
Iam apparet que sit forma huius
opis quia diuisio eplarum in diuer
sas partes s. diuersas regiones ad quas
misse sunt quod notatur cum dicitur coram gen
tibus et regibus et filiis isrl apparet
quadruplex ca eplarum pauli / Ca ef
ficiens nomen uas ela uas in quo
electionis est iste / Ca finalis in libro
ptandi qua ut portz / Ca materialis
in nomine xpi nomen in quo xo men
ca for lis in comunicacione apostoli distinc
ta qz coram gentibus et regibus et filiis isrl
ad exemplar g^o. ad exhortationem istius

porcatorum sicut portauimus ymaginem
terrenis iterum portemus ymaginem
celestis ut tandem perueniamus ad
perpetue salutis portum ante illo qui pectorum
nostrorum peccata portauit super lignum crucis qui cum
patre et spiritu sancto viuit et regnat per omnia
secula seculorum amen.

Incipiunt vero etc. Huic operi
super libro epistolarum premittit glo
sator prohemium siue prologum ad ex
planationem et notificationem sequentium et quasi
clauem quandam ad aperiendum totius
materie sequentis domum. In quo prologo de
terminat quedam ad librum preambula et
quedam libro concomitancia ibi assig
nat rationibus operis minor ordinis epistolarum.
In prima parte mouetur determinat primo causam
operis secundo causam excellencie et frequentacio
nis l. inest omnibus aliis epistolarum scripturis
Tercio causam [illegible] libri [illegible] quod quamuis decem
scripsit epistolas Quarto causam ordinis
vel de ordine quod epistolarum In prima causam
operis assignat duplicem primo fidei de
fensionem secundo morum correctionem. Quia
sunt parum qui ad eorum studium se
ruina delaciti etc. In prima primo tagit
necessitatem prologi saltem maioris et sua
lior notitia dicendorum. Secundo subdit
causam operis que est defensio fidei
per simile in doctrina prophetarum ibi secundum
itaque quod sicut etc. Dicit quod principia
[illegible] i. res sint et fiant requirenda sunt
[illegible] utcumque ut notitia plenior pos
sit haberi nunc enim demum finalius po
tit etc. i. negocium vel i. venerabilis et
declarari si eius origo distincte vel di
citur si quod epistolarum scripture post cum
e dicit modum rationem ordinem mo
dum quo ad formam rem quo ad fi
nem potest videri verum quod dominus [illegible]

finalius cognoscatur cognita causa secundum
itaque etc. Hic assignat primam causam huius
operis que est defensio fidei ubi primo
adducit exemplum. Secundo applicat ad propositum
ibi i. in nocte dicitur quod secundum itaque quod sicut in
uo te. post lege mosayce condicione ibi
diuine cultum mandata continebantur
prophetica doctrina fuit necessaria que diuina
sepe nascencia populi peccata sic capitam [illegible]
suppliciorum denunciacione compesceret uel
re. diuina i. regia uina denunciatione compe
sceret atque eundem populum bonorum repro
missionis i. iterum promissionibus ad obe
diendum atque seruiendum deo inuitaret commo
ueret. Itaque nouo testamento post eius aduentum
in quo christiane religionis ordo quo
ad fidem et post fidem saltem doctrina quo
ad mores tradit epistolarum pauli et ali
orum principalis securitatis est doctrina ut errores
dei contra hereticos pronunciet et pruitates
et horrificas nimia refecaret et post
futuras omnes excluderet sicut enim non scrip
sisset paulus epistolas i. in illas forte ecclesia
dubitacio modo ergo que ipse determinauit.
Sicut parum. Hic assignat aliam causam huius
operis que est morum correctio ubi primo
ad hoc adducit ueterem figuram Secundo
adaptat ea i. epistolarum sicut quando doctrina
dicitur quod secundo [illegible] sicut parum que comprehendum
Ieremia de lacu funibus colligata sicut
s. abad demelech ethiope. Ieremi
am. epistolarum siquidem doctrina ablacio
i. per doctrinam legis et prophetie atque eius
consonis testimoniis uel ut tropica funie
[illegible] ligata de lacu ignorantie et infide
litatis petere ad lucem gratie et vitam
educit. Non sunt [illegible] pfunctis precepta
dei propanos ex aliquo scriptorum signis sicut similiter
per propanos epistole pauli et aliorum
funes leges prophetie et eius [illegible] et omnis non
epistolarum scripturos hec causa operis hic
dicit causam excellencie maioris frequentatione

ratione ubi assignat excellenciam tri
plicem p^o in operis profunditate. 2^a i
fidei affectione i. infidei affectione. 3^a ter
cio in grē commendacione i. singue comme
dacone sine spei. d^r 3^a. Inter omnes illo
epistolas scriptores paulus in ebus et
pluribus forte excellit scilicet in operis
profunditate & in fidei affectione & in grē
commendacione sine spei sublevacione. In
operis profunditate quia hoc opus est ceteris
plurimis & ad intelligendum difficilius
est scilicet quo ad totum opus. Infidei
affectione quia paulus & in lege peritus ad fi
dei catholice affectionem & graciam auctori
tatem legis & prophetie induxit testimonia
ut esset basis sub columpna basis scilicet legis
testimonium sine columpna doctrine apostolice
sine fidei catholice. Sic in tabernaculo
moysi. In grē commendacione sine spei
sublevacione quia contra superbos & ar
rogantes & de suis operibus presumen
tes pro commendandam dei graciam fortiter
non desistendo, prudenter non cavendo, atque
aperte non dissimulando. quia gracia scilicet in
minus in illo cui dimittitur & clarior ap
paruit quam multa alia opera vehemen
ter ecclesiam dei persecutus pro quo summo
dignus erat supplicio i. mythemma pro
maledictione. i. commutata quo ad cul
pam consecutus est graciam & pro dampna
tone quo ad penam suscepit inmar
quo ipse spes nostra plurimum sublevatur. Sic enim audivimus de hora dam
& adulam cum xx. xiii. p primam. n. [illegible]
in propheticie vetustatis spem omnibus de
me diffidencia peccatorum colliget ita tum
sanctum fuit esse persecutorem post fratrem
apostolum & predicatorem ad utrumque
non modo dicunt spes nostra attollitur.
Inde est quod ceteris hec epistole plus ceteris
frequentantur ut psalmi dd magis alias
propheticas &c.

Gaudium est illo quod pro se scripsit.
Causa causa operis causa ex
excellencie eius & sic pro dictionibus 6.
sed dicit tamen mihi ubi primo dogmatum veri
tatem secundo remorum quorundam de epistola
ad hebreos. 6° errores ibi vii quorundam
in fama pervenit. In primo tangit
cum tempus quo mittit epistolas que scilicet prima 4^a
est prefacionibus huius operis in simula
tio. 2^a est calumpnianacium repres
sio ibi Ibi Io. itaque & 4 in scripsit
cum est convenienciam duorum testamentorum
significatio ibi Io & 10 cum. d^r quod fas
est illo quod pro mihi scripsit epistolas 10 adeo
clauso in ad personas sed huius misteri
in simulatione ut scilicet in hoc opere universi
tas summa continerit monstraret per
denarium namque ut est sigillum. s. 10 precepta man
data decalogi quaternarius vero nomen
nota est pro 4^{or} evangelia. Io itaque dece
cum 4^{or} scripsit ut utriusque legis se consona
re insinuaret atque emulorum calup
nia diluerit ipsum legis dei per moy
sen date destructor est forte calu
pniatum cuius modum in iudeorum contin
tium. Calupnia enim est falsa crimi
nis imposicio quos in dolos placatos here
boles 10. ad ecclesias scripsit ut sciret
moyses i. duos per moysen a se vel helli
tico populo apheis & egiptiorum servitute
redemptus educto 10. mandatorum doc
trinam tradidit. Itaque apostolus di eccle
sias ad plures tate ? idolatrie servi
tute redemptas 10. aplorum doctrinam
conferret. Ita est ceteris causa ubi
d^r Io & 10 cum^{or} scripsit ut duorum
t. concordiam atque convenienciam si
gnificaret quam concordiam s. & moy
ses in duabus tabulis lapideis simul
uenerit legis quibus decalogus scriptus
erat ante. Iusticia enim duarum tabu
larum convenienciam duorum t. signi[illegible]

nas quasi m i xpc / Cena dni
e magr nost idem i eandem
concordia in cena cu discipulis
pascha celebrans figuauit ibi re
pbet i p lapidem n xpc illu sig
ficatus que gessit i pcanit angu
lus s duorum pietu templi in quo
signatur ad unacio iudeorum et gencium
in eandem fidem ppim inira p
stant in oclis mris hic ~~dent~~ no
tat i ps lapidem que reprobauerut
edificantes h' fctus e c s. pane sup
celestem i sacramentum corporis et
sanguinis sui cu corpo agno coniunxit
i cu agno paschali q passione sua
signabat finiens vetus inchoans
nouu p agni r m q in vetri lege so
lempnis hostia erat r p pane i panis
speciem vel corpus suum sb spe panis
datu q noue legis sacri forma e
In sacram° em eukaristie spes panis
et vini est sacramentum et no res corpus
et sangis xpi sacramentum et res veritas
ecce res et no sacramentum p illaz i q
duo testamenta ~~figurauit~~ figauit ac q
illa duo coniungens p dcorum testame
torum co sonanciam declarauit e n rota i
me° rote sic vidit ezechiel p°
xc h'c signat vnus sz x r m q
vnus est in alio na vnui cotenui a qua
cuario co stituit xc pasc exp dicis ica
q pz misstij euidentissia vo quas eplas
pim q scpsit et distincte xo ad ecclas
in ad psonas direxit

ll de quazda in sama h' impta
p dca remouet errore quozz

dam dicencium eplam ad hebreos no fui
sse pauli pmo errorica corum opinio
ne ~~......~~ apparet opionis vero ibi q
in huc errorem occasio deduxit hmo

caco r opposicionis r ronis salone quibus
sufficientr respondet dic q° vii s xiiij sunt
eple et dicit ec qzdam in sama pcnti
dicencium eplam que ad hebreos scbit no
fuisse pauli sed barnabe vel clementis
vel caliua vel luce quos in hunc errorem
octo deduxit hmo qui n° salua cuius
noie in titulata pscribit sic osuet e
i alijs eplis et loqr sequdioc et splediore
stilo qua cete edita e quibus sufficienter
respodet hoc mo quia simo e dicenda
pauli quia nomen eius in titulo no ht q°
n° barnabe n° alicuius p dcorum cu nullius
corum noie ptitulata sit n° obiicit q pau
li no ee pnitanda est / qz diligencius e
scpta cu nale sit vnicuiqz plus nale
quo ad usum i sua lingua quas i pegrina na
m ebraice dictas illo scpsit gre nomen
no suu io pmittere noluit qz ebreis
odiosus erat cu legis destructor
arbitrantibus quo ea de legis atqz cumo
mais abolicione tractaturus erat nome
suu sbstituit pscpta noie i ne si p sc
tur r p ponet no suu in pn° eple in
uidia sui meorum vbi ubi lectionis sepcies exclu
dent lectors e imas illa epla pauli r sic
it qui et tut potenit ec Talez
facilis demonstrari qz cuc eu
no dz qui aliquin eet abuter i in finit
lz ca large accipiet pro negocio no p
pria° sic aca incethoies no sic i nale
bus Jt py legis mosayce erudicionum
pphita dec nata fuit q dent in phi
bet nea d dicit quid ad uba legis r p
pphibet ad dico que fit i fra no que fit
extra co sonans cu legi no q rra Jtem
eplaz doctrina legis r pphie atqz e li
consonis r testionijs erudita veluti tri
plia fune ecligata q no solu accipe
aplus testiona ab eu° r legere pphis

Et de libris historialibus et post et libris salo
monis. Secundo hec omnia intellectui i[n] perfectu[m]
Item hoc capitulum creatis plurimis et ad intelli
gendum difficilius quam primum ~~romanorum~~ doct
rina predicatoris facilius ergo quanto paulus pre
dicator tanto doctrina eius debuit esse
facilior Item beatus Johannes ewangelista pro
fundius et difficilius locutus fuit quam pau
lus et primo ewangelii sui et primo cano
nice sue. Secundo ad primum paulus faciliter
docebat et predicabat sed alii difficilia scri
bebant cum propter difficultatem materie tum
propter calumpnia hereticorum. Ad aliud dicendum
quod si Johannes profundius locutus est quam ad hoc
quod capitulum non tamen quoniam a decem servemi
operis sui Item quomodo summo dignus fuit
supplicio quod non fuit summus peccator quia
ignorans fecit ~~[illegible]~~ ergo ut summo dignus
supplicio. Secundo hoc intelligitur de supplicio sum
mo in genere i. in finali non in specie illius
generis Item ut sic moyses apostolus istius
mandatorum doctrinam tradidit et sic
quod primo dominus ipse dedit mandata sicut
dicit moyses ~~deutronomii~~ locutus est dominus
ad nos de medio ignis vocem verborum
eius audistis et formam penitus non vidi
stis et ondic nobis pactum suum quod pre
cepit ut faceretis et decem verba que scripsit
in duabus tabulis lapideis. Secundo mo
yses tradidit i. a deo traditum declaravit
et explanavit vel dominus tradidit ut
principalis magister Moyses addidit ut
minister mediante non fuit mediator et
dominum ~~deuteronomii~~ Item monachus uni i. solitario
quod monachus est singularis. Secundo vera singu
laris est quia equipollet huic masculino
uni ideo addidit ei adiectivum masculinum et
dicit monachus uni et licet significet commu
nem hic supponit pro persona ~~[illegible]~~

monachus monadium genuit qui in se sum
perfectus ardore. Item quod in passione
finiens vetus et inchoans novum
quam primo in baptismo videtur inchoatum fuis
se. Secundo tunc dicitur inchoatum novum
testamentum non in baptismo quia ante passionem
non habuit vim suam et tota baptismus
in passione. Item quomodo est universaliter
valens in lingua sua qua pregnans
quod omnes linguam per spiritum sanctum sciebat
post ~~[illegible]~~ grecus ago
quam omnium vestrum lingua loquor ergo in lingua
eque valebat. Secundo quamvis omnium
linguam sciret tamen hebraicam magis
sciebat in usu et promptu et ideo stilo
suo dictavit eius epistola ad hebreos
prima quia melius sciebat in ea gesta
sue et etiam quia nullam tamen oportebat
facere translationem totum n. non t. pre
ter evangelium matthei et epistolam ad hebreos
scriptum est greci;

De ordine quarum epistolarum quo
solum audita primo causa operis
Secundo causa excellentie eius et frequentatio
nis. Tertio causa numeri. Hic quarto ponit causam
ordinis et primo causam ordinis ca
lumpniosam. Secundo ceterum ibi vel potius
ideo prima ponitur quia primum gradum
erroris destruit s. superbia Item supra
primo solvendo dubitationem de ordi
ne epistolarum supponit quod epistola ad ro.
de corintho scripta fuit. Secundo contra
tes quasdam super hoc materiam
ponit et solvit ibi anno et aba
thecis apostolum scripsisse. Secundo dicit
Item prima primo verum est affirmat s.
quod epistole non sunt in ordine edite ordi
nate. Secundo hic probat quod epistola ad corin
thios fuit edita quam illa ad ro. ibi ca

stolaz aut q adcor scribit tercio vero
ordine assignt ibi Hec epla ad intelli
gendum ceteris difficilior est. dicit quod de
ordine quorum eplarum queri solet
quae non eo ordine sunt disposite
quo ab apostolo sunt quod constat non esse eu
epla quo scribitur prima ponitur que
tamen ante omnes illas alias non est scrip.
Eplam enim que ad corinthios scribitur an
istam scilicet eplam ad romanos scripsisse videtur
quia hanc de corintho esse evidenter mi
rantur exeo quod dicit vobis comendo
nobis plebem sororem nostram que est in ministerio ecclesie
ecclesie que est in cencris. Cencris enim locus corintho vicinus
ymo portus ipsius corinthi. Ex hoc
ergo apparet de corintho scrip. scilicet quia
mulier corinthia eis recomendatur
et ea ex eo quod dicat salutat nos
gaius hospes meus ac universe quem apud
ipsum gaium esse dicit illam eplam scri
beret ipse autem gaius erat corinthius
Unde subdit de quo scilicet gaio scribens
corinthiis in comendatione dicens. Ego
gratias ago deo meo quod neminem vestrum baptizavi nisi
crispum et gaium suppono ergo quod pau
lus prius scripsisset corinthiis qua
venisset ad eos scilicet quod ex quo scripsit
de corintho eplam ad romanos prius fuit
scripta epla ad corinthios quam ad romanos et tamen
epla ad romanos preponitur. Hec epla ad in
telligendum ceteris est difficilior Hic subditur
ratio ordinis dicens primo unam im
plicat causam scilicet sive profunditatem Secundo
explicat aliam scilicet gentis romane dicens
ergo hec epla preponitur id est secunda digni
tatis romanorum dicit quod Hec epla ad intelli
gendum difficilior id est quia apostolus videtur
per sectam simpliciter obtinuit in corpore
eplarum non quod prius ab apostolo sit scripta

Sed causa dignitatis romanorum qui et tunc
universis gentibus imperabat in tempore etc.
tur in romani sublimes sive coma
tes quod in tempore quo apostolus hanc eplam
eis scripsit misit cunctis gentibus
dominabantur reges sublimiores erat ci
vibus apostolis et inconnabat id est terribiliter
perspiciebat precepta publica et pena
ta cornuque fama eorum hominum resonabat

Hymno autem ab athenis Hic more
hic contrarietas iuxta predicta
incidentes tangit Ubi primo duas
contrarietates proponit Secundo oppositas sol
vit ibi Harum itaque auctoritatum conflic
tum prima contrarietas est de loco in
quo paulus eplam ad romanos scripsit
quia origenes dicit quod ad corintho am
mo quod ab athenis. Secunda est quis primus
romanis predicavit quia Jeronimus dicit quod petrus
aimo dicit quod alius ibi quos non ipse pe
trus dicit ergo aimo ab athenis apostolum
scripsit romanis dicens hiis ubi ab athe
nis civitate grecorum scripsit apostolus ro
manis eplam quos non ipse non petrus
nec aliquis xii discipulorum primum instru
xit Sed quidam iudeorum credentium
qui fidem xpi ab apostolis percepta ve
nientes romam ubi princeps orbis
residebat cui erant ipsi subiecti
que aput ierosolima didicerunt
romanis evangelizaverunt atque de di
ligenter quod aimo dicit apostolum ab athenis
scripsisse origenes vero a de corintho
Si inspice quidem aimo dicit pe
trum romanis primum non predicasse ec
clesiastica hystoria sic continent
Claudius imperator clementia divine pro
videncie petrum ad urbem romam
deduxit Et adveniens in urbe

roma p^o. christi sui clauibus regni
celestis regni aperuit Jo^o. qui super
epistolam ro. i. ubi scriptum est ut aliquid
impertiar nobis gratie spiritualis ut sic ro-
manos petri predicatione fidem tenentes
confirmare se uelle paulus dicit non quod
minus accepissent a petro sed ut duo-
bus apostolis attestantibus atque doctori-
bus eorum corroboraretur fides

P raxis itaque auctoritatem conflictu hic
proponitur questio sol. et primo
papam sic prima ibi ut dominus atheniensis
epistole dicit quorum gratia itaque auctoritatem conflictum
qui videntur dimicantes dominus primum petrum pre-
dicasse romanis quemadmodum ad alios apostolos
sed non quemadmodum ad omnes accidentes et ita
predicauit primus apostolorum sed Jo^m. Sed
non primus omnium secundum aymonem. Jeronimus
atheniensis epistole primum scripsisse corin-
thiis non perfecisse atque idem romanis de-
signasse. Vel priori p^a. ponitur genera-
ta calumpniosa ordine hic subdu-
tam. Ita io etiam dicitur. p^a. quia primum quo-
dam mali destruxit s. superbia ad quos
ordinem p^o calcatum romanorum
s. iudeorum et gentilium introducit sed
apostoli eos ad concordiam reducentes
modum autem ibi hiis itaque altercantibus
apostolus se in medium interponit. In prima
ponit allegationes eorum ibi gentiles
equales equa dicebat dicit quo uel
potius ideo prima ponitur. s. epistola ad
ro. quia primum gradum erroris destruit
s. superbia omnium malorum radicem sicut
scriptum est eccli. x. initium omnis peccati
superbia que inter celestes et in celo
orta est sed in luciferi sublimitatem mentes
inhiat sternit et silicet lacteas ut i-
ypocritis domini gloriosarum est humilitas
quia pallia appetat superbia uero ita occu-
pauerat ut isti se altercantes iudei
cum gentibus et econuerso et se sibi inuicem
preferentes dissensiones et scismata fa-
cerent. Erant enim romani de iudeis et gen-
tibus ad xpistum conuersi. Judei autem pre-
ferebant se quibus origine ducebant
et per legem propter quam soli inter omnes gen-
tes acceperant gentiles credentes despi-
ciebant dicentes propter obseruantiam legis cum
fuerunt meruisse accipere gratiam xpisti et incar-
nationem et fidem euangelii et propter merita
operum legis peruenisse christum. Gentiles au-
tem non atque ex hiis inflati gentibus
se preferebant dicentes de quo abraham
sumus cui primum facta est promissio scilicet de
xpisto gen. xii. in te benedicentur omnes
cognationes terre. nos propheticus perlatione
digni sumus deut. vii. nos de egipto
forti manu et mirabilibus signis deus
eduxit exo. xii. Nos sicco ue-
stigio mare rubrum transire fecit. exo.
xiiii. In deserto manna pluit exo.
xvi. aqua de petra produxit. exo xvii. Atque
aliis subsequentibus uelut si in ut viuamus
certa enim. Nos soli digni sumus legem
accipere exo. xx. et eius scilicet dei uoluntatem
cognoscere ad nos quoque spiritualiter de filiis
venit ut ipse in euangelio dicit. m^t. xv. Non
sum missus nisi ad oues que perierunt
domus israel. Vos gentiles autem econtra dicebant
quanto plura beneficia nobis exhibita meru-
istis tanto nos deteriores et condi-
gni propter ingratitudinem eorundem siquidem pe-
dibus quibus mare transistis exo. xiiii.
ad ydola inuicem sed consolantes post sal-
tastis que et propriis manibus fecistis
exo. xxxii. Hii sunt dii tui israel. et illo
ore quo paulo ante de submersione
pharaonis et egiptiorum laudes deo per-
solueratis exo. xv. Cantemus domino ydola

a dorisi exo. xxxiii. pca mana et
licut datu in deserto fastidisti / nun vi
tapietes redire in egyptu r collebar
nium nui xiiii. Sepe eciam dni iura
invitasti sic legit in ps r multis alijs
locis adulti xxiii nos leger xpche
tis primissum occidentalis os. xxvii no
itaqz digniores sumus nos q v. i. q
ato de xpo audiui n̄ in eu credidimus
Sin dns xpi p xphetam ait xpls q no
9s sui m sc xpls gentiles in audien
an obe in unde 9stat nos no ex
iudeis sed ex ignorancia delqsse
sic enim xphis aut aplos an audisse
mus ydola no coluissemus q autem
de gris nobilitate nos iactatis si qua
illius gla e q d. no e gla ymo sola
nobilitas e anime que moribus ornat
nec ysmael r esau puripit sic et
nos gloriari ea de eisdem parentibus sint
nati sz de abraha ysmael enim fuit
filius abrahe r esau filius filii eius. Sic
itaqz altercantibus audita altercacione romanorum
sz iudeorum r gentilium scribit apls eos
reducens ad concordiam modum in primo
xpo q apls eos ad concordiam reduxit
ho modum reducens ondit ibi pro
altercacio ita que p dca d. q. Sic itaqz
altercantibus apls remedium i eposuit
omnes aliorum contencioes sunt in de di
rimens r q bonus conciliator sz partes
repugnantes r dissidentes a iurga
do r ad concordiam reducendo norat sona
ta illos allaqua ad unam omnes concor
diam illos addens ondens illos corpo
sine meritis esse saluatos ul saluandos
q e dum demittis nate no q dic quia
omnes iudei r gentiles respectu tene
bant. Ex pgmz di sz saluacio setio
gre de dem atribui salus no nacoin p

altercacionem itaqz p dca scripsit romanis con
futans modo gentiles modo iudeos docens
eos humiliari ut omnia attribuat gre di
r ondens omnibus gentes deusse gram
dei r ewangelii x. O m̄ ipa causa r gra que bo
cari ondit quia no q debitum iustie
reddita est sed gratuita data ordine
Quod enim e gracia gratis data donata
i. munia gratis data no reddita si n
tibi debebatur anqz gram haberes iam
tibi reddita e no gra donata h tan
git ro. xi. mito itaqz h epla prima po
nit quia omni malorum ut pdem e ra
dix e s. superbia primo. Assignatis ro
mibus opis supmis posuit quedam
ad librum pambola hic subdit quedam
opm op 9 commtaria ubi tangit primo
quedam in tot librum diccenda ho que
dam dicenda in pcem libri sz i prima
epla ibi prima itaqz epla Insuma ta
git primo gnalem totius opis nam
ho gnalis actoris i tercianc ibi i te
cio r. d. q. 9tinuando se assignatis
romanis opis nunc r ordinis eplarum
explicacio q sun r quare apls romanis
scripserit supra est de materia i tercio
r mo tractandi exequi gnalis gnal
enim epla pp materia r doctrina e ewangelii
sun alii dicit s ewangelii in tercio mo ne
adobediendi ne ewangelice doct peter
hic aut i singulis sz eplis xparabit
tercios r materias quinque prima itaqz
epla. hic scribit ca prime eple r primo
materialem ho finalem ibi i tercio
sz vicia corpis i ecepac ideo forma
lem i mo 9 tractandi tale e efficacis
ipse pz. d. q. prima itaqz epla materiam
hic romanorum vicia atqz gre di bona ul
ac eos hic hortat intencio e vicia corp
dem i cecepac [illegible] vera pace r supnaz

concordiam sub manu gre i. sub potesta
gra humiliare. Modus tractatus dicit ubi c
more scribentium eplam salutacoem p
mittit in qua tamen facit commendat. in
psona sua cum dicit paulus seruus ihu xpi
non opus rnego. cum dicit seg. inicium
tractatus negocii cum addit dei gram
pres. In quibus o grue captat beniuo
lenciam post salutacoem uo utrisque ptib
biam arguit ostendens generaliter a nat
ione et iudeos a lege exorbitasse.
usque ad quem caplm deinde moris pla
ribus ostendit iusticiam scripture et salute
scz i futuro equ utrisque i ee non p legem sz
p fidem xpi ut a lege eos tollat. s.
quo ad obs suatiam ritus carnal et in
sola fide xpi eos constituat i. firmos
et stabiles faciat usque ad xv. c. et circa
finem uo moralis subdit instructo
xvi. c. usque prope finem ibi ei at qui po
c. et c. atque ingratus actor finem tenens
epla pmittit aut salutacoes dicens gra
ibus fratribus ihu cristi et c.

Hic quit hanc eplam corintho
scripsisse mittit exeo q dixit
commendo nobis plebem. Conu. hec cotum
de aquo loco conueniet scribere potuit
Item et si de coram eam scripsit non exps
scz q eplam ad coram scripsisse q p phe
bem muliem commendauit cui epla
hec quam pea misit ut dicit ut dicit glo. i
co. xvi. ubi pocius ptheopus cui mane
scam. Ad hoc uideo exobu pbac q p
eplas ad coram scripsit quia i hac epi
stola c. xv. de collect atque i urlm
pen defendis mencionem facit ad que
faciendas pius coram hortatus i. coram xvi.
et ii coram viii. Item hec epla ad i telligen
dum ceteris difficilior est. i q causam
ups videt p far. q h. ca vacanc
hnl. doctor p for e ang q difficil
or. ratio. difficilior e hec epla non tm ex
mo loquendi sz ex smarp pfunditate
no sc hyl. aug. Item uel post io pma
dica q primu gradu errorum destitut
s. supbiam. Contra fides e prima uitut
et infidelitas primu uicium. sz non
scz q non e ordo i uicijs sic i uitut
ibus q em e primu i construendo ulti
e destruendo. Item supbia omnium malorum
radix. q primo thi. ult. multa q mitunt
pcta non ex supbia sed ex i firmitate
ul exignorancia. ratio. Ad primum cum in
pcco mortali sint duo scz auersio a bono
i commutabili et conuersio ad bonum commuta
bile. r. primi dr supbia radix r v. scdi
cupiditas. Ad scdm dd. q tam auar
icia quam supbia e radix omnium malorum
uiciorum. Sz supbia et auaricia generalit
supta radix e omni quo ad genus sin
glorum quia nullum genus uiciorum e qui
aliquid inde nasciat e aut auaricia larg
e supta inordinatus amor cuiuslibet
boni commutabilis stricte supta amor
pecunie. Supbia uo large supta est
appetitus boni i commutabilis stricte
supta e amor ppe excellencie. Item
gra q est data non e reddita. Contra
q gre augmentum ea mittit impetrari
non est gra. ratio. Non impetrat suf
ficientibus meritis sz de condigno bn ad
hunc manus gre

Quoniam sunt impetrat ytalie hy
ppucenti sunt a falsis aplis et sub
noie dni nri ihu xpi i legem pphas
erat inducti. hos reuocat aplus ad
ueram et e uangelicam ueritatem scribens
eis a corintho. Romani sunt et c. Iterum
eple adro pmittit glo. preter pro
logum sine argumentum in quo ad bre
uem manifestacoem dicendorum tangit
tria primo em illos describit quibus

scribit sco tamen scribit quae scribit
ibi hos revocat apls. Tercio loc[um]
ont a quo scribit ibi scribens eis
acaye. In prima describit eos a re
gione sua patria quia romani sunt i ipos
ytalie. Scdo a religione sua ibi
hys vocati sunt et cet. Ubi cum dicit pa
nem romanorum tangit ta(m) primo acto
res. Quia hys vocati sunt aplis
aplis. Scdo forma quia sub nomine
dni nri ihu xpi. Tercio multum quia
in lege et prophas erat induci i.
ad observandum anomalia et alia
legalia secundum ritum carnale iudaicum
hoc revocat h(ic) scribit eam quae et hic
dupliciter primo revocatione ab erro
re sectatus quia hos revocat aplus
Scdo vocatione ad amorem veritatis
quia vocat ad viam et euangelium
fidem scribens eis ad corinthios. Athe
nis enim eplam inchoavit et apud
corinthum consumavit et ibi romam mi
sit. Mundum est hic capitulum huius p(ro)
logi vocatur argumentum dyal[ecti]c[u]m
et cet. alibi in alias eplas no(n) autem
argumentum dya[lecti]ca sed ab aliq[ua] eius
similitudine. Ita sic uteris argumentum
est i. manifestado sequentem con
clusionem premissas. Sic utiq[ue] pro
logi est premissa in prologo breviter
ter et sua summa manifestare inten
tionem sequentis operis. Unnomodum
q[ui] argumentum appellatur. Aliud ordina
cio premissarum sic pot accipi sap.
dum sat usitatis sermonum et dispo
sitionis sine salanes argumentorum.
Aliud illatio conclusionis ex premissis sic
dialectici argumentum i[d est] rei dubie fac
iens fidem sic pt accipi illud he

brei xi. fides est substancia rerum sperandarum
ar[gumentum] n[on] appa[rentium] q[uia] i[d est] credit ille sermo et
ist q[uo]d. iacet. Aliud medium p[ro]positum
sic pt accipi illud act. i. in multis
argumentis p[re]dicens xl. appareris eis
illa enim que ondit eis erat me
dia certa et sufficiencia ad monstrandum
et p[ro]bandum resurrectionem suam sicut iam
Aliud sig[num] evidens factorum sic accipi[tu]r
gen. xxxix. ma[gnum] g[enus] fidei retento
pallio ondit marito veritatem dom[in]i
Sic accipit[ur] Sap. v. sic auis quo
transvolat cuius iam ovenitur. Vemi
tur argumentum et cet. Aliquando huius
manifestacio dicendo sic dicitur i. ap[ud]
argumentum i. e plan[um] aliorum vel
ceterum.

Paulus servus ihu xpi et cet.
In principio huius operis sic
et aliorum operum theolo[gicorum] in
specialibus solet inquiri que in precedenti
prologo determinata sunt s[cilicet] q[ui]s auc
tor quia paulus apls que materia
quia doctrina euangelica quis finis quia
gracie doctrine euangelice. Sed de quis
modus sive forma quia dio lib
p[er] eplas speciales ita sunt tres lin
guas principales quibus scribit di
vini liber iste primus in tres partes
primo n. scribat latinis i. romanis q[ui]
ap[ud] minebat actis po. et in more que
ius grecis quia preminebat aliis i. sa
pia mundane p[h]ie. Tercio hebreis
quia preminebat aliis bonitate sine
iustitia legis divine. Primaque autem
romanam solam eplam. Scda xvi. tan
tum solam. Scdis preces per eplas scribi dum
ad p[ro]p[rio]s scribit quibusdam cetis s[cilicet] octo epi
stolas usque ad ephesios hic scribit

spalib3 psonis iiii. duas thymotheo vna tito aliaz philemoni. In prima pte
primo quasdam ecclas reuocat a malo ad bonum
sz corinthios z gal. Scdo quasdam puocat
de bono ad melius sz ephes z phi. iii. tercio
quasdam cofirmat in bono habito contra
malum imminens sz colo z thessal. In
prima pte primo reuocat corin. a malo sas
matis qr erant contrarii eius. Scdo gal
a malo erroris qr erant contra fidem.
In prima pte primo reuocat corintos a ma
lo sasmatis quo diuisi erant inter se
quia de baptistis contendebant in prima
epla ut patz scdo z tercio capto. Scdo
a malo sasmatis quo diuisi erant a pa
tre suo s. aplo quia cum contempnebant
zci psendo pferre. In scda epla ut
patz. in. xi. z xii. capto. Gal. ii. a ma
lo erroris reuocat quia lege cu euo.
recepant vnde gal. iii o insensati
galathe. zc. De bono ii a. melius prouo
cat alias ecclas z h. dup. primo iacem
do s. ephes. vnde dicit capto. v. vide
te quo caute ambuletis. Scdo i pacie
dc s. phil. vnde dr eis ca. primo nob
datu e no solum ut i eu credatis sed
etia ut pro eo paciamini. In bono contra
malu cofirmat alias dup. primo contra
malu culpe s. colo qs heretici seducere
volebant vnde ca. iii. videte quis nos
seducat. Scdo contra malu pene s. thes
sa quos adusarii turbabant z h dup.
primo contra tribulaciones presentes i im
mentes in prima epla. Scdo contra maiores
i fine futuras tpre anti xpi. In fine post
scribit eplas quatuor singularibus psonis
primo hiis qui preminebant i spualibus i
struens eos de regimine eccle sicut thi
mo. z tito. Scdo hiis qui preminebant i tempa
libus instruens eos de regimine familiaris
ut philemoni. In prima pte quia plato
sunt duo maxime necessaria s. pietas inne
ad bnfactores z securitas iustic ad de
linquentes primo instruit thimo. de pie.
contra nimia securitatem qua ingerebat
sibi. i. thy. iiii. exerce te ad pie. Scdo
instruit titu de securitate contra nimia
pietate que inssus erat sibi thy. ii. ar
gue cu omi impio instruit at thimo.
de pie. ad bnfactores primo cos rege
do epla prima. Scdo contra aduersarios de
fendendo eplam. In qua mortem eum
ad martiriu. Demu describit philomeni
qr famili benigna suscepe ultio he
bresis p singli. supra lege tuenda
cone. Auctor reddit nos solliciti
adac quendas promissiones dei breui primi
ccus possibilitas ro. iiii que promisit
deus potens e z facere. Promissionis
bonitas iiii p. dei bona promisit isti zc.
Salois vitas in palip. h. q oe pro
missas complenst ope dein. veritas
e. Recipientis utilitas ephe. i. signati
estis spu promissionis q e pignus here
ditatis. tenendas promissiones dedit he
Auctor no reddit nos dignos adop
fidei vera. i. iiii. no enim plege promissio
abrahe sed iusticia fidei. Prima via
in palip. ult. erat dne s bonitatem
promisisti primam remissione p. humilis
pacia heb. vi abraham longanimiter
ferens adeptus e promissione. pietas
sine ima. i. thi. iiii. pietas ad oia valet
est promissiones habens zc. Finalis pse
uerancia in cor. vii. has igitur habentes pro
missiones karissimi mundemus nos ab oi in
quinamento carnis et spus pficientes
sanctificacionem in timore dni. Habent at eplam
primo scribit paulus aplus romanis q erant
caput ytalie ymo tocius orbis. Scripsit
aut eam a corintho p thimoteum de fen
cem qui forte cu phebe corinthea mi
te dicitur ista roma ibant. Ea scribendi fuit

quia converime ad fidem gentiles et
iudei et hoc se prehendo discordiam
habebant / Quarta est honor eorum iudeorum
quam gentilium superbia / Quintas est eos
ad concordiam et humilitatem reducere / Quo
dus exemplaris est quam patet ex divisione
epistole / Divisio autem huius epistole in quattuor partes
na primo ponit salutacionem / Secundo exor
dium scilicet benivolencie et gratulacionem ibi primum
quidem gracias ago / Tercio narracionem ibi revelatur
enim ira dei de celo / Quarto con
clusionem capitulo ultimo in fine ibi ei autem
qui potens est vos confirmare / In sa
lutacione tria facit primo describit personam
salutantem / Secundo personas salutatas
ibi omnibus qui sunt rome / Tercio salu
tacionis formam id est gracia vobis et pax / In
prima parte primo commendatur persona
mittentis qui mittit / Secundo negotium quod mittit
ibi quod ante promiserat / Tercio donum quod
mittitur ibi qui factus est ei ex semine david
Ad commendacionem mittentis tria ponit que
suo nomini addidit secundum triplicem sui respe
ctum scilicet quia servus et quia legatus
Dei / quia predicator ewangelii / In
primo sicut eius servitutem quia servus est
ihesu christi / In secundo eius auctoritatem quia legatus Christi
ibi vocatus apostolus / In tercio magisterii
qualitatem quia doctor orbis ibi segre
gatus in ewangelium ut sic omnibus ~~fuerit~~ trinitati
~~pro p~~ fide dignior ~~factus~~ ex quo fi
deles fuerunt trinitati patri pro auctoritate filio per
magisterium spiritui sancto pro servitute / Tercia
primum ampliat tria nomina quod paulus
a dominio quia servus / quod dominus nobi
litate quia ihesu christi cui servire regnare
est / Dicitur quod paulus nomine scilicet paulus enim
secundum bedam vocatus est post commissionem
virtute humilitatis vindentis / ex opposito
situ superbie nominis sabilus / quamvis non vo
cabatur ante conversionem secundum Ieronimum Pau
lus dictus est a proconsule sergio quem convertit
et sic sergio paulo ut habetur actuum
xiii vel in signum quod sibi fecerat nomen
mutavit ~~nomen~~ / sicut papa secundum ori
~~ori~~gine non mutatum nomen
eius ante conversionem et ut post secundum ante
et post habeo mirum et dicebatur paulus
et saulus et in duabus originibus habetur actuum
xiii / Saulus qui et paulus hic autem non
paulus latine a paululum dicitur et so
nat idem quod modicus secundum glossam apud
grecos autem interpretatur ~~os tube~~ secundum Ieronimum
quietus secundum remigium non interpretatur
os tube secundum Ieronimum mirabilis sine electus
que omnia bene conveniunt paulo modo
dicitur quippe fuit ratione humilitatis
i corinthios xv Ego sum minimus apostolorum
quietus humilitate mentis et con
~~versacione~~ conversacionis id est confessa / ii non
inquieti fuimus inter vos / Os tube
efficacia predicacionis fuit enim una
de tubis de quibus numeri x fac tibi duas
tubas argenteas ductiles ad quo
cadam multitudines mirabilis autem et
electus quantum ad modum conversionis quia
in ipso actu persequendi de persecutore factus
est ~~iniuste~~ vas electionis actuum ix vas
electionis est michi iste / Iste igitur paulus
nomine servus quod donec non servitute timoris
sed amoris Ro. viii non accepistis
spiritum servitutis iterum in timore et cetera Ihesu
christi cui servire regnare est secundum glossam id est
id est salvatoris perpetua dominium
ipse enim salvum faciet populum suum a pec
catis eorum christi id est uncti vincere quod
secundum nomen humanitatis psalmus unxit te deus
deus tuus oleo leticie et cetera et ihesus
nomine eius proprium quia quod habuit ei res

xpi[sti] ad est nomen q[ui] me vult quilibet
ipse insultat dicebat xpus ipse vite
eorum / Ipse dico vocatus apostolus et ho[n]o[r]
duplex vel vocatus a deo non se intrudens
quia nemo assumit sibi honorem sed qui
vocatur a deo heb. 8. vel vocatus apostolus
ab hominibus auctoritate sic urbs roma
virgilius poeta vn[de] cu[m] dicit apostolus p[ro]
se intellexit paulus vel hic dicit ipse exigu[i]
litate quasi non sum dignus vocari apostolus
sed tu vocor paulus i[d est] qui segrega
tus ab aggrege phariseorum et doctorum
legalium tempore interdicto gal. i. cum ad
placuit ei qui me segregavit ex u
tero matris mee. i. sinagoge / Item
segregatus anno aliorum tempore [illegible] non
nemen act. xiii. segregate michi
barnabam et paulum etc. / Segrega
tus in qua i. evangelium in toto orbe predica
dum et dicitur evangelium quia bona annuntiatio
aliorum quia evangelium et angelus quia nuntius
evangelium dico dei i. a deo traditum non
humana fictione inventum gal. i. non
ab homine accepi illud **Quod an**
te promiserat. Commendato
nuntio qui mittitur hic commendatur nego
cium pro quo mittitur primo ab antiq[ui]
tate ibi ante i. ab antiquis temporibus
ad ostendendum magnificentiam
promissi nemo enim venit [illegible] nisi
per consiliis invitat ad in[tim]andum
volunt. Amplificatio qua valet ad
homines salvos fieri ad augmentum
desiderium / desiderium enim dilata
est / Secundo auctoritate actoris ibi p[ro]
misit sed dominus qui mutari non potest
tertio testibus ibi per prophetas i[n] scrip
ture poxi. Ecce dies veniunt dicit deus
et feriam domum israel et domum iuda
fedus novum etc. / Inscripturis non
solum in ubi ad maiorem permane
ciam contra oblivionem / Scripturis
in qua sunt quia ab actore et scriptore
sancto in per. i. spiritu sancto i[nspirante] spiriti loqu
ti sunt sancti dei homines etc. et sacra no
va i. subdit quia est de filio suo i.
sibi proprio et consubstali naturali non obti
no etc. secundum carnem et maria tractans sacre scrip
ture / Qui factus est ex semine david.
Commendato primo nuntio deinde cum
negocio hic commendatur / Et quo deus qui
misit mittitur scilicet xpc in commendatur ipso
primo humanitatis originem / Secundo humani
tatis cum divinitate in unione. i. q[ui] predesti
natus est filius dei / Tertio in movendo opa
tionem i. secundum spiritum sanctificationis / Quar
to per dictorum manifestationem i. ex resur
rectione mortuorum / Quinto ipsius liberi
litate ibi / per quem accepimus gratiam ori
gine non laudat actibus que mirabilis
nobilis et in confusibilis / mirabilis quod deus
ubi actor celestis [illegible] vocatur ibi
que factus est nobilis ut in via regali quo
circa ibi ex semine david / Et in confu
sibilis ubi significatur in peccatis de cetus quo
vocatur ibi secundum carnem per proprietatem
in permixcio naturarum dicit quod qui
filius factus est non dicitur natus ut notetur quod
non naturali modo natus est / sed quasi artificia
li quia de sola muliere artificio spe sa
cr[o] in. quod enim in ea natum est de spiritu sancto
est ei i. ad honorem eius quia ad nomen
eius clarificandum Jo. xvii. pater manu
festavi nomen tuum hominibus et hic ex
semine david quia de maria que fuit de
stirpe david luc. i. dabit illi deus sedem
etc. Et dicitur de semine david magis quam
de abraham vel altius ecclesia ad ostenden
dum regie dignitatis excellentiam
et ad ostendendam maiorem quod solum na
tus est et ad dandam fiduciam eis p[ro]
quibus natus quia si dignatus est nasci de
peccatoribus non dedignatur peccatores dd
nuc fuit rex mansuetus et peccator / fuit

in qua s carne no sim diuitatez
p q dat i ellige alias i xpo carnaz
s qua no e ftus s feat
anima / Ite quit sup illud paulus
glo. paulus hebraicu nome e ori
gine et uocacione / contra hebrei in
gne librum pe. 24a. hnt ad e ppol
liens / It ibidem glo. xiiij. annu
mero q dem aplorum / ad magistiu ge
cium electus e q gal. i. paulus apls
no ab hominibus neqz p homine / 24o mis
sionis illius spc scus fuit actor sed
senatus aplorum minst ul executor
Act. xiii. Item sup illud fuius i.
x cant Jo. xv. Jam no dica vos
suos 24a. h loqr deffinitiue ao
vis ibi deffinitiue tidus / Item sup
illud uocatus apls glo / excellencia
pullegio nois / Contra petrus erat
excellencior / 24o. petrus auctem s
paulus p dicacioe erat excellencior
It sup illud segregatus i elem glo.
aplus p destinatus e p dicator oibus
gentibus aly sigl pmatus q u. corp
e. No i alte regla s sim mensurez
regle glo. i. pplnm. ado mensurata
su. potius p dicacioi i paulo gnalis
fuit s ex feamo spalis qz no oibz
p dicare potuit / It sup illud de fi
lio suo glo / ex ea qui ftus e ex e
actor q effiacis maria no gadut
in eodem sedm phm. 24o. dm est
i nalibus sed i pmonibus no e dm / It
sup illud fcus sedm carne glo. fcus
quanatus e deus q no p dicatur
de eodem pricipale et supta g cu si
ho no e quanatus 24o. spale e ipo
quia quantas ei aduemens aduenit
iam existenti vn hic modu actiuis
aduenit ea ut in. supposito vn het
modu sbe / It ibidem glo. maniu

bilis manens assupto conuitabili hoie
contra g no e ho quia assumens no
e assumptu 24o. ho accipit ibi p huma
na natura / It ibidem glo. viij. ge
mens deus ho natus e sel de ptre.
semel de matre q g bis natus e 24o.
hoc aduerbium bis pt accipi large ut
dicat sola generacoem actium s co
ce di pt ul stricte ut dicat i corup
cone d no / Ite ibidem glo vn ea
se amor ftus e q g simul pt dia
q e ftus aliud a se 24o No e sic
quia ex hc sequeret diuisitas suppo
sita terpi. no solu diuisitas nocc
It ibidem glo. verpsz deus verz ho
contra g xpc e duo 24o uerq i. in
utroqz na / Item ibidem glo xpc e de
anima rationalis et caro q xpc no
e anima 24. e h. i. hec in se h / Item
ex semine dauid contra canticu ea
no ex uirili semie 24o ex semie d
ftus s mam corpulentiaz semis
no s. rem sexualez Qui p destina
tus est Comendauit p pi originē.
so carne h comedat in p o nat o bi
nome et h p mo voc p destinacio
ms ibi Qui p destinatus est ho.
rone p ftoms ibi filius di / Tanta
in. tatum p fca fuit illa vmo q
fecit dm hoiem et e con so sim aug
uo vone in se pa blicat f ibi / Ju
utute. i. i se pabilit et h e plicatr
laus vniaus q p uisa ab eterno
q p fta mendo q in solubilis p una
uendo de quis est p f bias q elegi
sti ab eterno quo ad p mu et assup si
sti vnitate psone quo ad sinx si
cabit sine. i. manando q adeum
d. g. p destinatus e q le aut h. in.
mois z h mois de psona m to mo de
na hca s d vidbr / Origo no cor
rigit liam ista ponens vero eius q e
p destinatus destinatus d. n. q p ire

destinatus est non duum eternus sed desti
natio e eternus/ filius autem dei ab eterno fuit
ens/ Ad distinctionem tertia que prima lin.(ea) he
sus predestinatus exponit hic glo. mi
nor primo sic qui sic filius dei predestinatus
e. i. sola gratia non meritis preelectus esse
filius dei. i. ut ille homo esset filius dei se
minalis non adoptiuus i virtute. i. i eadem
potencia cum patre/ hec n. filius s. qui dicitur quia
in originali filius e origine non ad
optione/ veritate non mutacione/ natu.(ra)
non creacione/ qui a dicitur filius dei i eadem
virtute cum patre patet/ sem spm sa
ficationis. i. per spm sanctificatus qui conceptus
e et natus/ per causa hec ex resurreccione mor
tuorum/ Ihesu Christi. i. ex resurreccione sanctorum qui
cum eo surrexerunt/ Math. xxvii. multa
corpora sanctorum qui dormierant surrexe
runt/ Secundo dicitur qui predestinatus e sed
nunc hic non mutatur et quasi sit filius dei
per exegesis f. s. spm sanctificationis. i. per s(anc)ti
actionem sanctificacionis datum suis fidelibus
sanctificationis inchoatur in virtute mortu
orum ex resurreccione spirituali aliorum mortu
orum morte peccati mortuorum inquantum que
fuit dominum nostrum Ihesum Christum qui in eius virtute
quia ille solus pro eos resuscitauit sic
aliquis dicitur esse filius media i finis quia
hic virtus eius ideo non dicitur qui se dei i car
ne quadam/ latens predestinatus est. i.
preursus esse filius dei. i. manifestari
quod esset filius dei et hoc in virtute s. virtutibus
sue tunc enim magis apparuit i eo virtus
dei/ et manifestari e. s. spm sancti
ficationis i. quod dedit spm sanctum discipulis
Item virtute i quam s. ex resurreccione mortuorum
Ihesu Christi. s. qui se et alios mortuos re
suscitauit/ Quarto modo dicitur qui filius dei s.
quod homo predestinatus est. i. eius humanitas pre
destinata e esse filius. i. vniri i vni
eo filio dei/ filio in quia existeret i eadem
virtute cum patre s. spm sanctum hic refertur ad il
lud secundum carnem de semine dauid sed secundum spm

sanctificationis. i. per operacionem spiritus sancti quod eius
i ca natum e de spiritu sancto e Math. i. uel ad
hoc quod dupliciter predestinatus filius dei que
ex resurreccione mortuorum. ut sanctorum qui cum eo sur
rexerunt et dicitur. ibi ab officio saluato
ris ipse enim saluum faciet populum suum
Math. i. ipse e populari nomine gratie et veritatis
Jo. i. plenum gratie et veritatis dono e(xcell)ente
dicatione. Jo. i. Omnia per ipsum facta
sunt/ nos e(xcellentiae?) beneficio in incarnationis qua
tunc nobis datus ysa. ix. filius datus e no
bis. Nondum quod Christus ostensus e esse dei
filius per spm sanctificationis viii modis Primo
quia conceptus per spm luc. i. spiritus sanctus super
ueniet in te/ Secundo quod sanctificatus et donis
repletus per spm ysa. xi. requiescet super
eum spiritus domini/ Tercio quod demonstratus per
spm Jo. i. super quem videris spm requiescere
sacra hic e qui bapt. Quarto quod clarificatus
i mundo per spm Jo. xvi. ille me clarifi.
Quinto quia apostolis insufflauit spm
Jo. xx. accipite spm sanctum Sexto quod
post ascensionem misit de celo spm s. act.
ii. facti sunt e repleti/ Septimo quia hij
qui adaptum conueniunt dat spm sanctum ephe
i. in quo signati estis spiritu sancto promissio
nis Per quem accepimus graciam.
hic quinto ostendit Christus misisse apostolum h.
bealitate ex ymo. que sunt ab eo acce
pimus s. secundaria karismata ibi per
quem accepimus gratiam/ excellentiam lega
cionis ibi apostolatum/ efficaciam predicacio
nis ibi ad obediendum fidei/ materiam
i. in quibus estis et vos vocati/ dicit igitur
per quem sed Christum accepimus gratiam i. pec
catorum remissionem cum ceteris fidelibus
commoniter Jo. i. de plenitudine
eius nos omnes acc. et apostolatum. i. predica
di auctoritatem nos apostoli spirituales Et pro
mit gratiam apostolatum quod qui gratiam dando
hic apostolatum. i. placacionem et predicacionis
officium suscipere non debet nisi primum/ No

lite asecde in moleis no em e do
nobeu accepimus in q aplat9 i oibus
gentibus glo. g° r in iudeis qr iudei co
uertere st in gentibus ul in oibus ge
tibus quia no solu in una gente
iudeorum sed et gentiu accepimus ip
aplatu in oibus gentibus rg adobe
diendum fidei i. ut faciat eas obe
dire fidei xpi in corpore to. in captiui
tate redi gendo eorum i. ellectu i
obsequium fidei accepimus i q et hoc
pnomie eius i. ut cu quia summus
eius nuncij et legati in corpore i. pro
mo legacōe fungimur ul pro nomi
ne dilatando et pdicando in corpore
in. no em nos ineipos pdicamus
sz dnm nrm ihm xpm/ p dicauit
g° ap9 graose quia accepit graz au
ctoritate quia accepit aplatu/ uir
tuose qr ad obediendum fidei gra
qr in oibus g. sapiet qr pnoie xo
in q bz i. inter quas gentes estis et
vos vocati tam iudei q gentiles rome
comorantes uocati i. xo gentis pomi
pabio more gco. uocati dico ul
in tunc p spunctoez ul etiam p
dicacoez ul uocati ihu xo i. ut sitis
ihu xo tanq abeo empti Omibus
qui st rome p9 comendacoez sa
lutat et de sedic psonas salutatas
ex in° ex regione ibi rome ex
dileccoe ibi dilcis dei ex uocacōe ibi
uocatis ex sanctificacōe ibi scis/ d° g
notatis Omnibus tam maioribus q minoribus qui
st rome sup. scibis aplz dilcis dei i
fidelibus no alys et d° dilcis i. adeo
no diligentibus deu ad denotandu q ipe
prior dilexit nos i Jo. iiij dilcis i quia
pp destinacoez/ Scis. uocatis p pre
dicacoem Scis i. ibap° sanctificatis p
peccatorum remissionem verus ordo ex dilec
cone q ipe uocat ex uocacoe sanctificand
no cu. xpo vnum. quos p destinauit hos

et uocauit et q° uocauit hos et sanctifi
cauit Gratia uobis et pax p° de
scriptas psone salutatus et cam psonarum
salutandarum hic z sbdit formam saluta
cois cuius que tangit tria bona que opta
ibi gra et pax actore aq dat ibi a deo
patre filiu sine quo no dat i. et dno
ihu xpo/ d° g° gra i peccatorum remis
sio et pax i. ad deu reconsiliato rem
quilitas mentis et ppomt graz paci
quia sine gra no hēt ua pax y sa
m no e pax impiis d° dns gra
i q et pax sit vob adeo patre uro
qui pt dare quia deus et uult quia
pr nr Jo. xx. Ascendo ad prem
meum deum et prez urm et deum meum
et uestrum Et eam a dno ihu xpo sine
quo nec dat ipe em e manus
pris p quam pr dat oia ps cxlviii. aperis
manu tua pp q oms sūt petitoes
et orones ecce in q eiant eu d°
p dnm nrm O Querit hic sup
illud qui p destinatus e glo. ho de
u bo dei assumptus filius dei e et un
hc meruit g° ho est assumptus e con
Assumens no e assumptu g° unus de
no e ho xpo. lij ho ec3 ibi p chua
na/ Jt ibidem ille ho accepit ee fi
lius dei/ q ille ho e comus quia
ppietates filij dei conuenit filio
hoīs g° no accipit ee xpo Intelli
gendum e cu de tinacōe ille ho/
Jt ibidem glo. liba uoluntas i po
tentia et tanto magis qppctore no
potuit q liberior est q e flexi
bilior ad utrumque Rio. flexibilitas
ad malu no e de essencia libertatis
sed accidens/ Jt ibidem glo qui sus
cepit et q suscepit i. ex xpo una e
in ūnitate psona q g° m° e huana

e psona ergo exponendum est que
suscapit verbo suscapit i. verbo qui
suscapit et qui suscapit. Item ibidem
glo. Ille homo unigenitus filius dei
est non gratia eciam per gratiam est ut
sit filius dei ergo filius dei est gratia est
sicut per gratiam sed non formaliter i.
filiacione gratuita sicut quis dealbari
dicitur rubee esse sed non formaliter.
Item ibidem glo. per quod eciam sermo quem
se esse natura genuit in filio quod natura non est
genita ergo genuit expone genuit
i. gignendo dedit. Item ibidem
glo. xpc secundum quod homo predestinatus est ergo
ut sic filius dei quod homo secundum quod homo est filius
dei, non illud est ad quod ut sit predestinatus
ergo ex quo ergo dicitur xpc secundum quod homo
predestinatus ut sit filius dei ergo duplex
est non quod determinare principium predestinatus
etc. non est ad hoc verbum sic
et sic filius. Item ibidem glo. quem solus
ut xpc secundum quod homo sic persona et respondet
quod non quod xpc secundum quod homo est
rationalis nature in divina substancia quod est
persona et ideo non est in divina
substancia ponit etiam in diffinicione persone quod
respiciat distinccionem singularem totalem
et perclarare et incommunicabiliter quod non est
pars alicuius tocius non cum dignitas
quia non subsistit per se in ipso supposito
sed iuncta est digniori sicut signat dicitur
nune in supposito divino. Item ibidem glo.
qui solus ut quod ille homo semper fuit et de
quo non ideo dicendum sine determinacione quod
si queratur an ille homo sic homo simpliciter con-
ceditur ergo non est simile quod iste homo actibus
i. apte eternum et implicatur negacio
que facit exclusionem alterius nature
si simpliciter consideretur. Item super illud
verbis gentibus glo. et in iudeis cum

eis ieiunabat quod petrus erat apostolus
iudeorum non paulus sed illud gal. ii.
Cum operatus est petro etc. ergo Item de
ore prescitaverunt petrus erat apostolus
cum ieiunabat cum gentibus paulus romanis
domabat. Item super illud ideo patre et
domino ihesu xpo quit quare amittit
spiritum sanctum cum in divinis sint opera in-
separabilia ergo glo. spiritus sanctus i. intelligitur i. patre
et filio ut nexus in eo tercius Pri-
mum quidem gratias ago pro quo
posuit salutacionem hic ponit exor-
dium sine gratulacionem qua o. co-
gaudere bonis eorum hic autem ordine
duplicatur primo possessum secundo passionum
ibi desidero enim videre vos possessum
ostendit sic cogaudere bonis corporis
et explicatur primo de optentus gratias agen-
do. secundo perpetue dicitur orando ibi te-
stis est enim mihi deus ut tamen ut ad eos
veniret posset obsecrando ibi obsecrans
si quo modo. Circa gratiarum accionem tan-
git quod de plice tam videlicet efficacem
ibi primum quidem gratias ago formalem
ibi per ihesum xpm finalem ibi pro omnibus
materialem ibi quia fides vestra diffunditur enim
dumum est materia laudis dicitur quod primum i.
an omnia consuetudo enim apostoli erat ag-
gratiarum accionem in principio que hic mens est
melius. Unde augustinus quod melius aut cor-
de geramus aut ore promamus aut ca-
lamo exprimamus quam deo gratias et
primum quidem i. principaliter a nobis quia
etc. mundi est gratias implicantes dicunt
per pluralitate diffusionem ago non
tamen deo de meo qui debitis est omni p-
recacionem sed melius per gratiam spaliter
augustinus in glo. gratias deo agere est sen-
tire omnia bona a deo data esse et pro eo
laudare corde ore et opere Nam dicitur
at quod debitum est deo omni peticionem mal. vi°

ij. nuqz no num deus cat nos / ppa
noro p fide i. thm m qui e salua
tor om maxie aut fidelui / Justo
vn p gnu in karitate ij. cor v. i
karitabo in illis r ero cor de ij / Aplor
pspale eloqm. Jo. ix. A sacdo adpa
trez me i r pucz v. diu / Ucor pm
separabilez fruitom pos dta gens
eg est deg dey coz r e. Agit go
gras apg pnca. qua so in laplat
qua gras in plali / Veruat qr ago
no dico cu sapict qr do r e pihm
xpm p que oma bona dant / nob
e cu mediator di r hom / Jo. v. q
aa r dicas pihm xpm ago i qm
gras pomib nob / in apicatib / pspa
cnatib / p fes r hc qua fides ura
anncaat in vniuso mudo sic acci
pitc dnacet ssus r motc i mebru
Jo at papiue de fide gras agit qr
fides e fudamtm om bonoro sine
qua impos be e place do / heb xi.

Testis m est michi deus Cunc
agit apls pbonis obtenes hic do
sc orare popane dig r ut crcdu
ei ea fiat p que ad hibeter fides
smoi pm est asscio iuracois ibi
test e m deg q e strus iurantes
ibi / Cui smo in spu e tm e possi
bilitas smonis ibi qua sp i oroi
bus meis qn go aliquis iurat / rei
de digno e qui iurat r possibilis
e vel p qua iurat / credend m e ci
do q. test m e quasi dicat r utiqz
credend m e in qr test e m deg
quo teste no e tutum mentiri / cu
sic test r iudex Jo. xxxv. Jmat
aut hic apls sim Aug. Inq con
fidimt qui dicut nd licz iurare vn
sz do smo in spu meo. i. corde et
aio spem. de q e reos q oderit in

spu r virtute opertet adorare / Jo. iiij. ul
in spu meo. i. in spualib obsuatib
no in carnalib ut oli. gal. i. Conti
nuo no acquieui carni r sangi ser
mo in qua in ewo sibi cui p dicado
no in legi sim / sic em smus diffr r
filij sic lex r ewm qua lex data p
sm cwm p filim / Jo. i. lex p moysen
data e gra r vitas pihm xpm / Aug.
breuis dra. legis r ewm tior r aor
cce smeu utile / qua deo exhiem
qr notat ibi cu q me diabli qr vo
lutari / qnotat ibi in spu m. noble
qr p diacon esse / ibi m ewo. fili
testab m q q scp m oronib meis i.
sp quecuqz oro incora mi facio r
mi mear sum ul dm incorez mi
facio q i pa dabo opam hic vos
in meoria r h sine in emissione ko
raro crerro ul canon Oro coenda
blis / qr mlta et Vn do plalic i oroi
bus meis qtra illos qui paro sut i
orōe qr qmncata Vn do meoria
mi facio qtra illos qui em cruit
pse qr qtinuata Vn do sine i ter
missioe qtra illos qui i ctinue ho
ras aquas **Obsecrans si quom**
pspum t Cunc egit apls pmo de
bonis obtenes orauit ho poptine
dm hic tcio obsecrat ut ad eos ve
nire possit / Ubi pmo exprimit ve
hementez affectom ho in qrit me
pspirate ibi Si qm pspm Tcio ap
ponit debita qdicom ibi In vo
lunte di. Dicit g. Ego i. qm obsecrans
i. cu admiratione orans obsecratio em
e oro cu admiracoe sic ppassione r
Jnq. pax eius vehemes desidiu
Jnq. xxiij obsecrationib loquitur pauy
obsecrans in q. Si quo i. quacuqz ra
facili ul difficili. Vn hec deca forte
me alias cesure appellauit [struck]
aliu hyeme s. ul etate pspu ie hea

veniendi ad nos p[er] q[uem] p[ro]sp[er]um iter faciat no
bis deus s[e]c[un]d[u]m z[e]l[u]m in volun[tate] dei i. s[e]c[un]d[u]m
volun[tatem] non q[uo]d volun[tate] dei ... pro
speritate stultor[um] p[er]det eos / **Desidero**
enim videre vos. Superius ostendit ap[osto]l[u]s
p[er]fectum sic congaudendi bonis bonor[um] hic
idem ostendit p[er] affectum suum ostendit aut[em] affectum
i[n] pl[ur]alit[er] primo eos videndi / Secundo ad
eos veniendi i[bi] nolo aut[em] vos ignorare
Tertio eis p[re]dicandi ibi grecis ac bar
baris / Circa affectum videndi eos impli
cat tria s[cilicet] videndi desiderium ibi de
sidero videre / causam ibi ut aliquid impar
tiar / Commodum hic duplicat primo illor[um]
sp[eci]alit[er] ibi ad confirmandos vos / Secundo
suum et illor[um] commune ibi et simul consola
ri. d[icit] ergo desidero enim q[uasi] ita obsecro
to venire venire enim quia desidero videre
vos / Hoc n[am] multa s[an]ctor[um] visio [illegible]
firmum facto exhilarat / Hoc exhilarat
facie amici sui loquitur aut[em] hic singulari
ter quia amicabiliter loquitur et non vitat au
ctor videre in qua adhibet ut aliquid impartiar
nobis gr[ati]e sp[irit]ualis non carnalis. i. ut
p[er] p[re]dicationem meam percipiatis nobis doc
trinam bonam dabit gratiam non d[icit] / ut aliquid
a nobis percipiatis gr[ati]e temporalis / [illegible]
non q[ui]a [illegible] s[ed] nobis [illegible] heu de moder
nis dicit qui despiciuntur ad manducan
dum etc. / Impartiar in q[uan]t[um] h[abe]t ad confirman
dum nos [illegible]. Et cum aliqui confusi
confirmati fuerint vos [illegible] aut[em] eos confirmare
s[ecundu]m glo[ssam] / non quamvis accepissent apost[olum]
sed ut in ore duor[um] testium stet omne
verbum / vel d[icit] confirmandos quia iam apost[olum]
erat firmati a paulo aut[em] confirmati i. am
plius firmati. i. q[uasi] desidero videre vos
i. simul consolari in vobis per eam fidem vestram
atq[ue] meam. i. p[er] fidem vestram que una e[st]
in me et in vobis [illegible]. Omnibus d[icitu]r una
fides que fides in vita e[st] i. omnibus in e[st]

vos vel que e[st] in vobis operantibus e[st] in me et
in vobis operatur enim in nobis amorem mu
tuum amore vero magnum solacium de
cet plato profectu s[ib]i dictor[um] in [illegible] Jo[hannes]
maiorem hor[um] non habeo gratiam quam ut au
diam filios meos in veritate ambula
re. / **Nolo aut[em] ignorare.** Tangit
ap[osto]l[u]s affectum suum videndi vos nos hic
secundo tangit affectum veniendi ad eos ubi
ostendit [illegible] primo veniendi propositum ibi
sepe proposui / Secundo adventum impedi
mentum ibi et prohibitus sum usq[ue] ad huc
tertio fructum in veniendi ibi ut aliquem
fructum / Quarto fructus exemplum ibi si
cut et in ceteris / dicit ergo nolo aut[em] q[uasi] di
cit desidero videre et venire et ad vos
io aut[em] non veni quia prohibitus sum / No
lo aut[em] vos ignorare fratres / expedit
enim subditis scire prelatum suum ad eos
affectum ut libentius eum audiant quia
sepe proposui non solum volui proposui
n[am] addit firmitatem veniendi ad vos
et prohibitus sum usq[ue] adhuc aliquibus
impedimentis Inq[ui]rit [illegible] quia causa e[st]
dum de simul ap[osto]l[u]s ubi predicet et ubi
non et ubi forte p[ro]p[ter] p[e]cc[at]a cor[um] prohi
bitus fuit / proposui in qua ut aliquem
fructum habeam in vobis i. ut vos fa
ciam p[er] mea p[re]dicatione et ego de
vobis premium aliquod acquiram etc. impli
cat utilitatem c[uius] sic doctor de di
scipulis i[n] ep[isto]la ad tes[salonicenses]. que enim e[st] spes
vestra et corona glorie nonne vos an
te dominum habeam in qua fructus in vobis sic[ut]
in ceteris gentibus erat enim ap[osto]l[u]s gentium
[illegible] inq[uam] provocat eos exemplo
alior[um] **Grecis ac barbaris** / post
notificationem sui affectus primo eos vi
dendi / Secundo ad eos veniendi hic noti
ficat desiderium q[uo]d h[abe]t eis p[re]dicandi
ubi ostendit [illegible] quare desiderat eis

predicare primo apte sum quia debitor est
Secundo apte evangelii quia virtus dei est ibi
non enim erubesco evangelium Tercio ex parte
te dei ibi iusticia enim dei Circa debitum
predicacionis tangit tria primo generalitatem
debiti quia grecis barbaris Secundo promp-
titudinem solvendi ibi quod in me promp-
tum est Tercio voluntatem amplius
dilatandi ibi Et vobis qui rome estis
Dicit igitur grecis quia volo fructificare
in omnibus quia debitor sum evangelii
grecis scilicet prima cor ix. Ve michi est si non
evangelizavero. et hoc grecis ac barba-
ris id est qui nullam legem tenebant
barbaros enim vocat gentes nullam
legem habentes ponit autem grecos propter
derivacionem philosophice abeis quia secundum glo-
sam in undicia philosophia a grecis suscepit
exordium et debitor sum et sapien-
tibus dentibus philosophis id est eruditis in verbis
humanis et insipientibus id est ineruditis
ita inquam quod debitor sum ex suscep-
to officio quod in me promptum est id est paratus
sum quantum in me et vobis qui rome
estis id est non solum grecis immo quos cri-
sto evangelizare spero erat paratus apostolus
sic et predicator semper debet esse paratus
ut lingua sua sicut apostoli esse calamus
scribe velociter scribentis Debitor
sum hoc nomen obligatus multa dicit
debet enim deo hoc est et proximo Deo dicit
tria unum bone debitum Aliud bone be-
neficium e tercium vice depositi dicit gregorius E
mendam quod delatis id est xxiiij quod debetur
reddere pro delicto io peccata dimitte debi-
ta nostra Dimitte nobis debita hic reddi-
dit in ope pena Tercium plenissime
vim xxxiiij eligite hodie tum paratissime
sine debeatis et erudistis absit a me
hoc ut relinquam dominum Romanorum deum

visibus acceptus luc. xvij. dicit. Debet dno at
xviij. mitte eum in carcerem donec reddat
universum debitum Sibi dicit tria secundum tres p-
tes carnem animam et corporum Dicit ergo
Carni mortificacionem scilicet debitores su-
mus non carni ut secundum eam. Corpori
mundiciam in xx. id est prima et sicut verum gran-
dem domine quia pro gloria Voluntati spiritualis
tatis displicenciam scilicet xvi. Debemus nos
firmiores imbecillitatem infirmorum susti-
nere et non nobis id est spiritualitati michi placere
Proximo dicit tria secundum triplicem actum cordis
oris et operis Dicit gregorius Dileccionem cordis
Io. xiiij nominis quod quia debeatis ut in
Instructionem oris ut hic grecis ac bar-
baris debitor sum homo id est Subiec-
cionem operis et hominibus que hominibus et spiritua-
libus Io. iij. Denique omnibus animabus po-
nere Dominus et in et nos de. Incorpa-
libus Io. xiiij. sicut lavi pedes vestros
Incorporalibus ecce in decima paupere
tua sine expectacione et redde illi debi-
tum et unde illi pacifice in mansuetudine
Non enim erubesco evangelium Hic ponit[2]
ro motiva ad predicandum ex parte evan-
gelii ubi commendat apostolus evangelium primo
respectu sui cum dicit non erubesco Secundo
respectu dei cum subdit virtus enim dei est
Tercio respectu ipsius cum addit in salutem omni
quo evangelium est honor apostoli virtus salus
dei salus ipsius Dicit ergo non enim quasi
et bene paratus sum non enim erubesco
evangelium id est predicacionem crucis licet stul-
ticia videatur i cor. i. Nos autem pre-
dicamus xpm crucifixum iudeis quidem
scandalum gentibus autem stulticiam stul-
te enim erubescere evangelium quia qui me
erubuerit et sermones meos filius hominis
erubescet eum et cetera luc. ix. Non eru

d vo

besar in quod evangelium quia virtus dei est ipm
evangelium. dupliciter. primo modo dicitur virtus dei quia
virtutem dei iudicat. i. [illegible] nos pre
dicamus dei xpm virtutem et dei sapientiam
Secundo modo dei virtus dicitur quia virtute fit
remissione peccatorum Jo. [illegible]. Ita vos
mundi estis per sermonem quem locutus sum
vobis virtus in qua valet in salutem
omni credenti omni in quantum credenti iudeo
primum i. maxime et principaliter quia ei primo
destinatum [illegible] ubi dicit misit dominus i
iacob et deinde greco i. gentili cre
denti. In greco enim sonat gentili ut
iudeo dicit glo. vel iudeo primum i. maxime
supple est virtus evangelium et greco gentili
quia iudei non solum seducti erant
sed eciam alios seducebant gentiles autem
seducti erant sed alios non seduce
bant item i. Sunt autem quidam nam illo
rum et seductores maxime qui exe
cucione fuit. Iusticia enim dei.
Hic ponit [illegible] motiva ad predicandum
evangelium ex parte dei et hominis quia iusticia dei
in eo revelatur legitur autem hoc dupliciter primo
sic Ita evangelium virtus dei est in salutem
omni credenti Justicia enim dei qua gra
cia iustificat revelatur in eo i. evangelio
que iusticia est omnium [illegible] crescenti
ex fide dominus [illegible] in fide alterius
i. que iusticia est omnium perfecte credenti Hic
dicit propter illos qui credebant quosdam arti
culos quosdam non. Secundo sic iusticia
dei qua scilicet promissa impleuit revelatur
in eo scilicet qui credit iustam deo ten
dens ex fide i. ex fidelitate dei promit
tentis in fide hominis credentis quia in
eo quod credit apparet deus iustus et fi
delis. Sic quasi iusticia iustificate Ita
ex fide sic scriptum est [illegible]. Iustificat
ex fide i. illi qui per fidem enim iustus

est ex fide enim iustus est omnis qui iustus
est. i. x. iustificatus ex fide vivit vita
gracie quia fides est prima virtus in ea at
tenditur primus actus scilicet vivit. Nond vo
at hic quod hominis mors est transitus ex fide
in fidem secundum glo. Transitus quo [illegible]
colitur. Primus est ex fide veteris testa
menti in quo dominus colebatur in fide
novi. Secundus ex fide primi adventus
in fidem secundi. Tercius ex fide prime
virtutis scilicet animarum in fidem secunde sunt
corporum. Quartus ex fide promissionis
in fidem implecionis. Quintus ex fide
predicatorum in fidem prelatorum. Sextus
ex fide patrum [illegible] in fide apostolorum
[illegible]. Septimus ex fide verborum
in fidem rerum operum que non videntur
Octavo ex fide que concipitur corde pro
fertur ore exhibetur opere iustus vivit
[illegible]. Hic quid super illud primum quod de
gratias ago glo. quod [illegible] in fide non ac
cepisset per regulam tradita a docto
ribus [illegible] dicit quod fide accepe 3a
rat a petro et hic erat bene edoctus quo
dam a iudeis discipulis et hic non ple
ne Item super illud deo meo glo. vero 4a
ista non potest esse nisi sanctorum. Cant. i.
[illegible] iudeorum deus est tamen non
et gentium Quoniam deus est paratu
rum sed sanctorum sola per graciam. Item
super testis est mihi glo. promissa est hic
auctoritas i. iuramentum. Cor. [illegible]
[illegible] Nolite iurare [illegible] Non prohibet
iurare simpliciter sed iurare passim
i. indifferenter sine iusta causa. Item
super illud ut aliquid impartiar glo. [illegible]
consules in firmitatem christiane fidei sola
gentes christiani salvari decrevit. Cor.
fides sine operibus non salvat. Jacobi
[illegible] loquitur de fide operante per dilectionem

Ite in sup illud phibit9 sum glo/ pu
tetis hic culpa dura fideri ut in vo
dignos paret/ Contra nllus pt fa
ce se dignu Rn° quamvis no possit
fac tamen pt se pare ut fiat dign9
ideo/ Ite sup illud debitor sum glo
oibus evangelizare ql i oib9 evange
lizavit q° pavit/ Rn° cu pceptu af
firmatiu no obligat nisi p loco et pe
pe at p dixit oibus quib9 optum
tus se obtulit/ Jt sup illud virtus
dei e glo virtute dei amicitia no in
firmitate/ Contra amicitia v passio
nes lassitudinis fame et timori Rn°
sic erant i firmitates voluntarie assu
pte no contracte hic vo i firmitas e
in firmitas sm quid no simplr/ Jt
sup illud iustia dei glo/ iustitia
dei e q gratis iustificat 9t ymmo
iustificati. Rn° Justitia dei dicitur hic
transitive no intransitive qz iustifi
cat formaliter no effective Jt sup
illud ex fide in fidem glo. Ez que
vi depilla i foris qualitas meti
ad vementem car forme 1 mane
at Rn° qmz opio e q manet et for
matur seq² Revelat n. ira dei de ce
lo. Pmissa salutatione et 9gratulatione
seqr tria ps hui9 eple que cotinet
narrationem que dividitur in duas pmo
eni romanos discordantes ad 9cordia
revocare intendit usqz ad xii c.
2° reductos ad 9cordia i moribus i
struit a xii. c usqz ibi ci aut q potens
est q e fine eple/ Jn pma p° tang
ap9 gentium post gentium reducigratiam
spualem caplo isto 2° ne ipos solos
culpabiles iudicare indeat sb dit
iudeorum et gentium i acceptionem 9muniter
a caplo 2° usqz ad iii. tria ne gen

tibus contra iudeos fauere videat ondt sua
ad iu deos affectionem a caplo ix usqz
ad xii. Jn pma pte ondt gentiles
oes ante qd fuerunt fuisse sb pcto;
ubi pmo tangit homines pcta in deum
2° do homines in seipm i pp q tradidit
illos de9/ Tcio hois i pximu i et
sic no pbavit deu hre pcta uo in
deu ondt pmo i gnali 2° i spali
i quia cu cognovisset deu/ Jn pma
pte p° tagit in cis offensam dunaz
2° removet excusatione humanam
ibi quia q notu e dei manifestu
e in illis adostendendum dei offensam
tangit in dinam iudicium ibi ira
di vindicte em dicam i revelat em
deat foruz i de celo tam istorum m
tora ibi sup omnem impietatem ubi
tangit pctorum m latitudines cu dicat
impietatem i corp qui virtute di
r in iustia pravitas puritatem ibi
corp qui virtute dei detinet/ di
ug revelat n. di/ Jte ex fide e
vita et salus et iustitia i. fidelium 9pet
ex opposito/ revelat em ira dei
et cu hic legitur duplr sm q hoc
q e de celo pt duplr ordinari p°
sic revelatur ira dei i. vindicta
pcti sm aug9 Jerem. Ego sum
fum dicit do9 et no iratus i ipse
tum dei in qua de celo supple ve
turi ad iu dicandum q ad n. in destit
cu eneru in celu ita veniet act
1 et tuc cognoscetur do9 in dicia fa
ciens/ 2do legitur sic revelat ira
di et hoc de celo qz sicut dt amb°
celu eos accusat quia iudicavit
eis auctore ps Jn 9spectu gentium
revelavit iustitiam suam Jta dico p
cessiva sup omnem impietatem et in
iustitiam no aut sup omnes impios et

i iustos sed q plus e sup oez iusti
ciaz r impietate r sup omes impi
etates r iniusticie pecc na euetu q
fuit ad diluc dns iudicaui pomi
cavito ~~dece~~ Impietas hic di
pccm cotra fidem iusticia cotra
mores vl impietas pccm comi
diu i iusticia i pximu dei i. uam de
do q ~~h~~ receptam detinet no sibi s impe
dunt ne fluat in alios sic eni lux
pulsat ad oclm sic veritas ad itellem
detinet in qu i iusticia i pe iusticiam et
mala vitam in qua manet s Juma
linolam n. magno i crucib sapia/

Quia q notu e di

Tangit aplus i pcatoribz offensaz di
uina h' recouet ex (excusacom) h'ua
v^t ne se excusaret p ignoranciam
p^o ont p quid de do cognouerunt
S^o quo ibi deus eni illis reuela
uit T^o p quid ibi i inuisibilia eni
di Q^to ex h' s assit p o^m ibi
ut sit inexcusables d^o g^a quia
q notu q r ve detinet r i pedi
unt veritate pata de se fluere ref
vl sic r multo ira di uacatur sup
eos no excusate ignorancia qr
q notu e di i. q deum vnt no sabi
le e de do ut s q deus bng e q
om vero pncipium e manifestu e
i illis. i. in se hnt naturem vom p
q hic q gnosce pnt r ve manifest
deus n ill manifestauit popa/ qr
no solu eis naturam vri p q posset
q gnosce tribuit r eciam q gnoconem
sm naturalit i seruit/ Et r ex iunt
popa sua ad sui cognicionem adiuuit Vn
subdit/ In visibilia eni ref bo in de
cognicoe di qua tam ad eciam r attri
buta essencialia/ Alio^o p^m ad pso
nas p mo^m adhuc duplicat secdm q
h^c q est creatura mudi duplicat accipi

p mo sic Inuisibilia ref q. r uc q no
tum est dei manifestu e intellig i vi
si^ta eni dei i. natura dei i visibilis oia
creata r adee p ducere r d^c i visibilia
in plalit pm multiplica ei noiacez
p ivrm se silitudine i itellcta i intelle
ctuali cognicoe no sensibili vl ymagina
ria cognita deus eni e lum i itelligi
bile q solo intellectu capi^r pea q fca st
i. p creaturas a do facte q spiantur crea
tura mudi r ab hoie que aucto^te crea
tura mudi d^r quia hc q dam p ticipi^m
cu oi creatura p ticipat eni esse cum
lapidibz/ viue cu arboribz/ senare
cu aialibz/ intellige cu anglis sic d^r
~~g~~/ sup illud ~~g~~ ite p dicate e ~~v~~ m
omi creature/ Sempiterna quoqz urtq
i. eius potencia gubnans r pcans oia
r diuinitas. i. bonitas replens oia
suple cospiciunt^r pea q fca sut a crea
tura mudi i. a mudi creacoe/ Alio^o
leg^r de q gnicoe dei q m ad psonarz
distinctionem/ Sic in visibilia dei i. dei
pr in visibilis qui spalit i visibilis
dicat^r ~~eui~~ i. ymago di i visibilis
q ma nuq sic apparuit in spe i visi
bili sicut alie psone r ceaz quod
m magis dicat a nob q alie pso^e
quia ipse a nullo e alie aut ab ipso
r nos similit ab ab alio/ Sempiter
na quoqz urtq e q i. eius filius qui est
di urtus r di sapia ~~p mo cornmitos~~
r r diuitas spc s. in qua i itellcta q
spiant^r ab hoie p ea que fca sunt
a magnitudie enim creaturarz
q gnoscit^r potencia que appat^r pri
Ex ppositi r pulcritudine/ Sapia
que appat^r filio/ ex usu caz r utili
tate bonitas que appat^r spui sco/ Et
i. p creaturas aliquo modo h'etur cognicio
trinitatis/ q m ad pnta licet no q m ad
pna tangit hic g^a cognicionis obiectum
s. in visibilia dei medium s ea que
fca sut/ Subm s creatura mudi i. ho
mine in qua noticia de do habuit
ita ut sit inexcusabiles quia no pnt
se p ignoranciaz excusare/ Ang q i glo
sapiens i excusabiles d^c quibz nota
e veritas r p seuat iniquitas/ Ita sic

dr. / Angl9 de ua religione hebat sco
las sepatas a pplo in quibz docebat
illos quos colebat no ee vos deos
z templa qma cu pplo in qbz eis
sicut dys sacrificabat / Et notum est
di iacta / Non dr qm in lex mois le
gut aliqui puenisse in di 9 gnicom
pnalem vom sicut ang9 9gnoscat
nucem pnalem in sanctu ps signu
e sup nos lume i. vo nalis qua
deus sicut ho pnultu 9gnoscat s.
glo. sz heu 9quit do9 ysa i. 9gno
uit bos possessore z asinus presepe
dni sui isrl at me 9gnouit cuiy ca
e quia laborat ad morte / p gre in
fusione sic ho colores plumie i fu
sum ps. deus misat mi z bndicat
nos illumat. zct / Sic paulus xpm cog
nit actu Ez heu 9que do9 ysa cole
ctarie te gra s. grus i me fuit z no co
gnouisti me cuiy ca e qz claudit aclis
tum gre / p anglicam reuelacom sic
dn9 negocia pnnicu gn xxxij mic cog
ui. i. 9gnosce te fca qz timeas do~ di
xit angls abrahe / sz heu 9que do9
ie ... Stulti pple meus no 9gnit
fili. n. i. sipientes sut z ne cordes tuy
ca est quia no lut obedire audie / per
huana erudicom / p predicacom sic
disciplis lucas pnugim ps qta audi
uimus z cognouimus ea p rebnut narra
uerit nobis / Ez heu qbusdaz dicit ysa
vj. videte visiom z nolite 9gnoscere
ca huius e quia visis z audicis nolut
adhibere fide / p creatura 9sideracom
sic ho 9gnoscat artifice pop9 p ... priuum
Sap xiij. a magnitudine speci z cre
ature 9gnoscabilis poterit horz creator
uidi Ez heu quia mudus pi pm statue
z cu mudus eum no cognouit eum ca
e qz eu diligit estm qmo feruus
adam / p separacom i speciem sic ale
xlem p speculum Ja ... seruacam sep
tuas z dn mis nc cognouerit pria
spe quia hic est 1o / Ez heu quia dr
aplus i. cor. sapiam loqum quam
nemo pncipum huius secli nouit cuius ca

^ cos
e qz in dudia excecauit primaclos opa
ocm sic sapiens 9gnoscat aiaz pop9
pop ps. a inuisibilia opa tua do. zct
nec occulo viso tre motu cyt xxxiij
sed heu quia 9quie do9 ips Quadr
gita anis proximus fui gnacoi huic zct
Quia cum cognouisset deum / Supe
rius tetigit pctam dni i gnali hic ta
git ea in spali z p9 pctm obmissiois
secdo cogitacois ibi / Sz euanuerut
in cogitacoibz / Tcio locucois ibi Dice
tes em se / Circa pmu i. Et qmu
tauert ad augmentum obmissiois
p. remouet excusacom ignorancie qz
dm 9gnoscebat / Eo sbdit obmissiois
reuerencie quia no glificabat / Tco addit
in gratitudine bnficiacie qma gras
no agebat dr ig. quia zct / Et ne in
excusabiles sut qz cu 9gnouissent
pnalem vom p dei reuelacom p cra
turan in speciem dni glo. bmu pncipi
aquo aia na sic dm sq bnuisicams
actore glificauit eu sz colendo ei
debitu honore exhibendo v xxxiij
glificate z pcate dnm i corpore mo due
gras egerut ut spali bnficio saaz
s. suaz z alia bnficia ab ipo data i reco
gnoscendo s. pcaut sibi actribuendo no
attendentes illud s. cor ... quid hes
qd no accepisti / Sed euanuerunt
in cogitacoibus / Hic nota pctm cog
tacois ubi nota duo pmo p supcois
elaco quia euanescebat / Eo sepb
vonis excecao / Jo obsauatu e pri
e clpa sm pena / dr g Sz euanuert
ieu do gras no egerut sed euanue
rut i cogitacoibz sms magna de se exi
stimado gal. vj / Si qs putat se aquid
ee cu mchil sit ipe se ducit / Jer abierut
p9 uanitate creaturaz s quas deo
indicabat z vani fti sut z io obscurat
e cor z supbie obnubilate pulucre
uane gle excecate Insipiens i. carens
sapia z sapore celestiu tor corp. i. hal

ro ita ut nec se ipsos cognoscerent glo. quod
animositate a nositate in venerit per superbia perdide
runt videntes in corde vel ore se esse sa
pientes sapientiam sibi attribuendo i. quia
stulta facti sunt in omnibus Augustinus sapientes
in natis ut stulti fieri sed deo Ieron. Cu
lens stultus est omnis homo a scientia sua c. Et
Mutaverunt gloriam. post peccata obmis
sionis cogitationis et locutionis hic incipit tan
gere peccatum operationis scilicet ydolatriae dicit ergo Et
mutaverunt quia enim stulti facti sunt quod
mutaverunt quia ipsi sunt gloriam incorruptibilis
dei i. cultum debitum deo qui est incorruptibilis
in similitudinem ymaginis hominis corruptibilis cum
enim dicat deus ysa. xlii. gloriam meam alii
non dabo nec laudem meam sculptilibus et
non dicit in similitudine hominis sed in similitudine
ymaginis quia primo est primo enim colue
runt ymagines hominum et deinde similitudines
illius ymaginis quas fecerunt Romani maxime
ab adinventu tamen in ytalia modo quorum
principium ante tempus ydolatriae dicitur. ca
gitur sapiencie xiiii. scilicet nimius amor aliquorum
et nimius timor tyrannorum. nec solum co
lebant ymaginem hominis sed et volucrum
Bolus i. avium volatilium et quadrupedum i.
animalium gressibilium ut bovis in egypto et
etiam talpas et vespertiliones sic dicit Ysa.
ii. et serpentum i. animalium reptilium et mente
tiorum quod addit ad cumulum sue ebe
tudinis sic illi de quibus sapiencie xv. qui
dam civitates colebant multos serpen
tes tempus ac ymagines venabilium.
animalium maxime cepit colere romani ex
quo alexandria Augusto erat iuncta
suetudo enim fuit romanis deos gentium
subiugatorum colere ut sic favorem eorum
acquirerent. Sciebat enim quod nabucho
donosor exstirpando deos gentium sibi
fuit odiosus. Infelix igitur mutave
runt gloriam in similitudine vero dei in ymagine
veri incorruptibilis in veram corporalem. Se
70 quitur super illud de celo glo. ex ipsa ce
li fabrica deus illuminatus audiatur.
Contra ex celi fabrica omnis optimus fit.

ex celi fabrica omnis bonus bonis sed natus
malis. Item ibidem glo. per legem nature pote
runt comprehendere deum solum diligendum esse
propter se alia vero non propter se. Item super illud
Contra multa alia sunt diligenda. Contra
deus solus diligendus est propter se alia vero
non propter se. Item super illud cognoscens est de
manifestum est nobis glo. ductu rationis quod fides
est de non apparentibus. Contra cum de omnibus sit
fides omnia non sunt apparentia ratione. Item
apparentia ratione dicitur aliqua dupliciter vel
cognitione apta et de talibus non est fides.
vel qualitercumque et de talibus est fides. Item
super id deus illis manifestavit glo. opus
fecit quo opificem manifestavit ut per creatum
possit sciri increatum. Contra sic sol
materialis calor est in te omnia sensibilia. Sic sol
intellectualis in te omnia intellectualia. Responsio
calor simpliciter in sua natura sed non quo ad
nos. Item invisibilia dei. quia cum quod
in deo est unum simpliciter est. Responsio unum est in
re sed plura voce et notatione. Item ibidem
glo. per ea que sic cognoscitur ex perpetu
itate creaturarum. Contra ad eternitatem per
petuam sufficiat eterna perpetua. Responsio ad eternitatem
perpetuam requiritur eterna propria perpetua sed
eterna prima eterna non tamen perpetua nisi
quia alia eterna precedat. Item ibidem ex magni
tudine creaturarum intelligitur deus.
Contra effectus finitus non ostendit potentiam infin
itam. Responsio effectus iste quamvis in se
sit finitus tamen quo ad nos infinitus vel
dicitur quia si finitus sit per comparationem ad eternum
ad quem tamen per comparationem ad eternum a quo
ostendit infinitatem magnitudinis eius de mente
lo. Item super illud a creatura mundi
glo. ab homine non solum ab angelis. quia
hic est li. de consideratione est scala a
nec non indiget sed excellens ergo an
geli non cognoscunt deum per creaturas. Responsio
concedo quod angeli et si cognoscunt deum
in creaturis non tamen per creaturas et quia
hic dicitur non solum ab angelis respicit.

celum hic q spiraui sine declaratione
hac pera que f. ¶ Jte ibid glo illo
creatura dr mundi propter excellenciam
quia excellit inter omnes alias cre
aturas ¶ q angelica excellit eam
ps cui multi eu paraio Ro glo lo
quitur de creaturis in fioribus s. huius
mundi no vlit de omnibus ¶ Jt sup
illud pera que fca sunt glo per creatu
ras quas i mensas intellexerunt ipsum
conditore incompabilem mente co
spexerunt ¶ q sap. xi. Omnia g sta
ta sunt i mensura Ro Jnmensas crea
turas intellexerunt non simpliciter s
quo ad nos ¶ Jte ibid glo videri
aliquid ee vzt forma et gnuibilis
species i gpablis ¶ Cont deus e
melior omni creatura ergo gpabilis
¶ Ro gpablis e loquendo gmunt no
proprie quia no e eiusdem generis cu creatura
et i infinitu excedit ea ¶ Jtem
sup illud intellecta g spiraui glo est
visio corpalis ymaginatiua et in
tellectualis de tercio genere e visio ista
q tercia visio e terciu celu ut dr glo y
corp xij. ergo philosophi rapti sunt usque ad
terciu celu ¶ Ro Ro omnis visio in
tellectualis appellatur terciu celu s qua
aliquid occultum et celatu aliis videt
¶ Jte sup illud et diuinitas glo i. bo
nitas dei q oia replet ¶ q no ex eo
q bonus oia replet s ex eo q i fini
tus Ro ex utroque nam ex eo q i fi
nitus replet pcciam ex eo q bonus
replet p affluenciam ¶ Jt ibid glo
per visibilia pr pluralitatem filius p di
uinitate intellexerunt spiritus sanctus ergo philosophi
p creaturas g gnouerunt trinitatem ¶ q
creacionem. glo. Ang q philosophi no co
gnouerunt trinitatem personarum in trinitate i. spm
scm Ro g gnouerunt propria p sonarum
s appropriata s. potenciam sapienciam et bonitatem

et de hiis tribus attribuitis q. de tribus pso
nis sunt locuti ¶ Jte cu gnouissent
deum ¶ q Jo. i. mundus eu no gnouit
¶ Ro. mundus cognouit unum deum sed
filiu no ¶ Propter quod tradidit illos deus;
pus pccata carnis in deum tangit hic pccata
hois in seipsum primo tangitur in se agu
Ro turpitudine ab alio agi sustine
tur ibi propterea tradidit illos deus Jnp
pte primo tangitur effectum s. pccatum luxurie
scho causam s. pccatum ydolatrie ibi Qui
gmutauerunt ueritatem dei Jt ipm aprt
tangitur g aupiciam incitore ¶ q i mu
diciam exteriore ibi Jn mundiciam
dr q propter quod ita mutauerunt gliam dei
i similitudine noluerunt propter s q pccatum y
dolatrie q e ca ois mali Sap xiiij.
infandorum ydolorum cultura ois ma
li ca est et principium et finis tradidit
illos deus no excitando s pmitten
do unde tradi pmisit gratiam sb tra
hendo in desideria cordis eorum ut s
i flamarentur variis desideriis et hec no
iudicarent pena ee cu magna pena e
Ecc xviij. Si prestes aie tue g cupisce
cias suas faciet te in gaudiu inimi
cis tuis ps dimisi eos s
desideria cordis eorum ibunt in ad
s. oia horribilia et ydolatria huana
que notatur hic ibi propter quod et offensa di
uina q notatur ibi desideria cordis et
pus uana desideria in ciora tra didit
illos in mundiciam i. actualem tpitu
dine tantam ut affligat corpa sua
i. applicet et appetant corpa sua licet
resistencia cotumeliis quia cotr na
quenalis appetit in mundicia spi di
co hnec h insemetipsis i. a semet
ipsis ua deo ut gtumeliis fatei se
metipsis i. meo de se ipsi et i eade pso
ona detestabilia et ale geny q i mu

dicta ꝛ eius effectus quia ut afficiant
eo ꝛ eius modo quia contumeliis ise
Qui commutaverunt veritatem dei
Hic p⁹ effectum tangit causam scilicet peccatum
ydolatrie ꝛ primo inuitu in vior Secundo
in exteriori ibi Et coluerunt ꝛ servie
runt Dicit ergo qui commutaverunt ita tra
didit illos deus ꝛc. qui i. quia ipsi co
mutaverunt veritatem dei in menda
cium divinitatem scilicet que deo non convenit
ydolis quibus non convenit mendacium
attribuentes ydolum nichil est in mundo
i. corinth. viii. maiorie quoniam ad inmnie
quibus ... dicitur ee ab ydolatris ꝛ
notat h' opus mendacium sic enim in
signitur de sepulcro mendacium est ffa
uocas significatio sic verbis ffa ra
apito ut eius res apparet ee ut
credit quod non est ꝛ coluerunt crea
turam supple diligenter ea ornando
ut habetur baruch vi Et servie
runt adorando Thurificando
sacrificando creature cum debebant
creatori ezech. ix. Creaturam pisalibus ma
ris ꝛc. Unusquisque creature potius
quam creatori cum me creatoris
sunt tenebatur post Sive dno i
creatore qui tamen creator licet ab eis
... in se e suo honore privatus est
benedictus i. bonus deus ꝛ super omnia
exaltatus omnis enim creatura na
liter benedicat eum ut patet daniel iii. In
cantico trium puerorum benedicite in
quo i. secula i. fine fine ad dictum y do
lorum quorum benedictio e adeptio amen
confirmatio e q. h' v. non est Propterea
tradidit illos deus post peccata hominum
ise turpitudinem agentium hic tangit
peccata hominum turpitudine ab aliis su
stincaui primo quantum in viris ꝛ fe
minis Secundo specialiter in feminis ibi nam
femine eorum Tertio specialiter in viris ibi Si

militer ꝛ masculi ubi primo tangit peccatum
voluntatis Ergo operis i. vicia masculi
in masculos Secundo pena utriusque ibi Et
mercedem quam oportuit ꝛc. Dicit ergo peccata que
i. fecerunt tradidit illos deus non i ta
do sed permittendo in passiones ignominie
i. in voluntates carnis Contra naturam
que sunt passiones nec sunt nominande ꝛ
io sodoma in ... ...uita Ephes
v. Omnis immunditia ut nominetur in vob
in causa hominis h' peccatum difficile co
fitetur ꝛ ... deus sic tradidit illos quod
patet per effectum nam femine eorum immutaverunt
naturalem usum viri legitimum in eu
usu qui e contra naturam i. contra naturalis legis in ſtittn
sanctum destinationem ꝛ ordinationem
ut s. femine feminas polluerent quod e contra
naturam in dividuum quod plus deturpatur
ꝛ contra naturam speci que per hoc destru
itur ... contra naturam generis quia nullum a
mal sic operatur Similiter autem ꝛ masculi
relicto naturali usu femine i. usu concesso
exarserunt igne vehementissime con
cupiscentie in desideriis suis carna
libus ... peccatum operantes voluntatis
in vicem masculi in masculos turpitudinem
... peccatum operis ꝛ non specificat quam
turpitudinem quia licet omne peccatum sic de
turpatio ... tamen illud antonomastice dicitur
turpitudo hoc enim peccatum ipsi demones
erubescunt ut dicitur supra i. ... dicit
bo ... palestinorum ... legitur
enim dicitur ... superbie ... Ezechiel
... sodome ... ꝛ ardor
libidinis quia exarserunt ꝛ genus sce
leris quia masculi in masculos ꝛ ...
operis quia turpitudinem operantes Et
mercedem quam oportuit post
culpam tangit hic penam ... implicat
... debitam quia mercedem quam opor
tuit ... quia erroris sui scilicet quia
in semetipsis Dicit ergo ... fuit super re
cipientes mercedem quam oportuit erro
ris sui i. pro errore suo recipientes i

q in semetipsis i. a nature sue passio
nibus na quia erraverunt circa naturam di
vinam punita sunt in natura propria ut qui
sordibus est sordescat adhuc apoc
alipsis Et sicut non probaverunt deum
post peccata hominis in deum et circa homines
in se ipsum hic tertio tangit peccatum hominis
in proximum et primo tangit peccandi cau
sam dei reprobationem secundo effectum scilicet pec
catorum multiplicitate ibi repletos
omni iniquitate tertio peccatorum continuitate
quam iustitia dei cognovisset Dicit ergo
et sicut vel quoniam hic duplex legi unam
denotata divina a homine dei humana
primo sic et sicut non probaverunt i. non pu
taverunt deum habere noticiam peccata scilicet homini
i. quia non crediderunt deum cognoscere
peccata hominum dicentes illud Iob xxii
circa cardines celi perambulat nec
nostra considerat tradidit etc. Secundo
sicut vel quoniam non probaverunt i. non curave
runt habere deum in noticia i. cognoscere
deum cum sit magna gloria Ieremias ix. In
hoc gloriatur qui gloriatur scire et nosse me
tradidit illos deus non impacendo ma
liciam sed non conferendo gratiam in reprobum
sensum ut scilicet non intelligunt nisi quod
probitati dissonum est in quibus instinctu
rationis naturalis quod delectus Sophonias i. a
bulabunt ut ceci quia domino peccaverunt
tradidit in qua ita ut faciant opera
ea que non conveniunt naturali rationi quod
delectatur in bono et contristatur in malo
vel reprobus homo qui in tuam in af
fectu quod notatur ibi Et sicut non probave
runt etc. Insipientia in aspectu quod
notatur ibi tradidit illos etc. Mali
cia in effectu quod notatur ibi ut faciant Re
pletos omni iniquitate Hic tan
git multiplicitatem peccatorum ubi tangit
primo peccata generaliter sive transgressionis sive
obmissionis secundo specialiter peccata transgres

sionis ibi malicia fornicatione etc. Tertio
specialiter peccata obmissionis ibi parentibus
non obedientes In secunda parte omnia pec
cata transgressionis tangit primo in fratres
secundo in ubiis Susurrones tertio
simul in fratres et ubiis contumeliosos
peccata transgressionis in fratres tangit im
plicatur primo inferendo proprio nocum
tum temporale secundo nocumentum per so
nale ibi plenos invidia tertio
nocumentum spirituale ibi contentione
dolo Nocumentum temporale tangit primo
in affectu temporalia primo in materia delectabili
vel fornicatione secundo in materia utili
vel avaricia tertio in materia excellentia
ibi nequicia personale tangit primo
in causa ibi plenos invidia secundo
in affectu ibi Et homicidiis Nocum
tum vero spirituale scilicet deceptionis tan
git primo in facto aperto ibi contentione
secundo in facto occulto ibi dolo tertio in
animo ibi malignitate peccatum vero
in ubiis tangit tangit duplex primo occulte
oblocutionis ibi susurrones secundo
aperte detractionis ibi detractores deo
Nocumentum vero simul in ubiis simul in
fratres tangit quadruplex primo ad quos
dehonorando ibi contumeliosos secundo
alios se preferendo ibi superbos tertio
alios non compaciendo ibi elatos quarto
eos alios corrumpendo vel inventores
malorum post peccata transgressionis tangit
peccata obmissionis prima vel superiorum
ibi parentibus non obedientes secundo respectu
tu omnium ibi Sine affectione respectu su
periorum etiam tangit primo quia parentibus re
belles secundo exprimit quia insipientes na
eruditionem parentum repellunt vel insipien
tes tertio exprimit quia incompositi ibi in
compositos peccata obmissionis respectu
omnium tangit etiam secundo cum primo sine affectione

dilatione. 3o. sine fide societatis. Tertio
sine misericordia conpassione. Dicit secundo repletos
q. ita tradidit eos deus in reprobum sensum
ipsos dico repletos omni iniquitate
i. omni peccato omne peccatum e iniquitas i.
Jo iii. ysa. ii. replete sunt nunc olim.
iniquitate malicia que e qn aliquis
dampnum molitur alteri quia unusquisque
proximo suo insidiatur in malis. Je. ix.
In fornicatione que e usus naturalis
mixtionis preter legittimum matrimonium. Je.
v. equi amatores i. feias avaricia
i. cupiditate acquirendi et retinendi. Je.
vi. a minore usque ad maiorem omnes
avaricie student. nequicia enim temeri-
tate qn aliquis audet attemptare q
nequit. Je. xlviii. arrogantiam et su-
perbiam et altitudinem cordis omnes
scio. Eo q non sit iuxta eam virtus
eius nec iuxta q poterat conata sit fa-
cere plenos invidia i. dolore boni ali-
eni. hic e fera que devoravit Jose-
ph que omne bonum devorare mititur
gn. xxxvii. homicidiis. actus et vo-
luntas ps. veloces pedes eorum ad
effundendum sanguinem. Committitur homi-
cidium in triplici voluntate s. odien-
do i. Jo. iii. Omnis qui odit fratrem suum
homicida est. lingua persuadendo sic iudei
occiderunt xpm Jaco. ult. occidistis
iustum. Scriptura mandando sic david
occidit uriam ii Re. xii. occidisti uriam
gladio filiorum amon et mortuus e
etiam peccato ... q percussit eu-
m rapina necti ... xxxvi.
... q. oft sac ... despiciat pauperem q
qui ... filium conspectu patris sui.
Inimicam non ... Augustinus pas-
ce fame morientem si non pavisti oc-
cidisti. Negligentia non iudicia ... ysa. i.
iustitia habitavit in ea nunc autem homicide.
Contentione que e impugnatio

Triplex homicidium

tinet ... fiduciam clamoribus p... xxx.
... vi. inter nos contentiosos ... nos
... conpunctio ... non habet. Dolo i. fallacie
animo decipiendi ... xxv. e qui nequiter
se humiliat et interiora eius plena sunt
dolo malignitate q est mala volun-
tas ... non pt ysa. i. auferte ma-
lum cogitationum vestrarum. Susurro-
nes i. inter aliquos discordias occulte se-
minantes levitici xix. Non eris susur-
ro in populis. Detractores i. alie-
na bona minuentes hic e generatio
que pro dentibus gladios habet pu. xxx.
et invisos deo odibiles hic dicunt ne ista
duo levia putaverit hec enim duo pa-
rve impugnat caritatem qua summe
diligit deus pu. vi. sex sunt q odit
deus et ... et eum q seminat inter fratres
discordias. Contumeliosos i.
dicta vel facta turpia inferentes ut ille
Sap. ii. Contumelia et tormento in-
terrogemus. Superbos volentes alias su-
perare in honoribus ps. neque ambulavi in
magnis neque in mirabilibus. Elatos volentes pa-
parem vel superiorem pati domine non e
exaltatum cor meum nec e. s. o. Inven-
tores malorum. Qui s. genus mali vo-
cis vel facto invenerunt ysa. iii. adinventio-
nes eorum que ... Parentibus non obe-
dientes. contra illud ephe. vi. filii obe-
dite parentibus. Insipientes non
discernentes inter bonum et malum quia
eruditionem parentum repulerunt et
quia insipientes ideo incompositos habi-
tu et incessu ysa. iii. Ambulaverunt ex-
tenso collo sine affectione dilectionis
ut habent cor lapideum non carneum
eze. xi. Absque fide societatis ut habet
pacisit dan. ... delictis quia in
illo habebat ... societatem et ...
sine misericordia conpassionis ... Jac.
ii. Iudicium sine misericordia fiet ei qui non

feat maz Qui cum iusticiam dei cognouissent. Eminaret in la^{ns}
pctorum hic ont ceatate pcamnau
et hec ex dup^{ci} ignorancia primo q^{r} n
aurtut pena debita opi ergo nec
pena debita consensu ibi non solu
qui talia agunt. Infirma primo ipli
cat q gnicoe^{z} macam Secundo exce
tacoe^{z} in fluctam i' non intellexerunt
de. g^{a} q elcct. s. cu iusticiam dei cognouo
uissent i. deu ee iustu et hec ductu
ronis pt. Iusticiam dei n i tel. q. qui
qui talia p dicta mala agunt digni
sunt morte stipendia n. peti mors
Rom. non solu q faciunt sz et q con
sentiunt fa auc^{ris} agentes et q sentien
tes pari pe^{na} plectendi sunt ¶ hic
quit^{ur} sup i^{d}. Propter q non faciunt peccatum ¶
tradidit glo. peccatum q ex opere dicit
non solu peccatum est sed pena peti
q ois pena iusta est et a deo ¶ Ergo
peccatum in q^{tum} pena a deo e non simpli
cit ul deo est i. intelle de pena illata
non de pena acta ¶ Item ibidem glo.
deus iusto iudicio cor peccantis ob
nubilat ¶ q deus lux e effectus at
lucis e illuminare non obnubilare ¶ Ergo
p se illuminat p accens obnubilat s.
pp subla dispositionem luce sub e hen
do Item sup i^{d}. ut e ffiacat corpa i
glo. manifestum e dm operari cor
dibus hominum inclinando voluntates
eorum siue ad bonum siue ad malum
¶ q deus non ea mali g^{o} non inclinat
ad malum ¶ Ergo. Inclinacio dr non
p se s. effi^{c}ac^{ter} do Sz p accns s. p p hi
bere remouendo sa gratiam n^{c} remo
net gratiam homi^{nem} oppre sz eius e sic
q clau^{d} fenestras sub trahit deo lu
cem non sol. Item sup i^{d}. q comutauerunt
veritatem dei in m glo. veritate d comu
tauerunt in mendacium dum nos de de

rut hys q non sunt dy ¶ q Scriptura no^{s}
di attribuit sic. pt Ego dixi dy estis
Ergo quomodo eis attribuat no^{s} secundum ali
q participacoe^{z} non tamen attribuit eis rez
nominis sic ydolatre faciebant ¶ Item
sup illud relicto n^{a}li usu femine ¶ q
si usus femine e n^{a}lis g^{o} non e culpa
bilis sic apponit. Iulianus hereticus
¶ Ergo n^{a}lis e quia sit p instrumenta
n^{a}lit ad h' deputata Sz non pure
n^{a}lis quia usus e voluntarius ¶ Item
sup illud tradidit illos in reprobum glo.
quos sua cecitas alme vo fundit q
ex cludit q^{z} i uita istam^{us} ita ex clu
dit a uo cu lume quin possit illumi
nari g^{o} fudit q ¶ Ergo fudit q excludi
a uo lume diui^{n} est ul quo ad illuminacoe^{z}
n^{a}lem Sic nullus excludit ul q ad
gratuitam et h' dup^{x}. ul actu et sic exclu
dunt in fideles qui carent fundamento
fidei ul ep^{a} sic nullus excludit i hi
ta pn^{ta} ¶ Item sup illud auaricia glo.
Auaricia e inlicita acquirere n^{c} sup flua
pauperibus erogare ¶ q^{o} g^{o} si quis dat
hys^{n} scriptum bz male acquisita n^{c} tenz re
manet auarus g^{o} simul auarus et p di
gus ¶ Ergo. Inmacio p digacio digali^{tas}
et auaricie duo p^{nt} considerare s. ma
cula^{m} peti et in clinacio q dam que e
hitus in ey macla g^{o} uicius simul ma
nc pt sed non inclinacio nisi ex pte
a u sionis Sz macula peti q hic que
nit ex pte q u sionis Sz hitus appo
nit ¶ Item sup i^{d}. in uidia glo. dr
e passio in uidi cu aut q p pe e alui
ee non volt aut alui uidet meliore
dolet se non ee q similez ¶ q ipse eius
pt dolere de hoc q non silis alicui p
fecto ¶ Ergo dolere sup h' q non e silis
meliori pt tho dup^{x} ul q p sufficien
cia sua et hec est bonum ul q p altius
excellenciam et h^{c} malu ¶ Item sup illud

inuidia

du x
passio

tiona dixit glo. plalit dr. quia sunt tres
a dia actus et voluntas quo actus et volun
tas faciunt duo peta ¶ Contra actus est
pctm ppter voluntatem quo sunt unu pctm
Ratio dupx est pctm voluntas occi de
di q dam cometa actui et hic est idem
pctm cu actu que dam sepata ab actu
et hec e aliud pctm ab actu ¶ Item sup
illud dolo glo. dolus e cu aliud agi
tur et aliud simlat contra hec ult
dus simpit se longius ire quo dolu
comisit / Ratio sed intelligitur animo deci
piendi / Item sup illud que q sciunt
fuacabs glo / consentie est tacere cum
poss arguere vel errore adulan
do fovere quo quo quoque vide pcante et ta
cet pcat / Ratio loquitur de his ad quos p
tinet ex officio peccantem arguere //
~~Ptec quod inexcusabilis es o ho~~
Inpcedenti caplo locutus gentibus e spa
corp superbia reprimendo ... glo. loq
tur in deis et gentibus contra eos deq
qu semi uite iudicando contendebant
in accepta do te primo in te dit remouen
mam ... tectionis usque ad capitulm v.
Scdo exhortari ad bonu concordie
reprimas a capitulo v. usque ad xi Inp
ma pte quamuis contentionis corp e at
qu semi dice pscebant et iudicabant
omt eos pares fuisse et siles p.
in statu culpe an gusione usque ad
media ptem capituli ¶ Tcio ibi quid
agit precellimus eos nequaquam / Scdo
in statu gre ps q usiom ab illo lo
co usque ad capitulm v. Inprima pte
primo omt qu an q usiom erat in
culpa pares et similes circa isto / Scdo
qu n. eorum iudi q m a dalii erat di
gni morte capitulom. Inprima pte
primo utsque determinatio iudicio
i accepat Scdo utsque ap. dim eq lctb ee
de uirie Ibi no em est psona acceptio.

acceptio apud dim Tcio in deos tamq
magis psumentes de se contui actu
sat ibi Sci aut tu iudeus noiaris
Inprima pte determinatio in accepat
primo qr faciunt q aliis repehen
dunt / Scdo qr in dicium dei q se no
ptimescant ibi sanus em q indicium
di e / Tcio qr sup his primas age
nolunt ibi scdm duritia tua et cor in
penitens ~~Scdo~~ Inprima pte p. po in
accepatio Scdo in acceptatoib ro ibi
Inquo n. alium iudicas Primo romb.
manifestacio i cad em agis que
nõ iudicas / dr. q ppter qu i excusabilis
hic scdm glo. du. q damnat p. h q lcr.
de iudeis et gentibus comite sic / Ita oes
faciens p dcta et q sciens dignus e
morte ppter q i excusabilis est et h
ois in deis et gentilis. qui iudicas et
alium q dampnas in quo simlas te
iustu cu non sis Scdo h q lcr de iu
deis spali Sed ita gentiles q pre
dcta sunt sci i excusabiles qr digni
morte ppter q i excusabiles o homo
iudeus carnalis no spualis Sed ho
sonat h in elpar nomen nas sic ~~i carna~~
~~m~~ no ne carnales estis et h hoiez
ambulatis ois q iudicas i. plegem i
structus alios q dampnas et no tenes
his q fact observas Io dr ca. Si
nolite iudicare et uc i excusabi
lis in quo n. alium iudicas i. repre
hendis te ipm q dampnas qr turpe
tesitas est tue iuste q dampnationis
~~m~~ xx ~~xxx~~. tun e iudicare qu ipe de
crevisti ~~tue~~ ~~par~~. ex ore tuo te
iudicas sine neq tue i hc te co
dampnas qi pz ca de n. i silia agis
q iudicas i. q r alius q dampnas ~~Je~~
~~ambo~~. Indicet ille de alienis erro
re qui no ht in se similis ferret Sed tam
n n. qm iudicium dei est hic i ac

,, unde

pat teme in dicatis qr di in dican
no ptimescat . Secundo ont qr a do
in dicandi sut . Tertio multo petius
in dicandi sut i. existimas aut o ho
ubi tagit petm corp Primo qr
in pmeritate si bi gpmittut Secundo
qr bonitatem dei gtepnut i. an diuicias bo
nitatis eius gtepnis Tertio qr benignitatem
dei erga se non g gnoscut i. ignoras
qr benignitas dei igitur sanus dup. ut
gtumax qui vno . si qr no e ibi n.
sit . Ita in excusabilis es non . pt pt
se ex cusare aut ut iudens qr gne
nobilitate ut gentilis pignorancia si
poccis sanus oes qui in dim r. Alio.
si qr e ibi n. sit ut i excusabilis es
ois q iudicas sanus n. nos spuales
vni sc apli qui in dicandi di est si. vei
tate i. si vei equitate quia i nllo pt
depravari . In dim aut humano sing
glo . sepe depravatur ul amore uel
odio ul tiore ul minima senitate
ul minima remissione . Ideo sit in dim
di pt . Iustus es dne et rectum iudicium tu
e i. qr in eos i. gtra eos qui talia agut
qlia sup memoravimus ul que i alios
g depnat natie time dei r qr rectitu
dine quia sanus r qr iudicat pe
testate quia iudicium di est r qr iudicium
equitate qa si. veritate e r qr iudicat
dans in equitate qua i eos q talia
agut . Existimas aut hoc o ho
qi ont qr iuane in pmitate si pmit
tut v. duo fa. tagit pena implicat
culpam ibi o ho omnis qui iudicas
d. ig. existimas qi nos ita sciamus
si nunc o ho omnis sive iudeus sive
gentilis qui iudicas i. gdepnas eos
qui talia agut qlia sup memoravimus
capitulo i. ubi sicut ea i. similia qr
tu effugies qui supmo iudiciu di sive
gnale vniuersale sive ptlare mortis q
d. no debes h existimare qr nullo . ef
fugies pt Quo ibo a spu tuo r quo
a facie tua fugiam i. cessa ul eu dixe
runt paro r servitutis repetatur sup
illis sup veniet interitus r no effugiet
r qr ais posse querere quare g. no statim
pomt . addit an diuicias bonitatis eius
i. copia bonitatis q e v. omnium pctorum
gra . eis multa beneficia largiendo pt
Opiente te manu tua oia iple bom
tate r pacie q est v. pctam n. ex ma
licia eos pmitte differendo pt Deus in
dex iustus r paciens nunqd irascetur per
singulos dies nisi gusi r longanimitatis
que e v. pctam n. ex infirmitate eos
dim ad pmiam expectando . pt si tamen
qr ea expectat deus ut misereatur nri
qui in qua ista gtepnis q. no debes
gtepne ignorans qr benignitas di i. bo
nitatis dei ad pmiam te adducat qr in
in se e g. dicet no debes ignorare enim
ignorans enim ignorabitur i. corin xiiii.
Secundum duriciam aut tuam et im
penitens . Increpavit supius malos
determinando iudicandum eo qr in deu di gtra
se no ptimescat hic i increpat eos q
depectus pniam agere nolunt v. sunt oit
qr ces in do dno pmitent Secundo q
modo pmitent i. hic q si pctam eius
e tm pmitionem iplicatur in p. equi
tas pmentas qr sm duriciam tuam Secundo
gmentis pmitionis qr thezaurizas
tibi at Tertio gtrarietas dilatoris quia
in die ire et revelationis d. g. secundum
duriciam aut tuam . Ita benignitas di
ad pniam te adduxit tu tn no addu
ceris aut si sm duriciam tuam i. pniam
cordis tua in pma malo cor q cor
durum male habebit i novissimo r cordi
penitens de malo ptito si glo . tn sunt
gnia pctam Sut enim quidam q bz
mala que agunt displicet r ducti pe
nitencia de eis exire laborant Alii q
placet r de de in malis p sumcatis
in eis p ducunt Alii quibus mala dis
placet s quia gravia sunt desperant

nul

nro fo

no

iudico

iudico

st. delez i uolunt

iudicans

in iudico

de lacom b no

e

ad

sm h' in q thesaurizas t' ira i. accu
mulas pena t' Deut. xxxii. nonne
h' condita sunt ap. me et assignata in
thes. in ira qua extendit i die ire
et revelacionis iusti iudicii generalis
dr. dies s' glo. non propriis qualitate
s' occultorum revelacionis dies ire q
ad peccatores q' bz iratus apparebit s'
ph. i. dies illa dies revelacionis q
ad omnes quia tunc occulta etiam omnium
revelabit. i. cor. iiii. illuminabit abs
condita tenebrarum et ma. a. c. qui
scz deus reddet unicuique pro merito
suo s' opa eius etiam i'cogitata non solum
exteriora ut nomine operis q phe dat co
gitacio locucio opacio dum sic
bora — boni opaios et reddere illis mercede
reddet at s' glo. mala pro malis
quia iustus bona pro malis scz punit
quia bonus bona pro bonis quia bonus et
iustus mala autem pro bonis non reddet
quia non est iustus. Hijs quidem
qui secundum pacienciam. hic q demon
teme — in dicit et i in dico . . primo punitur
s' ont quo punitur. ubi primo ont
retribucionem iustorum hijs retribucionem
impiorum i' hijs at qui sunt ex conten
cione eo ordine iustorum i' gla aut et
honor et pax etc. retribucionem iustorum
implicat dum mit. ibi hijs quidem etc.
primum ibi gloriam et honorem incorrup ad
ultra ibi querentibus vitam eternam dic
no — ens hijs quidem etc. Ita reddet unicuique
s' opa sua hijs qui sunt boni ope
ris actores sup. et hic s' pacienciam eius qr
ubi bene u's sunt paciencia dei reddet sup
plex gloriam quo ad corpus fulgebunt
in visu s'o sol. ut honorem quo
ad alios pro dimmunt in ut honorati sunt etc.
in corrupcionem q ad utrumque eternitatem
non enim esset gla et honor eternalis primo

corrupcio(lis) et transitoriis hijs in q ascende
ntibus vitam eternam qui pro vita eternam
operantur non pro laudes humana io cola
m. q sursum sunt querite ut gloriam aut
in — et corrupciones corporis honorem utriusque

Hijs aut que sunt ex contencione

p' retribucionem iustorum tan. h' retribucionem
impiorum ubi tan. in primis s' o culpam
h' pena 2o punicionis ordinacionem pe
na ibi ira et indignacio ordo ibi i ac
ciam. Circa primum tan. s' o peccatum oris
s'co cordis et h' duplex p' rem in re
cessu a bono i' qui non acquiescunt
h' m' i accessu ad malum i' credunt at
no — iniquitati dicit g. hijs aut q ita reddet
bonis at h' hijs qui sunt ex contencione
i. qui contendunt in e se ut contra p
dicatores evangelii q e contra g sue
tudinem humana i. corpis vi s' q's videt
i e nobis contencios' esse nos h' p'i con
sue. non h'a. Et qui non adquiescunt
veritati eis p dicat. Job xxiiii.
Ipsi fuerunt rebelles lumini. credunt at
iniquitati in prauitatem h' pmitterent
et de iudicio futuro diffidentes hijs i
qua eis erit post iudicium sed pena sen
sibilis pro peccatis videbit ignem
et vrascere deus s' ubi etc. ei digna
cio corporum in iudicio contra se ipsos Sap.
v. nos i sensati etc. Et tribulacio
an in diem in ipsum mali et angus
tia ex peccatorum fuit Sap. i. Dicent inter
se penitentes agentes et pre angustia spiritus ge
mentes ut ira et consio irati in dies
io Job xiiii. quis mihi det ut in inferno p
tegas me etc. pro donec ut furore
t. Et in dignacio i. redargucio de sce
peratis an' vi. Esurivi et non dedistis
in io p'a. xiii. In digna. regis nuncii
mortis et tribulacio i. pena exterior igne
materialis et angustia i. pena in terior vermis
spiritualis i. sa. ut ignis corporeo ex

ma nos fo

onguet(ur) & im(m)us corp(us) no(n) mouet(ur)
In om(n)e a(n)i(m)a(m) vertia s(cilicet) q(uod) p(ri)mo
r(e)p(e)t(itur) i o(mn)e corp(us) con(tr)a v(er)o s(e)c(un)da a(n)i(m)am
sive i(n) pena sive i(n) gl(ori)a/ Job & rur-
sum ci(r)cu(m)dabor pelle & c(etera). a(n)i(m)a(m) dico
ho(m)i(n)is opant(is) malu(m) p(er) o(mn)i ditti o(m)ni(bus)
qui opant(ur) t(ale) q(uo)cu(m)q(ue) in d(e)i p(ri)m(o) a(utem) maxie
q(ui) legi(bu)s scripte p(ro)ua(r)icatio(n)em & greca(m)
gentiles g(ent)es/ ubi ma(n)ifesta dom(in)i fac(er)e tu(m)
t(ra)nsgressor maiori su(b)iacet culpe Gl(ori)a a(utem)
& hono(r)e p(ost) retribuco(n)e(m) iustor(um) & ma
lor(um) h(oc) s(u)b dic(tum) ordo retribuco(n)is iustor(um)
v(er)o p(ri)mo ta(n)g(it) ipa re(m)u(n)erato ordo re
mu(n)erandi v(e)l (con)i (om)ni opanti T(er)cio re
mu(n)eratore ordo i(n) iudo pu(m) d(ici)t q(ui)a gl(ori)a
at isto ordine fiet dap(n)at(i)o malor(um)
mite s(ed) gl(ori)am se q(ua)n(do) a(n)i(m)a(m) dotes cor
p(or)is & tres a(n)i(m)e & hor v(e)l alior(um) p(re)ap
u(tr)iusq(ue) q(ui)eta (con)su(m)at(i)o q(uam) p(ri)mo d(e)i
v(er)at in corrupc(i)o(n)em h(ab)et d(ici)t pace ysa
xxxii· sedebit p(o)p(u)l(u)s m(eu)s in pulc(r)itudi(n)e
pac(is) h(oc) in q(u)o erit ordo opanti bonu(m)
iu(de)o p(ri)m(o) ex(em)pt(um) opanti & d(e)i(n)de greco
i(d est) gentili u(e)l iud(e)o p(ri)m(o) i(d est) maxie qu(i)a
meli(us) i(n)stru(c)ti(us) meli(us) opat(ur) & ideo me
li(us) re(m)u(n)erato & greco i(d est) gentili amb(rosius)
in d(ict)o sup(er) p(ro) ante po(n)it p(re)rogatiua
p(ri)m(u)m ut aut coronet(ur) pur p(ri)m(u)m aut
dap(n)et(ur) grau(ius) u(e)l gl(ori)a i(n) eius addu
hor ex(tr)i(n)s(ecus) ad p(ro)x(im)u(m) pax ad ut(ru)mq(ue) i
eius addi(tur) ex(tr)i(n)s(ecus) ad p(ro)x(im)u(m) h(oc) q(uo)d
i(n) quo alt(er)u(m) iudicas co(n)de(m)nas licet cuiq(ue)
iudicare de ap(er)t(is) xxiiii° li(cet) rep(ro)bando
f(act)u(m) sed no(n) (con)dempna(n)do p(er)sona maxie
de eodem c(ri)mi(n)e in q(uo) e(st) culpe sup(er)illi
s(u)m(us) u(e)l gl(ori)o ignora(n)cia i h(abe)t qui i(n)
tellige(re) noluerit pecc(atu)m e(st) q(uod) nulla scie(n)
e i(n)t(e)ruis q(uo)d nulla ignora(n)cia pecc(atu)m xxiiii°
ignora(n)cia affectata i q(ui)b(us) ignora(n)cia
no(n) e(st) pecc(atu)m s(ed) q(uan)d(o) e(st) effectata i(d est) ipa af
fecto nesciendi It(em) iudica(n)s d(ici)t e(st) s(e)c(un)d(u)m

veritate(m) tu(m) q(uo)d o(mn)is acto d(e)i sit iud(ici)u(m) i(n) s(ed) to
in d(omi)n(u)m h(ab)ent d(ic)itur ec s(ed) v(er)itate q(uo)d (con)uict(us)
in d(e)o no(n) d(ici)tur (con)dep(n)are si fac(er)e cu(m) ino
ce(n)te q(uo)d a(m)b(rosius) Iudex d(ici)t iudicare s(ed)
allegata no(n) s(ed) (con)sta(n)t(i)a(m) s(e)c(un)d(u)m (con)uicta(m)
xxiiii Iudicand(u)m e(st) s(ed) v(er)itate(m) ma(n)ifesta
i(d est) (com)p(ro)bata(m) no(n) a(utem) e(st) s(ed) occulta(m) In h(oc)
e(ni)m d(e)u(m) imitari no(n) possum(us) q(ui)a d(e)o
o(mn)is v(er)itas e(st) ma(n)ifesta no(n) nob(is) It(em)
sup(er) i(n) eo(s) q(ui) t(a)lia agu(n)t gl(ori)o q(uod) eos
qui ea faciu(n)t q(uod) i(n) aliis rep(re)hendu(n)t
q(uo)d p(ec)cat plat(us) rep(re)he(n)do s(u)b dic(tu)m de
p(e)cc(at)o in quo e(st) ip(s)e q(uo)d t(ame)n s(u)b dic(tu)m p(ec)
ca(n)te(m) rep(re)h(ende)re q(uo)d b(e)n(e) h(abe)re fa(cit) xxiiii° si
plat(us) e(st) in eode(m) pecc(at)o ma(n)ifesto & re
p(re)hend(it) in ma(n)ifesto p(ec)cat q(uia) sca(n)da
lizat si e(st) i(n) eode(m) occulto & rep(re)hen
dit i(n) occulto n(on) p(ec)cat ad o(mne)m xxiiii° n(on)
p(ec)cat et q(ui)a rep(re)hendit s(ed) q(ui)a i(n)or
dinate rep(re)hendit It(em) sup(er) i(d est) aut ig
ra(n)s gl(ori)o grau(ius) sic p(ec)cas q(uod) ignora(n)s
q(ui)a ignora(n)cia extenuat pecc(atu)m xxiiii° q(uod)
iussi(on)e i(d est) p(er)iculosi(us) It(em) sup(er) s(e)c(un)d(u)m
du(r)icia gl(ori)o su(n)t aliq(ui) q(ui)b(us) malu(m) pla
cet q(uod) o(mn)ia bonu(m) ex o(mn)i optat ut d(ici)t p(hilosoph)us
xxiiii° malu(m) p(er) se nulli placet s(ed) p(ro)p(ter) aliq(ui)d
i(d est) q(uo)d h(ab)et aliqua bon(um) apparenciaz u(e)l ho
nesti u(e)l vtilis u(e)l delectabilis It(em)
ibid(em) pecc(atu)m i(n) sp(iritu)m s(an)c(tu)m duob(us) mo(dis)
(con)mittit(ur) p(er) obstinatio(n)em u(e)l p(er) despa
c(i)o(n)em q(ua)n(do) nig(er) e(ni)m s(e)c(un)d(u)m maior(um) depulsus
affligit al(iquis) sp(ecie)s mundicia sup(er)n(a)e gr(ati)e
impugnato(n)em v(er)itatis agnite xxiiii° h(a)ec
due su(n)t ad remane(n)d(u)m i(n) pecc(at)o s(ed) ille
ad p(ro)ta(n)d(u)m It(em) ibid(em) gl(ori)o (con)t(ra) e(st) la
bes h(uius) pecc(at)i s(an)c(t)i i sp(iritu)m s(an)c(tu)m ut dep(re)
ca(n)di h(umi)l(ita)tes subire no(n) possit Cot(idie)
s(e)p(er) ante morte(m) p(os)t h(oc) pe(nite)nte no(n) p(otes)t
i(d est) s(ed) pt(er) i(d est) v(er)o (con)ti(n)git It(em) s(upe)r illud
in die ir(a)e gl(ori)o ex(em)p(lu)m in die(m) notat die
no(n) p(ro)p(ter) qualitate(m) s(ed) p(ro)p(ter) electo(rum) re
latio(n)e Cotra aliud h(uius) sol & luna s(un)t

terunt/ Eccl. 3° sol et in superiori emisperio
sa[n]cto 24° Si dies appellat sol statio
dies est Si sol stato sup terra dies no
est Item invota opa sua q n. revi
bunt p solis 24° loquit de spualib tpe
opandi. It de9 pfecto tpali punit et
nalit no g° h opa sz ultra/ 24° licz ac
tio sit tpalis cum volutas que ppma
no mutat ppetua e It ibidem qnt glo
utz mala volutas reprobori i in fine
sit culpa u pena tm di. q culpa quia
e puata mo spe et ordine q acrescentt
culpa dz acrescere pena sz crescet cul
pa i infinitu sita e g° pena illa ma
la volutas pe e no culpa qz no e libera
sz extorta a dolore/ 24° Illa puatio no
est voluntaria simplr sz q dz tormentor
extorta It sup illud Jude p° glo qz
melius i structus melius opat Contra ut
dc phus lib° ethi/ Sare at parp aut
n. pdest ad utilitates sz sare in particlari s.
applicatu g dops in ltra valet Non
dum sup i quentabs vita qad quen
dum et in veniendum qui est vita sa
lm attendenda sunt in ea sz locus tpt
mo9 et fructus locus aut i quo i veniet
e mundus quietus securus qrati g° Nom
lecto quo fert q cupia tamen quia i
no e specimen sine macula can. in Jubi
tulo meo qsivi que diligit aia mea
et no i veni illu sz i lecto pme ca aspe
ritates eu pastoribs luc. y. ysa li du
dite q sequitur gimistu et quies dum noi
foro in quo fuerat q cupiscencia o clerp
qz no est negociator alim sz auarus oscc
quo i gregibs similit et huc adquendum
dum et no in veniet ablatus sz i domo
secreta q sac cu regibs m. y. can. in
p plateas qsivi et no in veni paululu
Inpompa Inpompa i qua regnat me
supbia quia i ventu no uadit ille q
ditat e sic luc y. existimates eum
i gmitatu quebat me q gnatos et notos
et no i veniens me suos quo in veniet i
ter tuos audi g° filia et vide et Sed

in scola dicat et sapie tu prudbs quia
in venenut c. in me° doctorum i. qz
me quebat/ It tpe ad quiruum ad
tp p e s. dum dies e dum ype est
du nob pdest/ Querendus e g° deus
pmo dum dies e quia in nocte m
pe alias in venirt can m. p noctes
quesivi que diligit aia ma quesivi
et no in veni et vnd p noctes sine
morte n. sine culpe Jo ysa xxvi Si
quietis et querere pponimus quelite ma
ne no i nocte sequens dups venit mac
et nox Sedo dum ipe e ul pnt
e ysa lv. quite dum du i venit pt
vn ype e quia ad hostium cordis ibi
pulsat api g° ne recte dat et non
poss eu in venire eu sposa can. v.
at ille declinet Jo viij c° vaz° g°
dum q vacat et pdest negociis mis
me dere ne eum e tpe in fundi ne
aut ois qui petit accipit et q quirit
i venit Jo lum adhuc It mo q que
di debitus tibi e ut eu quimus dili
get aliquid lingua festinat ad
in terogandum q sit p denotam oram
can m. noque diligit aia mea vidi
stis Eccli. n le quesivi sapiam pa lam
morose Velut visus ad in ueni en
dum q sit p verbum in tercom sapa p.
In simplicitate pee ad ambula
du q sit p ~~fervente~~ fuente affectum
Jo xx mulier quid ploras Ma
nus ad palpandum q sit p bona opa
cum ps dim qsivi i manibs mis
Venus ad eccli mia du q sit p finales
opo ai pseuerancias ps Exulce fa
ciem eius pp Sic quesierunt magi
m. y. **Non enim est psonarum ac
ceptio**; Supmis i ecpanit eos
de nerualo indico quo sci i vice pre
ferebat h cos equales apud deum
esse demirat et pmo quo ad nam Sc°
quo ad pena ibi quicuq n. sine le
ge pec Tco quo ad culpa ibi no

em auditores d. g. no. n. q. i. / oi
operanti malu erit pena similiter amo
o operanti bonu gl'a no e em psonar
acceptio apud deum / No em iudicat
deus s digtates s' scdm merita pso
narum no em accipit psona cuiusq
q dnator e omi i iudicando sapie
s. no em subtrahet psona cuiusqua
qui dnator e omi In iustificando
ait p. I iniuitate opi quia no est
psonar acceptor deus s' i oi gete
qui timet In docendo ait. xviii. Magi
stamus quia verax es et via dei in
veritate doces etc. In confirmando ut
hic non n. e psonar acceptio apud deum
etc. **Quicumque enim sine lege**
hic ont eos equales quo ad pena
vel tangit primo pena gentilium s'. o
iudeorum ibi Et quicumque in lege d. g.
quicumque n. qui tenuerunt no e accep. psonar
apud deum quicumque em sine lege pec
caverunt ut gentiles sine lege i. no
ppter legis scripte prevaricationem peribunt
i. dampnabuntur q aut i obligantur
q' de lege scripta oz quia sine omni
lege no e peccatum qe sim ambo pec
catu e prevaricatio legis dine et
celestium inobediencia mandator
et quicumque lege scripta peccaverunt ut
iudei prevaricatores legis de qbus
ps. tempus faciendi do. dissipaverunt
legem tuam p lege n. i. pp legis pre
varicationem iudicabuntur ut patet
ipa n. lex accusabit eos Jo. vi.
est qui accusat nos moyses i q
speratis **Non em auditores**
hic ont eos equales q ad culpam ubi
ont inexcusabilem culpam p'
iudeorum scdo gentium ibi Cum ge
tes q lege no hnt i excusabilita
tis ont in duobus primo i legis

noticia qm habuerunt s'. o i legis
negl'a quia no fecerunt ibi s' no fto
res d. g. no em qui tenuerunt q i lege
peccaverunt p lege iudicabuntur / non n.
auditores em legis scripte iusti st
apud deum qm ut apud hoies iusti vi
deantur s factores etc. h' duo legi
primo sic s factores legis qui s'
faciunt ea que precipit lex maxime
moralia iustificabuntur. i. iustifica
buntur p opa legis s'. o sic s' factores
legis iustificabuntur pensans s' ad addere
q sic factores legis lex n. no pt
sufficienter impleri sine gra. No
tandem p.o q lex dei e audienda — no de lege
q. pu. xxviii. q declinat aurem
suam ne audiat legem oro eius
execrabilis erit. Secundo quia que no
vult audire u bu di no audiat adeo
u bu eius s' hen appropinquaverunt pse
quentes me iniquitati a lege aut
s'.o retinenda pb lex dei eius
i corde ipius et no supplantabuntur gressus
eius tertio ex quo lege an p legendo
no supplantatur ab adversario
Tercio meditanda pb quo dile
xi legem tuam do. tota die meditatio mea
e super inimicos meos p. et amicos pru
dentem effecisti tota die qui i lege me
ditatur s hen xxxvi. leges meas de
sprexerunt Quarto diligenda ps pax
multa diligentibus legem tuam et no est
illis scandalum Quinto q diligit
bonum etiam dicitur malum ps nisi q' lex adio
s'm s' hen qz abiecerunt legem
dei amos em Sexto more s'm
da exo. xxii lex dni sp sit i ore
tuo. Septimo s'uanda est quia requiretur
f. qui malivole legem requirit at
de ore eius s' hen quia narraverunt

in mī q̄ sablacōes Bexito ope ad
implenda ut hic fuerēt legis insti
ficabunt̄ (tamēto insti q̄ vadunt sim
v̄um veram Sz heu quia ept fracen
di dn̄e dissipavit lege ro exitus
aquarū deduxerūt Septio h̄t̄ ad
psalos defendenda i. machā. ymc
q̄o filii emulatores estote legis ꝛ
date aīas ꝓ testo pr̄is (tamēto dnē
tpale ꝓ etno sed heu abit. i. lacia
ta ē lex Octava ꝑ dicanda ꝛ docen
da pat̄ xpm docebat ꝑplm̄ hn̄t
libros legis i manib ꝛ tamēto i manib
quia ꝑdicator dz facē ꝛ docē Sed
heu quia no custodierunt testim̄ di
ꝛ lege eius ꝑdicanda noluerūt am. ¶ Cu
cum gentes que legem non hnt
hic ont m excusablem etiam gen
tilium ont. n. qꝛ no ignorabat veritate
p̄mo qꝛ hebat lumen legis i natē ꝑ te
stm q̄ sac i bi testid' reddet ill' ip̄a
q̄m ad gentiles implicat tacitā an
legis septe ꝑmā legis ut' i ipi ē
nō sut lex dr̄ q̄o em. i. gētes q. ꝛ ue fco
res legis iustificabunt̄ qꝛ gentiles ꝛ
sine lege ea que legis sunt opan
tes ul' an'tetes iustificabunt̄ uel ꝑme
metz cu em gētes que lege sc̄ptaz
ꝓ. moysi no hnt sit inde ūlit i. nal̄.
rone ꝑ graciam eu illuminatam faciūt ea
que legis sut discernendo. s. bonū a ma
lo qꝛ e offīm legis quia ꝑ lege q̄ gtāo
ꝑcti sim ul' ea que legis sc̄ faciūt ar
dendo sz in xpm qꝛ decet lex deut.
xvm. ꝑphetam de gēte tua suscitabit
t' deꝰ ipm sic me audiet hm̄oi lege
sc̄ptaz sz no hntes ipi sibi sut lex. i.
valent sibi lege qui s. gentiles ondūt
iudicant opm opꝰ legis sz opa i lege
ꝑcepta illa sz duo no facientes aliꝛ ꝛc.

ꝛ h̄ faciat aliꝛ ꝛc. tho m ꝛc. h.
ul' opꝰ legis. i. fid. qꝛ lex ꝑcepit
qꝛ finis legis xp̄c ad iusticiā. i. thi.
i. sc̄ptū in cordibꝰ suis. i. vom natu
ralit' in ipsis ul' caāz asstm ꝑ gr̃az
in ꝑ ssum Je. xxxi. scribam lege
meaz in cordibꝰ eorum **Testimo
nium reddente.** hic ont id ꝑ testi
monium q̄ sac ꝛ tpte opus q̄ sic
testificatur noꝛ quo ad omēs ꝛ accu
sare in fideles defendē fideles d'
nō g̃. testimōm q̄ i. ont opus legis
ꝛ hic q̄ sac ꝑ eorum reddente illis
testimōm salutis ul' dapnacōis i fu
turo iudicabunt̄ cum mortui exsurgent
que sc̄pta sut in libris eorum apoc. xx.
ꝛ no solu q̄ sac opm sz ꝛ cogitacōm
accusanciu no credentes venient
cum in cogitacōibꝰ peccatorum suorum a
iudi sap. m. aut eciam defendencium
ꝛ credentes accusancium in qua ꝛ defe
dencium in t sc̄t inter bone cogitacō
nes defendunt bonos male accu
sat malos ul' more grecorum cave
an ablatiuus ponit ꝑ gtō ꝑ ablatiū
i. cogitacōibꝰ accusantibꝰ ꝛc. ꝛ h̄c
in die iudicii qui s. appellatur alia
dies occultorum manifestacōm ut' h̄
ꝛ soph. dies illa dies ire alia me
dia nox ꝑꝑ in ꝑmisiōm m̄t. xxv.
mediā nocte clamor factus ē ꝛ alia
sero ꝑꝑ timi tp̃is m̄t. xx. cu sero
fcm esset dixit deꝰ vinee pala
alia mane ꝑ mitatē cōmīatis soph
in. mane mane iudiciū suū dabit lucē
ꝛ no abscondet i die i qua eu iudi
cabit dn̄s occulta hom̄ no solum
apta ꝛ dr̄ hom̄ no demoūm qꝛ tūc
ē iudiciū disceptacōis hom̄ no
demonū iudicabit i qua ꝑpt̄m xp̄m
pr̄ iū ante iudiciū dedit filio Jo. v.
ꝛ h̄ ꝑ clarum meū qꝛ ego ꝑ dicam q̄o iu
dicabit dn̄s ꝛ eum dicent qꝛ adversum

q̃ saac͡p dam vn Judiam sed̃c ꝛ lib.
apta sit ¶ fide.v qua ꝑ exigencia ꝛ pim̃
toꝝ ḃm d̃c ꝛ i mec cogitacõnu ac
cusan ꝑ Just⁹ deo ꝛ iustias dilex
¶ ꝙ qiruenter qua ept ꝙ giuo ḃn d̃c
i dies ꝑ cu accepo ept ego iustias
iudicabo ¶ ꝑsona.r q̃ opantc di fi
lio ḃn d̃c deo ꝗ ṽsa .m. dn̄s adimdia
bemet cu se. ¶ gna.r qua ꝛ acclia
ꝗonu eet vlt. cuncta que fuit addu
cet dn̄s adindiau ¶ ꝟcaac q̃ sim
c ꝟtm meu ¶ ordinabit̃ q̃ pisim
ꝑpim **Si aut tu iudeus cognominaris.** p⁹ qua iudei ꝛ gentiles
aput dm ee equales demirant In
hac pte 2a pincipali huius capituli iudeos
q̃ nimis ꝑsumentes/ ... re darguit
onde p̃mo ꝙ quo adpetit immuta
tem no/ valuit eis legis acceptio
scdo ꝙ h̃ / valuit eis circumcisio ibi
circuiasio quid ꝑ d̃ Jnprima tangit p̃o
v pirogatiuas iudeoꝝ spales scdo
excludit oreas v. ꝑsupcoes ibi con
fidis te ipm ducem ee cecoꝝ ꝛ° v.
coꝝ i acceptacoes i. qui ḡ° aliu do
ces/ Jnprima tangit p̃mo dignitas pium
scdo clenis dedicatis obsuia doꝝ
legalu ibi requiescis in lege tao ꝙ
gnico dnoꝝ ibi ꝛ glaris in deo ¶
to reuelaco insciis ibi nosti vo
luntates eius q̃rto discrecio opandoꝝ
ibi/ Et pbas vtiliora d̃c ḡ° si aut
q. gentilis h̃c lege n̄ales cum sterupla
ppz sicat tu iudeus ꝙ gnominaris am
da pirarcha nobliore ducebant/ em
hebi. ab abraham israhelitca ab is
rahel iudei a iuda nobliore ebu
ebrei quid cuiscunqz ꝑ sua ꝑpo
ne peopieoꝝ eiuenoꝝ israhelite i.
dm videntes ꝑ ꝙ templacõm celestium
iudei i. ꝙ fitentes ꝑ ꝙ fessios dnc
laudis te suoꝝ pcoꝝ requiescat

in lege i. in legis obseruancia no vaga
ris p diusos errores sic gentiles ire
i. cuitauit nie geites n̄c in vicit i rege
ꝛ glaris in deo i. in dei ꝙgnicõe Je io.
Jn h̃c gla.r quia glat/ scire ꝛ nosse me.
ꝛ nosti voluntate ei⁹ ꝛ re dep̃com ge
nis huam ibi p ꝑ phas maifestata ha
buit m. vta sum⁹ isrl qua que placet
do manifesta st nob ꝛ pbas vtiliora
i. scis elige meliora p lege i structus
tamq̃ ꝑ pedagogium/ lex eni pe da
gogus nr fuit i ꝑo gal. m. ꝙ structo
sup̃psima est usqz ibi nome eni di
p nos blasphe.. ꝑ hac ꝙ dem/ si co
¶ fidis te ipm posuit v. pirogatiuas
h̃c sb dit v. ꝑsupcoes ex ipis artas
qua scz ꝙfidit se ee p̃mo ducẽ cecoꝝ
in fide pubium scdo lume erracium
i moribus ꝑpim ibi lume coꝝ 2° eru
ditore insipienci i ꝙgnicõe maioꝝ
u ibi eruditorẽ insipientiu/ magrm
i fama in cognicõi mioꝝ u i magrm
¶ h̃nto pfetum in scia libroꝝ legalu ibi
hentes formu d̃c ḡ° ꝙfidis q. ita tu
ma pie ꝙ gnomatus iudeus ꝛ habes tot
pirogatiuas ꝙfidis te ipm ducẽ cecoꝝ
in fide i. gentiliu q̃ ... ceca sut ꝛ du
ces cecoꝝ ꝛ lume coꝝ ... Jn tene
bris sut. i. doctor erracu in moibꝫ
ṽsa io. ꝑple q̃ ambulat in tenebris
vid.c lucẽ magna eruditoꝝ i sipienciu
i. iudeoꝝ no dn ꝑuectoꝝ ꝛ h q⁹ ad
maiores u ꝙgnicõem ꝛ eos magr i
fanciu i. iudeoꝝ mioꝝ adhuc circa
elementa studencium i. in tellectum legis
ctra litralem q̃ vocat elementa gal m.
ꝛ ꝙfidit te ee hntes formu i. pfec
sacm opandis ꝛ vitancis in mortedem
ul ut scias sm legis ꝛ i. me ee veru
Qui ergo aliu doces. ponit v. iude
oꝝ ꝑsupcoes h̃ ponit v. coꝝ i acepta
coes primo q̃ se ipos no i struunt scdo
q̃a veꝝ i tellcum a lege auferunt ibi ꝙ

p dicas no furandu[m] z. qua i celestem
scriptum appo[nitu]r ibi q dicis no mechan
dum. Certo quia celestium di ala tri
buit. i. qui abhominaris ydola Quarto
quia a[lii] ap[osto]li nutriunt ibi q in lege
d[icitu]r q. q. q. sic omnia habes sicut
te bire q fidis go tu q alium doces te
ipm no doces q. d. inordinate facis
tibi enim debes p[ri]m[u]m intende[re] f vtm or
dine caritatis eleis sunt de quibus cr.
xxiij. Sup cathedram moysi q. dnc
facite q at faciunt nolite faciens pre
dicas no furandum f precepta legis
furaris in celestem sez p a lege sibi vi
piedo q est regula aurea q furatus
est actor Josue vij. qui dicis no me
chandum exo. xx. mecharis vin. s.
scdm lege ex f[ra]l[ru]m corrumpendo a flat
tradicaces in sado cr. xv. irritu
fecistis mandatum dei p[ro]p[ter] tradiciones no
stras Qui abhominaris ydola sm q
madat lex Exo. xx sacrilegium facis
celestium. s. dei ydol dando sc. pz exo.
xxx ij. vl caa xpm negado r ita
rem sacram furando Qui in lege gla
ris quia s. lege accepisti nd sic at
gentales p[er] Ro fecit talit o[mn]i naci[on]i
per p[re]uaricacionem legis f q leg ad xpm
p[er]tinente vl caa ipm xpm no su
sapiendo q tn lex madat deu[m] xpm
dm legis dacione in hono[r]as q[u]o[niam]
inte est z de i honoras Nome
enim dei. i. xpi de quo phus ii de d[icitu]r
illi nome zc p nos in dos. i. blas
phemat ho. in gentes qr z nos bla
sphemas z ad blasphemandum alios
inducis sic scriptum e Ro d[icitu]r vbi quia
spalit le[gis] indicis q scripturas noueris
q aut scriptu ysa. lij. Jugite tota die
nome meum blasphematur vl f glo.
scriptum e eze xxxvi. Ingressi sunt ad
gentes z polluerunt nome sanctum. s. meum
ra hos. hic nome meum p nos blasphe[ma]tu
r in gentib[us] sic expon[itur] f glo. magis
ad litteram ponit sensus quia re darguit
in decos primo de culpa q[uantu]m ad se ibi
qui q[uod] aliu doces sc[dm] q ad p[ro]ximu[m] r
hoc dup[liciter] quia de culpa z q[uantu]m ad caupi
scentia oclorum q p dicas no furandum
furaris z q[uantu]m ad concupiam carnis ibi
q dicis no mechandum Tercio de culpa quo
ad deum et hoc dup[liciter] quia de culpa contra
fidem ibi qui abhominaris z contra mo
res ibi Nomen dei p platu[m] Qui gla
ris sma pse pz sine doctor debet ee
p[ri]mo dux acto[rum] exemplo mite p[er]
p[r]inapes in de ducens corp[us] tedo lux
veritatis clar[itatis] fame cr. s. Vos estis
lux mundi Tercio erudicor in suppricarium
vbo doctrine heb. xij. ... nu
mc q habuimus e Ceruo magis i fam
tu semitate disciplinis inutis vn pa
ste p[o]p[u]l[u]m tuum in uirga Quarto p[ro]tus
for sac ii. pe. iii. for su gregis ex aio
Circumcisio quidem p[ro]dest. hic ont
q ad peti immunitates no valuit cir
cu[m]c[isi]o. Vbi ont primo q cir[cumcisi]o valuit
e legis obs[er]uacio Sc[dm]o q alt[eru]m equi
pollet p[re]pucio ibi Si aut p[re]uaricator
legis e. q p[re]pucium equipollet cir[cum]
cisioni legem p obs[er]uado i. Sing[ula]r
p[re]puciu Certo sb[t]r hoc p[ro]bo. Ibi no
enim qui in manifesto d[icitu]r g[ra]c[i]a cir[cumcisi]o q
ita legis doctrina sm obs[er]ua[n]ciam no v[al]z ad
peti immunitate Sz n[on] ipsa cir[cumcisi]o
quia cir[cumcisi]o quid p[ro]dest e ondendit si
lege obs[er]ues vn tu datu e madatum
de cir[cumcisi]one deum e abrahe z tu g[ene]r[aci]o
custo dies pactu meum ge. xvij. Si
at p[re]uaricator es legis no credendo
sez in xpm ut lex iubet vn Jo Si
crederetis moysi crederetis forsitan

De platis De prelatis erudi. z vene ceo adeph

et in circumcisio tua prepucium facta est. i. cum
plus v3 qua prepucium et e contrario Si
prepucium i. gentiles quibus iniustias legis
i. mandatorum spiritualia vel fidem Christi custo
diat nonne prepucium illius i circumcisione
reputabitur i. nonne tamen valebit pre
putium quam circumcisione ut sic filius pro
promissionis q. d. sic gal. iii. qui ex fi
de sunt hii sunt filii abrahe et iudica
bit comparatione meliorum sua sic acta cap.
xv. Quid minime sunt iudicio referet
prepucium i. gentiles lege consumans in Christo
s. credendo que est legis consummatio quia sicut
credere in Christum est et extra perfectionem
cum separatione qua sine qua non est credere
in Christum quia extra est prepucium i. gen
tilis per legem naturalem inveniens quem ma
le prepucium manens iudicabit te omnem
qui per litteram i. per legem scripta que dicitur
littera quia solis litteris lapidibus impressa
eius lex autem nova tamen cordibus
quam litteris est impressa Jere. xxxi. et per cir
cumcisionem materialem prevaricatorem le
gis s. non credendo in Christum quem lex pre
cepit ¶ Nono dicitur super illud dum
honoratur quia sicut regno terreno ita et
rex celestis petit in honorari modo et si
militer honori primo in sue legis pre
varicatione sicut in honoraret regem q
eadem eius non custodit ut h' qui lege
gloriaris et quam honoratur i mandatorum
impletione mali i. filius hono. ¶ Secundo
in familie sue contemptu et abiectione
iudith i. le. quod cum nabugodonosor misis
set nuncios suos ad diversas pro
vincias et abiecisset ut eos sine ho
nore i dignitatis et nabugodonosor re
putavit se contemptum sic de familia
dei sunt quidem eorum sicut placet. eccl. x.
honora dominum ex tota anima tua et ho
norifica sacerdotes quondam predicte

s. pauperes etc. vos autem honorastis pa
trem eius quem Christus vxx... honorat dominum qui
miseretur pauperis ¶ Tertio in sue ima
ginis s. ne deturpatione in illa i hono
raret deum qui in luctu peccat ymagi
ne crucifixi sicut qui animas peccat in peccatum
Sap. ii. non in dicaverunt honorem anima
rum quem deus creavit etc. eccl.
x fili i mansuetudine serva animam
tuam ¶ Quarto in regie dignitatis
usurpatione ut superbi qui honorem
soli deo debitum sibi usurpat Un
de herode. Actuum xii. dicitur quod cum sedisset
pro tribunali populus acclamabat voces
dei et non hominis et sequitur quod percussit eum
angelus dei eo quod non dedisset honorem
deo et quod v. eius. eccl. iii. magna potē
tia est dei solius et ab humilibus hono
ratur ¶ Quinto in iusticie remissione
ut qui in regno suo de iusticia de ma
lefactoribus negligitur Sic nos de cor
dibus nostris iusticia non facientes ba
ruch ii. non mortui qui sunt in inferno
dabunt honorem et iustificationem deo sed
anima que tristis est super magnitudinem
peccati etc. ¶ Sexto in proprie persone vili
ficatione ut dicto vel facto sic iudei
Jo. viii. peccatores i eum lapides et
demoniatum vocantes quibus respondit
demonium non habeo sed honorifico
patrem meum vos autem inhonorastis
me eius honoretur laudando eum ps.
Sacrificium laudis honorificabit me etc.

Nonne enim qui in manifesto

hic probat per dicta triplici argumento
primum est circumcisio que est in abscondito
et melior est qua que in manifesto
Secundo est circumcisio que est in spiritu melior
est qua in carne Tertio est circumcisio cu
ius eius laus est a deo melior qua
eius laus ab hominibus quod melior est

tuasio gealis q carnalis in dic t
h est q no eni q ita bne p fiel
in de9 gealis te q9. No eni q mai
festo i. inoie z uacde de sup in de9
e neqz qui i maifesto in carne ctu
asio extius sz fra oblacoe cuts
sup illa e ne ctuasio. Ez qui i abs
dito cordis in deus est. i. ne gfitis
corde zore rope ille no in deus e
t ctuasio cordis. i. in dicia deg
Jte ms caiadimi duo z affte ppu
tia cordim in orp ctuasio dico sta
in spu. p spm sem no litt. i. no lita
libus cultes cuius ctuasiois me
liorz laus. no e ex hoibz Ez ex
deo qui solz ea uidet. Hic qnt
sup illud p lege in dicabunt glo
Jgnorancia eorz qui q simplr nesciunt
veniam excusat. Et ut sepitno
igne no ardeat sz ut mi9 ardeat
si ppca no credit quia no audiuit
p ardet q in deo p fides ex audi
tu g qui no audiuit credere no po
tuit g totali excusat9. Itm glo loqt
tur in eo q quinis no audiuit tn
audire potuit sz diligencia adhibu
isset. Jte no auditores legis sz
fctores iustificabunt q in. arbitra
mur iustificari p fidem sine opibz
legis. Itm h loqt de opibz moralibz
ibi de cerimonialibz al hic de opi
bus sequetibz i. de pe decellz fidem
Jte ibidem glo. No alit sunt fcto
res legis nisi iustificet q iust q
p t abadulterio t furto. tcede ab
stinet. Itm qinis celis faciat legi
liam no tn lege in mentem Item
sup illud tn eni gentes glo. lex na
lis est qua quisqz itelligit z q sciat
est q bonn z q malu g lex nalis
est q sca contra q sca dampnabilis e

Itm al lege nali q q sca eius bnius
q sciat est sed lege esforie q sca fo
le. Sic ho dicitur plures esforie p di
sium. Jte ibidem glo. i. metiori hoie
innouato p gram lex instat de
scribitur qua delebat olim q lex i
tiae nalis indelebilis est Itm Jn
delebilis lex h existeam debilit
sm apenacz Jte ctuasio pdest q
gal. v. Si circumcidimini xpc nob nich
p derit. Itm h loqt ptpc an aduc
tu d pxpc p. Jte sup illud ctuasio
tua ppucia fca est glo no pl9 bz qin
ppucia q plus ualebat qz pccm ori
genale delebat Itm. No plus ua
let fca sz qua ad esseny salutis ce
ne. Jtem sup illud ppucia lege
q sumans glo credes in x qd est
ei exora gtra fides damn e gre. i.
corp p. Itm exora est ppucia
ex gra cplectue qz lume ex
gra gcess ex voluntate p gram
illuminata te.

Quid g amplius iudeo est
Jn capitulo pcedenti ondit
q ta iudei q gentiles rom sunt pares
i moribz ante gu sionis p paritate i
gne quia dixit pccores h ne iudei
lex nllam utilitate attulisse iudi
ent q iudei erat i quo maiores
ibi primo determinat dignitate Si mo
net remouet dubitacom in ca de
ter ibi q eni siquidaz illorz no
crediderunt. Tac exclud quorz
dam carnalium cta h erronez ibi
Si aut iniquitas nra. In primo ponit
qom. Scd ponit solucom ibi multum
quid. Tac soluit maifestacom ibi
pmu quid d. g. q. ita illa gngit i
deu si gentiles z e g. tsi ita e quid
g amplius dignitatis sup e iudeo de

legalibus ob servaciones. Secundum statum
temporum quo gentiles superant que
utilitas circumcisionis est super iudeo
non enim est simile quod deus in utilitatem
dedit legem et circumcisionem ¶ Capitulum
quid ergo plus solvit dicens multum quid sit
utilitas est in deo quam plus quam greco per
omnem modum omnibus modis secundum glosam et vel
in amplitudine temporalium vel in revela
cione spiritualium iudeus autem magis plus
accepit terram lacte et melle manan
te quo ad spiritualia non fecit taliter
omni nacioni et iudicia sua non manifestavit eis. Primum
quidem id est principaliter et maxime quod accepit iu
deus non gentiles quia eloquia dei
lex et prophete credita sunt illis iudeis
scilicet nec alteri genti. Item que est alia
gens sic inclita ut habeat ceremonias
iustasque iudicia et universam legem etc
et dicit credita quia exigenda cum usu
ris id est cum fructu ut patet in parabola de
talentis servis commissis Mathei xxv ¶ Quid
enim siquidam. Hic removet du
bitacionem incidentem ubi primo ponit
questionem secundo solucionem ibi absit. ¶ Tercio con
firmacionem ibi Est autem deus verax. Dicit
ergo quid enim quod credita sunt iudeis elo
quia dei nec tamen ipsi crediderunt evacuabit
per quorundam incredulitatem sic quidam
forte putaverunt dicentes quod licet credi
ta sunt illis eloquia dei vel tamen eis
profuerunt quia non crediderunt. Hic remo
vet amplius quia licet quidam non cre
diderunt tamen alii crediderunt etc. Hic est
quid enim affuit credentibus si quidam illorum
non crediderunt eloquiis sibi credi
tis numquid incredulitas illorum fidem dei
id est de deo qua scilicet quidam crediderunt deum
evacuavit id est inanem et inutilem
reddidit. Alio modo legitur sic numquid incre
dulitas illorum fidem id est fidelitatem dei
evacuavit nec scilicet deus non adimple

at in credentibus quod promiserat absit nec
fidelitas dei evacuata sit. Est aut[em]
deus verax. Hic subiungitur racionis confir
macionem ubi primo per veritatem. Secundo confirmat
per auctoritatem ibi Sicut scriptum est. Dicit ergo
ita absit infidelitas a deo est autem deus
verax id est essencia quia immutabilis
et verbis quia stabilis omnis autem homo et
iudeus secundum glosam vel omnis homo incredulus
quia mendax per vanitatem deflu
ens per se filii hominum usquequo gravi corde
etc. Sicut scriptum est scilicet ad ostendendum quod deus
verax est ut iustificeris etc. Hic legitur
quadrupliciter primo sic id est dicit psalmista peccavi nec
consequenter mittendo filium de stirpe mea
sicut promisisti iustificeris in sermonibus tuis
id est ut appareas implendo sermones
tuos ex hoc enim quod ego peccavi patet quod non
propter merita mea sed ex sola iusticia tua scilicet
quod promiseras mittes filium de stirpe mea
et vincas implendo promissa cum iudi
caveris id est cum apostolo diceris immo propter peccatum
meum non debes implere promissa. Secundo
legitur sic Ita dicit psalmista a peccato meo mun
da me ut iustificeris in sermonibus tuis
id est iustus et verax appareas imple
do sermones de venia in qua dicit Eze
chiel xviii quacumque hora etc. et vincas
in indulgendo cum iudicaveris ab hominibus
dicentibus quod non debes parcere in quantum
committit peccatum ¶ Tercio legitur sic ita tibi
peccavi et in qua quantum a deo iustus es ut
dum omnes etc. ego peccavimus tu solus iusti
ficeris id est iustus appareas in omnibus ser
monibus tuis et vincas omnes iniusticia
superando cum iudicaveris id est cum alios in
iudicio comparaveris Job ix numquid homo in
comparatione dei iustificabitur ¶ Quarto sic
ita tibi peccavi quod adeo iustus es ut iustifi
ceris id est verax comproberis solus in omnibus
sermonibus tuis et vincas id est victoriam
optineas cum iudicaveris id est licet iudiceris

ab hominibus dicentibus et sic debuit fieri
quod male factum est uel cum iudicaverunt
a pilato et iudeis Jo xviii. **Si autem
iniquitas nostra.** Sic dictum fuit apud
aprio huius capituli hic concludit quorum-
dam eius malum errorem ponentium quod
iniquitas nostra facit ad iustificationem
diuinam iuxta illud quod dictum est in psalmo tibi so-
li peccaui ut iustificeris etc. primo ergo po-
nit istum errorem secundo errorem improba-
tionem ibi quorum dampnatio iusta est
errore autem improbat ducendo ad in-
conueniens in quo deueniret primum est quod homo no
de peccato puniri secundo quod non debet peccator re-
putari ibi Si enim ueritas dei. Tertio quod
male est peccata fieri ibi. Et non sicut
blasphemamur dicit ergo. Si autem iniquitas
quasi sic ex iustitia nostra commendabi-
lior apparet dei iustitia Si autem iniquitas
nostra iustitiam dei commendat id est commendabi-
lem facit Quid dicemus **Nunquid ini-
quus est deus** Circa primum considerandum ubi
primo ponit sibi oppositionem rationabilitatem
ont ibi Secundum hominem dico. Tertio sol-
uit ibi. Absit. Circa solutionem assistit
ibi alioquin quomodo dicit ergo nunquid iniquus est
deus qui infert iram id est penam peccati
causis quasi diceret ex consequenti ostendit
dicere quia iniquum est penam inferre pro
eo quod iustitiam dei commendat et exal-
tat secundum uero glossam non est apud deum
nouum iniquitatis secundum hominem dico quod non
est hic sententia mea secundum hominum carnalium sic
accipitur homo id est corpore. Nonne carna-
les estis et secundum hominem ambulatis ab-
sit quod deus sic iniquus alioquin quomodo si deus
est iniquus quomodo iudicabit deus hunc mun-
dum quod non posset iudicare equitatis nisi
esset potissima conditio iudicis Sap. i Di-
ligite iustitiam qui iudicatis terram ipse autem
mundum iudicabit Circa ulterius circa que

fiunt ad duo deus cum iudicium ergo non
est iniquus ergo non debet nos punire ut com-
mendet eius iustitia **Si enim ueritas dei.**
Circa secundum inconueniens scilicet quod propter iniquitatem
non debet homo peccator reputari pro eo quod cedit
in laude et gloriam dei non debet homo peccator re-
putari Secundum iniquitas nostra est quasi secundum
iustitiam dei commendat ergo etc. Et hoc est dicit
Si enim ueritas id est iustitia dei in meo me-
dacio id est peccato omne enim peccatum menda-
cium est uel sermonis uel operis habunda-
uit in gloriam ipsius id est si gloriosior est
eius ueritas ex meo peccato quod adhuc
et ego quicumque peccator tamquam peccator iu-
dicor et in pena non tamen in futuro. **Et
non sicut blasphemamur.** Circa tertium
inconueniens scilicet quod utile est facere ma-
la bonum est iustitia dei commendandi ergo
si iniquitas nostra commendat iustitiam
dei sicut intelligunt illi errantes bonum
est iniqua operari dicere quod iniquitas nostra
iustitiam dei commendat causaliter et directe
ita quod propter hoc deus uelit nos peccare
non sed in peccatore nostra iustus appareat er-
ror est etc. consequenter in consequentia dicta
dicere quod commendat iustitiam dei occasio-
naliter et per accidens quia est ordo in pena
commendat eam sic bonum est etc. accipit
apostolus dicit ergo et non sicut quidam si ita est
quod peccatum nostrum cedit in gloriam dei cau-
saliter cur non faciamus sicut blasphema-
mur id est sic aliquidam nobis imponunt bla-
sphemando et sicut aiunt nos dicere
faciamus mala ut ueniant bona sed
ut deus inde glorificetur ex eo enim
quod audiunt apostolos predicantes illud infra
v. Ubi habundauit delictum superhabunda-
uit gratia dicebat quod deus nolebat ho-
mines peccare nisi sic peccantibus parcen-
do et maiore gratiam conferendo magis
misericors appareret quorum dampnatio
iusta est et ideo non est eis credendum ma

ad bonu no n pboni ueint. ¶ hic
quitur quare omiss tpalibus bnficiis
exemplicat de spualibus sq. de elo
quiis diuinis dicens primu quid quia
credita sunt illis eloqa dei ¶ Rno
pz tn quia spualia meliora tn qz
durabliora tn quia no e laus hic
sed poaus abiice tpalia ¶ It sup
illud e aut deus verax glo im
plens pmissa q vider̄ iudeis mul
ta pmisisse que no impleuit sic
illud leuit. xxvi. pona tabnaclm
meu in medio uri t no abiiciet uos
aia mea. Rno. no fuit pmissio ab
soluta s9 9dconalis. Si suauet ma
data eius ¶ It omnis homo mendax
go ipe mendax ¶ Rno loquit de pu
ris homibz tm ¶ It ibidem glo. ho
mendax diat no hus uim eem in
qua 9 dicit e q uitas mc. moi sta
tu manet eadem ¶ Rno. glo. lor. de
ee sco. sz morali no de ee p. ¶ It
ibidem glo. deus apud q mens futur
e inmutablis psencriat ¶ Cont
go res fute no sut apd dm ¶ Rno.
no sut apud eum ns fute sut in
se ipis sz ut iic sut in ipo ¶ Itez
sup illud ut iustificeris i smonibz
tuis glo. solus poia dice potuit
ho deus ¶ Contra quibus ho semp
pt cane mendacia ¶ Rno. qmvis i oibz
possit cane mendacium non tn de
ombz dice vera ¶ It si iniqtas ura
iusticia dei comendat quid dicemus ¶
Cont augs in encho. mala bne or
dinata comendat bona ¶ Rno comen
dat no ducte t ealit sed paccnt t
occonalit quia no malum quentum
est in se sz ordo eius t bonu q
inde elicit deus ¶ Itez sup illud
nunqiniquus e deus glo. illius n deus
est ultor cuius no e actor ¶ Cont

go no est actor male actonis q no
omnis acto e adu ¶ Rno deus no e
actor male actonis i quentum mala sz
qm acto ultor at e9uso ¶ Itez i de
glo. no decet dm ppiciu ee iustic
¶ Cont Joelis ii. pstablis sup ma
la. Rn. ppiciu intelligit i. fautorem
¶ It sup illud si aut uitas dei in
mo mendacio glo. sz deus pecto meo
ptus appaet quare me iudicat ta
qua pectore ¶ q expectat homi
que deus punit iustus apparet
¶ Rno no expectat homi e q iusti
paccnt sz ex pena pectoris perse.
Quid igitur pcellimus eos. Aps capi
usqz hic ont pares fuisse iudeos
t gentiles in moibus at 9usione q
idem ont p9 9usione ondens q
iudei ppr pdta no pcellunt gentiles
in statu fidei. hic aut pbat dupr
primo ex ipfectone legis iustificare
no valens capto isto sedo exper
fectoe fidei sufficient iustificatis ca
pitulo iiii. Jn pma pte i pfectom
legis iustificare no ualentis pro
bat dupr primo qz observantes no
iustificat sz quia ad iustificacoez
iuuat i. nuc aut sine lege iusticia
e dei Jn pma pte q lex no iusti
ficet pbat primo pce dcam pbacio
ni epilogacoe sz auctoritatis
inductoe ibi sic scriptum est sedo ont
auctem ad iudeos ptinere quamq
dut qm quecumqz lex Jn pma p
te po ponit qonem sedo solucom i
nequaquam tcio 9firmacom i ecia
em diat g q q. qui ita mltum per
omez modu amplius e in do t mul
ta utilitas circuncisionis t tradita
sunt eis eloquia dei Quid igitur
supp scpmiur. ergo his pcellimus
eos gentiles sz nos iudei i ipsos

ad vo

fidei. Nec quaz gal iii. Imo etiam no
e iudeus neqz grecus et ue no poel
lim tanti y. sumq i. vomibz et caus
pbauimq Quis apl tagi arbit
medio int eos tam iudos qz grecos
reos ee oni omes sz iudos et grecos
sub pcto ee ante. s. gram fidei pcto
eis dnante quia qui facit pctm ser
uus est pcti g°. sb pcto erat sicut
fui sb dno captiui sub tyranno
sb dia sb plato Iudei pp transgressi
one legis scripte gentiles pp transgres
sionem legis nate. Sicut scriptum
est; hic pbat qz lex obseruate no
iustificat auctoritatibz inductorum In
qua auctte pmo tagit pcta omis
sionis Scdo pcta transgressionis ibi
Sepulchre patens z. Tcio pena utro
rumqz ibi contrito et infelicitas pcta
omissionis tagit pmo quo ad fidez
Sc° quo ad mores i omes declinaut
pmo ad fidem ipliat quia nec cre
dunt p fidem nec intelligunt p scriptura
ut requirunt p inestigacom qz ad
mores ipliat quia declinat adeo
i ualles sunt proximo no faciunt bonum
sbiplis dc. g. Sicut scriptum e q. ita os
sub pcto sunt et hc sic scriptum est de
iudeis de quibz nunc dicimus et loqr de
iudeis in iudaysmo manentibz no
qusis ad fidez xpi Scriptu e i quaz
hec qz loquit quia no e iustus p fidez
iustificatus in xpm credendo pquam
fidem e iustificato ro. v. Iustificati
g. ex fide et qualit no est iustus qa
no e intelligens xpm sa ee dm et
hominem scripturas sz intelligendo de
nt p xpm. ut sapient et intelligent
et quare no est intelliges quia no e
requires dm diliget ueritatez i quen
do ysa. xxviii Si queritis querite
Omes declinauerunt a bono In

comutabili ad bonu comutabile agr
cia ad culpam dan. xiii. declinauerunt
oculos suos ne uiderent celum Simul i
utiles facti sunt. i. alys nocumentum in
dc. et plus sigt et hc dapnable cit.
xxv. Suu in ualem mittite itene
brae exteriores. Non est qui faciat bonum
Je. S. Circuite uias ierlm et querite uirum
facientem iudicium et querentem fidem et p
picius ero ei non est usqz ad unu
dupliat hec ut in clusiue quia no
e usqz unus Ecc. vii. Non e ho iustus
in tra ul ex clusiue. i. no e pt unu
i. xpm qui hc ue e unus qz unico
hoie natus unus sine pcto conceptus
unus homo deus Ecc. vii. Virum unum
de mille repperi mulierem ex oibz
no i ueni Sepulchre patens e
guttur hic tangit pcta comissionis
et pmo ad inducendum alios i er
rore Sc°. ad maliciam alys inferendum
ibi quorum os maledictione in ducere
in errore intendunt ipit. apte ma
lis ubis corrumpendo ocliet ubis do
losis decipiendo ibi linguis suis do
lose maliciam sua ubis bonis palli
ando ibi uenenum aspidum In eu
ere errorem intendunt ipliat ma
la imprecando ibi quorum os male
dictione pena i minando ibi et amari
tudine Nocere psonar. afflicando ibi
ueloces pedes eorum dc. g. sepul
chrum quasi et ue i ualles ymo nocu
i facti sunt quia sepulcrum patens e
guttr eorum alios ubis malis apte
corrumpendo corrumpunt enim bonos
mores colloqa mala. i. cor. xv.
Omnia uituperablia et sepulchro qu
fetore plenum et patens quia no ht
silencii operlum et io mundus hunc illud
Nu xix. Vas qd no ht operlum imun
dum e. et guttur quia pp ore ui

tum io cito exit in actu Ie v. pha
vet' ei q quasi sepulcrum patens
lingwis suis dolose agebant
ubis malis sb spe eu bom occlte
decipiedo Ie ix. Sagitta vulne
rans lingwa eorum dolu locuta e
venenu aspidum sb labys eorum
odui insanabile inter de, venien
do venenu eni istorum spectu ipo
est sanabile. Deut. xxxii. et venene
nu aspidum insanabile p q signa
quorum ob male dicere .i. ubis male
diis mala scz imprecando .i. eorum v.
Nequ maledici regnu dei possidebunt
et amaritudine sc comina do
Intederunt arcu rem amaram lem
e quia assidui sunt etiam pferre be
loces pedes eorum .i. astuti ad effu
dendum saguinem xpm s. et suos occi
dere astando pedes. n. eorum ad ma
lum currunt et festinant ut effudent
sanguinem ¶ Nonandi q uelociter
origie verne matre quis comedat quis
vitupat. Comedat sisit ad audi
endum uba edificatoria io. Iaco.
i. Sit aut omnis ho velox ad au
diendum ad agendum opa meritoria pu.
xxv. n. vidisti virum velocem in opere
suo coram regibus stabit ¶ Ad reducendum
impios ania de via ysa. xviii. Ite
angli veloces ad gentem conuulsam
¶ Econtrario vitupat velocitas sisit
ad loquendum uba non edificatoria p
u. xxix. vidisti velocem hominem
ad loquendum stultitia magis spanda
est quam illius correctio ¶ Ad agen
dum opa demeritoria pes veloces
pedes eorum ad effudendum saguinem
¶ Ad psequendum bona tren iii.
velociores fuerunt psecutores
nri aquilis celi Contricio et

et infelicitas. Hic p9 explicat ont pe
nam eorum duplicem primo pena q
e pena tm culpa ¶ Secdo pena
que est pena simul et culpa ibi et
via pacis no cognouerunt In pma
primo tangit pena tpalem ibi c
tricio Secdo etna i. et infelicitas
Tercio implicat eam meritoriam ibi
in vys eorum dc. gra. contricio qi dicat
hic mala sunt in eis et p hoc contri
cio .i. Ie iii. Contricio sup contricio
in vocata est q hec cm captiuita
tes scz no fuerunt ulte quia semp
remanserunt reliqe Ex captiuitate
sua aroims s. tyto et vespesiano
fuit contricio ultis et infelicitas etne
dapnacionis in vys .i. in opibus eorum
que dicuntur hic quibus itur ad eterna
ad infim Et viam pacis
Hic tagit pena que est pena et
culpa ubi primo tangit eorum ex
cecacio Secdo eorum excecatorum obstina
cio i. no est timor dc. gra. et q. io est
cecacio et p quia viam pacis no co
gnouerunt .i. xpm qui e via Io. x
iiii. Ego sum via veritas et vita
pacis Io xvi. In mundo pssuras
habebitis in me aut pace Non e
timor dei ante oclos eorum .i. nec
aliquo timore a malo retrahuntur
p amorem cm do declinat ois
a malo pu. xv. S. anchora me
tis pondus amoris Scimus aut qm
quecumqe. Hic ont auctoritatem
pdictam ad iudeos ptinere ubi primo
ondit q h' auctoritas iudeos tangit
Secdo eorum elacionem reprimit ibi ut os
obstruatur Tercio reprimendo legis
impfeccionem ont ibi quia ex opibus
legis iustificabitur dc. gra. scimus
aut q. h dic et nos aut maiores sa
mus q ad iudeos loquitur qr scimus

qm quecumqz lex loqt̃ his q̃ in lege
sut loquit̃ .i. iudeis Sz illa aucto
ritas scripta e in lege y mo in ps
dd q lex accipit̃ ampliat̃ sz large
p toto veteri testamto sic accipit̃ sc
Jo. xv. n̄c impleat̃ s mo q̃ in lege
eorum scriptus est quia odio hn̄ũt
me gratis Ecce appellacio sit hic ult
oz implere oia que scripta st̄ i lege
z pphis z psalmis de me Strictis
sime p pcepts amomalibz Jt̄ ex o
pibz legis no iustificabr ois caro
cora illo lo.z in qua ita ut pca q
lex dic omne os ~~solum~~ no solum
gentilium s̃ eos in decor obstruat̃
a sua glacoe z h̃c q̃ m ad hu̇milit̃
sim ois ps Omnis iniquitas opila
bit os suum z ue eos omnes mundus
.i. omnis homo no solu gentilis Sz
eciã iudeus sb dicus fiat deo z
h̃c q̃ m ad hu̇militate opibs totum
boni q̃ h̄t deo attribuendo ps
nonc Jnme deo subiecta erit aia mea
raz utiqz omnis gentilis z iudeus
sub dicus e e deo qz ex opibus
legis que .s. cu lege instituta z
z termata sut no iustificabit̃
omnis caro .i. omnis homo q̃cuqz
sit accipit̃ ypsa ps Omnis caro fe
num ul ois caro .i. omnis carnaliter
uiuens no iustificabr in qua cora
illo z si forte coram homibz appa
reat iustus sicut pharisei aut ui
risi hundauit iusticia mea p ly q̃m
sit vius p lege cum q z nc p lege
no e iusticia p legem eni cognicio
pcti cum z no q supto pnum y. ma
datu hic n̄a lex z lux. Omnes
declinauit Ut homines sciant
declinare no uocabula Sz bicia No
tandum q male declinant q declinat
ad superbiam Job xxxvi. caue ne

declines ad iniquitatez .i. inequalita
tem ad inuidia ps declinantes i
obligacones ad ducet dns cu ope
rant ad iram ps Ne declines i ira
a suo tuo Ad auariciam .i. Rg viii
declinauint p9 auaricia ps Oclis
suos Ad dacadiaz ps Omnes declina
uerut simul in utiles z c̃. Ad gulaz
Judic. xix bene declinemus ad uil
lam rebz q in tptat̃ pscpe Ad lu
xuriam Eccĩ ix ne aleas cu ea ne
declines corrum in ea ¶ hic quid̃
sup illud no est usqz ad unu glo
n̄c unum ¶ Cotra aliqui iut̃ iudei
erat bonum ut gamaliel ¶ Rño ap9
lo.z hic de iudeis carnalibz no de
spualibz ¶ Jt̃ quecuqz lex lo.z ¶ q
iulta loqt̃ hic gentibz z de gentibz
¶ Rño aplẽ no intelligit gnaliter
Sz de his que lo.z in h̃c loco s glo
¶ Jt̃ ex opibz legis no iustificat̃ ¶
Cont̃ circumsio iustificabat ¶ Rño opa
legis notat que cu lege instituta z
ciata sut circusio aut ante legem
instituta ¶ Jt̃ ibid glo. Amomalia
nuqz ualuit mundare consciã z si cu fi
de z deuocoe fient ¶ Cont̃ omne op9
ex fide z deuocoe fcm meritoriu e Rño
Opus opans iustificat sz no opus
opat̃ ¶ Jt̃ sup illud p lege cogni
cio pcti glo no q sup.o ¶ Cot̃ sup
illud hebr. ix sine sanguine no fit
remissio glo pag̃ expiacois fiebat
ibi remissio pctor9 ¶ Rño lo.z de re
missione quo ad pena legale no
quo ad culpam ¶ Jt̃ gen xlii. me
rito hic patim quia peccauimus i frez
nrm ergo ante lege cognoscebat̃
pctm ¶ Jt̃ Joseph accusaci de cri
mine pessimo fuit in carcerem gen xx
xix ¶ Rño intelligit̃ h̃c gen alie s
de a qbz ut d.c glo ul dd. pua erat
cognicio z cara pumcio p legem cu

q dam cogmta sut ee peta q an
ignorabat' et que dam graviora q
ante putaret. Ite ibid glo. Ca
ue no pt ho petm nisi vincet gra
Contra liberum arbitrium arbitru
no qua pt cogi ad peccandum. Tertio
pt cauc mortalibus peccatum si non liberum
usabit. **Nunc autem sine lege.**
Ont supius q lex moysi no iusti
ficabat hic ont q nunc ad iustitiam iuu
at. Primo ont q credentes iustifi
cati sunt p fidem sine lege. Secundo
q cludit q no est gloriam dem lege
ibi ubi e g° gliatio tua. In prima p
te primo ont q no sut iustificati ex
lege. Secundo q ex fide iustitia aut
dei est. Tertio q ubi sine psonarum
acceptioe ibi no enim est distinctio.
Quarto q gratis sine merito precedente
ibi iustificati gratis. Dicit ergo nunc aut
q ex lege no fuit olim iustitia nc
aut. i. tpe gre de quo ij. cor. 6. ecce
nc tpe acceptabile iustitiam dei no
qua ipe iustus est sz qua de iniusto
iusto fac' iustum sine lege i. legis
auxilio manifesta e. i. no solu
data sz manifeste data q comita
tibus sz miraculis ar. ulte. Iustitia di
co testificata prius a lege et prophetis
i. testio legis et prophetarum p mutata
fe lex iustificatio quia no legi alli
gata quia nob manifeste data q
ab antiq p dicta p dixit. n. lex q
prophetas venturum dicit xpum prophetas
de gente tua ecce Zach. 10. Huic
omnes prophete testimonium phibet remis
sione petorum accipe omnes qui credut
in eu. Iustitia aut q. d. aut iustitia
q. d. aut iustitia di qua iustificamur
a deo deus enim e qui iustificat i. viij.
e p fidem ihu xpi qua credit in ihm
xpm et dicit ihu xpi ut tangat utrumque

naturam os enim crede articlos ad utramque
naturam ptinentes e in qua i omnes corpi
ose diffusa est ome dicitur. i. aeliey
data quia iustitia de celo pspexit i ob
i qua q credut in eu no enim ei ul eu
in quo tam fide formata et ut i occ
no enim e distinctio iudei et grecum gal.
iij. in xpo ihu no sumus neque lib or
enim tam iudei qua gentiles peccaverunt
ul in se petis actualibus ul in adam
petis originalibus i. v. In quo omnes
peccaverunt et egent adhuc gloria di. i. glo
sa di iustitia eos liberantis deus ergo qui
iustificat p se effectivel p fide forma
lit omnes qui credut materialit p pter
gloriam dei finalit iustificationis ergo
causa effectiva est deus formalis fi
des materialis in qua homo finalis gloria
Justificati gratis. Hic ont q insti
ficati sut gratis sine merito precedente
ubi primo ont gratuitate iustificationis
causam formalem. Secundo causam effectivam
tem ibi et pre dicationem. Tertio causam
materialem i. p remissionem. Quarto fina
lem ibi ad ostendendum iustitie eius dicit ergo
iustificati q. ita omnes peccaverunt tn
pz q iustificati sut gratis sine merito
precedente [illegible] in. no ex operibus iusti
tie que fecimus nos et est. et sz per
gratiam ipius dei eis infusam tanquam
p cam formalem et p ticlare (?) Jo.
i. gratie dicas p illum xpm fca est
ue dilige deus est deus et p efficientem
actum quia iustificat et p efficientem mo
du quia gratis et p efficientem quia
p gratiam et pre dicationem tanquam p causam
efficientem et efficaciter quia redemptio
e in xpo ihu et non i alio. Ipse enim
factus est nob sapientia et iustitia. sanctifi
catio et redemptio. i. cor. i. que scz
xpm pposuit deus. i. paul ante
disposuit sz ab eterno ul pposuit. i.
palam orbi posuit in tpe barut

m. p 9 h visus in terris visus e zc.
ppo suit in quas ppiciatore .i. mediatore reconciliatore hois ad deu
.i. Jo .i. ipe e ppiciato ppctis nris
ppiciatore dico z h° p fidem i san
gine ipius .i. p fidem chritam. de pas
sione eius ul p fidem z passione eius
h' aut duo ingit quia utrorz nam e
virtus passionis z sacramet' apok
.i. lauit nos a pctis nris in sagne
suo z virtus fidei pp dispo° hoi ad
suscipiend in se effcm passiois act.
v. fide purificans corda eorz etc g°
reparacois chuac tri p prima vo° ihc
tri p'a trinitas deus cu mitoria pas
sio xpi ca disponens ex pte hoie
fides passionis oia allicunt adno
rem dei z actus reparacois quia p
redeptores in qua e solucio 9 digni
prz z p sona redeptoris quia ihc
xpc filius dei z uoluntas dispone
tis quia a tota trinitate z mo 9 de re
pcois quia in p° sangine ppoint in
aqua ppiciatorem z h° adoncom
sue iusticie .i. ut osdet se veracē
i pmiss no em e deus q. h° nec
mciat. Nu. xxiij adoncom dico
que oncio fuit necessaria pp remissi
one delictorz precedcam h' dup°
le° vriando sic pp remissionem non
solu pma'm delictorz. Ez ca pec
dcanj xpi adhuc tu delictorz di
co existencium in sustentacōe dei. in
patencia pacia z expectacio e qua
ptantes homines in mudo no statī
punebat ysa .i. la
borani sustines z°. est ostruccio in
trusitiva me°. h. cy delictorz z prec
cau alio° le° ut sic ostruccio trusitiva
sit pp remissionem pctorz delictorz
no em homi pcian existencia'm i mu
do sed z p homi precedenam z ad
uenturam ut dicatur in limbo p pas
sionem eius xpi existentes i mu
do sut iustificati z dicta i limbo
liberati homi dico precedcam exponam
i sustentacōne dei .i. in pacia q° prces
in limbo a pena sine 9 sruabat.
Ad ostensionem iusticie eius. h
tangit iustificacois cam finalem
que est 9 distcia bonitatis dine p
cendo malis z remi dcia iusticie
soluendo pmissa d° g° adonsionem
ita dixi iustificacōe dei que est
adonsionem iusticie eius .i. expnac bo
nitatis eius sa in parcendo magis
h° maxime in h° tpe qne q est tpe
plenitudinis gra. Dico saluti
in corpore. ept in hendi ipse ut
sit ipe .i. ut ee appareat iustus
in se z iustificans alios ul iustus
pmissa implendo iustificans pcta re
mittendo iustificans in qua eu qui
ex fide est ihu xpi .i. q ee sui re
putat ex fide qua credit i xpm no
ex lege abac ij. Justus ex fide ui
uit g° iustificat deus benigne p
adonsionem iusticie optime qui i h°
tpe disserit quia eum qui se dispo
nit p fidem .i. qui credit z°. **Ubi
ergo gloriacio tua.** h'ico q credē
tes iustificati sut p fidem sine le
gem hic ont q no e gland i le
ge et pmo quit an sit gland'm
in lege. Sedo ont q no pmo i fi
de exclusa e. Tcio cofirmat hic
aplica au°. i' arbitramur enim erit
to em id rone ibi an iudeorz de 9
tm d° g° ubi est g° p° de gliacōe
uana sit q° ex fide sine lege e iusti
cia h' e g° onde gla tua uana quia
.s. glans de legalibus obseruaciis. Um

dene⁹ m, Que e gens tam i clicat
ut heat timomat' etc. ex clusa e. i.
abolita per legem sup exclusa est
ſtore i. p legem moysi q dr lex ſto
rum quia ibi videbat opa ſz no di
bat gra quia cohibebat manu no
aim no sup p lege iſtam exclusa e
ſz p lege fidei p qua adipiſcit ua
gla in qua lex no in troducebat ho.
le. dem gla ſic v e go. glacio tua
ua. i. in quo debes gliari ſi i lege
an in fide exclusa est. i. expſſa
e mat⁹ e in quo debes glari hic
ut ait aug⁹ exclusores dr qui
dam argentarii hic accipit impe
dit excludat eos qui pbati ſt ar
gento p qua lege sup expſſa ſtore
i. moysi no ſz p legem fidei p qua
iuſtia est no p lege moysi arbi
tram enim q. tu e pfidem eu iuſti
cia arbitram. n. nos apli qui ſumus
adeo arbitri t iudices toius orbis
ſtituti cum pro, Nos q ſcitui eſt
me etc. Justificari hoiez qcunq p
fidem ſine opibz legis cimomali
bus ul cadz ſine opibz legis cimo
malibz ul e ſine opibz moralibz
fidem precedentibz. An iudeorum
tantum hic pbat idem rone 2
pmo ponit qonem scdo qonis solutoz
ibi ngeau Tao solutione qfirmacom
ibi qm qud mg Qrto ſua de le
gis destructoe excuſatom i legez
go destruimus dr gr an iudeorum des
q. t vic hc arbitram an iudeorum de⁹
em e creator ut e ſic eorum eu iuſti
ficator none ngeau e creator t iuſti
ficator ut iudeorum Vn paulus loqns
gentibz dc. Act. xvii. genus eu ſumus
dei etc. pmo ngeau Sap vi. pusil
lu e magnu ipe fecit t eq lic est
illi cura de oibz qm quidez vnus deus
e sup cator q. t uc e deus gentium

iudeorum qm qm quid vnus deus e
sup creator om q deus iuſtificat cir
cuaſionem i. iudeos circuaſos ex fide t ppu
cu i. gentiles in circuaſos pfidem ſm
glo. phc q dr ex fide t pfidem no in
tendit ponere aliq diuſitate inre ſz
solu i in mo ſignificandi ſt eu pom
aliqua diuſitas quia in iuſtificacoe
iudei pfidem ihu xpi e motus de fi
de in fidez de fide ſicut dnius dici in
fidem p qua iuſtificat io dr circuaſio
ne ex fide ut notet qui iuſtificacoe
iudei fides e no solu cimus adque
Sz circa aq Juniuſtificacoe at genti
lis est motus de infidelitate ad fide
vn fides e eum ting ad q no aquo io
dr t ppucu p fide. Legem ergo de
struimus. hic excuſat ſe a destructoe
legis Vbi pmo quelt Scdo solnit
ibi absit dr gr lege q q. dns oes
iuſtificari p lege lege go destruimus
p fidem i. p fidei tome diatez ab
ſit Sz potius legem statuimus. i. firmam⁹
p fidem cum impleta e lex no destru
ta est v. no ueni solue lege sed
imple amb⁹ formatur status legis
p fidem quia cimoialia ſpualr imple
tur etc inuimus i moralibz q tinebat
in e lv. addit t q pmittebat futu
fides aduenisse testar. ¶ Nondu
q deus huano gni ppoint xpm po
ppiciatore ut h. Scdo redeptorem
ps Redeptonem misit dns Job xx
Scio q redeptor m. Tao mediato
rem i. thi. i. mediator dei t hoium x
ihs Qrto doctore Joel. ii. letamini
in dno deo vro quia dedit nob doctorem
iuſtic Qnto aduocatu sine i iteſſo
rem i. Jo. i. Aduocatu hemus apud
apud pr etc Sexto ppugnatore
y sa xix mittat eis ppugnatorem
Septio legis latore ps Bndictoem
dabit legis lator Octauo teste apoc.

m. hic d. q est testis fidelis Nono
iudicat act x. ipe e qui ꝯ stitutꝯ e
a do iudex viuorum et mortuorum Decio
saluatorem phil. iii. Saluatorem expe
tamus dnm ihm xpm omnia ntia ve
nis pciator qui ꝯ donet captiuibz re
deptor quibz dimissis mediator qui
veralict ignauis doctor qui i stru
at dissolutis legislator qui astri
gat accusatis in tercessor q excuset
obsessis ꝑpugnator qui expugnet
ꝑclamatis testis qui iustificet oppres
sis iudex qui reueleet electis salua
tor qui glificet ¶ hic quit super illud
nunc aut sine lege e iusticia glosa
iusticia e qr exsolutum e qd ꝑmissum
e ¶ deus ꝑ mittendo no obligatur
¶ Ro. iiii. istu est ut faciat qd ꝑmi
tit i. bonitati sue contrarie ꝑmissis no
obliget ¶ Ite ibidem glo. tu suscipit
ꝯ fugientes ad se iusticia e ¶ ꝯ iusticia ¶
Ro iusticias secundum aug d. accipitur
primo mo ex ignacia diuine bonitatis
Secundo mo ex ignacia meritorum hois primo
iuste facit recipiendo peccatore secundum
misericordie ¶ Ite super i. iusticia dei
ꝑ fidem glo. fides impetrat qd lex i
petrat ¶ Cont. ymo caritas impe
trat qr plenitudo legis e dileccio ¶
Ro. lor. de fide formata que secum hz
caritate ¶ Ite sup i. egent gla dei
glo. nullus posset iusticiam dei reparare
omnes sos si vellet dapnaret ¶ Con
tra posset deus iuste dapnare petrum
¶ Ro respiciendo meritum que sunt n. di
cit posset secundum respiciendo ꝑpria merita ac
tualia no sunt ¶ Ite super illud ꝑ fide
i sanguine glo. ꝑ fide passionis sine
qua mens placatur deo ¶ Cont. act x.
elemosine cornelii sine fide passio
nis placuerunt ¶ Ro hebat fidem pas
sionis i plicitam no explicitam credebat
enim id qd priores hic et ꝑphe crediderunt

¶ Ite super illud in suscitacione dei glo. il
li iusti qui preesserunt adventum in in
ferno detinebatur ¶ Contra peccata erant
eis remissa g in iuste detinebantur
¶ Ro remissa erant quo ad culpam sed
no quo ad penam totam ¶ Ite super
arbitramur hominem iustificari ꝑ fidem
sine operibz ¶ Contra Jaco ii. fides si
ne operibz mortua est ¶ Ro loquitur
hic apls de operibz cerimonialibz vel de
operibz moralibz precedentibz fidem ¶
Ite ibidem glo. bona opa ante fidem
inania sunt ¶ Contra opa cornelii
ante fidem fuerunt utilia et accepta
act. x. ¶ Ro hebat fide implicitam
ut dem e no explicitam cap. iiii

Cap. x
Quid ergo dicemus. precedenti
capitulo ostendit iudeorum et gentilium peccatorum
ex in fructe legis iustificare iudeos no
valentis hic ostendit ex parte predicta post
iustificacionem ex ꝑfectione fidei suf
ficientis iustificatur quod ostendit exemplo ab
rahe et primo ostendit fidei eius ꝑfectionem
in effectu sine primo secundo in actu sine
merito ibi qui contra spem i spem
ꝑfectionem fidei eius i effectu suo sine m
primo ostendit explicatur primo qr ꝑ fidem
consecutus e iustificacionem secundo q a
ꝑ fide consecutus e gracia primitatem i.
Et signum quod accepit circumcisionis
Tercio quia ꝑ fide consecutus e hereditatis
ꝑmissionem ibi no enim ꝑ lege ꝑmis
sio In prima parte qd ex fide sine opi
bus iustificatus sit abraham ostendit
primo racione Secundo auctoritate Gen. i.
qd enim scriptura d. Tercio auctoritate psalmi
Ibi sicut et dd. d. In prima parte primo
ꝑponit quam primo ꝑbat et astruit di
cens scilicet qd abraham no ex operibz
legis sed ex fide consecutus est iustifi
cacionem ibi Si enim abraham d. secundo
quod secundo q deus iustificat ꝑpriam

p fidem et crucifixionem ex fide dominum quia
nemo nisi per fidem iustificatur ideo nec
abraham etiam iustus fuit / Omnino ergo
dicimus abraham patrem nostrum in quo confi
dimus et quem imitari debemus secundum Jo. viii.
Si filii abrahe estis opera abrahe
facite invenisse secundum carnem i. ex operibus
carnalibus sicut circumcisio est et sac
rificiis nichil dicimus eum ex operibus istis
invenisse iustitiam quia dicit non quod probatur per
illud quod sequitur. **Si enim abraham.**
Hoc dupliciter legitur. Uno modo de iustitia
vera sic Si enim abraham ex operibus
legis i. ex operibus qualia lex precipie
bat non dum enim erat lex temporibus ab
rahe iustificatus est iustitia vera i. sic ex
carnali observantie vere iustus est habet
gloriam illam eternam sed non apud deum
i. non a deo sed a se ipso secundum hoc est impossibi
le Secundo ad primum ex quo sequitur sed quod ex operi
bus legis vere iustificatus sit aliomodo
legitur de iustitia putativa et gloria vana
Sic si enim abraham ex operibus le
gis iustificatus iustitia putativa i.
iustus ab hominibus reputatus habet glo
riam vanam sed non apud deum immo
solum apud homines de quo Jo. xii.
Dilexerunt magis gloriam hominum etc.
Augustinus auctat deus a nobis eternam
gloriam Et illud potius teneamus
qui gloriatur in domino domino glorietur etc.
Quod enim scriptura dicit. hic
idem probat auctoritate Genesis xv.
primo probat principalem intentionem.
Secundo removet incidentis dubi
ibi ei autem qui operatur dicit ergo quid n. q.
d. patet quomodo ita est s. quod abraham
ex operibus legis iustificatus sit quid
enim scriptura dicit scriptura sanctarum sacra auctoris
nostri scriptura dicitur quia secundum Jo. me
sat viros qui sacros ignorat etc. d.

attende quid dicat scriptura Genesis xv. dicit
enim credidit abraham deo et promittenti
non ait deum vel in deum Sicut non credebat
operibus et reputatum est ipsum credere ei ad iusti
tiam reputatum est ei sufficiens causa iustifi
cationis et salutis et dicit reputatum est quia
secundum veritatem iustitie nunc quod pacimus iusti
tie ipsa sunt bona. **Ei autem qui operatur.**
Hic solvitur dubitatio oriens ex eo
quod dictum est quod abraham iustificatus
non ex operibus sed ex fide ergo sufficiat
ad iustificationem quod aliquis credat nec exi
gitur quod operetur ad hoc solvit per distinc
tionem quia ei qui potest operari non suffi
cit ad salutem fides sine operibus ei qui
non potest sufficiat / primo ergo ostendit quod non
omnibus fides sine operibus sufficiat Secundo
ostendit quibus sufficere possit i. Ei non qui
non operatur dicit Ergo ei autem hic dupliciter legitur uno modo
de operibus separatis fidem sic ei autem
quod licet abraham per fidem iustificatus sit
non tamen sola fides semper ad salutem suffi
cit Secundo ei qui operatur i. qui habet tempus
operandi sic est adultus merces non
imputatur i. merces non datur secundum
gratiam fidei tantum quia fides sine operi
bus mortua est Jacobi ii. Et super de
bitum secundum debitum operationis sue iusticia / matthei
xx. voca operarios et redde illis mercedem suam
Et illo qui non operatur i. qui non habet tempus
operandi autem sed tamen credenti in eum
qui iustificat impium i. in christum quod si
solum credit in christum licet non operetur
reputatur a deo eius fides sola ad
iustitiam sufficientem ut patet in latrone luce
xxiii. qui ex corde credidit ad iustitiam
reputatur in quo et hoc secundum propositum gratie dei
i. secundum gratiam omnibus credentibus propositam in
quo patet maxima virtus et sufficientia
fidei Secundo legitur de operibus antecedentibus fi
dem et ait contra eos qui dicunt se meruisse
devenisse gratiam fidei quod abraham ex fi
de et non ex operibus iustificatus est autem

Sz ei q operat aliqua bona opa an fi
dem merces no imputat s gram .i. si mer
ces dat ei pro illa opa no dat ei gratis
s s debitu. Et ita gra fidei no dat gratis
Sz pmitta cp falsum e alioqn gra non
eet gra ei vo qui no operat .i. no fac
aliqua bona opa an fidem opa sz
legis carnalia credenti aut tm in
eu qui iustificat impiu .i. i pctorem reputa
tur fides eius ad iusticia sufficienter
et q s ppositum gre dei .i. s eternu di gra
tuitum quo decreuit ut cessante oie
legis p fidem hoies saluaret. Sic
et dauid dicit. Hic pbat q idez auct
pbat et in pmo ponit auct sm Sedo
textu i. Bti quorum remisse sunt. Tercio ap
plicat ad ppositum ibi beatitudo g.
h d Sic et dd. d. in ps. beatitudi
ne hominis ee sup hic eciam futuro h
p spe in futuro p spe hominis in quan
illis eni deus accepto sz tpe i. tpe
gre de quo in cor vi. Ecce nc tpe
acceptabile et accepto ponit pa
rapale et ponit ad ubialit sz iusti
ciam .i. qst remissionem pctorum et hec
sine opibus precedentibus s illud pma
v. sn pma sunt do. deinceps exhortat ta
le argumentum fides iustificationis que
e beatitudo qst rem opibus legis per
gratiam g. e iustificatio et bn d. sunt
quia ho pctor in fine e ut pt p se
assurge ad iustificationem s deus eum
e asst ut signat Jo v. v d. ille d.
homines nolueo q mittet me i piscina
na. Bti quorum remisse sunt. Sub
diuit uba auct ubi apponit bea
titudine hominis ee pmo ex remissi
one culpe original. Sedo actualis
mortalis ibi et quorum tecta sunt pcta
Tercio actualis uenialis ibi Beatus uir
cui no imputauit d. g. bti Ita dicit
dauid homi ee beatitudine dub s. bti
quorum h dup. le. pmo sic beati illi
quorum remisse sunt .i. mitigate et q ad deb
pam p bap. delere iniquitates i pcta
originalia, de qbus ps Ecce in iniqui
tatibus conceptus sum. Ratio d. remisse qr
fomes in bapmo totaliter no tollitur
sed mitigatur et remittitur originale n.
s. scds transsit reatu et manet actu et
illi quorum tecta sunt pcta actualia ne
ultra uideat ad pena qr fiat caui
tas dimissa n. pcta opit mitte ue
uir cui no imputauit dns pctm ue
male ul originale ul actuale quo
ad pena na satisfactio hominis no est
aliquis ponderis nisi s diuinam impu
tacom Sedo m le sic bti q remiss
se sunt iniquitates .i. pcta i fidelitatis que
dnr pcta antonoce Jo xvi. Ille
arguet mundum de pcto quorum tecta sunt
pcta gruia q mortes, beatus u cui no
imputauit ds pctm graue leues
Beatitudo ergo. Hic aplicat illam
auctem ad ppositum ubi pmo ponit
qonem / Sedo quendam dicit rationem i. diams
n. quia Tercio ponit solucom ibi no
i circuasione s d. g. beatitudo q. bea
titudo p fidem est beatitudo g. hic
sz remissionis pctorum et circuasio
ne .i. in iudeis circuasis tm manet
aut i pputia .i. in gentibus i circuasis
dicimus n. q. h io qro diag n. nos
loquentes expsse legis qm reputa
ta e abrahe fides ad iustiaz et di
cimus qr circuasio ei sit reputata
quomodo g. .i. i quo statu reputata
e ei fides ad iustiam i circuasione
.i. ps quam circuasus fuit qr falsum est
gn prim an in pputio No em post circu
asione e h beatitudo tm .i. in iudeis
s in pputio .i. in gentibus et similiter i sta
tu circuasionis reputata est fides
abrahe ad iustiam s i statu pputiu
ante mandatum em de circuasione

q̄ datū est gn̄ xviij. deni c credidit
abraham deo et reputatū e ei ad iꝰ
ticiam gn̄ xv. Ex hijs elicat͛ ꝗ sc̄e ar.ᵗⁱ
an c abraham iustificatꝰ quā circūcisꝰ
ꝗᵒ iusticia nō est ex circūcisione ꝗᵒ nec
ex opibꝫ legis / circūcisio em̄ potis
sima fuit int͛ opa legis ¶ Nōn dr̄
q̄ pc̄ta dīr alij mūdari sic purᶦ
gari quo ad maculam ꝑcā xl viij ꝑc
purgat͛ pc̄ta eiꝰ sc̄ dd. eze. xxxvj.
Effūdam sup vos aquā mūdā / pꝰ
a pc̄to meo munda / alij tegi sic ope
ri quo ad infamiā sic uc̄cūdia .j.
pe iiij. caitas opit m latitudinem
pc̄. / alij deleri quo ad nota ī tuā
velicta / act ij. penitemini ꝫ ꝯūtimī
ut deleant͛ pc̄ta vr̄a pꝰ dūte fa
ciam tua apcūs mꝰ tomꝰ iiij. m.
dele alij remitti sic dimitti quo
ad penā debita luc vij. dimissa sᵗ
ei pc̄ta / alij nō imputari sic ob
liuisa quo ad iram reddēdā Ezeh
xviij. om̄ iniqtatū eiꝰ nō recordi
bor ꝫ ꝑ beatꝰ uir cui nō imputauit
dn̄s pc̄. / alij solui quo ad i potēcia
reꝗ ex pc̄to relicta mt xviij. Que ꝫ
solūtis sup c. / alij redimi ꝗ ad ꝑuᶦ
tute dyabolica dan iiij. pc̄ta tua elo
mosinꝰ redime / alij trāsferri ꝗ ad eṫni
stcaciam ij. rꝫ. xij. dn̄s trāstulit
pc̄tm tuū nō morieris ¶ Hec quīt
sup illud ꝑ gl̄am ꝛc̄. glo qui fe
cit legē ul uiuet .i. nō morietꝰ nō
ꝑ hebit mi͛ ex ꝑ ꝑᶜ apᶜ dn̄i ꝗ ex
opꝰ obedienc meritorium e. Vn̄ dco
loᶜ de ope opato nō de ope opan
te ul de hijs que fa.ᵘᶜ ex timore nō
ex amore ¶ Ite sup illud repu
tatū e ei ad iusticiam glo ꝑm cr̄de
sine sufficiens ē ad iusticiā ad salutē
ꝗ fides sine opibꝫ mortua e Jaco
ij. Vn̄ dco sine opibꝫ pc̄edētibꝫ suffi
cit. ꝫ nō sine ꝫsequētibꝫ si ꝑt facultatē
opandi ¶ Ite sup illud credētā in
eum. glo. aliud est cr̄dē eum aᵈ
cr̄de ei aliud cr̄dē in eū cōtra
dūniꝰ ꝑtūꝰ dꝫ ꝑ / Vn̄ dr̄ actū ꝫᵒ
actuꝰ quo cr̄dit͛ in eū ꝑꝰ e fide
iūctaꝰ / alij duo ꝯmeꝰ sᵗ ei ꝫ fidei
que e iūctuꝰ ¶ Ite ibid glo quid
est cr̄dē in eū n cr̄dēdo amare
ꝗ fides nō e amor ꝗᵒ cr̄dē nō e amare
ꝫ ndeo ꝑᶜ dem e ꝑ ꝯmēciā nō
p ēēnciam ¶ Ite ibid glo ca so
la bona opa dd.ᵃ sūt que fiūt p di
lectōm ꝗ elemosina ex nāli pietate
data bonū opꝰ e ꝫ ndeo glo loᶜ
de bono meritorio ꝗ e bonū simpl.ᶜ
¶ Ite ibidē glo opa que ds̄ ꝗ i nobꝰ
remunerat nō ex nobis sᵗ ꝫ ex
gr̄a / ꝗ om̄e meritoriū ex libo arbi
trio pcēdit ꝫ ndeo nō ex nobis
solū sūt ul principalit͛ ¶ Ite sup
bti quorꝫ ꝛc̄. glo. p unq̄tatē m̄ē
originale pc̄tm ꝗ ꝗᵒ originalia i
codem sūt p plura / ꝫ ndeo tm̄ e in
ēēnciā multiplex in effectu ¶ Item
ibid glo dr̄ ꝗ originale e fomes
ul ꝯcupiscencia ꝗ ꝯcupia manet
pꝰ baptm̄ originale nō ꝫ ndeo o
riginale pc̄tm ꝯcupia e mali ꝫ
iudicialꝰ iustic formalit͛ manꝫ ꝗᵒ pec
catū originale ꝑ ma ꝫ nō ēēnciā
Vn̄ dr̄ trāsit reatū remanet actū
manet em̄ illa ꝯcupia ut i clinatꝰ
ad bona ꝯmutabilia ꝫ nō ut auer
tēs a bono i ꝯmutabili ¶ Item
ibid glo qua pnciū nō e sine li
bidine cōcubitꝰ ob ꝗ filiorꝫ nō
pt ēē sine pc̄to ꝯceptuꝰ ꝗ parētꝰ
iusti en causa plis solū ꝯuenīūt
nō ꝑtāt ꝗᵒ sine libidine cōue
niūt / ꝫ ꝫo libido accipit͛ ꝑ ꝑpc ul
pro in ꝑba uolūtate mētis ꝫ e
culpa ul ꝑ immodāta delectacōne
carnis sic e pena ¶ Ite ibidem

glo. peccatum originale non transmittit per propagationem sed libido coitu totam eo
humana corrupta est. Quoniam si fieret mas
sibi iuncta et si sine libidine gene-
raret, ergo secundum quosdam libido habitualis
transmitteretur et sine actuali secundum alios
vero non. **Et signum accepit circumcisi-
onis.** Supra ponit primum effectum
fidei in abraham scilicet iustificationem,
hic ponit secundum effectum fidei scilicet cre-
dentium omnium paternitatem et hoc duplici-
ter. Primo in fide, secundo in moribus ibi et sectantur.
Prima circumcisionis in prima in plurali
numero. Quoniam de biblia de abraham scilicet
[illegible] obedientie quia signum accepit
circumcisionis in dicam iustitie exemplum
credendi qui ut sit pater omnium credentium
commendandi imitandi quia ut reputaretur
et illis ad iustitiam. Prima duo quoniam de
[illegible] secunda duo doctrina dicit quod et
signum quod quia ita abraham iustificatus
est per fidem non per circumcisionem. Ideo tamen super-
flue circumcisus est quia et si non accepit
circumcisionem in causam iustificationis acce-
pit tamen in signum et hoc est quod dicit et signum
accepit circumcisionis id est circumcisionem
non in signum iustitie non in causam unde [illegible]
xvii. Circumcidetis carnem preputii vestri
ut sit signum federis inter me et vos. Si-
gnaculum hic lege dupliciter. Uno modo secundum quod
sigillum accipitur pro signo tantum ambobus [illegible]
secundum quod accipitur pro sigillo primo modo
sic signum in qua quod est signaculum iu-
stitie fidei id est iustitie que est ex fide.
Secundo signaculum recessus id est sigillum dum
secreta occultantur sicut Job ix. stellas
claudit sub signaculo quod sit illud
secretum habebitur post que fides vel
iustitia est in preputio id est ipse abra-
ham non dum circumcisus vel que est in statu
preputii et hoc accepit ideo ut sit pater id est
[illegible] auctor et exemplar omnium
credentium in deo per regenerationem sicut in

quam per preputium id est etiam in tempore prepu-
tii et hoc quod in illo statu iustificatus fuit
pater in quam ita ut reputetur illis pro
credere ad iustitiam id est ad remissionem
peccatorum sicut ipso. Corde creditur ad iustitiam
unde quod inmutatus cum in fide iustificatur
sicut ipse tam gentiles quam iudei.
Et pater sit circumcisionis. Hic
tangit paternitatem eius quo ad mores
ibi primo ponit morum exemplari-
tatis. Secundo exemplaritatis generalitatis
id est non hiis tantum qui ex dicit generalitas sectantur
per circumcisionis spiritualis per exemplum
de quo Jeremiam. Circumcidimini domino quod
auferte preputia cordium vestrorum pri-
mi qua non hiis tantum qui sunt ex circumci-
sione carnali. Sed hiis omnibus qui-
cumque sunt qui sectantur vestigia fidei
que fides est in preputio id est in tempore pre-
putii abrahe patris id est qui ita plene
credunt sicut ipse credidit abraham quod
fuit pater omnium credentium spiritualiter generaliter
naliter et exemplariter. Non enim est
[margin: causa] hic quod circumcisio propter vii causas est data
est quarum quinque tanguntur in glosa prima
est signum et confessionem fidei abrahe
sicut dicitur hic. Secunda propter meritum
perfecte eius obedientie quia data sub
precepto. Tertia propter distinctionem gentis
iudaice. Quarta propter documentum
castitatis et pudicitie. Quinta propter re-
medium originalis culpe secundum Augustinum et
Gregorium. Sexta propter signum generalis circumcisio-
nis culpa et pena que fienda est in toto
tamen et tanto. Septima propter exemplum
spiritualis circumcisionis. **Non enim
per legem promissio.** Hic ponit
tertium effectum fidei in abraha scilicet
hereditatis promissionem et primo ostendit
simul quod hereditatis promissio non est
ex lege sed ex fide. Secundo probat
specialiter quod non est ex lege ibi si enim
qui ex lege heredes sunt. Tertio probat

spa lr q est ex fide ideo ex fide
d. g. no em qui ꝑ fide e ꝑmitat
no p lege qp; quia nec pmis
sio fta ipi abrahe de qua gen
gn xiij xv xvij. quia no dum
lex erat qn fta est ei pmissio
lex em p quadringetos xl an
nos pt data e abrahe i q z se
mi eius .i. adoptiuis semib eius
ul semi eius .i. xpo gal iij. no
d. z seminb q. in mltis s; q̄ i dno
uis z semi tuo qui e xpc pmissio
in qua; hic ut hes eet mudi .i.
dns z possessor aliquor de toto
mudo sz credeciu ut z de laza
ro dr luc. xvi. q portat e i sinu
abrahe a lioma legit ut hes eet
mudi .i. verus dns sz semie eius
ul xpc in suo semie xpo de q pt
dabo t gets hedi t. z c. s; porro
e ei fta pmissio pmsitia fidei
i. pmsitia qui ex fide e Comeni
dibiliz pmissio quia fta est z li
bali quia no p lege onante gra
quia no em dum psone sz abrahe
z semi eius tutele z uti. quia ut
eet hes mudi z sapient aieius no
sz credeta ut dr pmsitia fidei Si
em qui ex lege est; hic pbat
spalit q ex lege no e hereditas
z p. pbat pcuaciatem pmissi
oms s; p infinitatem legis
ibi lex n. iram opat dr g. si
em q. z uc p lege no e fta pro
missio sui qui ex lege sut sup
em heredes st ex mamea .i. fru
strata e fides cui ꝗmito fta e
pmissio hec at e impossibile
cu fides mitat p dicata ergo
z pmii z abolita .i. i explecta e
pmissio de qua gn xxij In semie
tuo bndicet omes getes s; g.

solu iudei p lege bndicti no g. oes
getes p fidem gal iij. Si ex lege
hereditas iam ex pmissio. Lex n.
iram hic pbat idem q prius p in
finitatem legis z quia ad hereditate
no p sine remissione pene z culpe
io d. q remissio pene no e ex lege
s;o q n. remissio culpe ibi ubi em
no e lex dr g. lex em q. z uc ex
lege no hereditas lex em iram opa
i. pena tpalem ad litam transgres
sores ex turpedo ul eterna occasi
onalit culpam trasgressionis pocca
siom augedo lex em sub intrauit
ut habudaret delictum i. v. Ubi eni
no est lex p scipta n. puaricatio
que est trasgressio legis scpte ita
lex auget occasiona. culpa; quia
puaricatom g. pripam no remissio
culpe n. pene g. n. iustificatio o
Ideo ex fide. hic pbat q hereditas
credetibus sit ex fide pmo p i. firmi
tate pmissionis quia p fide; fta
e pmissio. s;o. prius successionis
quia p fidem e abrahe successio z
filiatio ibi qui e pr omn credetiu
p bn fta. nocois quia p fidem est
dmia uocacio ibi q nuncupat morau
os in pma pmo in fr bitatem
inconeam s;o addc rom pbantem
ibi ut sodm gram dr g. ideo q.
quia hic inconueniecia seque neu
si ex lege eet heredes ideo ex fide
sup sut heredes z h. z s gram fidei
no s opum mita legaliu firma sit i.
firme coplenda pmissio de heredita
te sic in qua firma oi semi .i. oi imi
tatori abrahe no solum ei semi s.
qui ex lege e .i. iudeo qui ex uetu le
ge n. no ad nouam ul fit sic ingin
omni semi no tn ei qui e ex lege no
ex fide sz qui q fidit solum i opibz

legis sed ei est firma promissio que ex fide
est abrahe i. qui imitantur fidem abrahe
ex qua hec esse meruit sine gentes gal.
iii. Cognoscite quia qui ex fide sunt hii
sunt filii abrahe ex hoc eliciatur talis ratio
illis debetur hereditas quibus facta est pro
missio de hereditate sed isti sunt creden
tes ergo etc. felix hereditas que et dicitur
liberalis quia per gratiam tribuitur i. infalli
bilis ut sit firma promissio et comitatur ge
neralis quia omni semini unde merito un
dicitur fidei que est domini liberalis quia do
lutarium stabile quia fundamentum generale
quia omnium non per legem Qui est pater
omnium hic subditur secundo probatio secundum primus
successionem que est talis filiis debetur
hereditas patris sed credentes sunt filii
abrahe per fidem ergo etc. primo ergo pro
mit minorem secundo probat eam ibi sicut
scriptum est dicitur ergo qui est secundum abraham
pater i. instructor suo exemplo omnium
nostrum scilicet credentium tam malorum quam
minorum pater in qua sic scriptum gen xvii.
quia pater est multarum gentium non solum
iudeorum posui te in qua gentium est ante
deum quia ei placens unde dicitur helias
de se iii Reg xviii. vivit dominus ante
cuius conspectum sto ante deum i. quasi
cui credidisti scilicet iubenti gen xii. egre
dere de terra promittenti gen xv. tempta
ti gen xxii. vel hic dicitur cui deum cui
credidisti sunt abeo quod precedit in
gen ambula coram me et esto perfectus
credidisti in qua ei et merito quia ipse est
qui vivificat per fidem per gratiam mortu
os peccatis iudeos scilicet peccatores i. Reg ii.
dominus mortificat et vivificat et vocat
per gratiam ea que non sunt i. gentiles tamquam
ea que sunt i. iudeos vocat autem iudeos
mortuos quia alii impocuit sed nega
do xpm mortui fuerunt morte culpe
pe gentiles autem vocat non entes quia
ante fidem nunquam vocavit in tota gentes
exp hoc eliciatur taliter vero vocatur et vivifi
catur promittitur hereditas sed isti sunt cre

dentes tam iudei quam gentiles ergo cre
dentes debetur hereditas et ita ex fide
non ex lege vocat ergo dominus ea que non
sunt tamquam ea que sunt gentiles sicut
iudeos iustificando non existentia sic
existentia cognoscendo / lex enim ira Lex
operatur et hoc in lege moysi / primo tribu
lit comminando ut patet levit xxvi.
unde merito dicitur lex timoris secundo
graviter puniendo exo. xxi. oculum
pro oculo dentem pro dente tertio nemini par
cendo heb. ult. irritam quis faciens le
gem moysi etc. quarto concupiscentiam
per peccatum occasionem incitando i. cum pec
catum veniret prima datum quinto pre
cepta et prohibitiones multiplicatur / act xv.
hoc est onus quod neque nos Sexto peccato
punitionem addendo ut hic nisi non est
lex ut punitio Septimo dyabolum quodam
modo ad magis temptandum provocando
sicut apoc xii. veniens ad vos dyabo
lus cum magna ira etc. probatio enim concep
tus surgit instando ¶ Hic queritur
super illud signaculum iustitie fidei glo
dicit quod circumcisio semper fiebat die
octavo exo. xx. Nichil operis faciet in sabbato
Responsio loquitur de opere servili et similiter
non de opere divino et spirituali ut circumci
sio et sacrificiorum oblatio ¶ Item ibidem
glo dicit quod primo data est circumcisio abra
he ut posset diam mandati placeret deo
Contra prius placebat Responsio non ut de
novo placeret sed ut amplius placeret
¶ Item glo ibidem baptizatus in filium quem
carne gignit transfundit reatum originis
Contra nemo potest dare quod non habet Responsio ba
ptizatus licet non habeat peccatum origina
le in se habet tamen ut in causa quia quamvis
purgata sit macula tamen manet corru
ptio ¶ Item ibidem glo dicit quod res huius
sacramenti s. circumcisio aptius in patre et
circumcisio abrahe corrumpebat in futuro quam
minus sacramenta una debet esse res Responsio
unius sacramenti una est res que eius prin
cipaliter est ablatio culpe originalis

cogniti no circuasio auicos h raboi
corrupcoe in futuro C Ite ibidem
glo idem circucis salutifere remedium
circuasio contra originale peccatum vulnus
agebat quod nunc baptismus excepto quia ianua
regni celestis non dum intrare po
tant tunc si aperitus peccuasiones ma
data erat g° in iuste detinebant
arguo quamvis esset solutum debitum pro
ne cuiuslibet circuasi non tamen circuns
gmis ul nc C Ite ibid glo quod ap
nos est aqua baptismi hoc apud vete
res hebat ul pparvulis sola fides
ul padulat virtus sacrificii quod fides
parentum modo non sufficiat g° in pfcor e
qua tunc C Ite sacrificia veteris legis
no iustificabat g° nunquam ante le
gem arguo ad primum quod sola fides
modo non iustificat parvulos non contin
git ex fidei debilitate sed ex sacra
mentorum super additione C Ad aliud
arguo virtus sacrificiis appellatur fides im
pliata signata sed dei sacrificiis non
efficacia igni C Ite ibid glo in
circuasione tamen peccata remittebant
Sed nunc gratia ad operandum dabatur nec
virtutes quod peccatum sine gratia non remittit
nunc gratia sine virtutibus datur arguo non da
batur in tanta copia sicut sit in baptismo
ul non dabatur perfecte sed quasi patens quod
circuasio signabat ablacionem mali non
ponere boni et tamen non potuit tollere ma
lum nisi poneret bonum C Ite sr illud
parentem multarum gentium glo i. actorem
per fidem quod solus deus est actor fidei
arguo Abraham fuit actor exempla
rie sed solus deus actor efficacie
C Ite sup illud qui vocat ea que no
sunt glo apud deum iam factum est quod futurum
est quod apud deum est non est g° non factum
nunc futurum arguo Jam factum dicitur quia
i fecior pmisu ul factum pcam non pcom
Qui contra spem in spem credidit

Supius ont pfcionem fidei abrahe
in effectu sine in premio hic ont sine in
merito ubi primo ont quod perfecte abraham
credidit Sed° quid ei in se et suis
imitatoribus profuit ibi io reputatum
est illi qua pfte aut credidit ont
quia non hesitavit primo nec propter rei cre
dite difficultatem Sed° nec propter sua et uxo
ris ineptitudinem ibi et non infirma
tus est in fidem Tercio nec propter promissio
nis dilacionem ibi in repromissione ea
dei Jnprima primo difficultatem rei ac
credite insinuat Sed° insinuata spe
cificat ibi ut fieret pr Tercio specifica
tum certificat ibi secundum quod dictum est ei
dicit g° qui contra spem in spe quam et ima
to abraham pr est omnium credencium
qui. i. quia ipse contra spem nature vel
erat vetulus et vetula et sibi ge
naret et tamen per fidem hoc expectavit
credidit in quantum hoc scilicet ut fieret
pr multarum gencium idest omnium crede
cium pr quod fuit solum in de corpore i car
ne Sed gentium in fide via difficulta
tem sonat quia et actus qui est deo
no opanalis sed crede et modus quod
contra spem in spe et fructus quia ut
fiet pr multarum gentium Credidit
in quantum ita ample sed quod dictum est ei
promissum gen xv et xv hic sic erit
erit semen tuum non solum carnale
sed spirituale credencium sicut stelle celi
inumerabiles et hoc quantum ad bonos illu
minat exemplo operis boni qui ppaci
sunt ut sic ornatus celi est puer deg
bus Judic 5 Stelle manentes
in cursu et ordine suo pug quod hic
et sicut arena maris quantum ad malos
qui more arene in omni bono sterile
nullo caritatis glutino sibi coherentes
undis peccatorum concussi ad coangendum
mare eterne amaritudinis ppaci Et non
infirmatus in fide. Hic ont pfcionem
fidei abrahe quia non hesitavit de

pmissa plc pp suaz z uxoris in cpatu
dine ubi pmo apponit fidei firmitatem
Secundo tollit ea que posset infirmare fi
dem z pmo in se ibi considiuit Secundo in
uxore ibi remortua uulua et ce
no e infirmatus i. no hesitauit in fide pro
promissionem factam de ysaac gen xvii con
firma fidem dicat fides hesitantis et
dubitantis prima pma xvii. Infirm in fide
suscipite vero considrauit quia non causa racionis
dubitandi attendere uoluit quia no
considrauit corpus suum emortuum ab ope
generandi et dicitur emortuum no mortuum
simpliciter a priuacione uite sed emortuum a bac
tu uite vegetabilis qui e generare cum
iam eet fere c. annorum et ita aliquid generan
dum incepturum et etiam no considrauit em
ortua uuluam sare i. conceptum di ponit
sare enim desiderat fieri in hebrea gen
xviii. et In repromissione z dei.
hic 3o commendat fidem abrahe quia no
hesitauit propter promissionis dilacionem Et
dicit quod credidit confidenter quia no he
sitauit diffidencia constanter quia con
fortatus in fide gratanter quia dans glam
deo cordialiter quia plenissime sciens
dicitur in promissione quia vero solum i pma p
missione no hesitauit Sed in repromissi
onem dei in promissione de ysaac secundo
facta per angelum loquens in persona dei
gen xviii reuertens ueniam et cetera Non
hesitauit diffidencia i. no soluit no
discredidit Sed vero hesitauit sed simplex
ad promissionis differetur in aim Ja
co / i. postulat at in fide mentis hesitans
Sed confortatus e fide i. roboratus z con
firmatus in fide precedenti promissionem
vel confortatus fide i. de promissionis
euentu delato consolatus per fidem
Ipse dico in hoc dans glam deo de
fidei sue constancia / Secundo hes no gaudium
dum est fortitudo vera vel dans glam
deo de promissione ipsum no suis meritis sed
dmc gracie attribuens i. sibi i. Soli deo
honor et gloria Ipse inquam plenissime sa

ens i. certitudinaliter credens vel no cre
dens constabat enim ei de potencia diuina
per naturalem racionem per fidem et per miracula
quia quecumque promisit deus potens e fa
cere sic et promittere et que difficilia p
missio n. eius e tam bonorum et pre po
nit et bonum liberi. No e impossibile
apud deum omne uerbum et gen xviii dixit
angelus numquid deo quicquam difficile et nu
xviii. dixit quod tamen faciet quod deo inest
impossible vel difficile vel mutabile /
Ideo et reputatum est. Hic ostendit
quid ei et suis imitatoribus ualuit fi
des ubi ostendit pmo quod profuit sibi Secundo
quid imitatoribus suis ibi no e autem scriptum
ubi pmo ostendit quod no solum abrahe sua
fides profuit Secundo quod et imitatoribus suis
profuit i. Secundo et propter nos Circa pmo ostendit quod prodesse
debuit potuit ibi qui traditus dicit quod
adeo quia ita firmiter credidit reputatum
e illi peccatum ipsum s. credere ad iusticiam no
inchoatam tamen sed perfectam Iam enim iustus
erat et dicitur reputatum e quia nullum opus
hominis sufficit homini iustificare nisi diuina
reputacione ps a. beati omnes in sancte vero
quorum peccatus inestimatione no aut scriptum est
hoc s. quia reputatum e illi ad iusticiam
tamen propter ipsum i. propter laudem ipsius preclaram n.
facta in sacra scriptura continentur no ut
preclari apparent sed ut nulla perse
pleuitate Sed ut quidam quedam enim pri
ncipia moralia sunt et scriptum e propter nos in
struendos quibus reputabitur ipsum s.
credere ad iusticiam sicut ipsi abrahe no
bis dico credentibus in eum preuenimus no
tamen ei vel eum qui suscitauit illum dominum
dominum nostrum a mortuis i. a loco mortuorum
ihesum dicitur ab officio saluatoris xpus a pleni
tudine unccionis dominus a potestate crea
cionis et quo redempcionis vel s. beneficio
incarnacionis Qui traditus est
propter delicta nostra. Hic ostendit quod
fides abrahe imitatoribus suis prodesse
potuit quia remissionem peccatorum quia erat

in ihm xpm q traditus e in mortem
ppter delicta nra tollenda ut scz pcto mo
riam ut lipp no cu dicat cum finaliter
scz cau exemplacim ypsa lcm . actus est
ppter delicta nra ¶ Traditus aut fuit xpc
Edic a pre q viij . qui ppro suo no pepcit sz
pnobis omnibus tradidit illum . a se i
pe . in tradebat aut se iudicanti se in
iuste ref . a iuda luc . xxij Juda osculo
filium hominis tradis . Et mt xxvi a iu
deis Jo xviij / Tradiderunt illum pontifico
ref . Et mt xxvij sacbat a pilato luc .
xxiij ihm vo tradidit voluntati eorum
Et mt xxvij ihm vo flagellis a dyabo
Jo xiij cu dyabo misisset i cor iude . ref
traditus e g filius di a pre pmittente
Et exponente a se ipo salutem hom p
curante a iuda pdente Et vendente a iude
inuidente Et tenente a pilato iudicante
Et reddente a dyabo suggerente Et resur
rexit ppter iustificacionem nram scz ut iuste
viuamus Et licz utrumqz fecit cit tu grn
ad iustificacionem diuiduntur quia mors
nature Rndet morti culpe i nob vo
vo nouitati vite q vi . consepulti sumus
cu illo p baptm in morte sua i animo
ponderanda Et mors passionis q tra
didit Et intencio patientis quia ppter de
licta nra no sua Et racio leuacio resur
reccionis quia iam surrexit Et utilitas
Et ac lenitatis quia ppter iustificacionem
nram exemplar ¶ hic quitur sup d .
qui contra spem in spem glo nature con
trariam credidit / Contra sicut na no e
contraria gre ita nec spes nature spei gre
Et ideo contrarium dicitur quia i maria con
traria ¶ Jte sup illud no est i firma
tus in fide q gn xvij . dixit nuch cen
tenario nascetur puer / ref Et ideo Non
fuit hoc dubitacionis sed admiracionis /
¶ Jte sup id sic erit semen tuum glo i
numerabiles erunt homines qui ex te nascen
tur / Contra sapie vo / omnia i nro Et ideo
numerabiles quia sine tro nro nob no
sine tro nro in se ¶ Jte sup illud corpus

emortuum glo . ab ope generandi Contra
post mortem sara sare genuit filios de
cethura gn xxv . Et ideo emortuum erat
ab ope generandi de iuuencula no de q
cumqz muliere ¶ Jte sup illud emor
tuum in sus contra psciat ope nali
fuit conceptus Et ideo reparacio potencie
fuit miraculosa sz actus naturalis
¶ Jte ibidem glo no sum ca q talia
q naturam fecit deus contra / Augustinus ac
tor nature mens facit contra naturam
Et ideo ibi notatur natura obediencia na
te hic vo cursus nature ¶ Jte sup
illud resurrexit ps iustificacionem glo
mors xpi et resurreccio debita nra
tollunt contra no sunt g no agunt
Et ideo sunt in fide credenda Justifica
ti igitur ex fide / A hoc capitulo usqz pria ca q a
hunc locum e quintum ad iudeos Et
gentiles conuersos ad xpm remo
uendo ab eis maiam contencionis
pbauit enim qr pares erant ante
conuersionem Et post q vo loquitur ad
eosdem exhortando eos ad bonum
concordie Et pacis usqz ad capitulum xv .
primo allegans reconsiliacionem fiens
p xpm quia dz eis ecce cu concor
die capitulo pria Et sequitur Scdo alle
gans euacuacionem legis facz p xpm
que olim erat ca discordie ca
pitulo vij . Et viij . In prima pte ostendit
primo qr p xpm reconsiliati sunt Et iusti
ficati a pcto capitulo isto Scdo qr no de
bent amplius pmanere i pcto capitulo
sequenti qr igitur pmanebimus i pcto In
capitulo pria primo ostendit qr reconsiliati sunt
p xpm Scdo pbat a simili Et a maiori
qr poterunt reconsiliari pcn s glo ibi
ppter ea sic pmo hominem In prima pte primo
p sequitur reconsiliacionis effectum Scdo modum
i ut quid no o In prima pte effectum re
consiliacionis tangit duplicem primum ma

depcōe bōꝝ spūalium Scḋo in sustinen
tia maloꝝ tpaliū ibi nō soluȝ autē
ſȝ ⁊ glam̄ Jn pⁱma tāgit cōgruo or
dine tplicem effēm m̄ adepcōe bōꝝ
spūaliū p̄ m̄ est remissio culpe Se
cundꝰ grā bone uite ī. pq̄ ractes
sum / Tcīus spes glē i. Et glam̄ in
spe ita remissionem culpe implicat q̄
duplicē eam scȝ m̄am ī qua l' insti
ficati forum p qua i. Ex fide fine
ꝑ que pax ad dm̄ efficitur pq̄ ibi
p dm̄m nrm̄ ⁊c̄ g. iustificati quasi
ita pbatū ē q̄ abraham iustificatꝰ
ē ex fide ⁊ ita ex fide ē iustus g̃ nos
iustificati ex fide nō ex lege sicut
iudei se iactabat ut ex merito ꝓo
ut gentiles glabātᵘʳ gm̄ lat at se
apꝰ eis ne indignentᵘʳ pacē hea
mꝰ ad dm̄ nō ī pugnādo cū deo
tero in nob̄ ꝑpetūm in ꝓximus ꝑ
scandalū pax em̄ iam concordāc
cū bonis moribꝫ ⁊ lagāc cum
meis Augꝰ de ciuitate dei pax ad
dm̄ ē ordinata hoim̄ sub cōna le
ge obediencia heb̄ xij. pacē sequi
mi cū oibꝫ ⁊ sanctimoniam / Nos di
co reconciliati ei p dm̄m nrm̄ qm̄
ad diuinitatē ihm̄ xp̄m qm̄ ad hūa
nitatem Jpe em̄ fuit legatꝰ pacꝭ
ephe ij. Jpe ē pax nr̄a qui facit
utraqꝫ unū Jpe. n. pacē attu
lit in sua natiuitate luc ij. ⁊ in terra
pax hominibꝫ ⁊c̄ ⁊ p̄s orietur ī die
bus iusticia ⁊c̄ Docuit ī sua p̄dica
cōe p̄s audia quid loquatᵘʳ in me dꝰ
⁊c̄ ephe ij. Tenuit in sua ꝯūsiōe
p̄s cū his q̄ oderunt pacē ysa. xlij.
tra sibit in pa. Eius induit ī se
accū momē m̄ xp. pacē hetē
iᵗ nob̄ ⁊c̄ fecit in sua passione
ephe ij. Jpe ē pax nr̄a ysa. liij. di
sciplina pacꝭ em̄ sup optulit in
sua vrīne Jo xx. pax nob̄ ego su

⁊c̄ Dabit in sua ascensiōe Jo xiiij.
pacē relinquo uob̄ pacē m̄. Dāt
in cōm̄ sue ꝑuitatē p̄s Jn pace in
idipm̄ dor. Jn pace fcūs est locus eꝰ Ro
gat que pacis sūt in petonis reco
ciliatōe ut hic ysa. xxvij. pacē ⁊c̄
Dabit in eterna fruicōe ysa. lxvi. Ecce
ego declinabo sup eam flumē pacꝭ
ꝑ que scȝ xp̄m es fuit ⁊ accessum hēmꝰ
i. meritum ⁊ hᶜ ꝑ fidem formalitᵉʳ
siue dispositōe heb̄ xi. accedentē op
tet cred̄e qua ē accessū in gᵃ ī gram̄
istam scȝ p̄nē religionis i. in uitā
xp̄ianā ⁊ hn̄ ꝓpm̄ accessum hēmꝰ
in grām quia ipe ē clauis regni cele
stis qui apit ⁊ nemo claudit quia
ipe ē hostiū Joh̄ xiiij. ego sum
uia qr ē ductor ꝑ hac uiam deut.
xxxij. dꝰ solꝰ dux eiꝰ fuit grām
dico in qua stamꝰ ī firma spe erecti
ad celū qui cecidimꝰ ī adam ⁊ ī fim
ysa. hom̄ cecidimꝰ qī foliū vniuisi
in qua nō cadimꝰ apostotando / ysa.
x. ne ī curuemini sub uinculo ⁊c̄ ī cor
fab cadātis Nō recedimꝰ desi
ciendo eze. i. nō reuertebatᵘʳ cū ambu
laret Nō iacemꝰ pigritando Josue vij.
Surge cur iacēs pnus ī ira Nō sedē
mꝰ terrena amando ⁊ pacis adhēn
do p̄s Surgite in qua sedistis scȝ stamꝰ
⁊ glam̄ iam ī spe licet nō dū ī re
glē filiorum dei i. angelorum de quibꝫ
filiis Job. i. cū uenissent filii dei et
starent cora dn̄o ul filiorum i. hoim̄
sctorum p̄s ego dixi dii estis ⁊ filii ex
celsi omnes gᵒ accedimꝰ stamꝰ ⁊ gla
mur accedere ē in typicam stāc pfia
cnāu accedē ꝑ demcān stāc ꝑ sene
rancī glari cōphenderam Non so
lum autē hic tangit scȝ effēm scȝ
sustinencia maloꝝ tpaliū ubi onit
pmo q̄ colat Scḋo quare colat ibi
sciētes / Tcīo qm̄ nō frustra tollerant
ibi Spes autē nō ꝯfundit ⁊c̄ gᵒ Nō

solum qui ita de spe certe glorie gloriam.
Non solum autem de hac gloriam sed illius
contemplacionis gloriam, non murmurantes in
tribulacionibus multas quas pro Christo patimur
in corpore dum gloriam in tribulacionibus et an
gustiis etc. Sacientes gloriam in quam

(tribulacio)

in tribulacionibus et certe quod quia sumus
sacientes quia tribulacio pacienciam operatur
scilicet ea exercendo augendo ostendendo
paciencia autem operatur probacionem id est purga
cionem sicut metalla purgatur et probantur
in igne eciam proverbiorum vasa figuli probat
fornax homines autem recepcibiles in camino
tribulacionis probacio vero operatur spem id est cer
te glorie certitudinem etc. apostolus tribulacio
operatur spem in corpore meo. id quod in presenti mo
mentaneum et leve tribulacionis nostre supra
modum in sublimitate eternum glorie po
dus operatur in nobis bona ergo tribulacio
in quo paciencia exercetur melior paciencia
per qua paciens probatur optima probacio
per qua probatus de gloria certificatur ideo bene
dicat sanctus quia mea in principio turbi
lis per passionem in medio tollerabilis per
probacionem in fine delectabilis per glorie
certitudinem etc. **Spes autem non con
fundit.** Hic ostendit quod non frustra tolerat
paciens pro Christo quia gloria quam sperant
dabitur eis. Ubi primo illud proponit
secundo propositum ostendit ibi quia caritas dei
vigiet spes autem non confundit id est non facit
sperantem erubescere quod impleretur etc.
non quis sperant in eo non confusus etc. quia
caritas dei hoc legitur dupliciter uno modo de
caritate qua diligimus deum alio modo de
caritate qua deus diligit nos primo
sic et ideo spes non confundit quia imple
bitur quod patet quia caritas dei qua scilicet deum
diligimus diffusa est id est late effusa sicut
oleum in cordibus nostris occupando scilicet totum
cor nostrum ut omnes cogitaciones affectus
intenciones et acciones ordinantur in deum
et sic fiet illud deuteronomii vi diliges dominum

deum tuum ex toto corde tuo, diffusa
est in qua per spiritum sanctum sine quo non est cari
tas nec ipse sine caritate qui datus est
in arram et pignus vel sperate expresse id est de
dit nobis pignus spei alio modo legitur sic
et ideo implebitur quod speratur quod probatur quia
caritas dei scilicet qua deus diligit nos
diffusa est in cordibus nostris id est clare
nobis manifesta sicut lux cum diffun
ditur et hoc per spiritum sanctum qui datus est nobis
Ipse enim quia cum deus non dedit nobis
manifeste patet quanta sit caritas eius ad
nos angelus magna mira dei domini
dat equalem sibi comedabilis cari
tas et viacione obicia quia in deum te dit
unde de caritas dei et racione principium quod
a spiritu sancto venit unde de per spiritum sanctum.
Ut quid enim Christus. Hic prosequitur re
conciliacionis modum ut expresso probet efficaciam
adhuc futuram scilicet spei fructum et primo bene
ficium nobis in morte per Christum attollat.
Secundo exponit aliquid beneficia nobis prestanda
clusit ibi commendat autem deus caritatem
illam iam in spe prestita ostendit et non solum
autem salvi erimus In prima primo ostendit
quod Christus pro impiis mori voluit secundo quod
hoc valde magnum fuit ibi vix enim pro
iusto dicit ergo ut quid enim quod et ideo spes
implebitur ut quid enim non spes esset imple
ta postquam mortuus est pro tempore eodem scilicet tercia
enim die surrexit pro impiis nobis id est ac
impiorum vel dicit impiorum cum adhuc
infirmi eramus id est infirmi infirmitate pene et
culpe Christe vita egentes medico au
gustinus magnus venit medicus quia
magnus ubique iacebat egrotus vix enim
pro iusto hic dupliciter legitur uno modo scilicet quod bo
nus et iustus idem sunt alio modo sunt
quod differunt primo modo sic et vix homo
et ideo hoc magnum fuit quod Christus pro impiis
mortuus est vix enim id est raro pro iusto
id est pro amore iusti quem si moriatur et ideo vix
sine raro nam forsitan etc. pro et item

qui audeat pro bono mori Et bonus pa
stor qui animam suam ponit pro ovibus
suis hoc tamen raro contingit. Secundo loco
quod iustus accipitur pro homine exacte vir
tutis bonus autem pro simplici et innocente
Nam ut dicit glo. lig. iustus sic acceptus
sic melior quam bonus tamen circa innocentiam
est imperfectior quia non est bonus iustitia
sine severitate Dicit ergo vix enim quis vel ma
gnus fuit quod pro impiis mortuus est
nisi enim pro iusto homine exacte virtu
osus vel aliquis moreretur Ecce dico pro iusto
nam forsitan alius [illegible] carius potest inveniri
qui pro bono i. simplici et non innocente
audeat mori sicut David in 2 Reg. 24 ait ego sum
qui peccavi isti qui oves sunt quid fece
runt vertatur obsecro gladius tuus vel
potest legi in comparativo In hoc autem quod dicit
quis audeat notatur utrumque esse difficile
sed primum difficilius cetera sicut ergo ma fides
gnum est mori pro bono maius pro iusto n°
maximum fuit mori pro impio. Comme
dat autem hic alia nobis praestanda
beneficia concludit et primo concludit quod eos
pro quibus Christus mori voluit salvabat
a pena eterna Secundo quod etiam eos iustifica
bit in gloria ibi Si enim cum inimici Primo
ma primo ponit antecedens secundo consequens
ibi igitur magis dicit ergo commendat autem quod non
magis est quod ipse pro nobis impiis est mor
tuus autem sed deus commendat i. commenda
bilem ostendit in effectu predicto caritatem suam
quia si cum adhuc peccatores essemus i. in
quibus peccatis poena etc. enim solet pec
catores committere appellari ipse pro nobis
mortuus est secundum tempus temporalis sive ad tempus
quia solum in eo duo si enim maiorem
dilectionem nemo habet ut animam suam ponat
quis pro amicis suis maxima fuit caritas
tas qui posuit animam suam pro inimicis suis
Et si ita est ergo multo magis nos nunc iu
stificati i. apti et mundati quia ad maculas
culpe et hoc in sanguine ipsius sanguis enim
eius dei nunc diffinitur ut apoc. 7

Laverunt stolas suas in sanguine agni sed
dealbaverunt eas Jo. 19. cum sanguine
exivit aqua Jo. 19. Nos ergo qui iusti
ficati salvi erimus ab ira i. a pena eter
na qua deus creaturae suae in fine debe
bit irati Salvi i. quia et hoc propterea
non quia iam mortuus sed vivit tempus vite eius
to nunc vocatus est et hoc ostenditur i. nobis non
eius tantum Ipse enim salvum faciet populum
suum apertus corpus Christi hoc est sanguis talis et
magis est pro peccato mori et peccatum tollere quam
iam iustos et cooperantes salvare Ecce
primum fecit peccatoribus ergo multo magis
secundo faciet per eam iustificatis filios san
guinis qui et mediatorem propter dilectionis
quia commendat deus et cetera et mittit nunc
iustificatoris quia iustificati nunc i. sa
nguine et pauci nunc liberatoris quia
salvi erimus ab ira propter ¶ Notandum fides
quod fidei attribuitur primo remissio peccatorum n°
ut hic iustificati ex fide Actuum 15. fi
de purificans corda est Secundo fundamen
tum Heb. 11 fides est substantia rerum speran
darum Tertio productio bonorum operum Jac.
2. ostendam tibi ex operibus fidem meam
Quarto sustinentia de peccatorum et tribu
latione Heb. 11. In nominibus sumite scutum
fidei Quinto in intelligentia supernaturalium Ysa.
7. secundum ampliationem nisi credideritis non in
telligetis. Sexto exaudiendo preces
in Jac. postulet autem in fide nichil hesitans
Marci 9. Si potes credere omnia possibi
lia sunt credenti Octavo salus Marci
Luc. 7. fides tua te salvum fecit ¶
Hic queritur super illud iustificati ex fi
de quia fides operatur iustificationem quia
Ambrosius loquitur egressus mentis vir
tutis operatur in progressum et Ambrosius
loquitur de egressu mentis secundum ipsum qui
est ab opere mentis cessatio et operatur ad in
gressum virtutis non secundum ipsum quae
iustificatio ¶ Item ibidem glo. hoc dicit
incipiat fides superba sit Contra virtus
non potest esse viciosa ergo fides non potest

et supba formalit[er] s[ed] m[aterialite]r i[d est] ma
supbienda ¶ Ite ibid glo. gri-
met[ur] augeri q[uod] gri e q[uam] libas simp[liciter]
r[espons]io licet careat q[uan]titate molis no
t[ame]n virtut[is] & s[ecun]d[u]m h[ab]et p[otes]t augeri ¶
Ite sup i[d est] p[er] d[omi]n[u]m n[ost]r[u]m ih[esu]m xp[istu]m/
glo recociliati sumus p[er] mi[ni]st[eriu]m e[ius] q[ui] e
i[d est] ih[esu]m xp[istu]m s[ed] c[ontr]a e g[ratia]o e actor q[ui] e
r[espons]io actor e ut deus in se ut ho/
¶ Ite sup[er] glam in spe glo. addi
ta spei tribula[ti]o augmentum p[re]mii
fac q[uod] q[uan]titas caritat[is] r[espons]io glo
loq[ui]t[ur] de augmento p[re]mii mesura[n]t[is] s[ecundu]m
quantitate[m] car[itat]is r[espons]io glo loq[ui]t[ur] de au
gmento p[re]mii accidetalis ¶ Item
tribula[ti]o pacie[n]tiam opat[ur] q[uod] aug[usti]n[us] ue[ro]
est bona qualitas mentis q[ua] deus
r[espons]io glo opat[ur] i[d est] aug[et] ul' ond[it]
¶ Ite pacia p[ro]bacio[n]em q[ui]a lac i[d est] p[ro]ba
cio accipit[ur] p[ro] exp[er]ie[n]cia ul' fide p[ro]
bata h[abet] p[er] purgatore ¶ Ite ibid
glo q[uan]to magis q[ui]s pati[tur] tanto
pcior redd[itu]r q[ui]a g[ratia]o laure[n]ci[us] pci
or fuit Johe clim[en]te r[espons]io glo lo
quit[ur] cet[er]is parib[us] ¶ Ite sup illud
p[er] sp[iritu]m s[an]c[tu]m qui dat[us] e glo sp[iritu]s s[an]c[tu]s
est fons que no[n] p[otes]t accipe mali
Co[n]tra g[ratia]o mali no[n] p[otes]t s[ed] boni r[espons]io
glo i[n]telligedu[m] e q[ui]ete[n]us i[d est] mane[n]
tes mali no[n] diuisim ¶ Ite sup
illud uix p[ro] iusto q[ui]s morit[ur] glo e
bon[us] qui no[n] e iust[us] ut p[ar]uuli i bap
tismo mu[n]dati co[n]tra g[ratia]o p[ar]uuli bap
ti[zati] s[u]nt in iusti r[espons]io p[ar]uulus e iust[us]
s[ecundu]m h[ab]itum no[n] s[ecundu]m usum ¶ Ite sup
illud salui erim[us] glo. q[uam]uis est
p[ro]pt[er] m[o]ri tollere qua iustos eo[n]
operantes saluare q[uam] maius bonu[m] e
gla saluas q[uam] gr[ati]a iustificas r[espons]io glo
d[icitu]r q[uam]uis illud quia difficilius no[n] q[ui]a
maius aut melius ¶ Ite sup illud p[ro]
p[ro] impiis mortuus est glo. q[ui]s digne

eloqui possit quo diligat me b[e]n[i]
g[n]itas & q[uod] magis b[e]n[i]gnit[er] sum
c[on]tra dilecto di est ce[r]ta d[omi]na g[ratia]o no[n]
recipit magis & minus r[espons]io no[n] recipit
magis & minus in se sed in eff[ect]u suo ¶
Ite ibid glo. aliq[ui]s mod[us] reconcilia
cio[n]is n[ost]re fuit do possibilis q[uia] offensa
infinita requirit e[ius] me[n]dam i[n]finitam
r[espons]io alius fuit mod[us] reconciliacio[n]is
possibilis libandi sed no[n] redime[n]di
¶ Ite ibid glo p[er] morte[m] p[ro] iusticia
libam[en] adi[unctu]m no[n] poterat e[ss]e ut luc
ri Si aut forcior illo sup[er]uenit
r[espons]io ut eq[ui]p[ar]a fuit ibi s[ed] iusticia
manifesta & pote[n]cia occulta ¶ Ite ibid
glo. mod[us] quo tradit[us] e ho dya[bol]o
no[n] ita e[st] i[n]telligi ta[m]q[uam] h[oc] feat de[us]
ul' iussit s[ed] p[er]misit q[uod] omis pena
adeo r[espons]io p[er]missio i[n]telligi[tu]r h[oc] q[uan]tu[m]
ad i[n]iciu[m] pene no[n] quo ad supplici[um]
¶ Ite ibid glo illo d[e]h[ab]ente pecca[tu]m
actor illico i[n]uasit q[uod] statim ut ho
p[e]c[c]at dya[bolus] i[n]ua[d]it g[ratia]o p[ro]b[abil]is d[e]h[ab]it
qua ho p[e]c[c]at r[espons]io h[oc] ea[m] q[uam]uis sint
simul t[em]p[or]e t[ame]n ulla p[ro]b[abil]is ho p[e]c[c]at/ de
inde deus d[e]h[ab]it p[ro]ximo dya[bolus] i[n]ua
dit ad possidendu[m] detinendu[m] & pu
nie[n]dum ¶ Ite ibide glo negleccia
al[iquorum] expo[si]ta iustia c[on]tra dia bon[is]
exoperant g[ratia]o iusticia[m] r[espons]io iusticia[m]
p[ro]p[ter] ut bonu[m] est ult[imu]s o dit s[ed] per
acci[den]s i[n]q[uan]t[um] sibi co[n]traria uel
difficilis est r[espons]io Si enim cum inimici
essem[us]. Co[n]clusio supius q[uod] xp[istu]s
eos p[ro] q[ui]b[us] mori uoluit mlto ma
gis saluabit a pena e[ter]na h[ec]
co[n]clud[itu]r q[uod] eos ea[m] iustificabit in
gla & p[ri]mo p[ro]uenit ante deu[m] eg[o]
co[n]sequens i[n] mlto magis racon. d[icitu]r g[ratia]o
Si enim cum inimici eem[us] co[m]modi i
nimi[c]a erat expe[tan]ti n[ost]ra no[n] sua ip[s]i

cu[m] non diligebam[us] licet ip[s]e sep[er]
nos dilig[er]et reco[n]ciliati sum[us] deo p[er]
solucio[n]e reatu culpe [et] pene [et] h[oc] p[er] mor
te[m] filij eius que fuit sufficie[n]s p[re]
ciu[m] redemp[ti]o[n]is n[ost]re m[u]lto magis
reco[n]ciliati .i. n[un]c iam a[m]icia facti salui
erim[us] .i. no[n] m[odo] h[ab]e[bim]us ab ira libe[r]ati sed
in gl[ori]a salui salui in qua vita ip[s]i[us]
.i. p[er] vita[m] ei[us] resurgentis ex hoc
elicia[n]t[ur] t[ex]t[us] uo[bis] si mortuus potuit [et]
voluit i[n]imicos reco[n]ciliare m[u]lto ma
gis viuens potuit [et] nos amicos sa
luare sed p[ri]mu[m] fecit [er]g[o] [et] aliud
faciet o[mn]ia gra[ti]ficat b[e]n[e]fi[c]iu[m] re
co[n]ciliacio[n]is si [con]sider[a]m[us] quos reco[n]ciliau[i]t
quia fili[us] quo q[uia] p[er] morte[m] tu[m] q[ua]r[e] d[eus]
quos quia i[n]imicos ad quid q[uia] ut sa
luarent ¶ **Non solum aut[em] s[ed] [et] gl[ori]am.**
Sup[er]i[us] co[n]clusit m[u]lta b[e]n[e]fi[c]ia
nob[is] p[er] morte[m] x[rist]i p[re]standa h[ic] o[stendi]t
illa iam in spe p[re]stita [et] p[ri]mo b[e]n[e]fi[ciu]m
gl[or]ificacio[n]is in vita e[ter]na Sc[dm]o
b[e]n[e]fi[ci]u[m] reco[n]ciliacio[n]is ab ira ib[ide]m p[er]
que[m] n[un]c reco[n]ciliaco[n]e[m] accepim[us]
d[icit] [er]g[o] Non solu[m] aut[em] salui erim[us]
in futu[r]o sed [et]ia[m] gl[ori]am iam in spe r[eddi]
h[ab]e[mus] in deo s[ed] [et] de deo q[uia] erim[us] eciam
in gl[ori]a cu[m] ip[s]o no[n] p[er] natura[m] s[ed] p[er] bo
nitatis co[n]cordia[m] .i. cor[inth]. d[icit]. q[ui]a ad
heret d[e]o vn[us] sp[irit]us e[st] cu[m] ip[s]o ul
gl[ori]am n[ost]ra[m] in deo .i. in dei [con]gnic[i]o[n]e
Je[remie] 9o. In h[oc] gl[ori]et[ur] qui gl[ori]atur scire
[et] nosce[re] me gl[ori]am in qua no[n] p[ro]nos
s[ed] p[er] d[omi]n[u]m n[ost]r[u]m ih[esu]m x[rist]i gal. d[icit]. michi
absit gl[ori]ari nisi in cr[u]ce d[omi]ni n[ost]ri ih[es]u
x[rist]i o[mn]ia appetabilia [et] gl[ori]an[tur] quia
in[ter] actus h[ic] est nobilior [et] in deo
q[ui]a in t[ra]nsce[n]d[e]ns h[ic] est melior et
p[er] ih[esu]m quia in mediatores h[ic] e[st]
potencior p[er] que[m] x[rist]um accepim[us].
n[un]c in p[rese]nti t[em]p[o]re gr[ati]e reco[n]ciliacio[n]e[m]
ad d[eu]m deus em[m] erat in x[rist]o mu[n]d[u]m
reco[n]cilians sibi ij cor[inth] d[icit] ep[h]es[ios] h[ab]e[mu]s

p[er] cu[m] alia t[ex]t[us] va[lde] reco[n]ciliati p[ro]p[ter] ip[su]m de
bet[is] gl[ori]a[ri] in d[e]o sed nos sum[us] reco[n]ci
liati p[ro]p[ter] x[rist]um ergo debem[us] gl[ori]ari in
deo. **P[ro]p[ter]ea sicut p[er] vnu[m] homine[m].**
Ostenso q[uod] reco[n]ciliati su[n]t homines deo
p[ro]p[ter] x[rist]um hic ondit q[uod] reco[n]ciliari pote
ru[n]t p[er] x[rist]um p[ro]bat at h[oc] a simili u[e]l
a maiori sic fortior e[st] gr[ati]a [et] vita in
troducta p[er] ho[m]i[n]em deu[m] qua[m] culpa [et]
mors introducta p[er] ho[m]i[n]em puru[m] sed
da[m]pnari potu[er]unt o[mn]es p[er] vnu[m] ho[m]i[n]e[m]
puru[m] s[cilicet] adam [er]g[o] m[u]lto ampli[us] reco[n]
ciliari potu[er]unt p[er] vnu[m] ho[m]i[n]e[m] d[eu]m s[cilicet]
x[rist]um In p[ri]ma p[ar]te aut[em] ista p[ri]mo x[rist]i [et] de
lictu[m] ade co[m]parat Sc[dm]o do[n]u[m] delicto
p[re]ponderare demo[n]strat ibi S[ed] no[n] sic[ut] de
lictum T[er]cio co[n]gruenciam doni [et] de
licti assignat ibi Sicut [er]g[o] p[er] vni[us] de
lictu[m] mors In p[ri]ma p[ar]te co[m]parando do
nu[m] [et] delictu[m] o[ste]nd[it] p[ri]mo p[e]cc[at]i [et] mor
tis in troduct[i]o[n]em sc[dm]o dilatacio[n]e[m] i[bi]
ita ut in o[mn]es homines T[er]cio i[nt]e[n]t[ionem] [et]
duracio[n]em i[bi] usq[ue] ad lege[m] n[on] In
p[ri]ma tangit p[ri]mo ta[m] culpe q[uia] per
vnu[m] homine[m] i[n]troducta[m] ta[m]en q[uia]
i[n] mu[n]du[m] i[n]trauit e[st] f[ac]t[u]m i[n]troducte q[uia]
p[er] p[e]cc[at]um mors [et] h[oc] est p[ro]p[ter]ea [et]c q[uia]
ita p[ro]p[ter] x[rist]um est iusticia [et] vita [et] ab
ip[s]o p[ro]cedit in o[mn]es [et] h[oc] dico p[ro]p[ter]ea
sic .i. quia simili[ter] p[er] vnu[m] homine[m]
puru[m] s[cilicet] adam p[e]cc[atu]m originale no[n]
actuale actuale .n. p[er] vnu[m] no[n] s[ed] per
plures intrat .s. p[er] singulos p[e]cca[n]
tes in mu[n]d[u]m .i. [in] [hu]m[anum] genus h[ab]e[m]us Jo
.i. mu[n]d[us] eu[m] no[n] [co]gnouit in trauit
cu[m] p[ri]us no[n] e[ss]et deus no[n] fecit ho[m]i[n]e[m]
re[u]m s[ed] s[apien]c[ie] d[icit]. [et] p[er] p[e]cc[atu]m quia cu[m] p[e]cc[at]o
si[mi]l[iter] mortis in o[mn]es introduxit.
g[e]n[esis] ij. quacu[m]q[ue] die [com]mederis morte
mo[rieris] [et] ita in o[mn]es ho[m]i[n]es p[er] ip[su]m mors
.i. debit[u]m [et] n[e]c[ess]it[as] moriendi p[er]t[ra]nsijt
quia [et] p[ro]p[ter] ip[su]m t[ra]nsijt [et] p[er]fecte t[ra]nsijt
no[n] solum usq[ue] ad corp[or]is [et] a[n]i[m]e diui
sione[m] in eterna[m] ge[hennam] in. T[er]cio [et]c.

Cerim[us] p[er]tin[us]

ticiam ibi in .24.° c° omnes moriuntur etc.
In quo omnes peccaverunt. Hec littera dupliciter exponitur.
sic in quo adam ut in materia non solum
ut exemplo ut pellagius dicit etc.
peccaverunt quia scilicet nati sunt ex eo secundum le
gem concupiscencie quia scilicet ab eo carne
viciatam et corruptam traxerunt unde
peccaverunt in eo propagacione non solum
imitacione. Secundo legitur sic In quantum pecco ut
in ea omnes peccaverunt quia peccatum ipsius
fuit causa corrupcionis ne rita peccati ori
ginalis in omnibus In felix generalitas
et pene quia mors pervenit in omnes
et culpe quia in ipso peccaverunt omnes. Usque
ad legem enim. Hic ostendit peccati durati
onem et primo ostendit durationis tempus. Secundo
optinuitate vel peccatum autem non imputabatur. Tercio
signum i. Sed regnavit dicit ergo usque ad le
gem hoc dupliciter legitur. Primo sic usque etc.
quasi illo omnes in ipso peccaverunt quia
nec etiam lex resistere potuit enim peccatum
transiret in omnes usque ad legem non inclu
sive i. etiam in lege peccatum erat in mun
do i. in genere Quando augustinus lex peccatum
auferre non potuit sed auxit. Secundo le
gitur sic usque ad legem et qui et ubi omnes in
ipso peccaverunt quia ante legem tantum pec
catum erat in mundo licet non cognosce
retur usque ad legem enim i. etiam apud legem
peccatum erat in mundo quamvis non cogno
sceretur legem scilicet non docente vel audiente
Peccatum autem non imputabatur.
Hic ostendit durationis optinuitate et
legitur dupliciter. Primo sic quasi ita pec
catum erat in mundo ac sed peccatum non
imputabatur ab hominibus idest non
cognoscebatur ita plene cum lex non
esset que peccatum prohiberet et per quam
peccatum cognoscitur per legem enim cogni
cio peccati etc. in. Secundo legitur sic Ita peccatum
erat in mundo sed peccatum non imputa
batur apud deum i. non imputabatur a deo
iudicandum et puniendum cum lex non
esset que ipsum a deo puniendum ostenderet.
Sed regnavit. Hic ostendit durationis
signum. Littera hec exponitur legitur. Primo de morte ge
henne. Secundo de morte nature. Tercio de mor
te culpe. Primo sic quasi ita peccatum non impu
tabatur cum lex non esset. Sed tamen regnavit mors
gehenne ab adam usque ad moysen idest
usque ad legem inclusive quia per peccatum non
dum fuerat solucionem quia enim non du
solutum erat precium redempcionis omnes
etiam bonos trahebat in carcerem gehe
ne Et ideo tunc potissime mors dicebatur
regnare, unde augustinus regnum mortis vocatur
intelligi quando ita dominabatur ab hominibus
reatus peccati ut eos ad vitam eternam
venire non sineret. Sed ad secundam mor
tem gehenne traheret. Secundo legitur sic
quasi ita peccatum non imputabatur. Sed tamen re
gnavit mors nature omnes ab aba
dam usque ad moysen i. usque ad legem
inclusive omnes enim et ante legem et post
moriebantur sicut et modo. Sed tamen dicitur tunc
mors regnare non modo. Primo ad ue tu ...
quia tunc homines magis mortem time
bant quia vitam non noverant tunc enim
mors enim nature vitam temporalem pu
niebat et ad eternam non introducebat
unde tunc erat in vigore suo. Sed et si non
vitam temporalem puniret cum ad eterna
introducat unde augustinus tanta fidei de
prestitit graciam ut mors quam vite con
stat esse contraria instrumentum fieret quo per
veniretur ad vitam. Tercio legitur sic quasi ita pec
catum non imputabatur nec credebatur
a deo puniendum cum lex non esset Sed potius
regnavit mors culpe ab adam usque
ad moysen exclusive quia per in speciem
impunitatis quia enim homines non
imputabant peccatum a deo puniendum
ideo securius peccabant et ideo tunc regnabat
peccatum sed non nunc. Sic enim modo etiam in eos
etc. Hic est expositio littere et quadruplex lit
tera incertum prima littera est augustini et legitur sic
regnavit in qua mors etiam in eos qui
non peccaverunt scilicet propria voluntate in simili

tudine pvaricatois adam i. sic adaz
qua ppria volutate peavit. Vn glo
qui non ppa volutate peccavunt sic adaz
sed originali tn macla tenebant ob
stricti sut sut puuli de qbz maxie vide
bat q in eos mors regnaret qui n.
fuunt siles ade pvaricatio ppagatie
tn no imitatoe. Alia lra e ambsii
et no e ibi no et ut le dup. pmo de
puulis sic regnavit in qua mors ab a
dam usqz ad moysen etia i eos qui
peccaverunt in similitudines pvaricatois
ade i. in puulos q ex petore adaz
petores nascunt et ita in peto siles
s. ade pvaricaton ppagatoe et si no
imitacione sicut enim ex hoie na
scunt hoies ita ex petore petores
Scdo legit de adultis sic regnavit i
qua mors etia in eos qui peccaverunt
ppa volutate i. i adultos in silitudines
pvaricacois ade silitudines s. imita
tois quia trasgressores fuerunt legis
di sicut adam Alia lra in verme
in grecis codicibus et no e i. etiam
in no e legit sic regnavit in quam
mors in eos pp qui peccaverunt i
silitudines pvaricatois ade qui s. neglec
to creatore servierunt creature ut ydo
latre sicut adam ex co(n)tempto pcepto
creatoris suggesti cu dyaboli acq
evit adam in qua q est forma futuri. ex
emplar xpi et hic dicit maior rombz sm
glo. pmo quia sicut adam formatus
fuit de terra sine humano ope sic xpc
de virgine Scdo q sicut adam fuit
pncipium omnium hoium sedm carnem sic xpc
sm fidem Tcio quia sic adam fuit
actor humane corruptois sic xpc humane
repatois Qrto quia sic de latere ade
dormientis assupta e costa unde forma
ta e eva sic de latere xpi mortui dormientis
pfluxerunt sacramenta s. sanguis et aqua

p que salvata e eccla. go sic dem e
duracoem peto dedit defetus gre
et usqz ad lege in clusive petm op
tinuit tamen duratois dedit ignoran
cia vel spes impunitatis culpe quia
petm no imputabat Scdo duratio
nis fuit duratio mors in rigore
quia regnavit mors ab. O dicitur
regnum et pp regnatis ex tacione quia
regnavit mors et pp regna de lo
gitudine quia ab adam usqz ad.
moysen Et ppter regni latitudinem.
quia etia in eos qui no peccaverunt et.
Sed non sicut delictum. hic
donu xpi delicto ade ppondare demo
strat et pmo petum ex pte pncipii quia
delictum ade unu gra xpi multiplex
Scdo pessem ppum ex pte filiorum
quia condepnacio ex uno peto Justi
ficatio ex multis petis i. Et no sicut
p unu petum Tercio pessem ultim
ex pte ipsorum quia p adam pvarica
to vite propriu regnu vite cu multo
plu bonorum adopcone ibi Si em in
unius delcto Inprima pte pmo affir
mat Scdo pbat ibi Si em unius
dc gr. Sz non qi ita siles sut adaz
et xpc sed no p oia quia no sicut
delictum ade ita et donu xpi ymo ma
gis multo e donu quia delictum
unu donu multiplex Sapia em
vincit maliciam. Sap vii. Si em q
et ue fortius e donu q delictum
Si em unius sq ade delicto mlti
mortui sut i. petores ostituti et ita
morti morte culpe nc et ghenne
multo magis gra dei et donu i. gra
tuitu dei donu vel gra di i remis
sione petorum et donu in collacone
virtutum habundavit i. habundancior
fuit in plures i. in multos quia i
omes filios di et plures accipit ab
solute no oparative legendo no eet

vm cu em petm ade in omes p pro
gacom tra sicet domu ꝯ in plures
tra sire no potuit fundamt i qua
est hc in gra vnius homis sc ihu
xpi id est pgram ul eim ꝯ de eius
plenitudie om Jo i. hc em a xpo
in omes fideles sicut accipitr i me
bra descendit ut pt legi plures
opatue sit. Si em vnius sc ade
delicto multa mortui sut i. peccores
ꝯ sitra ppis imitatom multo mag
gra dei z donu sicut pus fundaut
in plures ꝯ patue salz quia sicut
illi qui adam peccorem imitant.
quia tam eos qui imitat eu mad
ultos tam eos qui no imitat uti
puulos z hc gram ulem vnius
homis ihu ꝯ qui hic e vnus quia
vnicos conceptus seme e uiuens nos
in bite in fide spe e qui fecit nos
vnu uiuens nos sibi i caritate cong
glutinat ꝯ vaco Si clpa vna ade
potuit se in multos diffude multo
magis multiplex gra xpi i plures
potuit fundare. domu g° xpi
comedat fortitudo quia supe de
lictu multitudo quia gra z domi
origo quia p ipm xpm qz magni
tudo quia in plures fundauit ¶
mors Nandum sup illud p morte filii eius
rã quia mors xpi fuit conueniencissim
mo ꝯ nre liberatois multis racomb
Pmo ꝑ morte e dne summam vero
eadam osee xiij. ero mors tua
Scdo ꝑ sustinendo mortis audacia
pstandam heb ij ut p morte libe
ret eos q p tota uita timore mor
tis erat obnoxij s iuteriꝰ Tcio ꝑ
uita gie recupandam heb ix sa
guis xpi emundabit cosias a opi
bus mortis Q̃rto ꝑ regni celestis
ianua apiendam heb x. p ppriũ

sanguinem introiuit Q̃nto ꝑ peccatorum no
strorum grauitate indicando b. agno
scite o ho qua grauia fuit uulnera pro quib
nece fuit dnm xpm vulnari Sexto ꝑ
nature humane dignitate ondendam b.
attendite te ho ex pacio te cum leserib i.
corpo vij. ꝑtis Septio ꝑ caritate dei
ad nos demirandam i. Jo iij. In hoc
cognoscimus caritatem dei addiu i flama
dam b. sic omnia te in reddas ama
bilem bone ihu calix que bibisti
opus nre redemptois i. Jo iiij. diligamus
deum Nemo ꝑ supbiam dyaboli
decapiendam Job xl. nuq leuiathan
hamo. decao ꝑ iusticiam plus qua potenciam
manifestandam vn angꝰ per
morte xpi iusticia diuina supat non
vnu hoiem glo. Adam q erat xpom
amulie fem est imam pccam z zo mr
fuit imam pmu ei in eo pletu s mr
proximu z ꝯ pletu. Item i omes
homines mors ptrasiuit Contra hic
hab z e notis ad que vnuit zo
in eos mors ptinsit reatu s non
dum actu differat quippe mors
corpis no aufertur ¶ Jte in quo om
peccauunt contra angꝰ nullus peccat in
eo q iuitat no pt zo. Jllud i lle
gitur de pcto psonali sine actua
li no de nali sine originali. Jtem
sup illud usq ad legem vn glo.
quia lex no potuit auferre pcctm
q eius creatio collebat originale
s m bedam zo creatio nd erat ex
lege moysi s ex pribs ¶ Jte pec
catu no imputabatur cetera
Joseph fuit positus in carcere ꝑ ad
ulterium sibi impositum z o ido dr no
imputabatur quia aliqua ee pcta
nesciebat aliqua ee leuiora cre
debat ¶ Jte sup illud cu lex n

cet glo. quia no erat lex sine lex no
mis in paruulo sine lex ltr in adul
to qua argueret de morte? gtra g°.
lex na lis no erat in puulo sine lex
ltr in adulto nec e rro. est in eo
sm stm sed no scdm vsum ¶ It
sup illud regnauit mors glo. qua
trahebat ad gehenam Cont g° ab
ham z puuli quasi erat in gehena
p9 mortez rro gehena large acci
sine pena dapni sine snus ¶ Item
sup illud in eos q peccauerunt i similitu
puaricatois glo. qui ita peccauerunt ut
ei siles in peto crearet q g° aie par
uulo z in peto creat a deo rro uer
bum creacois pt referri ad sbm et
forma coiunctim z° sca ul ad sbm
sine for diuisim sic ba ¶ Ite sup
illud usq ad moysen i. usq ad lege
qua fuit datu e hoibz remem q
pnt libari Contra g° lex moysi insti
ficabat rro quo posset patiue
ppeti g gnacom no effctiue q. pgre i
fusione ¶ Ite que e forma futi q.
tpe apli iam xpc natus z passus erat
rro si futu respiat tpt ade de quo
fit ibi mecio no tpt apli **Et no sicut vnu pctm.** Supius pro
bauit pcam q domu h sup hundit
delicto ade hic pbat idem pffec
tum pxo quia maior iustificacio
quia condenpnaco quia p delictum ade
fuit co depnaco ex vno peto ppa
gacois ul imitacois solum s per
domu x fit iustificaco ex oibz
petis tam originalibz qua actua
libz tam imitacois quam iniectois
in p° h affirmat s° pbat i. nam
iudicium ex vno g° z no sicut
ibi no solum cause sut dispares
sed etiam effctus quia no sicut p vnu
pctm ade fit sup sine cuncat p
ppagacom ut in puulos sine p imi
tacom ut in adultos aliquos ita fit
z p domu ymo plus fit p domu xpi
quia p domu no solum ab illo peto
iustificatur s etia ab oibz alijs et
cum h etia actualibz in formam illa
iudiciu q. ric no sic nam iudiciu
dei i. dina iustitia ex vno peto ade
pcedit supple in codempnacom mor
tis ecne z tpalis gra aut xpi est
pcedens sup nos ex vno tm sed
ex multis delictis sine originalibz
sine actualibz agimus purgat pro
ce in qua i iustificacom no tm in
petorz mundacom effctus eni dom
xpi ut d° glo. e remotus omnibus
petis omnis iustificacio z vita ecna
Si enim non vnius delicto Su
pius pbauit q domu delicto sup
hundat z pcam z pffcm proximum
hic idem pbat pffcm ultimum z
est sua racio res iudicat ex forme
Sz maius e pmum q cosequitur do
nu qua suppliciu q gseq petm g°
domu maius delicto z pmo pont no
actus h° q sequitur ibi multo maius
hundanaz d° g° si eni q no ita
sit p delictum fit p domu ymo am
plius si eni uidimus delicto sz
ade ul originali ab ipso per ppagati
com traducto ul actuali pmitta
com ab alijs exeplu assupto mors
regnauit i. dissolucio corporis z aie
p vnu hoiem s. adam multo mags
fideles accipientes a xpo no ase
hoies hundanaa gre i. remissi
onis petorz z donacois i. donorz
spualiu z caris matu z iustie i. rte
opacois regnabunt in vita ecna
vbi ombs sut reges apo. v. fecisti
nos deo nro regnum z sacdotes et
regnabimus sup terra z h° p vnu
hoiem ihm xpm de quo etia in

vno vnu de mille vepen ꝛ uc mlto
magis si cosidemus cam effectum ꝛ fi
ne cam quia ibi ho purus hic homo
deus effectum quia ibi vnu delictum
hic mlta effectum dampni fine quia ibi mors
tpalis hic vita etna ¶ **Igitur**
sicut per unius delictum Supius
dom xpi delicto ade pondare
monauit hic quenicam dom exco
pacoe ad delictum ostendit tpo qd dignius
p xpm collatu peccatum p adam itro
ductum Scdo qd ca digne peccatum colli.
peccatum p legem moysi sup additu
ibi lex aut sb intrauit In prima
pte q dignitatem ostendit pmo coparacone
effectus ad effectum Scdo q paracone cau
se ad cam ibi Sicut eni p inobe
dienciam vnius quia ab illo loco pa
sicut p vnu usqz adhuc totam pt ex
pom duplicat ul de pcto ppagacio
nis pncipalit ꝛ de pcto imitacois
scdario dicit ergo igit q ꝛ quia magis
domi e xpi qua delictum ade ig sic
i qua digne p vnius scz ade delic
tum trassiit sup in omes homines
ul p ppagacom ut originale ul
p imitacom ut actualem pcessit
sup di sma sma in codepnacoem
i simul aie ꝛ corpis dapnacoem
sic i ita digne ꝛ p vnius hominis
scz xpi iusticia valente sup oes
homines qntum ad sufficiam i solos
electos in quos trsiit iusticia p imita
cionem pcessit sup dei sma i iustifica
cionem vite scz eterna ysa. liij. g. in
iusticia sua iustificabit ipe fuus meus
mltos dicit aut in omes hoies scdm
glo. no quia omes gtia gemati per
adam regnant p xpm. sz quia sic nullus
carnalis gnacio nisi p adam ita nul
lus spualis gnacio nisi p xpm oia
correspodencia qe adam in iustus

xpc iustus adam q depnatus xpc ius
tificans adam mortificans xpc vivifi
cans ut sit xpi iusticia causa iusti
ficacio effectus vita finis. **Sicut**
enim per inobedienciam; hic
pbat idem qd prius ex coparacone cau
se adam causa q depnacionis i obe
diencia ade / Causa iustificacionis obe
dia xpi dicit ergo sic enim q ꝛ vere sic p vnius
delictum ꝛc Sicut eni p inobediam
vnius hominis scz ade de qua gn iii
peccatores q stituti sut mlti ul ori
ginalit peccatum cotrahendo ul actu
alit peccatum imitando sic ꝛ p vnius
hominis obediam s. xpi qui factus e
obediens usqz ad mortem phil. ij. vn
nec pdit obediam p dedit vita adam
ho pro voluntate j. pro necessitate vite p
didit obediam vn sic i obedia
ade fuit mire facilliam sic obedia
xpi mire difficillima iusti q stitu
ti mlti s. omes sui accipiendo de eius
plenitudine / Jo i. ¶ **Lex autem**
sb intrauit. hic ostendit qd digne
p xpm tollit ca peccatum p legem
sup additum vbi pmo ostendit qd p
legem peccatum habundauit Scdo qd p
xpm habundant dicit ergo descripsit ibi
vbi aut habundauit. dicit ergo lex at
hic legitur explicat pmo sm qd illo
ubo ut habundaret delictum po
mitur attens pro sequente sit q. p xpm
facta e iustificacio lex aut p culpam
ul legem nalem subintrauit ꝛ
hic quia vni pplo data fuit ꝛ quia
in secreto loco scz in deserto ut ha
bundaret delictum i. ut precepta
datis homo se transgressorem co
gnosceret habundaret Scdo legitur sm
q h. ut tenetur q sequente sic lex at
subintrauit ut habundaret delictum
i. ex hoc q sequitur est qd dei delictum

habundavit lex enim prohibendo ostendebat peccata vetabat concupiscentiam. nec conferebat graciam ad vitandum. Ideo ex lege consecuta est peccatorum multiplicacio. Ideo lex est. q. li ut teneatur finaliter et per se sic lex autem subintravit ut habundaret delictum .i. ut habundancius cognosceretur delictum multa enim erant peccata ante legem que non credebantur esse peccata vel non esse tanta. Sup. iiii. per legem cognicio peccati.

Ubi autem habundavit. hic ostendit quod peccatum per Christum superhabundanter tollitur. Ubi tangit habundanciam effectum gracie Christi primo in remissione peccatorum. secundo in perseverancia bonorum operum ibi ut sicut regnavit. dicit ergo ubi autem q. n. tamen videmus superhabundans est quia ubi habundavit delictum per legem superhabundavit gracia delendo originale et peccatum ante legem et superhabundavit per legem habundavit gracia relaxando eo delendo peccata eciam addita per legem habundavit gracia relaxando peccata preterita superhabundavit minuendo contra futura habundavit etiam peccatoribus veniendo veniam conferendo superhabundavit et iustis habundancius iustis dona augmentando Ysa. xxx v. que erat arida facta est in stagnum Superhabundavit in qua gracia eo tenore eo fine non ut quis de gracia confisus securius peccaret sed ut sicut regnavit peccatum in peccatoribus hoc est regnum tenebrosum de quo apo. xvi. peccatum in qua ducebat in morte hoc est eternam illatam que ducit ad mortem eternam vel. Ita et gracia remissionis peccatorum regnet in iustificatis et hoc per

iusticiam bone operacionis ducentem eos simpliciter in vitam eternam quia in sempiterna iusticia vita pu. xiii. et hec eternam gracia iusticia et vita est per Ihesum Christum dominum nostrum bonus ihesus per quem fluit gracia ad remissionem culpe. Iusticia ad merendum merita ad premium glorie tunc non est bonum opus cum remissio culpe precedit. meritum merite concomitatur premium glorie subsequitur et hec per Ihesum Christum ut sic Christus per graciam dans per iusticiam meritum per graciam. Nondum hic quod lex data fuit propter septem causas. Data enim fuit primo propter superborum humiliacionem Secundo propter dimorum ac rebellium flagellacionem Tercio propter rudium et simplicium erudicionem Quarto propter delictorum ostensionem Quinto propter humane infirmitatis manifestacionem Sexto propter gracie testificacionem Septimo propter futurorum significacionem. Hic queritur super illud iudicium ex uno etc. glo. effectus domini est remotis omnibus peccatis omnis iustificacio ergo multiplex est iustificacio aliter peccatis gracia vero est gracia iustificans ergo una iustificacio. Respondeo una est iustificacio respectu materie ad formam multiplex respectu ad naturam. Item si unius delicto quod primo duorum ade et eue Respondeo quia eua ex ade totum attribuitur ade. Item ibidem glo. plures iustificantur per Christum qua delicto ade mortui sunt. contra non omnes iustificantur per Christum sed omnes delicto ade mortui sunt. Respondeo plures intelligit in genere sed ad ulla et punit non numero. Item super illud per unius hominis h. obediam glo. sine fide incarnacionis nec antiqui nec moderni liberari potuerunt Contra h. aug. alius modus vero liberacionis fuit possibilis. Respondeo ali

lex / n͞a

mo9 fuit possibilis s3 hto mo sup
posito no fuit alia salus quam
pfidem in carnacois ¶ Ite ibid
glo eadem e fides nra z illorum/
Conc alij fut articli qr illi cre
diderut venturu nos ia ueis
se zco Idem st artts articli sim
fbam s3 differunt accidentalit
na de tiata differencia tpis accidet
articlo tpus no in de tiat ut
xpm alij incarnari e defba ar
ticli ¶ Ite ibidem glo pfidei
incutem iustificat adultus q ta
pgram no puitues culpa remi
titur zco iustificacio respiat ctpe
remissionem zpotencia in bonu
ratificacionem primu fit pgram i
mediate s pcipitus inuetem Ite
ibidem glo. Aug zco pctm origi
nale ex bom ec qr impossibile
no e vsus voluntas zco no ex
uoluntate ppinqua pmuli s3 remo
ta pntes primi ¶ Ite ibidem glo
Dyabo e forma ul opq di amari
dyabo malu noiat no e at malu
adverso dyabo e opq di s id qd
no s qr dyabo est Ite lex subi
trauit ut habundaret delictum qr
I. in lex q dam sta est zco hoc
vbum triplicat exponit na ul
ponit actiue pq sepite ulti ut te
neat q sequitur ut dictum e qr Ite
ibidem glo. iusta legis suo tpe
custo dita iusta q fcebat ceina qr
oms de scedebat ad infrmu zco
q fcebat in spe sed no du iure
No usq ad xpm ¶ Nonum qr mors mul
tiplicat regnat zptatem exercet
in peccatoribus pmo sic ymaginaca
oms horrore exciciendo ecc ro
O mors qz amara e memoria tua

Secdo mltis doloribus pabilis affli
gedo ps. circudederunt me dolores mor
tis zc Tercio organa sensuum z sensus
obfuscando ij. zco xix. nuch nigii
sunt mei ad distendendum suaue zcs/ re
uerat sunt tunc z moriatur ca
ti.co. Quarto ptoem z sic mors tri
bus pambulis inicis deterret in
sabilem affligit z acpisabilem
obfuscat racionabilem Quinto aiam
a corpe separando i. zco. xviij. secu
re separat amara mors/ Quinto.
abamicis lacrimabilit diuidendo
ij. zco xviij. absolon fili mi q ds in
get Sexto bonis tpalibus violent
spoliando ecc pi. e qui locupletat
pte agedo zpq z nescit qr moris
appinquet z relinquat bona alijs
z moriatur z sic mors tribus conan
tibus socijs tollat hoi seipsum suos z
sua Septio aiam in fno demerge
do ps mors depascet eos Job xxi
ducunt in bo. Octauo corpus in anct
rediedo redigedo qr. in cinis es
z manens ibis Nono ad hac uita
reduci no simedo in. zco xviij omnes
morim zc di z sic mors tribus se
qtibus inicis aiam dapnat corpus in a
nat rediciu netat pma sut
ante morte secda in morte tercia pq
morte **Quid ergo dicemus per
manebimus** Capitulo precedenti
ont qr pp in regalitati sunt hoies
peccto hic ont qr no debet amplius
viue in pecto Vbi pmo assignat ro
nes q no debet amplius in pecto
viue sco q cludit qr potius debent
dnacom fomitis resiste. i. no q re
gnet pcm tcio monet ut de ceter
pmane iuste i. Quarto dico q est
rect9 ordo pmo pctm q iniusta di
mitte sco insultatu aut resiste tcio
opibus bonis vacare Infima pte ad

h° q no debeat amplius in peto viue
allegat tres roes p° pp mite ptite mor
tificacoi s° pp mite nouite gformitate
i. sit n. gplacanti sumus Tercio pp iter
vite eterne adepcoem i. sit at mortui su
mus g° q° mudati sut a peto ut gfor
metur xpo ut heant glam i pmo
no debet amplius viuere in peto q°
mortui sut peto i. absit Tercio pbat eos
peto mortuos ee in baptio ibi an ig
rat? dicit g° q g° q ita ubi hunda
uit delict sup hundauit gra q g°
dicemus n. nuq dicemus h° q sequit p
manebimus in peto ut gra hundet.
sic ut nos aquibusdam in pom° b° m
sic aut quidam nos dice faciamus ma
la ut bona ueniat absit s. ut hoc
dicamus ut in peto pmaneamus Na
s. aug? no peaniis mito h fs bem
cnes auxilio sup hundauit gra
ubi hundauit delict? i ve bem
e pmanendum in peto qui n ul sin
mortui sumus peto i. in baptio libe
rati a peto quomo i. qua rone pec
catores adhuc viuemus in illo vide
do ures hosti deuicto ec xxxiiij.
qui bap° a mortuis r item tagit mor
tuu q pdest lauacro eius sic n. amor
te in vita no e regressus sic no dz ee
a morte culpe ad vitaz culpe h en
maicla facit deus

Anignoratis quia quicumque baptisati. Re. hic pbat eos peto
ee mortuos in baptio r h° tplr
pmo in baptio accepit mortis
similitu° xpi s° q° similitu° se
pulture xpi ibi gsepulti n. sumus.
tercio q° similitudine resurrectois
xpi ut quomo surrexit dicit g°
Anignoratis q. r vers in baptio mo
rtui sumus peto q pz anignoratis
fres q. ignorare no debeatis q
quicumque baptisati sumus i. nos cuncti ex
eodem r sexus colo. iij. In x°

em ihu no e masculus neque femina
no e suus neque lib no sic erat circu
cisio remedium vle Sed pculanter
divors tm baptus no em baptizati in
qua in xpo ihu id e fm q instituit
xpc ihc m° vle baptizantes eos in
noie pris r filij r spc sti ul in xpo
ihu i. in opacoe xpi ihu Sacrdos
em baptizat exteri? s xpc interius Jo
i. sup q ui diceris spm descedentem
hic est q baptizat in morte ipius i si
militudine mortis eius bapti sumus ut sic
semel mortuus semp viuit sic r nos
sel mortui peto sp viuamus cum em
i mersio represetat triduum ul i morte
ipius. i. virtute mortis eius baptismus n
est virtute a passione xpi in cuius sig°
delatere eius exiuit sanguis r aqua
Jo xix. Et signauerit q aqua bap°
est virtute a sagine passionis q° cera
sacramentum baptismum attingit virtutem vn
d° ignoratis gnalitatem ibi Quicumque
forma i bapti sumus Instituctem
ibi In xpo ihu virtutem ul similitu°
ibi In morte ipius Dicitur debemus
credere gnalitate pticipacionem forma
fmare instituctem diligere intencom
accipe Nondum q no libet manet
in domo muda pernitiosa ruinosa
tenebrosa sumptuosa angusta obli
gata piculosa petm em maculat pol
luendo conscienciam ysa. lxiiij. peccauimus
r fci sumus ut immundus depaupat ex
pellendo graciam Je. v. peccata nra pro
hibuerunt bona a nobis debilitat vl
nerando nam pu vm qui peccat in
me ledit aiam sua Excecat obnu
bilando rem r sepes i. ambulauerunt
r ceca quia dno peccauerunt Consumit
subtrahendo glam Cecitat tollen
do redeundi facilitatem eze. xxxiij.
peccata nra sup nos sut Obligat li
gando ad gehenam r Inferno sexta
dia peti mors piclitat dicendo
consuetudine hic petm q ppriam

pina c. 6.

Dom

m

non diluit. mox ꝛc. quid ergo dicemus
permanebimus in peccato absit. **Conse
pulti enim sumus.** q. ꝛ ne in bapti
smo assimilatam morti xpi ꝛ etiam se
pulture quia sepulti enim sumus cum illo
i. ad similitudinem eius per baptismum. i. in baptismo
detentus enim homo non ibi sepelitur sicut
corpus xpi in sepulcro in cuius signum homo
sepelitur in aqua ꝛ immergitur quia
peccatum ibi sepelitur sicut pharao in mari
rubro exo. xiiij. ex quo videtur quod con
ueniencius in ingredo quam aspergen
do baptizetur ꝛ hoc in mortem i. peccatorum
ablacione de hac morte patet per preciosa
in qua spiritu domini ꝛc. felix sepultura ba
ptismi per quam imitamur xpm per quam
destruitur peccatum per quam resurgimus
ad gre statum ꝛc. est quod sequitur quia sepul
ti in qua adhuc ut quo surrexit xpc
a mortuis i. a loco mortuorum scilicet
de sepulcro ꝛ hoc per gloriam patris i. per ver
bum carum dictum quod est gloria dei patris
quia gloria patris filius sapiens vnde ipse
exurge gloria mea uel ad gloriam ꝛ laudem
patris ita ꝛ nos a viciis resurgentes
permanendo in nouitate vite ambu
lemus de bono in melius proficiendo
ephe. iiij. renouamini spiritu mentis vestre
felix resurrectio in qua mors non col
litur quia surrexit a mortuis gloria pa
tris ostenditur quia per gloriam patris No
nitatis vite xpo ita ꝛ nos in eo exe
plar proficiendi datur vnde dicit ambules
Si enim complantati facti sumus.
Hic ante probo quod permanendum in peccato
per noue vite conformitate ꝛ primo on
dit quod homines pro exemplo ꝛ duce
vitam spiritualem secundo probat hoc per for
mas de liberacionis i. facetes quia
probat peccatorum iustificacionis ꝛ cum in
mortuus est viua vitam spiritualem per
implicat homini mali secundo bonum per
im uel similitudinem boni ibi simul viuus

eius dicit ergo si n. q. ita in nouitate vi
te ambulemus quod utique possumus si enim
complantati glo. si per complantacio
tua sic carnis gy xy. ergo de dei
tua facti sumus complantati i. sunt adhe
rentes ac si eciam planta filium mor
tis eius ut scilicet semel in baptismo per tue mo
riamur peccato amplius super in eo non viue
mus sed simul i. mox ciuius complantati
similitudinem viuimus eius ut scilicet de iecto no
uitate vite ambulemus Jo. xvij. erit
tamquam lignum quod transplantatur secus aquas
scilicet baptismi vnde si mortui fuimus culpe
nunquam reddiamur ad vitam culpabilem sicut
xpc pene nunquam redditus ad vitam
penalem particeps viuimus eius viuimus
eius glose debemus ergo hoc exemplar
attende quod proponitur ibi morti eius simi
lem age quod notatur i. similitudinem ipsi
simul adherere quod notatur recomplantati
ꝛ noua vita surge quod notatur i. simul
viuimus eius ij ethi. ij. si commortui
sumus ꝛ viuemus ꝛc. **Hoc scien
tes quia uetus homo** Hic pro
bat quod proponit per formas debilita
cionis vbi primo proponit certitudinem
veritatis ibi hoc sacietes secundo debi
litacionem formalis quia uetus homo
noster crucifixus ꝛ ideo tamen debilitatus
ibi simul Tercio sequentem vitiorum de
structionem i. ut destruatur corpus
quarto maiorem homis libertatem i. ut ultra
dicit ergo sic ambulemus in nouitate vi
te nos dico hoc sacietes per fidem ꝛ ex
pricacionem quia vetus homo noster fomes
peccati qui ex nobis est a veteri adam est
crucifixus est simul cum xpo i. virtute pas
sionis xpi debilitatus uel uetus
homo noster i. vetus conuersacio peccatorum que
a nobis est de qua ephe. iiij. ex omnes
veterem hominem simul crucifixus est i. mor
te xpi deleta est Ita scilicet ut vere in
nobis dimanet destruatur corpus peccati
i. vniuersitas peccatorum ꝛ omnia mebra

pcti sicut e contrario corpus diaboli quod generi
est opus bonorum actuum. Vel sic corpus peccati
fuit simplex totum corpus ecclesiae destitutum
actuum in qua erant ulterius promovere
post mortem Christi non sibi vivamus i. serviamus
cogamur peccato. Jo. viii. qui facit peccatum
servus est peccati. **Qui enim mortuus
est.** Hic probat formam debilitatis per
bonum iustificationem, ubi dicit qui enim q-
uc non cogimur servire peccato, quia mortuus
est peccato super i. a peccato liberatus ut nos i-
nustus et liberatus. Fecit ab eo omnia commenda-
bilia et liberatio a malo que notatur in
mortificatione et libertas ad bonum que
notatur in iustificatione. Jo. viii. si fi-
lius vos liberabit vere liberi eritis. C
Si autem mortui sumus Ostendit
so generale manendum in peccato ad perseverare
pater mortificationem tum per hoc non
ut conformitate huius etiam ibidem ostendit
per vitam eterne expectationem ubi primo
ostendit quod simo vivunt cum Christo vivet vita
Secundo ostendit qualis sit vita Christi Sac-
tes quia Christi resurgens Tanquam morientes
et vivunt exemplo Christi ibi ita et vos exi-
stante Supponit primo ponit bonum vita ibi
Si autem mortui domini primum tam credimus
dicit quod Si autem mortui sumus cum Christo
i. mortui estis sic Christi pene sinecre-
dimus quia simul vivemus in gloria tunc
Co. i. Thessa. v. et semper cum domino eri-
mus bona mors est quia cum Christo
melior cognitio quia quia credimus
optima vita gloria quia vivemus per-
optia pnaa regibus gloria quia simul-
tum co. **Scientes quia Christus
resurgens** hic ostendit qualis sit vi-
ta Christi ubi ostendit quod Christi vivit vita a-
tem ibi Scientes. Integraliter resur-
gens ex mortuis immortaliter
ibi cum non moritur scilicet ibi mors illa
ultra probat ista ibi quod mortuus

est peccato dicit quod Scientes quod ita vivemus
cum Christo scientes quia Christus resurgens
i. iterum iterum surgens quoniam ad animam de
limbo quoniam ad corpus de sepulcro per
non derelinquens animam meam in inferno
nec dabis sanctum tuum videre corruptionem a mortuis i.
a loco mortuorum iam post hoc non mo-
ritur corporis natura dissolutione vel post
resurrectionem apparuit stans in lectione non
iam in mari mors illi ultra non domina-
bitur aliqua passione sicut dampnatis nec
amplius mortalis dominatur mors sicut
et nobis dominatur modo vel in corpus mortuum
per peccatum ii. viii. **Quod enim mor-
tuus est peccato** hic probat quod vivit in
mortaliter quia unica mors eius
sufficiebat peccato tollendo ergo mor-
tuus non nisi semel debuit mori sed
vivit in eternum primo ergo ponit mor-
tis tamen secundo sufficientiam ibi mortuus
est semel tertio nova vita ibi quod autem
vivit eterno vite eternitate ibi vivit
deo et hoc est quod dicit quod enim quia vere mors
illi ultra non dominabitur quod enim mor-
tuus est peccato i. peccato tollendo ipse ipse
vulneratus est propter iniquitates nostras mo-
rtuus est semel quia unica mors
eius sufficeret peccatum tollere sic probat apostolus
Heb. x. quod mortuus est peccato i. si-
militudini peccati quod est carnis passi-
bilitati mortuus est semel quia vel
tunc carne peccata scilicet non
fuit sed glosam quod autem vivit vel
post resurrectionem vivit deo i. ad si-
militudinem dei perpetuus scilicet eternaliter et
feliciter apo. i. fui mortuus et ecce
sum vivens in secula seculorum **Ita
et vos existimate vos** hic
hortatur mori et vivere exemplo
Christi ubi primo hortatur mori secundo
vivere deo ibi viventes autem Tanquam po-
(?) ad utramque vel filiando i
in Christo i. dicit quod ita scilicet sic patet et vos

expistate nos quid ee mortuos p
cato ut ulta non veaedat nr actu
nec affu hic e mors paosa meo
spu dm vmcetes aut ucuab; et
bonis opib; deo .i. ad hoiem d; ul
p graam dei In xpo em vumm mo
riem z sumus act xuy z hc totu sez
mors z vita i xpo i. dno mo .i. p
xpm dnm nrm ut ad silitudme; i.
xpi Nondu q vita xpi excep
e mte xpianoz signat n pmo in
ceptoe xpi ppoitum coutere uole
cium ysa pp ix. Afaac tua cocepi
mus Scdo i natiuit re gno no mt
q usurp j. pe i. q. mo gema i fatcb
ref. Tcio in passione labor pemete
tu gal v. qui xpi st carne sua cafixe
rut Qrto sepultua regeb absolu
coz i. cessaco mcorp Job in. expec
tat morte zno venit q. effodientes
thezaurp gaudet quia vehement
en mse Qnto in resurrectoe noua
mstorp vita col. in. Si co surrexistis
cu xpo ref. Sexto in ascesioe possi
uent z mitorp pb b. dur cy e au
xim ref. Septio in cessione pro
cessus gla beorp apoc y. qui vicit
faae cum se de in throno ista cagu
tur in glo ul dd q fig in coceptoe
xpi bom ppoita cocepto ad m gres
sum in natiuit ppoita in choato ad
mitu in passione inchoata cotinato
in q e labor ad usum in sepultua
cotinuata quietus passio adeptum
In resurrectoe possessi maifestacio
adexempla In ascecsione maifesta
ti mlaplica adaugmet In cessio augmetata remunatio ad p
mu Hic quit sup illud quicuq ba
pta sumus in xpo glo instituoe xpi
ihu que e in noie trinitatis q apri
inita ecca baptizabat in noie tri
nitatis q act y z xix. hetur q

baptizabat apli in noie xpi z4o in uers
potat tur si baptismus Sed in noie tri
nitatis de iure gm z simpr in noie
ihu xpi ex dispacoe z ad tpt Item sup
illud in morte ipius bapti sumus glo
mors xpi ca e hmoi purificacois Cot
mors xpi fuit tpalis purificaco ueo
spualis z4o mors xpi in copacone
ad naturam in qua moriebatur copal
fuit In copacone ad p som que moie
bat z caitate ex qua uiuit spualiter
fuit Item sup illud Si em cpla
tati glo mors xpi z resurrecto non
tm reb sed ecia sacmta sut qr nost
n scripte sacramta noue legis z4o Sa
cramta sut lavgc i. sacra signa non
strict z spe Item ibidem glo. xpi. dixe
rat uetus ho uetustate ex pmo ho
mie q tracta cotra xpe no q arapit
passibis s; assupsit z4o cotracta in
illiz quo ad pntes xpi no quo ad
ipm Item ibidem glo. apeatis ita quie
scamus ut in ce corp ipso nr incoruat
theat cotra se e dipetus petis do
lendum z4o glo loqt de imsioe et
incoria ad deletandum sic pus
Item sup illud uetus ho nr glo. fomes
m rone pene ado est s; no in rone
formatis sz in quat imclinat ad p
catu Item sup illud ut destruat
corpus peti glo quid pepe dr i lig
msi mors dm cotra mors e actus
no fba z4o mors dm i. dns mor
tuus Item ibid glo. pena dur
sepulte simpla cuis uetustatis p
dictas nocte gemana uetustas
sig Cotra cadm uetustatis fuit i spe
xpi tuia g peadm uem spe s. per
nocte debuit signifiari z4o cadm
fuit spe s; differis fbi rc nobilitate
Item ibid glo xpe deleuit culpam
pntem ptitam z futuam qr qd no est
no pt delevi culpa ptita z futa no
e z4o culpa ptita qmus no sit actu e
en reatu culpa uo futa qmus no post

deleri p essenciam pt tu p cause suffi. R
¶ Item sup illud q em mortuus e
pcto glo. a pvulo recent nato usqz ad
decrepitu senem sic nlls a bap^mo^ phi
bet. ita nlls e qui no in eo pctis mo
riat. g tm ficte recedetes ad bap^m^ insu
ficiat. R^a^ glo intelligenda e cu debi
to mo disposicionis ul q^n^ i e ex iu
te bap^m^ ul dd q cca ficta moriut
r no actu s; potecia quia ibi accipiunt
tam mortes si postea penitenciat ¶ It
ibid glo deus mortez no fecit etc.
pi. mors e vita a deo R^o^ a deo est
mors suppliciu s; no mors viciu ¶
Item ibid glo deo actore no fit ho
detior g tm p dampnacionem est minime
sic ho detior q^a^ no e a deo actore R^o^
deo actore fi dr q sic eius voluntate
et no dete no e segte sic punicio ma
lor. **Non ergo regnet peccatum**
Supius ont q no debent amplius in
pcto pmanere h^ic^ ont quo h^c^ fit pos
sit. s. si no pmittat pcti fomitem in
se regnare. Ubi pmo monet ne p
mittant fomitem rer regnare. S^o^
ont q p nc resiste ibi pctum eciam
nob. ¶ Tcio assignat rom quali h^c^ — Pla rub
debeat fieri ibi ne sitis qui eu ex
hibeatis. ¶ In pma pte pmo monet
ne fomes regnet in toto corpe
S^o^ do ne regnet in singlis mebris
ibi. S; neqz exhibeatis mebra ¶ Tcio
q potius regnet deus et iusticia in
utroqz ibi. S; exhibete vos deo d^c^
g^o^ no g^o^ q^i^ ita mortui estis pcto no
s^o^ pctum i. fomes pcti q dr pctum
q^a^ pctum quia inclinat ad pctum
regnet p consensum et sic quia s^m^
aug^n^ evasit reatu remanet actu
pctum dico eciam in vro corpe mortali
nunc fueto aut i mortali si resistitis
fomiti q^r^ mobile h^c^ induet i mor
talitatem i. cor. xv. ul mobili mori
turo no regnet in qua ita ut obe
diatis q cupiis eius q sentiendo et
opando S; amb^o^ ul opando et
concupiscendo S; aug^e^ ecia prim
p^e^ concupiat et uas no ex rauola
tate eua autem s; neqz ex q. ut solu
no obediatis q senciendo et in eius
delectando s; n^e^ exhibeatis apta
do s; mebra vra arma iniquita
tis pctu ope perpetrando Sedm a
broz ul q concupiscendo S; ^m^ aug^m^ q
papue sunt in pcto supioris ome
eni pctum q cuqz fecit homo ex
corpus e q aut formaliter in corp
sum pctat i. cor. vi. Etiam pctum.
w^e^ ee rex in regno suo io d^c^ no re
gnet pctum w^e^ ee abbas i clau
stro anime io d^c^ ut obediatis ei
w^e^ ee victor in bello uncio d^c^ s;
neqz exhibeatis meb^ra^ Non dicit
q in^o^ ^er^ st pessimum plata eca obe
diunt male viz in alia concupia q
ad malu stimlat in eius de qua
hic mala ligwa que malu impat
exterius pu. xvii malus obedit
lingwe inique et fallax obtpat
li. m. Mala pecunia que exterius
alliat ecii x. pecunie obedunt oia
Malicia dyaboli que i eius sugge
rit Sap. ii. Invidia dyaboli ecc.
gn. iii q^a^ obedisti voci uxoris
tue ecc. **Sed exhibete vos deo.**
Hic monet s^m^ ut deus regnat in
nobis et pmo monet s^m^ ut assu
S^o^ estis ibi et mebra vra ¶ In p^a^
pmo monet ut deo s^ui^amus. Sedo
q possumus et debemus ibi tamqz
ex mortuis morte pcti ne mucres
d^c^ g^o^ s; exhibete i. abiles facite
vos deo omnibus voluntati q senciendo
ei cor i eius opando et potestis et de
betis quia tam estis tamqz ex mor
tuis morte pcti viventes vita gre

ziutue) ep(isto)le. y. tu n. mortuu esse
tis in delictis conuiuificauit nobis ref
te sua vaco ei debemus servire qui
suscitauit nos a morte t(em)p(or)ale ad
vita gr(ati)e s(e)c(un)d(u)m h(oc) dicit ref et exhibe
te membra ura arma iustic(i)e ut i eius
t(em)p(or)e a impleat(ur) iustia extimis i effec
tum et h(oc) dic(it) tamq(uam) p(er)h(ibe)a(n)t(ur) operanti //
Pecca eni nobis no dabitur.
Hic o(stendi)t q(uod) p(otes)t regno fom(i)tis resi
ste(re) r(ati)o(n)e d(icen)s q(uod) fomes no h(abe)t super
eos p(ro)p(ri)a p(ote)statem s(e)c(un)do p(ro)bat hoc
p(er) tra(n)slacione(m) ipsorum a lege ad gra(ti)am i
no eni sub lege. Tercio monet et soluit
tacitam obieccione(m) ibi q(ui)d ergo peccabimus
d(icen)s ergo pecc(at)um q(uod) ita debetis resistere
pec(ca)to et hoc utique facile pot(est)is si vult(is)
pecc(at)um eni nobis no dabit(ur) de cetero ut
olim qui eratis ad simulacra muta
p(ro)ut ducebamini cunctis p(ri)mo corpori
h(oc) peccabat d(ici)t in ps(almo) Non dnet(ur) in
me o(mn)is iniustitia no eni est(is) sub lege
i sub legis s(e)c(un)d(u)m ti(m)ore t(er)rore que non
iuuabat s(ed) sub gra(ti)a i sub libertate c(ari)ta(ti)s
etc d(icen)s s(e)c(un)d(u)m ut(er)q(ue) in d(i)u(ers)o(rum) t(em)p(or)a(m)e
s(ecundu)m tior t(er)rore t amore q(uia) viij. No accepist(is)
sp(iritu)m s(er)vitut(is) i(teru)m in tiore s(ed) accepist(is)
sp(iritu)m adopcionis filiorum **Quid ergo
peccabimus** hic soluit obieccione(m)
tactam t(er)mino q(ui)a cu(m) obiecc(i)o(n)e p(re)mit
s(e)c(un)do p(re)posita soluit ibi absit d(icen)s igi(tur)
quid ergo q(uia) t(er)quia no sum(us) sub lege q(uod)
ergo faciemus peccabimus qui no sumus sub
lege i sub legis s(er)vitute et ti(m)ore s(ed) sub
gra(ti)a quia cetera si peccamus pecc(at)um non
d(omi)nabitur ni absit ut p(ro)pter h(oc) peccemus
p(ri)mo pe(tr)i ij. no sic uelamen h(abe)ntes
malicie libertatem ref ul(timu)s. quid ergo
q(uia) no ita est(is) sub lege s(ed) sub gra(ti)am
in hoc peccamus quid ergo peccabimus
qui no sumus sub lege sed sub gra(ti)a i
numq(uid) peccamus t(ra)ssfe(r)endo nos de lege
ad gra(ti)am absit. Ipsa eni lex d(icen)s le

nitei. p(ro)v(erbiorum) ij. Nos sup(er) demencib(us) ue ta
piaci(s) **Nescitis qui tui exhibetis.**
Hic assignat ro(ati)o(ne)m qua(re) no debet p(er)
mittere pec(ca)ti fomite in se regnare p(ro)
ne fiat s(er)vum pec(ca)ti s(e)c(un)do q(uod) desierunt esse
s(er)vi pec(ca)ti pec(ca)ti ibi gr(ati)as aut(em) ago d(e)o Tercio
quia s(er)vi iustic(i)e s(un)t eff(ect)i i liberati aut(em)
a pec(ca)to p(ri)ma ro est hic aucti(or) se p(ro)bet
aliq(ui)s ad obediendu(m) illi se eff(ic)iat s(er)vum
ergo si fomite nos regnare p(er)mitti(mus)
ut ei obediamus eius s(er)vi sumus q(uod) e(st)
in conueniens q(uia) rediminat s(er)vitus mor
tem eterna et h(oc) est q(uod) d(icen)s nescit(is) q(uia) no
debetis peccare quia est(is) sub gra(ti)a sed
bene opari Nescitis eni qui tui exhibe
tis i uoluntarie p(rae)bet(is) nos s(er)vos ad obe
diendu(m) q(uia) se nacendo t(er) operando s(er)vi estis
de m(er)c(e)p(ti)s quadam nec(essi)tate consuetu
dinis pecc(at)um iterando eius cui obedistis
i p(ro) qua ei obedist(is) s(ecundu)m uolu(n)tate eius
opando eius in qua sine pec(ca)ti Jo viij. q(ui)
facit pecc(at)um s(er)vus e pec(ca)ti dico ducet(is) ad
morte eterna(m) quia stipe(n)dia pec(ca)ti mors
ul ad morte i ad aliud mortale p(ec)c(a)
tum quia pecc(at)um q(uo)d p(er) penite(n)ciam no delet(ur)
mox suo po(n)d(er)e ad a(liud) trahit s(ecundu)m greg(orium)
sine obediencie i d(icitu)r iustic(i)e obedien
cia eni p(ro)b(at) e iustic(i)e ducet(is) ad maiore(m)
iustiam apoc. ul(timo) Justus iustificet(ur) ad
h(uc) ul ad iustiam i ad uita eterna Ju
seniut(is) eni iustic(i)e uita p(ro)u(erbiorum) xij. male d(icen)s
tus plat(us) cuius obedi(enti)a pecc(at)um s(er)vitut(is)
in laplicato peccatorum remunerac(i)o(n)e suppli
cii eterni ref. ista obedi(enti)at t(ri)nc pla
to **Gracias autem ago deo.** Ecce
s(e)c(un)d(u)m ra(ti)o(n)e et h(ec) cuiq(ue) se p(ro)bet a(li)quis ad obe
diendu(m) illi se eff(ic)iat s(er)vum s(ed) nos exhibu
istis nos ad obediendu(m) iustic(i)e t(er)abit
uicta(ti)o(n)e pec(ca)to ergo de cetero s(e) debet(is) ser
uire iustic(i)e no pec(ca)to d(icen)s ergo gr(ati)as aut(em) ago
d(e)o q(ui) est actor o(mn)is boni ut ad locu(m)
vn(de) exeunt flu(m)ina reu(er)tant(ur) Ecclesiastes i q(uo)d
fuist(is) s(er)vi pec(ca)ti i quia tu aliqu(an)do ante
c(on)u(er)sionem fuist(is) s(er)vi pec(ca)ti obedist(is) aut(em)
n(o)n ex corde no sp(iri)t(u) tenu(s) eni ex lo(co) m(eo).
Quid q(uo)d facit(is) ex(terius) op(er)anti obe

distis in qua in eam forma doctine
i. in doctina que e forma qua est
ac pfto i. ebby. m. form habet
aliorp iborp in qua forma tradita
estis i. pgrum instituti sut pnt tra
obedia dut ad stolas tam aut g quitplex
q dico coiudablis obedicac dz em
obea esse famosa ut sit ad laudez
di q notat ibi gras ago do q xvj no
stra em obea in gmem loeu di vul
gata e zcf Streima ut sit ad estt
cem pti q notat ibi q fuisti sui
qui. xxi. vir obediens loqutur victo
rias festina ut sit ad volutate dm
q notat ibi obedistis no dr obedie
tis pt maudien aiur obediunt in
voluntaria vt sic tu devotae aiam q
not ibi exortet j. pe. i. aias nras
castificantes in obedicacia caritatis di
sarta ut sit ad eglam fidi z moti q
not ibi in ea form doc act. v. obe
dre do oz magis qua homib. Liber
rati aut a peccato. Etc tacito q
lic no dz pervincit pcto in se regnare
quia libertati abem dmo sui fa st
iustie primo qu ppomit e gsum dicit
Sedo in gsum iuxtabibi sui fa st
z hc e q dr libati aut apecto i. a fo
mite ne regnet lex em spc vite li
bavit nos alege pti z mortis j.
vij. Sui fa estis iustie tacito ei soli de
bemq suire co se ac do z opando
bne ei em suire opti e quia opti
me remunat suos suos tacito z4 p.
pra m vti sui tu zcf. Humanum dico;
Supius ont q no debet i pcto p
mane z si posse sino pmittat pti
fomite in se regnare et tacito monet
eos de eo suire iustie allegans
ta primo huius ad monitois fragilita
tem Sedo suis iniquitatis culpa tamo dica
tem ibi Cu em sui essetis tacito simili
tas iustie vti hac ibi ne at libati
In prima pte primo madatu sui fore
leue affmat Sedo q affmauit pbat
ibi Sicut em exhibuistis In prima
primo ppomit leuitate Sedo leuitatis
oportunitate ibi ppr infirmitate dr q hu
manu q. zcf libati estis apecto huanu
dico i. q dam leue nob pcpio ois
em iustie q vult eis imponere leue
e ont xi. Jugum n. meum suaue
est zcf z hoc dico ppr infirmitate car
nis nre que no posset grauia sustine
Spc em pmptq est caro at i firma
ait. xxvi. z ic huanu sic em exhi
buistis i. volutate duce ppastis meb
nra sui imudiac i. pctis carna
lib ut ob gule vener luxuric actes
impudiciae z miqtati i. pctis spua
lib in iqutia dico ducti ad iniqtatem
i. ad mali gsumacoem hc em lib ser
uitutis e gipaciata sz in luto luxuric
late auariae z palleis suphie exo.
j. Ita nc exhibete sz gite de quo fo cozp
dy. Etc nc exht acceptable exhibere
pare meb vra suire opando iustie
ducta in sanctificacoem i. in bonu q sua
tam oig leue papit ea mensa sine
do qua pris famulabat pcto z ang
sic tut nll coegit ad peccandum Ez
libido pti ita nob mo ad inse viue
dum no supplicij metus urgeat sed
delectacio Infelix pctor qui ita se ex
ponit pcto ut illi suiat volutas si
ne coactione vn dr exhibuistis Tap
m. Demio g z suam bonis que sut
z utam zcf totu corpq sine petione
vn dr membra vra placete p sa. j. apla
ta pedis usq ad uitate no e in eo sa
tulz pcto sine exceptione vn dr i mu
diae z iniquitate ezc. m. chaledem me
dacia hoia di z fuccu ad m. Cosuacios
opis sine cohicione vn sequit ad iniq

tatē pꝰ Cogitaūīt ꝛ loqui sut ne
quiciā ꝛc. ¶ Unde nōt ꝙ e sunt dꝰm
Iustā iustie sine deo ita in lap. sic s unc
bamꝰ pcto ꝫ libet ꝙᵐ ad essem uo
luntatꝭ exemplo apli sup. i. grās ago
ꝛc. cuiꝰ testꝭ e in deus cui suio i
spū pꝰ voluntē sacrificabo letanē
ꝙᵐ ad uultu q̄ usatꝭ pꝭ Jubila
te deo oīs tra s. ꝛc. Judicat ult.
cuat ꝙꝰ iocundꝰ sᵐ faāc stare vigi
lantē ꝙᵐ ad sollicitū. Vanꝭ luc. xij.
bā sūi illi quos cu venit dōꝰ cōla
pliat ꝙᵐ ad diuersitate opis colom.
Sūi obedite pota d. cā vo. ꝙcꝙꝙpe
celerit ꝙᵐ ad pmptitudine exocu
tōis ꝙplē ꝙ no cognou sunit in im
an. obe in m audi poterit ꝙᵐ adeo
natu intūs Josue ult. ne gꝰ nunc
te dnm ꝛ suite ei pfto corde atqꝫ
insio virilit agite ꝛ cōfortetꝫ cor
uiu ardent ꝙᵐ ad fuore cordis
Infra xij. Spu feruentes dno sui
entes Singlarit ꝙᵐ ad genꝰ ser
uitutꝭ s. latē i. ꝛc vij. pate corda
uira Indesinet ꝙᵐ ad in defiaam
cotinuatōis luc. i. ut sine tiore de
manu inimicoꝝ nroꝝ libati suiꝫ ꝛc.
gal. vj. bonu faa. no de. ꝛc. **Cum
enim serui essetis.** Hic allegat
suitutꝭ culpe incomoditatē tri
plice pmo quia cu mlto dapnoꝰ
quia cum fructu nllo i. ꝛc gꝰ fruc
tum. Tcio quia cu fine malo ibi na
finꝭ illoꝝ d. gꝰ cu enim q. io cad
suit dꝰm est iustiae cu in. Sūi cet
pcā libi finsitꝭ iustie i. ad dm in
tiae dapnosa suitꝭ in qua culpa
dnatꝫ. Iniqua iustia expellitꝫ ma
la libtas. Job xi vir uanꝰ in
supbia erigitꝫ ꝛ q̄i pullu onager
se libū putat natu ꝭ libtas poꝝ

e suitꝭ augꝰ. Sūi ab dia ꝙ pt ee
libtas. ¶ **Quem ergo fructū.**
Hic ont suitute pcā esse sine fruc
tu ubi i plicatꝫ ta cā opnꝭ pcā fcꝫ
nllꝭ unde quit ꝙ fructꝰᵐ delectatio
pcā ꝫ d. sinsitꝭ tuit ꝙ fusio pnꝭ
un addit in quibꝫ nuc erubesatꝭ
ꝛ hꝰ e ꝙ dꝰ ꝙ gꝰ q. hꝰ malu sinsitꝭ
sꝫ spoliatōm iustie ꝛ tn nllm fructᵐ
que gꝰ fructᵐ sinsitꝭ tuit qn eratꝭ
sūi pcā in illꝭ pctꝭ enormibus
in q̄buꝭ nuc cu sane mētꝭ sa estꝭ
erubesatꝭ in pctore n. vaco ligata
e ut in sinosa ut ꝙ cpissime e indig
puleꝝ Job xxxi. esse sentibꝫ deli
aaꝭ coputabat q. d. in illꝭ nllm
frm sinsitꝭ quia no pt arbor ma
la fruꝭ bonos face. mꝰ. vij. Nam
finꝭ ꝙi defctu quero de sine eiꝰ
ctum est. Nam finꝭ illoꝝ pctoꝝ
mors est. cōna Ect. xxi. via pcān
cu coplanata lapidibꝫ ꝛ in sine il
loꝝ i fern ꝛ tenebre ꝛ pene ꝛcꝰ
gꝰ in suitute pcā dapnu inltum
fructu nllm sine malu **Nunc
vero liberati.** Hic allegat suitu
tꝭ iustie utilitatē tplicem pmaꝫ
de pācia quia iustificat sedaꝫ de pnā
quia gꝭficat ibi ꝛcꝭ fruꝭ tciam
de fucio quia glificat ibi sine vcꝭ
ubi pmo ont quid sit finꝭ iustie
sꝫ pbat hꝰ p oppoᵐ sine culpe ibi sti
pendia pcā Tcio pbat pcām. s.
p donu grē dnīe ibi grā at dei
dicat gꝰ nuc vō quasi fuit nobis
ita tut ne vō liberati a pcō tut
sūi eratꝭ sūi aut sa deo ꝙ no tut
quia nemo potest duobꝫ dnīs ser
uire mꝰ. vj. hꝰ dicatꝭ iam i pncā fcūᵐ
iam i. nos gtauitᵐ / vob dico ducā
in sactificatōm i. virtutᵐ / ꝙ suatōm

Sal. 6. fructus autem spe pax pracii
rest. finem vero habebitis vitam eternam
post cum dederit dilatus sunt sop[er]
rest. Stipendia enim et vero ita est quod pro
oppositum quia stipendium peccati i. digna re-
tribucio mulierum dyabolus mors nec gehen-
ne. quamquam dic toc dicitur m. mors gehe-
ne Ezechielis xviij. Anima que peccaverit ipsa
morietur et dicitur stipendium secundum glo. a stipe
pendenda i. a sba po deriva da qr retri-
bucio datur militibus ad pondus. Gratia
autem dei i. pignus dei vita eterna da-
tur nec per hoc excludit merita sed hoc
attribuit gratie tanquam principali et hoc
scilicet gratia et vita in Christo Ihesu domino nostro
Jo. i. gratia et veritas per Ihesum Christum facta
est et Jo. xiiij. ego sum via veritas et
¶ hic queritur super illud non ergo regnet glo.
lex carnis peccatum est et reatus remissio
fit in baptismo. Contra lex carnis post
baptismum manet. Responsio lex carnis dupliciter
consideratur prout vel ut antes abc tinis s[ed]
peccatum est et remittitur in baptismo. vel ut
inclinat ad temporalia sic non est peccatum
nisi materialiter et manet post baptismum ¶ Item
super illud sed non exhibeatis glo.
non prohibet concupiscentiam que est in primo
motu quia non est in potestate nostra. contra
ergo primus motus non est peccatum. Responsio In
potestate nostra est quilibet motus i. peccati
sed non omnes insimul ¶ Item ibidem
glo. prohibet ne mente delecteris
vel consencias concupiscentie carnis contra
ergo omnis delectacio carnalis peccatum
mortale est. Responsio glo. loquitur de de-
lectacione morosa et completa non de
quacumque ¶ Item super illud servi estis
eius cui obeditis glo. cogitur qua-
dam necessitate quilibet cogitur ad pec-
candum quia omne peccatum est volunta-

cap. vij.

rium. Responsio non est coactio sufficiens sed efficiens
vel inducens ¶ Item gratias ago deo quod
fuistis sibi secundum peccati contra de malo non
est gratiarum actio. Responsio non agit gratias de
hoc quod peccatores fuerint sed de hoc quod fuerint
modo non sunt contra ¶ Item super illud obe-
distis ex corde glo. per hoc non per legem
obedistis fidei quod contra quia sola naturalia sunt
quibus credere articulos fidei. Responsio glo.
intelligit per naturam gratiam et peccatum non naturaliter
¶ Item super illud humanum dico glo. par-
co non exiges plus boni quam egisti ma-
li. Contra ergo respectu boni dici sufficiat
prima boni dici. Responsio quantitas peccati
non enim attenditur in duracione sed in de-
formitate ¶ Item ibidem glo. parum est
ut quod deprivas quamdiu delectabat contemp-
ne cum quod hoc te erubat contra ergo non est
in statu salutis qui non pacis subire mar-
tirium quod falsum est. Responsio parum est intel-
ligit ad habendam perfectam iusticiam
non simpliciter ¶ Item super illud gratia dei vi-
ta eterna glo. intelligimus dominum adiuta
eterna pro sua merita non premies nobis nos
ducere contra primum reddidit meritis. Responsio
hic dicitur quod merita non sunt merita principaliter
sed gratie dei ¶ An ignoratis fratres. Cap. vij.
Supra 6. et 7. Romanos monuit
ad pacem allegando reconciliacionem factam
propter quia decet esse cum concordie hic mo-
net eos ad idem allegando cessacionem
legis factam per eundem que erat causa sive
occasio discordie s. capitulo vij. et viij.
Ubi primo ostendit non esse permanendum in
lege que cessavit capitulo isto secundo ostendit
permanendum esse in Christo qui legem eva-
cuavit capitulo viij. vel contra dampna-
tores in prima parte primo ostendit legis
evacuacionem secundo ne eius evacuacionem
credere fuisse mala ponitur legis ex-
cusacio ibi quid ergo dicemus tercio quia
non sufficit eam excusare ponitur eius
commendacio ibi itaque lex quod sancta In parte
prima lege evacuatum primo ostenditur.

ad hec probandu siliti de lege matrimo
nii dnat ibi nam sbiuro e Tao exbit
siliti ne lege no esse tenedam q clu
dit ibi Itaq fres mi Qn prima pte
pmo pponit ueritate cui dcaraz cu
quit anignorat S'o cui dcat cam
cum inesit sacitibz n. lege Tao
bitatz ipam ibi quia lex in homine
d'c q'o cui ignoratis hoc dup. legit
s'm glo. Uno mo de lege moysi s'.
aug. Alio mo de lege ciuili i. de le
ge nali s'm q consuetudines z statuta
expa cliata que no e aliud q lex
ciuilis s'm ambo. primo mo sit ita
propm est dicta no p lege que iam
dictam no h't an n. ignorat fres
oms fideles nöt fres quia filij ei
dem pris s. xpi z ei dem matris s.
ecce p fidem lex qz lex s moysi i
hoie dnat ita s3 ut ho ei obedie
teneat quanto tpe uiuit ipa lex i.
qua diu statu h't z firmitate i. usq
ad eius euacuatonem s'cam propm finis
eni legis xpc q. xp. hoc eni igno
rare no debetis sacitibz eni legez
Cap loquor i. iudeis spalit no gentili
bus z uc ita e ut p3 in lege ma
trimonij nam z c. S'o mo le s'm.
ambo de lege ciuili sic anignora
tis fres q. d. no sacitibz eni le
ge ciuilem loquor i. nob romis q
leges eo didicistis z s'm leges uiui
tis no barbarorum q legibz no utit
quia lex s. ciuilis in hoie dnat ut
ho teneat ei obedie quanto tpe uiui.
ipa lex ciuilis usq ad sui abroga
tom ul cotraria p lege ul p cotraria
consuetudine z q sic p3 in lege spa
li matrimonij quia e quedam ps legis
ciuilis nam sbiuro e z c. primo m
hoc p dico nam e nota argumeti a si
mili S'o ab ... apte Namq Mulier
que sub viro est. hic ad probandum ppoitu sile

de lege matrimonij in dnat ubi cita le
gem coniugij tangit primo tpe duratio
nis Scdo tpe cessatonis ibi Si aut
mortuus fuit Tao effcm utriusq
tpis ibi q. uiuente d'c q nam q. et
ue ita est ut p3 p sile nam mlr que
sub uiro e qz ex ptate uiri q. in.
sb uiri ptate eius uiuente uiro
eius alligata e legi sui et h'c dupli
ci lege qz tenet ei debitu reddere
z no pt se alti copulare z io d'c alli
gata no solu ligata de hac lege.
I cor vij. Mulier sui corporis ptatem
no h't Si aut mortuus fuit uir eius
z h'c ul morte ciuili p pfessionem an
carnalem copulaz uel morte na
li p9 carnalem copulaz soluta e
a lege uiri sile h'et I cor vij mu
lier alligata e uiro z c. Similit si
lex statu amittit soluit. Ho amin
clo legis c Igitur viuente hic
tangit effcm utriusq z pmo duratio
nis S'o cessatonis ibi Si aut mortuus
fuit d'c q igr ita uiuente uiro alliga
ta e Igitur uiuente uiro uocabitur adul
tera uxor tendes si fuit cu alio uiro
no eni d3 se alti copulare quousq
certa sit de morte uiri Aug. primo Cui
admittit uxore faciat eam mechari
zq dimissam ducit adulterat Si
aut mortuus fuit uir eius ul mor
te nali ul ciuili ante carnalez co
pulam libata e a lege uiri z sic ita
ut no sit adultera si fuit cu alio uiro
primo cui uult nubat tn in dno i cor
vij. Similit lege finite statu perit q
pruaricat lege finita lege z euacua
to propm no peccat q ea dimissa ue
nit ad xpm mor/ Nondu q lex Lex
lucerna e p3 lucerna pedibz meis xpc
sol mali. ul timentibz nomen meu
orietur sol iusticie sed solo orto i lux
e lucerna q'o silit xpo nato i uelis

Et est lex

Itaq fres mei. Hic tao ex dcta sili
tudie q cludit lege no ee tenedam
& p(ri)mo co cludit q no debet aplius
tene lege Scdo q firmat p(ro)statas co(n)
sb lege p(er)tica eo dcom ibi cu no eem(us)
Tao cofirmat idem p(ro)stacu(m) p(er)ntis co
ndicom ibi nc aut soluti sum(us) ad
oncluad(m) q no debet amplius tene
lege amplicat(ur) in(ter) p(ri)mo absolucio
ab obliga(cione) ne cus legis ibi mortifica
ti legi Scdo actor absolucois i per
corpus xpi Tao debitum noue obli
gacois i ut sitis nos alcius Tco
comodum no metas i ut fructifice
tis/ d(ici)t g(o) itaq q ita e int viro z
muliere Ju(xta) hanc itaq silitudine
fres mei z nos sic z nos apli mor
tificati estis legi i. no estis obliga
ti legi q lege mortua z hoc p(er) corpus
xpi i. p(er) m carnacois m(y)stiu ul per
corpus xpi i. p(er) impleccom uitatis
scam p(ro)p(ter) xpm cu(m) lex no cat ut um
bra hebr. x. umbra hns lex zc.
mortificati in qua ita ut sitis alci(us)
i qui legis moysi sz xpi qui ex mor
tuis resurrexit cua sz d limbo corp(us)
d sepulc(r)o cu(m) ulc q d quitis viuetis
cu mortuus q. debetis eius ee quia
emit nos p(er) sua morte q(uo)d amplicat(ur)
ibi ex mortuis no debetis e(ru)be
sce eius ee q(ui)a aute uiuetis e q(uo)d surre
xit ex mortuis mortificati in qua
estis legi nos sicut nos z hoc. ut q(ui) fr
tificemus do no q sb lege morti fruc
tificabamus h(ic) cu(m). tpe fructum cu(m)
xx. Cu aut tpe fructum zc. exp(li)c
clicat(ur) illis uo p(er) morte sine statum
legis cui stelluc no tenet(ur) quis ad lege
sed uicus legis mortuus est p(ro)p(ter) xpm
g(o) amplius no tenem(ur) suire legi sz

xpo p(ro)b3 g(o) trasitus legis veteris fi
nis trasseuntis Inchoacio noue ui
litatis in choacii ¶ Cum enim eem(us)
in carne. hic ont lege no ee tene
dam p(ro)p(ter) passiom q pacom ad stat(um)
p(re)itu legis ubi p(ri)mo tangit tpe leg(is)
decit S(e)c(undo) op(er)is illius tpis ibi passi
ones pctoru Tao fructu illius op(er)is
ibi ut fructificaret tpe malu opa
peiora quia pcta fructus pessim(us)
quia mors tao no est manedu sub
lege z h(ic) q d(ici)t cu enim q. z uc mo
no alim fructificam(us) deo cu enim
eem(us) in carne ea s. que carnis sunt
opantes tpe legis sic acci(pi)t(ur) ao p(ro)
carnalibus. vicatis J. cor xv. caro z
sangus regnu dei no possidebunt
ul in carne i. in carnalibus obs(er)ua
ciis sic accipit(ur) cao Jo vj. caro no
p(ro)dest quid quia passiones pctoru
i. q cupiscencie que sut ea culpe pa
siones m(e)c quia ea corrupunt que
passiones p lege erant q gnete q(ue)
p lege q gnacio pcti z ancte occasiona
lit quia intus pcti lex i. cor xv opa
bat(ur) in mebris nris ducedo sz ea ad
mala opa ut q cupia inded(e)i ducebat
oculu ad male uidend(um) zc. d alius
ita ut fructificaret mebra nra mor
ti i. facerent opa digna morte hij
sut fructus pessimi que facit arbor
mala s. caro gal. vj. Qui seiat i
carne de carne metet corrupcom
Nuc aut solu. hic ont lege non
ee tenedam ex ocdsidicoe status
p(rese)ntis ~~libertatis~~ ibi ubi p(ri)mo pomit(ur)
status p(rese)ntis libertatis ibi libertatis
utilitatis i ut s(er)uiam(us) d(ici)t g(o) nuc aut
tpe gre q sum(us) xpo soluti sum(us) uem
sis hij pctis z reatu mortis a lege
mortis i. que erat occasio mortis et
ne. Ubi d(ici)t in(ter)stincto mortis in corpe.

vel a lege moys que erat causa mortis
temporalis quia peccantes interficiebat .i. (?)
exo. xxij. Maleficos non patieris vivere
in qua detinebamur ut captivam soluta
in qua ita ut serviamus in novitate spiritus
in operibus novi hominis per spiritum sanctum ephe
iv. Induite vos novum hominem vel in
novitate spiritus .i. spiritualis intelligentie
in corpore in littera occidit spiritus vivificat non
in vetustate littere .i. non in ritu observan
tie veteris legalis que senuit quia ces
savit heb. viij. quod antiquatur et senescit
prope interitum est contra ergo contra solu
tio contra detentionem novitatis contra ve
tustatem spiritus contra litteram Ideo dicimus servi
re liberi non sicut servi sub lege glose non
sicut hostes sub vetustate culpe spiritualis
non sicut iudei secundum supplicacionem littere qua
statum primus est libertas novitas et spiritu
alitas **Quid ergo dicemus** po
sita legis evacuatione hic agitur de legis
excusatione ubi primo ostendit quod lex non
est causa peccati Secundo quod est solum occasio pec
candi ibi occasione autem accepta Tercio quo
modo sit occasio non causa peccati ibi sine
lege enim peccatum In prima parte primo querit
an per legem sit peccati commissio Secundo
ostendit quod non quia per legem est peccati vitan
da cognicio ibi absit Tercio probat hoc
exemplo ibi nam concupiscentiam Dicit ergo quod ergo di
cemus exto dispensat apostolus superius contra
legem Unde quod hic oritur ista questio Primum
quia ex operibus legis non iustificabitur
omnis caro Secundum quod non habuit tamen legem
scorum Tercium quia dixit quod lex ira operatur
Quartum quod lex subintravit ut habundaret
delictum Quintum quia peccatum non
dominabitur quod non sumus sub lege Sextum quod
passiones peccatorum per legem erant Septimum
quia non habuit eam legem moysi Octavum
quia non habuit eam vetustate littere Ea hora
fuit ut abolet legalia et docet tantum

sic ad gratiam non quod lex esset mala Dicit
ergo quod ergo quod per dicta dixerimus de lege quod ergo
dicemus numquid dicemus lex peccatum est .i.
docet vel facit homines peccare absit
ut hoc dicamus glo. Uno verbo defensa
est veritas quia magna est defensio dei auctori
tas lex enim precipue docet vitare peccatum
qua facit per transgressiones enim posita
est gal. iij. Et tunc non est peccatum set precog
bonum quia peccatum non cognovi nisi per legem
hic vi(?) explicat vel quod non cognovissem
de aliquibus peccatis quod erant peccata
vel de aliquibus non cognovissem quod essent
tanta peccata et tam gravia vel de ali
quibus non cognovissem quod essent mor
te eterna punienda nisi per legem pro
hiberentur exo. xx. psalmus vj. mandatum
tuum lucidum et lex lux et locutus hic apostolus
non in persona sua set in persona hominis
generaliter Nam concupiscentiam nesciebam
nesciebam esse peccatum super vel esse vetita
? esse nisi lex diceret non concupisces
exo. xx. exemplificat autem de concu
piscentia quod generale vicium est unde
glo. bona est lex que dum concupiscentiam pro
hibet omne malum prohibet .i. thym.
vj. Radix omnium malorum cupiditas
Occasione autem accepta hic ostendit
quod lex occasio est peccati ubi primo tan
git occasionis materiam scilicet mandatum
secundo effectum ibi operatum est in me Dicit ergo
occasione autem hic duplicatur legitur
uno modo quod hoc mandatum dicatur hic quod
est accepta Alio modo secundum quod dicatur oper
atum est Dicit ergo occasione autem quasi ita
bona est lex set tamen peccatum .i. fomes peccati
vel dyabolus .i. actor peccati occasi
one accepta per mandatum quod primum man
datum ostendebat rem concupiscibilem
et erat occasio concupiscendi operatum
est et cetera Unde sicut sol ostendit vilicem in
plenam quia concupia invitatur non cum

malus est sic lex mala no est licz oc
casionat irritat 9 cupia p ipm uel
pctm occasione accepta ut sz dis libi
tus z 9 cupisabilibz opatu e immo
pma datu hoc e p lege occonalit qz
hm glo tlis e nra carnalitas ut av
deas desidit phibita Nitur in ueo
titu sp cupims 9 negata omes co cu
piam i. omez concupie gradu scz co
gitatom consensum z opa ul oc 9 cupi
scacaz i. omez 9 cupiscacac estem i.
ome pctm in gne ante legez em
erat pctm sz no omne quia no erat
ctu puaricatois hm glo que ipe e
trasgressio legis sepe ma datum bo
occasio mala pctm penis 9 cupia pe
ssima C hic quit sup illud lex in
hoie dnat glo que gnalis e sed
no oms sunt ptes abomnibz recapiunt
Contra ptes legis nalis sut prep
ta moralia No occides ccc. hec at
abomnibz accipiunt 24o sic ptes do
mo q dam sut pxoie ut tectum pa
retes fudamentum quedam remote
ut lapides ligna zc. Sic legis na
lis quedam sut ptes pme actua
les ut pa pma a legis mc z hc ab
omnibz recapiunt quedam uo spaie
q. poccaales ut 9 clusiones que ex
illis no recapiunt C Itc sup illud
quto tpe biuit glo dc qd lex nat
morit qn statu annetie cotra sic
uia nusqz morit ita nc quuq na
turalis legis ei inopsq 24o lege
nalem appllat hic no statuta dni
ta ma impressa sed statuta quana
ex illis dinata Itc sup c. passio
nes pctorz que p lege erat glo
ul noce ul auce 9 tra mets augeri
p addicom quiz go malu no augeri
p addicom boni 24o quu binu no

augeri p addicom quiz ipse sed p acci
dens aliqn mutat im aqua calle
fca forius cogelat sic lex no auxit
pctm ipse z dirte sz p accns z dirte
quia sppcti onsione mota e 9 cupia
z sibi in dens dni 9 qd hō p lege re
nocaret a malo grauius cepit tep
tare sic pharao filios isrl exo xiii.
io bnd. occasione at zc. C Item
sup illud in uetustate licte glo. In
gna sic e mora dum ut mets addam
de opibz legis q 5o decamas non
non debemus solue nc pascha ce
lebrare nc pentecoste obsuarc zz.
decamarz dato no erat ex lege sz
in lege pascha do celebramus ut
ipi noie no re. qz pascha coz erat
dies egressionis de egypto nrm s
dies resurreis dnice sibi dicit dm est
de pentecoste illi no celebrant die
lacionis legis q quinqgesima die eg
ssionis de egipto data fuit nob uo
diem missionis spc sci act. ii. Itc
pctm no 9 gnouit nisi p lege erat
an lege pctm 9 gnoscebat unde
fres Joseph gen xl ii. dixerūt hic pa
tim q. peccauimus in fratrem nrm 24o
sz. glo p lege pmo 9 gnitu dicatur
qr q dam tunc pmo 9 gnita sut fore
pcta q dam grauiora fore q daz fore
ciuibz pumenda C Item sup c. 9 cupias
ne saebaz glo bona e lex q dum
9 cupiam phibz oia mala phibet
q 5o sup fluunt alie phibitiones
24o phibitoe 9 cupie oia mala
phibent in ulr z mrradicz nom
paclam Itc lex phibz oez 9 cupi
scacaz sed qrto daz uero exo. xx.
go no phibz in hac oia mala z in

ubi xxº in cocupia illarum verum in
telligit lex cocupiam omnium verum pro
hibitarum a simili ¶ Item quia dicit lex
uetustas libro xxº quia non secundum super
ficiem littere in eccl(es)ia vetere facit ho
mines non quod vetersat et deficiat vel quod
permittit ea que vetersant et corrumpunt
scilicet temporalia ¶ Nouandum sup(er) illud in no
nouitate spiritus quod nouitas hominis in mul
tis consistit que per gratiam fiunt / Primo in
nouitate sacramentorum sic fit nouus
miles per nouitatem balneorum tercius
in . per lauacrum lauacrum ¶ Secundo in noui
tate cordium sic fit nobis autem per no
uitatem voluntatis vel ut in ezechielis xi. Da
bo vobis cor nouum Tercio in nouitate
linguarum sic dicitur noua planta ex
nouitate frondium Marci ultimo linguis
loquentur nouis ¶ Quarto in nouitate
operum sic dicitur nouum tempus ex nouitate
fructuum super. Vt in nouitate in te
ambulemus ¶ Quinto in nouitate con
sectoris sic dicitur vestimentum nouum z xx
xv. oc … ci helinas petrus pal.
Sexto in nouitate contemplatoris sic
dicitur alimentum Sap. xvi. Illi gu
stauerunt escam nouam Septimo in noui
tate preceptorum sic dicitur ordo no
uus Io xiii. Mandatum nouum do
nobis Octauo in nouitate carmi
num sic dicitur cantus nouus ps In mi
sit in os meum canticum nouum Nono
in nouitate bellorum sic dicitur magi
ster nouum pacis de Iudic
v. noua bella elegit dominus Decimo
in nouitate premiorum sic dicitur noua me
sis ipsa ultime Ecce ego creo celos
nouos et terram nouam Et per nouitatis
ubi maculam originis delere gracia
cio sacramentorum creatione caritatis cor
dium errore … linguarum iniqui

tate … operum scandalum … con
uersacio oracionem devota contemplacio rebellio
ne … uaniloquium laus diuina bel
lo succedit Victoria meritorum … per
inoris Sic renouatur arbor ut assi
miletur plumis … Ra
dix cordium folia lingue fructus operum
flos contemplationis odor contemplationum cor
tex … propter … laudi vi
gor bello … primo. Sine lege
enim peccatum mortuum. Supius ostendit
quod lex non est causa sed occasio peccati h
ic ostendit quo hoc sit ubi ostendit primo quod
peccatum ante lege minus uiguit Secundo quod
lege data magis inualuit ibi Sed
cum uenisset Tercio ostendit … hoc fuit ibi
Et inuentum … in … prima primo … ponit
uitate inuenta Secundo declarat … poitam
… autem uiuebam Summum secundo dicit
dicit quod sine lege hoc dupliciter … nomi
… Alio modo … peccatum … …
sicut ita peccatum per mandatum operatum est in
me omnem concupiscentiam et breve per man
datum legis sine lege enim i. cum lex
non erat peccatum i. fomes sine concupiscentia
vel … qui est actor peccati et ad maio
rem expressionem dicit peccatum mortuum
erat i. debile quia … fomes ita
uigebat ante legem … …
ita … per legem … et pro
uocatur concupiscentia et … uidens le
gem datam homini in adiutorium ad
uitandum peccatum magis … cepit …
… ego … …
… enim … non in persona sua
sed hominis generaliter … …
… sub … lege non
… … sine lege
… ante datam legis sed cum
uenisset mandatum i. lex quod uocat
mandatum quia … est data et
… peccatum i. fomes vel
… concupiscentia … amplius viguit

et fortificatum fuit et sic in uento obtinere
bellare cepit ego autem hoc quantumque mor
tuus sum i. peccato occasio augmentato s.
peccato per additionem preuaricationis quia enim
prius erat peccatum solum post factum est pec
catum et preuaricationis implicatur ergo sex
ex quibus concluditur propositum absentia
legis debilitas fomitis uita hominis
uita hominis et econtrario presentia legis
ingressio fomitis mors hominis ergo
peccatum ante legem numquam inguit et postquam in
ualuit. Secundo modo legitur sic ita peccatum non co
gnoui nisi per legem et hoc quia sine lege
i. cum lex non erat peccatum i. diabolus uel
fomes mortuum erat i. ignotum ac
si esset mortuum secundum illud ps. obliuioni
datus sum tamquam mortuus a corde
ego autem homo quantumque uiuebam i.
uidebatur michi uiuere quia non putabam
me esse debitorem mortis uiuebam
in qua sine lege aliquando ante datum legis
sed cum uenisset mandatum i. lex peccatum
prius ignotum reuixit i. michi innotuit et
dicitur reuixit et uixit quod in paradiso
quando in primo preceptum satis apparebat cum suu
sed cum homines nati peccatores sine man
dato uiuerent peccatum latebat reuixit
autem et apparuit dato mandato. **Et
inuentum est michi** hic ostenditur
unde hec fuit quod peccatum post legem inualuit
ubi dicitur quod hec fuit et ex mea hominis
culpa quia inuentum est et ex lege
occasio naturaliter nam peccatum occasione et
hoc est quod dicitur et inuentum est quia ita peccatum
reuixit dato mandato et ita inuen
tum est michi i. cuiusque bene attendenti man
datum quod erat ad uitam simpliciter et quantum
de intentione dantis secundum illud deuteronomii
et nunc israel audi precepta et iudicia que
ego doceo te ut faciens ea uiuas hec
esse michi non obseruanti sed preuaricanti ad
mortem occidit sic inebriato uinum non
est in culpa sed male utens uino unde
ait quidam non est culpa uini sed culpa
bibentis et hoc sic est nam peccatum i. fomes
uel diabolus occasione accepta per man
datum glossa quia quod concupiscitur dulcius
fit dum prohibetur. prius uero quam fur
tiue dulciores se duxit me i. falsa
dulcedine seduxit me et a bono ad ma
lum traxit et per illud mandatum sacra
occidit occasionaliter quia me preuari
catorem constituit uel per illud quod me se
duxit occidit i. ad mortem eternam tra
xit. augustinus glossa quod putabas inimicus te
occidit mandato tamquam gladio armatus
erat ut inimicum occideres quod non
ualebis si deest per sinus ergo peccati cum est hoc
occasio lex effectus preuaricationis fuimus
mors eterna. **Itaque lex quidem
sancta** Supra excusauit legem
ostendendo eam non esse malum hic com
mendat eam ostendendo eam esse bonam
et hoc ostenditur explicatur primo ex legis na
tura in bonis et mala uetantis. Secundo
ex testimonio humane nature ea que
lex prohibet detestantis ibi Si autem
quod nolo illud facio. Tertio ex admoni
tio quod lex prestat nobis in bonis operan
dis i. Inuenio igitur legem. In prima primo
asserit quod lex in se bona sit. Secundo querit et
soluit utrum ex lege peccatum sit ibi Quod
ergo bonum est. Tertio probat quod soluendo sup
posuit s. quod non ex lege sed ex mea ho
minis peccatum procedit ibi Scimus enim quod lex
spiritualis est. In prima primo commendat le
gem que precipit. Secundo id lex precipit ibi
et mandatum dicitur ergo itaque quia ita lex pec
catum manifestat et est ad uitam ita lex
peccatum manifestat quod est sancta hoc est
et sancta precipiens unde glossa i. sancte docens
Bernardus ysidorus lex est uisio sancta iubens honesta
sancta prohibens contraria et mandatum quod per legem

papit sem in se i. honestu et iustu i. co
pacte ad faciet q̄ ipm iustificat et
bo̅m i. vtile in compacte ad fine et est
honestu delectabile et utile ul sem q̄m
ad c̄imonialia iustu q̄m ad iudicialia
bonu q̄m ad moralia ul sem in q̄m or
dinat hoiez ad se ipm Justu i q̄m ordi
nat ad pxi̅m bonu q̄ntu ordinat ad
summu bonu d̄m p̄ma expoico e sm
glo alie ex sup hundaa C Nondu
lex q lex sm septe sui pcēs triplicat co
meda cuius pcēs sut hec Testimonia vi
tatis ideo q̄ meda auitate ps Ju
sticia tua iusticia in eternu et lex tua vi
tas mandata honestatis io q̄ meda datur
apuitate ps lex dm in macla q̄ u
Judicia equitatis io q̄ meda aveta
tudie ps Justie dm vte exo statuta
io q̄ meda asatate ut h lex qd sta
p̄missa remunaccois io q̄ me datur
abomitate i. ethy i. sāmq qm lex bo
e Comactoes puacoms io q̄ me dat
adistrictoe deut xxxiij Judex eius
ignea lex Omome dnu eletur et hoix
io extendit avc ligiositate q̄ math vj.
pp ꝯuissimis et sassimis legibus honesta
morte pfungor g lex pp vitate fuit
dcda malis ex lex uitatf fuit iove
coz sed heu narrauint in iniqui ppt
honestate adimpledam xp̄o ꝯ q non
ueni solue legem sed imple ez heu
tpt faced dne pp eqtate apaanda
ps bonu in lex ouis t. s. m. ez heu
defecto tenuit me pp statate inita
dez ps lege pone in do e et pp remu
naccoez diligedam ps quo dilexi le
Pctm gem tua do e pp puniccom time dez
vn dr lex tiouis qd q spualis pp cer
cimonias spuar intelligeda q. xxx.
lex **Q erg bonu est.** hic querit p̄
mo an pctm ex lege sit. sc̄o solut

q no i. absit Tao frodit aqsit quia
q fornicat ul dya i. ez pctm dr g
q g q ita lex e sca et bona q g bo̅m
est i. lex que in se bona e mihi
sem est ex sua uitute mors i. cau
sa mortis absit q. d. no est ita glo
no ex lege e ca mortis s ex meo
homine quia no lex s fomes est
efficacs ca mortis s q̄ et lex no
est ca mortis s pctm i. fomes qui
est ca pcti ul dyas qui e actor p
cta opatu e m morte ehe s. actu
alis et hc p bonu leg occolit q
sez dato madato et q cupia magis
inflamat et dyas contra hoiem ma
gis puocat opatu e in quarta ut
appeat ipe fomes ee pctm i. ca
pcti ul opatu e pctm p bonu ita
ut appeat pctm p bonu legis no
sit Opatu in q̄ in tantu ut pctm
i. fomes ul dyas fiet pcans i.
pccae facies sup mo̅ i. plus q
an et hc pma dat occolit glo sine
quo ne tm ardebat fomes et pp c
addit e puaicato et ut dr alia glo
ubi no e gra libacionis auget pec
ca di desidcium phibicio pecoz
g pctm mortale actuale e ab h
a dyas ul q cupia suggerente quād
no e ibi ut fiat supra mo̅ pec
cans pctm ab hoie q sentiente
q no e ibi in opatu e morte ale
g pctm ondente q no e ibi ut
appareat pctm p bonu g dyas
ca p h ca pxima lex occasio
sola C Nondu aut hic q pctm
dr augmentatu p lege quadrupli
roe p̄ma e q ex phibicione desi
deriu magis inflamat vn seneca fom̄s
glosa e animus hominis et libate gau scd̄m
det vn sep tendit in difficilez ar

dum tio mat incitu h[ic] est quia ex
ymaginatoe q cupia excitat[ur] ppro
hibicom aut ipm concupisable ad
meoriam renocat[ur]. Tra e q exim
dia diia amplius pmot[ur] ut dens n
legem data hanc in admirari magis
dum homines machinat[ur]. Ecia quia
simpl[ici] pcto puaricaco addit[ur] puarica
cio que est tnsgressio legis scripte.

Samus enim qd lex hic pbat q
soluendo supponit scz q pctm no exce
git s[ed] ex fomite pcc[a]t[i] & pmo ostit q
no pcc[a]t ex lege. Scdo q pced[it] ex
quia peccandi ncitate ibi **Ego au**
carnalis. Tio pessim o[stendit] ncitate
hac nob ee l non n. q nolo d[ic]. g[ene]r[aliter]
sams ~~dicit~~ q. & nc lex bo. n[ec] ex
ea pcc[a]t pctm sams Om q lex
spualis est eu quia spm homib
alens deut. viii. No in solo pne
uenit homo s[ed] in oi vbo, eu qz aspi
ru sco data scripta n. sunt digito
di exo. xxxiij. Sps aut scus no[m]i[n]at[ur]
digitus dei exo. viii digitus dei est
hic eu quia spualit intelligendu.

Ego autem carnalis.
Ab h[oc] loco usqz ad fine capituli
le[git]ur totu dni. primomo de hoie
pctore h[ic] de iusto p gram libato
tangit[ur] aut h[ic] sm glo. duplicat[ur]
homo s. interior mes sine raco
& exterior i. sensualitas sine fomes
pmo g[enerali]t[er] legi[tur] de pctore Sic ego
aut q. lex spualis e ego aut ho
quicuqz pctor carnalis sum i. mao
carnalis concupie astrict[us] ne possi
resiste dyablo uenundatus sb pcto. i.
uendicioe pmoru pnui sub pcto co

stitutus q pabo modico tot[um] genus
humanu vendiderunt tiren in. Desde
rut pciosa quecz pabo ul cam
venundatus sub pcto. i. ppo actu sb
servitute pcti 9stitutus sic de achab
dr in. r[egum] xxi. venundatus es ut
faceres malum & ita no a lege spi
tuali sed ab hoie carnali pvocat[ur]
pctm & ue sb pcto q pz pessim q
no opor currie & delibercitaz vo
lutatez no intelligo. i. no approbo
ul intelligo no esse opandu r[ati]o[n]e
nali volutate i. q scdm hoiez ex
tiore & volutate delibercitaz facio
e cont[ra] dtamen n[atur]alis volutat[is]

Non enim quod nolo h[ic] pro
bat pctm ex fomite nob i ee p
sufficactez pctozu comunacom d[ic]
tens no em q. ue uia e no em q
nolo bonu. i. q scdm interiore n[atur]a
lem volutatez appbo h[oc] facio scdm
hoiez exteriorez & volutate & deli
batez s[ed] q odio malu scz q no ap
probo volutate n[atur]ali illud facio
sm hoiem exteriorez & volutate
delibataz contra instruct[us] em vo
lutates n[atur]alis n[atur]alis me tbhit i ch
nato fomites idez e g[e]n[erali]t[er] ac si diceret
q nolo volutate n[atur]ali tractus i ch
nacoe fomit[is] nolo volutate de li
bata p[er] u xxiii. volt & no volt pigr

Si autem quod nolo. Sup[ra]
pbauit lege esse bona ex lege
n[atur]a bona iubeat & mala ue caueat
h[ic] idem pbat ex testiomo natue
ea que lex phibet detestat[ur] ubi
pmo d[ic] q homo interior in contrariu
trahit ibi n[un]c aut ia no ego opor
Tao pbat q ho exterior hoc facit. i.
sao enim quia q no habitat. d[ic] g[ene]r[aliter] si
es s[ed] o[mn]i q odi malum h[oc] facio. Si

Romanus pxtiiꝰ

aut q nolo volutate nali l. facio
lege illud phibete cosencio et hoc
legi illud phibenti quam bo. e ex hoc
eliat illis inco volutas nalis lig
no delibatam cosenciat legi nolle
do q lex phibet sed volutas nal
est bona g° et lex e bona Nunc
at ex quo sz s intiorem homiez
sine metez legi q senao Iam no
e° opor l. petim s. actuale s petim
i. lex carnis sine fomes q habitat
i. semp manz quia ab origine in
me i. in carne mea ul i me i. co
tra me ac si dicat ex quo mente
cosencio legi di mes sine homo i
tior ul nalis volutas nalis nom
clinat me ad malu s carnis cor
rupto et c vestat q lex bona e qua
cotrariat malo et cocordat bono
Sed omo lr. de hoie iusto p gratiam
libato sic ego aut homo quicq
iustus p graz libatus carnlis sine car
nis sz motus uelim nolim senacien
do venudatus i. ex uenditoe pmoro
pntu poitus sub pcto i. sb fomiti
ricio ysa. lv. gratis uenudati estis
q em q. et ue sub pcto q em opor. s.
spm cocupiscere q em velim nolim
facio non intelligo i. no appbo non n.
q nolo sm i tiorez hoiez illud facio
sm ex tiorez hoiez quia vellez no
q cupiscere et no possum cocupiscere
Si aut q nolo illud facio i. quia
cotra volutate vome cocupisco q
senco mete legi quam bona e i. le
gem bona in hoc ee ondo q cupiaz
sz qua ipa phibet pbando Nunc
aut q. ita q nolo facio at s tn ne
p9 quia p graz libatus sine no ego
opor illud mete s. q senaendo s phi
tat i me pctm i. fomes adhuc me
in citando ¶ hic quit sup illud sine

lege petm mortuum glo. No ita se
mebat ad illusionem hoims an lege
cotra pauciores erat iusti an lege
24°, no ita se mebat intensiue sed
magis extesiue ¶ Ite sup illud
petm seduxit me glo. a bono ad ma
lum traxit q nllus pt ad malum
trahi 24°. no pt trahi coge do pt ue
hementer in clinado ¶ Ite sup illud
occasione accepta p mandatu glo. qr
q q cupisca dulcius fit du uetat
conaa p negacom iam no sine re
mor su cosae pctrat 24°. dulcis
sualitati ad faciend sed amarus
rom p9 fcm ¶ Ite sup illud man
datu iustu glo. iustificans pctores
cotra gal. ii. ex opibus legis non
iustificabr ois caro 24°. Ibi loquit
de ceremonialibus hic de moralibus
ul ibi de opibus opatis hic de opibus
opantibus ¶ Item ina dicit bonu
cotra eze xx. dedi eis pcepta no
bona et iudicia in quibus no vivet
24°. bona erat in se sed mala eis
ex corp meo ¶ Itez sup illud car
nalis sum glo. no potest aic inico
resistere dyablo cotra quem debilis
e hostis qui no pt vince nisi vo
lentez 24°. no potest resistere i. uix
potest ¶ Ite sup illud uenudatus
sub pcto glo. ome semē a de pcto
fcm est ut ptate sua uti no pos
sit cira obediam legis cotra si no
pt g°. no est ei imputandum si no
obedit legi 24°. no pt. i. uix pt
ul no pt sufficienter sine adiutorio
gre ¶ Ite ibid quia gtinēc cum
poss nolunt in statu e ei no posse
cu uelit q si no pt gtinēc g°. no est
ei imputandum 24°. pt hō gtinēc a sin
gulis motibus q cupie i pacitur s no
ab oibus in ulli ¶ Ite sup illud no

cu q nolo glo. obiect9 pcto faciat q no
q no vult gra g. m hc no pcat
tu cu e pctu sit voluntariu Rn faciat
q no vult voluntate nali vult tn vo
luntate delibata Jte ibidem glo vel
lex n pse in pctes e z dnat ztc hic
nuelle bra nisi uelle gre sb ueni
at cotra volutas no pt cogi Rn no
pt cogi contrarie suffiacti sed effiac
ti ul in ducatis **Nō enī quā
bitat mme** Supius ont q ho
in tior legi coscetat z ho extior i
cotrariu trahit hic pbat q ho ex
tior hc faciat ubi primo ponit ui
tatem sz q in carne no bitat bo.
sed malum Scdo pbat ppo pp dif
ficultatē ad bene opandum ibi na
uelle adiacet Tcio dificultatē no
bene opandi pbat pcessu ibi no
cu q nolo Quarto oclu dit q ho
ca non e ho in tior s carnis vic.
ibi Si aut q nolo. d. g. sco cu
sicut dcm est hc lex duplicat pmo
de hoie pctore sic Jta ego no opor
illud q sed q bitat in me pctm et
ue bitat in me sco cu quia no hi
tat in me hc est in carne .i. i hoie
sensuali bonu .i. habitus inclinās ad
bonu s potius malu bran sz et
corrupcio carnis sine fomes incli
nās ad malu Jeni quocs pgo ho
stem meū pcto hic e domesticus
inicus michi by inita homis do
mestica ei9 zue no bitat in me
bonū sed malum nā uelle bonū
sz adiacet in in tiori homi .i. ind
me iacet in nā uita debile z no
ualens surgē ad bonū hc e uelle
insufficiens pctorz qui solet dicere
bene velle q deus dicet in gram
faciē di hc ul illud bu ps Concupi

uit aīa mea desiderare ms. pficē aut .i. ad
effctu ducē bonu non i ueio i me
quia gram dl no heo q d. nā lic
nolo bonu s quia sine gra sum
pssus sine dnacoe pcti n effiaat
nolo n pficē na leo g. sm dcs ge
mit q notur ibi uelle Sensua
litas pmit q nos ibi uelle ad
iacet michi Jo op9 bonu deficiat
ibi pficē aut z ue pficē bonum
no ua leo q pz pcessu No em
nolo bonu nali voluntate q ss
nālit vult ee bonu Jnsitus e
cu nob nālic ao z bom ut aut
boe9 hc facio quia sine gra non
sufficio libm cu arbitrium e fa
cultas qua bonu eligie gra assi
stete z malu gra desistete s eco
trario q nolo malu no lutate nā
li hoc ago uolutate delibatiua
q. d. quia sine gra sum bona g
mene dictat o bmitto z mala
que pbibet comitto// **Si aut
quod nolo.** hic oclu dit q ho
causa no est ho in tior s uicu
carnis et suauo hec q nolo me
te facio carne g. ad hc no in
stigat me dictamen me s s
uiciu z cozop carnis pmo g
ponit ante dcs Scdo ose quens
ibi no ego opor z hc est q dc si
aut q nolo mente z scdm hoiez
in tiorem illud facio carne non
ago. s. ho i tior opor illud i clina
do ad illud s q bitat i me pec
catu .i. fomes ul carnalis cocu
pscēcia ad illud me trahēdo qz
dicat bitare in hoie quia quaz
diu uiuit homo minui pt finiri
no pt. **Jnuenio igitur legē**
hec est tertia ro qua pbat legē
bona ee ex ad iutorio q lex pre
stat homi in bonis faciendis et

pmo ponit q lex hom bonu uo
lēta consētit. Sc̄o pbat quia mēs
nālē q delectatur ei q lex dc ibi q
delector eni Tāo q n loiq e alia
lex que hmc q̄tra dc ibi Inde
aut aliam Ccio sup tanta mi
sia exclamacom facit ibi Infe
lix e homo dc q̄ Inuenio q̄ ē
scdm homes i teriorem nolim ma
lum s bonu i uenio lege q̄ bo
na esse sup in uolēta bonu et e
sua racō bonu ē q̄ uiuat i bono
s lex e hmo quia bonu papit qd
nolumq malu phibet q nolumq
nāt. g° lex e bona qm q̄ ibene
dico in uolēta eni s no facio zgt
id° q mich malu adiacet. i. mi
sidat et pe mēe s. in carne mea
q no pnt bonu facē michi e vyab
ea que dormit in sinu tuo custodi
claustra oris t. / Condelector eni
legi. hic pbat q ponit et e sua
racō cū illud est bonu cui de
lectat vo uēta que no uult i bon
lex est hmq g° lex e bonu mno
rem ponit dicens co delector qr
ue lex bona ē q delector eni legi
di sm in teriorem hoiem. s. sm me
tem rōtam uol dolens s. q ipa
iubet et aprbat q ipa phibz pb
cūa dilēta faciālz mēs elo. t. q̄ia
bona e lex s. qua est bonu et de q
quo ē bonu et hō in terior aūe bo
et delectacō que ē bonu et io bn dc
co delector legi di sm homes i te
rem q̄ Video aut a9 legem.
hic descrbit alia lege pdte q tra
riam ubi tangit pmo eius sbiectu
quia in mebris s. eius actu i. repu
gnatez legi crō cuius dnim i. cap
tiuātez dc g° uideo aut q. ita con
delector legi di sm i teriorem hoiem
aut s uideo alia lege. i. q̄traria
i mebris meis s. fomite qr dr lex
quia ligat hoiem ne possit assur
gē ad bonu repugnatez legi mēs
mēe. i. legi nāli et legi moysi co
mētis i mētē quia lex moysi data
in adiutoriū legis nālis gal. v. cāo
co cupisat adusus spm et captiuātez
me conssm roparcom in legis pētis
in se ipa sb q cupie dino que lex pc̄
cati e in mebris mis i clinās ea ad
malu in oclis adcocupisat dns i ma
nibz ad rapandu et sc̄ dcabit g° car
nalis q cupia e ma. magna quia
aliud qua lex dina dictat io dicit
video alia lege mala scoa quia abo
no discordat io dc repugnatez legi
mala dna quia sb malo captiuat.
io sex et captiuātez / Infelix ego ho.
hic sup tanta miseria exclamacōem
facit ubi pmo miseriam ptend dc ibi
Infelix e° homo Sc̄o mnaz pcat i.
quis me libābit Tāo libacorez ont
ibi gra aut di Qrto q̄ul quo
ista libacō pdit i. ig. ego ipe dc q
in felix q et quia ita captiuus sum in
felix ego hō pinacy scilla feliciate
te in qua pmq hō co dicy fuit i tan
ta miseria positq Job xiiij. hō nacq
de muliere t. Quis me libābit de
corpe mortis huq. i. de corpe hoc
mortifero et mortalis sb q dino su
captiuus i quo declino ad mortem
ne p q̄ i clinor ad morte eqre i quo
horreo morte gehēne io ps cir
cūdederūt me dolores mortis gra
di sup libābit me ncia possim resi
stere peto no lex ul li. ar. gra i q
data p dnm nrm ihm xpm qr q gra
e dicas p ihm xpm fca e Jo. i Jo viij
si filiq nos libāuit uē libāti estis
ecce tplex causa libācōis mee deus
efficiens gra formalis xpc mitoic
Igit quia gra libābit me ego ipe
vims et id hō mētez mēte. i. sm hoiez

in interiorem hominem i. potens sum huic le
gi dei carne aut seruio sup velim no
lim legi pcti i. carnali concupie hec e si
gnatu fuit gn. xxv. vbi dicit q cu
concupiscet vtri collidebant in vtero eius p
vbi alionis lc. hec totu deriuo ius? z
spuali sic vndique quia habitat in me p
ctm scdo ii. qz no habitat in me hoc in
carne sz potius malum i. fomes cor
ruptio Inclinans me velim nolim
ad concupiscendum q pz na velle sz no co
cupiscere adiacet michi i. [illegible] ma ia
cet scdm hoiem interiorem pficere aut
bonu i. pfecte facere omo sz no concupi
scendo sed q nolo malu s. ipm concupi
scere hoc ago velim nolim Si aut q no
lo volutate interiori s. concupiscere hoc fa
cio contra volutate no ego ho interior
opor illud concupiscendo sz pctm i. car
nis corruptio q habitat in me rrii con
pellit me ad concupiscendum v. si semp
tamo concupiscat pena e no clpa g. tu no
concupiscam malo sz ipi concupie hm hoiez
i interiorem iuenio lege bona ec sup
m volenti facere bonu i. volenti no co
cupiscere q. dicet ex hoc apte cogno
sco q lex e bona quia michi consciat
in bono concupiscentiam s. phibendo
z bn dico michi volenti tm qz pficere
no possum hec lia velim qm m malu
adiacet sz in carne pp q no possu
[illegible] concupiscere quia cogit me ad con
cupiscendum **Condelector enim**
q. z ne nolo bonu condelector em legi
di hm interiorem hoiez i. hm mentem
volens s. q no concupiscere qz lex d.
no concupisces z ne dico hm mentem
video aut alia lege legi di q con
trariatur i membris meis s. lege fomitis
repugnantem legi mentis mee trahendo

s. ad concupiscendum z captiuantem me in
lege pcti s. dmo carnal concupiscen
ae tenendo me captiuu ita sz ut ve
lim nolim concupiscam que e i me
bris mis s. carnis corrupto z quia
ita captiuus sum Infelix nome
te sed corpe pp carnis rebellionem
quia ao non obedit spui priuatus s.
illa felicitate in q pmus ho q diu
qndo ao obediebat vtrum ego ho
spualis z iustus quis me de corpe
mortis huius ut liberius mee do gra
di p ihm xpm dnm sup liberabit me
in futo glose resuscitando phil. in.
Saluatorez expectamus dnm g. quia
ita liberauit me meim ego ipe [illegible]
z id mete s. hm interiorem hoiez seruio
legi di concupiscens sz no consenciendo
e carne aut seruio legi pcti motus sz
concupie velim nolim consciendo C Hic
quiter sup illud scdo quia no habitat in
carne mea glo. quo habitat i carne
pctm z4o habitat no [illegible] sz calit C
Itc ibidem glo. carnis consorcio aiama
maculat gra nobilius abignoabliori
no patit z4o q maculacio sic no age
do sz consentiendo C Itc sup illud vel
le adiacet m glo. male est quodam
velle bonu pvom sz ele est hoc vel
le q sp in carnis supat contra fortior
e vo carne z4o q supat a carne no
est pprociam carnis sz pneglienciam
ronis C Itc sup illud pficere no in
uenio glo. z si velit no tn pt facere
bonu contra g. no e ei imputandum
z4o q'uis no possit p se sn gra pe
ti cum adiutorio gre q sp deus pa
tus e dare C Itc sup illud q habitat
in me pctm glo. fomes vel carnalis co
cupia vn oia oriunt pcta q pcta spi
ritualia no oriunt ex concupia carnalia sz
concupia carnalis dupl acci. vel strte
que est de carnalibz rebus vel large

que e q̃tra ex carne h̃c h̃o mo ca
e om̃ pctõr no p̃o ¶ Ite sup i
in vbo q̃ legẽ glo. ex eo pbo le
gem ee bona quia fatẽ nolo q̃ipa
mh q̃ au vult h̃o fac̃e q̃rmaltn
vet. 24o glo. lo. de uelle nali no
delibatiuo ¶ Ite sup i. q̃ delet
tor legi di glo. in uia no h̃tat p̃
catu s̃ i carne contra magr. e sbm
pcti uia qua cao 24o pccm actup̃.
pcause pcti oiginalis q̃ e duat
opantibs ¶ Ite sup i. repugna
tem legi in de glo. legit ame fcm
e aut qui no obedict suo supioi
no obe dict ei sm i fomes q̃ tinoe
legittime fcm ado est g̃o z fomes
pcti 24o i q̃ou pena ado e non
simpr. ¶ Ite in alia expoitoe s̃r
illud q̃ scao legi glo. alit non
vult lex q̃cupias in pmo motu
alit in deltacoe z co s̃su. i illam
no repbat hac ca phibet g̃.
g̃o omis deltatio q̃cupie carna
lis pccm morle e 24o glo lo. de
deltacoe pfta z morosa i q̃ volu
tas de lectatu co q̃esat ¶ Non
dum q̃ uia ex carne tranhit
pla m como da pmo pcti oigi
nalis in quatuor Job xiiii. quis
pt face mud de imudo pb cõte
cm ugtatibz qc. h̃o q̃cupie p
uitate gal. 5. cao q̃cupisat ad
usus spm zc. Tao bn opandi
difficultatem cyr. xxv h̃. Sepe quid
pmptus e ao aut i sima Qrto
q̃rmoms ob sanitate q̃ corps
q̃ corp p. aggrauat aias Quito cu
raz sollicitudicz h. corp 8. i ge
misams q̃uata co q̃ uolums ex
poliari corpe Sexto passioni an
xietate cm cyr. h. duobs corpis

mei sustineo dolores Septo. retarda
tom gle phil. 1. cupio dissolui z ee
cu xpo io exclamat aplus Infelix
ego homo zc.

Nichil g̃o nuc dampnacionis z
pcedcti capitlo ont no ee pmane
dum in lege quia cessat. hic ont p
manedu ee in xpo qui legẽ impte
do cessare fecit zpmo ont q̃ per
manedu. Scdo quo pmanedu ibi
g̃o fres debitores sumus Tao quam
fuit pmanedu ibi Quis g̃o sepa
bit nos In pma pmo ont q̃ sit uti
litas in xpo pmanerdi h̃o quorp
dam sit h̃ utilitas quia spualiu
no carnaliu ibi qui n. sm carne
sut Tao ont de quorp uiio cos ee
reputat quia dem uo spualiu i nos
aut in carne no estis In pma pmo
ont q̃manentes in xpo adapna
toe libi sut Scdo aut p quid libe
rati sut ibi lex em spc uite Tao
quo z p quid liberari potuerunt ibi
na q̃ in possible erat de g̃o michil
q̃ g̃. quia pmo legi dei mete michil
dapnatois quia nec causa que est
culpa originalis ul actualis morr
lis nec effectus qui e gehena e uc
h̃is qui sut in xpo p fidem z q̃ium
h̃is. s. qui no sm carnẽ. i. carnis
q̃cupiam ambulat. i. h̃is q̃ no
obe diut uiao carnis s̃ bono me
tis gal. 5. Spu ambulate z de
sidcia carnis no pficiatis ecce g̃o
ta pfte causa g̃lam carẽ culpa
q̃ notat ibi q̃ no sm carne ma
ne in g̃ra q̃ no: ibi h̃is q̃ st i xo
libari adapnacoe zpceua q̃ notat
ibi michil g̃. dapnacois Lex em spc
qui nec michil dapnacois e his qui
no s. carne ambulat lex em est
spc ul in trasiane. i. spc scus q̃ dr
lex quia docz q̃ agedum quid uita
dum ul trasiane lex spus. i. lex de

ta a spu scto lex .s. filii xpi. ut lex
clemencie fuit in ore eius Spc i q
q e dator vite libauit me ubi em
spus dni ibi libtas Cor. iii. libe
rauit inq a lege pcti z mortis .i. a le
ge moysi que fuit occasio augmenti
pcti z p quas mortis ul a lege pcti z
mortis .i. a natur fomitis q e cau
sa pcti z p qns mortis libauit i qua
z hc in xpo ihu .i. p xpm ihm p q
gra z vitas fca est Jo. i. z Jo. viii.
Vitas libauit nos etc g. ta q tra
ut gra qruit curet lex contra lege
spc q pctm vita q morte p fidem g
z gram xo lex pualet legi spc pcto
uita morti z c pz q lex spc vite li
bauit zc. Nam quod i possi
bile hic ont quo z p q liberari po
tuerit v pmo ont in liberando le
gis i firmitez Scdo xpi utute ibi
Deus filiu sua Tcio utute valita
te ibi ut iustificatio dr g. nam q qr z
no in xo ihu nam q i possibile zc h
lra sic ordinat Na deq mittens
filiu sum i silitudine carnis pcti
z i. ca de pcto dapnauit pctm in
carne ut iustificatio legis impleret
in nob q impossibile erat legi dapn
re pctm sz pctm i quo i firmabat
ipa lex p carne h: vestur adiusti
ficatois impletom dr g. na i pos
sibile erat legi sz dapnare pctm
lex em pctm ondebat no delebat
qz p gram no q ferebat in quo i fir
mabat ipa lex .i. in quo i firma z
in potes erat sc i iusti. p fcoe qz
heb. vii. nemine duxit ad p fcom
i firmabat i qua p carne .i. p carna
les obsuatias que no iustificabat
ul p carne .i. p fomite pcti amplis
i catatum p lege deus pr filiu sua
mittens .i. uisibilez faciens carne
supta na sim diuinitate ibi erat
ubi missus e Jo. i. Jn mundo erat
sz no eod mo qz no p unione cum
huana na mittens in qua i silitudi
ne carnis pcti p natae assupte pas
sibilitate phil. ii. Jn silitudine hoim
fcus z no dr i carne pcti Sz z si
litu carnis pcti quia sicut dr au
gustinus ceta oms hoim caro pca
est sola illius no e caro pcti qz no
cu mr q cupia sz gra qcepit z i. z
de pcto dapnauit pctm i carne h
turp legis pmo sic dapnuit pctm
.i. destruxit dyabolum qui e actor pcti
z h: de pcto .i. p pcto comisso i carne
xo crucifixi qui innocte pcurauit dos
nos aberis dmis absoluit amanus
suspesus e in patibulo q paue
rat mardocheo hest. vii. Scdo le
sic dapnauit pctm ut dicitur pctm
fomes .i. fomite debilitauit in
natura huana q e ca pcti pctm
dico pcedens de pcto pmoz pen
tum dapnauit in q z h: i carne
filii crucifixi quia uetus ho nr semel
crucifixus e Ro. vi. Tcio sic dapna
uit pctm .i. deleuit pcta nra z h:
de pcto .i. de pcti hostia .i. de se ipo
qui fuit hostia p pcto sic acc peccatu
ecc. iii. pcti ppli in q nc det
z h: z carne filii oblata p nobis
i cruce pcta em nra i ptulit i cor
pe suo sup lignu q. pe. ii. dapnat
in qua ad hoc ut iustificatio legis
.i. qua lex pmisit no exhibuit
signauit no pbuit Jnchoauit
no pfecit impleret .i. pficeret i nobis
gal. iiii. Ubi uenit plenitudo tpis
misit deus zc. dapnauit g. aut

fendo impleuit iustificatom uel
bona g fendo in nobis dico qui no
sm carne que sp tedit deorsum a
bulamus .s. ope carnis faciendo que
determinant gal. v. maifesta st opa
carnis etc. Sz sedm spm ambu
lamus .i. q na[a] tendit sursum opa .s.
spualia faciendo gal. v. fructus aut
spc e caritas etc. Omnia astringunt
adamandum xpm quia libauit nos
Inarticlo necitatis na i possibile erat
legi ipiclo i firmitatis qz i fmabat
p carnem p assuptom nate possibilis
quia misit deus filiu suu i silitu
dine carnis pmo p passiom tepisse
mortis quia de pecto. Ad deletatom p
cati quia dapnauit pctm ad iustifica
tom impij quia ut iustificato legis
impleret g adiuuit nos fideliter
quia i necitate humilit quia p morte
utilit quia p salute ne a quib psuat
efficacia est in illis qui no carnalit
s spualit uiuut Qui enim sm
carnem. Hic o quos e hic utili
tas quia spualiu no carnaliu h at
pbat eplicat p eplicat deffem i car
nalibz p° p deffem sap quia carna
lit sapiunt h° p deffem uite qz spi
ritualit mortui sut ibi na pruden
tia carnalis mors e Ttio p deffem
grc quia di adusarij sut i qm sapi
encia carnis Inprima pmo ont in
quibz sit sapia carnalis h° i qbz
sapia spualis i. Qui uo sedm spm
d g qui em q. iustificato imple
i nobis qui no sm carne s sedm
spm ambulamus ait em iustificari
no potimus qz q sedm carne sut .i.
s. carnis desideria uiuut uiue em
mencabz est ee sm pbm sic illa q
rum degenere est pphil. i que carnis

sut sapiunt .i. in teti z cuiosi sut car
nalibz carnalia psumit bonis co
cupiscencis z io iusti no sut quia alib
ho no pcapit ea que sut spc di i. cor
in qui no sm spm sem .s. sut ul s.
spm .i. sedm rem uiuut qz rem co
senciunt quia spc sut sentiunt .i. solia
ti z cuiosi sut ad implenda spui co
sentanea .s. opa uertutu. Nam pru
dencia carnis. Hic o deffem uite
spualis in carnalibz z pmo o effem
sapie carnal h° mo h effem sapie
spualis ibi prudecia aut spc d g° na
prudecia q. z uc qui sap g carnis
sut iustus no est Nam prudecia carnis
ul in agendis qua .s. quis studiose
agit que carnis st ul in credendis
qua .s. quis no credit nisi qd i corpo
na repit mors e .i. ca mortis et
ne i corpori prudecia prudecia reprobo
babo prudecia aut spc sti qua quis
agit spualia z credit credenda
uita z pax .i. ca uite z pacis uite i
futuro z pacis in pnti ul uite z pacis
.i. uite pacifice fructus .n. spc est
caritas pax etc. no .n. p oppositum s
p uctorem surgit discordia z mors
prudecia bona quia ad spualia
dirigit pacem duat uitam acquirit
e bona prudecia bona pax melior bi
cit optia. Qm sapia carnis.
Hic ont q s utilitas no pt ee car
naliu p deffem grc quia di adu
sarij sut z h. pbat pmo pcam for
malem s° pcam materialem ibi legi
n. di Ttio peffem ibi aut i carne
sut dicat g° qm q. z uc prudecia car
nis mors e qm sapia carnis sua
i agendis qua ho aino i tedit car
nalibz sue i credendis qua no credit
nisi uisibilibz inimica e deo quia
recta est adimis dni stulcia e aput
dm io ysa xxv. p dam sapiaz sa

pcet⁹ et multu inimica legi n. di i. bo
mis dei istitucoib; no e sbiecta eis.
obedie do ymo potius cotepnit eam
sapientes n. pdicacom tam reputant
stulticia i. cor i. in n pt ee sbiecta ipa s.
sapia q dicta e. lag ho sapiens illa
sapia possit no tn qua diu regitur
illa cz ait m. q. ne ipa sapia solu
est inimica deo nuc sz et qui in carne
st. i. in carnalibz actibz morant et
viuunt placere deo no possunt q dic
s. in carne st detestanda et fugienda
carnalitas cui9 via tollit iustifi
cacom ut dr ibi ut iustificatio ref
dicta impedit spc saporem ut dr i
qui n. h. in carne / pdencia causat
morte etna ut dicit ibi na pden
cia car. Sapia generat inimiciciam
dinam ut dicit ibi qm sapientia carnis
[illegible] tollit placere di gratiam ut dicit
hic q aut in car e Nonda q pru
pdencia, dencia spc attendit et cogit i multis
Inmo destia ii boro [illegible] pu. x. q mo
derat labia sua pdentissimus e hic
e pdencia ca[illegible] ueriacia q non
clamat sn causa In rectitudine
opp. i. [illegible] quoque i oib
[illegible] suis pdenter se agebat hic
e prudencia apis cui9 fructus dl
cis In compositoe morum i. thi m.
ozepin ee prudentem ornatu et
hic e pdencia pape gandi q con
poit sem tolleracia adusariorum
amos x. pdens in tpe illo tace
bit hic e pdencia fyrene q cantat
du pluit In detestatoe motorum p
iii xo. vir prudens gravabit co
tumelia hic e pdencia leonis qui
cauda delet uestigia ne ab eis se
quabz capiat uestigia pti In cau
tela pictorum ag. x. Estote prudentes

sic serpentes hic est prudencia serpen
tis qui ponit caput [illegible] corpus ex
ponit In meditatoe mandatorum
dnorum ps sup inimicos meos pde
tem hic e prudencia colube de q
meditabor ut columba glo i. dno
ys sa. xxxviii. Intelligencia sunt
p[illegible] ys sa. iii. pdentem eloquiy
mistici hic e pdencia aquile que
cogitat pullos suos i aspectu sol
In dispensatoe bonorum [illegible]
luc. xvi. quis putas e fidelis di
spensator et pdens hic e prudencia
galli q libaliter dat In prouisioe
futuroz xvi. laudauit dns villic
iniquitatis q pdenter egis sz hic e
prudencia formice que prouidet
sibi in posterum hic aut. **Vos
autem in carne no estis**
de quorum numero eos ee reputat qu
de numero eos spualium ubi primo ont
q si spm xpi hnt tunc spuales st
2° q alit xpi membra ee no
possunt ibi si quis aut spm xpi no hz
qua [illegible] hnt si xpi membra
sut ibi si aut xpc in nobis e [illegible]
to qua [illegible] in futuro hebunt
ibi q si spc eius In prima primo
[illegible] q intendit s. 2° q dicom ap
ponit ibi si tn spc dei. d. 3° uos
q. qui in carne sut deo placere
no possunt vos aut [illegible] in car
ne no estis carnes s. opa faciedo
sz i spu boni s. g [illegible] ut [illegible]
sic fuga mali p s opacio boni et
hoc si tn spc dei habitat in nobis
p gratiam ut i teplo i. corp [illegible] Ne
scitis qui membra vra tepla sut
spc sci et dicit si tn ambigue s. h.
amb. qui in lege in ducti no du
cunt p fce fidei s spce cunt [illegible]
endi et [illegible] dico si tn [illegible] s. [illegible] ac.

spm xi .i. spm di xi n. dei filius e ide
aut e spc pris et filii no het p gra
hic no e eius mebru s. fidelis eni
sut mebra xi .i. corp vn. vos estis
corpus xi copulat aut ei p spm q.
spc est q vivificat mebra Jo vj.
Si aut xpc in nobis est/ hic
ont qua utilitate hnt si mebra
xpi sut quia iustificacoi ubi p
tagit iustificatois cam s. i di
gciaz ibi corpus q de mortuu est
racio efficacia ibi spc vo vivit/ dt
go si aut in nob xpc est sic i aplo
gal. ij. vivo ego iam no e. vivit
aut in me xpc corpus quide mor
tuu hc explicat leg dupl s. q si cor
pus accipit pprer homis primo sic
corpus quide mortuu e .i. ncitate
moriendi addictu pp originale pec
catu ab adam contractu/ alio mo sic
corpus quidez mortuu e pp pctm
in tantu ma nz .n. hc mortalitas in
nob ut simus incorrect sine dub
de pcto gn iij. et sic magr tiranus
pare tao mo s q corpus accipit p
toto hoie sic corpus quide mortuu
pp pctm .i. et si ho mortuus fuit pp
catu spc vo qui ante fuerat mortuus
vivit in pnti vita gre pp iustificatoi
.i. pp remissioni pctorum que erant
lu lucra letalia quippe si spc vivit
qui coniungit vite deus. ro ad he
vas deo ipe .n. e vita tua/ **Quod
si spc eius** hic ont qua utilita
tem hebut in futo si sut mebra
xpi qz glosam rome ulti tangit mi
ras rome qz efficacs quia spc eius
qui exempl ibi corpa dt go q
si q. hc ia bona hebits p spm q
si spc eius .s. dei pris Johns xv
spc qui apte apte pcedit q suscitat
ihm xi amortuis .i. de loco mor
tuorum ad uite .n. pris excitat sic

tamulis leonis act. ij. hunc ihm su
scitat deus habitat in nob fma et ip
seruerat ut dos hospicii no ut hos
pes sicut ipsius aliqui manz q s.
deus pr vivificabit mortalia corpa no
stra spm vivificatez eis regimen
do qz no decetz ut sb capite glorio
erent mebra no glosa y sa xxx vj.
vivet mortui resr. et mortalia dc mor
tua no mortua qz sic vivificabit ea
ut ex tut no solu n sit mortua sed
nec et mortalia .i. cor xv. cu aut mor
tale hoc in duit immortalitate resr.
vivificabit in q et hic pp gram i ha
bitatez spm eius in nobis .i. ppe
gram et unaz sua no pp unita un
principali licz ex gnta pp unita qz
cu aia meat in corpore iustu e ut
remuneret in corpore tio vnus q s
recipiet ppa corporis pp ut gessit
ij. cor xv. ¶ hic querit sup t. his
qui sut in xpo glo. et si macule
ex carne sut no ob sut q venia
le no tollit gram q e pulcritudo
aie go no maculat aiaz simplr s
sedm q qz disponit ad maclam ¶
Jte sup illud qui no sm carne glo.
qui no obedunt carni et si aliqu ce
dut q pue male no pdit aiaz sua
rectitudine go no cadit et q pue
male no cadit quis e domo sed
in domo ¶ Jte sup t. a lege pcti
mortis glo. a lege moysi q est ca
mortis cot. go lex mala est cu sit
causa mali et q cu accipit hic poc
tone ¶ Jte sup t. i silitudine car
nis pcti glo no in carne pctatrs
s in ei silem p passibilitatez et mor
tem q passibilitas mortis nrc pas
sibilitas ecta passibilitas no xi car
nis fuit passibilitas assupta et si
militudo hic attendit inre hitan
i mo hnd. ¶ Jte ibid. glo naz q
dem carnis nc hnt pollucoi en

pcti que ex cōcupie motu ē ḡcta non
fuit ꝙ tota massa carnis ḡne i ada
corrupta fuit ergo p motu cōcupie
prum genantꝭ corrupta tuffudit
rud pollucom ꝙhit xx°. Sic i ada
no fuit caro ma n in potea ita n
i corrupta n in potea r sic pact
gnacoīs ad actu reduct n. Jte
puitu gnacoīs ad actu ditꝭ ¶ Jt
sup ē. de pcto dapnauit pctm glo.
delevit oīe pctm i morte ꝯ cot
no oīe pctm eīt deletu ē xx°. de
letu ē pac sufficiaꝫ lig no pssitaꝫ
¶ Jt sup ē. p pcaa carnis glo. dign
ē morte etia ꝙ hic p pcaaꝫ caris
ꝙ sic potea malo bona i ssa
ꝙ p pcaa carnis bona ē xx°. sed
notae simp. de malis bona est
si no sca approbatoīs ¶ Jte sup illud
inita ē deo glo. que sibi fine non
cōstituit ergo quicuꝗ dm finem
no ꝯstituit inimꝭ ē deo ꝙ pctans
uenia no ꝯstituit fine dm expo
nedꝭ xx°. non ꝯstituit fine dm
exponedꝭ ē. i. ꝯstituit fine deo
grum dm no ponit nego puru
ꝯ negato fudata sup grꝭ ¶ Jte
sup illud qui i carne sut deo pla
cere no pnt ꝙ ꝯ pmam no pnt
age xx°. intellige ē ꝓpones co
uitti i. qui dur ꝫ carne ꝓ no dim
siu ¶ Jte sup ē. si qs spm ꝯ no ht
glo. cor dm ē ꝫ. carne ambulae
s. exco ꝙ qs no ht spm ꝯ ꝙ ꝫ de
stiut gre est ea pcti su qua non
ꝯ pctm ē cu sb tractoīs gro eo
¶ Jte sup ē. si aut xpc in nob est
glo. ꝙ ideꝫ ē ee spu sco ꝙ xp ee aliꝗ
i spu sco no ꝫ. ide xx°. ide ē neue
lit no mastliue ¶ Jte sup ē. ꝙ sus
citauit xpm a mortuis glo. hic est

ealit suscitabit alios qr ꝓ susa
tatꝭ ē cot. aliꝫ potuit saluari
genꝭ huani ꝙ ꝓ passione xti in
telo ꝫ fuiss vo xx°. ꝙuis tunt
fuiss uto melo ꝙ nuc vu. xpi
ē ea exemplar omib membros
ꝫ r quo damo motiua ¶ Jte sup
ē. puficante spm glo. no per
ma mita ꝙ spes ē exmitꝭ su
uo spant vim xx°. no ꝑ mita i
eligendꝭ ē pncipal. ꝑ graꝫ suaꝫ
Jte ibide filie no de aliqua in
nee de nichilo ꝙ nichil est ne dꝭ
me aliqua maꝫ nullaꝫ xx°.
ꝫ. ꝑ dico de nichilo no tm puat
malia ꝫ ꝙ habet eiꝭ filie aut
ē de sb a puat ꝙuis no sit de ali
qua m. ¶ Ergo fres debitores
sumꝭ. Sumus aut oīe quare
in ꝯ sic maneaꝭ hic quo sit ma
nedꝭ duodo ꝫ. sim spm no ꝫ
carne ad hi aut in ducit explice
vom ꝓ ꝑ debic. r obligatom ꝓ
ꝑ fuit mee dꝭ magnitudine i.
existimo n. quo sut eao ꝑ sonte
utilitate i. filie aut r sit admuat
i fimitate ad ꝯsedendꝭ no obli
gatom allegat ea pmo quia p
missa bona a spu sut dei ꝫ. quia
sut filij dei ibi quicuꝗ. n. spu d
ignut eao quia fides dei ibi ꝫ
aut filij r hi des Jnpma pmo
ꝯcludit ex bonis pmiss ꝑ debi
tores sumꝭ spui no carni ibi si
ꝫ carne ꝫ. q no debet obedire
carni eao qua debet obe die
spui i si aut spu Jnpma sut ꝓ
ea ꝓ nos obligatos aut simpliciter
cu dt plua. debitores sumꝭ ꝫ.
ꝑ no omibꝫ gna. quia no carni
eao in quo no sumꝭ obligati spui
ibi ut ꝫ carne viuamꝭ Jnp

tangit debitores. Ipsi creditores.
In tanto debita dicit igitur fratres q. i. tot
bona habemus a spiritu contra mala attinet igitur
fratres debitores sumus spiritui sancto s. vi
i. secundum dictamen spiritus vel carnis vivere de
bemus non carni ita s. ut secundum carnem vi
vamus i. secundum carnis desideria et si enim
debitores sumus ut ei necessaria provide
amus non tamen ut eius desideria faciamus
Ro. xiii. curam carnis ne feceritis in desi
deriis Eccli. xxxiii. cibaria et virga et
onus asino panis et disciplina servo
suo et vae non est vivere debemus secundum carnem
si enim secundum carnem i. secundum carnis volup
tates vixeritis vita carnali morie
mini morte spirituali et tercio eterna vi
dua enim que in deliciis est vivens
mortua est i. Thi. v. et tunc igitur tangit
tria actu mite ibi vixeritis modum
culpe i. secundum carnem stipendium pene i.
moriemini // Si autem spiritu. Hic
tangit que debent obedire spiritui et
primo proponit locum si mortificaveritis
facta carnis secundo ponit modum i. spiri
tu promittit commodum i. vivetis. Di
citur si spiritu autem sancto s. vel spiritu i. racione
illuminata facta i. operationes mortificaveritis pe
nitus ea abiciendo et fugiendo vi
vetis vita spirituali spiritus autem est qui vi
vificat caro non prodest quicquam Jo.
vi. ¶ Quicumque enim spiritu dei.
Hic allegat quod debent vivere secundum spiritum
quia sunt filii per spiritum sanctum et hoc probat
primo ex regimine spiritus sancti secundo ex do
no spiritus sancti ibi non enim accepistis tercio ex
testimonio spiritus sancti ibi ipse enim spiritus dicit igitur
quicumque q. si spiritu sancto carnis morti
ficaveritis quod utique facere debetis et pro
testis quia filii dei estis quicumque enim spi
ritu dei aguntur duplicem vel aguntur i. regun
tur secundum docet prius dominus regit me vel aguntur

i. quodam impetu ducuntur sic dominus
Luc. iiii. agebatur a spiritu in deserto i. du
cebatur hii filii dei sunt non servi servien
tes s. ei ex amore filiali non ex ti
more servili Jo. xv Iam non dicam
vos servos. felix spiritus qui sic regit et se
est adoptat generaliter quia quicumque i. di
similiter quia spiritus potest quia dei sapiencie
quia qui aguntur valet quia hii filii dei
sunt in spiritu eius liberalitate in secundo simpli
citas in tanto maiestas in quinto opera. In
quinto utilitas implicatur et ideo estis
filii dei non enim accepistis spiritum servitutis
iterum sicut olim in lege in timore quia nos
timore pene minus stos cohercent i. non
accepistis spiritum servilis timoris. Aug. breve
est differentia legis et evangelii timor et amor sed
accepistis spiritum adopcionis filiorum i. spiritum
sanctum per quem est adopcio filiorum i. domi
nacionis filialis Aug. cave ne diversum
intelligas spiritum cum sit unus atque idem
sed per diversa opera diversimode accipitur
in quo i. per quem spiritum nos liberi devoti
simplex clamamus corde et si in voce expo
xiii. quid clamas ad me dominum cum
ipse taceat clamamus inquam abba quia
ut ad hebreos pater in quantum ad gentiles
grece. i. duo significant idem unum cum hebre
um est aliud latinum vel grecum ele
ganter duarum linguarum verba pro
posuit idem significancia propter universum po
pulum qui de iudeis et gentibus in uni
tate fidei vocatus est Commendabile
domum quo deponitur timor servi.
quia non accepistis spiritum servitutis
timor legis vetatis quia iterum in timore da
tur spiritus amoris sed accepistis spiritum
adopcionis filiorum clamor devo
tionis in quo clamamus suspirando
gratias agendo quod dat filii dei. Ipse
enim spiritus. q. et vere sumus fi-

bus apen. spc scus testio. reddit
spui nro q filii dei sumus cum. p
spm scm spc n. bona agit q est
sig. divine filiacois h' aut signo
quasi quodam testimonio eu testi
tur q sumus filii dei h' est testibo
acceptor maior de quo Job. xvi.
ecce testis meus in celo et co sans
meus in excelsis boia spualia quia
spc e qui testificat. spc au testifi
catur spuale de quo testificat qui
tale h' testio salvabit no damp
bit. ecce g. spc obligat agens ad
optat et testificat obligatio debito
res et subiectos agitat reddit nos
obedientes et proprios adopto amantes
et devotos testificato gaudentes et se
curos. Si aut filii hic ont q
debet vivere s spm q sunt he'des
dei et alit amitteret he'ditate et p.
ont q sunt he'des i situ gpatiam de
g. si aut q. sumus filii dei si aut filii
sumus et he'des eius eiusdem glie par
tipes Jer. iii. quo pona te i filiis tri
bua tibi he'ditatem preclara he'des
quod no cuiquam s dei ut s. bitu
dine fruerem ysa. lviii. s bt tollam
te sup altitudine nubium et dabo te
he'ditate patris tui et ecce he'des dei
q' dm p he'ditate ... ps do ps
he'ditat inestimabil he'ditat v
morientes possidet he'ditate ps ...
dedit dilatis suis sopnum ecce he'di
tas dni v regnate dno vivere pos
sidet he'ditatem exo. xv. plantabis
eos i monte he'ditatis tue firmissimo
habitaculo tuo q o. es. dne rex regna
bit cum eis dns i. v singuli totam
possidet he'ditate ps de disti he'di
tate timentibus nomen Co he'des aut ...
cu quo bn ernmus Jpe n. e principalis

heres q. xpo h' est hes Co he'des
in qua erimus situ gpatiam i. adsi
litud. eius patiam hat mete se
ut glificem n. ehr. n. si gmortui
sumus et g vivemus ... de duobus
in l'alibus sociis q vivunt ad eorum
tum. Capitulo .n. quod no sunt
hic o. q vivendum e spm s spm p
fucte reuminatois magnus. hant
aut m sat revelandam ec ont p
paratur ex pratoc s. p ex pteinte
gemitu et afflictom i sanus n. q ois
creatura tato p expectatione certitudine
e spe n. salui Jnp. prec p. ont pas
siones pntes i pporcionales glie i
sue revelade s. revelatoe futam
pbat p ex ptaiam future i. na cop.
tato creature tato neccitate expta di
pp vanitate cui subiac i ... pna
tpe i. vanitati n. creatura Jnprima
primo ppomt i eqlitate mit ad pm
s. de scribit mitu i. passiones tpib.
tao pm i. ad futam gliaz et varia
neibus ag ... q2 hic passio i. glia
acpa q2 h. pnb illa futa acognitae
q2 h' dubia q no m tpe illa ma
nifesta q2 revelabit m nob de is
expositio q. paracd. e ut glificem vi
uendo s spm no s carne ... h
d. difficile expositio n. i. sao ego bons
estim ator vero lla et si i pitubs
mone s no sua ... corp pi. q no st
g digne i. sufficientes passiones et si
multiplices sunt tpib. i. tpales et
momentanee et si no tpib aplorum
multo mis aliorum tpm quia tpe apo
stolorum ... dabat passiones scorum
g digne m ... ad futam gliaz pro
merendam que revelabit quia nunc
oculta e q2 oculus no vid. ... ysa
xl. revelabit m ... nob i bonus. s.
no i malis ysa. xxvi. tolla. impius
ne videat gliaz dei g. dabat glia
illa oportuit quia m futo manifeste q2

revelabitur Juste qz nobis non omnibz
in discernet ¶ Notandum qd passiones
tpales non sunt condigne ad promerendam
futuram gliam ppter multa. s. qz passiones
parue. i. pe. ult. m. q. ihu modicum pas-
sos / glia magna e / ps magna est
glia eius in salutari tuo / passiones pau-
ce sap. iij. si coram hominibz tor. pa. s
spes / glia multa ps. xx. dm i exulta-
cone mstorum / glia multa passiones bre-
ves. i. pe. i. modicum nc contristari oportet
/ glia eterna. i. pe. ult. deus aut ois
gre qui vocavit nos in e. g. s. / passiones
impote gaudio y corpm. sicut habundant
passiones xpi in nobis ita pxm habundant
consolaciones nre ecc / glia pura sine do-
lore apoca. xxi / abstergat deus ps ex
ultabunt / passiones obligatee qui
mali paciuntur peta n. meruerunt / glia
libera j. co. dz i libertate glie filiorum dei
/ passiones comunes bonis et malis. i. pe.
iij. melius e benefacientes pati qm male
/ glia bonorum ppria ps glia hec e oibz
sanctis eius / passiones qui necte ro mors
mitis sap. xvi. penas passi sunt in malis il
lorum ad defectum potuis / glia grata et ma
iori pcij ps graciam et gliam. d. d. ne passiones
desc ur mitoric ut demitoic
s phm qz passionibz non merem / glia me-
veda sup. i. glia et honor et pax oim
opanti bonum angs. brevialu ecc. si
go non e condignitas parui ad magnum
parui ad multum brevius ad eternum im
pti ad purum obligata ad liberum comunis ad
ppriuu vicii ad gratuitu ergo passiones ad p
mu non sunt condigne passiones huius
tpis ad futuram gliam que inno. / Nam
expectacio creature / hic reve-
lacionem glie futuram pbat p expectacionem
creature et est sensus talis omnis crea-
tura naliter expectat revelacionem glie
filiorum dei nulla expectacio nc e frustra

go illa expectacio implebitur et hoc e qd
dt nam expectacio ecc. h. dupliciter
po s comuniter creature intelligit ho
qui etiam scilicet statu pnti miserie pmi-
sie na q. rue revelabitur / Nam expec-
tacio creature. i. creatura expectans
bom. s. qui spaliter dicitur creatura quia
fruat iura creaciois et a gnc monet
qd de nichilo aliqd existunt pgraz s.
id ps emitte spm tuum et creabuntur
expectat. i. continue e in actu expec-
tandi geminacio n. nota assiduita-
tem s. glo. ps expectans expectavi
dnm revelacionem filiorum dei i qua
revelabitur dei filiacio j. Jo. iij. karmi
filij dei sumus s non dum appet qd
erimus ecc. ecce ergo geminacio expec-
tacois qz expectacio expimacio ex
pectantes quia revelacionem et impli-
cantur tria necessaria qz btitudo i re-
velacione bis filio i filiorum bificans
ibi dei ¶ **Vanitati n. creature.**
hic ont necessitatez expectacionis ppter
vanitatem cui subiacet in pnti tpe
v tagit pntis status miseriaz ibi
vanitati miserie p dnacioa i sub
iecta dnanac necessitate i. no volens
necessitas equitate i s ppter eu pacienti va-
licate i in spe qz ex ipa creatura de
go vanitati qui ruit necesse e qd expetz
qz hoc no pt hic vanitati. n. i. mu-
tabilitati et miserie tpali subiecta e
creatura i. hom Jura creacionis ser
vatos eam po vanitas vanitatum
ecc subiecta in qn no volens quia
hom non amat ista caduca et vana
s sup pracits fene ppter eu s. dm qui
subicit ea iuste ppter pma trasgres
sionem pie ppter amore humilitatis et con
fusacionem s. id. mich. vj. humiliacio tua
i medio tui subicit in qm no sum
spe liberacionis s i hac spe qua et

ipa creatura i. ho bonus liberabitur i futuro
sicut r xo capud liberatus s. q. ps condicio
factum meum tcs a servitute corruptionis i. cor
poralis corporis quod s. corruptibile hic induet
incorruptionem i. cor. xv. Ipsa dico
veniet in libertatem glorie filiorum dei
quia s. liberi erunt filii dei in gloria fe
lix liberacio ubi nullum genus subiacet
quia nec senciunt nulla passio insi
ciens quia non corrupto nulla creta
tio efficacet quia in libertate nullum bonum
deficiet quia in gloria nichil mali efficacet
quia filii ibi filii dei secundum legem sic ex
pectacio creature i. creatura expec
tans homo s. quantum secundum statum
presentem ingemiscit revelacio filiorum dei
expectat sicut prius dictum est quod ex
pectet vanitati n. subiecta est creatu
ra i. homo quantum in statu huius ingemisc
qui dicitur creatura anthropos etc. in. tunc
ta sub celo subiacet vanitati sub
iecta in quantum non ea volens i. non sponte
licet sponte peccavit non tamen volens
penam sustinet Nam secundum angelum pena
est affectio in voluntaria et licet non volens
tamen subiecta est propter eum i. propter iusticiam dei qui
subiecit eam iuste propter culpam suam in spe
quia et ipsa creatura i. homo secundum presentis
statum infirmitatis liberabitur a servitute
corrupcionis i. creatura corruptibilis
corporis que deprimit animam in vetur?
dat ipa dico veniet in libertatem glorie
filiorum dei ¶ Nondum quod ista libertas
liberalitas erit a. m. or. videlicet aperto quemlibet ubi
deponet iniquitates meas tcs dapi?
clo ps laqueus contritus est et nos libera
ti sumus ab omni incomodo apo. xxi.
Absterget deus omnem lacrimam ab ocu
lis tributo ysa. xiiii. quo cessavit
exactor quievit tributum ¶ hic queritur

supra i. debitores sumus non carni glo.
caro non est malum sed creatura dei
quod s. dum non sequatur incurrunt mea vo?
r^o. In carne tua duo sunt natura car
nis que bona est et vicium quod est malum
¶ Item supra qui spiritu dei aguntur glo.
impetu gratie aguntur quod gratia non mo
net nisi cum libertate et voluntate non g.
impetuose r^o. Impetus sonat hic
in vehementem incitacionem non coact
cionem ¶ Item supra sed accepistis
spiritum adopcionis glo. sacerdotum est propter
timorem servilem qui omnibus in hominibus
accepit veres s. sic mundanum similiter
initialem et castum quod propter hoc est aliquis
s. timor humanus quo homo timet ti
met mortem r^o. timor humanus co
prehendit hic sub humano sive sit de
rebus mundi amittendis sive circa bonis
mundi ¶ Item supra ipso n. spiritus testi
monium glo. nec sumus filii dei hoc
enim cognoscere facit spiritum nostrum spi
ritus qui quoniam habet spiritum sanctum scit se esse
filium dei quod etc. non nescit utrum
odio vel amore dignus sit r^o. quod
cognicio non est per scienciam certitudinis
sed per fidem et credulitatem ¶ Item
supra illud idem glo. spiritus unica facit
membra unius corporis quod vegetat
in veniens quod s. prius est quis iustus et de
corpore eius quia spiritu sancto vivificatur
r^o. vivificacio notat hic nunc generac
cionem non infusionem ¶ Item supra illud
nam expectacio creature glo. filius
non potest appellari creatura cum per ipsum
facta sunt omnia quod est homo quod est creatura
r^o. non dicitur creatura simpliciter sed
cum determinatione in quantum homo propter negaci
onem implicitam in nomine creature necesse
sit de hoc eciam homo quia ibi
negatio alicuius non implicatur Item

Unde glo. semper creatura dicit
bonum qui manet in creatore quia immo
mutabilitatem induit creationis racione non
manet in se studio sed bonum conser
vando. Item super illud ipsa crea
tura similabo glo. hoc signaculo
ymaginis perditum amisso remanet
sit. dum modo creatura que ymago
incorruptibilis est sic tamen ut quia
destruitur peccatum racione signaculi ymagi
nis vocat non quam ymaginis
essencia sed fulgorem quo fulget
quasi lumine gracie illustratur. Sci
mus enim quia omnis creatura
Supra ostendit futuram gloriam pariter
magnitudinem per creature expectacionem
hic probat idem per expectacionem gemi
tum et afflictionem primo creature
generaliter secundo apostolorum specialiter ibi non
solum autem illa. Dicit ergo scimus quod ita
creatura subdita est vanitati et
liberabitur a servitute corrupcionis et
nunc liberabitur scimus id est nos apostoli quod de
expertis credere quod omnis creatura
hoc loco duppliciter exponitur. uno modo de homine specialiter
alio modo de omni creatura generaliter. primo
sic omnis creatura id est homo qui omnis
creatura dicitur secundum gregorium in omelia ascen
sionis super illud predicate evangelium omni cre
ature. quia participat cum omni crea
tura hic enim est cum lapidibus vivere
cum plantis sentire cum animalibus intel
ligere cum angelis vel dicitur homo
dicitur omnis creatura vel est corporalis
vel animalis vel spiritualis et hec omnis
creatura in homine est omnis ergo creatura
id est homo ingemiscit affectum exponit in mi
mseracionem proprie miseriarum hoc nova est

pro gloria et parturit in effectum id est cum do
lore operatur usque adhuc id est usque ad
mortem vel usque adhuc id est usque ad
christi adventum quia ex precedentibus ita fece
runt vel hucusque adhuc id est usque ad
sua deliberacionem qui non dicitur omnes
et si aliqui id est in libera sunt. secundo modo
legitur sic omnis creatura secundum sinceris et
elementorum et celestium corporum ingemiscit
et parturit usque adhuc id est quasi cum
dolore et labore officia sua peragit
et continue movetur qui motus est
in gemitus et parturicionis id est doloris
in senectibus dum ponitur hic ingemi
scere et parturire similiter simile
tudinaliter ponitur. omnis prolatur et
usque adhuc id est usque post iudicium et
horis glorificacionem quando cessabit
motus huius corporis quod est cum huius secundum
iudicium gemitu tangit ipsius tan
titudine qua scimus generalitatem
quia omnis creatura multiplicitate
et ingemiscit et parturit continuitate
quia usque adhuc et est sua in eo omnis
creatura naturaliter expectat cum ge
muit revelacionem glorie filiorum dei
sed non frustrabitur ingemi
tu et expectacio quia gloria revelabitur
in filiis. Non solum autem illa.
Hic probat idem per gemitum
et afflictionem ipsorum apostolorum et aliorum ex
pectancium et est sua probacio talis nulla
expectacio glorie in hiis qui debite
expectant est cassa sed nos tenen
tes primicias spiritus expectamus revela
cionem glorie filiorum dei ergo ipsa implebi
tur. primo ergo tangit statum expec
tancium secundo primum expectant in adoptionem

filiorum Inquantum primo tangit statum expe-
tandi debitum quod tamen agitur in primicias
spiritus habentibus expectantium labore et desid-
erium in ipsis Intra nos gemimus de-
inde non solum autem illa gemuit sed et
parturit, sed et nos ipsi apostoli tertius maio-
res primum, vel gradus in ecclesia dicit ecc-
corinth aplatum Hoc in tempore dedit quosdam
quosdam apostolos etc. Nos dico primi-
cias spiritus habentes i. spiritum sanctum prius
ceteris habentes vel spiritum virtutum primus offe-
rentes etc i. etiam ipsi intra nos ge-
mitum i. non solum ex carne sed etiam
i mente Non solum ex premissa aliorum
sed etiam intra premia affligimur ysa-
lixo. sicut columbe meditantes geme-
mus nos dico expectantes adop-
tionem perfectam s. filiorum dei nos s. cor-
pus et bursam adoptionis participet
philipp m. saluatorem expectamus domi-
num ihesum christum qui reformabit corpus
rerum adoptionem dico s. redemptionem
corporis nostri i. ut iam anima liberata
et corpus redimatur a mortalitate
et corruptione dicit redemptionem quia
n. emptum est a seruitute culpe sed
tunc iterum emetur a corruptione etc.
unde sic vel adoptio respicit firma-
onem nunc redemptio glorificationem cor-
poris ¶ Spe enim salui facti sumus
Supra probauit gloriam in sanctis futuram
per creature expectationem per expe-
ctationem tantum gemitum et afflictionem
hic probat idem per expectationem eciam
diuine ipso ostendit quod iam in spe gloriam fu-
turam habemus hoc quod non dum tamen ea videt
i spes autem non videtur. tamen si viderent
sperare non possent i binam quod videt.
quis quanto quod quamuis non videat pa-

cet tamen expectant in statu quod non vi-
demus deinde spem n. quod i expectamus
adoptionem filiorum dei etc in beatitudine
spe enim et si non dum res salui facti sumus
adeo s. qui saluos facit sperantes
in se spes autem in rebus sperata quod vi-
i. si esset visibilis non est spes
esset spei subiecta eadem n. res di-
citur sperande et non apparentes hebr.
xi. fides est substantia rerum sperandarum
argumentum non apparentium Nam quod videt
quis quid sperat quod d. nullus sperat illud
quod iam videt et habet Nam spes est
expectacio futurorum bonorum quo fu-
tura bona sunt in nobis invisibilia
Nam que videntur temporalia sunt que autem
non videntur eterna in corpore si autem
quod non videmus nunc et sic vide possumus
hoc id est per / Quam magna multitudo dul-
cedinis tue domine quod abscondisti sperantibus
ad usque s. expectamus in paciencia
non visa expectamus abac n. si moram
fecerit expecta eum quia veniens
veniet et non tardabit Jacobi v. Ecce
agricola paciens expectat donec
recipiat fructum temporaneum et sero-
tinum etc Ex dictis elicitur libro
i. quod exonium paciens expectat ado-
ptionem diuinitatis habetur sed bona in
visibilia glorie future sunt bona que illa
beatitudinis habebunt et sic etiam est ad
deum et quod futura gloria reuelabitur in nos
Similiter autem et spiritus Supra
cum quod diuinitas et spiritus primo est
debitum obligationem hoc est futura re-
muneracionis magnitudinem hoc est hoc idem
est prius veritatem quod facit spiritum in-
citat ut eadem uniuersa veritas est
quia iuuat ad adorandum adipiscen-
dum sancta quod etiam quietem tibi bonum.

samus aut quid diligentibus tam quod non
pt eis in fin aliquid nocumentum
i quod g° dicemus In p° p° o° quod
iuuat adorandum h° quomodo quod doce
quod et quod postulandum i. via qua oremus
tas quod eam facit impetrare postu
latum i qui aut scrutatur corda dicit g° si
mili quod non hoc solum e nobis aspi
rat sed simul i. precandi gratiam et
spiritus iuuat adorandum i firmitate no
stram docendo s. ignorantias nostram
ne vel ante tempus vel contra peccamus
pro verbo domini tamen firmata sunt respu
oris eius o. n co Jo. xv. docebit
nos omnia et suggeret nobis q. d. na
q. et recte quod dicet Nam quod oremus
uerum s. vtile sit sicut oportet nescimus
sepe n. fallimur ut ait glo. puta
tes pro dec que poscimus tamen non pro
sint quod et paulus contigit n. corp. xij
sed ipse spiritus postulat efficere i. postu
lare nos facit quod nos gemitibus i e
narrabilibus i. dere inenarrabilia
Nonandum quod spiritus sanctus multos facit ge
mere multum. Ad quod notandum quod quadruplex
e causa gemendi dolor labor.
amor timor dolor facit geme
penitentes labor pfacies amor
pfectus timor platos g° Gemitus
penitentiam et hic triplex sm n. partes
pene videlicet contritionis sic ge
mit latro penitens de furto pro
afflictus sine heiulans sum et heiu
latus sum nimis et heiulatus su
mus rugiebat Confessionis sic
gemit e ger cora ine dico ecc. pro
xv. non despiciet preces vidue i. p
ceccatorum sicut si effectu dat loquelam ge
mitus i. voce confessionis satisfacti
onis sicut gemit equus stringente an
gelo pro laboravi i gemitu meo rp.
Gemitus pfactorum e etiam triplex secundum
triplice viam aie videlicet studiose me
ditationis quo adrorationem ipsa lex si
cut columbe meditantes gememus
deuote orationis quo ad concupiscibilem
ut hic ipse spiritus postulat pro dne ante
omne desiderium meum sine compassio
nis quo ad irascibilem Je. xxiij ad
didit deus dolore dolori meo la
boravi i gemitu meo et requiem non
inueni Gemitus pfectorum et hic triplex
sm triplex Job iij. dm pximu esse
ipm videlicet desiderij diuine visionis
quo ad deum de quo supra ipsi in nobis ge
mimus adoptionem et celi revelationis
quo ad pximum eze. ix signa thau su
per frontes virorum dolentium et geme
ntium super iniquitatibus domus israel et de
diaboli perpetuis quo ad se ipsum pro mi
seriam inopum et gemitu pauperum
Gemitus platorum et hic triplex sed
tria necessaria in plato videlicet solli
citudinis interioris tamen i. intus cum gemitus
mei et cor meum merens sine
exterior Job xxvi. Ecce gigantes
gemunt sub aquis pueri dispge greg
tam i. de synagoga Ipsa aut gemens
rp s. pro filijs dispgis et. Qui aut
scrutatur corda Hic o° quod spiritus sanctus
facit impetrare postulata nam desp
sto facit tam sapiam qua nouit
corda, potentiam qua implet peccata
i sat quid desideret bonitatem quia pec
tore facit bona i. quod secundum deum de g°
qui aut q. net solum postulat sed eos
impetrare facit qui aut s. eis. spiritus
scrutatur corda non quod queruis quod ne
sciat sed glo sed quia ex. ita occultum

Marginal note beside "Nonandum quod spiritus sanctus multos facit ge-":
Spus
in multos
facit
geme

e q no sciat dn videt illos gemi
tus inenarrabiles io p corpm
spc oia servitu sciat n. i. approbat z
impl3 q desidet spc. i. q desideare
faciat qz ipe spc postulat p scos ide
scos postulac faciat sicut dr dies
leta qz letos faciat postulat in qua
sm dm. i. q e sm dm no q sicut i
dequo ps Ovo cu fiat in pectm bo
nus z dulas spc q movoib3 adiu
uat in firmos na spc adiuuat i fir
mitate instruit ignavos Na quid
oremus zc excitat pigs qz postulat
pnobis intuet nota qz servitut cor
porat bnficia qz sciat q desidet zc C
Sit q sup. qz ois creatura glo. ois
creatura ul est corpalis ul aialis
ul spualis gra meli e me di in
ter corps z spm sba n diuidi zc
corpalem z corpalem spualem De
cia nota zo ead creatura aialis
z spualis e sbo s3 diffe vone na
in qua aia in q vnibil corpi aia
dr in q sepat a corpe spc C Jte
id glo ois creatura ingemiscat s3
tota n. r. ho qui ht conuenenciaz
cu oi creatura gra meli de corpe
celesti e in hoie cu toto corpe
homi sit corruptibile g no e ois
creatura p conuenencia zo conueme
cia h est in gne no i spe C Jte sup
e. no solu aut illa glo i hoie corps
zaia z spc dolent q pse no dolet
zo lo. de hys ut sut gueta i hoie
i. homo q ictus ex hys no de sin
glis ho pse ul hic dolet qua
nim dolens instruat, ut aliqndo
lesio corpalis alu ymagiaco aia
lis aliqn cosideaco spualis C Jt
sup i. adoptom filioz expectates
glo ut corps z bnfia adoptois
dup pt accipi uel tnsitiue. i. effec
tue adoptois z sic corps suscipit
illud ul trnsitiue. i. gra adoptoib
sic no C Jte s alia expoicom sup e.

ois creatura glo. oia elementa cu
labore sua explet officia sicut
sol z luna sut corpa i possibilia
zo glo. accipit gnb pante a la
bore pmotu, a bnedo verb3 iaiat
que sut verp uiatarp i quib3 mot
sequit labor, Jte sup e. spes que
videt no e spes q stefas vidit
gliam dei zc. h3. z cu spauit zo
vidit gliaz aliena s. xo z scoz spa
uit aut ppam spem n. no e a sedi
bus ad se ptinentib3 C Jte sup e.
spc postulat glo. si ho i petere hiret
q poscat no vaq petet q xo huit
in petere q in pecau zo pecaut p
exemplu no p suffragium C,
Scimus aut diligentib3 dm
Supius oc q vincendu e sm spm
ppone do pmo veritate una s. qua
iuuat adorandu z impetrandu h.
de ont p mitte do utilitate aliaz s.
qz quat eis oia i bom v po asse
rit p oia guit eis in bonum ho
pbat hoc p mlta bnficia i nam
quos pscauit ta aut cerficat de ali
quo e sfu auctoritas assentit ueri
tas ee for. volutas p agentes
s hc dnr h m. ra quis coopom
po cu pome vitas auctnaca ibi
scimus quicq eu sac e vi ho ca
cooponis pxia i. diligentibus
dm Tao coopnis ipa i. oia coo
pant qo ca immutabilis pa que
est pdestinacio diuina i. hu q sm
ppoitu vitas ac dnla caritas mu
tanda coopaco appetenda pdestina
cio admiranda dt go scimus q. n.
solu fac ht spc sciuis aut h scimus
nos maiores quib3 acceded e qm
diligeutib3 dm i. caritate h'enatib3
omnia coopant in bonu zhc per
spm scm dei n. sic oia zgra oia

gmeat quia no gvit que sua sut di
lignab; dico no cu vere dectab; sed
hijs qui vocati sut sci. i. ut cent
sci ul exoti p p dicatores ap u. ip mi
sit ancillas suas ut vocarent vel
mtius p inspiratom ap u. i. voca
vi revocata in q z hc sm ppoit
i. sm dei p destiatom no sm sua
merita felix p destiato z ppe gra
danes qe sm ppoit no mit z pp
morum candi quia vot ad adandum
bn d vocata z pp valoem dom q
ut sm sci eleb n ut aut glo coso
lat deus psperis z expect adus
na ipoz in firmitate expect. humi
tas afflicte pacia q dec cotra dec
sapia o dio bnuolecia v gra eleb
mundus e in speculum virtutes i adiu
torem corpus z in beatitu aies sep
tura i documet spi i solaciu
adusa in exaciu Justi in ex° ma
li in zelu z copassiom peta ppria
ad humiliatom eq malis oia coo
pant in malu quia pugnabit cu
bis orbis terrarum contra insensatos sap 5.
Nam quos prescivit supius
posuit q spe scius eleis oia gutit
in bonum hic pbat hc pm lap be
neficium pome aut in magna be
neficia ad pmum p destiatois et
na lic diligendo sm vocantes ad
fidem ad ducedo i. quos aut pre
destia. sm iustificatois peta per
gram remitendo i quos vocauit
p mag ficatois virtutibus ap licado
i glia exalta do. i quos autem
iustificauit dc g. Na hec qi ita
diligentibus dm oia coopant i bonum
z hc patet na quos pcs. hc leg
dup. uno° sm q p destiare acci
pitur in ppe pc ssu p destiatomb

alio° sz q accipit ppe pcena p desti
natoe pmo. s. na p destiauit. i.
papoitam gram ad ac dendu
ad dupit illos quos psciuit. i. lo
ge an pnouit coformes fi ymma
gim filij sui. i. siles fieri filio suo
qui e eius ymago co lo. i. ymago i
dsibilis dei similes quid mu
situ. gvc p. Jo. in. cu apparu
erit siles ei erimus h° le. s. Na
p destiauit. i. illis gras i pnti z
gliam in futo ppauit quos psci
uit. i. ang eent cognouit no q
p scia sit an p destiatom ul causa
eius sz sequitur … psciuit in
qu co formes fi z cu sicut pus
coformes in q. v. in ut ipe filius
sit pmogenitus i dib pmogenitu // ues
vel … ad hc dicitur pceptom
reius dei distributom z eam quo
ad dignitates ordine qe pmus
fui pteo natus pmogemes i qua
i multis fribus. mt multos fris. s.
oms fideles heb. y. no qfundr
fres eos vocare dicens narrabo
nom tuum fribus meis Dr at xpc
pmogenitus Jnqu. Deus etna
lic genitus apre eccli. primus e go
exorere altissimi pro dy p. gem
ta Jnqu ho epa natus de matre
lut ij. impleta sut dies marie
ut pariet filiu s. pmogenitu hic
duobus modi in telligit. pmogenitus
cum multis no ps q alius Jnqu
homo ul de dignitate ut hic dr
pmogenitus in multis fribus Jnqu
ho vivne quia surrexit pmus apoc
i. q est testis fidelis pmogenitus
mortuor magna dignitas hois

q hec adeo in noticia recipitur in
graciam admittitur ad gloriam magnum
est hic regis noticiam maius eius
graciam maximum eius hec dicitur. Quos
aut predestinavit. Ideo a b eterno ad
graciam elegit hos et vocavit ad fidem
ad ducendo et hoc vel exterius per predicacio
nem vel interius per inspiracionem gal. j.
cum autem placuit ei qui me segregavit
ex utero matris mee et vocavit per graciam
suam et quos vocavit hos et iustificavit
peccatorum remissione et bona operacione
hec n. sunt due partes iusticie s. a. declina
a malo et fac bonum quos autem iustifi
cavit peccata remittendo illos et magni
ficavit virtutibus ampliando vel in gloria
exaltando ex dictis elicitur talis ro
predestinatus omnia convertuntur in bonum diligentibus
deum qui secundum propositum vocati sunt sancti sunt
predestinati ergo talibus omnia convertuntur in bonum
maiore probat sic quia illi quos predesti
navit sanctificat et fugiat notat si
peccent iustificat si moriatur resus
citat et magnificat in gloria post In
vbe noie domini nostri magnificabimur. Nota
dum hoc quod deus sanctos suos magnificat
in lapide primo per graciam adoptando
magnum n. est alicui temporeo prin
cipi fieri filium regis sic hic quos
iustificat hos et magnificat secundo
donis virtutum ampliando sic dicitur
de homine perfecto quod erat magnus
Job j. erat que vir ille magnus
inter omnes 3o miraculis illustrando
sicut de homine potente quod sit magnus
hoc exo. xj fuit moyses vir magnus
totam terram egypti 4o virtutis honoribus
sublimando sicut dicitur de celesto creca
to christo quod fuit magnus homo ecce.
j. Simeon onie filius sacerdos magnus
quinto bonis fortunis alicui cumulan
do sicut dicitur hic est vir magnus di
ues homo gen. xxvi. Ibat ysaac
proficiens atque succrescens donec ma
gnus vehementer effectus est. 6o vex
to nomen eius late divulgando sicut
dicitur iste est magne fame in. 2 reg. vij.
feci tibi nomen grande iuxta nomen
magnorum Septimo gloria in celo exal
tando hec magnitudo non habet comparacionem
mt. v. qui fecerit et docuerit hic ma
gnus vocabitur in regno celorum ref.
prima magnitudo est in acceptacione secunda
perfeccionem tercia profectorum quarta prelatorum
et hoc quo ad bona gracie quinta divitem
quo ad bona ~~fame Septimo bonorum~~
~~quo ad fortune~~ Sexta famosorum quo
ad bona fame Septima bonorum quo
ad bona glorie ro sap. ulo in omnibus
magnificasti populum tuum et honorasti
Quid ergo dicemus ad hec 2a.
Supra ostendit quod spiritus sanctus iuvat suos
adorando et impetrando quod et omnia
faciat eis cedere in bonum hic ostendit quod
sunt eis per demerita in nocumentum sunt
quippe quod nullus potest eis nocere primo
persequendo secundo accusando ibi quis accusabit
3o condempnando ibi quis est qui condempnet
In prima parte primo quia nullus eis nocere potest
secundo ostendit quod nullus quia deus pro eis est
ibi qui proprio filio ostendit quod deus pro eis
est primo quia dedit eis salvatorem secundo
quia omnia necessaria ad salutem ibi quomo
do etiam cum illo dicit ergo quasi diceret tu tot
bona faciat deus electis quod ergo dice
mus ad hec i. quid contra hec vel ad hec bene
ficia super iniectes si deus pro nobis
nobis s. adiuvans quis quis contra

q. d. nullus Job xvii. libera me domine
et pone me iuxta te et cetera. pro dicit
illuminacio maxime et nunc est pro nobis
qui i. qui proprio etiam ipse proprio filio suo
sibi consubstanciali hoc dicit ad differentiam filiorum
adoptivorum de quibus Jo. i. dedit
eis potestatem filios dei fieri non pepercit
ut nobis parceret sed pro nobis omnibus etiam
peccatoribus tradidit illum Jo. iii. Sic
deus dilexit mundum ut filium suum
unigenitum daret quomodo non et si istud quod
maius est quo non et cum illo nobis dona
to omnia nobis donauit quecumque sunt omnia s.
ad salutem necessaria gratiam in presenti et gloriam in
futuro quia gratiam et gloriam dabit dominus ut
omnia sua sint nostra ad fruendum in sint nostra
ad utendum et alia ad communicandum sap
vii. venerunt mihi omnia bona pariter cum illa
omnia ponderanda quia pater tradidit non
vendidit filium non suum non alienum proprium
non adoptiuum non parcendo sed ad patibulum
pro nobis non pro angelis pro operibus
non pro uno nec solum filium sed omnia
cum illo nec que hic rustici hic bones
Quis accusabit aduersus electos
dei. Hic ostendit quod nulla potest nocere electis
accusando vel primo quia non est qui eos accusare
valeat 2o ostendit quod nullus quia deus
eos iustificat i. deus qui iustificat
dicit ergo quis quasi dicat nullus hic ita sic quis
accusabit ita s. quod accusacio sit efficax
aduersus electos dei dyabolus n. et si eos
accuset eius tamen accusacio non est effi
cax apud deum quia peccatis est accusator se
trium deus qui iustificat super accu
sabit nec eos q. d. non vult n. non ac
cusare sed iustificare ez. e. volo mortem
peccatoris nullus autem alius potest eos
accusare magnum est in accusacionibus habere
iudicem qui se maxime qui sola voluntate
iustificat et accusacionis ad nichil et cetera
Quis est qui condempnet hic
ostendit quod nullus potest electis nocere condempnan
do vel primo quia non est qui eos condempnare valeat
et 2o ostendit quod nullus quia Christus pro eis inter
pellat i. Christus ihesus qui mortuus est dicit ergo
quis est quasi dicat nullus aliquis possit eos
accusare quis est qui condempnet i. morti
ad iudicium Jo. xiiii. Tu quis es qui iudi
cas alienum seruum Christus ihesus super nos condemp
nabit eos qui Christus ihesus mortuus est
pro nobis reconciliandis quod magnum est super
v. deo reconciliati sumus per mortem filii
eius immo qui et resurrexit pro nobis re
suscitandis quod maius est i. cor. xv. Christus
resurrexit primicie dormiencium qui est
ad dexteram dei pro nobis in celum ele
uandum quod maximum est et dicitur esse ad dex
teram dei vel secundum diuinitatem i. in summo
honore et patris equalitate ps dixit dominus
domino meo sede a dextris meis vel secundum
humanitatem i. in potioribus bonis patris. vnde
vult dominus quod ihesus postquam locutus est eis
assumptus est in celum et sedet a dextris
dei qui et interpellat pro nobis
glo non voce sed voluntate et repre
sentacione humanitatis dum ostendit hominem
quem pro nobis assumpsit et signa genus mor
tis quod pro nobis sustinuit volens pri
no ostendit b. mr ostendit filio pectus et
vbera filius ostendit patri latus et vulnera
nulla potest esse repulsa ubi sunt tot amoris
insignia Introducatur ergo Christus in per
sona pugillos in morte victoris in
vitam deum in confessione aduocati in
interpellatione sapiens pugil qui mortem
de morte destruxit Nouus victor
qui resurgendo vitam reparauit magnus
dominus qui a dextram dei regnat fide
lis aduocatus qui pro nobis interpellat

aduocat n. ihesus ap. ihm xo pre
instum **Quis ergo nos separabit
acaritate dei** hic est iija ps pnia
palis huius capituli sius. n. ondit
p° que sit nr̃o manedum h° quo qr
buuedo h. spm h' tao ont q̃ fimt
qr nllates abeo discedem z h° o.
pmo deactu qr nechil abeo separabit
h° depotenta qr nochil separare abeo
potit l. ets sum n. uel sic ut e lia
at. tuis vo ome q pt nos separare
adeo aut sut passiones i homie
aut actoes in hoiem, z neq pas
siones neq actones pnt nos se
pare adeo q° m. nos pt separare
adeo pmo q° pbat q passiones no
pnt separare nos adeo h° q ont ac
tiones l. ets sum n. Jnpma pte p°
quit deseparatoe h° emiat passioes
que pnt separare l. tribulaco angusti
an angustia z° sb dit q illa omia
pserit l. sic sept e e° q no ppt
hoc separant z tmeuit i z i hys oi
bus siramus dt q° q q° q h bona
pdicta sut nos adeo qb q° nos
separabit acaritate xo v implicant
mor separatoes i possibilitas cum
quit quis q. d. nllus in possibili
eqitas e° vefert q° amoriu sepa.
bitas l nos amore i insitas i aca
ritate xo m. no pt hoies no sepa
re n petim ysa. l. vo. petamra dim
sert inter nos z dm nrm **Tribu
laco an angustia** hic emiat
passiones quarum pmus sic pt accipi
oies n. passio penal aut e mors
aut e ppaco admortem si mors sic di
hic gladius glo. ipa mors si ppaco

admorte aut ppinqua aut remo
ta si ppinqua aut remota si ppinqua
sic diat piclin glo opatus mortis
si remota aut qtingit tm intius
aut tm extius aut intius z exti
us passio penalis admorte remo
ta que qtingit extius z intius e
tribulo si qtingit intius aut apte
ue sit e angustia aut apte corpis
sic est fames si qtingit extius aut
defectu rei nctie in diatis aut pilla
com rei nocive sic e psecuco nrs q°
separabit nos ista actoe rei nocive
sic est psecuco nrs q° separabit nos
ista acaritate xo no caritas n. omia
suffert oia sustinet qi m. vtiqz sepa
bit nos sic sept e z ul q. hic
mala uiste qnuat quia tua patim
p corp xim. sic sept e in ps qm pp
te mortificam vo i. varijs torme
tis ducim admorte q° cotinue n.
corp nra. sep mortificatoem xo ihu i
corpe nro cyrcagit q° pmo afflic
tom scorz z° tdelicate tyrranorz
l estimati sumus tca p° tagit tria
que sut in martio tam qr pp te pe
na qr mortificam psencia qr
tota dei, Curta h. tangit dup. de
fects tyrranorz in indicando qua
estimati sumus Jn ex sep do sicut
oues occasionis i. sic oues morbi
de que no pnt n occise Jo. x bn ho
ra venit ut q ome q interficiat nos
arbitret obsequ separare deo z
qi hic sustinemus sed in oibz hys
positi siramus i. vincamus z siriores
sumus vn vinceoccs ecce iac i sblime
ager z hoc ppt e i. eius uirtute z
amore qui dilexit nos no pp nram
uirtutem Certe q° victoria qr sirimus

victoie p seuantia qr i omnibz uetri
usq ca qr yp̄c eu qui dilexit nos ¶
Certus sum enim. Onso q nulla
passio pt separare electos adeo q omt
q n ulla actio siu actiua po. pmo
go enuiat diusa actionu gna spalit
so coplat omia gnalr ibi nz cata
nuls actionu illaz pt sic accipi qr
omis actio siu acta potentia q est in
hoiem aut e quo adeo et hc dup
aut quo adeo descendm sic e mors
aut q suadm sic e vita aut e quo
ad bnc ee et hc tripx qr aut e ac
actiua pure spuale aut pure cor
pali aut media si pure spuali.
sic e anglica et ponuntur hic tres or
dines in fiores ierarchie i fior
i angli me diris pncipatz. i archa
gli supior i utites sic e actio ac
actiua corpea siu tpali sic st duo
differe ul respectu pntis ul resp
tu futuri qr dur h instantia et futura
ptita no mirat h qr illa pnte
trasierunt si e actio actrcatiua p eum
corpali p eum spuali sic e actio ab
homine et sic sut tres differe s q
tpx sepat homo adeo aut violen
tia que dr h fortitudo aut astu
tia que dr hoc pfundm aut per
suasione ypictao que dr hec alti
tudo fortitudo respiat irasabile
pfundum racionabilem altitudo co
cupisabilem de go etys m q. et ueue
svamus etus sum n q nz mors
cmiaca forte e n ut mors dilec
tio carne ulo nz vita pmissa pe
qm melior e mia tua sup vitas
nz angeli i pmz et i fimus ordo pr
ne yerarchie nz pncipatz i me diris

ordo eiusdem yerarchie i archangli
archangli n diat̄ abarchos q est
pinceps nz utitee i. suppmus ordo
eiusdem yerarchie cuius e face miacla
p hos aut intelligunt aliq qr hnt p
cipue qmsum e regime mundi nz
instantia i pntia mala ul bona in
futra simlr neq fortitudo i. actius vi
olentia nz altitudo huane potentie
neq pfundm huane sapie ul sc nz
altitudo i. elevatio sathane et si pmit
tit omia regna mundi neq pfundum
cmunicatio in fin ul sic neq altitudo
~~adusitas pmo expo dr altitudo~~ i. p
spuans fortune nz pfundm i. adusitas
pmo expo dr alado et p fudm hon
so dyabli z mudi neq creatura alia
ap dicta ul denouo fca et qq vipes
poit nos separare ncitatie di hc dup
ul qua dm diligimus que e i xo ihu.
dno nro i. p ihm nobis ad hibita ul
qua deus dilexit nos que e in xpo
ihu nobis onsa nz maiore cari ta
nemo ht et c ¶ hic quiritur sup i. sa
mus qm diligentibz glo. si q hoz de
niant et hc facit eis pfice qr humil
ores redeut q go ho sp resurgit
i maiori humilitate go et i maiori
caritate qua utites sut eqles ta
no e uere qr ho sp resurgat i ma
iori caritate s pt resurgere i minori
ul equali i maiori no humilitr res
git quo ad usum s no sp quo ad
habitum ¶ Ite quos psciuit et p de
stinat q psca et p destiaco ex oppo
sito diuidunt qr psca e demalis
p destiaco debonis et i psca acci
pit dup ul omt et sic e genus p
destiacois ul stricte et sc e opposita
spes ¶ Ite sup quo no oia nobis

glo. angli nec nobis sriores i futuro erunt pares quidam angeli de libero arbitrio ma[ior]a et angeli non sunt pares officio dispares quia nec sunt pares simpliciter. Responsio pares sunt natura incertis sed natura carnis sriores. Item super c. quos per destinavit hos et vocavit glo. mentor uocatio tam est electorum est cotidie multa reprobi vocati sunt a tiori vocatione ut iudas. Responsio loquitur de vocatione finali non solum ad tempus. Item super c. i illis magnificavit hic est de presenti et per destinationem i tel ligitur non de aliis quia iudas fuit magnificatus fuit in apostolus. Responsio loquitur de magnificatione finali non ad tempus. Item super illud Christus ihesus qui mortuus est primo qui et resurrexit glo. quod maius est quam mortem ad mundus redemptus non resurrectione. Responsio passio fuit maior merito sed resurrectio maior dignitate et maiestate. Item super c. qui et interpellat glo. dum cottidie quia et assumpsit vultum patri ostendentem quod assumpsit vultum patri ostendit quod ille semper est coram patre quod offeri non oportet. Responsio oblatio hic est in gestu non in effectu exteriori. Item super c. quis temptat tificationem glo. universum non facit pena sed causa quod sine pena quod sola voluntate bona potest quis esse martyr. Responsio non penatam sed similis. Item super c. neque angeli glo. minor ordo neque principatus glo. medioris ordo neque virtutes glo. maior ordo qui et miracula faciat quia principatus est maior ordo quam virtutes sed quia virtutes sunt de ultima ierarchia principatus de media. Responsio principatus accipit hic pro archangelis. Item super illud neque altitudo neque profundum glo. quia hic promittitur achaz in ysaya qui volebat adimo petere signum neque in alto neque in profundo quia bellum assyriorum quod ysaiam legitur quod hic erat contra rasyn regem syrie. Responsio dicendum septem assyrios ponit per syris vel cum assumptis erant assyrii. Item super c. neque creatura alia glo. nova quia nam facta ut equus bipes sicut fecerunt magi pharaonis in egypto quia magi sunt creature novarum creaturarum. Responsio ponit quod appareat non quod existeat. Item super illud caritate dei glo. caritas virtus summa inna affectio est quia caritas sine habitus est et actus. Responsio describit hic habitu per actu. Item certus sum i. e. quia nescit homo an amore vel odio dignus sit. Item si certus erat quod peccatis non concurrit stimulis carnis. Responsio hoc dicit in persona sanctorum vel certus erat certitudine spei vel peccat amorem stimulis carnis non quod timet eadem sed timet per dilectionem impedire vel certus erat certitudine fidei quod nulla creatura separet a caritate dei sed solum peccatum non est creatura. Nondum super c. oves occisionis quia apostoli et primitivi fideles omnibus merito comparantur primo per innocentiam simplicitatis de qua in xi. ubi isti qui oves sunt quia fecerunt. Secundo propter pacientie tranquillitatem de qua ysaias liii. sicut ovis ad occisionem ducetur. Tercio propter immolationem pro nimia ydoneitate, potest estimati sumus sicut oves. Quarto propter lactis i. doctrine germinacionem in illa die nutriet homo duas oves et ubertate lactis comedet butyrum ysaias vii. Quinto propter vellera i. gubernacionem fomentum et calore Job [struck] de velleribus ovium in. calefactus est. Sexto luporum i. tyrannorum odium et persecutionem [struck]. ecce ego mitto vos sicut oves inter lupos. Septimo propter generationis i. peccatorum conversionem fecunditate potest oves corpore fetuose canendum

sexto omnes. Octavo quia pastor eorum
obedientiam et agnitionem. Io. x. oves
illum sequuntur. In nocentia est in fun
damento. Spacia in cupiditate. In molacio
in motu. Doctrina in documento. Gustatio
in exitu. Psalmo in coctione. Scandicas
in augmento. Obviam in motu. Talibus
omnibus dat pastor vitam eternam.

Veritatem dico et cetera

Vox est ipsius apostoli in qua ponitur nar
ratio que in cap. revelabitur. n. ira
dei. Et primo divisa fuit in tres partes.
quia primo locutus est gentibus specialiter eos de
transgressione legis naturalis convincendo cap.
primo. Secundo simul iudeis et gentilibus eos
adeo concordans veniendo tertio capitulo usque
hic. Hic tertio ne videatur declarare in
parte generali ut eos apostolus locutus in
iudeis specialiter affectum suum ad eos onde
do. Unde et hic capitulum primo quia dolet de
eorum perditione exemplo isto. Secundo quia orat
pro eorum salute exemplo x. Tertio quia gen
tiles reprimit ab eorum insultatione cap.
xi. Secundum glo. In prima parte primo exprimit
tristitiam magnam quam habet de gravi perdi
tione gentis sue. Secundo aliquam eius consola
tionem quam habet de repromissione divinarum in
aliquibus ad eorum conversionem impletione. Ibi non
est quod exciderit verbum dei. Tertio supplicando
excusat deum ad iniustitiam et iniqui
tate ibi quid ergo dicemus. Quarto ponit et sol
vit obiectionem carnalis hominis volentis
deum accusare ibi dicis itaque in quod adhuc
queritur. In prima parte primo exprimit tristitiam
magnam doloris magnitudine. Secundo

signum vel affectum ibi optabam enim ego
ipse. Tertio causam ibi qui sunt cognati mei.
In prima parte tangit tria. Primo doloris
veritatem. Secundo magnitudinem ibi quoniam tristi
tia. Tertio longitudinem ibi et continuus do
lor. In prima premittit in verbo suo
iuramentum veritatem ibi. veritatem dico veritatis
puritatem ibi et non mentior. puritas sin
ceritate ibi testimonium michi perhibente. sinceri
tatis originem vel actorem ibi vel spiritu
sancto. Dicit ergo veritatem dico et cetera. Hoc dupli
citer. primo de tristitia compassionis super per
ditione gentis sue. Secundo de tristitia pas
sionis criminalis ipse primo. Secundo et ideo continet
sic quod ista que locutus sum quod iudeis
sunt eis sunt ex dilectione non ex odio
veritate enim dico et quo addicta et quo
addicenda. In hoc confirmat quod dictum
est sicut dominus Io. xvj. Amen amen di
co vobis ego enim qua existens in
exemplo quod est veritas qui est testis fi
delis quod ecce xviij. Sancto loquens ibi xpo
et non mentior in aliquo falsitate vi
tatis misceando hoc n. non dotem pre
dicatore veritatis testimonium michi perhibente
conscientia mea inclinis ne forte videar
nobis extimus ij cor. ij. gloria nostra
est testimonium conscientie nostre, conscientia dico
fundata in spiritu sancto ipse n. sic testimonium
reddit spiritui sancto nostro. Rom. viij. Conscientia
n. quam non fundit spiritus sanctus non timet
mentiri quia omne verum a spiritu sancto quoniam tristitia
mihi magna est i. supra omnes quod dicit
in proportionata et magna et continuus dolor
cordi meo i. cordis angustia eo s. quod di
visi sunt a me per dirum continua dolor
n. sensus est ducionis continui. Optabam

n. q. me doleo adeo qr optaba no aut
opto sed optaba i. optare si eet po
sibile optare su peto, simile hr gal
iiii. si possibile eet oclos vros erui
ssetis et m dedissetis / ipe ego non
alius anathema ee axpo i. separatus
a xpo vel ad vita vel et p9 morte
et hoc p fratribus meis iudeis s. adiu
uandis ad saluandis ¶ Qui sunt cog
nati mei / hic tangit cam doloris
v p tangit nam s. gram i quorum
adoptio 3 spalem prerogatiua i quorum
sunt pres dt g qui fres sunt cogna
ti s. carne i. sm carnis ppagaci
one et io maior compacior ei9 et ma
gis iuuadi sunt s. i. j. thi. v. si quis
suorum et maxie domesticorum cam
no ht fid negauit qui sunt israelite
gnere et ita fres mei ij cor xi. israelite
sunt et ego ¶ Quorum adoptio est
hic tangit gram in laplicem iudeis
adeo factam dicens quorum adoptio est
filiorum i. ad quos p pertinet gra ad
optionis exo. iiii. primogenit9 me
israel / et quorum e gla eo q ipi sunt
populus peculiaris deut. vii. et quorum
et est testamentum nouum heb. viii.
Ecce dies veniunt dicit dns et9 su
mabo sup domum israel et sr dom iuda
testamentum nouum et quorum et e le
gis datio i. q ih portabat et
signabat lex data sol. ii. iudeis
data est lex exo. xx. et io data fuit
i solitudine quorum et est obsequ
i. cultus diuinus spa p9 notus
iudea deus in israel magnu nome
ei9 et eca promissa quibus facte sunt
promissiones gal. iii. abrahe facte st
promissiones et semi ei9 Ecce g di
gnitas illius ppli q ad se ex bnficia q
distinguit sic qr aut sunt bnficia p
missa sic e promissio aut exhibi
ta et hic aut pertinet ad satatez
sic e adoptio filiorum aut adopti
tem sic e gla aut ad discrecem
aut in tpe gre sic e testamentu
aut in tpe aut sic e legis datio
aut in utroque sic e obsequ / Quo
rum sunt pres. hic tangit tio
spalem prerogatiua ppli iudaici et
p a priori s. ex priori i et ex qbz
patribus et ex quis est xpc s. car
nem no sm diuinitate sic n. ex so
lo pre est nec s. aiam sic a sola
diuinitate est Jo. iiii. salus i. ihus
ex iudeis est qui idem ip. sup
oia celestia terrestria et infernal
lia phi. ii. In noie ihu omne
genu flectatur celestium terr. deus
benedictus i. bonus deus ueo m. bonus
n solus deus et hoc in sbta ans g. hec
vim est magna laus ppli iudaici
qi ipi ex patriarchis et xpc ex quis e9
dup tangit hic na p humana qr
natus e ex quis s carne s. diuina
qr e deus sup om ¶ ij. le. sic
vitate q. n. me potit separare a x
olim cu fui sratus a beo vn do
leo vitate n. dico ego existens
in xo. qui prius no eram in eo et
no mentior i. talia pte testimonium
in phibente cosca mea in spu sed
qr tristicia m e magna i. stupor
mentis et cotinuus dolor cordi meo
i. cordi copuncto s. de ppo peto / dng9
semp doleat et mito m 3 dolor
qr mltum prius optaba n. ego ipe
an conversionem meam anathema ee a xo
i. separatus et alios et separans anathema

diat. abana q e sursum z chech
q e poicio q. illa q separant sur
sum uel seorsu ponunt pfirbz
mis indicis. i. p indeorum lege de
fendendi gal. i. amplius emu
lator legis existens pirum mare
tradicionu ul firbz mis no quh
a popo ve arileyndi qui sut q grau
ui zc. zio magis peccabant con
saltem ipe di. ecta no mutatur
No Nond. h caus primo ex recorda
cione peccatorum preteritorum h. corum h. gau
deo qr castigata estis ad pniam h.
opatur salutem stabilem Secdo ex co
sideracione cottidianorum in como
dorum ps Tota die contristatus i gre
diebar qm lubi mi implecta st zc
3o ex fore die futurorum m. xviii. at
illi ceperunt contristari z dicere sigil
latim nunq ego sum dei p diatore / Qu
to ex adusitatibz amicorum sicut e
mors, z h p phil. ij. dns misertus
e mei, ne tristicia sup tristicia h rem
s. de morte epafrodia z dns in
ps sustinui q Quinto ex tristima
lorum pena .i. pc. i. modicu nunc
si q tristari oz in varijs tribulacio
nibus zc. Sexto ex calamitati bz
futuris h omn Jere. xv. quis co
tristabitur sup te / Septio ex pdicac
marum ut h tristicia e in magna
z tristiciaz g cat aut culpa a.
pena aut vtrs si culpa a. pcta
aut pns aut futa. / s h distin
guit dic aic vij. tristiciae z sic or
dinant i tristicia talis uertitur i gau
diu s. q dt dns apls Jo. xvi mu
dus aut gaudebit vos aut contrista
bimini s tristicia vra uertetur i gaudiu

Non a. qd excidit ubu di hic
ondit consolacionem suarum de pmissionu
diuinarum in aliquibz adimplecione v.
primo in ducit ad oppositu pmissionu
impletionem s. exemplo ysaac o. q so
li eta panet ad pmissionem i no n.
omnis q sut ex ea exemplo Jacob z
esau o. id. l. no solu a. illa / Jn ha
pte primo auctoritate on. q soli silet
ysaac panet ad pmissionem s. ex
ponit auctoritas dz no qui filij car
nis eo ponit pmissionis tenorez
i pmissionis. n. a. bum h. est de
go no a. q. ita doleo de pdicione h
tis mee. s. iudeorum qr no omnis co
usi sut ad xpm / ne omnis pmissa vca
pmit z q mis ita sit q no omnis ac
dunt ne a. io uim e q excidit vim
dei. i. q mexpleta remaneat di
pmissio lz no omnis salui sint ysa.
lv. verbu q egredietur de ore meo
no reuertetur ad me vacuu / No em
q. z uc no e in expleta pmissio
lz no omnis salui fiant no. n. ad oes
pmissio panet / No n. omnis qui
ex isrl sut nati sm carne h
isrlite sut. i. vere ad isrl ptinentes
qr s. degeneres sut moribz simi
le h et sup iij. no n. q in manife
sto iudeus zc. neqz qui semen ab
rahe s carne omnis filij sut sup
abrahe. i. heredes eius ne filij con
binarum gen xxv. s dem e sup g
en xxi. Jn ysaac vocabitur t semen
.i. filios tibi reputabunt i filios z
heredes no similes ysmael gal. iiij.
eiiice ancillam z filiu eius no n. erit
heres filius ancille cu filio libere

s promissio implebitur in filiis gratie non in filiis nature et bene dicit vocabitur quia sola gratia efficiuntur quibus semen abrahe et heredes promissionis Jo. i. dedit eis potestatem filios dei fieri hiis qui credunt etc. Jnclinat dominus qui equaliter non accipiendo personam nec Jacob nec abraham liberabit propter suam gratiam dat hereditatem ¶ **Jd est non qui filii.** hic ponit auctoritatem dicens i. quia ita in ysaac vocabitur tibi semen i. non qui sunt filii carnis ut ysmael qui secundum carnem natus est gal. iiii. hii filii dei i. heredes promissionis diuine sed qui filii sunt promissionis i. secundum promissionem spiritualitatis nati i. renati per gratiam sicut ysaac secundum promissionem natus est io. et dicitur natus secundum spiritum gal. iiii. hii magis estimantur in semine i. hii vere sunt semen abrahe et heredes promissionis igitur fratres q. d. non omnes iudei qui carnaliter nati sunt de abraham heredes sunt promissionis nec ad omnes pertinet promissio sed ad illos solum qui sunt imitatores fidei patrum qui digni sunt promissionis impletione sicut nec omnes de abraham nati fuerunt eius heredes sed solus ysaac qui secundum promissionem natus. Ex dictis elicitur quod in electis ad promissionem impletur verbum dei qui illi erunt heredes ergo verbum dei non excidit et ita quamuis doleat apostolus de reprobatione iudeorum non enim io dicit quod promissio sit euacuata ymo impletur in electis quibus facta est ¶ **Promissionis enim verbum hoc est** hic ponit promissionis tenorem dicens promissionis enim verbum hoc est quod ysaac vere fuit filius promissionis quod patet quia scriptum est gen. xviii. secundum hoc tempus i. eodem tempore anno reuoluto veniam ad te dixit abraham et loquitur angelus apparens in persona domini et hic faciam quod erit et sare filius s. ysaac ergo ysaac fuit filius promissionis que fuit signum diuine electionis ¶ **Non solum autem illa.** hic probat quod electa sola pertinet ad promissionem exemplo ezau et Jacob vbi primo dicit quod Jacob non ezau pertinet ad promissionem secundo probat per id quod deus et an corporalitatem etc. n. non dum nati fuissent etc. per id quod deus est presciens corporum morte i. sicut scriptum est dicit ergo non solum illa s. sara habuit super promissionem sed et rebecca gen. xxv. ypa dico habens geminos i. duos filios ex vno concubitu hic dicit quod mathematicos nec s. ad iram constellationis putetur hoc venisse quod vnus fuit bonus et alter malus concubitu de ysaac patris nostri i. institutoris nostri hic dicit nec ad iram parentum quorum vnus esset bonus alter malus crederetur hoc fuisse ysaac n. fuit pater bonus et rebecca mater bona et tamen vnus filiorum fuit bonus et alter malus. Ex hoc patet quod nec dispositio constellationum nec merita parentum sunt causa promissionis diuine sed sola electio gratuita et ita soli electi pertinent ad promissionem et in illis impletur et ita non excidit verbum dei ¶ **Cum enim non dum nati fuissent** hic probat quod iacob non esau pertinet ad promissionem et hoc non propter sua merita sed propter electionem diuinam vbi implicat in opere s. opinionem dicentium in illis impotentia quia cum non dum nati de meritis suis gratiam quia ex bonitate

dim est vocacionis tenorem quod maior
serviet minori predictorum racionem quod ut
secundum electionem etc. Dicit glossa cum glossa quare et nec
fuit promissionem cum non. non dum nati
fuissent nativitate ex utero sed iam con
cepti gen. xxv. aut aliquid boni
egissent quoad Jacob aut mali quoad
ad esau non dicitur enim habebat usum
libri arbitrii hic dicat ne collusio in
utero videntur mitti non non fuit me
ritum sed futuri signi non ex operibus
i. ipse merita precedencia vel concomi
tancia, sed ex vocante i. ex sola gratia di
vocantis dictum est ei s. rebecce gen.
xxvi, quod maior serviet minori. s.
esau Jacob serviet precepto eum
boni n. ex afflictione malorum proficia
unt decorum pacia exercetur apud eos
qui stultus est serviet sapienti vel quod
per dominica qui fuerunt de esau serviet
israel tempore david ut habetur ii regum. viii. In hoc con
figurabatur quod populus iudeorum qui fuit
antiquior in fide serviturus erat po
pulo christiano in minori sunt enim ut
ut dicit augustinus custodientes libros le
gis ad confirmacionem fidei nostre dictum
n. est in quod hic ante nati erant et hic
ut proposito dei i. divina prescia electi
onis manet i. intelligeretur in ampli
us solam graciam dei non secundum eorum me
rita. **Sicut scriptum est Jacob
dilexi.** hic probat idem per propheciam quod dictum
est per eorum mortem dicens sicut quod ita
dictum est de eis nascituris sic et con
scriptum est de malachia i. de quibus iam
mortuis Jacob dilexi ab eterno di
lectione predestinacionis et ex tempore dilec
tione presentis iustificacionis esau au
tem odio habui ab eterno odio reprobacionis
ex tempore odio condempnacionis. Illam sen
tencie fuit iudicium electionis minoris

et reprobacionis maioris ¶ Hic queritur si
deus iniusticia est in magna quod apud xv. non
contestabit iniustum ex quod ei accidit racio
ii. loquitur de iusticia sed secundum hanc de iu
sticia sed dictum ¶ Item super i. continuus dolor
quod nullus potest dolere continue racio con
tinuacio habitualis non actualis erat ¶
Item super i. optabam anathema esse apostolus
glo. separari a christo non sit separacio
a ipsum igitur ipse fieret optabat petrus
racio loquitur de separacione penali non cul
pabili et quoniam penalis non possit
esse in excupabili tamen potest quod vel
de anima post alia ¶ Item super i. qui
sunt cognati mei secundum carnem glo. eo am
plius vincendi quam abram. debet quod boni
exponi malis filius proponendi sunt
racio glo. hoc in intelligendum est ceteris
paribus ambrosius non loquitur in colla
cione universorum ceterorum ¶ Item
super i. et testamentum glo. novum magis
est generaliter quam iudeorum racio verorum
sed differentes iudeorum est quod eis mi
ssum generaliter est quamvis recipit
per eum ¶ Item super i. non quod excidit verbum
dei glo. non est valde dolendum
de hiis qui non sunt predestinati ad
vitam quam maior est causa dolendi
eis racio maior est materia doloris
sed minor fructus ¶ Item super i. qui
sunt filii promissionis glo. qui sola
dei promissione generantur in ysaac quam
nec ysaac gemens est sola promissione
sed cum actu commixtionis carnalis nec
sunt regenerantur sola gratia, sed cum confessio vo
luntatis racio hoc sola excludit causas ali
quas principales non sacras ¶ Item
super i. non solum autem illa glo. ipse nullum
meritum vel sui vel parentum aliquis eligeretur

s sola dei gra q g nllus pt mereri als
pma gram Ro l3 de electoe etna
no tpali ¶ Ite sup e. no ex opib3
s ex vocante glo bona ul mala no
erat futura n ex gra ul appoita ul
subtracta q malu meritu e ca subtractio
nis gre no eq. Ro ca de subtractu
gra vocat gma no ca ¶ Ite sup e.
scptu e Jacob dilexi glo. esau ul
subtracta gra p iusticia reprbac e
q ab eterno reprbacy e Ro. glo i ellige
de reprbacoe tpali no eterna ¶ Ite
sup illud esau odio hui q sap xj
nich odisti eoz que fecisti Ro. i esau
odio hebat culpam qm no fecit
no nam qua fecit ¶ Quid ergo
dicemus In pma pte huius capituli
expressit tristiciam magna qr hz de
gnali pdicoe sue gentis In sa pte
dit aliqua ca consolacionis quia hz
de pmissiu diuina p adimpletoe
i aliqbus ad xpm gus In hac tcia
pte deum excusat ab iniusticia et in
quitate sup pmiss vbi po iqrit
vtr deus iniqus sit su mitis Ja
cob eligedo et esau reprbado so
ondit q no e iniqus eligedo i. Moy
si. n. de tcio q nc e iniqus reprba
do i dt. n. scptura pharaoni. qrto co
cludit q vtrumq dependet ex dei
bnplacito i g cuius vult miseret
In pma pmo qrit so soluit i absit
dt g dig q. ista ita sit mitis iacob
elegit esau reprbat. Quid g dice
mus sup hoc nuq iniquitas e apud dm
hunc. s. sine mitis eligedo alium rep
bado aliqs inqui n. videt ut su ull
bonoz vel maloz opm h. n. s
mitis deus vnu diligat altm odit
hoc n. s glo. in eligit ea de mitis
actualib3 qua de pmiss absit ut
iniquitas sit apud deu deu xxxij
deus fidelis absq vlla iniquitate h
n. hunc elige sine mitis illu re
pbare videat iniqu no tn e qr ai
dico quē reprbat uel elige sn me
ritis hc q dico sine mitis pt deter
minare verbu apte supposita ul appe
apposita pmo. reprbat et eligit
sine mitis q no manz dm ad eli
gend. mitu futu s sua nna si
mili nc ad reprband ab eterno mo
net eu futu pctm s sua iusticia
s oo no reprbat nec eligit sine
mitis nq n. eligit ad glam uel
reprbat ad pena n hitaruq effm
eleccionis ul electionis precedenc ¶
Moysi enim dicit hic o. qmo e
iniqus deus in eligedo vp. aucto
ritate appo. so ex auctoritate appo
sit. suu co cludit i g. no
est volentis dt g. Moysi q. ut
no e iniquitas in dei electoe sed
pocius nna Moysi. n. dicit Exodi
xxxiij. Dra no e omno cad
i n. habet sic miserebor. cu volu
et clemens ero in quem in placu
erit s est cad sma dt mp mi
serebor hoc dupr le. pmo. sic mi
serebor in tpe gram apponedo au
miserebor in p sua ab eterno p de
stinado et mag prabo in futo
glam confendo aut miserebor h
in pnti gram apponedo et sic
consum gram in pnti ei q ab et
no p destinaui confam glam in

futuro ei tam gratiam contulero in presen-
ti, dulcis misericordia dei quos vocavit prede-
stinat, predestinatos gratificat, gra-
tificatos gratificat, predestinat ab
eterno, gratificat in presenti, glorifi-
cat in futuro. Secundo legitur sic miserebor
in presenti vocando ad gratiam cuius mi-
serebor, id est quem ab eterno prescivi ad me esse
conversurum, et miserebor parcendo in tempore
peccata remittendo ei, scilicet cuius miserebor,
id est quem scio post errorem ad me conversurum,
et hic modo secundum est secunda expositio prime glose.

Igitur non est volentis. Hic
ex auctoritate dicta concludit suum
propositum, ubi tangit meritum in tribus:
in actu volendi meritum excitantis ac
in actu currendi causa prima utrumque in actu mi-
serendi dicat glossa. Igitur quia ex mera
quos vult vocat non ex meritis non est
volentis hominis super velle bonum in-
tendere nec currentis super currere, id est operari
bonum. Philippenses ii: qui operatur in nobis
velle et perficere pro bona voluntate sua,
sed dei miserentis. Contra Augustinus glossa: si accen-
deris [illegible] non extenderes contra
gratiam [illegible] vocatus, post viam manda-
torum tuorum cucurri cum dilatasti cor meum.
Ex quibus patet quod talis non est apud illum
qui ex mera gratia et misericordia vocat ali-
quem bonum, ex hoc non est ei iniquitas
si deus Jacob reprobato alium electum
elegit ex mera gratia et misericordia. Ergo
apud deum non est iniquitas. Minor pa-
tet quia non est volentis neque currentis etc.

Dicit enim scriptura. Hic ostendit
quod deus non est iniquus Esau reprobando,
et circa tangit primo flagellationem Phara-
onis, secundo utilitatem flagellationis. Et est
duplex: prima est erudicio humana,
ut ostendam, secunda divina, ut
annuncietur etc. Glossa dicit ii. Hic explicat conti-

nuatur secundum glossam primo sic: quod non est iniquus deus
sive meritis eligendo, sed nec etiam iniquus
est sine meritis reprobando. Dicit enim scriptura.
Secundo sic: quod ita ex mera est velle bonum in
homine, quod patet in aliis qui sunt ex
eadem massa in quibus non est velle bonum
nec in Pharaone. Dicit enim scriptura Phara-
oni, id est deus in scriptura Exodi ix. Quia
superfluit movere verbi ydyomatis. In
hoc ipsum excitavi te. Hoc est lectura
uno modo est ibi excitavi, alio modo susci-
tavi, alio modo servavi. Primo modo legitur sic: In
hoc ipsum, id est in eandem maliciam, scilicet ut
de malo deterior fieres, sicut Apocalypsis ultimo:
qui in sordibus est sordescat adhuc. Et
intelligitur hoc non finaliter, sed consecutive
excitavi te, quia sopitus in malicia qua-
si malus eras, et quia sopitus, sed ego
ostendens signa per Moysen fui occasio
tue excitationis quibus malicie non
es conversus sed peior effectus vel susci-
tavi te, id est iam mortuum apud deum
dimisi vivere vel servavi te, quia iam reus
et morti adiudicatus excitavi, mirum
et hoc ut ostendam bonum, scilicet deus non
utitur malis ad perfectum bonorum. Et ecce
glossa: Hic non solum consecutive sed finaliter
ostendam in quo in te in durato vel
in te, id est quod te virtute mea, id est potentia mea,
completa in signum Egypti. Exodi v. vi. usque
ad xiiii. capitulum et patuit ostensione.
Annuncietur nomen meum in universa terra.
Ysaie xii: cantate domino qui magnifice
fecit, annuncietur hoc in universa terra, quasi
dicat: hoc non permisi ut fecerim sine ratione nec
iniuste. Ex quibus patet et eligo talis non apud
eum qui omnia facit iusto iudicio. Ergo
non est iniquitas si deus Esau et quem-
libet reprobum reprobat iusto iudicio. Ergo
apud deum non est iniquitas. **Ergo
cuius vult miseretur.** Hic quarto con-

cludit quod uerax cum electio quam reprobatio
dependeat ex dei beneplacito dicens
g° qui quia Jacob gratis dilexit esau
aut reprobauit cuius uult miseretur et
aciam apponendo et quem uult indurat non
impartiendo maliciam sed non apponendo graciam
bn aug° sicut sol elongatus sua
natura indurat glaciem non impartiendo fri
giditatem sed non apponendo calorem
¶ Dicis itaque michi hic est quarta
pars principalis huius capituli in qua post
reuellit obiectionem carnalis uolentis deum
de iniustia accusare ubi primo ondit
quod non est iniusticia in electione siue
reprobatione adulterorum i quod si deus bo
bonus ondendo In prima parte primo ponit
carnalis opponentem 2° arguit opponentem
i. Ohoho tu quis es tercio ondit stul
tum esse opponentem l nunquid dicit figmentum
Quarto exemplo minuit solonem i. an non
habet potestatem figulus Dicit ergo dicis ergo
ita cuius uult miseretur et quem uult
indurat et quia ita est dicas sicut quis in
o homo carnalis quod adhuc queritur hoc exponitur
letera sed quod hic uerbum queritur potest accipi i
personaliter uel passiue uel actiue primo
sic quod adhuc queritur i. i. quaeritur quare
s. unus est bonus alter est malus hic
uidentur esse ex sola dei uolutate
qui quem uult indurat et cuius uult
miseretur Secundo sic quod adhuc queritur
ab homine i. quare queritur aliquis bene bene
facere cum hoc non sit ab ipso sed a deo
tercio sic quod adhuc queritur i. quare queritur deus
quod homo peccat postquam constat ex uolun
tate esse in duracionem uoluntati n. eius
quis resistit. q. d. nullus. q. d. carnalis ex
quo uolutati eius nullus potest resistere et
obduracionem ex eius uolutate non
uidetur imputandum esse homini nec deus de
quo si faciat homo malum sed male
exponit hic n. siue uolutate dei
non sit aliquis bonus uel malus tamen quod
sit bonus est ex uolutate dei ut ef
ficacite principaliter et ex uolutate ho
minis ut efficacite secundaris quod autem sit
malus ex uolutate hominis sola
est ut efficacite ex uolutate autem dei
ut permittente et solum non ut efficac
te O homo q. hoc dicis sed nolo hoc
dicere quia o homo carnalis tu qui es
cuius ualor est puluis n. es genus
in. qui respondeas deo hoc dupliciter legitur
primo sic respondeas deo i. qui intelligas
que deus facit certitudinaliter enim intellec
xi quorum operum que facit deus nulla
possit homo inuenire racionem
sic qui respondeas deo i. qui rationibus
deum arguas Job xx. Non potest
respondere unum pro mille Ambrosius cum
per superbiam hominem respondet deo iniu
iusto malum bono imperfectum perfecto
infirmum fortissimo mortale immor
tali Seruus domino creatura creatori
Unde n. est intelligendum quod dicit abopposi
te et rationibus contra dicere quia go ho
ebes est non potest iudicia dei intelli
gere quia infirmus et fragilis non potest
cuius uolutati contraire Et non ondit quod
hoc nomen homo aliquid sonat imaginem
genus j. faciamus hominem ad ymagi
nem aliquid i prudenciam prouerbium xxviii.
qui corripit hominem i. prudentem
gratiam postea inueniet apud deum
eis prouerbium xx. noli arguere derisorem
aliquando in dignitatem eze. j. facies homi
facies leonis a dextris et cetera. in quo
significat dignitas euuangeliorum aliquando in
ignominia et contumelia sicut dum est

de deo potestate sp(eci)aliter contra Jo xix
Ecce homo glo(sa) exponit non clarus im
pio / aliquando in infirmitate et miseria
Job xiiij homo natus de muliere
brevi vivens tempore / aliquando in culpa
ut homo tu quis qui respondeas
deo ¶ **Numquid dicat figmentum**
hic ostendit stultum esse predictum opponentem
dicens / Numquid dicit q(uasi) d(icat) vere non potest
eum arguere / Numquid enim dicat figmen
tum ei qui se finxit .i. figulo quid
me fecisti sic q(uasi) d(icat) non nec sic debet
homo dicere deo deus enim figulus
noster est qui nos fecit de luto in formam
multiplicavit et gula curvatam refor
mabit in virtute sicut ostenditur Jere xv
iij in similitudine figuli hinc glossa
figulo non debet dicere homo quare
me sic fecisti quare hunc elegisti il
lum reprobasti / augustinus non potest contra
factorem suum opus eius conqueri / si enim pecus
loqui posset et dicere deo quare me
pecudem fecisti / tu iustum hominem fe
cisti non iuste diceres / O pecus tu
quis es qui respondeas deo etc. glossa vero /
Omne quod voluit facit et summo cum
potestate plenus est nec dicere ei quisquam
potest quare ita facis gratia exemplum infra
giles / ex actore nobiles ex nobis
ignorantes ¶ **An non habet po
testatem** hic exemplo ad predicta
in nunc solum enim sub similitudine eiusdem
in(teri)oris hominem actore .i. figulus
materiam .i. ex eadem massa formam .i.
aliud vas faciendum .i. in honorem .i. con
tumeliam dicit glossa an non q(uasi) d(icat) vere
non potest hoc dicere figmentum figulo
quia an non habet potestatem figulus luti .i. qui
operatur de luto ex eadem massa lutea fa
cere aliud quidem vas in honorem

.i. in usus honestos ut ad ponendum su
mensam aliud vero in contumeliam .i. in
usus contumeliosos et viles / ut ad
ponendum in latrina q(uasi) d(icat) potest hec facere non
vas quod factum est in honore potest de se ipso
gloriari cum de se non sit nisi lutum sed de
industria artificis nec vas factum in con
tumelia potest conqueri de artifice cum
sit de materia vili et ad vile opus ap
tum sit cum tota massa humani generis vi
lis sit ad dampnacionem subiecta propter peccatum primi
parentis / quod de massa illa predicans quos
dam vasa in honore predestinando
quosdam ad gloriam hoc est ex gratia ar
tificis non ex hoc potest homo gloriari in
se sed in artifice / cum placuit de ta
li massa tam nobile opus facere
similiter si ex eadem massa faciat quosdam
in contumeliam .s. quosdam reprobando
non potest conqueri de deo quia hoc est ex of
ficio masse corrupte que de se corrupta eadem
hec ut ex ea fiat talia vasa / gratia ip
sius apparet gratia in aliis iusticia co
ditorum de hiis vasis .ii. thi. ii. in
magna domo sunt vasa quedam in
honore quedam in contumelia ¶ No
tandum supra e. miserebor etc. quod miseri
cordiam eius dubitas est quia non oblivisce
tur miserer deus q(uasi) d(icat) non Nec quantitate
corrupta / abac iii. cum iratus fuerit me
recordaberis / Nec tempore terminatur quia miseri
cordia dei ab eterno usque in eternum /
Nec loco concluditur quia misericordia dei plena
est terra eius / in celo iii. Nec coactione
artatur quia cum vult miseretur / et quod
vult indurat / Nec multitudine lassatur
quia misericordia eius a progenie in progenies
luc. j. Nec inopia impeditur eph. ii. deus
qui dives est in misericordia / Nec ma

iore sentiunt miseracōes eius sup omnia
opa eius/ Nec adeo sepat qz ppriu est
eius semp et parcē/ nec indiscrete co
micat qz quibusdam misect quibusdam
no loquendo de mia saluate ¶ Nōn
dum g° q spāl miam spālr pcat/
vitꝫ. qmibus hom misect n. pmo
se metuēcium sicut pr filij timorosi
ps Quo miseret pr filiorum misertus
est/ Scdo se diligencium sicut hō q
pacore sui exo/ xx/ qui facit miaz
in milia his qui diligut eu/ Tcio
se expectatiu sicut diues expectan
tes ad hostiu egem ysa. xxx/
miserē mei domine te n. ex. Quarto
se de vote sequētiu sicut diues seq
tes egem ma. viij. misereor super
turbam et c/ Quinto huilr e suppli
cantiu sicut leo homs pcā mc
xviij misertus dns sui illius di n.
Sexto sibi famulācium sicut miles eq
sui de ve xxxij. et in fine sius do
misercbr/ Septio ve pniteciu sict
pr filij prodigij cap. xv. Classi
mus odio hnt ps misertus e/ Oc
tauo misericordiu sicut quilz silet
sui/ mc v. bti misericordes qm ipi
miaz/ ¶ Hec n. sut octo que planc
pvocat hoies ad miserēdu. s. timor
metuēciu amor diligēciu lan
gor expectāciu fauor insequeciu
clamor supplicaciu labor famulācium
dolor penitenciu dulcor misericordiu/
¶ Hic quert sup e. q g° dicemus glo.
su vllo mito hnc deus elegit illu
vepbat q repbare hoiem su mito
in iustu est R° dup e repbacio
dei quedam tpalis. s. no appo gre
quedam etna s. volutas no appo

nedi repbacoe tpali nullu repbat
sine mito aut actuali pcto i ad
ultis/ aut originali i pvulis re
pbone etna deus repbat sine
mito vel existencia vel psito futo
ita qponat q determinacio sine mi
to ee. vbu repbandi expte sup
poita/ No enim ad hoc mouet dm
pcta pvisa/ sed sua iusticia sed
no expte apposita no. n. repbat
vt futurum pcta essent repbacois
pcedencia ¶ Jte sup e. nuq in
quitas glo. iniqu videt ut su
ullis mitis vnu diligat alterum
odit sed glo. qmit addit quor
pp mita pvisa odit vel diligit g°
inq agit R° dup e odm sicut
et repbacio. s. tpale et e. ex mito p
cedit et etnu et de hoc distiguen
dum ut pmus qz si hec determinacio
sine mitis vllis determinet vbu odi
endi expte supposita vera e si expte
apposita fla ¶ Jte sup e. absit glo
Jacob pmaz elegit esau pusti
ciam repbauit/ q su vllis mitis
repbauit no g° pusticiam R° est
dupx repbacio sicut pmus/ ¶ Jte
sup e. miam pvabo glo. ibi miaz
pvabo q sao adme conuersa. hoc
est dare quidam dm e q g° pssa
mitorum e ea electois R° hoc pcia
pui laudu notat hic causam sz qdiz
co gruencia et concomitancia ¶ Jte
sup e. no est volentis glo. no ex libō
arbitio homs bonu volentis e
ipa bona volutas vel opacio qz
ome opus mitoriu ex volutate p
cedit R° in eligendum e no ex
libō arbitio pmo et pncipalr ut ca
pmaria sz qmit ut ca faia ¶ Jte

sup d. Jtem n scptua phaom glo. qua sb
tecta fuit mala q malu est ea sub
tractois gre no eq. Rº ablacnes h
no notat cam sed gmaz fine gcoma
cia ¶ Jte sup c. in pricipiu excecau
it te glo. in hac eadm malicia qt
deus no icitat ad malu Rº exca
tasse dr ad malicia consentire non
singlr ul occonar no divte ¶ Jte
sr c. que volt indurat glo. ob dua
tois mit in dening q sup eodm
no exopibz re glo. hic dnt q ds
repbat sine illo mito Rº No est
simile qr ob duracio tm tpalis e
i. no appo grc repbacio uo tpalis
r etna ¶ Jte sup c. tu quis es
qui vndeas deo qt Job xij vo
cabis ~~vonc~~ me r eº rndebo tibi
Rº dz homo deo vnde obe dicedo
s no q dicedo ¶ Jte an no ht po
testate figuli re q deus no est
actor mali gº no pt aliq vas fa
cere in gtumelia Rº cu dr q ds
pt facere queda vasa i gtumeliaz
pt in eligi ppo gincetiu ita q fac
tio respiciat sbm cu forma r sic
e fla ul diuisim ita q respiciat
sbm sn forma r sic est uac hc
idz glo. qm i paiz ad originale pec
catu ome pares erat qt gauipia
q s. aug est pctm originale e
no equal in oibz Rº in qui exada
tendiuat equal e r sic est origi
nale pctm ex q liate uo sbiecti
ht u. malios sit mior s hec pena
e no culpa ul expte ¶ q usione
s. in qm culpa equal est expte uo
q usioms in qm pena r equal est
¶ **Qd si deus voles ondere iram** Su
pius pbat q iniustia no e i electoe sine
repbacoe p volop hic ont q nº i elec
tone sine repbone adultop quia
mlta bnficia cofert eis r mlta ma
la eop sustinet vbi pº oc effectus mie
dei respcu omi sº spalr in vocatoe
genaim i quos r vocauit no solu
ex iudeis tacio i pacla cousione
iudeop i ysayas aut clamat pro
isrl quo in quit gnalem tom vo
cacois genan r repbacois Ju
deop i q gº diacmus Jn pa pte
pº tangit effcm mie respectu re
pbop sº respcu saluadop i ut
ondet diuicias dt gº q si deus
hoc dupr lez vno mo de onfione ire
in pna alio mo in futo pmo sic q
ia ousum e q deus no eet iniqq
r si mr boni aucret homi dat a
mlta r iniquitas q ps q dices
suple uel si est ibi quid suple dm
dices q. d. no potes dice q deus
iniuste agat si deus voles on
dere repbus ira s. pena etnam
qua eis rebuiat qua quidm onc
eis uel ipos puniedo ul alios
coram eis sicut onc in egipto phā
oni mltas plagas r nota face po
tenciam sua qua mala eop ad bom
electop ordinat Si n. e mag
potencie bona face maioc potec
e mala ad bonu ordinare sustinu
it in pna tpe in mlta pacia exp
tando s. ad pmaru vasa ire i. of
fense diuie gtecana ipos s. repbos
que sut vasa sup que effudetur
ira dei s. e. ps Effunde ira tua i gen
tes que te no nouint apta ppio mi
to in i eitu dapnacois etne phib in
quop finis in teius e gº fuaro ds.

reprobis pena ondit ut corrigat ma
la eorum in bonum ordinat eos deus ad
penitentiam expectat quo iniustorum agit
cum eis non iniuste et si non corrigunt
iuste dampnat sustinuit inquam ut osten
deret in presenti per iniuriam quam facit rep
bis divicias glorie sue i. copiosam et
gloriosam misericordiam suam in vasa misericordie con
tenta i. in electos ipsos s. in presenti per
malorum persecuciones purgando que
vasa preparavit i. ab eterno elegit in gloriam
eternam habendam non in contumelia feli
ces electa quos pervenit electos divina
unde dicit vasa misericordie comparantur in electa mi
que notantur in ut ondit divicias re se
quitur gloria eterna unde addit que preparavit
in gloriam eterna bonum predestinavit ab
eterno gratificavit in presenti glorificavit
in futuro / Secundo legitur sic quod si deus
i. quid dices si deus volens ondere
futuro iram i. penam eternam in reprobos
quos male usos pacia sua eterna
dampnavit et volens notam facere in
futuro potenciam suam in salvandis quos
tunc per potenciam suam glorificabit /
sustinuit in presenti in multa paciencia
vasa ire i. reprobos apta in eternum
gehenne / Sustinuit inquam ut osten
deret in futuro divicias glorie sue
i. copiosam et gloriosam misericordiam suam
in electione et glorificatione divicias di
co reponendas in vasa misericordie i. in elec
tos que vasa preparavit in gloriam eternam
habendam non in contumelia magna
differencia inter reprobos et electos quia illis
ondit iram istis gloriam illi dicuntur va
sa ire isti vasa misericordie illi apta in
gehennam isti preparati in gloriam eternam /
¶ Quos et vocavit hic ondit effectum
misericordie specialiter in vocatione gencium primo
quo ad existenciam secundo quo ad evide
nciam ibi et erit in loco / In prima implicat
effectum misericordie quia attrahit talem qua
vocat generaliter quia non solum Iudeos sed
gentiles vocat quia sicut in osee dicit /
dicit quos s. electos et vocavit in
tempore predicacionis ex tunc per inspiracionem
in tunc non solum ex iudeis sed et ex
gentibus unde actuum xiii. exierunt in
vicos et plateas civitatis precones iudi
per plateas laciores gentiles in
telliguntur / vocavit in qua ex gentibus
sicut dominus dicit in osee propheta osee
i. vocabo non plebem meam i. ge
tilitate legibus meis non subditam
plebem meam i. gentilitate legibus
meis non subditam plebem meam
ut me per fidem cognoscat quam
prius non cognoscebat et non dilectam
meam dilectam m. ut s. per caritatem
firmant / qui prius non firmiebant
et sic que prius dilecta non erat dilecta
fiant et non misericordiam consecutam ut s. ad
gloriam pervenirat qui in miseria erat /
felix vocacio cuius impleccionem fides
inchoat / caritas informat gloria
consumat vocabo quo non plebem
meam plebem meam per fide non dilectam
meam dilectam meam per caritate non
misericordiam consecutam misericordiam consecutam per
glorificacionem / ¶ Et erit in loco.
hic ondit effectum dicte misericordie quo ad
manifestacionem et primo implicat que
verum temporale gencium secundo invitaciam
ostensiorum per verba ibi vocabuntur filii
dei quod et erit hoc quod dicitur in loco et in
toto mundo vel in iudea vel gentiles
specialiter habebant in obprobrio tibi dictum
est eis gentilibus s. ex propheta deum non ple
bs mea vos quoniam ibi vocabuntur a toto
mundo vel ab ipsis iudeis filii dei

bini ad diuinu[m] y doloru[m] cete mutacio magna u[e]l q[uod] p[ri]us no[n] erat s[ed] dicit[ur] et filius / Nota d[e]n[ique] q[uod] t[ri]plex e[st] filiacio dei q[uia] dic[untu]r hom[in]i filii p[ri]ma p[er] nat[ur]alem g[e]n[er]acio[n]em in hac e[st] bonus filius qui e[st] ab et[er]no a p[at]re ete[r]naliter genitus ps. d[omi]n[u]s dixit ad me filius. ysa. vij. ecce virgo concipiet et c[etera]. ab angelo p[ro]missus luc. j. ecce concipies et paries filiu[m] de virgine natus / m[at]h. j. peperit filiu[m] p[ri]mogenitu[m] / hominibus datus ysa. ix. paruulus natus est nobis et filius datus e[st]. ab hominibus occisus m[at]h. xx. ecce ascendimus Jerosolima[m]. in regno d[omi]nans cu[m] suis fidelibus m[at]h. xix. cu[m] sedit filius hominis et c[etera]. heb. j. nouissime locutus e[st] et c[etera]. Beda filiacio e[st] p[er] sp[irit]ualem adopcio[n]em in h[ac] sunt multi filii q[ui] adoptant[ur] p[er] imitacionem vel caritatem in credendo gal. iij. omnes n[am] filii dei estis p[er] fidem in xpo ihu Jo. j. dedit / caritatem in diligendo eph. v. estote imitatores dei sicut filii k[arissi]mi et ab sub ditis in obediendo et c[etera]. iij. filii sapiencie eccl[esi]a iustoru[m] et nacio illoru[m] obediencia / paciens i[n] conuersando m[at]h. v. b[ea]ti pacifici q[uonia]m filii dei vocabunt[ur] et nunc et semp[er] paciencia[m] sustinendo heb. penult. q[uod] si extra di[s]ciplinam estis adulteri et non filii / ame in paciendo luc. vj. eritis filii altissimi q[uia] ipse benignus e[st] su[per] i[n]gratos m. prim sunt filii lucis eph. v. sic filii sponsi luc. v. tam obediencie i. penitencie q[ua]m pacie[nci]e / luc. x. q[uia] non sto[r]o ... ij. f. sexta obedi ysa. v. filii n[on] debet p[at]res recognoscere diligere obedire et concordare corrigi imitari Tercia filiacio e[st] p[er] g[e]n[er]al[e]m p[er] restitucio[n]em / In hac sunt pauca filii sed b[ea]ti q[uia] coheredes in eod[em] regno non filie sup[er] iiij. q[uod] filii et heredes heredem quidem dei / cantores in eod[em] choro cu[m] ipso ps. ym[n]us o[mn]ibus s[an]ctis eius filiis isr[ae]l p[o]p[u]lo ap[ro]pinq[ua]nti & Conuiue in eade[m] mensa cu[m] d[omi]no ps. filii tui sicut nouelle oliuaru[m] luc. xxij. paringz sc / Co[m]meti in eod[em] cubili cu[m] sposo luc. xj. p[ue]ri mei mecu[m] sunt in cubili / In signia eod[em] no[m]i[n]e cu[m] deo ps. Ego / dixi dii estis et filii excelsi omnes

ysayas aut[em] clamat p[ro] isr[ae]l.

hic ost[endi]t sp[iritu]aliter effectu[m] in [?] paucitatem [?] conu[er]sione aliquoru[m] iudeoru[m] v[e]l ost[endi]t p[ri]mo q[uod] aliq[ui] ex iudeis conu[er]tent[ur] et saluabunt[ur]. s[ecund]o p[ro]p[ter] q[uod] saluabunt[ur] i. liberu[m] n[on] consumat[ur] toto q[uod] aliq[ui] de ip[s]is nascent[ur] i. et sicut p[re]dixit ysaias In p[ri]ma implicat tua salut[em] aliquoru[m] certitudine q[uia] ysaias clamat dup[licem] nadoru[m] multitudine[m] q[uia] si fuerit n[umer]us et c[etera]. paucitate saluadoru[m] q[uia] reliquie salue fient de q[ui]b[us] ysaias q[ui] ita dicat osee de gentibus ysaias at clamat i. aperte et publice p[re]dicat. p[ro] isr[ae]l i. p[ro] iudeis s[ed] p[ro] q[ui]b[us] fuit / n[umer]us filioru[m] isr[ae]l i. totius gentis iudeoru[m] tanq[uam] harena maris i. innumerabiles sicut harena maris u[e]l admodu[m] harene sterilis absq[ue] humore gr[aci]e et fructu boni op[er]is tamen reliquie i. pauca q[uam] nobis d[omi]n[u]s reliquit cu[m] alias reprobat u[e]l reliquie i. q[ui] ab aliis relinquunt[ur] q[ui] viles et pauca salue fiet ut p[at]riarcharu[m] imitatores ysa. x. viij. et erit sicut colliges spicas in valle raphaym et c[etera]. **Verbu[m] enim consummans.** hic ost[endi]t q[ua]liter saluabunt[ur] q[uia] p[er] conu[er]sionem ad fidem xpi

in p dicatoe c lviij v comedat c lv m v.
legib qr pfectus i 9 sumans 9pen
diosi9 i. abremas 9mis i meqnite
nobilius i. fiaict dns sup trrz p
fa9 itute cope diosi9 brevitate/ Co
mum9 qr om creatue dat mobili9
qr a xpo in mediate e ditu no sit lex
vetus dt g ubum n. q. t ic salue
fiet ubu n. q. i. c lvi consumas qr
pfcaz cosiliorp addens ch c xix.
si vis pfecty ee qr ad pfcam gle
ducet ch v ult. Cum credidit t bap
tisaty fuit salvus erit / t abunans
qr oia legalia in xpo tmnavit fa
ciet sup dns meqnite i. i eqlitate
qr equale pori ubo. s. legi existit
in itute lig mmg sit mole/ Est n.
vota in vta eze. j. vetus in novo ul
abremas i eqnite qr q equm e reg
9me omib; retinet s. pcepta mo
ralia q aut figuatium vesand. s.
cirmomalia qr sup dns trraz consu
xpe bar in. p9 hc in trr visus e
qui p9 p moysen dedit vbu legis
plixum fiaict ubu abreviatum
verbu s. c lviij q ic e ubu abre
matu qr q in lege papiebat/ to
tu in uno smone copletat gal. v.
oib lex in uno smone copletur/
Nō Diliges pxim tuu t c. ¶ Non dm
sup c. t eit in loco q ctra chatho
e locus iste que e locy venandy
t visitandy/ qr e locy adopcois t re
cepcois quo adpctores locy recor
dacois t orois quo ad pnitentes/
locus imolacois t recreacois quoad
pfctos/ Est g ctra chatho / pmg locy
adopcois quo ad pvulos q p baptm
desiliys pcti fiut filij dei deportati i
fea trasfeiunt ad pallaciu pa dis gen
xl viij. Isti sut filij mi quos donavit
m dns in loco isto t c. Scds locy
recepcois quo ad adultos si salvat
i homa de corpales q plures spi
tuales p sacm pnie Exo. xx j/ co
stitua tibi locu ad que cofuge debz
homicida ps Esto. Tercio locy re
cordacois pnitetibz bnficia di re
colctibz ut passiom vni i. ctmtur
crux t alia signa ysa. xxvj. figura
illu pax illu in domo fideli t c.
Qrto locy adoracois i vndacois
in gratiz acciomibz sicut paupes
venuit ad hospitaa dimitu ut gra
cias agat t fia lius alia inpe
tret/ ps Introibimg in thabnam
ps i oi loco/ Qnto locy imolacio
nis pfctis ut sacdotibz q i imo
lant t offerut hostia deo pir/
gen xxij pgetes venut pir.
ad locu q ondcrat cis dns t c/
Sexto locus recreacois t refect
onis quo ad omes i n. expo. sexc
in abium in solaciu ut ondat ex
treme dilcons signu/ ps das re
git me t nich m deeit Ve dns
est in loco isto gen xxviij. f. i.
tenet. n. 9silm prat cosilm agt
colloquiu pbet solacy mittit au
xiliu parat co miuny t io t libe
tius debe9 frequetare ¶ Et si
cut periit ysayas. hic on
q ab dapnavet Judei s. u con
uerterint ad fide xpi p c lviij di
wlgatu u tangit c lvij. amore
dns sabbioct miny fine tplice
s. tplice libacom p. apcto cot
fidem i sicut so domi s. apcto 9
mores i. t sicut gomora/ tcio dex
na venusqz i. siles t sicut dt g

z sic. q. z de sicut dm eit nccm
quia sic p dyo ysaias ysa. j. ni dns
sabaoth i. uirtutum vl exercitum sub
dite aut ei exercitus angelorum hominum
z demonum io di ysa. vj. Et ubi s.
sicut dns sabaoth reliquisset nobis
semen i. vnum electum vel luc. vnum vl se
men i. xpm de quo gen xv. In
semine tuo benedicentur omnes gentes
vl semen i. reliquias salvandas
ut aplos ysa. lxj. Isti sunt semen
cui benedixit dns facti essemus sicut
sodoma que in scriptura muta i. vm
ti ad confessionem fidei z laude dei sap
iencie / dum medium silencium tene
ret omnia z nox z c. et sic gomo
rra que in scriptura aspera silex fuis
semus aspera s. spinis z tribulis vi
ciorum qr terra nostra in cultu n. aliud
quam spinas z tribulos i. peccata minora
z maiora pullulabat gen iij. spi
nas z tribulos germinabit tibi dicta
sicut z similes ut condat silitu
do culpe z pene sm glo. ¶ Quid
ergo dicemus. Hic inquit rom
generalis reprobacionis iudeorum z voca
cionis gencium z primo vocacionis gen
cium sm reprobacionis iudeorum i. isrl
no sectando legem iusticie / In prima pec
primo quit premissarum auctoritatum
intelligenciam sm o. intellectum premi
auctoritatis s. q gentes apprehenderunt
iusticiam i. quod gentes que no secta
bant iusticiam / tacio quia iusticiam q
uium i iustia que no ex fide e de g
quod quod dicemus q i. dicit apostolus quid g
dicemus q lic. s. intelligemus hec q. d.
vaqr dicemus quod gentes que no sectabant

iusticiam legalem per opera legis qr ex
legalibus no ire di debat iustificari ap
prehenderunt finaliter z subito iusticiam
euuangelicam vsi m. consilio sunt / pte / apprehe
dite discipulos iusticiam que no qualiter
cumque sm veram s. que ex fide e de s.
mathei vj / primum querite regnum dei z
iusticiam eius ¶ Isrl' vero secta
do legem iusticie. Hic ponit generalis
reprobacionis iudeorum vom v p. ont
quod isrl no pervenit ad veram iusticiam sm
reddit causam i. qr no ex fide sm ex operi
bus / tacio quod pocius exortati sunt perfi
fidiam i offenderunt in lapidem / dic /
isrl g. q i. gentes apprehenderunt
veram iusticiam isrl uo. i. mlat. ex
isrl sectando q. adverso qr litteram
sequebantur no in legem iusticie i. le
gem moysi que si bene intelligatur
est lex iusticie sm in perfecte vl legem
iusticie i. legis iusticiam superficiales
no tamen in lege iusticie vere z perfecte
i. in fidei i. vanc q iram no pervenit
z bene dicat sectando qr sequendo nunquam
attigit veram iusticiam qr sup no p
venit. qr no ex fide sup querebat
iustificari se d ex operibus legis que de
bat iusticiam sive non in querebat
sed sacramentorum lectura sm exteriorem su
perficiem preceptorum corticem no intellectu
re debat ¶ Offenderunt enim in
lapidem offensionis. Hic ont
quod iudei excecati sunt per perfidiam v o.
quod xpus est offensio malis sm mo hec
q e ruina causa bonis i resurreccio qui
credidit i eu / In prima primo apponit vi
tute s. quod iudei infideles offenderunt
in xpm sm creat hec per auctoritate
i. sicut scriptum est dic g. offenderunt.

.n. q. no p venevit in viam iustitie s
potius offenderit in lapidem offen
sionis .i. in xo qui dr lapis pp ter
virtute et firmitate s offensionis pp
adventus sui occasionem et humilitate
que fuit occasio offensionis eis de
bat .n. xm venturum s no in ta humili
statu pp q in ipm excecationem pas
si sunt sicut in primum lapidem exce
cavit .n. eos calliditas malitia eorum sap.
ij. et sicut in eu sicut in lapide in
pegit hic e lapis de quo ps. la
pis quem reprobaverunt edificantes lapi
dem im q offensionis sicut scriptu e
ysa. xxviij. Ecce pono i syon lapidem
.n. nasa fictio in syon .i. in iudeos la
pidem offensionis .i. xm ad q offe
dunt mli in pnia paulpa et petrum
scandali malis .s. in futuro ppenam
qu ut s. pec magna cotet iudeos
.i. corp xo. pec ar. erat xe ul quia
lapis dicitur polit9 petra i polita
io xpe dr de petra an polita an
.s. statu passionis et glificationis lapis
p9 politam passionis s. glo. et i utroque
statu fuit iudeis occo offensionis
et oīs sive iudeus sive gentilis qui
credidit fide formata no tm ei ul
eu no confundetur in futuro ps. dn
si qui expectant te no confundentur ¶
Nondum sr l. lege iustitie q lex
eum9 hys nominibus appellatur s3 lex
fidei et hoc q illuminat intellectum p fi
dem sup in ex clusa e glico tua
p legem fidei lex spc dicitur et hoc
quia unificat affectum p amorem s in.
lex spc vite liberavit me a lege pb
4 m. lex clemencie et h q p dicat i
dulgentiam gen. xxxj. lex clemencie
in lingua ei9 lex libertatis et hc q
tollit pcti servitutem Jac. j. q pro
spexit in lege pfecte lex iustitie et
hc q credat opem ut ad lege
iustitie no p venit hic quitur sup.
dicta mie glo. quanto magis boni tri
bulationibus amaris exercentur tanto
pores et meliores reddunt q g lau
rencius fuit melior et pmor Jo
hanne e hic xo. lo. tercium pauibus
Jtem id glo. quibus deus infert
gram qui coactus ut paulo q deus
no vult coactum s. mea xo. No fuit
coacto sufficies s inducens Jtem
id glo. p sciens deus alique ma
le voluntatis futuros no huit eos i
uno bonorum g p scia peccatorum fuit
ea reprobationis q e eod. et glo. id
xo. hc preapi p scire no notat
hic cam s concomitanciam ¶ Jtem id glo.
Justicia dei no p scia ea est qr ad
apc dm sit dignus dicitur q p destina
ad eat gram et glam xo lo. de
p scia sup cognicionis no applicat
nis q e p destinatio ¶ Jtem sup e qd
et voca glo. p voluntate quorum nulla
mita dia pnt q p volunte vapa
tus debet pnimum dicitur e me g
hunt aliquid muti xo. no hunt ali
qd mitu pprum sed alienum .s. x
¶ Jtem sup c. si fuit unus glo. lig
sunt immutabiles q oia consistunt
in uno sap. xj. xo. immutabiles st
in se s. in mutabiles nob ul dif
ficile mutabiles ¶ Jt sup c. ab
breviat glo ut compendio fidei
p gram salus q fides sola non
salvat sine operibus Jac. ij. xo. hic
lo. de fide formata que opat

p̄ uo p̄bar

p dilccom ¶ Jte sup l. incq te glo
quia mo alia retinet figas resan
dit q cera retinuit decimas pri
micias thurificacom ro noreti
nuit hic ut figalia s ut quetcia
ritu novo ¶ Jte s r. viii brevi
atu faciet glo. q vbu antiqm q fa
tit deus/ go eloqm e legi qnim q
ez e q. vota in vota. i. novu testa
mentm in veteri/ ro obsuacia cara
lis qvia e elo/ Intelligecia spua
lis qucit ¶ Jte s r. i dos exa
tum glo. u p aplos e alios bonos
pdicatu eet vbu dei gentes pvsset
q pdestiati erat go no pvsset/ ro
pdestinati erat/ go salua di unde
alr pvsset/ Supposito q deus al
no pvidiss ¶ Jte id glo. n dns
reliqsset nob semie qn alios ex
cecavit q Jo. 1. illuiat oez hoiez
ro excecasse dicat pmissive no
effective qz apposuit lum grc/
no co qr digni erat/ Jte sup r.
isrl secta do lege iustie glosa
iudeos umqm attigit spualem i
telligecia q in iudeis inlafuit
viri pfcti ro lo. deinde co sed
carne no s spm ¶ Jte sup r. i
lapide offensionis glo. xo latet
in humilite habilis fuit offende
go plunt/ scandalu activu non
passivu ro actiua h resoluen
da est in passivaz ut sic s s no q
habilis fuit ut ipe eos scanda
lizaret sed ut ipi suo vicio scan
dalizarentur in eo.

FRatres volutas quid'
cordis mei est. Supi
a pncipio pcedes capitli o.
aplus affem ad iudeos in hc q do
let de eorz p dicoe h o. id. in hoc
q orat p eorz salute. primo orat
ut relinquent errore s. sb dit
errorz mai festacoz i fine. n. legis
xo tao hortat ad fid. i. s q dit scp
tura/ Certo ont no credeam in expau
sibilite i quo go in vocabunt eum/
Jnp p. o. de q orat p eorz salute
s o. q iustu est orare i testiomu
em phibeo/ z o q r e ncte i. ignora
tes. n. dei iustiaz/ Jnp o. q passioz
sua in. iuo in affectu i. fres i affectu
i. volutas quidez cordis i affectu
i. e obsecracio/ ¶ In fructu i. i salu
te. go fres q. ita dixi q offenderunt
in lapide e c. h aut dico no ad e
oz exacitacom s ad eorz correcc
com/ ma fres volutas quid cor
dis mi. i. volutas vera e no fic
ta. i. vm desidiu de intimo cord
pcedes e obsecracio que e potissia
spes orois que fit pvelz difficili
bus ¶ Est. n. obsecracio oro cum
adiuracoe sit ame pillis iudeis
i salam. i. ut credat e saluet tag
a hic dupx genq orois. s. mealez
e vocalem/ e ppont mealez vocali
tamqm meliorez. i. cor xiiii orabo
spu orabo e mete/ Testimonium
em perhibeo. hic ont q iusti
e pcis orare e est sua vd talie p
illis q cerit zela do iustiaz di/ iustm
corrue sed tales sut iudei q repu
tant bene face e crede q no fuant

s' pilleb nist'ꝰ est ornre rhc e qꝫ
dicat testimoniu n· iustu e ut sic
dr testioꝰ· n· phibeo illis ego a'
cib cosilio qꝫ emulaco quid'.
di hnt· i· zelum dei ꝫ ꝑ no sciaz
· i· no discrecio ꝑseqndo· n· xꝰ exx
anos arbiterent se obsequiꝰ pstare
do/ Jo xvi· talem emulaco ꝛ
apcehebat sic dt gal· j· amplis
emulator existens ꝑuarꝫ meaꝫ tra
dicionu hmo stultꝰ em· lege
venare ꝛ drim legis pseqa ¶ Ig
norantes enim dei iusticiam hic
on' qꝫ necte e ꝑpeis ornre ꝟ tan
gut tria adiutorio in digeccia/ Ce
citas· n· intellectu qꝛ ignorantes/
ꝛ3 mala volutas in affctu qꝛ sua sta
tuere que inobediencia in effectu quia
iustie di no sut sbiecti dt gꝫ igno
rantes q· ꝛ vere no ꝫ· sciaz qꝫ patz/
Ignorantes em dei iustciam no sua
ipe iustus e ꝫ qua deus ꝑfidez iusti
ficat/ ꝛ sua querentes statuere/ quez
obsuancijs carnalibꝫ hebꝫ/ xx/ sola
modo in cibis ꝛ potibꝫ ꝛ in varijs
baptismatibꝫ/ ꝛ dt sua/ no qꝛ lex ab
cis institua sit ꝫ qꝛ sinis dibus
attribuebat eiꝫ impletionem iustiae
fidei· i· fidei iustificantes no sut sb
iecti cu tn deferet sꝫ· ij cor x/ In
captiuitate redigentes em i tellectum
ꝛ obsequi x/ Infelix aia cuius vol
bilis exceccat pignorancia dei con
cupiscabilis depriuat pmalicia ꝫ
ita ꝑprij irascabilis eleuat ꝫ obedi
enciaz fidei ¶ Nond'ꝰ e hic qꝫ est
nō mlapx iustia videlicz hois dequa
ysa· lxiij· Oms iustie nre qꝫ pans
mestruatꝫ ꝛ hc est modica vana nlla
modica in utute io apo· ult· iustꝫ
iustificet ad huc ꝛ i· pe· iiij· ꝛ si iu
stus vix saluabitur qꝛ iusticia
hois no suffiat sn gra· vana i
intecone Jo· pꝫ Cu accepo tpe eo
iusticias iudicabo/ nlla in cotpatoe
Job xx/ nuqꝫ iustificari potit ho
copat dee legal ꝛ hc est in fima/
diminuta in pfcta Infima v· que qꝫ
no cosebat/ ꝫ cap· xx/ isrl sectado
lege iustie in legem pits puc· i· i'
tificat/ que no pucit/ diminuta
v· iustie e vinꝫ/ aqua defiebat
io mt· v· n hundauit iustia vra
plusqꝫ scribaꝫ ꝛc· Inpfcta v gle
ad qua no ꝑducebat sicut dicat glo·
sup l· moyses· n· scripsit qm iustia
que ex lege dei qua iustificat ꝛ h
in mltꝫ consistit/ que reqruut
adhc qꝫ ho sit iustꝫ ap dm que
sut viij/ pmo mortificacois car
nis ysa· xj· cit iustia cingulu lu
boꝫ Scdo· virtus pfcte hmilitatꝫ mt·
iij· sic decꝫ nos imple omi iusti
ciaz/ 3° sinias qꝫsacois exterioꝫ
luc j· In sicitate ꝛ iustia/ Quarto pu
tas qꝫ scie in teriorꝫ luc j· erat ambo
iusti ap d· Quito zelus ꝛ emula
cio vitudis ꝛ vitatꝫ eccli· iiij· ꝑ
iustia agoniȝare ꝑ aia tua ꝛ usqꝫ
ꝛc· Sexto inflexibilitas qꝫstancia
mentꝫ pu· xij no qꝫstabit/ Septio
cofidencia scuritatꝫ pu xxviij/
Justꝫ qꝫ leo qꝫ· Octauo ꝑpositum
ꝑseuancie finalis eccꝫ· iij· fili acce
dens ad suitute di sta in iustia
ꝛc ¶ Finis enim legis xpc
hic manifestat corꝫ errore qꝛ ex

ex fide xi iusticia no ex lege tm e
dut toe m contrarii q o erat v hoc
ons po qr xs t mia t lege ho quia
no dabat eterna salute i moyses
em scripsit z o qr fides saluat fide
lem et dapnat infidelem i quia
ex fide e iusticia dt g fiug n q et
ue no st iustic di sub dia ymo ig
nat ea qr ignorat xm qui e finis
et ignorato fine ignorat ea que
sut ad fine vn dt finis n legis
xe finis no consumpcois ~~cn d~~ sic
finis candela s consumpcois ei v
No veni solue lege s adimple
vn finis sicut finis melior est
hys que sut ad fine ita xe lege
xe dico valens ad iusticiaz i adiu
stificacoz omni credenti tam in deo
q generali tangit g o legis recitans co
sumatore qr finis legis xe q sua
tors dalitate qr ad iusticiaz vali
tatis gnalitate qr omni credenti fi
nis g xe qr finit et termat quo
ad cerimonialia et qdam alia Sic
dr finis omnino ut puerys linee
gal v si cruca dimi xe nichil nob
pr qr impleri facit et tpapit quo
ad moralia Sic o dr finis imple
cio mencia i chri ç finis pepacta
vitas ç i xim qui diligit pxi in
lege implet quia pmissa ex le
ge in scipo soluit Sic dr finis
causa finalis vn ples pes iau
dant in fine i xm quia oia imple
uit et pfecat Sic dr finis consumacio
ei V no veni solue lege et c
Sic g o finis dr eius opis Jntencio
implens solucio pmissionis
consumacio pfeccoibus merito xe dr
finis legis Moyses n scripsit

Hic o q lex no dabit eterna salute et
sua io q meret vita putez tm non
dat eterna s lex erat hmg g o et c et
hc e dt moyses n scripsit leu xviii
et x iiii iiii qui hoc q feat qi pse et
in gra iusticia qr ex lege e que co
sistit in carnalibz obseruacis viuet
in ea vita nate i no occidet q n
transgredicbat ea occidebat hebr
x irrita quis faciens lege moysi
absq absq ulla miseracoe et c Non a
dabat vita gre qr ex opibz legis no
iustificabitr omnis caro s in nec vi
tam gle qr lex ira opat s in

Que a ex fide est iusticia.

Hic oe q fides saluat fidelem et
dapnat infidelem v po ot q sal
uat credetem so q dapnat non
credetez i a quis descendit i ab
yssum Jn pa po excludit erro
rem negancium glorie pmiu so o
i gentes s erraciu i iudz xm de du
ce dt g qui a ex q ita dt moy
ses de legis iusticia de iusticia a q
ex fide e dt s de vt xxx ut
ipa iusticia que ex fide z dt s in
corde hominis ne dixis et c hc
dup r legi vno o de quoaliq hoie
gnali s o de xo spa r pmo sic ne
dixis o in corde tuo i n sal
tem cogites qr puse cogitacoes
separant adeo sap i quis ascedit
in celu p iusticia s fidei obseruata
q nullus noli hc dicere q nullus asce
dit in celu p iusticia fidei obseruata
ta qn ymo fides saluat fideles
qr id i hc dicere e xm de ducere i deor
sum ducere i dicere xpm no ascendisse

in celu s. n. mebru no ascedit n. cap
ascedit mebru n. seqt caput sz hc
e inducienb dic s. q xo no ascen
dit g. rpmu **Aut quis desce
dit in abyssum.** hic o. q iusti
cia fidei dapnat no credetes vi sic
pus p. dehortat errore negan
cu malorp suppliciu s. o. i conue
menb hc erraciu i hoc est xo ex
mortuis dicat g aut quis descen
dit q. aut ne dixis simli quis de
scedit in abyssum i. in i ferni pu
sticia no frustra q. no dicas q nlls
quinymo iusticia fidei in fideles dap
nat qr hc s. dic e xo amortuis re
uocare i. crede xpm no fuisse
mortuu nc ad inferos descedis
se p captiuorp liberacom s. n. nlls
i descend no fuit neca xpm mo
ri r ad inferos descede p caP
tiuorp liberacom sz hc e manifeste
flm g. r p. In prima uo horp m
horp quer. eccl. v. quis sat si spus
filiorp adam ascedit sursu r spc
iumetorp descedit deorsum hoc
faciebat qui dicebat ap. xp v. Ibut
hij i supplicia etna iusti aut i vi
tam eternam r tagit hic articlos
deteminacoe p hc papue mo ho
adbonu ho le sic r q i u d. re dd.
ne dixis in corde tuo sic crede do
qs ascedit in celum q nlls ho
nc r ipe xo de quo vos p dicastis
q ascedit id dic xo e re duce deor
sum s. duce i. dic xo no ascedisse
q flm e s i. ps ascednes xo i altu
cap. du. r assupmo celo e gsio eius
tot sub eis r e. a ne dixis quis de
scedit in abyssum q. nlls dt nc r

xpc hoc dic est xo amortuis reuoca
re i. xo mortuu no fuisse qr mortuus
descedit ad inferos q dic flm e
s. i. ozc xiij. ero mors tua o mo
rs morsus tuus ero in fue hcā
fides xo r amacdi que r de gloria
vrificat hn dt ne dixis r e popa
xo vrificat hn dicat hc e xo de du
cere simls de gehena vrificat hn
dt aut quis descedit popa xpi
vrificat hn dt hc est xpm ex
mortuis g. no despes qr da br
gla no dubites qr xo ia e i illa
no psumas qr in flige gehena
nec dubites qr xo fuit in illa quo
ad locu no quo ad pena **Sed
quid dicat scriptura.** hic r ca
ps pncipal huius capitli v hortu
ad fide r p. tangit crede di vom
s. crede cam valicate i q si cofire
avis ore ca o valitat e ctitudie
i dt in scriptua In prima parte p.
ad ppoit auctoritate in dicat s.
inducta expoit i hc e vm fidei
dt g. sz q dt q. ne hc dixis sed
potius crede de verbo q dt
scriptua sz q dt scriptua de ve xpo
ipe e ubum i. ipe q e vbu Jo. p.
vl ubu i. doctrina fidei ipe est
i. vale r adiuuabis ul ipe i. na
ture cosonu qr in eo meis e que
menb ipe in q in ore tuo adeo
fiet d r in corde tuo ad credendu
p b Testimonia tua credibilia fca
sut nimis g. qr scriptua dic de
bes crede qr ipe est vm i corde
potes crede quia ipe e in ore po
tes defende r docere hc e vbu
fidei i. de q. est fides i. xo ul vm
fidei i. de fide q p dicamus nlla g.

excusatio infidelium qr verum fidei scriptura testificat quia hunc adeo approximat qr verbum dei predicat glo. scriptum defert verbum se offert apostolus profert ratio ei verbo credendum ibi **Quod si confitearis** hic ostendit credendum valitudinem vel primo ostendit quod credulitas cordis saluat cum oris confessione secundo ostendit quomodo requiritur verus i. imp. implicat circa confessio oris quod si confitearis credulitas cordis i. corde tuo tu assecutus salutem salutis eris primum doctor et defendit psalmista suscipit et recte peccatum remunerativum fides dicit glo. quod si quis ita est ipse verum in corde et in ore et debet esse quod si confitearis in ore tuo dominum i. verum cum aliquis fide eius negat et impugnat vel confitearis dominum ihesum i. saluatorem et in corde tuo credideris fide formata quia informis cum sit mortua non saluat quod deus pater excitauit illum a mortuis i. eum fratre suscitauit sicut quis a sompno excitat psalmista Ego dormiui et soporatus salutis eris ecce magna laus fidei quia si credideris saluus eris exprimit articuli fidei rationes specialiter quia iste magis dubitabilis articulus est cum christi humanitate qui et presupponit multos alios articulos ut presupponit mortem mors naturam corporalem **Et notandum est** hic quadruplex genus hominum diuisim considerari quidam non credit corde nec confitetur ore Jo. iii qui autem non credit iam iudicatus est psalmista Non crediderunt in deo quidam credunt

corde sed non confitentur ore ymmo timore negant vel tacent ut petrus actuum xiii. vj. Augustinus in glo. Nichil prodest habere in corde quod verum est si hoc dicit ore quod falsum est quidam econtra confitentur ore sed non credunt corde quibus tamen i. confitentur se nosse deum factis autem negant et tales sunt heretici quidam credunt corde et confitentur ore de quibus hic dicit primi sunt simpliciter infideles ut pagani iudei secundi pusillanimes sed mediocres et in fide in finem terciis falsi veram ut heretici quarta vero virtutes primi perire nisi penitentiam egerint quarti saluabuntur **Corde enim creditur ad iusticiam** hic ostendit quod credulitas cordis et confessio oris requiruntur ad salutem vel circa fidem tanguntur tria modi debitum quia credit et confitetur primum fructum quia ad iusticiam sequitur premium quia ad salutem bona fides que non illuminat opera verificat in prima iustificat in futuro saluat dicit glo. Corde enim quod et bene credere dat salutem quia dat iusticiam corde enim creditur ad iusticiam i. ad iustificationem habendam primam enim et fides purgant peccata psalmista xv. dominus enim acceptat hominem qui regnat glo. absque de corde ore autem glo. post fide cordis ibi enim non valet confessio fit ad salutem i. ad salutem perfectam vel enim perficiuntur vel in quibus fides necesse enim est confiteri propter illo dicit luce xij qui me confessus fuerit etc. Augustinus non in cassum dictum est ore fit confessio ad salutem Nam pene omnes qui christum coram persecutoribus negauerunt quod de illo credebant corde tenuerunt **Dicit enim scriptura** hic subdit veritatem predicti enim

dme v p. on. p aucto. q fides saluat
credentes s. q saluat gfitetes i. cet
n. gauz in doccuinit / Jnp. ptc p.
pome auctoi s. auctoritatis pptc
expoicoz i. no n. est disticto etio ex
pome cofmacoez i na id. do9 de g.
de n. scpcura q. z bc corde credit
adiustiaz de n. scptura sat q auctho.
de scptura ysa. xxviii s alia littm
omis sine iudeus sine gcalis q
credit in eu / no tm ei uel eu no
cofudet in futo iudico / lz in pna
cora tyrruinus videat cofudi / g
de scptu vacat q omis gnal. qui
credit in eu total. no gfundet
etna. / fides n. est eu testioni q
de scpta gnale obietu q ois diffi
alem actu / q cre de amable obi
tum q eu dm p mi / desideable
quia no gfudet / nos g. honor cre
dentibz i. pe. ii. ¶ **Nomen est
distiction** q. z bne d. omis non.
n. e distitto qnc. / adsalute iudei z
greca i. gentilis act. x / Jn vitate
copeu q no psonacep acceptor ds
s omi re z hc po pz / Na id. do9
om iudeoz z genaliu ephs. iiii.
vn9 dns vna fides dmct i omis
i. dicans omis qui in vocat illu i.
dicans fide z ope intus in corde
vocat illu pu. viii / incu sut dm
ac regla / Jstu do. gmedat cria
potecia q id dns om / Clemcia
q dmct in omis sapia q illos
qui in vocat g potecia excellit
clemcia distribuit sapia discernit
excellencia potecie ondut cria do
minacs vniois q id. su dm dio e
dmandi pcias q dns su simili co

dicce dnacois gnalitas q om
su alicq exceptoe ois n. sine
iudeus sn grecq nllo excepto
gmcuqz in vocauit no vbotenq
s corde in timo nom dm i. filij
pris in quo sit pnomie e pris
notificacio saluus eit abetno
supplico pu. xo. vm. turs fortissia
nome dm adiupm cre iustq et
saluabit. ¶ **Corde credit
adiusticiam ore autem co
fo. fit ad salutez** Thema
in festo alicuig iuris duobz indigz
homo ad salute bona vita quo ad
se ipm salua doctina quo ad pro
ximu p. hr pfides formataz
i corde s m gfidei cofeom iore
abghis duobz gmcdit iste stus
i vbis ppoitis p. est credula
tas in cordi cofe s. cofa exctior
oris i. ore a. rt. p. gmcdura
oretq libi arbitu q corde actus
fidei q e crede effetus credendi
q adiusticia motq pcedit actq
xx. coco. effcus sequit fide s. pna
pale gmcdit cria / Jnstrumcu
documet. / rpm / instrumcum
ore documctum in cofessioe pm
i salute vocat pcede sicut vbi ¶
hic quit s i. volutas cordi in
pillis glo. ut saluct q faciebat
cos replcos xo. faciebat i gnali
de pplo no in pticlaz de psonis
singlis ¶ Jte sup i. z obsccao
glo. volutas ut ad vba credendi
moucat no sibi suffiat n pgrm
q inlca va z ad fid. catholica pu
ncaa credut sine gra na demoes

credit Jac ij. Ro. lo. de credulitate
penitencia et salutifera ¶ Jte sup
c. sz no sm scias glo. stulte i operez
gfitu et filiu negare quo modo iudei co
fitebat prem / cont no gfitebat
distinctionem psonarum aliq in deo Ro.
glo. accip. prem eternaliter no bo
ali sz ecia pr sic no dr ad filiu
sz ad creaturaz quo sic no e stultum
prem cofiti / et filiu negare / Ro.
primo qz omis primitas a prima pri
mitate noiatur sz aplm eph. iij. vn
si no eet primitas vnuersal no eet
eternaal ¶ Jte sup c. finis legis
xo. q. i. thi. i. finis precepti cari
tas Ro. caritas e finis pximus
sz xo. est finis vltimus ¶ Jtem ib
glo. natura huana iustificatur nullo
pt n p fidem et sacru sanguinem
vo q pwli antiquorum saluabatur
sola fide sn sacramento / Ro. Justi
ficabatur sine signo sacri sz no sn
signato ¶ Jte sr c. q fecit vinet
gra ege / xx. de di eis precepta
no bo. et iudicia i quibz no viuet
Ro. h lo. de bici tpali i de eterna
¶ Jte ide glo no est magis iustia
time / n. hc mitem q eet. j. Timor
dm expellit petm / Ro. i lo. de ti
more iniciali uel filiali h de simi
li ¶ Jt sup c. quis ascedit in
celu glo. ne diffidat ho xm spo
liasse in finiu te ciuabz in celu asce
disse q ost. xxviij. multa corpa
scorum cu eo surrexerunt quo et asce
dert quo no solu aie Ro. verum corpa
ascenderit dubiu e sz de aiabz tm
e glo. no de corpibz no negat sz
de aiabz asserit / ¶ Jt sr c. ppe est
vbu glo no loge an. cuorum et loqi

di vone q nob dr ut credamus q e nat
et sup vom e ptus ingit et hinc Ro.
lo. de na et vone ptr supnis s. mod
que gsulit eterna no i figuris que re
spiat tpalia ¶ Jte sr c. hc est vbm
fidei glo. no qz dr sz qz credit tot
adhc q fiat sat no suffiat crede n
dicat / Ro. no qz dr solu et pnapal
sz qz credit Jte sr i. ore confo fit
glo. alr no valet q quo muto crede
ti no valet fides Ro. hc intelligit
in eo q ht facultate / cu adest opor
tunitas et necitas ¶ Jt sup c. ois
.n. quicuz in vocauit glo. de auctoritate
ysaie pbat q dixit q h auctoritas
no htetur i ysaia sz Johel ij. Ro. q
uis vba no hent ysa. xlm / omnis
q i vocauit in ysaia sensus tn uborum
het. ysa. xlm. ois qui i vocauit no
men dm i glam meaz ego creaui
eu ¶ Jtem omnis qui credit i eum
no gfundet. q xam mali gfudut
Ro. crede in eu ipse / no gtigit p
fide formata ¶ Jte no e distictio iudei
et greci q sup. i. iudeo primu et greco
Ro. no e distictio quo ad bo. gre / est
tn quo ad prorogatiua sac qz iudei
mesius erat in structi p lege ¶ Jt
sr c. omnis qui in vocauit glo. ore
neta est q quo mutus no pt saluari
Ro. dupx e ore mtalis et vocalis
mutus mentalr pt orare ¶ **Quomo
do ergo inuocabunt eum** i cu
pius hortatus est eos ad fide hic po
nit no credentium i excusabilitatem
et p. quare omni ho spar. iudeorum sz dico
nuq isrl no cognouit / In prima pte
p. ost q audicus p dicatoris e neca q
ad credend et gfitend / h o. quo est

defectus apte p dicanciu(m) i sic sept(imu)m e
qua speciosi/ tuo q e defectus apte au
dicantu(m) i. s(ed) no obedierunt omnes eva(n)g(eli)o
q(uo)d o(mne)s excusabiles ee defectum ibi
sed dico nu(m)q(uid) no audierunt/ In prima p
te tangit m(agiste)r ordines necc(essari)a ad
co(n)fite(n)du(m) ul ad vocandu(m)/ p(ri)mu(m) fides
sc(un)d(u)m auditus/ tantum p dicato q(ua)re mis
sio/ p(ri)ma duo requirunt i auditore
fides quo ad co(n)fessu(m)/ auditus quo ad
intellectu(m) crede(re). n. est i eligere cum
asensu/ alia duo in p dicatore sc(ilicet)
actus co(n)fessu(m) actus no(n) in p dicatore
o(mn)e i missione/ de p(ri)mo quo (er)go cre
nuat(ur) h(abe)t dup(licite)r. dico s(ed) q e ibi (er)go
alio modo s(ed) q est i a(n)t(ecede)ns p(ro)p(osi)tio. sic q(ui) i vo
cauo saluat/ (er)go oz crede(re) quo (er)go i
vocabunt (et)c(etera). s(ecund)o mo(do) sic q(ui) omnes qui
cu(m)q(ue) in vocaverit saluus erit quo a(utem)
i vocabunt eu(m) in q(uem) no crediderunt
q. d. nullo (mod)o (er)go ad invocandu(m) oz cre
de(re) (etc). No(n) n. abeo perit salute(m)
que no credet salvatore(m)/ In voca
cio n. debet fi(eri) in fide/ Iac i. postu
let aut in fide n(ihi)l hesitans/ aut
quo credet ei/ q no audiunt dup(licite)r
n(ec) que no audiunt intus p(er) spiritu(m) eo
ne(m) Io. xv. si no venissem et locu
tus eis no fuissem p(eccatu)m no h(abe)re(nt). ul ex
tus p obedire s(ecundu)m l. sic putas nec
filiu(m) dei ee credit ip(su)m (con)fess(us) nec
cives p(ro)miss. allicit n(e)c terret co(m)mi
nacio(n)ibus nec prop(ter) ob(ser)vat/ n(e)c (con)silijs
adq(ui)escat quo aut audient eis. sic
p dicare. i. si p dicatore(m) audiat/ p dica
tor. n. os d(omi)ni e Jere. xv. si separaveris
mu(n)du(m) a vili q(ua)si os meu(m) eris ul q(uo)
modo audient sine p dicante. i. si pre
dicanti resistunt ore/ in. (am)plius tu(n)c sic
ut hij qui resistunt sacerdoti quo

no(n) p dicabunt n(isi) mittant(ur) a deo/ Ali(ter) n(on)
no(n) e p dicandu(m) sic ipse fili(us) p dicare
noluit n(isi) missus ysa. lxj. sp(iritu)s d(omi)ni
sup(er) me eo q(uod) unxit me ad annucia(n)
du(m) mansuetis misit me (et)c(etera). feli
ces nu(n)cij p dicatores r(ati)one d(omi)ni
quia mittunt(ur) a deo r(ati)one offici(i)
q e p dicare p(o)p(u)lo r(ati)one como di q(uod)
est in deu(m) crede(re) r(ati)one finis de
bita q e d(omi)n(u)m cole(re) et invocare r(ati)one
p(re)mi(j) q e salvus ee (er)go no(n) e salu
s in invocatore n(e)c in vocatore sine
fide/ n(e)c fides sine auditore n(e)c au
ditor sine p dicatore nec p dicato si(ne)
missione/ Notandu(m) e h(ic) q(uod) multa ex
pedi(un)t p dicatori sic(ut) doctori eccl(es)ie
videlic(et) vide(tur)/ Sca vita in aplus
i. cor. xv. no(n) audio aliq(ui)d cor(am) loq(uente)
(et)c(etera). Jo sup(er) n. qui p dicas no fura(n)
du(m)/ Bona fama Jo/ aplus i. cor
ix. castigo corp(us) meu(m) et i s(er)vitute(m)
redigo. n(e). f. Sufficie(n)s scia gal. i.
acc(e)pi ab illis eva(n)g(eliu)m q p dico i ge(n)
tib(us) malach. ij. labia sac(er)dotis custodi
unt sciam/ In necessitate vita i corp(us) vo
lu(n)t e(va)ng(e)l(iu)m p dicans sicut s(e)p(ar)at(ur) pena ev(an)g(eliu)m
~~si supra pena e ev(an)g(eliu)m~~ (et)c(etera) in corp(us) in
no(n) n. moriet(ur)/ Sana doctrina ps(almu)s
vij. aperiat labia mea ut vita pre
dicet/ Evidens eloq(ue)ntia apo. v.
vidi angelu(m) forte p dicante(m) voce
magna/ Auctoritas debita ut h(ic)
quo n(on) p dicabunt n(isi) m(ittantur). ysa lxj.
sp(iritu)s d(omi)ni/ Spe(ci)a audacia ps(almu)s m(ihi) a(utem)
adherere deo bonu(m) e (et)c(etera). ac(tus). ult(imo)
p dicans regni Caritas super sis
instancia ij. th(imotheum) iiij. p dica v(er)bu(m)
insta op(por)t(un)e i(m)p(or)t(un)e (et)c(etera) Sicut scriptum
est quam speciosi pedes (et)c(etera).

ontr q̄ no ē destus apte p̄dicandum
v̄ q̄ medat p̄dicatores p̄o. apunia
atte ꝓphe ibi scriptum sicut scriptu ꝫ
ab honestate vite i speciosi pedes
ab vtilitate doctrine i. euangeliza
cium v̄ tangit dupl̄ bonu q̄ debet
p̄dicare s. pax in p̄nti ꝛ bonu i
futo p̄mu paret ad intuitu ꝫ ad
p̄mum de q̄ sicut scriptum ē q̄ non
debet p̄dicare n̄ mitat̄ ꝫ infisit
sicut scriptum ē ysa. l.ij. v̄ ĥetur
q̄ pulcri sr̄ montes pedes euan
gelizantes ꝛ p̄dicantes pace annūciantes
bonu p̄dicantes salute scriptum est
in q̄ hoc q̄ speciosi .i. bene formati
pedes .i. affectus ap̄lorum etc .i.
pedes corporis pedes vita euangeli
zancium pace .i. reconciliacionem hoīs
ad deum hoīs ad deum luc x. in
quacumque domu intraveritis p̄mu dici
te pax huic domui e vage..cau bo
na futura ꝛ vn̄ dē bo. plura. quia
i erunt bona q̄ infinita tho. iiij.
multa bona habemus si timuimus
deum pt Replebimur in bonis domus
tue in vitandi ꝛ sequendi p̄dicato
res qui ꝛ ypha p̄dicaciō ꝛ in vi
ta speciosi ꝛ in doctrina fructuosi
Sed nunc principalia p̄dicaverunt an
tiq̄ que ꝛ p̄dicanda sunt vitas eciam
ca. xvij. Euntes in mundum vniuersum
p̄dicate euangelium vnigenitate x° i cor
i. Nos autem p̄dicamus xp̄m crucifixum de
foritate culpe Jo .i. vade mnn
uen ꝛ p̄dica in ea q̄ ascendit ma
licia eius coram me etc formositates
gre ysa. lij. q̄ pulcri sup montes etc
p̄mū bonorum act xx. dicit paulus
p̄ vos transivi p̄dicare regnum dei

Supplicium dampnatorum i e .s. p̄dicate no
lite celare dicite capta ē babilon con
fusus ē bel victus ē etc de hys dam
in. q̄. placuit q° in p̄dicare etc. pre
dicandum ē q° euangelium ut credat xp̄c
ut diligat culpa ut fugiat gra
ut eligat gla ut appetat pena ut
horreat ¶ **Sed non omnes obediunt euangelio.** Hic ontr q̄
destus ē ex p̄te auditorum v̄ p° as
serit q̄ no omes credunt euangelio. s° p
bat hoc ysaie testimonio i ysaias. n.
de tria ex auctoritate q̄ cludit q̄ ad
fide nostra ē credendum p̄dicato l. q° fi
des ex auditu de q° ꝫ no omes q.
d. omes quidem audiunt ꝫ no omnes
obediunt euangelio sicut patz i parabola
de semine q̄ solu q̄rtu q̄nu cecidit
in tra bona ꝛ fructificavit luc viij.
Generales .n. ꝛ iudei ꝛ heretici non
obediunt ꝫ solu boni xp̄iani Jsa
yas .n. de liij. signans aliq̄s obedire
no omes dicens quis credidit auditui
nro q̄ a nobis audiunt vl qd̄ ate audi
uimus q. aliq̄s credit ꝫ non omes
hac̄ .i. opus factum ē in diebz nrs q̄
nco credet cu narrabitur q° inuocatio
deum signu est admiracionis p̄nominis
q̄s nota paucitates credentium actus intuens
auditus diffusio veritates In felix qui
nec trahitur ad fidem auditu veritas
nec actu intuens nec terrore admiracionis
Nondum q̄ quis aliqui sonat In intro
gacionis veritatis Jo. ix. quis ē dne
ut credam in eum In admiracionis no
uitates ysa. lxiij. quis ē iste qui venit
de edom etc In comendacionis intuens
psa. xxxi. quis forte quis p̄t quis deus
magnus sicut In vituperacionis p̄sumpcionis
Jo. viij. dicebat iudei tu q̄s es etc

xvi pauper In carit[ate] sacietas pu[er] xvi
quis pt face mund[u]m e cor. in. ecc. xx
xi. btus dives In difficultate cog
coit ecc. iii. q[uo]d. quis novit si sp[irit]us
filior[um] adam ascedit sursum In
singularitate peccat[is] Job xiii. quis
pt facere mund[u]m de in mundo q[uo]c cep
tum semine ¶ **Ergo fides exau**
ditu. Hic ex dicta auctorit[ate] q[ui] cludit
q[uod] ad fidem n[e]c[essari]a e e[vangelii] p[re]dicacio
v[e]l repet[itur] tres act[us] crede[re] audire
p[re]dicare v[e]l argue[n]do a p[ri]mo ad ulti[mu]m
support co[n]cexio[n]em ext[re]mor[um] di
cens q[uo]d q[ua]r[e] aliqs credid[it] auditui
n[ost]ro fides ex auditu, et si de[us] intus
doceat eu p[ro] co ext[er]ius indicat, audi
tus a[utem] p[er] v[er]bu[m] x[rist]i loquentis i[n] ap[osto]lis
luc x. qui vos audit me audit ¶
Sed dico nu[m]quid no[n] audie
runt Hec e[st] q[uest]io p[er] m[od]u[m] o[bieccion]is de
f[ec]tu[m] fidei in illis esse in excusa
bilem v[e]l p[ri]o q[ueri]t ve[ru]m qui no[n] obe
diunt fidei p[er]egrin[e] se excusar[e]
possunt s[ecund]o p[ro]bat q[uod] no[n] poterit i[d]c[ir]o et
q[uo]d. i[n] omne[m] t[er]ra[m] debet q[uod]. s[ed] dico q[uo]d
no[n] om[ne]s obediunt s[ed] dico nu[m]q[uid] no[n]
audieru[n]t ille s[cilicet] qui no[n] obediunt
q[uasi] d[icat]. p[ri]mo audieru[n]t et q[ui]d[em]. i[d est] ce[r]te
u[e]l e[qui]d[em]. i[d est] v[er]itate in omne[m] t[er]ra[m] q[ua]n[tum]
ad t[er]ras mediat[as] exivit. i[d est] exibit
po[st]q[uam] p[er]ie[ri]t[ur] p[er]f[ec]to p[er]titudie no[n] du
m. erat implet[a] q[ua]nt[um] tota[m] t[er]re i[d est] in
t[er]ras ext[re]mas v[er]ba eor[um]. i[d est] p[re]dica
cio u[e]l audit[us] p[re]dicantis eor[um] so
nus et pt dicat q[uod] ad no[n] i[n]tellige
tes et no[n] ardentes, Sonus n[on] de
se m[ulti]s s[ign]ificat v[er]ba quant[um] ad intellige
tes et ardentes v[er]ba n[on] imposita s[un]t
ad sig[ni]ficand[u]m ap[osto]li n[on] fuit eq[uu]m va
rii et fortes qui q[ue]rebat discere p[er]
tam t[er]ra[m] Zach[arie] vi. felices ap[osto]li q[uo]r[um]
fama egressa e[st] ad exemplu[m] sanctitatis

doctrina diffusa ad docume[n]t[u]m virtutis
fama q[uo]r[um] egressa est q[uan]d[o] v[e]l q[uia] in
om[ne]m t[er]ra[m] e[vi]de[n]t[er] q[uia] exivit so
nus eor[um] doctrina diffusa e[st] q[ua]n[do] v[e]l
q[uia] in fines orbis e[vi]de[n]t[er] q[uia] v[er]ba
eor[um] a[utem]. ult. ille a[utem]. p[salmo] p[ro] d[i]cta n[on]c
rut u[er]o d[omi]no coop[er]ante et c[etera] ¶ **Sed**
dico nu[m]quid isr[ae]l no[n] cogno
uit. Hic o[stendi]t in excusabili[ta]te[m] iude
or[um] sp[eci]al[ite]r v[e]l p[ri]mo q[ueri]t an iudei
cognove[r]int p[re]dicaco[n]em ap[osto]lor[um] s[ecund]o
p[ro]bat q[uod] no[n] p[er] i[n]vidia excitati sunt
in eis v[e]l ratione p[re]dicacionis illor[um] i[bi].
p[ri]m[us] moyses d[icit] ter[ci]o audit[ur] mat[eri]a[m]
in medie. s[cilicet]. vocaco[n]em gencium v[e]l ysa
ias a[utem] audi et de q[ua]rto o[stendi]t e[ss]e[n]t[ia]m
s[cilicet]. obstinaco[n]em iudeor[um] i[bi]. ad isr[ae]l a[utem]
d[icit] et q[uo]d s[ed] dico q[uod]. audieru[n]t q[ui]d[em]
s[ed] dico. i[d est] q[ue]ro de Judeis sp[eci]al[ite]r
nu[m]q[uid] isr[ae]l. i[d est] tot[us] p[o]p[u]l[u]s iudeor[um] q[ui]
a nomi[n]e p[at]ris isr[ae]l appellat[ur] non
cognovit d[ic]at[ur] aut cognovisse
ut d[ic]at gl[ossa]. doctrina[m] ev[angel]ii[m] et ad
ve[n]t[u]m x[rist]i q[uia] q[uo]d dic[er]e no[n] potuit
r[ati]one u[e]l auc[torit]ate s[ed] no[n] v[er]e cognov[er]unt
ut m[er]ita eor[um] bene se d[ic]ut, Infelix
qui v[id]et d[eu]m p[er] p[re]dicaco[n]em p[re]cept[or]um
et no[n] cognoscat p[er] fidem ¶ **Pri**
mus moyses dicit Hic pro
bat q[uod] iudei cognove[r]int s[ed] eu[m] app[ro]ba
ve[r]int in i[n]vidia excitati ubi p[ri]mo
co[m]mendat legis latore s[ecund]o ponit ei[us]
auc[tor]itate ibi i[bi]. ego ad emulaco[n]em
ubi tangit t[ri]plice culpa iudeor[um]
in i[n]vidiam qua ge[n]tib[us] q[ui] lusit in
videbat i[bi]. ego ad emulaco[n]em co[n]cep
tu[m] q[uia] eas viles reputabat i[bi]. in
no[n] ge[n]tem, Iram q[uia] in dignaco[n]em
et iracu[n]diam ad eos habebat q[uo]d mirum
nos mittat d[icit] q[uo]d p[ri]m[us] q[ui]d cognovit
ve[r]itas q[uia] p[ri]m[us] moyses. i[d est] maxime

me iudeos qr legislator de vt. ul
no surrexit ultra pphā i isrl sic
moyses ul primus de hoc. i. anqua
aly dicent de vt. xxxij. ego p
uocabo eos in eo qui no est pplś
rc. ego lo. in p̄a dm ad emulacom
.i. ad invidiam vos adducam .i. addu
a prouocam emulacom dico hicam
i non gente ura reputacoē .i. q̄
gentiles qui no reputabat a beris
gens qr no hebat lege primo pocas
canes ut xv. no e bonu sum
me pane filiorum r mitte canib
ul primo gentem .i. qui m no sut
gens qr no viuunt gcali nc sut
quales gemu .i. filij ire s filij
gre r mitta vos in iram .i. mit
ti prouoca in i dignacoez sicut fi
lius senior in dignatus est de susce
ptione iunioris luc xv. in gentez .i.
gentem gentem insi puttez in veri inita
te .i. nllaz dinorum cognitam hen
tem qr colebat ydola Ex his
pt elia talis iruo / Inuidia cum
sit de bono alterius sed solu de bo
no cognito s iudei in uident ge
tibus sicut dr in aucto. moysi q̄ de
bono cognito. bonu a. i. fuit su
sceptio e wang̃ ubum x. q̄o iudei
cognouit hic rsit restat q no
pnt excusari pignorantiam q

ysaias a. audet r dicat h
tco ont mam inuidie s. vocacom
genciū v po. p̄o qmendacom ysa
ie s. o dicacem sue pphe i. inuenerꝯ
sum in qua tangit duplice mo
dum querendi r in veniendi dm
r illorum studiu cu dicat inuentꝯ sum
ante qrentibs paliem documeꝯ
cu addit palam appui rc. dr igit
ysaias a q. no solu moyses dr

hoc a. s ysaias audet .i. audacter lo. rsi
exhoc p indet s imminē pca vnde
dr ysa lxij. ppe syon no tacebo rc
Nam ppe hunc uba seiura lignea a
manasse secatus fr. r dr in psona xo
ysa lxv. s. lxv. v nos hemus qsierit
me qui an no in trogabat / inuene
runt qui no qsierunt me dr iqs sic
Inuentꝯ sum an qrentibs pse in
vestigando .i. agetibz palam .i. i ma
nifesto appui eis qui me no i tro
gabat ab aliqs inquirendo / plus q
no cognoui s iuiunt in rc Inueca
di ppe fit in pnti ysa lv / qrite dm
dum i veni pt s manifesta appicio
ppe in futō .i. Jo. iij. sciuus qr cu ap
puit fire anagna negligenda qua
na que no quit dm affectu nc int
rogat actu s maior ima diuina qz
inuenit pamore an qrentibus ap
pet pfidem ano intevoganabus /
Adiisl a. dicat hic ont. a bstia
tom iudeorum v implicat rpl. peccato
ipo p. ingratitudis cu dr tota die
expandi sun infidelitatis cu addit
no credente tam primaac in istis
cu sb dit s cot dicente in dr igi
adisil aut dr / Jd ysa. lxv tota
die .i. toto tpe quo cu illis moratꝯ
sum expandi manꝯ mas p bnficia
largiendo eos s. qi primam simstram
a malo ptegendo r qi p dextam bo
na tribuendo ad pplm no crede
tem corde s q dicetꝯ ore q illa dno
s eodē corde credit ad iusticiam / rc
hec duo reprehdebat i eis moyses
nu xx. audite rebelles r i credu
li q hic quit sup. quod credet ei
que no audierit glo. quo credit ei
cui obedia negatur cont g omne
petor infideles est q petor edit

qui non propter te, vel infideles propter ali-
quis dia duplex vel ap(er)uatione fidei et
formis primo loquendo de fide et [illegible]
glo. Item super c. quo audient sine pre-
dicante glo. quibus non est predicatum non
est imputandum si non credunt quia g.
infideles qui non audierunt audi-
tu exteriori predicatores homines audire
potuit interius loquentem dominum Item
super c. quo predicabunt nisi mittantur glo.
Nulla signa virtutum in eis perhibent
testimonium quia luc. Vidimus quendam
in nomine tuo eiicientem demonia et pro-
hibuimus eum quia non sequitur te nobiscum
ratio littera designat tales virtutum ac non
miraculorum Item littera glo. pseudo bene
nunciantes misit deus quia g. deus
predicat bene adeo missus est ratio littera
de missione permissione non commissio-
ne Item super c. evangelizantium bona
glo. bene nunciat qui quod ore nunciat
opere complet quia g. omnes theo bona
propter bene predicare ratio littera de missis ad
predicandum non de ipsis littera Item super c.
non omnes obediunt evangelio glo.
Sic exigitur sit auditus notandum est auditus
gratia quia cor moveat tota sine gratia
potest audiri falsitate g. et virtutis ratio
glo. littera de auditu verbi dei predica-
toris missos h. n. auditus est ex gratia
a predicatoribus data non ipsis audi-
toribus vel de auditu interiori non
exteriori Item fides ex auditu quia
fides ex infusione divina dicitur
ratio ex auditu est pertinere sed ex deo
esse tamen Item super c. michi israel non
cognovit glo. cognovit videtur quasi i. corpore
in strecognovisset michi dominum gle
crucifixisset ratio quia principes peccatum ut per
dicitur non cognoverunt omnes sed solum

maiores virtute predicationis omnes
cognoverunt quia quod dicebat non poterant. Item
Item super c. tota die expandi glo.
quia nullum beneficium eis negavit quod
luce iiii. noluit in capharnaum
facere miracula ratio nullum beneficium
eis negavit i. nullum genus beneficiorum
quia tam corporalia quam spiritualia eis presti-
tit. **Tota die expandi ma-
nus meas** etc. Thema est in parasce-
ve et in festo beati andree et in pas-
sione apostolorum. Circa quod notantur tria
pena perseverancia et causa que
tria notantur. Hic pena voluntaria
quia expandi manus, finalis perse-
verancia quia tota die, causa debita quia
ad populum non credentem. Pena volun-
taria est in exemplum patientie, perseveran-
cia finalis in exemplum in tenacitate
vite. Circa primum notantur duo voluntas
patientis cum dicit expandi quia ego non
alius coegit; genus passionis cum
addit manus meas in cruce s. pen-
dendo. Circa causam passionis implicat
malorum pluralitate cum dicit populum
infidelitate non subdit non creden-
tem pertinacia cum addit et contradicen-
tem michi. Glo. que exponit de xpo
cum dicit tota die accipit totum tempus pro par-
te i. parte diei

**Dico ergo numquid deus
repulit populum suum**
Hic ostenditur capitulo xi affectum compassi-
onis ad iudeos in hoc quod dolet
de eorum perditione et huiusmodi capitulo x.
in hoc orat deum pro eorum salute. Hic
ostenditur idem in compassione ad homines
in hoc quod gentiles removit ab eorum
insultatione et despectione. Hic autem a principio
verbis superius expositis causa iudeorum

ho. romib9 suptis ex pte assumptois
generali i. q si alique exierimus fa
ctu tao romib9 suptis ex pte di
norum iudeorum hos assumeram illos
reprobaram i. nolo aut vos igno
rare fres/ In pa pte epl'e assi
gnat rom primo qr cap9 iudeorum
no est nulli ho. qr cui9 corp no e
mutabilis i dico ga. nup sic ostende
rut/ scdo qr cap9 corp no e irrepa
rabilis i nobis in. dico gentib9/ In pa
pte ho. exemplo sui ost. q no omnes
iudei sut repulsi ho. exemplo helie
ost. q mlti sut assupti i. a. nesa
tis in helyam tcio ost. qui sunt
assupti et q repulsi i. q g. q querebat
isrl/ In pa pte po. querit an deus
plebem iudeorum repulit ho. ost.
q no qr ipm qui iude9 e elegit
i. Na rego israhelita tcio 9cludit q
no totali. gens iudeorum repulsa
sit i. no repulit deus plebe sua
dt g. dico q. ita dixi isrl esse
isrl. pplm incredulu/ s; ncas io
credat pplm isrl ee repulsu go
dico sic nup fr deus repulit to
tali. et vniu. pplm suu i. pplm iuda
icu qui olim fuit pplus ei9 pecu
liaris de vt. In. Nam sm cultu
pplus e secus mltitudis ronal
Iuris 9sensu et utilitatis 9muone
sociatus. talis erat olim pplus
iudaicus absit ut totali. repulerit/
qm no repellit d9 plebe suam/
Nam et ego israhelita hic ne ge
ntes in apparet iudeis vlem re
probacom et sic 9tendent ost. q de
plebe iudeorum vliu. no repulit/
et e sua ro ego sum nalr iudeus
qr deriuacoe pcedens pr patriarchas
et no sum repulsus sed electus a deo
go no vniu. est repulsus pplus iudeorum
tangit go hic tres psonas quibus
fca est pmissio/ Jacob cu dt israhelita
abraham cu dicit de semine abrahe
ysaac cu dt de tribu beniamin pshac
inuenis q descedit abraham pbo
nas no p malos dt go. Nam etc. q
deus elegit no repulit israhelita sum
vides deum cultu in. corp rx. israhelite
sut et ego israhelita in q no pselitus
s; natiuitate qr ex semine abrahe no
ex quacuq; semine abrahe qr no ex
hismael sed ex tribu beniamin alludit
phil. iii. ex gne isrl de tribu benia
min alludit gens opi s' egi ma le
git gen xxxv. q rachel mortua e
mortu beniamin sic et synagoga in
ptu pauli/ It gen xliii. cyphus Jo
seph in benia9 est in ore sicut benia
min sic vbu d in ore pauli It gen
xlix beniamin lupus rapax mane co
medet pdam et uespe diuidet spolium
Sic paul9 in spoliacoe synagoge et
conuersione pplo iudaici no repulit q. ex
hic manifestu e q no repulit deus to
tali. plebem sua quam p sciuit i. salua
dam p destiauit/ vn accipit hic psca
p destiacoe felix plebs dei que e sua
p gram no est repulsa i gehenam s;
p sita ad gliam go psam a eterno suam
ma no repulsa in futuro/ An nescia
tis in helia hic ost. exemplo helie
q mlti sut assupta v p. ost. q helias pu
tabat se solu relictu cultore dei ho. q
mlti erat alij i s; q dicit illi Responsu
tcio ost. q simili modo mlti sut ad xpm
conuersi i sic go. et in hoc tpe quto ost. pp
qr psolam gram dei s a gra dei iam
no ex operibus/ In pa primo inuitat eos ad
cosideracom scripture ho. po. iuba he
lie i dne pphas tuos dt g. an nescatis

q. no repulit dns pplm suu z hc pats
Nam ita ftm est ut sicut tpe helye
annesats qd dt scriptura in helya .i.
u lo. de helya iij. Re. xix. scriptura in
qo ons q admod. in tpe illat tpe he
lyas dyn ad usus isrl .i. iudice adro
cat in se rellos dicet sup dne pphe
tas tuos occiderunt tpe Jesabel i Ro
xviij. altaria tua suffoderunt .i. assu
damno cuitut z edificauint altaria
baal. z ego relictus sum solus i aul
tu dno apsecutoe. s. Jezabel que
comnata fuit ei mortez iij. Re xviij.
z querunt aiam mea .i. uitaz tpalez
ut auferrent ea/ Tangit helyas in
ubis suis quadruplice q dicom ag
grauantez psecutoes iniquorz hz ai
psecut in miseri. dr qr pphas occi
derunt Jnreparabli qr altaria suffo
diunt/ gnali qr ipo dum relinquunt/
Jn desinet qr adhuc aiaz eis que
runt/ ista sut in mudo similes qma
pphas dei .i. pdicatores uba di loq
tes occidunt firma primudo altaria suf
fodiunt fundu paupitatis dimmiue
do solos relinqunt eos a familiari
bus separando aias querunt corp
morte z destrucoez appeteido unde
dit igr aplus talez rom indici si
tpe legis multi fuint qui no erant
q dolatre/ quis helyas oms credet
ydolatras pter se multo forcius tpe
gre aliq relicti sut qui no manebt
in i fideli. si g tpe legis no fuit
omnes in credulitate multo forcius
no tpe gre sit g posuit opiom he
lye z p9 modu subiungit alia/ **Ego
relictus sum solus i querit
aiam meam.** Thema i passioe
dm ita ut dicat cap. dne sut pecs
iustic gnalis mala fuge z bonu/
face f. c. ps declina a malo z fac
bonu ex quo apparz ab oppoit/ qd

tota huana costsit in iusticia in de
lictoe bom/ z oponem mali ab hiis
duobz potuit totu genus huanu ex
cepta bta ugine cu filio i passioe
eius dz fili uituparii po qr a bono
s. xpo sut ausi p errore ho qr ad
malu. s. dyabolu sut q usi p amo
rem/ Jnpo illo discipulorz in fideli
tas qr ego relicto oms fugiunt
q uot i ego relictus. s. Jnpo iudeorz
puersitas qr morte xo pcauint q
uo i z querunt aiaz pmo aggrauant
tria dignitas psone qr ea anaquit
a nunciac qr relictus gnalitas fuge
quia solus dicat g xpc ego dei
filius relictus sum amicis familia
rib; solus qr meu remansit nullus
pxe relinq e aiaz p9 adhema z p
pncipale aggrauant duo psequcoi i
stancia quia querunt psecuta i noccaa
qr aiaz mea/ **Sed quid dicat
illi diuini responsum.**/ posuit
opiom helye qui putabat se solu
cultore dei hic ont q multi erant
di cultores alii u po ost ritacs re
uelatore s. deus fo ipam ritate
reuelata i reliqui in b qmedat
dns stos suos actribz a belcatoe
gre i reliqui in apsteone dirt i
vij. milia uirorz a fidei i tegitur
z qui no curuaunt genua de igr s
q diat illi q. ita helyas putat se
solu s q dt illi diuinu rnsu in
speluca iij. Re xix dt in q sic re
liqui .i. p grauam resuaui michi vij
milia uirorz .i. oms bonos qui de
signat p nuum septenariu qui ad
uniusita z p mlle quit ad pfectoz
sepce .n. dieb; uniusa adeo cople
ta sut bnq diebz uniusitas ro me
surat zio binarius uniusitate cost
mlle no est vltimus limites nuorz

brio pfectorum sig^t / id est pfta ecc^a mul
le clipeis compant can. iiij. mille
clipei pendent ex ea que no alcauit
genua sua nec cordis n^c corpis an
baal. iij. reg. achab ? Jesabel q no ado
rauerunt ydola baal felix co[n]iunctio
que adeo electa i vita pfta in fide
firma// **Sic g^o i ht tpe** hic co
cludit q similiter in multi sunt ad xp^m
co[n]uersi v^t et hoc implicat tpis oportu
nitate q[ue] in h^c tpe co[n]uersorum q dictum
quia reliquie co[n]uersi omnes etiam q[ue]
electi gre p decorum fine q[ue] salutis glie
dei g^r. Sic g^o i. ita latet ut p co[n]sim
lem gratiam in h^c tpe gre q[ue] e oppor
tunitati ad salutem magis qua aliud in.
corp. vi. ecce nunc tpe acceptabile re
liquie. i. pauca v^t. toti generis h. i^o. ch.
xxi. multi vocati pauci electi. vel
relica. i. viles corpore reputatione. Inf
ma m. ? ignobilia elegit deus. i. corp
i. h. electionem gre di no s[ed] corp multa
salute facte sunt iam in spe tantum. no
ex opibus iusticie que fecimus nos s[ed]
s[ed] suam miam ? c^a. Nond[um] q in lr^e le
gitur reliquie q[ue]d[am] bone quedam
male sunt. ii. reliquie prime sceleratorum
ysa. xxx viij. leua orationem pro reliquias
que reperte sunt sic reliquunt^r grani
excussa palea Secunde ergo impiorum
ps Semel reliquie impiorum inte
ribunt sic reliquunt^r sexo in doleo u^t p
seruat ? vinum defendat. Tercie ut
tn ps Custodi innocentiam ? vide
equitatem quoniam reliquie homini pacifi
co/ S^c relinquit^r claritas in aere a so
le expulsis nebulis/ Quarte ergo di
corum ysa. xiiij. pdam babilonis
reliquias et germen S^c reliquit^r
fetor ex corruptione/ Quinte pmorum
Je. xv. si no reliquie tue i bonum

S^c relinquit^r fructus ex flore de lecto ex
amore/ Sexte ergo supplicorum ps in
reliquie tuis pparabis vultum eorum Sic
relinquit^r patibulum latronum sepulcrum
mortuo/ Septime cogitationum spua
lium/ ps reliquie cogitationis diem f.
Si autem gratia dei iam no ex operibus. Habito q aliqui de iudeis
co[n]uersi sunt hic ostendit p q co[n]uersi sunt q[ue]
p gratiam dei v[e]l p^o ppter ueritatem f^o p
bat ppositum i. aliogn gra de ig
si a^r q. ita dixi p gratiam reliquias sal
uari si at gra dei saluat^r/ ia non
ex opibus nam ex opibus legis no ius
tificabitur omnis coram illo sup iij. Alio
qn si ex opibus gra iam no est gra s[ed]
debitum gra .n. dr eo q gratis dat^r
q. iiij. ei a^r qui opat^r merces no i pu
tat^r s[ed] gratiam s[ed] debitum s[ed] exp^c eliat^r
ro dicens ad impos^le talis salutem
e ex gra/ no g^o ex opibus/ si no sequi^r
de oppo^m. s. q salus e ex gra ? ex
opibus/ s[ed] q redditur ex opibus/ non
datur ex gra ergo salus e ex gra ? no
est ex gra g^o gra no e ex gra/ sed
hoc e impos^le/ ergo ex gra no ex
opibus e salus appetendi e gra di ex
qua sequitur salus sine qua no prodest bona
nu opus ad salutem// **Quid ergo hic ostendit** Qui sunt assumpti et
qui repulsi ? p^o q soli electi sunt
assumpti f^o auctoritate ysaie pbat
q ceteri sunt excecati i tertio v^o ex
cecati sunt ex auctoritate p^s ostendit
causam ? modum excecandi ibi ? dd.
d^c fiat p^o ponit talem rem israel/
querens ex opibus legis salutem no
in venit salutem electi a^r ex israel
invenit/ g^o salus ex electione e no
ex opibus p^d q^o ponit maiorem f^o
mortem ibi electio a^r consecuta est

de q̄ q̄ g° sup dicēd' ē m̄ h° .s. q̄ q̄ q
rebat isrl' iustiā .s. ex opib; legis
h° no est ɔsecutꝰ/ q̄ debito m̄ non
q̄rebat/ s; vo. isrl' sectādo legem
iustic/ in lege iustiac no p̄uenit/
electio aut̄ .i. vniūsitas fideliū/ per
gratiā electa ɔsecuta ē iustiā fidei
ꝛ salm̄ q̄ no sequent̄ opa legis s;
vo. gentes que no sequūt sectabāt
iustiā apphēdunt iustiam/ ꝛ nōt
electos electiōn abstractū pones
p̄ ɔcreto ad sig̃ficand' dīuine q̄
q̄ bonū in eis ē gra ꝛ electione
dīuine ē p̄s/ Beatus que elegisti et
assūpsisti inhitabit in atrijs tuis//

Ceteri uero sut excecati.

hic p̄bat auctoritē excecatōn̄ a liorꝫ
vbi p̄° p̄ponit v̄itate s̄° subd' auc
toritātē ibi scrptū ē. d̄t ig̃ ceti no alij
a be lecti excecati sut/ no sōlū no
sut iustiā ɔsecuti s; ap̄ .i. excecau
it eos malicia corꝫ ch°. xv. cecasti
ꝛ duces cecorꝫ// **Sicut scriptū
est.** hic adducit auctoritē ysaye i
qua tangunt̄ tria mala de iudeis/
p̄rīm inuidia in affectu q̄ ded' illis
ꝛc/ Scdm̄ ē ignorancia .i. aspectu
i' ꝛ oclos ut no videat/ tiū ē p̄ti
nacia i affctu i' usq; in hodiernū/
g° odiūt v̄itate fidei .i. ex inuidia
no cognouit ex impotēcia p̄tinaces
sut ex malicia/ Circa h̄ nōt defec
tus intellectu quo ad duos sensus
disciplinables quorꝫ oclus valet ad
sciam inueniendā p̄ se ipm̄ a uris
ad disciplinā capiendam ab alio de
q̄ ceti ceci excecati sut sicut scrptū
est ysa. vj./ vbi hēmꝰ vade ꝛ di
ces p̄plo huic/ audite audientes/ ꝛ
nolite cognosc̄re intellig̃e ꝛ videte
visiones/ ꝛ nolite cognosc̄re/ exce
ca cor p̄pli huiꝰ ꝛc. scrptū in quā
sic/ dedit illis dn̄s spm̄ ɔpuctiōis
malci .i. inuidie q̄ ɔpungunt̄ ꝛ dolet
de p̄fcc̄e xp̄i ꝛ fide credencīu i eū/
hāymo spm̄ ɔpuctiōis appllat mētē

inuidente q̄ in viderūt doctrīe xp̄i/ ꝛ
dedit illis oclos in errores ut eo
secutiue no fina' no videat .i. p̄se
v̄itate no intelligant ꝛ aures in
errores ut no audiat .i. ab alio v̄i
tate no accipiūt/ vocat .n. eorū oclos
in q̄bus p̄se ɔspiciat aures i q̄bꝰ do
cere disçat/ ꝛ h° durat usq; i hodie
vnu diem .i. tēpꝰ .i. usq; i hodie
vnū die cū legit̄ moyses velam
mēn sup cor corꝫ/ Infelices indi
gnā mentem hnt ꝛ in uidet/ oclos
hent ꝛ no videt/ aures hnt et
no audiūt tpt hnt ꝛ ex p̄imētū
no accipiūt g° de bono dolet/ vm̄
no vident magis v̄itatē no acc
dūt tpt q̄re no attēdūt/ **Et da
uid dicit.** hic on̄ cām ꝛ modū
excecatiōis iudeorꝫ auctoritē p̄s v
p̄° tangit excecatiōis cām s̄a ex
ortacōn̄ ipām .i. obscurent̄ ocli
eorꝫ excecatorꝫ p̄tinacia i' ꝛ dorsū
eorꝫ cām excecatiōis fuit corꝫ
malicia ꝛc. q̄ p̄° tangit ipām maliciā
i' mēsa s̄° maliciē eui d̄ciaz .i. corā
ipis eius u tusq; esset in laqueos
i' in laquē ꝛ dicit ig̃/ Et dauid q̄
.i. dixit ysaias iudeos in p̄te fore
ex cecandos s; ꝛ dd. d' in p̄s no
op̄ancs voto s; p̄ dicatis officio fiat
mēsa ꝛc. hoc legi duplicat p° sic fiat
mēsa corꝫ .i. malicia ab eis orta
qua delectant/ p̄s Cuius glutius i ma
licia mēsa in q̄ que ē corā ipis q̄ a
iniq̄tatē cognoscūt n̄ dicunt/ fiat
in quā i laqueū ut eos a bono impe
diat/ ꝛ in captionē ut eos i malo de
tineat ꝛ scandalū ut eos de pc̄o
in pc̄m recidere faciat ꝛ in retri
bucōn̄ ipis ut eos i dapnacōn̄
mittat/ Scdo° exponit̄ sic fiat me
sa .i. sacra scriptura de q̄ p̄s/ posu
isti in conspectu meo mēsā corꝫ
q̄ eis spūalr data mēsa dico posita
corā ipis ꝛ quo ad intelligēciā car
nalem/ q̄ ricis obs̄uacōis carnalibꝫ

delectant / et quo ad spiritualem qui i elli
gere posset si conaretur / fiat igitur
ipsis in laqueum erroris ut ipsa s.
mala in ellecta eos illaqueet ut oca
dant xi[m] qui et factum est cum ducebant
Jo. xviij. Nos habemus legem et secundum
legem nostram debet mori et in captionem ut s.
sit eis causa captivitatis per romanos et in
scandalum ut ipsis ipsum in captiuitate
positis sit causa scandali et obprobrii
tytus in. eorum nobiliores ducebat
secum et faciebat de eis spectaculum
et in retributionem ut sit eis causa
eterne dampnationis obscurentur oculi
eorum i. tiores partes / ne videant lu
cem eterne veritatis / per obscurata
sunt quia repleta sunt ire dei. i. et dor
sum eorum i. voluntatem / unde glo. li
ber quo omnia dimissa preceptorum de
bet portari sed in curua i. peccatis ag
grauata ne surgat ad libertatem
gratie / Infelix et incuruata mente
iudea que incidit in laqueum erro
ris / In captionem captiuitatis in scan
dalum confusionis In retributionem dap
nationis / vel in laqueo reatum In capti
one fomitis / In scandalo ruina
In retributione pena notatur ¶ hic q
ritur super i. numquid repulit deus glo.
deus repulit eos expresse q Jo. vj
cum qui venit ad me non eiciam fo
ras quomodo nullum repellit Ro repellit
di gratiam vel medium non in peccando non
non venientes abiciendo ¶ Item in
pellat dominum aduersus israel quem multum in
orate perseq̄ntibus et calumpniantibus
nos Ro. In pellatio hic fiet zelo
iustitie ut corrigentur / non appeti
tu vindicte ut puniretur / Item relic
tus sum ego solus quem videtur quod fuit
mentitus quia ab dyas in tacitia erat
ei quod pamussis probat tertio regum x
viij Ro. relictum se solum dicit non solum
dei cultorem sed apertum cultorem et de
fensorem ¶ Item super i. reliquie in vi.

inlia glo. i. omnes bonos qui per vitam vniu
sitatis permulte perfecto sufficiat quod sunt
omnes boni et habundantia quod non omnes
sunt ¶ Item si ad. ia ex gratia non ex operi
bus quod quando nos potest mereri alicui primam gratiam
nec sibi augmentum gratie Item vita eter
na datur ex operibus et tamen ex gratia Ro.
potest aliquis mereri alii primam gratiam et
augmentum gratie et et gloriam / sed i. mittitur
est principaliter agens bonum gratia ex gratia po
tius est excitatur et cum bonum cooperatur et fa
cit meritum vel dicendum sed orig. ex opera de q
bus apostolus facit mentionem non meritione non
sunt opera iustitie quod mandatur in lege sed
obseruatio carnalis ritus sacrificiorum et
obseruantia sabbatorum ¶ Item super. ceteri
excecati sunt glo. qui credere nolunt
quod cecitas est causa quare non credi dicunt. no
quo ergo Ro. Duplex est cecitas culpe et hec
est causa infidelitatis et pene et hec im
ca est infidelitatis ¶ Item id glo. ceteri
qui intelligunt nolunt credere ideo dicit conse
quenter ut quod volunt de certo non possint cre
dere quod dicitur posse credere ii. est omnium Ro.
non possint i. vix possint / Item super i.
dedit eis spiritum compunctionis glo. ma
lum quod deus non actor mali Ro. dicendum
hic permissiue i. eligitur non effectiue ¶

**Dico ergo numquid sic offen
derunt ut caderent.** Supponit quod
quod casus iudeorum non est vtilis / hic ostendit quod
est vtilis et primo in generali vel secundo
sit in vtilis casus iudeorum secundo probat
quod non quia est occasio salutis gentium i ab
sit tertio concludit quod multo plus vtilis
est finalis conuersio ipsorum i. quod si delictum
illorum dicit quare dico quod sit dicat scrip
tura demendis reatum eorum ne quis vi
dear dicere quod eorum casus sit omnino inuti
lis dico quod numquid sic offenderunt ut ca
derent ceterum super i. ut eorum casus esset om
nino inutilis quod dicit ne quis per deum de
spiciat agentibus / augustinus ad bonum. a. ne lecto
ris mentem quod cadi consurgentium / post numquid

qui dor. **Absit.** hic ons quod casus iude
orum est occo salutis gencium v p° ponit
ponit ppositc solum p° solucions mi
ficacionis l. sed illorum delicto cuo sequi
tem ex hoc emulacionis i ut illos
emlet dicit g Absit / ut iudeorum casus
sit omnino inutilis p poaus utilis quia
deus omnipotens non sineret mala fieri / n.
ado eet opus / ut ex malis bona eli
ceret p eorum delicto quo expectati xpm
occiderunt quorum mandatum p dicacionem
aplorum repleveret / Salus est gencium bono
mini cum per ppassionem p gentes re dep
tesunt / tunc per apli a iudeis repulsi ad
gentes conversi sunt act. xiij. vobis opor
tebat primum p dicare verbum dei sed quod
replistis i. et indignos vos iudicastis
vite eterne ecce convertimur ad gentes circa
p. ovit solum gentilibus et occidit i iude
is / ut illos emulent hec quadrupliciter
lr duorum p. quod illos refert ad gen
tiles / aliorum pt ut quod refert ad iudeos
et utrorum duplicem primo sit Ita delicto eorum
est salus gentiles ita ut iudei ad xpm
non dum conversi illos gentiles ad xpm con
versos emulent eis invidendo Job v.
p vulti occidit invidia p° lr sic ut
iudei ad xpm conversi illos gentiles simili
ad xpm conversos emulent eos imitando
quod gentiles fa sunt in capud. iudei in
caudam deut xxviij. faciet te dominus i
caudam non i capud / Tercium ut gentiles
illos s. iudeos credentes emulent in
vitando eos in credendo / Quartum sic
ita ut gentiles illos iudeos emulent
eorum petitis i dignando / Salus igitur
mest gentibus est fauc ado in toic
apassione p forali agra eyamfe
statuc ab apostolis occana apto iude
orum quo xpm occiderunt et verbum dei reple
verunt. ¶ **Quod si delictum illorum.**
Onso quod casus iudeorum non fuit i val
hic concludit quod multa magis final con
versio eorum erit valens v p° ad hoc

pbandum innuit duo argumenta
p° coclom primum argumentum i quod si de
lictum p l. et diminucio eorum gclo i
quanto magis primum argumentum sic ete
deus magis ordinat bonum quam malam
casum iudeorum ordinavit ad utilitatem
gencium g° multoplus salus iudeorum
ordinabit ad utilitatem gencium / Ali
ud argumentum tale est tale / plura
bona pauctoribus valiora p quasio
paucorum iudeorum ut aplorum utilis
fuit ad salutem gencium g° multoplus
plenitudo quasionis eorum et hoc est
quod dicit quod si delictum s. infidelitatis
eorum divicie sunt mundi p occasionem
non p causam malum n. non est causa boni
p ex malo bonum eliciens / qui causa
p destruat facit coopari i bonum di
viciae dico spirituales non corporales de
quibus ysa. xxxiij. divicie salutis
sapia et scia diminucio eorum i. ab
iectio ut apli pauci xpi p i. non
multos sapientes elegit deus et cetera
i. eorum p. qui dicunt diminucio quod
p eorum conversionem diminuta est iudeorum
iudeorum si mg hic diminucio.
divicie gencium sunt sup p causam non
solum p occasionem ipi n. apli ditaverunt
gentes diviciis spiritualibus quanto magis
plenitudo eorum i. plena eorum con
versio que fiet i fine mundi q. d. si pau
corum conversio est utilis quanto magis
conversio omnium in fine mundi erit uti
lis / **Vobis enim dico gentibus**
Onsum est sermus quod casus iudeorum
non est valis quod non est in val hic
ons quod non est irreparabilis et p° roc
superat ab expectacione spei secundo
ana spei i quod si delibacio est sca p
vo tuus pt elici quod sub est spei est
possibile sed reparacio iudeorum sube
spei apli per aliud non laboraret

ad eorꝫ saltem gº reparacio iudeorꝫ ꝑ
e possibilis pº gº dꝫ ꝙ laborare ad
conusionem iudeorꝫ hº ontˢ quare q̄
ul de eet vtilis quersio eorꝫ i si
n. amissio eorꝫ / Inpº tangˢ aplꝰ
mº de se .s. ꝑ am legacionem qꝫ gcā
aplꝰs gnalem labore i mistiuiū
meu honorificabo laborans i ten
tom i si quo labore utilitate i ut
saluos dt gº nob n. q. ita utilis
eit plena conusio iudeorꝫ. ꝙ qꝫ ali
quis qꝫ poterunt ne conuā / Rndꝫ
potuīt vaqꝫ nobis n. dico gen
tibꝫ qm estꝰ ꝑ q̄ dm quīd ego
sū gcā aplꝰs eadē eit ꝑ galꝫ
qm opacꝰ pecro i aplatu opacꝰ
est ꝯ m mt getes mistiu nō dm
nūs meu .i. aplatꝫ mei honoificā
bo aplificando ꝯ ulte debitū sū ad
dedo .s. laborando ad conusionem iude
orꝫ y. corp dꝫ / ut no vitupet mi
stīm nūm honoificabo i ꝙ teptan
do si quo .i. aliquo ꝑuocē .i. ꝑ voca
re valeam carne maꝫ .i. iudeos
de quibꝫ natꝰ sum q sūt cognati mi
h carne suꝑ ro / ad emulandum .i. adi
mitadum me .i. eorꝫ m. imitōres mi
estote ꝯ sic saluos faciā aliquos
ex illis salte ꝯ si no omes / felix
qui hꝫ pdicacōis effcm diligēt
exequit⁹ misteriu / ponit se i exem
plu uirtutꝰ ꝑduat ad fine salutꝰ

Si enim amissio eorꝫ. hic ont
ꝙ ul de utilis eet iudeorꝫ conusio
ꝯ pbat hoc a minori v pº ponit ant
h ons i que assūpcio dt gº si .n. am
issio q. ꝯ io laboro qꝫ eorꝫ conusio
valde eet adi formacom gcā si
n. amissio .i. in fidelitas eorꝫ p q̄
pditi sut Je. j. greẋ pditꝰ ꝑꝯ est
ꝑplus m reconsiliacio est mudi .i. occo
reconsiliacōis gcā de vniuso mudo

q assūpcio .i. cum valore eit assūpcio re
liquorꝫ iudeorꝫ n. vita .i. iustificacio ge
tiu ꝑ vbu doctine ꝯ exeplu inte vita
m ꝙ exmortaus .i. ex morte q̄ getes
erāt / sꝫ mortuo hꝫ dt qꝫ iudei apa
erāt ad alios qūtendos ꝑpē notici
septurā ut tangit de apostolo act. xviij
vnd ꝯ absurdum videtur si offensio il
lorꝫ reconsiliacōm mudo donauit si
assūpcio eorꝫ mudo no maius aliq
largiet bonu n. e ca bonum pse sed
malu nō n pacume // **Qd si deli
bacio sancta est.** hic ont caam iude
orꝫ repablem ꝑ nam spāc ꝯ pº ex sā
tate aplorꝫ ꝯ aliorꝫ ex iudeis ꝯ re de
au hº ex sātate patrꝫ anaquorꝫ i ꝯ
si radix sca ꝯ h hoc ponit duas si
militudines / una delibacois ꝯ masse alia
radias ꝯ ramorꝫ pª ꝑpē aplos hª ꝑ
ꝑphas ꝯ patriarchas dt igˢ ꝙ si deliba
cio q. ꝯ patꝫ ꝙ possibilis eorꝫ assūpcio
ad salutem ꝙ ꝑ q. ma si delibacio e sca .i.
pauci de illis assūpti sāficati sūt ut
apli ꝯ alii disapli ꝯ dr delibacio .i. mo
dicu q̄ de aliqua massa sumit ad degu
standu ꝯ expiedum sicut vini de dolio
dn illi pauci de iudeis ad dm conusi
vocāt delibacio osee .ix. q̄ uuas i de
sto inueni isrl ꝯ q̄ ꝑma poma ficulnes
.i. in cacume iudei pres eorꝫ si gº isti
pauci sāficati sūt ꝯ massa .i. totu genꝰ
potest sāficari / Est gº ro talis si pars ali
cuiꝰ totaus est sca ꝯ munda ꝯ totu pt
ee scm ꝯ mudu h aliqua ps de ꝑp iude
orꝫ e sca ꝯ munda ut apli gº ꝯ iudei
possunt sāficari ꝯ mudari / ꝯ si radix
sca .i. patriarche adhuc humore fidei
trahunt ꝯ rami potuīt sāficari .i. qui
de gñe eorꝫ exierunt ꝯ in eorꝫ fide
fudati st osee xiiij. erupit radix eiꝰ
ut libani illiut rami eiꝰ est gº ro talis
si radix arbore e bona ꝯ rami pnt
ee boni / si radix ꝑpli iudeorꝫ i patriar
chis ꝯ ꝑphis fuit sca ꝯ bona gº ipi

iudei q sut sicut rami pcedentes pos
sut ee sa z boni z sic restat pncipa
le ppo^m q gentiles no debet cotepne
iudeos ppe ca sn corp tu qr ai9 ep[ti]
culare tu qr valis tu qr reparabile ¶
Nond^m Nond^m est hic pcta vel
Cur ins[ti]g^s arbori 9pi^a² br insitus arbori copat ppe multa
pmo ppe pedit i. fidei i mobilitate
vn hic de gentili inserto arbori ac
dean dr tu aut fide stas no sit illi de
quibs sap. iiij. adultine plantacois
no dabut .i. a. nc. Scdo ppe stipite
i. spei erectioe z pcitate Dan. iiij.
arbor alta z magna z pceritas ei9
tanges celu nec sic ille de quo Job
xix. q avulse arbori abstulit spe
m. Tcio ppe radicas .i. caritatis honore
ephe. iij. in caritate radicati z funda
ti s heu osee ix. percussus e effraym
vento .s. teptacois radix eor ex
siccata est Qrto ppe ramor .i. virtut^m
ad malu expansione osee ult.
erumpet radix ei9 ut libani ibut z
am ei9 s heu qr in mltis cosungut
rami i cosumati Qnto ppe flor
.i. mor pulchritu^nes z honestate ecc.
xxiiij. flores mi fructus honoris z
honestatis sed heu ysa. xl. exsiccatu
e fenu z cecidit flos Sexto ppe foli
or .i. vbor sanitate apo. ult folia
ei9 in mediana Septio ppe fructum
.i. opm bonitate m^t. vij. arbor bona
fructus bo. fa. zc. Octauo ppe umb^e
.i. mie ptecciom osee ult querte
sedentes in umbra ei9 s heu de mlt
is dr ca^{ten}. Inde arbores autumpnales
in fructuose zc. **Quod si aliqui
ex ramis** Cui9 o^c aplus q non
debet gentiles i sultare nec eos
cotepnere ronibs supius expte cas9
iudeor h^c o^c a. ronibs supius ex pte
vocacois gentium v p^o o^c q no debent
cotpe iudeos gliari s^o ponit z destruc
cionem qua poterit gliari i dicas g^e sit
ti sut rami tcio subdit cam qre debet
aglacoe repmi ibi vide g^o boni^t g/
Insp^a pte q no debet g iudeos glia
ri o^t pmo qr boni iudeor pncipes
sn sut s^o q iudei n. boni abcis/
sunt l q singlari Inspma pte.
ad ond^m ppositu pmo ponit ron
supta ex statu gentium an cousionem
s^o alia supta ex statu gentium p9 con
usione i z socius radicis tcio subdit
pncipale intecoem i no li gliari dt
g q si aliq q. si radix sta rami q
ps stalige ex ramis fracti sut ve
to .s. in fidelitatis z inigtatis ad cip
imssioe z fide patr ex ast tu a tu
oleast ecc. i. na^{li} stilis z mamara
ris oleast. n. est oliua silvestris
stilis z amara nali qipe gentes
erat an giusione nalis n. erat
malicia eor sap. xij. insitg ee
aliena opacoe no tua rogo z lege
inscrutis qr ramg bong i mala
arbore in scriptus no eg. i illius .i. lo
co ipor. q. dicat ramg amarg aliu
de in scriptis bono tuto no dz gliari
contra ramu ppriu^m tcia sed sicut se hz
gentilis ad in deu qr in scriptis e fidei
pirarcharu g^o no dz gliari g cu
nc cotepne eum z factus es socius
radicis oliue .i. pcipes honoris z in
ditatis fidei pirarcharu qui fuunt
radix oliue .i. ppli iudaici olim fru
tiferi s. e. Jo xj. oliua uberem pul
cram fructiferam speciosam vocavit
dos nomen tuu z z factus est socius
pinguedinis oliue caritatis aplor
qui pcctis pinguedine caritatis
fuerunt si in q ita e noli gliari isul
tando ad usus ramos stantes i.
iudeos ad q^m co usos eos cotepne
do q. d. accipies no dz gliari g dan
tem de bono accepto sed gentiles
fuerunt aiu deis s. ab aplis cognicio
com fidei z dilatom dei g^o g iudeos

no debet gliari io cplo xi. Ja non
estis hospites et aduene sed estis ce-
ramus quo fructus dr iudeus infidel
oleaster in credulus gentilis Radix
fides patriarcharum pinguedo cari-
tas aplorum oliua gens iudeorum/
Quod singlariis. hic ostendit quod ge-
tiles contra iudeos no debet gliari quia
iudei micii bonum acceperunt sed postqua
ergo ubi primo supponit glacionem in qua singla
ris quo destruunt tales gle rom i no
tu radice portas dicit ignorantia qui singlaris
g ramos dare de eo dignitate corum
mi radice quia no tu radice portas. i.
sustentas. s. radix te portat sup.
q. d. nlls gliari dz ad usus illi cui
micii pstat sed gens iudea micii hic
agentili/ sed gentiles ab illa hic fidi
honorez ad militnce patz exempla
ad vincendum legis et prophetarum testiona
diuina miracla et pmissa quo no de-
cor ea gliari/ **Dicit ergo fra-
ctit rami.** hic ostendit quod gentiles non
debet contra gliari/ hic ponit et de-
struit occasionem. Unde potant gliari/
tpmo occasionem qua potant gliari po-
nit secundo poitaz destruit ibi bene propter
i credulitate, tertio aglacio retra-
hit i noli altum sapere dicit quo dicas quo
qui iam Rndes in eum gentilis fracti
sunt rami. i. iudei recti infidelitate ut
ego inserar loco ramorum est quo ta-
lis corum ro/ Iudei repulsi sunt
propter me ut ego ad fidem inserar
sum pelectus illis rica possum gliari
q eos bene et si no quo radice, tum in
sertus sum tamen contra ramos fractos
possum gliari et Rndet apostolus bene q.
propter bene dicas. s. in hoc quod dicas q.
rami fracti sunt sed in parte maledictis
s. in hoc quod addis ut ego inserar no
n. propter hoc fracti sunt sed postqua propter

in credulitatem fracti no ut tu insereris
Item no debet gliari quia stas metuens
quia hoc no habes ex te misi sed ex gra-
cia fidei et hoc est quod dicit tu autem fide stas
Noli altum sapere. hic aglacio
retrahit ubi hortatur fugere malum no-
li altum sapere docet fugiendi modum sed
time addit ad hoc motium si n. deus etc.
quo dehortatur malum hortatur bonum co-
minatur periculum dicit quo noli altum sape-
re et tu ventus superbie fragaris per-
flant. n. alassia recta sed postqua time
casto amore s. deum offendere etc. ulterius
deum time si n. q. et debes utique timere
si n. deus nalibus ramis no pepercit. i.
iudeis q. per successionem et Iure hereditario
fidem hunt sci. de noe hebreorum
xii. Iuste q per fidem et hereditas e constitu-
tus vide supple ne forte ne tibi parcat.
simile luc. xxiii. si in viridi li-
gno hic fiunt i arido quid fiet pub.
vi. zelus et furor viri no parcet i
die vindicte etc. hic quid superius d. nunquid
sic offenderunt ut caderent glo primo
tangit eorum prodest quod malum no est bonum
quod no e utile quod no prodest etc. No p-
dest ipse sed delictum illorum diuicie glo.
delicto illorum ditatus e mundus peccatum
no peccatum etc. Item supra apostolus gentium
glo. no iudeorum q erat apostolus roma-
norum credentium quibus scribit. i. quibus
una pars iudeorum alia gentium etc. primo
principaliter apostolus erat gentium fauio et pro-
pter quia apostolus iudeorum gentibus conti-
nuatur etc. Item supra ministerium meum ho-
norificabo glo. supra d. quod debeo super
addendo ut et pro iudeis laborem contra
a iudei erant de exemplo e commissio tra-
cis predicare debeat/ aut no/ ita pre-
dicando eis in alieno edificabat etc.
iudei ipse habitantes in tua pmissionis
ad pretium prandebat habitantes no cum

gentibus vone dominabis peccatores ad
paulum dum non erunt debitores eorum
patentes ¶ Item si r. quod si delibatio
sancta glo cum delibatio unius sibi sit cum ma
ssa non potest esse delibatio sancta et massa in
munda quod licet aliqui de massa quamvis
ginus sint immundi cum massa est munda
xpo glo. Intelligitur de immunditia quia continua
lis et inseparabilis ¶ Item si radix sancta et
rami quod patriarche fuerunt sancti et cum
multa eorum fuerunt filii mali xpo mali tamen
sint qui rami aridi non rami simpliciter
sed h. quod ¶ Item super c. tu autem cum oleaster
esses glo. stilis mali et amarus quod silicet
et iudei. psalmus ephe. ii eramus natura filii
ire et sic et cetera xpo nam vocat hic im
cum consuetudinis apertatibus et ducte non
vicium originis nature ¶ Item super
Noli glam glo. Isti per superbiam fringi
meruerunt Isti per humilitatem inseriti
sunt quod cum in non ex operibus iustitie
que fecimus nos et cetera xpo glo loquitur de
merito quod non condignum ¶ Item si r. d.
non tu radicem portas glo. gentes sta
mil ante sunt quod per hanc agentibus hunc indi
xpo loquitur de pertinentibus ad salutem ¶ Item
super c. Noli altum sapere sed time glo.
time caste ne incidas in supplicium
i sm xpo non debes timere supplicium
tamen nunc principaliter amissionem gratie di
vine// **Vide ergo bonitatem.**
Supius ostendit quod non debet gentiles
contra iudeos gloriari et posuit ac re
motivum gloriandi/ hic tertio ponit ca
usas quas potest et debet agglorire respiciunt
ponit tria primum est consideratio interioris
tie ac divine dei huiuscemodi possibilitas
cadendi alioquin et tu excidis tamen in
iudeis possibilitas resurgendi et sed
tibi si non permanserint/ In prima primo
hortatur ad considerationem divine iustitie
secundo subdit iustitie in eos quidem qui ce
ciderunt tertio liberalitatis divine in te autem
bonitatem/ Est ergo summa sententie
gentilis considerando severitatem dei in
iudeis qui peccaverunt et excecati sunt/
debet et timere ne similiter et accidat
considerando gratuitam bonitatem dei
qua vocatus est non suis meritis non
de superbire/ et cetera ut vero de glam quod
in deos et hic est quod dicitur/ Vide ergo quod quia supra
in arce dulcis fracti sunt tu autem stas vi
de ergo i. diligenter attende de bonitatem
et severitatem dei bonitatis divine severita
tem iustitie quia per peccata misericordia et veritas ob
viaverunt sibi quia misericors et misera
tor et iustus dominus/ Vide ergo variis
cum ad dicente misericordiam et iudicium canta
bo tibi domine ergo ut severitas est summa
ne fugat in credulitatem neque misericordia su
e levitate neiugat remissionem/
sed severitas cum misericordia ut sonet me
tate/ In eos quidem qui ceciderunt
iudeos sed in arce dulces vide super se
veritatem In te autem gentili vide dei bo
nitatem sed cum conditione si permanseris
in bonitate ut si totum quod hec bonitatis
tati eius attribuas alias non i dampnum
tibi conveniet quia i. ii. pe. ii. melius erat
illis viam veritatis non agnoscere quam
post agnitam retrorsum redire id
subdit alioquin si non permanseris in boni
tate et tu excidis sicut et illi et
senties severitatem eius in ipsa securi
ad radicem arborum posita est omnis
ergo arbor que non facit fructum bonum ex
cidetur/ Non est ergo locus gloriationis quia
si severitas iustitie deprimat vero boni
tatis dei non propter merita iustificat vero
iustus de facili residuat. **Sed et
illi si non permanserint.**
hic ostendit in iudeis possibilitatem res
surgendi primo hoc proponit secundo probat cau
efficacie i potest enim deus iterum

bat id' amori i na si tu ex nali
dt g' ptilli iudei q' sit nales rami
si no pmaserint in credulitate firg9
n. in credulitas impedit effectu in
sertonis/ Inserent bona oliua s.
in fide patrum et ecclie/ Inserent in
q' quasi si pt potens e n. deus ite
rum inserere illos tanq bonus ag'
cola/ Job xiiij lignu hz spe q si
pasum fuit rursum virescat etc
m/ potens e deus de lapidibz istis
suscitare filios abrahe// **Nam si
tu ex nali hic ptulit amori
quad iudei pnt resurgere.**
Ab in fidelitate et saluari et e suavo
talis h orig. frialius/ Videt. pe
arboris ramos sue radici re dd'e
q inserere alienos/ Si g° gentiles i
serti sunt fidei aplorum et patrum ml
to fracilius iudei pnt inseri cum
sint eiusde gentis et ita no sunt gtep
nendi q no pnt saluari et h e q
dt nag. rutius inserent/ Na si tu ex
nali gentil oleastro. i. oliua silue
st. i. stili et amaro ritu gentilium in
quo natus es expasus es secau ubi
dei rg nam. i. q cosuetu cursum
nature nalem. est surclum bone
arboris malo trunco inseri no eg
tu a' cu ccs malus surclus i ser
tus es bone oliue in sertus es
p fide in bona oliua. i. in cosorcium
fidi scorum patriarcharum et pphetarum
qnto magis hij qui sunt s nam ra
mi oliue. i. iudei nati in cultu
di et fide patrum inserent sue oliue
no aliene sicut tu. i. pplo tuo an
tiquorum patrum fidelium q. d. mlto
magis inserent et pnt inseri c/ Iso
do9 olea grece oleon dr exquo
in latinu trnai e ut oliua dicat'
olea a' ipa e arbor oliua fructus

oleu fructus e a' arbor pacis// **Nolo
aut vos ignorare fratres etc.**
h' est tcia ps pncipal huius capituli
p°. n. ont' aplus q no debet i sul
tare iudeis romanis supius exple ai
iudeorum h°. exple vocacois gena
h' tcio ont' id'. exple psudicacis dimi
norum iudicioru v p° ond'c q diuino
iudicio iudei p° sunt excecati et post
mo dm i illuminandi i h e scdm quod' tcio
mirat' et laudat psudicatez iudicioru
di i. altitudo dinitiarum/ In pma pte
pmo ppomit cis reuelare q daz mi
stiu h° ont' q e id' q excecacio pnt
et illuminacio futa iudeorum i q ceatas
expte/ Scdo pbat h'c p scripture testi
monium i sic scriptum est/ In pa pmo
ppomit/ h° aim ppoia subdic i ut
non nos ipis dz g°. Volo. n. qr utiqz
iudei inserent/ itm sue oliue quia
intcm quidaz inserent/ In fine uero
oms nolo n. vos ignorare fres doc
tor. n. nr su io debeo vos docere
q. thi. in doctor in fide gencium et veritate
mysterium hoc i. oculta dei iudicium si
mile h°et. i. corinth xv. ecce misterium vo
bis dico/ **Vt non sitis.** Nolo igr
vos ignorare ut no sitis vobis ipis
sapientes i. ne putetis vos mo i ge
mo copiose de r. p summatis de mo se
su// **Oliua ceatas.** hic exprimit
q. misterium quo ad ecia pmu quorum e
exns iudeorum ex ceato fm e gentilium
illuminacio i. donec plenitudo tanc
futura iudeorum conuersio i. et sic oms
isrl dt g° q qi hoc e misterium quia
ceatas contigit. i. q agent' euenit
no ex nccitate ul na s ex electione
liberi arbitrij et culpa in isrl. i. in
pplo iudeorum et h'c ympee q i quibz
dam no in oibz ysa vj. excecatori
ppli huius ceatus in q durataa donez
plenitudo gencium intrauerit p fidem
in omle gregem h. glo adulbin donec

docat eum .i. occasiom excecacionis qz ex
hoc q gentes ad fidem intrant occona
q excecati sunt & & tamen qz p^9 qm
plenitudo gencium intrauit illuiabunt^r
iudei nunc a ad huc expectat cum
asimo ve ditu abrahe .i. cū sensu asi
nino gen xxij b. Rom. ix. donec stilus
pepit plurimos & que in ltos hebat
filios i. est & sic p^9 q plenitudo gen
cium intrauit omnis isrl salvus fiet in
fine mundi pdicante enoch & helya
ut hetur apo. xi. & mal ult. / **Sicut
scriptum est**. hic pbat dcm in
sti^m auctoritate ysaie v p^o exprimit
pmissio conversionis h^o tpe implendi
conversionis i. & hoc illud adinc pmit
tit a dupx conversio iudeorum vna qi
violenta an fine alia voluntaria in
fine i. ut auertat impietatem de iacob
sic q. omnis isrl salvus fiet sicut
scriptum est ysaie lix. h. inepcactam l.
xx. lira a. intra sic hic timebunt qui
abocidente nomen dni & qui abortu
gloriam eius cum venit qi torrens vio
lentus q spc dni cogit & venit syon
on redeptor / & eis qui redeunt ab
iniquitate in iacob dicit e in qm
sic veniet fm tunc ex syon .i. dem
deis e Num. xxiiij orietur stella ex
iacob qui eripiat & m qi violeter
qz nunc aliquis iudeorum vix convertit
& auertat in fine q. de facili qz tunc
voluntarie convertentur impietate .i. in
fidelitatem de xpo a iacob .i. iudeis ul
impietatem .i. cultu legalis obseruan
tie quem p^9 aduentum xpi e impietas
h glo. & hoc testamentum .i. firma pmi
ssio e tunc hic dicatur complebitur supple
illud ame cum abstulero pctā eorum
.i. in fine mundi qz tunc implebit.
in iudeis &c. michee ult. deponet
oms iniquitates nras & piaet in

pfundum maris omnia pcta nra eccc q ad
uentus qz veniet gen^9 qz ex syon /
fructus qz ut eripiat & auertat tpt qz
cum abstulero pcta eorum / Innitanda
aduenientis humilitas appetenda ad
uentus utilitas admiranda tpt oppor
tunitas. Notandum q effectus pcti e horri
bilis excecatio h^m l. soph. .i. ambula
bunt ut ceci qz dno peccauerunt sunt qui in
ceaitates s. vii gna pctorum p^a est
supbie que e regina vicioz ysa
lxvi. speculatores eius ceci omnes / in alto pcta
sunt ceca omnes quippe respiciunt ex
cellencia sua & excellentie specatores
corrumpunt s. ij^a Scda invidie sap. ii.
excecauit eos malicia eorum quippe
qz in invidi no respiciunt alienum nisi
est in tenebris mali et vere i tenebris
no videtur / Tcia iracundie de iii. xxviij
pcuciat te dns ceacitate & amencia
i. in turbacio ut aliquid ul humus no vi
dere / Iram n. turbacia quedam e Qrta
ta acedie ij. pe. v cui no psto sunt hec
ceacitas e & mami tepatus. Acca
diosus n. tepeat & stati & stati pig
cia descit in cepcione quippe ex q non
apit oclos si no videt / Qinta aua
ricie deut xvj. munia excecant oclos
iudicum quippe si strue in oclo excu
tiat cum sic thobias excecatus e sic
visi excecatus / Sexta castrimargie
seu gule pu. xxiij. cum suffossio ocu
lorum nonne & ysa. lix. palpauimus
qi ceca pietem / Septia luxurie / gen
xix / eos qui erant foris pcusserunt
ceacitate / **Secundum euangelium quidem
inimici propter vos**. hic ondit quo
excecati sunt & quo illuiabunt & p^o
ondit q p celum excecati sunt p pgratiam
illuminabuntur h^o ondit vn cui est q illu
minabunt i sunc pma n. cao pmittit
pbat q potuerunt illuiari i sic n.
& nos qui id ont qz p^m pmissi sunt
excecati i coclusi n. deus / Supra

pte pmo tagit cam excecatonis
duplice vna eliuay^ae p dicatonis
o dm alia mundia q̄usioms gen
au ħo cam illumacoīs duplicem
vna diuina eleconi / alia pmissi
one prībz factam ī ħ. eleconi d' dt
g^o ħm elem^m q. aut quide q̄utent^e
oms ħ ī mlti ad̄usary sut ħm
elem^m quid. i. ppt elem^m cui g tra
dicit q̄ videtur eis legis destr̄
tu q̄ ffem ē. ī. lege g^o destruimq
p fidem absit īma sut sup di et
cete q̄ deo no placet z omībus
homībz ad̄usant^e j. tess. ī. Jmi
ci ī q̄ z hoc ppt uos. i. ppt q̄usio
ne uram ul adualitatez uram
act. xiij. videtes tbat iudi reple
ti sut zelo z cō dicebat hys q
ī paulo dicebat^e blasphemates
ħ eleconi d. i. pgram elecons quia
aliq corp eliget^e kim quidam
ſ. corp. i. consi atores z getili
bus quia vtiliores eleconi ī q̄
q̄ e eis pp prēs. i. pp pmissiones
prībus factas luc. i. ad faciedam
miaz cu prībz nrīs zc // Sine
pnia n. sunt. hic o^r kni cta
est q̄ iudi illuiabut^e q̄ ex immu
tabili^te diuine pmissionis dt ig^e
sn pnia ħ^c epli^r legi^e vno^o de pe
nitecia di alio^o de pnia hoīs ī tio
ri / sn extiori / tao mo de pnia ho
mīs extiori tm dona ud z vocato
dei ħmo^o ī portati^m bnficia^m diuine
p destinacois ħ^oo diuine ī spiracois
tao^o gre baptismal ħ^oo le^r sic sn
pnia q. ita ī fine saluabut^e ppe
pres quibz fca e pmissio sn pnia
n. i. sine dm cd ſibz mutacone
sut dona. i. pmissioes z vocato
i. elecone dei e ena no ei pmiz

dm deco q̄ pmittit dm ul faiat mu
xx ī / no est deus ut ho ut mutet^e
nz ut filig homīs ucm / Scdo le^r sic
ut q̄ amicet^e ad i^d q̄ pcessit ħ eleconi
kim z bn dico ħ eleconi no ħ. nuta
sn pnia n. homis. ſ. pcedete sut
dona. i. gre ī fusio z vocato. i. fidi
in tior ī spiracio ē. vnj. quos p de
stia^t hos z vocauit / Tao^o le^r sic ut
cotinuet^e ad i^d q̄ pcessit cu abstulero
pcta corp q. z ue aufent^e z si ī no
plangat ea sn pnia n. extiori z
si no sine intiori sut dona di. i. g̃
cia baptismal z vocato ad fidem
ut ait ambro^9 gra di ī bapto no
requit gemit^e ūz placatu ul op^9
aliq ħ sola fide z cordi q̄ ccom z
cia gratis q̄ donat ¶ hic quit^e sup
d. ī eos qui ceciderunt seuitate ite
d^r bonitate q̄ ī oi ope dm sit v t̃q̃
tū ī vno magis appaz una ī alio
iustia ¶ / Jtē sup l. si pmasit / glo hac
co dicone q̄ z si no pmasit melior
bonitas appebit / z^o appebit sed
no ita pmo tut seuitas ¶ Jtē sr^d l.
insitus e ī bona oliua glo. i. p fide
insertus patriarchis z pphis q̄ caritas
ħm dyonisi^m e ut^9 vnitiua no fides
z^o lo^r de fide forata que no e sn ca
ritate ¶ Jtē sup i^d cotra nām glo.
deus q̄ dicor om̄ creaturarz n^e. faiat
q̄ nām id n. cui ħ rei nāle e q̄ faiat
cot g^o susatico mortui no e īnacliz
ħ nāle z^o lo^r de natura nāte / no de
nā nata ul ad gna nata dup^r acci
pit^e ul passiue ħ lex obedie nālis
ad sum creatorez ul actiue. i. cur
sus ordis nālis ħ^oo miracla sut nā
lia ħ h^c e nā ħ q̄ dta ħ^oo no e cot
nām ¶ Jtē ideo glo. q̄ illa nature
lege anoticia remotiua zc. q̄ illam
legem sine sit creata sn ī creata mta

no

nouit x°. nouit ea in lra no ty no
ticia plena s semplena, vn remota
e aplena noticia ¶ Itē sr l. q au
tat impietatē glo. cult9 iudeorꝫ ab
aduentu xpi e impietas q paulus
p9 aduentu xo obsuauit cultum
iudeorꝫ s. natu nazareorꝫ dct xpm
q° impie egit/ x°. glo. lo. depone
tibi spē metu illo uel p9 aduentu u
ꝑ diuulgatu ¶ Itē sup i. s e lom im
a glo e nobis q elm pcepit iudeis
dilige cri v. q° s. elm no st ima/
x° s e lom. i. ꝑpe elm ima st actiue
q° odiut no passiue qr no odiut ¶
Itē ibi glo. p e lom qꝫ cōt lege corꝫ
est q° e lrāy e grm legi q ezc. i.
vota erat in vota. i. testamentū no
uum i alto x° carnal in celeta legꝫ
elrām.° grat s spual coucit ¶ Itē
ibi glo. ut homines mala faciant
no est in corꝫ ptate q g no e cib
in putandum x°. no e in corꝫ ptate
liba ad pficiendum qꝫ nolut s pmissima
¶ Itē sup i°. suprima sut dona glo
i. sn mutatoe dini cosilij q illegu
pdestiat9 e diuino cosilio pt dap
nari x° diuisum e ua comictim
e fla ¶ Itē ibi glo gra di i bapto
no requit gemitu uz placitu q aug9
adultus u pniceat cu vetes vite
inchoare no pt x°. glo lo. h degē
mitu e pniteucia exteriori no de in
teriori// **Sicut. n. aliqn. vos. et**c.
Onso qꝫ iudei p elrām sut exorta
ti s pgram illumabuntur e e vn cetu ꝫ
qꝫ illuiabuntur h' trio ont. psimile qꝫ
potuint e potuint illumari e c sim
simile e in credulitate geat. ȝ gsecu
ta e ima gra. q° i credulitate iudeorꝫ
cosequitur ima ulte. i. gra fidi. qꝫ est
eximia dei p. q° ꝑponit silicet ne. ꝫ/
s°. ad oppoit ꝑpoit. e ita risti nc/ In
similitu nē. implicat duplice stat gē
tilm s. statu erroris pcedētem sta
tu fidei subsequentē i nuc a. mam
cosecuti simlr in s° tugit dupli
cem statu iudeorꝫ stac erroris
pntē i ita risti nuc no statu fi
dei futurū i ut ripi dt q° sit q.
e utiqꝫ iudei salui fiet sic n. et
uos ogētiles aliu longo tpe pls
qm iudei no credidisti deo erat
n. sicut oues errates j. pe. n. glo.
qua vone nos olim pmisit deus
no credē. s. ne cam supbie hret ꝫ
p9ea cōusi nuc a' tpe gre mag
i. petorꝫ remissionē e fidei grām
cosecuti estꝫ s. xx. vabo no plebē
mam plebē mag e no mag gsecu
tam gsecuti in qua ꝑpt illorꝫ. s. iude
orꝫ incredulitate oracona qr xom
occiderut/ e aplorꝫ pdicacoem
repulert e io apli cōusi sunt
ad gētes ita risti iudei. s. nuc no
crediderut glo. ne p9ea cōusi nūa
in legi glandi hēbant in nrām
mag. i. in fidei reccalacois grāꝫ
que in nob e ex di mia e dt nūa
ꝑp efficacia s om quo ad suffiaꝫ
no crediduit in q̄ēnt et ipi sim
liati p9modum mag. i. fidei grām
cosequentur/ sicut aliqn medic9 per
mittit augi morbu ut i firm9 firm9
timeat/ e mag obedies medico
fiat e sic sanctur gusiomb g° gē
tiliu tangit tpe qr nuc i aduc
tu xo re efficacte cam ima di acom
in credulitas ꝑpli iudaica similr
cōusiomb iudeorꝫ tagit tpe q'a
cosequentē in futo efficacte cam quia
mag occom quia credulitas geatum
Conclusit. n. deus. hto qꝫ
iudei potuint illumari hic ont qui
pmissi sut p9 eo occai v implicat

tia s. excecatio l incredulitas ex
cecatois p(er)missio i. conclusit deus
p(er)missionis vo l ut om(n)ium deg(?) co
clusit q. ia a. de iudeis et gentib(us)
ita fem e. n. q(ui)a de(us) conclusit i. con
cludi p(er)misit oia. i. iudeos et ge
tiles sic accipit(ur) oia. Jo xij. Cum
exaltat(us) fuero a t(er)ra oia t(ra)ham
ad me ip(su)m In incredulitate glo. quia
ali ex sup(er)bia veniunt ut om(n)ium mi
sereat(ur) Ambrosi(us) conclusit de(us) oia
in infidelitate ut sua misericordia(?) sue i fi
delitat(is) p(er)mittendo confusi ad dul
cedine(m) sue credendo co(n)versi humi
liores p(er)manent // O altitudo
diviciar(um) hic admirat(ur) et laudat
p(ro)funditatem iudicior(um) dei v(e)l p(ri)mo ta
git divinor(um) iudicior(um) i(n)co(m)p(re)hensibi
litatem s(ecund)o p(ro)bat p(er) h(uma)nam i(m)p(ossibi)li(tate)m i(n)vestigab
ilitate ibi q(ui)s n(am) cognovit // Tercio co
firmat idem p(er) h(uma)nam i(m)p(ote)n(tiam) i(m)p(er)
fectione(m) i aut quis prior dedit q(uar)to
p(ro)rupit in dei laudem i. ip(s)i ho
nor et gl(ori)a Jm p(ri)ma admirat(ur) tria
a nobis i(n)co(m)p(re)hensibilia sunt
iudicia q(uo)n(iam) sci(enti)a dei p(re)t(er) attingi
p(ro)p(ter) altitu(din)e(m) nec disp(ositi)o co(m)p(re)he(n)di
p(ro)p(ter) subtili(tat)e(m) nec via i(n)vestigari
p(ro)p(ter) multiplicitate(m) d(icit) g(lo)s(a) O altitudo
q(uasi) ita excecavit deus tu(n)c gentiles
q(uasi) iudeos ut om(n)ium misereret(ur) et h(ic)
est i(n)co(m)p(re)hensibile. O g(lo)s(a) altitudo
i. p(ro)funditas eadem e(st) dimensio
altu(m) et p(ro)fundu(m) diviciar(um) i. h(abu)n
da(nti)e et copiositat(is) sapie(nti)e q(ue) e(st) divi(n)us
et sci(enti)e que e(st) ex h(uma)nis et ang(elicis) In
ipo n(am) sunt thesauri om(n)es sapie(nti)e et
sci(enti)e col(ossenses) ij. De ist(is) diviciis ysa xxxiij.
diviciae salut(is) sapia et sci(enti)a p(ro)v(erbiorum) viij.

ciectur(?) sunt diviciae et gl(ori)a et c(etera) ergo(?) i do
notitia noticie sufficiencia sufficie(n)tie emi
nencia In altitudi(n)e vides eminenciam
In diviciis h(ab)undanciam In sapia et
sci(enti)a noticia q(uod) i(n)co(m)p(re)hensibilia s(un)t iudicia
ei(us) i. dispo(siti)ones ei(us) de reb(us) ps. Judi
cia tua abyssus multa ph(ilosoph)us sic se h(abe)t
ocul(us) noctue ad lum(en) solis sic i(n)telle
ct(us) n(oste)r ad nature manifestissima aris(tote)l(es)
mag(is) ad ea que sunt s(ecundu)m nat(ur)am occultissima
et q(uam) investigabiles vie ei(us) i. i(m)ple
ct(iones) dispo(siti)onis i q(ui)b(us) omnib(us) e(st) mia et
veritas psal(mus) univ(er)se vie d(omi)ni et c(etera)
ecc(lesiasti)ci. d(omi)ni Intellexi q(uod) om(n)ium op(er)um do(mini)
nullam possit ho(mo) i(n)venire r(aci)o(ne)m
Quis enim cognovit h(ic) p(ro)bat
p(re)dicta p(er) i(n)vestigabilitate(m) h(uma)nam q(ua)ntu(m) ad me(n)te(m)
q(uasi) n(ullus) q(uam) tunc magna e(st) h(ec) altitudo
quis n(am) cognovit se(n)su(m) d(omi)ni de re s(ci)
sta ut et de dispo(siti)one vero eccl(esiastic)i. j. sapi
enciam dei p(r)ecedentem omnia quis i(n)ve
stigavit aut quis co(n)siliari(us) ei(us) fuit
de re facienda ut in excusacione ei(us)
q(uo)d disposuit Job xxxvij. an tu ei dedisti
co(n)siliu(m) forsitan illi qui no(n) h(abe)t sapi
enciam glo. p(at)ris co(n)siliari(us) unigenit(us)
fili(us) e(st) qui et angeli magni co(n)sili(i)
d(icitu)r ysa ix. s(ed) h(om)o no(n) aliq(ui)s ho(mo) uel
angel(us) // Aut quis prior dedit
hic co(n)firmat id q(uod) p(ri)us p(er) h(uma)nam i(m)po(te)n
ci(am) i(m)p(er)fectione(m) ubi p(ri)mo q(ui)d(e)m i(n)venie(n)do
p(ar)tem negativa(m) s(ecund)o reddit c(aus)a(m) ei(us) vero(?)
ibi q(uonia)m ex ip(s)o dic(it) g(lo)s(a) aut q(ui)s q(uasi) d(icere)t no(n)
ecnt sup(er) sensu(m) sunt tu(n)c sup(er) me(ri)t(is)
quis n(am) prior dedit illi fidem s(cilicet) et b(on)o(rum)
op(er)a ut ei(us) m(er)ito facet deus q(uod) fa
cit et retribuet(ur) ei merces ex debito
no(n) ex gr(aci)a q(uasi) nullus prior dedit ei i.
paral(ipomenon) ult(imo). tua sunt oia et q(ue) de ma
nu tua suscepimus dedimus tibi q(uasi)
d(icere)t nullus prior dedit ei q(uonia)m ex ipso

potius tamen cum efficacie per potentiam
que apropriatur patri et per ipsum tamquam causam
exemplarem et disponentem per sapientiam
que appropriatur filio et in ipso tamquam fina
li et conservante per bonitatem que appropria
tur spiritui sancto sunt omnia superiora inferiora et
media spiritualia et corporalia et ex putre
factione corporalia Ipsi gloria id est laus et fama
perpetua in secula consecutiva seculorum
id est semper Amen confirmatio est //

Ex ipso et per ipsum et in ipso sunt omnia ipsi ho nor et gloria in secula.

Thema est in fe
sto trinitatis domini que decem instituta sunt
festa et dei et sanctorum propter humana edi
ficationem propter divinam honorificationem
propter primum vocatur apud deum beneficia
ut in ipso edificemur cum dicitur ex ipso et cetera
propter secundum exsolvit preconia ut a nobis deus
honorificetur. Cum addit honor et gloria
in secula et cetera primum secundo vocatur per trinita
tem secundo eternae unitatem in ipsi quoniam prima
primo notificatur trinitatem ut creator secundo
creaturis qualitate in sunt omnia distinc
tio personarum patris in legendo / hic quintum secundum
consecutum est primum gloria probato quod de
fiat vero et ... ar. iniuriam non potest
quod secundo eius non est imputandum sed demeret
secundo per liberum arbitrium solum sine gratia
non potest ho iniuriam sufficere / Item super
ut omnium misereatur gloria quod non omnes sa
lvantur secundo omnium misereretur quantum est de
se ut fit distributio quibus singulorum
non per singulis generum / Item secundo Al
titudo gloria solus deus omnia sicut sunt in
tuetur quod secundo quia ipso non videt omnia secundo
secundo solus deus intuetur omnia per se ipsum
sed quia ipso videt omnia publica sibi divinum
/ Item super quis consiliarius eius fuit
patris est consiliarius unigenitus filius quod
pater non habet opus consilio secundo consiliarius
accipitur hic pro secretario / Item super in ex

ipso gloria sola dilectio creavit omnia quod
primo potentia et sapientia secundo sola dilec
tione movente sed tamen potentia ex sequen
te et sapientia disponente / Item in idem gloria
cum audimus omnia omnes non debemus
intelligere non ... ex ipso sunt peccata tot
mala actio est peccatum quando non est adeo
quando non omnis actio est ad bonum secundo ma
la actio in quantum actio est a deo sed non in
quantum mala / Item in idem gloria non omne
quod ex ipso est potest dici de ipso quia non est
de substantia sua sed hic ... quod non potest dici Christus
conceptus de spiritu sancto sed ex ... secundo hec
ipso de aliquo accipitur effective per ex
aliquo materialiter / Item in idem gloria ... meter
... et ... prima ... temporalia
est creatura quod in angelica superior est
nobilitate et ... inferior quarta est me
dia secundo dignior est ... non tamen in
medio ... / Item in idem gloria ... quibus
fruendum est eadem trinitas quod ... su
ma res est quod tres res et una res
faciunt quaternitatem secundo una res non
... cum tribus quod idem est cum qualibet
illarum / Item in idem gloria sicut tres dia
... et non omnium vero ... quintum
... et non convenienter potest dici res
... secundo quia res dicitur a reor reris
deus autem non cadit sub opinione
... est ... sequitur aliud
deum ... sequitur ... contra
te / Item in idem gloria ... omnia propter patrem
... propter filium connexa propter spiri
tum sanctum ... tria sunt con
... quoniam conveniunt omnibus tribus
secundo hic dicitur per appropriationem non per
proprietatem patri enim quod est principi
um ... unitatis ut dicit Augustinus ap
propriatur unitas filio imago equa
litas spiritui sancto quia amor connexio
Item in idem gloria ... de ... anima /

que fecit principium quo pater novit in
filio eternum pater non est sapiens
sapientia genita 2° novit omnia in eo
sicut patet hic declaratio ubi vel in eo de
terminat verbum apte appositum / non
tamen ponit determinat verbum apte
suppositum Notandum est hic quod sacra
theologie que est sacra dei excel
lit alias viij modis / primo sub
iecti nobilitate quia de deo pu.
lim. audite me quia de rebus
magnis locutura sum Ubi in princi
pio scientia nobilior dicitur a nobi
liori sacra que est de subiecto / 2°
actorum dignitate ij. pe. ij. spiritu
sancto in spiritu locuti sunt sancti dei
homines / Tercio verborum suavitate
cant iiij. favus distillans labia tua
sponsa Quarto sensuum firmitate pu.
xij. labium veritatis firmum erit in per
petuum / Quinto dictorum aptatione pu. xx
vij. apta sunt pira et appuerit / her
be iii. Sexto sensuum in multipli
citate Job xj. ut deus loqueretur
tecum ut ostenderet tibi secreta sa
pientie sue et quod multiplex sit lex eius
Septimo finis salutate ij. ti. iij.
ab infancia sacras literas nosti que
te possunt instruere ad salutem

Obsecro itaque vos
fratres. Absoluta parte prima ca
pituli di. relevatur in una di. recta
Romanos gentiles de iudeis et gen
tibus discordantes ad concordiam re
duxit hic vero eos ad concordiam
reductos in moribus instruit quos
primo intendit instruere verbo per dicacio
nis 2° exemplo imitacionis quas di
personas imitabiles proponendas cap.

vel in commendo ant vobis / In prima parte
primo instruit omnes generaliter capitulo isto
2° mores et in fiores specialiter cap. xij.
omnes tercia / tercio maiores et perfectiores
principaliter cap. xiiij. et xv. In prima parte
primo instruit quo se habeant ad deum
2° in ad proximum in sicut enim in uno
corpore multa membra / Item in prima
parte primo instruit quo se habeant
ad deum ex parte corporis secundo quo
ex parte anime in et nolite conforman
bene se habere ad deum ex parte corporis
docet dupliciter primo vicia carnis mor
tificando 2° naturam observando in racionabile
sit obsequium / Tria vero solent in du
cere ad acquiescendum exhortacioni scilicet
affectio amoris admiracio rei excel
lentis utilitas exhortacionis Jo. apostolus
hic tria facit Rogat amicabiliter
obsecro fratres admirat fortiter per
misericordiam dei / Instruit utiliter quia nec
exhibeatis dicit hoc obsecro q. ex
ipso et per ipsum et in ipso sunt omnia et quia
in ipso sunt omnia obsecro itaque vos
ego paulus philemon. fiduciam multam
habens imperandi tibi propter caritatem
ad magis obsecro obsecro fratres glo. fratres
eos vocat quos provocat fraternitas exi
git obsecro in quo per misericordiam dei vel in
impensam i. paupertatem in fiducia dicit
in commissum vel nobis impensam
i. premissionem pietatis adeo nobis
factam magna est hic admiracio
quia precipue maxima caritas et maxime
necessaria / Ut exhibeatis corpora
hic ponitur utilis instructio s. ut corpus
proprium deo offeratur sicut hostia v.
huius sacrificium tangitur in quatuor cause ef
ficacis que est ponitur de vobis vel exhibe
atis / materia que est corpus vel cor

pa nra forma que est in bono
psceuarare l diucte stam finis q
est deo placere dt g obsecro i qm
ut exhibeatis i. spote cosecretis s.
vi. sicut exhibuistis mebra vra
suire zc. Intabernaclo n. domi
nus offert urulencs exo. xxvi.
corpa nra no tm. ciias ul dep
mas hostiam in mortificacom vi
cior act. in. mortificate mebra
nra que sut sup trām diuentes
p exhibicom bonor opm Sig. in
n. est q hō mortus c qui no mori
mebra/ pt. Sacrificate sacrificiu iu
ticie scam s. p fina in deo psceue
racias cauda n. cu capite papit
offerri leu. iii. deo placentes per
rectam intencom no sicut ypocrite
qui ymolat demonyo z no deo
extimant n. faciet sua ut ab
hoibus videant/ ambos tut
n. corpa vra sut hostia do acce
ptabilis supta in cosummata sui
mus g. in sacrificio spuali debet
ee voluntatis deuocio integra ob
latio vicior mortificacio bonoru
opm exhibico exhibicois cotinu
acio/ Intencois rectitudo rom s
discrecao/ vn sb dit ronabile i his
onibus sit obsequium nrm ut sic mor
tificetr vicia ut suct na/ Inon
n. sacrificio papit offerri sal leui.
ii. z in de tria i suis dz humilitez
cu dt obsequium cocordiaz cu ad
dit vram discrecom cu sb dit ro
nabile// Sed nolite 2formari.
Hic instruit eu se hre ad dm ex
pte aie z pmo quo ad affctm h. q
ad intellectum l dico n. p grām Insu
tria fiat de hortat mali i nolite

cosformi hortat bonu l s reform
subiungit como dm l ut probetis
s. n. vte ordiat affctus nr ad
dm in declinaco mali i opaco
boni i expiencia dm beneplaciti
dt g. z nolite q. ita exhibeatis
corpa vra zc. z nolite accipi
secundo q formari imitado huic se
culo fugiendo Certa opus malum
g. implicat homines lebitate cu dt
nolite q. i volutate vra c facili
tate cu dt coformari cia auct
huius speculi est q stat in diuit
formā rei ad q ytitur ex i plu
tate cu addit huic sclo i. Jo. ii.
Nolite diligere mundu n. ea que
in mudo sut/ q o me q in mudo e//
Sed reformamini. Hic ortat
ad bonu reformacois p grām ubi
implicat cu hic reformitate apt
q dt reformim grc formositatez
cu addit in nouitate utusqz sb
iectu s. mentez cu sb dit sensus
nri dt ig s reform q. nolite 9
formari huic sclo sed reformami
i. item formam qui in adam fuistis
deformati ul reformami. i. item
titm formam de die in die ad
ymagine diuine formositatis
ad q formati estis ge. i. refor
mi in q in nouitate sb 9 uir. i. s
ut sius nr spualis in uoce ephe.
iiii. renouami spu metis nre/
homo n. formatus e p creacom
gen. ii. formauit deus hoiem
difformatus p culpa de vt pv.
sa huic mactam r claud fuit
ul cecu aut in aliqua pte defor
me no i molabit Reformatus

p graciam ut h' dr reformanam spu/
Informat' p doctrina. i. thi. i. imaz
co secut' sum ut in me xpo ondere em
paciam ad informacionem ee. vm. p de
stiant conformes fieri/ Transformat'
p contemplacionem ii. cor. iii. nos aut
revelata facie gl'iam dei speculan
tes in eade y. t. Reformatur' per
gl'iam phil. iii. saluatorem expec/
reformanam in qm adhoc ut p
bes. i. ex p imito distat i nobis
. i. thess ult omnia pbate q bonu/
tenete que sit voluntas dei. i. id
q deus vult bonitas in q bona in
se qz no vult n bonu beneplacens
alijs considerandis z pfecta i nullo
diminuta ul bona pt' bonu na
ture beneplacens pt' bonu gre p
fecta pt' bonu glorie ul bona qn
tu ad statu incipiencium beneplacens
qntu ad statu pficiencium pfecta qn ad
stat pfectorum ul bona in hys qui
ferent fructum xxx. ut in statu g
iugali beneplacens in hys q lx. per
fecta in hys qui centu ut i statu
uirginali/ Tangit g° aps expiectf
actu i. ut pbetis act' obm i. que st
voluntas dei obia effectum z que tri
plex bona beneplacens z pfecta/ No
tandum e hic q in lap. dr voluntas
di qua debem' pbare z facere p'a
pctorum ad pniam conuersio eze. xviii.
nolo mortem pctoris s ut magis
q'uertatur q uiuat ceterum aperta inundacio
ayt vm. tetigit eu dicens volo mu
dare/ Tercia mundatorum pbona opa
sanctificacio. i. thess. iiii. hec voluntas di
sanctificacio vra/ Quarta sanctificatorum ad
veritatis agnicionem illuminacio. i. thi. i.
qui vult omnes homines s// Quinta illu
minatorum ad amorem i flamacio luc
//silenos fi' z ad agnicionem veritatis/
venire/

xii. Ignem veni mittere in terra/ Sexta
inflamatorum ptribulaciones pbacio heb
x. paciencia vobis necessaria e ut voluntatem
di facientes reportetis p./ Octaua pbatorum
pseuerancia finalis in pposito Jo xxi.
sic eu volo manere do./ Nona pseue
rancium retribucio z glorificacio Jo xvii. vo
lo pr ut vbi ego sum illic et// Di
co n. per graciam. hic docet eos hu
se hre ad deum quo ad intellectum z
pmo docet ut sobrie sapiat s° quo
sobrie sape valeat i vnicuiqz sicut
deus/ In pma implicat impancs
auctoritates i dico z c. cor. q'bus sit
impi' psumpcionem i. omnibus qui sunt i
ter vos impy forma i. no plus sa
pe dr g'. dico n. q. i. d obsecro s istud
phibeo dico n. p graciam que data e
m i. auctoritate in aplatu opat' e z m
recognouimt graciam di que data e m
omnibus qui sunt int' vos talibus s. vn
no dr omnibus nobis qz no erant oes
tales sed aliqui cor. s. glo.// No
plus sapere. hic ponit formam
pri in qua p° phibet q e malu s° p
cipit q e bonu i. s sape. i. de diuine
misterijs inuestigare sapiam n. e cog
nicio diuinorum qm oportz sape cum
omino no audiendum e de deo dicere
ul' hec que tradita sunt nobis astris
aplis z pphis/ Et sape ad sobrie
tatem s in presumpcione ecc. iii. altiora
te ne quesieris z forciora te ne scru
tat' fuis s que precepit t' deus cogi
ta illa semp felix qui nec ex adc
psumpcionem nec defecit pignorancia
s sufficit p temperancia ut n' superbus
nec remissus sed modest' sic i qm
verbo// Vnicuiqz z c. hic docet quo
sape sobrie sape valeat qz si ser
uat mensuram sibi a deo tradita vn de
vnicuiqz papio sape sup sicut deus

repromissio
repetens

diuisit mensuram fidei hic lectio duplex primo
sic sit deus etc. i. secundum mensuram donorum
datorum unicuique fidei ut sic intelligatur men
sura fidei talis spiritus n. sanctus mensura
re dedit dona i. cor. xii. diuisiones
enim gratiarum sunt etc. et qui magis est
illuminatus in fide et gratia magis potest in quan
tum alio. sic sicut deus etc. et secundum fide
mensuratam datam unicuique n. data
est gratia secundum mensuram donationis christi ephesios iiii.
omnia obligat ad amorem dei et dan
tis in mensitas quod deus ad dandi libe
ralitatem quod diuisit mensuram et donum per
corporis quia fidei et susceptionis quia uni
cuique/ **Sicut enim in uno cor**
pore hec est 2a pars capituli in qua quo
se habeat ad proximum et primo quo ad pro
ximum bonum quod est de corpore ecclesie secundo
quo ad proximum malum et si non sit de
corpore in unitate prosequitur In prima
parte primo ostendit quod fideles debent sibi
mutuo ministrare per dona sibi colla
ta secundo ostendit modum subministrandi et ad
dona quedam spiritualia ibi habentes autem
donationes/ tertio ostendit id quo ad dona ma
gis communia i. dilectio sine simulatione/ In
prima parte ad ostendendum quod subministrare
debent primo ponit exemplum de corpore naturali
secundo adaptat in corpore mistico ibi ita
multi unum corpus exemplum autem proponit
quantum ad tria s. quantum ad corporis uni
tatem unde dicit in uno corpore membrorum
unitate pluralitate unde dicit multa/
membra mutuam subministrationem unde
addit omnia autem membra etc. simili
adaptat tria dicit quod sic quod ita unicuique
diuisit deus mensuram fidei et non ita
est sic n. in uno corpore naturali multa me
bra habemus distincta omnia autem membra
non eundem actum habent ut patet ex
diuersitate instrumentorum/ Nam per aures

in libro de animalibus/ Nam dat ministrans
operationem qua indiget Ita multi per di
uersa dona s. nos catholica unum cor
pus sumus unitate spei et caritatis
colligata i. una ecclesia et hoc in christo capi
te ephesios iiii. n. dedit caput super omnem ecclesiam
ephesios i. singuli autem alter alterius membra
inuicem subministrando et alter alterius
officio indigendo eandem similitudinem
domine ponit apostolus i. cor. xii. quod corpus
pus ecclesie caput ut christus membra fideles
autem unificans spiritus sanctus unita gratia
felix membrorum quod dicit ut mistice corpore
sub hoc capite tali anima tali unitas
Habentes autem donationes
hic ostendit modum subministrandi quo ad
dona quedam spiritualia unde primo tangit
generaliter differentiam donorum secundo ex
primit dona pertinentia ad submini
strationem spiritualium ibi siue prophetiam secundum
rationem fidei/ tertio pertinentia ad sub
ministrationem temporalium ibi qui tribuit tri
buit in simplicitate donorum perti
nentium ad ministrationem spiritualium tangit
primo differentiam s. officium prophetandi/ Se
cundo ecclesie ministrandi docendi et
exhortandi que distinguit sic do
natio gratie autem est de hiis que sunt
super potentiam et communiter secundo autem pertinet
ad cognitionem sic est prophetia autem ad op
erationem sic est gratia sacramentalis per
ministerium collata Secundo autem pertinet
ad cognitionem ueritatis sic est qui docet
etc. autem ad amorem bonitatis sic est
qui exhortatur etc. quantum ad subministrationem
temporalium tangit tres diffe
rentias s. largiendi presidendi et mi
serendi que distinguit per tres uires
autem quantum ad unum rationale simplicia
tamen tribuendi/ quantum ad irascibilem

Similis materia est commentum xiiii c.

sollicitudo p'ncipa. di· quo'l ad con
cupiscibilem hylaritas 9pacie do
de g° gentes q. ita sumus alter
alterius membra inuicem sb' ministran
do/ adgit a' sumus gentes donati
nes ict' ul sic ita sumus alt' alti'
membra ig' i differentes domus hoc
agat' ut alt' alterius sit membrum ha
bentes a' donationes differentes s'
gratiam differentem que data e' nob'
h'c sup' agimus ut sumus alt' alti'
membra diligendo x'c qui dat v'nat'
ita ut habeamus vn de gentes libera
lit' ut gratis habeamus vn donatores
multiplicat ut diuisimode habeamus
vn addit differentes vel' ut h' ita
ministremus vn de g'm gratiam ic' e
hoc sunt gentes pphiam· i· reuela
tionem futurorum ul e' quorum libet occultorum
n· pphia e' de'ptie s' e' de'ymaginibus e'
de futuris gentes m'q hoc ut sumus
membra aliorum u' s· eis pphet' gen
tes m'q pphias s'· rom· fidei· i· s'm
q' exigit fides eorum quibus de'sumit
debemus s' ul q' exigit fides mea
pphia· n· ad informationem fidei ut
p3 in ysaia e' mult' alijs siu gentes
ministerium eccl'ie· i· dispensationem sacra
mentorum sumus sup' membra aliorum
in ministrando· i· sacramenta dispensando· i·
corp' iij· sic nos existimet ho ut
ministros x'o e' dispensatores sunt qui
doc'· i· qui gratiam docendi h't s'c sup'
membra alterius i doctrina· s· docendo
tali· n· d'r· i· corp' iij· atte'de t' et
doctrine qui exhortat'· i· gratiam ex
hortandi h't sit sup' alterius membro
i exhortando· i· cessa v· cosolamini
reedificate alterutrum· item iij· ho loqt'
... pat' faat'

e exhortat'/ et in t'buit sup' ecclesia tr
buat in simplicitate· i· simplicia in tenore
s· sola mente bn' e' tunc ut fiat si
ministra q' faciat deporta cap'· b'j· q' p ij·
xj· supplicatis ministrorum diriget eos debz
a' q't potest su dimes tribuere hum
dant quo ad a macariis th'o· iiij· similit'
et fuit habundat' tribue frequenter
quo ad forma plu· xxj· qui ministre
tribuet e' no cessabit libent' q' adest
fiaccez· i· th'i ult· dimitibz hmg secti
pape facite tribue s'm p' quo ad
fine ut hic q' t'buit in simplicitate
et in p est ut principes plates psit
sup' in sollicitudine· ut paulus ij· corinthios xj·
ptea que extrinsecus s't instancia mea
sollicitudo cotidiana omnium ecclesiarum q'
miseret'· i· gratiam misericordie e' compacien
di alijs h't in hylaritate h't faciat
ecc'i· xxx· biij· cum dato hylarem
fac vultum tuum· hic quid t' s'r i'· ho
stiam viuentem glo no n· ne sic tut
corpa pecorum immolat' q' p salu
te corporis e' a'e corpus offert'
x'o no immolat' in se s' in sacramen
to no· n· occid'r s' ei' occasio repn
tat'/ Item sup' i'· nolite conformari
huic seculo glo· in manu n· vita e'
ij· corp' iij· no sumus sufficientes
cogitare ex nobis g'o in deo minus
fac' x'o i manu mea e' s' no tota
u ei adiutorio gre et Item sup' i'· s'·
reformamini glo· qui i adam fuistis
deformati qr in eo primum amissa e'
ymago di creata ymago summ' e' cor
ruptibilis x'o glo· ls'· de amissione
quo ad fulgorem ymaginis q' h't agra
no quo decentia ymaginis q' h't an'
Item s'r i'· ut probet' que sit voluntas
dei bona glo· q' deus vult fieri

Hylarem datorem diligit deus

bonu e q amos in . scit malu in
cui^ct qo no fiat dote. r^o lo amos.
de malo pene q e bonu simp^r l est
malu sustinet. Ite sup i^d. bupla
cent glo. q deus no volt malu
fieri ut cu volt mala no fi. q de quo
l affinato ul negato aut q^o volt
mala fi. aut no volt r^o. Illa no
se ht sicut affinato z negato cu
utraq sic affinatiua q volt fieri
z no volt fieri q dictore appoint
vn alia ps va est. s. no volt fieri
Ite sup i^d. sic deus diuisit mesu
ram fidei glo. dona mesurata q^c
fides met q vnu domu no me
tur alia dona r^o. mit fidi no
co sistit in hitu fidei s^z i vsu. Ite
idem glo. xpo qui e dei filius
no ad mesuram datus e spt cot
sup. xi. oia i numero podere z me
sura dis. r^o ad mesuram datus e sim
p^r z absolute se d no ad mesura
alioz coparatoe. Ite sup i^d. sine
ministru in ministrado glo. assidue q
n lls pt ministrare assidue r^o. as
sidue i. horis oportunis no conti
nue // **Dilectio sine simulatione**
p^9 q ond^t mod^m se ministradi quo
ad dona q dam spalia hic ond^t
quo ad dona qmia z pmo i affectu
i ciori s^o i affectu exteriori i honore
inuicem puenientes. In p^a monet
proximu fidele dilige p^o vacater
s^o sapientes i obedientes malum
tao firmit i. adherentes bono qu
to vniusa^r i curitate firmitatis
folix nor vc vitas sine simula
tioe v e paritas su im qui^ct ubi e
fimitas sine sepatoe vbi e qmitas
su psonaz acceptoe dt q. dilectio
q. pcer pcer z sit i nob dilectio q.
diuisa dona vniut z h^c su simula
tione. i. no ficta s vra i. Jo in. filio
li no diligamus ubo in lingua s
ope z vitate z h^c q simulacio
displicz deo Job xxxvi. simulato
res z calledi puocat ira dei Nos
pximo pu. xi. simulator ore de
cipit amicu suu devogat hon
xpo in. mc^c vi. dns eleazarus ipi
et mam simulacom decapiatur
z pg^c macla mee senectuta co
quirum // **Odientes malu**
In pximo dilectio q. ita supicit
diligatis pximu melo^9 odia
tis eius viciu qr qui dilig^t ini
quitate odit aiam sua z sitis
z adherentes firmit bono gal
iii. bonu emulamini in bono sp
sicf z caritate fraternitatf inuicez
diligentes h^c le. dup^l ul cari
tate fraternitatf i. qui fres se inuice
diligunt ut placeat s. vos quod
fres se diligunt h^c n. e vniu
de hijs que placent deo s. concor
dia fratrum pu vi. ul car^ct fra
ternitatf in. d. ut s. no lict a fratribs
re diligi i. pe. in estote i inuicem
vnanimi fraternitatf amatores heb.
xiii. caritas fraternitatf maneat i vob.
**Honore inuicem preue
nientes.** hic ont mo du sub
ministradi i affectu exteriori v p^o
monz ad exhibitoem honoris s^o
ad paratom suc volutatf solli
citudie no pig^r tao adtollerim
cia ad usors i. in tribulatoe paci
entes q^r ito ad qmunicanda bonoz
i. necessitatibs scoz. Isti qtuor di
stinguit sic sub ministrado i affectu
exteriori a^t est xpe bonu honestum

sit e pucnao honorꝰ aut ipe utile
sic e solliatudo opus a' ipe bonū
delectabile q gmedat in duobꝫ s.
sustinendo in adusis r largiendo
i pspis utris n. dꝫ stci hylare
dt g honore q. sitis r puenie
tes vos honore in vicē i. reuen
cia mutua i. pe. ii. omēs honora
te gm dabilis reuerē. qn e giu
tina vn dt puenientes qn mu
tua vn dt i uicem ꝗ illos q volut
honorari r no honore manifesta
vn dt honore honor n. e exhi
bito reuerē. i testim virtutis
Solliatudine no pigri / h
monz ad operacōm utilitatis pro
r h monz perurare p. diligēt
s. feruet in spu suenientes tercio
simpl. i do. / h'uientes quarto hy
lare i spe gaudentes / Ista in or
distinguit advertte pauradum
valitate sua ul altius exigit
q agens ꝯsidet fine expte
agentis exigunt duo solliatudo
in effectu feruor i affectu / Na alii
defectus feruoris i dicit tepidi
tatem tepiditas pigriciam pigri
am impedit opus expte finis exi
gunt duo ꝯsideracō remunerato
ris cui suiendu expectacō re
muneracionis dequa gaudendu sit
g. solliatudo in ope feruor in
voluntate simpliatas i intencōe
hylaritas de mercede r h e q dt
sitis r solliatu in corde r no pi
gri r ope spu. vij / vade ad formi
cam o piger rc. ne dicat tibi i.
cor. xxv. fuc male r piger rc.
Sitis ergo ferventes spu i. caritate
ut frigus tepis a nobis pellatur

apo. iii. ut frigus eet aut calidus s
qr tepidus es incipia te e ore r.
in hiis oibꝫ sitis dno suientes i. sui
re in te dentes puram intencōem
ps / h'uite dno i timore ul s. alia
lirram tpe suientes i. opportunitate
tpis suientes s. dum eos h tpt ex
igit sicut cm tpa tpe hnt eet. iii.
sitis spe gaudentes ut s. ipe bona
p dea spectes ecna cu gaudio phil.
iiii. gaudete in dno sp os. v. gau
dete r exultate qm merces vra co
piosa e in celis // **In tribulacione
pacientes** ꝯmonet pus p. ad
exhibicōm honoris s. ad utilita
tis operacōm hic tercio monz ad u
sorꝫ pacciam v p monz ad paciaz
s. oñ. pquid acciderit eam ibi
orom instantes dt g. sitis i tri
bulacōe s. mala s. p ceterorꝫ ocōne
occurrerint pacientes i. ꝯfidencia
spei pacient sustinentes heb. x. pa
ciencia nob necīa e r. tut pati pos
sitis sitis orom instantes oro n. im
petrat paciam luc xviii opꝫ sp
orare r no defice i. pe. iii. vigi
late i orobꝫ // **Necessitatibus
sctorum** ꝯmonet ad exhibicōm ho
noris ad utilitatis p curacōm ad
ad usorꝫ sustinencia hic quarto mo
net ad bonorꝫ ꝯicancia ubi monz
ꝯmicare bona sua p. ꝯmanentibꝫ
s. transeuntibꝫ i. hospitalitate sec
tantes dt g. sitis g. necessitatibꝫ
i. penurie sctorꝫ comunicantes co
municantes bona vra heb. ul e bn
ficacie r ꝯmunionis nolite oblivi
sa ora debet allicere addanda commemoratio-
r ꝯpassio necessitatis io dt necessitatibꝫ nis
r dilecto sctitatis io ad sctorꝫ r tabula

litas gmitatis io sbdt communites ne
cessitas fiat debitm// Satas auget/
mitu gmicato reddit donu i clitum
sics z hospitalitate vespitu tusscu
au sectates qi assidue pt .i. libum
frequitatium ut uos assiduitatem
ne frequia hospitu fiat onerosa .i.
pe. iiij. hospitales in biet sine m
muiatoe// **Benedicite persequ
tibus** Ondit aplus quo se de
bet hre ad pxim bonu h. ot quo
ad pximu malu v ot eplr pmo
ut eis bnfaciat ho ut eis mala
no inferant i no alta sapientes/
tio ut malu ab eis illatu suffe
rat i. si fit pt q ex nobis e bnfa
cere bnsequib; mong quadrup. p
bndicendo ho cogratulando i. gau
de cu gaudetib; tio gpaciedo ibi
flere cu fletib; qrto cosenando
i adipm/ Ista mor distigut sc ho
bnfaciat pximo aut extius bndi
cendo aut intius aut cogratu
do in psspis sic e gaude cu gau
detib; aut copaciedo in aduersis
sic est fle aut coformado i ut
sq; sic e idipm in uice zc/ Jupa
pmo hortat bonu ho dehortat
malu i znolite maledice ut sit
bonu sn malo purs dt g. psequ
tib; bndicite vos .i. bona eis ora
te pu. xj. aia que bndicit ipig
wabit simile hortur q?. v. bndia
te m q znolite maledice. .i. ubba ma
ledictois mittinse. .i. coro bj neq;
maledici regnu di possidebunt/
Jac m. Nuq fons de eod foraie
emanat dulce z amara aqua
z dt bis bndicite qz optada sunt
eis bona vie zpirc sine bona cor
pis zaie ut debemg eis orare
bona corde zore/ No maledice
psfem qz q no offendit i lingua
hic pfetus e vir bndice psfecu
sed bndice psecutorib; suis et
psfassimu q fecit xo stephano pe
trus iiij// **Gaudere cum
gaudetib;**. hic monet cogra
tulari bono proximorz z mutorz
dicens gaude debe q sup cum
gaudetib; q gratulado eis luc
xiiij. cogratulamini in zc. flere
cu fletib; eis copaciedo Job xx
xj. flebam quodam sup eo qui
afflictq erat/ Sd ipm in bicem
cu alijs frib; senactes su dolo
rem su gaudium ut s. no sit di
scoli y. corp ulr id. sapiec feliro
co gregato v for bm foritat/
bn dt idipm bmusicaq gua
litas bn addit muice uicusq
bitas bn sbdt senactes// **No
alta sapientes**. Amonuit ap
stolus ut mnas bnfaciat h mo
net eos ut mala eis no iferat
z hoc quadrup. pmo q eos sr
biendo ho bnfiau subtrhendo
i nolite ee prudetes tio iniura
in diando i nlls malu pmalo qr
to scandalu ponendo ibi prude
tes bona/ Ista mor distinguit
sic malum .n. a e in volutate a
in ope Si i volutate aut ptinet
ad dm sic e auaricia sac sr
i ope aut in fcto sic e bmdictu
i uire aut i exeplo bc e octu
tio scamonie Jupa pmo dehor
tat supbie malu Scdo hortat
bonu oppositu .i. p humilib; asse
dientes de q. no alta q. pst
no alta sapietes .i. pbonis

pmissis q alios supbiretes rc. noli altu sape s3 time ex eplo ps dne no est exaltatum rc sed poans sicut humilibz consenaentes corde no timore i. humilium imitatores ide ai eis senaentes deus q supbis resistit humilibus aut dat gram Jac. iiij. Nolite esse pdentes ap[ud] vosmet ipos i. ne prudencia vram ap[ud] vos em sed apud proximos exerceatis pu iij. Ne sis sapies ap[ud] temz ipm et pu. v. Dimet fontes tui foras Nulli rc sicut malu pmalo reddentes multominus malu pro bono sic illi q reddunt mala pbonis pu xv. Ne dicas reddam malum pmalo sitis rc pvidentes bona non tm cora deo in secreto s. cordis v deus intuetur i. re. xvj. sed rc cora omibz hominibz i manifesto s. opis ne pximus scandalizetur quia scandalu vitare debemus quantu possumus salua cplia vita te vite iustic rc doctne quia q scandalizauit vnu de pusillis istis rc. mt xviij oia pvidenda pinde aad bom q malicia pctorum sed cora deo cora simulacionem ypocrizis rcora homibz q lenitate impfctorum / Contingit em pvide bona cora hominibz no cora deo sic faciunt ypocrite coram deo no cora hominibz sic faciunt impfcti aliqui nec cora deo nec coram hominibz sic faciunt p[ec]catores notarij cora deo r hoibus sic faciunt boni famosi de quibus erat aplus r sui similes i corpore pvidemus bona non

[margin: q neglige|ncia sculu|... pro|videncia|boni gen...]

tm cora deo s3 r cora omibz hoibz.||

Si fieri potest qd ex vobis est. Monuit aplus supra bene face eis malu no inferre hic monz malu ab eis illatu sustinere rhet quadrupliciter primo pace corp s3 nando s. no se defendedo i. nd vosmetipos ... vos vindicantes attendo i. sed si esurierit quoto si no attingit sultim pprcam dimittedo i noli vinci amalo / Ista iij distinguit pximus aut deficit in bono gre mouedo discordia aut in bono nature infendo iniuram aut in bono fortune sustinedo penuriam aut in bono pseuerancie cotinuado malicia? cotra discordia mouet ad pace q ira ad indulgeacia q penuria ad largandum cont pmnaaa ad pace dn de q si fieri q rsitis si fieri pt qd ex vobis est. i. quantu e ex pte vra lia forte no possis malorum iniquitate cogete cu omibus hominibz pace hntes heb. xii pacem habete cum omibz ut si si pe q rhet pt quia ex vob e i in ptate vra e hre pace licet sit difficile ps Cu hijs qui oderunt pace eram pacificus Implicatur go cora et pace henda difficultas vn de si fi pt possibilitas vn addit qd ex vobis est qualitas vn subditur cu omibz hominibz rut pace hea? no sicut octum defendentes vos inuicem repaaedo mt v. s. quis paussit te in dextram maxillam prebe ei r alta s3 poans date locu ire i. dei vindicte ultre adusarij poena du furor i tsu

e curreu te de furore scriptum est n.
q. debetis dare locum ire scriptum est
n. in vindicta vestram dicit dominus
vel vos vestram michi ego ret
buam i. vindicabo melius quam ali
quis posset vindicare sumitur
a verba ista deut. xxxij. Ubi hec
mus mea e ablaio ego retribuam re
vel quosdam exe vo v themq ap
propinquaverunt visiones urbis i hor
rent sic in vindicta re p.o g.o
ponit quod non e expulsando i iniuria
i non vos met ipsos defendentes s.o q
e sustinendo ibi set date locum tao p
bat ista scriptum est n re // Sed
si esurierit inimicus. Hic hor
tatur attrahere inimicos beneficiis vel hor
tatur p.o ad beneficia s.o sub dicit ben
ficia sequelam i hic a. facies. In
p.a implicat duo p.o tangit inimi
ci penuriam s.o hortatur ad inimicum i aba
illum dicit g.o si e si q. in vindicta sua
te ne vos vindicetis set si esurierit re
vel sic q. non solum vos defendatis
set e si esurierit inimicus tuus ciba
illum s. qui odit nos quia tu odis tibi
illum d.n. beneficite his qui
oderunt vos si sitit potum da illi q.
d. i necessitatibus dare eis hoc enim hoc n.
facies cibando s. illum e potando
congeres super caput i. super mentem
eius carbones ignis i. fervorem
per beneficia accendendo vel carbones
ignis eius s. ad penitentiam. Inducendo
vel carbones ignis i. pena gehen
ne ei s. si non convertatur pena occasio
tum bendo. Nota quod sepenumero
sacra per suadet nobis circa inimicos
esse benivolos i multis primo eos dili
gendo caritate m. v. diligite
inimicos vestros exemplo xpi. lc. v.
sit. ii. Secundo eorum quosdam parando
do ad fidem pro. xxj. cum autem
placuerint deo vie hominis inimicos con
vertet ad exemplo pacem Jacob et
sichem ge. xxxiiij. si ce vo. Tercio
pro eis orando in spe pro pacem ut
me diligent d. exemplo stepha
ni e um de eorum act. vij. Quarto omnes
nes offense perdonando pro precedentes
eccli. vij. abiciant tibi separate e
ab inimicis tuis attende exemplum
de Jacob et esau gen. xxxiij. Quin
to eorum molestia per fortitudinem
paciendo pro b.i. inimicus me male
di. exemplo apostolorum act. v. Sexto
cum eis mansuete loquendo pro prouerbia
eccli. vj. verbum dulce exemplo
abigayl et dd. i. Rg xxv. Septimo
necessitatem in sustinendo per iustitiam pro. xxv.
si esurierit exemplo elisei et ser
uorum regis sirie quos fecit resi
ci e liberari iiij. Rg vj. Octavo
malis eorum condolendo pro primam
pro. xxiiij. cum ceciderit inimicus tuus
ne gaudeas eccli. viij. Noli de
mortuo i gaudere exemplo dd. saul
le mortuo ij. Rg j. Nono peni
tentibus in dulgendo luc. xvij si peni
tens fuerit eccl. xxviij. memento
novissimorum e desine exemplo Jo
seph qui fratribus indulsit gen. l.
Noli vinci a malo. Hic do
cet vincere inimicum per gratiam sine
penitentiam ipsius beneficia v p.o deshor
tatur malum in pace s.o hortatur
ad bonum pace i sed vince. In
p.a implicat tria voluntatem qua
ne libertate tu dicit noli q. i vo
luntate tua e in pace confusio
nem tu sed dicit vince in pace ma

clam vel occulte cu addit a malo/
In ha simili ee paciam impliciat
tria actu l vince modu et i bono
obim l malu dt go noli q rsno
pemittet tu tu noli vinci a malo
hoie p dendo s pacia na solus
paciens vincat io pu xvij melior
e paciens vio forti s vinci i
bono pacie malu hoiem/ Noble
est vincere di genus pacia glo bo
nitate tote de q illu bona tote
aio et salub ctame ut sis bonus
q mali noble est vinct noblius
vinci in bono s noblissime i bo
no vince malum ¶ Ite qui
sup honore i vicem puenie
tes glo ms gls reuerentia q sub
dita tenet reuerri platos no cs
Ro ymo s subditus platu et dei
vicariu platus sb ditus platum ut
dei ymaginem/ Ite id glo alie
no eet fraternus amor n mutuis
se p reuerant obsequiis q m ltos
n legimus ut fres quibus no ob
seqmur Ro melliged c vbi ad
est facultas ex pte nra et necessitas
ex pte illorum ¶ Ite sup solli
citudie no pig glo pigri i con
sitate diuina su spe c q go pigri
cia omib i dmis auft spem g
ratitate go est pctm mortale
Ro lo depigricia que vetbit a
Necessitas no dequalis ¶ Ite sup
spe gaudentes glo ut no n eter
na sperantes q go nc pctl Ro so
la eterna adeo speranda sut pu
apar ¶ Ite sup nolite male
dicere q act xij paciaat te ds rc
Ro dup e maledcm s ge Vnu

q fit liuore vindicte et hc e malu
a q fit zelo iusticie et hc bonu/ Ite
nlli malu p malo reddentes cont
lem xxiij octiu poclo rc Ro q
iudex reddit no malu s bonu q
e opus iustic ¶ Ite sup si pt fieri
m peate vra cu omibus homibus
pace hre q no e m ptate bonorum
q nlli eis bellu moneat Ro glo
loquit de pace pconis no tpis esse
cu omibus homibus q go etia debet
hre pace cu hereticis Ro cu hoibus
pax hnda bellu cu vicijs ¶ Ite
sup date locu ire glo ille dat
locu ire qui pmittit aduersario face
q volt q bonu e impedie malu
Ro bonu e impedie pcaue do p
pdecia s no vindicado p violecia
Ite sup e glo scptu e m pu q
n q hoc legit m pu s de vt xxxij
mea est vlcio Ro mgr refert i illem
sum a dea que sequunt si esurierit
inimicus tuus rc que hnt pu xxv

Omnis anima potestatibus sublimioribus

capitulum xiij Omnis anima potestatibus sublimio
ribus A principio precedentis capituli
instruxit in moribus ome generaliter
hic inferiores quo se hebant respectu
superiorum instruit spaliter et primo
monet ut superioribus subiaceat et
obediat 2o ut eis tributa debita red
dat l reddite go omibus debita tam
ut dilectois debitum l ad omes resp
retineat l nemi qcq debeatis ad pm
obligat disciplina ad 2 iusticia ad 3
caritas In prima pte sbiacere superioribus
monet eos cplia roe po sumpt ordi
nacioni diuinam 2o sumpt ta caritatem
sua l Nam principes no sut timori q

ppe consciam i io q3 necitati sb dia
In p^a pte p^mo monet eos supio
rib3 subia h^o ex ordiacoe d'ma
pbat q bonu est subia i. no est
n. ptas nisi a deo. h^o ex causa pbat q ma
lum e no subia i' itaq3 qui ptati
resistit dei o^o. omis aia q itaq se de
bet hic omis qnit' sed inferiores
h^c respcu supiorz omis aia i. omis
homo synodo^ce ut accipiat^e ps pro
toto ptatib3 sblimioib3 i. q3 subli
miores sut ps posuisti homines
sup capita nra vl ptatib3 sblimi
orib3 i. meo q sublimiores sunt
s. m ordine sub dita sic z malis
sm glo si n. bonus fuit qui tibi p est
nutritor tuus est si malus fuit tep
tator tuus est z nutrimeta libenter
accipe z in teptacoe approbare heb.
xiij. obedite ppoitis vris z sbiace
te eis sicut n. in ecclesia ierarchia
inferiores sb duct supioribz sic d3
ee in eccla ex^o. xxv. Inspice et
fac sic e in monte mostratu e. Subiacere
implicat hec tria que debet esse
in obedia d3 ut sit voluntaria sine
coactione q not i omis aia q quos
dam qui sut in religione s3 non
voluntate ut sic desaretn sine crime
q not' i. ptatib3 sublimioibz cotra
quosda qui magis obediunt suc vo
luntati quam suo plato ut sic humilis
sine murmure q quosdam qui semp
rebellat z murmurat cotra supiorz
Non est n. ptas. hic pbat
q bonu e subia z p^mo ex bonita
te ordinatis h^o ex bonitate ordia
tois i. q a. sut adeo dei o^o no e n.
q. debet ee subdita no m. e ptas
n adeo q3 sicut dicit aug^s noccedi
voluntas pt ee ab homine aio sed
ptas n adeo sap. vi. data e ptas
a dno vobis z virtus altissio q a.
sut adeo ordiata sut i. rorabil'
in stituta oia n. disposuit ds
i nuo pon de z mesura e o^o sim
vo talis o me q e adeo ordia
tu e omis ptas adeo e o^o oi
ptas ordiata est sed ptati or
dinate obediendu est o^o omni//
Itaq3 qui resistit ptati.
hic pbat q malu e no subia po
testati sublimiori h^o q3 e malu
malu culpe h^o q3 est malu pe
ne i. qui a' resistut dei o^o. Itaq3
qui resistit vi vel dolo ptati i.
homi ptatem habenti. Non in.
ptatis accipit^e hic aliqn pacta de
te aliqn p subito. Adaudeus dei
ordiacoi resistit qui resistit i
his que ad ptatem ptinet. Jo
dixit dns ad samuelem i Reg.
no te abiecerunt sed me est o^o
sua vo talis quicuq3 resistit di
ordiacoi peccat sed qui resistit
ptati peccat qui a' resistut q. hc
a' no est leve s3 grave i em quia
qui resistut ordiacoi dine ipi
sibi dapnacoem adeo eterna acqui
runt ut patz in datha z abyron
qui resistunt moysi nu^i xvj. vl
dapnacoem tpalem aphape ph^a.
xvj. Indignacio regis nuncij mor
tis est o^o sua vo talis quicuq3 dei
ordinacoi resistit meretur penam
sed ptati resistit e huiq o^o qui
ptati sublimiori resistit meretur
pena o^o restat pt^m si q omis aia
ptatibz sublimioribz subia pt o^o
Nam principes non sut.

Ponnit aplus ut sbiat xpe ordi
nacom dimam hic mong ut sibi
aat xpe utilitatem sua vbi p°
ppomit q pncipes in stitua sut
ad terrorem maloz no bonoz
p° pbat qno ad terrorem bonoz
l uis a' no time tao pbat qd ad
terrorem maloz l si a' malefece
ris time dt g° na pncipes q. q
resistut ptaa dapnacom sibi
acquirut z multo na pncipes no
sut timori boni opis .i. hoib qui
st boni opis sed mali .i. hoib q
sut mali opis glo. pncipes isti
tuti sut ut mala puniat z est
sna vo tlis vale est malu pu
ni z time no bonu sed ad hoc i
stituti sut pncipes g° uale est
eis subia su faciat subditos bo
su malu io pu. xx. dissipat im
pios rex sapies io dein e gc i
dnam pisab mars zc no de
homib .i. ronc uecib s; pceon
bus .i. bestialib vinctib sicut st
aues celi .i. supbi z pisces mars
.i. luxuriosi z vegetabilia tre .i. aua
ri appetedu e bonu qr indiget
pncipe no pmit timore ad usat
maliac io vndic na pncipes zc

**Vis aut non timere po
testatem.** hic ont q pncipes
no sut in stitua ad terrorez bonoz
sed ad laudem v qmc dat bonu
opus actbus qr s reddit hoiem
securz famosum z finu securu
a malo vn dt uis no time zc/ fa
mosu pximo vn subd c z heb
laudem finu in bono vnaddit
dei .n. mist ez hc est q dic. bib a
no time ptatem timore suili .i. p
latu ul pncipem sine bam sine
malu bonu fac. et habebis laud
ex illa ptate z hoc uel occona si
mala est du est tibi ca maiors
corone p ex acu paac ul ex illa
.i. ab illa tali si bona e instituta
e .n. ad vindictam maloz laud
uo bonoz .i. pc. q. dei .n. q. z uc
hebis laud. dei cm mister e ipa
s. ptas .i. homo ptatem hens t
adeo dacq in bonu tuu s. ut te tuc
at. h glo. luc xxxi. qui ptate ex
tenc in eis vnsia vocat// **Si
autem male feceris time**
hic ondit q pncipes instituti st
ad terrore maloz v pmo tangit
timedi ronem sedo ronis eqtate
i no .n. su ca tao equitate pba
tam v dei .n. mister e g° malu
opus reddit timidu subitum
afflictu timidu plato subitum
gladio afflicti supplicio z hc est q
dt si a' q bono non e time dum
Si aut malefeceris time malo.
n. timor e ancps quia malo de
bet pena no .n. q. z debes time
no .n. su ca gladiu portat .i. iudi
cialam ptatem ht q p gladiu i
telligit vn an imperatores iudi
ensis portat b. no .n. su causa
gladiu portat e vagiat l adm
tium sacdote z iussum imperator
di .n. q. z uc no su causa dei .n. mi
ster e io z pncipes uocant dii qr
di mister exo. xxii. diis no det
hes zc. mister in q iudex iuratu
.i. in offensum di iudicadis uel in
iuriam dei in futo ondendis seu qr
p pena pncem que ifligit a pncipe

tpali et significat pena infligenda i
futuro adeo videtur m q ei i. ad pe
nam eius qui male facit i. ad ipm
puniendum est quod sua vis talis ma
le et iniustum e mala puniri sed ad hoc
instituti sunt principes quod male et
iniustum e per principibus subiecta felix p
latus qui terribilem se reddit malo
subdito non dissimulatione quoniam nimi
am remissionem vocabitur valet.
gladio non parcat quoniam nimia se
veritatem deo instruit non mundo
quoniam numerum cupiditate petitum non
vindicat non palpat quod p[...]
acceptionem ut dicitur sit verecundus
subdito strenue utens gladio
subditus deo quoniam vivus peccato et Non
enim sine causa gladium
portat quod gladio solent uti ma
lignantes militantes dominantes spi
ritualiter malignantes sunt militan
tes iusti dominantes prelati sed hoc disti
guntur triplex genus gladii. gla
dius scilicet peccatorum et hoc triplex vz.
ymaginationis in corde ps. gladius eo
rum intret corda quippe sicut mor
tuus e qui habet gladium in corde gen.
xxvii. gladio vives/ detractio
nis in ore ps. filii hominum dentes
eorum arma et sagitte et lingua eorum gladius acutus
eorum quibus et persecutionis in ope
exo. xv. evaginabo gladium meum
et ps. de hiis omnibus gladium eva
ginaverunt peccatores et. Iustorum
et hic triplex videlicet doctrina veri
tatis ad pugnandum astucias de
monis heb. iiii. vivus e sermo dei
et efficax et penetrabilior et. ephe.
vi. assumite gladium spiritus quod e morti
ficatio carnis adversitandum spiritualia

as carnis exo. xxxii. ponat vir
gladium super femur suum hic e gladius
gedeonis quoniam madian/ Iudith. vi.
Compassio caritatis ad miseriam cum
delicate mundi eze. v. fili hominis
sume tibi gladium acutum et radetis
pilos. luc. ii. tuam ipsius animam per
transibit gladius de hiis omnibus tan
ti iii. omnes tenentes gladios et
ad bella doctissimi prelatorum et hic
triplex videlicet vindicte ad terrorem
et destructionem malorum ii. mach. xv.
accipe gladium sanctum munus a deo
datum in quo deiicies adversarios
populi tui ps. et gladii an. Tutele
ad protectionem bonorum i. mach. iii.
Iudas protegebat castra gladio
ps. accingere gladio tuo super femur
tuum potentissime/ auctoritatis ad ex
ecutionem istorum de quo hic non enim
sine causa gladium portat/ Et ad istos
sequitur gladios mirabilis exitus
scilicet retributionis que dominus vibra
bit ad comminationem malorum ps.
arcum suum vibrabit et. Exa
cuet ad in effectum dampnatorum
deut. xxxii. sicut acuit ut fulgur
gladium. Elevabit ad gloriam victorie
bonorum/ deut. xxxiii. scutum au
xilii et gladius glorie tue/ Ideo
necessitati subditi esto
te. Supius monet inferiores i
superioribus subiecta primo quoad or
dinationem divinam/ secundo quoad uti
litatem propriam hic tercio monet id
facere quoad conscientiam et quarto monet
quod subiciant quoad conscientiam secundo
quod debent qui solvunt quoad subiecti
onem ostendendum i io in tributa

piracs tao subdit inasa solucdi
tam s. ppt rem publica defedaz
i ministri n. dei sut dt i. 10 q. 2 ex
mistri dei sut 10 nccitati diuine
dispoins subditi estote ptatib3
sublimioib3 meliq9 tn voluta
te ut faciats de nccitate neure
sbiecta in q no solu ppt iram
pncipis s. ul dei vitanda s3 e
ppt csciam mundam suandaz
q. hoc no solu e gslm sed pcep
tum epo. xxx. honora prem
t. tc. Et est go suavo ihs vte
9 sic debemg obedic / sed vta
tonstia dicat subia supib3 ergo
cis debemg subia go debemg
subia ppt dispoim dei tenedaz
ppt vtam pncipis vitadam ppt
csciam vtam sectadam p9 fact
ncte s. m vale/ tciu9 delctabile Jo.
ii. adondam subiectiom t tribu
ta pirats ipis pncipib3 t no de
dans sed piracs q. s. redditurs
bostuenda t defendenda vn si
no faciut sic ca tributa rcapiut
Ita piracs t utiq piraire debets
aministri n. dei sut sapi. vi. Cum
ectis mist regni ei no rete iudi
casts / In hoc ipm suietes q. du
plicat legit p.o sic tributa piracs
vos dico in hoc ipm i. pirando
tributa suietes deo cuig ministri
sut / Scdo sic ministri dei sut ipi
dico suietes vobis in hoc ipm
i. ppt tributa vn t de tributs ipi
pirinapes sui paupm sic non
dm vn stulti erat iudei volen
tes se exime a tributo ut dicat/

gls. cu xxij / **Reddite go oib3 debita.** Hec est scda ps pncipa
lis huig capituli supig monuit ut
pncipib3 subiciant t obediat
hic monet ut eis t aliis debita
reddat / t p mo t monet redde
debita in gnali. s.o exemplificat i
spali i cui tributum tc ig / Red
dite go q. t ex debets go reddite /
omib3 debita h. c. em est iusticie
quia iustia e gstans t ppetua
volutas / Jus suu vnicuiq tribu
ens c. xxij. reddite que st
cesaris cesari tc. // **Cui tribt. tributum.** hic exemplificat
i spali t p mo in debito tpali s.o
i debito spuali i cui timorem
timore / Itc i debito tpali ex
emplificat p.o in debito qp solut
pria qp dr tribut9 s.o in debito
qp solut singlaris p.a qp dr vectigal
dt go cui tributu debets tribut9
solute sicut do9 ppt exemplu sol
uit c. xvij. t maria t ioseph luc.
ij. exijt edictu tc. cui vectigal
debets uectigal solute t dicit
tributu qp solut regio vectigal
qp solut singlaris psona ut mer
cator qp solut pedagia t vectu
ras rerp suarp ul tribut9 dr
qp domi solut vectigal qp dno
defert in domu ipig dni // **Cui timorem.** hic exemplificat
in debito spuali t p mo i tiori
s.o ex tiori i cui honorem dt go
cui timore i tiors reuenciae de
bets timore reddite pu. xxiij.
time dnm fili mi t rege cui bo

nore exterius reverenciae debetur
ut assurgere et huius honorem reddite
Mal. i. Si ego dominus ubi honor meus
i. pe. ii. deum timete regem honori-
ficate ¶ Hic quinto super. omnis anima po-
testatibus sublimioribus glo. et mal.
quoniam generaliter / Inquam non delinquimus pa-
res suimus quoniam boni malis superiores
sunt quoniam eis obedire non tenentur /
Responsio Immo superiores sunt sed
non in officio ¶ Iste idem glo. in hoc
quod sunt sublimiores scilicet in mandatis
contra quoniam si princeps mandaret
et debeo obedire Responsio hoc intelligen-
dum est de hiis solum que pertinent
ad regimen rei publice ¶ Iste nomine
potestas utrumque quod est bonum. Ipsi re-
gnaverunt et non ex me / Responsio potestas
a deo est abusus potestatis non vel in lo-
quitur de potestate usurpata glosa de lega-
tima / Iste qui potestati resistit etc. quoniam
qui resistit temptacioni dyaboli pec-
cat quia dyabolus habet a deo potestatem
temptandi Responsio potestas hic est permissio-
nis non commissionis vel dicendum quod
potestas a deo est sed non abusus et
ideo resistendum est ¶ Iste super. principes
non sunt timori etc. glo. non
sunt ad timorem hiis qui bene operantur
sed male quoniam boni non debent timere
principem Responsio timere debent timore
reverencie non servili ¶ Iste vindex
in iram quoniam super xii. in vindictam /
Responsio quod facit preceptum ministri dei deus
facit ¶ Item super. ideo et tributa
prestatis glo. ipse tribuere / quoniam
premium principis est temporale Responsio tri-
buere non est premium laboris sed stipen-
dium laborantis // Nemini quid

quam debeatis. Hec est tercia pars
principalis huius capituli monuit
enim in fine primo ut superioribus
suis obediant / Sed omnibus et aliis de-
bita reddant hic tercio monet ut
debitorum dilectionis semper adimple-
re teneantur vel commendat dilectionem du-
pliciter primo quia per ipsam est imple-
cio legis dei secundo quia per ipsam est oppor-
tunitas bene operandi ibi hoc sci-
entes quia hora est / Inprima primo hor-
tatur ad diligendum secundo aliat ad hoc
ponendo commodum ibi qui enim diligit
Inprima implicat duplex genus debi-
ti primo unum quod solutum non debetur
de quo dicit nemini quicquam debeatis secundo a-
liud quod solutum / sicut proximus debet deus subdit
nisi ut invicem diligatis Dicit igitur nemini quod
omnibus reddite debita ita scilicet ut ne-
mini quicquam debeatis / Solucio dicendum est quoniam
diciat ut non debeatis quoniam illos qui
credunt satisfacere alio contra cari-
tate integraliter ut non debeatis
quicquam contra illos qui credunt satisfa-
cere de uno alio reiecto / Genera-
liter ut nemini debeatis quoniam illos qui cre-
dunt satisfacere deo dando de offensa et
non proximo de iniuria nisi ut invi-
cem diligatis aliquis caritate non ita ut
non diligatis aliquid caritate vero
ita solute ut semper debeatis tangit
quoniam apostolus caritatis privilegium cum ex ap-
illam ab aliis debitis in modum
cum dicat nunc actu cum addit
diligatis quoniam actus est diligere modus
est mutuo diligere privilegium est con-
tinue diligere et a dilectione non absol-
vi / Augustinus solacitatis est que reddi-
ta semper detinet debitore Jo. xv. ma

datum novum do vobis ut diligatis
Nondum est hic quod maius sunt verba
diffinitio / Sunt enim quedam que cum
pluribus communicantur diminuuntur non
augentur ut terrena sicut patet per se /
Quedam que cum pluribus communicantur
augentur non minuuntur ut spiritualia
caritas scientia Quedam que cum
pluribus communicantur augentur et mi
nuuntur // **Qui enim diligit**
proximum. hic ponit dilec
tionis commodum quod est impletio legis
dei unde primo proponit veritatem secundo probat
propositam ibi nam non adulterabis / tertio
concludit probata ibi plenitudo ergo
legis est dilectio quasi dicit merito debe
tis diligere qui enim diligit proximum
suum in quo continetur dilectio dei ut
finis legem implevit / In dilec
tione enim dei implentur mandata pri
me tabule que ordinant hominem
ad deum / In dilectione proximi man
data secunde que ordinant homines ad
proximum ita in dilectione implet
lex Matthei xxii. In hiis duobus
mandatis tota lex pendet et prophe
te igitur ergo amplius caritas actu il
le qui diligit deum et proximum suum ef
fectum legem implevit // **Nam**
non adulterabis. hic pro
bat quod dilectio est legis impletio primo
quia proprium est declinatio omnis ma
li id est dilectio proximi dicit ergo / Nam non
quasi dicit ita est quod premi dictum / Nam
hoc preceptum non adulterabis in quo
prohibetur nocumentum proximi in persona
sibi coniuncta Non occides in quo prohibetur
nocumentum proximi in persona propria / Non

furaberis in quo prohibetur nocumentum
proximi in rebus suis facto / Non
falsum testimonium dices in quo prohibetur
nocumentum proximi verbo / Non concu
pisces in quo prohibetur nocumentum
proximi in proposito et hec sunt quantum
ad proximum coniunctum sive quantum ad rem
exteriorem et si quod est aliud mandatum
scilicet primum secunde tabule honora patrem et cetera
et etiam prime tabule quod licet in quantum
horum preceptorum in hoc verbo id est in
mandato caritatis instauratur id est im
pletur diliges proximum tuum sicut te
ipsum id est sicut debes diligere te ipsum
in bono scilicet et non in malo qui enim dili
git iniquitatem odit animam suam dilectio
proximi quasi dicit et vere per dilectionem proximi
est mandatorum impletio quod patet
quia dilectio proximi malum non operatur
aliquod vel mortale id est corporum Non
agit perperam non inflatur primo Corinthiorum xiii
aut operit / multitudinem peccatorum prima
Petri iiii. in musa deletam operit caritas ex dic
tis concludit plenitudo ergo legis id est
causa plenarie impletionis est dilectio
id est thimothei i. finis precepti est caritas non
finis consumationis / Nondum quod in
lege erunt maiora genera preceptorum que
omnia ad dilectionem reducuntur / Moraria
lia in quibus dilectio precipitur / Ceremo
nialia in quibus figuratur / Iudicia
lia per que conservatur / precepta discip
line per que exponuntur / Nondum **nota**
est super. Invicem diligatis quod debe
mus ordinari in dilectione secundum triplicem ac
tum cordis scilicet oris operis et hoc propter
triplex bonum delectabile utile et ho
nestum / Quantum ergo ad actum cordis de
bemus invicem diligere propter bonum de
lectabile Johannis xv. Mandatum novum do

debet ut diligatis invicem/ Con-
dolere propter bonum utile ephe. v. esto-
te invicem benigni misericordes
donantes invicem sicut et christus/ Gau-
dere propter honestum bonum Ro. xii. gau-
dere cum gaudentibus flere cum flentibus
idipsum invicem sentientes unde
hoc assignatur ephe. iiii. quoniam sumus
invicem membra Comunicare ad actum
oris debemus invicem/ Consolari
propter bonum delectabile i. thess. iiii. Ita-
que consolamini invicem in verbis istis Ora-
re propter bonum utile/ Jac. ultimo ora-
te pro invicem ut salvemini/ Colloqui
propter bonum honestum Luc. ii. pa-
stores loquebantur ad invicem con-
vertentes et dicebant ad invicem quis re-
volvet unde hoc assignatur Comunicare
ad actum operis debemus invicem/ Sup-
portare eos in vita caritate/ Sus-
cipere propter bonum utile Infra xv su-
scipite invicem sicut et christus suscepit
Honorare propter bonum honestum
Ro. xii. honore invicem prevenientes/

Et scientes hoc tempus

Hic commendat caritatem eorum propinqua
est oportunitas bene operandi unde primo
proponit quod pro dilectione est oportuni-
tas ad bene operandum/ Secundo hortatur
ad opus bonum ibi abiciamus ergo opera
tertio docet bene operandi modum ibi non
in comessationibus et ebrietatibus/ In
prima parte primo proponit quod hora est bene
operandi/ secundo probat hoc ex propinqui-
tate premii ibi nunc enim propior est/ tertio os-
tendit constatum merendi ibi. nox precessit/
omnia movent ad bene operandum et op-
timum tempus quia non erit post mortem et
propinqua salus que non fuit ante
legem et merendi status qui est per
gratiam presentem/ In prima primo reddit
attentos ad attendendum ibi hoc sa-
cientes secundo benivolos ad operandum
ibi quia hora est iam de somno et hec sa-
cientes hic est duplex littera una de
lectura vero non est ibi tempus et sic legitur
sic et hec scientes quod non solum hoc fa-
cit caritas sed et vos sumus hec sac-
tes quia hora est etc./ Abiciamus est
ibi tempus et sic legitur sic quod plenitu-
do legis est dilectio et vos scientes
hec tempus abiciamus opera etc. quia
hora est etc. de secundo et hoc scientes
tempus gratie secundum cor. vi. tempus acceptabile
etc. ii cor. vi. quia hora est i. op-
tunitas secundum brevitatem i. cor. vii. tempus
breve est i. Jo. ii. filioli novissima
hora est iam ex quo tempus dilectionis
advenit ecc. iii. tempus dilectionis
et tempus odii nos de somno surgere
de somno scilicet peccati ephe. v. Surge
qui dormis et exurge a mortu-
is vel de somno corporis et neglige-
ntie prov. vi. usque piger dormis/ Dicte
divinus igitur cursus per dies vite
a mutabilitate quod notatur in temporibus est
enim tempus mensura motus vero mutationis
bilium brevitate ibi hora penalita-
litate ibi est oportunitatem ibi iam uti-
litate ibi nos de somno surgere/ Et
notandum quod turpe est in luto cadere
cadere quod quod de surgere turpius diu
iacere tertio quod sub dicitur de somno tertio
pessimum in via diu iacere quod quod ad
dit vos viatores scilicet temporibus muta-
bilitas dum nos reddere attentos

breuitas festinos pnaalitas patas oportunitas obligatos vtilitas bni uolos Via longa spoliatos// **Nunc ergo propior est.** hic pbat q hora est bne opandi ex ppinquitate pmi diees nunc n. qui r debem9 surgere nunc eni ppior est nra salus .i. magis nobis debita popa bona qm cu credidim9 .i. q olim cu fide recepim9 no du s. hentes bona opa dgedo .n. pmam appinquat req⁹ celoru q. m. Omnia placet et salute rpus tpt qr nunc rppiqus aduent9 qr ppior r ipa salus i salh rsalutis passio qr nra rpassioms inchoacio qr q cu credidim9 Jac. ult ecce iudex an ianua assistit r est sua vaco clis dz quib adg⁹ ut appiet sua salu surge s nunc pbona opa ppior e nra salus g⁹ hora est nunc adbona opa surgere// **Nox precessit.** hic probat q hora e bne opandi ex statu mendi submethaphora de vincis r e sua vo clis i recedete nocte r appinquare die cu i nocte de vmuz semp surgit adopandum/ Sz nox pcessit dies appinquit g⁹ surgendu est adopandu pmo g⁹ tangit currus transitus s⁹ veritas ad uent⁹ i. dies aut appinquauit Dt g⁹ nox q. surgendu est quia nox infidelitatis r ignorancie pcessit .i. no fuit quid s recessit sap. xvij. solu cu illis suppoita erat grauis nox ymago tenebrarum **Dies** .u. .i. claritudo cu nra appinquauit ad ueniente s. fideli luce t9 dici possut assignari xij. hore

s. tres dotes aie iiij.or corpis r v sensuu quinqz sensum ul sic nox .i. uet9 homo fomes pcti su pctm originale precessit .i. fuit sed recessit in bapto dies aut .i. xps appinquit pfidem/ Jac. iiij. appinqte deo r appinqbit vobis bon9 recessus sed melior accessus pmu co sistit in declinacoe mali s⁹m in opacom boni// **Abiciam⁹ g⁹ opa.** hic mouz bn r uirtuose opari v mouz tria s cplice actu i tenebrarum .n. expellit oppoita pteg⁹ r ornat sublim pp⁹m eliat actu honestu pp p⁹m o⁹ abiciam9 opa pt s⁹m induam arma pt etiu sicut in die rc/ hic .n. est summa iusticie detestaco mali dilecco boni ex ecuco boni dilecti Dt g⁹ abiciam9 q. ex quo hora e ia nos desompno surgere r nox pcessit rc. g⁹ abiciam9 .i. paul anob iaciam9 opa tenebrarum s. glo. quia ipse tenebre st .i. Jo. i. tenebre eu nsicerunt rc/ qr ex tenebris ignorancie ueniunt/ Job xxxvij. nos quippe i uoluimur tenebris qr s. pctm omnes mali ignorant qa tenebras amat Jo. iij. qui male agit odit lucem quia adtenebras i mittut/ q⁹ xij. ligatis manib⁹ Ergo i abicere debetis/ In opib⁹ multiplicare/ In tenebris creatas i elligitur pctm .n. affectum depuat i electm excecat opus mali multiplicat/ Et induam arma lucis .i. uirtutes q sut arma ~~lucis~~ ornacia r illuminacia oia de quib in libro de cosolacoe tu liat. contulam9 arma que ii por abiecisses abicasset in uicta te firmitate tuerer ap9 cm videns nos hic ee i spc ctu mplio i exemplo monet nos ad cria qr turpe est ee nudu i spc t

culo monet ut induamur quia facturi
sumus in lumine in prelio / monet ut induamur
arma lucis / Induamur quia
hoc exigit honestas ambulandi
induamur arma quia hoc exigit necessitas
pugnandi / Sed induamur arma lucis
quia hoc exigit utilitas edificandi et
sic induti virtutibus ambulemus ho
neste proficiendo de bono in melius apoc.
xvi. beatus qui custodit vestimenta
sua ne nudus ambulet honeste
in quo sicut decet in die fidei et gratie am
bulare i. thess. v. omnes vos filii lu
cis estis et filii dei vel sicut in die
videt homines ad honeste quo ad videre
urendum tangit motum modum et actum
motum ut edificacio primum modum
ut honestas facti / dicitur et profectus /
vel quia ambulemus ut puniamur
sed honeste ut recipiamur sed sicut
in die ut edificemus ¶ Nondum quia
armatus in acie incenti apparatu loquendo
do prudencia instruit deuteronomii. xx. cum
instructi armis pergentes in montes
etc. / Temperancia succingit i. reg. xvii.
succinxit se david armis bellicis in
bellum / Justicia induit ephes. vi. in
duite vos armaturam dei i. cor. vii.
et per arma iusticie Fortitudo roborat ephes.
vi. accipite armaturam dei ut possitis
resistere cant. iiii. mille clipei fidei
illuminando per ambulat. ii. mach. xi.
Judas primus super armis tectos ex
cepit / Spes confortando animat ii. mach.
viii. illi quidem in armis confidunt
et audacia Caritas hostes fugando
debellat i. mach. vi. fugatus est lisias
a facie iudeorum et invaluit armis
et viribus // **Non in comessa
cionibus.** hic docet modum bene opera
ndi vel hic removet peccata carnalia secundo
spiritualia in non in contencione tercio ponit
eorum contraria in sed induimini / In primo primo
dissuadet peccata gule et quo ad cibum
et quo ad potum secundo peccata luxurie in non
in cubilibus etc. In primo tangit carnis
pigriciam / secundo in crapulis in eius pu
diciciis dicit ergo non in comessacionibus quasi
ambulemus honeste non utentes in co
messacionibus i. luxuriosis conviviis
prov. xxiii. Noli esse in conviviis potu
et ebrietatibus i. potacionibus immoderatis
luc. xxi. attendite ne gravent cor
da vestra in crapula et ebrietate non
in cubilibus i. pignoribus dormiendi in
amore vi. qui dormitis in lectis
eburneis et iacetis in stratis vestris
Jacob supposuit lapidem capiti
suo et vidit visionem angelorum gen.
xxviii. et impudiciciis i. luxurio
sitatibus quia oriuntur ex predictis ezech.
ex superfluitate cibi et potus et sompni
ezech. xvi. hec fuit iniquitas sodome
saturitas panis et habundancia et
ocium // **Non in contencio
ne** hic removet peccata spiritualia
et primo verbo secundo in facto vel actu
i. emulacione dicit ergo non in contencione
quando s. unus contendit contra alterum i. cor.
xi. Si quis videtur inter vos con
tenciosus esse nos talem consuetu
dinem non habemus hic n. est contra naturam ho
minis qui n. est aliud mansuetum
nam emulacione qua unus alium in
videt de sua promocione prov. xiv. pu
tredo ossium invidia hic n. quasi
nam bonum quod leticia generat in sui di
ffusione // **Sed induimini**
hic hortatur ad contraria predictis
peccatis et primo ad virtutem petis i. et curam

carnis dt g° no in comessacoibus
rc̃ / Ez potius q pcta spualia i du
im dnm ihm xpm . i . forma ci
ipm s . imitando eph iiij . i dnite
nouu hoiem qui s^m deu creat
e h est nestes uestis nupcialis
sine qua nullus pt ingredi ad
nupcias agni m^t xxij . Amice
quo huc intrasti no hens veste
nupcialem / In dno eo^ro^ in x° sap
i ihu clemencia in eligit Indu
mi g° do^m potenc^s pcta diru
pcda / sed xpm ṽdent ignora
tes instruendo sed ihm clemet
pnitenab; in dulcedo i carnem
carnis quo ad pcta carnalia ne
fecatis in desiderijs / Ez tm naturis
. i . thi . vj . hntes alimenta q̄bz
tegam his cotepti sim^s omnia
q̃ma z sollicitudo que no . i cura
z talis sollicit^do que no^t in cura
carnis z sollicitudis impleco q
phi^r . i . ne faciatis z sollicitam ma
la intencio q notat^r in desiderijs
i . Nond . q̃ virtutes dnr arma lu
cis mlta^a . vonc pmo ppt celeste
originem / Jac . i . omne dat^m op
timu zc . eph . vj . Accipite arma
tura dei . i . adeo . data ut possi
tis resiste in die malo z i oibz
s° ppt impossibilit^te . ij . mat x .
Apparuerunt equi^s vi quorz duo
medii machabeu hntes armis
sub tuiscepcu incolum q pua
bat / tercio ppt lenitate siu agili
tatem / Judicu vij . Accipiat unus
quisqz arma sua z exite cu im
petu m^t xj . Jugu n . me^m sua
ue e z omis zc . Quarto ppt subti

litate siu ppt penetrabilitatem corp
x . Arma milicie nre no sut carna
lia s3 po ad destruccom municorz zc .
Quinto ppt splendorem siue cla
ritate . ij . mach . vj . refulsit sol
i clipeos a . / Sexto ppt pulcritu
dine . ij . mach vj . apparuit eqst
precedens eos in veste candida
armis aureis hastam vibrans au
rum decorat alia / Septio ppter
hostiu excecacom ij . mach x . vn
z illi confusi cecitate z repleti per
turbacoe cadebat eos xlm . vadijs
suis obtec . Octauo ppt pciositate
pt apphende arma hap vm / q
bus melius est balmb ut hic que
rit^r . sup i° . ncma dq deb beatis
glo . Nullu tpt est inquo caritas q°
impedenda no sit q no pt impe
di semper affcu nec effectu / R° .
semp impendi dz actual . quia
ut Ite sup i^d . q diligit pxi^m lege q°
imple^t . q implecio legis consistit /
no tm in affcu s3 in effcu exti
or / z2° q diligit pximu legem
imple^t . dr pcam q delco monet
cu ad implendu tota lege ut Ite
sup c . in h^c ubo instauratur glosa
cotinet^r z imple^r q nec implicat
nec explicat vnr in dilcoe pr
ximi omia gaudet^r z3° cotiui dn
no actu s3 po . s . ut in causa ut Ite q°
sup c . diliges pximu glo . h regu
la diuinus dilcoms i stituta est
ut diliges pxi^m ppt deu dm no
ppt dm ex toto corde zc q h e hoi
in via impossibile z° dup^r totali
tas dilcois vna nec que excludi^r

ẜ̄ıram dilconẽ alıa parte que ex
cludit ⁊ diuisam ꝗ Jtẽ sup̃ ł. dilec
cio proximi malũ nõ opat̃ glo qui
aliť se diligit iniuste se diligit qr
ad hec se diligit ut sit in iustus ⁊c.
ꝯ omnis homo naliť bonũ diligit
malũ odit nõ g° ad hͣ se diligit
ut sit in iustus/ ⁊c. l. ut accipitur
ꝯ sequit̃ nõ finaliť ꝗ Jtẽ sr̃ ł
plenitudo legis glo. quãtomi⁹ in
est virtus/ tanto magis i est vicium
cõr̃ cum nulla virtus in est ei i est
omne viciũ ⁊c. glo. nõt h̃. virtute
⁊ vicia nõ habitus copletos sȝ in
choaciones quãto eni quis disposi
tus est ad virtutem aliqua tan
to magis dispositus est ad oppo
situ vicium/ Jtem sup̃ iͦ. ppior e
nra salus glo. bona vita signũ
est nra salutis coram g°. e sacrũ
⁊c. nõ seqt̃. qr nõ e signũ in stitu
tum ꝗ Jtem ibidem glosa bap
tismus est ad vitam vita bona/
ad corona ꝯ g° prim̃ li baptisati/
decedentes non habent corona vite
eterne ⁊c. vita eterna habent sȝ nõ
in rone corone qr ex dno
nõ ex debito//

capitulum xiiii

Jnfirmũ autem in fide ⁊c.

Supius in struit apłus de mͦ
se habendi pmo gnaliť os cap.
xii hͦ spaͣ. in feriores c. xiii hic
struit spaͣ. maiores ⁊ p̃fectores
quo se habeat ad minores pmo
in declaracone mali s. eos nõ scone
do neqȝ scandalizādo c°. isto hͦ q̃.
in opacõe boni s. eos fouendo ⁊
sustinẽdo c°. xv. Jnpma pte pmo
monet ut maiores in feriores nõ
indicet siue cotēpnat hͦ ut eos
non scandalizet siue offendat
ł. nõ g°. amplius in vicē indica
mus/ Jnpma pte pmo monet
ut eos curandos assumat hͦ ut
nõ cotēpnat ł. is. q̃ manducat ⁊°
subdit racones quare s. facere
debeat ł. tu quis es qui indicas
Jnpma pte pmo doq qui sunt
assumendi quia in firmi infide hͦ
quaͬ debent assumi quia in di
sceptacõe ł. nõ in disceptacionibus
tao ondit q̃ possit assumẽ ali
qui s. qui sũt pfcti ł. alius enim
credit/ Certo q̃ aliqui sũt qui
in digent assumi ł. qui aut ifirm⁹
est dt g°. in firmi q̃i ita in conu
sione honesti stas ⁊ pfcti ut dtm
est in firmũ in fide qui s. nõ du
pfcte credit erat .n. quidā dem
deis conũsi qui discnebat abos
hͦ lex paricebat leui. xi. a liis
erat pfectores qui nõ discnc
bant assumere hos pfcti sic medici
in firmũ ad sanadum ꝯ. tessa. v.
Susapite in firmos quia qui susa
pit aias sapiẽs e pũ. xi. assume
in q̃ nõ in disceptacõibus cogitacõnum
ł. nõ disceptando vel iudicando de co
gitacõibus eius solus .n. deus scit
corda hominum dct. i. tu solus nosti
corda// **Alius enim credit**
hic ont̃ q̃ sũt quidam qui pnt
assumẽ in firmos dicens alius
.n. minores pfcos in fide credit
manducare se posse licite oia hͣ qua
nõ usum apta pmẽ ł. thi. iiii. oia
munda mundis/ hic hẽ ?ram fidem
deabis// **Quia in firmus est.**

hoc lc' dup'. uno'. de in fmo in
fide a liomo de in fmo i mori
bus p'o. sic a' infirmus e i fide
si abos discnendo o lib maduc
ad liram de quo n lia e dubitatio
qui liatu sic comede gen ix. q.
olera virecia dedi vobis omia
s'o sic qui aut in fmo est i mo
rib3 s. pnq adam libidinis ol3
maduc. i. abos ardos p quos no
pnocet libido hnt suo iudo ve
ligd' dt ap9 nec cu scrupulo q sam
edat s glo.// **Quis qui man
ducat** hic monet maiores ut
non contempnat minores r p'mo
monz no spnere abstinetez s'o
no iudicare comedentes i r qui
no manducat tao subdit utrusq3
rom i deus n. illum dt g'/ Je
qui manducat oia s. indiferenter
no discnendo abos no manducat
tem i. a quibusdam abis abstine
tem r mt abos discnentes no
spnat ut pote dd'o qm fidelis e
uel ypocrita ysa. xxxiii. ve q sper
nis nne r ipe spnis// **Et qui
no madat omnia.** Eg3 sed
mt abos discnit manducantem no
iudicz tamq ex hoc reum uel
gulosum sicut mlta uetrosq3 iudi
cant luc vii. venit Johes baptia
no manducans neq3 bibens r dicu
tis qz demoni' hz venit filius
homis manducas r bibes r dicu
tis ecce homo vorator r' deus
n. g. rue ucne dz alem iudicare
ul spnere du'c assupsit ad fidem p9
Ama dim assumpcio mia r stare.
Tu quis es qui iudicas

alienu. Supius monuit p'fecto
res ut infirmos in fide suscipiat
r no contempnat/ hic ponit rones
quare hoc facere debeat p'ma rao
sum' a parte eius qui iudicat/ s'a
pte rei de qua iudicium agit' i naz
alius iudicat tua a parte ei9 ad que
iudicium spectat i ne mo n. virum qu
ta a parte eius qui temere iudicat ibi
tu a'. qui iudicas fratrem tuum/ Jn p'ma
pte non ee iudicandum in firmum
dt p'o qz alterius fuus existit s'o
quia alr stat uel cadit i suo do'o
stat a' cadit t'rio qz stare potest ibi
stabit a'. cadit dt g'o tu quis i. tanq
auctas ul valore qui iudicas i.
condepnandum a firmas alienu q d.
temerarium est iudicium aci nllo nllaz
iurisdictionem habeas obiurgat g'o
psumptuosum eu dt eu quis es puc
suptoms actu qui iudicas p sum
di argument alienu suu ch' vii.
Nolite iudicare ut no iudicabimini.
ag' suo dno q d. noli iudicare suu
alienu sed suus dns quia suo
dno stat aut cadat i. ad quo modu
uel incomodu dni sui ptinz si stat
aut cadat no ad tua uel suo dno
i. iudico si stat aut cadat. i. ad ip'm
ptinet si stat aut cadit iudicare
est g'o sua ro talis nllus suus
iudicandus est n a dno suo s fr ser
uus e dm qui assupsit illu no tuus
g'o no atc s a dno e iudicandus
Stabit a'. hic dt q fr potest
stare r ideo de eo debemus in bo
i sume p'o g'. ap'o q potest in bona
stare s'o out agno h c posse i potes
e.n. dt g'o stabit a'. i. stare potest

et discernit cibos grecus inch[oat] fac
adrem non n. regnum dei esca et po
tens in eod potens n. est deus
statuere illum i. in bono stabili[ter]
pt Et statuit supra pedes meos
et direxit gressus meos in h[ec] aut
qd de dno suo stat aut cadit i. nuit
qd psume du. est sp. in melio. est.
contingere peccat et qd pt stare aut
cadere in hoc aut qd addit stabit a[utem]
in nuit qd psume du esse in melio
est g[ratia] talis sua vo dubia sunt in
meliore ptem interptanda sed deus
pt istu statue in bono et istept fu
tere qd facit bona in tectone g[rati]a de
bemus de ipso boni psume non ma
le iudicare// **Nam alius iudi
cat** hic ondit qd no debent iudi
care infirmos iene supra expte
rei de qua iudicium agit[ur] et primo de
qd diuise sunt obs[er]uancie in eo de
do h[oc] meos ut qui libet pficiat in
suo l. vnusquisque in suo s[ens]u. tercio o[stendit]
qd pt pficere et totum pt fieri sine p[ec]c[a]
tto ibi qui sapit diem / In prima ta
git duplicem dictam abstinenciam
primo iudicatam tali diebus abstine
dum esse h[oc] iudicatam abstinendum
esse omni tempore i. alius iudicat de
g[ratia] nam alius qui tunc ulus qd dep
nadus est ptr esum nam alius iudi
cat eligendum est supple ad absti
nenciam diem inter diem i. diem ite
positum inter diem i. iudicat vno
die abstinendum et alio comedam
ut phariseus luc xviij. Ieiuna
bis in sabbato alius iudicat omne
iudicat die sup eligendum esse in
abstinencia glo. quidam certis diebus
quidam omni tempore putat abstinendum

esse Iominus diuina omni tempore ie
iunare possemus & faciebat Iu
dit bm. qui ieiunabat cunctis
diebus preter sabbata neomenias
mas i. festa isrl domus vnusquisque
corpus in suo sensu. h[oc] g[ratia] sciam
suum habundet in melius conti
nue proficiendo ut vnusquisque in
suo sensu habundet i. suo consilio
dimittatur qd ad ipsius ad quorum
neutrum ptem est aliqua vo[luntas] No
tandum est hic qd obligatio sex
modis qui in precepto legis n[aturalis] de q[ua]
sic[ut] h[abe]tur c[apitulo] vij. diuina aucto
ritate sicut adam gen. ij. de
omni ligno et sub lege precepti ti
moralibus etc. boni obligatione.
si qd nominati ne moreris reddere
pt bonetc et reddit pactum
ul piam de ctiis et statutis et con
suetudinibus hominibus m[at]t[hei] xxij. re
ddite que sunt cesaris cesari. &c. rom. xiij.
cui tributum tributum etc. superiorum
precepta in hiis que ptinet ad cau
sas eorum m[at]t[hei] xxiij. que dicunt fa
cite consciencie dictamine j. c. qd e exfi
de peccatum e glo. i. ex consciencia// **Qui
sapit diem.** hic ondit q[uod]
ci esus qua abstinencia pt sine
pecto fieri et primo ondit qd no pec
cat qui diem in abstinendo di
scernit / h[oc] qd nec ille qui indiscernit
omnes cibos comedit et qui ma
ducat / tercio qd nec ille qui ab aliquibus
cibis abstinenciam facit l. et qui
no manducat primo discernit tpe
no genus cibi sicut nec tpe ue
genus cibi causa nec tpe sed genus
cibi de g[rati]a qui dicat q. tpe ne[cesse]
fi. sine pecto qz qui sapit diem

i. discernit diem abstinere deo
sapit i. ad honore dei discernit
quia in hoc placere domino intendit //
Et qui manducat hic tangit
dictum illorum qui non discernunt tempus
nec genus vel primo apponit quod est
licitum et qui manducat secundo apponit
quod est debitum quia domino non manducat /
tercio probat quod est oppositum
quia gratias agat deo ergo et qui manducat
omnia in discernit non discerne
do cibos domino ad laudem et gloriam
dei manducat secundum i. cor. x. sive
manducatis sive bibitis omnia in gloria
dei facite gratias quia et nunc ad
honorem dei gratias n. agit deo
pro omnibus creatis sibi in usum dantis
dicens n. quibus reddere gratias exemplo
domini Jo. vi. accepit ihesus panes et
gratias agens benedixit etc. Et qui
manducat i. abstinet a cibis dandis
abiis domino i. ad honorem dei non manducat
i. volens scilicet corpus suum offerre
domino hostiam viventem R.
xii et nunc domino abstinet // et quia
gratias agit deo pro collato sibi dono
abstinentie sicut n. non potest esse continentes
nisi deus det sic nec perfecte
abstinens // **Nemo enim vestrum
sibi vivit** hic ostendit quod perfectiores
non debent iudicare in his minoribus
quia supra extra eius ad deum spectat
iudicium et est sua ratio talis ad deum
vivorum et mortuorum pertinet iudicium
corporum sed christus est deus vivorum et
mortuorum ergo ad eum pertinet iudicium
corporum ergo a vobis non ab eis in
rem in iudicio dei sumus. primo dicit quod nullus
vivit aut moritur secundo probat quod omnes
nos vivimus aut morimur in statu i.
sub n. vivimus tercio concludit quod in utroque
statu christi sumus vel sive ergo vivimus. Quarto
confirmat quod propter hoc christus mortuus
est et resuscitatus dicit ergo nemo n. quia
et debemus credere vel abstinere deo
neo n. vivimus etc. Licet autem hic totum
duplex primo de vita et morte spirituali
li / 2o de vita et morte naturali primo
sic Nemo vivit scilicet fide et morte naturali
liter vel i. sive voluntate vel iudicio re
lictus vivit vita gratie aut naturalibus
sed potius ad honorem dei et nemo vel
moritur vicijs in baptismo immo potius
ad honorem dei et sub eius iudicio vel
vi. complantati sumus cum illo per baptismum
in morte eius vi. vivimus naturalibus domino
vivimus i. ad laudem eius vel sub
iudicio eius gal. ii. vivo ego iam
non ego vivit autem in me christus sive
morimur vicijs domino morimur i. ad laudem
eius vel sub iudicio eius apo. xiiii.
beati mortui qui in domino moriuntur.
beati cum in istius vivendi modus est quare
ci qui in carne moriuntur non vult dare
iure sibi vendicat vitam quam qui
carne dedit suam sive ergo vivimus
naturalibus sive morimur vicijs domini
sumus vel sub dei iudicio sumus // **In
hoc enim christus mortuus est.**
hic confirmat quod christi sumus et mortui
et viventes quia propter hoc christus mortuus
est et resurrexit et est sua ratio talis
christus mortuus est et resurrexit ut manifestetur
eius dominium super mortuos
et vivos sed non est mortuus frustra
ergo habet dominium super vivos et mortuos
et hoc est quod dicit in hoc n. quia et nunc sive
morimur sive vivimus domini sumus in hoc
n. christus mortuus est et resurrexit ut mor
tuorum morte subperet vivorum vita

gre ducet. i. ducar in celligat(ur) c(on)
dat(ur) du p(er) vo(m) duoi ee ult. dam
e in omnibus p(er)tas tc. z sic vestat
q(uod) no abiminucem sed n(ost)ro sunt
suces iudicandi. Sedo. le. sicut co
vum fidelia e. i. sue laudi vel
suo iudicio vinit vita n(ost)ra. z nemo
morit(ur) sibi morte n(ost)ra. s(ed) potius ad
honore di p(ro)pter d(omi)n(u)m q(uod) p(ro)pter te mor
tificam(ur) tota die b(ene) m(e)ct. n. vinimus
vita n(ost)ra. do. i. ei(us) laudi vel vim
mus iudicio act. xviii. In ip(s)o. n.
vinimus movem(ur) z sum(us) b(ene)m(e) q(uia)
preciosa in (con)spectu d(omi)ni mors s(an)c(t)or(um)
g(ratia) vinimus sine morim(ur) corpali
d(omi)ni sumus vita e(n)i(m) z mors ei fa
mulant(ur) s. p(ri)m(i). reg(um). ii. d(omin)us mortificat z
vivificat z(e)t(era) ita e(n)i(m) in hoc e(n)i(m) x(ristus)
mortuus e(st) z resurrex(it) ut vino
ru vita n(ost)ra z mortuor(um) morte
n(ost)ra. ducet. i. ducar condat. ipe n.
(con)stitutus est adeo iudex vinor(um)
z mortuor(um) act. x. vel sic n(un)c ac
tiones que sunt ad sustentacionem
vite que no(n) in hoc q(uod) e n(un)c nec
actiones que sunt ad mortificac(i)o(n)em
carnis que no(n) in hoc q(uod) e mori p(ro)
p(ter) d(eu)m p(ro)pter illos qui iudicant o(mn)ia
ma(n)ducanda s(ed) p(ro)pter illos q(ui) iudicant
no(n) o(mn)ia ee ma(n)ducanda debet(is) iudi
care q(uia) sive vivimus z(e)t(era) // **Tu a(utem)**
qui iudicas. hic o(stendi)t q(uod) non
debet iudicare in f(rat)res vo(ste)r super
ra (pro)pter eius qui te(m)erarie iudicat
z p(ri)mo quia f(rat)rem suu(m) p(ro)ponit (con)tempnere
s(e)c(un)do quia co(m)mune io iudiciu(m) p(er)ueit i.
omnes n. stabimus tercio q(uia) act(us) eius
in iudicio latere no(n) poterit i. sc(ri)ptu(m)
est n. q(ua)rto q(uia) p(ro) se racio(n)em redde(re) opor
tebit i. itaq(ue) unusquisq(ue) v(est)r(u)m / In p(ri)ma
p(ri)mo redarguit de iudicio ma(n)ducan

tes s(e)c(un)do abstinentes i. aut tu quid de
s(e)c(un)do tu a(utem) q. cu solo (christ)o o(mn)i(um) ducturus
z adipsum p(er)tineat iudicium o(mn)i(um) tu q(ui)
ma(n)ducas o(mn)ia indiferent(er) quid iudi
cas f(rat)rem tuu(m) (con)tempnendo irridendo
ipum no(n) ma(n)ducantem aut q(ui) no(n) ma(n)
ducas sed abs(tine)s discernens quare
spernis f(rat)rem tuu(m) o(mn)ia indiferenter
ma(n)ducantem q. d. in(u)tile stat(us) mal(us)
i. quare despiciat unusquisq(ue) pro
ximu(m) suu(m) omnes n. q(uia)si z tu no(n)
debes ita fac(er)e / omnes n. g(e)n(er)aliter
stabimus corpal(iter) ante t(ri)bunal x(risti)
evidenter omnes tam magni q(uam)
p(ar)vi stabimus iudicandi an t(ri)bunal
x(rist)i. i. an x(ristu)m iudice(m) mundi t(ri)bu
nal. n. sedes iudiciaria ab alto z
evidenti porta in qua sedet iudex
ut ab omnibus videat(ur) s(ic) x(ristu)s ab o(mn)ib(us)
videbit(ur) y corp(or)aliter omnes vos ma
nifestari oportet ante tribunal x(risti)
Scriptum est enim. hic o(stendi)t
q(uod) actus alius in iudicio latere no(n) po
terit v(e)l implicat (con)tra in iudice e(ste)r
iniuriare vite ai dicit vivo ego g(e)n(er)ali
tate potens. cu(m) subdit q(uia) m(ihi) flec
tet(ur) in falsibilitate no(n)tatu eu ad
dit z omnis lingua de g(ratia) sc(ri)ptum
e q. z ue omnes stabimus an t(ri)bu
nal x(rist)i sc(ri)ptu(m) est n. ysa. xlv. vi
vo ego dominus qui olim mortuus
fui z ecce sum vivens z(e)t(era) q(uo)d
spes invincta q. d. p(ro) me vinctus
unio q(uia) m(ihi) flectet(ur) in iudicio om(n)e
genu. i. omnes p(er)tas inuicor(um) p(ro)
adorabunt cu(m) omnes reges z o(mn)is
lingua interior. s. (con)sc(ienti)a (con)fitebi(tur)
deo. i. m(ihi) qui sum deus act(us) suos s(ive)
i. testio(niu)m reddere illis (con)sc(ienti)a z(e)t(era)
Itaque unus quisque hic o(stendi)t

cludit qd bnu qqz psc redde vom
redde oportebit de q Itaqz qr
sepaia Ita de bnqqmsz bnm psc
no pa(c)to reddz vom deo cuiz n.
ducit c. luc xvi. redde vom villi
cacois tue / bn seipm debeiz quibz
iudicare no aliu / Nam si nosmet
ipos iudicarem9 no utiqz iudicarem
j. cor xj. quidam n. habet nam
ocli qui videt maclam in alijs z
Nō no in seipo ¶ Nondu9 qrephe
sibile e iudicium male iudicare p°
de occultis j. cor iiij. Nolite an
tpt iudicare rc. h° de dubijs o
bj. nolite iudicare glo. de dubijs
tamo de solis notis quia more du
or ut tuum stabit omne testio
ubum deut xvij Jo. vij. nu q
lex nra iudicat h p9 Quarto apte
grijs deut. xxiiij. tu sedes h. lege
me iudicans e contra lege me iu
bes pcuti. v. de qui dia / Quinto
de impertinentibus exo. ij. quis te co
stituit iudicem supnos cod. tu
quis es qui alienu suum iudicas /
Sexto de co simulibz b ij. i quo
aliu iudicas teipm Septio de
futuris luc xj. Nolite iudicare
z no iudicabimini nolite g depna
re z no g dep. rc. / Hic quere supra
Infirmu aut in fide assumite glo.
pfecte fidei e nllm alio discer
nere z in mundu pnotare q co
in fide pfca mltos alios repu
tat in mundos ut lacitas z°. glo.
lo. hic de iudicia spualis s. pcci
no de corpali ¶ Ite sup e. no in
disceptacoibz cogitacom glosa

no e dapnad9 cui9 cogitacio no
est apta vel quo ve sint qualis
p9 fuat b°. go nllus cogitacio sit
apta nllus e dapnad9 z°. apar
te mali qmib cogitacio non sit
apta in se e cu apta i signo suo
s. in malefico exiori ¶ Ite sup e.
olus manducet glo. in quo omis
secta tosecta q sut quidaz hetici
qui q dne qz z iolenbz aiab mo
rienam tussecendi credut z°.
omis secta intelligit hic non
hetico sed credena iaz inde
cor q danor ¶ Ite 18 glo.
In firmu e qui alios discernit
que iudico suo relinqd9 esse
d. apls q discerne alios heretis
dequa e ij. thi iiij. abstinere a ci
bis rc. z°. pp illos s. no du
divulgare uitate Chrisi. no cat
heretis sn me cet ¶ Ite sup e.
no manducatez no spnat glosa
voluntas e eede z°. ede q pmo
ncaas e edere / z°. e de similit
ncaas e s edere hoc ut d. e bo
litas ¶ Ite sup e. stabit a glosa
hic ont q ambigua debem9 in
meliore ptem conuerte q facilg
est spare q bnfate z°. qmibz fici
lius bonu tu vom the concerri
ans / Ite qui sapit diem dno
sapit q gal. iiij. repbendit
api9 gal q dies obsuabat et
annos z°. obsuacia dierz at
tpm dup° est que dam supsticio
nis rc mala que dam deuocois

rū bona ¶ Item sup̄ l. ut unū vivorꝝ
ꝛ mortuorꝝ dñet q̄ c̄. xiiij Non
est deus mortuorꝝ sed viuencium
s̄ᵒ lo. i de morte uel corpis et
aīe simul q̄ credebāt saduci hic
n̄o de morte corpis soli ¶ Item
sup̄ l. omēs stabim⁹ an̄ tribunal
xp̄i glo. iudicandi q̄ apli iudicabūt
ꝛ no iudicabunt ... iudicio retri
bucōis omēs iudicabunt sed no iudi
cio disceptacōis / Itē vnusquisq̄ i
suo sensu habundet q̄ pu. xiij ne
innitaris prudencie tue ¶ Ite cōtra
supbiam in tuo sensu nūq̄ dnari
pmittas ¶ Item eccī. xix melior
est homo qui minuit sap. ꝛ defici
ens sensu in timore dei q̄ q̄ habun
dat sensu ꝛ transgredit legem
altissi. s̄ᵒ sensus sumit̄ equoce s.
p̄ro scīa vā uel opiōne psumptio
sa p̄mo intelligit apo⁹ s̄ᵒo procedit
oponēs // **Non in uicem ergo
amplius iudicemus.** hec ꝫ
2ᵃ ps p̄ncipal huius capitli p⁹ q̄ a
monuit ut infirmorꝝ fra no iudi
cent aut contempnēt hic monꝫ ne
cos frēs sine scādalizet uel offen
dat ꝛ p̄ᵒ monꝫ ut eos no scādali
zet in edendo s̄ᵒ ut magis edi
ficet in abstinēdo Itaq̄ que pa
cis sunt sectem̄ / In p̄ma pte p̄mo
ponit monicōm ad suadēdum s̄ᵒ ra
cōm ad suadendū i. sim. ppe abū
s̄ᵒ tug i admoicōe p̄mo monet ut
in cibo caueat frēs scandalū s̄ᵒ oᵗ
q̄ hoc no dē ppē cibū ipm i scīo ꝛ
cofido / In p̄ma p̄mo cocludēdo de
hortat̄ malū s̄ᵒ ex opposito hortat̄
bonū i s̄ hic iudicate dē q̄ no q̄ qi

ex quo vnusquisq̄ p se no p altero
dīt rōm reddē ergo no amplius sic
hactenus in uicem iudicem⁹ c. vij
Nolite iudicare sed hic iudicate
magis .i. s̄ magis obsuand̄ de
tis hec / Ne ponat facti offendiculū
.i. cām piculi uel scandali .i. cām
tristicie in edendo q̄ tn̄ ut possim⁹
salua tplia ueitate s. vite doctrīne
ꝛ iusticie scandalū frēs dimitate de
bem⁹ nā qui scandalizauit vnū
ex pusillis expedit ei ut suspē
datur mola asinaria ꝛ colla rē.
c. xviij felix qui sic discret⁹
est in iudicādo sic honest⁹ i opē
rando sic mansuet⁹ in cōuersando
sic discret⁹ ut nemī male iudicet
s̄ᶜ honest⁹ ut nlli exēplū mali pbeāt
s̄ᶜ mansuet⁹ ut neminē cotristet
ut sic tollat̄ a corde temariū iudi
ciū ab ope offendiculū a conuictu scā
dalū ps pax multa diligētibus
legē tuā rē. dicat̄ g̃ᵒ hic offendi
clm occō culpe scandalū occo pe
ne uel offendiculū pē dicā dēm
im⁹ vbi pbēns occōm ruine mor
talis scandalū ruine uenialis //
**Scio ꝛ confido in domi
no ihu.** hic ondit q̄ hoc
no dē ppeer cibū ipm v p̄mo cē
ficat de cōnda ueitate s̄ᵒ i ueitate
s. q̄ ad distīnguendum inter cibos no
tenem̄ ex legis ligamīe i. q̄ in
ge / tāo quia ligati possimus ex⁹
sic dcāe i n ei qui existimat de
g̃ scīo q. d. no dico offendiculum in
esu eo q̄ cibus sit imund⁹ ꝛ dis
cnend⁹ scīo ꝛ cōndo ꝛ cōfido .i. scīo
certe cōfido in dño ihu qui absoluit
nos a lege ꝛ cōs p̄uacōs legalibꝫ

qz nob de

quia mchi qe dicit xo. cme cmc
rm mudum no cedi/ cmc m
qz pipm hoc dupr. ul pipm. i. po
cius aduentu qz p eius aduc
tum soluta e lex de cibors dist
tone heb. xx. uel pipm i. ex eis
creacoe q mchi qz omia val
de bona gen. i. mchi m qz r ciq
existimat qz. i. ad cmc ee. i. i
mudum tm. s. co sa dicit abos ee
discernedos illm qz cmc e ppter
co saam manetem. s. tli 9 saa po
mit a cmc pim mudo r c tra
tum amalis ul aindeis dicen
tibz dicebat. n. basa omia no
sificata r dedificata ct tm dimo
Judei r antch adeo eligent erat
pplus cmc rm mudo p elcom
uco dinam ftus est pecliaris po
ftus// **Si enim ppter ab.**
hic ponit rones ad persuaded
r pmo supras expec firs i fim
m fide qm no est scandaliza dus
m abo s.o expec firs firmoris i
fide qui mchi pdit pp firm a ab
aliquibz ab stinedo i. non est. n.
regnu dei rones uo expec firis i
fim tangit tres pma ne caritas
ledat/ Scda ne pxpe q cepnat i
noli abo tuo tcia ne bonu uitu
pet ino g.o blasphemet pma
ro tlis est qm plus diligit qz e
mus diligedum r cq. no ambula
bat sm caritate sed hoc fiat qui
ppt abum co tristat pximu ergo
talis no ambulat sm caritate r
hoc e qz dr si n. q. io tame ne po
nas offendiculm fri si em ppt a
bum tuu fr. i. pximus tuus con
tristat no dico scandalizat pma

ius r gnus e ia no sm caritate am
bulas mus dr r plus sigt i. cont.
caritatem facis quia oio cauz offe
sam m facts g. xm. dilco pximi
malu no opat/ Infelix qui r ab.m
minus capiat qm r pximu minus
te q estat qz r a ma caritatis de mat//
Noli abo tuo. hic pom sa ro
talis q ia uo pao est emptu no e
pmo dico pdendum sed firmiter tuus
ciuo pao est emptus s. morte xo
g.o pabo qm e res modica no e p
dendus r hoc e qz dr noli abo tuo
illu pdere qz plus e qz q cristatur
pquo xpc mortuus est extmus s.
morte potes cognosce qm valet
salus firis h.c. bn atte de te homo
expao ne vilestas rebm q ciuis
emit cruius possidet// **Non
ergo blasphemet.** hic ro
tercia tlis qz est bonum m se exima
lo usu no dz reddi intupabilez
sed abus bonus e m se g.o ipo no
debemus male uti s. comedendo
in scandalo pximi ne reddatur
vitupabilis r hoc est qz dr no g.o
blasphemet bonu vrm. i. come
stio que m se bona no fiat est
blasphemabilis a bz nocedo ul sc
no g.o blasphemet bonu vrm i.
bonu nom r bona fama na me
lius e nom bonu qua vngenta
pciosa pu. xxv. blasphemet d.
sipmli r modico abo pdent ul
scandalizaret pximus// **None
em regnum dei.** hic poit
rones supras expec firs supiors
m fide r adendendum qz eti mchi
depit ab stinedo pmo dr qz regnum
m abo no qsistit s.o andit iquibz

cosistit i sed iustia etc˜ pbat q in
xpo cosistit i. qui n. in hoc suit dc
g noc q. io ↄ abstine qz p hoc mul
depit saluti no est n. regnu dei
pcam. i. no e ca regni eterni hn
di esca ↄ potus i corp vm esca no
comedat nos deo est go sua vico
ctus omc q no est ca adipiscendi
regnu est dimittend ppt scada
lum sed esca ↄ potus sut huiq go st
ppt suum scandalum dimittenda
ↄ qz appo. iusta sepoita magis selu
cesait io gne on. que sut causa
regni sed iustia in faciedo bonu
faciedo s. fa q vellet fieri si i. ad.
d. quocuq uult ut faciat uob
hoies et uos ead. fa. i. b. ↄ pax q
onit ex iustia in amado malum
no faciedo s. fri q sibi nollet fi
eri ob. m. q tibi o dis fi caue ne
ali facias ipsa pxxm. est opus
iustie. ↄ pax ↄ gaudium in spu. s.
i. gaudium spuale qorit ex pace
quia qui paci sine mune cosilia se
quet eos gaudium in xpo in qua
ul ex xpo est regnu di bta o de
licate qui delicus ↄ diuicus cau fu
sus in cofusionem expectas mor
tem no ↄ regnu dei esca ↄ potus
nec ppura ↄ byssus qz duces utiq
cu fusus in puncto ad in fna de
scendet// Qui n. in hoc suit.
hic pbat q in xpo cosistit regnum
di ↄ est sua ro talis qui autq pla
cet deo ↄ pbatus e hominibus me
tur regni eternu/ sed qui suit xo
in iustia pace ↄ gaudio est huiq
go ctus met regnu eternu ↄ hoc
est q dr qui n. q. ↄ uc in xpo est
regnu qui n. in hoc suit xo placz
deo p gaudium hylarem. n. dato
rem diligit deus ↄ pbatus est
hominibus p iustiam ↄ pace/ Nam
iustia cauet ab usurpando bo.
pximi pax in servendo mala
sibi// Ita que pacis sunt.
cy omnit ut no scandalizet come
dendo hic monet ut pacis edi
ficet abstinedo ↄ pmo ponit ad
monicom ad faciendum. 2o ronem
ad psuadendum i bonu e non
madurave/ In pma pte pmo
monet ut studeat paci ↄ edi
ficacoi 2o declat in quo s. i ab
stinecia tibi supa i noli pter
escam etc˜ on. quare s. no pp
abu iudicia s ppt co scam i
fini i omnia quidem munda sut/
In pma pmo hortat ad caue
dum mala 2o ad faciedu bonum
i ↄ que edificacois sut dc g.
Itaq q. ↄ qz discepaco discor
dia parit/ Itaq que pacis sut
sectemur abstinedo s. a malo di
uinus. te maryus iudicus heb.
ult pace sequi ↄ scimonia ↄ q
edificacois st in hiec inde in deus
erga genalem ↄ eq ↄ p fuus
in fide erga inpfem custodi
ams p ficiendo ↄ bono p. tessa.
b. edificate alr alter sicut et
facit felix societas in qua e
pax ad concordandum edificaco
ad pficiendum edificacois ecca
ad pseverandum// Non pter
escam. hic declat in quo con
suada e pax ↄ edificaco s. i
abstinencia cibi suspecti dices

nob q. ut pacem fuces nob ppter
esum suptum uel no supra dist
ruere opus dei in proximo .i. fide
et alias virtutes quas deus in nob
su nobis opat s aug e g sua
vo talis opus dei ppone. e opus
homis sed infusio gre et uitut
est opus dei comedere hoc vel
i. opus homis gra et uitutes in
proximo apponede sut ab eo ppo et
ita abstinendum est a scandalo
fris in esu ne destruat pax co
cordia ad proximos// **Omnia
quidem munda** hic ondit
qr pdca mo no ppe immudia
am cibi sed ppe scam i fim
v implicat tria bonum nec qr oia
munda malum culpe quia malum
est homi vero maliae qr posse
dictum manducat dt g omnia qd
q hoc qr dico no ppe esum quia
in munda h qr oia munda sut in
se act. x. quia deus purificavit
tu ne cone dixeris sed hoc proag
dico quia malum e homi qui p
offendiculum dei uel aliorum homi
manducat .i. qui ppe esum suam
dm offendit ul pxi scandaliz
at g fuit malum pomu ade gen
iii. lenticula esau. gen. xxvii. car
nes in deserto iudeis exo. xvi
no sic e in esca instorum qr iua
instorum absqz offendiculo ppu xv.//
**Bonum est non mandu
care.** Posuit admonitiones ad fa
ciendum hic ponit rones ad per
suadendum et primo expte rei q
psuadz qr bona h expte eius ter
suadens ter sufficient de abstinendo

dum credulitas vita in tu fide hec
penes temetipm tuo expte i firm
q quo suadet quisspiam comede
do que credit illicita i. qui a di
scernit/ Inpa primo tangit tria a q
bus abstinendum h tria ppe que
abstinendum a offendit scandali
zat/ etc. dt g bonum est q. et quia
malum e manducare cum offendiculo
bonum e no manducare carne a qua
et no bibe vinum hic duo potum
q exna de necitate vite qr in au
vite homis aqua et panis ec xx
xix. neqz adfacere in quo fr tuus
offendit .i. ptbatur ne faces qr tene
at/ vel a fide discedat ul h gilch
tu pturbatur ut tardius credat et
scandalizet .i. cotristatur mala tristicia
seli que morte opatur ii. cor vii
at infirmat .i. hesitat ut dubius
in fide esciat glo infirmatur qui no
recedit s dubitare incipit g .i.
firmari e in aspectu hesitare in fide
scandalizari in aspectu ul in affectu
a fide apostatare cotristare male offe
dere in effectu a fide apostatare tu fide
habes hic ponit rones supra exp
te eius et suadz et sufficit de abstin
endo vel credere primo ondit qr
fir firmior sufficit de abstinendo bona
credulitate hec h qr no oportet
eu com in fimo ab oi illi suptos
edere i virtus qui no indicat d
g tu fidem q. bonum e manducare
etc. et hoc potes vel facere tu fide
habes q credis oia ee munda pe
nes temetipm a. corde n. credit
ad iustiaz hoc cora deo tm no co
ram abstinente nec ei noceas .i. in
occulto no in manifesto i. cor viii/ ho

vid3 que paret deus q intuet[r]
cor. Ex hoc eliat[ur] error n[ost]r[orum]. dixe
rit fidei tue vel bono proximi si co
medis cu[m] scandalo ei[us] ergo debes
abstinere coram proximo beatus qui non
iudicat semetipsum .i. eo dampnabi
lem se non reddit nocendo alii et
in eo q[uod] probat .i. in eo q[uod] bonum iudi
cat in se vel sic beatus qui non iudi
cat semetipsum .i. iudicatorem aliorum se
exponit ipse dicens permanens in eo
q[uod] probat .i. approbat melius aliud facie
Nõ ens q[uam] q[uod] bonum existimat ¶ No
tandum est hic q[uod] circa manducationem
multa sunt cauenda / modus illicitus acq[ui]
sitionis pro / labores manuum tuarum
quia manducabis / Jo. tho. ii. videte ne
forte furtiuus sit. non n[ostr]is n[ec] nobis de
furto comedere / materia prouocatiua libidi
nis est. eodem qui in finis est olus
manducet .i. primus qui est ad causu
libidinis manducare cibos ardores /
Superfluitas saturitatis. p. mandu
cauerunt et saturati sunt nimis pe
cham scaccarii / Tho / iiii. Noli mandu
care et bibe cum peccatoribus / Oppressio
sine ebrietatis sensus et vomens eccl. xx
xi. Utere quasi homo frugi hys que tibi
apponuntur. n[on] non cum manducas multum
hodie habeatis / Luce xxi. Attendi
te ne q. Curiositas preparacionis af. b[e]
ne solliciti sitis aut vive q[uod] manduce
tis q[uod] q[uod] de filiis heli dicentibus / Re.
ii. No accipia aut carne cocta sed
crudam / Scandalum fratris .i. corp viii
Si esca scandalizat fratrem m[eum]. non
mand. / Inepta leticia dissolucionis
i. corp x. / Sedit populus manducare
et bibere et surrexerunt ludere / Je.
l. Effusi estis sicut vituli sub her
bam etc. auiditas epulacionis ecc.
xxx vii. Noli esse auidus in omni epu
lacione. Esau nimis auidus fuit
manducando lenticulam propter quod dedit
primogenituram Gen. xxv. Antecipa
cio hore sine temporis eccl. xi. Ve tibi
terra cuius rex puer est et cuius princi
pes mane comedunt // **Qui autem
discernit** hic ponit ordinem
sumptam ex parte in finem propter quod suad[et]
v[e]l d[icit] q[uod] in finis peccatore contra con
scienciam manducando h[oc] probat q[uod] hoc
non esset sine peccato i[d est] omne [ex parte]
q[uod] q[uod] non est ex fide v[e]l implicative
notatur quatuor mala circa
consciencia i. quia discernit operacio contra
contra i si manducauerit sequens pe
na i. dampnatus est pene etc. quia
non ex fide est dicit g[lossa]. qui a[utem] g. ille
quidem beatus est qui non iudicat
etc. qui a[utem] discernit cibos .i. credit
discernendos / Si manducauerit a[utem]
tali consciencia natus est .i. dampna
cione in currit non propter cibum sed
propter consciencia quia non ex fide .i. q[uod]
q. consciencia manducat super vel q[uod]
non ex fide .i. q[uod] non fideliter egit
discernendo cibos / omne autem q[uod] non
est ex fide .i. q[uod] fit contra credulitatem
consciencie peccatum est etc. si in se sit
bonum vel omne q[uod] non est ex fide
est omnis vita infidelium peccatum 3
s[ecundum] glo. s. in quantum infideles sunt
vel peccatum .i. peccato ¶ Hic queritur
super est non g[lossa] amplius iudicemus
temerarium iudicium est qui i[n] re est
quo ad actum factum sit qualis
cumque futurus sit contra utrumque est i
ctu sp[eci]e g[lossa] semper est iudicium te
merarium / R[espondeo]. q[uod] nus cuius facta

in spali sit virtus i. qua in te eas
fiat / Inquantu tu aliquid e sa
ctum est de quibus dicit fratres ex ea
bona in te eas facere non potuit ¶
Item super. n. quae peperit glo.
in mundi q̄ multa tibi sunt i mu
di xpiano ut lacte etc. hinc
Ro. lo. de i mundicia spuali non
corpali / Item sup. d. illi quae est
glo. pro scientiam qua hoc existimat
g. consciencia erronea ligat q̄ for
tior est veritas falsitate etc. non li
gat q̄ fortior cum sit q̄ veritatem
Ro. non ligat simpliciter sed ut nunc
ut ligat ut fiat etc. veritas vero
dicit veritas / Item ibi si enim frater tuus
scandalizatur iam non secundum caritatem
am. q̄ g. frater meus scandaliza
tur comedo panem debeo abstine
Ro. certe e in abiectione et su
spectus quia in lege divina quidam
cibi erant prohibiti lev. xi. ut in te
te prohibitionis ad hunc omnibus no
ta erat ¶ Item super. regnum dei
non e esca et potus glo. non usus
ciborum sed concupia e refrene
da q̄ g. non e abstinendum a cibo
mundo sed solum moderate utendum
est eis. Ro. illo usus ibi se quia
in se malus sed propter concupiam
quae est vitium e refrenanda ¶ Item
sup. i. qui in hoc xpo servit glo. q̄
nulla scandalum faciat q̄ ex. xvi.
Audite q. nobis scandalizati est.
Ro. non ipse i. faciat sed ipsi quia
non fuit scandalum activum sed
passivum ¶ Item omnia quidem munda

sunt q̄ ... xv. Abstineatis a sangui
ne et suffocato Ro. q̄ nunc illa iam erant
munda tamen ad tempus propter scandalum
iudeorum fuerunt prohibita ¶ Item sup. i.
omne quod non est ex fide glo. omne
q̄ ad conscientiam pertinet si aliter fiat
dicitur esse peccatum ergo consciencia et erro
nea sequenda est q̄ nullus tenetur
sequi erratem Ro. consciencia er
ronea ligat ut conscientia non ut erro
nea / Unde eam tenetur quis sequi
non simpliciter sed quamdiu manet qua
non dicitur errare nullus tenetur sequi si
non nesciat tenetur aliquis eam sequi //
Item ibi glo. omnis vita infidelium
peccatum q̄ g. infidelibus dando elemosinam
peccat Ro. intelligendum est hoc ubi
per se in fidelium i. in quantum infideles
sunt vel dicuntur e per communitatem / Item
i. glo. m. est bonum sine summo
bono q̄ multa bona sunt in peccato
ribus / Ro. glo. lo. de bono sufficienti
et meritorio / Item ibi glo. ubi non agni
tio incommutabilis veritatis falsa
virtus e et in optimis moribus contra
q̄ philosophi non habent veras virtutes poli
ticas Ro. falsam vocat imperfectam
quae caret forma et fine debito i.
caritate non falsam i. simulatam cum
habeant veram virtutis ut de navi
argentea si non sit bene mouetur
aut figuratur pro dicta falsa

capitulum xv.

D ebemus autem
nos firmiores etc.

In superiori capitulo precedenti maiores
et perfectos quo se habeant ad infirmos
in declinatione mali s. eos non spernen
do neque scandalizando hic instruit
quo se habeant ad eos dem in operatione

bonu .i. eos sustinendo et promouendo et primo ponit eorum exhortacionem secundo suam erga eos exaucitacionem i. ettus sum aut fuet In prima parte primo mouet ut eorum infirma sustineat secundo ut eos sanando susa piat et ad meliora promoueat ibi que suscipite inuicem / In prima parte ad sustinendum eos primo allegat debitum secundo ponit exemplu ibi et n. xpc no sibi placuit tercio addit de mois suffragiu .i. de consolac pacie / In prima parte primo ponit rom secundo exhortacionem ibi vnusquisque vrm / In prima primo ponit rom boni faciendi secundo mali fugiendi i. et no vobis placere et igitur debemus q. in firmus in fide si edit cont conscienciam dapnatur io debemus a. nos firmiores in fide qui sumus super firmu fundamentum eciam edificium de quo y. ch. m. firmu fudamentum inbecillitates .i. defectus et infirmitates infirmorum in fide sustinere de no contempne ul' prouocare gal. ult. alter alterius onera portate nullus n. est qui no habeat in se aliquid ad supportandum et no vobis placere .i. no sicio sed placere nimi facere no attendendo q. proximo expediat ul' placeat / Ambro'. Ille dr sibi placere qui ita facit q. sibi bonu videtur ut no curat si u placeat siu no placeat proximo quo v est peccatu unus sine firmitas in agendo puritas alterius in audiendo dr esse voluntas in sustinendo et zelus in admirando / **Vnusquisque vestrum** hic ponit exhortacionem ubi ponit tria come dil

bilia amabile studiu proximo placeat actu bonu ibi in bonu finem debitum i. ad edificacionem dr q. vnusquisque q. debemus non placere nobis sed poans vnusquisque vrm caritatis studens proximo suo placeat .i. placere studeat et id tendat in bonu no in malu .i. corp x. sine offensione estote iudeis et gentibus et ecclesie dei / sicut ego per omnia omnibus placeo et hoc ad edificacionem .i. tali fine ut edificet proximus // **Et enim xpc non sibi placuit.** hic pot exemplu in xpo ubi primo ponit exemplum secundo confirmat per auctoritatem testimonium i. sic sicut scriptu est tercio ont q. auctas pertinet ad instruccionem eorum i. quecumque n. scripta sunt dt q. rem q. et no debemus nobis placere et n. xpc. no sibi placuit .i. no fecit q. placeret sue sensualitati / sed potius q. placuit patri mathei xxvi. verum tamen no sicut ego volo sed sicut tu vis sed sicut scriptum est in ps. In propria in decorum improperancium tibi ceciderunt super me / Opatur sunt n. uba filij ad patrem sicut n. pr glorificatur in filio ita dehonoratur in filio secundum / Jo. vm qui me odit et patrem meum odit / Ceciderunt in q. super me ad me l. opprobrium .i. fuerit ea oppressiones in eo corporalis sicut y. contumelia et tormento in crucifigendo eum // **Quecumque scripta sunt enim.** hic ont quod auctas pertinet ad instruccionem eorum v tangitur quadrupliciter ulalibus scire scripture h. doctrina q. recaritte

ignorancia paciencia que angustias ma
liciae i ut ppaciam consolatio que in
colatu huius misie i consolationem
scripturarum spes que dilatoem pmi i
spem habeamus Dicit quare quecumque q.
hoc quod dicit pro dicto. adminicu uti
litate ptinet quecumque n. scripta
sunt de xpo in libris sacris non n.
declinat apostolus omnino! scriptura quia
sacra scriptura autentica scriptura di
vini nominis Nescit litteras qui sacras
ignorat/ Adminicu doctrina scripta
sunt/ Omnis n. scriptura divinitus
inspirata utilis est ad docendum
ij. thi. iij. Adminicu doctrina/ dicit
ut ppaciam ad usorum e docti
ex libris in quibus scribuntur ex
empla paciencie et eius utilitate/ Iac
ultimo exemplum accipite fratres la
boris et paciencie prophetarum etc. et conso
lacionem scripturarum consolatur n. nos
in incolatu huius misie i. mach.
xij. habentes solacia libros sanctos
etc. spem habeamus spes n. ex pro
missionibus scripturarum concipitur ps me
mor esto verbi tui servo tuo domine
in quo michi spem dedisti etc./ No
tandum quod ea que scribuntur scribuntur
ad astruendum/ Aliqui fidem
Io. xx. hec autem scripta sunt ut crede
ritis apoc. xxj. scribe hec verba
fidelissima/ Aliqui caritatem i. ma
ch. xiiij. scripserunt ad eum tabulis
eneis et renovaverunt amiciciam
Aliqui spem ut hic ut ppaciam et con
solacionem scripturarum spem habeamus
Aliqui prudenciam eccl. xxxix. Sa
piam scribe in tempore nativitatis et
qui in. Aliqui temperanciam act. xv.

scripserunt apostoli conversis ad fidem ut ab
stineant ab immolatis simulacrorum
et sanguine et fornicacione Visum est enim
nobis placuit/ Aliqui fortitudinem i.
Io. ij. scribo vobis iuvenes quia
fortes estis et verbum dei in vobis
manet/ et vicistis malignum ysa. viij.
sume tibi librum grandem etc. Aliqui
iusticiam Ie. xxxvj. tolle volumen
libri et scribes in eo omnia verba que
locutus sum ad te super israhel et iudam
et non committatur iniuste vivat quod prim
ant. i. Io. ij. filioli hec scribo vobis
ut non peccetis// **Deus autem paciencie**
etc. Ad supportandum infirmos allega
vit debitum proposuit exemplum hic
addit oracionis suffragium ut eam pa
ciencia quod imploravit tangit insuper cau
sam actorem i. deus paciencie et solacij ma
teriam i. det vobis idipsum formam
i. secundum ihesum xpm finem i. ut unanimes
Dicit ergo. deus autem que scriptura e adsit
deus autem paciencie dator philip. i. vobis
datum est non solum ut in ipsum credatis
sed pro illo paciamini et solacij ij. cor.
i. qui consolatur nos in omni tribulacione
nostra det vobis sapere i. sentire id
ipsum in differenter in alterutrum i. con
formiter ut quod unus sentit alter sen
ciat ij. cor. ult. exhortamini idem
sapite etc. secundum ihesum xpm i. secundum doctri
nam xpi non secundum doctrinam hereticorum que
falsa est per diversos errores diffusa
est// **Vt unanimes** hic
tangit finem paciencie ubi notatur triplex
unanimitas. s. cordis i. unanimes
oris i. uno ore operis ibi honorificetis
etc. Dicit ergo ut unanimes i.
eadem voluntate sicut in ecclesia primitiva
habebat cor unum et animam unam i. uno
uno ore i. eadem voce confessione pro

Confitemini .i. simul fatemini dno
qm bonus rc. honorificetis deu
.i. illu q est deus eterne ueritate
teneamini .i. illum que pr pli gre
tate precem in q dm mr q ad dim
tate ihu xo quam ad huanitate
est .n. dns peta creatoris ut q
incarnatione in carnatois ibe officio
saluatois xo plenitudie bndcois
125 Nondum q multa scpta sut adno
stram utilitate ut eis catho.ca ad
credend.m Jo. xx. hec aut scpta
sut ut c/ pcepta diuina ad opan
dum exo. xxxj. ubi agit de tabulis
scptis deut. xxj. scribes ea sup
postes et ianuas domus/ Benefi
cia diuina ad laudand.m ps hic
in gnacoe alia et plus qui crea
bitur laudabit dnm qr q Judicia
districta ad timend.m Dan v. Vidit
daniel manu scribente i pariete
mane thechel phares peta huana
ad erubescend.m Jo. viij. Ihc at
iclinas se digito scribebat in tra
r di. q peta t adultia accusacau
mlieris scribebat Bre psidia ad
appetend.m apo. iij. scribam sup
eu nom dei mi apoc. i. dabo ill
calculu candid.m et in calculo nol
nom scpt.m/ Bonorum excepta adi
mitad.m iij. Re. xj. Reliq q ubor
salomonis et oia que fecit/ Nonne
hec scpta sut in libro ubor
salois exo. xxviij. nomia filio
orum scpta isrl scpta Bt pmia
ad acquirend.m/ apo. xiiij. Scri
be bti mortui qui in dno moriunt
rc. Gehenne supplicia ad festa ad
detestand./ Job xiij. Scribis .n. co
tra me amaritudies rc. Obla

gatoes subditorum ad obediedu
.i. Re. x. locutus e samuel ad pplm
legem regni et scpti in libro docu
menta instorum ad intelliged.m Job
xix/ quis m det ut scribat ser
mones// **Ppter qd suscipite**
hic monet ut sana doct suscipiat
et ad meliora pmoueat ubi pmo
ppont ad hoc exeplu xo ad su
sceptoe tam indecoro qua gra.m
ho. pbat suscepta indecoro ibi
dico .n. xo/ tao susceptoem gra.m
.i. gates aut sup ima/ qrto q
cis ut hoc faciant orat deu i
deus aut spei repleat nos/ In
pma nonet tria expedientia
cuilib opi ad hoc ut sit meritor.m
s. q agendu qlit et quo fine p.o
q no. opis genus cum de su
scipite in uice/ Scdo opandi mo
dus cu subit sic et xo/ tao finis
debitus cu addit in honore dei
de q. ppe qq. ita unanimes ho
norificetis deum ppe q. s. ut dm
honoretis/ suscipite in uice in
firmos ad sana du sic et xpc su
scepit nos in firmos magnus em
uenit medicus quia magnus ut
qr iacebat egrotus ps exalta
bo te dne qm suscepisti me luc
.i. suscepit isrl puerum suu su
scepit in q et hoc in honorem
dei .i. ut in nos honoraret ds
Dico enim xpm ihm
hic pbat susceptoem indecoro xo
ubi pponit ppe ministr humilis
qr minist circucisionis magis nat
quia ppe ueritate dei amicus stabi

lib(us) q(uia) ad co(n)firmandas p(ro)missiones de
q(ua) dico q(uod) (et) utraq(ue) suscepit nos tam
iudeos q(uam) gentiles q(uod) p(a)t(et) p(ri)mo de
iudeis dico n(am) xp(istu)m ih(esu)m ministrum
i(d est) ap(osto)l(u)m (et) p(re)dicatore(m) fuisse circu(m)ci
sionis i(d est) p(ro)pt(er) circu(m)cisionem i(d est) iudeor(um)
ad quos corp(or)alit(er) (et) p(ri)ncipal(ite)r missus
fuit m(at)h(ei) xv. Non sum missus nisi
ad oves que p(er)ierunt domus isr(ae)l
(et) hoc p(ro)pt(er) veritatem dei p(re)dicandam
(et) ostendendam in p(ro)missor(um) imple
tione c(um) n(on) deus verax (et)c. in p(ro)pt(er)
veritate dico ad co(n)firmandos p(ro)mis
siones patr(u)m quas s(anc)t(i)s p(ro)hibet
luc(e) i. Sicut locutus est ad patres
n(ost)ros abraham (et)c. Gentes
aut(em) sup(er): hic p(ro)bat susce
ptionem gentium v(e)l p(ri)mo p(ro)ponit eam
s(ecund)o p(ro)bat p(ro)positam (et) hoc p(er) in(de) au
ctoritates s(e)p(tim)a i(d est) p(ro)pt(er)ea confite
bor s(ecund)a i(d est) iterum d(icit) letamini tercia
(et) rursus q(ua)rta d(e) q(ua) gentes
a(utem) dico sup(er) sup(er) ma(teri)a exp(li)cita
e(st) s(ecund)u(m) p(re)dicta p(ro)missione debe(n)t
s(cilicet) honorare deu(m) p(ro)p(ter) m(isericordi)a d(omi)ni
plena e(st) t(er)ra / Gentium n(am) assu(m)p
tio fuit ex m(isericordi)a q(uia) s(ecundu)m p(ro)missio
ne / sed iudeor(um) assu(m)ptio fuit
ex debita p(ro)p(ter) p(ro)missionem q(uo)d p(er)
mittes d(omi)n(u)m recepit (et) a iudeis
sol(utu)m recepit. m(isericordi)a exsolvit hono
rem alit(er) e(ss)et in gratus s(ecundu)m m(isericordi)a
dico / Sicut scriptu(m) est de gentium
assu(m)ptione p(ro)p(ter)ea (et)c. ubi nominat(ur)
duo s(cilicet) confessionem laudis divi
ne s(cilicet) evidencia (et) leticia q(ue) fit(ur)
q(u)o(d) expedit evidenter / Vn(de) d(icit) confite
bor tibi i(n) gentibus letantes un(de) sub
dit (et) nomini tuo d(icit) q(uod) p(ro)pt(er) coti

(con)tinua(m) ad(iutoria) (que) p(ro)cedit in p(salmi)s deus q(ui)
das vindictas in (et) subdis p(o)p(u)los
(et)c. p(ro)p(ter)ea confitebor tibi in gentiu(m)
bus i(d est) facta e(st) gentes confiteri v(est)re la
udando lo(quitu)r n(am) x(p)o ut caput i(n) me
bris suis o d(omi)ne p(er) p(sal)m(u)s confiteat(ur)
tibi p(o)p(u)li deus (et) no(min)i tuo cantabo
corde exultando i(d est) facta e(st) can
tat canticu(m) laudis p(er) caritate(m)
d(omi)no cant(ate) nomini (et)c. confiteri u(er)o
p(ro)pt(er) ad divinitate(m) p(er)tinet cantare
nomini d(omi)n(i) ad humanitate(m) q(uia) nomi
ne d(omi)ni quo rex est nota (et) divinitas
i(n)notuit hominib(us) p(er) divinitate(m) as
su(m)pta (et) sic tangit ap(ostolu)s auctor(itat)es p(er)
tinentes ad divinitate(m) (et) humanitate(m) //
Et iterum dicit: hic e(st) s(ecund)a auctoritas
ad co(n)firmandu(m) susceptionem gentiu(m) v(e)l
implicat duo s(cilicet) debita leticia et
d(icit) letamini leticiam concordia cum
addit gentes cum plebe d(icit) q(uod) (et) iter(um)
d(icit) scriptura ysa(ie) lxv. v(e)l h(ierusa)lem i(n) exul(tatione)
(et) gaudebo in p(o)p(u)lo meo v(e)l ysa(ie) xxx
xv. v(e)l h(ierusa)lem letabit(ur) deserta (et) in
via v(e)l s(ecundu)m bedam supra e(st) d(e)u(m)
tico deut(eronomii) xxxii. v(e)l laudate d(omi)n(u)m
laudate gentes p(o)p(u)l(u)m eius d(icit) in
q(uo) letamini gentes assu(m)pte (et) ad x(ristu)m
co(n)verse cum plebe eius i(d est) cum iudeis
sic(ut) est n(am) v(e)l omis(e)re de gentib(us)
(et) iudeis jo(hannis) x. fiet unu(m) ovile (et)c.
Et iterum laudate: hic est
tercia auctoritas v(e)l p(ri)mo hortat(ur) genti
les ad laudandu(m) deu(m) s(ecund)o p(o)p(u)l(u)m iude
icum i(d est) (et) magnificate d(icit) igit(ur) iterum
q(uan)d(o) d(icit) laudate d(omi)n(u)m om(ne)s gentes
barbare grece (et) latine mal(achie) i(d est) ab
ortu solis usq(ue) ad occasu(m) magnu(m)
e(st) nomen meu(m) (et) magnificabi(tur) (et) magnifica
tes eu(m) om(ne)s p(o)p(u)li glo(ria) xvi. at hi d(omi)n(u)s

n · indei spali · pplus qz h · tulium
pplus e in latitudo ronabilis iure
consilys z ualitatis amore soda
tus io in pe fos a ppls eis rones
rc // **Et rursus ysaias ait.**
hic est q̃rta auctoitas ad id in
qua induat xpc gentes susapies
ut soas passuptoni n · iure qz
eit radix dd · ut dos p regnu
potenc qz exsurget rege gen
tes ut deus percipecatum gle
qz in eu gentes spabut / dt q
z rursus ysaias ait aplo xp eit
radix yesse qui z ysay pr · s · dd ·
· i · Ro xvij · eit radix genealogie
regalis z dr radix sicut qui ra
dix latet subtra z no appet s ·
tram sic yesse qi latuit subtra
qz no fuit rex sed homo pplars
sed ex ipo reges processunt hy
radias dd · arbor fuit q pruimu
bte iugine fruct] ptulit xpm · et
de hac radice eit sup · i · ille q ex
urgz i · q sepulero surget a mor
te z rex in finu rege gentes in
fide z bonis opibz z io in eu gen
tes spabut gen penit ipe erit ex
ptacio gencium agg · i · ueiet desi
deratus cuctis gentibz // **Ds aut**
spei · hic orat pcis ut pdta sua
aut s · suscipiat ad inuice z gau
deat q orit qua duplici plem
tudine / Gaudy quos ad bos pacis
quo ad pxim spei quo ad diuicu
tis quo ad opus imitoriu / dt g ds
a · q · moneo uos in bite susapere
deus aut spei dator uel in quo
sperand pb sperate in eo omis cog
gacio ppli repleat nos oi gaudio
i · spuali expectacoe futi gaudy

gal ult · gaudete in dno sp ztz
su pace non e gaudi z id addit
z pace bita sup in credendo / ysti
tulius replet aia gaudio com
pisabilis pace intisabilis fide io
nabilis / repleat in q adhuc ut p
ysta bita haundetis in spe · i · tuo
res stas de bita henda / Speam
eta expectatio future batitudis
z uirtute spc sti i · fortitu̅ne bone
opacois q dat spc stus ubo diu
teli fmati sut z spu oris eius
rc · In omnibz e plenitudo ru
dante quia deus replet z i mu
ne qz om gaudio z pace replet
z i ualitate qz ut haundetis i spe
z in ope quia z uirtute spc sti / In
pmo commendat plenitudis auc
tor / In s̃o m̃ · In tcio fmis / In
q̃rto forma felix aia que sic re
pleta e ◦ hit quat sr · z non 90
nobis placere glo · qz in inuice cura
agere debemus / q soli placa hent
cura sub ditorz Ro · glo · lis · de
cura caritatis exozcls no de cura
placois exofficio // Itc unusquisq
pxio suo placeat cone gala · i · si
homibz placerem xo s uus no esse
Ro · no e quendu place hoibz
ppt se sed ppt dm / Vn addit in bo
nu ◦ Itc sup i · quecuq scpta st
glo · o uita bite iure z morte /
disapla q uro xpi fuit i fmt
excedens bita cena · sicut eis
gra mam grum Ro · omibz i fim
tum melior fuit similis cu ure
fuit in q̃m bita hois ◦ Itc s r ·
id ipm sape in alterutri glo · i · in
diffent ut qz bing sentit alter
senciat q qz sentit i fidelis uel
in sing no debet senare fidel

vel pfectus xo. idipm h. ibm vo.
no generalit ¶ Ite sup c. hono
rificetis deu xpiem cont id z
oio deus xpr qo. male gnuat
xo. id st. re sed differvit vone qr
mitu dr ab solute a lem velatie
Ite id glo. n id sapiatis dm ho
norare no potestis q qo. d hent
oppones qras peccat xo. glo.
intelligit de nciis ad salutem su
in fide su in morib no de alijs/
¶ Ite ibm xpm ministru ccuasi
oms q ymo do. Je xxxj. dne
iustus nr xo. dns auctori. sed
mist hmlis ¶ Ite gentes a sup
ma honorare dm cont simult
z iudeos qua simult fca e eis
ma xo. qmus utrobiqz sit ma
tum eudeaq appaz in coisioe
genciu quibz no fuat fca pro
missio spalis/ ¶ Ite id glo super
ma exhibita su pmissioe tot
ysalm. letare sterilis rc. timet
tis loas pmittit coisio gcam
xo. qmus pmissio eet fca decis
no in eis// Certus autem
Ic a pncipio huius capituli posuit
eorum exhortacom/ hic sub dit
sua erga eos excusacom rpo.
excusat se de hoc q tali qi ar
guendo eis peplam scpsit ho. de
hoc q no dum eos reuisitauz vi
sitauit i ppe q impediebar plu
rimu venire ad vos/ Inprima
pte ad excusacom sua pmit
pmo sua de eis bona opinione
ho. officij sui auctoritas i audacia
q scripsi uobis/ tao aucto. de
bitu vsum i hco ig glam qrto vre
di tepauit ei sic a. p dictam ebm

hic/ Inprima nont duo plato rp dica
tori ncia/ po bona opio ad alm
ho. amic pfectio ad scripm i qm
ripi plem dr qo. ctus sum q rsi
sic moneo vos no tn oms i dige
tis ctus sum a. fues in i fide z
ego ipe qui loqr de uobis qm z
ipi/ hic nont dic pfecto ubi nont
tria pmo plenitudo dilectois
quo ad affcm ho intellcm i reple
ti om scia tio sufficacia exhiis
seques ad edificandum i ita ut pos
sitis/ Felix qui sic plenus est
dilcoe ut diligat omnia diligenda
he repletus cognitoe ut cognoscat
omnia cognoscenda he sufficienti
verbo ut doceat que sut doce
da dr ig qm q cty sum de hoc
s. qui ripimo solu ego plem
estis dilcoe qua s. in tes z dili
gitis deum glo. phac laud pro
uocat eos ad meliora move ex
hortatis potem laudataqz ut ro
tresat z in inseu gloria calcar
ht rests ccia repleti oi scia q
cognoscere boni potestis scia s.
veteris z noue legis sine q nulla
qs s. sdm. nesat vrat q sacs
ignoravit. Repleti ns qi ita ut pos
sitis a lterum monere nisi culpa
mri impediat hic n. duo suffi
ciut ad monend plenitudo gre
z sac ut e dictis exeplo rp dig
ubo ¶ Nond q plenitudo di
lcois vn hiicatiece exclud
imperfeccois videlicz Ignorancie avo
nabilis cer. n. qui timetis dnm di
ligite illu rili Jo. n. q dilis cu
stiae aduersabilis eet vl vinu
z musicu letificat cor z sr vinqz
dilco/ ps glabunt inte/ Coaupie/

male accusabili ait quod nemo
potest duobus dominis servire aut enim unum
diliget et alterum odio habebit. Ingratitu
dinis. i. Jo. iiij. diligamus deum quoniam ipse
Timoris servilis. ij. thi. i. non dedit
nobis deus spiritum timoris sed virtutis et
dilectionis. i. Jo. iiij. perfecta caritas foras
Instabilitas anime vij. fortis est
ut pigritie et rebellionis super in fidelibus
in dilectione acquiescere ei quo dilecto re
ddit doctrinam lectam puram gratum sectatum
firmum et subditum in bono doctum eva
cuando ignoranciam lectam evacuando
tristiciam puram tollendo Concupiscentiam
gratum fugiendo ingratitudinem se
curam emittendo timorem servilem fir
mum roborando instabilitatem sub
ditum detestando rebellionem et hoc habetur
de caritate i. cor. xiij. / **Audacius**
autem scripsi vobis. hic
tangit officium suum auctoritate pos
sem enim quereret ex quo tales sumus
non indigemus ammonicione tua quare
quo ergo ausus es nos per epistolam
admonere / Ad hoc videtur assignare
causam audacie scribendi auctoritatem
apostolicam. primo quod committit audaciam
scribendi secundo audacie causam in apostolicam
gratiam que data mihi est quod audaciam
que replem est bis dilectionem et sancta alterum
sed tamen audaciam i. audacter scripsi vo
bis ostendit in cor. xj. in quo quis
audeo et ego ex parte hoc tripliciter
exponitur primo sic scripsi vobis
audaciam ex parte scilicet prelatorum / Nam quam
ad alios scribere non esset audacia
secundo sic scripsi vobis audacius ex
parte caritatis dei scilicet. non non tamen ex parte ma
terie sic scripsi vobis audacius ex par

te aliqua scilicet huius epistole scripsi in
quantum tamquam vos reducens in memo
riam eorum scilicet que prius didicistis
non tamquam de novo vos instruens
tres qui in sapientes in hoc aut super
glo eos qui obliviosos et neglige
ntes latenter instruit hebr. per re
memorationem dicens presumtos / et et felix
prelatus qui sic audax est in corri
gendo quod audaciam scribit benignus
in alloquendo unde notat discrecio sa
piens in scribendo quia ex parte sol
licitus in persuadendo quod in memoriam
reducens quod audaciter quam timidos
benigne quam presumptuosos sapienter
contra indiscretos solliciter quam
pigros scripsit eis apostolus omnes
nobis sub sue titulo in prelatum in
cedat / tamquam universa cognovit
cum ipse paulus a quo sancte fermo
nobis infusus est ex parte dic
tat se scribere et ex parte cognoscere /
**propter graciam que da
ta est michi** hic subdit
rationem audacie eius scribendi scilicet
auctoritate prelatus sui que erat
in omnibus gentibus ideo adquem per
tinebat omnes monere de scribendi
graciam sui apostolatus primo tangens
data sibi auctoritate secundo auctori
tatis execucionem debitam in sanctificacione
ethnicorum Circa auctoritatem tangit in quo
scilicet esse ad quid est commissa est cuius
quod sui prius unum dicit que data est
a quo quod a deo quod ad quid ut mi
nister christi sit commissa quia in gen
tibus ergo dator potens quod deus
susceptor dignus quod paulus finis
debitus quod ut sit christi fidelibus tamen

largus qz in gentibz et hoc e q d
xpe graciam q audiet semp si sz no
teme xpe graciam applacans s gal
n cognouisset graciam que data e
m que data e m adeo qz ne
mo assumit sibi honorem sz
qui vocat adeo heb v data
m adhoc ut no minister v i
xpo s ihu in structus et eius
exemplo ministrans in corp xpi mi
stri xpi sic rego minister in
in gentibz spalr i thym doctor
gencium in fide et veritate Sti
ficans ewangelium hic
tangit auctoritatem execucionis
debita supo tangit ewangelii diuul
gacionis hic diuulgacionis utilitatem
i ut fiat oblacio uti utilita
tis datore i in spu sco dt ue
sanctificatis qui minister in q eius sa
ficans i scilicet credentes et assu
mas bona operacione et miracle
clum dei qi ubiq ipi a xpo p
dicauit ubique etc et hoc ut ob
lacio gencium gentilitatis prime
oblata deo deq mal i in oi
loco offertur nomini meo oblacio
munda fiat accepta i grata deo
fidei pfectae sn qua ipossibile e
placere deo heb xi et sanctificata
bona operacione quo ad mores et hoc
in spu sco aq fides et boim opm
oritur sanctificacionis fons e spus
sanct io oblacio gencium que pau
lo sanctitate offertur no pot serua
acis legis sz p spm sctm accep
ta fieri deo dicat Habeo
igitur gloriam hic tangit de

bitu vsum officii sui primo tangit
debitum premium hic meritum debita i no
in audio dt hic heo q eqma sic
ago igitur heo gloriam i meritum dignum
gla in xpo ihu no in me gal
vnio ego iam no ego vivit a i me
xpe gloriam in q referendum addm
soli n deo honor et gla i thym
felix qui spat deo gloriam q fuat
xpi gratiam qui refert hoc i dm
tamq in finem/ Non n au
deo loqui Supposuit de
bitum premium hic tangit meritum debi
ti premii v p o remouet a se falsa
iactancia ho ondit opm proga
tiui i inobediencias gencium v po
nit tria gna operis i quibz ondit
progatiue sapie potencie et gre pro
gatiua sapie in ondit in verbo
progatiua potencie in factis i uim
te progatiua gre in uirtute spe sa
ncto subdit progatiue opm em
dicam i ut ab iicerbum dt ig no
em audeo q recte heo gloriam no
em audeo aliq loqui corp que p
me i meo ministerio no effiat xps
No sicut pseudo qui falso iactat
se dicit eciam et no fecit cis xvm
Jactabat aut se de miraclis que
no fecerat et p dicebat sanctitatem
qm no tenebat felix p dicatorz
et tamen bonum ut p dicet ubo operat
bonum ut edisiit exemplo deo at
tribuit totum ne eneat falso primo
hinc cocordie ysa xx dz omnia
opa nra operatus es in nob dne etc
In obediencia gencium
Hic tangit progatiua opm sapie
potencie et gre ut dictum e dicens in

obediam qui que loquor efficiat
xpc pnc inobediencia gencium
i. ut gentes obediant efficiat i. q
verbo predicacionis et factis bone opa
cionis in virtute signorum i. miraculorum
minorum et prodigiorum i. miraculo
rum maiorum sicut dicitur act. vi de
stephano faciebat signa et prodigia
magna in populo predicabat n. ubique
apostolus domino cooperante et sermone con
firmante sequentibus signis prodig
iorum in q [illegible] in virtute spiritus sancti
sicut ille operatur in virtute sathane
in thess. ii. cuius adventus est secundum
operacionem sathane in omni virtute et
signis et prodigiis mendacibus // **Ita
ut ab ierusalem** hic subdit
cum dicta prosequitur operis predi
cacionis ubi tangit terminum inicia
lem a ierusalem terminum finalem modo
plurium motum medium repleuimus
peruentum dicit igitur Ita quod ipse effi
cit xpc Ita ut ab ierusalem i. apien
do i. n. incipit predicacionem apostolorum
[illegible] ipsa in exposicionem [illegible]
[illegible] et verbum dominum ierusalem peruen
tum circum quamque usque ad illiricum
mare [illegible] repleuimus i. plene
predicaui eum [illegible] depo
tet dicit i. [illegible] ut non sumo eius
replere [illegible] est ipsum per se predi
care // **Sicut autem predicaui
ev. h.** [illegible] posuit aucto
ritatis sue usum debite hic tan
git utendi temperamentum ubi primo
determinat quod predicauit secundo quare ita
fecit i. ne super alienum [illegible] ostendit
auctoritate quod ita facere debuit i. et
sicut scriptum est dicit igitur sic i. i. [illegible]
loco predicaui [illegible] hoc et ipso non
nominatus est xpc. etc. hoc dupliciter legitur

uno sic non ubi nominatus est xpc i. pro
dicatus a pseudo apostolis et hoc sed
ne super alienum fundamentum i. super
doctrinam alienam arcta fide edi
ficarem ambrosius non sic ita hoc
apostolus faciat quod faciebat pseudo
apostolos sub nomine Christi falsa docere
quod [illegible] corrigere maximi labo
ris esset sed solliatus erat eos
[illegible] veritate in [illegible] act
dicitur ut in [illegible] linea superfacies or
dinatur i. colore fundamenta vo
bis [illegible] secundo legitur sic non ubi no
minatus est xpc i. pro predicatus ab o
mnibus apostolis et hoc sed ne super alienum
fundamentum q. super [illegible] ab aliis
apostolis [illegible] edificare nolebat
n. in aliena regula gloria
in [illegible] aut [illegible] fuit qua
multi erant de nouo [illegible] q
magis [illegible] erant predicare quod iam
conuersi // **Sed sicut scriptum
est** hic confirmat auctoritate quod ita
facere debuit in qua auctoritate ta
git duplicem fructum predicacionis con
sio in fidelium quantum ad notitiam in [illegible] cog
nitionem credendorum que notitia i. [illegible]
dicit igitur ita feci sicut scriptum est ysa
lii. quod illi quibus non est annunciatum
per de eo i. xpo in debuit i. ac
dent [illegible] n. et videre [illegible]
i. perspeculum in enigmate i. corpo
rum videmus nunc etc. et quod au
dierunt per predicacionem alicuius [illegible]
get me predicacionis veritate [illegible]
[illegible] et meis [illegible] et inviolabile
in intellectus [illegible] festinauit apostolus
gentes imbuere hic dubitatur si
[illegible] autem [illegible] est sub [illegible]
[illegible] illo [illegible] esse [illegible]
[illegible] nemo [illegible] etc. [illegible]

dealio xº. hec propter ea dese quod de
alia tutudo confideat non sacerdos
Ite repleti omia sciencia q i. corin
dum sciencia inflat non quod replet xº
sciencia cum caritate replet sunt cari
tate inflat et Item super i. ut
possit aliutum monere glo propter
laudem prouocat ad meliora quod
cauendum ne laudes hominem ante mor
tem xº ubi ex laude spatur pro
fectus interius laudantis e homo non u
amet occasio elacionis et Item
super heo quod gloriam glo meritu
dignum gloria q/ et dy non sunt q di
gne passiones huius temporibus etc. xº
quamuis non sit condigne sunt cum di
gne quia dignum uocat multi suf
ficiam et condignum eius comparacionem
pancias et Ite super i. ne super ali
enum fundamentum glo ne predicat
ueniam iam per alios conuersis q super
sit epistolam hebreis xº aliud est
epistolam in abscondita et exhorta
tam scribere quod potest quilibet eciam abs
ens subditis facere aliud in presencia
predicare et docere/ Item idem glo non
q hec tamen faceret si contigisset quod in corin
non in aliena regula xº. si con
tigisset i. si opus fuisset tunc in pre
suppleret du desertum uacuum et uale foret//

Propter quod et impediebar plurimum Supra excusat se quod
talis qui arguendo eis epistolam scripsit
hic secundo excusat se quia non dum
ad eos presencia uenit ubi primo allegat
impedimentum secundo ostendit ueniendi ad
eos propositum ibi nunc uero ulterius tercio
propositum implendi ordinem et fructum
ibi nec quam perficiar/ primo petit oracionis
suffragium adimplendi in [illegible]

uos i. fuere de quo propter quod ita autem usque
ad ylliricum replem et ideo propterquod etiam
pediebar plurimum uenire ad uos
tamen quare impeditus fuit secundum Ambrosium
sunt et ut excluderet mala quanta psen
do apostolorum super i. sepe uolui uenire
ad uos et prohibitus sum usque adhuc
etc. **Nunc uero ulterius** hic o.
ueniendi ad eos propositum sine uoluntatis o
nominat uentue/ Affectus secundo ueniendi
tempus ibi cum in yspaniam proficisci Inprimo
primo excludit causam ulterius mora
di secundo desiderium ueniendi quod significatur
ex duobus primo quia meensu ibi cupi
ditate a secundo quia diuinam ex multis
iam precedentibus de quo nunc uero q. pro quo im
pediebar uenire ad uos sed non
nunc nec uos locum non habens i. causam ma
nendi in hiis regionibus et hac cupi
ditate a habens i. desiderium uehe
mentes ueniendi ad uos et i. deside
rio ~~uenire~~ uidere uos et hoc ex mul
tis iam precedentibus annis commendablis
zelus quarum quia uehemens et amen
sus uero de cupiditate habens quia
ualis et uerus uero de ueniendi ad uos
quia stabilis et firmus uero addit ex
multis iam precedentibus annis ut comprob
tat apostoli q dicit in responsione zelo ze
latus sum pro domino israel etc.// **Cum
in yspaniam proficisci** hic de
terminat quo tempore sit uenturus ubi primo
determinat quando sit uenturus secundo quod apud
eos sit moraturus quia breui tempore ibi
spero quod preteriens etc ne de breuitate
molestarentur dicit quod ponit moram in eorum
arbitrio in annis deducat quarto quod
cogaudebit eorum commodo i. si nos
primum ex parte de quo cum in yspaniam profici
scar spero ad quos tamen uenire tam di
utius quia ad alios difficile iter fuit psen
do apostolus hec a Io de ut ait Ambrosius
quia et uos porcupite festinat spero de

di ima q pticus qr longa mora
no in digebas videam vos. unde
item vos ppatos ne me accusatis vetar
des orig. no e accipiend q tam
pro amore erga eos afficit q eos
in cusitu indicaret se in de eo ut
desiderabilius susciperent bonum q
to meorauit aufferendum. Na secus
neglige q veretur dimas ac de
ranobis educar illuc i yspania
roma n. erat dm urbis et hebat
hyspania tributaria ut het. i.
macha. dm. Orig. intm erga se
romanorum invitat affectum et moram suo
arbitrio collocat ut dicat se ab
eis deducendum et tunc de ducendum e
no eorum satisfecit// **Si nobis**
primum hic dicit q congaudebit eorum
fructum ne recedit quousque satisfe
cit eorum desiderio et hoc est q dicit//
Ita deducar. scilicet primo aliquantum recedi
vobis expectamini illa s. que mo
discors est vel expte i. aliqua
dm vel expte satisfactionis qr ex
integro tanto amori no posset
satisfacere fructuoso i. de fructu
suo letatus// **Nunc igitur proficiscar.**
hic ostendit apostolus sua impleto
do. i. deinde di adeos ordinem
et fructum. Impro de ierusalem prius
iturus h. o se promo diu adeos ve
turus ibi hic g. eu consumacio. In
pa pte h. o ostendit q ad ministrandum
sanctis in ierusalem ibit h. o q eis minist
bit ibi probaverunt n macedonia
tam probatorum ita eit i placuit n.
eis quatuor ostendit q ita ec cognovit
i na si spualium dicit g nunc igitur q.
et qr desiderio vide vos et locum non
habeo in regionibus hys g nunc
i. i brevi proficiscar ierusalem ministrare
sanctis pauperibus que oia ad pedes

apostolorum posuerunt act. iiij. io sa dic
quia sunt conv hy. n. ut ait ambro
totos se dedant obsequiis di
vinis et n. mundanis curates ex
emplum hec eo v sacois phebat
credentibus de hys rogatus fuerat
paulus ab aliis aplis gal. ij. tm
ut pauperum memores eemus tali
bus aut sanctis pauperibus papue
benefaciendum est ecc. xij bn fac
iusto et in venies retribucionem abo
et ne dedecus petori ecce exem
plum nt quia erga pauperes fuit
sollicitus ierusalem proficiscendo benigni
eis ministrando desacentis sanctis pre
eligendo h hysto hec act xix s
qlic a macedonia proficiscens e ierusalem//
probaverunt enim macedonia.
hic ostendit q eis ministrabit qr debo
nis datis agreas ad sustentacionem
dictorum pauperum vbi o. q grea de
dunt libenter qr probaverunt una
nimiter qr collocorum faciendo minist
erium quia in pauperes valde quia
sctorum qui sunt ierusalem dicit g probaverunt
q aliquis quesivit deq
ministrabit eis. Unde probaverunt
i. approbaverunt no ego coegi
eos. Macedonia n e rationem
prima grecie Macedonia n e
ps grecie ubi metropolis e phi
lippis et thessalonica achaia ps
grecie ubi metropolis e corinthus
collectionem aliquam facere. i. collecta aco
fendo qr quilibet i contulerit sic in
cymbolo in pauperes sctorum i. exi
stentes i medio sctorum qui sunt i
ierusalem vn multa mala patiebatur
ab aliis iudeis et eis omnibus spoliatio
in hebat eorum// **Placuit enim**
eis. hic ostendit q ita sicut dixi e
cit u pmo dicit q grecis placuit

dare q' debet dari i. debitores
dr q' placuit. n. eis in dederunt
q' ex iusticia aut ex necessitate
i. corp' vo' debitores sunt corp'
pauperum xpi' eorum dica raccepta qr
enim ab eis acceperunt spualia. nt'
doctrina fidei t' sacrm debet eis
ministrare tpalia ecc' iiij. declina
paupi sine tristicia aurem tua t' redde
debitum tuum// Na si spuali-
ū hic quarto dr' quita ecc' con
gruit t' e suavo ctis qui reca
pit spualia debet pauperibus a q
bus recap' ministrare carnalia q'
generales a pauperibus scilicet q' erue in
vrbem i. receperunt spualia i. pdi
cacionem t' sacramentum q' debet eis mi
nistrare tpalia primo q' tangit bene
ficii in poessione q'o debitum ex sol
ucionum i. debet t' i carnalibus dr
q' na spualium q. t' nc debitores
corp' sunt/ Na si spualium: s. pdi
cacionibus t' sacramentorum corp' i. unde
corp' principes sunt sunt generales inisti
n. erunt pdicatores ad generales.
de vrbem ierosolimis q'i. ysa. ij.
de syon exibit lex t' verbum dni
de ierusalem debet t' in carnalibus
bonis ministrare eis q' indiciis i. corp'
vo' si nobis spualia seminavimus magna
gnum e si carnalia vra metamus
q. d. no est magnum q. Non dum
est hic q' pauperibus multa debemus
primo dilige quo adeffam cordis
ecc' xxxiij fid possede cum amico i
paupertate. s. q' hec qui vii fra
tres hominis pauperis odiunt illu
Sedo dulcaloquium esse quo adaffa
tu oris ecc' iiij. congregacioni
pauperum affabilem te facito q' hec
ecc' xiij. dr pauper locutus e t' di

cunt quis e hoc/ Tercio honore quo
adeffeccum operis ecc' iiij. aiam esurien
tem ne despexeris t' no exasperes
pauperem ii. q' hec Jac' ij. dr di
mitis vos autem exhonorastis pau.
Quarto fovere in bono Job xxix
pater eram pauperum q' hec i pbr
sediat ut rapiat pauperem rape
Quinto defendere a malo pb Ju
dicate egeno t' pupillo humilem
t' pau. iusti. q' hec Jac ij. dr pau
peribus no ne divites ppotencia op
primunt/ vos t' ipsi trahunt ad vos/ Sex
to exaudire clamantes ecc' iiij de
clina paupi sine tristicia aurem tua
q' hec ecc' xiij. dr sic abhominatio sup
bo humilitas q'. ex secundo divitis
paup/ Septimo liberare pacientes
pb eripite pauperem t' ege/ Job
xxix. auris audiens beatificat me
eo q' liberasse paupem/ sed hec qr si
offendit subuertit illum ecc' xiij
Octavo sustentare impotentes ut
hic qui xxxi/ demulier foramma
nus suas extendit ad pauperem
qui iij. de primicijs frugum q' hec
qr pascua divitum sunt pauperes/
ecc' xiij// Hec igitur cum con
sumauero. hic dr se primo
ad eos venturum vel p'o dr q' deberet
q' q' no inutiliter veniet scio autem
qm veniens dr q'o h'c q'. q. sic pla
cuit illis collacionem facere q' hoc
igitur cum consumavero. i. cum fecero opus
ministracionis t' assignavero eis q'ss
signo t' sigillo ecc' ey q' ondero
eis fructum hunc. i. elemosinam quia
e fructus arboris pietatis t' bone
voluntatis q'. dr vij. arbor bona fr
tus bonos facit/ pficiscar pnos i
hyspaniam t' ideo nos in tum corri

gite // Felix p̄lat9 qui sb̄ dicīs pro
inde efficiat sub ditos pascat et
tpali' sub ditos visitat uel ti· ut
clūs colligat admicas distribuat
paupib; distrīat diuis pabuls //

Sed q'ui ueniens aduos

hic o͛ q̄ nō in vtilit̄ ueniet v̄ t̄ing͛
veme de pposito cu dt vemes spm
ad ventu cu addit vema aduos
comodu cu dt Jn habundācia de g
scis q'm ego vemēs aduos ic
dim c noto z desidio vema fetu
Jnhabundācia bndictōis v̄· i· ita q
mlte' nobis p deo p bndictōi
p eius c diue bndictōi p9 et
n· bndictōi dabit legis lator
q· d· lz vema i transitu nō tn̄ sine
fructu sicut uenimt in habundācia bne
dictōis sicut Jacob dixit ad laban
bndixit t̄ deus admitū meum
gen xxx· Lz mali in habundācia
maledictōis quoz os maledict'
c amaritudie plenu est // **Ob**
secro ig' vos fres Supius
p͛o ont̄ aductus sui impedime
tu s͛o veme de desider' tāo ve
niens ordiem z fructu hic q'r
to petit orōnis suffragiu ad
implendu ppoit' v̄ p'mo se corp
orōib; recomēdat Scdo orat p
eis ut finalius q petit optineat
l deus a' pacis Jnp'ma p'mo adiu
tādo rogat s͛o petīcōn explicat
i ut adiuuētis me tāo tm peticō
nis mediat l ut libēr ab infide
lib; z sic petit humilit̄ euidēti
sapienti duo aut implicat i sua
admiticōne fidem s͛o z caritatē
s· s· q2 p9 duo viuet mebra in
corpe mistico ut sibi i vice suiant
dt q'o obsecro q· z q2 vemiumus
sum aduos q' obsecro uos efres
p dnm nrm ihm xp̄m / sicut ac
dicas firmissima est hec adiuuāco
p caritate spc sci· i· si caritas spc
sci c in nobis ayant aut caritas spc
sci q2 ex excellēnas c int̄ oia do
na i· coz p̄y ut adiuuetis me i
orōnib; vris coc cu psaus pe
cat se morte orōnib; adiuuari
simile heb· ult̄ hec' orate pro
me z hn rogat mltos lig inuo
se quia impossibile c pces mltoz
no exaudi // **Vt liber ab in**
fidelib; hic cam peticōis impli
cat z hat triplice in stn p'ma c cua
sio pıcli s͛a impletō in stn i cho
āti ibi z ob sequiū m̄i ēca psiptas
ad eos veme di l ut vema aduos
dt q'o ut libēr q adiuuetis me ut s·
libēr ab infidelib; qui sūt i iudea
ne q deso aufeant hn n· papue
i sidiabant' ei z sic obsequ' mei ob
lacō in sc̄s ab aplis i uita fiat accep
ta in scis in ihr'so solta· i· sufficiens
in corp indigenac supplēdc uel
fiat accepta· i· eis grata ita q h'
caritate maiu ergā se i telligant //
Vt ueniam aduos· hic op
tat' debita psp'itas ad eos veme
di tut n· est opus q̄ tria debit' in
qn debite ordinat' ad actore p
ad dm z ad pxiu ut fiat cum
actor' gaudio q' nōt' i ut vema
z' cu bnplacito dm̄o q' nōt i
p voluntate dei cu pxiu como
do q' nōt l z refrigeer dt q' ut ve
do q' nōt i refrigeer dt q' ut ve
mam q· orate ut hec feu vema
aduos in gaudio gaudēdo debo
no uro z hoc p voluntate dei Na
alr nollem ueniue Jaē m· pro

co ut dicat si dns voluerit rur
surger nobiscum nob s. i malo et
in ad istitate consolando qz utiqz fiet
nobis petit ut rebatur m. in dis
cordia cor. n. cor. xi. quis scan
dalizat et ego no uror et no cogno
refrigat in cocordia cor. // Ds
aut pacis. hic orat pcis id
qz operat in eis s. pace dicit ds
aut quai sit ut maz sit no deus
pacis i. xpc qui e princeps pacis
ysa. ix. / Sc. cu omnibus nobis et capi
entibus et pficientibus et pfcis dnc
cofirmato est sum desiderium. Et hic
quit sup i. nunc aut locum non
hens glo. i. causam morandi qz ad
huc multi erat i contendi. Ro.
qmus haberet cam ualem no ita
tn necam ut plus tn iam pro
maiori pte erat cousi et epcos
alij possent couti. Ite supra.
nobis fructus suo qz s. dug so
lo deo fruendum e. Ro. frui no
accipit hic pte sed in pte s. de
fructu lecaui. Et Ite sup. c. ut
qz pficiscar i ihrlm mistrare scis
quam videt qz male faceret pre
dicaom apt ministracom tpali
dimittendo. Juxta illud Act. vi. no
e equm nos relinque ubu dei et
mistrare mensis. Ro. no licz pdica
com apt ministracom tpalem di
mittere qualis sed in casu rad
tpe. Et Ite sup i. in paupes scor
glo. hij toto se dederunt diuinis
obsequis meth mundani cura
tes qz apo. n. tessa. iii. reprhedit
quosdam qz meth operabat qz isti
malefaciebat Ro. apo. reprhen
dit illos qui diuinis macanti no

erat / et ci alabos quando uocabat
Jte debet et in carnalibus ministra
re eis qz erga soli plati possunt ab
dies carnalia exige qz illis so
lis debent. Ro. dupx est debitum
qdam cauale ex quo nascat acco
tale e respectu platorum qdam
nale ex quo nascat acco tale e
etc. respectu cor. qui gratis se
minant spua. Et Jte qz pficiscar p
nos in yspania. Ro. ysidorus dicto
ortu paulus fuit in yspaniam
unde ysidorus de ortu et obitu scor.
Jta in capitis in qt paulus ab ie
rosolimis usqz ad yliricum ytaliaz
et yspania pcessit / Ro. zmmes
cem abeo fundata Ro. Ro. zusus
l despectus hec paulus pco tuc t.
dat pmordia lucis adid. e i. Jero
nimi de uiris illustribus po passi
onem in quit dm xxxv. Ano ne
ronis sco paulus roma mittitur
tit et ypbicam. / in ista inasic custo
dia sacdu aut posca paulu in
prima satisfactionem ancirone dimis
sum ut e ab. / ro in occidentis quoqz
ptibus pdicaret qrto dcao aut ne
ronis anno eo die quo xpe
cruafixus est capite truncat qz iu
de cab Jud. xij. cap. qui nesciat
tc de innocenciis qz nullus alius aplis
n petrus in hijs puincijs s. ytalia
gallijs yspania affrica atqz siciliam
et in i sulis intiacentibus pdicauit
Ro. et hic e dupx opinio. Quidam
no dnt qz iuit ad yspanos Quidam
qz no iuit hiic ppositum

Commendo aut nobis plebez
& c. xvi. & capitulo i struunt
eos moralis apos ubo hic
instruit exemplo ponens eis ///

cap. xvi

comendabiles v primo proponit exempla ad bene operandum secundo exempla ad mala declinandum in rogo a nobis fratres ut obseruetis eos tamquam exempla ad perseuerandum secundum glo in salutat nos etiam mo etcetera exemplaria non bene operandi proponit primo magis specialia in personis magis familiaribus et magis notis secundo exemplaria minus specialia in minus familiaribus et minus notis in salute ap pelle in plurium in christo tamquam exempla generalia in personis non nominatis ibi salute in dicens in consilio sto Exempla vero in personis magis familiaribus et notis proponit primo personas tangendo magis notabis rone spalis bnfi cij secundo rone spualis muti su pcomy in salute epenetu dilectum tamquam rone familiaris consortij in salu ampliatum Infirma parte notabis rone bnficij tangit duplex primo rone bnficij impensi sibi et alijs gnaliter secundo rone bnficij impensi specialiter ibi salutate persida In prima primo describit personam pro qua rogat secundo negocium de quo rogat in ut eam suscipiatis tamquam qr rogat in et n. ipa quoque astitit In prima describit primum pro qua rogat a noie ibi plebem arc ligioe in sorore mea ab hospitalitate in que in ministerio de quo commendo quia ita facite ut dicam et hos inuitam hos quos noie Commendo vero nobis i. comendabilem pro dicta plebe sororem meam in fide que est in ministerio ecclesie que chencris christum nom loci qui est portus corinthi illam at eciam de sua substancia sustentabat erat autem mulier ditissima In hoc nobis innuitur quod intendendus est pro bonis fratribus apud eos qui possunt iuuare exemplum huius habemus in Regum in de elisco quem madauit sunamitis ecce sedule in omnibus ministrasti nobis quid uis ut faciam tibi nunquid

hec negocium et ius ut loquar regi pro te siue principi milicie Commendo in qua ut eam suscipiatis in dno i. pro dno tantum n. persida erat romam ob aliud negocium et propterea forte hanc epistolam misit suscipiatis in quantum digne sanctis i. ut dignum est sanctos suscipere uel a sanctis suscipi uel secundum aliam litteram digne sanctis i. ualde digne honorifice et honeste Circa hospitalitatem igitur notatur modus ipam perficiendi actus proprius in suscipiatis finis debitus ibi in dno modus congruus in digne sanctis zelus effectuosus vnde addit et assistatis ei i. auxilium ei in quocumque negocio uestri indiguerit quod gen. xv. fr que adiuuat a fre q ciuitas firma et n. qui et hic iustitia est et n. ipa quoque astitit multis siue s. et in ipi necia. s. ministrando aug. de ciuitate in qua meliora siua nisi fru tis veniebat nobis gallice bare ancre vequerre belle dame soi belle dame servi a Nondum est hic quod sanctis hospitibus debemus multa primo est studiosam inuitacionem exemplo disciplorum luc. ult. mane nobiscum et et coegerunt Secundo letam suscepcionem exemplo zachei luc. xix excepit illum gaudens in domo tamquam largam prouisionem exemplo abrahe gen. xviij at ille cucurrit ad armenta et tulit vitulum te erop. Quarto humilem pedum lotionem i. thy. v. si sanctorum pedes lauit si hospicio recepit et c. Quinto quiescendi oportunitatem exemplo laban gen. xxiiij preparaui domum et locum camelis sic sunamitis recepit helyseum iiij. Regum. Animaduerto quod sanctus dei est iste Sexto securitatem et protectionem exemplo loth gen. xix ne viris istis faciatis aliquid

Septimo in recessu amicabilem deduc
tionem exemplo abrahe gen. xviii.
Abraham simul egrediebatur deducens
eos// Salutate priscam
hic tangit personas notabiles ratione be
neficii spiritualiter sibi impensi ubi
primo monet personas principales
salutari secundo ostendit quomodo inuito sunt salu
tandi i. adiutores meos tertio mo
net et eorum familiam salutari i. et
domesticam ecclesiam eorum dicit ergo salu
tate priscam uxorem aquile act. xviii
priscilla dicitur et aquila uirum eius de qui
bus act. xviii exponitur autem in litera
dicta quod forte prius credidit et ordo
gratie preiudicat ordini nature
uel forte quia feruentior erat in fide
hic tamen non attendit sed adeo firma
tionem feruidum uenerant// Adiutores
meos. hic ostendit quomodo inuito sunt sa
lutandi ut commendat eos primo ratione
adiutorii in predicatione secundo ratione be
neficii in necessitate i. quam gratia ma
tio ratione debiti in gratiarum actione
i. quibus non solum ego dicit ergo saluta
te in qua illos adiutores meos
in xpisto ihesu i. in predicatione xpisti ihesu
non in malo sicut illi de quibus
zach. i. ipsi non adiuuerunt in malum
sunt et eis morituris fuit qui pro
cia mea i. uita mea liberanda suas
ceruices supposuerunt in istendo i.
in uincto cum morti periclo hic ue
ram caritatem ostenderunt ad apostolum ma
iorem n. caritate nemo habet ut animam
suam ponat quis etc. Quibus n. non
solus gratias ago q. ego i. pro eis gra
tias ago tanquam gratus eorum bene
ficiis sed non ego solus sed et cuncte
ecclesie gentium debent eis gratias agere
quia ad profectum gentium laborant in isti

do apostolo gentium col. iiii. grati estote etc. et
ecclesiam salutate domesticam eorum ecclesiam
i. familiam eorum xpistiana congregatio in-
fidelium ecclesia est et nunc aceruus lapidum sed
hodie reputetur si i. mich. iii. syon quasi ag
arabitur et ierusalem quasi aceruus lapidum
erit// Salutate ephenetum
hic ponit exemplum bene operandi in per
sonis magis notabilibus ratione spiritualis muta
tionem processum et hoc triplex primo ratione inui
ti in credendo secundo in operando i. salu
tate mariam tertio in predicando i. saluta
te andronicum. et sumitur hic iuxta tri
plicem actum s. cordis oris et operis que
conueniunt se habent quia ad sequitur fidem
opus ad opus debet sequi doctrinam
ephenetum illo commendat a duobus a fa
miliaritate spirituali a promptitudine cre
dendi i. qui est primitiuus et non dignus
est salutari et hoc est quod dicit salutate ep
henetum dilectum in amore spirituali et
spirituali qui est primitiuus asye in xpisto i. primus
de asya credens in xpisto tales honora
di sunt tamquam primogeniti sicut apostolus re
tardat de confessione dicit de se ipso i. cor. xv.
ego sum minimus apostolorum etc. Salu
tate mariam. hic tangit muliebrem
personam operando secundo ergo hortatur ad
salutandum secundo subdit salutandi debi
tum i. quod multum laborauit dicit ergo sa
lutate mariam que multum laborauit in
nobis ad concordiam reducendo span.
discordia eorum retulit ad apostolum ut
ipse eos ad concordiam reduceret et si ista
maria salutanda erat quia multum labora
uit in nobis quanto magis uirgo maria
exemplo angeli qui salutauit eam luc. i. aue
maria gratia plena etc.// Salutate ma
riam que multum laborauit in
nobis. Pechema in quocumque sermone

ad opandu[m] de facili q[uo]d opatur exi
gunt tria que hic no[m]i[n]antur Humilitas
in petente que notatur i[n] salutate facul
tas in dante que notatur i[n] maria que
in t[em]p[or]al[ibus] illuminat[i]o quippe si pt illumina
re que e[st] int[er]p[re]tat[ur] lum[en] in trena caritas
mutua in utroq[ue] que notatur i[n] que mul
tum laboravit i[n] vobis. m. dil[e]c[ti]o[n]is exp
hibito e[st] op[er]is Ergo salutate eu[m] hu[m]i
litate maria cu[m] fecunditate que mult[u]m
laboravit ex oc[ul]itate Caritate mai[us]
ostendit h[ic] tria actus quia laboravit
modus quia multum laboravit fructus
q[ui]a in nobis laboravit omnia comme
dabilia tactus expediebat mo[do] q[uo]d suf
ficiet et fructus quem[a]d[modum] Salutamus
quo ... ut ad salute[m] impetr[et] gr[ati]a
// Salutate andronicum
hic tangit mutu[um] quo[rum]dam i[n] p[re]dicando ubi p[ri]mo hortatur ad quo[rum]dam salutacionem s[ecund]o subdit salutantis ro[n]em ibi cognatos et concaptivos ut comme[n]dat salutandos a g[e]n[er]is dignitate ibi cognatos a fidei p[ro]fectu ibi concaptivos a fama p[re]dicationis i[d est] qui sunt nobiles ab antiquitate sue conv[er]sionis i[d est] qui et ante me de q[u]a salutate andronicum et Juliam cognatos q[uia] s[cilicet] fuerunt iudei et concaptivos meos q[ui]a p[ro]pter fidei captivitate[m] p[ro]pri qui s[un]t nobiles i[n] ap[osto]lis q[ui]a m[u]lt[i] p[re]dicatores famosi accipiendo large nomen ap[osto]li qui et ante me fuerunt in xpo i[d est] in fide xpi ist[i] forte co[n]v[er]si fuerunt ante g[lori]os[am] passionem paulus a[u]t[em] p[os]t ascensionem c[on]ting[it] p[ot]e[st] fieri ut isti cognati erant s[ecundu]m carnem et tamen ipsum e[ss]e... videntur in p[rim]is h[ominibus] ex hoc fuerunt qui et ipsi ap[osto]li nominati sunt et id[e]o nobiles i[n] ap[osto]lis //
Salutate ampliatum. hic ponit exemplu[m] in p[er]sonis notis spa lie vane cosorcij et hoc exemplu[m] p[ri]mo in vinclo amicitie sp[irit]ualis s[e]c[un]do i[n] officio p
dicationis i[d est] salutate urbanum tam in affectu sup[er]ne caritatis i[d est] et stachim dilectum meum de q[u]o salutate ampliatum dilectissimum in in d[omi]no et dicit dilectissimu[m] quia sp[irit]ualis amicus eius erat vel posuit eu[m] i[n] sup[er]lativo q[ui]a ... in respectu alio[rum] quos hic salutat feli[x] qui te[m] diligit q[uia] ... in sup[er]lativo qu[i]b[us] talis diligitur quia ab ap[osto]lo qui talis diligitur q[uia] in d[omi]no commendat g[ra]do amoris g[ra]d[us] quia dilectissimum amoris socius q[uia] in amoris modus q[uia] in d[omi]no Saluta te urbanum ... ad iutore[m] i[n] xpo ih[es]u i[d est] i[n] p[re]dicatore fidelium ... exhorta tore et salutate stachim dilectum meum dilectione sp[irit]uali // Salutate appellem. hic ponit exempla minus sp[irit]ualia in p[er]sonis sibi minus familiaribus et notis et p[ri]mo exempla fidei s[ecund]o exempla bone op[er]ationis ibi salutate triphenam tam exempla concordie et unitatis ibi salutate asincritu[m] In p[ri]ma p[ar]te ponit ... salutatores In secunda tres In tertia duas In p[ri]ma q[u]o p[ri]mo ponit exempla pugnantium p[ro] fide s[e]c[un]do exempla co[n]cordantium in fide i[d est] salutate eos qui sunt ex aristoboli tam exempla p[ro]ficientium in fide i[d est] salutate herodionem q[ua]rto confirmantium alios in fide i[d est] salutate eos qui sunt ex nar[cissi] ... qui infideles i[m]pugnat qui fideles congregat q[uia] congregatos edificat qui edificatos confirmat de q[u]o salutate appellem p[ro]batum in xpo i[d est] p[ro]batum p[er] temptationes et ... sa figuli p[ro]bat fornax Salutate eos qui sunt ex aristoboli domo i[d est] decenis familia ul de fidelium congregatione fratres in xpo Salutate herodio

nem cognatu meu .i. iudeu sic
sup nono qui sut cognati mi sm
carne uel cognatu uocat apl's q
ftm fidei sic phebe dixit soro
rem apl's pfitiom fidei Salutate
eos qui sunt ex narasi domo q
narasus erat quid' psbit' q pegri
nado confirmabat fres tut autem
aberat vn eu no salutat s eius
familia qui sut in domo eius di
gni sut salutatoe In hoc innuens
q qui no sut in dno no sut saluta
di // **Salutate tryphenam**
hic ponit exempla bone opa
tois ubi tangit boni opus q°rõ
dam pmo i amministratione tpaliu s°o i
amministratone spualiu i salutate ruf
fum Inga pmo ponit boni op'
simplicitr s°o bonum op' excelle
ter i salutate pside dr q salutate
te tryphena et tryphosam que labo
rat in dno ministrando sbs et multa
sustinedo / felix qui laborat cont
pigritia s qui in domo q stulticiaz
eccl x. labor stultorum affliget eos
qui nesciunt in urb Salutate p sydam
karam que multum laborauit i dno
plus p dte laborauit .n. i exhor
tatione et ministerio scorum et a psura et
egestate apl's dr felix qui e in
tali g'du dilectois q karma opatio
nis quia multum laborauit i tento
nis quia in dno no in mundo // **Sa
lutate ruffum** hic comen
dat opus boni i amministratione spu
aliu ubi pmo tangit exhibitione
officii spualis apl's q salutat ruffu
s°o matri hoc salutate exhibitio
nem obsequii pietatis apl's q salu
tat eius matrem i et matrem eius dr
s° salutate ruffum electum i dno i.

ad sacerdocium assumptu sacerdocium em
nomi s electo est i. petri Vos est
genus electum regale sacerdotium etc et
matrem eius carne et mea benefic's
et caritate eius gnalis matrem spualis
¶ Notandum q salutationem exhibent
homines multiplr dcta pmo ad cap
tandum boni uolencia s' indigens
salutat potentem i. reg xxv dauid
dd ad pueros suos venietis ad nabal
et salutabitis eum in noie meo Scdo
ad fouendum amicicia s' amicus salu
tat amicum ut hic luc i. ut facta est
vox salutationis tue etc Tcio ad ex
hibendum reuerencia sic puus salu
tat dnm et hec amat suph' ex't.
xxiii. Amant p'os ca. iuxta et sal' Quar
to ad exprimendu leticia sicut benig
nius exhilarando aliu i. reg xxx.
Accedens ad ppliu salutauit dd.
eum victis amalechitis cho. v. Ing
ssus anglus salutauit eam. et / Quin
to ad uelandu fraudulencia s' do
losus salutat simplice / Judicu xviii.
Ingressi sut intus adolescetis leui
te et salutauerunt eu uerbis pa. Sexto
ad exprimendum derisionem sic iudei sa
lutabat xpm m xv. Salutabant
eu dicentes Aue rex iudeorum Aue
rabi Septio ad placendu pa dulacionem
i. mach xv rex antiochus symoni
magno sacerdoti et genti iudeorum sa
lute s' vetule salutat diuites op
net g° ad salutandum boni uolencia
amicicia reuerencia leticia fraudule
cia derisio et adulatio // **Salutate
ampliatu** posuit pmo exempla
fidei s°o exempla bone opatois tercio
hic posuit exempla concordie et vnita
tis ubi pmo ponit i exemplu vnanimes
congnitione vitatis vn eos vocat fres

s° vnanimes in dilectōe bonitatis
vn̄ vocat eos frēs i salutate phi
lologu dē q° salutate assincritum.
flegontā hermē patrobam herma
ꝫ qui cū eis sūt frēs hos autē simul
salutat qꝛ simul faciebat eos unitos
i caritate ꝫ fide vana salutate phi
lologu ꝫ Iuliam nereum ꝫ sororē
eius olimpiadem ꝫ om̄s qui cū eis
sūt scōs hos om̄s simul salutat qꝛ
simul erat vnanimes i amore cari
tatis tales enim sūt precipue saluta
di ꝫ venerandi qui habitant i vnius
fidei ꝫ amoris // Salutate in
vicem Positis exemplis spaliter in p
sonis notatis hic ponit exempla ge
neralia in psonis nō notatis ꝫ p̄mo
in eis ipis s° in aliis i Salutat
vos om̄s ecclē xpi dicit ig° salutate in
vicē om̄s uos in osculo scō ꝫ bn̄e
dt scō nō osculo adulatorio quo ab
salon osculabat pplm ii. R° xv ap
phendēs osculabat eū Nō osculo
simulatorio quo Ioab osculabat ama
san ii. R° xx. tenuit mētum amase
qi os ē Non osculo nephario q̄ iudas
osculabat ihm mt° xxvi quēcūqꝫ os
culatus fuo ipe est tenete eū Non
osculo impudico quo mlier osculabat
iuuene ꝫ vt̄icu ꝓu vii. apprehensu
deosculabat s; osculo scō qd fit i pacis
ꝫ caritatis fomētu de quo hec° i. thess
ult Salutate om̄s frēs in osculo
scō anab n. erat in p̄mitiua ecclīa qd
recipientes eplas apli se mutuo sa
lutabat ꝫ osculabant in signū co
cordie susceptōis ꝫ adimpletōis admo
nitōm Salutat uos om̄s ecclē xpi h'
s. locoꝝ in quibꝫ ego fui ii. coꝝ ult
Salutat uos om̄s scī ¶ Hic quit° su
d. comēdo uobis phebem ꝫ c° glosa
phebe mlier dītissima pqꝫ hanc
eplam forsitam misit q̄ Iohs dt
qd p thimotheu ea misit R° thi
motheus iuit cū ea ul ppt pīcula
marꝫ eplas duplicauit // Ite sup.
qui p aīa mea ceruices suas suppo
suerut glo. pūita sustine dū q̄
magis dꝫ diligē xpo vita sua ꝙ al
tius R° magis dꝫ homo diligere
vita sua q̄ vita corpalem altius
dꝫ vita apli erat vita mlt corp spi
ritualis / Ite sr i. quibꝫ nō solu
ego grās ago s; ꝫ cūcte ecclē glo.
vn̄ ꝫ romani eis obedire debet
q̄ obedire dicaa debet t plaris R° d
bent de honestate nō de necītate
ul debet de madato apli // Item
sup i. que mlt° laborauit in uob
glo. quia discordia coꝝ ptulit
ad aplm q° diffamauit eos R°
Nō diffamauit quia denūciat ei q
potat ꝓ desse ꝫ nō debebat abce
Ite sup i. salutate appellem pbu
q° quē salutauit ꝫ simo amicus
suus eē q̄ diligebat eū R° nō
erat amicus suus amicicia spali
¶ Ite sup i. salutate pfida que
mlt° laborat glo labor iste fuit
in exhortatōe ꝫ ministio scōꝝ q̄
i. thi ii. docē mlier nō pmitto
R° lo hic de exhortatōe priuata
nō publica ¶ Ite sup l. salutate
rufum ꝫ matrem eius glo. mr̄ si
liu ppōnit ꝓ eccīe offico q̄ exo
xx. honora patrem ꝫ matrem eius
q° maior hōr debet mr̄ q̄ filio
R° mr̄ debet honorari a filio eē
sublimato nō tn̄ ꝓ debet hono
rare filiu rōne platōis ¶ Iacꝫ
salutat vos om̄s ecclē xpi s; mme
i vna eccīa posit° hoc scribit quali
q° de p̄miciis ecclē salutat / R° h°

diat ut quia bng spe erat i paulo
z in omibz ca^ys uel intelligit de ec
clesijs aliquibz in quibz erat ut
sic distribuo dco modo // Rogo a^
uos fres. Supius proposuit ex
empla ad bene operandu hic po^
exempla ad malum uitandum/
monet bitai homines sedicosos
u^primo amonet tales bitai/ sc^o
ont^ ro^m qui sut bitandi i suceco
di .n. xpo dno nro ad hoc faciedum
aptat eis grom i gra .n. dm nri
ihu xo In p^a primo rogat ut cor
ruptores fidei discnat sc^o ut ab
eis cognitis declinet i declinate
ab eis In p^a primo cor^ beniuolen
ciam captat cu dr rogo a^ uos fres
sc^o attencoem suscitat i ut obserue
tis eos ttio maliciam quorundam ex
plicat i dissencoes z offendicula dr
g^z rogo aut uos qui p deos salua
te ph hos demeate Rogo aut uos/
fres no proprie fiducia in lram
hens impandi tibi sed caritate ma
gis obsecro ut obseruetis eos cor
s. puisitate discnedo z cognoscedo
qui dissensiones in fide z offendi
cla in moribz faciunt eq dr depra
mis tue dectabz q in latitudis tue de
cum erat cor unu z aia una ypo
dico existetes pt doctrina uitatis
spaas q uos didiastis amte aplis
z declinate ab illis eos societate
bitado quia qui tetigit pice inqui
nabit ab ea ecci xiiij. ij Jo. si quis
uenit ad uos z hac doctrina no affe
rt nolite eu recipe in domo z c^ //

Huiusmodi at xpo dno nostro no seruiunt.

hic ponit rones qr tales uitandi
sut/ z primo assignt ro^m ex parte ipor
bitandorum sc^o ex parte bitatium i in
.n. obediecia ttio ex parte sui monetis
i gaudeo ig^r in uobis ex parte di iuuatis
i deus aut pacis gterat ut a^ q bita
di sut possint discern notificat eos
primo ex causis sc^o ex ubis i z p dulces
smones/ In prima primo notificat
eos p facta ex omissione boni sc^o
ex commissione mali i sed uenit sua
dr g^z huiusmodi aut q declinate ab eis
z debetis huiusmodi .n. hoies no ser
uiunt xpo cui suiendum est rone bo
nitatis xpi .n. in p^rati^a unctis dno
cui suiendum est rone potestatis dns
.n. nome e ptatis sz potius suiunt
suo uentri aluis .n. adulatur aliis de
trahut ut possit uentre sui imple
p^tex in. quorum deus uenter e // Et

p dulces smones. hic notifi
cat eos ex ubis ... tria talium cogla no
tat/ primo modum deceptionis sc^o actus
adulationis i z bndictoes ttio seque
effectus i seducut corda dr g^o z p
dulces smones de ubz s. quas p
suadet pu. 8. fauus distillas la
bia meretricis .i. heresis z bndictoes
de psone s. quibus psuadet de
quorum bndictoibz dr dns mal in
maledicam bndicaoibz uris seducut
.i. seorsum auitate ducut corda
nocentium ubis s. compositis suas & dicio
nes falsas ornado sc^o acupz i no
cens pu xiiij. Innocens credit oi
ubo // Nondum est hic q lz tres se
ductores sz seipm mudu z dyabolum
seducat g^z homo a seipo triplicat/
primo p errorem uenabile s. qui indi
cat uim ee q stem e ut cgniso i. Jo. i.
si dixim qm pctm no h^r z c. Scdo p
factum compisabile s. qui appetat tam
bonu q malu e sup m. pctm occone ac
cepta p madatu seduxit me z c. ttio

p presumpcionem vanam, Gal. vi. qui presu
mit aliquid esse cum nichil est, Gal. vi.
Si quis existimat se aliquid esse cum
nichil sit ipse se se seducit. Item ho
a mundo est. Sed tria que sunt in mundo
videlicet primo per divitiarum cupiditatem
in vacuo querendo plenitudinem Osee
vii. Effrem quasi columba seducta non
habens cor effraym in temporalibus. Secundo
per delicias voluptatum in mundo
querendo virtutem spiritus. v. Qui seducunt
filium in abalienam adeo. Tercio per
honores vanitatem in vano querens
veritatem. Nec i. Ego et pater mei se
ducti sumus vanitate nemo vos se
ducat inanibus verbis. Seducitur
item homo a dyabolo etc. sub malo
procedens bonum et hoc primo per facta bonis
similia Mathei xxiiii. Venient in nomine
meo dicentes quia ego sum Christus et mul
tos seducent scilicet in antichristo fingen
tes Christum. Secundo per promissa falla
cia i. Thimothei ii. mulier seducta est scilicet
a dyabolo. Tercio per signa mendacia ii.
Tessa. ii. revelabitur ille i. antichristus cuius
adventus in signis et prodigiis menda
cibus in omni seductione iniquitatis Apoc.
i. exhibit sathanas et seducit gen
tes. Tercio indiget homo multiplici
cautela. **Vestra enim obediencia**
Hic est secunda pars supra exposite intencionis
malos que est talis. Sub ditis veri
fidei et vite apostolis debent declinare
illum doctrinam et respondendo apostolos
sed vos estis tales quia vestra obedi
encia etc. Et primo commendat eos
ab obediencia. Secundo ab obediencie fa
ma ibi in omnem locum etc. Ergo vestra obe
diencia quasi io vos frater moneo vos imitare
vestram non etc. vel sic quasi et scavete vos vo
go vestram obediencia etc. i. perfectio et facu
litatis obediencie in omnem locum divulgata est
quia est in capite mundi id est Rome sicut
a capite est diriuatio sensus et motus
in membra ita a Roma tunc et totum
bene diriuatio sensus et motus spiritualis
id est i. fides vera communicat in universo
mundo. **Gaudeo igitur.** Hic
est tercia pars supra exposite apostoli
monet quia nota eos monet de hoc
debet hoc facere. Ubi primo tangit
sua congratulacionem. Secundo ponit monicionem
et primo de bono faciendo ibi sed volo
vos. Secundo de malo fugiendo i. et simpli
ces in malo etc. Et quasi gaudeo quasi etc.
ita est gaudeo quod in nobis gaudium
nam plati est obediencia subditorum in
canonica Jo. maiorem horum non habeo
gratiam quam ut audiam filios meos in ve
ritate ambulare. Sed volo vos sapien
tes esse in bono discernendo et faciendo
et simplices in malo fugiendo ut sitis
sine aliqua plica et sine aliqua parte ma
li Mathei x. Estote prudentes sicut serpen
tes et simplices sicut columbe. No
tandum est super est Christo domino non sumunt
seducunt quod in lapsus est sumus ma
la et fugiendum prima legis moysi
te Gal. iiii. Sina mons est in Arabia
qui coniunctus ei qui nunc est Jerusalem et
servit cum filiis suis. Secunda infidelitatis et
ydolatrie Ro. i. servierunt creature
potius quam creatori etc. Tercia vo
luptatis et inmundicie Ro. vi. sicut
exhibuistis membra vestra servire in
mundicie et iniquitati etc. Quarta gu
losiatis et castrimargie de qua hic hic
Christo domino etc. Quinta cupiditatis et
avaricie Mathei vi. non potestis deo servire
et mamone. Sexta vanitatis mun
dane Deut. v. Ego dominus qui eduxi
te de egypto de domo servitutis. Septi
ma prius in sic Ysa. xxiiii. et civitas in dic
illa cum requiem dederit tibi dominus ab

uitute tua diuina rc̃// **Deus a'**
pacis. hic e q̃rta ro supta ex
pte dei imitat[is] debem[us] n. obte
pare deo imitati nos adiuuand[u]m
errores id Ꝺt deus a' pacis actor
ꝛ amator/ Cui clamat ecc̃ia da
pace dñe i diebꝫ nrĩs rc̃ conteret
i. totaliter teret sathan i. falsos p̃di
catores qui saluti nr̃e adu̾santur
ꝑ deus conteret detes eoꝝ i ore
ipoꝝ uel sathan i. q̃libet saluti
nr̃e adu̾santẽ siu̾ hoiem siue de
mone ꝛ subpedibꝫ nr̃is ut nos
s. no valeat ꝑ sup aspidem et
basiliscu ambulabis rc̃ conteret
in ꝓ uelocit. i. i aduetu meo/ Jo
Ꝺt machaaas i. mach. ij. hodie
extollitur ꝛ erat no no in bellu
dilige[ns] deus ꝛ rone retrabuta
nis q̃ dat pace ꝛ rone de festo
nis quia q̃nt sathan ꝛ rone op
tunitatis quia deleat// **Gratia**
dni nr̃i. admonuit sup[er]i[us] ma
los uitari posuit rones q̃re st
uitadi hic tão ad hoc faciẽd op
tat eis gram di diẽs gra q. hc
a' ut fiat rc̃ gra ul deus con
teret ꝛ s rm eum gra dni nr̃i i.
xpi sit sup nobiscu su q̃ nichil
potestis face i. eoꝝ xv no ego
sed gra di mecu Orig' gre est
ꝙ ꝙ hc qui e ꝛno fuit accipi
ens ab eo qui erfuit// **Salu**
tat nos thimothe[us] posuit
excpla ad bn opandu ꝛ malu
declinandum hic ponit excpla
ad bn̄e ꝑseuerandum ꝭ glo ꝛ p̃mo
ponit noia eoꝝ salutantiu aliem
genaꝝ p̃o in digenaꝝ i salutat
nos cristo[us] tão ponit forma sa

lutatois sẽ modu ꝟ gra dni nr̃i ihu
xpi p̃mo ponit coadiutores i doct
na p̃o adiutore in s̃cpta s. tam i.
saluto vos ego tãq̃ ẽtio adiutores
in sustentado uita i salutat nos
q̃lms Ꝺt q̃a salutat nos i. salute
ꝛ gra[m] nobis optat thimotheus
adiutor meus ep̃us sꝫ cui s̃cpsit
apls duas eplas ꝛ lucas ꝛ iason
de quo act xvij ꝛ sasi pode de quo
act xx cognati mei ul q̃ne quia
iudei ul fide q̃ xpianum/ Ambro[sius]
ecce tot ꝛ tanti gaudet recep
to meo vn ꝑseuare nos decet//
Saluto uos ego tercius.
Noie no nĩo qui s̃cp. eplam iste
n. erat notari[us] apli tn̄ cocessit
aplus eos subnomine suo saluta
re ego in ꝓ existens in dno quia
fidelis ꝛ xpianus Salutat vos g̃
nis hospes mis hic e ille g̃ius cui
Johes s̃cpsit tciam canonicam se
mor gaio rc̃ apud que alii hospi
tabãtur paulus etc[etera] salutat vos
vniu̾sa ecc̃ia altius p̃miae de qua
gaius erat/ Nam ut ait glo aug.
dixit salutat uos omnes ecce xpi
tantus a'. viri mei supflum posuit
hoc dr ꝙ hic referatur ad eccam
altius p̃miae alio q̃n supfluet//
Salutat uos erastus hic
ponit nominam digenaꝝ ꝛ pon
duas salutatoes dicẽs Salutat
nos erastus archarius i. priceps
ab archos ciuitatis athenensiu ul
archarius ab archa quia custos erat
ab arche publice ubi ponebantur ce
sus tributoꝝ ul archarius i. dis
pesator ciuitatis eoꝝ s. que deire
publica disp̃esabantur in ciuitate
ꝛ salutat ꝛ uos q̃rt[us] nomine non

mo sup in fide // **Gra dni nri**
ihu xpi salutacoes ponit formã
sui modu salutandi q' mandat gra
domini uestri qui magna dni nri i. ge
neralis quia cu omnibz nobis. In sil
libus Amen dr g° gra. q. ista in
qn salutat vos. et sic gra dni re
ul sic q. ista salutat nos et ego pe
sub scribo b° gra dni nri ihu xpi
b° sup cu omnibz vobis maiorib
minoribz et mediocribz Amen cofir
mato est // **Ei a' qui potens
est** Tota ista epla diuisa fuit
a principio in qua°r ptes In salu
tacoez exordiu narracom et co
clusiom terminatur tribz primis pti
bus hic incipit qrta et ulta in qua
eplam terminat et concludit in laude
dei ad cuius laud' tangit tria primo
ptatem eius et ardencia' cofirma
com 2° bonitate in misty sui re
uelacom i. sm reuelacom misty
tercio sapie pfunditate in misty re
uelat pfra et singulari cognitoe
i cognita sola sapientia dei qrto ex
his concludit eplam in diuina lau
de i cui est honor et gla In pa p°
innuit in deo ptatem a deos con
firmandu 2° cofirmacois materiam
sive modu ibi iuxta e[uangeliu]m // 3° tan
git primo e[uan]gelii misterium 2° e[uan]
gelij migim i ep dicacom ihu xpi
3° ei a' q ho totu legit eplu
uno° in lra sequentem e cui et tunc legi
dup' uinom p qp h° epistm xpm
determinat hoc librum g° sub intellec
tum tercio modo p qp no est i cui p°°
legit sic ei a' qi ego quid' sic nos
moneo ei a' s. toti trinitati ul deo
patri qui potest e cofirmare nos i fi
de pfra i. pe. ulta ipe pficiet con
firmabit solidabit qz uirpo con
firma h° deus re ei mq sit hor
et gla cofirmare ms iuxta e[uangeliu]m
meu i. p dicacom meam et p dica
com ihu xpi que duo no discor
dant sed pcaue id' sut uni cor
ul an exprimet' qrtes eius qui
in me loquitur xpe qp e[uangeliu]m et p di
caco est s reuelacom misty. i. in
reuelacium de oculto dei misto
et cosilio epla' in sm reuelacom
notu fcm est in sacramet' ul qp
e[uangeliu]m est sm reuelacom misty
i. reuelans ipm mistiu de redep
tone huam qnibus misty dico tpi
bus etrnis tacitu i. a mundi ex
ordio' in diuina dispone abscon
diti et sic accipit tpe in ipe pro
duracoe eternitatis un glo tpa
eterna dr que pcessiunt mudi
exordiu ul tpibz etrnis tacita
i. a mundi exordio no du ple
ne manifesti quiauc ait glo lz
ex aliqua pte antiqs patribus
cognita fuissent plene cu anto
fuere pfecta quousqz suo tpe p
xpm sut reuelata misty dico
qp nunc patefcm e p ihm xpm
ipe em habet claues dd qui a
pit et nemo claudit apoc in r
hoc pscriptuas pphaz ab ipo rese
ratas et manifestas hic ul ap
pruit illis sensum ut intellige
rent scripturas patefcm in qp s p
ceptu i. disponem etrn dei b°
accipitur etrnu ipe precnaa pri
cipii finis et mutacoms patefcm
dico ad obedicom fidei et cunctis
gentibz i. cuncte gentes obediat
fidei credendo et hunc expando i.
ihi in p dicat' est gentibz credi

tu est mundo/ Ecce ergo q duplex
ca e singlis efficacis xpe pdicacis
est mistiis quandam latens forma
septuag patefacto finis generau
obediac sine qusio// **Cogniti so**
li Omsa dei ptate infidelu co
fmacom bonitate in mistii veut
litate hic ondit. sapia in psta et
singulari mistii cognitoe de q
mistii dico cogniti pste soli sapi
eti deo qui solus est sapiens p
ecnaa alii no p participacom
cu deo ul ihu xpo p que pate
fcm est honor t gla i. clara fama
cum laude In secla co secutiua
scorp i. in pnta seculo t futo dm
cofmato i. tibi i. soli deo honor
t gla/ Alio legit sic/ g q lii. pitum
determinat hoc ubum sit ei qui
potens est t c. sit sup honor et
gla t hoc pitum xpm cu ihu xo
est honor t gla tcom legit g
q no e i cu g ei qui potens est
t c. g honor t gla t tut plena
e littera g sm augu dz i apponi cu
¶ hic dubitat sup. sapientes
in bono t simplices in malo cot
trarior eadem e disciplina ergo si sunt
sapientes in bono erunt t i malo
Ro eadem e disciplina contrarior i. cogno
scendo no i opando ¶ Itē sic d. de
voluit sathan glo primos motus
necessario surgunt ergo no pnt cotra
Ro pnt contra ne pcedat no tn quo
ne surgit/ Itē sup. ei honor t
gla q solo bona oia sunt qt multa
bona sunt acreaturis/ Rndeo a so
lo deo sunt oia p. t pncipa illud tpi
bus ctiis acreaturis no sunt ali
quo bono secundario/ Itē sup. tpibus

ectnis glo ectna tpa d. que pces
serunt mundi exordium q tpe cepit
cu mundo/ Rndeo tpe ctnu accipi
ibi i ppe p ectna dnacoe// Itē soli sa
pienti deo q multi sunt sapientes ho
mines Ro solus deus sapiens e p esse
ciam ceti pticipatione/ Itē ibidem glo
si dixisset soli sapienti no inde sepasset
filiu q q simulat si dicit solus pri
genens no ho inde sepat filius
Ro no e simile q i sapia sunt unu
i genacoe distinguitur ¶ Itē sup. id.
pitum xpm glo vocavit e sba filii
filii e ectna dina q pr e Ro ex
ponendo e sba filii i. filius sba q est
ul dicendo q sba filii in se cosidera
ta no e paliqd q cu ipa sit i filio
hoc e p ipm.

Paulus apostolus vocatus · Ista est
epistola quam scribit apostolus Co
rinthiis prima tota dividitur
in partes in ea principales prima
ponitur salutacio. In secunda de bonis
eorum gratiarum actio ibi Gratias ago deo
meo/ in tertia eorum amabilis vituperatio
nostro l obsecro igitur vos fratres per
nomen domini nostri ihesu christi usque ad ultimum
capitulum/ In quarta est conclusio epistole
ponitur ad bonum exhortatio apostoli.
ultima in prima primo tangit personas
salutantes secundo salutatas l ecclesie dei
que est etiam modum salutacionis l gratia
nobis et pax/ duplex persona salutans tan
gitur primo principalis scilicet paulus 2°
adiuncta scilicet sostenes persona non principa
lis de scribit primo a nomine quia paulus
secundo a dignitate quia vocatus apostolus
dignitas autem commendatur ratione officii
domini quia apostolus christi et ratione mediatoris
dei quia vocatus secundo voluntate/ dicit
primo paulus a paululum dictus quia
qui se exaltat humiliabitur et econverso
scribit autem nomen suum tamquam celebre
cunctis gentibus scilicet glo. vocatus apostolus
et hic ut a christo actus ipso vas electionis
est mihi iste ut non ab hominibus an
the et nos dicimus ut in epistola ad
romanos quia sanctus ambrosius opus erat hic
commendatione et auctoritate propter humi
litatem quod superbia corinthiorum qui
bus vilis erat apostolus in comparatione ihesu
christi non autem et hic per voluntate dei in
quod sicut pseudo de quibus Jo. 10 mini
non mittebam eos et ipsi currebant et
sostenes ex nomine frater ex fide et amo
re/ ecclesie dei que est corinthi/ appellatur
hic describitur salutatio et primo tangitur
salu[tati] principales scilicet corinthii secundo salu
tati ex adiuncto scilicet corinthiorum suf
fraganei l cum omnibus qui invocant
salutatos principaliter commendat a collectione
aggregatione et sanctificatione a vocatione
quo congregati ad cetum fidelium sancti
tati a benignitate vicorum vocati
ad sanctitatem virtutum et hic est quod dicitur ca.
in. Isti scribit ecclesie dei non hominum
contra eos qui baptizatis et doc
toribus contendebant que etiam est
corinthi ecclesie dico scilicet sanctificatis id est
mundatis in baptismo a benignitate
vicorum sanctificatis in christo ihesu
i. operatione christi non hominum princi
paliter solus enim christus baptizat Jo.
scilicet i. hic est qui baptizat scilicet vocatis
vocatis sanctis i. votis ad sanctitatem
virtutum et hic sunt a predicatoribus
vocatione temporali quia ... non misit an
cillas suas ut vocaret ad arces
vel vocatis a deo i. pellens ad sancti
tatem vocatione sed eterna Ro. iii. qui
vocat ea que non sunt tamquam ea que
sunt/ Cum omnibus qui invocant
hic describuntur salutati secundario quibus
describit primo a fidei unitate cum
dicit cum omnibus qui invocant secundo aliquorum
conditione cum sub dicitur in omni loco ipsorum
a debita subiectione cum addit et vero
quod quo cum omnibus quod illis scribit cum
i. et omnibus suffraganeis corinthiorum
qui invocant i. intus vocant quia non
posset nisi credentes Ro. x. quomodo in
vocabunt in quem non crediderunt/ in
vocant in quam nomen domini nostri ihesu
in quo solo est salus ecclesie iiii. Non
est aliud nomen in quo oportet nos sal
vos fieri in vocat in quantum in omni
loco ipsorum i. qui est in provincia cor

nota

nota

thiorum et meo .i. nobis primitus con
cesso et commisso in hoc anno quando so
lum corinthiis sed et eorum viciniam
erat cure. Adeo Gratia vobis et pax.
Hic consequenter tangit modum salutationis
non tamen illud quod eis optatur tangit tamen
primo quod est quia gratia et pax secundo a quo
est quia adeo patre secundo per quem est quia per
dominum nostrum ihesum christum dicit ergo gratia vobis
sit supple .i. peccatorum remissio et pax
.i. mentis tranquillitas ad deum recon
ciliato et bene proponenti contra peccata quia non est
pax impiis ysaie .xlviii. Adeo patre
nostro quod est pater per generationem per creationem
tamen sive per aspirationem a quo est omne
bonum Iac. i. Omne donum optimum etc. et
domino ihesu christo per quem pater dat omnia sicut
per manum propter quod emitte manum tuam de al
to. Hic non in summa trinitas domina per
patris cui dicitur adeo patre persona filii cui ad
ditur et domino ihesu christo persona spiritus sancti in do
nis suis cui dicitur gratia et pax. Notandum
est super textum cui dicitur sanctificatis in christo quod septem
solent assignari rationes propter quas
debemus sanctificari praecipue nos praedica
tores et prelati propter quod etiam in scriptura
inveniuntur septem sanctificationes. Prima
no est sanctitas domini cui famulamur. Levit. xx. Sanc
tificamini et estote sancti quia ego sum sanctus
dominus deus vester. Et hebr. qui provit
sanctus decora et vita. Non in hoc sed
no non est mecum. Secunda est sanctitas pa
trum quos adoptamus. ii. paral. xxx
xx. sanctificamini et mundate domum domini dei
patrum vestrorum. Ra. xi. Si vadis sta
et vanum. Et hebr. quia clamat propheta salvum
me fac domine quoniam defecit sanctus
quoniam diminute sunt veritates a filiis homi
num. Tertia est sanctitas filiorum et fili
orum non autem in bis. Quarta est sanctitas sanctorum et
hominum et angelorum quos habemus in ... Ioh. x
in sanctificamini et venite mecum et unolite.

propter eum sanctificatus est. Et hebr. in illis sa
ulti sanctificabatur et mundos se reputa
bat .s. non sicut alios et moritis per quam
in tuis eratis comedebat carnem suam. Quarta
est sanctitas status septem qua decem... doceni
.s. paral. xv. Vos qui estis principes fa
miliarum leviticarum sanctificamini. Ra. xv.
Ingentibus sanctificabis eloquium dei glo. sanctorum
ondens bona opera. Et hebr. in xxxvi.
dicitur dominus cum et eos fatuit. Ioh. ezech. xx
viii. In multitudine iniquitatum tuarum
polluisti sanctificationem .i. sanctam pro monem
Quinta est sanctitas corporis tui quamvis
et ... xvi. sanctificamini crastina comedetis
carnes .s. io dd. Item i. ... xxxi. No
nos absque cui ... inde tantus et
sunt vasa puerorum sancta sed hebr. quia in la
dant panem filiorum sanctum tamen hec quod
prohibetur in c. sexta est sanctitas iudi
cis quod expectamus. Iosue vii. sanctifica
mini in diem crastinum hec dicit dominus deus
israel anathema in medio tui israel
est .i. thessal. v. Deus pacis sanctificet
vos per omnia ut integer etc. Et quia vir
mali non cogitat indicam in xxxvi
dan xiii. evertere sensum suum et de
cli. o. s. ut non videret celum nec recordaretur. Septima
est sanctitas civitatis quam desideramus Ios.
iii. sanctificamini cras enim faciet dominus in
ter nos mirabilia. Ecc. xxiiii. Inani
tate sanctificata similiter. Et hebr. quia dicit in le
gi illud num. xxxii. possideat filii israel
hereditatem suam. Inter quinque eius iordanem.
Gratias ago deo meo etc. Hic est
secunda pars principalis huius epistole in qua post
salutationem ponit gratiarum actionem ubi
tangit in ordine primo donorum universorum
adeo statum eius collationem secundo colla
torum sufficientiam et perfectionem ibi sicut testi
monium ihesu christi tertio collationis confirmationem
ibi qui et confirmabit vos christo et confir
mationis certitudinem ibi fidelis deus etc.
primo in ordine implicat causam actionis gratiarum

s. efficacem i gratias ago formalem i.
semper finalem i pro nobis materialem
ibi in gratia dei, dicat igitur gratias ago
tibi non dico solum sed ago gloria corde
ore et opere hic est mos apostoli quod fere
ubique magistri agnitio actione deo mo
qui sed aug. deus est omnem preter quam
creat omnia sedilorum ipse dei deus
qui illum possidet exo. iii. Ego sum
deus abraham semper deo
inmatis ut bernardus distribucio accomoda
ego in quem pro nobis non persona per super
ta iusticia sicut ille phariseus xviii
luce gratias ago tibi deus quod non sum
sicut ceteri hominum etc. In gratia dei hic
tangit causam materialem gratiarum ac
tionis ubi tangit primo beneficium gratie
in generali secundo specificat in particulari
i quia i omnibus divites ubi tangit
donum eloquentie xpi in omni verbo do
num in scientia ibi in omni scientia hanc
danaa in utroque i divites facti estis
dicit ergo in gratia dei gratias ago pro nobis
et hoc in gratia i. i consideracione gratie dei
non in gratia scilicet carnali de qua prov.
ultimo fallax gratia et vana est pul.
que data est nobis in xpo ihesu i. per xpm ihesum
non meritis nostris reddita Jo. i. gratia
et veritas per ihesum xpm facta est que multi
plex est quia in omnibus donis s. spiritua
libus divites facti estis i illo i. in xpo
qui io egenus factus est ut illius inopia
ditaremur ii. corinth. viii. divites
in quo i omni verbo i. donum gratie lingua
rum quantum ad perfectos qui i ciis
erat ut i omni verbo i. in omni modo pre
dicandi s. maioribus minoribus et me
diocribus et in omni scientia i. donum scripturarum
i ellam s. historico morali alle
gorico et anagogico ysa. xxxiii.

divicie salutis sapientia et scientia / Non dicit
super divites facti estis quia in multis sunt
genera divitiarum primo carnales de quibus
in psalmo divicie si affluant nolite cor
apponere secundo spirituales de quibus ysa.
xxxiii. divicie salutis sapientia et scientia
tertio celestes de quibus prov. viii. mecum
sunt divicie et gloria ps gloria et divicie. Certe
super celestes de quibus ro. xi. Alti
tudo diviciarum sapientie et scientie dei / Sicut
testimonium xpi hic tangit donorum col
latorum sufficientiam et perfectionem ubi ta
git in donis habitis earum perseverantiam
sufficientiam et efficaciam perseverantiam
in confirmacione i sicut testimonium etc. / suf
ficienciam in perfectione gratie i ita ut nobis
nichil desit / efficaciam in expectacione glorie
i expectantibus talem enim perfecte expectare
gloriam quam confirmati et perfecti i gratia est
dicit ergo sicut testimonium quod divites fa
cti estis et hoc ita tenetis sicut testimonium
xpi i. testimonium verum de xpo confirmatum est
in nobis i. ante corroboratum in vobis
s. per prophetas vel confirmatum est i. a nobis
firmiter retentum / Confirmatum inquam
ita ut nichil nobis desit de scientiis spiritualibus
desit in nulla gratia ad salutem necessaria
hic ex parte sufficientie quod per
perfectionem est cum nichil deest ei. Et estote
perfecti etc. nobis dico expectantibus
desiderio et amore luce xii. vos
similes hominibus expectantibus dominum etc. reve
lacionem domini nostri ihesu xpi i. eius visio
nem agnicionem aperta que visio est
vita eterna Jo. xvii. hec est vita eterna
ut cognoscant te deum etc. felix
qui expectat prespice cum revelacione
per speciem dogmatum quantum ad veritatem theorice
quantum ad humanitatem ut sit veritas

viz ocls f[ide]i z met[er] in divinitate
z caris humanitate ul[tra] revelat[ur] d[omi]n[u]s
n[oste]r ih[esu]s x[pistu]s ei[us] in iudicio ma[n]ifestat[ur]
ab hac ij. apparebit in fine z no[n] men
tie[tur]. a[u]t[e]m z [con]firmabit / tetigit donoru[m]
ad[e]o s[ecundu]m collatorem collatoru[m] per
facione colla[ti]one hic tagit [con]firmatorem
dicens qui de[us] n[oste]r [con]firmabit i[d est] do
ni[ti]s s. collat[is] vos singulos ul[tra] uos
i. tota etatem z hoc usq[ue] i[n] fine cuius
libet i. usq[ue] ad morte[m] i. pe. ul[tra]
ipe p[er]ficiet [con]firmabit solidabit[ur]
ul[tra] usq[ue] in fine[m] g[e]n[er]ale[m] s[ecundu]m ait xviij
ecce ego uob[is]cu[m] su[m] usq[ue] ad [con]suma
tionem s[ecu]li / [con]firmabit in q[uo] ita ut si
tis sine crime[n] no[n] d[icit] si[n]e pecc[at]o q[uo]m
si dixim[us] q[uia] peccatu[m] no[n] habem[us] sed
sine crimine i. si[ne] gravi z mortali
pecc[at]o / crime[n] n. est peccatu[m] accusatio[n]e
z damnatione dignissimu[m] vos dico
redactos in die adventus d[omi]ni n[ost]ri
ih[es]u x[pist]i i. in die iudicii q[uo]m d[e]u[s] dicit
occultu[m] manifeste veniet apo[calypsis] i.
ecce venit cu[m] nubib[us] z videbit
eu[m] omnis oculus / p[ri]m[us] adventus
fuit de nocte / sap[ientie] xviij. du[m] me
diu[m] silenciu[m] tenet o[mn]ia zc. Omnia
alicuit ad amad[us] deu[m] qui ab ip[s]o
c[on]mit s[ecundu]m fidelitas q[ue] no[tat] ibi si[ne] crime[n]
s[ecundu]m ista[m] firmitas q[ue] no[tat] i[n] eo firmab[it]
firmitat[is] perpetuitas utilitas q[ue] no[tatur]
i[n] die adventus q[uo]n[iam] s. remunab[it]
q[ui] p[er]severaverint usq[ue] in fine[m] / fide
lis de[us] p[er] q[uem] tetigit p[ri]mo donorum col
latorem s[ecun]do collatoru[m] sufficia[m] t[er]cio col
lacionis [con]firmatorem hic q[ua]rto sub d[ici]t
[con]firmationis certitudine ubi commen
dat d[omi]n[u]m q[ui] dat certitudinale q[uia] fide
lis est t[em]ptualis q[uia] notat utili[ter]

q[uia] in societate filii o[mn]ia q[uo]m edabilia
z fidelitas dicit z ma[gnu]s dandi et
v[er]itatis dom[inum] z hoc e[st] q[uo]d d[icit] fidelis
q[ui] z v[er]e [con]firmabit uos fidelis. n.
de[us] i. verax in p[ro]missis p[er] fide
lis de[us] in o[mn]ib[us] v[er]bis s[uis]. s[ecundu]m p[er] que[m]
vocati estis tu[n]c ecc[lesi]as abeo ancessi
vocati in q[ui]s societate anglorum pa
triarcharu[m] sed filii dei q[ui]re ig[itur] filii
ei[us] no[n] solu[m] in s[er]vitute sed i[n] societa
tem no[n] solu[m] in societate anglorum
patriarcharu[m] s[ed] filii d[e]i ih[es]u x[pist]i d[omi]ni n[ost]ri
i. io[hannis] i. z societas n[ost]ra sit cu[m] deo patre
z d[omi]no n[ost]ro ih[es]u x[pist]o felix societas i[n]
qua habem[us] salute[m] q[uia] ibi [est]. i. sal
vator[em] s[u]a[m] veritate[m] q[uia] ibi x[pistu]s i. deus
securitate[m] q[uia] i[bi] de[us] s[e]ni[or] lavit[a]te q[uia]
ur / t[er]minata p[ri]ma p[ar]te ep[istu]le Obsecro
a[utem] uos fr[atr]es in qua po[nitur] salutatio
z c[etera] s[ecun]da in q[ua] po[nitur] de bo[n]is eorum
gratiarum actio hic i[n]cipit t[er]cia i[n] qua po[nitur]
de malis eorum revocatio vbi p[ri]mo
revocat eos ab erroribus t[er]tia ea q[ue]
ad [con]fessionem s[ecund]a sunt ut i[n] ip[s]is usq[ue]
ad cap[itulu]m x. s[ecun]do t[er]tia ea que sunt ab ip
sis accepto v. usq[ue] ad xi. t[er]cio t[er]tia ea
que sec[un]da sunt ad eo in medi[ta]t[e] i[n] ip[s]is
accepto xi. usq[ue] ad xij. [con]p[ri]ma p[ar]te
p[ri]mo revocat eos ab errore t[er]tia baptism[um]
q[ui] e[st] collat[or] salutis s[ecun]do t[er]tia e[st] fidem
q[ue] est [con]motivum salutis i[n] no[n] i[n] sapia
verbi ut no[n] evacuet[ur] c[ru]x x[pist]i. [con]p[ri]ma
p[ri]mo movit eos ad fidi[cam] caritatis vi
tate s[ecun]do ont[endi]t mo[n]itionis necessitatem
s. eorum errore i[n] significatu e[st] cum
i[n] t[er]cio po[nitur] erroris destructionem i[n]
divisi est x[pistu]s. i[n] p[ri]ma p[ri]mo expo[nit] sua[m]
affectionem s[ecun]do explicat vera[m] affecta
t[em] s. eorum unitate in fide z cari
tate ibi ut illud ip[su]m dicatis affect[ionem]
sim[u]l no[n] exprimit triplic[iter] s. humilitate
obsecrationis cu[m] d[icit] obsecro amore

firmitatis cu subdit fratres debuite ad
unitatem cu addit p nomen dni. Ite
g° obsecro quita p eo me gratias ago
obsecro aut uos alios orentes no d'
mpe ad p'silic in fiducia multa hens
imperandi t ap caritate mag's obsecro
obsecro in qua pnam dm nri ihu
xpi i. si uultis eis ee participes salutis
hic enim i ipm salus atti. nu no est
aliud nom subcelo inquo oporteat
nos s. f. Idipm dicatis hic expli
cat rem affectata f. cor3 dmente
v impleat quadruplicem dinam uni
tatis sz in smone i idipm dicatis
i ope i. z non sit in uobis i assti
i sitis pfecti in eodem sensu In affec
tu i. z in eadem sca/ pmo duo adicio
rem d' g° ita obsecro ut sz idipm
q p dti bem quo ad fidem dicatis oct
dne exterior uocis z i in teriori cor
dis Ro xv unanimes unoore ho
norificetis dm z no sit in uob scis
mata i. diones quo ad opa caritatis
Non enim e scindenda tunica dm jo
xix. No scindamus ea/ Sitis aut pfe
pfone sufficite in eodem sensu i. eadem
volutate cu pdtis att in in latitu
dis ac dea vi cor unu z aia una
z i eadem sca i. i itelligencia Ro xii ad
ipm senacientes/ hic quer° sup pau
lus uocatus etc glo. putabat sacra
maior° usq si p bonos tractaret
vi quita sit q spc scus dabat p
impones manuu aplorum no aliorum
act viii Ro ht no erat vte intr cor
fi p ordine offici q epi erat et
voc status erat forma e in quo insibi
li dabat spc scus/ Ite ibi glo for
nicatore quoq qui uxore pris te
nebat int se sferebat vi q no ma

sec

le facerent quia mali tollandi sut
abomib3 Ro mali occulti tollandi
sut qiali no apti abhijs q possut
corrigere corrigendi/ Ite sup illud
vocatis sctis glo ht io d' ut ondat
in bom ee ephoie sed toti ex
deo q ay° xvi. Bonus ho de bono
thezauro cordis sui pfert bo Ro
totu e ex deo p° z pncipali/ Ite
sup e q inuocat nom dm glo gra
tis se uult deus coli z diligi q g°
q diligit ppter bnfia sua pctat Ro
no de diligi pncipalr ppter bnfi
cia sed accessorie p°/ Item sr illud
adeo pre uro z dno ihu q i diuisa
sut opa trinitatis g° debuit addere
z spu sco Ro. spc scus i telligit
in bom suis ul pre z filio quorum
est nexus/ Ite cu dr ado pre ul
pre aut stat pcemia dma z sic
male addit z dno ihu q conaa
no coplat p° cu no fiat inuj
cu illa aut sta pp° z male addit
uro tota enim trinitas e pr uri Ro
ecenaalit sut z sut p tota tri
tate q est pr uri p creacom quia
tn auctas penes prem e supp p
psona pris z° pot coplacio in ca
pi/ Ite ut i. uob desit i ulla gra
q in solo xpo sut nalr oes gre Ro
hic lo' de gra ad salutem necaria no
de gratuitas/ Ite sup illud expectan
tib3 hic etc reuelacom glo cu
desidio q amos v. ve desiderantib3
die aduentus dm Ro desiderare
ex psupcoe merito4 suo4 malu e
fi ex spe dme inte no e malu/ Ita
lis sole q jo v./ Ite sup i° p q re
estis glo qui aulos uocatc facilig
uiri q uersos q firmabit q deo nich
e difficile nec magis z mis facile
Ro. facilitas maior no reft ad

agetem sed ad mātiam ħ sc' 9 side
ritam iusti eni no hz gvetate
ad 9firmacōm bz ipig hz ad iustifi
cacōm vn expte mat̃e fra libs
est 9 fimarp quam iustificavi //
Significatu eni est eni in Supius
monit eos ad fidei realitat vni
tate hic o' monē di uetitaoe s.
corp errore quo ptedebat dep
nitia baptisatap v po' ponit q
int eos est discessio ħo o' i quo
e discessio i' h'at dico q vng qs
ħ vrm d' discessionē / ad onden
du corp lor' ei eis p' artablia ħo
çatudiali l' abhys qui sut dict
tao uali qz ptecces d' g' signi
ficat' e q ma ita moneo ut sitis in
eode sensu rc. hoc aut dico io
qua sigficat e ai de nobis per
hiis ostes int ho errates vnali
eos ficti ut tultias ubis. at hat
r venoret ad uitare ect. h. ver
bum dulce in laplicat ciros sigfi
catu in q abhys q sut tioes. i. i
illo loco ul qui sut tioes. i. elig
matre q sc apllat qz ptecces
sut int nos de disaplia duita q
e q 9suetudine scorp ī xpi si
qs uidet. ee int nos ptenonib
nob alle q. q e q sublimeeu.
boror opero qz ubi zelg ptem'
ibi i 9sta' rc. gat. iii. S...
est q mit' gle vrorp r'o. i hys
aut q sut ep ptectoe qui no acq
tut vitā credut aut mit' ira
ei digna' r tribula' / hoc at di
co q vng quisq vrm hic o' de q
erat int eos discessio qz deme
liori baptistis asebebat eni
vtute bapti baptistis vn aligt
hic m' ar. p' as q aliqui corp i ali

qui corp i aliquo 9labant dices
hoc aut dico q. ut solu sao quia
discessiones sut int nos ħ etiam
sao ubaque dicatis h' aut dico
q vng quisq vrm d' alig. s. d' eo
quid su pauli disaplis s. ul filig
quia ab eo baptizatg ego aut d'
alig su appollo quia fuit corp epo
9stitutg de q act. xix ego aute
alig su cephe i. petr. Jo. j. tu voca
beris cephas ego aut d' alig su
x quia bapto xpi baptizatg hi
soli hue dicebat r sacud q sic
d' ambg sub noie suo r bonorp
aplorp notat pseudo ne si eos nota
ret uidet' eis in vide vn onde
bat q no' istorp borp no e 9lan
dum in ltomig illorp / diuisg est
xpc hic sub dit errorp destruc
tom 9tedebat eni de pemicaabi
ptistap ad quemoued p' out q
nullg sine ipe su alig ħo baptiat
in terius ħ' r q ipe paucos bapti'
extius Jbi gras ago do mo ipi'a
ptc q nullus ner ipe ut alig bapti
zet, in tius pbat ex plo p' nō essi
actē ħo nō uictoria ibi nisi pau
lus cufo' tio nō fouila i ut in
noie pauli p' a vo tlis e solg x' e
dator grap ħ ħ nos diuisi st dato
res qre baptismal q' ħ nos diui
sus est xpc q flīg e hic e q d'
q' diuisus est xpc ita d' vng ego
su pauli alig ego su cephe rc.
r sic ħ nos diuisus est xpc qz ħ
nos mlti dat ores grap tua mlti
xpi ita pla hostia r plura fudam
ta q flīg est quia fundament' ali'
neo p' pone rc Jnf iii. Sedo' sic
diuisus est xpc qz ħ nos diuisi modo

pat p diuisos baptistas qr discernu
int bapmo z bonum bapti qi sit diui
sa baptia z ita diuiditur ut ephim iiij
vnus dns vna fides z vnu baptism
tao sic diuisus est ut a nobis qt
peta nra quia tia diatur psa xo
Iniquitates nre dimiserunt int nos
z diuin mrn zc Nuq paulus erre
ba vo this e iutus bapta e anruite
passionis alius qui cruafix9 est
pnobis h est xpc no alig g° utg
bapti e solius xpi no pet ul pau
li z hc est q ita diuitis ego su pau
li zc Ez male nuq cm paulus
cafix9 est pnobis ut d. nob auc
tor salutis silr nuq apollo aut ce
phas q. d. no s solus xpc ysa lig.
torculuz calcaui solus aut i noie
cere tan vo tlis illis e bap9 i aug
noie ul iuute da s sols i noic xo
ul trinitatis da bap9 g° solius xpi
no pauli ul pet z hoc est q d. at
nuq in noie pauli i inuocatoe no
mis pauli bapti estis q. d. no s
i noie trinitatis qr ult baptizate
eos i noie pris z fi z s s. ul i noie
xpi Sic z baptizaban i pmitia
ecca act. xix. Iussit eos baptiza
ri in noie dni nri ihu xpi/ Gras
ago deo meo/ hic ondit q paucos
z bapti exquus u p° exp quosdaz
quos bap. h° d. recolit q nullum
de corintiis se baptizasse recolit
ibi certum uestro si que alim tao sb
dit vom quare tam paucos bap
tizauit i non cm misit me xpc
ip a p° exp quasdaz psonas ma
iores i. crispu z gaium h° quasdaz
minores stephane domu i pma
pmo de paucitate baptizatoru se
reddit graz actom/ h° puenit
dubitacom i ne qs diat/ d° g° q
aac qi zc de baptistis gte dins z

glam gras ago deo meo q noie
vro q tendena i. s. baptizam sino
po. excepto vno po. qr s s ar
spu baptizam qui erat pinceps sy
nagoge de quo act. xviij Crispus
archisinagog9 credidit dns et
gaium cm fratre Johes scipsit
eplam tcia/ Isti aut de corintiaoe
no erat/ Ne quis q. ideo gracias
ago no qr baptizare sit malu s
ne quis diat q in noie meo i. no
mde noie mei baptizati estis deq
magis glaviam hac at pratez ut
aut pauge potuit de q dare hoi ut
s. in no. cu daret bapimg sic in
noie xpi ul trinitatis s noluit ne
spes in hoie poneret baptizam s
ecca bap. do i. fabia familia ste
phane illius matrone que no e de
hac accnaoe// Nondu e hic quad
trip° est potesta baptizadi pma
e auctatis q deq nulli dare potuit
deq s o i. ut lo. de xpo hic e qui ba
ptizat in spu sco pr sub auctatis
sue cooperatoe quam ut d. gloza
tor dare potuit hoi s noluit sm
alios potuit no qr ptas credendi
s. quam in ea implicat tao i noca
tois ut in noie pet ul pauli ba
ptismq fiet qua daret potuit s
noluit ne spes poneret in homi
de qua di hic aute i in no. pau
li baptizati estis/ Qrta excellen
de ing alio excellencia bapti
hac silr dare potuit s noluit de
hac q tedebat vn hic di q. ne
quis diat q i no./ Qnta mra
cotiorq hat dare pot. z ded. q
ult baptizate eos in noie pris z
filij zc/ Sexta institutiois hac so
li xpo dedit sed tam ecce dare
po. instituit cm xo bapma illo qi
baptizatus/ ascendit de qua aqua sicit

ij. Ez forsitan ar^c ult^e/ Septia ppa
tonis hic Jo. bap^te. de d^c. Jo. 1. qm
ego veni in aqua baptizans/ Ce
teros nemes hic d^c q nullum de con
tenosis se baptizasse recolit dom
cetim q. cris suum q istos baptizaui
cetum nescio si q alium qui sit de co
tenosis baptizauerim z subdit ra
tom q ta paucos baptizauit non
em misit me xpc baptizare q amo
ribus si p^i. z hoc me p dicato retardet
s euangelizare q solu amaiori
bus fieri pt. Non i sapia ubi su
perius reuocauit eos ab errore/
ita e. l^m bapm hic reuocat eos ab
errore ita etm errabat em q
xpc simplicem uborum z pdicatorem
aplm z pdicatore qtepnebat v ont
primo q no dent qtepne simpli
cem pdicante usqz ad caplm iij. 2°
q n^c. siplicem pdicatorez caplo iij.
Ut aut no debeant simplice p di
catorem ont tribz racionibus p^a. sum
excepte mittent s. dei caplo isto 2^a
excepte pdicantes s. apli caplo ij. tria
excepte audientes s. cor caplo iij. In
prima p^o o^t. q deus eu ad pdicand
simpliat sn sapia mundi misit p^m
q pocius misit pdicatoibz mundi
sapium repbat. i v sapiens ut scri
ba Ceteras pexemplu inscipit hoc
o^t. videte em vocacom vram sin
prima p^o pte primo mod^m ram hig
missionis assigt s^o cam maifestat
ibi vbu em crucis taio utrazqz per
auctote q firmat ibi scriptu est em/
Jn p^a primo assignat mo^m missionis
s^o cam l. ut no euacuet d^c q no
in sapia qi ita me misit deus eua
gelizare z hoc no i sapia uerbi./
Triplr pmom sic no isapia ubi i.
no in sapia philosop^a z mundana i.

verba ut qpata em adsapium di
mnz nomalis e tm no realis v
psiligs porcorum sonoras i ellugit
luce xv. Scdo mo sic No i sapia/
ubi i. no in phia uborum seu ubosa
que fa^c. hoies ubosos vn phi co
parant rainis s. glo. exo. vm pu
xiij. Ubi plima uba ibi freqnet
egestas Tercio mo sic No in sapia
uba. i. sia que e in ornatu uborum
z hoc ut no euacuet^r. crux xpi i. ca
iritas qua negat phia dum deus
mori posse apphis negat ut ut
no euacuetur crux xpi i. cruas
utilitas vn apphis salus posse ee
sine cruce arguit vnt eu q liberz
arbitriu sine utute passionis p.
saluari z si sic eet frustra xpc
passus eet ut no euacuet^r. crux
xpi i. laus cruis pdicate vn pdicator
xpc ornatu uborum landa. inpa e
te que pdicat^r/ hic cam dtc missio
nis mat./ Verbu em crucis festat
v cam pp pdiacom crucis p^o tangit
flm opionem repborum 2° vam po
sicom electorum ibi hijs ve euacua
ret crux xpi ubu em crucis i. p
dicaco pnalibz quide i. sapientibz
huius sclj quorum sapia posuit sa
pia em sclj illaqueat a dilecta pr
ela stulticia e i. ee vide^r Cuius
ro est quia no recapiunt i dbz corp
ro nalis q senerit s i. qui poim No
recapit stultus uba prudencie neca
dixitis que usat in corde suo dia
notablia qe z in a loquendi crux xpi
racacio apm erudi qe pntibus
ropio evoneca mundi qe stulticia
est hijs aut qui salui fiunt i. nob
s. credentibz uttus dei est ut for
le^t. i. ee i ellugi^t. ibi in q freqit po
tencias qe debuit forte luc. xi. Cuius
ptas qpabilis Job xli. ul uttus

dei effunc i. dans virtute crede
tibus tren in. dabis eis scutu cor
dis laborem suum ex quibus eliat ta
lis vo sapientes mundi plus acie
sant nati vom q attulit virtut s
g° pdicato talis in sapia verbis f
vet eius fructus magis attribuet
sapia verborum quam virtuti crucis
tio ut no euacuet crux xpi no
in sapia uerbi misit deus aplm pre
dicare sed i simplicia virtute Scrip
tum est enim hic pdita pauctem
confirmat v pmo tangit errorem
maduniorum phorum tca dina 2° tta
gnana ibi reprudeta / dr g° scrip
tum est enim hic p dta qd aut no
misit me ewangelizare i sapia v
qr scriptum erat q tales i collegio
p dicatorum no recipet scriptum est
enim rc ul sic pncibus dico qr script
est q eorum sapiam pdet scriptum
est n in abdia s quosdam h hec
p dam sapientes de ydumea z p de
tiam de mote esauyum ul ysa xxi
ix. Scdm alios v hec phibit sapia
a sapientibus zim electus prudentiam
huius seculi q existimat hic de dinis
z p dentia prudetium qua se putat
hic de humanis ul mundanis repro
babo futae do q salutem ne eius suum
in xpo in hijs n que i sinnitatis
fuit i xpo ut i carnatoe passioe
periit eorum sapia quia nichil tale de
deo existimare potant in hijs at
que vtutis z miracli fuit pit eorum
prudentia que e de humanis quia ni
chil tale de hoie cogitare valebat
Non dm est hic q in lap x e lignis
crucis g pat n. pmo ligno vite in
medio padysi / 8° arche noe pper
vite reaptacom gen n. lignum z vi
te in medio padysi h° arche noe ppt

mundi saluacom gen vj fac tibi
archam de lignis leuigatis rc. / Ter
cio virge moysi ppt miraclorum opa
com exo. iiij. sume et virgam i qua
facturus es signa / Qrto ligno dulco
rati aque pper tribulacom aleuia
com sui g solacionem exo xv. ostendit ei
lignum rc Qnto polo pp cere eneu
portati ppt reptatorum liberacom
Jo iij. Sicut moyses x. / Sexto cla
ui dom david ppt celi apricom
ysa xxij dabo clauem dom david
sup hum rc. Septio sept. aureo as
sueri ppt clemencie dine demon
stracom hest. iiij. ac ille rc. Octo
vehiculo salomie ppt credenci ad
sirna eucaom tamen in ferculum sibi
fecit Salomon de lignis libani / Hic
quer sup. ego aut xpi hec nomie
ostium sibi xpe ppe retinuit q aliter
nulli si ostiu e rc. g° bta virgo est
ostiu sine ianua Ro solus xpe
est ostiu dimissum pncipale s bta
virgo fauet / Jtem sup e dimissus est
xpe glo vehement isti errabant
quia fudamenta diuisa faceret p
sumebant cu vinu sit fudamentu
ecclie s. xo q apo penitet fudamtu
aiut xpy. Rp fudament pmu z
pncipale vnu e sed fudamenta secundaria
ca / Jtem ibidem glo. potentem baptism
potat xpc suis dare ut tantu hunj
heretz bapto sui quia vim hit bap
ts ado datus s noluit q° g° potu
it suo dare potestate quaz i dia cre
dendi q vide impossibile tu potest cre
andi sit infinita Rp glosator con
dit q potuit deus dare hoi potes
tem cum ipo pncipaliter creante
grnn creandi ut ista potestas sub
ductam ab ymo dicunt q no potuit
sed potestatem dispone di quaz adque

susceptionem sicut naturale dedit pota
tem corporis organizandi dare po
tuit / Item ibidem glo. xpo potest dare
hominibus potestatem remittendi peccata quod
hic quod illa potestas aut est auctoritatis aut
ministerii si auctoritatis quod illa in solo deo
est si ministerii quod illam dedit xpo glo.
loquitur de potestate sub auctoritate i. coopera
tionis in interioris quam ut magis
dicit xpc hominibus dare potuit sed ali
os ... non potuit sed potestatem ex
cellencie vel in vocationis / Item
ibidem glo nec non ... fi
lium etc / quod non ... ipse solus xpo /
dicto exceptiva vel exclusiva ad
dita ... non excludit aliam
ab actibus ... libris in quibus
... ab ... libris / Item sup ... ni
quod paulus etc. glo. peccata dimittuntur
pro nomine eius non pro nomine hominis ali
cuius / quod hoc nomen ihesus vero nomen eius
est quod hoc est xpo glo intendit
dicere non pro nomine hominis alicuius puri
Item misit me deus baptizare quod
... ... in mundum etc. xpo
non misit ad baptizandum principa
liter sed secundario / Item ibidem glo hoc
amoribus ... est
officium baptizandi quam evangelizandi
quia Johannes baptista minor est matheo
evangelista cum tamen deus dicat ... xi
Inter natos mulierum etc. xpo officium bap
tizandi generaliter minus est quam officium bap
tizandi ... maius est / Item non in sapientia
verbi quod sed augustinus de doctrina xpiana
sicut ab egyptiis vasa aurea et
argentea abstulerunt filii israel
Ita ... ...
... sunt xpo predicatio vel doctrina
evangelica non debet fieri in sapientia verbi

velud principaliter ... ut ad
... et ... / Item ibidem glo
sapientia ... que dicitur sapientia et si non
sit quod ymmo ... ... sapientia xpo
glo loquitur de ... mundana ... sit
applicata divinis / Item sup ... ut non
evacuetur glo ... sapientiam i. possi
bile ... ut deus in mortalis mo
reretur quod hoc est impossibile ut divina
essencia moriatur xpo quamvis divina
essencia non possit mori tamen divina
persona mori potuit divina sed ut huma
na / Item ibidem glo ... ubi
exornat obscurat ... splen
dore ... quod ... de fide ... ubi
vel de ornatu locuti sunt xpo hoc
faciebant non ut fidem ornarent
sed ut auditores et lectores ad libe
tius audiendum et legendum allicerent //
Ubi sapiens ubi scriba ... dicit
quod deus cum ad predicandum ... sunt
sapientia mundi ... quod ... in suis
predicatoribus mundi sapientiam reprobavit
... dicit quod predicatoribus primis ec
clesie non fuit sapientia mundana ...
... ... predicatio mundana ...
... stulticia i. Nam quia in dei sapientia
... predicationem sapientia ibi
nos ... predicamus ... primo
a predicatoribus primis excludit mun
dana sapientiam 2° ... mundo re
manendam i. Nonne stultam fecit i.
... primo excludit sapientiam mun
danam in ... 2° ... ...
i. ... i. ubi scriba dicit ... sapiens
q. ita deum ... sapientiam etc. 2°
... est ... sapiens ... i. ...
primos predicatores ... q. ...
... eos est sapiens sapientia mundana
... in ... in ... ...
... sapiens ... ad sapientiam naturale
... et sub ... ...

dr v scba i. doctor moralis v q'ast
tor hui secli i. phus nalis i qui
rens s. deren nalium hui seculi apx
tatibz q diat nlls tals est int pri
mos pdicatores / Sumunt aut hic
ta uerba ysa xxxiii. ubi e litteg
v e uba legis podereris ubi doctor
pbolor dho' le' sic ubi sapies su
sapia nali / su ronali su mortali
q. nusqz est qui cu deo no est ubi
scba ubi doctor iudayci qui filiu
dei incarnatu no credit ec apha
tu ubi qquisitor hui secli i. doctor
gnalis qui dicit deu incarnatum
fuisse stultu reputat q. d. nusqz
sut si cu deo qui ubiqz e no sunt /
None stultam fecit deus sapiam.
hui mudi declarado s. fere possi
bile q illa impossibile iudicabat si
cut uginem parere et huius ephi cum
argumeta loyalia stultificauit
sic est pcepit go cu blo qcubuit
rones naturales destruxit
opa si nalia facie do r rones
morales hoiem subito iustificat
do q moralib est freqnti bn age
dr sl Je x. stultus fcus e ois ho
a sapia sua & infra. in. sapia huius
mudi stulta est apt deu / Nam
q' i dei sapia hic dr q p dicato
corp ni mudo stula v pmo dr
q s mud'y corp reputat' p dica'
stula so q s deu stra si luts mia
ibi placuit deo trao assignat' ca
qm mudi signa dr q° na q. r uc
deus supunz hui mudi stultaz
fecit Nagz mudy i. mudam ho
mines no cognouit p sapiaz muda
na deu q ca que de deo p dicabat
zira mudane sapie ut uginem pe
re dm mori rc. Jo. i. mudus per
ipm fcus est & mudus eu no cog

uit no cognouit in q' r hoc p in dei
sapia i. in dei filio incarnato hz
em aliquo mo deu cognouit no
tum in filio i carnato dum cognouit
ul no cognouit in dei sapia i. alio
di q filio placuit deo p stulticia p
dicacois i. p p dicatores ipius
ydiotas sicut hec' dct in. ui
dentes p incipes sacdote petri
r Johis constanciu qpto q hoies
su lris ecent ydiote ad mirabat'
ul p stulticia p dicacoib i. p rem
p dicata que stulta uidebat' mu
danis saluos face credetes / Q'
niam iudei signa petiut hic assigt
cam dtez dicens qm q. rio non
cognouit rc. ul sic qm q. ita p
dicacio corp inde mudanis stula
cia r hoc io qm iudei signa petut
s. signa ptulis uel facies dei hu
militatem tuc. xii qnato hec signu
qrit q sucti cuit iudei signa pete
ut abraham Gen xv. Dne deus
un scire possum q possessurus su
tim hac sibi. gedeon iudicu vi
dem est acqus ysa. vii pete tibi si
gnu a dno deo tuo xiii. magr volum
ate sig' / uide r grea sapiam qrut
q e p humanas rones hamc in. sili
quoqz agiu qui ex qrut p dicam
que de cra c ec io paulus qui psu
mebat in sapia missus est ad gre
cos / petru qui in signis admodu
cos hbs elia pt talis & ro querere
signa ex ttoui rones humanas
non cognoscut mistia dei sup na
lia sed mudam tam mudi q grea
sut huis q° no cognoscut misteria d
dei carnatoe passioe rgq / Nos aut
p dicamus xm / hic dr q abeis p di
catur hui sapia ubi p° dr q apls p
dicatit sapiam so q p dicat sapiam
vero ibi q q stultum e dei / Insupra
pte in plicaone ra cu passione pmu

est ma pdicacois debita qr pdicamus
xpm hedm est occasio erroris as
supta ibi iudei quid tam e ca sa
lutis initio ibi ipis aut vocatis
dc gº nos aut q. iudei signa petunt
z greci sapiam etc Nos aut apli p
dicamus xpm crucifixum i. Corin in
Non nosmetipos pdicamus sz ihm xpm
xpm impz iudeis existente scandalu
scandalizabat eni qr eis iponebat
bat crucifixio innocentis vn zua
sebat pdicatoribz xo act. v. Ecce re
plestis ihrlm doctrina vra z vultis
sup nos inducere sanguine hominis istius
Gentibz aut existente sup stulti
ciam h. corp reputacom gentales
aut reputabat stulticia credere in
mortuu vn act. xxvi dixit festus
ad paulu insanis paule etc Ipis
aut vocatis i. pdestinatis quos eni
pdestinau hos z vocauit Ro viii
z intelligit h. glo. de vocacoe spuali
pgrum no de gnali vocatis in qua
iudeis atqz grecis ex duobz eni
pietibz gstat ecclia hos eni duos
gdidit in semetipo ephs. v. Ipsis in
h pdicamus xpm i. xo crucifixione
dei virtute z dei sapiam In ipa n
ondr dei virtus z dei sapia virtus
qr pipam diabolu supauit sapia
qr eius astucia decepit occultando
s. filium diuinitatis sub velamine humanita
tis vn gregorius dicit mor dei i. vme
humanitatis captus e ho diuinitatis et
sic captus e leuiathan hamo/ Alio
lr sic Nos pdicamus xpm i. xo fi
dem z passione ee dei virtute io pm
do qr pipam z pcta remittitur z in
vicata fuit z dei sapia i cognoscen
do qr pipam deus cognoscitur Ecclesias
ticus trbia vo/ Nos pdicamus fide
z passione xpi sz hoc est dei virtus et

sapia gº nos pdicamus sapiam Quia
qd stultu e dei/ hic ondit qd apli pre
dicat sapiam veram etc suauis tal
illud qd excedit omem sapiam z vir
tute humana e va sapia sz nos pre
dicamus illud qd excedit omem sapiam
z virtutem humana. s. passione z mor
tem filii dei gº pdicamus veram sapiam
pmo gº ostendit excellenciam sapie dvine
sº potencie i. z qd infirmu dei gº qr qd
q. z vie i crucifixione dei e virtus z sapia
quia qd stultu e dei i. qd de deo iudei
stultu sapientibz mundi ut voluntarie
crucifigit/ sapiencius e hoibz i. qm hoies
possent ee vl intelligere/ Ambros su
Dubio celestia vincunt terrena sicut
eni oculus noctue ad lumen ita in
tellectus nr ad diuina/ vn idest ac si di
ceret solum obscurum quia noctua no
pt cu vide nocte vera clara zqd
i firmu e dei sicut mori fortius est
hominibz glo. qr moriendo mortem
vicit quam ullus gygas e nasit
virtus eni xpi i infirmitate pfecta
fuit ii. Cor xii. p infirmitatem carnem
xpi victus est dyabolus qui fortior
oibus hominibz/ Non n. est ptas sr
tram que ei valeat gparari Job xli/
Videte n. vocacom vram hic ostendit per
xpm i scripis qd sapia mundi i primis
pdicatoribz repbata sit/ v pº ondit
qd p magnos z mundanos non fuit
fcta corp vocacio hº qd ponus pmo dicens
in hc mundo/ ibi sz que stulta sut mundi
ter qd totu dz atribui no hoi sz deo
i. xpo aut vos estis/ In pma pmo
excitat eos ad gsideracom sue voca
conis hº subdit mam gsideracois
ibi qr no multi v ponitur triplex xdina
i qua gstituit excellencia huius mundi sa
pia expte aie nobilitas ex pte corporis
potencia ex pte gpoita ex aia z corpe
Sapia e excellencia ad alm potencia s.
alm nobilitas ex alio pueniens/ dc

g° videte q. ita q in fmi c dei re. r hoc
in nob expiri potestis videte n vocacom
vram fres a. pquos vocati estis
qr no mlti i. nulli int pmos aplos sa
pientes / pfudi cognicoe f carne i. f hu
mana sapiam / Nam f. glo No elegit de9
rethores zphos f3 piscatores si
plices rlittus sac prsus ignaros
ul no mlti i. pauci int pmos e
dentes h° d° apls se f. glo ipe n
fuit sapiens inscripturis no mlti
potentes licet dnacoe / q sit em
ancillas suas vocare ad arte p
ii. xp. i. p dicatores i fmos mltes
no mlti nobiles gnis clari te in
signu q n. addeu i gnis clari te
vnq em e pr oim virin mal. i.
sut sup int eos qui nos vocare
vnt / Et que stulta st mdi hic
o° q pmo dictos in h° mundo uoca
ti fuerunt vbi pmo tangit voca
tiun mediatatez 2° h9 mediata
tis racion / ibi ut non gl ip a
tangit tn modi q tn magna pre
dca / pmo sapiam q stulticia f3
similitr q potecia ibi r i sima t
cio ignobilitate q nobilitate rig
bilia mundi d° g° f3 porq q stul
ta sut mundi i. in pitos mudane
sapie ignaros elegit deus dei
in imitabi gptro / q hoies ydno
te eent ut 9fudat i. erubescere
faciat / sapientes phos hic sunt
nam bella elegit de9 Judicu
v. hic victoria figurata fuit illa
victoria que fca est ppe diseos
pncipu pniciarz in 22 xxx r in
fima mundi elegit de9 i. potentes
ut 9fudat fortia i. reges r pote
tes / mirabil venator fuit xpc
qui agnos r oues elegit ut capet
lupos mt x. mitto vos sic oues
in me° lupor / Et ignobilia mundi

hic tagit etiam dnam q dignis
pmor p dicator ubi i plicat
ta pque mudi claitas elimat
Jn est em claitas hoi ex ge
nere ut nobilitas ex pspita
te ut fortua ex opione ut
fama excludat g° p° nobi
litas cu d° r ignobilia f3° pspita
cu addit r 9tepabilia tatio fama
cu subd r ea que no sut d° g°
r ignobilia mudi quo ad psipias
r 9tepabilia quo ad fortuam
q plus e elegit paupes i hoc
mudo de9 Jac ii. None deus
elegit paupes in h° mudo rt
r ea que no sut qr nich ee vi
debat quo ad fama Ro in. uo
cat ea q no st n° ea no sut i. q
alich ee vide destruet i. viic
do 9miliaret / qma p pisicatores
9miliat impios q. d. tales ele
git deus in p dicatores qui n°
clari erat scia n° potecia n° gne
n° fortuna n° fama / r hic io fe
at ut no glr tanq f. ex suo me
to alich 9cris oib caro i. aliqs
ho pctor ul iustus sic accipr ca
ro ysa xl. Omnis caro fenu i
9spectu ei9 i. i 9spcu dei ul sin
r d° omnis caro no cta ut ph
cia exp nuit ponc no glandi
d° vo non gl sapies i sapia
sua r no gl dmes i diuicys
Ex ipo aut nos estis hic ont
q totu de no atbui no hoi / f3
deo ubi ad h° ondena / pmo
ipo benficiu impensu no. f3°.
debitu gle exhibend ibi ut
q admodu scpt e i pma pmo
ipoit bnficiu / f3 dectuat ipoit
ibi q fctus est d° g° ex ipo qi ctes

elegit deus q̃ sapientes non estis ul sic
ita non dz gloriari omnis caro coram eo. Ex
ipso ipsa gloria bona quam gloriandum est. Ipso vero
vos estis in xpo ihu i. in fide xpi
ex ipso enim i. per ipsum xpm. Actum est vobis.
In ipso humanum morientem et surgentem
ipse factus est nobis a deo sapientia illu
minans ad cognitionem veritatis et iusti
cia per operationem bone operationis et sancti
ficatio ad hunc prius per mundacionem bap
tismi et redemptio ad hunc post per futuras
passiones. Hic autem mutato ordine ponit or
dine retrogrado, prius enim est redemptio
futura passionis per mundationem bapti
smo gracia bone operationis, quarto cogni
tio veritatis. Item sapientia in verbo predica
tionis. Iusticia in xpo bone operationis. Sancti
ficatio in dono totius sanctitatis. Re
demptio in peccato iure liberationis. Item
sapientia in intellectu, iusticia effectum sancti
ficatio affectum, deffectum redemptioni.
Item possunt hic melius ordinari ad iusti
nobis in sacra scriptura excepto quod videlicet
ut sit sapientia contra ignorantiam, iusticia
contra maliciam, sanctificatio contra quamquam re
demptio contra impotenciam et hec totum ideo
sic factum est ut quemadmodum scriptum
est. Qui vero gloriatur in domino glorietur, non
in homine se ipso vel alio. Qui vero in hoc
gloriatur qui gloria sapere et nosse me
enim corporis. Qui gloriatur in domino glorietur.
Hic querere super c. Ubi sapiens ubi scriba
glo. non invenit predicatores contra quem xpus
in ecce ego mitto ad vos prophetas
et sapientes et scribas etc. Hic loquitur
de sapientia mundi, ibi de divina. Item
super illud Ubi conquisitor huius seculi glo.
conquisitos est qui nature secreta rimati
tales non recepit deus inter predicatores
contra recepit dyonisium ariopagitam qui

astronomus erat. Responsio. ipso intelligendum
est committi non dimissi. Nam qui recapiun
tur. Nam terra terrosa non amplius re
manet. Item super c. Nonne stultam glo.
sapientia mundi est que impossibile iudi
cat. Que in naturis rerum non videtur quod
non est possibile. Sed naturam simpliciter est im
possibile. Responsio. quamvis simpliciter sit in
possibile possibile est tamen deo quod illi ne
gabant. Item ibidem glo. Hanc stultam
fecit deus possibile fore declarando quod
illa iudicat impossibile quod virginem
parere erat possibile quod non est impossibile.
Responsio. possibile fore declaravit sibi
non simpliciter. Item super c. xpm dei vir
tutem et dei sapientiam glo. Si filius solus
ibi intelligeretur ad illam reducetur ab
surditatem ut sapientia non sapientiam non
genuit quod sapientia idest quod eternam quod
non generat nec generatur. Responsio. quamvis idem
sic re differunt tamen modo significandi
unum filialis trahitur sapientia ad suppo
nendum pro persona quod eterna. Item super c.
non multi sapientes glo. ipse saulus inter
apostolos litterarum scientia peritus et re
rum opinione divites et ratione digni
tatis preclara conspicuus fuit quam
prius cum tarsensis fuit non romanus.
Responsio. quamvis non esset romanus, que erat
tamen romanus dignitate et libertate quam
civilitate romana secutus fuerat
pater eius. Notandum super c. Videte
vocationem etc. multiplex est dei vo
catio. Prima ad fidei cognicionem. Sic
vocavit ad sanctitatis magisterium discipulos etc.
i. pe. ii. qui de tenebris vos vocavit
in ad l. s. Secunda ad penitenciam et con
fessionem sic vocavit ad coniunctam in lex
ven. c. ix. Non veni vocare iustos
sed peccatores ad penitenciam. Tertia ad statum
conversationem sic vocavit iure filia ad
ornandum. i. thessa. iii. Non vocavit

cap. iii.

vos designi m s i s. Qrta ad religi
onis pfessione sic vocat milites vo
luntar ad reclamator ysa xli. qui
vocat iustu ab oriente ut sequeret
se/ Quinta ad placidis officiu sine
dignitate/ sic vocat xpc christu ador
dinad. mt iiij. Ambulans ihc iuxta
mare gal. vidit re. Sexta ad corp
distribucom sic vocat divites paupes
ad erogand. mt xix. hoc quod pere
gre pficiscens vocat s suos Sep
tima ad reddend rone sic dns
vocat pcuratorem ad cpotu luc x
vj vo. illu r ait illi redde rone
villicatois tue/ Octa ad etna re
muneracom sic pater vocat opariu
ad solued. mt xx. voca opaiios r
redde illis merced

Et ego cu venissem ad vos
fratres ont quod no debet
contempne simplicit pdica
com vel supta expte di mitte
tes quia simplices ad pdicandu
elegit r misit hic o. id. rone sup
ta expte pdicantes s. fui qui eis
i simplitr pdicauit vbi p o. quod
pdicat eis simplitr no in sublimi
tate/ s o. quod hec fecit no ex defectu
sapie i sapiam aut loqui tcio o.
vnde hic hac sapiam qui ex di re
uelacoe i nob at reuelat deus p
spm sem/ In pma pte qui simptr
pdicauit ont dupli/ pmo qui hui
lis fuit apud eos pdicaco sua Scda
qui huilis fuit p sua i r ego i infir
mitate r. In pma pte qui huil fuit
pdicaco sua o. simpl pmo ex mo
quo pdicat s o ex re qua pdicauit
ibi no. n. iudicaui d. q. ita sim
plices no sapientes hui mudi ele
git deus ad aplatu r r ego q sapi
ens eram fui qui no eem sapies
hic est quod d. xpc r ego cu venissem
ad vos fres venit no i sublimi
tate smonis pdicacom. s. mea
q fmando predicatores loquitur/
r hic qn ad sanam smocinalem aut
sapie q fmado s. pnones phosofi
cas r hic qn ad sadam naliem ps
disspdat dns oia labia dolosa r
linguam malilo sed potius vei
amicans vobis testiom xpi i.
testiom pphetas de xo. dat, y. hinc
omnes pphe testiom phibet oia
que di bhia in aplo r aduentu
r modus r actus aduentus valibs/
qo dns huilis qui no i sublimitate
actus suilubris qui amicans testiom
xpi pdicauit quo vtalis huiliter
salubriter/ Nond e supd noni
sublimitate smonis qui smone
ym sue papue vitadu r fugiedu
pmo smonis popa su sblimitas
ysa xxxiij pplm pdente no vide
bis i pplm alti smonis r c. Reg. j.
1 no Nolite multiplicare loqui sub
limia glantes/ Scdo curiositas/
su subtilitas q cod de enieus r pre
dicatores ma no in psuasibilibus
huane sapie vb ysa. xix q fudet
qui opabant linu plectentes r
texentes subtilia Tercio falsitas
sine duplicatas y. Cor. i. smo meus
r pdica ma no fuit i illo e r no
est xly. No duplice smone mde
tis/ Qrta obscuritas q pcph ym
ne d. in smo in apcone ois mei
sap y. Ad clarietate pate lingwe/
qui smo obscurus i vacuu no ibit/ Qn
to plixitas Job xxxij plenus em
su smonibus r sedt vtr mei coartat
me q qr ysa. x u bne abreuiatu fa

capi 19

y.

act dnt sup tram / Sexto iactan
ac vanitas talis fuit smo hely
y Job xxxiii / Audi Job eloq̄a
mea et oms smones meos obsculta
ta q ep ii Cor iii. No nosmet
ipos pdicamus s ihm xpm Sep
timo dissoluta scurilitas pb mol
lia sut smões eius sup oleu etc
ps in visu fat pane ypt hc ephe
iiii omnis smo malus no pcedat
ex ore vro s si quis bonus e ad
edificacom / Non em iudicaui hic
oc q humilis fuit sua pdicacone
exre q pdicauit v pri⁹ ex clu
dit ostentacom sb tilitatis / Scdo
exapit pdicacom simplex vitas,
i u ihm xpm dc go no em q. rue
sic fca no em iudicaui me scire
u iudicaui me nescire aliqd inter
nos mis capaces u ihm xpm hi
est suma sapia. s. lege i libro
grandi in quo scripta st omia ysa
im. sume tibi libru grandem
hic libro noscet e vita etna Jo
xvii. et hic s. xm crucifixu pmi pti
net ad gre i ipo plenitudinem
Vn. i tpe vnctus Irrupit em eum
adiutas redepcom h i. nos at p
dicamus xm crucifixu etc. Et ego in
firmitate hic oc. q m eos humilis fuit
pa sua v po oc qm apt eos fuit af
flictus / Scdo q efficax tn fuit ser
mo eius i et smo meus / Inpa tangit
tria affligencia anxietatez i me
te q notat in timore penalitate
i corpe que notat in tremore tri
bulacom in utroq q notat i infir
mitate / dc go et ego q. humil ut fuit
mt nos pdicacio mea humil et quisa
co mea tpr ego fui apud vos i
infirmitate. i. in tribulacoe de qua y.
Cor xii libet gliabor i infirmita
tibz meis i. in tribulacoibz et timore
ci qui e / Nalis horror penaz pno
timore huano de quo mt x. Noli
te time eos qui occidut corpus
et tremore in loco corpis / Et smo
meus hic oc q efficax sit smo eius
v implicant tn ymedicta aplice pdi
cacom vz simplicitas i smone q
no psua sublibus tc / efficacia
in virtute q in onsione spc utili
tas in utroq q ut fides vra tc /
dc go et smo q. fui apud vos i hu
litate et tam smo meus puatus et
pdicatio mea quis et publica fuit
s. no i psuasibilibz huane sapie
ubis. i. no psuasione huana sed
tantu dina / s fuit supple i onsione
spc / no cuiq s potius spc sti
i. in collacoe dono et i onsione
virtutis dei. i. i opacoe miaclorum
ps dabit voci sue vote utuesfrali
di dns dabit vbu evangelizantibus
virtute multa et hic io fct ut fides
vra no sit in sapia hom supra
fudata sed in iutute dei. i. ut no
attbuat hilarpe sapie q nos cre
didistis / s potenc dine / Na ut
ait ggs fides no ht merit i. hua
na ro pbet experimentu / Felix p
dicacio que ht in smoc humilitas
in ama ptatez in effectu utilitatez /
Sapiam aut loqm hic oc q aplus
pdicauit eis in simplicitate no i subli
mitate h oc q ht fecat no ex defectu
sapie v po dc q int pfcos loqur
sapiaz h o oc q no loqr sapiaz mu
nam a deo reprobata ibi sapiaz no
huius scli / tcio q potius lo dei sapiaz
mudo absconditaz ibi / s loqm
di sapiaz / Quito pbat eaz mudo
fore absconditā ibi si em cognouis
sent / dc go sapiaz aut q. ita inter

nos mis capaces simp. locut9 su
a' sed sapiaz que e desctus dei lo
qm mt pftos .i. mt auditores ca
paces heb. v. pfto2 e solid9 abz
z est argumentu cu q secta quo
ut aliam reuelat' zdr q thymo
theo/ Felix q lo. q ex pftos/ Sa
piam no huius scli hic o. quo lo.
sapiaz mudana cuis tagit xplice
q dicom/ pncipu n su zfim/ pn
cipu q pvoncs acquirit/ vsu q
mudam ea vtut ium q i fine de
struet z hc est q dc sapiaz no sup
loqm no hi9 secli q acquirit zin
mitt huamb zonibz/ Neqz sapi
pncipu hi9 secli .i. demo/ Jo.
xij pnceps secli phiscozp Jo xiij
Nuquid aliqs ex pncipibz credi
dit in eu qui destruunt .i. quozp
pncipu sapia destruet .i. p dam
sapiam sapientu/ Sz loqm sapi
dei h o. apls q lo. sapiaz diuni
do absco dita q desctbit zqmdat
m oz a sublimtte q sapia dei ab
sco dita a bet'nitate q p destina
tn an secla/ ab vilitate q i glaz
nram apuitate q no i trat in
sclarm notitia dt 3o loqm dei
sapiaz .i. xm p dicaz in quo om sa
est dei sapia/ loqm mq i mistio/
exponedo mistia vetis testamti
a dipm ptinetia/ q sapia abscon
dita e apsendo z a sapietibz hi9
scli Col .i. misteriu q abscoditu
est a secls io luc x. abscodisti h
a sapietibz z pdetibz z reuelasti
te qua sapiaz p destinauit .i. p
pauit de9 an secla .i. anteq mu
dus eet seclm em a secudo di
cm qn i capit duracio sucessiua i
cipit seclm h aut fuit an mud9
i cepit p destina. in qi i glam no

straz ul spalem s. aplozo q cap
diam9 ul gnalem s. om crede
cu qui ea cognoscam9 g x dei
sapia p dicat9 e abaplis ab sco
dit9 in misteriis ut in hostia abel
z abirahe significabat xpc por
dicat9 est in salute homis Queuz
nco pncipu hic o. ei9 puritatez
q supi9 no admisce. nec abeis
cognoscat/ Vn dc q nco q. z bne
dico absco ndita q .i. q ea nco
p ncipm hi9 scli .i. demo cogno
uit excecauit em eos malicia
cozp ul nco pncipu .i. phozp/ s9
hc doct9 plato nescivit hoc demo
stenes ignorauit ul nemo pnca
pu .i. docto2p in lege ysa xxix/ di
cit liber sciecti litas zc/ hic quer
sr c. vemi no i sublimte smonis
zc glo ut loq f zonibz vter ul
phi ab speclacoibz qfimare q fir
xv qbat rimem ex explis nalibz
zro. qfimabat q aliqn nalibz ex
emplis/ su silitudmbz sz non
argumeuf aut demostracombz//
Jte ibid glo. q duo i pseudo lau
dut q deu q vtroqz scia bona e
z adeo zrosaa bo est sz abusus
sac no e bong// Jte meth indicaui
me scire n ihm xpm zc q aliqn
p dicat eis de ptinctibz admorez
ut de mimo/ m su vh. Vo e i xpo
eaupo in telligit s glo. fidei zmorp
Jtem q indicaue z amaue ihm
xpm est de s blimoribz/ Huiusmo
similia sacre scpte dicut ea que x
gessit in huamte q magis sut in
telligiblia z sensiblia puulis/ Jte
in timo z amove q hoc e q illud dt
x. Nolite time eos qui occidunt
corp9/ Jte q9 xxxviii Just9 qi leo
q fidens abs q trore erit z

lo de morte mihi i de culpabili
s. humano et mundano qui s. nimis
sibi timet pelli sue ulceribus sive
vel timebat ne pserendo apls sibi
ilicent q suos suos// Item non i
psuasibilibus humane sapie ubis
q in Cor. 2. verbis quidem sua de
dico aut manifesta sunt. ibidem sua
demum dominis non humanis vombus
sicut dicit xviii Inupo Dimmus mo
nem et summus qui psuasit delec
mesibus humana vone ibidem et si
fuit humani sub ma vomis/ tamen
fuit diui sub ma fidei/ Item qui
destruunt quere quo sapia mun
di destruitur ibidem. in. sapia mun
di duo sunt s. cognitio et abusio/
Cognitio remanebit abusio de
struetur sicut videtur quod destruitur sciencia
et verbo in fine xiii. Sed sciencia destruetur/
Item expte est quod euacuabitur que est
ex pte aut quod non destruetur sicut psiciet/
pro destruetur sub id quod habet imperfectionis
et permanebit sub id quod habet perfectionis et
statum i perfectionis succedet perfectio/ Item
principes huius seculi cognoverunt. glo. demonum
vel pharisaeorum vel doctorum in lege qui va
lent in. exibant demonia clamantia quia
tu es filius dei/ Item locuta sunt de sa
pia dei/ Item doctores iudeorum co
gnoverunt ipm esse messiam i lege pro
missum ut dicit glo. g. eodem ibidem ad primum
demones non cognoverunt sapiam dei
in carnata secundum dnali sicut dicetur
de ad sub dd. quod phi locuti sunt de sapia
dei eterna que e eterna dei non de sapia
in carnata/ Ad secundum dd. quod doctores
iudeorum quidam cognoverunt eum esse mes
siam non tamen filium dei/ Si enim cognovi
ssent/ Supius posuit apls sapiam

quam predicavit fuisse mundo incogni
tam/ Hic probat dictam sapiam mundo
fuisse incognitam et probat hoc modo per
ronem sub. per auctoritatem ibi sicut sicut scriptum
e Ratio quam ponit e hec si demones
vel iudei cognovissent xpm quod predicamus
esse filium dei numquam ipm crucifigi procura
ssent sed procuraverunt ergo ipm non co
gnoverunt et hoc est quod dicit Si. n. q. itaque
dicamus sapiam dei quam nemo principum
huius seculi cognovit quia si eum cognovi
ssent etc./ hoc dupliciter legitur uno de no
ticia simplicis cognitionis/ Alio de
noticia approbationis/ primo non potest legi vel
de monibus vel de iudeis tam maioribus
quam minoribus/ primo modo sic si enim cogno
vissent demones s. xpm per mortem
esse glandum et hoiem per hoc esse redi
mendum numquam dominum glorie i. dominum gloria
quam dominus utitur ipse est rex glorie crucifi
xissent i. crucifigi suggessissent/ Alio
legitur de iudeis/ si enim cognovissent
minores iudeorum ipm esse dei filium
numquam dominum glorie crucifixissent i. cruci
figi procurassent dicit in. et nunc fratres
scio quod per ignoranciam fecistis sicut principes
vestri/ Alio modo legitur de noticia approba
tionis/ sic si enim cognovisset noticia
s. approbationis i. si in eum credidissent
numquam etc./ Sed sicut scriptum est hic p
bat idem quod prius per auctoritatem ysaie que potest esse lia
talis vero sapia quam predicamus e qua
preparavit deus diligentibus se sicut oculus
non vidit quam preparavit deus diligentibus se
ergo illa sapia est incognita/ primo g ex
cludit ab eis cognitionem exteriorem
talem sub intellectualem ibi nec i cor h
tertio exclusionis rone ibi que preparavit
deus dicit ergo sicut non cognoverunt suffic
scriptum est ysa. lxiiii oculus non vidit
quia non est color i. bonum deum nec

vidit vinge n' auris audit / que no
e sonus bariit in aero est audita i
Athema nec visa in chanaa nec i cor
hominis ascendit. ul' que no e res tre
na humano corde in fior ymmo pocius
eo superior. Tercio dr no ascende in cor
hominis / ymmo pocius descende / que desur
sum venit etc. Vel in cor hominis n
ascendit i. in cor carnale s solus spi
ritualis ul' in cor hominis no asce
dit quia ea cor humanum plene no cap
ca s q preparavit deus ab eterno hiis qui
diligunt illum s. ipm deum ul' dei sa
piam qua deus sibi ipa' in pmi.
po u' vii lignum em vite e hiis
qui apprehenderit ea / Nobis aut
revelavit deus / pe q ont primo de
stu sapie eius simpliciter hic ont
in illaz sapiaz huit que ex di re
uelacoe ubi po ont q deus sua sa
piam vit aptis revelavit / so q
ea absfcondo absrondit i aliis bo
na no papit / Inpra po ot p quid
eis revelavit que p spm scm so
que eis revelavit que huit spm di
no spm mundum / ibi nos aut no
spm huius mundi / Inpa po ot q spe
cis revelavit / so revelare potuit
i. spc em oia scruta / Circa adhoc
pbandu sile i mdu i ducit ibi
quis em sat hom / Curto ex illo
posito elicit i utaq dei sut dr
quo nos at q. illi no recognouunt
que ocls no vidit a / s nos aptis spi
ritualibz revelat deus ea s. que p
paravit hiis qui diligunt illum Mathei
xvi caro et sanguis no revelat tibi
s pr meus / Dan ii e deus i celo reve
lans misteria / Revelavit in q p spm
scm no p ronces mundanas res em
cognosat gustu / Cum vo aliqo mo pre
gustit celestia desiderio amoris spi
ritualis diu et p spm cognoscit oia
nota dn que deus est qui revelat ut
ab eo sapiam petamus / Sti sut
quibus revelat aci stitate divinam
spc scus e p q revelat ac rombus
humanis bz vitati dne credamus /
Spc em oia scrutatur hic ont q
spc scus revelare pt ec suaviorta
tis qui ot oia retecta et i tecta
pt quevult revelare s spe scs est
huius go pt q vult revelare et hoc e q
dr spc em q p spm scm revelavit
et potuit utiqz spc em ena aliis
oia scrutatur duplr ul formalr i oia
cognoscat ac si scrutaretur Sap vii
e em in illa spc intelligencie scus
omnes hns virtute oia pspiciens
ul effective oia scrutatur i scrutari
nos facit et pfunda dei et divina et
secreta misteria que de eterna
diva et huius Quis em sat homi h
ad pbandum q n dixit i ducit si
mile i minori diceb quis em q. c
vere oia scrutare / et hoc pz dimon
quis em homi sat que st hois i
secreta et volutates et cogitacoes i
spc hominis ipius no alius / qui est
in ipo q. d. Jere xo pravum cor ho
mis et iscrutabile et quis cognoscet
illud Ambro / manifestu e cogitatio
nes nras Angelo sar n ab dio mo
sme e ea q i q deus cogitacoes
videbat deus ee pbat dei aut h
spc hominis ul ipius ann ul ipius nec
potest Rom al ita et q dei sut i se
creta divina nemo n nullus Rom xi
O altitudo divitiarum sapie et scie di
etc n spc hois dei qui revelat ea
sicut Job xxxii Inspiracio oipo
tentis dat intelligenciam q.d. sicut
ea que sut hois non pt scire n spc
hominis ita ea q sut dni n pt scire

nisi spc dei ¶ Nos aut no spm
huius mudi h'to q' deus reuelauit
hic o' q' eis reuelauit s. q' spm
scm hic no spm mu dani Vbi p'o
o' q' ipe cu ceteris spm accep' s'o
ad quid accepit i ut sciamus que
a deo/ ttio q' p'eu sibi reuelata alys
tradidit i que z loq'm no i doctis
h'ito quib' hoc innotescit i spua
libus spualia/ d' q'o nos at q'
ita nec nouit q' sut dei nisi spc
di/ spm a' illu nos h'emus/ Nos
at no spm huius mudi accepimus
i. spm phitomcu p' q' icctauris
diuitatez ut hic d'mi sic sibil
la ul spm huius mudi i. spm cla
tois s' sapiam mudi q'lem hic
pharisei/ s' accepis spm qui ex deo
est i. spm scm q' apte e sen p'cc
dit Jo. xvj. Accepimus in q' ad hoc
ut sciamus p'eu que a deo donata st'
nobis z sic debemus sins b' gratis
agamus z ea no nobis ipis att
bua' q' qui dona accepta sibi
arrogat sins q' deu donu p'ingit
dicus q' multa hnt dei dona z nescia
entes bn h'uat in p'ia hamtate
iactant' appetedus spc scus q' mu
di spm expellit/ Vnde nos a' no
spm zc' qui a deo p'cedit/ Vnde
spm qui ex deo e p' que origo boi
innotescat/ Vn z sciamus zc' Que
z loq'm/ h'ic o' q' p' spm dei b' re
uelata alys tradidit ubi impla
at' tp'x q' dico q' in ita doctna
debet attendi. s. q' dr quo ad
materiam quo dr quo ad forma
ad q' dr quo ad fine d' g' q' s. dona
loq'm i alys p'dicat' loquimus i q'
no in doctis h'uane sapie v'bis

i. no i v'bis p'dicab' h'uana sapia
z hoc ul voce ul ornatu v'bo
q'poit' sed loq'm i doctna spc s'
s' q' docz in tius auditores ad
vtilitate ay' x Non em vos estis
qui loq'm s' spc p'ris/ Nos dico
compates i. cooptates z tuia de
tes spualia documeta spualib'
auditorib' ay' d' Nolite sparge
margaritas an porcos ecce xxij
Cu dormiete loq'ut' qui narrat
Stulto sapiam/ Mo'ndo' y e sup'
Nos aut no spm huius mudi q' spc
huius qui mali septiformis est
s' vij vicia s' multis mudanis regn
tia/ p'mus e luxurie de quo osee non
dabut cogitaciones suas reutant' ad de'm
sum q' spc fornicacois i medio
eorum iste agitabat senes i susan
na/ Scds e gule de quo apo. de di
de ore bestie z de ore pseudo p'phe
exire spc modu rana z Rana
magna gulam h't iste agitabat
iudeos ad carnes/ Tercius e aua
ricie siu angustie de quo exo. h'
narrarunt moyses zc' qui atque
ui't p'pt' angustiam spc iste agita
bat iudam ad uendendu' x'm/ Quartus
e iracudie iudic ix In misit deus
spm inter h'itatores sichen iste agi
tabat p'mum qui p'cussit frem suu
rotradit in Ro xiiij/ Quintus e i'uidie
de quo i. Ro xviij In uasit spc di
mali saul/ Aduersus dauid/ iste agi
tabat chaym aduersus abel z iudeos
sup' xpm/ Sextus est mendacii siu
supbie de quo in Ro ult ero spc me
dax in ore p'phaez ad decipiendum
achab iste agitabat luciferum aduersus
deu/ Septimus e infirmitatis siu acci
die de quo luc   dr q' mulier
h'ebat spm i firmitatis iste agitabat

filios isrl q moysen ne ueret in
tuitum gmissionis in xiij felix
qui no hz spm huius mudi/ aial
aut ho hico q dei sapiaz sua
beris aplis reuelauit hic ons
q ea apscudo abscodit v p^o dr
q homo bestia ul spualia no ca
pt redditam/ q s. carno i tellig
ibi stulticia em e illi tuo pbat
a giryb q spualis ho oia cogno
scat ibi spual aut iudicat oia
Qrto ad ide pband auctem in
du. ibi sicut sptu est quis em co
gnouit. dr go aial q ita nob spua
lib dei reuelauit a b alis ho ut
sut pseudo no papt. i. no pfte.
ceps. ea que sut spc dei ut ptu
vgis uincem mor. et re sapi. ri
elli. hic alis ho dups. glo ul alis
in uita qui irronabilr ad mo in be
stie uiuit Joel i. putruerit iume
ta in stercore suo ul alis i sensu
qui irronabilr de do senciat tamqo
mea inde ales spm no hentes Au
gustinus ho dr aial sita ul sesu
vita dr aial qui fert dissoluta la
scivia aie sue sensu dr aial qui
de deo inporta corpora fantasiam
ul legis lram ul rconem phiam
iudicat/ Stulticia em e illi h reed
det cum qr aialis spualia no in
telligit exo dups. de situ bug e expe
te astutus/ qz dina sapiunt ei stulti
cia/ alis expte in tellectus quia no
apphendit n p sensibilium expi
encia i tno pt i tellige dr go stul
ticia q. ita aialis no pcipit ea q
sut spc di qp3 stulticia e n. illi
s reputacoe sua z sensum huma
ni est i. excecatio pctoris sapia z
no pt intellige spualia sic n^c sensu
carnalis apphendit intelligibilia/

quia spualr exaiatr h dups ex
ponit vnom h qr verbu accipi
in psonali/ alio mo h q accipi
passive/ p^o mo sic qz spualr ex
aiatr i. spualr fit examinacio spi
ritualiu/ h^o mo sic qz spualr ex
aiatr i. pbatr eius qualitas qu vir
no recapit stultus uba pdenacie
ea dupcis que usantr in corde suo/
Spual. a iudicat hic pbat quod
spualis ho oia cognoscat z p^o q a
cognoscat z iudicat sufficient.
h^o qz irrephesibilr i. z ipse anemie
iudicatr/ dr go spual qi ita aial
no papt. zc/ Spualis aut oia indi
canda iudicat i. discernit z i tellig
no oia ut ait Aug9 q ptinz dina
scia h que ad uita z iusticia suf
ficiunt/ dr aut ho aial dups. uel
vita q s. spm dei uiuem hens h
spm uiuit ul sensu qui h s. de do
ne h ymagi. corpm ul legis litt
ul huana phiam sapit/ z ipse ane
mine i. a nullo hoie carnali iudi
catr i. intelligr an bn ul male iudi
cet ul no iudicatr. i. no repsen
ditr sicut scbit ysa xl.
Sicut scriptu est hic ad pband m^m
q dixit auctem iudicat nemo o^t
dno p^o q aiales no pnt i tellige
sta adeo h^o q pn^t faciedа abeo
ibi aut quis instruxit dr go sic
q. ita aialis ho no pt intelligere
que sut dei sicut scriptu e ysa
xl. z hec sile/ z ro xi quis au
diuit spm dni zc. quis n. al
ho cognouit sensu dni deia fus
q s. hic sciat que sapia mudi stul
ta iudicat aut quis instruxit
eu de faciendis s. qualr ea faceret
expositus e liatr talis ro qui no hz

sensu dm non intelligit ea q sut
dei aial homo hz sensu go no
intelligit ea que st dei ee i. sapi
enciaz dei pte detez oia q si de
stigunt / Nos aut q. z si sensum
dm intellige no possut / nc m·m
ge nos sensu xi hemy eciam fide
teneret / q xi st sicut discipulus
bn e doctus dr here sensu magri
sui dn ei cib loquebat x i. Cor
ult an experimentu queritis ems
qui in me loquit xe / Hic que sr
illud sin. cognouisset glo demo
nes q luc. iiii. exibat demonia
re go cognouerunt ipm ee filium
dei xpm g glo illud dixit ut
ex suspicione no ex certitudine / Jte
sup e. dom glc glo tal fuit illa
susceptio que deu faceret homi z
homie deu q nlla facto e i deo
ro. supplendum e ee i. faceret deu
homiem ee factione s. humane nature
no dime ips sic. ho fit albus dext
aliqu factoe q e in alio trasmu
tate locu no q est i ipo / Jte sr e.
nec auris audiuit glo bisu corporis
ul auditu no pt cognosci q cog
sat fide fides aut ex auditu Ro.
x fides ex auditu ex parte e ex
racionalit z ex parte tamen ex parte
tali lo. a de cognitae inmediata
ta no mediata / Jte sup e. spt oia
scrutat z pfunda dei glo i. scrutari
facit q p⁹ xxxv. qui p scrutator
e maiestatis opprimet a glo xpo i.
lo. de scrutati te meritate hic demo
desti / Jte sr e. quis n. scit hom
re glo maifestu e cogitacones
mne anglo sciri nisi ab aio suo q
Aug⁹ sup gen xii. ad litteram mani
festu est cogitaces homi a demo

nibz eminatiis xpo hoc fit no
q sciant z qz quedam coniecturis
Jte ita q di sut neo cognot n spc
dei q no go pr aut filius xpo. dic
cio exclusiua addita uni psone
no excludit alia ab ad tribuens
eternalibz sed a ptlibz / Jte sr e.
nos aut no spm hum⁹ mu di acce
pim⁹ glo i. phitomeu q psibilla
locut⁹ e q sibilla i carminis
de misterio mlta p dixit ueni
ap tu no sc. ea di deu e demones
latuit xpo psona coblatiut z
stm ex scripturis nosse potuit uel
reuelatoibz bonoz angloz / Jte
sup e. sed spm qui ex deo e glo spc
stus dr pris z filii z spc m. q no
bnc dr filius go m spc m xpo
no e sile qz filius expressius dr. uela
tom origis passiue q spc bn pt.
uidetur filius a nobis gnari z p spc
no sic uidetur spc stus a nobis procede /
Jte e spualibz oia iudicat q d. Aug⁹
i in libo de ua religioe q de lege ete
na multa aie iudicare pmissu e glo.
solent dicere qui iudicat omnia s. iudi
canda no n iudicat oia que ptinent
ad sciam diuinam z que ad salutis
humanam //

Et ego fres fres no potui
supius po. c. ro. q simplicitate
p dicacois ei⁹ q tepne da
no erat / p° ex parte dei mittentis h g
ex parte sui p dicantis hic tao d e. i.
ex parte auditor⁹ s. ex parte ipo z app
corp i capacitate z p mo cor carna
les tut fuisse z adhuc fore d. h. co
rum carnale sensu qi errone / ut
dicit ibi q igr e apollo tao a d de
pone d. h huj errore z p manedi i
fide hortat z im dicat ibi nescatis qz

templu dei estis nos in prima pte
excusando se de simplici predicacio
ne sue p° o' q tunc erant carnales
Sedo q et adhuc sunt tales ibi
et adhuc n. carnales estis i prima
primo o' q ppter eorum carnalitatem
simpliciter eis predicare oportet ho q h'
diliget fecit i tamq pueril in xpo
tercio q ita facere necesse fuit i no dum
enim potestatis d' g° et ego q. ita
sensu v' hemus et tam ego fuebo
vaqz possem q nunc est no po
tui ipotencia expiencie i. no de
bui ecc. xxxvi. ubi no e auditus
no effundas sermonem nos loq qui spu
alibz et sicut saleo loq spualibus
s. spualia sed qi carnalibz i. gros
sa et hystoriam sic. de incarnacione
et passione x' et h' diliget fecit qz
dedi nos lac potu ad facile i car
pandu i. doctrina mundi dulcem
et facilem et bn nutrientem no escam
i. doctrina altiore et difficiliorem
ad masticandum q perfectorum e heb.
v. solidus cibus et hoc tamq puerulis
in xpo i. in x' cognicione i. ecclesia n.
sci sumus puuli i medio uri tamq
si nutrix foueat filios suos / Est
g° suavi talis dimanus h' suiz
capacitate predicandum e h' puuli
carnales no sunt capaces doctrine
spualis sapie dei g° no e predican
da/ io d' apo 9 b' sensu v' heamus
cu grossiora et faciliora h' capacita
tem vram nos predicamus / Nondum enim
poteratis hic o' q ita doce necesse fuit
ubi p° tangit ruditatem status ptita
h° pncs i h' n' du qdz potestis g'
enim no du n. q. et mito fecit non
dum n. q nondum nobis eratis potea
tis capere escam i. altiore doct

nam ut spuales Jo xvi. adhuc multa h'o
nos dicere h' no potestis portare mo
h' n' nunc quidz potestis q i eade
dispone pmanetis / b' n luce xviii
cu p dixisset dns discipulis passio
ne sua d' q ipi nichil horum i tell
xerunt / adhuc enim carnales //
hic o' q adhuc carnales sunt ubi
primo ppomit q carnales sunt
h° pbat ppositu eo q in vice con
tendunt ibi cu enim sicut inter vos
tacio o' de q° gtendunt i cu enim qs
d' d' g° adhuc enim q. no du po
tuit sed n' nunc potestis adhuc
enim carnales estis vita et sensu
id aut e carnal et anal h' carnal
dr acme aialis ab aia h' glo / Cu
enim sit int nos zelus hic pbat.
eorum carnalem aum ubi implicatur
in eorum mala s. in vidia in corde cu
dr zelus Jurgia in ore cu addit
et gtencio / Turbia in sensu cu sb
dit nonne carnales de estis p gres
su i et h' hoiem duo vlia scamt
ex duobz primus primo illa in gtt
se hent d' g° cu n. q. ita et bez
cu n. int nos e zelus in corde s.
in vidia de baptistis et gtencio in
vbis s. de preminencia baptistarum no
ne carnales estis carnali sensu
do / eo q aliq ab hoie ee putat et
h' hoiem ambulatis i. ipcius ppria
tis assidue de fiacdo sicut ho tam
nunc defiat q vetus ho corripit de
die in die q° Ja in vbi zelus gtten
cio ibi i gstancia et oe opus malum
et pravum / Cu n. quis d' hic o' de
quo gtendunt ubi p° tamt gtencis
mam h° redarguit gtencu i sipius
i nonne hoies estis / d' g° cu n.
qs vrm dicat ego quidz su pauli
filius s. q ab eo baptizatus ego aut

su apollo sibi filius qui fuit aplus
corinthiorum nonne homines estis i.
carnales sperantes in hominibus non
i solo deo contra i. Ier. xvij maledictus
dictus homo qui confidit in homine sic enim
qui sperant in deo dicuntur dii ps Ego
dixi dii estis ita quod sperant in homi
nibus dicendi sunt homines / Ergo i. est
appollo hic e sa ps capli p° enim
corinthiorum carnales excepbat hic sensum corpus
tamquam erroneum de re dirguit quod
s. doctores eccie templa non sunt auc
tores gratie ut videbantur opinari
sed solum ministri et hoc ostendit primo expe
sim taliorum qui fuit s° exce° sui qui
certis maior erat spali i sed gratia
dei que data e in i principe primo ostendit
quod doctores templi non sunt actores
gratie sed ministri s° ostendit quod nullam habent po
testatem gratie conferendi ibi ego pla
tavi tercio quod nichilominus differenter re
munerabuntur per mensuram laboris sui i
unusquisque at quia niamalem ipsa p° quod
quod possunt doctores eccie templa Ro
undet quod solum sunt ministri dei i minist
eius cum tercio quod diversa habent officia
ministri ibi et unicuique sicut deus de
S° quod quod tam quod dicit i habens gloriam quod
is e appollo quod minor e quid pau
lus qui maior e minister eius tamen ac
didistis s. vos non actores gratie sicut
vos ipsa hoi / vos at sunt dotes nom
binum ministri dei nur dicit nobis e
s° sua vero talis principali dant
non ministro dr ac tibi domi sed pau
lus talis non sunt qui dat gratiam sacra
lem sed ministri dei dumtaxat g° eis
non est attribuendum domi bapti sed
deo sibi nec domi alanus gratie tam

tamquam quod ita ministri sunt nec ministrant uno
et eodem modo sed ministrant sicut deus de
dit unicuique i. sicut deus divisit si
ngulis officia ephesios iiij dedit i ecclesia
quosdam quidem apostolos etc. // Nondum
super° minister eius quod sic dr ecc. x.
secundum iudicem populi sic et minister eius et deus
ut sapiens mundus honestus fidel
patiens et modestus ro uult ministrum
sum has. Dicit. hic q dicens / optz n.
quod minister dei sit p° intelligens et
discretus i gubernacione non enim cognoscit
nat sapiens et stultus proverbia xiiij. ac
ceptus est regis minister intelligens
i. inter leges quod placeat deo / secundo
purus et mundus i affectione / Non enim
deus i mundis manibus timendo /
vase tali fruitur / ps Ambulans i via
i maculata hic mihi ministrabat i. Ro
de samuele tercio potens et strenuus
in operacione negligens enim et pigri
fruimus non libenter quoniam dicitur i. thi. iiij.
tu vero vigila in omnibus etc. exemplum
in martha x. Quarto compositus et ho
nestus i conversacione Non enim deus prin
cipem suum habere fruit datum aliis
malum exemplum in cor°. vj. neminem da
tes ullam offensionem ut non vituperetur
ministerium nostrum exemplis i fruimus salo
mis in Ro x a. Quinto fidelis et p
mundus in dispensacione non enim placet
furtum et dissipatores fruimus Jo pau
lus i. thi i. gratias ago deo meo qui
fidem me existimavit ponens in
ministerio exemplum in Joseph Genesis xx
xix. Sexto mitis et paciens i ad
versis Non enim placet sermam cum mur
murare et rebellare in Corinthiis in i moribus
exibeamus nos sic ministros dei i mul
ta paciencia exemplum / hemus i anglo dum

p. 7

re ecc(les)ie / apo. ii. f. Sedo sobrius et
modestus in p(ro)p(ri)is no(n) enim placent
gulosi et ebriosi s(er)ui Jo(hannes) decimo xiiii
de paulo et barnaba ministrantibus
aut illis s. discipulis et ieiunantibus
d(i)x(it) s(piritus) s(anctus) congregate m(ihi) et c(etera) ex(odi)i in pec
dec vi. No(n) e(st) bonu(m) nos relinque(re)
v(er)bu(m) dei et ministrare mensis // Ego pla
tam appollo rigauit h(ic) o(stendi)t q(uod) docto
res et prelati ecc(les)ie no(n) sunt actores
gr(ati)e s(ed) minist(ri) hic o(stendi)t q(uod) nullam h(abe)nt
p(otes)tatem gr(ati)am conferendi v(e)l p(ro)p(ri)o q(uod)
in h(om)i(n)em c(on)u(er)sione op(er)at(ur) h(oc) e(st) q(uod) deus
h(oc) concludit q(uod) n(ec) h(oc) op(er)at(ur) in ti(bi) a.
c(ontr)a Jta q(uo)d q(ui) plantat e(st) aliq(uid) q(uod) e(st) que
b(e)n op(er)at(ur) v(er)um sicut alii q(ui) plan
tat aut d(icitu)r g(lossa) ego plantaui q. ita
v(er)um quis(que) ministrit sicut deus ded(it)
v(er)u(m) cuiq(ue) q(uod) p(atet) ego m. plantam per
p(re)dicacionem s. ad fide(m) conu(er)tendo Jsa(ie)
v. Ego plantaui te vinea electam
appollo rigauit in a(qua) baptizando
ecc(lesiastici) xxiiii. dixi rigabo ortu(m) pla
tacionu(m) mea(rum) deus aut(em) in(cremen)t(um) nobis
incrementum dedit gr(ati)am m(ultiplic)ans fu(n)
dendo Jo(hannes) gen(esis) xxviii crescite et m(ultiplica)
at deus q(ui) d(at) n(ul)le amplius p(otes)t exhibe(re)
cl(aud)at talib(us) v(er)o fructus ag(ri) no(n) est
attribuendus agricole s(ed) in incrementu(m)
danti s(ed) paulus et appollo s(un)t ut ag(ri)
cole deus aut(em) dat incrementum g(rati)o
deo h(om)i(n)i no(n) attribuendus est fructus
gr(ati)e // Jtaq(ue) neq(ue) qui plantat h(ic) co(n)
cludit q(uod) h(oc) n(ec) q(ui) op(er)at(ur) m(aior) v(e)l p(ro)p(ri)a
h(abe)nt o(pe)r(atio)n(e)m ab h(oc) excludit / s(ed) ca
deo t(ri)buit ibi s(ed) qui incrementu(m) d(at)
g(ratia)m neq(ue) q(ui) s. solus deus incrementum
dat neq(ue) qui plantat p(re)dicando ut
paulus neq(ue) qui rigat baptizando
ut appollo e(st) aliq(ui)d i. aliquis v(ir)tu
tis in fundendo co(n)se(ru)e gr(ati)am s(ed) qui i(n)

crementum dat gr(ati)a(m) in(tr)insecus crea
do e(st) aliq(uid) s. deus s(ed) ip(s)e solus deus ag(ri)
cola d(icitu)r Jo(hannes) xv. p(ate)r meus agricola e(st)
ap(osto)li no(n) op(er)arii d(icitu)r g(lossa) frustra op(er)a
rius o(mn)ia molliret. extrinsecus insi
creator intrinsecus latent op(er)at(ur)
do(mi)n(u)s incrementu(m) est gr(ati)a in corpo
re h(abe)nt laplicauit se(m)en in eo et augebit
incrementum frugum iusticie v(est)re q(ui)
plantat aut(em) et qui rigat h(ic) o(stendi)t q(uod)
o(stendi)t q(uod) eq(ualiter) b(e)n op(er)at(ur) v(er)um sicut alii
dicentes qui plantat aut(em) p(re)dicando s(icut)
paulus et qui rigat s. baptizando
s. appollo v(nu)m sunt i. in differentes
in op(er)ando q(uia) extrinsecus tantum
op(er)ant(ur) q(uod) n(ec) alt(er) sit maior altero / d(icitu)r g(lossa)
v(nu)m sunt sic(ut) g(rati)e n(on) sit misterium vel /
ita deus eq(ua)lit(er) op(er)at(ur) p(ro) diuersi
tate ministrorum // Mo(r)aliter e(st) h(ic) of
ficiu(m) plat(orum) sicut agricole et(c). Arbitra
cum, p(rim)o euellendi vicia extirpa(n)
do Jer(emie) i. euellas et destruas / Sedo
plantando v(ir)tutes inferendo ysa(ie)
plantes celu(m) et plantes t(er)ram t(er)cio
fac(ien)di t(er)rena ab eis euacuando
Job xxxix. s. t(er)ram no(n) gl(ori)a fodit /
Quarto stercora mittendi p(e)cc(at)a defle(n)
et sua eis ondendo luc(e) dimit
te ea et h(oc) anno usq(ue) du(m) fodia(m) c(ir)ca
ea ~~et minute~~ meam stercora et(c). Q(ui)n
to rigandi conpaciendo flendo et ora(n)
do Job xxx / Flebam quoda(m) / Sexto
putandi corrigendo et emendando
cum in t(em)p(o)re putacionis aduenit Sep
timo custodiendo diligentem cura(m) ad
h(ab)endo Can(ticorum) ult(imo) posuerunt me cu
stodem et vineis vinea mea no(n) cu
stodiui et(c). Octa(uo) fructus colligendi
frequent(er) visitando et querendo luc(e)
venit querens fructum et(c). // V(er)um quis(que)
aut(em) p(ro)p(ri)am h(ic) o(stendi)t q(uod) plat(i) no(n) h(abe)nt p(otes)tatem
gr(ati)am conferendi s(ed) v(nu)m sunt in op(er)ando

exant hic o. qmchilo9 differentre
mnabunt qmcsura labors sui v p.
po. q p mcsura labors sut remu
nerandi h. q mito qe sut q adiu
tores di d dei em sumy adiuto
res/ tao in quo qe i effu dup.
i dei agricultura estis d. g. vnus
quisq q. itat opa do z dando no
differut sed ty in labore z mer
cede vnsqsq aut ppria mcede sz
accipiet h sui labore i. h mesu
ram labors sui quo laborui opan
do extingetq p9 labores manu
tuarz mandicabis cy. xx/ voca
operarios z redde illis mcede sn
f. g. vnsqsq gnalr sine exce ptoe
ppam mercede sine 9fusioe spa
lit accipiet neruat sine defrauda
toe h labore sui pporcoali sine
diminucoe di. n. z q. bn dispi mer
cede di. n. adiutores sumy i llo
lendo f. vinea dny no ppt suam
digcaam sed ppt mram vtilitez
zhs. hic pz qe dei agricultura estis i
amore vitiorz Jo. xv ome zpal
mite in me no fereterz fctu pga
bit eu zc. dei edificacio estis i
ponc ututem cy. vy. erm audit
verba mea zfu. ea silis e viro sa
pienti qui edificat dorn sui sup
pe./ hec duo ad solu deu ptinz
ul agricultu ptinz ad vita actiu
edifi. ad 9templacioez/ Scdm grats
q data e m hic o. q doctores eplq
lini etia no sut actores pmist
qrte ty exemplo sui spalr vbi
pmo o. se fudamet9 fidei ppsu
isse eos ad fide 9uertendo/ s. mons
tiue q sup edificet sr fudamet9
opando ibi vnsq quisqs at videat
ttio credidit vrone tiue di q f.
fiet opum manifestatio ibi sig...

aut sup edificat Certo o. q mo z
qn qe pugne i iudicio i. dies em
do. declarabit d. g. h gram q.
ita nos estis di edificacio m qua
ego h gram aplatq que data est
m adeo h. i. pp accepimq grtz z
aplatu ut sapiens i. discretoe vtes
architectq i. pnceps edificy spua
lis/ ps 9stitues eos pnapes zc.
fudamet9 aplorz eps. apox
xi/ fudamet9 p9 iaspis qui suo
nitore fide designat alig aut edi
ficat sr hoc fudamet9 f. bo. opa
i. pe. y sup edificamn domos spi
rituales zc. vna qmedat aplus
z sitas nite qe h gram dei z cla
ritas i telligcie qe ut sapiens
archi. e stabilitas doctrine quia
fudamet9 posui z vtilitas effi
cacie qe alig sup edificat./ vnsq
quisqs aut videat hic monz cane
q sup edificet vbi p. hortat
ad cautela sup edificandi h. ant
q cura. de stabili. debiti fudam
ti ibi fudamet9 em aliud d. g.
vnsq qsqz q. alig sr edificat vnsq qsqz
aut videat i. attedat quo i. cuq
modi opa sr edificat an sez more
stulti an more sapients cy. vy. vnsq
quisqz gnalr attedat diligeter
quid sr edifig vtilr/ na i via dei
alig sic i bat fudamet9 em q.
de sup edificacoe ty videndu e
fudamet9 n. a. neo pone pt ad
q ty mene pseudo pt id q. po
sit./ e ame f. qui e xo ihc i. fides
xpi p dilcoem opans y sa xx
vny. Ecce mitto in fudamet9 syon
lapide angulare i. xpm i spualim
edificacoe fudamet9 supmu e qe
h aug. fudamet9 e i. adq tedit

pᵃ   cxc

podꝰ edificiꝫ / Est aut pondꝰ q
dam inclinans deorsu .s. corpale
q dam sursu inclinans .s. spuale
ecce ergo fundamentu necesse qr aliud
no pt poni solidu qr positu / Ama
gro p gra salutiferam qr fides
ihu xpi oia qne dat fundame
tu tale et necessitas et soliditas et uti
litas / Si quis aut sr edificat
hic o. qr debet attendi q sr edi
ficet preciosa .s. an ruinosa qr opa
manifestabunt / Ubi p ᵃ intelligit opa p
ciosa / Scdo q addit opa vana / ubi
ligna feni etc o. utraq i fine
manifestanda ubi unusquisq opꝰ
manifestu / dc go siquis aut q
adeo a' videat quisq quid sr edi
ficet qr unusquisq opꝰ q le sit
manifestabit qr p; siquis at uno
mo de vita alio mo de doctrina / de
vita b. siquis aut sr edificat s
fundamentu hac fidei catholice au
ru argentu lapides preciosos .i. opa
pfectionis auro in contemplatione et amo
re di argentu de dilectione proximi
lapides preciosos .i. opa actie boni etc
hug ul si sr edificat ligni feni et
stipulam .i. pcta venialia ul ope
in pfectionis que tn no destruunt funda
mentu / Un no dr s qs sr iu es
plubum s ligni .i. venialia maio
ra feni .i. mediocria stipulam .i.
minora Un s hug p lignum int.
affectus q gnitois qui magis adheret
p feni affectus possessionis qui mg
adheret p feni affectus stipulaz affectus
familiaritatis qui minime durat
hic edificat sr .i. iuxta sicut ipe
qui firmat terraz sr aquas .i. iuxta siqs
mg hic ul illa sr edificauit unus

cuiusq opꝰ q le sit m... .s. i fine
et simo mo qr s dnꝰ illuiabit ab
scondita tenebraꝝ Infra in
s° mo de doctrina legi sic siqs at
sr edificat sr fundamentu gt aur
et lapides .i. doctrina sana ut in
telligat in auro virtutes i ellctus
in argento nitatis eloquiu i lapi
de precioso exemplu virtutis et sic
tingi actus cordis oris et opis
ul si sup edificat ligna feni sti
pulam .i. doctrina vana et friuolaz
ut intelligit in ligno falsitas ig
uniut tam in feno sr fatuitas in
stipula curiositas s hug unius cuiu
s opꝰ q sr edificauit manifestu e
in fine ul lignu ptinet ad avaritia
diuiciaꝝ de quo ligno nu xv.
lapidatus e colligens ligna i sab
bato feni ad amore delicaꝝ
ysa. xl. omnis caro feni stipla
ad amore honoꝝ exo v. de filiis
isrl vadite ipi colligat stiplam
+ hic que sr e. no potui uobis loqi
qi spualibus glo. e. ad predicat car
nalibus et spualibus q b. in sapiaz
loqui inter pfectos s° glo i elligit
de necessaris ad uitam / hec sup. tanq
puulis in xpo glo inᵛ cognicione
concrta puritas ad equalitatem ptī
net cognicio ad equalitatem s° qn
titas virtutis qualitas e / hec sr
illud lac potu dedi uobis no est
necesse ut aliqua secreta taceant
puulis dicenda pfectis q no possut
oia capere puuli que capiunt pfci
Ros hoc intelligendu puto solu
de necessaris ad salutem / hec sup .i.
adhuc carnales estis glo carna
les uti sunt qui carnales estis q car
carnis zala cenaculi differunt Ros

auro raia put hec accipi idem est
s. sensualitas / s; auro noiat car
exepte marie / aia uo exepte for
me / Itē sup̄ c. Cu em qs d. ego
sum pauli glo no e hoc petm
mi agetilitate gra mais est
petm est erratc i oibus qua
in aliquo Ro no e mi petm
in quo qr utris e in fideligs sed
in spe mis est / Itē sup̄ c. ministri
eius aug cre didistis glo nc maius
pmc liores dic in bapto q per
mi bonos / q pmclig ministrum sit
melior acto minist° uo nl pmus
e ministrum acatu s phm lib° ethi
Ro pmclig ministrum sit melior
acto ministrum s no acto quecc
soli agetes ministrum / Itē sup̄ c. qui
plātat et q rigat unu st glo sic
quem nc ita minister vone gra alius
spei e ministru platand / alius ri
gandi Ro glo intelligit de voc
ministerii gnali no spali q. s. exteri
opant ambo s; tam differunt /
Itē unusquisqz merc de accipiet
p labore suu q merces mensurat
ferm ecnaiaz caritates no qt° s; labo
rem Ro aplis lo. de merc de ac
cidentali no ecnaiali / Itē dei
adiutores sumus q pt bonorum
mai no eges Ro dei adiuto
res sumus exepte opis opati no
opis opantes / Itē sup̄ c. qd est ihc
xpc glo i. fides ihu xi qt c edifi
cii spuale manebit fides no ma
nebit glo no e fundam c edificii
spualis gnalr s; i statu vie spali
Itē ubidi fides q. p dilectionem opa
in fudamto ponit neminem pue

sumit q q° forta semel hita no pt
amitti Ro glo in telligendu e quic
tum s. q dum fides manet no di
uisum / Itē si r c. ligna fenu stupla;
glo hec ta no de malis opibus
accipienda st q statim d. q sūt in
moderate cupiditatis vero seclam
Ro hec ta supponit p de malibz
no ymortalibz que dum mala opa
stupla / Itē ca stupla sit grossior feno
vide q p stuplam intelligatr grossi
ora venalia q p fenu Ro no seqt
qr fenu est humore aliq pque te
natis i forcis est q stupla Ro p sti
pula signat venalia minime adhu
ac dies em dm declarabit Ewius
d. q tunc debet q si r edificet qr
fiet opm manifestaco / hic o. quo
fiet et qn qr pigne et indicabit ubi
p° dicat q dd9 in igne iudicabit /
Scdo q p igne opa singlorum exa
minabit ibi et unius cuiusqz opq tcio qr
opa ipsca statt ve[?]nabit ibi si cuius
opus mausit q qrto q opa ipsca
p igne purgabit i si c9 opus arse
rit d. ergo dies em qr ita unius cuius
qz opq manifestum erit et tuc dies
m dm etc hoc lcz tp. Unomo de
dic iudicij gnalis s°m de dic indi
cii pticularis tcio mo de dic pntis
tribulacionis / p°mo sic dies em dm
i. dies iudicij gnalis nc em est
dies hois p sua volutate agentis
s; tuc erit dies dm p sua equitate
iudicantis ps cu accepo tpe ego iusti
cias iudicabo declarabit opq cuius
libet quale sit qr i igne pcedet fa
ac iudicis reuelabit dies dm ps
ignis a'an ipm pcedet terribilis di
es et vone iudicis dnantes / Un d.
dies dm et vone opis cuiuscqz bn

addit: declarabit. ratione ignis
conflagrantis quia in igne revelabitur
et uniuscuiusque opus quale sit utrum
firmum vel salubile ignis scilicet futuri iudi
cii probabit id est examinabit / in igne
enim probatur aurum etc. [illegible] felix qui
poterit dicere igne me examinasti et
non est inventa in me iniquitas si enim
fuit opus firmum et perfectum ignis non
nocebit si imperfectum ignis cremabit
ipsum et sic purgabit / Sicuti opus
manserit hic ostenditur quod opera perfecta statim
remunerabit dicens si cuius opus man
serit inconsumptum id est ab igne ut opus
firmum ex caritate que numquam excidit [illegible]
[illegible] opus manserit quod superedificavit super fun
damentum fidei mercedem accipiet quia
mox de opere suo premium [illegible] in
veniet felix opus quod est formatum
forti caritate fundamentum id est fide
premeditatum sine fine [illegible] Nemo
est qui reliquit domum aut fratres aut
sorores qui non accipiet centies tantum //
Sicuti opus arserit hic ostenditur quod opera
imperfecta purgabit [illegible] implicantem
tria in perfectione operis cum dicit sicuti opus
arserit sequens dilatio mercedis cum
addit detrimentum patietur digna
punitio operantis cum subdit ipse
autem salvus dicit [illegible] sicuti opus arse
rit id est cremabile ab illo igne fuerit
ut opus imperfectionis etc. [illegible] omne
opus corruptibile in fine deficiet
detrimentum patietur in mora glorie quia non
ita cito glorificabitur vel et detrimen
tum id est supplicium alicuius pene ipse autem
edificans salvus erit quia [illegible] detri
mentum patiatur tamen salvabitur quia fu
damentum quod stat firmum scilicet fidem per di
lectionem operantem / salvus mihi erit [illegible]
tamen quasi per ignem quia ab illo affliget tam
quam cremabiles [illegible] Nunc

xiiij. Omne quod potest sustinere per flammas
igne purgabitur / Augustinus quia dicitur salvus
erit contempnitur ille ignis gravior
tamen erit ille ignis quam quicquid homo pati
potest in hac vita / Secundo modo legitur de
die ~~hic dies domini~~ mortis hic dies
domini id est dies mortis uniuscuiusque quia in qua
deficiat dies hominis declarabit opus
cuiuslibet quale sit / quia in igne id est in pur
gatorio revelabitur / Job xxviij argen
tum locus est in quo conflatur [illegible] enim erit
quasi ignis conflans et emundans ar
gentum et purgabit filios levi et
uniuscuiusque quale sit opus solidum scilicet
aut salubile modo dicto vel inlicitum
cremabile ignis scilicet purgatorii
scilicet purgabit etc. quo si cuius opus
manserit id est inconsumptum a purgatorio igne
opus id est quod superedificavit mercedem
accipiet statim quia statim evolabit quia
nichil habet purgandum si cuius opus
arserit id est cremabile fuit ab igne
purgatorio detrimentum patietur et moram
glorie et alicuius pene quia et tardius glo
rificabitur et in purgatorio cruciabitur ipse autem
salvus erit tamen sic quasi per ignem purgato
rium per quem transibit / Tercio modo legitur
sic dies domini id est dies presentis tribulacio
nis in qua fiat deo quod vult et non hominis
voluntate declarabit opus cuiuslibet
quale sit / quia per ignem id est presentis tribula
tionis ardore revelabitur opus est in
pace vel in pace revelatur in tribu
latione / et uniuscuiusque opus quale ignis
id est ardor presentis tribulationis pur
gabit etc. Ecclesiastici xxvij. Vasa figuli pro
bat fornax / Augustinus sicut aurum est in for
nace [illegible] si paleam [illegible] in
fornace [illegible] / Sicuti opus ma
serit inconsumptum ab igne tribulationis Ita
superedificavit super fundamentum fidei

Nota Sic opera Job Tobie opus id est quod superedi.

ipe incēdem accipiet p illo opē
sicut opꝰ arsit i. ardore pn
tis tribulacōis ꝗ supptu fuit, dē
metu pane ut maiorꝭ glē uel
aliꝗus pene ipe aut salꝰ erit
in fine / Et tn̄ quasi p igne i. par
dore pnꝭ tribulacōis pꝭ tn̄sim
mꝰ p igne ⁊ aquā ⁊ duxisti nos
i refrigeriū / Nescitꝭ ꝗ teplū dei
estis. Erunt cor carnale ſp̄m
taꝗ errone‿m ireduct. hic sensū
carnalē ⁊ errone‿m depone mo
net eos ei dicat v pmo eos in
du‿r ne spuale edificiū in se dest
ant ſ°. o‿r quo no destruent s.
si errore deponet ibi neo nos se
dicat tāo ut possit depone morꝫ
ut in hoībꝫ amplius spē no ponat
ibi itaꝗ nemo glē in hoībꝫ. In
pª pte s°. o‿r ꝗ ipi sūt teplum
sci spē / s°. ꝗ tale teplū non dꝫ
violari ibi Si quis aut teplū
dī / tāo pbat hoc p s‿citate ipius
tepli i templū enī dei sc̄m est /
In pma pmo ꝓpōit ꝗ sūt dei
teplū s° pbat hᷓ p inhitantē
dm̄ ibi ⁊ spē dei dicat gⁿ nescitꝭ
ꝗ ⁊ debetꝭ tamē quid sup edifi
catꝭ em ꝗ teplū dei estis ꝗ de
betꝭ ēē templū dei nescitꝭ em
ꝗ teplū dī estis In fra vi. an
nescitꝭ ꝗ mebra ura teplū sūt
spē sci leu xvi. pona thabnaclm
in medio ur. s. in corde ⁊ quia
sūt spē dei hītat in nob ut in
teplo pꝭ dn̄s in teplo sc̄o suo ⁊c.
Si quis aut teplū dī hic o‿r ꝗ
tale teplū dei nō dꝫ violari, vbi
pmo implicat violenciā / depāvi.
s°. pena in raplū ibi disp deꝰ dꝫ
ꝗ° sicꝰ bat teplū dī violauit ul in
se ul in alijs sic pseudo qui fu
dament / huiꝰ tepli n̄itunt sb uer
tē disppdet illū deus. i. i corpe ⁊
i aīa pdet / sicꝰ sacrilegū / hᷓ est ꝗ
solliatatores monialium uł s‿tuꝝ
virgīum / de quibꝫ pt intelligi i. pꝭ
polluerunt teplū scm̄ tuū ⁊ in cito
disppdet illū deus teplum em dī scm̄
e atque baptismatꝭ pꝭ do‿m tua dec
deꝫ scificacō ꝗ estis vos ꝓ aūꝫ ꝓ.
cor. 9 / sicꝰ em thabnaclm legale di
uidebatᷓ in duas ptes vna pꝭ dice
batᷓ sca ⁊ altā sca scorꝫ / Sic teplū
spuale ut s. aīa dicatᷓ sca scorꝫ et
corpus sca / Nōnd‿m est hic ꝗ ad
scificacōem tepli spualis reqrunt
mlta que solēt fieri i scificacōne
tepli matialis / debet em pmo
ossa mortuorꝫ eici i. pcta p ꝯfes
sione Jhe viii. eiciet ossa regum
iuda ⁊ pncipu‿m / de hac scificacōne
pꝭ sca est iudea scificacō / Scdo a
ꝗs in pauimēto spargi p cordis hu
militatē Sᷓ abraha Gen xviii lo
ꝗr ad dn̄m meu cu sim puluis de
hac scificacōe / Ecc ii. qui timet dm̄
pabunt corda sua ⁊ i ꝯspectu illius sci
fi. a / Tercio omnꝭ lre alphᵃ. in scbi
p legis studiu ⁊ meditacōm pꝭ
quo dilexi lege tua de hac scifica
cōe ysa xxxv scificabut semetipe
⁊ deu isrl pdicabut ⁊c. Qrto aꝗ
bn dta hunedunt asppgi p lacrimaꝝ
assiduaꝝ vbertate pꝭ lauabo p sin
gulas noctes ⁊c. de hac scificacō Sem
um cuꝰ scificans asppsisset alcare
septem diebꝫ dixit i. / Qnto cru
ces in parietibꝫ depingi parmis ⁊ se

sanctificatio

sui mortificacionem gal. vi. stigma
ta dni ihu in corde meo porto
de hac sanctificacione ii. thessa. iiii. hec
e voluntas dei sanctificacio vestra ut ab
stineatis nos a for~~matie~~tudine
ut sciat unusquisque vas suum pos
sidere /Sexto de spirituali carismate i
ungi promeretur statim leticiam ac alacri
tacionem mt. vi. tu aut cum ieiunas
ecce tuus unge caput tuum oleo ecce
crisma de hac sanctificacione levi. viii.
sanctificavit oleo caput aaron. /Septimo
lucerna vel lumina accensa pro splendi
dam conversacionem v luc. xii. sint lumbi
vri precincti et lucerne ardentes etc.
de hac sanctificacione ult. sanctus sanctificetur
adhuc /Octavo conveniunt plures etc.
eciam per vigiliam diligencia et tempore
visione cant. iii. surgam et circuibo
civitatem de hac sanctificacione Josue vii.
surge et sanctifica populum et dic sanctifica
mini in crastinum etc. /Nono nomen alicuius
sancti intitulare pro eorum imitacionem i.
mach. ii. mementote operum que fece
runt in generacionibus suis de hac sanctifica
cione corporum vii. sanctificatus est vir infide
lis per mulierem fidelem i. per eius imi
tacionem /Decimo missa celebrari
pro assidua dei laudem et graciarum ac
cionem pro ymola deo sacrificium laudis
de hac sanctificacione ii. pe. iii. dominum xpm
sanctificate in cordibus vestris /Nemo sedu
cat hic ostendit quo violabunt ut destru
ent edificium spirituale s. si errorem
deponat /et primo monet ut ca
veant decipi secundo ostendit modum cave
di s. si deponat sapienciam mundi ibi si
quis videtur inter vos esse, ostendit probatum quod
talis sapiencia deponi in sapiencia .n. huius
mundi /Tercio confirmat hic auctoritate di

plia i scriptura est n. comprehendam
dicit glossa ne quis tuus violans templum
dei predict. nemo se seducat Jac. i.
fallentes vosmet ipsos etc. qui
enim seipsum seducat libenter alium
seducet gal. vi. qui se existimat
aliquid esse cum nichil sit ipse se sedu
cit Exponit si quis inter vos vi
detur esse talis scilicet sapiens et per
apparens quam existens sapiens esse in
hoc seculo i. secundum sapienciam huius seculi
stultus fiat apud se sensum s. fidei
contrarium deponendo In fine .iiii. nos
stulti propter xpm etc. hic ut sit sapiens
sapiencia divina vel s. credendo luc. xix
vo legitur quod zacheus ascendit super si
comorum fatuum ut videret ihm i. stul
tus factus est secundum mundum ut esset
sapiens secundum deum sapiencia enim quam terre
no hic faciendum est. sapiencia enim huius
mundi de qua luc. iii. non est ista
sapiencia desursum quia potius dicitur dia
bolica Augustinus sapiencia aliquando potius
pro astucia abusione ubi non spe
tat stulticia est apud deum quia deus
facit contrarium iudicio humane sapie
Videtur sapiencia dilatare horrea ad
capiendos fructus et in diviti hic
responsum dictum est / stulte hac nocte
te repetent animam tuam etc. ysa. xix
stulti principes thaneos sapientes
consiliarii pharaonis /Scriptum est enim
hic probat quod sapiencia mundi stulticia est
apud deum duplici auctoritate prima ostendit
quod sit stulta quantum ad mentem pacientem
Job scribens vana quantum ad assensum paucitatem
pro ibi et iterum dominus novit cogitaciones
dicit glossa scriptum est enim Job v. ubi hemus
qui comprehendit sapientes in astucia

coꝛꝫ ꝛ ꝯsiliū puoꝛꝫ dissipat ꝙ ꝓ
hendūn .i. ꝓbos Quidam sapientes
huiꝰ mudi in astucia coꝛꝫ faciendo
s. alit̃ ꝙ ipi credūt posse fieri/
ysa. xlix. querentes sapientes re
trorsum ꝛ sciam coꝛꝫ stulta fa
ciens Et iterū scriptū est. n. i ꝓuo
uit deꝰ cogitacoes sapientū licꝫ
cas a dño velit abscondere ysa.
~~xlix~~ xxix. Ve qui pfudi es
tis corde ut a dño abscondatis
ꝯsiliū ꝛ pone hic sapientu loco eiꝰ
ꝙ e homī qꝛ ho est aial ronale
discretū qm vane sūt io sap au
fert se a cogitacoibꝫ que sūt si
ne intellectu/ Itaqꝫ nemo gl'a̅ hic
ad deponendū errore monet
ut decetero in hoībꝫ spē non
ponat ꝟ p° po' admoñcōm 2°
admoñcōis ronem ibi oīa eni
nra sūt tiō ronis recapitulacōez
ut addat ibi oīa n. nra sūt
nos aut xpi/ dc̃ go itaqꝫ q. ꝛ ꝙ
mudi sapia stulticia e ap'd dm
itaqꝫ nemo gl'e̅ ut in hoibus
ut in baptizatis ul doctoribus
ꝙ s. sit baptizatꝰ a paulo ul
apollo/ sed in solo deo ꝙ e actor
gr̃e ho aut minist' solu/ Omia
eni nra sūt hic ponit ronē ad
moñcōis que tal' e/ nō e glan
dum ī in rebꝫ excellencioribꝫ
nob/ Sꝫ q dicta s' nob i ꝯunct'
que s' excellenciora nob go in
talibꝫ nō e glandum/ Sꝫ xpc est
nob excelle. ꝛ io i eo glandū
e ꝛ hoc e ꝙ dicit oīa q. ut de
betis glari Omia n. nra sūt
ad ꝓuiend' s. nob dicta Ro viii.

diligentibꝫ dm oia cooꝑant̃ i boi
cia in ꝙ hc̃ siue paulꝰ qui est
de maioribꝫ siue apollo ꝙ mior e
paulo siue cephas qui maior
est oīm siue mudꝰ ad vtendū
ul elemta mudi ad ꝓmerendū
siue vita ꝑntis ad merendū siue
mors .i. finis ꝑntis vite ad vera
ꝑiendū ul vita .i. doctoꝛꝫ ꝯsa
tio ad imitandū mors coꝛꝫ
ad recolendū ul vita .i. boni an
geli in auxiliū mors .i. mali an
geli ad exercicium apo. v. nome
illi mors siue ꝑnicia ad sustinendū
cant. v. leua eiꝰ sub capite meo
siue futura ad ꝓpandū cant. xxv.
venite bndti ꝑris mei ꝛc. ponit
quo apoꝰ vm. differencias que disti
guntur hc̃ omia n. q s' aut s'
ad salutē instructiua aut salu
tis initiua aut ad salutē imitatiua
si instructiua aut ꝑ auditū aut ꝑ
visū/ si ꝑ auditū sic s' doctores/
aut igitur ꝑncipales auctē sic ce
phas qui fuit princeps alioꝛꝫ aut
instio aut go instio gnali sic
paulꝰ aut ꝑ clarū quo ad aliqs
sic apollo Si sit instructiua ꝑ visū
sic mūdꝰ Ro i. In visibilia n. di
ꝑ ea que fca s' ꝛc. Si aut s' initiua
salutis aut agendo sic e vita tūc
eni est vita nra qn bene opam
ꝑ ꝑ salutē merēdū aut paciendo
sic est mors tūc eni est mors
nra qn sustinendo mortē merē
vitā Si aut s' incitatiua ad salutē/
sic sūt dei bnficia aut go exhi
bita in ꝑnti sic sūt ꝑncipia aut ex
hibenda i futuro sic sūt futura oia n.
nra glo. ꝙ q s' s' i mudo ꝑt Omia

¶ o'in ueni s'

sbicasti subpedibz eius etc 10 p9
omnia qndiq e ho gen i. Vos aut estis
x non pp hois 10 no i hoie debe
tis gliari Si mxo aq redepti estis
Infini. Vel empti estis ptio magno
xpc aut dei pris filius pb Vnde
dixit ad me filius meus es tu gla
eius mppo qz creator vniusita
tis qz redeptor homie qz filius
dei pris / Hic que sup illud ig
reuelabitur glo. duos ignes futu
ros legemus unu eternu q sequi
iudiciu aliu qui pcedz q ysa ult
do igne veniet glo ignis eternus
nus erit q malos in voluet z q
pos pgabit qui bonis bois pgand
est ergo ibi ignis Rno q dicz dnc
q duo sunt peenitia eqi glo ysa
ult fit relatio simplex non pso
nalis / sic si dicat mlr que damp
natur saluatur / aly dnc q duo sunt
pessimus no peenaliter / Ite sup
detrimentu patiet glo. glemo vo
q pnemalia caritatis no minuit
utiaqz pcam multiplicata totaliter desierit
vel ego ut glo Rno glo loqtur de mo
ratione glie quo ad extensionem dura
tionis qz dest no quo ad extesionem //
Ite sup illud salui erit qui pugne
glo pigms corpis istius morte
de sci que edificauit signu rsti
pulam hic igne dicitur peccati q
aly no sencit no rederguo / qz for
sitan hic ving e glo dubiu e q fides
mrib suppoit ee pgatoriu Rno i du
bitanter hoc e ving / Ego 10 forsita ad
dit qz i scriptura sacra expssum no
est / Ite ibide glo quicque e ignis ille
q quod ho pati posset in hac vita q
de malia sufficienter q digne puni

untur alii ptura pena qo ulterius con
dignu puniunt pena pgator Rno
si utraque eet in eodem fovo hinc
q cluderet similitudo fovo mutu
pena z multo illa n z si sit maior
ponder no ty valore qz minus hz de
volutario / Ite ibidem glo de magis
pctis illuc metis pgatoris obtinebit
inst q in hac vita meruit q i dap
nato de male punit e tnat g
differunt mortale z veniale i hoc
q illi debetur pena eterna isti tpal
p actus tm venie adiuncti mortal
ei debetur pena eterna ipporcionalis
tamen pene pti mortalis / Ite ibide
glo spus q ardore dr mala docta
est q mala doctrina pctum mortale e
go dapnat qo fctm est q seqmt
salius erit Rno mala doctrina du
plex est ut erroris ut i nctis z
ex obstinatione hoc pctm mortale
est ut no i nctis z ex surreptione
hoc pctm veniale e / Ite ibide
glo cui pfidi incertum pcat post
illius ut expte exitus ardesse g y
pe. y. melius erit illius via ve
ritatis no agnoscere q pt etc Rno me
lius erit p qz qz s. de apostasia
puniuntur no melius simpliciter / Ite
sup i. templum dei est sanctum glosa
quo spui sco sibi hitur q sensus
ille q sede cum patre z filio / no
sit dignus spc scus qui nos cade
sede sit dignos q sedes illa dei
e maratu Rno cade i. sctis Item
ibide glo. deus habitat aps se q 10
i. ubi erit aps d. glo ut alius ap
aliu go ppo aps i pcat distinctionem
pro Rno dps se h exponendo e z
porus pmatine q pottue / Ite sibi
stultus fiat glo z deus q mi creat

Pigrius pugn tenius

posse q̄ Aug⁹ dicitur natē vl' fiat
q̄ nam / Rō fat q̄ ne ē sum no q̄
natē obediam / Ite neq glie in
hominibz q̄ .n. Cor v. gla mā sum
Rō no ē gliandu i hoibz pua^s
sed in deo solo / Ite sup i. sine ce
phas glo qui maximus ci sicut c
vestra ei glo tam par Rō pacs
officiu p dicatoris s' no placitoris / Ite
sup i. x^s aut dei glo x^s subditur
deo patri no tamq dissimilit aut
alitius nē sed filius patri q̄ ḡo sub
ditur patri s' naam dnam q̄o no adst
pat Rō q̄mus ipe h̄ns dnam
naam subditur ei no tamq s' ca s' scdu
dum humanam

iiij. Hic nos existimet homo
ut ministros xpi ab illo
loco sum capituli no i sa
pia ubi arguit eos q2 contepnebant
simplitē p dicationem hic arguit eos
q2 contepnebat p dicatore ubi
p^o ponit in crepaco s' i crepa
tis ondi officio ibi no ut con
fudam nos hic sc'do ip^a pte p^o
increpat q2 nos aplos contep
nebat 2° q2 de falsis gliabatur tco
tedebat ibi h^c aut fres transfigu
rau in me tio q2 de se mis p su
mebat ibi iam saturati estis i
p^a p^o agit de contepta sui spali te i
n' pmi mo ei p^a p^o monz ut bn
de nis aplis sentiat 2° o^t q̄ ma
le sentiebat i h^a ut que mi dispu
tatores d^r s' 2° si nos q̄ onsu est
q̄ sol deus est actor q̄ nos aut
adiutores ministri / 3° sic nos exi
stimet ho ḡlibz hoibz eni e dehonc
ho sentire ut ministros no ut dnos
quo ad officiu i. pte v. no ut dnan
tes in clero rc. ministros mei xpi

no antixpi ut pseudo ij. Cor xi. no
ministros satane transfigu
rant. sic minist' xpi r dispensa
tores i. distributores quo ad
usum misterioru dei i. sacramentorum
dnorum vl' etiam eorum officiorum fe
lix qui h't r nom bonu vn dicit
s^t nos existimet r officiu ho
nestu vn addit ut ministros xpi
r usu officii debitu / vn subdit r
dispesatores ut s^t famosi i sa
tate auctoritas in potestate strenui
in execucione / hic iam querit^r hic
ondit^r q̄ deus aplis male sentie
bat q2 putabant eos dispesato
res infideles r h^c e q̄d d^r hic iam q
sit de nobis existimandu e s' tamen hic
i. mr nos chonicos vl i. in p'nti
cu expectadu est iudicium dni ut
s' glo querit^r a nobis q̄s in veniatu
r dispesatores ut fidelis qui s
posset credi q̄ bn dispesset q. d.
nos no creditis aliq tale nec me
nec alium p'u xx. multi homines
misericordes vocantur / virum aute
fidelem quis inveniet Luc xij quis
putas est dispesator fidelis rc. //
Nota inducitur e hic q̄ dispesator dni
ministri d^r ee / p'mo fidelis p deus
i intellectu p prudenciam Luc xij quis
putas e fidelis dispesator r pru
dens q̄ constituit dns sup familia
ut d' / Scdo modus i affectu p'samo
niam titu i. optet epm sine crimine
ee sicut dei dispesatore no sup
bum no violentu no iracundu
no p'cussore / Tercio strenuus ie affectu
p diligenciam i. pte iiij. sicut boni
dispesatores multiformes gre dei
si quis loquitur q̄si smones dei rc. Qu
to fidelis in i tenere p distribu

corum vitam/ vn q3 hic in que inter
dispensatores/ Aliud fumosi i vita
persona opinionem Unde hic sit nobis exi
stimet/ Sz heu qz hodie multi in
fideles dispensatores qui male di
spensant Ecce stipendia que q paupe *nota*
rum expendunt in superfluis ch. xv
Non est bonum sumere/ Ecce beneficia que
dant q sanguineis suis mich. iii/ ne
qui edificant/ Ecce sacramenta que mi
nistrant notoriis peccatoribus et usura
riis ch. vii. Nolite sanctum/ Ecce doc
menta qz non predicat temporibus oportunis
ysa. lvi/ canes muti isti/ Ecce in
dicia qz non subveniunt oppressis ysa
i. pupillo non iudicant etc/ Ecce
officia qz q ferunt ordines et curas
indignis q e de re. i. date ex Ecce
vasa que tractant manibus pollutis
q illud ysa. lii. mundamini qui fer
tis Sed aut pro minimo e hic agit de
contemptu sui spirituali. ondens q non
debet eum iudicare apostolus in ministratores
Primo quia non timet iudicium eorum Secundo
quia ipse non audet iudicare se ipsum
ibi Sed neque me ipsum/ tertio qz ad deum
solum pertinet eius iudicium ibi qui autem
iudicat me/ quarto qz non dum e tempus
ad iudicandum ibi itaque nolite ante
tempus dicit ergo michi autem q. ita querit inter
dispensatores etc. Sz q q sit de
aliis in pro minimo e et minimum repu
to et parvi curo apostolus tentandum q fac
ut a vobis iudicer qui infidelis dispe
sator pro magno q d esset michi si
arguere spiritualibus Sz pro minimo si
a vobis carnalibus aut ab humano/
die dupliciter primo modo iudex ea q patet
etc. Secundo ab humano die t. ab homine/
dum est in suo die i. in presenti vita Job
xiiii breves dies hominis sunt. Ex hys

eliciatur talis vero illi non debet iudi
care de quorum iudicio non est curan
dum Sz de iudicio Corinthiorum non
curabat apostolus/ ergo ipsum non debe
bat iudicare Sz quia me ipsum iu
dico ego qui melius me novi quam
alii/ tanta enim e profunditas huma
ni cordis ut lateat etiam ipsum ho
minem Jere. xvii. pravum e cor ho
minis et inscrutabile quis cog
noscet illud est ergo sua vero a minori
talis nemo potest me cognoscere
vel iudicare quam ego ipse Sz non me
ipsum iudico quia non possum certo iu
dicio ergo nec alius debet me iudicare/
primo ergo apostolus in more 2o probat ea
ibi michi michi conscius sum dicit ergo Sed
neque me ipsum iudico vere michil
n. in conscius sum conscientia remordente
Sz non in hoc iustificatus sum i. non id
me iustum reputo qz potest esse aliquod
delictum quod nescio debitam n. quis
intelligit etc. Eccl. ix. Nemo scit
an amore vel odio dignus sit/ Qui
autem iudicat q. nec utique de beo
me iudicare nec vos debetis quia
ad iudicat i. qui potest et debet iudicare
me dominus e q solus omnia novit pro deus
iudex iustus etc. est ergo sua vero ta
lis nullus debet me iudicare quam non vos
nisi habeat auctoritatem iudicandi me Sz
solus deus e huius ergo nec vos alius
non debet me iudicare ergo nec vos/ Itaque
nolite etc. hic ponitur quarta vero talis
nullus debet ante tempus iudicare Sz modo non
e tempus iudicandi ergo temerarium
est modo de occultis iudicare et pro
hibendum hec tamen vituperabilia i. malo
iudicare vel audire qui iudicat alios
minus captat quam quod dicit Nolite in
portunitas qui tempore i. iudicando non
servat ideo addit ante tempus dubitabis
qui tamen ignorat/ ideo subdit quousque

veniat/ Dicat ego itaque q. ita solus
deus de me iudicat/ itaque nolite an
te tempus iudicare. Math. vij. Noli
te iudicare quo adusque deus veni
at ad iudicandum ysa. deus
ad iudicandum veniet cum senioribus
populi sui et illuminabit i. aperta fa
ciet abscondita tenebrarum i.
peccata occulta. Math. x. nichil occultum
quod non reuelabitur/ ps reuelabit quoque de
sua et manifestabit consilia cordium
i. cogitata que tunc libri conscientiarum
aperientur/ Dan. vij./ Et tunc erit ado
laus i. remuneracio secundum merita vnicuique
bene agenti et bene cogitanti/ hic autem
ut ait Ambrosius pensatur quis sit
laude dignus quia nullus laudet illum
in portis opera eius// Tunc dum
iudicaturum in quo ipse iudicat i. ipsa
persona que veniet non mittet
propalabit omnia peccata que illuminabit
abscondita reuelabitur bona ab
scondita que et manifestabit remu
nabit omnia que tunc laus erit et cetera/
hic autem fratres transfiguraui/ hic secundo
arguitur quod de pseudo gloriabatur et co
tendebat vbi primo arguit on
dens quod in hominibus gloriari debeat/
secundo quod in solo deo gloriari debent
ibi quis enim te discernit/ Inprima
primo exponit modum loquendi transfi
guando secundo subdit transfiguracionis
racionem ibi ut in nobis non in nobis dicat
ergo hic ait quod ita dixi supra non
esse gloriandum in nobis et posui ex
de me et de apollo hic ait o fratres
transfiguraui i. figuratiue dixi in me et
in apollo q. d. in me et in apollo
proposui figuram pro aliis ac si diceret
non tantum ut non gloriemini in me et
in apollo sed quia in nobis gloriemini secundum proprietatem
in pseudo secundum figuratiue loco pseudo
posui me et apollo Ambrosius summa
et illos designat non sigillatim ne ma
ior designatus nasceretur discordia
nemo enim audiens nomen suum vel
eius cui fauet contemptus et tacito tra
cto non nomine audiens aliquid de se
dictum dissimulat et hoc feci ut in nobis
i. ut vtilitatem mam hunc s. nunc in
nobis qui maiores sumus discan
tis ne supra quod scriptum est et hec ros vbi
in solo deo gloriari precipitur vnus
ad versus alium inflatur pro alio i.
ipse tamquam sit alius i. melior
alio vel pro alio s. doctore vel bap
tista tamquam sit a maiore bapti
zatus vel est doctus si ergo hec in ma
ioribus gloriari non debet si gloria scriptura
gloriacionem in homine prohibet non est
gloriandum in hominibus sed in deo/ Quis
enim te discernit primo ostendit quod in solo deo
gloriari debet/ primo quia solus a malo
liberat secundo quia solus bonis fecundat
ibi quid autem habes/ prima racio talis
est in eo gloriandum qui discernit nos
a massa perditorum sed hic est solus
deus ergo in solo deo est gloriandum et
hoc est quod dicit quis enim q. nunc debes
gloriari nisi in deo quis enim te di
scernit a massa s. perditorum nisi
deus q. d. nullus alius dicit xv. Ni
chil discernit inter nos et illos fide pu
rificans corda eorum/ Quid autem habes
quod non accepisti hic alia racio talis
in nullo est gloriandum nisi eo a quo bo
nitatem procedunt que habemus sed hic
est deus ergo et cetera primo ergo subtra

gratie implicat liberalitate diuina
2º ut arguit presumptionem humana
ibi si aut accepisti dicit glosa quod autem quis si
dicatis inimicum meum me discernit quod
habes bonum quod non accepisti a deo q. d. ni
chil Jac. i. Omne datum optimum et omne
donum perfectum desursum est Si autem ac
cepisti a deo quid gloriaris in te uel in aliis
qui non acceperis a deo / ps. Non nobis
domine non nobis sed nomini tuo da gloriam Alio
modo legitur sic ut forinsecus ro tali mo
nacha habes a pseudo aplis quod non ac
ceperis a nobis Si aut accepisti a nobis
quid gloriaris quasi nobis qui non acceperis a no
bis / Jam saturati estis Seruus argu
it eos primo quia nos apostolos contempnebant
2º quia de pseudo gloriam et contendebant
hic tertio arguit eos quia de se nimis
presumebant unde primo presumpta corum
perfectionem 2º apostolorum imperfectionem ibi
puto n. quod deus presumpta corum per
fectionem describit in tribus primo in spi
ritualibus deliciis 2º in spiritualibus diui
tiis ibi Jam diuites 3º in spirituali
bus honoribus sine nobis regnatis dicit
glosa iam saturati q. in tempore quidem
nos sumus non ut uideor hoc facere et
est yronia quia ita saturati estis i. pleni
in spiritualibus deliciis sed reputatione
uestram prouerbiorum xxvii. Anima saturata cal
cabit fauum / Ja diuites facti estis
qui et alios saturare potestis / Apo iii.
tu dicis quia diues sum et nullius ego
et nescis quia miser es et miserabilis
et pauper / Sine nobis regnatis Hic ta
git eorum presumptam perfectionem in hono
ribus ubi primo implicat eorum arro
gantiam 2º suam beniuolentiam ibi et utinam
regnetis tertio quandam yroniam ibi ut

et nos nobiscum dicit glosa sine nobis reg
natis regnatis nobis absque i. fecit nos
deus in suo regnum et sacerdotes et ut.
regnetis uere i. bene nobis regnatis sed
dabo et magnum imperium impera et ut
et nos nobiscum regnemus non dico
nos nobiscum quia nos sumus dedignamini
puto n. quod deus hic tangit corum pre
sumptam perfectionem et primo sed reputatio
ne diuina 2º quo ad estimatio
nem humana ibi nos stulti tertio q
ad ueritatis existentiam quia usque
usque horam i. comparatione ad deum in debi
tur apli in perfecti et contemptibiles et
plicat ratione / primo quia deus uide
batur eos reputare uilissimos 2º quia
omnibus passionibus exponebat eos
i. tamquam morti destinatos tertio quia
uidebatur eos reputare stultos i.
quia spectaculum uidebatur aut a deo
contemptum quia uiles in se et stulta
dicit glosa puto enim q. ita dixit quod sine
nobis regnatis puto enim yronia
est quod deus nos apostolos nouissimos i. ui
lissimos de quibus non curatur ostendit tamquam
morti destinatos i. ad mortem uale
tes sed ad mortem reseruatos / ps.
Estimati sumus sicut oues occi
sionis ut supra legi sine yronia sic
puto q. id nobiscum regnare deberetis
quia puto i. certus sum quia deus nos
apostolos nouissimos ostendit i. siles nouis
simus sumus in tribulationibus s. enim
et tamquam morti destinatos
i. reseruatos quia spectaculum facti
sumus mundo quia ad uidendum
nos currunt ut ad monstrum glosa ita fit
nobis ut illis qui auctoribus morti
adiudicabantur ad quod spectaculum conue

mebat ipse Job xij. deridetur iusti
simplicitas et angelis et hominibus glosa
que nomine mundi intelligit sub dit
et angelis et hominibus tam malis quam
bonis bonis ut confortet et laudet
mali ut insultet et irrideant/
Nos stulti propter xpm hic tangit ip
ficiem apostolorum secundum estimacionem huma
nam et hunc in tribus primo in sapiencia
secundo in potencia ibi vos in firmi tercio
in reuerencia vos nobiles ex quo
tangit per anthesim triplicem cor
porum perfectionem/ dicit ergo nos stul
ti propter xpm cuius crucem predicamus
que agentibus reputatur stulticia/
vos non prudentes in xpo reputamini se
cundum aliquos secundum glo. prouerbiorum xvij. stultus
non si tacuerit sapientes reputa
bitur/ nos infirmi id est afflicti ij Cor. xij.
libenter gloriabor in infirmitatibus vos
aut fortes id est potentes et securi/
vos nobiles id est reuerendi nobili
tate carnis non spe/ nos aut ig
nobiles id est despecti quia ii. Reg. vj. qui
contempnunt me erunt ignobiles/
Jo. malo esse rusticus christianus
quam urbanus hereticus/ Augustinus dicit te
sapientem et eris stultus dic te stul
tum et sapiens fies/ Hic quoque in pro
ximo est ut amabis iudicetur quod
certum tamen cura hec de bono homine vero
de iudicio bonorum curandum est non
multum de iudicio malorum/ Item secundum
neque me ipsum iudico quia i. Cor. xj.
Si nosmetipsos iudicaremus etc.
secundo bonum est homini se iudicare vero
verorum est de iudicio discussionis secundum
non diffinicionis vel accusando se non
iustificando Item michi in conscius su

quod nullus est sine peccato in vita ista i. Jo.
i. si dixerimus quia peccatum non habemus
etc. vero remorsus conscientie de quo loquitur
est propter de mortalibus secundum peccatum de ve
nialibus/ Item super illud nolite ante tempus
iudicare glo. suspiciones vitare non
possumus quia homines sumus quas Augustinus
nullus peccat in eo quod iudicare non
potest vero non possumus id est vix possumus
vel in periculum possumus quia secundum non
omnes id est ulla/ Item super illud manife
stabit consilia cordium glo. tunc erit
omnibus nota quod quorum tecta sunt
peccata secundo peccata per penitenciam non erit
nota vero non erunt non ad eorum re
quia iam erunt eciam ad dei gloriam/ Item
super illud hec autem transfiguraui in me glo
tam forsitan nullus hic dixit quod ego
paulus meritus fuit sed id est alius qui
dixit dicit ego sum pauli vero non dixit
illud asserendo secundum exemplificando/ Item
super illud quid habes quod non accepisti glo
faciendus nullus potest discerni a massa
perdicionis nisi id est hec credit quod paruulo
baptizatum non credit hec vero credit
habitu et si non actu loquitur de habentibus
usum vel racionis/ Item super puto
enim quod deus glo. quod nullo modo putandum
est quod ergo male putabat apostolus vero
pronunciare dixit non assertiue/ Usque
in hunc horam etc. superius tetigit
imperfectionem apostolorum secundum estimacionem
humanam hic ostendit eorum imperfectionem
sine defectum non spiritualem secundum corpora
lem secundum triplicem existenciam et homi
nibus primo quantum bonis comparantur secundo quantum ma
lis afficiuntur ibi maledicimur
et benediciamus tercio quia vilissimi repu
tantur ibi tamquam purgamenta in prima parte
primo ostendit quod comparantur bonis tribus

necitas s. cibo potu in dumeto sed
privant bonis stabilibus tribus s. pace
stabilitate et quiete in colaphis ce
dunt. dicit ergo usque in hanc horam
tamen usque adhuc tempora esurimus ca
rentes necessario cibo et sitimus caren
tes potu necessario et nudi sumus caren
tes indumento. II Cor. XI in fame
et siti in frigore et nuditate Heb.
XI egentes angustiati afflicti. Ra
tionem autem huius assignat Ambrosius di
cens libere cum esset adulatores ve
ritatem predicantes et gesta principum vi
te arguentes gravem non habent apo
stolorum honores secundum Tullium hoc tempore obse
quium amicos veritas odium parit. Et co
laphis cedimur hic tangit tria bona
utilia quibus privantur s. pax stabili
tas et quies pacem tollit pena il
lata s. colaphis stabilitatem pena in
nota s. instabilitas quietem pe
na assumpta s. labor. dicit ergo et cola
phis cedimur exemplo Act. XXIII.
colaphis cedunt cum Act. XXIII
princeps sacerdotum iussit Paulum su
per et instabiles sumus de loco
ad locum fugientes sicut Act. persecutores
persecuti sunt in unam civitatem fugi
te in aliam et laboramus operantes
manibus nostris ut acquiramus nobis
necessaria quia nemo dat nobis Act.
XX. ad ea que michi necessaria erant et
his qui mecum erant ministraverunt
manus iste. Ps. labores manuum tu
arum quia manducabis. maledicimur et benedicimus
hic ostendit quomodo afficiuntur malis et
primo quomodo malo maledictionis secundo quomodo ma
lo persecutionis ibi persecutionem pati
mur tertio quomodo malo vituperationis ibi
blasphemamur primum respicit verba
mala secundum verba tristia verba pessima

primum est malum secundum peius tertium pessimum. dicit
ergo maledicimur quia malum nobis im
precatur et benedicimus hortando et opta
do bonum his qui nobis maledicunt
exemplo Christi qui cum malediceretur non male
dicebat. I Pe. II. Ro. XII. benedicite
persequentibus nobis benedicite et nolite
maledicere. persecutionem patimur i. diver
sa tormenta et sustinemus patienter
ymo et gaudenter Act. V. ibant
apostoli gaudentes a conspectu concilii etc.
blasphemamur et quasi malefici vitu
peramur Apo. II. blasphemamur ab
his qui dicunt se iudeos esse et non
sunt et obsecramus deum pro illis bla
sphemantibus Mt. V. Orate pro calumpniantibus
et persequentibus nobis vel obsecramus
eos ut desistant quia hoc facere periculosum est.
Nota secundum quod dicitur super laboramus operantes manibus
quod multa operatur ad bonum opus primo
ordinatio dei Gen. II. tulit dominus
deus hominem et posuit illum in paradi
so voluptatis ut operaretur sibi
clementia humana et aliena operantur
secundum dei ordinationem post ordinationem
tertio punitio peccati Gen. III. emisit
eos deus Adam de paradiso volup
tatis ut operaretur terram de qua
sumptus est sic ignis purgatorius
in animam penitentem tertio adoptio
premii sic agricola expectat mercedem
Mt. XX. voca operarios et redde
Ps. domine quis habitabit in tabernacu
lo tuo etc. qui operatur iustitiam
Tertio cautela supplicii sic Iose
ph in Egypto ne incurrerent fame
Eccl. quodcumque potest manus tua in
stanter operare quia nec Mt. XXIV. simi
liter cautela consideratio in diem sic latro
timens furti revelationem Ps. dim
dians non timens non timui seruus in die
s. III. unus eius cuiusque opus manifestum

cit dies eius / Sexto tpe oportu
nu sic formica in estate Jo x /
opam du dies e venit nox
i mors ergo du tpe habemus operem
bonum Septio mortificatio dicitur
sic pugil q alia apo ij. ad cor
esto itaque vn expedies tage pe
mictas rp opa fac ergo semp
aliquid operis facito Octauo e ducti
cio virtutu sic dicta ad sam
tate reparando Jac ij. sicut corpus
sin spu mortuum e sic fides sine
opibus in de go q te impi q cotep
nis intepetiuis q no pune & te
puniri q amittes In fine te suppli
cia qmittes / an te in diam ad q
te dies inpota te tpe q dissipas /
In fine te vicia que educas ex
te virtutes quas mortificas in
bonis operis / Tamquam purgame
ta hic o^r q vilissim reputan
v eligit in ipo vilitate / quia
tanq purgamenta vilitas i mesi
tate qz oim purgamenta i mesita
tes qemnitatem qz vsqz adhuc dr
go tanq purgamenta qui mundi q
s. mundus purgari debeat rqbz i
mudo manentibz in quinet mu
dus / fca sumus i. reputati cu ego
dicat aplus heb xi quibz dignus
no erat mundus i fca sumus quasi pu
rgsima i. pgamenta purgsima dicitur
pgamenta pomi illud s. q tollit^r a po
mo ut arida purgsima dr. ape
vd q e cutis i firma q e figura q
circulans figura glo. dr q e pur
gamentu pomi vl fici vl cuius
cuiqz matie usqz adhuc i. qtinue
usqz ad hoc tpe / No ut q fudaz
nos p quam increpacom poit i arepa
tis ad eos affectiom in o^r q p deu

no scripsit eis ut qfundat^r s3 ut
corrigat^r i primo vti^r monicoe
ondendo p^rimu affectu s^o roga
tone ondendo se in exemplu
ibi Rogo ergo vos fr'es tcio q
mmacoe p dicando aduentum
sum ibi verna tuic adnos cito i
pma pte tanq filios primo monz
eos s^o o^r eos vere filios i Na
si x. milia tam p bent hcqz per
ellum genuit ipos i. nai i xpo i.
ip^a poit ex stirpat qz e malu
Scdo in serit q est boni ibi s3
ut filios d^r go no ut q fudaz
q. i si duxim nos i fratros cor
dine vos in ampauerim non
cu scribe hic ut q fudaz nos i.
erubescere facia / s3 potius ut nos
corrigatis. Ambros. Aspa bla dis
mitigat ut salutaris medicus
s^o eni i fudit vinu mo i fudit
oleu / luc x sed moneo uos ut
filios meos kmos qsbus tot
mala passus su / felix p clary
qui in cura sollicitus vn rscribit
i mtencoe eius / vn scribit no ut
qfudat in allocucoe masuetus /
vn monz ut filios i aore s^m
nds / vn monz ut filios kmos
i vere kmos caros qz dilectos
plus q suos kmos qz dilctos plus
q corpus qpr^m oia quippe sua
dimiserat qp chum^m Joh^r xix ecce
nos reliqmus oia / Jmo oes suos
dimiserat gal i. qtinuo no
acquieui carnem isan / Jte opus
qprium exposuerat ij. Cor vn /
sup impedar paratz iuis tc //
Nam si x^o milia hic o^r q be sut

filij sui q̄ ip̄e est pr̄ eorꝫ tio aliq̄
d̄c g̊ Nam q̄. ⁊ bn̄ dico filios meos
Nam si dece milia quantalibꝫ ad
mlatitudine fimitu ꝑm fimeto pe
dagogorꝫ i. erudienaū pedago
gus eni est doctor puͤ a pedos
q̄ e puer ⁊ gogos ductio hēatis i
xp̄o in fide xp̄i sed no h̄eatis suꝑ
mltos pr̄es i. mltos genitores
in fide xp̄i sicut. n. ⁊ genitor car
nali vnus gn̄atois est vnus pr̄ sc
in spualib̄. ii. ego plātaui na q.
⁊ hc̄ no mltos pr̄es / na ego solꝰ
⁊ no aliꝰ genui vos i xp̊ ihu no
in me gal. iiii filioli mei quos
iterꝫ parto donᶜ formet̄ xp̄ i vob
genui in q̄ꝫ p̄ euangeliu i. p̄dic
cioni meā verbu n. di̅ siꝰ est
spualis gn̄atois sicut vm sem ē
verbu dei tang̊ g̊ gn̄atois actꝰ
q̄ genui / modꝰ q̄ p̄ vbꝰ genuꝰ
quia ipō Jac. i. volutarie nos ge
nuit verbo v̄itatis / Rogo ergo
vos hic uti̊ rogatoe ponēs se
in exo̅ ⁊ p̄mo rogat ut imitet̄
eū s̄. o. d̄c q̄ p̄p̄ hoc misit ad eos
timotheū ibi io misi ad vos ecio
o. d. q̄ oportuit mitti xp̄m ibi ta
q̄ꝫ no venturꝰ sum i p̄ma cor al
loq̄ amicabilr̄ cū d̄c rogo ḡo vos
exhortat̄ vel li cū subdit imita
tores mei exepli̊ cat sapiēt cum
addit / sicut ego xp̄i d̄c g̊ rogo
igit̄ vos q. ⁊ q̄ vos genui in fide
ihū xp̄ g̊ rogo vos fr̄es vbu cā
ritatis no auctatis phylo cū fiducia
mltam hn̄s impandi q̄p̄e cont̄. ex
aut magis imitatores mei q̄ꝫ sicut
⁊ ego xp̄ imitator sū vn̄ me imi
tando eritre no potest sic at erat

expssius imitator xp̊ / ut dicē non
se viuē s̄ xpꝰ in ipō gal. ii. Ego
viuo ia no ego viuit aut i me xp̄
no se loq̄ sed xp̄m i ipō n. cor
xiii. An expimetu q̄rit eius
q̄ in me loquit̄ xp̄c Jō misi ad
vos thymotheū hic d̄c q̄ p̄p̄ hoc
misit ad eos thymotēm vbi p̄o
g̊ mēdat ipm̄ missu s̄. o. declāt
missionis fructu ibi qui vos cōme
faciat g̊ mēdat aut ipm̄ a pli
a actu s. cordis ori ē ⁊ opis a
de cordis q̄ filiꝰ meꝰ ab omi
opis io k̄mis ap dicātoe oris q̄
fidelis a dn̄o d̄c ḡo io s. ut me /
imitemini misi ad vos thymotēm
p̄ quē misit eplam q̄ erat eis
imitator tamq̄ua exemplar ab
eo sc̄ptu vn̄ ait qui ē filiꝰ meꝰ
imitator ⁊ fide k̄mis agendo bn̄
⁊ fidelis in dn̄o. i. i d̄ina p̄dicat
cōne / luc̄ xii. / quis putas ē fi
delis s̄uus ⁊ p̄des ⁊ c̄. Q̄ cōme
faciat hic declarat fructu qui
est instructor eorꝫ vbi i plicat
tū in structois actu i. q̄ me faciat
q̄ciam i vias meas moditu i sic t
vbiq̄ꝫ d̄c g̊ qui thymotēꝰ s. co
mo dē faciat vos i como ut do
vos doceat vias meas. i. vita
⁊ doctr̄ina hec vie dūt ad vitā
p̄ū m. vie eiꝰ vie pulcre que
vie sūt in xp̄o / ecio tenēde / quia
ip̄o no q̄tigit deuiare Jo xiiii.
ego sū via veritas ⁊ vita ita s.
sicut vbiq̄ꝫ erarꝫ i omi ecc̄a do
ceo eas tamq̄ꝫ auctoritas / erat
eni doctor vlis / p̄s i oem trā
exiuit sonꝰ eorꝫ ⁊ c̄ / Tamq̄ꝫ
no venturꝰ hic o. q̄ opꝫ it thymo
teū mitti dicens tamq̄ꝫ hic q̄i ꝫ ops

erat cu mcta qr quidā ex nob
sit in statu sunt ut de ppha mu da
na que e qi vetus vn colo m in
statos sensu carnis sue tā qm
no veturis sim ad nos cu tam
venerā sim venturus veiam
at ad nos cito/ hic tet eos p
cedēdo aduentu sui ad corri
gēdum t pō se venturu pdicat
po veme dr cam o ibi tcognsca
no smone/ tcio veme di modūm
inquirit ibi qp volest i virga/
dr go veiaz q ita in statu sunt
quidā qi no sim venturus veiā
aut ad nos cito si dōs nolut
s n nra culpa i pe diat Jac m
pmdē ut dicatis/ Si dōs nolu
erit tc laudāda pmissio i q
vtilitas qr veiam ad nos velo
citas qr veitas veitas qr si dōs
voluit/ Et cognoscā hic cam ve
medi o v pmo o ad quid ve
nict qr ad inquirend̄m de vita n
de sapia huana rō qr ad hoc
veiet qr p vita bona hēt gla
ibi no em in smoe dr go sit ve
niam tcognoscā i. pbabo t m
quira no smone huane sapie
corp q in statu sunt mu dana scia
que i stat q firā/ vm s uirtutez
corp in fide s. t capacitat/ no em q.
tmito no i quiram de smone
qr no i smone scit e regnū di
i. ca regnū dei s i virtute bon
opis ait vn no ois q dr dō dō
itrabit in regnu celoz/ Quid
volest hic modūm veme di i qui
rit v pmo modūm suppoit coro
arbito ho specificat demo ibi i
virga dr go qp volest q. ego quid

veniā s qp volest hoz duoz s an
i virga venia ad vos. i. i virtu
te correctois v t si sit caritas in
tus qr virga stoz egrediēt de
vadice yesse i. de scendit cari
tatis ysa xi no tam ita appaz
ex tuis qr ois discipla i pnti vi
det ee no gaudij sed moeroris
heb xij. an in caritate i. i mai
festa dilcone ut bona supplea
t spu man ut petis parcā pes su
veit masuetudo tcor aduentus
i masuetudie e xoptā dus s in
virga no e re cusandus/ Aug
absit ut pij filij dicent/ Si in
virga venturus es noli venire
i. melius e n cruduri i virga
pris qp pire in blādimto pdo
nis/ hic queit sup ee. vsq i sine
hoia glo. libe t sine adulaoe
veritate pdicātes qriz no sunt
hoies q in fine/ v. sicut ego per
oia oibz placeo qo qp vos libe
pdicaret tn qriz hoim heat/
rō tales no sunt qriz ap. ma
los s ap bonos/ Jtem labora
tes manibz opam e x hc ui de
qp aploz imitatores ut pdica
tores debeāt laborare ma ibus
suis/ rō glo solut dicēs qr ne
mo dat nob i casu quid tali oes
tenet/ Jte ut no q fudam vos
hic scibo/ q cec. xiiij. est q fusio
ad duces glam rō no dr i cen
di pncip. q fusio s correctō/ Jte
i xpo n. ihu tc. q ait xxiij. pa
trem nolite vocare sup cira rō
Salus deus pr est aucte s ho/
nistio/ Jte sicut ego vq i omi
ecca docto q nullus debet docere
in eccā aliena rō distribuē est

accomoda peccatis generacionem ad quos missus erat que occ eius erat erat ergo aplis generacionem // Non enim est super c. Non enim in sermone est regnum dei quedam sunt ad obtinendum regnum dei sufficiencia scilicet opera virtutum quedam repugnancia scilicet peccata / quedam insufficiencia nec repugnancia ut ista sunt multa / primum est verba non sunt verba quare et hoc quod sumus filii dei per graciam non per naturam Rom. xiiii non est regnum dei esca et potus sed iusticia et pax et gaudium / Secundum est apparencia exempli sine existencia vite et hoc quod apparencia non facit filium regis / sed ut dicitur Mt. xxiii Ve vobis scribe et pharisei ypocrite quia clauditis // Tercium est sonus oracionis sine efficacia operis opus enim plus facit ad esse filii quam vox Mt. vii non omnis qui dicit domine domine intrabit in regnum celorum sed qui facit / Quartum est affectus operis sine rectitudine intencionis / et hoc quod in tecto pauper dirigit in fine Mt. v. nisi habundauerit iusticia vestra plus quam scribarum et phariseorum / Quintum est sermo sapiencie sine factorum virtute et hoc quod loqui et non pugnare non expugnat hereditatem / Unde non in sermone est regnum dei sed in virtute Jo Mt. v. qui fecerit et docuerit hic in v. // Sextum est inchoacio bone vite / non perseverancia in inchoare qui enim regredi a media via non peruenit ad vite omnium Luc. ix nemo mittens manum suam ad aratrum et aspiciens retro aptus est regno dei Jo Mt. viii filii autem regni eicientur in tenebras exteriores //

capitulum v.

Omnino auditur inter vos sup. revocat eos ab erroribus ita ea que fiunt eis ab aliis ut est baptismi doctrina / hic revocat eos ab erroribus circa que fiunt ab ipsis et primo revocat eos ab errore circa indicacionem delictorum et delinquencium capitulo isto et sequenti / secundo ab errore circa copulam matrimonii et virginitatis statum capitulo vii / tercio ab errore circa esum et abstinenciam / a bono capitulo viii ix x / Quarto ab errore circa ordinandi et ... modum capitulo xi primum ordinat hominem ad proximum // secundo etiam ad se ipsum sed si respiciat graciam tam mentiuntur / Quinto ordinat ad deum in prima parte revocat eos ab errore circa emendacionem faciendam per sceptros quia publicum fornicatorem sustinebat quem ipsi debebant corrigere capitulo isto secundo pravos quia fratres ad iudicia infidelium trahebat capitulo vi prima primo corrigit arguit eos de sustinencia publici fornicatoris secundo ostendit quod hic alios scripsit eis ibi scripsi vobis in epistola / in prima parte arguit eos quia publicum fornicatorem sustinebat / secundo quia cum hic faceret in ... ipsos iustos esse iactabant ibi non est bona gloria vestra in prima parte exponit illius culpa notorius secundo arguit eorum in corrigendo negligenciam / ibi et vos inflati estis tercio ipse iam cum profert sentenciam ibi ego quidem absens corpore / In prima exaggregat culpam fornicantem et per quos corripit qui ea sustinebant primo racione infamie / secundo racione gravis culpe ibi ita ut uxorem patris in famia non aggravat quia ubi ibi vero auditur quod enormius ibi et

tlis fornicatio que intollerabilis
ibi qualis nec inter gentes dicit glosa dic
quasi ita quod an in virga veniam ad
vos an in spiritu mansuetudinis et tamen
opus est ut in virga veniam ut vos
corrigatis quia omnino i. ab omnibus audi-
tur nos esse fornicarios vel utique in
fine/ Ita secundum Gregorium peccata carnalia
minoris sunt culpe et maioris infamie
et nos quecumque fornicacio sed talis forni-
catio qualis nec inter gentes i. gen-
tiles qui dicuntur nescaunt ~~[struck]~~
erubesce syon/ ait mare talis
in quam ita ut aliquis habeat i. publice
teneat uxorem patris sui i. novercam
suam que est incestus ~~[struck]~~/ Ma-
ledictus qui ascendisti cubile patris
tui Gen. ~~[struck]~~/ qui dormierit cum
noverca sua morte moriatur/ Et
vos inflati estis hic arguit corpus
negligenciam ubi implicat tria vi-
cia ve darguendum primum est presumpcio
de bonis propriis secundum est in compassio
de malis alienis ibi et non magis
luctum tertium est defectus iusticie et cor-
reccionis ibi ut tollatur dicit glosa et vos
scilicet cum sit inter vos tantum scelus in-
flati estis vento superbie presumen-
tes de bonis propriis dum videtis
aliena peccata unde presumit a lassa-
bus et non habuistis luctum i. dolorem
propterea alias magis quam inflationem
ut plangitis mortuum plange
magis vivam an non sit inter vos
tertiam hanc inter ut plagitis corpus
a quo recessit anima et non plagat
animam a qua recessit deus non habui-
stis magis luctum ita scilicet ut tollatur de
medio vestri qui hoc opus fecit i.
ut separetur coniunccione vestri quia vos estis
participes/ quoniam modo maiores simul

do maiores tollendo/ ~~[struck]~~
auferes malum de medio tui/ et
~~[struck]~~ recedite a tabernaculis
hominum impiorum Ego quidem absens
corpore hic in eum profert sentenciam v.
primo ostendit suam sollicitudinem secundo suam
auctoritatem ibi in nomine domini tertio suam
in tercium ibi in tertium tradimus
in primo implicat tria sollicitudinem
quia presens scilicet sentenciam lacone qua iam indi-
caui/ lacionis vox quia eum qui sic opera-
tus est/ dicit glosa quidem quasi vos non tu-
listis eum quia presentes eratis sed
ego quidem qui eram absens corpore
presens autem spiritu i. mentis sollicitu-
dine collocavi Ita et si corpore ab-
sens sum/ sed spiritu vobiscum sum/ sicut le-
gitur de heliseo ~~[struck]~~ iam tamen
mora indicam ut presens ac si essem
presens eum qui sic operatus est et hec propter fa-
ma publicam/ quia sicut dicit glosa ~~[struck]~~ evi-
dencia propter scelus/ non indiget
clamore accusatoris indicaui i.
quasi in nomine domini ihesu christi i. vice eius tan-
quam legatus christi cuius legacionem fun-
gimur/ vel iudicaui huius tradere et cetera.
In nomine domini nostri ihesu christi i. ad hono-
rem domini congregatis vobis sine ali-
qua dissensione i. congregati estis
et meo spiritu existente nobiscum
i. mea auctoritate cum virtute domini ihesu
suffragante tradere et cetera quod dicit iudicaui
ut vos congregati unanimiter mea
auctoritate et virtute christi suffragante et
dat huius sathane/ ecce ergo magister quomodo
dampnatum iudicauit iudicaritque auctoritas
quod notatur in nomine christi/ consistencia unani-
mitatis quod notatur in congregacione illorum
et sua suffragacionis dei potestas quod notatur
ibi cum virtute et cetera quod notatur in
tradere huius et cetera/ Tradere huius hominem h

k

dup. le. primo mo de tradicione corpo
alio mo de spuali / primo mo s. iudi
cam trade huius hoiem fornicato
rem sathane corpali vexandu
et hoc in interitum carnis scz
ut sathanas cu corpali vexet
et sic resipiscat hac em ptatem
apls habuisse ut ex aperto no poss
euellere trade cu sathane ve
xand[u]m corpali quousqz penitent /
Scdo mo sic iudicam trade sa
thane spuali s. ipm excoicando
et hoc in i[n]titu carnis i. ita ut li
be possit exercere i[n]titum carnis
i. pctm carnis ut spc saluus sit
hoc dupli le. s. de spu creato et in
creato / p[ri]o mo sic trade in q[uantu]m non
ut caro in teneat finali sz ut spc
saluus sit / sic deus tradidit Job sa
thane Job ii. hinc pctu aiaz illius
sua / saluus in q[uantu]m in di dni nri ihu
xpi. i. i die gre p[rese]nti ul in die iudicij
in futo / q[uo]d di. dies dni qr exalta
bitur deus solus i die illa ysa ii.
felix in tenco iudicat q[uo]d est cor
rectoe pso. ex no. ibi trade de
structo culpe ex no. ibi i in titu
carnis saluus aie ex no. ibi ut spc /
alio mo le. sic ut spc i increatus
i. spc scus saluus sic in eo i. ut ipe
no frustret. s. s. i die et ce. No
est glia bona ura hic arguit eos
quia se iustos se iactabat et p[ri]o o.
q[uo]d frustra se iactat q[uo]d dm illu tol
lerat / s[ecund]o monz ut illu abiciant
ibi expgate vetus fmetu et tio
sub dit cam qr h. face debeat
ibi et n. pascha nrm ym. p[ri]o o[stendi]t
q[uo]d frustra se iactat. s[ecund]o q[ui]a qr qm
tando illi fornicatori corrupti erat
ibi nesat qr modicu d. s[ecund]o em -

i. q. tq[uo]d talez fornicatore sustines
no e bona glacio ura q[uo]d scz nos
iustos ee iactatis vos q[uo]d gla uo in
malicia et ce. Nesatis n. et vere no
e bona / nesatis n. qr fmetu i. gsc
sus tali pctu tota massaz corrupit
i. vos omes gtaminat ul modicu
fme i. iste unus pctor et fornicator
tota massa corrupit. i. exeplo suo
omes in fiat sile hec. gal. v. ecc.
xiii. qui tetigit pice in quinabit ab
ea / Nondum est hic q[uo]d i sc[ri]ptura re
pit corrupes / p[ri]o originalis culpa
ut hic no i fmeto veti illud corru
pit tota massam hu[m]ane ne vn
ete. v. in q[uo]d emto qm omes i corru
ptoe sumus / Scdo doctrina p[er]uersa
mt. xvi. no dixit cauete a fmeto
pais sz a doctrina phiseor. hec corru
pit fide q[uo]d qi. Corp. vi. nemez
lesumus nemez / neiez corrupimus
tao legalis obs[er]uacia gal. v. q[ui]
in lege iustificam agra exa di
stis / et p[ro]p[ter]ea mo. fmetum et ce. hoc
corrupit euuagelica tra dicens
vos corrupti sut ab hou. lcc. fa st
mto. Cito expo. est. mt. xxiii
Attendite a fmeto phiseor hoc
corrupit i tencom Soph. iii. sur
gentes diluculo corrupit cogita
tiones suas / Quito i tencom pua
ua exo. xxiii / No ymolabis sr
fmeto sagnez uic. tue hic corrup
cionem p[ro]p[ter] xp[ist]i fons tbaci pe des
venato rupta / Expgate vetus
fmetum hic monet ut abiciant
fornicatore sb silitudine fmeti
vi non. tm qr debet fornicatore
abice p[ri]ma e gtagiu culpe ita
de io diat expurgate vetus fme
tum / Scdm e puritas nouem ute io
d. ut sitis noua q[uo]d sp[ar]sio tra et custo
dia baptismalis gre io addit sic est
azimi d. q. expurgate q. tq[uo]d mo

dicit fmct[um] corrupit expurgate vetus fmctum i. purgate nos ex eiiciendo illum veterem peccatorem qui nos corrupit qui e[st] membrum veteris hominis [illegible] te peccati corruptum [illegible] v. si oculus tuus scandalizaverit te erue eum et proice abs te / om[n]ia aggravat hoc peccatum quia fedum io. abhominabilius obhoc d[icitu]r expurgate quia antiquum vio tenacius obhoc d[icitu]r vetus quia contagiosum io mlaplicabilius ob[hoc] d[icitu]r fmctum io exo. xij / Quicumque comederit fmctum peribit expurgate in q[uantum] ut sitis nova consp[er]sio i. pura quasi granum innovati s[cilicet] virtutibus propterea ut novitas tollat vetustatem conspersio fmcti / conspersio n. e[st] farina per aquam conglutinata sine fmcto sicut legitur tulisse filii israel exo. xij. sicut estis sancti in baptismo per gratiam azimi i. sine fmcto corruptionis peccati / dicitur enim azima a ba quod est sine et zima grece quod e[st] fmctum latine q. nos tenemur esse nova conspersio quia sancti estis azimi i baptismo quoad culpa vita da puritas tenendi custodienda gratia debet nos movere ad expectandum vetus fermentum / Et enim pascha nostrum hic subdit causam quare facere predicta debeat s[cilicet] debita comestio agni pascalis i. eukaristie vel p[rimo] premittit esum s[cilicet] o in dicit edendum ibi itaque epulemur secundo docet edendi modum ibi, non in fmcto veteri d[icitu]r quare ergo q. vri quod puri esse debetis et n. xpc ymmolatus e[st] pro nobis in passione ypsa licet sicut ovis ad occisionem ductus e[st] xpc in quantum qui e[st] pascha nostrum et agnus pascalis quem edere debemus Jo i. Ecce agnus dei apo. v. dignus

e[st] agnus qui occisus e[st] sive om[n]ia a[n]i[m]a dicitur xpc cum datus e[st] in mattheum nre peregrinationis / unde d[icitu]r pascha nostrum i panem nre redemptionis unde sub d[icitu]r ymmolatus e[st] in precium nre salutis unde d[icitu]r xpc i. unctus unguit enim nos oleo leticie in celis / hoc nomen pascha secundum glo nomen grecum non e[st] ut quidam putant hebreum / Est tamen ibi quedam genericalia utriusque lingue quia secundum grecos pascha d[icitu]r a pascha quod e[st] passio unde e[st] idem quod passio secundum hebreos a phase quod est transitus quia tunc primo celebraverunt pascha / cum fugientes egyptios mare rubrum transierunt / Non dicitur e[st] quod christo libeant explatur cum cibus e[st] sanguis suus panis et sapiens talis e[st] cibus altaris secundum quod implicat hoc / Est enim sanguis unde d[icitu]r pascha i. transitus quia facit transire de bono in melius / de meliori in optimum ipso in locum [illegible] Iste e[st] suavis unde d[icitu]r nostrum non tamen duntaxat sed omnium bonorum / Iste e[st] pastus unde ymmolatus est d[icitu]r / mensa fuit posita die Iovis in cena agnus occisus est die veneris instruitur die dominica / Iste sapidus unde d[icitu]r unctus / Itaque epulemur nos timentes christo in a. ba de te ppnitentes luc xv. A dorate dominum / Itaque quia s[cilicet] e[st] pascha nostrum epulemur nos ipsi in corporando secundum d[icitu]r Nec tu me mutabis in te sicut cibum carnis tue / Ego tu mutabis in me luc xv. epulari et gaudere oportebat / Non dicitur in fmcto veteri hic docet modum edendi legittimum qui consistit in duobus in expulsione fedi tatis culpe [illegible] quod d[icitu]r non in fmcto In adeptione puritatis gratie [illegible] quod addit sed in azimis i prima de honestate.

t'plicem culpam/ pmo originalez
cum d'c no in fmeto veti ho actua
lem in deu cu sub d'c neqz i fmeto
malicie tcio actuale in pxi'm cu
addit z neqciae i pma cq hortat'
t'plice puritatem gre baptismal
gra originale q no' mazimis
9sac puc q actuale i deu q no'
in sinceri'te/ Opoib iuste q actua
le in pxi'm/ qr ueritate n'c sic azima
q vetus fmentu puritas q mali
cia veritas gra neqcia d'c q no
in fmeto q d' cplemur in q non
i fmeto i i car'ne veti originalis
s' culpe no solu cu asit papie ba'
e di agn9 pascalis exo xij fer
mentu n' pctm e osee vij quemit
amitas paul p commixtonez fme
ti rc neqz i fermeto malicie i cul
pe actualis in deu z neqcie i cul
pe actual in pxi'm/ Sz mazimis
i in sinceritatis puritate ad deu z
veritatis ad pxi'm/ ul sinceritatis q
ad opacom bom ul sinceri' i no
ue vite q ad gu sacdm z veritatis
quo ypocrisim z simulacom ul sin
ceritatis in affcu puritatis amo
re veritatis in intellcu p veritat' co
gnicom/ Non d'm sup i' Igitz cpu
lem qz multa sut neca ad cplan
dum digne sumedo agnu pas
calez xpm que figata sut i agno
legali de quo exo xij de cama dic
re/ debet em ca ancece de cpla
com ca gcomitari ca seq pmu
antecedencia e humilitas pme de
ve xiij cplabis cora dno de tuo
ep9 recordabis/ qm fuimus sinus
i egypto/ h'c significat ba' i lac
tucis agrestib'z/ Scdm e ardor
deuocomis in time ecc' xxx sple
did' cor bonu i cplis cple illius
dilige't funt hoc no' i assatu car
mu/ ca'm/ e 9sac puritas hoc unde
h'c itaqz cplem no in fmeto mali
cie z neqcie/ sz i azimis rc h'
no' i azimi panib'z/ pmu gcomi
tancium est humilitas fidei in tegre
de vt' xxvij/ Adorato dno deo
tuo cplabis hoc no' in h'c q n' e
in comestu reliquebat/ Scdm
e meoria passionis dnice Num
x' si qn habetis epulas z dies fe
stos rc ut sic nob in recordacoe
dm dei hoc no' i cuctis sagnc
posab'z/ ca'm/ e hylaritas spual
leticie ps iusti cplent' z exul
tet in 9spcu dei q no' i festina
coe comestiois/ pmu sb seqncim
e gra'z acco tho' cplati sut be
dicentes deu h'c no' i moimto
anime celebracois ul i nomine
pe du/ Scdm e bonorz opm ro
bur z gtinuacio de vt' xij cpla
bis in festina'te tua cp9 bndi
cetqz tibi dns i ope manuu tu
arz q no' i portan dis bacul
ca'm/ ad pruz pmissam pambu
lacio pie qm trasibo in locu th h'
no' in calciat' pedib'z/ scpsi nob
in cpla/ Supiq argunt cos de
suffencia publica fornicatorz
hic o't q de h'c alios scpsit eis
v ho o't q alios scpsit eis/ ho q
nunc expressius scrib'c/ ibi ne
ac scpsi i pa ho d'c q scpsit/ ho
qui in tellexit i no vtiqz fornica
torz tcio q ita i telligi debuit
ibi aliogn debuiatis d'c go scp
si q ita monet nos expgare ve
tus fmentu z sn h'c debuistis h'c
facere/ na scpsi nob in cpla aliaq
no h'et/ scpsi in q h'c ne 9misce
am fornicatoribus cohiare z si

miliant. s. cu eis luxuriando et. Corp
bus q societas lucis ad tenebras/
pus q inmixti sunt inter gentes et didi
cerunt opa eorum io pus cu pus o
pueritis/ no utiq fornicariys h
bnt qualit intellexit q scripserat
qz no intelligit de gentilibus sz de xpia
nis/ et tangit iiijor divisas peccatorum q
de facili alios corrumpunt fornicari
os qui de corpore s. uxore faciunt gne
avaros qui de gm faciunt corpum
Rapaces qui de corpore brag faciunt
corpum alius p violenciam et hij peccant
in moribus y dolis servientes peccant
q fide dc ergo no utiq fornicariys
huius mundi i. gentilibus qui fornicant
a deo pus p de disti omes qui for
mcant ab ste/ etc du ndat hic
eos/ q no sunt de eccam/ ergo xviij de
mundo/ de si diceret no intellexi
no estis sicut ego no sum de mun
do/ at si diceret non intellexi nec
no commiscerem cu gentilibus sz cu for
nicatoribus xpianis aut avaris
retinendo aut rapacibus i acquire
do aut y dolis servientibus y dola
colendo aliogn si percepissem ge
tilibus no commisceri debueratis
de hoc mundo exisse i. perire nos
de hoc mundo exire cum usq sint
tales ul aliogn si commisceamini de
buatis de hoc mundo exisse i. me lig
eet nos mori/ ambrosius q pcdm
e male agentibus sciant moriat
q dimicius in peccatis versentur/ Nunc
aut scripsi nobis hic oc qui ex
pssius scribit/ ii pro oc se scribe ut
emitent frem publice peccante
Scdo oc q de fidelibus hic dicat qz in
fidelibus no hic dare lege ibi q n
est aut tnc spalis mores abiere illu
fornicatore i. aufferre malum i pma

p. apo se scripsisse/ h o sub ingit
tenore scripture ibi si is qui sup
noiatur dc ergo nunc aut q. nunc scrip
si et no bn intellexistis ut aute
scripsi nos de termiare no commisceri
talibus fornicariys Jo baruc in/
commignatus est cu mortuus depu
tatus est cu descendentibus i inferi
ni/ Si is qui sr in nos noiatur h
sub ingit tenore scripture v pom
sex divisas peccatorum que sic distiguit
omne peccatum ul e in contemptu dei ul
i detrimentum proximi sub ta ul i nocu
mentum proximi sine contemptu di hec
sic explicat aut enim ho querit i crea
turis sumere delectabile sic e forni
cator aut sumere utile sic e avarus/
aut sumere honorabile sic e y dolis
serviens/ hc enim corpm sunt dei n debet
querere in creaturis sicut in detrime
tum sibi sic e ebriosus aut i no
cumentum proximi hoc que duplr
ul in verbo sic e maledictus ul i facto
sic rapax/ dc ergo si qs q nunc scripsi
nos hcet no sz si is qui sr nominat
et no est ve/ sz est deillis de quibus
y. thy iiij. gentes quidem speciem pieta
tis virtutem a eius abnegantes/ e
fornicator notorius/ et pssimam co
deprnatus aut avarus i retinendo aut
y dolis serviens y dola colendo aut
maledictus i. detractor aut ebriosus
aut rapax cu huius modi nec cumbo nec
cibu sumere y thessa ult. denunciamus
nos frs in no e dm n e subtrahatis
nos ab oi fre ambulante i ordinate
Jn hoc q dc fr oc q eu infidelibus
no prohibuit cibum sumere/ Jn hoc oc
q dc noiatur ou no tenere sz prudiam
ecclae auffendos malos abeccae co
ione et si prudiam auffervi no pos
sunt potius tollerando sunt/ Quid n
est in hic oc q dei fidelibus no hic

dare lege xpo d. q adeu no ptinet
iudicare infidelium ho gt et exemplo
corp ibi nomine dehyt qui iustus tamen
hoc o. vere qz hc ptinet ad soli
deum ibi nam eos qui foris st d. go
q.m. q. describz scripsi no decalyt q
enim e in dehyt qui foris sut i. de
hyb q st ex ecclia z muto z mundo s.
infidelibz iudicare q. d. ad me no
ptinz / Sed potius e eis blandiendum
ut quitant sic z deus no luit luc.
xij. Ohe quis me qstituit iudice
aut diuisore sr nos / no enim erat
de discipulis sub nomine dehyt que
intus st. i. i eccla mundo z si no muto
no decalyt nos maiores iudicatis
q. d. sc z no decalyt / Nam eos qui
foris st ex ecclia s. infideles deus
iudicat / Judicio q depnacois no
disceptacois hm no nos iudicare
corp commisit pu xx iudicare ad o.
egredier auferte q. qz igr scripsi
nos no qmisceri talibz auferte
malum ho iem publicum s. fornicato
rem ex uos ipis qr ex eius socie-
tate ingnaui deut. xiij. auferes ma
lum de medio tui ut ceteri timore
habeant / Hic quer sr illud oio au
ditus int nos glo erat ipi pecca
pes du patient reum tam ingentis
pcti in correctum secum qbemire q
go quicumqz patit petorez notoru
secum quenire in eccla peccat. Rn q
patit dissimulando cu possit cor
rigere peccat ul glo lo. i cau i quo
platus ecclie tale iuiuri mundu
unt / Jtem imitari carnis q ex to
incarco debet ee medicinalis non
mortifera. Rn mortificat ad ep
ut epica dimissus / Item ibid glo ois
carnalis voluptas a dyabolo est

qt duplex e tepta. queda acci
ue queda ab hoste. Rn. accine est
ut acci ppuma a dyablo ut accine
mota quia eius suggestione ipi
mis pnacibz corrupta e natura / It
sup illud modicum fmti glo indicq
no e sn accatore dapnare / qui go
no lz indicare ex offo i quire cor
rigere Rn. i manifestis nove q
ritur accusato sz i occultis / Itm sr
illud pasca nrm glo pasca nom
e no grecum sicut quidam estimat
q ex o. xij. phase nom hebreu e
pasca grecum. Rovitus est tam utrz
ptiapat de cm ul apascha qd est
pua grece ul aphase qd e ebraice
transire / Item sr illud scripsi nobis
glo sugit se p9 scripsisse alia eplam
qtra go hoc no est pma ad corin
thios Rn. pma no quam misit sz
vespacicaz q in corpe eplaz ec-
clesia sibi retinuit / Item sr illud
no vtiqz fornicarijs huius mundi
glo qtcabz / q go no lz cu qtcab
ul ueideb htare. Rn no lz qr
mo st paucioves z magis obsti
nati hn no e spes qusiois corz
Jtem ai hig uca bu sunc go dz
bet pub rg pctm de bicam qtra
no omb sut ex ptacia. Rn aplus
lo. de eo qui nominatus e p scelera
au etc / Jtem eos qui foris sut
deus iudicat q Jo iij. qui non
credit iam iudicatus e. Rn iudica
tus e p sntiam sz no per ultima
sententiam.

Audet ali quis vrm rc. Supra
reuocauit ab errore ecc
lam dacom de linguau fa
ciendam p scripos qz publicum form
catorem sustinebat / hic reuocat ab
errore eccam eme diacom fratrum per

alios qr s. fres ad iudicia i fideliu̅
re cogebant Scd̅o arguit eos eo
ten dūt in iudicio et maxime i
fideliu̅ corã reprehende / scd̅o ot
q̄ h̄ non dc̄ qd licear sua i iudicio
repete ibi oia m̄ licent s3 nō ex
p̄o arguit qr ad iudices i fide
les ibant / scd̅o qr iudices i suffi
cientes i ecclia instituebat i se
cularia igr̄ iudicia / tercio qr i inuice
grte debant et fraudabat ibi ca
quod oio delictu ē / In p̄a primo
arguit qr iudices infideles nō
s̄tos requirut / Scd̅o ot q̄ non
dent fac̄e qr s̄ti de toto mu̅do
iudicabut ibi an nescat qm s̄ti /
tercio ot q̄ et anglos iudicare hē
bunt i nescat qm anglos / dc̄ go
audz q. d̄ p̄i q̄ de hijs que int9
sūt tm̄ iudicadu ē tam audet
audacia s. temeritatis aliquis
vrm̄ fideliu̅ neminez noiat quia
qui noiatim noca. potq9 rrita
qua corrigat h̄ns negociu̅ q̄
cūa iudici/ negociu̅ q̄ negocia
cau ad usus alterius fidelem s. n
iudicari ap. iniquos i. iudiciu̅
pete ab iniquis glo. i fideles
qui iniqui sūt vanis qm leges
humanas aut cio sp̄nut / aut fla
meptaime expone / ut ait Ambro
sius / tercio ap s̄tos fideles glo
qui deu̅ timentes iusticia s̄uat
ret et leges vitam salua vt rrta
te s̄uvent h̄c erat i s̄nus oc
tasio redendi ad ydolatria eciā
oppressionis fratrz et io gstitutu
fuit in lege ut alienigena no
eēt princeps / deut. vij et deut
i. date ex nobis viros sapie
tes et cē. felix platus qui sibi s̄b

ditorz reputat p̄ s̄upiorū̅ audet
aliquis sic arguit g eccōnn h̄ns
aliq ad usus sic explicat teme
ritate iudicari ap. iniquos An
nescatis qm s̄ti / hic ot q̄ s̄ti de
mu̅do iudicabut et io a b ipis n
ab alijs petendu ē iudiciu̅ vbi
p̄o ponit q̄ minus iudex / s̄o co
cludit q̄ magis iudex l. et s̄ium
nos iudicabr et c sua ro talis si
cut q̄ minus iudex i eem est ec
illud q̄ magis sed s̄ti iudicabut
totu mu̅du go possut iudicare
de negocijs cotidianis / de quo
magis iudex q̄ possit dc̄ go An
nescatis qm s̄ti de h̄c mu̅do i scio
rr no de superiori sto xvnj regnu
meu no est de hoc mu̅do iudica
but glo. auctē et ptate q̄ admi
ret et p̄stos mt xix / vos de bitis
sup sedes iudicantes xij tribz
isrl / et si in nobis glo p aliquos
s̄tos ex nobis iudicabr mundus in
digni estis qui de minimis s. nego
cijs cotidie ē ingentibus iudicetis
q. d. no minima s̄ aug9 s̄ut bona
fortune mag bona nē / maxima
bona gre et glie / Nescatis qm an
glos hic ot q̄ et anglos iudica
bit vbi s̄o ponit q̄ minus iudex
s̄o gcludit q̄ magis iudex vbi
quato magis secularia et c s̄ua ro
talis / si illud q̄ minus iudex in
ee i est et illud q̄ magis s̄ s̄ti di
gni s̄ut iudicare anglos / go mul
to mi9 secularia negocia dc̄ go
nescatis q. et vē potestis iudicare
de istis minimis / nam nescitis qm
anglos apostatas s. iudicabimus
gparacōe meliores s̄ti / quato mag
secularia possumus iudicare. i. de
rebus huius seculi q. d. multo mag

na. ut ait aug9 de vera religione
ome iude de quo quis iudicat / mi
nus est eo qui iudicat / Sz n. spua
lis ho oia iudicat / Sclaria igit
iudicia / Supius arguit q ad iudi
ces infideles ibat / hic ho arguit
q iudices insufficientes in eccla
constituebat vbi p° eos pronuce ar
guit ho pronuce se loqui exprimit
ibi ad vereaudiam vram dico iucito
arguendos o. ibi no e inter vos
sapiens q p(ri)ma iplicant ta si iudi
cis indigetis ibi sclaria ipso. ydo
nea ibi contemptibiles eclo debita
illo constituite / d. gº sclaria q. et q iu
dicare debetis igit. s. claria iudicia
habueritis glo. hoc d. q no habenda st
rio q nullo mo liceat / Ez no expe
dit q ppt p(ri)ma testim et flas ad no
cendos contemptibiles etc / hoc duplr
legit. vno no pronuce / alio mo su
pronuna / p(ri)mo mo sit contemptibiles
i. despectos et viles q sunt in eccla
constituite ad iudicandum q. d. ita facitis
et male q ex hoc compellunt recurre
re ad iudicium infidelium ad uere
audiam vram dico hoc ut inde eru
bescatis et corrigatis exo xviii p
uide de oi plebe viros potentes etc
Sedo mo le. sub pronuna contemptibiles
i. minus sapientes i spualibz / sed
prudentes in tpalibz eandem quinta
iudicia vero sclaria / Sapientes at
in spualibz qui st nobiliores debent
vacare spualibz vn debent fugere
sclaria desideria. tit. ii. Appuit gra
dei et salvatoris nri oibz hoibz eru
diens nos ut ab sclaria iudicia
ut hic scla. igit iudicia etc scla.
negotia ii thy. ii. nemo militans deo
implicat se sclaribz negotiis de

sideria st in corde iudicia in ore
negotia i ope / Adducit audiam vram
dico .i. in hoc reuerenciam i pceden
tibus spualibz sigifico ne i plica.
eta sclaria ecc xxxii an be
audiam pibit qui et p reuerenciam
dabit tibi bo. gra / Sic no e int
nos hoc inito eos arguendos o.
et p° q in sipientes ordebat hº
q aput infideles contendebat ibi
sed fr cu fre d. gº sic no e q. et
vere debetis erubescere s. tales iu
dices constituistis / Na sic no e re
ul sic q. et be rio debetis iudicari
ap. infideles / na sic no e int vos
sapiens quisq i. no e aliquis de
vobis fidelibz adeo sapiens i tpa
libz qui possit iudicare int frem
suum et frem tales eni s. sapientes
in tpalibz constituendi st iudices vn
g. hy trenas cus examinet qui
vero exterior sapiam perceperunt
qui aut spualibz donis ditati sunt
terrenis no debent negotiis iplicari
Aug. ipse teste in noto qui mal
le p singulos dies aliquid manibus opa
ri qua tumultuosissimas causas plurimas
tates pati / Ez fr cu fre hic aug.
q ap. infideles contendebat ubi impli
cat in aggravanda contencionem
s. statim q fuit q neciu q cu fre
scandalum q in medico foro qui
ap. infideles aggravat cum co
tencionem statuo ut si religiosus qui
contendit ii. thy ii. servum dei non
oportet litigare nec9 ut si fr cu
fre contendat act. iiii. diu fres estis
ut quid nocetis alterutrum ro dixit abra
ham ne queso sit iurgium int me et te
fres eni sumus scandalum ut si p(ro)bus
contendat ap. b. ei qui vult tecum

indico qtende᷑ et tunica tua tolle/
dimitte ei et pallium vt si in curia i fi
delium qtendat i. ethy. dz. ne nomē
dni et doctrina blasph. et hoc ē qd dicit
Sz si cu fre in iudicio qtendis qd
malu ē aug. in hoc mudo michi
filius ē actibz demo. qd licet ex
ce et hoc ap. in fideles qpreis est
qr sit suspti iudices/ Nond. sz
illud sti de hoc mudo iudicabut
qd in lap. est iudici. qui iudicat
bit mudus/ pmo iudiciu pncipa
lis auctoritatis/ quo iudicabit tota
tinitas pō cum accepo tpt ego
iudicabo iusticias/ Scdo iudiciu
diffinicois seu placacois quo iudi
cabit xpc homo hic. p. pr omē iudi
ciu/ tercio iudiciu assessoire dignita
tis quo iudicabut ipsi sap. in iudi
cabut sti Quarto iudiciu qpacois
quo iudicabut ipsi sti aliqm etia
nung mali cy. xii. viri niniuite
surgat in iudicio et cu. regina hest
surget/ Quito iudiciu disceptac
cois quo iudicabut soli fideles
ipsi ca. xi p v. i pe ini tpe e
iudiciu incipiat a domo dei sicut
pm/ Sexto iudiciu remuacois q
iudicabut omes boni et mali cet
nt cucta q fuit aduert dos in
iudiciu poi curato sine/ Septio
iudiciu disposois quo ia iudicati
st in acdulis Jo. iii. q no credit
iam iudicatus e// Jam quidem
oio delictu/ Sepius arguit eos
pc qr ad iudices insufficientes in
ccia qstituebat hic/ tcio arguit
qr in vice qtendebat et frauda
bat/ v pō arg. culpa/ 2º pdicat
pena ibi annectat qr iniqui ipa
arg. i eis/ culpa pō/ discordie/ pō

culpa inpacie ibi qr no magis i in
iuriam/ 2º culpa iniusticie ibi sed
nos iniuria facitis in pa qpo. cul
pe magitudine 2º magitudis ori
gine ibi qr iudicia hēatis dc. gº ia
quid q. et qr in iudicio contenciose
ap. infideles viii repetitis iam
quid oio i. pfte delictu ē i nobis
hō n. qapit delictu i cogitatione
parit in co sensu pficit in ope s.
illud Jac. i. cocupia cu cocepit pa
rit pctm etc. exo. qd iudicia hēatis
int nos ex hoc appatz qd iudicia hre
q aliq pctm ē ysa. liii. ecce ad li
tes et cotencoes ieiunatis et omes de
bitores nros repetitis/ Quare no
magis i iniuria hic arguit culpa i pa
ac et pō cca violenciaz apertam 2º circa
machinacom occultam ibi qr non
magis fraudem dc. gº qr no q. ita
iudicia contenciosa hēatis qre no ma
gis in iniuria i. aptam violenciā acci
pitis qm ad iudicia alios trahatis io
do qait/ ma. v. siquis voluit i iudi
cio tecu qtēde᷑ et tunicam tua tolle
dimitte ei et palliu qre no magis frau
dem i. violeciā ul machinacom oc
cultam paciini qm s. fideles trahatis ad
iudiciu infideliu hec n. s glo aplus
tplr phibet s cora iudicibz iudiciu
pmittit in fideles Sz nos i iniuria hic
arg. culpa iniusticie v pō ot. i iusti
ac s. magitudine ibi et hoc fribz dc
gº s nos q. et hoc facere debetis s nos
potius iniuria facitis i. aptam viole
ciam dū in iudicio qtenditis et frau
datis occulte corrupendo iudices do
nis et hoc fribz frīs facientes qpreis
ē ipos n potius iuvare debebatis/
Infelices hoies qui cotencosi i iudi
ciis et iracudi iniuriis et impacientes
in fraudibz illaqueati et in iurias rapto

⁊ fraudulēta in occulto ⁊ in ſui cor
des ī cꝑis / go vrane ſt̄ voce gu
loſa carnis iracūdia buffones in
patīa lupi violēta vulpes fraū
dulēcia dn̄ neſcat' qꝛ nū / cuſa
culpa hic cōmitit' pena v̄ primo
p dicat nūq̄s oms p̄ueniendas gē
naliꝫ / ſꝰ exprimit varias ꝯdnaē
nūq̄z ſpal' ibi nolite errare /
tcio oᶜ ꝙ tales fuīt / Sꝫ mūda
ti ſut m̄ ſicꝯdit ibi ⁊ħᶜ quid
aliqn̄ fuiſtis dᶜ go an neſcatis q̄
no debetis ita facē ān neſcatis
qꝛ nūqm̄ qūcuq̄ꝫ regnū dei no
poſſidebūt. iſtoꝝ em̄ ē regnū ce
loꝝ no iniquoꝝ apo xxi no ī
trabit aliq̄ coīq̄natū ī eā ⁊ faciēs
ab hoīacom ⁊ mēdaciū / Nolite
errare hic exprimit varias ꝯdnāē
ſ. pctoꝝ ſ. xi quē ſic diſtiguīt /
omē pctm̄ ul ē ꝯ fidē ſic ſt̄ ydol
ſuictes q̄ ul ꝯ mores ⁊ħᶜ ul
in v̄bo ſic maledici ul ī fco ⁊ħᶜ
aut ſpuale aut carnale. Si ſpi
rituale aut ꝑꝑētur retinēdo ma
le ſic ſt̄ auari aut male acq̄rēdo
⁊ħᶜ ul latenē ſic ſūt fures aut
patenē ſic rapaces ſt̄. ſi car
nale aut ꝑtinꝫ ad gulam ſic ſt̄
ebrioſi / aut ad luxuriam ⁊ tūc aut
ē cū mulie aut no ſi ſic aut ē
ſoluta ſic ſt̄ fornicaria aut liga
ta ſic ſūt adulti aut no ē cū mu
liere ⁊ tūc ē hōīs ul ſe ipm̄ ſic
ſt̄ molles aut ī aliū ſic ſt̄ maſ
culoꝝ ꝯcubitores dᶜ go nolite q̄
neſcatis qꝛ nūq̄ ⁊c̄ Nolite erra
re i. minus de mīa dei p̄ſumē
gal. vi nolite errare de⁹ no irride
ret / dico em̄ vob̄ qꝛ neq̄ꝫ forni

cari i. op⁹ luxurie cū ſoluta ex
ercētes neq̄ꝫ ydolis ſuictes / q̄ alī
qn̄ ꝯtigit ex fornicacōe nū /
xxv. fornicatꝫ ē ppl's cū filiab⁹
moab / q̄ uocauīt eos ad ſacrifi
cia ſua neq̄ꝫ adulti cū ligata /
op⁹ luxurie exercētes neq̄ꝫ mol
les in ſe ipos op⁹ luxᵉ ꝑpāntes
neq̄ꝫ maſculoꝝ ꝯcubitores ꝯt
nām in ꝯſilem ſexū ꝑtantes
neq̄ꝫ fures aliena ī vito dn̄o
ꝑ fraude acq̄rētes neq̄ꝫ auai
ſua nimis tenacē ⁊ cupide retī
nentes neq̄ꝫ Ebrioſi pcto gule in
cātes neq̄ꝫ maledici alioꝝ famā
denigrātes ⁊ eis detrahētes neq̄ꝫ
rapaces ꝑ raptum violēta alie
na rapientes n̄ln̄ ī ꝙ iſtoꝝ po
ſſidebūt regnū dei Singla em̄
hoꝝ ſufficiēnt ad regnū collē
dum ſile hēr gal. v. manifeſta
ſūt opa carnis ⁊c̄ Inf̄ ꝯ ca
ro ⁊ ſanguis regnū dei no poſ
ſidebūt / Et hec q̄m dᶜ aliqn̄ fu
ſtis hic oᶜ ꝙ tales fuīt / Sꝫ mū
dati ſt̄ v̄ꝑ ꝯ tamē ſtatū culpe ꝑi
te ſꝰ collacoem̄ ꝑmis gr̄e ibiꝫ
abſoluti eſtis tcio cām gr̄e colla
te ibi ī noīe dn̄i dᶜ go ⁊ħᶜ q. re
gnū dei no poſſidebūt ⁊ħᶜ i.
tales aliqn̄ fuiſtis ſ. an ꝯ v̄ſio
nem Inf̄ x. ſcitis q̄m cū ge
tes eſſetis ad ſimulacra muta
⁊c̄ Sꝫ abſoluti eſtis ī baptiſmo
q̄ ad emūdacōem̄ vicioꝝ zach. xiij
erᶜ fons patēs domui dauid in
abſolucoem̄ pctoꝝ ⁊ menſtruatē ſcꝫ
tm̄ abluti ſed ſcificati eſtis ī ſpū
ad bn̄ opandū ꝯfirmati pb̄ ꝯfir
ma hō de⁹ q̄ opat⁹ es. Sꝫ iuſtifica
ti eſtis i. ī bono ope exaltati ꝑ bo
dū quos ꝑnouit hos ⁊ iuſtificat

rh^c tot' in noie i. in i vocatoe dni
nri ihu xpi sic eni fiebat bap
tismus i pmitiua ecclia necz n. z
m. eni spu sci dni nri i. i opacoe
spc sci/ Nom eni xpi i uocabat'
exterius z spc sci' opabat' i terius
Jo. iii. nisi quis renatus fuit
ex aqua z spu sco zc/ Et nondum
qz ta dixit q ta qui st i pcto/ Est
eni i pcto macula qua aia defor
ma' gta q dicit/ ß absoluti estis
ofensa q adeo sepat' q q d' sed
sificati estis renatus quo gehene
obliga' q q d'. ß iustificati estis
hec eni ta facit maia gra ablut
a pena etna amacula recociliat
a bo ofensa/ ablut apena etna/
Hic quer' sr illud an nesatis qm
sti iudicabunt q Jo. i. pr omne iudi
ciu dedit filio Rndo illud i telligi
de iudicio discusonis i. placoes sine
decomnibz iudicandis i illud de iu
dicio assessorie dignitatis Jtem
glo ibidem iudicabunt sti aucte
cptate q pt solu deu resid; auc
tas iudicandi Rndo aucte acesso
ria no pncipali/ Jtem sup illud an
glos iudicabimus glo. apostoli
quia iudicati st sr d Josephi pn
ceps hui mundi ia iudicatus e Rndo
dep' pcto in deu iudicatus quisso
iam iudicati st decontiduanis quo
i mo exacio quittit iudicadi sut
astis/ Jtem sup illud iudicia secla
ria si hueritis glo q nc quda st
q go male facit eccia hndo iudi
cia Rndo hoc d' qr no expe dit ha
bere no qr no liceat/ Jtem adiuc
rescudia urany dico q s. m. no
ut ofundi nos ht' sopsi Rndo i ten
debat in eis i duce ofusione que
eoprma oriet' no q ex srbia/ Jtem

sr c. d otepabiles q st' in eccia glo.
illos q st' minores inita/ q ergo non
debet epi de causis audiendis seni
ro omitte' Rndo hui e ubi spualia age
da in stat' z v ex quadam necitate
Jtem glo ibidem qui spualibz donis
dotati st' no dent terrenis nego
ciis implicari q go religiosis no
dent epalium administracoes aut
cause comitti Rndo pncia' ecclia
debet alias no opter/ Jtem sup
ui quid oia delictu glo ex ho' appa
ret q petm e iudicia hre q go
nulli licz i iudicio sua repete Rndo
glo lo' de iudiciis litigiosis no mo
destis/ Juste s. iur sua psequendo/
Jtem sup illud qr no magis fraude
paciami glo pfitis licet repete
sua sup lr sn ca z lite z sine iudi
cio glo go religiosi no licz sua in
iudicio repete Rndo no licz ut sua s;
ut comuna/ Jtem ibidem glo firmis no
licz repete sua moue do cam sed
no totencose nec fraudulet nec
apc iudices in fideles q go fideles
qui sut in terris i fidelium no pnt ap
eos res suas repete Rndo glo i telligi
u p fideles possut hic hre iur sua//

Omnia michi licent zc

Supius arguit eos quia i iudicio co
tendebat apud i fideles pro rebus suis
repetendis hic on' q hoc no dixit
qr no liceat sed qr no expedit sua
in iudico repete ubi p° o' q pcor
pe sustentando in suicio dei no i
luxuria licz sua repete s° o nd' q
corpus no ds fornicatoi ß deo serui
re ibi/ Nesatis qm corpa uri tmo
monet fornicacoem sine luxuria
fuge i fugite fornicacoem/ Jn pma
pmo o' q. l; no expedit sua i iudi
cio repete s° o' qr l; pcorpis su

stenciatoe i esca ucnt tuent est
tuo o. alicq & sustentadm corp9
qr ut sumat deo no luxorie i corp9
aut no formacoi / In pma pmo
ppoit q lz sed no expedit s. o o
qr no expedit i oia m licent si
mlit i sa pte pmo dt q esca nota
est ucnt s o ant q no tm poter
hoc oppter sua repeta i deo a et
huc et has destruet dt g oia m
licet zc s glo hc legi qua dru
pliat / pmo devebus sint i iudi
cio repetendm & oia zc q no c
cotendendu m iudico oprerep repe
ticoe tn omia ma s. m licet repe
ti i. oia ma m liatu est repete
m m dico s tn no oia expedunt
i. no expedit ut oia ma repeta
i iudico vn qr no expedit non re
peta lz liatu sic omia m licent
i. omi bonoz moz repetico m li
cet z bis dt qr hoc e liatu ti lege
nali tm lege scpta s ego sub nulli9
s. homis iudias ul sub nullis vei
tpalis redigar ptate q tn fiet
si ma m iudico repetcom redigere
n. sub ptate iudias vn repetiz
escag z uc oia ma lz m pete thc
ppe inte ncitate qua esca debe
uenar adeis sustetatom z uen
tri escis ad corpis & ncitate s tn
no repetu qua deo z huc uetre
et has escis destruet p statu p
q m sut qn s. mortale / Scdo m
legi dcabis distinedm sc q no tm
no i iudiciis z p dtis offendit s
z i cibis distinedo Na oia m i. i
om comestio m lz s o xiiii omnia
munda mudis sed tn no oia expe
dunt / i. no expedit om comestio
ppe cosciam i fimoz oia m licent
i. om ciboz comestio se d ego s b
nullis este s. redigar ptate come

dendo carn cu alcius scadalo esca
q z uc oia m licet qr esca debet
uenti z vent debet escis an s
tn no edam cu alcius scandalo
qr deo z huc ventre z has escas
destruet bic p9 / Tcio legi de sup
tibz acapiedi & oia q nobis me con
tepnes qua supt no acapio tu
tn possem acape quia oia m li
cet que licet co aplis meis vn
lz m sicut cis supta & sume s
tn no oia expedunt no m ex
pedt supt9 abeis acape ppt
coz auaricia oia m licet que
z aliis aplis sed sub nullis hois
redigar ptate acapiendo s. mima
z p hoc argue di libtate amitte
do / Ambro9 no ppt instant argui
a quo acapit esca q z uc lz m ac
cipe supt9 ppt corpis sustetacoe
nem qr esca debet ventri z vent
debet escis sed no ppt hoc tn ac
cipia qr zc / Qrto m legi de su
pradtis pctis vitandi & q ita
omia p dta mala vitanda sut qa
omia m licet i. supposito q omia
p dta m liceat ut videt co qi
lege no puniunt / que dam illoz
sed tn no oia expedunt qr p se
mala z vitanda sut oia m licent
i. z si licet oia p dta cu no puniant
pena tpali sed cu ego sb nullis
vci s. coaupite redigar ptate et
vic sub nullis ptate nolo redigi
qr nc eciam posita z si debeat esci
ventri z vent escis a sed deo9
huc z has destruet / Nondm q
no expedit i iudico contende ppt
m lcia / pmo ppt co sua dm homo
rem im pu xx honor e bon
qui sepat se a co tetoribz zc / Scdo
ppt maioris boni impedimentu qr
vi si quis vult tecu in iudico gr

Tao ppt piculm inugiorum ecc viij no
ptedas cu hoie locuplete ne for
te ostituat lite i gen xiij neque
se b inugiu mt me tc / Quito ppt
fallacia advocatorum de quibus ps
totu die i iusticiam cog ysa xxiiij
Tnsgressi sut leges mutaverut
ius dissipaverunt fedus seu / Quinto
ppt avaricia iudicu ysa i principes
tui infideles socij furu oms dili
gut munia seu pupillo no iudicat
t ca ui due / Sexto ppt mltiplicacoes
pctorum sm ho c. Ja quid ord delict
io / Job dj Ruds obsecro absq oo
tentoe tloquetes id q iustu est
iudicate t no i bemeet i lingua
ma iniqtate io luc bj. que auff
que tua sut ne te / Septio ppt ni
mia solliatudine tangustia ani
mi osee p senectis fedus cu iudi
cio tgerminabit quasi amaritudo
iudiciu ysa xl iij. ecce ad cotencio
nes t lites ieiunatis in ieiunio sol
liatudo notatur // **Corpus au
tem non fornicacioni**
hic ont q corpus no dz suire for
nicacoi sed deo v p poit debitu
suiau s pmittit futurum pmi
i t do9 corpi v p p nuttit pre
miu corpus s subdit p mand
mo i deus no t dnus Et go cor
pus a q ita esta debet tenetur tc
corpus aut no fornicacoi debet
sup sed potius debet dno ad sime
dum tc xij exhibite corpa vra
hostia viventem scam tc t dus
debet corpi adeus glorificad
phil in salvatore expectamus dnm
ihm xpm to deus no quasi t bacs
soluet debitu l deus n pr ut to
ta tinitas t dnus s ihm xpm qui
est rex regu t dns dnancium apo

i sussitavit a mortuis t nos susa
tabit in futuro Ro viij qui susitavi
mit dnm ihm xpm a mortuis susa
tabit t nos t talia corpa nra t
hoc pitute sua no pnam nram
quia dns virtutu est ipe e rex
rex glie / Eac go qua dnus p causa
nre revivis efficaens dnua ntus
formalis exemplaris resurges
xpc maialis corpa nra finalis
glificato futura // **Nescitis cor
pora qui nra**. Supius o q p
corpe sussitando i summo dei no
i luxuria le sua repete hic o q
corpus no dz luxorie s deo suire t
p q corpa nra mebra sut xpi
s q no debet mebra meritricis
fieri i tollens go mebra x tcio o
q mebra meritricis fient si ingent
meretrix i dm nescatis qm qui ad
heret / Dt go Nescatis q tpz q corpus
no debetur fornicacoi sed dno Ne
scatis n qm corpa nra no tm nec
mebra sut xpi tamq capitis s aug
q xpc nam nram tota assupsit
s ea tota caput nrm est qui ex
corpe t aia ostamus / Est go sua
vo talis mebra debet suire capi
ti suo sed corpa nra mebra sut
xpi go tc Tollens go aspirico dei me
bra xpi faciat mebra meretricis ut s.
eius sua volutati sicut mebra
eius absit hoc n eet sacrilegiu sic
dehonestare mebra reliquiarum scorum
Est go sua vo talis no est faciendu
dum de mebro xpi mebra meretricis
s hoc facit qui suit luxorie t non
deo go no est suiedu luxorie sed
deo // **An nescitis quoniam
qui** hic ont q mebra meretricis fie
rent si ingent ei v primo ppo q q
iugit meretrica dnm efficit cu me

trice / sedo probat hoc testimonio scripture
i erunt .n. in carne una duo / tao oni. quia cue
lius e deo adherere i qui a' adheret
deo dr go dn nesatis q. tue no de
bet hoc fieri dn nesatis qm qui ad
heret meretrici corde et carne cu ca car
nalis comiscedo unu corpus effici
unt .s. sicut in na / Ita i macla am
bos fornicacio ambos unu facit
ut quo in na sic in macla unum
sint / tao aut unus spc qz i totus ho
caro effici h dngs. ayendans largi
do exemplu de duab meretribus
que venerut ad salomonem iii. reg.
iii. c. fallax i blandiedo pu v. fa
uus distillans labia meretricis et in bo
rum i q sumado unu filius ho dngus
co suppsit sbam cu meretrab luc xv
Tenax illaqando pu xxiii. fouea
pfunda meretrix et puteus angustus
ali fastidiosa fructitando eze xvi / fa
ce qi meretrix fastidiosa an p. Cuiosa
se ornado pu vii occurit ei mlr or
natu meretrici / Cantelosa i negociis
exemplu de raab et exploratoribus
Jos ii. dapnosa i expensis apo xviii
hem ondam tibi dapnacionem me
tricis tolle go mebra xpi faciam me
bra meretricis absit // **Erunt u**
nquid. Septua gen ii. loquens
de leune comittis duo in carne una
i. i uno carnali ope si go leune co
iuncti effiant caro et una caro i actu
carnali multo mag illegittime co
iuncti / Qm a' q. qui adheret mereta
rc. Sed qui adheret deo p eius vo
luntatis faciedo unus spus est pta
picioe beatitudis in futo / hac unita
tem peciit xpc discipulis Jo xvii.
ut sint consumati in unu rc. vel
unus spc copla dilccoie ipuci augo /
humilitas nos deo subiat puritas in
git / caritas unit io pt magat ad
herere deo bonu e et dr unus spus
simplr quia i unu spirans pcon
cordia que no unus simpr. p ydemp
titate subs. **Fugite fornica**
cionem. Hic tao monet luxu
riam fuge et hoc triplici rone pa
sumit abeffectu fornicacois. Seda
ex dignitate corporis ibi an nesatis
qm mebra rca ex debito dmie s
iuncte i tao est mr prima ro talis
e qnto maior macla pcti tanto ma
gis fugiedu hz maior est macla lu
xurie qua aliorz quo ad hoc quot
maculat corpus et aiam go maxie
e fugiedu pmo go dr hortat i.
pcim h.o detestacior pessimi ibi oe
cm pcim q pmo minuit essem
aliorz ho ostedit excessum i quat
fornicat. dr go fugite fornicacio
noie fornicacois intelligit omis
illicitus usus femie / oraciu ad
alia pcta dr / Jac iiii. Resistite dy
abolo et fugiet anob q' adi. dr
fugite q. d. cu aliis viciis pt ex
petari coflictus sed hac fugite ne
approximetis quia alie melius non
potestis vinci vn vsus / cede re
nus cedit iusta magis inprobale
dit / cuia spe mavors cedit victo
ria parthis / Cypris ca marte
uel ca de ludic. arte / parthi vin
cut fugiedo et tela mittendo venus
dr cypris acapro in sula ubi co
lebat. ome pcim q. et debet hc
pcim spuale fugi qz ome pcim
cordis oris opis i deu i seipm
i pximu qd cuq fecit ho extra
pcta fornicacoe ex corpus e tn
plerit / pmo ex corpus .i. siu corpis
cotamiacoe pcm n et pcim qule
siu cotamiacoe comitti hc aut
magis qui at fornicat i corpus

sui pectat i. s. maclando rcon
tamiando/ Scdo m sic ex corp9
est. i. ex simitute corpis/ Jnalys
aut viciis corp9 no dnatur/
ue qui aut formcat i corp9 s. pt
i ei9. s. simitute se rediged qua
ut ait aug9 in glo tot9 ho caro
esstat ut nichil aliud i llo mo
meto valeat cogitare qe vito
absorbet/ Tercio m sic ex cor
pus e i. ex coniugis offensaz
que corpus viri dr eph. v. viri
debet dilige vxores ut corpa
sua qui aut formcat i corpus
sui pectat i. vxore sua fide s.
ei9 frudado Jnfelix adulter qui r
maclat carne rabsorbz vom r
violat fid de quo dz sto monc
te dr go q mlier tangebat eu r
dixit adhuc igniculus in me vivit
plea tolle fugite go formcacom

An nescitis Ecce s. vo que
sumitur ex dignitate corporis que
talis e ome teplu spc sa custodi
endu e i mpollutu s; mebra nra
sut teplu spc sci go custodieda
st in polluta o t go de spu sto r
in quibz r aquo hz ee quo ut d
in teplo in quibz quia in nobis
aquo qe adeo r hoc e q dc an ne
scitis qm mebra nra templu st
spc sa i. dedicata opa spc sa in
bapto qui spc sctus in nob est qe
deus tepli e ex hoc patz q spc
stus est deus/ No n. hz teplum
nisi deus que habetis adeo prc
r filio Jo. xvi. que ego mittam
vobis apre dr de spu sto// **Et no
estis uri.** Ecce tcia ro q sumitur
ex debito dnie simitutis que talis
est qm h dc ti9 pcia in re de dic9
dz eum glificare sed vos estis pcia

dei Jure redepcois de dia no ne q
debetis ipm glorificare go r formica
cone fuge pt mo ergo allegat di
uine simitutis debitu s. o pbat i. pre
depcois pcu i empti n. estis tcio ex
hoc ccludit emptori obsequiu impe
dendu i glificare rportare de go r
no estis q. ri deb debetis fuge form
cacom quia no estis uri Juris s. quia
su dnini su morum dni sum9 Jo prin
cio q liceam dni no potestis vos q
ce de aly r ne no estis uri empa em
estis pcio magno s. sanguine xpi i.
pe. i. no corruptibilis auro ul ar
geto redepti estis aug9 ducede te
homo ex pcio ne vilestas r quia
ita e glorificate bene opando rpor
tate deum corde uro carnis tribula
cocs r molestias pacie sustinendo
gal. ulc stigmata dni ihu in corpe
meo porto// hic qui sup i. oia michi
licent glo oma ma lz michi repete
q luc. vi. que aufft que tua sut ne
repetas vae coclin est no peceptu
ul licet repete su scandalo/ Jtem
ibide glo omibz estis lz vesti q cai
dict xv. ut abstineatis vos a sagne
r suffocato/ vnde illud statutu fuit ad
tpt ppe vitand scandalu iudeo/ //
Jte sup i. sed no oma expedmt/
glo tanto magis gratoria quo magis
in debita q go notu dimnuit mic
Ro glo lo. de hys que debita sut
ex ncitate no que ex volutaria ob
ligacoe hic n. mag gta sut qe semel
offe ho deo r opus ipm r libertate ope
randi oppositu C Jte sup illud tolles
mebra xpi glo nec ysi dicedi st ma
ducare corp9 xpi qui st mebra me
tric q go mali no sumut sb spe pais
vin corpus xo Ro mali corp9 xo man
ducat aliqn sacmtalr s; nuq spualr//
Jte sup i. erut duo i carne vna glo

in uno ope carnali q mt 9iuges fi-
pt supptto q 9iug sui libidine no
est pctm coitus libido uo pctm
est. Secundo libido eqiuocat dr ut pru-
ritus carnis hec est pena ul i pro
bitas voluptatis hec e culpa. Ite
sup c. omne pctm qd quis fecit glosa
cetera pctā aiam maculant q crapula
ebrietas et corpus maculat. Secundo hoc
accidit non semp hec faciunt forni-
catio qz maculat.

capitulum

De quibus a. scripsi-
stis michi. Superius
reuocauit ab errore correctum
de lingua et de litigijs duorum s. capi-
tulis pcedentibus hic reuocat ab erro-
re cā primonum et virginitate. Sup q
9suerunt corinthi ab aplo scriu
s. copula 9iugalis esset approbanda
ul reprobanda. Primo o. captam con
iugalem ee bona. Secundo continentiam
virginale ee meliorem ibi de virg
nibus autem pceptum dni no habeo. In
pma pmo determinat de matrimonio
quantu ad copulam carnalem. Secundo quantum
ad inseparabilitatem i hijs qui matri-
monio uincti sunt. Inprima p^o dicit
matrimonium esse, post hec s. p^o 9tinet
monz debitum reddere vxori vir de-
bet. Tertio o. q 9cessio de matrimonio
in dulgentiam ht no pceptum i hoc
aut dico s. indulgentiam. Quarto hor-
tat ad 9tinentiam ppositam ibi dico a.
no nuptis et uiduis. In prima p^o de-
q bonum 9tinet. Secundo q michi no lic-
et tangere i pp^e fornicationem a. de quo
de quibus a. q. ita dicit e q fornicacio
fugienda e s lic nubere de quibz at
sophiste uis s. utrum liceat nubere glo
ti n pseudo ut ceteri priores bi
dent nuptias reprobaret qz hec pla

cuit corinthis hoc solum peplum
quesierunt de hoc ut. Et dico bonum
est homini mulierem non tangere. Sunt
eum eunuchi qui castrauerunt se pp
regnum celorum. xix hijs eunuchis
pmittit dominus se datur melius
nom a filijs et filiabus ysa. l. vj.
pp^e fornicationem a. q. et hic sic
bonum a. s. pp^e fornicationem vitan-
dam no committendam ut glosant
quisque vnusquisque habeat suam no
alienam. Nam qui cum vxore pro-
ximi sui dormierit morte mori-
atur. Deute. xxij. vxore no coitibus
vxore no vxores gen. ij. erunt duo
no plures in carne una ex hoc at
reprehendit lamech gen. iiij. et una-
quaque mulier virum suum legitimum habe-
at et tangit. hic una cum instructionibus
matrimonij pp^e fornicationem vitan-
dam. Nondum est hic q matrimonium
matrimonij sunt cause institutiendi. Prima
e multiplicatio et conseruatio huma-
ni generis. Alia impletio ium super ani-
malibus. Tertia est vinculum humane
amicitie et societatis. Quarta vitatio
fornicationis. Quinta significatio fu-
ture xpi et ecclesie societatis. Sexta
diligens instructio et educatio pro-
lis. Vxori uir debitum
reddat. Hic p9 cautelam matrimonij
mon9 debitum reddere. Primo p^o monet
debitum in vice reddere. Secundo assignat
cam qz uterque potestatem ht i alterius
corpore ibi mulier sui corporis potestatem. Deinde
Tercio o. q no in expensum debet
debitum subtrahere i nolitis fraude
vi in vicem vxori q. vnusquisque suam
habeat etc. Tertius qua 9uncti sunt per
matrimonium vxori vir debitum reddat
Nam iustitia hec exigit que reddere vni
cuique q suum est. Ro. xiij. reddite

oibz debita similr a' z vxor vio In hc em sibi in vicem sbiecti sut zpares lz q'm ad alia vir psit ca put e mulieris q xi z hoc i tellige dum e n ltima ca impediat ut ca i firmitas ul locus ul debitu tepus// **Mulier sui corpis** hic assignat ronem q' mutuo dent debitu redde si qz uterqz ht ptatez i alteri9 corpe z pmo hoc o. de vi ro s. de muliere i similr at z vir de g° mlr q' ht n papio qz mlr sui corpis non ht. s. ad aliu virz recipiendu ul ad corp9 suum vio negandu sed vir ht ei9 ptatem similr at z vir sui cor pis no ht ptatez ad alia vxo rem recipiendaz ul ad corpus mlieri negandu sed mlier ht ei9 ptatez In hoc n. sut pares z debitores mutue smtutis// **Nolite fraudari inuicem** hic ont q no n ex co sensu dent debitu sbtrahere v pmo o. q lz aliqn cotine s. q no oportz co tinue i reitem veniam/ In pma pmo ont quo lz abstinere qz ex comuni co sensu s° q'm qz ad tepe tuo q' qz spt bonu maius d. g° nolite q. qz vent ht ptatez sui cor pis/ Nolite fraudari in vice sbtra hendo debitu/ n co sensu commu forte i. ex dto z hoc ad tepe tepus em amplexandi z tepe longe fi ab amplexibs ecc. iii. z hc ut uacetis expediq orom que exigit spm actiue abstrahi/ Joel ii. egredi at. sposus de cubili suo z spo. vn/ tur hortatq e thobias dixit que ei sua e exurge z deprecem dnm hodie z cras qz his tribus noctibz do iugi mur/ tercia a' nocte trasacta In

mo cri m9 coniugio// **Sed reu ertimini** hic ont q no oportet abstine a copla cotinue ubi pmo s. ccedit copula ex accom s° sub dit exigendi rom i. ne teptz nos trio vomb declaracoez i q' inco tinecia de q° s' veniam/ Item p9 tpt orome in idipm i. i malem vsum ne teptet vos sathanas de adultio ul fornicacoe ephe. iiii/ Nolite locu dare dyablo teptet nsi q' incotinecia vraz seu sub em z cogitaco homs pna sut in malu ab adolescecia sua gen. viii// **Hoc aut dico scdm i dul genciaz** hic ont q ccessio de mrimo in dulgeciam ht no pce ptu vn° d. q cotrhere ccessit s in dulgecia s° q michilo9 magis q tat co3p cotinenciaz i volo a' omes hoies/ vtro qnllm astingit ad ea i sed vnq q'sqz pprm d. g° hc a' totu s. q dixi de mrimonio contrhedo no debito reddendo h. n. necitate e dico s m dulgeciaz no s. impi i. ccedo no papio z lo. h' de in dul gecia ccessioms que est de mnor bono no pmissions ul remissio nis que est de malo/ volo a' q. h. in dulgeo a' s cu volo i. vellem si ect possibile omes homines qnalit su exceptoe ee sicut meipm i. castos absqz vxore/ Ipe n. fuit ugo vn sup illud act. vo vas electois e m te. glo quia mecqz auxe// **Sed vnus quisqz ppm donum** hic d. q nllm astingit ad cotinen ciam quia alr pt ee salus vnq em saluat. cotinedo alq cotra hendo pmo g° tangt dant9 dei pvidecia s° donorz diusitate

i alig quid' ḃc de q° ß lig ita velle
vnq quisq ppriu donu sibi copetes
habet adeo vt .n. ea coniugiu qui
q tinetia adeo e dedit .n. vinciq
sm ppriam ueritc a° xx / Alius quid'
ḃc .s. in coniugio alius no ḃ .s. i co
tinetia vidual vel virginali saluari
pt Aug° lib° q fessor in via dei i
qua alius ḃc alius ḃc ibat dona
dus sup oia deus qui dat / Gnalic
qz vincuiq copetent qz ppriu / Gra
tant qz donu vaat quia hc ex do
diffeñt qz alig ḃc alig ḃc // **Dico**
aut non nuptis. hic est qrta ps i
hortat ad continetie pposit / vbi p°
no nuptas suadz cotine ſ° si no
cotinet pmittit q ibi q se no
cotinet / tāo subdit vom q° ibi
melius .n. e nube ꝙ vri. dico aut
q ita q uigati debitu reddat ꝛ ß
dico no nuptis .i. virginibz que nu
q nupte fuunt ꝛ viduis que aui
ris destitute sut dico igua hc bo
nu est illis bonu .s. sup erroga
tois no necitatis si ſ. pmaneat
caste .s. sicut ego .j. xi. Imitatores
mei estote ꝛc. qz si no continet
ab ope carnali nubat lamc nup
tie .n. instituute sut pmo i officiu
in padiso an petm gen ij. deinde
in reme diu p° petm q eliq
cm est nube q vri .i. ardore libi
dine no q sit bonu ß opacō e ab
usina luxuria .n. e ignis usqz ad
co sumaconi deuorac Job xxxi //
hic qui sup illud de quibz aut
tc glo mrom e q mictio mais
ꝛ femine maital me' lamab p°
i dīdua mte co suctudme retines
q mrom inciatu ꝛ mrom in
fidelium vtqz dimisible e vlo de
sepacio dicit no deq aliqz mrom o
gnāt sed de mromo pfcto .s. ra
to ꝛ q sumato // Itē ibide glosa

mrom ca effiacs e q sēsus pub a
depua corp sus q gº dissensus
est ca destructiua mrom quia
corrop qvie sut cause / Rº sicut co
sēsus e ca destructiua mrom fie
di no facti ita dissensus e ca de
structiua / Itē ibide glo. bona con
iugii tria sut fides ples ꝛ sacrame
tum q coniugiu est sacramentu
n° a° bonu sui ipius Rº mrom
sacrameti di qi matial ß diui
sibilitas mrom qi forma sicut
ymago dr ꝛ tabula ꝛ pictura ta
bule // Itē ibide glo. debet sepa
ri a fornicatoib qr a q° male fa
cit qui retinet q iuge fornicatr
Rº debet separi si mugat petit
ꝛc. ß no alr // Itē sup e vnaqqz
virū suu habeat glo magnu / Itaqz
bonu e mlierē no tange q debet
omīb fidelib pncipali obsuare q°
q q° quibz fidelis debet cotine q°
debet debito honesti no necitati /
Itē sup illud simulr ꝛ vir no ht
ptātem glo redde debitu iuga
le nllig est crimē q q. de q lama
comcto viri ꝛ mlier no sit sine
voluptate nec voluptas sine pctō
Rº glo lo. de q mixtioe cā i q tinen
cie // Itē sup illud reuertimi i idipm
glo. in nalem vsum q si enal no
est culpabilis Rº vsus cā i cotinen
cie nulls est anātia corrupta vnde
nichil petm ht / Itē sup illud hc a
dico sedm i dulgēciaz glo pmit q
sit agit q ß pmit qui cot hit Rº
glo lo. de eo qui cont hit ca g nuin
di i cotineac ß n. pmit venia / Itē
ibide glo. cocubitus nca ca gnandi
i culpabilis e ꝛ ipse solus e nupti
alis q q° cocubitus ca i cotinencie for
nicatis est Rº vtqz nupcialis e sed
ille a pma institucōe nupciar hic
ex tomini / Itē uolo omēs hoīes ee

sicut nec q nllus sapiens ult ipossibi
le sed cu nlla eent corrupti ipo
sibile erat eos virgines ee R°
volutas vonal absoluta no est
de impossibli sed codicionali i. uelle
si posset fieri / Ite ibide oppoit q°
nolebat nuus electoz igpletum
manc R° no est vm qr si omes
boni eent forsita tnt nuis electoz
eet completus / Ite sup i. melius
est nube qua uri gla de sidijs
augi ul prima q melius e ugimta
tem qua do de lugomia temptari q
cotrhe mrom R° loqr de desi
dijs cum cossu delectacois ul opis
Nond est q boni e ugimbs
ut gtineat ppt mlta / pmo ppt ma
iorem puritate de tlib n. dr apo
xiiij. sn macula st an / Scdo ppter
maiorem libtate nt co vij. qui ma
trimoio iugit ugimtate bene fa
cit z qui no iugit ugitate bn facit
z qui coniugit melius facit / Mulier
eni alligata e vio q dm vir viuit
eius / Tercio ppt maiore pace nt
co vij si nupsit vgo ut pcatr tribula
com carnis hebit hmoi coniugati dn
ce in mola luc xvij. duo i mola /
Qrto ppt maiore stitate i. co vij
que n innupta e ugo cogitat q°
sut dni ut s° / Qnto ppt maiorem
utilitate luc vm aliud attlit frctum
tetesum / Sexto ppt maiorez
cofornutate apoc. xiiij. vigies
eni sut z sequt agnu / Hug[o]

qui matrimonio iuncti sunt

Supius egit de matrimonia q iad
copulam carnis hic ait de ipso qn
tu ad inseprabilitate z p° mt p
sonas eiusdem culterius s. quaz ut
q e fidelis p° mt disparis p°
cultus s. quaz alt est fidelis
alt infidelis i ma cetero dico ego
In pma p° papit vxori viru no

dimitte p° si dimisit obcam forma
cois ot qmo de se ala copulare
i qm si discessit tao simile viro
papit i d. hmoi i z vir vxorez
dr go hijs aut q h° cosulo hijs
qui no sut qmcti mrioma / hijs
aut qui i mrimonio qmcti st q. q d
vinctlo mrioni i n. est lama con
iuncto maris z femie hijs mq pa
pio no ego q s. hoc pceptu cmme
admiuemm sed dns in ppa psona
papit m° xix / quos deus coniuxit
homo no separz papio mq vxore
a viro no disce de z sub intelliged
e exceptu ca formacois vn aug°
ca formacois qua x. excepit hic
tacet qr notissima hic solam exce
pit domeicais omes molestias iubet
p fide coniugu fortit sustini m° xix
qmcuqz dimisit vxore sua z alia
duxit excepta ca formacois mecahi
hoc a q dr hic p glo angel i elligi
de qnctis mrioma° quoz vtqz fide
lis e Qz si discessit ppt cam s. for
macois papio mq manc innupta
vmcte maito / quia z si solui mri
monii quo ad thoz no ta quo ad
vinclm a vio suo recociliari s. l.
vij no gtinet z simile vir vxore
no dimittat n obcam formacois
aug° similis forma fuat i vio
z i mliere vn supple d i e q de
vxore pmisit s. q si ca dimisit
no ducat alia ut recociliet vxori
sed qrm nidet dict ambros vn
dt lo no subdit de vio sic de mlie
qr licz vio alia duce qr infior no
oino lgt lege uit qua z supiors
ingr dt hoc afalsariys / Ego oppo
situm ro nllate ei est tenedu / No
tand est hic qr vm casus sut iqb
z obcam formacois vir no pt.

vxore dimitte / primus quia ipe cum ea
consistit / Secundus quia ipe cum alia for
mcatus fuit / Tercius quia ipe ei occa
fornicandi dedit ut qz nã volt redd
de debitu / Quartus quia ipa crede
probabili virum mortuum alteri nupsit /
Quintus quia violent ab antiquo oppres
sa fuit / Sextus quia spe viri sui fuit
ab alto ignorant cognita / Septimus
quia fuit ãno p adulterium manifeste
deprehensum inchoatus n vlterius vetita / **Na
cetis dico ego**. Hic agit dei suu
bilit matrimonii psonarum disparis cul
tus s. cum alter est fidelis alter v primo
dicit quod fidelis non dimittat infide
lem / volente sine contumelia creato
ris cohitare / Secundo quod si non volt fide
lis non tenetur eum sequi sed potest alteri nu
bere i quod si infidelis discedit / tercio
q. n infidelis por vecedat fidelis
dz paciente comanere i. vir n. salus /
mulier si virum salvum / In prima primo
ponit amonicionem secundo amonicionis racionem
ibi sanctificatus est n. / In prima p° loquitur
generaliter tam viris quam feminis secundo spa
liter viris i si quis fr / tercio spaliter feminis
ibi et si qua mulier dicit ergo na cetervs
q. n. utique fidelis e hoc preceptum dm
dedi / Nam ceteris n s. non e utique fide
lis sed alter fidelis alter infidelis di
co ego consulendo non precipiendo non
do9 de hoc ore proprio ac si dicat et hec
dico ex deo licet ipe non dicat ore proprio
dico mq h° si quis frater fidelis co
insus s. ad fidem i coniugio / Intelli
git n hoc de hiis qui in infidelitate
contrahunt non de hiis qui i dispari
cultu tunc enim nullum eet matrimonium
sed erunt separandi sicut fecit es
dras i. esd x. Si quis i quod talis
hec vxore infidelem et hec consentit
habitare cum illo sine contumelia s. crea
toris non dimittat illa consilium est
non preceptum et quia contrarium agit non
sit transgressor secundum glo // **Et si qua
mulier**. Hic loquitur spaliter feminis v
p° suppont fid. in alio cum dz et si q
mulier secundo in fidelitate i alio cum
addit virum infidelem tercio i fide
li volutate cohitandi ibi et hic
consentit qui cum consulit infideli co
mane illi i non dimittat dicit ergo
similiter si qua mulier fidelis hec virum
infidelem et hic consentit habitare
cum illa sine contumelia creatoris / Na
si non licet cohitare sine contumelia no
mus p debet eum fidelis dimittere
et contumelia creatoris solvit matri
monium s. secundum glo et potest fidelis contrahere
si mq ita est non dimittat virum
consilium e non preceptum licet n fideli
infidelem dimittere sed tunc non expe
diebat // **Sanctificatus est
enim vir**. Posita admonicione hic
ponit admonicionis racionem v primo
allegat exemplum secundo piculum i alis quia
filii tercio fructum i nunc a' sancti sunt
In prima primo exemplificat de viro
infideli secundo de muliere i. et sanctifica
ta est mulier dicit ergo sanctificatus est
q. ita fidelis infidele volente co
habitare non dimittat hoc a' ratio di
co sanctificatur e n. ro hec dupliciter legitur
primo sic sanctificatus e n. vir infide
lis aliquando per mulierem fidelem i. ali
quando contingit quod virum pa lucri convertit
ad fidem et sic sanctificat et hec ia for
te contingat sic sisinnius per theodo
ram rome tempore clementis qui subito e
conversus sanctificata e mulier infidelis
per virum fidelem s. primus admo

moom et doctrina / Aliomo lr sic Ita
fidelis infidelis no dimittat sci
ficat q. n. est vir etc. i. ullam imu
dicia qnt fidelis ex cogitacione
vel excommicacione cu infideli sed
fuat eam pudiciam h. aug. // Ali
oquin filij hic lr dupr vno
de filijs nascitis / Aliomo de ia natis
pro sic / Aliquin s. si discederes et
uos alijs copulares filij vri qui de
hac copula nascerentur in imu di
cent. s. spurij quia no de ltimo ma
trimonio nati aut si pmaneres sci
sunt. i. mundi qr de licitis coniugijs
nati Scdo m lr sic Aliquin s. si di
scederes filij vri iam nati i mundi
erunt i. infidelitate remanent
sequentes. s. maiorem ptem que
tunc erat infidelium / Nunc aut si
pmaneres sci sunt. i. xpiani fiunt //

Sanctificatus est vir infi delis per mulierem fidelem.

Thema in festo bte cecilie que
conuertit virum suum ad fidem cum
omnia que regunt hoiem i via salu
tis principium est sequi sanctitatem
sicut hr oni pr u bo eu sco sanc
tis etc hec aut cecilia fto h q
hic dr sanctificatus e vir etc. Iug
verbis tria comendat ipam / Natu
ra gra et doctrina natura huana q
notatur in muliere gra diuina que no
tatur in fide sanctificante doctrina sana
que notatur in viri sanctificacione ut sit
sicut ipse nobilis p naturam de qualibet
r fidem p pruno rtilis p doctrinam
doctrina eius redditur co me dubilior
considerata actum obiu coppo actu
est sanctificare obrn e uir cappo i fide
litas / Infidelitas e culpa tenacior

bilitas in xpo robustior sanctificare ac
tus difficilior et tn tn eet mulier p
doctrinam suam qui erat in ar dulu emo
liuit robustu mundauit i mundu et
sic sanctificauit infidelem virum mlte
no sunt pprietates mulieris q mendabi
les que hunc conueniunt sic tres ppe
tates quo adactum opis tres pme
sr / Sapia ex pte racionalis pu xiiij
Sapiens mulier edificat sibi domum
Iudicia ex pte concupisabilis ecc
xl edificacio ciuitatis cofirmabit
nomen et sup hac mlr i ma q. Costa
cia ex pte irasabilis Ruth in sat
omnis pplus te ee mulierem uirtutis
etc. Tres hr sunt molestia ee mlti
loqum ecc. xxvi Mulier sensata et
tacita no e immutacio ac erudire
vitas q meditau Judith viij oia
que locuta es ua sunt discrecio q
stultiloqum i. Rr xxv erat mulier
prudentissima tempe Judith xi no est
ta. Tres ultie sunt Bramena isto Ju
dith viij. ora pplo qr mulier sca
es p unlt reverenda in signo ecc.
xxvj gra sup graciam mulier sca et
pudorita Gra in consando pu xij.
Mulier graciosa ppe eminencias hor
dr debita ingic benedictum i mulieribus //

Or si infidelis. Supius o qr fi
delis no debet dimittere ifidelem
cohitare uolentem hic dr qr si no
volt cohitare no tenetur fidelis eu
sequi eu sed pt alti nube v p
ponitur ipa concessio h. concessionibus
vo dupx psona e gre libertas i
no e n. summitti sa est pacis cuiqum
licitas i impacca dr go qr si ifidel
q fidelis no dimittat infidelem
uolentem cohitare / qr si infidelis
vir ul mulier discedit a fideli odio
fidei discedit / et tunc pt fidelis q

dimittere cohabitare p. n. mirom dissolubile erat qz nunqz fuit ratu/ Non enim frater aut soror fidelis in huiusmodi i. i cohitatione z huius fidelis no cogit se qui infidelem odio fidei discedentez sicut dz glo Jo. Dum filium nobilem servituti redimere liber erit Jnpace a. q. io discedat fidelis qz in pace vocavit nos deus ideo no debemus litigare cu eo qui odio fidei discedit vel sic q. ita fidelis nd e subiectus frater ti zc./ Nichilominus tu no debet occasionem discordie z dissensionis prebere sz pacem servare/ Jnpace aut vocavit nos deus Non n. est deus assensionis sz pacis Inf. xxiiij/ **Unde enim scis mulier:** Hic dt q si infidelis non discedat fidelis debet pacem commovere/ Ad hoc allegat pmo spem alicuius conversionis sco pmanentia i statu sue vocationis vnusquisqz sicut vocavit deus/ Tercio exemplu i virtus usacionis i circumcisus aliquis/ Quarto exo in statu conditionis i servus/ Vocatus es Jnprima pmo monuit q mulier fidelis commanendo viru infidelis pt convertere sco q similiter vir fidel mulierem i fidelem pt salvare i aut vnde scis hoc vir tercio q io debet pariter cmane i n vnicuiqz sicut divisit dz go vn n. scis q. zuc debet fidelis mane cu infideli. qz vn scis i. scire pt ota mulier fidelis si virum i fidelem salvum faciet cu s. commovendo z convertendo ad fidem q. d. hic pt contingere Ambrosius hoc io dt qz forsan pnt credere q horret nom xpi aut vnde scis i. scire potes ota u fidelis/ Si mulierem infidelem salvam faciet ea ad fidem convertendo q. hic

separe debes u vnicuiqz hoc dupliciter legitur vnom sic q. vn scis hoc u ita habeas te sup actum ipariem sicut dns divisit vnicuiqz s. vio pesser mulieri subesse vendo in sic q. vnde scis hoc u sup pacem expectes sicut sicut divisit dns vnicuiqz i. ordinavit de vno qz qn credat z qn salvet go tu debes expectare z comanere ipi vnicuiqz sicut divisit deus// **Unusquisque sicut vocavit.** Hic ondit q dt fidelis mane cu infideli coniuge allegans pmaneat i statu sue vocationis pmo go allegat diviam vocationem sco osuam auctoritatem ibi sicut i omnibz ecclesiis/ Dt go vnusquisqz q. z quo scis hoc ou vel mulier u quisqz ambulet pseverant ita sicut deus vocavit vnumquemqz i. i eo statu i quo deus vnumquemqz vocavit no aquo sit q. z hoc itap dico i eccia mea sicut i oibz eccliis doceo tpib n. c ps que sunt toti no convenit/ Est go summa vo tu las vnusquisqz debet mane i eodem statu in que vocavit deus go si vocavit aliquo b i coniugii debet mane in ipo hainno si habeas uxorem maneas cu ea si no habeas ducere no concupiscas// **Circumcisus aliquis.** Hic ponit exm u pmo ponit ipm exemplu verum i circumcisio n. mcis c/ tercio regulam gnalem i vnusquisqz i q vocatione ponit a exm/ in virtu vivendi pmo ponit exo i ipius aligs in decor sco gcean i ippnas aligs vocatus est deus go circumcisus q. vnus quisqz ambulet in eo statu i quo vocatus c v. u g. circumcisus qs vocatus e v. inviru in ducis no addu

cat i no agat adducd ppua i vit
gctalit in ppuao i in vitu gcali qd
vocatus est no cccia dat i no coga
advitis in dicios aug pnat vcp
aplus qd costruc in dct cctias su
in dccorp sine gctalit mag cm auct
cosuctudinc quc pnacci no iped
salm go si gingiu no inpediat de
bct vocari in gingio comancvc//

Circucisio enim nichil est:

hic subdit vem excepli quc c clis
vitus no inpcdics salm no debet
mutari ppc vocatom adfidem sed
vitus tam iudaicus qd gentil est
qui go cc dsimili go arguit i ma
trimonio p° go tangit qc ad salm
indiffcns p° qc nccm cxcepc dicc
i p obpuaco ma datorp/ dc go circu
asio nich est i nich pdest ppua
nich c i nich pdest ul obest qd
tlis vitus vivendi nich pficit ad
salm gal ult in xpo ihu nc circu
asio aliquid valet nc ppucciu sed
noua creatura/ ambros ad salm
no pdest nec obest iudaicus aut ge
tilis vitus p obpuaco ma dacorp
di aliquid pdest sap b custodicio
legu cosumacio est incorrupcois

Vnus quisque i sua vocatione

hic gcludit vcglam gnalem di
cens vnusquisque q ita gctilis no
indicat ccciasiom ul cq° p pocius
vnusquisque in qua vocacione voca
tus est i in ca co dicoe vocacom
no vepugnatc i ea pmancat et
dc in qua no aqua glo aug h n
adeas q dicoes ul gsuctudines mi
vctulit quc nich obsut fidei bon
ul monbz sicut n gingc gc z lat°
ad fidem vocatus sed illc i gingio
no acgingio istc vo no i latrocinio

No enim ncce c ut gingcs desinat
cc gingcs ppc xº fidem sic ncce c
ut latroncs desinat cc latroncs
hic quia supd dxorc a vio no disce
dc glo solam causam fornicacois dos
excepit cctas no oms molestias
inbcc fortit sustini q lcui xv
pcipit lcx lcpsum cxo castra cicc
go lcp dz dxor a vio discedc R° q
possit ob lcpra discedc acohitacoc
no tam actorov qu aliqn tencat vc
ddcrc dcbitu ppc ca mancdo/ Itc
a vio suo vecocilidi q dc vt xxiiij
dr qd semel vepudiata no pt am
plius vecocilia R° d hcbat locu vc
pudio lcgali illud no i diuorcio
c euangelico lcx n crat scruitutis
p cuangclium pictatis/ Itc sup illud
vir vxorc non dimittat glo io no
subdit dc vio sicut dc mulicrc p q
vio alia ducc q aug dc hic qd si
milis forma dcbet pnari in viro
z mulicrc/ R° c primu i libro am
brosy a falsarys credit ad dicit
ul dd qd illud ambros intcpudio *[margin: scilicet i diuorcio ..., nam i vepudio legali]*
lcgali licebat vio cotrahc no vxori
quia licebat antiqus viri vio hric
plurcs vxorcs no cq° pvepudium
no soluebat matrimonium/ Itc nam
cctcris cgo dico no dos q c xiiij
qui vos audit me audit R° non
dnus dc orc ppo scd i spiritu do/ Itc
sup illud siquis fr hrt vxorc glo
q nix fidelis licitc pt dimittcrc
infidelem q cacho no pt dimit
tcrc hcreticu R° glo lo dc infide
li qui caret sacro fidei no solum
hcretico/ Itc ibi glo no c vcputanda
matrimonium qd cx decrctu dei fcm c
q go matrimonium gtru cu voluptatis
no est matrimonium R° ex decrctu dei

matrimonium contrahi dicitur quando contrahitur inter
personas lege divina prohibitas / Item
si qua mulier virum habet infidelem etc.
glosa indicat quod usque non debet dimittere
virum iudeum cohabitare volentem Ratio
secundus est hodie quod tempore primitive ecclesie
quia tunc erant spes conversionis nunc
autem potius est spes subversionis propter ob
stinacionem infidelium / Item super illud
quod si infidelis discedit glosa vere dimittitur
mulier si dicat illo non ero sponsa
tua nisi me de latrocinio dimiciabis age
ras quod capitulo xxiii excipitur sola causa for
nicacionis Ratio tunc debet dimitti ut scan
dalum ad tempus non ut stortum sed imp
petuum / Item super illud non autem est servituti sub
iectus glosa contumelia creatoris sol
vit / Sed matrimonium in eo qui velimat
quod matrimonium semper est inter duos glo
ria in utroque solvitur vel in nullo Ratio
matrimonium solvitur in utroque sed impe
dimentum est in matrimonio resultans
manet in discedente solum / Item tan
tatio mulieris est quam cacatio prodest
si lege observes Ratio an Christum prode
rit / sed non potius / Item super illud unus
quisque in qua vocatione glosa ad salutem
mulieris prodest vel obest in ducatu vel
gentilis ritus quod Galatas v si circumcidi
mini Christus nobis nichil proderit Ratio glosa
loquitur de ritu quo usandi erat homines
non de ritu deum colendi // **Servus vocatus est non sit tibi cure.** Supra ostendit quod si infidelis et
placent cohabitare primo ad hoc allegando
spem conversionis infidelis
secundo permaneatis in statu prime vocacionis
tercio exemplum in ritu conversacionis hic quar
to allegat exemplum in statu condicio
nis ubi primo ponit exemplum ponit
secundo verum exemplum subdit ibi quia in
domino tercio ex hoc regulam generalem con
cludit ibi unusquisque ergo / In prima ponit
supponit in aliquo statu servilem secundo sup
ponit libertatis possibilitatem ibi sed et si
potes tercio horum premineat ad salutem
ibi magis utere et ergo servus quod unus
quisque in qua vocatione vocatus est in ea
permaneat unde si servus vocatus es ad
fidem scilicet Christi non sit tibi cure ut scilicet re
libet servitutem effugere sicut honestissimus
servus Philemonis qui a domino confugit
cum patribus remittit ad dominum ut patet
in epistula ad Philemonem sed potius si potes
fieri liber magis utere servitute quia cum
est humilitatis et sicut ait Ambrosius
quanto quis despectior est in hoc seculo
propter dominum tanto magis exaltabitur in fu
turo Gregorius tanto quis deo preciosior
tanto propter eum vilior / Boecius cum omis
fortuna time dum sit magis cum prospera
quam adversa // **Qui enim in domino vocatus est.** Hic subdit verum
exemplum et primo ponit verum exemplum ex parte
servorum secundo ex parte liberorum ibi similiter
qui liber / Et ergo talis in generali
servitus et libertas sunt indifferencia
ad salutem sed solum debemus esse
solliciti de pertinentibus ad salutem ergo
per modum differenciae debet esse nobis servi
tus et libertas dicit ergo non qui non in
domino quasi tunc non debes curare non quia
qui in domino id est infidelium vocatus est
servus servitute corporali libertus est
domini quasi a domino manumissus libertate spi
rituali / Est autem libertus a servitute li
beratus et talis a servitute peccati ad hoc
libertus Johannes viii si filius
nos liberavit vere liberi eritis // **Similiter qui liber vocatus est.** Hic
ponit verum ex parte liberorum ubi primo
tangit in libero conversis debitam
servitutem secundo servitutis verum in precio em
pti / tercio servitutis obligacionem in noli
te dicit ergo similiter qui liber vocatus est li

bertate corporali huius et spirituali
spirituali ro i. paulus huius et huius
rationis pretio quod sine liber omnis tu sim
et qua pretio inestimabili sanguine
s. et xpi i. non corruptibilibus au
ro vel argento redempti estis de vana
vana conversatione sed pretioso sangui
ne rationis tanto pretio empti estis
nolite fieri servi hominum pro ponendo
sequendo dei et nos huiusmodi suggesti
onibus et culpa do hec n. faciebat
isti dicentes i. ego sum pauli ego autem
apollo unusquisque ergo rationis sub et
spiritualiter huius et liber in qua sta
tu vocatus est sive i. fidelis et hoc
permaneat apud deum i. observando
divina mandata qui n. perseveravit
usque in finem hic salvus erit ..
in. ergo si coniugatus vocatus est ad
fidem maneat coniugatus huiusmodi
fidem // **De virginibus autem preceptum**
non ... principio huius capituli
egit de matrimonio hic incipit post ha
in qua agit de virginitate et primo
agit de virginibus secundo de virgini custo
dibus i. si quis autem turpem se in
dei existimat quantum ad primo dat
virginibus permanendi i. virginita
te consilium secundo nubentibus dat
bene nubendi modum i. hic itaque de
... tuo aut quam magis expe
dit eis suadere continentiam apponitur
i. nolo autem vos sine sollicitudine esse
in prima primo virginibus tante consu
lit et laudat secundo matrimonium ita con
tinentiam concedit et approbat i. alliga
tus es uxori tuo matrimonium conti
nendum defendit et approbat exau
sat i. si autem acceperis uxorem / In prima
dicit duo de virginitate primo quod non est
suadenda ex precepto secundo quod est suadenda

ex consilio i. consilium autem do ... potest du
pliciter ... consilium est suadendum
prima est consiliarii auctoritas ...
vel consulte dignitas i. existimo ergo
hoc bonum ... de virginibus quod de
coniugatis non separandum preceptum
dei est de virginibus autem preceptum domini
non habeo ut s. contineat vel ut nubat
quia n. dedit dixit dominus ...
dit consulendo qui potest ... capere
capiat / virginitas n. ... augustinus ...
bonum non preceptum suadi potest imperari non
potest / Consilium autem do de continendo consi
lium s. in spiritu sancto inspiratum ... non
consilium sed a sapiente perquirere / Consiliu
m ... et hoc tanquam consecutus a deo
... i. aptatum in ministerio ... consecutus
consecutus in ... ad hoc ut sim fidelis i.
dispensator michi credita dum crede
dum ... in consiliis ... quod
putas est fidelis huius ... quia
... datum fuit ut esset fidelis consilia
tor non debent consilium i. digestabis ... absto
dere ... argumentum ... acquiescendum
consilio ... // **Existimo ergo.**
hic tangit dignitatem eius qui consulit
et hic duplex una quia expedit bonum
secundo quod honestum i. quod bonum est de ...
existimo quod et fidelis consiliarius
sum existimo ergo hoc bonum esse mane
s. i. virginitate et hoc propter instantem neces
sitatem quod virginum s. vitanda ... multe
necessitates instant dum ... esse immo
la ... dum vulgaris ... quod matrimo
nium hic magnum ... existimo ... quia ...
quod bonum est homini sic esse s. virginita
te bonum s. honestum propter puritatem de
lectabile propter libertatem / utile propter mer
cedem quia ei debetur aureola et est
tus ... augustinus i. glosa
sic que dicit virginitas ... quanta
natura ... homines angelis assimilari.

maior e tn victoria vigi(nu)m q anglo(rum)
angli n sn carne s(ed) vigines at
in carne triuphat // **Alligatus es**
uxori · hic mironi(us) q(ui) ntractu pcedit
et pbat v(er)so d(icit) q coniugat(us) no debet
querere divorciu // s(ecund)o consulit q solus no
querat coniugiu i solutus es ab uxo
re d(icit) ergo alligatus es uxori noli quere
solucionem maxie si bona est ecci. vii.
Noli discedere a muliere sensata et d(icit)
alligatus q. duplici vinculo ligatus
s(cilicet) consensu p matrimoniu initiatu et copula
carnis p matrimoniu consumatu si tn uno
vinculo s. solo consensu ligatus eet posset
querere solucionem s. intrando religionem
Solutus es ab uxore noli querere uxo
rem si potes continere q(uia) sicut di
cit ap(osto)li Mt. xix si ita e ca ho(min)is cu
uxore no expedit nube // **Si aut**
acceperis hic mironi(us) excusat contra
hendum apto v(er)so d(icit) q matrimoni(um) pt con
trahi sine pcto s(ecund)o q levius e ee sine con
iugio i tribulacom tn / Imp(rim)o s(ecund)o prepont
virginitate de no virgine / s(ecund)o de virgine
i(bi) et si nupserit virgo d(icit) ergo si a(ccepit) q. si sol(u)
tus solutus es noli querere uxorem
a(ccepit) sed tn si acceperis uxore bono s. fi
ne no ad expletionem libidinis no
peccasti hoc est argumentu contra
q(uosdam) hereticos qui condempnat matrimoniu de q(ui)
bus i. thi. iiii. phibentes nube et sim
pli(citer) supserit virgo no virgo deo dicata
q(uia) fm Ieronimu noviciis virginitate no
solu nube sed et velle nube pctm
e no fuerunt nubendo / Alioqn peccasset
bta virgo cu desponsata eet Joseph tri
bulacom in carnis hebunt ho(mine)s s(ci)l(icet)
coniugati. i. afflictionem pro rebus neces
parandis et sibi et filiis suis vn levius
est ee sn coniugio ego at vobis parco
q. consulo evitare coniugiu q cu cre do
parcendo in hac infirmitate vra vl sic

ego aut vobis parco in hoc q con
sulo cavere tribulacoes carnis // **Nom**
dum e hic q sta virgitas magnum
boni e ppt multa / primo qa carius
mu dicam eds na t apo. xiiii. hij s(un)t
qui cu mulieribz no sut coiquinati vi(r)gi
nes re. Hic boni est sal gfirmas
a. cor(rup)cione Scdo qa aiam decorat et
ornat vn frequenter in sciptura vigi
virgo pulcra sap. iiii. O qua pulcra
est casta gc. cant. iiii. tota pulcra
Tercio quia anglis celi assimilat sic
dr hic glo et mt. xxii. In resurrece neqz
nubet neqz nubent sed erut sic
angli dei Ierom(imu)s In carne pter
carne / Quarto quia xo desponsat
ii. cor. xi. despondi n(on) vos vni
re. Quinto qa deo virgit approximat
ps adducentr regi virgies p(ost) eu sap.
vi Incorrupcio facit proximu deo
Ier in. duo virginitatis mee exp
to qr ceteris statibz pponit eccl. xx
vi. no est digna pondicio aie con
nentis Inf eodem qui matrimonio virg
virgine sue et qui nom / Septio qr
o dore bone fame spirat luci
dr et nom virginis maria tanta u
sicut lilium int spinas sic amica
mea int filias / Octavo qa admi
rans e vias in mittat mt xxiv
que pate erat sed hec qa adeo
finande(ru)m difficilis io eccl. xl ii. fi
lia patris abscondita e re. et hoc qr
dyabolus suggit cu corrupco
iclinat ad actu pulent(er) et delectat
adeo sensum / **Hec itaqz dico**
tres hic e s(ecund)a pe q(uo)d nubentibus
sine nuptis o(porte)t bn vivendi modu
dicet p(ri)mo quali vtant uxoribz
s(ecund)o quali fortune casibz sine cae
tibz i re flent / tcio quali mudire
bus sine possessionibz i re emut &c

quto sb dit vom in hijs amonicoib;
ibi ptijt n figura/ Inprima impliat
ea auttoritate q silraui hoc itaqz di
co/ Necessitate consulendi tpt breue
e forma gabij reliqu z ec. De q
hoc itaqz dico ofres si q uirgini te
pus breue e quo s. no gnatoe car
nali ppaganduz e plus dei s regē
natoe spuali colligēdus p glo et
quia tpt e breue reliqu e i. hc so
lum restat agendum ut qui hnt vxo
res sicut tanq no hentes studedo
pmto dei no opi carnali debitu
s. no exigendo vn dr sicut tanq
no hentes no dt tanq no ~~hn~~ sicut
tanq no hra sicut erāt antiqui pres
ppe q dicit augo q celibatus Johis
no pfer coniugio abrahe sed hen ho
fatiut eqs qz qui no hnt sut tanqz
hentes/ Et notandum q tanq non
hens vxorem e qui uel vxori de
bitu reddit nec exigit ul ppe i firm
tate vxorem ducit dolens q sine ca
re nequit uel pari affu continencia
custodit ul ca gnande plis ad cul
tu dei vxorem ppam cognoscat Et
qui flent p ca si bz coniugis ul p alia
tristicia seculi sicut tanq no flentes q
solati s. spe appinquantis boni futi pu
xij. Non contristabit iustu q p ei accide
rit/ Et qui gaudet p aliqua pspitate
seculi tanq no gaudentes sed sempi
timore existentes no in mine malis
rpicti cum xi. Judic bonorum no i pecca
sis malorum// **Et qui emunt** hic
ont qlit vtent mundi rebus eu
possidebit z pmo qlit vti debeat acq
redis ho qlit acquisitis i rq utitur
dt go z qui emunt ut faciunt coniugia
ad providendum filijs sic tanq no pos
sidentes i. pt h terrena sedentes s sup
no apponendo cor- rebz pitur pps di
uicie si affluat no lite cor apponere
ezc lum. qui emit no licet z qui be

dit no lugeat r u ulr colliga q vtunt
hoc mundo i. rebus mundanis/ Non
dico fruunt ut mali qui de mia faciunt
fine qui dnt sap. ij. fruam bonis
que sut i. in pntibz s qui vtunt ea
ad fine debitu referendo sic tanq
no utant i. no adhereant eis in via
delectatione i. thy vij. hentes alimta
z quibz tegam hijs contenti simus pteri
actu go coniugalem ponit iiij or duas
actiuas cca solicitudine mundanorum s
re gaude emere ut duo pmi ptinet ad
affectum duo alij ad effectum ex quane
cum solicitudine gnat dupx affectus
s. tristicie cca adusa leticie circa pspa
Item exca gnatur dupx effectus sz
emendi respectu no hitorum z h hc poit
apls consiliu tpe in hijs iiij or actibus
Preterijt n figura hic sub
dit vom dictorum amonicionu que tlis
est transitoria sut reputanda qi non
sit sed etia sut mudana pita go qi
no sint sut reputanda z hoc e q dt p
tit eni q io mundana qi no sint esti
manda sut qz ptit figa i. exterior pulc
tudo uel q est i. vtile conuenens statu
singularitatis transibunt n. qlitates mor
tales z remanebunt imortales i. Jo.
transit mundus z concupia eius oia notada
qz figa no sba mundi no paradysi ptit
no sistit/ hic quidz sup c. si potes fieri
liber glo quanto quis ppe dm despec
tor est in hoc seculo tanto magis ex
altabit ~~bonus subditus qi bonus pla~~
~~tus~~ in futro ctra ergo magis exalta
bit bonus subditus q bonus platus/ ro/
glo z eligenda e ceteris paribz/ Item
sup i. vnusquisqz in quo vocatus e glo
statu q. q go qui vocatus e in statu se
clari no debet intre religionem ro ap9
lo destatibz pmanentibz ad salm no
de impedientibz/ Item sup i. existimo hc
bonu ee glo maior e victoria virginu

q angloꝝ q̄ g° maior corona g°
homines erunt maiores anglis no
solu eq̄les / R° maior extensive
·i· mltiplicior q̄ hebunt aureolam
no solum aurea / Item sup illud
bonu e homi sic ee glo in virginita
te q̄ Gen ·i· Crescite & multiplicamini
virginitas aut gra e hnit pceptu
R° ·i· pceptu no est pceptu s͡ datu
usq ad adeptā sufficiēciā multiplicacōis
humani gnis / Ite sup i· qui hent vx
ores glo beatoru ingia indicanda
sut q prole concepta pari consu· conti
nenciam suare potuint / q tn vnu q
q beaci9 e qnto magis cotingit
fim suo fine aut ꝯiugi9 e qnto
plus R° expone ꝯiugia ·i· ꝯiuges
uel dd·m est q ille no est ulti9 finis
ꝯiugii sed impleco nui electoꝝ sed
tam impletur si oms ꝯtinent / Ite
sup ·i· ptit figura hui9 mundi ·i· in dicto
mundanoꝝ ꝯiugiu ꝯfiguracoe hui9
mundi pibit no sba sed figura q·u·
pc u· pque celi magno impetu tran
sient R° Ille transit9 ·i· illa solucio ac
cidentalis est no sbalis ·i· s͡ qualitate
no s͡m sbam // **Volo aut vos sine
sollicitudine esse.** Superi9 dedit
pmo virginibus cosiliu cotinendi
s° nubentibus documetu bn viuendi
hic tco o͡r q magis expedit stat9
cotinendi & hoc o͡r pmo rone ma
ioris tranquillitatis s° rone maioris
sctitatis i & mlier innupta tco rone
maioris vtilitatis ibi porro hc ad vtili
litate vram pmu ro thc est tnqul
litas in amore solius dei pfruenda
e sollicitudini mundanaꝝ hanc suppo
nit s͡ ꝯtinentes hnt tnquillitatem
ꝯiugati sollicitudine mundi g° stat9
ꝯtinenciē pferend9 e statui ꝯiugatoꝝ
pmo g° dehortat sollicitudinem

secli s° subdit q ꝯtinentes no sūt
sollicitati in hijs que sut dei i qui sin
uxore / tco o͡r q ꝯiugatos opoꝫ ee
sollicitos in hijs que sut mundi i q
aut cu uxore est g° volo aut q· si nubi
tis pcta facietis ꝯsulo aut sed magis
volo vos ee sn sollicitudine rei uxo
rie Phil· iiij· nichil solliciti sitis &c·
dehortat vos scriptura a sollicitudine
triplici· s· Cura mlierū ut hic volo
vos sn sollicitudine / Cura ventris
Mt· vj· ne solliciti sitis aie vre &c·
Cura bursaꝝ ... xj· Expectacio
sollicitoꝝ pibit & vite hc volo q
sn uxore est sollicit9 e que dni st
ut ꝯplaceat ei / No en ht excusa
tom eoꝝ q dicunt Luc xiiij· uxo
rem duxi & no possum venire sol
licit9 in hijs s· quo placeat deo in
ore s· pulcritudine decoris in ps spe
cua ꝯplectu·ne ·ta· felix aia notu e
uxorem fuge aia sollicitudo dno
seruire / aia intencio deo placere //
Qui aut cu uxore e hic
o͡r q ꝯiugatos oppoꝫ ee sollici
tos in hijs que st mudi ubi implica
tur in m° ... ꝯiugale
ibi qui cu uxore studiu mundiale
i sollicitat9 e subieccio uxoris i quo
placeat diuisio opis i & diuis9
e & g° qui aut cu uxore e i matri
mo sollicitat9 e que sut mudi & de
regimine familie & hi9 dn Jacob
accepti9 uxoribus ait Gen xxx Justum
e ut aliqn pvideam domui sollicitat9
& quo placeat uxori vn hoc fine
pt se liate ornare / Na s͡ glo· ...
amaritudo in domo uxor trist9 e
talis diuisus e no ... sed actu diui
sione s· offici no ... pnapal
vn glo pancet seruit deo ... hic
do // **Et mulier innupta**

Et mlier

ponit. Secunda vero probans quod magis ex
pedit servare continentiam propositum quam
nubere ponere maiorem sanctitatem et est
sensus vero talis studens sanctitati et amo
ri dei perfecta est cogitatio que sunt
mundi / Mulier innupta studet
sanctitati et amori dei nupta mundo Secundo
illa perfecta ista primo Ergo tangit stu
dium innupte quia cogitat totaliter pla
cere deo sed studium nupte quia co
gitat potius placere mundo id est quia nup
ta est / In primo implicat tria conti
nentiam statum cogitationem et fructum scilicet
honestum quia innupta et virgo cogita
tionem et rectum et quia cogitat que dei sunt
multiplicem fructum quia ut sit sancta et cetera
Dicit ergo et similiter mulier innupta id est vi
dua et virgo cogitat id est maiorem habet fa
cultatem cogitandi que dei sunt id est spi
ritualia et eterna cogitat inquam ut sit
sancta magis quam nupte in libro ii nupte
sunt sancte / Augustinus ampliorem non nup
tarum et in corpore et in spiritu sanctificatio
nem intelligi noluit non corporis nup
tarum omnino sanctificationem privavit / Sancta
in qua corpore id est in corporalibus actio
nibus et spiritu et spiritualibus actionibus vel
sancta corpore quia vitat carnalia et spiritu
quia spiritualia // Que autem nupta est.
Hic tangit sollicitudinem nuptarum et
implicat tria primo contingit secundo con
ditio studium id est cogitat que sunt mundi
tertio quo ad domum secundo quo ad spon
sum id est quo placeat Dicit ergo que autem
nupta est cogitat que mundi sunt scilicet
de cura filiorum de regimine domus
Theophilus Unde parentes monuit sanctas
honorare socerus diligere maritum
regere familiam gubernare domum et cetera
Theophilus. x. cogitat inquam quo placeat vi
ro unde hoc fine ornantes se non pec
cant / Verum tamen magis debet studere

placere ei ornatu morum quam vestimentorum
i. thymo. ii. Mulieres in habitu ornato or
nantes se non in tortis crinibus aut auro et cetera //
Porro hoc ad utilitatem
vestram. Hic allegat tertiam rationem scilicet ma
iorem utilitatem et est vero talis illud
quod est utilius magis expedit eligere
sed continentia utilius est quam nubere Ergo magis
expedit eligere continentiam quam nuptias
primo ergo ostendit quod utile est continere secundo quod
honestum est ibi sed ad id quod honestum
est tertio quod facile ibi et quod facultatem Dicit
ergo porro quod consulo non nubere porro
hoc ad utilitatem vestram maiorem scilicet dico
ut expeditius deo serviatis quia sic mor
tificatur caro mortificata non turbat
animam dico inquam non ut laqueum forma
tionis scilicet si incontinentes estis vobis iniciam
aliquis difficile sit illud statuendo immo
potius laqueus poneretur si consulerem nubere
quia mulier dicitur ecclesiastici vii quod laqueus
venatorum est sed potius intendens et
monens ad id quod honestum est secundum adsti
tatem corporis et cetera / Non quia coniugalis
status non sit honestus sed quia minus
honestus Augustinus Non omnino turpe
esse monstravit sed quod honestius erat qua
lis honesti nomine commendavit et movens
ad illud quod facultatem alicui obsecra
di se domino id est ad serviendum deo et cetera sine
impedimento quod est in coniugio ii Cor
xi. despondi vos uni viro virginem ca
stam exhibere christo vere eligendus
est status continentie ubi maius commodum
quia hoc ad utilitatem minus periculum quia
non ut laqueum / Maior honestas quia
ad id quod honestum liberior facultas servi
endi deo quia facultatem prebet et cetera / No
tandum et hic quod multiplex est sollicitudo
bona / prima placendi sic namque sollicitus
est de regimine namque pater de filiis Ro

xij. qui pest in sollicitu(ne) / Seda p(re)di
cationis s(ecundu)m pedagogus sollicitus est de
pueris doctor de discipulis. i. thess. ij.
fiducia h(ab)uimus loqui ad vos in bono i(n)
multa sollicitu(ne) / Tertia dilectionis
s(ecundu)m amicabis verus sollicitus e(st) de con
servatione amoris ephes. iiij. solliciti serva
re unitatem sp(iritu)s i(n) vinculo pacis (et)c. Qua(r)
ta compassionis s(ecundu)m mi(sericordi)a misericordis sol
licitus e(st) de egenis (et) afflictis ij. th(imo)t. i. cu(m)
venisses roma sollicite me quesiuit
(et) in(uen)it / Quinta devotionis s(ecundu)m q(uod) sim(i)lis
sollicitus est de placere deo vno religiosus
deo / mich. vi. in dicabo tibi o homo
q(ui)d sit bonum (et)c. sollicite ambulare
cum deo tuo / Sexta circumspectionis s(ecundu)m
spectator de castro custo(dien)do deut. iiij.
custodite vias vias sollicite corp(or)is
cum cu(m) oxgumus ma cu(m) potestis q(ue)
dum castrum est / Septima actionis s(ecundu)m
agricola sollicitus e(st) de ope p(er)ficiendo
luc. x. martha martha sollicita es ij.
thy. ij. sollicite cura te ip(su)m p(ro)babilem
ex. Octaua provisionis s(ecundu)m dispensator
de domo de p(ro)posito paup(er) de p(ro)vid(e)nc
quendo Ro. xij. sollicitudine non pi
gri // **Si quis autem turpem**

Supra egit de virginibus hic agit
de virginum custodibus o(sten)dens primo
q(uod) lic(et) eis virgines suas coniugio copu
lare s(ecund)o q(uod) non similiter nuptias licet
nisi post mortem viri contrahe(re) ibi
(et) mulier alligata e(st) (et)c. q(uod) p(ri)ma p(ri)mo ost(endit)
q(uod) custos p(ote)st dare virginem sua(m) i(n) con
iugio s(ecund)o q(uod) p(otes)t hoc facere non pec
cat si nubat t(er)tio q(uod) etia(m) b(ene) faciat s(er)
uando i(bi) Nam qui statuit q(ua)rto q(uod)
lic(et) utrumq(ue) sit bonum t(ame)n hoc e(st) melius
illo ibi ig(itur) (et) qui matrimonio iungit (et)c. p(ri)ma
primo supponit i(n) virgine etate nubi
lem s(ecund)o nubendi voluntatem ibi ita
oportet fieri t(er)tio dat nubendi licentia(m) ibi
q(uod) vult faciat de p(ri)mo si q(ui)s a(utem) q(uod) e(st)
s(ed) in coniugio honestius est (et) expe
diens a(utem) s(ecundu)m t(ame)n si quis t(em)p(o)re semidecu(m)
estimat aput in dicium hominum s(up)er
virgine sua times ne corrumpat(ur)
vel id e(st) q(uod) s(ecundu)m sup(er) adulta i. ult(ra)
pubertate iam in amore nubilibus
(et) ita oportet fieri ut nubat q(uia)
non vult continere q(ue) vult virgo faciat
custos e(ss)e (et)c. Eccl. vij. trade filiam (et) g(ran)
de opus feceris (et) homini sensato da
illam / Nec peccat custos si nubat
virgo hoc id debet s(ecundu)m glo(ssam) ne (et) si virgo
non peccat custos videat(ur) p(ro)bare
aug(ustinus) de bono coniugio que se non
continet nubat / que non cepit de
libet que egressa s(ed) p(er)severet / nul
la adversario det(ur) occasio s(ed) falsa
ve(teri)s oblatio // **Nam qui
statuit / hic** o(sten)dit q(uod) custos
virginis b(e)n(e) facit eam i(n) statu
virginali servando v(el) implicat(ur) qua
corrupt(ur) co(n)dicio ad hoc expedit
primo q(uod) custos firmus sit in p(ro)posito
ea(m) virginem custodiendi s(ecund)o q(uod)
non timeat de ea virginali ibi non
h(ab)ens necessitate(m) t(er)tio q(uod) cognoscat in
virgine p(ro)positum continendi (et) potestatem
aut h(ab)ens q(ua)rto q(uod) hoc faciat de li
bero animi (et) hoc indicat(ur) de
q(ua)rto Nam q(ui) statuit q(uod) id a(utem) dico q(uod) non
~~dico~~ peccat q(ui) tradit virginem /
Nam de alio qui servat ea(m) p(ate)t q(uod) b(e)n(e)
facit / Nam qui statuit i(n) corde suo
servare virginem sua(m) firmus i(n) p(ro)posito
suo non curans sobolem vel aliud
p(ro)p(ter) q(uod) non habens necessitatem tradendi ea(m)
t(ame)n virgo velit continere potestatem a(utem) h(ab)ens
s(ed) aliq(uis) me coniunctia voluntatis sue p(er)
ficiende (et) hoc indicat maior de suo i.

ex iudicio vomis non exsolemitate me
ns discernit esse bonum i. thy v
su pudico meus faciat / in dicitur
in qua suave virgine sua ambros
non ingenes ei formice impiarum
cum in / si lic tibi sunt sua corpus
illarum qui statuit in corde suo bene facit
Igitur et qui matrimonio · hic ostendit
quod licet utrumque sit bonum tamen virginitas
est melior matrimonio / primo apprbat
statum coniugalem / secundo proponit statum
virginalem ibi et qui non iungit dicit ergo
quod ex quo oportet fieri ut diximus igitur
et qui matrimonio iungit virginem suam
bene facit quia licitum est quod facit et qui non
iungit cum virgo ac quiescat contine
melius facit glossa melius facit qui
aput deum mentem et collocat et ase
culi sollicitudine liberat illam et melius
enim quod licet et expedit quam quod licet et non
expedit hic enim bene utitur ego ma
lo ibi bene utitur bono bene utitur quibus
bono continentia de dicamus deo / ma
le utitur quibus bono continentia de dicamus
ydolo / male utitur quibus malo con
cupiam relaxat adulterio bene utitur
malo concupiam restinges conu
bio bonum est pudicicia coniugalis sed
melius est continentia virginalis vel vi
dualis secundum glossam Aug. // **Mulier
alligata est legi** · hic ostendit quod non
similiter coniugata viro mortuo potest
contrahere ut primo quod coniugata non potest
mulier vivo nubere secundo quod mortuo vi
ro potest alii nubere quod si dormierit
tertio quod melius est illi continere et bea
tior autem erit quinto quod debet consilio
eius acquiescere ibi puto autem quod et ego dicit ergo
mulier quod qui non iungit virginem suam
melius agit melius quia mulier alligata
est et cetera vel sic quod ita virgo quocumque tempore

potest nubere sed uxorata non quia mulier
alligata est legi ita ut non possit alium nu
bere quanto tempore vir eius vivit Ro. vii.
que autem sub viro est mulier vivente viro al
ligata est legi viri // **Quod si
dormierit** · id est sopore mortis de qua
dormitione Jo. xi. Lazarus amicus noster
dormit vir eius Aug. non de primo vel
secundo vel tertio vel quoto vel nobis diffi
niendum est quod non diffinit apostolus unde nec
ullas nuptias debeo dampnare vel eis
verecundiam numerositatis auferre si dormie
rit mulier liberata est a lege viri unde per
mittitur ei nubere hic patet quod resurgentes
non tenentur copulari cui vult nubat i.
Innuitur enim nuptie solent fieri malos per
uentus id est Gen. xxiiii. vocemus puel
lam et queramus voluntatem eius et nubat
tantum in domino i. viro sue religionis / Na
disspar cultu prohibitum est in lege nun
mo. tamen deut. vii. per hac licentia apostoli venu
tate sunt omnes pene et sunt que sunt
leges humanas infigebat olim mulieri
secundo nubenti infra tempus luctus s. infra annu
e nuptiis exigitur personarum clamas
vel de liberata est consequens libertas / unde
addit cui vult nubat aliqui paritas
unde subdit tamen in domino // **Beatior autem**
quam si nubat licet ei nubere tamen beatior erit
si sic permanserit s. innupta et hoc secundum consilium
meum super eo datum habebit enim fruc
tum sexagesimum qui debetur viduis
Aug. Inde ait dicit bonum esse post
mortem viri etiam secundum nubere sed beatiorem
non nubentem // **Puto autem** · hic
declarat quod debet consilio eius acquiescere quia
inspiritus spiritu sancto hoc consulit et hoc est pu
to autem quod faciendum est secundum consilium meum quia
puto quod et ego sicut ceteri apostoli spiritum dei
habeam Ro. viii. sed et nos ipsi primicias spi
ritus habentes et cetera ergo hoc consilium debet imple
ri ut fructum sequeretur quam beatior erit
propter consulentis auctoritatem quia secundum consilium

me^m r ypt spm in spirantem dei quia
rc hic quit sup c. volo vos sine sol
licitu^ne ee q r^o vij sollicitudie non
pigri r^o ibi lo^r de sollicitudine spi
rituali hic de tpali Jte z diuisus
e q osee x. diuisum est cor eo^r nc
inibut r^o i lo^r de dione mte^r eoru spi
ripalis hic de dione actuis Jte i de
glo pting huic deo partim mudo q ait
hij nemo pt duob dnis huire r^o
un est ita q e q li^t utriqz ul meo q dua
i. qriij sit Jt sup i. mli^r i nupta co
gitat que dei sut glo Jam no cogi
tat ne dapnet adeo q dapnan pt ut
patet in pabola de fatuis virginib
r^o no cogitat hoc solu s; cu hoc z ne
offendat sponsum Jte sup illud ut
sit sca corpe z spu glo no pt fieri
ut no sit corpus quo sificatus uiit^r spc
q spc scus usus est lingua cay phe no
sca Jo xj r^o utebat^r ea n. spc non
ut scus Jte sc dadid q honestu est
q. g^o mirom^m turpe r^o s c. glo posi
tiui posuit p copatiuo Jte sup illud
qui no iugit melius facit glo hic ern
i gingio bn vtit^r homo malo q eu^s ipm
bonu est ipm q bonu est r^o i. i eli
git^r de bsu vei pse s. ad q ordinata
est no p accidens adqz prudeia
uten^s ordinat^r Jte i d glo melius
e bn vti bono q bene malo q hoc
difficilius illo r^o lo^r hic de malo vicij
no supplicij Jte sup illud au vult nu
bat glo p^a nuptie tn sut adhuc in
stitute s^c pmisse q g^o s^e nuptie no
sut adeo n^c bone r^o in eo q nup
tie sut adeo s no ex deo q fuit s^c n
ex eo seqta Jte si dormierit vir q
dice du e si refusatur r^o relinquit^r
eo sine no adh^c q sit mirom^u Jte
super illud puto q spm dei heam q
r^o viij etus q nz morte neqz vita rc

R^o s. glo no dicit hoc dubitado sed
q i carpado

Dehijs autem que ydolis sacrificantur

Exclusis errore ctra correctionem m
im^m capitulo v. z vj Jte ctra virgini
tate z mirom^m capitulo vij hic ex
cludit errore ctra esum z absti
nencia abor^r capitulo isto rup^o ex
loquens de hijs que ydolis immo
lant^r a quib; q^s ius in se licitus ab
stine^re monet pmo allegado cis
scandalu fririj in fino^r capitulo
isto s^o ex^m sui qui ppt alios ab
stinet a re ccpacie supius licito^r
capitulo ix. tcio ex^m pene inido^r
p^o caritate di bnfitia in desto pro
stinito^r capitulo x. g^o ppt scanda
lum pximi ppt exeplu apli q
timore supplicij debem^s abstine
re a bis z aliqn licitis Jnprima p^o
o^r q i se licita e comestio ydo
los eo^r s^o monet mel^o q absti
nere ppt scandalu frirj i fino^r
i bidere aut ne forte Jnp^a p^o
ppomit quia maiores eo^r hnt
sciam de ydolotitis s^o o^r quale
sciam hent de cis i de ijs^e a q^e
ydolis ymolant^r tcio q quidam
in fim hac scia caret ibi s no
i oimb; est scia q^rto q alij cum
cis ydolatica e dere no debet
i escam a^r nos no comdat deo
Jnp^a p^o dr q de ydolatitis sciam
hnt s^o q sine caritate i utilis e
hnt i. sciam a^r inflat tcio o^r q^a ab
hcat^r hec scia a suffiaent^r i sig^s
a^r estimat q^rto a quib; sufficit
i sig^s a^r diligit deum dr g^o de

hys a' qi ita de p dcis que sim s
ame s. de pancetibz ad minomu
de alijs a' ut de ymolatis ydolo
no fuit nece que quia oms sic
si hoc dicatc r hoc e q de de hijs
aut que ydolis sacrificant an li
ceat e de' uel no scim9 ego r nos
q lig come dc ca 8. i. totu i oia
mu da mu dis no cu i de nacoe
ydoli nec scandalo pximi r uc
scim9 qr oms sciam hemus ego
s. r nos psti mt alios sciam s.
de creatore r creatis tio mu
excusabiles si male faciamus//
Sciam autem. hic o' q si
carite sciam in valet hic q. d. heco
quid' sciam s no valet nos qr m
separabis cotra ignoras / Scia n.
si sola est inflat com. i. Jn multa sa
pia multa e indignaco ect xxvi
cyltc bre te facint in samre h n.
fuit plaga egypcior i. sapietu
hu mudi vbe sicc r ge tes exo ro
caritas no edificat in fmos que
q eis obee pt dimittat qr no
quit que sut sua / Jnfra xiii. vbi
addncia est sac caritas / Aug9 ad
dite go sac carit9 r valis erit
scia pse n. i valis ex caritate uti
lis pp9 scire a' mels aut paro p
dest ad uetute// **Siquis aut
existimat.** hic ont' aqbz hic
scia in sufficat qr abilis qui
ca utunt' i nocumeni proximi / Et
est suaro rals quaus ht sciam
rno modu vtendi ca ht sciam
in sufficatem s q ht sciam sine
caritate e huiqdi go qui ht sciam
sn carit' ht in sufficatez sciam

pmo go supponit sciam sn caritate
s' o ondit in sufficiaciaz talis sac
i no dum cognouit ctio rom i suf
ficacac i qadmodu oporteat dt g'
si quis a' q. hcas sciam s no suffiac
tem qr si quis vero se existimat.
sare hns s. sciam sine caritate aliqd
ut s. q liceat edere ydolatica non
dum tn cognouit qr no se cognoscit9
facto o' quo oporteat cu scire i. q
lit debeat ita scia qr in edificacom
no in nocumentu aliorz scire n. dr
quadrup' scz hre sciam r vti scia si
cut in de' hre in se r uti in su B. no
p bat aplus multa sactez si mod'. sac
di nescit / modu n. sac di e ut sciat
quo ordine quo studio quo fine no
sce' qr opteat quo ordine ut id p' qo
mati9 est ad salm quo studio ut id
ar' deas qz e ffuas est ad amorem
quo fine ut no manem glam ul curio
sitatem ul aliqd simile sed ad edifica
com tn proximi sut naqz qui scire no
lut eo fine tm ut sciat r curiositas
est quid' ut sciat' r vanitas e q dez
ut sciam vendat r turpis qstus e quidz
ut edificet' h' r p' deam qui dez ut
edificet r caritas// **Siquis aut
diligit.** hic o' a quibz hec scia hec'
sufficat' qr abilis qui vtunt' ea ex
carit' s' o ont' sufficiam talis sci i.
hic cognitus est de go si quis q. s'
pste no scit qui nescit qadmodum
oporteat eu scire a' s si quis diligit
deu r ita cu scia ht caritate hic cogni
tus i. approbat9 e ab eo nouit n. dns
qui sut eius m. thy m. vbi talis uero
scit deo approbate qr bn vtit' scia ppt'
caritate an / Nond9 est h' q adhic
q aliqs sciat qadmodu oz scire ro
sut necia scire pmo huil' sn i sfacoe
phil. m. sao humiliaui pe vi no huil'

Secdo sobrie scilicet p suptoe [contra] i. indicium me sape/ Ro. xij no plus sape/ Tercio certitudia[liter] scilicet [contra] estitacoe ij. thy i. scio cui credidi et certus sum/ Quarto uacat scilicet [contra] errore ij thy iij. Semper discetes et nu[n]q[uam] ad sciam ueritatis p[er] Quinto sap[ienter] scilicet [contra] deceptoe i. thy vj. op pones falsi nominis sac/ Sexto salubrit[er] cu caut[ela]/ Jn fin[e] xiij. Si hic no omne sciam cu vitate q[ui] no/ Septio vali[de] cu p[ro]ximor[um] edificatoe/ Jn f. xij. Alti[ssi]mo sac in eod[em] spu/ Octavo libal[ite]r cu [con]tinua comuicatoe sap. bij. pona in luce sciam ei[us] [etc]/ Nono efficiat est bona opacoe facta n. boni et no fatua petr[us] c ith luc. iiij p[ri]m[o] si humilitas sac urgunt sapietes supbos sobietas curiosos certitudo dubios vitas heticos simplicitas aductatos salubritas magos vtilitas iniquos libitas auaros efficatia ociosos//

De ecclesijs a que ydolis.

hic o[stendi]t [con]tem sciam [contra] dei ydolatricos ondes p[ri]mo q[uod] fact ydolu nichil ee. 2o q[uod] sauit oia adeo ee i/ Na et si sut qui dicut[ur] dij Jnp[ri]a p[ri]mo dc ydolum nichil ee 2o mo hoc ad declaracom o[stendi]t dij no n[isi] unu ee i. [con]cludit dens dc q[uo]d decsib a q. p dictis modis no habet sca a. sed tn dc est q ydol ymolant[ur] samq sca ua s. q in se sut lioce n[ichi]l ipe ydolu sut in mu[n]de et hoc quia ydolum nichil est i mundo h[oc] trip[liciter] exponit[ur] p[ri]mo modo sic ydolum nichil est i mundo i. int[er] creaturas mundi q[ui]m adformam ydoli liq[ui]t n. materia ydoli sit aliq[ui]d s. auro ul cupru ul h[uius]m[odi] forma tn nichil est forma s. que credit[ur] i ee ad ydolatris qui credut ydolum ee diu ysa. xl i. ecce uos estis ex nichilo et op[us] ur[u]m ex eo q no e/ Secdo modo sic ydolum nichil est i. ipm q[uo]d putat[ur] ydolum nichil est s. p[er]sona subsistes ex simula cro et spu p[re]sidente ex illis n. duob[us] nichil fit sicut putat[ur] ab ydolatris Jer. x. [con]fusus e omnis artifex i sculptili quia flatu e q[uo]d sufflauit et no e spus in eo/ Tercio m[odo] sic ydolum nichil est in mundo i. nullius rei que sit i mundo h[abe]t similitu[di]nem// Est n. dra int[er] ydolu et simulacru q[uia] simulacru d[icitu]r q[uo]d fit ad similitu[di]nem rei alicuius naturalis ydolu q[uo]d ad nullius rei fit similitu[di]nem ut si corpori hu[m]ano addat[ur] caput aquile ysa. xl. et sa[cr]a[r]u[m] et quod nullus deus n[isi] unus deus in deus [con]dit dog dog tug deus unus est// Nam et si sut q. hic o[stendi]t q[uod] sauit oia adeo ee no odijs nu[n]cupatiue ul adoptatiue ut sut ydola ul sti sed ab uno summo p[ri]o q[uo]d d[icitu]r q[uo]d p[ro]pe i celi q[uo]d deorum pluralitas s. p adopcom ul nu[n]cupacom 2o q[uo]d e deitatis unitas p[er] essencia ibi nobis tu unus deus ubi p[ri]mo tangit unitatem in p[at]re 2o in filio i. et unus deus Jn p[ri]ma tangit tria s. essencia q[uia] unus deus p[ri]ma q[uia] p[ate]r potentia cognoscitur excelentia quia et nos in illo similit[er] ita tangit et filio dt q[uod] nam et si sint q. et vere no est n[isi] unus deus/ Nam et si sut qui dicat[ur] dij vere p[ar]ticipacom deitatis ut sti ps Ego dixi dij estis s[cilicet] in celo ut s[cilicet] in coprehensores sine in t[er]ra ut sti viatores si quidc sut dij multi ut participacoe deitatis ut sti et dij multi ut apli et plati nobis [etc]/ Ad hom[ines] le[gitu]r sic/ Nam et si sut qui dicat[ur] dij agentibus s. falsa nu[n]cupacoe sine in celo ut sol et luna s[cilicet] in t[er]ra ut mag[n]us et dyana si quidc sut dij multa sola s. nu[n]cupacoe s. gentiles ps omnes dij gencium demonia et dij multa qui a hijs psunt/ Nobis tu unus e tm deus

cenacu[l]o s. pat[er] ex quo o[mn]ia p[er]. namq[ue]
p[ri]ma auctoritatez Ro. xj ex quo om[n]ia
et nos i[n] illo p[er] g[rati]am [Actuum] xvij. In ip[s]o
vivimus movem[ur] et sumus et unus cu[m]
p[at]re deus d[omi]n[u]s ih[esu]s xp[istu]s Jo. x. ego
et p[ate]r unu[m] sumus p[er] q[ue]m o[mn]ia creata s[un]t
s[ecundu]m illam Jo. i. om[n]ia p[er] ip[su]m f[ac]ta s[un]t et
nos p[er] illum sumus in deo p[er] g[rati]am Jo.
p[ri]mo p[er] q[ue]m accepimus g[rati]am etc. // Ergo unus
deus est altissimus creator om[n]ium o[mn]i-
potens ex hijs elicitur qu[od] illis non est
n[is]i unus deus qui fecit o[mn]ia s[ed] multa
sunt ydola ergo non sunt deus qui fe-
cit om[n]ia nec crededum aliud q[uam] ni-
chil // **Sed non omnibus est sciencia.** Solucio q[uod] maio-
res illorum h[abe]nt sciam de ydolaticis
hic o[stendi]t q[uod] movet hac scia carent
u[bi] p[ri]mo o[stendi]t q[uod] i[n] quibusdam deficiat p[re]-
dicta de ydolaticis scia s[ecund]o q[uod] p[ro]pt[er]
hoc esu ydolorum polluunt[ur] eorum co[n]-
scia i[bi] q[u]i[d]a a[utem] cu[m] co[n]scia u[bi] p[ri]mo tangit
pollucio[n]e[m] co[n]sciencie ro[nem] s[ecund]o ip[s]am pol-
lucio[nem] i[bi] et co[n]scia ip[s]orum dic ergo sed
no[n] i[n] o[mn]ib[us] q. d. h[oc] scimus nos q[uod] si ydo-
lum nichil est s[ed] no[n] i[n] o[mn]ib[us] ut in
fi[rmi]s e[st] co[n]scia sed et n[on] no[n] i[n] o[mn]ib[us]
quida[m]. n. etc. ul[tr]a h[oc] nos scimus
q[uod] ydolu[m] nichil est i[n] mundo quida[m]
e[ni]m c[um] co[n]scia ydoli q[ui] s[cilicet] putant y-
dolum aliq[ui]d d[iv]i[n]i ee usq[ue] nu[n]c. i.
p[ost]q[uam] co[n]v[er]sionis sit eciam manducant ydo-
laticu[m]. i. de sacrificat[is] ydolis et hoc
no[n] q[uam]si cibu[m] simplicem s[ed] q[uam]si ydolaticu[m] su-
p[er]veniencia ydoli o[mn]ia deponenda et
co[n]scia in firmi et comestio ydolatica
sup[er]veniencia ydoli et co[n]scia illorum cu[m]
sit infirma polluit[ur] p[er] illos s[cilicet] qui
h[ab]ent veram co[n]scia[m] sed no[n] tu[m]
auctoritate p[er] quos in h[abe]nt errore in

fi[r]m[is] in ducat[ur] de ve[r]o xp[ist]o. Unde male deus
qui errare facit tecu[m] ... hic i[n]-
unit q[uod] no[n] cib[us] s[ed] co[n]scia p[ro]p[r]ium ...
dedo a dexte[ra] maiorum // **Esca aut[em] non comedat.** Hic quarto o[stendi]t
q[uod] co[m]m[un]e cib[us] ydolatica comede[re] non
debet u[bi] p[ri]mo o[stendi]t q[uod] h[uius]modi comestio nichil
p[ro]dest aput d[eu]m s[ecund]o p[ro]bat q[uod] non p[re]-
stat aliq[uo]d bonum augmentu[m] v[e]l nec[essariu]m n[isi]
si non ma[nducat] d[ic]it ergo esca a[utem] q[uod]. i. illis nec[essari]a
nec[essari]o comestio no[n] bibit q[uod] no[n] p[ro]dest
esca[m]. n. nos no[n] comedat deo s[ed] v[e]ra
fides in credendo Nam nec Esau lentis
ticule iustificat[us] nec Helias esu cor-
vini pollut[us] e[st] Ro. xiiij. Non e[st] regnum
dei esca et pot[us] e[st] / Heb. ulti. bonum est
gr[ati]a stabilire cor non escis // **Neq[ue] enim si non manducauerim[us]**
hic p[ro]bat q[uod] p[ro]posuit / Et est sua ro-
talis / Non comede[re] ydolaticu[m] non di-
minuit bonum comede[re] no[n] auget ergo
talis esca sumpta v[e]l no[n] sumpta nichil
p[ro]dest apud deu[m] et h[oc] e[st] q[uod] d[icitu]r neq[ue]
e[ni]m si non manducaverimus deficiemus
i. minus de bono habemus neq[ue] si ma[n]-
ducaverimus habundabimus i[n] virtutib[us] q[uia]
esca venit non nos d[eo] co[m]mendat / et ita tu[m] no[n]
sit de veritate vite iusticie et doctrine di-
mittenda e[st] p[ro]pt[er] scandalum // **Videte aut[em] ne forte.** Hic e[st] s[ecund]a p[ar]s capi-
tuli. Supi[us]. n. o[stendi]t q[uod] in se licita est
comestio ydolaticorum hic monet ab-
stine[re] ab ea p[ro]pt[er] scandalum i[n]firmorum
ubi p[ri]mo monet ne offendat fr[atr]es
sua comessatio[n]e s[ecund]o quo[modo] p[ossu]nt offende[re]
i[bi] si e[ni]m quis viderit etc. o[stendi]t malum q[uo]d
in p[ar]te accide[re] i[bi] et p[er]ibit i[n]firmus Certe
p[ro]ponit se i[n] ex[emplu]m abstinencie i[bi] q[ua]p[ro]pt[er]
si esca scandalizat d[ic]it ergo videte q[ui]
q[ui]a ad nos nichil p[ro]dest v[e]l obest esca
ip[s]a a[utem] s[ed] tu[m] vite ne forte hec licencia

nra qua scietis licē nob comedere
de ydolaticis offendiculum fiat ī fir
mis in fide qui no dum sciunt ydo
lum nichil ee. Item xiiij co. dicit ceto
no pones offendiculum // **Si enim
quis viderit** hic ont quo
possunt offendere qr come de do ydo
latiū coā ī firmis ubi implicat.
m° q circa ad scandalu pmo
maiorp scia h° comestio ydolatica
publica ī in ydolio recumbentem
tac occaō scandali accepta ī nomine
q scia eius dr. go si n. quis q. ipte
ee offendiculum si n. quis in firmus
vidit eu qui hz sciam recūbetem
in ydolo. i. in phana ydoli nmc co
scia eius cum sit in fima pse edificabit
p frem tuu ad manducandu ydolati
ca. i. carnes sacrificatas ī venenata.
ydoli q. d. s° videns n. quis fratrem
pmi ī ydolio sacrificata edere ī ap
ipe ede. Non illa coscia qua illos. s. pi
cieta sibi putat ee innocue ī aug ve
nenata hec fiat // **Et peribit ī fir
mus.** hic ont malum q m pe
ca dere ī hic dup° p° scandalu q
xiiij p° offensam ibi i. s° at peccan
tes dupma implicatr tria peccant
q dicio qr in firmus peccandi occo qr i
tua scia pcta exaggratio qr ppe que
xpc mortuus est. dr go ī ita peribit
in firmus in fide in tua scia fratre. i. occa
sione accepta a tua scia qr te sapien
tem videt comedere putas q sb ydo
li venenate comedas ppe q salvan
dum xpc mortuus ē ī ita graviter
peccas Ro. xiiij. Noli cibo pdere illum
pro quo mortuus est xpc. s° a peccan
tes in fres pcto scandali ī pcutiē

tes co sciam eorum infirma gladio
mali exempli amos vo peccate
cardinē. i. co sciam ī commovebitis
sup luminaria. i. ī ellectus ī affec
tus in xpo peccatis tunc inebriat sz
no ait in xpm sz glo. qr in xpm
peccare ē xpm negare. i. pec
care in fide. In xpo peccare est ī
hijs que xo sunt peccare s. in mem
sicut is qui in lege ē dr peccare
in legem // **Quapropter si esca
scandalizat.** hic vlao ppoit
se in exeplu abstinencie v pmo
implicat scandalu s° exhe ex
plicat abstinencie ppoitum ī non
manducabo tacite pueniet dubiu i
ne fratrem meu dz. go quapropter
ne. s. fratrem in xpo si esca scanda
lizat fratrem meu no manducabo
carnem aliqua no solu ydolati
ca in eternum sz go ppt scandalu
fratrem abstinendu est a cibis licitis
multo magis a superfluis ī hoc io
no q esca in se mala sit sed ne
scandalizem fratrem meu. Nam qui
scandalizaverit vnum de pusillis istis
expedit ei ut suspendatur ī col
lo eius mola ī c. / Mt xviij Ro.
xiiij. Omnia munda mundis sz malu
est homini qui p offendiculum ma
ducat / hic querit sup illud scia ī
flat glo scia p se inutilis est q
scia p se est go ī vtilis ergo ī val
ē ad salutem utilis ē cu admixta a
Item caritas edificat q sicut scia in
flat no p eam sz p vitiom s° cari
tas ergo no est simile qr scia ha
se manifestat se no s° caritas q ag
nemo certus est de caritate / Item si
ydolum nichil glo. materia deus for
mavit sed stultitia hominum forma dedit

q omne ee e adeo ḡo co[m]u[n]is forma
rō glo. loquit̄ de for pputativa no
de ūa / Ite ibid[em] glo for hois i y dolo
no e fca pu[n]bu q̄ Jo. i. omnia p[er] ip[su]m
fca sut rō q[ua] m[u]s for hois i ma
tia illa sic fca pu[n]bu no tn̄ i y do
lo i. adcolendu[m] / Ite i d[icit] glo y do
lum nichil e q[ui]a nullus rei que sit
i mu[n]do similitu[do] nes hr q[ui] no p[o]t aliqu[i]
ex cogitare ul forre n q̄ ha uid[e]t
rō no hr similitu[di]nes in toto [crea]tib[us]
Ite sup illud nullus deus n[isi] vnus glo
hr de ne putet[ur] ee deus in y dolo
g[e]n[er]a deo[rum] lz sic vnus tn̄ est uz rō
in y dolo e p[ro]p[r]ia no p[ro]p[ri]e dicaz ul
unom ut putabat gentiles / Ite i d[icit]
glo p[ro]p[ter] t[ri]nitat[em] ee no p[o]t vnus q[ui]
ang[e]l[u]s nu[mer]u[s] p[ro]p[ter] e t[ri]nitat[em] rō t[ri]nitas
no est nimis simp[lic]i[te]r s[ed] d[omi]n[u]s p[er]sonaz
Ite sup illud et si sut qui dicant[ur]
di[i] glo p[ro]p[ter] a[s]p[er]a[ti]o[n]e[m] deitat[is] q[ui] dei
tas est i[n]c[o]m[m]u[n]icabilis rō p[ro]p[ter] a[s]p[er]a[ti]o[ne] hic
p[ro]p[ri]um est nom[en] p[ro]prietatis / Ite i dez
glo qui[ri]t[ur] vtru[m] angli vocandi sut
dii rō q[uo]m[od]o p[ro]p[ter] ap[er]t[am] d[e]itat[em] tn̄ f[e]
glo no sut dic[en]di dii p[ro]p[ter] p[er]iculu[m]
adorationis / Ite sup i. nobis tn̄ vnus
deus pat[er] glo t[ri]nitas est nobis
vnus pater no tn̄ ille qui e t[ri]a[m] in
t[ri]nitate p[er]sona n[o]c alig q[ui] id[e]o et diuisu
i mediate diuidut ens rō q[uo]m[od]o
id[e]o et diuisum diuidat ens creatu
no tn̄ in creatu q[ui]a est y d[e]p[e]ntas i
e[ss]e[n]cia cu[m] diu[er]sitate i p[er]sonis / Ite
no i omnib[us] est sc[ienti]a q[uia] b[ene] co[n]d[it] omnes
sc[ienti]am h[abe]mus rō i. no i[n]tellig[un]t[ur] ubi
sed de mo[r]ib[us] / Ite sup illud esca
no com[m]e[n]dat deo nos glo. sup[er]a ul
no sup[er]a q[ui] g[ra]o absti[n]e[n]cia nichil
m[er]et[ur] rō no v[ir]tus e[ss]e s[ed] v[ir]tus
abstinea[n]t p[ro]dest / Ite si esca scanda
lizat rē g[ra]t g[ra]o p[ro]p[ter] scandalo fr[atr]is a p[ro]

ne et vino abstinendu[m] e[st] in p[er]petuu[m] rō
no est sile de nec[essar]iis et sup[er]fluis uel
loquit[ur] hic de scandalo activo non
passivo ul p[ro]fectoris e hoc no nec[essi]t[at]is
Nō̄ ūd[endu]m est hic s[e]c[un]d[u]m. vnus deus q[ui]a
deus p[o]t accipi m[u]ltiplic[ite]r. falsa nu[n]cu
patiōe s[icut] y dola dicu[n]tur dii p[ro]p[ter] omnes
dii gentiu[m] demonia / Ite x. dii qui
celum et t[er]ram no fec[eru]nt adoptōe s[icut] s[an]c[t]i
dicu[n]tur dii p[ro]p[ter] ego dixi dii estis et filii
excelsi omnes vos a[u]t s[icut] rē. a[li]q[ui]
dama p[ro]l[a]c[i]o[n]e s[icut] p[re]lati dicu[n]tur dii exo.
xxii dijs no detrahes Jo. x si
illos dixit deos ad quos / Essencie
p[ro]p[ri]etate s[icut] t[ri]nitas dr deus de ve[ro]
in. audi isrl' d[omin]us de[us] vnus e / Ite nota[n]
dum e q[uod] x[pristu]s vnus s[e]c[un]d[u]m pau[lum] m[u]ltiplic[ite]r
dr p[ri]mo vnus deus p[ro]p[ter] n[atur]am d[e]itatis
vn[de] hic nullus e deus n[isi] vnus / Secdo vnus
creator p[ro]p[ter] i similitate p[ro]p[ri]etatis ecc[lesi]a i.
vnus e altissimus creator / Tercio vnus
homo p[ro]p[ter] singulare ex[cel]l[e]nciam
s[an]c[t]itat[is] p[ro]p[ter] No est qui faciat boni.
rē Jo. xi. expedit vobis ut vnus
moriat[ur] homo / Qr[t]o vnus d[omin]us p[ro]p[ter]
g[e]n[er]alitate p[ro]l[a]c[i]o[n]is ephe iiij. vnus d[omin]us
vna fides rē et hic d[omin]us ih[esu]s x[pistu]s / Qu[in]to
vnus m[a]g[iste]r p[ro]p[ter] i[n]fusionem cog[nitio]nis
m[athei] xxiij. no vocemini m[agist]ri q[uia] m[agis]t[er]
u[este]r vnus est x[pistu]s / Sexto vnus pater
p[ro]p[ter] ducatum l[e]g[iti]m[u]s[i]tat[is] m[athei] xxiij vnus
est n[oste]r p[ate]r u[este]r qui est / Septio vnus
pastor p[ro]p[ter] g[e]n[er]alem refectionem p[o]p[u]li
fidelis Jo. x fiet vnu[m] ovile et vnus
pastor / Octavo vna hostia p[ro]p[ter] sin
gula[r]e pau[m] uie reccep[ti]o[n]is heb. x. vna
enim oblatione co[n]sumavit etern[u]m
sanctificatos //

Non sum liber non sum
apl's. Sup[er]i[us] mo[n]uit caue[re]
ab edendo y dolatica co[n]tra i[n]firmos p[ro]p[ter]

scandalum fr[atr]um i. fr[atr]um mio[rum] h[abe]t ap[osto]l[u]s
se i exe[mplum] hic i exemplu[m] quia ap[osto]l[u]s
a liis abstinet se a sibi licitis s[cilicet]
ab accipere sumptum v[el] o[stendit] multipliciter
q[uod] licitu[m] e[st] sumptus accipe[re] s[ecundo] q[uod] i ch[rist]o
no[n] volt accipe[re] i ego a[utem] n[u]llo eo[rum]
usu[s] sum/ In p[ri]ma p[ar]te q[uod] licitu[m] sit
sumptus accipe[re] p[ro]bat t[ri]pl[icite]r p[rim]o p[er] auctoritate[m]
tate s[ecundo] p[er] r[ati]o[ne]m i[ntell]ig[itur] si nos vob[is] sp[irit]ualia
seminavimus t[er]tio p[er] exemplo[rum] simili-
tudine i[n]ve[n]iat[ur] q[uod] hiis qui i sacrario/
In p[ri]ma p[rim]o p[ro]bat hoc p[er] auctoritate ap[osto]li
te dig[ni]tatis s[ecundo] p[er] auctoritate h[u]mane co[n]-
suetudi[ni]s i[n] quib[us] militat suis stipen-
diis t[er]tio p[er] auctoritate[m] di[vi]ne legis i[n] nu[m]q[uid]
s[ecundu]m ho[min]em h[e]c dico an lex/ In p[ri]ma
p[ri]mo p[ro]bat q[uod] s[i]t ap[osto]l[u]s g[e]n[er]alit[er] s[ecundo] q[uod]
sit ap[osto]l[u]s eo[rum] sp[ec]ialit[er] i[d est] si aliis no[n]
su[m] ap[osto]l[u]s t[er]tio q[uod] p[ro]pt[er] accipe[re] sumptus li-
cent i[n] no[n] q[uod] no[n] h[ab]emus p[otes]tatem/ In p[ri]ma
p[rim]o q[ue]rit an h[ab]eat libertate[m] accipien-
di sumptus s[ecundo] an sit ap[osto]l[u]s i[bi] no[n] sum
ap[osto]l[u]s/ t[er]tio p[ro]bat dupli[ci] r[ati]o[n]e q[uod] s[i]t
liber et ap[osto]l[u]s i[bi] nonne d[omi]n[u]m ih[esu]m de
ergo No[n] sum liber i[d est] abstinere ab h[i]s
licitis s[cilicet] a b[e]ne[fici]a[rio]rum v[e]l dolatico[rum] q[uia] et ego
abstineo a stipendiis cu[m] tu h[abe]am li-
b[er]tate[m] accipiendi/ Nu[m]q[uid] e[ni]m no[n] sum li-
ber accipe[re] s[um]pt[us] q[uasi] d[iceret] sic et v[er]e su[m]
liber/ Nu[m]q[uid] n[on] no[n] sum ap[osto]l[u]s v[el] no[n]
n[on] su[m] ap[osto]l[u]s gal. ii. qui op[er]at[us] est
petro i[n] ap[osto]l[at]u[m] op[er]at[us] est michi i[n]-
te[r] gentes/ Est ergo s[ens]us talis o[mn]is
ap[osto]l[u]s v[e]l ap[osto]latus h[abe]t lib[er]tate[m] acci-
piendi sumptus s[ed] ego sum ap[osto]l[u]s v[er]u[s]
q[uod] p[ro]bat p[er] ea ergo et c[etera]// **Nonne do[minu]m**
ihesum xp[istu]m· hic p[ro]bat dup[lic]i r[ati]o[n]e
q[uod] sit ap[osto]l[u]s p[ri]mo p[rim]u[m] s[ecundo] p[er] eff[ec]tu[m]
ibi nonne op[us] meum p[ri]ma r[ati]o sum-
tur ex p[ar]te xp[ist]i mitte[n]tis s[ecundo] ex p[ar]te
corpus quib[us] mitte[n]t p[r]imario talis
e[st] ego vidi d[omi]n[u]m qui me misit/
ad p[re]dicand[um] ergo su[m] ap[osto]l[u]s et h[ec] est
q[uod] d[icitu]r nonne q[uasi] d[iceret] et v[er]e su[m] ap[osto]l[u]s/ No-
ne d[omi]n[u]m ih[esu]m xp[istu]m vidi hoc d[icit]
ap[osto]l[u]s p[ro]p[ter] pseudo qui dicebat eu[m] no[n]
e[ss]e ap[osto]l[u]m q[uia] non fu[er]at i[n] societate
d[omi]ni sicut ceteri ap[osto]li/ Ite[m] q[uia] vidit
eu[m] ia[m] i[m]mortale[m] s[cilicet] i[n] glo[ria] v[e]l
i[n] via act[uum] ix v[e]l i[n] te[m]plo act[uum] xx-
ii. v[e]l act[uum] ix barnabas app[re]hen-
sum illum duxit ad ap[osto]los et nar-
ravit eis quo[modo] i[n] via vidisset d[omi]n[u]m//
Inf[ra] xv. novi[ssi]me sic o[mn]i[u]m tamqua[m]
abortivo visus est et m[ihi]/ Nonne
opus meu[m]/ t[er]tio s[ecundo] r[ati]o tal[is] vos estis
co[n]v[er]si ad fidem p[er] me missu[m] ad
hoc ergo sum ap[osto]l[u]s et hoc e[st] nonne
q[uasi] d[iceret] p[ro]pt[er] q[uod] ego su[m] ap[osto]l[u]s nonne op[us]
meu[m] vos estis ad chorinthios s[u]p[ra] iii.
ut sapiens sicut te[m]plum opus ar-
chitecti sup[ra] iii. ut sapiens archi-
tect[us] fundame[n]t[u]m posui/ Ite[m]
ut filius opus genitoris i[nfr]a iiii. In
xp[ist]o ih[es]u p[er] ewangeliu[m] ego vos
genui opus i[n]q[uam] meu[m] et h[o]c i[n] d[omi]no
i[d est] d[omi]no cooperante v[e]l i[n] d[omi]no i[d est] ad
gl[ori]am d[omi]ni q[uasi] d[iceret] sic estis// **Et si**
aliis ap[osto]l[u]s· hic p[ro]bat q[uod] s[i]t
ap[osto]l[u]s eo[rum] sp[ec]ialit[er] v[e]l p[rim]o p[ro]ponit q[uod]
e[st] ap[osto]l[u]s eo[rum] s[ecundo] p[ro]bat hoc p[er]
eff[ec]tum i[bi] ma defensio a[u]t[em] eos
d[icit] ergo et s[i] q[uasi] d[iceret] et v[e]r[e] opus meum
estis q[uia] et si aliis e[st] s[cilicet] iudeis q[ui] p[ro]p[ter]
legem e[ss]e[n]t vacuo no[n] su[m] i[d est] no[n] vi-
deor e[ss]e ap[osto]l[u]s/ S[ed] tu[m] vobis
su[m] qui p[er] me co[n]v[er]si estis sp[ec]ial[ite]r
ro[manorum] xi q[uam]diu gentiu[m] su[m] ap[osto]l[u]s
ministeriu[m] meu[m] honorificabo et
v[er]e vob[is] su[m] ap[osto]l[u]s/ Na[m] vos

estis signaculum apostolatus mei. i. forma
et sigillum quia apostolatus meus impres
sus est in vobis sicut forma sigilli in
cera glo. in vobis apparuit quod sum
apostolus dum habetis principia que alii
per alios apostolos consecuti. signa aposto
latus mei facta sunt super vos est enim
quod in domino i. domino actore et benedicente
ita est quia mea defensio apud hos
qui vel. s. sum apostolus hic est
vos. s. per vos n. ostendo me esse apostolum.
Numquid non habemus.
Hic ostendit quod potest accipere sumptus licenter
ubi primo querit an habeat hanc potestatem
generaliter secundo quantum ad personas determina
tas specialiter ibi / Numquid non habemus pote
statem mulierem / tertio an ipse et barnabas
sic hanc potestatem probant / Singulariter
aut ego solus. Dicit ergo numquid q. d.
cum sim apostolus / Numquid non habemus
ego et in potestatem manducandi et
bibendi mea i. viuendi de stipen
diis meis / Augustinus promisit dominus non
iussit apostolus accipere necessaria a sub
ditis / Numquid non habemus potestatem mulierem
sororem in fide circumducendi nobis
cum que sumptus ministrandos / quam
libentes desiderio audiendi uerbum
dei apostolos sequebantur et ministra
bant ei sumptus et primam et filii?
secunde sunt luc. viii et xxii. sicut
ceteri apostoli ut habetur act. vi et sicut
fratres i. cognati domini qui maiores
sunt gal. ii. Jacobus et Johannes qui
videbantur esse columpne ecclesie / et sicut
cephas qui maximus est inter apostolos
vnde cephas interpretatur caput Ambro
sius / Non hos reprehendit apostolus
sed eorum more se probat licere idcirco
autem ut ait augustinus dominus mulieres ministra

tas sequi voluit ostendens quod debe
aptle bibz e ..angelias id et ne vi
deretur aliene a salute aut numquid
ego solus et barnabas isti n. fue
runt coniuncti ad predicandum gentibus
act. xiii segregate mihi Barnabam
et paulum in opus ad quos assumpsi
eos / Non habemus s. ceteri priorem potestatem po
testatem hoc operandi. s. mulieres circum
ducendi et sumptus accipiendi q. d.
ymmo habemus sicut alii sed omnes alii
licite accipiunt ergo et nobis licet // Quis
militat suis stipendiis.
Hic secundo probat quod licet accipere sumptus
paucitate humane consuetudinis et
primo in statu militis secundo agrico
le i. qui plantat vineam / tertio pasto
ris i. qui pascit gregem / Milici com
parantur platus ratione subsidium agricole
ratione verbum pastori ratione exemplum
debet n. subditos defendere suf
fragio plantare verbo pascere ex
emplo respicit extra ecclesiam exi
stentes ſ ecclesiam intrantes iam in
ecclesia commorantes / Dicit ergo quis mi
litat / quia et utique habemus potestatem
accipiendi sumptus et inito quis m.
militat suis stipendiis numquam q. d.
nullus dabatur n. militibus stipendia de
republica vnde Johannes de luc. iii contenti
estote stipendiis vestris sic pre
dicatores et prelati accipere possunt
sumptus a subditis i. thy. i. ut mi
lites in illis miliciam bonam Quis
etiam plantat vineam et de fructu eius
non edit vinea domini est ecclesia ysa v.
vinea domini sabaoth domus israel est
apostoli autem fuerunt plantatores huius vinee
i. co. iii ego plantaui appollo rigauit
quis et pascit gregem et de lacte eius
non manducat q. d. nullus grex domini

sunt fides etc. Eze. xxxiiii. vos gre
ges pascue mee huius gregis pasto
res sunt prelati et predicatores unde primo
prelato dictum est pasces oves meas Jo
xxi. tales possunt pasci de lacte gre
gis quia possunt accipere sumptus a sub
ditis/ Si ergo defendimus plantam et
pascimus more boni militis boni ag
ricole boni pastoris licet nobis sumptus
accipere/ Sed heu quia hodie multi sunt
stipendia accipiunt et non militant
edunt fructum vinee et non plantant
lac comedunt et gregem non pascunt Eze
xxxiiii. lac comedebatis gregem au
tem meum non pascebatis ¶ Nondum sup
er/ Nonne dominum ihesum xpm vidi quia mul
tiplicem dum legimus visionem videlicet
corporalem que preterit de qua abacu
c iii. postquam hic in terris visus est et cum
hominibus conversatus/ Secundam spiritualem
que presens est de qua psalmus vacate et vi
dete quoniam ego sum deus/ etc. Ter
ciam eternalem que futura est de qua
Jo xvii. volo ut ubi ego sum et illi
sint mecum ut videant claritatem
meam Job xix. In carne mea vide
bo deum meum/ Quartam momenta
neam que et futura est de qua luc xxi.
tunc videbunt filium hominis venientem
cum potestate magna prima fuit in mundo
Secunda est in animo Tercia erit in celo
quarta in iudicio prima visio dat exem
plum vincendi/ Secunda adiutorium perficiendi
Tercia desiderium perveniendi/ Quar
ta odium peccandi prima dat exemplum
vincendi exemplo quia nisus est pauper et pa
ssus ut refrenet cupiditates di
viciarum/ psalmus Ego sum pauper et dolens
etc. ps. videant pauperes et lectet/ Sic
viderunt pastores luce ii. vili et abiectum
ut refrenet ambicionem honorum ysa liii.
vidimus eum et non erat aspectus et deside
ravimus eum virorum despectum hoc de visa

te/ Afflictus et passus ut refrenet
concupiscenciam voluptatum actu i. o vos
omnes qui transitis per viam videte etc.
Secunda visio dat adiutorium perficiendi
exemplum quia dat robur penitentibus
culpas et penas ondendo sic sola
thonos Dan v. vidit balthasar ma
num scribentis etc. Job xlii. Nunc
oculus meus videt/ Spem certam
bus merces de manifestando sicut
dominus ostendit actuum vii./ Ecce video
celos leticia contemplantibus per gratiam
confirmando sic thabor manus modicum
unum post [vide] Gustate et videte
quoniam suavis est dominus Gen xxxii. vi
di deum facie/ Sic paulus hic/ Tercia vi
sio scilicet eternalis dat desiderium perve
niendi propter tria videlicet propter vanam
iocunditatem ysa. ult. videbitis et
gaudebit cor vestrum quippe quia
dulce lumen et delectabile etc. hoc
significatum est Jo. xx. Gavisi sunt
discipuli viso domino propter iocunditatem/
multiplicitatem sui propter veritatem ysa.
lx./ tunc videbis et afflues etc. quip
pe quia videbimus eum sicuti est
ipse erit omnia in omnibus erit in
vobis plenitudo lucis voluptatis
multitudo pacis memorie continu
acio eternitatis propter perpetuitatem eterni
tate apoc ult. servi eius servient
illi et videbunt faciem eius et regna
bunt in secula seculorum psalmus adimple
bis me leticia cum/ Quarta visio
dat odium sui propter terrorem peccandi
propter tria videlicet propter futurum peccatorum
manifestacionem vix enim aliquis fur
tum committeret si furtum coram laude
coram iudice videret chat. iii./ ecce
venit et quis stabit ad videndum
eum ipse propter manifestacionem sicut

num ulteriem latro videns sorani
suspendi plus timet furuire[?] Ec
xy[?] Ite ad locu meu i sylo et
videte q fecerim i sylo i terpicat
amulsit. Apoc. i. Vidi silem folio
hominis rexore eius qui g. c. p. a.
ppe visam bonorum p imitacom vi
dens clicius alia pbendi q
bonus cauet a malo ps vide
bunt iusti et letabunt omnis ini
quitas oppilabit// **Numquid**
seminamus hic probat ratio
q lig sumptus accipe p auctoritate
dei ne legis ubi primo ponit q
lex hoc debet, s. legis ponit ibi
scriptum e. n. ratio qualiter i telligen
dum hic ont. i numq debebimus autem
dicit ergo numquid ita probam ratione
humane consuetudinis q licz nos sumptus
accipe sz numquid s homines i. s humam
consuetudinem vel similitudinem tm hoc di
co an lex moysi dimitt[?] p unl
gata hoc dicit q. d. primo dicit scrip
tum est. n. in lege moysi de
ut. xxv. et hec idem. i. thy. v.
non alligabis os bovi triturati
ne s. possit de labore suo vivere
i. non prohibebis predicatorem viuere
de ewangelio/ Triturare n. e sepe
mire granum apaleis quod facit p
dicator abstrahendo animas acre
mis discernendo virtutes a viciis/
Separando utilia a vanis Iere xv.
si separaveris preciosum a vili quasi os meum
eris// **Numquid de bobus**
hic ont qualiter dicta aucto
ritas intelligenda sic ubi p.
quit an intelligenda sit lita[?] le

de bobus s. o primo tm sed spualiter de p
dicatoribus ibi an propter nos utique ratio
replicat q licz accipe sumptus ibi Na
propter nos utique scripta dicit ergo numquid q.
hoc a de bobus spualiter. i. p dicat
toribus intelligit/ Numquid n. de bo
bus animalibus cura e deo ut de eis
in lege precipiat An propter nos hoc
utique dicit q. d. hoc utique propter dicit Na
propter nos scripta sunt ad nostram doctri
na scripta sunt rc. propter nos numquid id
circo quia qui arat. i. predicator qui
corda aperit ad fidem debet arare
in spe stipendiorum temporalium/ Non tm
propter spem hac debet n. primum
querere regnum dei et qui tritu
rat. i. bonos a malis quasi grana
apaleis discernit predicando admo
nes debet hoc facere in spe fructus
percipiendi in thi. n. laborantem ag
ricolam oportet primum de fructibus edere
cetera vz. quasi qui arat et qui se
minat accedere ad illam et sustinere bo
nos fructus esurire// **Si nos vo**
bis spualia. Superius probat
p auctoritate q licz accipe sumptus
hic probat id p ronem et primo pro
bat ex eorum obligacione s. o ex p se
undo accipientium a beis comparacione
et si alii potestatis ratio dicit q michi
nolunt uti hac potestate ibi s non usi
sumus primo ro talis e maius est
dare spualia q accipe temporalia ergo
si aplus dat spualia licz ei accipe
temporalia primo ergo implicat beneficium
impensum s. o explicat stipendium
exhibendum q magnum est si nos dicit
ergo si nos q. rue hem9. primitem ac
cipiendi sumptus a vobis si tem nos se
minavimus nobis spualia fidem s. et

sacramenta spm alen spu sed mi
stranaa magnu est si nos meta
m9 ad sustentacom mram carna
lia i. tpalia ad carnis sustentacom
ccessa q. d. no est magnu Ro. xv
si spualiu coru ptiapes sti sunt
gentiles debet et i carnalibz mist
re// **Si autem alij** Etc pa vo
adid eus vi apli licens ptiapant
bona sub ditoru q pseudo sed pse
udo ptiapat go mltoplus mich
apli ptiapare debet po go poit
antecedes ho cosegs i quare no
potius nos dc go si a alij pseudo
s. quo exprimit exnoie ne con
fudant bonat a cos alios q. acco
sortio Ecce alienos omes n. catho
lica bnu st/ Jo. xvij ut sic vnu ec
su q alij ptatem ure pticipes st
i. cu potent bruntr bonis uris qu
no potius nos apli qui ta salutis no
stre laboramus ecce xij da bono tue
recepis petorem// **Sed non
usi sumus** Hic o q no luit
uti hoc ptate v pmo debet pmose
suptus no accepisse ho de se metips
m digmsse i. sed omnia sustinemus
tao reddit rom utrusq i ne qof
fendiculu de go p no q. ecce pa
tet q licz nos suptus accipe Et tn
no vsi sumus hac ptate Co. vj Oia
m licet sed no omnia expediunt
no sumus m q usu q no indigeamus
s omnia sustinemus quia et penu
riam paciam tn pacient sustinemus
ij cor xij cu cem aps nos re ges
nulli onerosus fui et hoc fecit io
ne q offendiculu demus ewangelio
xo hoc a posse ul quia pseudo daret
exm accipiendi ul quia corinthij
erat auari et scandalizaret Si ab
cis acciperet ul forte putaret eum
se licenciam peccandi et diminuet
in aplo auctas arguendi et huius
modi daret o offendiculum ewan
gelio xo pu xv. bia mstoru absq
offendiculo// **Nescitis quia qui
in sacrario** probant q liceat
suptus accipe pmo pauctoritate
ho prom hic tao id pbat perex
emploru silitudine coru qui te
pla repant ho coru qui i teplo
ministrat i. et qui altario deseruiunt cao
adaptat silitudine his qui pre
dicat i ita et dns ordinauit de
go nescitis qm et ue licz m accipe
suptus nescitis qm qui i sacrario
i. in teplo iudeoru ul gentilium
opantur ut artifices que de sac
rario sunt edunt/ Sustentabant enim
artifices denarijs qui i gazophila
cia tepli offerebant ut patet iiije
regum iiij. xij. Et qui altario te
pli Jerosolimitanum ul ceia ipi te
plo ut sacerdotes deseruiunt i. de no
cte seruiunt bnan. de. xij abusio
nibus e muenitur coru altari cu
altari ptiapant quia ptem hnt
de his que offerunt in altari ut
patz pcotu leuiticu et maxime
vj et vij. capitulo Et sic hic sit ita
et dns ordinauit i. venabiliter di
sposuit his qui ewangeliu annu
ciant de ewangelio viue hoc or
dinatur mt x. et luc x. dignus e opa
rius mercede sua ¶ Nondum e hic
q aplus noibz mltoru officioru p
dicatore hic designat qz vocat
eum pmo militem qz officiu
eius e q aduersarios defende
ij cor x. arma milicie ure et q
eth ij. labora sicut bonus

ppt officiu palmites supfluos t
malos resecandi osee x. dabo
eis vinitores ex eodem loco et
heu canit i. vinea mea may eius / Ter
tio pastore ppt officiu subditos
bono exemplo pascendi Act xxx.
pascite qui in vobis est gregem sed
heu quod hodie impletur illud za. xi
o pastor et idolum derelinquens bovem
ppt officium maturitate i omnibus procede
di pu xiiij. ubi non sunt boves pre
pe vacuum est Job i. boves ara
bant et asine pas. Quinto aratore
ppt officium corda ad fidem et pnias
apperiendi osee x. arabit iudas
confringet sibi sulcos Jacob etc.
Sexto triturator ppt officium ma
los a bonis discernendi ysa xli. ego
posui te quasi plaustrum triturans novum
triturabis montes / Septimo semi
natore ppt officium frequenter et utiliter
pdicandi luc. viij. exiit qui seminat
seminare semen suum pro eius tempore
tibi etc. Octavo templi archi
tectum ppt officium ecclesiam construen
di et reparandi cor. iij. ut sapiens
architectus fundamentum posui etc.
Nono altaris ministrum ppt officium
divinum devotum officium impendendi
cor. ix. sic nos existimet homo etc. Quia
ut hic supra non sum liber glo
ppt non apostolica dignitate prudentem
gentes non operari manibus quod de ewa
gelio vivere contra quod qui predicat non
gentes apostolicam dignitatem non presu
mere scire manum de ewangelio vi
vere. Ro. glo loquitur de potestate qua pt
ministros ad hoc cogere non de spo
tanea qua pt a voluntate dan
tibus pete accipere / Item ex eva
gelio videtur quod prelati non teneantur ma
nibus operari contra gen. iij. in sudo

re vultus tui vesceris pane tuo ipsi
non sunt excepti ab hac maledictione
ergo etc. Ro. tenentur ad laborem spiritua
lem non corporalem non verbum facerent ex
cusare se in honestius quam vaca
ret / Item super illud nonne opus meum
glo. preter quam ipsi erant ministri Ro.
opus prestum dicebatur quod eis alios
predicaverat vel quod eos perfecte docuerat
quanta misericordia / Item numquid hemus
potestatem manducandi quod ait x. gratis
accepistis gratis date / Ro. gratis i. sine
pretio sed non sine stipendio / Item super
qui pascat gregem glo ex ewan
gelio viventes pane gratuitum man
ducabant quod subditi debebant dare
Ro. gratuitus erat ex parte recipie
ntium quia cum multis non petita recipi
ebat sed debitus ex parte dantium
Item numquid de bobus cura est deo
q. d. non quod sap. vi. cura est illi de om
nibus Ro. loquitur de cura generali pru de
ntie hic de speciali s. discipline / Item
de in spe qui erat arare quod spes
non de invisibilibus etc. tunc Ro. spes
accipitur equivoce / Item in spe fruc
tus percipiendi quod non de pomi luc
na predicationis sub modio rei te
poralis ergo i. predicare in spe rei tem
poralis non est ponere lucernam sub modio
sed predicare ppt spem / Item si nos
vobis spiritualia seminavimus etc. quod gen
vi. quod seminaverit homo hoc et metet
ergo qui seminat spiritualia debet metere
spiritualia non carnalia Ro. i loquitur
de messione mercedem qui de messi
one stipendij // **Ego autem nullo
horum usus sum.** Supra in textu
probavit quod sibi licet accipere sumptus hic
ostendit quod meliori modo non vult accipere sed
abstinere tribus rationibus primo quod in eten
tionem primum secundo ppt dilectionem ewangelii

i Nam cu liber essem ex omnibus
tercio ppt impedicom cursus sui
i. Nesciatis q hii qui in stadio cur
runt / In prima primo dicit qr non
vult accipe ne gloria sua eva
cuet' s'o o' q accipiendo evacua
ret i Na si ewangelizavero no e
m gla tercio q accipiendo q' sua be
i que ergo michi res mea / In
prima primo o' q potestatem accipi
endi uti noluit s'o q n' uti in
tendit i no a' scripsi hec tercio que
hoc faciat i bonum z.n. m de go
ergo a' q. tot modis constat q lic
m sumptus accipe sed tu ergo nullo
horum auctoritate voce exemplo
ad accipiendum v. sus su ye.n. ul
ab aliis ecclesiis accipiebat ii. y.
corum y. aliis ecclesiis spoliavi rc.
ut manibus operabatur Act xxxi. No
a' q no su usus h'm. uti volo No
enim scripsi hec s. q liceat m accipe
ut ita fiat in me sic scripsi i. ut
ergo accipiam quia no quero da
tum sed fructum / **Bonum est
enim michi** hic ont' que hoc
faciat s. ne gloria sua exevacuet'
v primo implicat afflictonem corpa
lem s'o suppoit eius glorie diminu
tom i qua ut gloriam de go bonum
e q. z n e no hec scripsi ut accipi
am / Nam si acciperem p dem glo
riam meam q nullatenus facerem bo
e m mori non solum sumptum ege
state affligi magis quam ut gloriam
meam quam habeo de gratuita s'm
tecitate p dicationis de premio sup
erogacionis abstinendo alicui' q's
evacuet ab aliquo importune accipi
endo ul ppt sumptus ewangeliza
do mlti tu modernum doctores

glam istam evacuat ppt i tenacitatem
sumptuum ul ppt favorem humanum doce
do Job xxi diuat sacerdotes inglorios
Glorandum est hic q gla amittitur
septempliciter ppt vii vicia Na gla
gulosorum evacuatur Un hic dicitur
bonum e.n. m mag. rc. Gla luxu
riosorum maculatur. ecci xl vii. Inqui
nasti femora t. iii. dem. Gloria
superborum captivatur. i. macha. ii. Ba
sa glie eius conterrina ducta Gloria
iracundorum in tatur ps Si reddidi
retribuentibus m mala mala persequatur
inimicus aiaz me. z glam meam in
pulverem deducat / Gla invidorum
excluditur. Ro iii. v e gloriacio tua
exclusa e p qua Gloria avarorum
ad nichilabitur ps ne timueris cum
dives factus fuis rc. Gla accidio
sorum culpatur. i. mach' ix. moriamur
in virtute ppt fres nros et no infe
ramus crimen glorie nre ecci xxxiii
precellens esto i operibus tuis et ne de
deris maculam in gla tua go per
gulam evacuatur gla sobrieta
tis p luxuriam maculatur gla castitatis
p superbiam captivatur gloria humilita
tis p iram in tatur gla mansueta
dinis p invidiam excluditur Gla
caritatis p avariciam ad nichilatur
gla liberalitatis p accidiam culpatur
gla strenuitatis de istis o' e em glam
corum ignominia commutabo de
p mo exemplu in esau gen xxv In
holoferno Judith xiii. de s'o in sa
lomone iii. Re xi. de tercio in lucifero
ysa xiiii de quarto in achitofel ii
Re xvii de quinto in kaym gen iiii
de sexto in gyezi iiii. Re v. de vii. i
exploratoribus Nu xiii. z xiiii. Cl.
Nam et si ewangelizavero
hic o' q accipiendo sumptus evacuaret

gloria eius quia non sit erogatur et est
sua vo talibus gloria que est primum sup
erogacionis non debetur ex quibus necessita
tis adque tenemur ex precepto sed
evangelizare tenebatur ex precep
to ex hoc non habebat gloriam super ero
gacionis sed potius ex hoc quod non accipie
bat sumptus primo quod tangit glosa cum
euacuacionis secundo euacuacionis verum id est ne
cessitas enim non michi de claus
tris vel enim non est si Christo vite eo
angelizatum mercedem id est si autem nolens
hoc ago de quo Nam si evangeliza
vero quia uere vere euacuaretur gloria mea
Nam si evangelizavero ita quod sumptus
accipiam Non est michi gloria id est sup
erogacionis primum necessitas enim precep
ti michi incumbit dicit xxxij vade
quem admodum longe inciata te et
uere necessitas enim non est id est pena tran
sgressionis me manet si non evan
gelizavero ysa vi. Ve michi quia tacui / A lie
legitur secundum glosa et hoc duplex primo sic
Nam si quis utique euacuaretur gloria
mea celestis scilicet Ergo ideo predicacionem ut
sumptus accipere Nam si evangelizavero
tantum ita quod non ex dileccione dei et pro
ximi hoc faciam Nec ex libera volun
tate non est michi gloria apud deum Necessitas
enim precepti quod non audeo omittere
michi incumbit enim solo timore simili
predico verum id est eterna dampnacio michi
est si non evangelizavero Sicut michi
metui est Ergo autem nolens quod si necessitate
hoc facio non est michi gloria si autem volens
hoc ago id est voluntate ad impo necessita
ti mercedem eterna habeo Ideo psalmus voluntarie
me sacrificabo tibi et confitebor / Ergo autem in
uitus id est solo precepto coactus evan
gelizo dispensacio michi credita est sic
sumo ut scilicet dispensem ad aliorum uti
litatem et non meam quod dicit alibus predicacio

in non intelligit enim Et hic de dispensacione
simili non filiali secundum glosa Augustinus Nemo
inuitus bene facit et si bonum quod facit /
Inferius xvij Ergo caritate non quero que tua
sunt includens et cetera Secundo michi legitur sic Na
si evangelizavero pro sumptibus accipiendis
Non est michi gloria de supererogacione in pre
dicando precepto enim quod i. Ad v. gratis
accepistis gratis date necessitas enim vite
sustentande michi incumbit quia penuria
te vite predico verum enim michi est id est famis
cruciacio si non evangelizavero Si autem invitus
id est necessitate secundum paupertate hoc ago mer
cedem eternam habeo si autem invitus id est ne
cessitate dispensacio michi credita est sicut
servo //

Que est ergo merces mea

Hic ostendit quomodo accipiendo sump
tus gloria eius conservatur Et primo quomodo
secundo solvit in uerbo evangelium predicans de
inde que est merces mea quod faciendo mer
cedem accipiam et gaudeo ut evangelium
quod hoc michi mercedem accipiam quia hoc est
mitum mercedem ut scilicet ego predicans evange
lium sine sumptu ponam id est stabiliam evan
gelium ysa xxviij Porta eterna por
dine et cetera Hoc autem faciebat secundum glosa ne
evangelium venale putaretur sine sumptum
inquam et hoc ut non abutar potestate mea
id est michi commissa in evangelio predicando
quod esset si acciperem in distancte quia
predictam auctoritatem libere arguendi ut
ecclesiastici xx / exennia et dona exce
cant oculos iudicum / et quasi mutus in ore
avertet correpcionem eorum ergo duplex va
litas implicatur in dicta solucione scilicet con
firmacio boni quia in evangelium ponam et de
clinacio mali quia ne abutar potestate / Et
notandum quod in quo tangit duas conspec
tenentur predicare / Quidam tenentur secundum
non evangelizant habent mentem penam Quin
dam tenentur et evangelizant secundum coacti habent
non merentur mercedem sed vitant penam
Quidam tenentur et evangelizant non libera
re secundum accipiant sumptus et habent merentur mer

ce dem 7 uitat pena sz sm si sunt
sup erogacois glam/ Quod tenet
7c Swaglizat volutarie ut accipiunt
supt9 7 sm ment mcedez 7 vitat
pena 7 sunt sup erogacois glam
pmi statu tangit ibi dem c7c
s i Nam si in Ditq tan i sia noles
gratu i q est gr mcez ma// **Nam
cu liber essem** Supius ont
q no vult supt9 accipe 7 h' ppt mce
dem pmi sic ot qidem faciat ppt
amorem e Swagli vbi p° dc q om
se sui fecit s° q omib; in se con
tepare studuit ibi 7 ftus sum inde
is tro subdit tam quare hoc fecit
i omia a' facio ppt e Sw.// In pma
implicat triplicem codicom eme
dacom dablem i smicio que sunt
liberalitas gnalitas Vtilitas sui
g° gritt sine libali i cu ecm liber
gnali i om me Vali i ut plures
lucfacem dc go ma n sine supru
pona e Sw.// Nam 7 mai fca sed
cu liber ecm exomib; i nlli me
rcf obnoxi om me sui fca oib;
me gtepando psimilitate cgi debi
torem costituedo corp Vm/ Non a'
suos mos pi sm 7 hoc ut plures
lucfacem i lucru mce p dicacois
7 smutut facem quebat n no res
sed aias ncorp pi. Na quero Vra
sz Vos si come dables e smire i ce
pulib; ppt lucru tpale qnto plus i
spualib; ppt lucru i spuale// **Et
factus sum iudeis** Hic ont
q omib; se gtepare studuit 7 p° dc
q cotepauit se no Dn gusib s° qr
iam gus i ftus sum in fine tro q
gnali Vm us i oib; oia ftus sum
In p'a p° dc q cotepauit se iudeis
s° q samaritanis i 7 sys qui sb lege
tro q gentilib; ibi sms qui sn lege
erat In pma p° tangit q tepacom
s° q tepacois vom ibi ut iudeos
dc g° 7 ftus sum iudeis talquaz
iudeq s aliqua legalia suado sic
in discrecoe a bor in cinasioe thi
mothe i Act xv In purificacone
legali Act xxi pt a h' intelligi
dup' Vno m s Ieron' ftus sum
iudeis tags iudeis p simulatoria
disspesacom Simulabat n se sua
re legalia aliqua sz no suabat/
Alio m s Aug' ftus iudeus n
Vr n q desie debat eis i obsuace
aliquor legalium ppt piam con
passiom 7 hoc fca ut iudeos luc
rer xpo i eos ad fidem xpi g
utem// **Et hys qui sb lege
sut** Hic dc q q tepauit se sa
maritanis Vi notantur tria de ipo
p° ei9 sagacitas in hoc q q tepa
bat Scdo eius libtas Ind h' q sub
lege no erat/ 7tio ei9 Vtilitas in
hoc q lucfaciebat dc g° 7 ftus su
7 sys qui sb lege moysi sut i sa
maritanis qui no sut iudei sed
assirii qui sunt adducti ad habitan
dum tram isrl iiij Re xvij Isti
erat sb lege moysi quia tm qnq
libros libros moysi recipiebat//
Sys go ftus sum q sb lege ecm
appbando s lege et exea docedo
xpm tn ne ipe sub lege moysi no
ecm s litalem obsuatiam uel
s mlite quia insto no est lex poi
ta i thi i 7 hoc io feci ut eos
qui sb lege erant s ipos sama
ritanos lucfacem eos ad fide
xpi q utendo// **Hys qui si
ne lege erant** Hic dz q co
tepauit se gtilib; Vi primo tan
git sua q formitate s° sue fidei

vitatem i tn cu sb lege tuo sue i
tentoms vtitudine i ut lucrifacerem
eos et hoc est et factus sum qui sum
legeret aut i gentilibus et q m cu
generos que lege no hnt sic le
ge eem assenciendo vo mbz eorum
et bonis ~~possibilibus~~ positoibz phorum
ut patz act xvii tn ai sine lege
dei no eem et o vii mee fuio legi
dei sz m lege eem no iudaica sz
xpi qui deus erat no sic moyses de
qua gal iij alt alams thona por
tate et sic et et hoc io fecit ut lucrifa
cerem eos qui sn lege erat gentiles
ad fidem convertedo sc lapso zelator
q nllm m eo tale sacrificium quale
zelus meorum// Factus sum

infirmus· hic ot q contepant
se co usis in primo mo du ho fi
nem debitu i ut infirmos de go
factus sum et in firmus in fide i firm
aliares abstine do q cor xi· quis
i firmat et ego no m firmor sic
fiat bonus medicus tuc dit albu
m firm ut eu puocet ad comede
dum et sic sanz et hoc fecit ut inf
mos lucrifacerem eos i fide robora
do et breviut omnibz omnia factus su
q eem omm sectus io dr ~~inf~~
x· pona omnibz placeo et hc ut
oms facerem salvos/ Eap xviii
In vestimento poderis q habebat
aaro totus orbis erat et cat de
sapiens m· et o m· hee hyste eo erat
xit se admodu pui et sic susa
tauit illum et q a sim vocau ois
alitas discors similitudo u eo
appetenda est/ Jo viri spuales
salva mte et religiose sue obs
uatia omnibz se debet cformare//

Omnia autem facio propter evangelium
Supius ont q omnibz cteparet
se studuit hic subdit vom quare
hoc fecit et hac duplicem vna expte
evangelii s· ut cursu libe no habebat
alia expte sui s· ut p missum pre
mii obtineat ibi ut particeps et hoc
e ~~impedimento pdicari~~ q dr omnia aute
facio propter evangelium sine impedimento
pdicandu ut paticeps eius i· pmis
sionis que m eo ctinet e fficiar m·
v· qui fecit et docuit hic magnus vo
cabit in regno celorum// Nescitis
quod hij qui i stadio currunt
Supius ondit q pponit a suptibz
abstine p o propter m tecom pmm ho
propter amorem evangelii hic tercio p
expeditionem cursus ratione sui
v ont· pmo q oz i stadio expedi
te curre ho q similiter oportet m
agone expedite curre ibi omnis
n· qui in agone contendit tcio q
ipse facit tunc i ego q sic curro
In prima pmo ponit exemplu ex
pedite curreau ho monet eos
ad fidem ctendum exacti ho
convenienam cvenan i oms q
currut tcio diuinum pvenieau i
sed unus accipit In primo notat
condicio viatorum In sedo m leau
do notatorum In tercio paucitas ele
ctorum mt xx m la vocati pauci
vo electi co dicom no viatorum dese
bit attribz atraudie au quit Nesa
tis dbuenitate au addit m stadio
et labore au subdit currut dr ergo
Nescitis q eplicat cotinuat· pmo
m sic q· rte abstineo a supabus
sumedis ut particeps evangelii effi
ciar Na si no abstinem deo eryb
evangelio no eem eius particeps Ne

sciat u . ꝙ hij rc̄ vel sic Nesatꝭ ꝙ hꝰ
facio ut ꝑticeps ewangelij efficiar et
utiꝗ possem ee ꝑticeps / Nam non
sic est de ewangelij pmio ⁊ de c̄tꝰsus
bravio qꝛ hic vnꝰ accipit bravium
ꝰ no oms accipe pnt / Nesatꝭ n . rc̄
tao m̄ sic nesatꝭ q . io aꝰ sic in isto qꝛ
lig mla c̄tientes pauci cu pueniētes
Nesatꝭ . n . ꝙ hij qui in stadio c̄rut oes
quid c̄rut . i . in labore pares sut / s
vnus tn̄ accipit braviu . i . pmiuꝫ c̄tur
sus ⁊ stadiu . n . e spaciu in quo pedi
tes c̄rut ꝙ hercules dr statuisse pfici
unt aꝰ stadiu c xxv passus ⁊ dicitꝰ
stadiu a stando qꝛ hercules tot pas
sus currebat ⁊ p̄ea stabat ⁊ respi
rabat In fine huiꝰ spacij ponebat
.i. lig ꝙ erat pmiuꝫ c̄tꝰsus ut equs ul
pannis ꝑpureus ⁊ hꝰ dr braviu ⁊ lis
oms in hoc stadio c̄rerēt vnꝰ tm̄
solus accipiebat Sic in c̄tu spuali vnꝰ
tn̄ s . pseuerans accipit braviu quia
qui pseuauit usqꝫ in fine hic saluus
erit // **Sic currite** . hic monet eos
ad credum ubi implicat tria actum
strenuu s c̄tere mo dū debitu Sic
fine optatu ut ꝯp̄hendatꝭ dꝭ gꝰ
sic q . ⁊ quia vnꝰ accipit bravium
Sic currite pma caritatꝭ pseuerantes
ut ꝯp̄hedatis / braviu vite eterne /
heb . xij ꝑ paciam c̄ramꝰ ad ppoitꝫ
nobis certame // **Omnis autem
qui in agone** . hic ondit ꝙ i agōe
oꝫ expedite c̄tare vꝰ pꝰ tangit ago
nizancium pugna sꝰ pugnadi for
mam strenuaꝫ iꝰ ab omnibꝫ se ab
stinꝫ tꝰo sic pugnacm̄ mederi de
bitam iꝰ illi quidꝫ ut corruptibileꝫ
pmiu e̅ uictoriꝭ s . pugnare sꝰ intu
tꝭ s . abstinē / tꝰtu felicitatꝭ s . coronaꝫ
accipe / dꝭ gꝰ oms q . ⁊ c̄ Sic mederiꝫ
e ꝙ patꝫ exeplo Omne n . qui i ago

ne contendit ab omnibꝫ impedie
tibꝫ se abstinet vn ⁊ midi ago
nizabat in palestina / dcte de aū
dugꝰ ꝙ diuerbꝫ no laudandi mlce
ꝯtinguet silitudines // **Et illi
quid ut corruptibilem** . hic c̄tra
git pugnacm̄ merce de ⁊ pꝰ pu
gnancium mancialē ꝗ pugnacm̄
spualē iꝰ nos aꝰ incorrupta dꝭ gꝰ
illi quidꝫ abstinet ut corrup
tibilem corona accipiat ꝙ mo
dicu est / Nos aꝰ abstineē de bonꝭ
ut accipiamꝰ incorrupta s . coro
na uite de q Jac . 1 . beatus vir qui
suffert temptacōem qm cu pbatus
fuerit ⁊c // **Ego igitur sic cur
ro** . hic ponit se in exeplu uꝰ
usqꝫ s . ⁊ currere dꝭ ⁊ pugnadi vꝰ
pmo tangit cursu suu in pro
fectu boni sꝰ pugnaꝫ sua in vic
toria mali iꝰ sic pugno tꝰo tom
ꝰusqꝫ sꝰ iꝰ sed castigo dꝭ gꝰ cꝰ
igꝫ ⁊ ego sic curro bonum opera
do no q . in incertu . i . ut sim i certo
de pmio Jn incertu c̄rit qꝛ talia
facit ut ex q̄bus dampnare ex
aliꝭ post despare omnia istru
unt ad bona ⁊ psona aplica q
notatꝫ iꝰ ego ⁊ forma implicata
que notat iꝰ ~~no qi in incertu~~ Sic
⁊ actu strenua que notatꝫ ibi
no qi in incertu ꝑtꝭl ij . no i vacu
um cucurri no in vacum laboraui
Sic pugno contra hostes declī
nado malu no qi aerē uerbans i .
no uerbis tm̄ sꝫ factꝭ / Nonn iser
mone regnu dei sed i virtute
e̅ im . ul no qi aera uerbans i . in
ane me fatigado ⁊ adusariu
nō ledendo Sic erit pfitus hꝰ sicut
se habeat ut sit Jnnocentꝰ i ꝯfessioe
ysa xxxv bm Recogitabo tibi oes

anos meos in amaritudine a. m. d.
deuotus in oracione ca. t. bj. Sc. go. ora
bimus pr nr qui es in celis reccta
Efficax ip dicacione Jac. iii. sic lo
quim et sic facite hic ptinet adac
tum oris itaque confo digitur
deo et proximo/ Stremius i pugna
do hic sic pugno apoc. iii. q
vincit sic vestitur veste alba/ pa
ciens in sustinendo/ Judith viii Sc
ysaac Sc Jacob Sic moyses et
omnes quimpla. Cantus in se sua
do Josue ii. a domo tana co scen
dite ne forte occurrant nobis reu
tentes etc. et sic ibi dua narrant.
pm ipe malum culpe s. pugna
h malu gra malu pene s. paci
tam gra malu temptacoib s. can
tela benignus in co donando mt. xv
iii sic non e volutas an pre
num In ualle severpnuando luc
xviii. Sc et nobis cu feci sis oia
que precepti volliatis se dis
cicdo. i. cor xi. probet a seipm
homo et sic de pane p. vespi
cit maliciam proximi p bonitate
dei tam dubicante status pru
humilis in obsequendo mt. iii. Sc
decz nos implere oem iusticiam
Agilis in pficiendo hic sic
cinte i. pficiate in bono ut con
pbe datis Constans i psueran
do phil. iii. sic state in domino
kmi famosus in co usando. i.
cor. iii. hic vos estis templum dei
etc.// **Sed castigo corpus
meum**. hic tangit rem uti
usque predicto v po tangit cauti
lacem nite ho q inicacoes doct
ne ibi ne forte tanq rone con
cordie ne usque ibi ipe reprbus. go

implet scto q doceat u bo ne se dap
net ore proprio et hoc e q dt sz casti
go corpus meu p declinacionem
mali motus carnis illicitos repri
mendo castigo go no occido corpus
meum no tm alienu Roo xii. exhi
beatis corpa vra hostiam viua stam
deo placentem rónabile sic ob se
quiu bonu et i suitute redigo p
oracionem bonam corpus s. spui suire suire
cogendo et sensualitate rone subia
cendo sicut debito martino legi
tur ne spui cogebat et hoc facio ne
forte cu alijs predicauim/ Augs suo
timore nos terret deplus q n. faci
et agnus u aues timet et ecum. ipe // ubi
reprobus. i. deo reprobatus essicar q
ipe eet Ro. ii. qui pdicas no furan
dum furaris de hijs posset ne dia i.
Job iiii. ecce docuisti plurimos etc ut
a venit sup te plaga et defecisti //
hic quit melius e michi mori etc q
gla no euacuat u proprium go accipe
eet ei premium no go liatu Ro. gloria
essencialis phoc non euacuatur s
gla accidentalis de hoc ope sup euga
taribus // Ite si euangelizauero no est
m gla q euangelizari et suptus acci
pica debet racia et amcola Ro
glo exponit qui euangelizam ex
necessitate timoris ut ex cupiditate
incredibis tpalis/ Ite sup illud dispe
sacio m ac dita est glo no debemus
euangelizare ut manducem q go p
dicatores questuarii peccant mortali
qz faciunt q no debent Ro si propter
questu principali pdicat peccant si
ppe fructu spualem tn puenientes
bene faciunt/ Ite idem glo ppe regm
dei debemus opari oia non solu uel
cu regno dei mercedem tpalem me

xiiij

dicitur quod ergo qui vadit ad ecclesiam pro
distribucionibus peccat. Ratio unum est bonum solum
vel principaliter propter hoc vadit. Item
super illud ut non abutar potestate glo
que esset si acciperet quod predicavit super eodem
quicumque licet accipere. Ratio in intelligendum si ac
ciperet in discrete et in moderate. Item
omnia michi sunt facta quod est vi. Nolite fier
vi efficia hominum. Ratio hic loquitur de servitu
te cavitatis scilicet de bono et de servitute
iniquitatis scilicet in malo. Item fratres sum
iudicibus indeus glo in cibis accipi
endis quod ergo iniuste reprehendit pe
trum de discrecione ab eorum gal ii. Ratio
ymo bene quia petrus distribuebat
cum scandalo gencium scilicet in locis ge
tilium paulus autem non. Item id est glo propter
scandalum infidelium tacuadit thymo
theum actus xvi. quod veritas doctrine vite
et iusticie non debet dimitti propter scan
dalum. Ratio usque ad divulgacionem ewan
gelii non erat de veritate doctrine sine
vite ne hereses ecclesia dicerent sed ne
spem ponerent in circumcisionem. Item ut
omnes facerem salvos quod sciebat non
omnes salvandos. Ratio nolebat omnes
in particulari id est quolibet per se non omnes simili
ter. Item super illud omnes quidem currunt
glo in spirituali agone quicumque quidem cur
runt si spiritualiter currunt accipiunt quia
prior venit expectat ut coronetur
cum posteriori quod unusquisque in morte co
ronatur. Ratio hoc intelligitur de gloria
corporis non anime. Item super i. ne forte
cum aliis predicaverim glo suo timore
nos terret apostolus quod i. Jo. iiii. perfecta
caritas foras mittit timorem. Ratio ve
rum est timorem pene sed timorem se
paracionis sine offense

Nolo enim vos ignora
re. Superius monuit absti

cap^m x

nere ab ydolatiis primo propter vitandum
scandalum fratrum in fine eorum capi
tulum. Secundo propter exemplum suum qui
abstinet propter alios ab acceptione
sumptuum hic tercio monet ad id
ex consideracione pene iudeorum
in deserto pro dola venanam in exe
plo pene illorum secundo monet abstine
a participatione peccatorum similiter secundo spiritualiter
a comestione ydolis ymolatorum
ibi propter quod karissimi fugite ab ydolorum
cultura. In prima primo ostendit quanti
quibus iudeis contigit secundo propter quod
non propter se tantum sed propter nos contin
gebant uti evenit ibi hec autem in figura
facta sunt nostri tercio ut exemplo cor
caveat concludit ibi itaque qui se exi
stimat stare ergo pena timenda
tam incorporando cautela adhibenda
In prima primo tangit beneficia que eis
impensa secundo flagella propter ingrati
tudinem inflicta ibi sed non in pluribus
eorum. In prima tangit beneficia primo
prestita in egressu de egipto secundo
prestita in deserto ibi omnes eadem
escam In prima tangit tria beneficia
primum in protectione nubis secundum in transitu
rubri maris ibi omnes mare
transierunt tercium in purgatione bap
tismatis ibi omnes in moyse de primo
nolo quod sic agendum est sic ibi i. No
enim sufficiunt sacramenta ecclesie suscep
ta nobis propter ea peccanibus sicut nec
iudeis dei beneficia quin propter ea pu
verentur. Nolo enim vos ignorare et hec
dupliciter legitur uno modo de bonis et ma
lis quod incipit alio modo de bonis specialiter primo
modo sic Nolo vos ignorare fratres quia
quia patres nostri in statu fidei nostre
omnes tam boni quam mali sub nube
protecti sunt exo. xiii. deus pre

Nota

Vnus

Secundo

subducs

debat eos ad ondendu viu p
diem in columpna nubis etc. vel
sub nube i. sb figa et umbra heb.
x. umbra hns lex futur bo
nor etc. et oms mare rubru
sbinsis // hostibz tnsierut no de
una ripa ad ripam oppoitam
sed ad eandem vn transiert
qdam sinu maris et oms i moy
se i. in ducatu moysi baptisati st
in nube et in mari i. p ipsa sig
illa purgati a bignorancia vel
a viciis p fidem s. xpo qm subm
sis egipciis timuit de pplo dni et
crediderit dno et moysi suo sue
vel baptisati sut i. signu baptismi
receperunt Na et baptism costat
ex aqua et spu Jo iii. // Nisi qs re
natus fuit etc. Nubes at sym
bolu erat sic mare no aque ut
de dam // **Et oms eandem escam spiritualem.** p9
bnficia exhibita in exitu isrl
de egipto hic tagit bnficia ex
hibita in deserto et pmo bnficiu
cibi mane p9 bnficiu potus
et oms eudem potu tao pots
origine mirabilem ibi bibebat
at qrto origes sigficacom i.
pcarees et oms eande escam
spualem maducaverunt mana s.
de celo vocat ecam spualem
no qm eet corpale sed quia
miraclose fuit data de hoc het
exo. xvi. sap xvi. Panem de celo
pstitisti eis et oms eudem po
tum spirites biberunt i. aquam
de petra no natue lege sz mira
close fluente de petra. Nu xx
loquimini ad petram et ipa dabit
nobis aq: ps percussit aq: et flu
xerut aque bibebat aut de petra
spitali q dr spitalr qpt effcm mira
closum qpt futa signu petra dicto
consequte eos duplr. consequte i. satis
faciete no solutam corp ps de sidem
corpa attulit eis aque n. vbiqz se
quebat eos ipsa p: vm aq de petra
pduxit eis sed etc. vel 9 seqte eos
i. vitate seqtem sigficate petra a
erat xpc no p sbam sed p sigficati
com hic e lapis que sz reprobaverunt
etc. / Aliom legis de boms breviter
sic / Nolo vos ignorare fres qm patres
nri institores fidei nre oms bom
spale vn de patres nri no illorum sb
nube fuut etc. sicut p9 et oms ea
dem escam spitalem maducavert
i. corpus xpi in signo spuali i electo
vn eandem escam spitalem madu
cavunt id s. q nob sed alia escam
corpalem q nob et hoc qm ad maio
res qui tuc de tres xm manducaverunt
xpm spuali h illud aue de et madu
casti et oms eud potu spitalem bi
berut. s. xpi sangne in signo sic
loquit de signo et potu spuali p fi
dem no de corpali bibebat de spu
ali sicut p9 appetet de9 cibz et pots
quia sufficiet vn de oms ma. In
defiaces qe eud val quia abuit
potus spualis q no in ipo noie
spitalem // **Sed no i pluibz.**
Hic p9 bnficia tagit flagella et p9
offensa p9 penai. Na pstrati sut
de go sed in pluali q. hijs oibz
bnficiis usi sut iudei sz i pluibz
corp bnficiu placitu est deo. In
illis s. qdm offenderunt sed tm in
duobz ca[illegible] tiosue qbz sol. 9 cessu
e tram p missiois opane. Nu xxxi
cap. i. Non est magi boluitas i nob

fb

Hec autem in figura. Superius ostendit quod
antiquis iudeis contigit hic ostendit quod non
propter se tantum sed propter nos corrigendos
ita euenit unde primo ostendit quod propter nos cor
rigendos aperto predicta facta sunt secundo quod
propter hoc et scripta sunt ibi hec autem omnia in
figura/ Prima ostendit quod ideo facta sunt ut
cohibeamur aperto et primo aperto cor
dis secundo aperto operis ibi neque ydolatre ef
ficiamini tercio aperto oris ibi neque mur
muraueritis sicut quidam/ Prima secundo
determinet per penam secundo dehoc dehortatur
culpam ibi ut non simus concupiscentes/
tercio malos reducat ad memoriam
ibi sicut illi concupierunt dicit ergo hec autem in fi
gura facta sunt nostri non ficta sed uere facta
in figura nostri id est quod Jo. scilicet ut nos conside
rantes illorum supplicia non simus concu
piscentes malorum sicut et illi concupi
erunt dequibus psalmus Concupierunt con
cupiscenciam in deserto Numeri xj.
dicitur quod vulgus promiscuum flagrauit de
siderio carnium/ Et notandum sicut in
bonis longe melius est quod figuratur
quam ipsa figura ut regnum celorum quam
terra promissionis ita in malis longe
peius est quod figuratur quam figura sicut
secundum Augustinus Illa supplicia que sustinuit
figura gehenne fuerunt que omni pe
na maior est hec autem pertinet ad sapi
entes mundi corruptos qui desiderio
carnium comedebat in ydolio et scan
dalizabat infirmos unde similes erant
iudeis carnes desiderantibus in deserto
unde digni erant simili pena// **Neque
ydolatre.** hic dehortatur peccatum
operis unde tangit tria peccata primo ydola
trie secundo fornicacionis ibi neque fornicemur
tercio diuine temptacionis ibi neque tempte

mus/ Prima primo dissuadet ydo
latrie vicium secundo determinet per exemplum ibi
sicut quidam ex ipsis tercio exple
tur exemplum ibi plaustrum ibi quemadmodum
scriptum est debet ergo ydolatre ef
ficiamini ydolatrie necessario et venerantes
ydoli uel in scandalum in
firmorum sicut quidam illorum sup
ydolatre fuerunt exodi xxxij psalmus
Et fecerunt vitulum in oreb et ado
rauerunt scilicet quemadmodum scriptum est
exodi xxxij. sedit populus id est quidam
de populo manducare et bibere coram ydo
lo/ Quidam similes sunt qui co
medunt in ydolio ydola venerando
et surrexerunt ludere id est ludos face
sicut coreabantur hinc in venacione
ydoli uel surrexerunt ludere id est ydo
lum adorare quod est simile ludo pue
rorum qui faciunt ymagines lucabilis//
Neque fornicemur. hic
tangit peccatum fornicacionis unde primo
dissuadet tale peccatum secundo determinet
per exemplum ibi sicut quidam unde primo
tangit exemplum culpe secundo pene ibi et
ceciderunt dicit ergo neque fornice
mur ut quidam ex uobis quem uere omni
no auditur fornicacio inter uos
sicut quidam ex ipsis fornicati
sunt cum madianitis Numeri xxv. et
ideo ceciderunt vna die xxiij quia
ymmo secundum xxiiij. sed maior numerus
non excludit in morte minorem
vnde dicitur hoc est prerasione uel
forte vicium scriptorum est// **Neque
temptemus Christum.** hic tangit
peccatum temptacionis quod dissuadet primo
uerbo secundo exemplo ibi sicut quidam tercio
supplicio ibi a serpentibus dicit ergo neque

teptem⁹ xpm diffidendo de eius
potencia sicut illi qui in nobis de
scripti sunt devorare / Sicut quidam
eorum temptaverunt dominum vel xpm in
moyse dicentes numquid poterit parare
mensam in deserto et ideo a serpentibus
perierunt donec s. serpens eneus
erectus est ad cuius aspectum sa
nabantur de hoc habetur Numeri xxi de
uteronomii vi Non temptabis dominum deum
tuum / **Neque murmuraveritis**
hic post peccatum cordis et operis
dehortatur peccatum oris ubi primo dissua
det murmuracionem secundo adducit
quosdam in exemplum / et primo culpe in
sicut quidam et ideo pene in ceperunt
ab dicit ergo neque murmuraveritis contra
me vel moysen quia moyses sapientia
custodiet vos a murmuracione sicut
quidam eorum murmuraverunt contra
moysen Numeri xvi et capitulo xvii m
urmuravit omnis congregacio filio
rum israel contra moysen et ideo pe
rierunt ab exterminatore ab ange
lo s. qui exercitum eorum terre promisse
eos percussit vel quia vivi exter
minati sunt ad inferos descende
runt ut Numeri supra. Quod moyse
baptisati sunt quidam libro in
cipit de baptismo distinguit nove
nam baptismatum accipiendo bap
tismata large primum est aqua dilu
vii Genesis vii. Secundum mare rubrum
de quo exodi xiiii / Tercium aqua ex
piacionis de qua Numeri xix Quar
tum baptismus Johannis de quo Mathei
iii Quintus baptismus quo ipse bap
tisatus fuit luce iii Sextum bapti
smus spiritus sancti super discipulos venien
tes actuum i vos autem baptisabimini s.

s. Septimum baptismus penitencie et
conversionis de quo ecclesiastici xxxiiii qui bapti
zatur a mortuo etc. Octavum baptis
mus sanguinis de quo luce xii baptis
mo habeo baptisari et quo coartor
usque dum perficiatur / Nonum baptismus
aque et spiritus de quo Johannis iii nisi quis
renatus fuit ex aqua et spiritu sancto et
ulterius baptizantes eos in nomine patris
et filii et spiritus sancti / **Hec autem omnia
in figura.** dicto quod ipse nos predic
ta facta sunt hic ostendit quod ipse hoc
eciam scripta sunt et primo quod in significa
cionem secundo quod in correccionem ibi scripta sunt
autem dicit ergo hec autem que ita contingerunt illis
et hoc non tamen ipse in sua peccata autem sed
hec omnia in figura nostri contingebant
illis, erant enim tunc tempus figurarum //
Scripta sunt autem ad correccionem
hic tangit quod scripta sunt in correccionem
nostram ubi implicatur tria in materia ad
correccionem primo antiquorum exempla que
notantur in scriptura secundo exemplorum cum
est correccio nostra et ideo etatis novissima
que est finis seculorum dicit ergo scripta sunt
autem ad correccionem nostram quia quecumque
scripta sunt ad nostram doctrinam scripta sunt
Romanorum xv Nos dico in quos fines seculorum
devenerunt i. sexta etas que est ultima
etas laborancium i Johannis ii filioli novis
sima hora est quia ergo in ultima sexta eta
te sumus tot exemplis priorum corri
gi debemus vel in quos fines seculorum
devenerunt i. in quibus perfidem racio
nem est finita est secularitas qua
perfecit nostra conversacio nostra in celis est non
temporalia non promittuntur tempore gracie sicut
tempore legis veteris i pactum deducatur
a dicitur ysaie primum quantum regnum
dicit etc. Ex antiquitus erat in pactum
ysa i. Si volueritis et audieritis etc. ergo
ergo exempla tamen que scripta sunt utilia que

ad correccionem nostram dubia que in
quos fines etc. **Itaque qui se exi
stimat stare.** hic ita primo in de cor
ruptione secundo punitionis ratione hic tertio
concludit quod exemplo eorum debet
a malo cavere ubi primo monet ut
caveat casum secundo docet cavendi modum
ubi temptatio nos non apprehendat / tertio pro
mittit divinum adiutorium ibi fidelis
autem deus est. Circa primum implicat nostre solli
citudinis sapientie cambitudinem caden
tium cum dicit Itaque in tantum / cavendum est
subdit qui se existimat stare / Ne
cessitatem cautele cum addit videat
fragilitatem ruine cum dicit ne cadat de
gradu Itaque quod illi et filii filiis usi sunt
meliores gratia perierunt Itaque ex eo
rum consideratione qui existimat ali
conjectura certe se stare quasi recti
in gratia et caritate videat diligenti
attentione ne cadat stando ut ali
as fecit de stare ysaie xiiii. quomodo ce
cidisti lucifer / psalmus ne cadet a latere
tuo mille ergo ecclesie iii. videte quo
caute ambuletis // **Temptatio
vos non apprehendat** / hic docet
modum cavendi casum scilicet cavendo tem
ptacionem ubi primo docet aliqua temptacionum
fugiendum id est non humana prima primo no
tificat quod pulsat inficiat vim duplicem tem
ptatio secundo quod impugnat ut prevaleat
unum subdit non vos apprehendat de
ergo quod non ceciderit temptatio id est peccati de
lectatio non vos apprehendit trahendo
vos in consensum peccati. Nisi humana
hoc dupliciter exponitur. uno modo de temptatione
interiori mala et tunc est permissio quod dicit
nulla peccati delectatio vos apprehendat
nisi forte venialis sine qua vita huma
na non ducitur. Eccle. vii. homo semper qui fa
ciat bonum et non peccet. in. 230 vi. Alio
modo exponitur de temptatione exteriori
bona et tunc est exhortatio hoc est tem
ptatio non vos apprehendat nisi humana sed
humana vos apprehendat scilicet tribulatio
num penarum quia Christus tollerancia dicit
quia Christum pati humana temptatio
est etiam xvi. quia acceptus erat domino
necesse fuit ut temptatio etc. **Fide
lis deus.** hic ostendit paratum adiuto
rium in temptatione ubi comendat deum
adiutorem quia dat nobis resistere
potentem quod notatur id est qui non patietur
etc. Taliter quod notatur id est sed faciet
cum temptatione proventum quod notatur id est ut
possitis sustinere nec fidelis deus
qui dat potentiam nec minimam gratiam
ut minimam constantiam ut minimum
de ergo fidelis quod nos adhuc hor
tor et moneo quod potestis fidel
lis deus est id est verax in promissis vos si
delis ~~autem deus~~ deus in omnibus ver
bis suis qui non patietur vos tem
ptari supra id quod potestis quantumque possit
diabolus si permitteretur quod non est
supra eam que ei accepit Job ul.
sed faciet cum temptatione et prove
ntum id est virtutis augmentum ysaie xl.
dat lasso virtutem Jo. Jac. i. omne
gaudium existimate fratres cum in
varias temptationes incideritis Augustinus
qui dat temptari diabolo licentiam
ipse dat temptatis misericordiam proventum
inferens ita ut possetis sustinere ne
deficiatis in luctu sed vanitatis
quod fit per humilitatem ut dicit Augustinus
ille non non crepat in fornace qui
non habet ventum nec cum superbie / Non dicit
est super id quod qui se existimat stare
etc. quod ad casum impellunt nos primo
debilitas virium hoc est cadunt primo
decrepita insanum ysaie xl. secundo / In

ues in i firmitate cadit q contin
git per cupiditate bn operandi
instabilitate no / Sedo omnis pec
catorum sic cadit a sua sub onere
nimis ps l. cecidrut qui operant
iniquitatem q contingit per neglige
ciam penitendi de peccatis q pmaz
etc. Tercio in latitudo thenari s.
arbor ut dom in lab thenarib de
orsum cadit s. cod / Nec sfor
mam etc. q contingit p impulsum
hostium / Quarto lubrica viarum sic in
tana cadit in lu bro ecc xxvii
detentate ne forte labaris i ling
ua cadas i conspectu q d. p i cauz
custodie sensuum / Quinto vaietas
offendiculorum s. amb capta i me
dio laqueorum ps lvi i turbis etc q
ii xx viii sepcies in die cadit ius
tus q d. per corruptionem creatarum
Sexto ignorancia agendorum s.
cea cadit de facili ct. xv. si te
cu tecto ducatu presset etc. q co
tingit pro negligencias ad discendi
noticia / Septio exempla cadentium
s. angeli adex. lucifer ps cadet
a late tuo m. etc. apu xx v. fos
r vers i vena corrupta in st? ca.
q contingit p imitacionem malorum /
Octavo ponderositas corporis cor
cum q corrumpit aggravat aiaz
sic lago i collo nonus Job xxiiii
monstrue cadet deflu it q q prau
ms fonge sup fluuu. **Inter**
qd kum m. Supius ex ofede
racione pene iudeorum monuit ab
fine apertoe peccatorum simlm
Hic spuali monet a come
stione y dol ymolatorum v pmo

pont monitorum cauendi ab ydolatris
s. subdit eam incitoris i q s. dico
tercio docet modum cauendi ab ydolatris
i ome q i macello uenit manducate
Inprima cauet ab ydolatrorum comestione
monet primo ex timore pene q sibi
s. ex q imone sacmeta altaris i u
prudentibus loquor tercio ex silitudie
sacificii legal ibi videte israel s. carne
Inprima ut eius obediat dicens primo ar
guit in fendo cu de ppe dicat bla
diendo cu subdit karissimi in Instit ex
hortando cu addit fugite etc. De
go ppe q q. tgr sacmeta sola no sal
uat tqm tradit prima rationabilium
dei nde est ppe q kmi m fugite
ab ydolorum cultura i. ab oi ydoli
veneracione glo. Jo hob apls hortatur
fugere ab ydolatre supstione uel ne
comedat sapientes ydolotica cu of
fendiculo infirmorum quibus ydolatre
videntur ut ne ipi m firmi ydola
tre sint edendo sub ydoli venera
cione fugite g ab ydolorum cultura
ut putatiua quo ad eos sapientum.
ut vera quo ad eos infirmorum **Ut**
prudentibus loquor Hic mo
net caue ab ydolatrorum comestione
r q uinone sacramenti altaris v primo
q dictum est suppomt corpus iudicio
s. ondit q est i. s. q p q uniom cu
karistie essiam unus cum xpo i calix
vudiccoris tercio pbat q ita est quia
oms sumus unu i corpe eis mistico
i qm vno pane etc. go ut prude
tibus i. loquor nobis actu q s. c. q.
sequitur ut prudentibus ul sic loqr i fir
mis s. qui sit int nos ut e locutus
sum prudentibus tercio nos ipi maio
res iudicate q dico Job xxxi si co
tempsi subire iudiciu cu seruo meo ?u

No de bu de
de sacra
& unitate co
rpis mistici

dicate m q hoc q sequit calix bnc
dictois i. potus calicis p q pticipa
tos bn dur luc xxij sib calicem
p q cenauit dicens hic calix &c cui
bndicim i. que nos fideles cpal
tamq arcedeo & aggratias agendo
ul cui bndicimus i. que nos sac dotes
cosecramus/ Nonne comunicacio sanguis
x est faciens nos unu cu xpo s illud
aug v. tu me mutabis in te sic abu
carnis tue sed tu comutabis in me/
Est g sua vo clib sicut pticipans ca
lice dm sit unu cu eo b participans
calice demonior sit unu cu eis &
demoniu unitas e maxie fugienda
g ptcipacio y dolatcor m corp
ueneracoin rio fugite ab ydolor
cultura & panis q frangim i. supas
panis fracti in altari/ Nonne pticipa
cio corpis dm e faciens nos unu cu
xpo quia sub spe panis sumit corpus
xpi// Quoniam unus panis &
c. q omnes sumus unu in corpe eius mi
stico v primo ponit unitate p sub d
unitates rom ibi omnes qui de uno/ In
pa tangit duplicem unitate pa i opa
tois q in x tu sformam cu d/ unus
panis alia mtc & subst q ap capite
accipimus cu addit & unu corpus de g
qm q & p hoc patet q p unu sumus in
xpo qui unus panis uno ne fidei spe
& caritatis & unu corpus mlta sumus p
subministracion oprm caritatis corp sq
illius capitis qui est xpe mlti dico sq
dcus qui de uno pane i. corpe x et
uno calice i. sagine pticipamus digne
pticipatoe s. spuali non tm sacrame
tali aug tipice unus panis & unum
corpus eccia dei v dr p eo q sicut unus
panis ex multis granis & unu corpus
ex mltis mebris coponit s eccia x ex
mltis fidelibus copulatis coniunt de ista

unitate s. xvj. ¶ hic quit sup d
omnes in moyse bapti glo p mtail
la purgati q legalia non iustifica
bant/ Ro iustificabat dispone ar
motis no gplectunc qe p modu in
igne no erac ¶ Ite sup d petra a
ciat xpe glo no petra dedit aq
sed x q nm xx loquimur ad petra
t ipa dabit o rigmar no effectue
Item sup illud omnes eadem escam
glo si quis manducaverint ex h pane
non morie in etnu s. qui manducat
cor de no qui pmt ore q g no opor
tet sacramenta lr manducare Ro q
pmt ore solu s. ¶ Ite sup illud
eundem potu spiritalem glo/ Ide
e effectus in illis sacramentis & non
tm quat/ in nris q sacramenta ueta
no efficiebat q figurabat Ro/ Ide
e effectus sed aliter Nam illorum ul
mod figuratiuor p nro d erat/ Ite
sup d hec aut i figura fcta sut glo
omnes pene amaiores sut gehena
q carencia visionis dei maior pe
na q gehena s xm Ro glo loquit
de penis tpalibus ¶ Ite sup illud
qui stat uideat ne cadat glo no
q sit aliquis sin cau q mlta st sn
mortali/ Ro dup x est casus unus
a domo pmo ubi alter in domo p
uiciale/ Ite sup illud fidelis deus
&c glo qui dat teptati dyao lima
dat teptaris maz q q fit de lima
liate sic g lz dya lo teptare/ Ro
licencia accipit hic ppmissione
no ppt concessione/ Ite vobis ipsi iudica
te &c no est i fior iudicare de sibi
superior Ro No debet iudicare
iudico sup ordinatoes sed lz iudi
cio discretionis/ Ite sup illud & bn
dicens glo. uos sac dotes q bn b m

quia unus est amatori benedicat xpo
in sacramento altaris benedicto sac
dotis fert super tin aquo i. sup
pane non super tin adque frangi
mus quia tunc non est i panis xpo
po significatu per signo i. panis &
spe panis est Item super illud Non
ne participatio glo per partes manducatur
in sacrificio et manet totus in celo
in celo quia xpo subsacto e inpti. xpo
manducatur per partes sacri non sui est
Item eadem glo in illo sacramento corpus
suum et sanguine comedunt quia et fe
cit nos corpus quia non fecit nos corpus
proprium xpo qui signatum sed vla
tio est simplex // **Videte israel se
cundum carnem.** Supius
monuit abstinere a comestione
ydolaticorum primo exclamatione pene
consilio secundo exclamatione altaris
hic ratio monet ad idem ex similitudi
ne sacrificii legalis ubi primo excitat
attencionem secundo ponit intencionem ibi
Nonne qui edunt hostias etc. ergo vi
dete hoc duplex legitur unum de
sacrificiis iudeorum aliorum de ritu
gentilium primo in hoc dicto israel e ac
tatum aliorum vocatum primo in
verbo quoniam multi unum corpus sumus qui
de uno pane realiter participamus
et hoc probet per hanc similitudinem vide
te israel secundum carnem ambulantes
super i. carnalibus sacrificiis deservien
tem hic dicit addendum israel secundum spiritum
de utroque xpo in / Ro. ii. quia in mani
festo videmus etc. Nonne qui edunt
hostias legales participes sunt alta
ris legalis sicut qui edunt car
nem xpi et sanguinem participes
sunt corporis secundo modo legitur sic vi
dete / israel i. vos qui estis israel

spiritualis videntes s. deum videte in qua
ea que sunt secundum carnem qui edunt ho
stias in ydolatria ritu carnali Nonne qui
edunt hostias ydolis s. ymolatas p
ticipes sunt altaris demonum et ydolo
rum q. d. sic e ergo sua ratio talis qui edunt
hostias oblatas altari participes sunt
altaris ergo a simili qui edunt hostias
ymolatas participes sunt ydolorum seu
demoniorum **Quid ergo dico.** Su
pius posuit monicionem cavendi ab ydo
laticorum comestione hic ponit causam ad
monicionis ponit autem iiii causas quare
debet ab ydolaticis abstinere primo propter
vitandam demonum societatem secundo propter
vitandam sacramentalis communionis exclusionem
ibi quia non potestis calicem domini bibere
tercio propter vitandam dei indignacionem
ibi an emulamur dominum quarto propter fra
lesionem ibi omnia michi licent / In prima
primo ostendit quod hoc non dicit eo quod aliquis vi
tuas reputet ydolum vel ydolatice
secundo proponit id quod demonibus e ymola
tum ibi sed que ymolant tercio quod non
vult eos esse socios demonum ibi nolo
autem vos socios deo quod ergo q. ita mo
neo cavere ab ydolaticis quid ergo dico i.
quid dicere videor hoc monendo nunquid hic
suple s. quod ydolis ymolatis etc. quod ma
iori vel aliquis utitur ut notetur aut
quod ydolum etc. aliquid venerande dignum
q. d. non propter non est spes in ore ipsorum
sed hoc potius dico quod tunc ymolant gentes
ydolo demonibus ymmolant et non deo propter
omnes dii gentium demonia dicunt xxxx
ymolaverunt demonibus et non deo **Nolo
autem fieri.** hic ostendit quod non vult eos
fieri socios ydolorum et ergo dicit nolo
autem vos qui fideles estis socios fieri
demoniorum comedendo s. de hiis que ydolis

pmolat ij. cor. v. co societas lucis ad tenebras aut que conuencio xpi ad belial // **Non potestis calicem.** Etc. hic sa vo talis que abstinendum e ab ydolatia que e talis come q excludit a comunione saguis et corpis xpi vita du e comestio ydolaticorum e huius ergo vita da est pa go o q hic comestio excludit a comunione saguis xpi s q a comunione corpis xpi. i. no potestis mere dt go / No potestis qui nolo vos fieri socios demomorum hoc ait io dico q no potestis taliter dm bibe potu spuali no sacramtali tm pt / Calice salutaris accipia realiter demoniorum sit et hic quo ad sacramentu sanguis / No potestis mense dm pticipes e equo ad sacramentu corpis et mense demoniorum q ij. Neo pt duobus dnis suire / Et ce ego talis fructuosus qr ad bibedum spuali preciosus qr dm spualr pure et nim d9 qr no dat i mud vtilie e pt demesa / **An emulamur dominum.** Etc. tria vo talis come e. q pvocat ira dei vita du e comestio ydolaticorum e hic go vita da est pa go o q deus pvocat ex tali comestione sco q stultum e eu pvocare i. Nuq fortiores illo de / An emulam dom i. adira pvocare volumus dnm come de do ydolatica vel sic An emulam dom i. i videmus ei ut qui i gtemptu eius hoc faciamus de ve. xxxij. pvocauerunt eu in dijs / Nuq qui no debemus eu puocare Nuq n. fortiores illo sumus qui d. no Job xo. Si fortitudo querit robustissimus e fatui e pvocare fortiorem se // Non d est sup i.

Nolo aut vos socios fieri q e societas bona et mala et vtraq quadrupx est go societas bona pa p societas diuinarum de qua i. Jo i. ut societate habeamus cu deo et societas nra sit cu patre et spu sto et hoc exigit summa iocunditas quia nullius boni sin socio / Jocunda est possessio sa anglorum storum de qua tho. v. credo q angels bonus dei comitetur nobcum et hoc exnotat homins digtas go. magis e dignitas aiarum rc. / tcia virorum iustorum de qua gal. ij Jacobus et Johes dextras dederunt m. et barnabe societatis et hoc exigit nra vtilitas eccles ij. mchee d. (?) Quarta bonorum de qua apoc. i. Ego Johes fr vr et socius in tribulacione et regno et hic exigit comunis felicitas qr soci sumus passionum eximus rco ij coro i. Societas vo mala sit quadruplex prima apte malorum de q ysa i. principes eius infideles socii fu e societas herodis et pilati i crucifixione xpi sa ypocritarum de q Job xxx. fr fui draconu et socius struccionu que a laetie vix euolare no pt hec est societas vulpis et lupi / tcia demonu de qua Job xviij. habitent in tabnaculo eius socii eius qui no e hic e societas vati inunibus in fide et bonis / quarta dampnatorum de qua ij. cor vj. Que societas lucis ad tenebras hic e societas incarceratorum cor homi in igne // **Omnia michi licent** Etc. quarta vo talis come illud q ledit salm proximorum vita du e Sed comestio ydolaticorum e hic go vita du e pa go o q talis co

mestio comedenti non proficiat. Secundo quia alium ledat in omnia michi licent ergo omnia q. et si illos peccare dicam qui comedunt ydolatica non tamen dico ab eos in se illicitos quia omnia que ad esca pertinet mihi licent uel et si omnia mihi licent sed non omnia expediunt i. adiuvant me in cursu meo / Sic supra vi. Omnia mihi licet i. et si omnia michi licent sed non omnia edificant proximos sed ea que caritatis sunt ut supra viii. Scientia inflat caritas edificat et ergo non omnia edificant Nemo quod suum est querat caritas n. non que sua sunt querit quorum sed quod alterius i. quod alterius proficit sed heu proh dolor. Nunc omnes que sua sunt querunt audiendus ergo apostolus quia docet vi et monet bonum docet viii dicens et expedicate sibi quia omnia licet sed non ex. et edificationis aliorum quia licet omnia sed non edifi. Monet bonum duplex et expedicate sibi Nemo quod suum est querat edificationis aliorum sed quod alterius / **Omne quod in macello venit.**

Supra monuit cavere ab ydolatria. Secundo posuit racionem quod duplicitem sue monicionis hic tercio docet mone di ap dictis ostendendo quo liceat edere et quo non. Primo ergo ostendit an liceat edere secundo quando non liceat edere i. Si quis autem dixerit tercio quod in utroque debet attendere i. Sive ergo manducatis. Circa primum ponit duos casus in quibus ydolatum comedere. primo quando comedet per se sive quando cum aliis ibi siquis autem infidelium vel primo quando nesciat ydolis ymolatum sive quando non est proximum scandalum. Circa primo tum primo tangit comedendi licentiam secundo liceat racionem ibi domini est terra. Circa primo comestionem innuit licita secundo comedendi ponit cautelam et nichil interrogantes etc. Ergo omne q. et quia omnia licent edere Omne quod in macello venit i. venditur manducate si vultis omnibus n. creatura dei bona et nichil reiciendum etc. i. thimo iiii. vobis dico nichil interrogantes s. an sit ydolis ymolatum necne et hoc propter conscienciam astantis in fine domini q. et hoc secure potestis facere / quia domini est terra et plenitudo eius ps. xxiii meae sunt omnes fere silvarum etc. ambrosius non potest esse immundum quod domini est sed omnibus creaturis sunt domini ergo de se munde sunt et licite. **Si quis autem vocat.** Hic ostendit quando licet comedere ydolatica cum aliis quando s. datur in convivio et ignorat ab infidelibus quod sicut ydolis ymolatum non implicatur in modo expedicata cuilibet conviue s. quod non sit impudens se ingerendo quod non i. Si quis vocat vos quod non sit offendens semper respuendo quod non i. et vultis ire quod non sit onerosus repetendo quod non i. omne quod vobis apponitur quod non sit indiscretus in loquendo i. nichil interrogantes etc. ergo si quis infidelium i. gentilium Nam tamen decretis est prohibitum c. xxviii q. i. omnes deinceps sive clerici sive layci iudeorum convivia vitent nec eos ad convivium quisquam recipiat quia cum apud christianos cibis quibus non vtantur indignum atque sacrilegium est eorum cibos sumi ab christianis. Secundum siquis ergo infidelium i. gentilium vocat ad cenam et vultis ire i. placet vobis invitatio esse comestabile quod vobis apponitur manducate concessio est non iussio luc. x. manducate que nobis apponuntur vos dico nichil i

tvogatcs an sit ymolatu y dolis ul
no ⁊ hoc ꝓt' ꝯ scam in s'mo⁊. **Si
quis autem dixerit.** hic ond'
qui no lic; come de' v assignat ꝛpli
cem cam qre no lic; come de' p'mo
altius ꝯ scam sedo dapnacom ꝓpꝛ
i utcp n. libtas ma tcio ipl'. bla
sphemia i si ego cu gra pticipo p'
vo tlib michil facic d' e sciat q' le
dat co scam proxiim sed comestio
y dolotia covaz i s'mo lcdit ꝯ scaz
cius go michi tale est facie du p'o
go ꝓximi y dolotia cognuc p'o dis
suadet eius comestiom i no licet ma
ducare tcio sub dit eius vbum ibi
ꝓt' illu qui indicat' de go siquis
aut dixit no i tvogatus h' ymo
latus e p dolis/ Nolite manducare ⁊
hoc ꝓt' illu qui indicauit i. cc y
molatu y dolis nec s. tvedat te ma
ducare sub venacoe y doli no qra
bus desc sit i mundus ꝛo' xiii sao
⁊ cosido in dno qr michi que ꝓpꝛ
illi qui existiat aliqd que ee ⁊ ⁊
ꝓt' con scam a loco in s'mo⁊ ꝯ scaz
a no tua qr s'ma e p'altius s. in s'm
y corp in nemi datis vllam ofensi
om/ **Ut quid enim libertas.**
Etc hc vo talis illud qr sciat ad
iudiciu dapnacois ꝓpt' est vitad'
sed comestio y dolotia cu scanda
lo ꝓximi est eius go talis comestio
vitanda e ⁊ h'c e qr dc utcp qr no
licet manducare ꝓpter ꝯ scam i s'm
vt qm libtas mea i libium in e iudi
cat ab aliena co scia i. in sic dapna
bile ꝓt' aliena ꝯ scam rone scanda
li q. d. si comedo cu alcius scanda
lo sic ago ut reddam me dapna
bilem ꝯt' xiiii. Qui scandalizauit

vbum de pusillis ystis expedit
ei ut suspedat mo. au ⁊c ut
qr go sic ago q. d. male ago/ **Si
ego cu gracia participo** Etc
tia vo talis e cauendus e casus
i blasphemia ⁊ vitupium alioꝛ
sed comedendo y dolotica cum
scandalo cado h'c go ⁊c v p'mo
tangit mod' e dendi debitu p'
mo p's ꝯ blasphemia i spiacan
i qr blasphemor de go si ego
cum gra i. cu gratiaꝛ actone pa
cipo i. comedo h'c n. scpi i mundus
⁊ cibus go xiii. gras agens
benedixit ⁊ fregit qr blasphe
mor a bimpiis dicatis me
y dolatre blasphemor in quam
pro qr gras ago qn agedo gras
participo ⁊ o. xiii. no go blasphe
metur bonum nram vbum **Si go
manducatis** hic ondit de
y dolotiacis e dicere ⁊ qui no hic
o' qr in vtroqz debent querere
intendere ⁊ p'mo qr v. dei
quia debet querere eius glam p'o
qr v' ꝓximi qr debet cauere
eius offensam i su ofensioe
estote Qu p'a p'mo in duat actum
n. in laplice p'o ꝓsuadet actum
intencom debitam ibi omnia
in glam dei dt [illegible] go su
go q. ⁊ quia hec mala ꝯtin
gunt go siu manducatis siue bi
bitis cu sive opa [illegible] ul a
qd facitis omnia in glam dei fa
cite i. cu i vocacoe creatoris
ca dileccoe ut deus laudet'
⁊ glorificet' [illegible] v. h'c luceat lux
vra coram hominibus ⁊c colo. in
oia quecuqz facitis i vbo aut

in ope omnia in gl[ori]am dei facia
te / aug[ustinus] hic vte fiunt laudes
dei sunt Non solu[m] ergo vox tua
sonet laudendi sed etiam opa
tua concordet tue voci vox tua
cu[m] deus laudat[ur] de bono ope
deu[m] laudas et cu[m] blasphemat[ur]
de[us] de malo ope tuo deum
blasphemas **Sine offen
sione estote** hic monet
ut caueat ab offensa alior[um]
et persuadet hoc p[rimo] v[er]bo s[ecun]do exe[m]p[l]o
i[bi] sicut ego p[er] o[mn]ia v[er]o p[ro]it se in
m[od]o ex[emplu]m primo para sic q[uod] v[er]sa
co[mm]is s[ecun]do fructuos[e] operis ibi
no[n] que[re]ns q[uod] m[ihi] vtile e[st] s[ed] q[uod]
vte in ce[n]cois i[d est] ut salui fiant
s[e]c[un]d[u]m aug[ustinum] co[n]u[er]satio amabil[is]
op[er]atio utilis in tentio salu
bris dicit ergo sine offensione q[uasi] d[icat]
et ut o[mn]ia in gl[ori]am dei fiant
sine offensione estote Iudeis
qui no[n] adorant ydola tio i[n]
tali comestione scandalizat[ur]
et gentib[us] que adorant ydola
t[ri]o p[ro]p[ter] huiusmodi comestione i[n] erro
re confirmat[ur] et eccl[es]ie dei q[ui]a
ad infirmos i[n] fide qui inde
offendunt[ur] sunt iudei sub lege
sed no[n] in fide gentes nec sub
lege nec in fide ecc[lesi]a dei et
sub lege et in fide R[omanos] xiiii si sicut
et ergo nos e[st] cu[m] o[mn]ib[us] pace m[u]l
tes sicut et ego p[er] o[mn]ia o[mn]ib[us]
placeo sine scandalo eis q[ui]b[us] co[n]uer
sans ego in eo q[uod] no[n] que[re]ns q[uod] m[ihi]
vtile est t[antu]m sed q[uod] m[u]ltis etc
optim[us] mod[us] placendi o[mn]ib[us] si
o[mn]i[u]m vtilitas no[n] p[ro]priatum q[uo]mod[o]

t[em]p[or]ale sed ad h[oc] ut salui fiat p[ro]ph[et]a vl
tio Non quero datum sed fructum / No
tand[um] q[uod] m[u]lta sunt que m[er]ito placere fac
iunt ho[mi]nib[us] / primu[m] p[ro]c[e]d[en]tia in co[n]silys
v[er]bi gr[ati]a aduocati electi dispesator p[ro]ui
plac[et] gen[esis] xli placuit pharaoni consiliu[m]
in o[mn]ib[us] seruis suis etc. xx dicit p[ro]
deus placebit magis v[er]bo[rum] mu di
tia in factis v[er]bi gr[ati]a g[e]n[er]is q[ui] i[n] regi[m]i[ne] sat
v[er]tenti plac[et] i. R[egum] ii. puer aut[em] samu
el crescebat et proficiebat placebat tam
deo q[uam] hominib[us] Non sic filij hely Ter
tiu[m] pietas in suffragiis v[er]bi gr[ati]a medicus
i[n] firmati baculus senis plac[et] vnde de sepul
tura dicit ii. R[egum] iii. placuit d[omi]no o[mn]ia que
fecit dd et c[etera]. Quartu[m] sapi[enti]a i[n] v[er]bis v[er]bi gr[ati]a lu
men dractori virorum in sui ex plac[et] Iosue
xxiii placuit s[er]mo cunctis auditorib[us]
etc xx sicut e[st] clementia i[n] R[egi]n[i]s v[er]bi gr[ati]a
sapor gustui melodia auri placet
ii. p[ar]al[ipomenon] x. si placueris p[o]p[u]lo huic et leni
eris eos v[er]bis clementib[us] s[er]uient tibi
Sextu[m] fortitudo in bellis v[er]bi gr[ati]a pugil
et ductori milites p[ri]ncipi plac[et] i. R[egum] x
viii / Disponit eum saul ad duiud etc
placeb[at] regi et o[mn]ib[us] s[er]uis ei[us] d. et Sep
timu[m] largitas in b[e]n[e]ficiis v[er]bi gr[ati]a pluuia tere
arenti sic fons siccati placet i. Mach[abeorum] x
iii. de symone que sunt bona ge[n]ti sue
et placuit illis p[otes]tas ei[us] ¶ hic q[ue]ritur s[ecund]u[m]
illud / Nolo vos esse socios demonior[um]
glo[sa] ad hoc ergo p[er]tinet que sunt et q[ui]b[us]
dam reb[us] suspe[n]dis vel aligandis q[uasi] g[rati]a
suspecto herbar[um] ad collum vel cartular[um]
que fieri solet ad ydolatriam p[er]tineat R[espondeo]
aut herbe habent aliqua virtutem n[atur]alem
ad effectum illum aut no[n] In p[ri]mo casu no[n]
p[er]tinet ad ydolatriam s[ed] in s[ecun]do v[er]bi gr[ati]a esse dulce
aut continet solum v[er]ba sacra et exp[li]c[itu]r ac
dunt[ur] h[abe]re virtutem aut no[n] In p[ri]mo casu no[n] p[er]
tinet ad ydolatriam sed in s[ecun]do ¶ Item s[ecundu]m
illud omnia m[ihi] licent p[otes]tate tibi arbitriu[m]
et doctrina legis n[atur]alis q[uasi] s[ecundu]m lege n[atur]alem

nulla sunt illicita. Respondeo hic loquitur de cibis spiritualibus. Item in eadem glossa precepto domini ulle prohibentur quod Levitici xi. et Deut. xiv. aliqui prohibentur. Respondeo illa precepta ad tempus fuerunt et revocata sunt. Item nil interrogantes propter conscientiam. Videte ne forte furtivum sit. Respondeo Non est simile quia furtivum cibum comedere non est licitum in se sed pro idolo immolato licet nisi propter scandalum alterius. Item omnia in gloriam dei facite. Quod ergo nullus actus est indifferens. Respondeo primo quia relato hic in gloriam intelligitur vel in actu vel in aptitudine referendi. Tamen non est solum in factis bonis sed etiam in differentibus. Item domini est terra et plenitudo eius quod eadem ratio fuit sub lege. Ergo si omnia sunt munda quia domini sunt et tunc fuerunt. Respondeo reputata legibus immunda dicta sunt sed non sui natura. Item sicut ego per omnia omnibus placeo. Contra Gal. i. Si omnibus placerem Christi servus non essem. Item quo placebat persecutoribus suis. Respondeo ad primum placere valebat hominibus propter deum non propter se. Ad secundum intelligitur hoc non de omnibus generaliter sed de certa conversacione glo.

capitulum xi

Imitatores mei estote sicut et ego Christi. Excluso errore contra correctionem delictorum et delinquentium c. x. et xi. contra virginitatem et nuptias c. vii. circa esum et abstinentiam ciborum c. viii. ix. x. hic excludit errorem contra ordinem in ecclesia convenientem modum. Et primo contra modum orandi, secundo contra modum communicandi ibi primum quidem convenientibus vobis in unum. In prima parte reprehendit quod tam viri quam mulieres non in communi conventu orabant ordinate quod viri non debent habere velamina sed mulieres in. rationibus primo ex comparatione mulieris ad virum, secundo ex comparatione viri ad deum ibi quid non dicit velare caput, tertio ex naturali iudicio quod facit eorum ibi. Vos ipsi iudicate. Quarto ex consuetudine aliarum ecclesiarum ibi si quis autem videtur contentiosus esse. In prima parte primo hortatur eos ad tenendum sua tradita, secundo explicat traditionis sermonem ibi Volo autem vos scire. In prima parte primo hortatur expresse, secundo tacite scilicet sub tropo yronie ibi laudo autem vos. In prima primo hortatur eos ad sui imitationem, secundo ponit imitationis formam sive finem ibi sicut et ego. Quasi dicat ergo imitatores ita sitis in professione sicut et ego et propter hoc estote imitatores mei sicut et ego, quasi diceret si estis imitatores mei non errabitis quia me sequendo Christum sequimini. Stigmata domini Jesu in corpore meo porto Gal. vi. Simile supra iv. Phil. iii. **Laudo autem vos fratres.** Hic hortatur eos tacite arguendo sub tropo yronie. In primo eos arguit, secundo tamen transgressionis innuit et hanc duplicem primo auctoritatis apostolice oblivionem, secundo precepti eius transgressionem ibi quod per omnia mei memores estis et sicut tradidi. Dicit ergo laudo quod de aliis vos culpam sed de hoc laudo vos o fratres scilicet quod estis memores mei i. mee auctoritatis per omnia et est yronia secundum Ambrosium. Non enim ita erat, omnia debent subditi esse memores prelatorum suorum scilicet quantum ad precepta respiciunt, postmodum exempla bonitatem, precepta adimplenda, consilia non eroganda, exempla imitanda. Heb. ult. Mementote prepositorum vestrorum et tenetis precepta mea sicut tradidi vobis i. ita perfecte. Yronice loquitur quasi dicat non ita servatis precepta mea sicut tradidi vobis. Ergo prelati sunt imitandi ut sequamur bonitatem, memoranda ut timeamus auctoritatem et audiendi ut impleamus

siom felix plat9 aug⁹ mitten da
vita doctina meovada in sio te
ne da felix z sub dic9 qui hoc
fac̃it / **Volo aut uos scire**
hic exeplificat tra dicois sue se
riem v ont p°. q mlier i me di
ate ordinat in viro z vir i diñ
s° qio no vir sed mlier debet
velare caput suu i. omnes vir
orans / Tercio p bat hoc p co
uenıes m. i viri e n. ac si decal
uet de go volo a qi ita no ce
metis p cepta mea z ai volo vos
scire hoc q sed³ vale s. ad se qu
aa omis viri caput zc hoc du
pli legi³ vno mº gx. Aliom me
thaphorice primo m sic xp e cap.
i. actor ul dñs omis viri quia
vir p eu im me diate creat9 est
caput aut mlieris. i. pncipium
sine actor vir quia mlier de
vio formata est gen ij. ephe v.
caput mlieris vir cap. v xpi. i.
pncipiu deus pr quia a deo ge
nitus e ul caput xpi s q cho.
deus trinitas est. Et nondu sm
glo q trinita. dao diusa hic in
telligeatur alr. n. e viri caput
x d. mlieris vir alit x deus q
xpc e caput viri p creacoem
vir mlieris p formacom a. mo
sic legi³ omis vim. i. roib i cio
vis homis que roie viri i elli
git. caput. i. actor e xpc quia p
xpm dei sapiam regitur spus
homis vir a. i. ro e cap. i. actor
mlieris. i. sensualitas que noe
mlieris intelligit caput uo x
deus sicut pus / **Omnis vir
orans** hic o. q no vir sed
mlier debet velare caput suu
scdo o. q vir no de caput suu

velare p°. o. q mlier dt velare l ois
a mlier dt go omis vir qi ita xpc
e im mediate subiect9 xpo zio i sig
num i mediatois omis vir sine ma
gnus sine prus sine mediocris or
ans pub. z sollepnit⁹ vm no i elli
git hoc de orone pnata aut xphans
i. scptuas reserens sollepnit⁹ i ccca
no alr velato capite qi no sit libere
metis nec i me diate subiect9 xo.
deturpat caput suu i. turpit z in
decent agit cotra caput suu i sig
num amplioris libertatis z i medi
atois etia hnt coronas ego z epe
depomt mitraz cu vult orare ois
a mlier in ferior ma est subiecta
vio orans. i. a liq adeo petes aut
xphans i. deu in ecca laudas / Na
doc no pmittebat eis i. ecci ij. b.
accipe xphare i. pal. xxx v. v dicithu
in eccha xphabat no velato capi
te sn signo subicois respectu vi
qi med b. mediu int ipam z xpm
de turpat caput suu ex hys for
mat. ras vo sicut deus est caput
xpi z xpc viri b. z vir caput e
mlieris bz vir dt subia xpo go
z mlier vio go 9 veniens e ut i
vio appareat signu pmat9 liber
tatis xpo mlieris z i mediatois re
spectu xpi z in mliere signu sbiec
tois z in me diatois sed no vela
re caput signu e pmat9 z i medi
atois velare oppoita go zc. **Vnu
est n. ac si decaluet** hic pro
bat q mlier debet velare cap.
p in conueniens manifestu zc sua
vo talib vim e mlieri decaluari co
di z no velai sed indecens e mli
eri decaluari ul condi go z no ve
lari p°. go dt q si mlier no velat
debet condeii dt go vim e q. ita

mlr orans no velato capite deturpat caput suu vim n. est i. turpitudo
est ad turpitudinem et ita indecens est
no et patet quia indecens est / Nam
si no velatur mlr tondeatur qui d. oz.
alterum istorum si no velatur s. vel quod decalvetur ul quod tondeatur ut expos non
vult velu vestium nuy no heat velu
capillorum / Ex quo s. vult hre caput
libium no subiectu vi ido turpe est
i. verecundu mlieri co dei aut decalvari hoc n. solent mlieres reputa
re turpe vn qui tondentur mutuat
capillos alienos velet caput suu in
signu subiectionis respectu viri

Vir quidem non debet uelare caput hic est fa. vd supra expositione viri ad deu que talis est
s. Ambro. ymago et gla di no sic
mlier ergo vir non debet velari ul
sic velam capitis e signu subiectionis et mediationis sed vir e imediata ymago dei mlier mediata quia
mediante viro mediate quo fca est
ergo vir no debet velare caput sed
mlier s.o ergo o. quod vir no mlier est
ymago imediata dei s.o probat hc
qr vir est ca producente de mlieris no
mlier viri i non n. vir ex ea o.
quod lz in p.a q dicitur ita fuit i cotti
diana ca utz ca est alia i viri tn
nz vir sn mliere / Insup a. p.o de quod
uir e gla dei s.c quod mlier vi ibi
mlr aut est gla / dc ergo vir q d.
hoc d.r legi vno. mo alio. mcetha
foioc s.o m b.c vir qui dam qm imediate subitus est deo / No debet
velare caput suu i. signu subiectionis et mediationis hre et hoc qm ymago et gla dm u in hoc quod ipm pn.

reprntat ymago a. et gla dei no
debet abscondi / Ambros. iggitur
e quod ymago et gla dei celetur
quer in vio dr a. viro spa.
ymago dei s glo qr ab vno
hoie sut omnes homines sicut
a deo omnia / Ite quia de late
dormientis formata e eva sic
de late ipo dormientis in cce for
mata est eccia / Ite quia i
vio magis viget ro quod i mlie
mlier a. gla dm e quia fca
i adiutorium eius gen ii faciamus
ei adiutorium simile sibi /

Non enim uir ex muliere / hic
o.c quod vir est ca producente de mli
eris no mlier viri et pmo
ponit quod vir e ca mlieris
non mlier viri s.o probat hc
quod mlier fca e in adiutorium
vi i Et ei no e creatus vir /
tao quideo caput mlieris i
signa subiectionis dz velari i.
no dz mlr dc ergo no n. vir
i. adam ex mlie e formatus
sed mlier s. eva ex vio adam
formata e / Et n. no e creatus vir adam s. ppt mlierem
i. in auxiliu eve sed eo.
mulier ppt virum s. i eius
adiutorium sib a. nobilior
e hijs que sut ad finem Jo
ad ondendum quod mlier e
i fior et subiecta vio mlr
debet hre velame sup suu
caput suu ut no heat in
ecclia libium caput sed vela
mie tectu gen xxiv hoc cit
abi in velam oculorum et hc ppt

anglos i. sacerdotes qui sunt di
uini ut sic cora dei vicario
ondat se subiecta uio ul
ne sacerdotes vivitene adeo
cupiam ul ppt anglos i. ppt
pnaa anglorum qui sunt diuinis
officiis ut dr h glo/ Sacerdotes
angli dr/ pimo ppt sciam di
uiorum secretorum mala p labia
sacerdotum custodiunt etc. Secdo
ppt amiaacom diuinorum ma
datorum ps eum facit anglos
suos spus/ tercio ppt mundicia
ciuitatis c. xxxiij. In virine ni
mbent neq etc. Quarto ppt
exc splendide g u sacoris/ act
vij. Intuebat vultum eius Qn
to ppt custodiam diuina gregis
ps anglis s. deus mandauit/ Sexto
to ppt obediam diuine uolunta
tis ps/ Benedicite dno omes an
gli eius mist/ Septio ppt gra
men gteplacois c. xxxiij. An
geli eius sp videt facie Octa
ppt assiduitate diuine laudis
ysa. vj. clamabat alt ad al/ No
no ppt gstaciam virginitatis m.
xo. xxij. Sic. n. angli dei
sc deo/ alio legi s. vir qui
dam i. vis sirior aucl. vo supi
or que noie viri i eclie. quia
dr regere i fiorem sicut vir
mlicim no debet velare capt
sui in signu qz i mediata est
deo no sic sualitas qui pma
go igla dei est ge s. mlsc g
teplande i comu. vitia mlr
d i. sensualitas sumus i fior

que regit ipa. gla viri i. vomo c
quia abea regit ri adiutoriu cui
fra est nd n. vir i. vo ex mliere
est i. a sensualite regit. Sz mlr
i. qz sualitas ex vio i. pvom regi
dz item no e creatus vir i. vo ppt
mlicim i. sualitate ut pmat quo qz
quia sualitas debet sb ee vom
io adhoc signifi. dr mlr hre vela
men sup caput suu ppt anglos in
signu s. qz sensualitas no est sub
iecta deo i mediate sz vom selix
ordo ubi sualitas rone regit
vo deo subiat. Sm r angli letat
Mt. hic quit sri. sicut ego jo glo.
qui nllum ofendit g xo. xpi lapide
offesiois r petra scadali xo. rpe
dr petra offesiois passiue no acti
ue/ Item sup illud caput jo deus glo
genitor gtra go. in quatu genitor
est caput superior genito go i qz
genitor est xo. in qz genitor est
caput filiu dic origis no pomis
Item idem glo spt homis c aie
maritus g spc r aia ide sunt h.
dugus xo. put noiant sbam idez
sunt put potecias differunt et Item
ibidem glo in xpo sunt omes spua
les sensus g no est in eo fides
nec spes xo. qunis in eo no sit fi
des r spes est tn in eo id qz suc
cedit loco vtriusqz et Item idem glo
filius dr pat qz e pat v. nlla g go pr
libentabilior est filio xo. debitu
no i portat hic vinclm obligacio
nis sed exigentiam origis nat
quo filius e exprie no aut exo
Item omes vir orabs aut pphans
etc g go no lig orare ul legere m
si capite nudo xo. hoc i eclia de
orone r lectione publica r solle

I impu d y pi do

pmi in ecclia ¶ Itemo de velare ca
put q go peccat qui stat in eccia op
to capite 2o s glo hoc intelligit
no de quo cuiq velamine s quo dam
quo utebat antiqui sibi velamib
mulier ¶ Item vir est ymago d
glo vir est ad ymaginem dei factus
no mulier q gen i ad ymaginem
di fecit illos 2o mulier ymago
dei est sicut vir sed no ita expres
sa quo ad aliquas condicoes et ta ex
pte corpis quia vir principium est
om hom qua ex pte aie qr ma
gis viget ro in viro ¶ Item sup
illud mlr gla viri glo no hebat
tunc corpa corruptibilia anq mor
talitas cob in ba dct q aug contu
bitus non mortalium ex pt go habe
bat primi parentes corpa corrupti
bilia et mortabilia 2o corrupti
bile dr dupr similr et mortale vl
nccitate vel apossibilitate / Item
sup c vir e ymago alia glo ex
ca pte qua intedit in fiori non
e ymago dei contra aug cu yma
gine dei in aia quimo i tota qui
mus 2o aia tota s sbam e yma
go dei sed no tota s offitum contepla
tois e tnorp no s offitum ad minist
cois tpaliu / **Verumtamen neque
vir sine mulier:** Supius ont
q vir no mlr est ymago i me dia
ta dei et pbauit hoc qr vir i cre
acoe prima fuit ea produce de
mlier s no mlier viri hic ondit
q s nam uter est ea alci et pmo
q uc i cottidiana gnacoe vnus
non e sin altero s q pocius vnus e
ex altero i. Nam sicut mlier de
vio etc q uterque ex deo i oia a ex

de go vmtu qi prius ipa condic
no sit vir de femina sed eque vin
tum i ob sequuti gnacoe nec vir
sine muliere est nec mlr sine
vio et hoc in dno i s opacom dm
quia gen u erunt duo i carne
vna s gigneda vl sic vintu
q et hc vio mlier subiecta sit
et p cpam pna icacom cepit
vintu neque vir sine muliere
neque mlr sine vio e in dno i
in fide dm q d equalr se
hent messe grc / hz no ita fuit
in forcio nature / Nam sicut
mlier de vio i prima co dicoe
p ducta fuit Ita et vir pmli
erem i cottidiana gnacoe
procedit oia a et vir et mlr
et corpus et aia ex deo sunt qd
contra mameheu qui corpus
ponit ee a principe tenebrarum
ps oia i sapia fecisti **Vos
ipi iudicate** Ecce tria vo
supra ex nali iudico ipozp
documet nale et de eccia na
lis apbanda sunt et tenenda
sed velamen capitis in muliere
no i vio de qua nalis de eccia
cum signum est honor mlr
et longe capillature i mlr
go illud apbandu et tenendum
est po go hoc continet nali iudi
tio consac ipozp so ot ghr
e ne co sonu i nec ypa na ter
cio probat hoc p signu capil
lorum i q vir qui de sodoma
de go vos ipi q i et hoc ita pro
bata sunt vos ipi iudicate illud
q sequitur Simile hec supra
xo Job xxxj Sicas tepli subli

re in dictamine proprio meo judicate
in qua hoc decet mulierem non ve-
lamen orare deum q. d. non hic
non est g si decui dominum quod liceat / Et
quod decet et quod liceat et quod expe-
diat nec ipsa natura i. consuetudo
victus quasi natura mollita vel ipsa natura
i. honesta vel consequentia docet nos hoc
sup. s. mulierem non velata orare
sed potius contrarium / Quod vir
quidem si comam. hic
manifestat quod proposuit videlicet primo
quod nutrire comam in viro et decet-
cia, secundo in muliere decore in mulie-
re si coma etiam sub velamine decorem
tamen in qua capilli decorem quod vir
quare natura non docet hoc sed
potius contrarium quod quia vir quidem
si comam nutriat ignominia est
illi per legem que hoc prohibent
... capud non radent
neque comam nutriunt / Mulier
vero si comam nutriat gloria est illi
quia hoc naturale habet et decet
non ornet quia hic et decet a viro
velata orare i. per comam quare
hoc non ex tunc capilla talis
aut crudacio ... capil-
li proclamarunt ei data sunt coma
in indicium est velaminis hoc
naturale honestum et ut velata sit
mulier erubescat ut nunc vo-
luntas addat que ad hoc vel-
lum dedit ut recta se cogno-
scat et sub dictam / Quis autem
videtur contentiosus esse
contra vero supra ex consuetudine
contrario talibus consuetudo
ecclesie est suadenda sed quod vir
oret non velato capite mulier

a velato consuetudo est ecclesie generalis
proprio quod omnes alie ecclesie observant proprio
papit ut ita faciat vel hoc a precipio
dicit ergo si quis quasi diceret natura docet et di-
ctam meam si quis videtur conten-
tiosus esse nolens acquiescere pre-
dictam rationem vos apostoli dicimus con-
tra sic talem consuetudinem non habemus
qualem vos decernendo et vere medo
ad ecclesiam nec ecclesia dei de gentibus
ad fidem Christi vocata q. d. nec moy-
ses nec Christus hoc docuit implicatur
ergo tempore corporis rebellio quia ... hoc
dicta ... consuetudinem ecclesie
dei / Hoc autem precipio. hic pa-
pit ut ita faciat ut ... per
auctoritatem precepti exprimit secundo mo-
dum corporis honestum arguit ibi
non laudans dicit ergo hic quasi si quis
non vult acquiescere fratres rationibus predic-
tis fratres hoc non concedo sed hoc pre-
cipio auctoritate apostolica scilicet quod de vestra
et de velaminibus precipio ... non
laudans quod convenitis ad dominicam
cenam non in melius i. ad usum per-
fectius ut decet sed in deterius i. in
detrimentum damnationis / Et non de-
quod conceptores vestri auctoritate q
simplicibus humilitate vero ad perfectum
lem mulierem fiducia habens imperan-
di tibi fratres caritate aut magis
obsecro / Primum quidem
convenientibus. hic est secunda pars
principalis huius capituli vel exclu-
so prius errore ... modum erradi
excludit errorem ... modum quem
ordinavit et primo reprehendit modum in-
debitum ad persuadendum debitum in
probet autem se ipsum homo prius modum in

p9 pb [illegible]

debitu reprehendit p° rone supta
excommicacau in devocce s° voce
supta ex dni instituc i qd dicit
nobis tcio voce supta ex ipius sa
cramenti signatoe ibi quociescuqz
em manducabitis Inp^a in devocm
comicaci° o^c rue dargut p° ex
puissitate status s° ex ordine tpis
ibi q uenietibz go nobis tcio ex
ire reuenca loci i m domos
no ba. Inp^a pmo o^c q sasmata
sut inter eos s° quare deus hoc
pmittit q ppe bonos i. m opoz
heses de q p^m quid q. no laudo
q in decl couenies q patz multip
pumu quid patz. s. ex hoc q con
uenietibz nobis in eccam u sic
q uemut corpalit ita debent q
uenire spua^r hugo desto Vic. sed
q dest si nos qtineat vna domus
r scepet dusa volutas audio sas
suas ee i. discordias int nos glo
dicedo s^m o^c q p^m malu dissesio
est vnde cecta mala oriut^r v. n. di
ssensio i m est vtm s. i. Jac in v
zelus tcotencio i instancia romc
apus pum rexopte cudo. i. i quibz
dam vbm cudo ita ee grauie sas
matu quia fidelu vn de q ueme
tebz rc tu quia notaui^m vnd^c au
dio sassuras eu quia pbim vn sc^r
rexopte cudo/**Nam oportet
hereses**. hic o^c quare deus pmi
tit hoc fieri v p° pomt sasmatum
oportuntate s° oportuntat^m vom i
ut q pbati sut de go/Nam oz q.
hoc aut no e in vitale bonis nam
oz i. vtile e hereses ee i. sassuras
r dissensiones simile hec q^r xx
viii. necce e ut veniat scandala oz
m q ut qui pbati sut in nob. i. a q

bati adeo int vos maifesti fiat
hominibz Augg hy deo pbati sut
qui possut vnc doce sed hoibz
manifesti ee no pnt u qui do
cent/Qdem Aug^s oms inna
ce ul errore eccam ul mali
cia depuati q sunt ee quasi
si accipiut ptatem corpalit
affligendo exercent eius pacia
s. i uo male senciedo adusan^r
exercent eius sapiam ab adusa
rio n. mota q° discedi e occo
Conuenientibz g° uobis
hic in deuocom qmicaci^m ond^c
rue dargut ex ordine tpis
v pmo ond^c qno lz eis man
ducare dmcam cenaz s° assigt
cam i vngq sq de go q uenienci
bus q. rquia in nob sassures
ig^r q uenientibz vobis in vnu
q fieri debet ca corpm qsor
cio q cordiu coglutino glosa
ad sacramet^m caritatis sine co
cordia no est acce de du Jam
i. exhi^c solo m discordie ucl
iam i. inpnti hoc dampnu ha
betis q non e i. no lz nob [illegible]
tam cena ma ducac^r i. eu
karistia Aug^s dmcam cenaz
de accepcone eukaristie hecz
cena de qua luce xiiii. homo
quidam fecit cenam magna Im
plicat^r go trip^x conuenaco sine
vnitas hic que debet ee i qui
cantibz vidz loci ca rabz ut s^t
vnq locq qntu ad q gregatom
ee q notat^r i quenietibz nob
i vnus aimq qntu ad qmicaci
onem concordie qnotat^r i. Jaz
vnq aibus q^l ad qmoz eukari
stie q notat^r i dmcaz cenam
huius aibus describit hic rab

actore in structe i(n) dmaz tabsti
tuais tpe i cena tasine su vu
litate i ma ducare / **Vnusquisqz
enim.** hic assignat cam amoni
cionis dcte ubi tangit tria vedw
guenda p(ri)mo inordiacom su
mendi corp(us) d(omi)nicum q(uod) p(ri)us
sumebat h(oc) in mam ad p(ro)xi(m)
q(uod) paup(er)ib(us) nichil dabat talius
quidem ttio eplam quo ad se
ipos quia supflue accipiebati
talius ebrius est de q(u)o vnus
quisqz hoc dup(licite)r legi(tu)r vno(mod)o de
cena no(n) q(ue) scaritatis p(ri)mo sic vnus
quisqz q(ui) tuc no(n) b(e)n(e) vnusquisqz
cum vim q(ua)ecte dena(rii) cena sua
no(n) q(ue) scaritat p(re)sumit i(d est) an d(omi)m
am cena sumit q(uod) solemni sume
debent ad ma ducand(u)m no(n) ad
erogand(u)m paup(er)ib(us) / Scdo m(od)o
hic vnusquisqz cenaz sua q(ue) scari
tatis i(d est) pena ablatum ad co sc
tand(u)m p(re)sumit i(d est) post q(ue)sce(re)
com totam resumit anquam
alijs q(ui) mictere(n)t hoc ad ma duca
dum no(n) ad comicand(u)m no(n) ha
benib(us) talius qui d(icitu)r esurit
cui s(cilicet) nichil dat(u)r nec ipe habet
quid offerat ad q(ue)scarandum alius
a(utem) ebrius est cui aut deberet
equal(ite)r distribui in corp(ore) vni(us) ut
fiat eq(ua)litas sicut sc(ri)ptum e(st) (et)c.
hic a(utem) ebrietas p(otes)t intelligi de
cibo no(n) sacro q(uod) an q(ue)nionem eu
karistie sumebat vel de sp(eci)eb(us)
cibi sac(ramen)ti s(ecundum) ambro(sium) de q(ui)b(us) tum
sumebat q(uod) i(n)ebriabat q(ue)mu
tes go debet ee concor deus
no(n) q(ue)tenasi / cu(m) sic cor deus non
auari sobrij no(n) ebriosi / No
tand(um) q(uod) dup(licite)r cena hic comme
moratur vna bona talia mala

Bona quadrup(lex) p(ri)ma corpalis
in qua paup(er)es reficiant(ur) de qua luc.
xiiij. cum facis p(ra)ndium aut cena /
Scda sp(irit)ualis in qua domus dei ac
saciantur Apoc iij. ego sto ad ho
stium (et) pulso (et)c. Tercia sac(ra)mentalis
in qua fideles in altari pascunt(ur).
M(at)h xxvj. cenantib(us) a(utem) illis accepit i(esus)
panes / Q(ua)rta celestis in qua beati
fruunt(ur) Apoc xix. b(ea)ti qui ad cena
nuptia(rum) (et)c. ag. vo. p(ri)ma fit in finib(us) i(n) val
le humil(itatis) in hac h(ec) a(utem) in tib(us) in thala
mo q(ue) sacrac / t(er)cia extius in tabna
clo catc / Q(ua)rta sup(er)ius in palacio glo(rie) /
Cena v(er)o mala quadrup(lex) e(st) p(ri)ma vo
luptatis in qua homines inebriant(ur)
Judith xij. holofernes fecit s(er)uis
suis cena magna Scda crudelita
tis in qua iusti opp(ri)mu(n)t(ur) M(ar)c vj. cu(m)
dies oportunus acc(idi)t dixit h(ero)des na
talis sui cena fecit (et) in ea Johem i(n)
ter fecit / Tercia ambicionis in q(ua) sup
bi extollu(n)t(ur) M(at)h xxiij amat p(ri)mos
accubit(us) in cen(is) / Q(ua)rta supsticionis (et) er
roris in qua demones colu(n)t(ur) ij. (Cor.) x si
quis infideliu(m) vocat vos ad cenam
Nunquid non domos hic re
p(re)hendit in deuotionem corp(oris) ex irre
uerencia loci s(cilicet) q(uia) tales inordinacon(es)
fiebant p(ri)mo loco no(n) p(ri)uato scdo quia
in loco sacro i(d est) a(utem) ecc(lesi)a dei ttio quia
in loco publico i(d est) (et) co(n)fudiens q(uod) eos
arguit quia domos p(ro)prias h(ab)ebat
quia sacrum loca q(ue)tempnebat / quia
paup(er)es q(ue)fundebat de q(u)o / Nunq(ui)d
q(uod) facitis que sabte facie da ceni i(n)
domib(us) v(est)ris / Nunq(ui)d n(on) domos ne(cessarias)
h(ab)etis ad manducandum (et) bibend(u)m no(n) de(bet)
ad inebriand(u)m aut ecc(lesi)am dei domu(m)
s(cilicet) oronis co(n)tempnitis talia s(cilicet) i(n) ecc(lesi)a
facie do ecc(lesi)a aliqui d(icitu)r q(ue)gregatio

fidelium aliqui ipa domus de qua p glo
hic lo. an venenata magna debet
fr. ps dne dilexi decorem domus
tue et fundit i erubescere facit
eos qui no hnt eccam in e9fusio
ad dnces petrum/ **Quid dicam
vobis**. hic e vo supta ex dim in
stitutoe v p. eos vephendit ho ex
institutoe eukaristie in forma pa
nis eos vephensibiles fore o. ibi
ego n. accepi tao ex institutone
in forma vini id. astruit i silir et
talice/ Insp. pmo quit ho. Vnde
i laudo vos de go quod dicam vobis
hoc cu dico nobis laudo vos i alys
In hoc tn no laudo ul sic laudo vos
in hoc no laudo/ **Ego enim ac
cepi**. hic et institucon in forma
panis o. p. q dos fecit ho. q dix.
ibi accipite et manducate Cca scam
dm om. m. or hz ttu dnic qr a dno
accepit diuulgacom qua eis tra
didit facie di tpt su oportunitate
quia nocte qua tradicis fuit facta
modu su seriem quia accepit te
de go ego. n. q. io no laudo vos qr
corpus dm est q in digne sumit q
ego. n. accepi i. didici a dno gal. i.
Non n. ab homie accepi i. nz didi
ci q et tradidi nobis no abscondi
Sapia n. abscondita et thaurus inui
sus que vtilitas i vtrisq ecc xxx
accepi in qua hoc s. q domus Ihc
post qua nocte tradebat i. inmi
nete passione eius nocte tradico
fcm est in vespe noctis s. xiiii lu
na s pcptu exo xii. accepi pa
nem om. xxvi regunis agens de
vepatoe hom. b. fregua fregit
tradico illa fuit no i corpe xo sed
in spe panis et fuit vera no fanta
stica ut qui dam dixerunt qr mest
i simile est fit p stigys magorum
s ambro/ et dixit/ **Accipite
et manducate**. hic cca illud.
q dixit dns tangit vba p.
ptinencia ad usum eukaristie
et dispesacoe i accipite et madu
cate ho. ptinencia ad 9secrcom ibi
hoc est corpus meu tao ptinen
tia ad sigficatcom i hoc facite
de go/ Accipite et manducate Q.
dam dicunt hoc q dicedo tuc sta
ut sua sacracta vtute Alij dnt
q pus tusbauit et p ea dixit acci
pite et c. hoc. i. s hac spe 9ten
tum e corpus meum q p nobis
tradet h3 sub alia spe hoc fa
cite i. Corpus meu accipite in
mea commemoracom. i. i memoria
mee mortis et passionis C hic
querit sup illud vir quidam si co
ma nutrit q. Num vi. nazarei
iubent nutrire coma R. illud
in figura tpe te. ve. tenebat
hoc in nouo testamto obtines
quia nc tpt e veuelate gre
q tut no ome C Ite sup.
mulier si coma nutrit glo/ qa
natlr hoc ht 9 simlr vio co
ma natlr carsat R. mlier
di natlr quia ex ordine nali
quo dz ee sbicta vio ei hoc quo
te ul a nali honestate qua
debet ee magis pudorata
qua vir / Ite sup illud qm ca
pilli p velamine glo. io vir
no est na. comatus qr no est
uelandus q sic mlier ita et
vio natlr carsat R. ut pus

Item ibidem glo. lex prohibet homines
esse comatos quod non invenitur
hoc in lege moysi sed secundo lex ac
cipitur hic pro toto testamento veteri
in hoc autem invenitur eze. xliiii.
comam non nutrient et caput non
radent / Item sup. i. petri. audio
scissuras esse glo. primum malum
dissensio est / contra ecclesiastici x. initium
omnis peccati superbia secundo loquitur hic
de peccato in laicis non primo tempore
quod peccatum initius est superbia
primum vero exterius est dissensio
¶ Item sup illud oportet hereses esse glo.
utile est quod non est bonum ergo non
est utile secundo utile est propter eorum
non parum. Item ibidem glo. hereti
cus est qui aliquem temporalis com
modi et maxime glorie principatus
que sui gratia falsas ac novas opini
ones vel gignit vel sequitur quod contra
omnis falsa opinio ad vanam
gloriam inventa heresis est secundo glo
loquitur specialiter in materia fidei ¶
Item sup. i. unus est divinus ce
nam glo. hic xpus post cenam dedit
discipulis corpus et sanguinem suum
novo tamen colupna dicitur est vinum
sed calix quarum minimus sunt contra
omnis potio tota nostra est in structura
tio secundo duplex est instructio
vel ad credendum vel ad operandum
Item sup illud alius ebrius est
glo. alii non communicantes soli sue
bat ut inebriarentur quod sola sobrietas
inebriare potest non ergo species que sunt
accidentia secundo licet sint accidentia ta
men non modo et in genere substantie ¶

Nondum quod quadruplex cena hic commemoratur
bona et mala / Bona invenitur qua
druplex / prima corporalis in qua pau
peres reficiuntur pane ut luc. xiiii.
Cum facis prandium aut cenam voca
pauperes / Non sic fecit dives epulo
in non cenat cum xpo. Secunda spiritualis
in qua anime saciantur pane gratie apo.
iii. Ego sto ad hostium et pulso si
quis aperuit mihi intrabo ad eum et
cenabo non sic fecit iudas in pennam
tens / Tercia sacramentalis in qua
fideles pascuntur eukaristie ioh. xiii.
iii. cenantibus illis accepit ihesus panem /
Quarta celestis in qua beati fruuntur
pane glorie / apoc. xix. beati qui ad ce
nam nuptiarum agni vocati sunt / Cena
mala invenitur similiter quadruplex
prima voluptatis in qua homines ine
briantur Judith xii. holofernes fe
cit cenam pueris suis et inebriatus
est. Secunda crudelitatis in qua iusti
opprimuntur marc. xvi. cum dies oportunus
accidisset herodes natalis sui cenam fe
cit et in ea Johannem occidit. Tercia am
bicionis in qua superbi extolluntur math. xx
iii. amant primos accubitus in cenis
et cetera. Quarta supersticionis et erroris in qua
demones coluntur cor. x. Si quis in
fidelem vocat vocat vos ad cenam et cetera

Similiter et calicem et cetera.

Supra ostendit eos reprehensibiles
qui corpus domini indigne sumebat
et hoc ex institutione in forma vini
videlicet post. primo quod pertinet ad dispensa
tionem secundo quod pertinet ad consecrationem
ibi hic calix novum tercio quod pertinet ad
susceptionem sive frequentationem ibi hoc fa
cite dicit ergo similiter quod ita fecit et insti
tuit eius sacramentum in forma panis si

nulit s. prima exhortatione et salute
et calicem accepit post quam cenat
iam finito veteri pascha. Ex hoc pa
tet quod iam superseruant discipuli cor
pus et sanguinem pz quod transsubstanciones non
se expectat sicut dicunt qui dicunt
accepit in quo dicens hic calix i. con
tentum in hoc calice novum testame
tum est i. novi testamenti sive nove
doctrine affirmativum siue promissionis
in meo sanguine effuso i. sanguis
meus contentus in hoc calice confirma
tus est novum testamentum n. in mor
tuis confirmatur hoc facite scilicet accipite et
bibite quocienscumque bibetis s. sanguine
meum in specie vini et hoc in meam comme
moracionem i. in memoriam mee passionis
**Quocienscumque n. manduca
bitis.** hic ergo supra ex sacramen
ti significacione vbi ostendit primo
quod sacramentum eukaristie sumitur in
mortis xpi commemoracione s. concludit
quod reus est mortis qui sumit in di
gne ibi Itaque quicumque manducat. In
prima tangit tria primo huius sacramenti
vsum secundo signum i. morte domini tercio
terminum ibi donec veniat dicit ergo quoci
enscumque q. ico d' sume debetis i. me
moria mei enim quocienscumque man
ducabitis panem hunc s. consecratum
qui est panis singularis de quo sapi
encia xvi panem de celo eis et cali
cem i. contentum in calice bibetis mor
tem domini pro nobis factam annunciabitis
i. representabitis voluit n. deus tam bn
ficiu non oblivisci hoc d. ecci xxix gra
ciam fidei iussoris ne oblivisceris de
dit n. pro te animam suam annunciabitis
inquam quod vtique facietis donec veniat
d' nos ad iudicium or'cule Ecce ego vo
biscum sum omnibus diebus usque ad consumacionem

seculi. ¶ Nondum superius et calicem
bibetis quod in lapsis in veniret calix
domini est n. calix as... qui debet
sumi pte dare large primo contra gulo
sos contra auaros secundum pte contra inmode
ranciam quam pa xxxiii dicitur cune
ulla re moneo hijs qui moran
tur in vino et studes calicibus apota
ndi i. ex poca domini dari large contra
auariciam quam as x. dicit quicumque
potum dederit vnum ex minimis istis
calicem aque frigide in nomine discipuli
amen dico vobis n. sacramentaliter
qui dicitur sumi innocenter tractaliter
reuerenter debet ergo calix domini su
mi innocenter s. sine mortali pec
cato quia in sequenti eodem dicitur qui
cumque calicem domini bibit. Tunc
tam reuerenter quia in sequenti eod
quocienscumque calicem domini bibetis
mortem domini annunciabitis. Job
Inpinguasti in oleo caput meum
et calix. Spiritualis s. passionis
uel pene qui dicitur sumi libenter
sustinere letanter. Sumi libenter
exemplo xpi et martirum sicut
mediator saluti s. Ps. Calicem
salutaris accipiam. Sustinere le
tanter sicut homines uictoriam ... ttem
in. gaudere et letare filia edom
que habitas in terra hoc adeo quod
vituperabilis s. culpe qui debet
effundi. **Itaque quicumque
manducaverit.** hic con
cludit quod reus est mortis qui
sumit in digne vbi implicat tria
primo eukaristie contemptum vsum secundo mo
dum in debitum i. in digne tercio
sequentem reatum ibi reus erit di
cit ergo Itaque q. et quia in commemoracione mor
tis xpi dicitur sumi. Itaque quicumque

madu(cau)it pane (et) bibit cali
ce(m) d(omi)ni indigne Ambros(ius) In
dign(us) est qui celebrat aliter
mist(eri)u(m) q(uam) a xpo institutu(m) est
aut q(ui) no(n) deuota mente acce
dat aut in voluntate p(e)ccati ma
net talis (enim) r(eu)s erit cor
p(or)is (et) sanguinis d(omi)ni q(uia) b(e)n(e)fici(um)
xpi irritum ducit ut reus
erit (et)c(etera). i. ac si xpm occide(re)t
p(ro)met(ur) ut reus erit (et)c(etera). i. de
bono male sumpto mala cla(m) q(uaeri)t.

Pbet aut(em) seipm. Post
qua(m) reprehe(n)dit modu(m) co(m)mu(n)ica(n)
di indebit(u)m hic docz modu(m)
debitu(m) (et) hoc in duob(us) p(ri)mo an
hora co(m)mu(n)io(n)is se p(ro)bando s(ecund)o
in hora co(m)mu(n)io(n)is ordinate
accedendo i(bi) (con)tact(u) cu(m) co(n)ueni
tis/ In p(rim)a p(ro)bare se an hora(m)
co(m)mu(n)io(n)is monet p(ri)mo p(ro)pter
sacra(m)enti dig(ni)tatem s(ecund)o p(ro)pt(er)
sume(n)tis da(m)pnacio(n)em i(bi) qui en(im)
manducat (et) bibit (et)c(etera) p(ro)pter
t(em)poralem in p(rese)nti punicio(n)em ibi
Ideo inter vos multi infirmi In
p(ri)ma p(ri)mo monet ad p(re)paracio(n)em de
bitam s(ecund)o ad co(m)mu(n)io(n)em securam
i(bi) et sic de pane ed(at) (et)c(etera) p(ro)bet
(er)g(o) q(ui)a qui sumit indigne reus
est corporis (et) sanguinis (ra)cione
hoc (con)tingat p(ro)bet se ipm h(om)o
i. examinet (et) purget (et)c(etera) Gal. vi.
op(er)us suu(m) p(ro)bet unusquis(que) (et)
sic securus accedens de pane
illo celesti edat Jo. vi. Ego
sum panis viuus qui de ce
lo descendi (et) de calice bibat/
ps Calice(m) salutaris accipiam

Qui aut(em) manducat (et) bib(it).
Hic subdit indigne sume(n)tis da(m)p
nacio(n)em u(bi) p(ri)mo implicat i(n)digna(m)
sumpcio(n)em/ s(ecund)o explicat digna(m) da(m)p
nacio(n)em i(bi) iudicium sibi manducat
t(er)cio replicat ea(m) ra(cione)m i(bi) no(n) diiudi
cans dic(it) (er)go qui n(on) (r)ecte u(enerandu)m est
se/ p(ri)mo p(ro)bare qui n(on) manducat (et)
bibit indigne s(ecundu)m reuerenti(am) ul cui
stens in c(ri)mine iudicium i. da(m)pnaco(n)em
sibi manducat (et) bibit manducando
(et) bibendo sibi acquirit/ Nam (Christus)
digne acceptus est antidotu(m) tu(m)
indigne sumptus est venenu(m) Job
xx. Panis ei(us) in ve(n)tre illius u(er)tet(ur)
in fel aspidum in(tr)insecus. Ip(s)e
dico n(on) diiudicans i. ab aliis cibis
discernens corp(us) d(omi)ni (Christus) p(ro)pt(er)eas
su(m) ven(er)acione sumens sicut ab aliis
co(m)munes/ Aug(ustinus) co(n)temptu(m) no(n) volt
iste cib(us) sicut n(ec) manna fastidiu(m)/

**Ideo inter vos multi infir
mi.** Hic addit indigne su(m)menciu(m) t(em)poralem punicio(n)em u(bi) p(ri)mo tangit
p(rese)ntis dei flagellum s(ecund)o valet q(uia)
hoc remedium i(bi) q(uia) si nosmet ip(s)os (et)c(etera) t(er)cio
sequens inde como(n)du(m) i(bi) d(omi)ni iudi
cam(ur) dic(it) (er)go q(uia) sed indigne sum
unt aliqui (et)c(etera) vos multi infirme
bilis (et) alii(s) infirmitatib(us) (et) i(m)becil
les i. longa in valitudine (et) dor
miunt multi i. moriunt(ur) corporali mor
te qu(i)a cibus vite sume(n)tib(us) ma
le fit cibus mortis de hac dormi
cione Jo. xi. lazarus amicus noster
dormit Ec(ontra) si q(ui)s hic mala in disc(re)
t(a) (et) indigna sumpcione p(re)ueniunt
(et)c(etera) i. sed si nosmetip(s)os iudicaremus mentis nostre tribunal ascendentes ac [iudices]
cusat(ur) cogitacione teste (con)scia timore

carnifice ut dicit gg. Et faciebat
Job xxiij. Expona coram deo iudi
cium meum et os meum replebo incre
pationibus non utique iudicaremur i.
a domino puniremur quia non iudicabit
bis in idipsum Naum i. / **Dum iudi**
camur autem hic tangitur temporal
pene commodum ubi tangit triam
penam quia dum iudicamur pene
efficaciam quia a domino corripimur effi
caciae finem quia ne cum hoc mundo de
quo dum iudicamur q. ita si nos
iudicaremus non iudicaremur in
eternum tamen in iudicium pene temporalis
utile est dum a iudicamur penis
temporalibus a domino corripimur aliorum ex
emplo nostri prima i. prov. xxix pesti
lente flagellato stultus sapientior
erit et est hec prima regula ethicorum
vel corripimur nobis ipsis ut non cum hoc
mundo i. cum infidelibus de quibus
ps. In labore hominum non sunt et cum
hominibus flagellabuntur [illegible] dampnemur eternaliter io Job v. beatus
qui corripitur a domino // **Itaque fra**
tres mei. Supra docuit modum
debitum circa horam communionis sacrificandi
hic docet idem in hora communionis
ordinate accedendo et primo monet ut
simul conveniant secundo ut si esurie
rint non in ecclesia sed domum man
ducent ibi si quis esurit tertio alia
dispone usque ad adventum suum expec
tent in ecclesia non cum venero dispo
nam de ceteris tamen ne simul pena
nobis contingit sicut in librum
est caritatis non auctoritatis cum co
venitis quod debetis facere non tamen loca
liter sed mentaliter quia sacramentum est
caritatis et unitatis convenientis in quo
ad manducandum corpus domini in unitate
expectate invicem ut melior ob
latio simul celebretur quia ubi duo
vel tres congregati fuerint in no
mine meo ibi sum in medio eo
rum Matthei xviij secundo in manducan
tibus eukaristiam debent esse fidei
firmitas quod notatur ibi fratres mei
amoris unitas quod notatur in con
venientes reverentie honestas quod
notatur in vite expectate si quis
esurit et impaciens famis non
vult expectare domi mandu
cet terrenos s. cibos et postea
sumat eukaristia et hoc faciat
ut non in iudicium dampnationis
sicut illi de quibus ps. principes
convenerunt in unum adversus dominum
et adversus xpistum eius convenietis
Cetera a ad cetera sacramentum ordi
nem pertinencia cum venero ad vos
disponam sed illa que divina
probes avertere non potestis quia
maiora sunt ¶ Hic querit simi
liter et realiter postquam ornavit
quod omnes per actio nostra est instruc
tio vel ad accedendum ut opera mira
culorum et cetera vel ad imitandum
Item super illud hoc facite in me
am commemorationem glo. interno
ne legis sacramenta excellit
eukaristie sacramentum quod baptis
regnat quod non eukaristia secundo ba
ptis excellit in efficacia euka
ristia in continendo ¶ Item ibidem
glo. inter veteris legis sacramenta
precipuum erat sacramentum agni
paschalis quod circumcisio mundabat
ab originali et nullum aliud secundo
circumcisio non erat sacramentum le
gale ipse s. preceptivum sed pro
lam approbationem vel circumcisio maior

erat in effectu do agni i signi
ficado/ Ite ibidem glo bnu gpe
rit in sagnem in quo se deus
aie apbias ee dr q̃ Iom 17
sedes de q sedes aie e in ca
pite su in cerebro xo in san
gne est quo ad opacoes bi
tales in cerebro quo ad aiales
Ite idem glo hinc q̃ri/ qd
beitas ait/ no hoc corp qd bi
detis manducatu estis tc qr
nq legitur hoc in ebo. xo uba
no legut sed Ius tua ubo
rum Io. bi. Sps est qui bi
uificat caro no pdest quicq/
Ite idem glo. diamq ppacca
diuaa alia pocius sut sine sb
iecto qua in subiecto q cra
natur ee est in ee xo illud
intelligit de ee nali ee a hc
est ee supnale/ Ite id glo
sacnd/ qabutis corps xpo
no sumit q quicuq sit spes
continetes sumit corps q ten
tum xo bruta no sumunt spe
aes ut spes s. h. ordine que
hnt ad contentum sh. se ab
solute/ Ite sr. c. Ita que quicq
manducauit tc glo in di
gnu est quo deuota mete ac
cedit gra go qui sine deuo
cone accidit pcit mortal. xo
pcat qui accedit sn deuocone
ul actuali ul hituali i. cu apo
sito deuocois/ Item super
illud sic depane illo edat/
glo si no dimittis debitoribus
meturs q̃ g qui dimittat pc
cat dicedo pater noster xo
si dicat ipsona sua ei ellig
q de pecant ass/ Ite sup illud

qui n. manducat glo no pt iquina
re te malus q̃ i. corp v. mo dic
fermetu tota massam corrupit
xo no pt pse sine consilio tuo/
Nota dicitu q in iudicio pmo/ Iudex
est homo o sce in iudicare inter
biram/ Tribunal su soliu est vo
pu xpo. vero qui sedet i solio
iudicij tc. Carnifex e tior ps
Confige timore tuo carnes meas
aindi/ Accusator est cogitacoiu
xo in. me se in dice cogitacoiu
accusanciu aut z defendecu in
die cu iudicabit deus occulta hoi
s c bo. tc. Testis e osca xo in
testiom reddete illis osca ip
sorp tc. Sanguis lacime amof
d. venclabr quasi aqua iudici
ps exitus aquarz Sentecia est
absolucio pctorp vsa. iuj. si ablue
rit dos sordes filiorp syon. i spu
iudicij z spu ar. io ps fca iudi
ciu zim sticia no tradas me tocted

D e spiritu-
alibus aut nolo uos
hic est tcia ps tac pcs pncipalis
huius eple s. narracois pmo em
excludit errores et ea que facta
sut pheice in eis s.o et ea que
fuit a bene hit magnt excludc
errores et ea que faciend st
adeo i me diate in eis z s.o et do
na gre in sma usqz ad xv. capitu
lum s.o et dona gle in fuco capi
tulo xv. Inpma excludit erro
rem p.o gnale et dona gre sine
gratum facetis su gratis date
capitulo isto s.o spa. circa dona gre
gratu facietis capitulo xiij. tcio cir
ca dona gre gratis date ut et pphe
ciam z domi ligz capitulo xiiij/

cap. xij

In prima excludit errorem de mo
rta cum effractem donorum 2o ~~ma~~
cirta or dine ipsorum i. r quo s dez
quidem posuit deus/ In p.a ostendit
primo quod omnia dona ab uno fonte
manant s. a spiritu sancto 2o quod multiplex
multiplex est donorum divisio i. diviones
gratiarum sunt tertio assignat que sit
horum divisio vo ibi sicut n. cor
pus unum In prima primo assit quod
velit ~~eos~~ docere de donis spirituali
bus 2o persimile in generali probat quod o.
donorum actor sit spiritus sanctus i. sitis
enim cum gentes tertio manifestat id
perfectus l. io notum/ de 2o de spiritua
libus aut quod ita recta cum ueno
disponam quod sed interim de spirituali
bus nolo vos domus s. nolo vos
ignorare fratres hoc dicit quod multi
plicat errabat primo quod maiores
de donis habitis in minores superbi
ebat 2o quod minores per ipsis non
habitis maioribus inuidebat tertio
quia minora dona pro maioribus
optabat ut donum linguarum caritati
quarto quod ea spiritu sancto Non attribue
bat Scitis n. tamquam expertum quod cum
gentes i. gentiles unienteres cultores
des qui assidue ad simulacra muta
dese quoniam dyabulus quae vinsa in
eis daret euntes i. qua prout du
cebamini s. a maligno spiritu sit s. ex
emplis quibus non est intellectus/

Ideo notum uobis facio.

Hic ostendit persimile in generali quod omnium do
norum actor sit spiritus sanctus vo o. primo
quod per ipsum despiciatur omne malum 2o
quod per ipsum efficiatur omne bonum i. r nemo
potest dicere dominus ihesus de 2o io
q. hoc satis quod s. per malignum spiritum it
a domine malum/ 2o persimile in generali

notum uobis facio s. quod per ipsum
abstinetur a bono malo r fit
omne bonum r hoc est quod subdit
io notum nobis facio s. quod ne
mo in spiritu dei monente ipsum
loquens loquitur perfecta s. corde
ore opere dicit anathema ihesu i. fa
cit aliquod peccatum separans a ihesu
anathema n. idem ~~est n. de~~
est separato r sic ihesus est abla
tum ea sub r nemo potest dicere
dicione perfecta corde s. ore r ope
re dominus ihesus confitendo s. ipsum sal
vatorem r dominatorem m
si in spiritu sancto i. per ipsum sicut ag
e omne verum r s. ambro. omne
verum a quocumque dicatur a spiritu sancto
est/

Diuisiones gratiarum sunt.

Hic est pars pro prima parte
vo o. quod multiplex est donorum
divisio qua tangit 2o quomodo
ta generali 2o proprietes r i spiritali
i. vrinatum a dat In p. ta
dionem donorum in generali tangit
primo donorum gratuitorum
2o effectus ad alterum i. r diviones
ministrationum tertio effectus ho
minis ad se ipsum i. r diviones
operationum quarto actore omnium
i. hic a omnia dicit 2o divisiones
q. hoc est commune omnibus quod ne
mo potest vitare malum r fa
cere bonum nisi per ipsum sicut
tamen multiplices gratiarum sunt i.
gradum ecclesiasticorum divisi
enim gradus sunt in ecclesia id
a quod domino distributor quod dom
tor dominum ut diviones gratiarum
sunt i. diversorum donorum gra
tuitorum r e. sym heutes do
nacoes r e id. a spiritu dator

om donorum quia ipse e(st) primu
donu in quo oia dona donatur
z diones ministraconu sunt i.
divisi effectus gratie respectu ali
orum id est dns filius dans sin
gulis pro arbitrio suo ad quec
ptinet ministerio sunt. non vero
ministrari sed ministrare. Et
diones operum sunt i. divisi
effectus gratie qui sunt ad se idem vero
deus pater dator omnium quem
principium totius divinitatis tam
appatur potencia qui exit opa
ao dicit autem hic in ecclesia apostolus
z unitate essencia in hoc quod dicit
idem spiritus dominus deus z eciam
te in personis in hoc quod tribuit
nominibus vocat eos qui deus ope
ratur omnia in omnibus non omnia
in singulis sed omnia sunt in
omnibus ut quod non habet quis in
se habeat in aliis. **Unicuique
autem datur**. hic subdit diones
donorum in speciali etc. quia diones
tangit primo causam finalem pro
qua dantur secundo modum quo di
viduntur ibi alii quidem datur per
spiritum causa actore a quo divi
duntur ibi hic autem omnia operatur di
cit ergo unicuique quod dona sunt di
versa quod est quod datur non solum
ad meritum singulare hominis
sed ad communem utilitatem
ecclesie i. unicuique datur manife
statio spiritus i. gratia que mani
festat spiritum in eo ad utilita
tem quie ecclesie datur i. talen
tum non ut reponatur sicut fecit
servus piger luc. xix. sed
ut commodetur ut s. unusquisque
accepit gratiam illam amministret

i. pe iiij. ergo confert deus gratiam sine
personarum acceptione quia unicuique libera
liter sine venditione quia datur. cum decet
sine emulatione quia manifestatio spiritus
utiliter sine inordinatione quia ad utilita
tem. **Alii quidem datur**.
Hic subdit modum quo dona di
viduntur ubi tangit dona primo pertinencia
ad none vite regimen secundo pertinencia
ad fidei confirmacionem ibi alii fides
tercia pertinencia ad utrumque ibi alii prophetia
In primis tangit dona pertinencia ad
regimen primo vite contemplative secundo vite
active ibi alii sermo sciencie dicit ergo alii qui
dem datur gratis per spiritum non primitus
sermo sapiencie loquendi s. de contempla
cione celestium quod pertinet ad contemp
lativam. Alii autem datur sermo sciencie
loquendi s. de actione temporalium etc. secundum
eundem spiritum hic sunt duo lumi
naria magna ut sapientia est sicut sol
sciencia sicut luna. **Alii fides in
eodem**. hic tanguntur dona pertinen
cia ad fidei confirmacionem z hoc tria
fidei constans eloquencia miraculorum
mirabilia miracula ibi alii gratia sanita
tum maiora miracula ibi alii operacio
dicit ergo alii fides i. constancia vel ser
mo fidei datur super in eodem spiritu fi
des n. donum est spiritus sancti, Aug. 9 pes
sceardere n. est omnium sed ardere gra
cia est fidelium alii gratia sanitatum
i. curandi infirmos datur in uno spiritu
Alii operacio virtutum i. miraculorum que
sunt contra naturam. Alii prophetia. Hic tan
guntur dona pertinencia ad utrumque non
sic distinguntur vel difficilis est ad
cognoscendum aut ratione temporis quia
est de futuro ad quod datur prophetia aut ratione
occultationis quia est in altius aliquo ad
datur discrecio spirituum aut ratione loquele
quia est in aliena lingua ad quod datur

gen̄a lingu̅a aut vone difficultates
vel dicte quia ē obscura ad q̄ dat
in ēpistola simonum de qo alij p̄phe
cia i. p̄dico futuro/ Alij discrecō spi
ritu no i. gra discēne di quo spu
dicit./ Alij gn̄a lingu̅a i. loquē di
ūsis linguis ul interp̄tacō simonū
i. visionū et sompnoru̅ sicut Joseph
gen xl. ul interp̄tacō simonu̅ i.
obscuritatu scripture/ **Hec aut**
omnia. hic subdit actorē a quo
dona diui dur. Jn quo tangit
tria p̄tāte simplicitate et libta
tem Generalem p̄tātem opando
q̄ hic oīa opatur Summa simpli
citate in ccendo q̄ unus atq̄ id
spc Gratuitate libtatē i diuido
quia diuidēs singulis et hoc ē
q̄d dicit/ Hec aut oīa lz diuisa si
tut opat unus in s̄ba cu p̄re et fi
lio atq̄ id̄ in vari ablis spc diui
sub singulis manēs tn̄ indiui
sus q̄ut vult i. gratis et sicut aug
sat expedire Jo iij. Spc ū vult
spirat/ Nond. q̄ spc inte mani
festat ee i aliquo multis modis p̄
p̄sensu p̄ui de discrecōis Sc spc
sat ee in i fno qu senti lesionē
Sm spualē Jo indicat oia tempe
aucmi indicat. sap i. spc scus di
screcone ef. ft. ta. Sedo p̄ motu
bone opacōis sicut spc sat ee
i puo qui mouet. in vco gal v.
Si spu viuim9 spu et ambulem9
Tcio p̄ ūbu vel locucōis Sc Jo qui
amittit ūbu signu ē q̄ spc scus ē
ipe exitu Jo iij. Spc vbi vult spi
rat et uoce ei9 aud. Sc apli reple
ti st spu sto et ceperut loqui Quar
to p̄ gemitu mēne p̄uctōis

ꝗ Spc s̄ci manifestat

q̄ dni asin9 gemit hz spm
Ro viij/ Spc postulat p̄ nobi.
postulare nos facit gemit9
i enarrabilibz/ Quinto p̄ flat9
su suspiriu sc̄e meditacōis
Sc papie spus i mouente
ad flatu stupe porte an ob
et marcs p̄s os meu appi
rui et traxi spm/ Sexto p̄ aspec
tum su colorem pulcre co
n̄sacōis Sc q̄ dni ē viden9
et q̄ tus color i hoie videt.
hic spm ut Jo. xx p̄ alpa
te et videte qm spc carnē
et ossa/ Sc stephan9 plen9 spu
sto hēbat vultu angli Sep
timo p̄ gustu dnie dulce
dinis Sc ab q̄ dni inaducat
spm hz sin dog Joule ut
ondēt se inuē dixit hetic
hetab hic aliq̄ q̄ inaducet
Jo xo viij. qui n. s. carne
sut que carnis sut sapiut
qui no s spm sut q sut spc
sa ro v. caritab/ Octauo p̄
tactu p̄bacōis i adūsis Sc
medicy p̄tactu pulsu9 nosar
st e spc in hoie Job y. tange
os ei9 et carne ec. qu homo
fing in i pulsu aduersita
tib hz spm Nam spc adiu
uat infirmitate nr̄a/ Nono
p̄ auditum dnii s̄monis Res
em carets spu no audit io
dlec. x. adhuc loquete pet
ccadit spc scus sup oms
qui audiebat ūbu/ **Sic**
eni corpus vnum e
S upi9 ont. p̄o q̄ oia do
na manat a spu sto s. q̄

mltip^x est donorum diuisio h^s
tacio an^t que sit huius diuisio
nis ro q^r o^t p similitudine
diuersitatis membrorum i corpe
humano ubi tangit^r triplex ratio
p^a est ppt officiorum et operacio
nu diuersas necessitate s^a ppt
corporis integritate l mutue ac
posuit deus membra tria ppt
membrorum in uicem mutua in
digenciam et subuenconem ibi
non pt a dicere oculus manui
In p^a p^o dicit q diuersa memb^a
sunt in corpe uno s^o q singula
sunt necia in corpe ipo i Nam
et corpus non est unu membrum
tacio q alit non eet officiorum
et operacio sufficiens distinccio
l si totu corpus oculus u In
p^a dicit p^o q sicut multa me
bra sunt in uno corpe na li
s^t multi fideles i uno corpe
mistico s^o o^t ppt costat h^a
uno i rn in uno spu In s^a
ponit p^o similitudinem tan
tum s. corporis unitate membrorum
pluralitatem i et h^t multa plu
rium connexionum ibi oia aut
membra corporis dicit g^o sicut
q. io idem dant diuersi di
uersa dona sicut n. corpus
humanu s. unu e quantum
membrorum et membra multa ht
diuersa oia a membra corporis
cu sit multa in se unu corpus
sunt pmutua institucionem ita
et caput s. cu membris est
unu corpus sup h^t eadem sili
tudo ponit xx^o xij. i sicut
i uno corpe rc. **Et enim in uno spiritu.** Hic subdit
p quid costat fidelium unio

q^e unu spm sciz ut tangit p^o unio
nis principium s^o uincedi modum l
et unu corpus baptizati tacio uni
tatis consumatiuum i et omnes uno spu
potati dicit g^o et enim q ph^t et unu
sumus et enim quia i uno spu s. unie
te et omnes nos omnes siue iudei siue
gentiles q^ri l ad diuersitate nacionum
siue serui siue liberi quantu ad diuersita
tem condicionu baptizati sumus i.
abluti aptus i unu corpus ee
sup ducti ppter sicut n. una aia
facit diuersa membra ee unu corpus
ita unus spc in eccia facit omnia
membra i. omnes fideles ee corpus
unu et omnes in uno spu potati su
mus tamq fonte uite ps qm aput
te est fons uite rc. et de bapti
sati sumus q^ri l ad remissionem peccatorum
sed potati quantu ad acceptionem di
uisorum donorum **Nam et corpus non est.** Hic ondit q singula me
bra sunt necia i corpe isto et s^o o^t
h^o g^ra^r de membris omnibus s^o
spa^r de membris i inferioribus i si dixerit
pes tacio spa^r de membris superiori
bus i et si dixerit auris dicit g^o nam q^a
et sic omnes fideles h^t multa sunt unu
corpus Nam et corpus humanu aut corpus
ecce simile e non e una corpus
sed multa s^t in eccia multa me
bra et differencia sunt unu corpus
Si dixerit pes. Hic ondit
de membris inferioribus ubi p^o flam
allegacionem pedis fingit s^o de
struit i ibi io non est dicit dicit g^o
si dixerit q. et corpus est multa
membra q^e nullum membrorum pt se ab
sentare a bhac unitate q^e si di
xerit pes p que intelligit aliquis
habens dominiu i finis qui non sunt

manus .i. no sn ita dignus ut ille au
opacō ututē dicit. Et io non sum de cor
pe no io no est de corpe .i. de corpis
integritate et corpi necīa q. d. ymo
est de corpe Et si dixit auris .i. ali
quis hns donū sac qui no sn ocls
.i. ita dignus sic ille qui ht donū sa
pie/ Non sn de corpe .i. corpi necīa
rius no io no est de corpe q. d. ymo
est de corpe **Si totū corpus
oculus**/ Supius o. q in corpe uno
sut diusa mēbra ipi corpi necīa
hic ond. q ali no eet in corpe of
ficiorū distinctio q grua et primo p ex
emplu visus qui e sensus disci
plinabilis p inventionem scdo p exe
auditus qui est sensus disciplina
bilis p erudicionem i. si totu auditus
de go si totu q. patz q ista mēbra
requiritur ad corpus integritate Na
si totu corpus eet sup. oculus v au
ditus .i. auris et si totu auditus ubi
eet odoratus .i. naris p q intelligi
tenes discrecionem spuu go sicut va
rietas mēbrorum p diusa officia et
robur corporis huat et pulcritudi
ne reputat Ita varietas p. diu
sa officia distributa et fortitudine et
venustate scte ecce reputat et si
tn in decorum e ut in corpe huano
alterum mēbrum alterius fugat officio
Ita norum simul q tripsim est si sin
gula vero municia psonis totidem
no fuint distributa ¶ Hic quit ne
mo pt dice dns ihc n in spu sto q
cor. vii no omis qui dt dne dne
intrabit et c. Rō hic lo. de dictione
pfta .s. cordis oris et opis i no dei
pfta .s. solius oris ¶ Ite i dz glo o
corpus n bnficiu ee huanu sed dōn
dei quā mlta bnficia pirant ab ho
imbz Rō glo lo. de bnficiis spualibs
no de tpalibz/ Ite i dez glo. ome uin

a quocuqz dicat a spu sto est
q istu fornicavi est vbm go istd
fornicavi e a spu sto Rō falla
cpoīs et diuisionis e sicut
p cessus de dcto ad rem sicut
si dicat audio anglos canē
go audio cantu anglorum quā
vis audia ab aliquibz q ange
li aliqn cantant nq tn audio
cantu corum audio em dtn
no rem ¶ Ite sr i. diuisio
nes graciarum glo neo pt uitac
malu no facē bonu n pspm
stm q n pt cogi ad malum
go solo libō arbitio pt vitaē
malu Rō gius no sit coacto
sufficies est tn in climaco de
hemes n l nemo pt vitare
in tole ¶ Ite sup i. aly ser
mo sapie glo. mecum no est
n deus q augs in libro solilo
quiorum nichil ita certum q cculi
vo et duo et tria ee quinqz Rō
hic accipit c tum ipe pue q
caret pua. duracionis ibi
pue que caret fine/ Ite sr
illud ali opacō ututu glo
mia clorum gtia nam q augs
deus actor n meli facit gra
nam Rō meli facit q n obe
diam facit tn q solum cursu
nature/ Ite sup illud hec oia
opat vno atqz idem spt glo
in tm donu dei e in qutum
opat q go no e donu nisi ex
tpe Rō donu accipit aliqn ab
actu donadi et sic ex tpe aliqn
ad aptitudie/ Ite i dz glo. Ita
dicit sicut dei donu et z seipm
det sicut deus q distictio requi
mt dei dante et datu Rō da
tu vno. importat emanacom
ab alio/ Alio m sola gmicacoe

pmo requit distictom int' da-
tem r datu alio. no/ Ite svi-
oms vnu sumq i xpo glo/ qr
oma dona ad vnu effiacn
dum durgit q singla dona ha
bet ppos effcus xo effcus p
m duisi sut. In effectibus
ultis gut. **Nunc aut po-
suit deus membra.** posi
ta p. rone hic sub di. ha qr. s.
opportuit dusa mebra r offi
cia ee in corpe ecce s. ppe cor'
in tegrtate ubi o. p. q deus ap
tauit mlta mebra ad corpus
vnu q stitue d'm ho q alit sivo
defict eet corpus in tegrum
q si oia eent vnu tco q ppe
hoc netio fta est i corpe diuer
sitas mebrorum i qr si oia dont
nuc a' mlta de go nuc a' q. si
totu corpus oclus vl audit q. d.
ubi eet mebrorum diusitas int
ta i qualitem sequent nuc aut
ppe hic i gueniecia vtendi po
suit i. puide rronabit aptauit
deus mebra ipem e qui fort
natium in mach. bz r vnu q
corp posuit sup in corpe i. in
corpis costitucione sicut volut
ppet go duma sapia i ordia
tone quia posuit potcia i for
tone quia vnuquq in corpore
Clemcia in volutate qua sic
volut go fiat opa sapiet li
bilit. Et si eent oia vnu. i. oia
mebra vnu mebrum tm vbi eet
sup corpus q. d. no solu mlti
tudo sensuu puret/ sed etiam
corpis in tegritas qr corpus
organicu requit diusitate or
ganorum/ Nuc a' s. ne corpus peat
mlta quide mebra sut vnum a'
corpus ex oibz constitutum. **Non**

pt a' dice oclus manui. Hic
po. tcia ro dumonis donorum s. ppe
mutua mebrorum i digencia r sub
iectom vl o. p. mebra nobliora
in diget vilioibz ho q io no debet
cotepni sed honorari viliora ano
biliorbz i r que putamus ignobili
ora, tcio quia or dicunt deus i sed
deus tepauit/ Inpa o. pmo qnme
bra nobiliora no pnt facte vilio
rbz ho q aliq viliora sut magis
ncia nobiliorbz i sed mltomagis
q vnr ignobiliora de go no pt
q. mlta qui d sut mbra in corpe
rtn nllum supfluu ymo oma mai
bus ncia/ Non. pt dice oclus q.
est mebrum nobilius manui opa i.
opacoe tua no i digeo qr q oclus
pmdet manus opatur aut itm ne
pt sup dice caput pedibz no estis
m nctij. qm. puidet caput ad hoc
ducut pedes oclus q tepltiuos sig
ficat manus actiuos rq teplatiui in
diget actiuis req. sibi pcip. sigfi
cant plati ppedes sub diti tepltiui
in diget sub dit req. glo. i eccla
no pt dice pocior in fiori no eb in
ncia pt in himilis q no sblimis
pt ferru q no pt aurum sed mlto
magis que vident mebra corpis
i firmiora i. uiliora ee ncia sunt
aliqn. qr maioibz nctij sut inores
r quodam m magis qua eg. sn quia
corp labore n. inuent qr e pmc ncti
tate/ **Et que putamus igno-
biliora.** hic o. qnno debet qtepni
sed honorari viliora mebra ano
biliorbz r pmo excepla hnam cor
pis ont. qnon mebra viliora ma
gis debet ho. o. qr qr s. nobiligra me
bra no honorarie in diget ibi hone
tas a' nra/ Inpa o. p. qnmebra igbi

hora magis honoramus ornando
Secdo quia magis honestamus celando
Et que inhonesta sunt membra de
go et que putamus ignobiliora esse
membra corporis hiis circumdamus que per
nam non sunt ignobiliora sed secundum re
putacionem nostram unde dicit pulchre et
apte mors ilia tota qui magis in
membris illis regnat hiis honorem
habundaciorem vestimentorum scilicet et
hiis tanquam magis vergimus re
stimentis hiis membra quam alia Ita
tenoribus habundancius spiritualia mi
stranda sunt amatoribus quia indiget
ampliori doctrina et exhortacione
Et que inhonesta sunt membra et
pudenda que dicuntur inhonesta
propter usum non propter naturam Augustinus
Absit ut in membris sanctorum sit aliqua
turpitudo sed dicuntur inhonesta quia
non habent eam speciem decoris quam habent
ea que in promptu sunt vel lege
membrorum que de peccato venit hinc
membra inhonesta membra habunda
ciorem honestatem habent ex tunc secus
a nobis celantibus ea tali membra dicuntur
inhonesta in ecclesia egeni fures qui
extrinsecus sunt maiores honestate tamen
intrinsecus sunt meliores vite et hone
stiores honesta membra dicuntur poten
tes in plateis secundum ecclesiastici xi paupertas
et honestas a deo sunt honesta anima
que scilicet de se satis honestatem ha
bet ut facies nullius eget ad suam ho
nestatem corporis scilicet que in membris hone
stis sunt Nondum super honestas
vera quod omnissa honestate quid faciat
nam de qua dicitur hic honesta vita et
vita dat forcia de qua ecclesiastici xiii
paupertas et honestas deo sunt Curam
honestatis quam faciat gravi videas
tria scilicet motum modum et commodum
motum temporis ad honestatem vite re
pertum primum est claritas temporis in quo
summus maior in honestas re
pertum de die quam de nocte ro. xiii
Nox precessit dies autem appropinqua
uit in ergo etc. ut in die sicut in
die Secundum est honestas regiminis
summus dum inhonestum deus ho
nesta familia unde honestus dominus
sic ait musica ecclesiastici xxiiii flo
res mei fructus honoris et io
sapientie vii venit mihi omnia pariter cum
illa et innumerabilis honestas per
manus illius Tercium est utilitas
quam ex honestate acquirimus ipsam
quod est summum bonum in vita ho
nestas sapientie vii honestatem
illius non abscondo infinitus
enim est thesaurus illius quo qui
usi sunt etc. Modus vero honestatis tri
plex reperitur primus est mali de
clinacio sicut in macula vel re
atus de honestate faciat sic
culpa mentem Josephus sapientie x in
fraude circumvenientium illi af
fuit scilicet ne peccaret et hoc honestum
fecit illum Secundus est boni
operacio opus enim arduum ho
nestat artificem io sapientie viii
In operibus manuum eius hone
stas sua defecit Tercius est ex
terior morum composicio unde ta
nquam dispositio tabernaculi honesta
est Jo. i. tessalonicenses iiii honeste am
buletis ad eos qui foris sunt i
corinthiorum xiiii omnia honeste
modum honestatis triplex reperitur
primum est carnalis concupiscentie
repressio sicut discipulina repri
mit lasciviam prius ecclesiastici xxxi
vigilia honestatis tabefaciet
carnes Secundum est aliorum ad bonum

pmoto sicut certum est hic certa
na ij. mach. vj. dixit alcadurg
adolescentibz exemplu forte re
linq̃ si pp(ro)pto aio ac fortit(er) p(ro) s(an)cti
ssimis legibz honesta morte
p(er)fungar Tertiu est ceive gl(ori)e
adeptio sicut similis diligit si
milem sap. x. ondit illi regnu
di sic honestavit illum i labori
bus et c. **Sic deus tempta
uit** hic ond(it) quare deus ita
ordinauit et primo assignat du
plicem rone ordiacionis mebrorum
s° ostendit adeos p(er)tinet hui ordi
nationis exemplu i vos a estis
corpus et Inp(ri)ma assignat du
plicem rone p° mutuam cōmunica
tia in agendo s° cōmunicaciam
mutua in paciendo i. et si q(ui)d pa
tit(ur). Inp(ri)ma tangit tria primo
ordine consimu s° ordinis ef
fectu i ut non sit scisma et c.
ne debitu ibi sed i idipsu de
go sed deus q. ita q(ue)dam sunt
honesta mebra quedam i ho
nesta sed deus temptauit cor
pus humanu quia temperatissime
complexionis est homo int(er)
cetera animalia s(ecun)da tio tempta
uit prudencior m(od)o ei mebro
cui deerat honor ex seipso hu
daniorem tribuendo honorem
p(ro)mebra digniora Tercia ut n(on)
sit scisma i. discordia i corpe
humano uel etiam mistico sed in
idipsu in differe(n)t(er) p(ro)inuicem
Ita p(ro) alie sicut ipse sollicita
sunt mebra xr° xij sollicitudi
ne pig(ri) felix corpus hominis cuius
deus actor spaliter Complexio
temperancior ordo humdacior Co(n)
cordia maior sollicitudo ampli
or/ **Si quid patitur.** hic
subdit mutua communicacia i pacie
do et p° tangit affectiones membrorum re
spectu mali s° respectu boni i.
et sine glat(ur) unum mebrorum aliquod s(ci)l(ice)t
mali sustinendo compatiuntur i. compa
debet omnia mebra sicut paulus
qui dicebat in corpore xpi quis i fir
matur et ego no i firmor quis et sc
glat(ur) i. de bonis letatur unu mebrorum
congaudet i. congaude debet omnia
mebra sicut apli ro. xij. gaudere
cu gaudentibz/ **Vos autem es
tis**. hic ostendit q(uo)d adeos p(er)tinet hui
ordinationis exemplum et p° ad corpus
s° quo ad mebrum i. et mebra de
go vos a q. quis quereret q(uo)d ad
vos p(er)tinet hic rendet vos aute
estis corpus xpi tamq(uam) capitis ipsi
em dedit caput sup omnem eccle
colo i. et mebra depedencia de
mebro dup(li)cit(er) uel de mebro pri
cipali i. capite xpo qui e(st) caput
et mebris conforta(n)te natiue uel
de mebro no p(ri)ncipali i. de me
bro cuius p(re)dicatore quevis estis/
**Et quosdam quidem posuit
deus**. hic est s(ecun)da p(ar)s capituli
Supius n. conclusit errore circa cum
efficacitez donorum hic excludit
errorem circa ordinem ubi tangit p°
ordinem donorum ad inuicem s°
ordinis necessitate i nisi n. omnes
apli tertio monet ad appetitu me
liorum i emulamini karismata qu
to committit ondens q(uo)d tamen illa sit op
timum i adhuc excellenciorem Inp(rim)a
tangit dona p° p(rim)a s° media ibi
deinde uirtutes tertio postrema ibi
opinaciones Circa dona p(rim)a tangit
p° maiora s. in aplis s° media
s. in p(ro)phetis tertio minora s. i doctoribz
de s(ecun)do et quosdam q. vos estis similiu

corpus et membra diuisa que quidam
quidem diuisos posuit deus in ecclesia
primum dignitate et tempore apostolos et post he
v. Ipse dedit in ecclesia quosdam qui-
dem apostolos etc. Secundo prophetas in istio
scripturarum reuelantes uel futura pre-
dicentes Tertio doctores precepta
iniuncti docentes ut predicatores uel
doctores pueros imbuentes De
inde uirtutes. hic tangit do
na media scilicet facere diuina miracula ma
iora scilicet faciendi minora l. exem
de genus de quo deinde uirtutes i.
eos qui miracula faciunt quoniam
ut mortuos suscitare et huiusmodi ex
inde gratias curationum i. eos qui
infirmos curant secundum quoniam curabiles
Deinde opitulationes. hic
tangit dona posterioris inferiorum in
platos secundo in religione i. genera lingua-
rum de quo deinde opitulationes i. eos
qui maioribus ferunt opem ut archi-
diaconi episcopis Gubernationes i.
minores platos ut sunt presbiteri Genera
linguarum i. gentes sciam diuersarum
linguarum Et non quod istud scilicet genera
linguarum posuit ultimum secundum glo quia
ipsi putabant primum Numquid
omnes apostoli. hic subdit ordinis
necessitatem per hoc quod non singuli habent
omnia et hoc ostendit inductiue in omnibus
per ordinem dicens Numquid qui diuersa
habet data etc. quia non omnibus omnia
danda sunt Numquid non omnes apostoli dicti
sed soli illi qui adeo fuerunt electi
sicut xii elegit xii quos et apostolos
nominauit Numquid omnes prophete quasi dicat non
uno pauci Numquid omnes doctores in dei
ut omnibus proprie prophetent Numquid omnes doc-
tores non uno plures in docta que

stultorum in finitus est numerus Numquid
omnes uirtutes i. miracula quoniam
facientes non uno ualde pauci
Numquid omnes uirtutes gratias habent
curationum i. in firmitate curan-
di naturales curabiles non dicentes
curationum sunt eodem
Numquid omnes linguis locuntur
i. habent sciam linguarum patet
quod non Numquid omnes interpretantur scrip-
turas uel linguas quasi dicat non non
necesse est donorum distincto ordi-
nata Emulamini. hic hor-
tatur ad appetitum meliorum dicens
emulamini i. desiderate et appe-
tite quia que diuisa sunt dona de
hiis emulamini karismata me-
liora i. dona utiliora si enim
bonum est desiderandum magis
bonum est magis desiderandum
Et enim melius est magis est eli-
gendum secundum philosophum Implicat quo
donorum utilitate quia emu-
landa pluralitate que karisma-
ta inequalitate que meliora
Adhuc excellenciorem
hic promittit ostendere quod inter illa sunt
optimum quia caritas ut impli-
cat caritas efficacia que efficaciter
excellencia quia excellentiorem
uia excedere euidencia que
demirabilis uia de quo adhuc
per predicta dona excellentiorem
uiam eundi addendum scilicet caritatem
que est uia qua deus uenit
ad nos et nos ad ipsum uobis
demonstro scilicet in capitulo sequenti
quam in uiam sapientie mirabo
tibi Et hic queritur super illud non
potest dicere caput glo potest ali-
quas similis quomodo potest sublimio-
res hoc quod potest uirtus inferior

pt sẽior ꝛ no q̃uẽ. R° hoc
tẽlligi in diu'ꝰ coordiat' ad
eundem finem ꝛ sup eande
ñiam aliẽ no ē / Itẽ i eḋ glo.
Ipa n. dignitas sũ sbĩas ꝯ tep
tiblis est q̃ ꝯpus qui vesigna
mt honorandꝰ est ut ꝯpus R°
ꝯceptiblis ē defto no demũe
ꝯ ꝯcem sup̃ c. que triu mbra
corpis in̄ fimoria glo ipa in
fioria a supiorib; no debet
spni sed amplius honorari
ꝯtra supiora sũt mag̃ dig
honore in x̄po In hõre duo
intelligũt p̃ glo exo. xx. Re
uẽnac s. exhibicõ ꝛ ueccõꝝ su
scẽtacõ quo ad spĩni / Supio
ra sũt magis honoranda q̃
magis digna quo ad p̃ i fci
ora qua magis in digent ē
Itẽ sup c. Sed in dpm pro
uiuiacm glo. ut no minꝰ ꝑ
aliis qua ꝑse sicut sollicitu
q̃ magis debet quilib; dili
g'e ꝛ effectu et affectu q̃ alim
R° no minꝰ dissimili' non
tn equa'r / Itẽ sup pmũ apo
stolos glo dignitẽ ꝛ tpe ꝯ
ꝑpe ꝑcessunt aplos R° p̃
glo lo: de ꝑphat' nom testa
mẽti no veteris / Itẽ sup c.
ad hũc excellẽciorẽ viam
glo caritas mag̃ ĩus oib;
donis est q̃ sapia donũ suppi
ũu est R° sapia no est sine
caritate / Importat ũ cogni
cõem ꝛ affcõm ꝛ maior est
ex pte affeccõis q̃ cogitõis

Silu
gius hominum

loquar ꝛ ceta. Supius egit
de donis gr̃e tam gratis date q̃
gratu faciẽt' hic agit de donis
gr̃e gratu faciẽt' s. de excellẽcia
caritat' spa'r on'c a' excellẽciaz
caritat' nĩc ceta dona duplicat
pmo quia utilior p̃° q̃ dm̃ tm
or ĩ caritas mĩq̃ excidit In
p̃a q̃ sit utilior ond' dup'r p̃
q̃ ceta bona no valet sin cari'te
p̃° q̃ ipa multum valet ꝑse i cai
tas puacs est / In p̃a q̃ ceta bona
no valeat sin cari'te ond' in ẽbus
p̃° in ꝑtinẽtib; ad locucõm p̃° i ꝑtinẽ
tibus ad cognicõm ꝛ si hũo omne
ꝑphiam / ẽtio in ꝑtinẽtib; ad opacõ
nem i ꝛsi distribucõ facultates q̃
nc elegãs locucio nc eminẽs cog
no nc excellẽs opacõ merẽt glam
sine cari'te / In pma tria faciẽt ꝑpo'
facũdie elegãciaz suppõit carita
tis ab sencãz i caritate a' no ꝯppo
nit facũdie inefficacia i ẽtis sunt
velut de q̃° si linguis hõim q̃ ad
hũc excellenciorẽ via de innbo
vobis / hic a' est caritas sin qua nch
valet alia bona Nam si linguis
hõim loquar ꝛ anglo'ꝝ ꝛc. hc ẽp'r
expõit pmo° B: Si linguis hõim
s. inũꝰ ꝑfectoꝝ ꝛ mĩꝰ sacnãm lo
quar ꝛ linguis angloꝝ i. hõim
magis ꝑfectoꝝ ꝛ sapiẽciũ q̃ dicũt
angli q̃ malach i. anglus n. dm
ꝯpatiu est dr de sacdote caritate
a' no hãm sin qua lingue pnt hr
ẽtis sum velut es sonãs / aliis sa
sig.ans ꝛ ẽ in vale ꝛ se destruens
aut cymbalum tinnĩes alios s. de
lectans ꝛ scipm ꝯsumẽs liẽ. p ex
ore tuo te iudico sine neq̃ q° talis
ꝛ si alios instruat quo ad aspectu
si alios inflcat quo ad affcm tn scipm

destruit apł caritatis defectum Beda
in exponit &c/ Si linguis ham
onum s. loquar ranglorum i. nutibus
anglorum quibus angli loquuntur ad
anglos caritatem aut rc. sicut prius
Teraom &c Si loquar linguis hominum
quibus s. homines locuntur ad homines et
linguis anglorum i. reuelacionibus
quibus angli locuntur ad homines cari
tatem autem rc. sicut prius/ **Et si ha**
buero omnem prophetiam.
hic o. excellenciam caritatis i ptine
tibus ad cognitionem ubi facit tria p.
ponit cognitionis multiplicis emi
nenciam 2o supponit caritatis absen
ciam i caritatem autem non habuero tercio
apponit cognitionis inefficaciam
i nichil sum/ Jnp.a tangit cogni
tionem duplicem primo cognitionem va
lentem ad sciendum 2o cognitionem
nesciam ad inveniendum i r si habuero
omnes/ Jnp.a apponit cognitionem
triplicem primam de secretis futurorum
ut est prophetia hanc de occultis scriptu
rarum ut sunt misteria tam generaliter de
sensibilibus creatorum r creaturarum ut
est omnis scientia/ de 3o r si habuero
omnem prophetiam i. futurorum cognitio
nem quam eciam habuit mali ut ba
laam num. xxiiij. r cayphas Jo.
xi r nouerim omnia misteria i. occulta
veteris r noui testamenti ut scribe
quibus dicitur m.c xxiij ve vobis scri
be qui tulistis clauem scientie r omnem
sciam diuinam s. r humanam q. pt
haberi sine caritate ut patet de demo
nibus qui a scientia demones appel
lantur/ Et si habuero omnem fidem i.
fidem/ de omni re tue de da quorum
quedam sunt preterita quedam presencia que
dam futura fidem in quantum ita perfectam
ut montes transferam virtute fidei
duplicat ul montes corporales ad literam

fi. m.c xviij/ Si habueritis fidem sic
granum synapis dicetis monti
huic transi hic r transibit ulterius
ut montes spirituales s. demones
transferam i. ab obsessis expel
lam caritatem autem non habuero nichil
sum/ quoniam adeo monis de q bocan
tur est quod ordine retinet ser
uat q natura i. nichil michi prodest
ad aliqua alia/ **Et si dist**
buero in cibos/ hic o. ex
cellenciam caritatis in bonis pti
nentibus ad operationem ubi tangitur
2o dupliciter elegans opus 2o cari
tatis defectus ibi caritatem non
habuero/ tercio n. sequens fructus
ibi nichil michi prodest/ Jnp.a impli
cat dupliciter excellens opus pri
mum sub pace i r si tradidero de 2o
r si distribuero in cibos pauperum
non igitur diuiciarum omnes non
alias tamen/ facultates meas proprias
non alienas/ Ecce ego dandi for
ma finis materia forma est ut
libenter io dicat distribuero finis
utiliter io sub dit in cibos pau
perum quam ut de suo io addit omnes
facultates meas r si tradidero
corpus meum ad mirum ita ut ar
deam i. ad comburendum sicut
beatus laurencius exprimitur si ipse si
cut patet in huius caritate autem
non habuero sine qua pruit hic sim
chil michi prodest ad uitam r si prodest
ad tolerabilius eternum supplicium
sustinendum sicut augustinus// **Caritas**
paciens est. habito quod eciam sine
caritate non valet hic o. quam
tas ipse multum valet r hoc tripliciter
primo bonum faciendo 2o malum
cauendo i caritas non emulatur/ tercio
in bonorum perseuerando i omnia suffert

Inp^a. comedat caritate p^o. ab
no maiori quia paties est s^o
a bono exteriori quia benigna e
de q^o caritas paties e / quantu
ad suum paties m aia benigna e
i. larga exteris / **Caritas no**
emulatur. Hic o^c q caritas
caret malu et hoc q^r dupl^r. p^o q
no abutit^r bonis alienis nec cor
de quia emlat^r nec ope q non
agit pperam s^o quia nec abutit^r
bonis ppis nec signo q no i fla^r
de hitis nec aio quia no e ambi
tosa de habendis nec fto quia no
quit que sua sut tristando de
amiss / tcio q nec ad dirat^r mal
ppis nec quo ad se q no irrita^r
nec quo ad pximu quia no cogitat
malum / quarto quia nec abutit
malis alienis q^o o^c pposito quia
no gaudet sup iniquitate et in
opposito quia q gaudet vitati et
hoc est q dr caritas no emlat^r
i. no videt ul tristat^r sup alie
na felicitate / no agit pperam i.
pverse / impediendo ne bona fiat /
Non inflat^r superbiendo de bonis
ul no inflat / q^r pximu et se
spe excedit / no est ambitiosa i. no
vult aliis pponi no quit que s^t
sua / tm sed que alior sut queri
vult ul no quit que sua sut i.
s^r ablata no repetat s^r cu sca da
lo / Non irritat^r i. no pvocat^r
ad iram ul vindicta p iniuria
sibi facta / No cogitat malum
fiat alii nec fiat et si pvenerit
no gaudet sup iniquitate sed
potius dolet si videt aliquem
peccare in corpore ipi quis scanda
lizat^r ego no uror / congaude
aut veritati i. in bis vitatis vel
vitata in opibus iustie **Et** caritas

oppetit inflatu^r nec peccatop expellendo
invidia / et agit de q^r no emlat^r tab
ope q no vit pperam / Expellen
do supbia a corde quia no i flat^r
tab ope q no e ambitiosa expel
lendo avaricia q no quit q sua
sut Expellendo iram q no irritat^r
expellendo accidia q no cogitat
alii. Expellendo cetia oia q no gau
det sup iniquitate / **Omnia suf**
fert. Hic o^c q caritas valet ad
pseuerandu in bono adq valet
quatuor que facit caritas que s^t for
titudo ad paciendu q dr oia suffert
p^rmptitudo ad acquiescendu pcpt^r
q subdit oia credit / Certitudo
ad q^r fidendo pcpt^r q addit oia spe
rat longitudo in expectando pce
q sequit^r omia sustinet / p^r respi
cit malu quo adversabilem / s^r in
vim quo ad bonabilem / Tercium
bonu quo ad concupisabilem / Qr^t
tu utroqz quo ad vim q^r mes de q^o
oia adusa suffert actu q^m ntate
omia credit que vitas suadet
nec de omibz quia soli vitati cre
dit oia sperat vitas pmittit oia
sustinet i. oia pmissa paciente^r
expectat poit q^o h^o xv fructus ca
ritatis q qui decam gra dei a sede
di in celum / **Caritas nunquam**
excidit. Hic o^c q caritas est uti
lior h^o comendat^r ea quia diuturnior
v o^c p^o q caritas manebit certa do
na evacuabut^r s^o q^re evacuabut
ibi expte m cognoscimus / tcio pbat
p simile q evacuabut^r e cu ecm
pvulus / q^rto ex simili o^c modu
quo evacuabut^r ibi videmus nunc
p speculum Inp^a o^c p^mo caritatis du
racionem s^o ce tcio evacuacom ibi si
ne q pfic evacuabut^r de q^o caritas
q ita comendabilis e caritas q ce

ape

No^a q apls
po^r in hac ep
xv fruct^r caritatis
q^r q^ridecim g^rdus
ascendendi a ter
ibi i e ipe caritate
pervenit et ipsi
ad celum

tery nalior et cara qz diuturnior cari
tatis .n. nunqz excidit nec in hoc seculo
nec in futuro sed pocius augmenta
bitur. Ysa. xxvi. inuit dns cuius ignis
in syon et caminus in ierusalem / **Siue
prophetie euacuabuntur.** hic ondit
qz cetera dona euacuabuntur. vbi tangit
triplex genus donorum vnum perti
nens ad reuelacionem futurorum s. prophe
ciam aliud pertinens ad diuersitatem
dicendorum s. linguas / tercium pertinens
ad accionem ignotorum s. scienciam de ergo
ita caritas nunqz excidit sed prophetis
prophecie futurorum euacuabuntur in futuro
sz qn oia erunt presencia Ita ut pos
sit dici tunc i. Iam non est prophesi
ne lingue cessabunt in futuro s. qn
omnes sciunt eadem siue sciencia destruetur
quantum ad actum qui est vocari siue
quantum ad discursum uel quantum ad scienciam
acquisitam uel est sciencia donum quantum ad
actum qui est cauere periculum / **Ex
parte n. cognoscimus.** hic
ondit quare cetera dona euacuabuntur
ubi ondit tria primo euacuabilis statum
secundo euacuandi tempus ibi cum aut venerit
qz perfectio euacuationis actus ibi eua
cuabitur. qz de quo ex parte .n. i. imperfecte
cognoscimus deum propter in perfectionem
intellectus et tenere breuitatem presentis
status et ex parte prophetamus i. imperfecte
futura predicimus / cum aut venerit qz
perfectum est h. futura beatitudo que est
status omnium bonorum aggregatione
perfectus h. hoc in euacuabitur qz ex par
te est i. qz imperfectum est s. sciencia prophe
cia et fides et hoc propter imperfectionem
sciencia perfectionem suam / **Cum
essem paruulus.** hic ondit per simile
qz imperfecta euacuabuntur vbi ponit
simile primo in statu etatis imper

fecte secundo in statu etatis perfecte ibi
qn aut factus sum vir / In prima
tangit triplicem imperfectionem in par
vulis primo locucionis secundo affectionis i.
sapiebam tercio cogitacionis ibi
cogitabam locucio debilis affec
cio inactis cogitacio in vtilis /
Dicit ergo cum enim q. predicta euacua
buntur qz patet per simile qz cum
essem paruulus etate loquebar
ut paruulus imperfecte s. more pue
ri balbuciens Ie. i. a. a. a.
domine deus nescio loqui quia
puer ego sum sapiebam ut
paruulus res s. vanas / paruuli
enim melius sapiunt friuola
ut poma quam utilia cogita
bam ut paruulus s. de minimis
temporalibus / Quando aut factus
sum vir i. perfecte etatis eua
cuaui ea que erant paruuli i.
omnia illa post posui quia ma
le dictus puer centum annorum ysa.
lxv. Cum paulus ult / Non
dum qz ea que sunt paruuli mul
ta sunt que euacuari debent
primo qz bonum a malo non
discernunt deut. i. paruuli qui hodie
boni ac mali ignorant distan
ciam Secundo quia frequenter pro facili
recedunt ephe. iiii. non esse
amus sicut paruuli fluctuantes
omni vento d. Tercio quia utili
bus inutilia preferunt pueri
vsqz paruuli diligitis infan
ciam et stulticiam ea que sibi n.
Quarto quia ludis assidue
intendunt Iob xxi. paruuli eo
rum exultant lusibus eorum
Quinto quia libenter dormiunt
et vix suscitantur prouerbia aliquos vn
quam suscitabit Iob qz paruulus

doctrine in quo quod tempus

ea que est pro puerili supervit
in pueris credibus / superius

est / Sexto quia erga compa
tres suos in viduum gerit
Job v. p[ar]vulus occidit i[n]vidia
etc. Septimo quia solidos cibos
capere no[n] p[otes]t 1. cor. iij. tamq[uam]
p[ar]vulis in xpo lac potu[m] dedi
vobis no[n] escam etc. Octavo quia
laborem sustinere nequeunt
xxij. Ecce p[ar]vulos tenellos quos
si plus in ambulando fecero la
bore deficient etc. Nono quia
libenter comedere volunt tren[orum]
iiij. parvuli pecierunt panem /
decimo quia qui p[ar]vulus subiacet
vivunt gal. iiij. q[uan]to t[em]p[or]e heres p[ar]
vulus est nichil differt a s[er]vo
sed est etc. / Alia sunt in p[ar]vulis
imitanda decor innocencie
Jo. 1 cor. xiiij. malicia p[ar]vuli
estote etc. / Dulcor mundicie
cant. ultimo soror n[ost]ra p[ar]vula
est ubera no[n] h[ab]et / Tenor amicicie
ysa. ix / q[uia] p[ar]vulus natus est nob[is]
et filius datus est nob[is] etc. Timor
obediencie m[at]th. xviij. quicu[m]q[ue]
humiliavit se sicut p[ar]vulus
iste hic maior est in re / Etas
disciplinae p[ro]v. xxij si q[ui]s est par
vulus veniat ad me loquitur
sapia. **Videbimus nunc
p[er] speculum.** Hic subdit mo
dum quo evacuabitur v[e]l p[rim]o ost[endit]
q[uod] status obscura cognicio in
apta mutabitur s[ecund]o ostendit exemplo
suo q[uod] tunc deus p[er]fecte cogno
scetur i[dest] nunc cognosco t[er]cio ost[endit]
p[er] quas virtutes ad illum statum p[er]
venietur i[dest] nunc a[utem] manet fides
q[uar]to ost[endit] q[uod] inter illas caritas ma
ior erit i[dest] maior aut[em] hor[um] est / In
prima tangit p[ri]mo statum viato

rum ubi implicat tria statui i[m]p[er]fec
cionis quia nunc / Imp[er]fectionem co[n]g
nicionis quia videmus p[er] speculum t[er]ciu[m]
imp[er]fectionis quia in enigmate
s[ecund]o subdit statum co[m]p[re]hensor[um] ubi
tangit tria opposita p[er]fectionis q[uia] tunc p[er]
fectionem cognicionis quia faciem / De p[rim]o
videmus q[uia] ita q[uod] fratres sunt evi
cuatum que erunt p[ar]vuli s[ed] et
nos tunc evacuabimus q[uia] erimus per
fectiores / Hoc in videmus nunc deum
s[cilicet] p[er] speculum i. obscura similitudine
creaturar[um] et in enigmate i. p[er] obscu
rum allegoria et tropos scripturar[um]
vel p[er] speculum i. p[ri]mam in vel lucet
ymago dei et in enigmate i. obscure
tunc aut[em] in futura beatitudine vide
mus faciem ad faciem i. manifeste vi
debimus eum sicuti est 1. Jo. iij. **Nunc
cognosco.** Hic subdit ad hoc ex
emplum suum p[ri]mo quo ad imp[er]fec
cionem cognicionis modernae s[ecund]o q[uo]
ad p[er]fectionem future i[dest] tunc cognoscam
dicit e[r]go nunc q[uod] ut solum in aliis ita
est sed eciam ego nunc cognosco ex
parte obscure et imp[er]fecte tunc aut[em]
i. in futuro cognoscam sicut et co
gnitus sum i. excepte in p[at]ria ut
sicut cognitus sum p[ro]misus cognoscere
Nunc aut[em] manet. Hic ostendit p[er] q[ua]s
virtutes ad illum statum p[er]veniet
dicens nunc a[utem] q[ua]ndo tunc cognoscam a p[er]ve
nit[ur] a[utem] ut ad illud p[er]veniamus nunc
manet fides spes caritas fides
in [margin: in] racionabilis spes invasabilis cari
tas incompensabilis / tria hec pau
ca sed valida hic est funiculus
triplex qui difficile rump[itur] eccl[esiast]es
iiij. hii sunt tres panes de quibus
luc. xi. Amice accomoda m[ihi] tres
panes / maior aut[em] hor[um] est caritas
que excedit et excedit p[er]manebit
hic quod sup[er] illud si linguis hom[inum]
loquar et ang[e]lo[rum] glo quibus angeli p[ro]po

ingua

Sup[ra]

9o

sti sig. ant inoribz q de volutate di
in tellige q no solu supiores ange
li locunt sed z inferiores x° supio
res locut in feriorib reuelado sed
inferiores superiorib de maioribus
9sulendo / Ite sup illud si vites
sonas glo. respice ad munia ecte
z binius excellecius caitas min9
ee cognosce q sapia e donu supp
mu x° q 8° donu suppmu h° e
exppstu caitate 8 9ttta non psc
Item i d caitas est fons ppis bo
no cu no 9mitat alien9 qt mdis
aliqu hiut caritate x° no 9micat
final' ul no 9micat manes alien9
Ite i d glo aliena munia sn carite
nichil prosut q i se bona st x°
Nichil psunt ad pmiu uite etne
sed ad mlta alia valet / Ite sup
illud si tradido corp9 meu glo.
opa bona no ex qntitate sui s3 ex
carite plus ul min9 psut q go ta
tum valet ex cadem caritate dare vnu
obolu qntu dare mille marcas x°
glo intellige quo ad pmiu ecnaa
le no quo ad alia / It sup i d no qit
que sua sut glo. sablata no repe
tit q go qui repetit q carites fuit
x° nd repetat s. cu scandalo rex
cotecoe / Ite sup illud oia cre
dit glo no d omnibz qe tm deo
credit q pmo credit diuis homib
x° illis no d qre dm credit / Ite
sup illud sn pphie cessabut glo in
futuro qn oia erut pntia q i stis
affectoes z cogitatoes aliqu erut
que m no sut x° oia de quibz est
pphia tut erut pntia / Ite sup illud
siue lingue cessabut glo q.m. ali
cui dicetur v omes cad sciet q s.
quos dam laus vocalis erit m. x° ce
ssabut lingue quo ad offiu i struc
di in tellectu z sino quo ad offiu
ex cita di affectu / Ite scia de
struet q tm scia non opponit
visioni x° hoc i telligitur quo
ad vsum scie qui nc est s. ro
tinado no quo ad hitu / Ite
cu venit q pfectu e euacua
bit q ex pte est q caitas est
ex pte qe in pfte diligimus
in pnti x° in pfto illa ex p
te diliges est no ex pte cai
tatis / Item sup i d tut facie
ad faciem q pmo videt qr
nuc aliqu viderut facie ad
facie gen. xxxii vidi dn fa
cie ad facie x° visio illa non
fuit in ppa nra sed i assupta
creatura / Ite tut cognosca
sicut z cognit9 sum q go re
phendo deu x° silitudo atte
dit in gne no in spe cognosce
em pfte sed no cognitoe co
phensionis / Ite sup i d fides
manet spes caitas glo fides
no est pya sn caitate q bo
na est z donu di x° 9nis
bona no meritoria tn vel pya
est in se no tm effectu qr non
facit ctm sum pui.

Sectanu carita

Stem. i t 8 upi9
egit pn° de donis que tanq
gracis date q gratu facient
9me capitulo xii 8edo de do
nis que gratu facient s. de
pma caritates mo aliab
tutes spa cap. xiiii hic tro
agit de donis quibz dam gre
grats date s. de dono pphie
z dono lingua spa. ex cludes
ee hoc duplicem errore cor

so ca corp appetitu ondens
p corp bc magis appetendu
so cta corp visum ondens
quitz bc vtendu i q go est
forbs cu 9 venies vnq quisqz
vrm pos ht Jnpa ondt q
dom pphetie est magis ap
petendum qua dom lingrz
explant primo pmtusqz dom
in vite operacione so p dom
linguarum pse 9siderati i uti
litatem i nuc aut nemo trio
pexepli sm filiati. i gras
ago deo meo q om vrm li
gua loquor / Jnpa domum
pphie ot precellere dom lin
guarum primo rone maioris i
structionis so rone maioris
efficacitatis i qui lor ling trio
rone maioris dignitatis ibi volo
a vos loqui linguis Jnp ma
primo monet poptare domum
pphie magis q dom linguarum
so sub dit rom s. quia magis
instruit intellectum i qui n lor
lingua Jnpa monet po ut pri
cipalr appetat caritate so ut
sario appetat pphiam ibi emu
lamini magis dt go sectamini q.
ita maius donu int oia est
caritas rqz ita est sectamini to
to desiderio caritate ei n co
pet illud Jo. vm qui sequitur
me no ambulat in tenebris
Augo Caritas est dulce r sa
lubre vinculum mentium sin qua
dives pauper est r cu qua
paup dives est Emulamini q.
imitamini p9 caritate emulamini i.
desiderate spualia i. donalia
dona spus sti c xiiij. emulamini

carismata meliora magis at emu
lamini ut pphetis i. domu pphie q
s. domu linguarum / **Qui enim
loquitur lingua**. hic ondt
q domu pphie magis instruit in
tellectum qua domu lingue v ot po
q domu linguarum pse no instruit
intellectum so q domum pphie pse
instruit eu i na qui pphetat / Jnpa
tangit inor po linguarum actum
so effectu nullum ad instruendum
i no oibz lor trio hmus rom ibi
nemo n audit / quarto rom p
tisionem i spc a lor mysteria dt go q
em lor lingua ignota r pegrina
i. ydyomate extraneo vl qui
lor lingua nota sm intellectu. i.
qui pfert signa que no intelligt
ut pharao de vaccis gen xli. no
aibz loquor. i. no intelligeat vl
pfectu hom n corp in quorum lin
guis lor sed lor deo eius laude dt
Nemo n. i. intelligit hic vm q
ht aures audiendi audiat hpc
aut sius pcu sed no ipe cu nulla
cu intelligat vl spc i. meis aie in
sior in qua rerum ymagines i p
miut lor mysteria i. occulta / **Nam
qui pphetat**. hic ont q domu pphie
pse instruit intellectum vbi tangit
primo pphie actu so actus effectum ibi
hominibz loquitur trio effectus comodum
r hoc triplex. s. edificacionem qua ad in
cipientes exhortacionem quo ad pficien
tes consolacionem quo ad pfectos dt go
ma q. dixisto qui lor linguis bn di
co q no hominibz lor Nam qui pphetat
i. scripturas exponit hominibz loquitur
i. intelligeat homines lor in q ad edi
ficacionem incipientium r exhortacionem
pficientium r 9solacionem desolatorum in
techum. Omnis scriptura diuinitus inspi

viua vtilis est ad docendum arguendum et corripiendum et cetera / **Qui loquitur lingua**. Ostendit quod donum prophetie excellit maiorem virtute instructionis hic ostendit quod excellit virtute maioris edificationis ubi ostendit primo quod donum linguarum non edificat nisi loquentem secundo quod donum prophetie edificat ecclesiam generalem vel qui autem prophetat de tertio quod loquitur qui 10 et melius est prophetare quam loqui linguis quia qui loquitur lingua edificat semetipsum ad plus si tamen intelligit qui autem prophetat id est scripturas exponit quod est loqui mente vel qui prophetat id est in futurum predicit ut ita ecclesiam dei edificat quia cum se est psalmo xxxix. cum prophetia defecerit dissipabitur populus ¶ Notandum quod actus prophetandi multipliciter accipitur / Aliquando pro actu futura predicendi Eze. xii. in tempora longa iste prophetat sed hic iam non est prophetia / Aliquando pro actu occulta preterita narrandi ut Moyses Gen. i. Jo. iiii. Domine video quia propheta es tu. Math. xxvi. prophetiza / Aliquando pro actu presencia remota cernendi iiii Re v. Nonne cor meum in presencia erat quando reversus est homo de curru et cetera. iiii Re vi. Heliseus propheta qui est in Israel indicat regi omnia verba quecumque locutus fueris in conclavi / Aliquando pro actu prophetias recitandi i. Paral. xxv. qui prophetarent in cythari et psalteriis et cymbalis / Aliquando pro actu laudes deo canendi i. Re. xix. prophetavit Saul nudus tota die illa et nocte et cetera. Aliquando pro actu scripturas exponendi ut hic. Aliquando pro actu verba pro alio proponendi Exo. vii. Aaron erit propheta tuus tu loqueris ei et ille loquetur pharaoni. Aliquando pro actu aliquid futurum exemplo suo prefigurandi

Propheta accipitur multipliciter

dicendi ecclesiasticus xlvi. Josue successor Moysi in prophetiis et cetera. / Notandum quod in prophetis duo sunt in predicatoribus de ecclesia / Auctoritatis ne usurpet officium Jer. xxiii. Ecce ego mitto ad vos prophetas et cetera. quod quid predicabunt nisi mittantur sed hic Jer. xxiii. loquitur deus dicens non mittebam prophetas et ipsi currebant non loquebar ad eos et ipsi prophetabant / Veritatis ne decipiat populum Jer. xxiii. propheta qui habet sompnium narret sompnium et qui habet sermonem meum loquatur sermonem meum vere sed hic Jer. xiiii. loquitur dominus dicens falsi prophete vaticinantur in nomine meo visionem mendacem et cetera / Sanitatis ne sit aliis in scandalum Jer. i. Antequam exires de ventre sanctificavi te et prophetam in gentibus dedi te sed hic Jer. xxiii. dicit dominus prophetis Jerusalem est egressa malicia super omnem terram hic dicit dominus exercituum et cetera ¶ Humilitatis ne presumat propter magnitudinem revelacionum exemplum de Johanne Luc. i. tu puer propheta altissimi vocaberis et tamen querentibus an ipse esset propheta respondet quod non sed hic iii. Re. xxii. dicitur quod Sedechias fecit sibi cornua ferrea et ait hec dicit dominus / Magnanimitatis ne desistat propter incursum tribulacionum exemplum in Heliseo de quo ecclesiastico xlviii. In diebus illis non pertimuit principem et nemo potentior vicit illum et mortuum prophetavit corpus eius sed hic quidam sunt sicut Jonas qui fugit a facie domini / Paupertatis ne corrumpatur cupiditate ecclesiastico xlvi. dilectus a domino deo Samuel propheta et post tempus vite sue usque ad talaria et calciamenta ex omni carne non accepit sed hic Michee

m hic de dnis sup pphas q se
ducit pplm meu r si qmb non
dedit more corp q ppeam stifi
cat si eum p bin qe dz damaio
re usq ad. ec. **Volo aute
uos loqui linguis.** hic o
q donu pphie pcessit cu rone
maioris edificacois. h o c ppc
bit rone maioris dignitatis v
pmo donu pphie mag appete
dum pponit p o rom sb dic i
n forte in tpictat de qo Volo
a n. lz s c pfeam donu pphie
volo tn pphibeo a' ges volo oes
vos loqui linguis diuss mag
aut volo vos pphare i. scptu
ras expone ul futuru pre
dice na maior i. dignior est
qui pphat i. qui scptuas expo
nit ul futura pdicat q q loq
linguis diuss ignotis sicut
dignior e actus in ellige qua
loqui maior in q n forte ille
qui lo linguis intptet i. ex
pone valeat q lo q vero
contingit intptet in q adh
ut eccla accipiat edificacom.
Nuc aut fres si uenero
Supius o. q donu pphie e
magis appetedum q donu
linguaz pcedusis in bicem
copacom hic o. id. p dom li
guaz sine intptacoe in vali
tate v pmo o. p exemplu
in scipo q mech ipo de donu
linguaz sine dono itptacio
nis s o pbat id p exemplu i
rebus in aiatis ibi Na que
sine aia sue voce dica ecio mo
net ut pcetat adeo donu int
ptacois ibi sic r uos qm emu
latores estis. Inp a o. p o q do

nu linguaz no pficit desit p o q adhc
q valeat in diget aliqua i spta. ec
ibi si nobis loquar de qo nuc a'
q. ue maior e qui pphat q qui lo
linguis r spc in ne ipo videre
potest q ofres in fide sunt qn
iam fideles estis venio ad uos li
guis diuss ignotis loques. Ad
p deo q. d. mchil sicut qui lo i la
tino laycis mchil pdest n expo
nat in gallico ul toming a' p deo i
fidelibz dem. doctor loqui no lin
guis sed facile r plane q iu xpm.
doctrina p deau facilis i. e. s doc x
vi. attulit ei dnus libzo i reuela
cone i. expone do reuelatom que
est v p figuras aliqua ondutz.
aut scia s. expone do ea ad illuia
com fidei ptinet aut pphia expo
ne do scpturam q de futuris agit
aut in doctrina expone do scptas
que mores i format. In reuela
coe qo expone do mistica In scia
demostra do etna In pphia pre
dicando futura. In doctrina docendo
moralia uel in reuelacoe narra
do subito pspm ostsa i sta onden
do pse in vestigata. In pphia no
tificando paulati pspm reuelata
in doctrina loquedo ab alto e doctu.
Tamē que sine aīa sunt.
Hic probat idem p exemplu i rebz
in aiatis r p o p silitudine i strum
tozz musicoz que fiut coz que
fiut ad sigficadu i r n. si metam
det. ttio adaptat ad ppoitu i ita
r uos p linguā. In pma ppoit
p o sonus musicus s o suppoit i di
stincted sonq i. n distincto ttio i fer
tur sequs intelligedi de stus i quo
sitet de tn q. pmc q vonalie sn
probo q dixi. ttio p i aia ta pt id
ondi. Nam que sn aia sutrc. vel

v. quibus linguas appetatis tamen que sunt
alia sunt voce i. sonum diuina. Alia vox
propter solius cantus est sicut tybia que
sonat flatu oris sicut cythara que so
nat tactu manus n. distinctionem sonituum
i. sonos distinctos dederint quod facit
id quod canitur tyba aut quod citarizatur i.
quo potest quis indicare modos vel
consonantias cantilene v. gratia metra locu
tio de diuinis delectabit audientem
que tamen diuina sunt alia delectare
etiam vel tybia et psalterium suaue faciunt
melodiam et super utrumque lingua suauis//

Et enim si incertam hic subdit
similitudinem instrumentorum que sunt
ad significandum ubi primo implicat intentionem
nem signi secundo infert i. utilitatem
ex defectu intelligendi in quibus probat
se dicit ergo etiam q. enim de istis vestibus
quod canitur ut patet et in tuba etiam
si incertam vocem i. sonum dederit tuba q.
bellum non significet quis parabit se ad
bellum q. d. nullus quia nullus intelligeret
ea deferret n. apud iudeos re so
nabat in festis et bellis tuba cum
cecinerat in. diuersis temporibus hoc in. modo distinc
tos sonandi modos ut patet numeri x.
erat n. ad monendum castra ad ex
hortandum ad bella ad indicandum festa
ad congregandum ad conuiuia/ **Ita et vos
per linguam** hic adaptat simili
tudines dictas ad propositum et primo implicat
alio secundo in se ipso ibi si ergo nescio/ In
prima implicat primo usum loquendi lin
guis secundo defectum interpretationis ibi n.
manifestum sermonem tertio inutilitatem
sermonis in quo facit quarto expressionem
inutilitatis i. eritis n. in aera loquen
tes dicit ergo ita et vos loquentes per linguam
i. per quorumlibet signorum prolationem in
lingua nota vel per linguam ignotam
representam n. manifestum sermonem de

dictis manifestum i. s. per interpretationem
quomodo facit ab aliis id est q. d.
a nobis q. d. nullo modo legem enim
et non intelligere negligere est/ **Eri
tis n. in aera** hic exprimit
inutilitatem ubi facit tamen ponit
n. primo sermone talium inutili
tatem secundo superfluitate i. tam multa
ut puta tertio verum i. enim sine
voce est dicit ergo eritis n. in aera
i. in aeris ictu s. sine fructu
loquentes quia ad animum non intelligentem
tam multa verba s. ut puta genera
linguarum multa s. sunt in hoc
mundo sunt n. lxxii ut probat
Augustinus super genesim xvi. xxvii. et de
ad predicandum usque elegit lx
xii. luc. x. q. d. apostolus quidem
dicit ac si loquerer linguis omnibus
quas nullus intelligeret enim
sine voce est i. verbis est sine sua
voce in diuinarum lingua vel sermo
propria vel equiuoca verba superfluit
loqui in aliena/ **Si ergo
nesciero** hic concludit dictam
similitudinem de se ipso ubi primo supponit
in se linguarum ignorantiam secundo probat
bam inutilitatem ibi ero ei cui
loquor/ Tertio inutilitatis generalitate
neralitate i. cum loquitur in de
ergo si ergo q. et si alii sine interpre
tatione non intelligent si ergo
nesciero uirtutem vocis i. signi
ficationem vel significationis interpretationem
pretationem/ Nam dicto significa
tiuam sine voce quia loco corporis
significationem quasi loco dic.
ero ei cui loquor quod s. interpre
debeo barbarus i. non intelligens
alieno et loquor s. genus usum q.
barbarorum omnibus quod non intelligit

mus eq loqr in i qui me i struit
vel audit p alia lram eit sup
in barbarus i no i ellectus/ **Sic**
et vos quoniam emulatores
estis. Hic q(uarto) q(uo)m(odo) valet dom(um)
in dono in i(n)terpretacionib(us) h(e)r(e)mo(n)z
ut petat adeo donu(m) i(n)terpreta
tionis v(e)l p(ri)mo monet ut querat
fundare domus potoribz a de
dificacionem ho io monet q h(abe)nt
domu linguar(um) q(ue)rat adeo int(er)
p(re)tacionem ibi t(er)cio qui lo(quitur) lingua
de q(ui)bus 8c et vos q(ue) sicut dicto de
me i. dico de vobis t(er)cio vos
qm emulatores estis r(ati)o(n)e vel
8c sine facto i(n)tuite vos ero ei
cu loquor barbarus 8c et vos
ne sitis barbari qm emula
tores estis sp(irit)u i. sp(irit)ualiu(m) do
norum 8c accipi(e)t ysa xi repple
bit eu sp(irit)u sapie(nt)ie q(ue) ut ado q
dat omnibz effluenter Jac i ut
habundetis domis s. sp(irit)ualibz et
hoc ad edificacionem eccl(es)ie q(uia) e per
int(er)p(re)tacionem tangit q(ui)bus ta(n)ta cita pe
ticionem actor qr emulator sp(irit)u
vitam c(apitulo) ix m. qr i(n) habundancia do
norum formi qr in q(ui)sico fine
q(ui)a edificacio/ **Et ideo qui**
loquitur lingua. Hic
monet q h(abe)ns domu lingua(rum)
querat adeo interp(re)tacionem p(ri)mo
monet querere interpretacionem s(e)c(und)o
subdit explicite h(uius) utilitatem
sine n(e)c(ess)itate p(ri)ma est q(ue) sui
ipius i struccionem i nam sicut
lingua s(an)c(t)a q(ue) a stant(ibus) vis(io)
ne ibi ecc(lesi)a si bn dixeris/ ter
cia q(ue) aliorum edificacionem ibi
Nam tu q(ui)dem bn gracias agis
de q(ui)bus t(er)cio q(ue) s. edificare debe

t(er)tius qui lo(quitur) lingua oret deu(m) ut int(er)
p(re)tet(ur) i. int(er)p(re)tandi gr(aci)a(m) sibi det vel
oret i. 8c loquat(ur) ut interp(re)tet(ur) i. ex
ponat q(uod) lo(quitur) ut 8c intelligatur//
Nam si orem lingua. Ecce p(ri)ma
n(e)c(ess)itas interp(re)tacionis s. intelligencia u(e)r(b)orum
v(e)l p(ri)mo docet in vale s(e)c(un)d(u)m s(e)c(un)do vale fa
ciendu(m) i(bi) q(ui)d ergo orabo/ In p(ri)ma p(ri)mo
p(ro)ponit v(e)l sum(m) solius lingue s(e)c(un)do o(stendi)t in
utilitate s. de s(e)c(un)d(u)m in elligencie ibi
mens a(utem) mea de q(u)o na q(ue) racione est
ut int(er)p(re)tet(ur)// Nam orem lingua i.
si loquor sui interp(re)tacione sp(irit)u(s) meus o(r)at
i. sp(irit)u(s) s(an)c(t)us in datu(m) facit me loq(ui) vel
sp(irit)u(s) meus i. ro(ci)na i. i(n)telligencia sine
fructu est qr sui intellectu et q(ui)d q(ui)bus
est faciendu(m) sup(er) hoc s. orabo i. loq(ua)r
sp(irit)u i. volu(n)tate vel sp(irit)u i. lingua a sp(irit)u
situ s(an)c(t)o data vel sp(irit)u i. ymaginacio(n)is
signa forma(n)do orabo et me(n)te i. in
telligencia me(n)tis psallam sp(irit)u i. melo
dia cantus q(ue) in(ter)m(issione) c psallam et me(n)te
i. sp(irit)ualis intelligencia me(n)tis q(uo)m(odo)
est q(uia)// Nota(n)d(u)m q(uo)d hic p(ro) ora(ci)o vocalis
ex t(er)ior ad multa valet p(ri)mo ad p(e)ccator(um)
satisfactionem ecc(les)ia m. qui diligit deu(m)
exorabit p(ro) p(e)cc(at)is et abstinebit se ab
illis r(ati)o(n)e. S(e)c(un)do ad defunctorum abso
lucionem y mach(abeorum) xii s(an)c(t)a et salubris est
cogitacio p(ro) defunctis exorare ut/
Tercio ad p(ro)ximorum edificacionem
s(e)c(un)d(u)m ioh(annem) xi. ego sciebam q(uia) semp(er)
me audis sed p(ro)p(ter) p(o)p(u)l(u)m qui circu(m)stat
dixi s(e)c(un)d(u)m ceru(m) dei lect(ionem) sit audie(n)
tes ania da q(uo)m(odo) oriabis et ie(iun)abis pro
tens manibz orare Quarto ad de
monu(m) expulsionem q(uia) i(n)t(er)ficite u(e)r(b)orum
y mach(abeorum) xv in capite pra voce et
hymnis clamore extollens fugam
gorgie milit(i)bz in cussit et v(e)r(o) hoc

genus demoniorum no eiicet ii ore
re. Quinto ad deuocionis et mentis
excitacionem bn de dno in signum huius
legitur luc xo stat duorauet spec
cius alia Sexto aduersus bn dicen
darum sanctificacionem i. ethy. vi. michel
vel tacendu quod cum gravas actoe ptp
sufficiat n. p verbu dei et orone
Septimo ad dei laudem et 9 fessionem
ecc xxxix ipe tamquam ymbres in
tet eloquia sapie et i ore 9 fitebi
duo re. **Ceterum si benedixeris**
spiritu. Ecce pa utilitas sui nece
ssitas mt ptacois s. atestaco bn
dtis ii ponit pro actu ignote locu
tonis fo de stem atestacois i quis
suplz locu tuis eudecia vonis l quis
quod dicas nesciat de quo cetem q. ita
orandu est et psallendu ut dixi
cetem si benedixeris i. bona aliqua dixe
ris spu i. lingua p spim data qs
suplet locu ydiote i. illiterati et in
dis attestando s. veritati dictorum q. d.
nullus et sapiens qui no intelligit oppo
netes quo dicet aliquis in locum
intentus amen i. verum est sup benedic
tom tua q. d. no pt dice ex hoc lo
co forte supplet ecca carnoces quod
Rudes amen ad signa dam quod in pri
ncipio vix prudentibz/ Quarta.
fuit ita quod incerat i ydiota ul ad
letem si benedicas aliquis in lingua
ignota no dicet amen sup bn dictoz
tuam quoniam quod dicas nesciat i. no in
telligit/ **Nam tu quidem bn**
gras. Ecce tia utilitas ineptaco
nis s. edificatio aliorum ubi tangitur pro
talis locucionis usus fo edificacois
defitus i sed alium de quo natu q. io
dico sup tua bn dictionem/ Na tu qui
dem bene gras agis ul et. na tu q. h.

noto quod ydiota no hz locu Na
tu quidem bn quo ad dm gras
agis deo qui intelligit omnem
linguam sed alter i. proximus non
edificatur. Qc no sufficit xo vo
proui de tes bona no solum
cora deo sed eciam cora oibz
hominibz etc. quo loqui linguis ig
tis sui intpretacoe nec valz
ad instructionem quia i intelligit
si verum e ul falsum quod dr. No ad
com dacoem quoniam no intelligitur
si bonum e uel malu No ad e
dificacionem quia no intelligit si lia
tu est ul illiciti. Que hic quit
sup e. secundum caritate glo to
to corde quod s. aug in pncipio
pt impleri pceptu de dilige
do deo ex toto corde s. totali
pte sed tota pt totaliter int
ut s. melis fieat quam Jterum
ibid glo. caritas e dulcet
salubre vinclm mentiu gara
vnio pax cphs. quo solicitum sua
ue unitate spus in vinclo pa
cis xo utriusque e vinclum sed
vnu spalem/ Na caritas utal
ipa pax ut ea savia qi est
caritatis et Jte sup illud aut
in scia glo ut exponat ea q
ad sciendum ptinet den. diuina
tis qua diuina ptinet ad sapie
tiam et. ut gustando i se pamet
ad sapiam ut p saruta dm per
uenes humanas ad sciam/ Jte
supi a in doctrina glosa ppha
est ut ysa. et tetervorum qua
si sui in distr dustria humana
spus sius paulati reuelat q
spus scus subito opat s. glo
det in nesciat unda uolumina

spc sca giri xo singulas visiones
subito revelat sed diuisas plau
lati i. vna post alia / Jtē ē q ē
de se subito revelat aliqn cum
paulati ppt dispositionem sui sapi
ent ¶ Jte sic aia que sit voce
data q vox est sonus ab ore a
malis platus xo spes accipiē
pgnic vox psano ¶ Jte sup
nichil sic voce glo. nlla res est
sic sua voce in vna q lingua qt
plures sit res qua voces ppham
xo glo. dereb uoabi adhuc op
poīnē quia multe res diuse eade
hic vocabla equoca no q vna q
res ħt sua vocem xo sua vox d
dup. vel pp̄ria vel gnūs ¶ Jtē
meus mea sine fructu est q ergo
infructuosa est oro laya dicēs
pat nr qui no intelligit q de xo
pat nr qui no intelligit hic pparte intelle
ues suppōnē hic pparte intelle
tiua solum no paffectiua / Nam
talis oro caret fructu cognicōis
sed no deuocois // **Gras ago
deo quod omn̄ ł cetera.** Apu
apud capitulū o q domu pphie
mag est optandū q domu lin
guaꝝ primo pone dom i lin
guaꝝ ocem opacom fo p dom linguaꝝ
ꝑ se ɡsideāt in utilitate hic tao
o. idem pemplū sui silicet. aº
induat exemplū fo adducat au
ctoritate i. Jn legen. scptu est
tao sup in duat vom i. sigat.
vniusa eccia Jnp a o. pmo se
qre domu linguaꝝ fo q michlo g
mag vult loqui ad intellecm ibi
sed in eccia volo taō monet eos
ad simile faciendum i fres noli
te pui effci Jnp a po impedit p
comu debitu fo on. bnficiu acte
peu i. q omn iuum de go gras q
Jta dixi popeādu ee domu pphie
dono linguaꝝ hc a no dixi ex
inuidia quasi depmes i aliꝗs
q in me no heo gras n. ago d
mo de hoc q omn vrm lingua lo
quor i. lingua qua qaucq ve
stru lor. exo dr vider. plane q lo
quer omn lingua p illud act
ij. audiuims vnu quisq ling
sua illos loquētes / aliqn tn dicnt
dnt q loqueblr lingua matna
que tn videbitr omnibz pa q
non ē pbable // **Sed in eccle
sia uolo.** Hic o. q mag vult
loqui ad intelletm ubi ccia loqui
com tangit po q est magis
eligendum fo q minus i qua
x milia Jnp a implicat in
co ditōes comdabiles i loquice
opportunitas qr i eccia paucitas
quia ul uba intelligibilitas
q sensu meo validitas qr ut
alios instruā dr ergo sed q
i. omn lingua loquor sed tn
volo magis s. in eccia cum ut
litate quere debeo loqui quinq
uba i. pauca pp mes i. ita ut
senaa rastiaar hoc ut alios
instruā de fide s. ɂ moribz q
x. milia ūboꝝ i. infinita ver
ba finitu pro infinito / Jn ling
tm sui intelletu io dr dos cr
tm sui intelletu io dr do ug
hi. orantes nolite multum loq
pyta v. uba pt intellige doc
trina quinq librorum moysi uel
quinq uba sut que loqui debemus
s. credendū qr s. pm ar
ticuli tu tu y. tu a loquere que
decet sanā doctnā / pos eaū lo
quir veritate / Eaud faciendum
quia pcepta decalogi / pos loqbitr
de orōnibs tuis in cospectu ve

guy, z no q fudebar z medita
bar/ Quid fugiendu qz vij. pec
cata Je. i. quecuqz ma ducauo
tibi loquenis ad eos. s. ad pcto
res Job x. loquar in amaritu
dine a. Quid appetedu quia pa
disi gaudia s. xpc a ppens apo
stolis z loques de regno dei Q̃
timedu qz in ferum suppliaa ex
xxi. loque Gladius gladi⁹ ex
acut⁹ est z liat⁹ ut cedat victi
mas exacut⁹ est zc. / Vel q̃nqz
u̇ba sut q̃nqz gu̇a verborz q
bus expedit loqui videlicz In
cofessione ĩstant³ / Job x. loqu
in amaritudie aic mee/ ps Re
cogitabo/ In oratione silent³. i.
R̃ i. parvo anna loqbat³ in cor
de suo tmqz labia ei⁹ movebat³
z vox illi⁹ poit⁹ no audiebat³ q̃
bz orates nolite m. In disputa
coe costant³ Act. vj. no potãt
resiste sapie z spui qui loqbat³
In p dicatoe instant³ tytu ij. h̃
loque z exhortare z argue cum
om i pio In quacuqz est neitta
te breuit³ Ecci xxxij. adolescens
loque i ca tua vix cu nete fuit
in mltiloqo. n. no de erit petm/

Fres nolite pueri. hic
monet eos ad simile faciend³
v p° dehortatur malum i pu
cie s° hortat³ ad bonu i noce
cie t̃cio hortat³ ad augmentu
in elligentie. de s° ei fres q. sic
z vos simile face debetis z io
o fres nolite pueri effia sensibz
p pi cia q. s. vba exprimut que
non ysa penle quale dcitur pu
er centu anorz s malicia pvu
li estote p innocentiaz i. pc. ij. q̃

modo geniti infantes sn dolo z
cu sibz a psa sitis ut intelligat²
quid dicat² z attendat² quid fa
tis Ro. xvi/ volo vos sapientes e
in bono/ simplices aut i malo
felix in cui⁹ intellectu no e impe
cia/ In cui⁹ affectu no e malicia In
cui⁹ actu no est imp fecto q̃ qui b e
hic z laudabim⁹ eu/ **In lege
enim scptu est.** hic adducit
aucto. tez v pri° ponit u̇ba auctoi⁹
s° coclud it ex eis i Itaqz ling³
signu st. In auctori. te tangit duo
p mo ad mirabilem dei benign
tate s° detestabilem homib⁹ ma
ligtatem i ru. s. audiet me de
go in lege q. io a no quirt loqu
linguis n. qz in lege scptu e ysa
xxviij ul in lege em quid scp
tum est s. qm in alijs linguis
i. diu sis gentibus linguarz z labijs
labijs i. alio ydiomate ul in
labijs alijs i. alit³ qua fidelibz
s. obscure z parabolice loqr plo
huic indicio q fecy est dcct y.
ps no sut loquele neqz s mões
quorz no audiat³ voces eorz
ut s. exaudiet deme de dõ
In signa s. ca mirabili Inqu
notat linguas ee datas i signu
mirabile infidelibz/ **Itaqz lin
gue signu sut** hic cocludit
ex p dcis v cocludit veritate p°
de de dicatoe linguarz s° de reue
latoe p p hiarz i p phie aut de s°
Itaqz qz s. diu sis linguis locut⁹ e
ut hoc signo credent lingue in
signu sut date no fidelibz qui dm
om ia posse credut vn miracl no
i digent sed infidelibz ut s. mo

ueat ad fidem pⁿmach nouitate
sicut fctm in aliquibz dcc y. pphie
q̃ dite sut sup no infidelibz ne sem
ducet cambz q̃c bn sed fidelibz
ut edificet // **Si ergo Quem**
at hic sup in duat vom ondens
p° in conue.ᵘˢ q̃ sequit exordina
ta linguarz locucõe s° domu q̃ se
quit ex vsu pphie i si aut oes
pphent In p̃ᵃ fiat m. ᵉʳʳᵒ p pponit
conuenctu fidelm s° ignotam lin
gua loquau i eoms linguis tão
in gressum infidelm Intrat. at
ydiote qito seques i comodu ibi
none dicet. de iḡ. si g° q. rquia
lingue sut in signu non ue difi
caconi si g° q demat vniusa ecca
i oms fideles de ecca i vnu eoes
linguis loquẽ sue ciperite Intret
q̃ ydiote qui no intelligunt aut
infideles qui no credunt none
dicent corde ul ore q̃ insanis
arreptitu naq; indebiut pp̃c ibocz
cunctorum su intelligeciaz // **Si**
aut oms pphent &. subdit
domu q̃ seqe q̃ seq̃ ex vsu pphie
r hoc duplex piumu e reuelacõ
oms s° q̃iusionis i rita cades in
faciẽ Ipᵃ implicat tria p̃mo pp
phandi actu s° peccõrum aduent
ibi intrat aut infideles tão se
ques comodu i eo mat ab de g°
siat oms pphetet. i. septuas expo
nat intret aut quis infidelis
ul ydiota quiatur ab omibz de
aliquo suo errore diiudicatur
q demnpnabilis ondit ab oibz
de aliquo suo peto spiualis enim
homo iudicat omia &. vn. oculti
em cordi eius. i. peti sua que nesie

bat ee pctã manifesta fiut ei p
eorz expones p̃ iu. xxxj. lucer
na dm̃ spiracl̃m hoĩs que i
uestigat oia creata ueutris
petm. n. tria mala faciat fac. n.
rebellem ppt offensam q̃ rebel
lem deuiat eo depnabilez ppt
pena ad q̃ obligat Centu r
uilem ppt maclam que defor
mat q̃ s̃cripta. saari q̃mat rebel
lem diiudicat q depnabilem
i ltimat eccai rignorante i ita
cades infaciẽ. i. humilias non
cades retrorsum sicut hebri
xo m. adorabit dm̃ qui se ei p
nos notificauit pnuncians ore
q̃ hẽt in corde hoc. s. q̃ deus uẽ
no fictẽ sicut in ypocriis i nob
&c hitat n. deus in celis. i. vi
ris sẽis zach. viij. ibim9 vobis
cu audiuim9 n. q̃ dns vobcu e
hic quit. sup illud sensibz psti
estote glo. salomone dicente
saue legem sensus est optim9
q̃ hoc hẽt sup vn. p alia litam
togitate de illa sensus e q sua
tus qui liber no est salomonis
x° q̃uis no bc e dict9 a salomoe
est tn e dit9 in psona salomis
Item in lege n. sepeu est q vno
psa. xxviij. x° lex accipit hic
large p uetri testamto no stric
te ppetatheco ¶ Itẽ sup illud
in linguis alijs glo lingue i
signu sut no ad edificaconi q̃
nullm̃ donu spc sci e q̃ no sit
ad edificacoem vn̄ c. xij. vnicui
q; dat mai festaco spc ad utili
tate x° donu linguarz s° i in
mediate est ad admiracom sed
fauio reorgsequta e ad edificacoẽ

¶ Ite sup illud lingue in signum
sunt in fidelibus glo. ne eis revue
let veritas q post lingua
revelabit veritas / Ite in fide
libus no velanda sed revelanda
est veritas alit no quererent nec
sciret q credendum eet vero lo
de linguis pse sine interptacoe / Ad
aliud dicendum q revelanda e
veritas audire volentibus s hoc no
fit p donum linguarum sine intpta
toe / Ite occulta cordis eius ma
nifesta sunt q solus deus no
uit abscondita cordis vero mani
festa sunt ipi pctori ut ea que ne
sciebat ee erronea p doctrinam
cognosceat ee erronea ꝛ pctam ¶
Quid ergo est fratres Ex
cluso errore ex appetitu p donorum
donorum hic excludit errorem
ex usum eorum donorum quo utique
sit utendum ꝛ pro ond quibus illis
donis sit utendum s a quibus per
sonis est utendum i in lictis in
ecclia taceat tercio q debet te
nere modum istum i an a nobis ubi
dici possit Cirpa o primo quo sit
utendum quinue utroque istorum do
norum spu qua dono linguarum
i sine lingua quis utat tercio
qua dono prophie i prophie a duo
l. In pa pro quo de usu donorum
pro sub dic facultate iporum ibi
cu venitis tercio sine ut da debi
tu ibi omnia ad edificacionem fiat
de qo q qo g. s quod eueniunt
de locucionibus linguarum / Quid ergo
e fratres agendum i cum q venitis
simul unusquisque vestrum ita q ullus
pt se excusare ammonia edifica

toe psalmum hz i laudem dei ca
cantico ut psalmum i intellectum psa
lmorum doctrina habet spalem de
moribus ut doctrinam i pdicaca do
cendi apocalipsim hz i revelatez
lingua hz i genam linguarum / In
terpretacionem hz i gram expone
di linguas ut scripturas q sunt illa
quinque verba que s voluit loqui apo
stolus que distinguuntur s oes cogni
cio hz aut p acqsicionem humanam
aut p revelacionem diuinam / Si p ac
quisicionem humanam assit in deum s
est ps a in pximum hic est doctrina
s p revelacionem diuinam aut datur
pncipaliter ad cognoscendum hic e apo
calipsis a ad loquendum s est lin
gua a ad utrumque s est interpreta
cio hic hz oia reb talia ad
edificacionem ecce fiat debet in ulti
i. ecclia edificari ut unitas ut qui
libet laboret ad eius edificacionem
unus enim edificat ꝛ alius destruit
que utilitas nulla n labor corporum
porum. // **Sive sermone linguam
quis loquitur:** hic ond spalis
qua s utendum dono linguarum ꝛ
pro qua sit utendum cum i terpretē
s o quali sine interpte i si a no sit int
pretes Circa primo supponit lo
cucionis linguarum diuersitatem s o dis
suadet loqui de pluralitate ibi s
duos tercio suadet ad locucionis ex
ponem i cuiusque interpret de qo sine q
ponit i ut nunq interpret s locu
cionis ad edificacionem suis modis
agenda sunt dono ius linguarum s
utendum e sine quis i si aliquis sermone
lingua loquitur i s diuersitate linguarum
s duos fiat sup loquens aut ut multum
tres ne totum die detineat ꝛ per

ptes i. diuis tpib; ul pptes ppli sed
ptes i. incasse r gnaris aliquis lo.
quis ille id est s. vel alius inptet
i. exponat quid lo. ut intelligit.
Si aut no intelligit fuit i tcpretes
m eccia s. ~~barbarus videat~~ taceat
ille qui linguis loquit ne s. bar
barus videatur b a i. ad sui edifica
cone in mata loquat et deo ipm pua
ti orando uel deo i. ad honorem
dei et laudem // **pphe aute duo
ul tres** hic ont quar utendu
est domi pphie b determinat pmo
pphetandi sedo pbandi ordine
ibi q si alii reuelatu tcio ordis
possibilitas ibi et spus pphetar ordi
ne su possibilitati vom i no eni
dissensionis est deus dc go pphe
q est utendu est dono linguaru ut
dixi et dono pphie est pphe at duo
uel tres dicat sigillati qz tot su
ficiunt Jn ore n. duoru uel triu
testiu stabit ome ubum cs xviii
et deut xix et cetcri tacite diiudi
cent q dicut s. an domi est ul no
i. Jo. iiii. Nolite omni spui crede
sed pbare sp si ex deo st q si ali
q melius reuelatu fuit se dena q
audiebat reuelat n. aliqn mio
ri est xi Cofitebor tibi pr do. ce
li et tre qz abscondisti hec a sapie
tibs et pdentibs et reuelasti ea par
uulis / por pphetas taceat dinus illi
loci pcitis n. q ideo det ei locum
n. qz potestis oms psinglos i. singu
lariter sigillati pphetare ne p tbaco
fiat / Jta s. ut ex ordinato b su
pphie omnis discant et maiores
et minores et omis exhortet alios
etia ipi minores / Et go ordo pphetan
di congruus ut s. melior pponatur

debitu quia possut oms pphetae
psentare q nia ut oms distat
Nond. sup illud distat ocb
q dy lectiones de ffy dicc ut
puemat ad pfectom sapie pma
de malorz ex eminctione sicut q
ht in rebellu pro alys pugna
i. a est mur. Judicu uex sunt
gentes quas deus dereliquid
ut erudiret in eis isrl et
oms qui non erut bella cana
neoz ut pstea disce det fili
eoz ctare cu hostib; et hre q
suetudine pliandi / Secdum de
bonoz imitatione sicut pictor
ul sceptor discat imitari ingenu
Jec xii dr de talib; si erudicti
de dicerit uias ppli mei s. i glia
aeterna deoi diletione sicut eni
gustado discit sapore a bonu
i. tessa. iiii. de amore mgr aplis
fraternitatis no heo nete scribe uo
bis ipi n. didicistis ut diliga
tis in vice et c. Tertia de egreo
ru cpassione et subuenione sicut
homo expiendo discit vem psa
i. discite bene face subuenire
oppsso Judicate pu. et vi. Qrta
de eam do do et madatoz obedie
ac sicut nouissis opando di
scat statuta sua et ordine de
ut in cogrega ad meppliu ut
audiat smoes meos et discat
time me omi tpe quo uiuit i tra
deut. v. Audi isrl ceremonias
atq iudicia que ego loquor in
aurib; tuis hodie discite eas et ope
cplete deut v. Leges ubi
et leges hic et c. Sexta de cordis
humilitatem et morz masuetu

sicut pullus ad imitacoz aquile
disat moueri r uolare ey. c xi di
sate ame quia mite/ Septiam
de utilitate salutare sapie sic
clicus disat ꝙ Valia sap. bij.
v lo. de sapia de ꝙ dicere di
dia r sn dimidia in media geo
ꝙ Ite nondum ꝙ bij sut pque
disat homo ꝙ est sn homi r uta
le/ primu est diuina reuelacio
sc didicuit mlta sa r pphe ut
patriarche r pphe r apli io paulus
gal. i. notu vob facio evan ꝙ
evangelizatu e ame qz no est
s hoiem neqz n ab homie acce
pi i. neqz didia sed p reuela
com ihu xo Ja. bij. omnes q au
dit a pre r didicit bedm est
diligens creatura r irrona
bilum in specco vides ho quare
atura irronabilis ita sollici
ta e de pfectu suo pcurando
ad exemplu pru deue b disat
io pu bij. vade ad formicam
o piger r cosidera vias eius et
disce sapiam mecu no hcat du
cem rc. Tercu e stultoz r ne
gligenciu homi q sidea io ex
hoc n ꝙ coz bona depire vi
dere p neglgecia disat sapiens
pu. xxiiij. p agru pigri homis
transiui r p vineam viri stulti r
se totu rc. r sequitur quod cu vidissem
posui in corde meo r exeplo di
dia disaplina/ Quartu est doctoz
humilis auditio ecci bij. fili si atte
dis in disces ea. s. sapiam sap vi.
audite reges r disate ecci viij/
Ne despiaas narracom psatoz
rc/ Quintu e diliges studium crees
i. mes mea cotemplata e mlta sa
pici r didia rc. Sextu e uerax
experimentu qui n no est expertus
paucare cognosat hic est q laban
dixit ad iacob gen xxx. experime
to didia ꝙ benedixerit in deus ppe
te/ Sic r de xo dr heb. v. r quide
cu eet filius dei didiat ex hijs q
passus est obediam/ Septimu est
q inctus sn q forciu ex hoc n ꝙ
homo cu alio sepe mouit mores
eius disat r mutuit/ vn no debemus
cu malis conuersari pu. xxij. noli
ee amicus homi iracundo neqz am
bules cu homine furioso ne forte
disaas semitas eius r sumas scan
dalum aie tue sed hen eze xix. dr
medebat mt leones r fctus e leo
didiat quidam cape r hoies deuora
re/ ps Immixti sut int gentes r didi
cerut opa eoz qz q cu lupis est
oportet eu cu lupis vlulare r hc
e ualde piculosu quia sicut dr Je xiij
si mutare potest ethiops pellem
sua r pardus varietates suas et
vos poteris bn facere cu didiceritis
malum// Spiritus pphiae
hic sub dic dicti ordinis possi
bilitate r deinde possibilitas vom
dicet r spc q r cuiqz debet por
ce dere r spc qz spc pphaz i. spi
ritus qui in se unus est s plura
dr spc plura dicta pphetat i. pro
phaz voluntati subiecti sut qz n
cogit eos loqui ut spc phitonis
Job xxxij. coartat me spc uteri
mei ut pphetes i. vom pphaz sub
iecti sut quia subministrat eis Jo x
iiij. suggeret vobis omnia queaiqz
dixero vobis no n. qi r uie est
subiectus spc pphaz ipis pphetis
no n. dissensionis i. discordie est

deus ut prophetas quos replet ut lo
qui compellat nec permittat sinual
ti tacere sed prophetas / xiiii. xvi / de
aut prophetas sit cum omnibus vobis sic
in omnibus ecclesiis maioribus et mi
noribus primatis metropolitanis
et palibus ecclesiis in quibus scorum addi
scenam ecclesie malignanciu doceo /
vn te ne debetis quam vna non esse nouam
neque singulare quod dico / **Mulie
res in ecclesiis** dicto quo vbi nec
dum super domini hic ostendit aliquibus pro
nis sit videndum illis vbi primo indicat
mulieribus taciturnitate secundo subdit suam
racionem / Non permittitur eis etiam re
mouet dubiorum ibi Si quid autem nolunt
discere de quo mulieres quia ita dixi quod
omnes potestis prophetare in etholoicis tamen
mulieres in ecclesiis taceant ut non lo
quantur linguis nec prophetent non enim
permittitur eis aliqua auctoritate loqui
in ecclesia sed subditas esse vnde
quod bellum vetitum vnum est xii. sub di
tis in quo sicut lex dicit genesis iii. sub viri
in potestate eris Si quid autem nolunt hic re
mouet dubitacionem quamvis non possent
dubitare ex quo non licet eis loqui
quo addiscent quod ignorant Et primo
dicit quod domini pueri vicos interrogare
secundo subdit cuius que domini et non
publice in tempore est non de quo Si quid autem
nolunt discere domini tantum viros
suos in terroget vnde tunc preceptum
per virum natum mulieri genesis iii. de cor
lingno et cetera Accipite non solum corporis
et motus vir autem est caput mulieris
Et xii. turpe est quia et iudico domini tempore
est non quia sunt contra ecclesiam disciplu
nam et contra verecundiam que debet
mulieribus inesse obprouacionem mulierem
loqui in ecclesia id preceptum habetur i. thi
ii. mulier cum silencio discat / Ita
sic de vrsorum semel dicitur toia sunt

vsa sunt / **An a vobis verbum
dei**. dicto que liceat et aginibus huius do
nis et vtendum hic ostendit quod debet
seruare modum istum vel ordinem primo
quare seruare debet secundo respectu
quid seruare debet ibi contra siue
cum / In prima ostendit quod seruare debet
propter tria primo propter aliorum obseruan
ciam conformitate secundo propter dei pre
cepti auctoritatem ibi si quis videtur
esse propheta tercio propter contemptum re
probacionem ibi Si quis autem ignorat
primo vero est hic quod boni et sapientes te
nent ita est tenendum sed boni aliter
tenent modum que eis tradidi eo
et vos tenere debetis et hoc est quod
dicit an a vobis quasi non debetis mu
tare quod tradidi / An a vobis verbum
dei processit ad vos scilicet quando prophetag
quasi a vobis ad vos ysa. ii. de syon
exibit lex et verbum domini de ierusalem
An ad vos solos peruenit ipsum ver
bum quasi dicit non immo ad plures alios
vnde quod alii tenent et vos debetis te
nere per quod in omnem terram exiuit so
nus et cetera. **Si quis non videtur
propheta**. Ecce secundo vero talis preceptum
diuina tenenda sunt sed ea que
scribo sunt precepta diuina ergo ea
sunt tenenda probat sustentat audien
cium attencionem secundo subdit sententie
sue auctoritatem ibi que dei sunt ma
data de quo si quis hoc duplicatur
legitur primo vbi ita debetis tenere
quod dixi si quis non videtur propheta
esse i. per dicens / Futura aut spiritua
lis nosces occulta cognoscat ea
scilicet que scribo vobis que dei sunt
mandata non ma in corpore in dn
exprimentes quibus eius qui in me lo
quitur xpistus secundo in sic si quis quod te
nere quod dixi et spiritualiter intelligere
si quis non videtur propheta esse inter

vos aut spualis ee cognoscat
i. spua[li]t intelligat que scribo vo
bis q[uia] d[omi]ni sunt ma[n]data/ **Si q[ui]s
aut ignorat** Circa ista vo ad
v[er]t[en]d[um] q[uo]d tal[is] qui h[oc] debet scire ne ad
ignoret sed qui no tenet hac
doctrina no tenet g[ener]o qui h[oc] debet
tene[re] hac doctrina primo q[uo]d in
plicat c[on]temptu doctrine s[ecun]do c[on]minat[ur]
suppliciu pene i[d est] ignorabitur et h[oc]
est q[uo]d dicit si quis aut ignorat
hec est d[omi]ni ma[n]data et no volt
pr[e]dicti acquiesce[re] ignorabitur ad
m[odum] futuro i. reprobabit[ur] q[uia] d[omi]n[u]s dicet
dico vobis no novi vos et lo[quitur] de
ignorancia affectata i. volutate
acquiesce[n]di/ **Itaq[ue] fratres
emulami[ni]** hic repetit q[uo]d ob
s[er]vare debet v[e]l mone[n]s p[rim]o p[ro]phe[tare]
do[n]um appete[re] s[ecun]do do[n]um linguaru[m]
no reprobare i[d est] et loqui linguis et co
oia ordinate facere ibi oia a[utem] hone
ste d[icit] g[ener]o Itaq[ue] s. p[ro]phia e[st] dig[ni]
cior lingue no fues in fide emula
mi[ni] i[d est] desiderate p[ro]phare i[d est] p[re]dica[re]
futura vel scripturas exponere et
tn loqui linguis diu[er]sis nolite p[ro]
hibe[re] taq[uam] sit malum s. ne fi
at dissensio oia a[utem] s[cilicet] locutio
linguaru[m] sive p[ro]phia honeste
cu pace et s[ecun]d[u]m ordine p[ro]p[r]ium
fiat i[d est] vobis Judic. v. stelle ma
nentes in cursu et ordine suo pu
gnauerunt c[ontra] Sysaram vel ab hone
oia fiat c[ontr]a oc[u]lu respectu sui
honeste c[ontra] scandalu respectu
dei ut facere dicat actu honeste
modum ordo sine debitu omia
maciam su obm/ hic quit spe
p[ro]pharu[m] p[ro]phetis subiecti sunt q[ui]a caret
dum no est in hominibus p[ro]p[ter] spm
p[ro]phe[tie] be[ne] x[risto]. i. lo. de spu mite hic de spu
p[ro]phie/ Item idem glo sp[iritu]s sciis q[uia] hums
est q[uod] sp[iritu]s sciis nulli subiect[us] e[st] x[risto]
dictor dom ponit hic possu dom
sicut ex p[er]fectu ¶ Item ibidem
glo. spi[ritu]s sanctus no cogit p[ro]phas ut lo
quantur vel taceat c[ontr]a Jh[eremie] xx[o] fc[tu]s
est in corde meo q[uas]i ignis estuans
et defecti ferre no sustines x[risto]. no
cogit coactione sufficiente sed i[n]duc
te p[ro]p[ter] vehemencia amoris/ Item non
e[st] deus dissensionis sed pacis c[ontr]a
m[a]t[thei]. x. no veni pace pace mittere in
t[er]ra sed gladiu x[risto]. i. lo. de concor
dia in malo hic de concordia i[n] bono
Item supi[us] no p[er]mittit[ur] eis loq[ui] glo
alia autem c[ontra] delbora fuit p[ro]phissa
i[n] ueteri testamento Judic. v. et Anna
in nono luc. ii. x[risto]. p[ri]uilegia paucoru[m]
no faciunt legem c[om]munem ¶ Item sr
illud si quis ignorat ignorabit[ur]
glo adeo reprobabit[ur] c[ontr]a ignorancia est
in tellectu pctm vo in affectu/ Item
ignorancia excusat pctm/ x[risto]. dupl[e]x
est ignorancia que d[ici]t[ur] simplex et
hec non e[st] pctm q[ue] d[ici]t[ur] affectata et h[ec]
pctm e[st]/ Non tn in c[on]tu ignorancia
sed in q[uan]tu[m] affectata sibi et si c[on]tu
ignorancia excusat pctm in q[uan]tu n
tn affectata ¶ Nondum sup illud lo
qui linguis no lite p[ro]hibe[re] q[uo]d via sa
gax in ope que no deficit i[n] n[ost]ris
claustru lingue condidit ne in lu
do posita labet[ur] et defluet ad no
civa q[uas]i p[ro]pam q[ua]si i[n] camalem recludes
m[od]o dentes taq[uam] inter columnas clau
strales et q[uas]i clausam labia fr[atr]es addes
s[ed] q[uo]d nc ope nc ligatu frequenter exit
adiuvata claustro spuale statuam

It eidem

Notum
autem vobis facio
Supius excludit errorem corp. cir
dona gracie hic excludit errorem
corp. circa glorie agit. n. hic de resur
recione xpi et aliorum ubi probat primo rec
ivat negates eam. pro primo proponens si
dei. secundo exempla ubi ibi sed dicet
aliquis quo resurget mortui In
prima parte primo o. c. xpi resurrectionem ibi scilicet
secundo peccatum probat virtutem primo fu
turum ibi si autem xpus predicatur tercio
o. c. resurrectionis nunc future possibili
tate et eam efficaciter ibi nunc autem xpus
resurrexit. quarto subdit ibi que me
cum que secuntur negantes primo
ibi alioquin quid facient In prima primo
xpi eam firmiter astruit in tribus testio
niis primo testimonio scripture sui
sue tradicionibus secundo testimonio diu
ce apparicionis ibi et quia visus est cephe
tercio testimonio ipsius visionis ibi no
vissime omnium quarto testimonio apostoli
ce predicationis ibi sive enim ego sive
illi sic predicamus In prima testimonium
sue tradicionis eius ad memoriam re
ducit primo in generali secundo in speciali ibi
tradidi enim vobis In prima circa sua
tradicionem implicat iii. or digna
memoria primo eius bonitatem cum de
evangelium secundo in mutabilitatem cum sub
dit quod predicavi tercio virtutem cum ad
dit quod et accepistis quarto virtutem cum
sequitur in quo statis etc. de quo no
tandum quod de spiritualibus hic usque domini tem
modo, confiteor non tamen vobis facio evangelium
scilicet de resurrectione mortuorum i. bona nun
ciacionem evangelium enim ipse bona nunciacio
dicitur quod ipse ad regnum dei et ad remis
sionem peccatorum pervenimus sic dicit glosa

munus i. quod predicavi ita aliter vade
non est novum nec variabile quod dico
quod evangelium et accepistis i. dignum
acceptacione iudicastis / In quo
statis. hic tangit sue tradi
cionis virtutem et primo quo ad presens co
modum secundo quo ad futurum primum i
per quod et salvamini tercio addit con di
cionem ex parte ipsorum ibi si tenetis qua
racione dic ergo in quo evangelium et statis
i. per quod in bono statu estis et
sic quo tu deveris / Nam fide sta
tis in corpore i. per quod et salvamini / Nam
in spe tandem in re hoc n. e. ver
bum quod potest salvare animas statis
in quo si tenetis i. retinetis i. e. verum
de racione qua racione predicavi vo
bis. s. xpi aliqua utiliter vel salva
miniquia in. s. frustra credidistis
quod s. ad consequendum finem vel aliter conquesti
e. non est garantum quod ut ambo
sit per defectum dignitatis fide vel ex
parte remisse // Tradidi enim
vobis hic specificat testimonium
sue tradicionis et amplificat circa primo
sua predicacionem quod tradidi secundo pre
dicatis auctoritate quod quod accepi tercio
predicacionis minime quoniam xpus mortuus
de quo tradidi enim vobis in primis
i. inter prima remansit quod et accepi
a spiritu sancto non simpliciter autem et non de
cepi a domino quod tradidi vobis quoniam
xpus mortuus est propter nos et nos
ipsa necessitate mortuus in qua
secundum scripturas que hoc predixerunt
ysa. liii. tamquam ovis ad occisionem
ductus est et ceterum ergo duratum fo
liumtas quia xpus sublimitas vi
litatis quia propter nos vilitas vi

tas qz sm septuas et sepultus quia
est simile s. septuas ysa. liii da
bit impios pro sepultura et ysa. xi.
erit sepulcrum eius gloriosum et quia
resurrexit tercia die et consili perti
te ave dicitur nos suscitare posse
et hoc s septuas osee. vi. vivificabit
bit nos post dies duos et tercia die
suscitabit nos/ **Et quia vici**
est cephe hic probat secundo testi
mo id dominum tot apparicionibus et ponit
quintuplex testimonium per ordinem di
cens et quia visus est cephe i.
petro primo alius duris quibus
apparuisse legitur in evangelio de hoc
luc. ult. et Jo. xx. et post sic xi apo
stolis in absencia thoma pnte
Jo. xx. alii sunt xii. quia per syno
dochen in intelligitur quia mathias
non du locum inde erat constitutus
sicut dicitur in dia. iii. dari A. xii. pau
lus fuit dic primus viribus decem
decim visus est plus quam quingentis
fratribus de hoc non legitur in evangelio
ex quibus multi manent adhuc
qui testes sunt huius si aliqui requi
rit quidam a i. mortui sunt
in hoc testimonio permanentes de
inde visus est Jacobo s. alphei
qui dictus est frater domini qui fuit
episcopus Jerosolimitanus qui ii. sicut
dicit haymo vovit se non man
ducaturum quousque dominum post
resurrectionem vidisset ipse ei apparuit
hoc tamen non legitur in evangelio deinde
apostolis omnibus visus et in ascen
sione luc ult. et act. i./ **Novis**
sime autem omnium hic probat ter
cio testimonio proprie visionis v.

primo dicit quod xps sibi apparuit ultimo secundo
quare quia indignus est nomine apostoli
co i. ego n. sum minimus tercio subdit
propterea fuit est apostolus qui solo numero
nomine i. gracia dei sum quod sum. ostendit quo
bene visus est dono sibi collato i.
et gracia eius dicit secundo non effecta dominum
s. post ascensionem tamquam abortivo i. si
mili abortivo visus est tamen primum in
via act. ix. post in orac in templo
act. xxii. comparat autem se abortivo
triplici racione primo quia sit aborti
vum per coaccionem quasi dam nascitur
sic ipse qui per coaccionem quandam est in
xpo renatus act. ix. secundo quia ad mo
dum abortivi extra tempus apostolus est re
natus s. in xpo iam regnante in
bulla ipse ponit a dextris tercio quia
ad modum abortivo minor fuit aliis
sicut ipse dicit hic Et notandum quod xii le
guntur apparitiones domini post resurrectionem et an
ascensionem/ prima qua apparuit aliis
mulieribus soli magdalene ad monu
mentum plorati Jo. xx. Secunda qua appa
ruit aliis mulieribus cum eadem re
deuntibus a monumento Jo. xx. Tercia
qua apparuit symoni petro luc ult.
surrexit dominus vere et apparuit symoni.
Quarta qua apparuit duobus discipulis
euntibus in emaus luc ult. cognove
runt/ Quinta qua apparuit x. apostolis ab
sente thoma Jo. xx. stetit Jhesus in
medio eorum Sexta qua apparuit viii.
die thoma pnte Jo. xx. dominus meus
et deus meus/ Septima qua apparuit
petro piscanti et sociis eius ad mare
tyberiadis de quo dicitur ult. hic Jo. xxi. Oc
tava qua apparuit xi. discipulis in monte
galilee cum ult. Nona qua apparuit

discipulis suis in cenaculo syon recu
bentibus in die ascensionis cum ulti
momisse etc. Decima qua apparuit
eis eadem die in monte oliueti as
cendens in celum act. i. videntibus
illis eleuatus est / Undecima qua ap
paruit Jacobo alphei epo Jerosoli
mitano / Duodecima qua apparuit plus quam
quingentis fratribus simul etc. Deci
ma tertia post ascensionem nichodemus di
cit eum apparuisse primo Joseph abari
mathia posito per sepulturam
eius in carcere sed ewangelium eius non
e autenticum // **Ego enim sum mi**
nimus. hic ostendit se indignum nomine
apostoli Et primo tangit inferioritatem
secundo inferioritatis expressionis ibi qui non
sum dignus tertio utriusque causam ibi quia
persecutus Dicit ergo ego qui vite post
omnibus ui apparuit ego enim sum minimus
apostolorum scilicet si considerentur priora vel ex
quo ultimus tempore qui non sum dignus
vocari apostolus si mea precedencia in
vita attendatur aliter mererer ta
humilitatis dignus qui ea humilitatis
merita meaciendo efficaciter quod vita
non sum dignus in qua quia persecu
tus sum ecclesiam dei actuum nono i. thi
i. primo qui blasphemus et persecutor ex
stiti Euangelium tales vero qui videntur di
cunt post mortem resurrexit sed christus
visus est in apostolis in digno vivens
post mortem ergo resurrexit / **Gra**
tia autem dei sum id quod sum.
hic ostendit per quod factus est apostolus quia
solo munere diuino et hoc est quod dicit gra
tia quasi licet sum non dignus ad sed gratia
gratia dei sum id quod sum scilicet apostolus su
gratiam. homo nichil est ex se / sed

lus ex reuocatione gentibus quia ex apostoli
cum et reuocatione virginibus quare ad ex
revocare modo dicit sum me dicit quod per gratiam /
Et gratia eius. hic ostendit quod bene usus
est dono sibi collato Et primo hoc pro
ponit secundo probat hoc ostendit i. scilicet secunda
dicta tertio impotentia hoc per gratiam sufficiens
boni operis exprimit Dicit ergo scilicet In
primo remouit aliorum negligenciam Insecundo
pigriciam / Intertio iactanciam Dicit ergo
et gratia eius i. applicatus in gratia datus
in me vacua non fuit i. ociosa in corde
dicit hortamur vos ne gratiam dei in va
cuum recipiatis sed potius habundancius
omnibus illis scilicet laboraui et hoc
in tesiuc quare sum superiam acceptore
ex ipsis et ex tesiuc quare in pluribus
ecclesiis in corpore christi. In laboribus plu
rimis / Non ego autem solus laboraui
Sed gratia dei mecum cum laboro ar
bitro in corpore iii. non quod sufficientes
sumus cogitare aliquid ex nobis
quasi ex nobis sed sufficientia nostra
ex deo est felix qui sic operatur
vbi quod notatur in labore excelle
ter quod notatur in habundancia labor
utiliter quod notatur in societate gratie
Siue ego siue illi. hic quinto
probat id quod primus apostolus predicauerat
Et primo tangit predicacionem apostolorum secundo
fidem auditorum ibi et sic credidistis
Dicit ergo sive ego qui tempore resurrexit
rationem sum enim ego sive illi alii scilicet apostoli
sic predicamus videlicet christum scilicet resur
rexisse et sic credidistis vnde tempore
est relinquere veritatem et dicta ratione
accepta vel sic ego laboraui non
tamen solus sed gratia dei mecum ratione
ita est sive ego sum illi sic predica
mus scilicet per gratiam et sic credidistis

finis

s. pgratiam exhibitus erat talis
vo/ Apli pdicauerunt xpm resur
rexisse ergo xpc resurrexit probat
ab auctoritate/ **Si aut xpc**
predicatur. Superius pbauit
rone x iam pfectam hic pcam
pbat rone ratiam futuram v p.
prime xpi ratiam astruit sto
negantes xpi ronem pmultas
conuenientias co ratiat ibi si a xpc
no resurrexit In prima p. ar
guit a bopositce anteced ef sto
ad destructionem 9sequentis l si a re
surrectio mortuorum no est In
prima sto ponit antecedens s. xpm
surrexisse sto annuitur quo
negatur 9ns. s. ronem ratiam so
re ibi quo quidam dicunt dt ergo
si a q. ita 9stat xpm surrexis
se si a xpc qui e ca efficiens ronis
p dicitur ab omnibus bis aplis q re
surrexit a mortuis i. de loco r de
uno mortuorum quo quidam in
vobis narrantes d nisi alii
dicunt qm resurrectio mortuorum
no est q. d. male dicunt r est hic
argumentum racio efficacie qr xpc
est efficiens ca nre ronis a sili qr
sicut co q filius dei pgrati glori
ose resurrexit a simili omnes si
lii resurget/ **Si aut resur**
rectio mortuorum. hic arguit
ad destructionem mentis v primo negat
omnes sto anteced l nz xpc dt ergo
si a q. ita dicunt quidam a sed si
ro mortuorum non e nec resurre
xit qr ora xpc suos fecit resur
rexit n. ut daret spem resurge
di xpc et argumentum nelacti
ul a simili/ **Si autem xpc**

non resurrexit. hic hereticos ne
gantes ronem xpi ad sex i conue
nientia dicit pm est in vtilitas fidei
xpiane i maius est fides p dicatoris
aplice sm vtilitas fidei xpiane i
manis est fides tam e falsitas te
stionum aplorum i in demum a r fl q
tum e filiatis ipsorum corinthiorum ibi
qr si xpc no resurrexit/ Quin e dap
nacio om in fide xpc defunctorum ibi
ergo si dormierunt in xpo/ Sextum
miserabilior tenens co dicio stoxorum xpi
anorum i sim hac vita tm in xpo
dt ergo si a xpc no resurrexit se
quitur multa in 9 venientia pm e q
manis est pdicatio nra i. i vtil
quia sine mercede manis i. in vtil
est fides nra qr sine remuneratione//
Inuenimur aut 7 falsi.
Hic tangit tercium in 9 veniens q
est filiatis testio aplorum v p. pro
ponit testionum falsitatem sto pro
bat r specificat ea ibi qm testio
diximus ttio expposci arguit ad
media pbanda ibi na si mortui
no resurgunt dt ergo in vemum q.
nec solum dta in 9 veniencia scait
sed in vemum falsi testes dei q
cu de falsa laude vrasat testes
em erat apli dei i. sed no fal.
¶ Et nondum q quadrup. testis
in scriptura reprehenditur falsus qui
apta medacia 9 fingit pu. xij testis
falsus no erit impunitus fraudu
lentus qui bona 9 sciam negat rab
scondit pu. xix. qui mentitur testis
est fraude Repeans qui dubia p
certis asserit pu. xix. testis e repe
tinus 9 tumiat linguam medaci do
lus m. re. Iniquus qui bona i malu
9uertit pb testes iniqui in surrexit

sup me et synagogam etc. // **Nam**
testimonium diximus / hic probat
falsitatem dicens, quod testimonium dixi-
mus adversus deum hoc est quod suscita-
vit christum quem tamen non suscitavit si mo-
rtui non resurgunt / Augustinus probar-
vendum est aliquid falsi de deo dicere
et si ad laudem eius videatur pertinere
quia non minoris sed maioris for-
tassis sceleris in deo laudare fal-
sitatem qua vituperare veritatem / Na-
si quis reputat quod falsum est quod deus su-
scitavit christum si mortui non resur-
gunt / Nam si mortui non resurgunt
nec christus resurrexit et est argume-
ntum a simili sicut si anima sortis non e-
st mortalis nec anima platonis / Na-
consilis vero est utrobique scilicet in sua re-
tributionis integre in anima et corpore
sicut homo vivit in anima et corpore
vel est argumentum a causa quia verbum christi
ut capitis est causa vitae membrorum
et exemplaris et motivo // **Quod**
si christus resurrexit / hic tangit
quartum inconveniens quod est falsitas
ipsorum corinthiorum, quia probato resurrectione
christi non factam supposito. Secundo ex hoc fal-
sitatem fidei illorum ponit ibi Va-
na est fides vestra id est falsa non tamen in-
utilis ad huc quia et vere falsa adhuc
enim post baptismum estis in peccatis
diris quae per fidem christi in baptis-
mo remissa esse debent baptismum
enim gerit typum mortis et vitae christi
dei sicut figura signum hoc est virtutem in
remissionem peccatorum / **Ergo quidem**
mierunt / hic tangit quintum inconve-
niens quod est dampnatio omnium in fide
christi defunctorum ubi tangit tria primo mo-
rtis actu secundo conditionem morientium

in christo tertio dampnationem ipsorum id est perierunt
et hoc quod dicit secundo quia et quia vos adhuc
estis in peccatis ergo et qui dormierunt
in christo scilicet in fide christi mortui sunt
perierunt quia et ipsi erant in peccatis
contra illud apocalypsis xiiii. / Beati mortui qui
in domino moriuntur / **Si in hac vi-**
ta tantum / hic tangit sextum
inconveniens quod est miserabilior ce-
teris eo dicto scilicet christianorum ubi
primo subiecto dicit concludit spe-
rantes in christum, secundo ex hoc inferit
inconveniens quod maior miser-
ia sit ibi miserabiliores dicit ergo
si in hac vita quae tenemus si christus non
resurrexit. hoc inconveniens sequitur
quia si in christo id est in fide christi sperant-
es sumus in hac vita tamen ita ut
futuram vitam non speremus miserabilio-
res omnibus hominibus sumus quia et mun-
ferimus in corpore quo maiores mi-
serias sustinemus et eodem modo puto
quod deus nos novissimos apostolos etc.
et miseri in anima per errorem etiam mi-
serabiliores ceteris qui saltem hoc se-
culo fruuntur / **Nunc autem christus**
resurrexit / hic est tertia pars prin-
cipalis probavit ... vero
christi iam factam secundo probat vero mor-
tuorum futuram hic tertio ostendit resurrectionis fu-
ture possibilitatem sive iam effectum
ubi primo ostendit potestatem christi mor-
tuos suscitandi secundo potestatis eius de re
suscitandis id est deinde finis et cetera
dicit etc. Inprima primo dicit quod christus primo
resurrexit secundo quod alios suscitare
potuit id est quam quidem per hominem mors tertio
quod omnes suscitabit ibi et sicut in adam
omnes quarto quo ordine suscita-
buntur id est unusquisque autem in suo ordine
dicit ergo nunc autem quia hoc inconveniencia se

quent si xpc no resurrexisset rt
vr no foret nisi a. patet q x.
resurrexit a mortuis i. a. loco
mortuorum et nunc ipse dico primi
cie i. primus tpe et maximus dig
nitate dormientium i. morientium qui
de facili et inte morte dormi
cium surrecti sunt celo. i. q est
p° genitus mortuorum qm q. et
patet q ipsi potuit resur
ge qm quid ph oiem puum
mors venit sap i. deus morte
no fecit et si hoc e ergo ph oiem
deum vr mortuorum erit rlz in
aliis omnibus no valet argument
qm facilius e destruere qua con
struere tn in his valet rpe sic
formari ro potencior e homo
deus in construendo q ho purus
in destruendo h. ergo homo pu
rus potuit omnes morti trade
et ho deus per vivificacione vita
possibilis est vr mortuorum ¶
Sicut in adam. hic ont
q xpc omnes suscitavit ubi primo
tangit mors antecedens vrum
h° vr sequens morte i. vita ibi
In prima primo tangit cam mortis
victoria cu dicat in adam secundo
generalitate i omnes moriuntur similiter
in sa p° tangit resurrectionis cam
cu dicat in xpo secundo generalitate
i omnes vivificabuntur debet ergo
et sicut in adam omnes qui eius
filii sunt moriuntur morte corpora
li qz hoc in dicitur a dno oi carni
ccc. xl i. Ita et in xpo omnes vi
vificabuntur qui filii eius sunt re
generacione spirituali unusquisque q omnes
generaliter resurgent a. sed tn unus

quisque resurget in suo ordine i. in sua
dignitate ut martir in ordine ma
rtirum rc. Nam in domo patris mei
mansiones multe sunt Jo xiiii vel
pt ~~fici~~ fit ad illos iii or ordines
qui erunt in iudicio de quibus i glo.
sup c ps io no resurgunt impii in
iudicio primae q. talis erit ordo ille
primae i. primus tpe et maximus di
gnitate erit xpc tunc n. mors reddi
dit primicias despoliis suis sed de
amans reddet in fine eius de ceteris
deinde in fine seculi qui sunt xpi. s.
fideles suscitabuntur no p9 ordine
tpis qz in momento rc sed ordine
dignitatis q ad ueetu eius crediderit
i. in xpm ad iudicium uecturum alia lra
no hic crediderunt s. in adventu eius
sup resurget q in dicit ergo resur
generacione ordine quia unusquisque rc
ordinis illius priorem qz primae in
sub ditorum dignitate quia hii sunt
xpi dignitatis rom quia credide
runt rc. hic quit sup e u frustra
credidistis glo. fides no accipitur
a spe virtutis q fides naturaliter procedit
spem no eg. Ro spes infusa seq
fidem infusam sed spes expandi
tu acquisita antecedit fidem i fusa
Jtem sup illud tanq abortivo glo
qui coactus e ad deum q uti q deus
no volt coacta servicia Ro coactus
fuit coaccione inducente no tra
hente sine sufficiente ¶ Jtem ergo
su minimus ~~simpliciter sed qud~~
~~s. exp persecutore confusib~~ Jtem apo
stolorum q gal h° in facie ei restiti
glo. sic par Ro no erat minimus simpr.
sed q q qz s. ex persecutore confusus et
bl~~amo~~ g usus ¶ Jtem qui no sum

dignus vocari apls q3 go facit male
vocando sequens i pincipio eplaru
suarum Ro dignus erit dignitate gre
pmas no dignitate meritorum precede
tu/ Jte sup illud no ego sed gra
di mecum glo si gra se subtrahit ca
det homo q3 psoli libm arbitrium.
pt homo pcto no consentire Ro po
test dispositiue qua pt facere q gra
assit sed no pt copletiue sine gra
q Jte sup c. si a p dicit xpc qre
surrexit glo q e ca efficiens nre
resurrectionis q3 dam credere resurrectionem futuram
dimia licite mitu rpetate Ro re.
xpi est ca efficiens dispositiue sed
ueus dimia qpletiue vir m. x est
nobis ca motiua ad credendu resurrectionem
nram glosam fides a resurrectionis est
nobis causa meritoria ad glose re
surgendum ¶ Jte si re mortuorum
no est nec xpc resurrexit q3 re
xpi impossibile est no fuisse ergo
resurrectionem nram nece est fore/ Ro nece
e necitate consequente s. supposita or
dinatione dimia no necitate antecede
te/ Jte sup d. maius est fides nra
glo i. r vtilis cu nlla remuneracio
g futura q3 miserabiliores eet remu
nacio aiarum Ro remuneracio aiarum
copleta no eet sine remuneracione
corporum qua no merent sine corpibz//
Jte sup c. in vememi falsi testes
glo no minori sed maiori fortassis
scelere in deo laudari falsitas qua
vituparet veritas q3 illud fit ex beniuo
lencia addm hoc ex mali volencia
Ro puto hoc intelligendu v falsi
tas laudatur sacre r veritas vitu
patur ignorat no gnaliter ¶ Jte mi
sabiliores sumus q3 augus dicat q

maior est delectacio in uenitibus
qua in viciis rpis dt Gnaustodi
endum illis retribucio mlta Ro
hic contingit ex spe futuri pre
mii secus si nllum premium speraret//
Jte sup illud pimicie dormie
ciu glo pmus tpe r dignitate q.
c. xx vii. mlta corpa scorum qui
eo surrexerunt Ro non surrexe
runt si quosdam resurrectione glo
sa sed ad tepus vl forte eo re
suscitato postea surrexerunt vl
exierunt primus aut que nllus no
post quem ¶ Jte sicut phoiez
mors q3 facilius destruere q
construere Ro argumentum non
tenet simplr sed in hiis temis
ut dem est ¶ Jtem sup c.
sicut in adam omnes moriuntur
re q3 dapnati no viuificabuntur
in xpo qui tn in adam mori
unt Ro omnes in xpo viuificantur
quo ad sufficienciam vl omnes eius
s. filii p graciam/ **Deinde cum cum tradiderit.** Supius
oc possibilitate xpi a mortuis
suscitandi hic oc possibilita
tem in suscitacione rpo dt q post
q pleta xpc totu regnu ecce
pri tradet ho q tuc inimicos suos
plene sibi subiacet l oportet
a illu regnare etiam auctoritate
pbat q om pter prem subiacet
ei i omnia n. subiciat gto oc q
ipe filius erit subiectus pri i cui a
subiecta fuerint illi Gnprima cuius
tra ho creaturarum q sudore sedo
manifesta creatorum dnacoim i.
cu tn dedit etiam altius dnacoib
enacuacoim e qu euacuauit tuc
go dnabor gnar. cu deinde singla

ut dt go deinde q. ita p'mac xo
deinde hy qui sut xo suscitabut
deinde f. 9pleta resurrectois eit
finis i. 9sumacio dug' Inpleta
vi'one finis eit mudi z 9sumacio
om exc dy finis venit venit
finis/ **Cum tradidit** hoc
dup'r legit dno' f' verum/ aliom
f'. maifestacom p'mom g'c finis
in qua tradidit i. p'ntauit ipe
xpe regni i. tota ecc'am q' in
p'nti regit decorp'ri i. visiom et
p'mac dei p'ris qui est z p'ri ipe
deus z creator est a'p'19 f' q' h'o
p'nt eiusdem f' q' deus Jo xo.
Ascedo ad p'rem meu z c'. Alio'
g'c cum ipe v' tradidit regni
deo z p'ri i. deum p'rem regre
maifestauit in regno z in fide
lib' decca m'. n. credit meis
regnac' sed tut maifeste vide
biau/ **Cum euacuauerit**
h'c dup'r legit' dno' g'c cu eua
cuauit q. z tut eit finis cu eua
cuault. i. abstulerit omez p'n
cipatu eu angloz q' hom z
demonu zomem p'tatez z vir
tute dum n. durat mudus.
angli anglis demones demo
nib' z hoies homib' p'sut f'z
omib' collect' ia omis plato
cessabit f' glo tut n. implebi'
i'd ysa in expaltabit deus sol'
in die illa/ Aliom legi' g'c cu
euacuauit. i. cu in solo do fu
isse mostrauit omez p'ncipat'
z c'. z distingui'r ista tria z i an
gelis z in homib'/ In anglis p'
p'ncipat' intelligunt' supiores
p'ptates medy p'tutes i fio
res/ In homib' a' p'p'ncipat'
in telligunt' plati maiores sive p'n
cipes p'ptates plati minores per
utures homies fortes p'nata for
titudine ul n'ali uel acquisita &
Oportet autem illum. hic
ond'c q' tut xpe imicos suos p'le
ne subiacet z p'o o'c q' subiacet ea
que adusant' sibi f'o q' subiacet.
ea que adusant' sius i. nouissia
aut/ In p'a p'mo tangit 9dicoem
regnandi in p'nti f'o regnadi in
futuro i donat ponat dz go op'z q.
tut apte regnabit a' f'z in tm oz
illu regnare occulte p' fide don'
in futo ponat potes' 9 imes in
cos 9naliter subpedib' ei' eu de
ter i. eos plena subiectoe sibi su
biacet/ ul subpedib' eius i. sub
9uanitate que est in fior na ico
sic pedes in fior p's e corpis ac
capit' a' hic donec in clusive no
exclusive no q' tut regnaturus
no g'c/ Nam p'tas ei' p'tas et
na que no auferet' dan. vy. bu
accipit' donc hic sic o'c. y. donc
pepit filiu suu p'mogenitu'/ Alio
m legit' g'c opoz q. ita tradet re
gnu z p'ri a' f'z oz illu in e'm regre
i. regnu ei' maifestari donc po'e
i. donc eu faciat' regnare oes
ina ei' uel in p'na voluntam ul
i futo coacti **Nouissima aut**
q. nuc regit xpe z tut regnabit a'
sed nouissia destruct' inica mors
qn n. in mortale h'c in ducit in
mortalitate tut nichil erit morta
le ul corruptibile z ita destruet'
mors ysa. l. p'apitabit mortem
i sepitimi z dicit' mors inica quia
incaiat' z 9tuat' sab z corp desiderio
nali z sta ei io p9 ceteros inicos ipa

subiaet / **Omnia n. subiciat**
hic tcio auctor pbat q oia pter
prem subiacht et ♃ primo por
auctitate ibi auctori ♃ de t inuacz
i cu aut dicat ♃ ibi replicat sb
iectois gnalitate / ibi excepit in
subiectione actore s. prem i pt
eu qui sbicat de go omnia q po
net inimicos sub pedibz eius z hoc
huc potit n. quia omnia celestia
terestria z in fernalia sbicat de
pater sub pedibz eius i. ad phil
ii. In noie ihu omne genu flect
tat z c. Cu aut dc scriptura s. l.
omnia subicat z c. eius auctoritate
constat q omnia subiecta sunt ei s.
xpo sine dubio pter eu qui sub
icat ei omnia s. deu patrem /
Cu aut subiecta. hic quito
o. q filius subiectus erit pri ♃
ibi replicat q omnis n. natura
subiecta erit xpo ibi q tunc xpe
subiectus erit pri q ho i. tunc ipe
filius etia qmanebit eqlis ei q
deus i. ut sc deus quito q erit
om apparatu tun i ominaoibz
de go cu a q pr no exppo sub
iectus sz potius eqlis erit qz cu sb
iecta fuint i. ee inotuint illi
filio omnia dugz tunc vere fieri di
qn innotescat tunc ipe filius s q ho
cu corpe suo mistico s. eccia subi
tus erit illi qui sibi subicat omnia
i. subiectus ee manifestabi deo
pri hz n. modo subiectus sc tunc en
manifestabi ita cu ut ipe sc de
ipe dico eius omnia que desideari
possunt in oibus mebris qz nichil
aliud pter ipm desidabunt ul de
sidarc possunt dugs primu iuu
tum erit ipe qui dat virtutem
ul sc tunc ipe filius s q deus sbi
tus erit illi z c. i. ab ipo se esse
ondet Ita tn ut ipe sc deus eu
prc in omnibz i. in omi qfessioe
ipe dico eius oia i. volita uel
s utrqz expom ut sc deus z c. i.
ut ipe filius sc deus eius omnia
volita in oibus volentibz i. i oibz
scis qui nichil nolent pter eum //
Notand est hic q quadruplex est
subiectio hom ad dm vna occul
ta z voluntaria q m bom subia
ntur ei / Alia occulta z voluntaria
q modo mali subiaunt ei / Ter
cia apta z voluntaria in futuro
boni subiaunt ei / Quarta apta z
ei voluntaria qua in futo mali
subiaunt ei / Prima hic mitum
vene voluntarie io eccia hz subiac
quinun tunc z porta illam de
de sapia in cantica s. filio dei veni
hc petu vene in voluntati z c.
in quecuqz lex lo. hys qui in
lege sunt lo. ut omne os obstru
atur z subiectus fiat ois mudus
deo Tercia hic primu ps nonne
deo subiecta erit aia mea ab
ipo n. / Quarto hic suplicatur y
mach. ix. dixit anthiocus iuum
est subiectu ee deo z c.
z demones subiciuntur ei z c.
Alioquin quid facient.
hic est quita ps pc pars pnca
palis probauit n. primo viroz
sopicam ee feam secdo peam
pbauit virum ee futuram tacto
viroiz nuc possibilitate hic quito
o. i ingrauiencia que sequit nc

gates vivorum generalem vel p[ro]p[ri]e ma
infestat talium errore s[ecundu]m mo
net, caue eundem et nolite seduci
In p[ri]ma ponit inconueniens in[con]q[ue]
sequens illum errore[m] p[ri]m[u]m est
apte baptismum s[ed] baptismus fru
stra de peccatis s[ed] apte ap[osto]lor[um] s[ecundu]m
q[uod] frustra sustinet tot mala i[d est]
ut q[ui]d et nos periclitamur et tunc apte
sui sp[irit]ualis s[ed] q[uod] in[com]b[ili]b[us] c[on]q[ue] ad[uer]
sarios i[d est] vivorum negantes eius pu
gna i[d est] si s[ecundu]m hominem ad bestias pu
gnaui, tertium apte omnium ac
cenditur s[ed] q[uod] potius manendum est
in vita voluptuosa et comedamus
nunc In p[ri]ma p[ri]mo o[stendi]t q[uod] s[ed] vivorum
mortuorum non est baptizati deci
piuntur s[ecundu]m p[ro]bat hoc q[uia] s[ed] q[ui]d p[ro] eis
baptizatur i[d est] si omnino mortui
de g[ra]o aliquin q[uod] ita mortui re
surget, aliquin si vivorum mortuorum
non est q[uo]d faciet cum non [con]tinue
dicta q[uod] intendunt q[ui] baptizantur
p[ro] mortuis i[d est] p[ecca]tis delendis q[uasi]
d[icat] frustra baptizetur eciam p[ro]p[ter]
in[ter]im qui baptizatur a mortuo re[cedi]t
uel qui baptizatur p[ro] mortuis i[d est] p[ro]
corporis mortificandi R[omanos] b[e] co[n]se
pulti sumus p[er] baptismum in mor
tem uel tangit errorem quorum
dam qui baptizabantur p[ro] parentibus
suis sine baptismo defunctis ac
si posset eis p[ro]dere baptismus non
quia ap[osto]lus illum errorem app[ro]bet
sed potius rep[ro]bet q[uasi] d[icat] si stulti
ita certi videntur p[ro] errore ut p[ro]
animabus suis baptizantur ut bapti
smus corporis p[ro]sit eis p[ost] mortem
multo magis vos non debetis de
vivorum dubitare si omnino mortui n[on]

resurget ita ut n[on] et xp[ist]e resurre
xit ut q[uo]d et baptizantur p[ro] illis i[d est] p[ro] pec
catis suis delendis uel p[ro] illis i[d est] p[ro]
corporis mortificandis q[uasi] d[icat] frustra uel
p[ro] illis i[d est] parentibus iam an[te] defunctis
glo[ria] non f[ac]tum illorum p[ro]bat s[ed] firmam
fidem vivorum o[stendi]t est g[ra]o ro hec pec
cata dimittuntur in baptismo et cetera

Ut quid et nos periclitamur

hic ponitur s[ecundu]m inconueniens s[ed] q[uod] ap[osto]li
frustra sustinet tot mala v[e]l p[ro]
quit s[ecundu]m p[ro]bat q[uod] quando supposuit
ibi cotti die morior de g[ra]o ut quid
q[uasi] et stulta est ut q[uo]d et nos periclitamur
i[d est] pericula patimur omni hora q[uasi] d[icat] fru
stra in corpore xp[ist]i periculosis flumini
et c[etera] est g[ra]o ro sua talis Nos susti
nemus mala p[re]ncia ut assequamur
futuram resurrectionem gloriosam g[ra]o si
vivorum non est futura frustra sustine[m]us
ca simulit p[er] formam pec[catum] d[i]c[t]is ro
peccata dimittitur in baptismo et
baptizati assequuntur gloriam vivorum
g[ra]o si vivorum non futura est frustra in
baptismo dimittuntur peccata

Cotti die morior

hic o[stendi]t q[uod] mala su
stinet vel describit corporis pena quia
magis et cottidie quia g[ra]vius i[d est] mo
rior quia uel et p[ro]pter gloriam v[e]l p[ro]
tangit veritatem s[ecundu]m do veritatis
certitudine i[d est] q[uod] [con]sco certitudinis
vivorum i[d est] in xp[ist]o de g[ra]o cotti[di]e q[uasi] et q[uod]
ita v[e]l patet cotti[di]e n[on] morior i[d est] pe
rcula mortis subeo colo in semper
nos qui viuimus in morte tradimur
morior in q[uo] p[ro]pter gloriam vitam ut s[ed]
eterna gloriam consequamur fratres uel
p[er] gloriam vitam vanos s[ed] q[uod] gloriam vita
sco in in spe in xp[ist]o ihesu domino nostro i[d est]
dum [con]sidero cum p[ro] passione glorificatur

Si scdm hoiem. Hic ponit
tam in quenientes s. in talibus pug
que negantes rnom rest sua ro tal
ego pugno q in fideles astrue
do rnom futuram go vir no est fu
turam talis est pugna ma tan
git go pugne actum i. pugnam
me dn ibi s hoiem abiectum i q.
bestias c. incomodu si rn no est
l q m de go si s hoiem agens s.
i. rronabilit qr homines e are dere
hoiem no more ut bestia pugnam
i. disputam ad bestias ephesi i.
s. ephesios bestialit viuentes q m
pdest talis pugna si mortui no
resurgunt q. d. nichil. sed cum hoc
restat ut ma ducemus et bibamus
cras n. i. i pprio morieim supu
est. n. de ysa xxij. eccs iij. non
ne melius est hoc comede et bibe
re rest qrtu in quenientes s. vivere
voluptuose Aug9 hoc de qlbz eos
qui qi mens futum s. p9 mortem re
tri tm student in pectora q fidem
assenciu rom irrident dicentes
quis inde venit q hi respondendu
est si pater tuus resurget are des
denis om surrexit et non are di
iam immortalis/ Nolite sedu
ci. Manifestato errore hic monet
eum cauere v p° monet ut caueat
seducia s° doc modu se induceri
ibi corrumpunt n. bonos tas detiat
modu cauendi i evigilate insti q
to o. necessitatem p dicti saaedi ibi
ignoraciam n. dei de go Nolite q.
c h inquenientia q emigeret si.
rn no eet/ Nolite seducia p pseu
do eph. v. nemo vos seducat ma
nis verbis corrumpunt q. et ut no
seducamini; cauete corp colloquia.

corrumpunt n. bonos mores col
le quia pma hereticorum inmittebat
ne erat dum rnom in timuit i.
thy iij. s mo corp ut cancer ser
pit ambrs d ssidmeas n. pma col
loquium viciat mores/ Evigila
te Hic determinat modu cauen
di errore v p° monet ad dili
gentiam iustic scdo ad fugam
in iustic i. et nolite peccare de go.
evigilate q ad cauendu no se
ductorum evigilate acorpe men
tem excitando et hoc ut sitis
iusti et nolite peccare illis q sen
tiendo ch xij. q vm dico oibz
dico vigilate/ Ignorantiam
enim dei. Hic ostendit necessitatem pre
dicta saaedi v p° tangit quo
dam errorem s° cognoscendi
talem veritatem i ad verecundiam
de go ignorantiam q.m. debetis
eis consentire ignorantiam enim
dei quidam habent s. pseudo
tio no est eis credendu ad
verecundiam vobis loquor hoc
exponit vel ad verecundiam i. ut
verecundamini illis credere ul aduc
cundia are de ignavis ul ad
verecundia i. adualitate vraz
et honore ¶ Nota sup illud
evigilate q ad multa iusti vi
gilare debent/ Primo ut insidi
as diaboli caueant s° vigilat
speculatores in castris s. cont
insidias hostium i. pe. v. vigi
late qr adversarius Scdo ut ma
la mundi evadat sic vigilat
faber denocte q calore dic. i.
ec. xxxviij. vigilate iustie ut
no in ceatis/ Tercio ut ma ama

lis corrigat 8º vigilat custodes
in finibus ut eos regat apoc in
cipto vigilas et confirma cetera q
Quarto ut in pfecta bona sua pfi
ciat 8º contemplans clericus in stu
dio figulus in ope suo eccl xxxv
vigilia s. ornabit in p. Quinto ut
deum digne deprecari valeat
8º vigilat ad vocatus ut efficia
at poret eccl xxxv. Justus
cor suum tradet ad. Sexto ut
sapientiam discat 8º vigilat scola
ris pu. viii. qui mane Septimo
ut adventum dni p[r]evideat. sic
vigilat servus expectans dnm luc
xij. hoc a sacerdote qui si sciret pr
familias Octavo ut benedictionem
eternam adeo accipiat 8º agrico
la ut colligat messem eccl. xxxiij.
Qui vigilaverint accipiet benedic

iiij ps

tionem a dno. **Sed dicet aliquis**
hic sa ps principalis totius capitu
li probavit enim resurrectionem futuram pro
nes fidei hic probat p exempla na
ture et pº ostendit resurrectionis surgendi mo
dum et ordinem i cetera in sanctum
vobis dico quarto que futura sunt
post resurrectionem i cum aut mortale hoc i
ducit immortalitatem. Prima pmo
ponit duplicem insipientium quaestionem
2º sua ad utramque responsionem i insipiens
tu quod seminas pa qo est de veritate
resurrectionis sa de qualitate corporis re
surgentis i aut quali corpore de
go sed dicit quis probat p dictum probat
resurrectionem mortuorum sed cum di
cet aliquis ignorantium deum quomodo re
surget mortuum q. d. quoniam hec pe
ce propterea illorum sap. ij. de nichilo
nati sumus et post hoc erimus quasi non
fuerimus aut quali corpore venient
q. d. non pt esse in corpore passibi
li sicut lazarus Jo. xj. **Insipiens
tu.** hic respondet et pº ad primam questionem
s. de veritate resurrectionis 2º ad
2am s. de qualitate corporis resurgentis
ibi et quod seminas et pº quantum ad statum
in mortalitatis 2º quantum ad statum resurrecti
onis i deus autem dat illi de pº Insipi
ens tu quia s. non attendis quod cotidie
vides quod seminas s. granum non vivificatur
vita vegetabili nisi prius moriatur i. pu
trefiat Jo. xij. nisi granum frumenti et cetera
et quod seminas non corpus quod futurum est i.
quale futurum est qualitate accidentali non
qualitate substantiali seminas sed seminas nu
dum granum ut puta granum tritici
aut alicuius ceterorum seminum deus autem
dat illi grano corpus sicut vult pa
lea et arista vestitum ex hys pt ch
a talibus ro. Nobiliori corporis nobi
lior est condicio sed corpus minus
nobile ut granum resurgit nobilio
ris condicionis quam fuit seminatum ergo
multomagis corpus nobilius s. humanum
et unicuique seminum dat deus suum
proprium corpus quod naturale debet esse s.
speciei sue conveniens, ut proprium corpus
i. ex ea dem materia ex qua fuit prius
vel ex eisdem pulveribus fiet re ce
te pº quadruplex causa resurrectionis for
malis que est vivificatio mortuorum i
quod seminas non vivificatur et finalis
que est melioratio sive glorificatio cor
porum i et quod seminas non corpus quod fu
turum est efficiens que est virtus divina
i deus autem dat illi corpus sicut materialis
que est semen sive pulvis corporum
ibi et unicuique seminum corpus proprium
**Non omnis caro eadem ca
ro.** hic est sa ps scilicet pars principa
lis in qua ostendit resurgentium diversita
tem et pº ostendit bonorum in gradu glo
riose resurrectionis differentiam 2º corporum i spe
glorie quemcumque i seminas i corrup

cone In prima dicitur beatorum in gloria
comparatione quadrupla exemplo
primo vero terrestrium tum secundo cele-
stium simul et terrestrium in eo sunt
corpora celestia tertio planetarum et
stellarum simul in alia claritas solis
quarto stellarum soli in stella n. a stella
In prima primo comparatione corporum terrestrium
dicit secundo ondit per exempla in eo alia
quidem hominum dicit ergo non omnis q.
ita eadem corpora resurget de eadem
materia sed erit differentia in dignitate et gloria
sicut non omnis caro eiusdem dig-
nitatis est. Non n. omnis caro eadem
caro est i. eiusdem dignitatis maioris
n. dignitatis est caro humana cunctis
similis aliarum quia a hic data est sibi
in eternum generatio quia alia ratio sed
alia e caro hominum que e nobilior
ornatus terre alia volucrum ornatus
aeris alia piscium ornatus aque sub
sicut gratia carnibus que sunt morta-
lia inter distant dignitate Ita tunc
caro humana in mortalibus distabit
in gloria et ceteris sunt corpora celestia
ut volatilia cap. xviii. volaverunt ce-
li gratia etc. vel ipsa corpora celestia
sol et luna etc. vel ipsa corpora huma-
na resurgentia et sunt corpora terrestria
ut tremasan vel hec corpora in
feriora vel corpora humana adhuc
mortalia sed alia q. nec solum
terrestria inter se differunt sed et adce-
lestibus alia quidem est gloria i. di-
gnitas et pulcritudo celestium alia
terrestrium et cetera celestia inter se diffe-
runt quia alia est claritas solis
alia claritas lune alia claritas stel-
larum similiter alia claritas per alia
beniginus alia stellarum aliorum vel
per solem in eligunt illi quibus debetur
fructus centesimus per lunam quibus

sexagesimus per stellas quibus tricesimus
Stella n. non solum stelle differunt
a predictis in claritate sed et inter se Stel-
la n. differt a stella in claritate et
sic est resurrectio mortuorum erit
sup. in corporibus q. similibus genere
sed differentibus gloria et digni-
tate ¶ Nondum quod resurrectio mortuorum
in novo testamento multipliciter probatur
primo auctoritatibus scripturarum ap-
probatur de resurrectione mortuorum non le-
gistis. Secundo similitudinibus ex
emplarum naturalium ut hic in superiori-
bus etc. Tertio exemplo Christi i. ad cor.
v. Si n. credimus quod ihesus mor-
tuus est et resurrexit. Quarto om-
potentia dei act. xxvi. credatis ne
facientes scripturas ignorantes virtute dei. Hic
queritur sup. c. cum evacuaverit glosa
tunc cessabit omnis prelatio in ange-
lis et hominibus q. non evacuabitur or-
do potestatis dominationum et principatuum
ergo manebit prelatio dignitatis
non officio vel iurisdictionis ¶ Item
ibidem glo cessabit timor regnabit
caritas q. per timor domini sanctus perma-
net in seculum etc. ergo cessabit timor
pene manebit timor reverentie
¶ Item sup illud ut sit deus omnia
in omnibus glo. in quibusdam erit
minus potest esse aliqua distantia ipa a
e cuius atque diversitate mensure
est q. c. etiam mensura e et maiorum
go in etiam nulla potest esse distan-
cia ergo etiam accipitur hic in ipso
proprie ¶ Item ibidem glo erit di-
spari claritate par gaudium quod
erit equale omnium sanctorum primum ergo
pari. Hinc ut similiter vero equa-
le. Item sup illud quod gloriam vi-
glo. vim inferre non est petitur gratia

dum iurat q verba sua ea iurat q
qui sua ea iurat assumat nome
dei in vanum / r° vim iurie in
q[illegible] signa e pctm sed ractois
pt cepctm ut q sua ea iurat ¶
Itez idem glo fm iurare gra
uissi[illegible] pctm est q multa sut alia
grauiora ut homicidium r° expo
ne grauissi[illegible] i. valde graue ¶
Ite ignorancia dei qui dum sunt
q vani omnibus cognoscere di deu
cognicio ab ipo naturalr i ser
ta est r° aplus loqr de igno
rancia que est puacio cognicois
qnuite no nalis ¶ Ite sup illud
aut quali corpore venient glo.
qi diceret illi ignorantes deum
no potiut aliud ee quam in gnra
dum in hoc diceret r° aliud accipi
tur hic paulo alterum enim eit no
aliud ¶ Ite sup illud vnicuiqz se
minum pprium corpus glo qr no
est de quo pullulat granum n de
eo q seminatum est / gnra de plu
ria pullulat r° no de alio q
no pullulat sed de alia m / In
qno n seminato est tota vo se
minalis granorum futurorum sed
no tota materia / Ite b° revi mor
tuorum q quilibet corpus glosum
erit omio obscuritati in pmixti
go clarissi[illegible] go omnia eque cla
ra r° quitatis clari no tm
mensurate penes recessum ater
mio aquo sive a suo qrio spe
ncs accessum ad termi[illegible] ad que
s. ad summum in suo genere ¶

Seminatur i corrupcione

Supia omnes corpm beatorum i gra
du glorie dicitur hic o° corpus de
in spe glorie conueniencia v p°

o° quam omnia corpora glosa resurgt
a miseria in gloriam f° pbat
mutacionem hanc futuram i sic corp
aiale terra oint mutacionis hic or
dine r conueniencia i sed non solum
spuale que qrto oit modum pue
niendi ad mutacionem illam scdam ibi
q sicut portamus ymaginem tangit
conueniencias primo in pprietate in
corrupcionis f° in pprietate nobi
litatis in seminat in ignominia tio
in pprietate virtutis i. seminat in i
firmitate qrto in pprietate spuali
tatis i seminat corpus aiale de
go seminat q ita resurget i dif
ferencia gla hoc tm erit eis ymes
in corruptibilitas nobilitas virtus
r spualitas seminat n i. sepelit
r in terram ponit in corrupcione i.
ut corrupat ul seminat in corru
pcione i. corripit corruptible sur
get i corrupcione i. in corrupa
bile r in mortale eciam i passibi
litas seminat i. sepelit i ignobi
litate sine honore r cum vilita bi
litate surget in gla i. glosum r
clarum eciam claritas seminat i. co
rripit in i firmitate i. fragilitate pa
ciendi surget in virtute i. tale ut
nihil nocere passit ul seminat in
firmitate i. sepelit in pcccata se
moriendo surget in virtute i. vium
r agile eciam agilitas rut toti
g plectitur seminat i. corrupitur
aiale ul alimonys eges r ana
tum solum glificatum surget corp
spuale i. subtile sic spui i ali
quibus pprietatibus no tm spe sic
videtur dicere origenes opinionem re
No opinionem origis statim replicat

dcs Jo. xx. Dicens palpate et videte
qui spc carnem et ossa non het etc. iste
quatuor dotes i. impossibilitas cla
ritas subtilitas agilitas no. sapiem.
fulgebunt iusti et tanquam sci etc. / Infe
lix qui non vult corpus suum exponere
servicio dei et labori quoniam corpus
corruptibile opacum grossum et pon
derosum cum deus in futuro reddat pro
corruptibili incorruptibile pro opaco
clarum pro grosso subtile pro ponderoso
agile / **Si est corpus animale** hic
probat hanc mutationem futuram et primo
ponit quod corpora mutabuntur ab ali pro
prietate in spirituale sed probat hoc per
auctoritatem i. sicut scriptum est de 2° si
qui tunc resurget spiritus spirituale quia si
est in corpus animale est i. constat quod
esse et spirituale quod ab opposito quia omnia
fecit deus duplicia unum contra unum
ecci. xlii. sicut ergo carnales sumus
quia pater noster adam factus est carna
lis in animam viventem sicut erimus
spirituales in ratione quod pater noster xpc
factus est spiritualis in sua ratione sicut
scriptum est etc. / vel 3° est et spirituale ad
dictum alterius quia frustra diceretur alle
non ad dictum spiritualis alle dico sicut
scriptum est gen. ii factus est primus ho
etc. auctoritas in qua primo tangit vi
tam animalem hominis primum in eo dicit
sed vitam spiritualem xpi in ratione i.
novissimus adam quod primo hominis pri
mus et aho helbing hz. ita tu est
modo corpus ale erit tamen postea spi
rituale et hoc est quod dicit factus est primus
adam ex quo omnes alii nati sunt in
animam viventem i. vitam tunc primitus
tamen ab ortu i. in vita animalem actibus agen
tem s. ligno vite et aliis lignis para
disi gen. ii. ¶ Novissimus adam i. xpc
qui creatus est innocens ut adam eo

cum latere formata est eccia quod est et
constitutus dominus omnium qui et est
spirituale principium qui dicitur novissimus
quia nullus futurus similis post ipsum ce
teris in unum est et hic non hic iste in
quod factus est in spiritum vivificantem
i. vivificare potentem i. in vita
spiritualem actibus non egentem s. in
sua ratione / **Sed non prius quod spirituale est.** hic ondit
huius mutationis ordinem et convenien
tiam et primo ostendit quod prius debet esse corpus
animale quam spirituale sed 2° ostendit in adam
et in xpo ita fuisse i. primus homo
de terra / tertio ondit in nobis ita
futurum esse ibi qualis terrenus de
ergo sed non postea quod ita xpc factus est
in spiritu vivificantem sed tamen non
prius fuit in xpo quod spirituale est sed
prius fuit hic quod animale deinde quod
spirituale est quia prius habuit corpus passi
bile ut deinde impassibile n. n.
semper nobiliore forma super or
dinat In signum huius creavit
deus primo statim mundi i. formam
deinde formavit et deposuit gen.
Primus homo de terra
hic ondit in adam et in xpo ita fu
isse et primo ostendit in adam principium vite
mortalis i. sed homo de ergo postea hic
q. tunc primus adam factus est in animam
viventem primus homo principium scilicet
omnium corporale de terra quod depulverem
ter ex quo per animationem hominem dic
tum est terrenus i. animalis et passibi
lis ex natura generis in terra est et in terra
ibis terra prima originalis de terra
malus terrenus unde mortalis
lis secundus homo xpc principium
omnium spirituale de celo i. divinus
celestis Jo. iii. nemo ascendit in ce
lum nisi qui descendit de celo etc. vel

de celo qz celesti modo conceptus
luc. i. sps scus sup veniet in te &c.
Ideo celestis i. spualis in virone
est scus/ **Qualis terrenus**
&c. hic o. in nobis ita futuru ee
v. p. o. in corpe humano p. 9 ad
ee possibilitate ho in futuro ad
messe impassibilitate ibi t talis
qualis de gl o t qualis terrenus
pr. i. aialis t mortalis tales s
t terren qui modo vivunt hncs
s. tres pprietates que opponunt pp
tatib3 corpm glorificatoru s. aia
les t mortales gnat n. Adam
ad ymagine t silitudine suam
gen im. t qualis celestis pater
spualis t immortalis tales et
celestes erunt erunt i. clari agiles
impassibiles t subtiles/ **Igit**
sicut portauimus. hic o.
modu pueniendi ad illam glosaz
mutacione t p o monet ut exe
xpm celestes efficiam ho qualit
illam glam no assequi ibi h
a. dico fres/ In prima pmo ponit
exemplu veteris vite p o monet
ad amplexu nove i porteus
ad ymagine de g o g q. quia ta
les erunt celestes igit ut possimus
ee celestes sicut portauimus an
baptismu ymagine terren i. ex
pssam vite silitudine qua ad
eis silitudine terrena dileximus
Ita post baptismu porteus y
maginem celestis sectando iusti
ciam t veritatem xo xpm In dnm
ihm xpm gal vi stigmata dni
ihu in corpe meo porto **Hec**
aut dico. hic o. qualit illam
glam no assequem v p o ondit
q terren t carnales no assequnt
glam ho subdit cum i. neq corru
pcio de g o hc aut qui iuncte est ut
porteus si volumus fieri celestes
hoc aut dico qm caro t sagwis &c.
hoc expliat exponit pmo sic caro
t sagwis i. homines debiti viciys si
de carne t sanguine oriunt regnu
dei no possidebunt & b3 Nolite er
rare neq fornicari neq molles
&c. Scdo sic caro t sagwis &c. i.
opa carnalia in celo no erunt sic
erat opus iudeorp de qua oi xxxv
Tercio sic caro t sanguis i. i fir
mitas carnis t sanguis t corrup
cio in celo no erunt Neq qui t ue
neq n. corrupcio &c. expliat expo
nitur pmo sic Neq corrupcio i. ho
mines corrupcionem que est effectus
carnis t sanguis in corrupcionem
i. regnu incorruptibile possidebit
Scdo sic neq corrupcio carnis
obq s. ncia sut opa carnalia incor
ruptelam possidebit i. in celo no erit
Tercio modo sic neq corrupcio i.
corrupcibilitas t mortalitas incor
ruptelam p9 i. in celo no erit v e
omnodi incorrupcio est Nondu
sup illud porteus ymagine q
portare debemus multa que sut
xpi/ pmo iugu sicut viator de
nocte lucem eius mandatis obedi
endo treni ni. bonu e viro cu por
tanit iugu dni ab adolescencia
sua/ Scdo cru sicut clicus discip
linam dis virgam eis flagella pa
ciendo pacient vz crucem dni porta
bo quia peccaui ei &c. Tercio nom
sicut clamator vini eius virtute
pdicando act ix vas electionis est
mi est Quarto stigmata sic miles
regis vexillum eius passionibus
configurando gal ult stigmata

dm ihu in xpo / Quinto in ymaginem si
cut mebrorum dolorem capitis ipi pa
ciendo compaciendo Heb' xiij. exeamus
ad eum extra castra improperium eius
Sexto ymagine sicut sceptor ex
emplar eius operibus conformando
ut Gr'. Septio ipm dm sicut paup
beneficium pro redempcione nra glo
ficando Ro viij. glorificate et portate
dm ¶ Et notandum est hic quod triplex
est ymago celestis / prima nature sp
conaccta portat' pos deum ipsum in
ymagine pctus. Secunda gracie que adeo
infunditur in corda nostra nobis aut renue
lata fa. Tercia uite que primitus
acquiritur cap' xxxij. Cuius est yma
go hic et sup scpaw / Quarta glorie
que in primum datur sap. dm emana
do est claritatis et ymago bonitatis
illius p. propter peccatum obnubilatur sed ad
mehilatur tria mortificacio quia in
pendit / **Ecce misterium uob**
dico hic est tercia ps sede pars pri
ncipalis pmo in probauit resurrectionis pos
sibilitatem secundo resurgencium diuersita
tem hic tercio ostendit resurgendi modum
et ordinem et primo ostendit in quibus erit glo
riosa fiet secundo quod cito fiet i in mo
mento tercio quo fiet i canet n. tu
ba quarto quod fiet i ozn. corrupti
bile ergo terra resurget facia
liter quia immutata celeriter quia
in momento euidenter quia canet
tuba / Eternaliter quia in corrupcione
in dua / Impa primo tangit resur
gencium generalitatem secundo diuersitatem
ibi sed non omnes immutabimur de
go ecce mysterium .i. quoddam uob.
occultum uobis dico .i. aperio hoc s.
omnes quidem resurgemus tam mali

s. quam boni si diximus scilicet ultimo mo
rituros uel omnes qui aduentu dm
mortui inuenientur. Sed non omnes in
mutabuntur .i. in moratam melio
rem statum mutabuntur ymo soli sci
ps ffiet mutacio dextre excelsi ¶
In momento hic ostendit quod cito fiet
uel citra tempus illud et tria s. quod erit
breue quia in momento quod celere quia
in ictu oculi quod finale quia i nouis
sima go i erit breue tempore celere
opus finis ultimus et hoc est quod de
In momento q. ita resurgemus et hoc
in momento i. in breuissimo temporis spa
cio in ictu oculi i. quanto oculus ictu p
cuiat uisa et transit ad ea uel quam cito
percutitur palpebra et hoc fiet i noui
ssima tuba i. per magnam uocem tuctias
post quam non erit alia / **Canet n.**
tuba hic ostendit quo fiet uel ubi tan
quam in ordine que erunt in signum manife
stum quia canet tuba uiuificacio mo
rtuorum quia resurget mortui perfecto
mebrorum quia incorrupti glorificati
electorum quia nos immutabimur go
resurgent mortui euidenter mira
biliter integraliter differenter et p. c. quod de
canet n. tuba noie tube aliqui eui
dens et preclarum signum intelligitur / Quo
que dr uox archangeli i. xpi qui est
princeps angelorum et hoc apte misterium
quantitatis i. tesse in. uel erit uox
aliarum ad eius angeli Quoque uox fi
lij dei apte auctoritas minens Job
Quoque tuba dei apte uehemen tuo
nis ut dr hic Quoque clamor propter
eui dicam opus cap' xxv. media no
cte et mortem i. pectoris uel generaliter
omnes resurgent ad uocem illam ps da
bit uocem sue uoci ut incorrupta i.
sine ulla diminucione mebrorum certe de

cum ossa ad ossa etc. eze xxxvij et nos
sic immutabimur i. in gloriam immuta
bimur / **Oportet enim incorru
ptibile hoc** hic ostendit quare fiet ut s.
ipse vermiculato bonum ut primo sufficiat
glorie secundo conveniat sufficiat i. et mor
tale hoc secunda ostendit quod probabit infal
libiliter quia oportet probabiliter quia incor
ruptibile hoc decenter quia induit
ducet sufficiet quia in corruptionem
et hoc est quod quare ita erit oportet
enim bonum ipse bonum primo nam ipse
verbum dei promissum corruptibile ipse
corpus id est mundo Job xix quem visu
rus sum ego ipse et non alius induere
tamquam ornamentum incorruptionem ut
ultra non esuriat et hoc apo. xix non
esuriet neque sitiet amplius etc. et mor
tale hoc induere immortalitatem
ut ultra non dissolvatur hic sunt indu
menta salutis ysa. lxj. gaudens gau
debo in domino et exultabit anima mea
in deo meo quia induit me vestim
to salutis eccli xv. stola glorie indu
et eum / **Cum autem mortale
hoc** hic est quarta pars secunde partis prin
cipalis ubi ostendit ea que futura sunt post
resurrectionem primo ondit in fidelis mor
tis destructionem secundo stotz i. insultatione
contra mortem i. ubi est mors victoria
tertio prosequitur omnibus sub dit gratiarum ac
tionem ibi deo autem gratias quarto hortat
eos ad tenendum de certo ut fidem
i. Itaque fratres mei dilecti circa destructionem
mortis tangit tria primo tempus
quando destructur i. cum autem immortale
secundo certitudo quod destruct ibi tunc fiet
sermo qui tertio modus quo destructur
i. absorpta est mors dicit ergo cum autem
quasi ita hoc mortale induet immorta
litate cum autem immortale hoc id est
mundo visu demonstrabile induit i
mortalitatem tunc fiet i. implebitur
sermo qui scriptus est ysa. xxv. vi
uent mortui mei facti quarto meire
surgent et ysa. xxv. precipitabit mor
tem in eternum et osee xiij. o mors
tua o mors etc. sed hoc absorpta
est etc. hoc triplicem legitur primo mo
sic absorpta i. destructa est mors
et hoc in victoria xpi s. in eius vic
ne bedam sic absorpta est mors
i. dyabolus de victoria in parte et
totaliter et hoc in victoria i. in eo quod
modo dum vincere homines expessit
xpm aggrediendo in quo nichil ha
bebat / Tertio modo sic absorpta est
mors i. carnalis consuetudo pec
candi et hoc in victoria i. in hoc
quod sit vincit concupiscentias i. primo
primo modo accipitur mors pro morte n.
tertio pro morte culpe secundo pactore
utrisque et nondum quod mors dicitur
tamquam acri decima osee xiij ero mo
rs tua o mors 2º tamquam destruc
da sup. cod. nominis sic omnium inimica de
struetur mors / tamquam precipitanda ysa
xxv. precipitabit mortem in sempiternum
tamquam absorbenda ut hic absorp
ta est mors / **Ubi est mors vic
toria** hic ponit stotz contra mor
tem insultationem et primo insulta
do quid ubi est victoria mors secundo
quid ubi sit tua mors i. ubi est mors
stimulus tertio ostendit quod sed tua mors ibi
stimulus mors est quarto ostendit quod plege
acta non ablata sed tua mors ibi
ictus non peccati dicit ergo laqueus ipse ve
surgentium ubi est mors victoria tua
qua s. omnes vincebas ysa xxiij In
die illa cum vepem dedeit et dns /

a labore tuo et a concussione tua dum
sumes parabola ista dices quo ces
savit exactor ubi est mors stimulus
tuus i. originale peccatum quod fuit cau(sa)
mortis quo stimulo puncti et vene
nati omnes sumus vel sic ubi est mo
rs i. a dyabolo stimulus tuus i. ac
tuale peccatum quod dyabolus facit de
quo stimulo ii cor xii data est mihi
stimulus carnis mee angelus
sathane etc. vel sic ubi est mors i.
carnalis consuetudinis delectacio
stimulus tuus i. peccatum quo facta est
delectacio consuetudinis carnalis//

Stimulus autem mortis

Nota peccatum est originale Ro vi stipe(n)
dia peccati mors vel sic stimulus ac
peccati i. dyaboli peccatum est actuale quod
s. dyabolus fecit vel sic stimulus
autem mortis i. prave consuetudinis
peccatum est i. usus peccandi virtus vero
i. augmentum peccati lex preceptorum quod
ubi non est lex nec prevaricacio Ro iiii
sic autem de ne credat quod homo suf
ficiat ad victoriam contra peccatum et contra
a legem **Deus autem gracias** qui
nobis dedit omnibus subdit graciarum actio
nem ubi tangit tercio primo premium i
pendendum secundo beneficium exhibi
tum ibi qui dedit nobis tercio exhibi
cionis modum ibi per dominum nostrum. Sensus est
quod deo autem gracias ago qui dedit
nobis ipse sc. n. [illegible] digebat nec
pugna nec victoria victoria peccati
mortis et dyaboli et hoc per dominum nostrum
Ihesum Christum qui per legem implevit. Sic et
hic omnia per obedienciam patris fecit. Ysaie
xxi. Vir obediens loquetur victorias
Jo(?) Abacuc Deus cum victore Abac
iii. et super excelsa deducet me victor

in psalmis canentem. **Itaque fratres
mei.** Hic ultimo hortatur eos ad cre
nendum(?) vivimus fidem ubi primo instru
it eos verbo secundo allicit premio ibi scien
tes quod labor vester. In prima secundo hortatur
ad constanciam fidei resurreccionis secundo
ad bonum opus in spe remuneracionis ibi
habundantes in opere debet ergo. Itaque
quasi et quia propinquus veniens. Itaque fratres
mei per fidem dilectissimi per caritatem
stabiles estote in fide scilicet resurrec
cionis per fidem non est stare cum sit
fundamentum i cor i. Nam fide stetis
et immobiles ne scilicet moveamini ad er
rorem a pseudo ii. Thes ii. nec mo
veamini a vestro sensu et ita stabiles
et immobiles sitis sed immobiles ab
aliis vos dico habundantes in omni ope
re domini semper i. in omni opere bono in spe
scilicet future remuneracionis i. Thess iiii. Rogo
ut habundetis magis habundetis contra
remissos. In opere contra ociosos. Domini contra
mundi contra cupidos. Semper non ad
tempus contra/ **Scientes
quod labor vester.** Hic allicit eos
premio boni operis ubi tangit primo cer
titudine in scientes equitate in labor
vester in domino i. habitus in fruicio
domini non est inanis i. infructuosus
ymmo potius bonorum laborum gloriosus
est fructus sap iii. et [illegible]
quisque propria mercede accipiet secundum
laborem suum et hic quantum super illud
surget corpus spirituale gloriosum nam
spiritale quia quo erit spiritui Ro. i. naturale
simile spiritui subtilitudine agilitate non
[illegible] Item super illud omnes quidem
resurgemus gloriosi tam boni quam
mali quia psalmus Non resurgent impii

in iudicio R° Non resurgunt i iudicio
activo ut iudicet sed passivo ut iu
dicet² ¶ Ite sup illud in momento
glo in minimo temporis spacio q̄ vi
fiet divisio in atho g° subito R°
pulverz collectio fiet in tpe cu sit
motus corpm sed corpm formatio
z vivificatio fiet subito ¶ Ite su
d. in ictu oculi glo q̄ citio radius tn̄
sit ad remota et transvolat media
ac si i sit p⁹ reptinus cu q̄ toti sit
g° q̄ augs ra dius oculi non p̄ decit
cieius ad pp̄inqua q̄ ad remota loca
g° simul R° aug' loqui² f appen
ciam/ Ite sup illud in novissima
tuba glo i. p voce magna et ultima
p⁹ q̄ no erit alia q̄ p⁹ea erit disce
ptio iudicii z laus sctorz in pptua vo
calis f. quedam R° no erit alia p⁹
vocalis sed est ad simile assum ¶
Ite sup^d. mortui resurget incor^ta
glo sine diminucione membrorz q̄tu
aliqui sint diminuti membris ana
R° no est in̄ a in statuta sed defectus
qui tollet² z supplebi̇ virtute divina
¶ Ite sup^d. oportz n. corruptibile h
glo ut quia summus vel quia pro
missum est q̄ra deus no obligat²
homi R° no ligat cu pmissio/ Ite
sup^d. stimulus mortis pctm est pec
~~catu mortale R° sed~~ glo paulatim
subrepens delectatio venialis mor
tificat aiam q̄ g° veniale est pec
catu mortale R° sed est hys glz
veniale p̄hita est vel qu enim ssw
corp ad que homo tenet² c anc
pa ¶ Ite sup^e. virtus pcti lex glo
lex p̄hibendo augz concupiam q̄t
g augz malu g° mala R° auget

p̄ accidens no p̄ causam/
d

e collectis autem q̄e fuerūt in sanctis.

Hic est q̄rta ps pncipalis huius
epl̄e. s. conclusio Nam p° posita e
salutatio deinde q̄rurz dicto tcio
narratio v pomit² corz amabilem reno
vatio hic q̄rto in conclusione pomit²
corz ad bonum exhortatio v primo
hortat² eos ad bnficia diy aliis p°
ad bnfacie diy in seipis i vigilate
state in fide tcio p̄. imitabiles p̄a
cib in exemplum i obsecro a vos fres
q̄rto o^c sum z aliorz sctorz de corz
p fectu desidew⁹ ibi salutant vos
om̄s ecc̄e q̄nprima pmo monet ut
ordinet collectas fi an adventu
suu p° pmittit se venturz i veniam
aut ad vos tcio monet ut digni
tam cacet thymotheum abeo pmis
sum i si aut venit thymotheus/ In
pma ecia collectas determinat pmo
modu faciendi p° modu conservandi
i demisit z sed tcio modu mittendi
ibi cu aut pns fuero/ Circa modum
faciendi elemosinas implicat m̄or
cas m̄le i de collectis formale i que
fiunt in sctos formalem i sicut or
dinam ecclesiis z i vos faciete de
g° de collectis q. de aliis & vos mo
nui a' g de collectis que fiunt i scos
i. in usus sctorz. s. pauprm. i. fide
lium qui erant in urbe qui sci erant
quia sci erat quia omnia sua ad pe
des aplorz posuerant act. in hora
cura commendaverat apli paulo gal.
y. cui ut pauprm rc̄. sicut ordinam
in ecclesiis galathie est faciendum
z tene dimitat z vos faciete hijs col
lectas z hoc p una sabbi duplicat
legit² ut p unam sabbati i. p unam

diem septianc ut sabbatu accipi
at p tota septia sicut luc xviii
Jeiuno bis in sabbto i. in septi
mana ul p una sabba i. p una
diem p9 sabbtm i. die dnicam
h. accipit Jo. xx una sabbati
ma magda. rc. **Unusquisq**
vrm. Hic docet modu 9h uan
di collectas dicez unqquisq q.
h. a' faciet unqquisq vrm
apud se reponat ne excusatom
fcat deposita uel mister in i
fideli recondes ne itm c. ad
usum recipiat h. desia ad
usus paupm reponebat mi
lamas deut xvii recondens i
spu qci bne placuit no q9 9iuct
cum i. corp. vm na ut vobis h.
tblo alys aut vetissio exo. xxv
abomi qui offert spo aime9 rc. ue
no qn h. io ppatc ut no cu venco
tut collec fiant p9 qz 9uaiz cos
subito totu duret h. glo ¶ Jte ne
cu uenirct fideles alia p collatio
in paulo cet co fusus de ppacone
corp. corp vo. cetc go q dam du
c 9nalr i unqquisq diligent. i.
ap seponat hylarite i qci pla
cuit festinat i ut no cu venco rc
9naltas danai domi mltiplicat
diligecia co9uat hylaitas grati
sicut festina duplicat quia qui
cito dat bis dat **Cum autez**
pns fuero hic determinat mo
dum mittendi v determinat pmo de
mictis mittedis 2o deum missionis
i peplas hos tuo devone mitten
di i pferre grum qrto de scatitate
consortiu i. q si dignu fuit de go

cu aut pns fuero apud vos quos p
baueris i. p doneos indicaueris hos
mitta p eplas i. cu eplis meis et
vris commdacois de servicciis mittam
in q9 pfre i. ad pfendu in urbem pa
upibs z spc ignorancia virum i. do
num a vobis susspesum q si dignu
fuit nc ego eam ut potc si 9uatas
donorz hic exegent in quo tacite
innitat eos ad large dandu ad q
innitat ex p sig i. corp ix qui pce
seminat pce rc. Mcai ibut de sen
tes non de cuius de scam ad colle
dam susspicoem colltm in usu sun ic
apue dico ¶ Nond' est hic de col
lectis collige' n. de viv mnaus mlta
pmo peta sua ad cofitedu sic ana
tla i mudiaas domus adeiacendu
Nu xiv Colliget a' vir mudus a
nervosbacto r ciciat cos extra cast
sed heu Jr. vii. dv filii colligunt
lingua z pces suaccdut igne z m q.
Scdo spualia dona ad possidea
sicut formica grua in estate ps du
te te illis colligent sed heu qz plz
vacat tpalibz Jr xi. colligite vim
dermina mcs. Tercio bona opa ad
mendu sicut apis flores ad mel
laficandu cctes iii. tps dispgendi
lapides z tps colligendi sed heu
cy c vii. Nuq colligunt de spi. qr
to tpalia ad erogandu sicut agri
cola semine ad semnandu itm ut h
Jo. iiii. colligite q fra sed heu quia
cupidi colligunt paleas adreponc
dum in luto exo. v. Quinto paupes
ad hospitandu sicut gallina pullos
sub alis m. xxv. paup fui z colo
sed heu Jo xi. colligerut pontifices

q silium ad ihm Sexto affectes in
deu sicut homo mebris in lectu Gen
ylus. collegit iacob pedes super
lectulu / Jo. ult xi. qui no collig
mecu dispgit Septio eterna gau
dia in pim sicut virgo florebi
etu cant. vi. dilectus meus descedit
in ortu ut lilia col. sed heu ult xi.
colligite n. **Veniam autē ad
vos.** hic pmittit se ad eos ven
turu v° p° primo tpt ad eos veni
endi s° ppositum apud eos mora
di i apud vos a' forsita tcio vocis
sue ppoiti i volo n. vos mo / qito
tam advenet sim retardi i per
manebo a' ephesi / Jnp° p° pmittit
adventum sim sedo adventus sin
tim i cu macedoniam de tim bre
ue spaciu tim ibi na macedonia
de go veniam q ita fuci cu venero
venio veniam a' ad vos cu macedo
niam ptnsio i. cu omia loca usq
ad macedonia ptrasibo faciliter
no ptrahendo mora qz opp no
erat i morari appuat n. ei i vi
sione vir macedo dices transiens
in macedonia adiuva nos act. xvi.
Apud vos aut forsitan h'
ondit ppoitu apud eos morandi
v' pmo tangit ppoitu morandi s°
vom ppoiti i ut z vos me deducat
tis de go apud vos forsita manebo
diu vel z in hyemabo qz mlta i
corrigenda sicut meds v' sut mlti
egroti diuti manebo i qu ita s.
ut vos me deducatis quocunq iero
Jnquo captat corp benivolentiam
ondens sua ad eos familiaritate /

Nolo n. vos mo. hic o' vom
sui ppoiti v' p° tangit visitandi eos
diligenciam s° morandi ppe. h° ap.
hoc voluntate i spo n. mc tcio vo
luntatis sue debita conditionem i s.
dos pmi. de go nolo q manebo
in quam apud vos Nolo n. vos
mo in transitu vide vide ali' n.
visitacio pno pficit Jo xvi. ad
eum veniemus spero n. me ali
quantulum tpis manere apud vos
transit a' in conuisione corp per
ape z dimidui act. xx vim z hoc
si dos pmisit que gdā apponenda
vel sub intelligenda Jacobi iiii.
pro de ut dicatis si dns voluit z
si vixim faciemus hoc aut illud
Permanebo aut ephesi.
hic tangit tam retardandi adue
tum sui i. morā in tim q vien
da apud ephesios v' pmo tangt
mora s° more ppositate ibi
usq ad pentecosten tcio utius
vom ibi ostiu n. m. de go per
manebo n' ephesi usq ad pente
cost ephesion misit hic ephas
v' docuit phycmu act. xix p
manebo in qua qz hostiu m ap
tu est i. ingressus ad corda hoim
q. d. mlta corda pata sut adat.
de du hostim in qua magna p
credendi a m mlitudis z cu dcb
ppe credendi facilitate z ppmpti
tudine qz no ctra dicit pre di
cacom tai ad usariu mlta qui co
nat impedire vn nete lico i
morari no n. timebat ypls
morari tu ad usarys q i. neca
meas afacie corp q alios pdi

catores qui propter adulsitate vel divitias temporalium i. dimittunt prosperitate et utilitate spiritualium tangit 2° utilitatis qui utilitate quam hostium apertum quantitate q[uasi] ~~videns in pugnatorum~~ magnum qualitate q[uod] evidens in pugnatorem q[uia] adversarii multi ¶ Nondum super illud in transitu vide q[uod] hoc tempore prelatus debet videre intra se in circa se in[fra] se extra se / Intra se ut tandem vide[a]t q[ui] s[it] / Infra se angustias dampnatorum ut timeat sicut latro patibulum viator malum passum ut refrenat Jer[emias] i[n] q[uo] timides Jerusalem alliam sue[?] ca[pitulo] xviii qui viderunt finem i[n]te[ri]tum / Intra se maculas vitiorum ut pudeat et tegat sic mulier sordes in speculo Jer[emias] iii. leva oculos tuos in directum et vide ubi prostrata / Jer[emias] iii de vias tuas non de alienas quidam more oculi non vident se sed alios ca[pitulo] vii quid autem vides festucam Extra se brevitate dominationis ut non presumat arbor in [illegible] ames crescat sed subito angelus ictu corruit / post vidimus ipsum super exaltatum quia [illegible] videt combustionem divine debet de sua timere / Jo[hannes] v. vidit virum stantem iuxta se iniquitates subditorum ut corrigat ut hic sicut medicus in finem magis disciplinis in quibus tu oi xiii. videte vigilate et orate eze xxxiii sicut pastor visitat sup se gaudia bonorum ut appetat sicut ortus solem anticipitur sam agricola messem post gustate

et videte / **Si autem venerit thymotheus** hic monet ut digne tractent thymotheum ab eo presentem missum et habeant eum de apollo non misso excusatum p[rim]o. 2° rogat eos thymotheo 3° excusat de apollo i[n] de apollo ~~non misso excusatum~~ aut fr[atr]e Jn[?] p[rim]o monet ut digne suscipiet et tractetur 2° ut tu ad ipsum venire voluit deducit eum ibi de [illegible] aut cum illum tertio q[uod] expectat [illegible] aut eius adventum i[n] expecto ei se tat eius advenetur i[n] expecto ei [illegible] titate 3° ut exhibeat ei honorem i[n] ne quis ergo illum spernat Jn[?] p[rim]o monet ut suscipiat in securo ipsum veniret 2° tangit adventus sui utilitate i[n] opus enim d[omi]ni 3° utilitatis spem i[n] sicut rego de si autem venerit thymotheus ad vos in te videte i. diligenter ei timete ut sit thymotheus sic ap[u]d vos forsitan [illegible] sibi timuerit propter commotionem pseudo exhortatorum q[uod] legatum d[omi]ni ipse debet custodiri ut sit securi et fidelibus deduci / opus enim d[omi]ni operatur sic rego f. opus evangelizandi ad q[uod] vos venit sicut in quanta aliis civitatibus oportet me evangelizare et quia sic facit ne quis ergo illum spernat luc x. qui vos spernit me spernit / **Deducite autem illum.** hic monet ut deducant eum ad ipsum 2° ut deducat eum secure 3° ut preste ibi in veniet de 2° deducite illum in pace i. cum securitate ut veniat ad me expecto n. illum cum fratribus secum fuit ut[?] s[upr]a alios q[ui] mecum sunt **De apollo autem fratres** hic excusat se de apollo [illegible] apollo erat eis a paulo episcopus ordinatus de quo 3 in ego plantavi apollo rigavit tace xviii de

q erat dur eloquens potens in scriptu
ris et feruens spu loquebat hunc
non valens eos sedare venit ad
aplm ad ephesum qui rogabat sicut
ut eis remitteretur et videtur
eis aplus qui ipse venire voluit et
hoc quia non diu erat pre sedicio
Secundo quo dicit aplus q apollo voluit ve
nire non Secundo q veniet tpe oportuno
in veniet a ca ei Impina primo
notificat pcm sua perseuanciam
Secundo q dicit q passus est repulsam
ibi tamen non fuit voluntas De quo
de apollo aut fratres notum vobis
facio quoniam multum rogam eum ut
veniret ad vos fratres qui secum
sunt vel quos mittebam cum cor
intiis si fuit voluntas eius ut ve
niret nunc quia timet vos non
esse correctos nunc ego volui eum co
gere veniet aut cum ei vacauerit fu
erit i. oportunum cum nullum habebat
impedimentum scilicet cum correcti fue
ritis/ **Educe pastores** Non
dum super illud de ducere illum qui
deleuiss prestores verbo et exem
plo educere adducere deducere
conducere in ducere producere introducere
ducere et hoc exemplo christi qui nos
primo educere de tenebris culpe
educat eos de tenebris et vm
bra pro educere de carcere uiam m
ad. Secundo adduxit ad statum gratie
i. ro. v. ignoras quoniam benigni
tas dei gratiam plenam fiat vbi n
in/ Tercio deducit presentitas in
stiae pro deduxit me super semi
tas iustitie sap x. Iustum deduxit
dns per vias rectas q ducat ad mon

gle cap. xx exiit primo mane c
ducere operarios Quarto in ducit in
montem perfectionis pro induxit eos
ad montem sanctificacionis Sexto p
ducat ad finem laboris thess. x. An
gelus dni stetit ait mane produc
ducat q vos inolumnes Septimo in
tro ducat in portu comuni q est iocu
ditas sine fletu tantum i. in tro duxit
me rex in cellaria sua exultabimus
etc./ Beatitas sine metu exo xv.
Intro ducat eos et plantabis in mote
hereditatis tue sine esurie luc xiiij
pauperes et debiles intro duc huc
comitas sine fine/ **Vigilate sta
te in fide** hic christus pro principaliter
hug cap. q hortatur ad bene faciendum ipse
ipsis et primo ad bonum fidei Secundo ad bo
num morum ibi viriliter agite ut sicut
filii in fide et ornati in moribus
In prima primo monet ad vigilanciam
contra astucias demonum Secundo ad co
stanciam contra impulsum pseudo apo
stolorum ibi state in fide De quo vigi
late q veniet cum oportunum fue
rit nobis vigilate actibus mentis
q astucias dyaboli i. pe. v. sobrii
estote et vigilate quia adversarius state
in fide q pseudo contra in sta monte
fecto tunc etc. **Viriliter agite** hic
hortatur ad bonum morum vbi primo monet
agere viriliter Secundo letantur i. et conforta
tio viriliter i omnia vera vtiliter q adu
sarium letantur quo ad dm utiliter q
ad se ipsum utiliter in fide letari i spe
utiliter in caritate De quo viriliter agi
te pro constancia in licet p. n. cum in con
stancia pro viriliter agite et confortetur
et conforta in dno si glo uti i bir
tute vera & c. ps tus cph vi con

fortnam in dno rc Omnia vra z
in carit fiant no cu inans glo
qr ss n. vidilt gt vimq bonopis
i manat in radice carit Obse
cro aut vos fres. hic e tcia
ps pncipal hi9 capli vbi pponit
ei9 quasdam psonas i exem
plu vbi comendat quasdaz ex
bona pmo qr fecerut sca gt so
qr fecerut spualit i gaudeo a m
pncia Jnp a p pponit psonas
nitu s hortatur ad imitad
z reuerendu i ut z vos sub dita
Jnp desribit p ab am or asuma
ibi nost domu amore i stephac
rc ab mugetate gusioms i qui
sut pmiac asatute gusiomb
i mnistiu stop de g obsecro
g pita fiate ut dnoi hab aut
vos qui s nostie domu stephac
illig matrane de qua d i bapti
sum aut z stephac domu z fortu
nati zachaici hy cu aplo fiunt i
pdicatc cop Obsecro mq ut
sub dita sitis ei9 in omi venien
do z imitado z debetis qm sut
pmiae i qui pmo credider unt
achaie achaia est pncia in gre
cia cuiq metropolis e corinthy
z ordinavint seipos in mistium
stop i ut mistravet scis cuiq
mod in q z omi opanti spirio ahi
pu ordiati z laborati z pnapit
p se gto in nobis Gaudeo aut
in presencia. hic ppo cos qui ci
fecerut bonu spualit vbi p
pponit psonas initu s hortat
ad honorm du i bi cognoscate g

initum a cop describit am que
debet esse in viro pfecto vtilis pn
cia ibi gaudeo spualis doctina
i qm it q vobis vestro iocundit
ibi refecerut exhibito caritatis
i zpectiu de go gaudeo a ipn
cia stephane z fortunati zacha
ci i qr pntes vobis sut admi
tandum stephani a ppo liect
nilien qnia forte por credidit
qu it q vobis decrat i spuali
doctina z instituce suppleuerut
docendo refecerut n z meu
spitu lectina z virm caritate vel
quia me vob fruimt Totuslt
hoc pt lege de bnficio tpalium
hc gaudeo a in pncia stephae
z fortunati z achaici i qr in
venerut pncialit p vobis mi
strare qm id q vobis decrat
in meo nustrio suplerunt in mi
strando refecerut n m s in mi
tra mistrando z virm me vobis
hua do Cognoscate g i honorate
qm ei9 mod sut i bnficiy mi z
vir Salutant vos omnes
hic est qrta ps pncipalis hui9
cap in qua o sum z alior stop
de cop pfectu z salute de fide
ium vbi salute ei9 optat p
ex pte alior s ex pte sua ibi
salutate in vice Jnp p salu
tat eos ex pte om ectiar scdo
ex pte quazda spualiu psop
i salutat vos in dno tao ex pte
singlop fim i salutat vos fres
de go salutat vos i salam vob
optant eite asie in corit me
polis est ephes vn scribit salu
tat vos in dno multim aquilom
z prisca ex por ei9 alibi qsuerut

pmitte doorem in ipsam ppter
fervore fidei xpo vlt sed alit fa
cit hic ne videat. facit tam
doctrina tra dita in hac eadem
epla ꝯ xvj. capit et uxor e domi
stica sua cum i. fratre gregnate
que est in domo eor quē sim
lit salutat vos aput quos ho
spitor. dct xviii salutat vos oes
fres sigillatim / **Salutate in
vicem.** hic optat salute corpo
sua v primo monet eos ad saluta
tom mutua. sꝫ o qz ipse pse madit
saltm i salutato ma ecio sub dit
salutatois formam i gra dni nri ihu
xpi / Inprima madat pᵒ ut salutet
se gnalit sꝫ ut fratter i. i osculo
dt ḡo salutate in vicē i. vng alium
in osculo sco i. no corde i signu
pacis ecor dic sic mos erat
tu recipiebat eplas pauli ꝯ. he
tiw xxxo ult. ij. tess ult / **Salu
tacio mea.** hic subdit qz ipse p
se salutat et pmo qz fideles sꝫ o
qz no i fideles i si quis no amat
dnm dt ḡo salutacio mea scripta
est sup. est man pauli hoc erat
signu in omni epla qz ma dicet
eam ut hec ij. tess ult. Siquis
no qsi fideles saluto / Na si qs
non amat dnm ihm xpm ple
nitudine vnctois ppt hoc n in
est amados sit anatha i. separat
ut qz despnat adeo sola n cari
tas vos deo iungit et vnit sꝫ Aug.
Anatha in qz mathanatha i. i ad
ventu dni ul usqz aduentu dni
Nam i mathanatha i̇ pretatur
deus venit / tnc em pararet males
anathate qn dicet / Ite male di

in ignem eternum Gala ult ne for
te venia et parcias eorum anathe /
Gracia domini nostri hic
subdit salutatois formam vbi sꝫ a
in ep̄tat eis gram quo ad dm sꝫ ca
ritate quo ad proximu i caritas mea
dt ḡo gra dni nri ihu xpi nobiscu
sꝫ erit optima societas gra tale
et implicat i in quor solet op
tari gra potentum ppinquor pri
uor et storum ppt potencia optabat
iacob gram esau ppt ppinquitate
Ruth gram booz ppter pfecti
laba gram Jacob ppt scitate an
na gram heli / Si ḡo xpe e summe
potens ppinqus pfinus et stus su
me eius optati gra potens qr dns
ppinqus qr frater pfinus qr ihc i sal
uator stus qr xpe i vnctus / **Ca
ritas mea.** hic optat eis caritas
ad proximu v optat eis caritatem
ma i caritas mea mutua i sꝫ cu
omnibus meliorbz i in xpo ihu v dt g
caritas mea cu omnibz vobis ma
iorbz mediocrbz et minorbz vel
cu in sipientibz pficientibz et pfectis
i. ea caritate vos in vicē et dm di
ligite quia vos et dm diligo op
tat n eis in fine caritate que
vnit et unat qz scismata et discor
dias que tnc erat in eis de qui
bus ꝯ v xxj et eciam qr caritas est
ꝯsumacio spiritualis edificij Est enim
cubitus in quo ꝯsumatur archige
bi caritas in qua ihc no i amore
seculi sed in dno nro ihu xpo
et pᵒ hic e q. ꝯ amicicia ihm xpm
quia sꝫ b in ihc mel est i ore
melos i aure Jubilus in corde
Am benedictois e ꝯfimacio et toau

cple gelo ¶ hic quia decollet'
re. q. c. vj Nolite cogitare de
crastino R. i. p(ro)hibet cogitacio
diffidencie no(n) p(ro)uidencie ¶ Ite
sup(er) i. que sunt in sto glo no(n) in q(uan)t(um)
h. q. dandu(m) e(st) elia sat non
a lib(er)is q. de c(on)s(ilio)/ No(n) est distin
guendu(m) in paup(er)ib(us) R. v(e)l iusq(ue)
dandu(m) e sat t(amen) no(n) sat s(ed) maxie
sat ¶ Item vnq(ui)sq(ue) reponat
ap(u)d se q. q. que est in omi debet
repo(n)i R. ... du(m) erat q(uo)me t. di
cte sine possone sed in ecto(n)e
(et) destinacoe ¶ Ite sup(er) i. p(ro)fire
q(ui)n(que) virum glo domi q. debit(um)
erat h. i. Ro xv. Bassinalia corp(or)
p(er)cipe(re) sci sunt re. R. No(n) erat
debitu(m) neccitat(is) p(ro)stasse sed ho
nestat(is) ¶ Ite si dignu(m) fuit re.
vadam q. dicit v. no(n) est eq(u)u(m) nos
relinquere v(er)bu(m) dei (et) c(etera) R. non
q(ui)a hoc relinquisset quia eundo
p(er) illa loca p(re)dicasset/ Ite op(er)a ...
... sicut (et) ego ... no(n) erat
apud sicut erat ipe R. l(ite)ra desi
tudine op(er)is no(n) q. c(e)t(er)a ¶ Ite sup(er)
illud de apollo a(utem) glo hic cor(am) ...
q. tu no(n) posset eos ... dare ...
ad ap(osto)l(u)m q. ... p(ro) male sentit dimit
tendo grege R. no(n) dimisit cor(am)
cura q(uia) q(ui)e ea venit ad ap(osto)l(u)m/
Ite sup(er) illud veniet cu(m) ei vacau(er)
int glo. cu(m) correcti fuint q. luc. v.
no(n) egeo ut qui sani sunt medico s(ed)
q(ui) male h(abe)nt R. cu(m) fuint correcti
i. ad correctoem p(ro)pria ¶ Ite sup(er) i.
state in fide glo q(uod) stat no(n) obrep(er)e
sopnus q. p(ro)u. xxiii [illegible] i die

cadit iustus R. l(ite)ra hic de sopno mor
talis culpe/ Ite o(mn)ia v(est)ra i(n) caritate
fiat glo illud pt in o(mn)ib(us) semp(er)
de deo cogitare R. pt habitu no(n)
actu ¶ Item sup(er) i. ut et vos subi
ti sitis q. no(n) erat corp(us) placi R.
l(ite)ra de subiectione reuerencie no(n) obe
diencie/ Ite ordinauit semet ipos heb.
v. nec sibi sumit honore(m) R.
in ... hoc erat obsequiu(m) h(abe)ntis
no(n) ... honoris/ Ite sup(er) i. quo
niam deerat suppleuerit glo doce
do q. stephana erat mulier mulier at
docere no(n) p(er)mittit i. thi. ij. R. mulier
pt docere priuatim no(n) publice ¶/
Ite h(ic) anathema q. xp. xij. Nolite
maledicere R. (et) p(ro)hibet maledic
tio que sit liuore vindicte non
que sit amore iusticie uel h(oc) e(st) cu(m)
no(n) predicando q(uo)d contigit h(ic) p(re)di
cando ut minuat/ Incipit ar
gumentu(m) i(n) sc(un)d(am) ep(isto)la(m) ad cor(inthios)

Conuertimini ad cor
reptione(m) mea(m) en
proferam uobis sp(iritu)m
meu(m) (et) ostendam uerba
mea. p(ro)u. i. ... p(ro)ph(et)am vnu(m)q(uo)dq(ue) re
cipit(ur) in alio p(er) modu(m) recipie(n)
tis (et) no(n) p(er) modu(m) rei recepte
spes .n. intelligibiles recipiunt(ur)
in a(n)i(m)a mo(do) simplicia in re extra
mo(do) composito Cibus receptus ab ape
c(on)u(er)titur in mel receptus ab a
ranea u(er)tit(ur) in venenu(m) h(ic) audi
ent u(er)ba correpcio(n)is ali(i) conuer
tunt(ur) ut ... ~~p(er)manes~~ tinaces
hoc ideo dicim(us) q(uia) ... in ap(osto)li.

eplam corinthijs fuant co[n]trista
reorum quidam correcti alij i[n]correc
ti io[hannes] ham eisdem eplam scribit ut
correctos p[re]moneat sed principal[ite]r
ut corrigat incorrectos et h[oc] est q[uo]d
in epla p[re]sentia apli de sap[ienti]a in ubis
p[ro]positis q[ua]rtum ad c[apitu]lum In quibus
tria facit inuitat ad utilia eis de
co[n]tinui adhor[tatio] p[ro]mittit sp[irit]ualia cum
subdit i[n] en p[ro]feram vobis sp[iritu]m p[ro]
tendit sacialia cu[m] addit et ostedam
ubi mea Qu[an]t[um] p[ri]m[u]s q[ua]ntu[m] s[ecundu]m In
tio forma huius eple designat
efficacie uo in p[ri]ma loquitur in tercio
sime igitur su[ti]litas n[ost]re cor
reptionis melior utilis est n. cor
reptio ad corrigendum negligentes
sapientiam c[on]tinuendo p[ro]u. 29. virga atque
correctio t[ri]buit sapientiam puer at
qui dimittitur voluntati sue co[n]fun
det matrem suam ad p[re]monendum
sapientes ut melius exacuendo
p[ro]u. xvij plus proficit correctio
aput prudentem q[uam] c. plage aput
stultum ad increpandum p[er]tinaces
ipos signo et ubo obiurgando eccl[esiast]es
vij. melior est ira risu q[uia] p[er] tristiciam
vult[us] corrigitur animus delinquentis
et hoc dicitur p[ro]u. xx vij. Melior
est manifesta correctio q[uam] amor
absconditus hic n. tria intendit
ap[ostolu]s in hac epla corrigere peccantes
p[re]monere penitentes increpare
pertinaces sicut patebit i[n] p[ro]seq[uen]
do Continuum go ad correctionem.
mea en proferam vobis sp[iritu]m hic
sp[irit]ualia documenta p[ro]mittit et ut fi
nis imponat necessitatem m[ihi]c p[ro]fert
ap[osto]l[u]s hic sp[iritu]m verum p[ro]mittentes p[ri]mo
uendo hic est sp[iritu]s de quo ec[clesiastic]i xx
iiij. a generacionibus meis implemini et c[etera].
Sp[iritu]m forte pertinaces i[n]crepando
in xx. xiv sp[iritu]s grandis et fortis s[ub]
uertens montes et conterens an d[omi]n[u]m
felix sp[iritu]s su[avis] sp[irit]ualis doctrina qui
est rectus quo ad venabilem et
dicitur quo q[ue] ad c[om]prehensabilem et
fortis quo ad ui[n]cibilem qua
rectus dirigit errantes qua dulcis
at[tra]hit sapientes qua fortis argu
it pertinaces h[oc] p[ro]feram sp[iritu]m meum
no[n] dyabolicum q[uia] no[n] e[st] rectus non
mundum q[uia] no[n] est dulcis non
carnalem q[uia] no[n] est fortis et
ostedam ubi mea hic p[ro]tendit
sacialia s[cilicet] in ostensione et ut for
ma aptetur h[oc] exigentiam materie ex
triplici sp[irit]u oritur tria ubi ex sp[irit]u
recto verbum equitatis ex sp[irit]u dul
ci verbum exhortationis ex sp[irit]u for
ti verbum obiurgationis p[ri]mo g[ratia]
p[ro]fert ubi eq[ui]tatis i[n] correctione
errantium ut ei p[ro]potit illud Ier[emie] i.
de di ubi mea in ore tuo et c[etera] ut
destruas s[cilicet] vicia et edifices s[cilicet] uirtutes
de hoc ubo eccli. v. p[ro]sequatur ex v[er]
bum pacis et iusticie s[ecund]o p[ro]fert ver
bum exhortationis in p[ro]motione
correctorum hic est ordo bonus
p[ri]mo errantes corrigere s[ecund]o correc
tos in melius p[ro]movere de hoc
ubo eccli vj. verbum dulce multi
plicat amicos et mitigat lingua eu
charis in bono homine p[ro]u. vij. favus
mellis ubi c[om]posita tercio p[ro]fert
ubum obiurgationis in increpatione
pertinacium de hoc ubo h[oc] eccl[esiastic]i xij se
sus et scia et doctrina sensati p[ro]pter
correctionem operatur ubi gladio via
sandera eph. v. gladium sp[iritu]s q[uo]d e[st]

verbum xpi apmo com a culeo ad
melius mitari ectes ultio uba
sapientu qi sti. xpi in arcpatom
malleo dura contenta ge xxiij
nuq no uba ma sut q igmis rqi
malleus coteres petras pri. p s
de correctoe pcedit aprincipio usq
ad sexta pa s. de pmotione i melius
a vi usq ad x. tcia de m epatoe
a x usq ad usus fme rsic apparet
forma sn mo dus agedi huic uo
eple pmittit glosator arsu plo
gum ubi tangit m or tcia opis s.
mam i cosolatoriaz eplam actore
i scribit eis fme s. rcollauda ne
eos ad meliora form i cotistatus
q cos s emedicos ondens/ Scda

epistola ad corinthiorum.

Paulus apostolus i. xpi ic. hanc s. z eplaz scribit aps corinthijs r dic
tum est ei scribendi fuit quia p
pm eplam fuint q tristati r corp
aliqui correcti a liqui no scbit.
a aps usq sed in correctos pncipal.
intento eius e in correctos itm co
rige r correctos adulteriori pro
uocare modus agedi talis e diuidit
n. hec epla in iiij or ptes pmo n.
ponit salutatio s. gra r ac tio i
bndtus deus r qn tcia pncipal
narratio no. n. uolumus uos igno
rare fres usq usus fme eple
in tercio q cla cta fme fiat ai de
cetero fres gaudete pfta estote rc
in pa pte s. in salutatoe pmo po
nit psone salutates s. psone
salutate i ecce dei tcio forma sa
lutatois i gra uobis in pa p
tangit pncipalis p. s. adiunctu
r tymotheus fr. in pma describit
psona pncipal salutatis anoie q
paulus a bauctori qz aplus ihu ab
electione sui vocatoe qz p uoluntate
eius de go paulus nom est humi
litatis aplus nome est/ auctoritatis
humilitas n. e meritu exaltacois
qz qui se humiliat exaltabit luc
x in iesu r. saluatoris q addit
tacem xpi i. qi uenit ad humanitatem
p voluntate dei que semp est vona
lis que p uoluntate hom ad dist
pseudo thymo 9 sup hic admisit
quia p p am eis eplam detulerat
ad signandum qz p eu de statu corp
tasficatus erat iam in qua scribit
ecce dei fidelium que e com9 hic
e metropolis achaye cu omibz
scis psbris qui maxie debet ee
sancti scis i. in baptismu sacificati
qui sut in uniusa achaya cuius me
tropolis est corinthus/ Gratia
uobis r pax. hic describit for
ma salutatois ubi optat eis bna
qz magnificat tria pcessitas minus
quia gra r pax alietas dantis qz
a deo pre benignitas mediantis
quia dno ihu xpo de qo gra i. re
missio pctor qui e pmu effectus
que est uobis sup r pax i. tran
quillitas mentis i reus ordo gra
r pax qz n e in impys pax debet
deus pa lin. go ni q a deo pre
iuro aquo ome bonu dat iac i.
ome datu op. r dno ihu xpo p qm
omia bona dant xpi qz fere oes
orones ecce t imant per dominu
nrm i. xpo. rc. Bndtus deus

pater Hic est 2ª ps p(ri)n(cipa)lis l(ibri) s(cilicet) gr(ati)a(rum) actio v(e)l p(ar)s de consolacio(n)e diui(n)a in s(an)ctis tribulacoib(us) g(rati)as agit p(ri)mo h(abe)t d(e) p(ro)utilitate co(rum) p(ro)ue(n)ie(n)te q(uam)diu ibi s(un)t c(ontra) tri-bulamur / In p(ri)ma p(ar)te tangit (con)so-lacoi(s) efficie(n)te cau(sa)m 2º effica-ciam i(bi) ut possumus et ipsi (con)so-lari t(er)cio (ha)bundanciam i(bi) qui sic-(ha)bundat passiones / In p(ri)ma p(ar)te (pri)mo b(e)n(e)fic(i)a g(rati)as agit i(bi) b(e)n(e)d(ic)tus 2º b(e)n(e)fic(i)u(m) describit i(bi) deus et p(at)er t(er)cio b(e)n(e)fic(i)u(m) exp(ri)mit i(bi) qui qui consolat(ur) nos et c(etera). tangit t(er)cia p(ro)p(ri)orum ex(ig)endo b(e)n(e)fic(i)a(m) attol-lendu(m) b(e)n(e)fic(i)u(m) oportunu(m) et b(e)n(e)-fic(i)u(m) tangu(n)t t(er)cia ce(r)ta... p(ro)p(ter) i(bi) pater d(omi)ni attributa(m) i(bi) pat-ri cit(ati)o et c(etera) Dic(it) ergo b(e)n(e)d(ic)tus i(d est) l(au)-d(ab)ilis exaltat(us) h(ab)et(ur) qui in se ex-altari no(n) p(otes)t p(ro)p(ter) h(oc) dicebat h(om)o ad cor altu(m) et exaltabi(tur) deus et p(at)er d(omi)ni n(ost)ri ih(es)u x(risti) deus s(cilicet) esse(n)cia di-vinitat(is) p(at)er p(ro)p(ri)etate g(e)n(er)acoi(s) p(at)er in qua ...a(r)um i(d est) p(at)er i(n)p(ar)si co(mmun)e in t(r)init(at)e et hoc capiu(n)t q(uan)tu(m) ad l(i)b(er)acoe(m) a malo culpe et tut(e) mi-s(er)icordia(rum) plu(rium) p(ro)p(ter) plures effec-tus in(m)e que tu(n) in se v(n)ica est et deus tocius i(d est) p(er)fecte (con)sola-co(n)is dator No(n) qualis est (con)solacio mu(n)di i(n)p(er)fecta et vana et hoc q(uan)t(um) ad l(i)b(er)acoe(m) a malo pe-ne b(e)n(e)d(ic)tus in (christ)o qui i(d est) q(uia) ip(s)e (con)so-lat(ur) nos suo sp(irit)u in o(mn)i tribulacoe n(ost)ra gl(os)a i(d est) tribulacoe corp(or)ib(us) et a(n)i(m)e p(ro)p(ter) q(uo)d d(icitu)r h(om)i(ni)b(us) (con)solamini p(ro)p(hec)ia vel consolami(ni) (con)solami(ni) p(o)p(u)l(u)s meus (con)go (con)solacus d(omi)n(u)s de s(er)vire q(uia) nos i(d est) suos in t(er)gi(ver)t q(uia) in o(mn)i oportune

quia tribulacoe n(ost)ra / **Benedictus deus.** Qui creauit o(mn)ia Judich ix Benedictus d(omi)n(u)s qui creauit celu(m) et t(er)ra(m) qui creauit ho(m)i(n)em carne(m) sup(ra) luc. i. benedictus d(omi)n(u)s deus is(rae)l q(uia) vi(sitavit) et fecit et c(etera) luc. i. Benedictus fructus ve(n)tris qui eruit nos a culpa p(ro)p(ter) b(e)n(e)-dict(u)s d(omi)n(u)s qui no(n) dedit nos i(n) cap(tionem) d(entibus). Qui iuuat nos in pugna i(bi) b(e)n(e)-dictus d(omi)n(u)s deus m(eu)s qui docet man(us) m(e)as. Qui nos instruit s(apienti)a p(ro)p(ter) be-nedictus qui venit in no(mi)ne d(omi)ni deus d(omi)n(u)s et il(luxit). Qui nos roborat (con)stancia p(ro)p(ter) ip(s)e dabit v(ir)tutem et fortitudine(m) p(salmus) s(cilicet). Qui nos ditat m(u)ltiplici g(rati)a zacha(rias) xi. Benedictus d(omi)n(u)s diuites f(ac)ti sumus eph(esios) i. Benedictus. Qui nos coronat ... in gloria tho(bie) xiij. Benedictus d(omi)n(u)s qui exaltauit eum s(cilicet) ezechias ut d(icitu)r regnu(m) ei(us) in se. Ecce sup(er) ea m(a)g(n)a (con)solacio no(n) ex(e)cu(n)ti ut p(ro)ducat de for(tissim)o ut reformet(ur) reo ut iustificet(ur) pugnant(e) ut adiuuet(ur) ignora(n)ti ut instruat(ur) infirmo ut roboret(ur) pau-p(er)i ut ditet(ur) misero ut glorificet(ur) et(iam) to(tum) b(e)n(e)d(ic)tus deus qui (con)solat(ur) nos o(mn)ia ista (con)fere(n)do ut patet in seq(uen)ti distinc-cione / **Ut possimus et ipsi con-solari.** Hic tangit (con)solacio(n)is ef-ficacia(m) v(e)l tangit p(ri)mo eius v(ir)tute(m) in solatis 2º ei(us) oportunitatem in solando i(bi) cos q(ui) in o(mn)i p(re)ssura t(er)-cio ei(us) formam p(ri)mo (con)solacoi(s) i(bi) p(er) ex-hortacoe(m) Dic(it) ergo ut possumus q(uasi) ita (con)solat(ur) nos ut possumus et ipsi (con)so-lari Qui n(on) no(n) est (con)solat(us) nescit (con)solari ecc(lesiastic)i xxxiiij. qui no(n) est te(m)ptat(us) qualia scit (con)solari in q(ui)b(us) cos qui in o(mn)i s(cilicet) in quacu(m)q(ue) p(re)ssura sunt b(e)n(e) accipit ibi signu(m) distributiue no(n) ... lecta ne (con)solari in q(uo) p(ro) exaltacoe(m)

qua exhortam xpi adeo i. pcon
clusionem depticis que e exhortacio
ad futura sustinenda/ **Quoniam
sicut habundauerunt** hic ta
git consolacionis habundancia ubi p°
tangit passiones corporales tanq
consolacionis initiu s° consolaciones
spirituales tanq passionu pueniu i
qtum pximu de s° Qui qi passi
alios consolari qm sicut habundat pas
siones xpi i. pnoie xpi ul ex xpo
qui sumus eius locus ita eciam p xpm
habundat consolacio nra pos qta ep
xpm habundat consolacio nra/ pos mul
titudine dolorum in corpe i corde
etc. Qtum n. fuit de aqua in ydrys
tm fuit de vino tota enim aqua co
versa est in vinu Jo. ij. s° sec. sa
pacium intellectus quia habundant pas
siones valet quia passiones xpi
spiritualis ea nra ut proporcionatu Vn
deat inis inis ea enim sbm sbo/
Sive autem tribulamur hic
ont. ii° s° pueniunt pceorum utilita
te ubi p° ont utilitatem sue tribula
cionis s° utilitatem sue consolacionis
ibi sive consolamur tercio utilitatem
sue exhortacionis i su exhortam
de s° sive a tribulam pnt ponit
quia tribulacio semper venit eis pns
hoc contingit pro nra exhortacione
inpna ut x° xpo paciam et salu
te in futuro i. corp xv. cotti die mo
rior ppt glam vram fres et co
solam hoc contingit pro nra consolacione
ut s. consolamur de nra liberacione
sicut qui de tes de liberacione pet dec
in ul pro nra consolacione i. simulem
spes consolacionem/ **Sive exhor**

custos: **tatur**

tam. hic tagit utilitate sue ex
hortacionis v a° p° i eis pacie sue
fructu s° pntem effectum i qui
operatur tollerancia tacio futiu pim
i sactes qm sicut socii de s° sive
exhortam ad maiora sustinenda
hoc fit pro nra exhortacione in pnti
ad similia sustinenda et salute et
na ete go tria tribulacio consolacio
exhortacio tribulacio est m. pa
ciencie consolacio forma paciencie exhor
tacio pfectus paciencie et sequitur vini
ordinate et electis qi s. saulus qe
finis p dtorum ego pim in flagel
lat et saluas/ **Que operatur
tolleranciam**. hic tagit paciencie
sue pntem effectum v p° tangit co
ru ciacio ad paciencie du s° sequens
expno i ut spes nra firma de s° q
exhortacio s. et salus spata opat
in vobis s. collancia i. facultate
q tollatis earum passionu i. simi
liu q no equlum quas et nos patim
opatur in qp in eum ut spes nra firma
s° pro nobis i. pconstancia et salute
vra qg tacito spes in dm solidi
or surgit Quanto quis grauiora
pro noie eius ptulit/ Nondum est
hic q multa sunt que i pntibus tribu
lacionibus nos consolantur/ Consolantur
in. nos primo exempla sctorum patrum sicut
bona societas solitariu viatore
hebr. xij. habentes tanta nubem te
stium ppositum etc. Secundo documenta
scripturarum sicut nubes celum in tuc
tem Ro. xv. ppaciam et consolacionem
scripturarum/ Tercio spes pmissorum sic
spes mercedis agricolam laborantem
Jheor c° ubi tm fructuo tuo in quo in
Quarto pesata utilitas tribulacionum

sicut memoria lucrosa merātorem
p̄s similitudine dolorꝫ ut h̄ Quin
to memoria dn̄ice passionis triūph̄
sicut arma triumphalia militem
pugnatē p̄s virga tua ꝛ baculus
tuus ipa me ꝯsolata sūt. Sexto
p gustū celestis dulcedīs sicut
mana uel lac p̄mū lac̄matem
ysa lxvi. sugatꝭ ꝛ repleamini ab
vberibꝫ ꝯsolacōis eius in. vo
in. a ffc in q̄ elisē9 ph̄aimam
ꝛ misit in ol. Septīo in ꝯsideracō
dn̄ice p̄ñtē nos adiuuātes sic
flatus venti p̄spi nauigātē. Ju
dicū vii. expectem9 ꝯsolacōm
eius. Octauo dulcedo finē ex
hortacōis sicut salutaria reme
dia in fine Ruth. ii. ꝯsolat9
es me ꝛ locut9 es ad cor ancille.
Nono spes remissionis culpe
mortalis sicut euasio carceris
captiuī p̄s ṗn ꝯuertendo dn̄s
captiuitatē syon factē. **Scien
tes quod sicut** hic tangit pa
ciēc̄ fructū p̄ m̄m v de habendo
simul p̄mo tāgit c̄titudīne scien
tes vom qui sicut socii eq̄litate
sic critis q̄ualitatē ꝯsolacōnis
de q̄o. Scientes q̄i spes in qua
rā firma sit ꝛ hoc quia sumus
scientes quod sicut socii t̄bulacō
nū estis in p̄ñti sic eritis i futuro
ꝛ ꝯsolacōis et̄ne glo. q̄r eq̄ua
gloria labori vro ret̄ribuetur
ii. thī. ii. Si sustinemus ꝛ ꝯregnabi
mus apo. i. p̄ticeps in t̄bulacōe ꝛ
regno felix societas q̄m inchoat
gn̄ ꝛ ꝯsumat gloria v transit tri
bulacō ꝛ manet ꝯsolacō ꝛ pec
thema miorum sociorꝫ ut mariam

ꝛ sociorꝫ ei9 ꝛ thimꝫ quos cōmenda
nit tria Concordia in societate
pacia in passione gloria i ꝯsolacōe.
**Non enim uolum9 uos ig
norare.** Hic est t̄cia p̄s p̄ncipalis
ep̄le huius s. narracō que diuidit̄
in iiii.or p̄tes p̄mo n. loq̄t̄ correcta
nō in dīgētibꝫ se eis ex.ii. p̄nac.
do
ipo. S̄o sicut sū piger corrigi in
cipientibꝫ sed negligentibꝫ eos cor
ripie do ibi cū a h̄oc voluissem nu
q̄ leuitate vsus sum usq̄ ad sext̄m
capitulum t̄cio iam correctis exp̄m
tetibꝫ eos ad melior̄i ꝓuocādo aca
pitlo vi. usq̄ ad x. q̄rto incorrectis
in sua malicia p̄seuerātibꝫ eos in
crepādo a capitulo x. usq̄ versus
finem ep̄le est i. de cetero f̄res gau
dete pfti estote Felix doctor qui
sic instruit. paciam corripit negli
gencia ꝓuocat ad uite cōmendacōe
Incipit p̄tinaciā. Jnp̄a v ꝓpōit
se ꝓfectis in exemplū paciē p̄o ondit
q̄nta sustinuit s̄o quare deus eū
tanta sustinē p̄misit i. sed ipi in
nobis ipis. t̄cio qua magnifice eū
libauit i. qui de tantis p̄clis eri
puit. Q̄rto vn̄ hec paciencia inco
hugit ibi Nam gloia vn̄ hec e
rē. Jnp̄a on̄ magnitudine suc.
afflictionis ex t̄bus p̄o ex notifica
di volūtate. Non sic mai demi
nus s̄o ex t̄bulacōis sp̄e i. de t̄bula
cione nr̄a qua t̄cio ex q̄ñtam p̄
dere i. qm̄ sup modū grauati de
q̄o no. n. q̄r sicut socii passionum
estis ꝛ c. Reua. n. passiones sustine9
Non. n. volum9 vos ignorare f̄res
vocando. n. f̄res subditorꝫ aīu9

r tribulatione placatus in simuat pfa
ut cor. xxxiii (?) vecordiam te posue
rut noli extolli esto i illis etc. / de
tribulatione nostra que est facta i asya
s. ephesy de qua hetur / act. xix.
Ambros. Jo p[er]suertz tribulacionu
indicat ut ostendat que corporis mala
salutis eius paciebatur / Ite vetu
se compacione mg[ist]ri sui parua pa
ti cognouerit accepta consolacione
adolore desistat / **Qui sup[er]
modu[m] grauati sum[us]** hic
tangit pondus grauaminis ubi
ostendit grauamen i[llius] tribulaco
nis ex[em]plicat p[ri]mo q[uod] alias excellit
s[ecundo] virtute humanam excedit i[n] rsup[er]
titutem tercio q[uod] sustinentes stupe
dit i[n] ita ut tederet nos de q[uo]
quam b[eatum] mod[um] g[ra]fucta p[ro]cederit / pas
sionis grauati sum[us] cor. xxi. pru
dens grauabitur g[ra]tumeliatur / b[..]
virtutem n[on] no[n] g[ra]uer grauati in quant[um]
ita ut tederet nos quodam tedio
n[atur]ali / Ambros. vt disperaremus q[uo]
dam n[atur]ali diffidencia t[ri]bul[acio] q[uod] ma
xime est optabile / **Sed in no
bis** hic ond[it] q[uod] deus eu[m] tan
ta sustine[re] p[er]misit s. ut no[n] co
fideret in scipso sed in deo q[ui] po
tens est solus in liberando ubi
tangit p[ri]mo se inter p[ro]ter diffe
renciam h[uius] diffidencie tam ibi
ut no[n] sim[us] fidentes tercio cae
cum demacia ibi qui susatat de
f[uturo]. sed ipi q[uod] n[on] solu[m] tedebat
nunc sed ipi in nobismetipsis re
sum mortis h[abe]mus i. certitudinem
moriendi h[oc] q[ui]d dictabat nobis mens
nostra ut no[n] q[uo]. Jta a[utem] p[ro]misit deus
ut no[n] sim[us] etc. ul b[..]. Jta h[abe]mus
re[s]p[on]su[m] mortis hoc s. ut no[n] sim[us] [con]fi
dentes in nobis q[uo]d ipa mors i[m]mi
nens nos docuit in nos no[n] [con]fide
Je. xvii. maledictus homo qui co
fidit in homine / sed in deo Je. xvii.
Benedictus vir q[ui] [con]fidit i[n] d[omi]no Jn deo
in q[uo] in quo [con]fidendum qui i. q[uo]nia[m]
ipe susitat mortuos ad litteram mo
rte corporali vel etiam morte spua
li vel morte reputatiua i. eis q[ui]
p[ro]pter s[..]a mortui reputat[ur] ut hic
dr / **Qui de tantis p[er]iculis**
hic o[stendit] q[uod] magnifice deus eu[m] libera[vi]t
ubi p[ri]mo tangit libacionis multipli
ci p[er]iclosi. s[ecundo] disponens ad libacione
q[ui] est oro i[n] adiuuantibus et vobis tercio
[con]venientes q[uo]d e graciarum accio i[n] ut ex
multarum p[er]sonis Jn p[ri]ma tangit p[ri]mo
libacionis appetitus s[ecundo] a[..]uncibus ibi
eruit tercio spem q[uam] afuturo ibi et
que speram[us] de s[ecundo] qui de tantis
periculis eripuit nos in p[er]ito Jnf[er]
xj (?) p[er]iclis flumini etc. Et eruit
cottidie Jn que speram[us] quoniam ad
h[uc] eripiet in futuro p[er] spacium i
eo omnis [con]gregacionis ppli ef. t[..]onu
etc. Eripiet in qua et hoc adiuua
tibus nobis no[n] solu[m] nobis i[n] orac[i]o[n]e
facta p[ro] nobis sicut petrus e de
carcere liberatus oronibus ecce act.
xii // **Vt ex multarum p[er]sonis**
Hic tangit g[ra]ciarum accionem ubi implicat
tri a quibus quare et quo age
de sunt a quibus quia ad u[..] s[..] et mul
tis s[ecundu]m q[uod] no[n] tal[ite]r i[n] et multarum p[er]
sonis faciem q[ui]a deberemus h[abe]
in p[er]sonis q[uod] notatur emus ibi cu[m] q[uod]
i[n] nobis est donationis quoniam q[uod]

no cum verbis sed et opibus bonis
i. que agunt de quo ut ex multarum
hoc multarum legitur persona ut incipit
in quantum ad hoc ut ex personis i. apso
nis multarum faciearum i. diversarum
etatum ut pueri vel iuvenum etc. per
multos participes eiusdem donatio
nis que in nobis est agatur gratie deo
scilicet propria liberatione. Bedomiro ut
ex personis multarum facierum i. per
sonis diversarum virtutum et multorum
sc. non cognoscitur in certa per suas
virtutes et inmita sicut Job paciencie
sicut Job per paciam moyses per
mansuetudinem per multos agantur
gratie pro nobis gratie in quantum eius
donationis que in nobis est i. pro
pria liberatione facta divino munere
servato lectio sive littera Ambrosii que
talis est ut in multorum faciem
i. in conspectu multorum vel in con
ventu vel ecclesia congregata gratie aga
tur pro nobis i. propria liberatione
¶ Hic queritur super littera adeo pure modo
pater non accipitur cenaculum ita ma
le copulatur et domino ihesu xpo a pro
naliter ita male additur modo
xpo cenaculum ponitur quo ad signifi
cationem ita additur modo personali
ter quo ad suppositum appartatum ita
copulatur et domino etc. ¶ Hoc et domino
ihesu xpo contra in diversa sunt opi
niones quod debuit addere respon
seo dicendo hic stultum intelligitur in do
mino suis vel in pure et filio tamquam
amborum nexus ¶ Hoc super illud
sicut socii passionum glo. eterna gloria
dabitur laborum deus remunerat se
cundum condignum. dicendo glo. loquitur de equalita
te iustice que attenditur in proportione

no ponderes quantitate ¶ Hoc su
per illud de tribulatione que facta est in
asya quia Actuum xviii. vocati sunt a spiritu
sancto loqui verbum in ysaia quia tribula
cio non impedivit predicationem dicendo
tribulati sed postea permissi sunt ¶ Hoc
super virtutem gravati contra quod infra pri
ma fidelis deus qui non patitur vos
temptari sed id quod potestis dicendo loquitur
hic de virtute nec non de virtute per
gratiam adiuncta ¶ Hoc ut te deret
nos etiam vivere quia infra xii. propter
quod placeo mihi in tribulationibus dicendo te
dium erat spiritualiter placentia venit
¶ Hoc ex multarum personis facierum.
glo. facies dei in fante in pueorum
etc. quia infantes non possunt agi gratie
dicendo infantes vocat septennio non
ante. Nam gloria nostra hec
est testimonium. Superius quia non apo
suit se perfectus in exemplum patien
primo ostendit causam quia sustinuit se
quare deus cum tanta sustinere
permisit, tercio qualiter cum liberavit.
Hic quarto ostendit qualiter se pacem vel li
berationem in confidentiam eo sur
git vel primo dicit quod conscientia sua dicit ei
bonum testimonium secundo quod consonat conscien
tiarum i. non alia scribimus tertio quod
semper etiam consonabit in spe ad quod vest
in fine quarto quod ex hac confidentia ad
eos venire voluit i. reddere conside
ratio volui Incipit primo tangit suam
confidentiam sive gloriam secundo glorie
causam i. testimonium tercio specificat causam
propositam i. quod in simplicitate dei
dicit Nam gloria triplex est hic con
mixtio secundum glo. primo modo secundum quasi ad
minimis nobis etc. Et debetis ora
re pro nobis Nam gloria vestra etc. vel secundum,
zorones vestre potuerunt nos minue

Nam gloria vra vel nra ista cipun
nos tad hunc eripiet no n. dif
fido de dei auxilio qr pura est
cosca vnde glosator sta gloria
nra hec est i. illud vn gloriam
testiom cosce nre pr v. xv. scru
va mes qui inge comunu/ **Qd**
in simplicitate et sinceritate
te. hic specificat testiom bone
consce et im qr a simplicitate i ten
tois apuritate vitats i et sinci
tate a fuga voluptats i rtu sa
pia a sup erogacoe opis i hun
danas dut ergo q u satis e simpli
cit q simulacom ypa ctaz sinc
rit qtra p mixcom erroz spua
lit cont sensum mu danoz sup
erogado q cupiditate pseudo p
dicatoz dt go q qi gloria nra e
testiom co sce nre testiom i q
hoc q i simplicitate vte q duplicitatem
ypocrisis ceam de duplici corde
et simplicitate dei quec a deo nitas
s. pure et falso z p mixte i. corp
non i ficto ucti rc. et no i sapi
encia carnali p dicado nro se sub
mude, ut pseudo ne aliquos of
fendent uel p dicando legalia
uel questi ca gat in no casta
sapia de sursum rc. i. tess. y no
fuims alic in simane adulacoe
cot simplicitatez uel in occone aua
ricie cotra sinceritate uel quenter
ab homib gliam q sapiam carna
lem sedm gra dei i. p deam spus
gracis data hic est n. sincco que do
cet deomib i. Jo. y. hec e lux di
gens in via pacis lut i. couersati su
ms in hoc mudo qd e difficile qua to
tus mudus in maligno positus e i. Jo

v. hundanas aute ad vos quib ces
sims de niro nro quia no soli a vo
bis in debita no extorsims sed debi
ta dimisims s. suptus p dicacoms
In fra xj. quas ectas spoliaui rc.
Non enim alia scribimus
uobis. hic adducit testiom co
sce ipoz exmoi testiom bonu ved
dut duo pmo sinceritas scripture
dtusqz eple, ho euidencia co u saco
ms sec ibi recognouist no em q.
ad nos hundanas sinam simplicitatem
quia in scrinii et exemplo uel exe
qi aliquid uel in hac epla uel in pma
sicut ryp sant no n. alia i. qtra
ria scbims nobis q que legistis
in sinacdo pma eplam recogno
uistis in dendo inter vos qusacio
nem mam attestat n. in eo opus
doctrine req rc xv. No audeo ali
quid loqui eoz rc. ambros ca.
sed scribe que no soli lris enc
vet sed ctaz opib manifesta he
rent/ **Spo autem quod usqz**
in finem. hic ondit q tali testi
monio semp cosonabit co sca
coz v tc opa bona tagit in qr
pmo pseueranca i usqz i fmez
ho euidenciaz i cognoscet eius
afem su vadice ibi sicut recog
uistis qrto efficacia ibi qr gloria
vra rc. b. n. de homo opari bo
nu s. pseuant ppt pmium eu
dent ppt exemplu affuose ppt
p deum efficiat ppt mit, de go
spo a q. ita cognouist spo aut
q usqz in fine i. de incepi cogno
scetis quia no mutabo qposicu
cem xxxiij. ho sans in sapia mans

sicut sol. sicut et cognovistis ex parte
quia cognovistis opa sed non ad
ne. scitis .n. q ab stimu sed non
quia dilectione hec sca cognosce
tis in quo hoc .s. qm gloria vra et
na sumus sicut et vos nra .i. p nos
ex q debetis dicta etna et nos
p vos nos i structos .i. tessa .ii. que
enim est spes vra aut corona glie
none vos etc. ecci xxxiii. qui
audit me non confundet et q opant
in me non pt. et qui elu. Gloria
in q revelanda in die dni nri
ihu xi .i. in die iudicii que dr di
es qr sol iusticie omnia illuminabit
et manifestabit. sed dies dni nri
qr tunc cessabit omis principatus
et exaltabit solus in die illa ysa
ii. nunc aut est dies nra luc xviii
et quidem in hac die tua exacend. et
amadu officiu p dicatoris ad q
seqt gla qr gloia nra etc. gloria
mea qr et doctoris et auditoris
v sicut et nos nra gla etna qr
in die dni nri ihu xpi// Et hac
confidencia/ hic ont q ex hac
cofidencia ad eos veni voluit v
p.o tangit veniendi voluntate
s.o adventus utilitate in tercio
v ut gratia scdam etc futurorum p
mo dum ordine i primos ex
sive de qo et hoc c. q. testimo
nia bn gusatus sum apud vos et
hac cofidenciam etc. vel sic et hac co
fidencia qr .s. gla nra sumus si
cut et vos nra vel sic et hac cofi
dencia qr scilicet quidam vrm ia cor
recti sunt volui sed non scia p q
ult in eligi aliquos in eos q
ta dimisit p9 venire ad vos q
in macedonia ut p mam p dicas
scdas gram habetis .s. cofirmacom
fidei que fides e p.a gra ro .i. de
sidero videre vos ut aliq ip tiar
gre spualis et p vos p9 cofirma
tos .i. nro ductu transire i ma
cedonia et iterum venire ad vos
ut in lap. vos cofirmare et ano
bis dedu in iudea ad deffen
dum collectas ¶ Nondum q roge
nera hom solet gloiari vide
licet mater in p mocione filiorum
principes in subiugatoe hostium
Coloni in ubertate segetu cle
rici in cogitaone subtilium dia
tor i rectitudie scitarum miles
i triumphalibz armis mercator
in lucrosis mamonis Nauti
in tutis navigiis Infirmus in
salutaribz remediis. Sic sci spua
glant p mo i pfectu aliorum si
cut mater in p mocoe filiorum .i.
tess .ii. que est spes nra aut co
rona glie none vos an dm .i.
corum xv. siglat dim mebrorum
in cosuetoe pctorum sicut princi
pes in subiugatoe hostiu ecci xl.
viii. quis pt e sibi gloiari qui
sustulisti mari/ Tercio i cop
tacoe p miorum sicut coloni i ube
litate segetu ro. v. Non solu a
s et glam in spe glie filiorum dei
Si i mlr hec gla nra sumus q
to in revelacione misteriorum ce
lestium sicut clerici in cognicoe
subtilium Jud. xii. Si gloiari oz
expedit non quide venia et visi
ones Je xo in hoc glie Quinto i

vta in tercie opin sicut viator
in vtitudine mar pb/ letam
in dno z exultate iusti z glam
omb v. cor. Sexto i incorruc
ab p z suar passionu sicut mi
les in triumphalib armis pentum
gal b. in gliam ab sit glam in
aute/ Septio in stepttu tercorp
sicut mercator in lucrosis mamo
nis paupertate. m. camic regu s
angl ca p. qui gla i paupta
te qm magis in diuitiis ca
malum est de omnib ceptor. rc/
Octauo in puritate co scarp sic
nauta in tutis nauigijs sicut pa
no in spe gaudeb co d gla nra
hec est testion q sac nre/ Nono
in tollerancia tribulatoni sicut in
firmus in salutarib remedijs In
f. xij. gliam in tribulacoib i an
gustijs proprer/ **Cum autē
hic uoluissem.** Hec est 3a pe
teriie ptis pncipalis s. narratois
pa n. locutus e correctae no in di
gentib se cis pl parte pponendo
qe so lo. fictis su pignis corrigi
inchoacib z neglig ecib cos corri
piendo hy. n. quedam mala s. men
dacium z carnalitate paulo i ponc
bant zci in bonis mlt pseudo p
ferebat zno impediebantur contra
paulus g° p° se excusat de malis
que b in ponebat capitulo pnti
z sb sequenti s° comendat se de bonis
in quib ei pseudo pferebat ca°
m. m. z. b. Infima qz i ponebat
ci mendaciu z carnalitate co qz
disposet se venturu ad eas no vene
rit/ vricas maiori spaltu com p°
remouet ab falsas quas ei in
ponebat ppt quas eu no venisse
putabat capitulo pnti s° assigt
cab veras que eu detinuant ca
pitulo pnti Inp° cab falsas qs
ei imponebant p° quendo exp
mit s° exp ssas destruit i fide
lis a deus tercio iuramto conf
mat qd pbono corp venire dimi
sit i ego aut teste deum a [illegible]
noto Inpa in qone implicat tria
pmo quit si vsus est leuitate
so si cupiditate i aut que cogito
tcio si mendacio p dta sequte ibi
ut sit apud me de qo eum a g°
q ita volui p9 venire ad vos z non
ueni eu a hoc voluissem facere
z no feci nuq leuitate vsus su
su ca venali mutado q. d. non
hest° xv. ne putare debet si
diuisa inbeq expai uir leuitate
demire pos Inpplo qm laudabo te
aut que cogito s carnem i. s car
nalem voluptatem cogito ut scz
remaneā alibi ca maiorf late
q. d. n Inf p. Incarne ambula
tes no s carnem militamq leui
tate in qua ita s. ut sit apud me
sicut apud homines carnales z
leues est z non e i. affirmato in
ore z negatio in corde ut si du
plex ita q affirmato e in pmissi
one z negatio in i pleatone uel
e apud me e z no i. aliud agi
q scio agend. z utile Ita q ali
ud e in orone dictate aliud in
volutate exegte q. d. no excu
sat g° ap9 ca pportum studiu z
vbum ppor tu a leuita studium
a cupiditate vbu adimplecte fuit

eu apq in ppoito qnub in studio
spualib in verbo simplex/ **Fide
lis aut deus.** hic causas fal
sas quas ei inponebat destruit
v s̄o se uacem on. s̄o pbat pho
q xpc cuius pdicator est vax fuit
ibi dei .n. filius tcio o. q x. vax
b. ibi q quot .n. pmissiones dei
sut qrto bonu q dispat deo que
sibi atbuit i qui aut cfirmat nos
cupmapo ponit fidelitatei de
s̄o exhoc audit uitate in smoi
cesmo No .n. eet fidelis dus si
mitte mēdaces nuctos s̄ notos
de g̃o fidelis q. rnē no est i me
est rno q patet fidelis a' i be
vax est deus qui misit nos dei
xii. pb fidelis dus in omibz ver
bis suis quia smo n̄r .i. nr̄e pre
dicatois qui fuit apud nos gn
illo no est e rnon .i. affirmaco r
negaco de eodem ut a. b. i ore
aliud in corde ul aliud in vone
a.d in volutate o.c v. b. smo n̄r
e est no no/ **Dei enim filius**
hic se pbat v'acem phoc q xpc
cuius pdicator e vax fuit acione
cuius tangunt tria xpm comēda
cia ptas bonitatis r vitas ptas
dmia quia dei filius bonitatis dif
fusiua qrie xpc qui rē vitas si
n̄ron quia no fuit i illo e de g̃o
dei .n. quasi rpatz q in nobis non
fuit e' rno qz qa in nigro que
segm no fuit .n. qcilio qui e
dei filius ihc xpc .i. i pdicacone fi
lij dei qquo legacōe fungim' in
fra v. non fuit est rno .i. q dcco
flitacs ucl mēdaci ut aliud eet
in ore aliud in corde sed ē i illo
fuit .i. simplex uitas Jo. xiiij. c.
sum via vitas r vita ucl no fuit
in illo est rno .i. aliud in vonca.
in volutate ut a. uellet q sauet
vale sed e i illo fuit q rn. aliud
voluit q q vale fuit ihc xpc i
q qui in nobis p nos p dicat est
.i. corpi nos aut pdicamus v'.i. aui
afixou rē p nos in qua .s. pmcr
silvani ipē e r sylas de q dei
xv s̄ heb. r thymot'u obeam qua
tam r posuit eu in salutacione
**Quot quot enim promissi
ones** hic ont. q xpc vax b.
r smo pbat hoc ploeu ab effctu
s̄o ploeu ab auctc i io. r pm̄ p
ipm am de g̃o q q q̄i p3 q b. be
vax no ~~enim~~ eu ave de du e q b.
me dax p p pr v'ax apparuit ve
vax q q .n. pmissiones p̄nt
dei p̄ris sut in illo .i. pillum est
vitus r impleco qz ipm onis
pmissiones pris sut adimple
te g̃o quia ipm adimplete sut
r p ipm xpm dicimus sup dme
dico qe atestaco vitas .i. dia
mus eum ee v'acem r hc ad gla
riam qui hc p dicim r p quos hoc
manifestat qz s glo phoc pdicam
v'a p dicante/ **Qui aut confirmat
nos &c.** hic bonu e q dispat de
no s̄ atbuit v tagit in. bona
que opat deus in nobis pmo q
cfirmat in bono qre scdo q sanat
a plaga culpe r qui unxit nos t
cio q ascribit libro uite i r qui
signauit crto q certificat de a sp
tonc i r dedit pignus de g̃o confir
aut q̄i hoc no atbuo m̄ s deo a'

sed qui ꝯfirmat nos nobiscu i. vos
et nos similiter in xpo i. in fide xpi
stabiliendo felix societas quia nos
nobiscu societas et stabilitas quia ꝯfirmat
stabilitatis utilitas quia in xpo et qui un
xit nos unctione spc sci tamquam re
ges et sacerdotes in baptismo q. Jo. ii.
vos unctionem habetis etc. deus e sup
et q signauit nos i. in libro uite de
scripsit luc. x gaudete quia noia vra
scripta etc. vel signauit i. a bi fide
libus signo tau describit ezech. ix si
gnathau etc. et dedit pignus spc in
trasitione i. spm scm in pignus tenitu
dine habende hereditatis ephe. i. in q
credentes signati estis spu pmissio
nis sco qui est pignus hereditatis nre
vel pignus spc trasitione i. dona qui in
pignus xpus spc dedit mihi i cordi
bus nris a ma deus dos qui opatur in
nobis/ Tam potenter quia ꝯfirmat
nos/ Tam suauiter quia vngit nos
Tam prudenter quia signat nos/ Tam
cautu dicitur quia dat pignus i cordibus
nris Tria vltia fiunt ad litam in
baptio pmi in cofirmacione/ **Ego autem
testem inuoco**. hic intendo con
firmat quod pbono eorum venire dimi
sit et h. ac quod in hoc eis pcere vo
luit secundo pcendi modu determinat
et exponit i. uo quia dnatur ratio ex
ponit et determinacionis cam reddit
Nam fide statis dicit ergo ego autem te
stem deum in voco in aiam meam i.
q aiam meam si mentior quod pceb vo
bis i. ne vos offenderem vel q ꝯtra
rem aspe corripiendo pcedu n. e
multitudinem timebat n. apostolus quorum
dam correctionum dissensionum cau
tam No veni vlt. i. pus pmam vi
cem vel pus quod discessi vltra corinthu
pces dico no id quia dnamur fidei ve
stre ut fides vra coactionum dei pa
tiatur Non n. sumus dno gts. Inco
cm in quo no delinquimus pares su
mus i. pc. v. no qui dnantes in cle
ro sed adiutores sumus corripie
do et docendo vos gaudii vri cum
vel correctionis de qua gaudebitis
Nam qui et sudipsi fidei vre Nam
fide statis et sine ea caderetis sicut
domus sine fundamentu Nam fides
e fundamentum heb. xi fides e sba
rerum spandarum etc. Sicut pugil sine
scuto Nam fides e scutu ephe. vi.
In omnibus sumentes s. f. Sicut cor
pus sine vita Nam fides e vita ab
ac. ii. Justus ex fide viuit. Sicut aia
sidicus sine iusticia Nam fides iusti
ficat act. xv fides purificans s./ hic 40
quere glam vra hic e testio .ii q. ii. g
caus ix nullus sit de amore n. et
g. no e inicio cu sac testiomo glam
dum ro quibus no possit sciri pem
pbabili ꝯiectari ꝯ iste no. n. alia
scribimus quam que legitis q go hec
epla sicut x. no scribimus alia
i. ꝯtra sicut gal. i. si quis aliud p
dicauit i. ꝯtrariu ꝯ iste sup illud
Indic dni nri ihu xpi glo. no oia
eruit apta quam pb va quorum recta
sunt pem ro apta erunt in storu
pta ad dni laudem sed recti adeo
rum cofusionc/ ꝯte sup. ut si
apuit me et no glo. me dnat est
sta voces significatio cu intencione
fallendi q in me dacio iocoso ap
to no est intencio fallendi ro.
immo sicut hic no actu/ Est n. i ten
to dicere id quod aptu natu est falle
hic no fallat ꝯ iste sup. fidelis
est deus glo. si me dax eem qs

no doctor eius fidelis no eet q v
dr doctores medaces mltos xo
ingitu medaces fut no fut doc
tores eius sed antixpi ¶ Ite sr
illud no fuit in illo est z no glo.
mig a. voluit q q vinc fuit gt
voluit xpecast trasfir calice ai c
xxvii. xo glo lo z de volutate ro
nis no sensualitat ¶ Ite sup d.
q q pmissiones dei glo in visibi
les vitas pspm aiam z paiaz cor
pus suscepit q go qtuor sbe fue
rut in xpo s. deitas spc aia et
corpus xo spus z aia id st sbo
sed differut rone Na spc dr p.
nes intellectuas a corpe sepabiles
aia p. iures inferiores quibz corpi
vnitur ¶ Ite sup d. pignus spc glo.
spm i arra fute gloie q differt
pignus z arra qua qn solut pa m
pign9 recupat arra no go male
exponit pignus p arram xo spc
stus dr q est sed pign9 quo addo
que euacuat ut fides spes arra
no quo addona que pficiut ut ca
ritas ¶ Ite testem deu in noco
q ope no mirare oino xo no mirare
omno est no mirare in differenter
ex quals ca vn no est idem qmllo
modo mirare negocium. ca dr g.
distributom no equerso/

cap 2us

Statui aut hoc ipm.
ne iterum in tris remouet cas
flat obiquas eu no uenis
se putabat/ hic assignat cas ueas
que eu determinant vbi or pmo q
corp culpa sua aductu ap cos re
tardauit. 2o q p retardacom tristi
ciam pfecm apud eos impedimit i
ca venissem a tiroad. Inf or

pmo qio no venit qr volebat
eos adhuc incorrectos amplius
offende 2o q p poci9 volebat que
cum ondit pec i si quis a. contri
stauit me Insuma pmo ont q
eos veniendo amplius contristari
noluit 2o pbat qua corp corr
com no contristacom noluit i si eni
ego contristo ttio q fimat pb c quo
ut corrigat no ut contristent eis
m scpsit i z hoc ipm scpsi vobis
qrto ut corrigat no contristent af
fem sui eis exprimit i na ex mlt
ta tribulacoe Insuma. 2o tangit pro
sita sui firmitatez 2o firmitatis
rom i ne iterum dr go statui q. prcs
nobis no veni sed pocius statui
aput me i. firmitr disposui i corde/
Nam bonu ppositu vir sti de ce
qi statuta post iuram restatui custo
dire etc. hoc ipm q pposui exequo
pma eplam inmsi n s. iterum i tristi
cia vra venire ad vos. q. d. con
tristaui vos ad pma eplam z vo
lui iterum vos contristare p mam pnam
vel ne iterum in tristicia ma ve ad vos
tristicia s. de incorrigibilitate vra
q. d. contristat9 fui pmo audiendo al
pam vram sed amplius contristarer
si uenissem videndo incorrigibilitas
vram// Si eni ego contristo
uos. hic pbat q pposuit qr corp
correccom no contristacom i cond
vo p. q. q dolet si contristet 2o
excipit videlicz n corrigatur i
n qui contristat dr go si. n. q. rue
de pctis vris est in tristicia qr de
correccoe est in leticia si. n. con
tristo vos corripiendo in increpando
ut vos sup contristat me quis e
qui me pctis vris contristatu leta

fiat n̄ qui contristat salubriter ad cor-
rectionem exime .i. eximia correctione
q. d. q̄ contristo vos hoc non est n̄ ut
corrigendo vos letificetis me // **Et
hoc ipsum scripsi vobis** Hic con-
firmat q̄ dixit q̄r apostolus eis modo scrip-
sit v̄ primo proponit scripture materiam
s̄ᵒ scribendi causam ibi ut non cum venero
tercio scriptoris fiduciam ibi confidens
in omnibus de quo et hoc ipsum q. d. et et
ego qui correctionem vestram desidero
hoc ipsum s. q̄ nemo letificat n̄ qui
contristatur ex me / Scripsi vobis ut
vos correcto in vernia ut non cum ve-
nero ad vos habeam tristiciam de
correctione vestra s̄ tristiciam de culpa
vestra de quibus s. vobis iam correctis
oportebat non solum me oz me gau-
dere et non contristari filius n. sapi-
ens letificat patrem / omnia agg-
uant contritionem et contritio vero non
est iniquitas tantum vomens duplicato
que est incorrigibilitas io dicit tri-
sticia sup contricionem et contristitiam iij
dico de quibus debet ex ioaldum
io addit de quibus oportuerat me
gaudere scripsi dico confidens mei
eius in omnibus vobis q̄r gaudium
meum omnium vestrum est .i. vestrum repu-
tatis sinam n. caritas coniungat et
gaudia et dolores Rᵒ. xij gau-
dere cum gaudentibus etc. tio debe-
tis laborare ad hoc q̄ ad gaudium
meum spectat // **Nam ex multa
tribulatione** / Hic affectum suum ex-
primit et hoc est non ut contristenetur s̄
ut corrigatur ubi tangit tria suam
sollicitudinem suam in correctionem suam
affectum sollicitudo laboriosa / Na
ex multa tribulatione etc. / Intencio

benigna q̄r non ut contristemini affectio
caritativa quia ut sciatis quam caritatem
tem etc. Circa sollicitudinem tangit duo
primo laborem multum s̄ᵒ laboris
indicium .i. pluralitas lacrimas de quo-
rum q. et etiam tristicia hominum / Na ex
multa tribulatione exterior in corpore et
angustia cordis interiori in mente In-
fra vij foris pugne intus timore
scripsi vobis q̄ parum q̄r pluralitas lac-
rimas .i. cum multis lacrimis scripsi Jere ix
quis dabit capiti meo aquam et ocu-
lis meis fontem lacrimarum et plorabo
etc. et hoc dico non ut contristemini vere me
moraldo causam tristicie mee s̄ ut sa-
tis q̄ caritate .i. q̄ desiderium me
correctionis habeam habundancius .i. vos
q̄ in ceteris ut habundancius quam pu-
tatis q̄r vobis de iure meo dimisi
s. non accipiendo de vobis sumptus / In-
fra xj. alias ecclesias spoliavi etc. / Fe-
lix predicator et prelatus cuius emulatio
bona sollicitudo effectuosa compassio
lacrimosa / Intencio ~~...~~ vera affec-
cio caritativa sup erogatio discre-
ta emulatio et angustia sollicitudo
in scriptura et passio in lacrimis In-
tencio in non tristantis affectio in cari-
tate sup erogatio in habundanciori
caritate nostra // **Si quis autem
contristavit me** Supius ostendit
quod non vult amplius offendere hic
ostendit q̄ potius vult hiis qui ipsum of-
fendunt parcere v̄ primo latenter tangit
publicam fornicatoris offensam
s̄ᵒ dicit sufficere penam excommunicacionis ei im-
positam .i. sufficiat illi qui huius est
tercio monet eos ut parcat ei vel
eum in apostolo q̄ obsecro vos / ostendit
se apostolus eos ei fecisse in dulcediam

i an aut aliq donast z ego / In p^a
pmo o^t q ille fornicator contrista
uit eum s q z aliquos illoz ibi
s ex pte dr g^o si quis q ita scripsi
vobis ut no ɔtristemi s a aliquis
virj me ɔ tristauit no facio vim
Siquis .n. co tristauit me ut s. ille
publicus fornicator que no moiat
ne cofundat no me ɔtristauit solu
sup sed z vos ex pte i. aliqs virj
non omes bonos s. hoc a dico ut no
onerem vos dup^l. l^z uel one pe
ne z tut l^z p^uranice ut no i ponu
vobis omib hoc omib q doluitis
de pcto ei q utiq debuissetis uel
onere culpe s^t ut no onerij vos
omb onere s. culpe s^do nullu virj
doluisse de pcto eius q utiq culpa
eet q. d. nolo hoc pone sup omes
bon em doluerunt / **Sufficiat il
li qui huius est.** hic dr suffice
penam excomis ei imposita ubi
p^o o^t q pena ei illata dz suffice
s^o subdit rom q^r i ne forte In
p^ma implicat m^r ɔtitate culpe
ibi qui huius est Illacom pene i
ob iurgacio hec fore illacois i
que fit aplibus effem emendaco
mis i ita ut ei dr g^o sufficiat q. s^z
a me z vos co tristauit ei sufficiat
illi qui huius est i. qui eu deliquit
ob iurgacio hec i. excomicaco et
increpacio que fit aplibus a quib
ɔgregatis traditus est sathane i.
cor .v. / Ambros magni dolore
patit qui delictu suu videt plures
horre sufficiat dico Ita ut e^o ma
gis donetis i. q^to plus obiurgastis
tanto magis ɔdonetis offensam

remittedo e^ph. nij. donates inuice
z c. z ɔsolemi despe veme ex
hortado ɔsolemi m q Ambros
p exeplu dauid z alioz q^bus m
dulta est venia z p^uba dm dice
tis nolo morte pctoris z c. eze xviij.
Ne forte habundanciori h
subdit rom quare debet suffice
obiurgacio dta s. ne cadat i despe
com pniuis asspam pmaz ɔ mpli
tat tria desperandi ibt^ate ibi
forte desperacois cam m ducti
uam i habundanciori tristicia ɔpe
desperacom i absorbeat dr g^o ne q
ɔsolemi m q ne forte q ei moi
est habundanciori tristicia q op^9
sit absorbeat^z a dyabolo cadendo
m desperacom cu uidet eu dm se sep
tum agione ecclie Ambros absor
beri est desperante a d pcta conti n
ra .ij. Amignorans q piculosa est
desperao / **Ppter quod obsec.**
hic monet eos ut prebeat ei ve
niam z p^mo monet ut illi rem^t
tat s^o o^t q remitte debet quia
no scripsit illi i. io n r hic scripsi
dr g^o ppt q s. ne absorbeat^z ob
secro vos ut ɔfirmetis i illu ca
ritate q. ɔtusam ut s. caritatem
q m ea fa sit corrigedo ɔfirmetis
ɔdonado ɔsolado z q ne alioz
recipiedo ¶ Nondu sup^a. p^ma
tas lacrimas q m lap^x m vemt
virgo tre lacrima di p^ma e nal
affco exeplu m Joseph gen xliij.
ɔmota sut uiscera ei sup fre
suo z c. la s^cda e gratuita dlec
cio exeplu m xpo Jo. x. ij. thij i.
meor lacrimaz tuaz ut gaudeo
implear z c. Tercia e amator co

meo p's lacrimis meis stratum meu
rigabo exemplum in magdal.
luc. vij. lacrimis cepit rigare
Quarta e in tua deuoto p's fue
runt mi lacrime mee panes die
ac nocte exe^m in thob. xiij. qu
orabat cum lacrimis ego opti
Quinta e temporalis afflicto treni. i.
plorans plorauit in nocte et la
crime eius i maxillis eius exe^m i
p^o heb. v. cum clamore valido
et la. Sexta e pietas humana
exe^m i anthioco ij. machab. iiij. de
quo dicitur q flexus ad misericordiam lacrimas
fudit Je. xiiij. plorans Septima e
compassio diuina Je. ix. quis dabit
capiti meo aquam et oculis meis fo
tem lacrimarum et plo. de p^c exe^m
in xpo luc. xix. videns ciuitatem Oc
taua est leticie magna in ma
ch^i. xj. machabei et qui cum illo
erant cum fletu et lacrimis ro
gabant ut bonum angelum m. exe^m
i Judith. xij. stetit ante lectum
olofernis s. cum la. Nona e eru
bescencia in lamentacionibus iij. dicitur de saul
confusa ad vocem amalec qui i orac
persistens cum lacrimis dep. d. de
precabatur dominum ut a bysto i ipso li
beraret eam. Ideo n. et scrip
si vobis. Hic o^r quare mittere
debet quia io scepsit illis ubi p^o
tangit scribendi causam f^o sceps
obedie expiciar ibi ut cog
scam de go io m. r scepsi ut cog
scam experimentu virm i. expi
enciam vir cognoscam s. an in
omnibus obedientes sitis ut sicut
obedistis in i eiaedo formam
torem ita ut recipie do heb' ult.

obedite prepositis vestris et subiacete
eis. Cui autem aliquid do
nastis. Hic o^r sceptre cos ei ficas
se in dulgenciam ubi o^r p^o quia ei ipse
ipos remisit f^o qua auctoritate remisit
ibi Nam et ego quod donaui etc. quia
in persona remisit i. ut non circumue
niamur de go cui a^r q. r donare debe
tis a^r qr cui aliquid donastis et ego do
naui Unde et debetis donare ex quo
ego dono. Nam et ego quod
donaui. Hic on^r qua auctoritate remi
sit u tangit i remittendo sua discre
cionem cum dicit si quid donaui sua humilita
te cum subdit propter vos sua auctorita
tem addit in persona xpi de go Na q. r
ne ita est Nam et ego quod donaui si
quid donaui Hoc dicit quia non teme ficta
est eius dicendo non n. possum facere
bat suis in dulgencias Hoc feci propter
vos unde multo magis vos propter me
debetis donare Ambrosius tum magister
discipulorum amore donauit multo ma
gis discipuli propter magistrum id debent
facere donauit magistro et hoc i persona xpi i.
uice xpi ac si xpus donasset Infirmi u
pro quo legato fungimur hoc a^r de
ut ueniam sua donacionem apud deum
ondat. Ut non circumueniamur.
Hic o^r quare in persona remisit s.
ne desperando a sathana temptaretur
u et satan fugit eum solicitat at
tendendo p^o eius astucia ad deci
piendum i circumueniam f^o eius ne
quicia ad ad usandum ibi a satha
na enim eius ingeniacia ad nocendum
ibi non n. ignoramus de go ut non
q. r donare debemus ne non circumue
niamur i. decipiamur a sathana cogno
scentes eius occultas suggestiones ne
s. sub zelo seueritatis imitamus fiem

desperacionem no. n. q. r me tuedum est
circumuenimur. Non n. ignoramus cogi
taciones eius glo. qui quos q seacen
do neque deci ape facit minus aspros/
Cum venissem autem troade &c
primus o.c q corp tulpa retardauit
fuit ad eos aduentu hic ond.c q im
pedimt sum aput eos pfectu re
tardado tytu ubi pmo on.c tyti re
tardacio aput eos fuc p dicacionem
impedimentu pstitit s.o q nichilo9
impedimentum no vale fuit i deo a
gratias In p.a p.o ond.c q ppt absenciam
tyti aput troadem pficere no potuit
s.o q ideo i macedonia transiuit i
s valefacere eis/ In pma impliciter
quasi p. de causa apli i cu venissem
in quo sollicitudo bona s.o ca disaure
vendi i ppt ewangelium in quo intencio recta
cita obediencia apli i rostiu m in q
utus diuina gr[aci]a impedimentum pre
dicandi i no tempus vequem in quo doc
torum angustia g[ra]cia ca impedimenta i
eo q no in veni in quo societatis
efficacia Et hoc est q de cu venis
sem q. peens vobis no veni corin
thum a sed potius cu venisse troa
dem ppt ewangelium xpi p dicandu
disaurrebat n. p dicando uz quia
erat de illis nubibus ysa. lx. qui sunt
isti qui ut nubes volant de illis
equis zacharia vj. qui quebat ire et
disaurre pomem terram de illis ce
lis/ ps in omnem terram exiuit sonus
eorum r ostiu m aptu eet. i. corda au
ditorum parata ad recipiendu ewangelium
r hoc in d[omi]no. i. in deo hoc facte no
habui requiem spiritui meo i. no potui
satis facere voluntati mee de p dica
do/ eo q no in veni tytu/ Non enim
potuit eis plene tradere ewangelium quia
solus no potuit r fideles in strue
re in fidelibus repugnare tytu di
co fratrem meum filius erat s fratrem
vocat ex humilitate/ Tytus n. rece
tus aput corinthios no venit aput
troadem s. apls r ipe hoc q dixis
sent s valefaciens eis cre dentibus
s. quibus hostiu aptu erat/ pfectus
sum in macedonia dicitur xvj. Cu a
p transisse misia de scendit troa
dem r visio p nocte paulo ostensa
est vir macedo quidam erat stans
r deprecans eu r dicens transiens
in macedonia adiuua nos recta
Deo autem gracias hic o.c q
impedimentum no fuit i vale ubi
pmo o.c fuc p dicacionis in macedo
nia utilitate sicut sum ad p dicandum
y doncitate i r ad hoc quis ta y do
neus/ In p.a p.o on.c p dicacionis ut
ilitate s.o auditorum diuersitate ibi
qz xpi bonus odor utilitate uero
tangit duplicem p.a est destructio
falsitatis s.a est diwlgacio ueritatis
i r odore noticie dicit g[e]o deo aut
q ita pfectus sum in macedoniam
r hoc no in vale a s potius deo
gratias qui triumphat nos. i. q triu
phare nos facit q ad uictoriam
uictorum in xpo ihu. i. i ewanglio xpi
ihu erit g[e]o pconiu debitu quia
deo gratias beneficium exhibitu qz
triumphat nos beneficium optimu quia
in xpo ihu Et odorem noticie sue
i. xpm p que tamen po dore notifi
cat patrem uel odorem noticie sue
i. miracula eius r p dicacionem r hoc
in omni loco ubicumque non p dicabat sic
dr cap. ultimo/ **Quia cristi bonus odor** hic tagit auditorum diuersitate

ubi implicat tria p° notitia fidei
parie s° efficaciam notitia ibi in
hijs qui salui erunt efficaciam efficacie
ibi aliis quidem odor de go ee
q̄ erit p nobis manifestat odorem
notitie sue quia xpi bonus odor su
mus quia in nobis xpc bonus appa
ret in predicatione et moribus ipsum n.
p nobis vitate cant. n. Odor virt
tu sicut malorum pu. bonus in ḡh
deo .i. placens f. q deum e nupta
vitu legalis hostie lev. i. Inodo
rem suavitatis dno et hoc in hijs
qui salui fiunt qui bono odore tre
ant et in hijs qui pereunt qui bonum
odorem abhominant sicut buffo
nes odore vinee florentis. Felix
predicator qui sic predicat eui dent
ut sic odor sapiet ut sic bonus o
dor siat ut sic bonus odor xpi non
fetor amaxpi Gratiant ut sic bonus
odor deo salubrit in hijs q salui
fiunt sufficact a in hijs q pereunt.
Sumus in q bonus odor aliis qui
dem sumus odor mortis culpe te
dentis in morte gehenne et hoc pattens
no pse occasionaliter non ex intentione.
sicut dominus petra scandali ysa. viii.
aliis a odor vite gre tedentis
in vita glorie et hoc causa et exi
tentie sicut dixit phs q actus ac
tiuorum sunt in patiente et disposito.
Sicut dixit dominus q semen q cecidit i
terram bonam attulit fructum non au
q sr lapides et in spinis hoc e q
dt aplus quia aliis sumus odor
mortis etc. **Et ad hec quis tam**
ydoneus. hic ost suam ad predican
dum ydoneitate v primo ydoneita
tem apost. s° probat q propositum ibi no

em sumus sicut plurimi de go et ad
hoc s. ad reddendum bonus odor xpi p
dicatione quis de pseudo tamen ydoneus
sicut ego sup q. d. nullus. **Non e-
nim sumus sicut**. hic probat q proposuit
et e sua vero talis ydoneus est adoperat
va dei qui in opere suo attendit omnes
cas debitas sed hoc facit apostolus sua
predicatione go ydoneus e predica
tor s° go tangit cam formalem s°
efficientem principalem ibi s sicut ex
tertio finalem ibi coram deo in° materia
lem ibi in xpo loquimur. dt go no n. q.
ad predicandum nullus est ita ydoneus
non enim sumus sicut plurimi pseudo ad
ulterantes ubum dei carnalem. s. sen
sum e litteralem predicationi inserentes.
ysa. i. s. lxx. caupones tui viuo aqua
miscent sed loquimur verbum dei ex
sinceritate .i. sincera veritate et intentione
sicut ex deo monente Ier. x. Non enim
vos estis qui loquimini s et e coram deo in
spectore intentionis. s. ei placendi et hoc
in xpo tamquam tota materia predicationis
ydoneus predicator qui hic pro forma sin
ceritatis regulam p efficiente deum
monente p fine dni beneplacitum p
materia xpm q Nondum q in nobis
nulla red dunt bonum odore exemplo
aromatum p° humilitatis sic aroma
qu contritum Cant. i. dum esset rex i
accubitu suo nardus mea que e herba
humilis dedit o. Secundo castitatis si
cut aroma qu desiccat Eccli. xxiiii.
quasi mirra electa dedi suavitatem
odoris Eccli. xxxix. florete. Ter
tio devotionis sicut aroma qu i cen
ditur lev. i. holocaustum e et oblatio
suavissimi odoris dno Eccli. xxiiii.
Ego quasi vitis. Quarto pietatis sic.

aroma qui diffudit cant. i. curremus
in odorem vnguentorum tuorum Job xiiii.
ad odorem aque germinabit. Quinto oro
sicut fumus aromatum qui elevatur
apoc. v. habentes fiolas plenas odo
ramentorum que sunt orationes sanctorum Judicum
xiii igniis/ Sexto predicacio sicut vnguen
tum qui arte componitur ut sit redolens
noticie sue manifestat per nos cant. iiii.
odor oris tui/ Septimo conversacio sicut ro
sa que floret Gen. xxvii. statim ut
sensit vestimentorum etc. ecce odor fi
lii cant. iiii. odor vestimentorum tuorum
Octavo opinio sicut vas aromaticum quod
aperitur eccl. xlix. memoria yosie in com
posicione odoris si ergo apostoli attributis hu
militate desiderati castitate incensi de
vocione diffusi pietate elevati ora
cione predicatione florentes conversacione
apti opinione xpisti bonus odor inuito
sunt. Et hic queritur super illud ne iterum
in tristicia venirem glo. vos contristans
quod tristitur peccatores ad penitentiam est bonum
Respondeo tristicia modo dicta bona est in modo dam
pna nocet. Item super illud quis est qui
me letificet glo. multum me letificat
vnum qui contristatur ex me quod bonum perfa
letificabat cum qui tamen non contristaba
tur adeo Respondeo loquitur spaliter de indigen
tibus correctione et contristacione. Item
sufficit illi qui eiusmodi est quod plus ab
solucionem ab excommunicatione requirebat
satisfaccio Respondeo sufficiebat hec ad emen
dam publicam sed forte non ad privatam
Item super illud ut contrario magis donetis
tis glo. vera penitentia est cessare a peccato et
cum dolore deprecari Respondeo cessare a peccato
non tamen actu sed etiam in quo includitur
dolor deprecans vera penitentia est. Item an in
omnibus obedientes sitis quod non tenetur sub
diti prelatis in omnibus obedire Respondeo ymo
in omnibus pertinentibus ad kathedram.
Item in persona xpisti at si xpistus donasset gratiam
ergo prelatus potest relaxare totam penam
sicut et xpistus Respondeo expositio non sequitur quod pos
sit tantum sed quantum se extendit po
testas clavium limitata a deo vel
dicendum quod potest extra clavem non tamen quam
Item non ignoramus cogitaciones eius
contra ipse ignorat cogitaciones mentis
quia solus deus novit eas Respondeo non
nimis cogitaciones dyaboli in vlu
in periculum/ Item super illud eo quod non in
venimus titum glo. sine quo non poterat
perficere quia signa corporis tytus exponi
sius loquitur poterat contra paulus per spiritum sac
bat omnes linguas non tamen omnes mo
dos ymaginandi. Item qui semper
triumphat nos contra non semper optinebat
Respondeo ymo propositum semper optinebat
finem in se licet non semper finem in alio.
Item xpisti bonus odor sumus etc. contra hii
qui pereunt reputabat eos malos
Respondeo quantum in se bonus odor erat et illis
sed illi non participabat. Item et ad hoc
quis tam ydoneus contra i. cor. xv. ego
sum minimus apostolorum ergo non reputabat
se maxime ydoneum/ Item alii sancti re
putabant se indignos Jere. i. Respondeo com
paratio hic refertur ad apostolos corporis fal
sos scilicet pseudo non ad apostolos veros dicendum
ob hoc dicendum quod illi reputant se indignos
ex humilitate hic non dicit se ydoneum
ex caritate propter pseudo repellendos/ cap. iii

Incipimus iterum nosmetipsos et cetera.
Supra incipimus ab illo loco principii capituli
ergo hoc voluissem etc. excusa
vit se apostolus de malis que sibi im
ponebat hic autem commendat se de bo

ius in quibus ei pseudo pferebant.
Hic in. curat duo impedimenta que
no corrigebat p epistolam primissam
ista ps diuidit in ptes p^o cum
comendat secud dignitate officij ca^o
puti s^o ex m ad ministerii eius se
qua ttio ex primo ministerij ca^o v.
In p^a p^o o^e comendandi se vtam
in tentones s^o subiungit comenda
cionem i qui ty donec vos. In p^a
primo ponit dupliciter qonem s^o resp
det ad eam i. ep̄a nra vos estis
ttio ad pma i fiduciam aut talem
hmus p^a ma q est de ipe comenda
tois frequenter s^a de frequentande co
mendacois in digencia ibi aut nunq
egemus de q^o in cipimus q. dixissimus
q sumus boni o doc vo se d. hoc dicit
do nunq in cipimus glo. q. s. in hoc
nom sumus iterum sicut i epla predicte
i. cor vi. dolo omes homines ee sicut
me tn. melius est in mori q ut
glam meam quis euacuet come
dare nosmetipsos et no pocius vos
q.d. no pu vi laudet te alienus
et no os t. Est ne g^o prompte i co
mendate q no^e i in cipimus frequen
cia in comendacio q no^e i iterum replica
cio comendacois in se q no^e ibi
nosmetipsos q.d. no n. quis ipm
comendat ille pbatus e aut p r.
Nam sicut dismenta ... sufficit
aliam ptem ee bonam. Aut ege
mus sicut quidam glo. sic pseu
do quos ulla uerus comendat si
quo aut peclar in ... noie de
signat q. se ab vnitate ecce seg
regantes canonica inde hij sunt
qui segregant semetipsos comenda
cois epl'is ad nos missis ab aliis

a^t ex nobis ad alios q. hoc no gerimus
nec a vobis nec ab aliis. **Episto
la nra vos estis.** Hic videt
ad s^a qonem et e sua vo talis non
in digemus eo q. hemus & hemus co
mendancia eplam i nobisipis i q^bs
scia et uita nra reputatur alijs co
mendatiis eplis no egemus. Tan
git a^t hic eple spualis causam q dru
plice primo formalem s^o finalem i.
que scit et legit ttio efficacie ibi
manifestati quoniam epla quo ad materialem
i. scripta no at^i merito formalis ca
est vite et doctrine eple reputacio
finalis reputate cogtio et imitatio
efficacis xpc cu aplo in uirtutes i.
cuo humano. Et hoc e q dicit epla q ue
no in digemus epla comendacia quia
vos estis epla nra glo. instituto nra
qua in vobis sufficit vita et scia
nra reputatur sicut prudencia magri
in discipulis scripta in cordibus nris p
assiduam curam et memoria subditi
eni semp debet ee in corde plati
In hic signum nomina filiorum isrl por
tare debebat summus potifex i pec
tore descripta in ronali exo xxviii
Que scitur et legitur. Hic ta
git finis su dualitat et hoc dup^r p^a
est mutatorum cognicio s^a e cogni
torum mutacio i. et le^e. ab. de q^o que
epla scit et hoc ad cognoscendum et le^e
ad imitand ut scit corde nl intellectu
legitur aspectu ab omnibus hominibus
i. sinacerbus ut e^e actione da distribu.
Manifestati quoniam. Hic tangit ca
efficacie et hoc dup^r. p^a est pncipalis
magr. s. xpc s^a est magr minst s. aplus
i. ministra a nobis de q^o manifestata q.

nos estis epla xpi vos in qua manifestati pfidem r opa extiora qm
estis epla xpi .i. a xpo pncipaliter scripta vos .i. corpa vestra an exprimentum
qrit eius qui in me loqtur xpc ministrata a nobis .i. ministerio nro scripta sicut
c calamo pro lingua mea calamus scribe velociter / **Et scripta non atramento** hic tangit ca qlis r pmo
tangit ma ex qua 2o ma in qua ibi
no in tabulis lapideis sit .n. scripta exterius ti tabulis de gra r scriptu
no atramento glo .i. debilitate ul ce teris litre heretice pravitatis .q. ca.
Jo. nolui pcartam r atramentu scribere vobis sed spm dei vivi ad virium
ydolorum spem .n. sctus dignus dei e quo scribit legem suam in cordibus homi
nis de quo luc xi. Si in digito dei eicio demonia r ex quo pt expom
illud Jo. viii. digito scribebat i tra No in tabulis lapideis sicut lex a xpo
ysi exo. xxxii. qfrm ad significandam
corda quibus lex dabatur duricia sed in tabulis cordis carnis pcaritate
p lamis pmasuetudinem carnalibus
.i. mollibus r ad impssiones recipiendas aptis po be dic pmititudinem
eze. xi. auferam a vobis cor lapideum r dabo vobis carneum no hec tabule
cordis pnt dia tres potencie aie memoria intelligencia volutas pu m
ma r hicas non se deserat de scri be eam tabulis cordis tui talis
epla non pcat inmia v scribit no atramento falsitatis sed spu veritatis no
in lapide pmacie sed in corde obe diencie felix qui facit de corde obe
diencie tabulam de qua manifeste litteram de paulo ministro de xpo ingrm

de qua sciencia r bona vita sine de eius tum p donea forma explaranm
ut 8c 6t epla aplica / **Fiduciam autem talem** hic vndet adp
mam qom r est sua vo clis qui commendat opa sua bona pones illorum dem
pncipium r fine no comedat se ipse sed deu sed hoc facimus dicitur pre
dcta go no comdamus nos ipse sed potius deu pmo go ponit vitatem in tuta 2o explanat ponitur
i no qi sufficientes In pma p. tagit co mendacois spm fiducia 2o actore
i p xpm tcio fine i ad dm r hoc e
q dicit fiducia q. no nolumus nos metipos comedare sed potius xp m
qua fiducia talem .i. talia bona dicedi de nobis habemus p xpm actorem om bonorum no p cofidencias
nrorum meritorum tycu m no ex opibus iusticie q fecimus sed referendo s. totum
laudando nos dicimus / **Non qd sufficientes** hic explanat dcam
veritate v tangit duo primo i digecciam humanam 2o plenitudinem dinam
ibi sed sufficiencia dt go no q ci
i tn fiduciam hemus no qi sufficientes sumus .i. ex nos reputemus co
gitare ul comunis ul ul facere
aliqd .i. vem alicq valor .i. aliqd
magnu bonu a nobis qi ex nobis
p ncipali pcedat qr qmus ome bo m
q agimus sit a nobis ut acia pxria
no tn ex nobis qi ex tca pncia h
ex deo deus .n. e qui opat i nobis
velle r pficere phil. ii. sed sufficiencia vra s. cogitandi volendi facie
di bonu ex deo est ome no donu
optimu r datu pfcm desursu est

~~opposita non~~ no Jac. i. desurs q d3
omis ex nobis est opposita no no
sut ex eo de pricipio go suffiaa
no est ex nobis id. i. cor v. No
ego sed gra dei mecu / **Qui et
ydoneos nos** post q o. come
dandi se reali vom ut in tecom
hic subiugit comedatom comen
dando misti. e vi. z misti. legis
pmo a bessitaa h. agloia i q si mi
stracio mort tacoabendnaia ibi
ffentes ugit elem spem ad essiciaa
am no misty audenda tagit m o.
pmo mistiorp ydoneitate h. misty
digtate ibi novi testamenti tcio.
mistndi m. ibi no lra q'to ad
misteriois fructu i lra aut occi
dit de go qui r q. sufficia nra ex
deo est qui z ydoneos glo. pfcos
scia z uita mistros no efficat no s.
i. ewangly dr aut novi testam
tum p. novas ordinaces su no
na mandata Jo. xiij. ma datum
novi do do pt nova hdicatem
su nova pmissa ap. xxi. dixit
qui sedebat in trono ecce nova fa
cio omnia / Tertio pt novi pactu
su nova fedra Je. xxxi. feriam
domui isrl z domui iuda fedus
novi no s pactu q pepi cu vio p
nova velicta su legata ysa. xlij.
nova q ego annuncio anq oriat
audita rc. Jo. xv. pacem relinquo
vobis no quo mundus dat rc. ex eo
testimentis surgere lites z discordie
oriunt cristo pt nova testiomia
su sigilla ecci xxx v h nova sig
mmuta rc. / No lra docente tm si
cut faciebat lex moysi s spiritu vi

uificate erat n apli mistri no tm
lre docentes sed z spe vivificates qui
corp misto debeat in sacramentis
ecce vm / tut in ponebant manus s.
ab. rc. lrain. su spu docet z spm ad
mnatez no cosens qualis erat lra
legis vetis occidit cu sit i se mortua
Occidit quide poctom morte spua
li z pli s. glo pctm pciam augedo
peto suplica puaricatom legis scripte
addendo ocupiam vei uetite irri
tando spc aut que qui misto mro
dat in sacramentis ewangliis vivifi
cat Jo vi. spus est qui vivificat /
mistice lra occidit In tante fentes
in. xp. xi. deniqua qui tulit lras mor
tis s. male crunde in tlligentes ut
hic lra occidit. rc. ex p'trinec pro
fente Judic. xij. de effraco q respo
debat thebolet ead lra spiam
exprime no valens rocisus est
lra abutente h est vm obscaro
ut novis eplis uetes anima lre in
sidiatores z hostis iudeorp rc. pria
pi repugnatem in xp. xxi. donabit
lrarp aut ista erit sua p dicate ie
iunii z se de faciete nabot / **Quod
si ministracio mortis.** hic ewan
glizatu misti. ppomit legali ex
glaons p. q gloria e maior h.
q i copabilr maior i. na nc glifica
tum est In p a p. quendo ppomit
vitatem in tenta h. assendo ast
it ppoitam i na si misteriao / In p
ma innuit argumentu a minori ra
le si. q ming videt mec z illud
q magis sed lex que fuit occio mor
tis huit glam i mistro suo s. moy
se go multo plus lex nova que est

ca iure hebat glam in ministro suis
primo go proponit q minus e s. glam
veteris testamenti 2o q maius e sq.
glam novi i quo no magis Consu
ma primo i plicat inioritate lega
lis ministri pro claritate minist i fuit in
gla dicit go q si ministracio mortis i. le
gis mosaice morte inferentis su tpa
lem transgressoribus 2 i. heb. x. irri
tam quis faciens lege moysi rc. vl
spualem in fimoribus ep. ac dem c
litris deformata i. deformiter scripta q.
ad qdam superficia in honesta ut pcta
toribus semifluorum r mistriorum rcquiem
levi. xv. vel de ferro formata i lapi
dibus i. in tabulis lapideis fuit i gla
moysi quo ad claritatem vultus eius ita
ut no possent intendere sibi usul in
faciem moysi ad litteram propter glam i. cla
ritatem vultus eius s. qui de monte desce
dit exo. xxxiiii. que evacuatur quia
ista claritas ut i moyse permansit ut
in eius successoribus erat ergo claritas
ibi gloria claritatis in ministris i ita ut
no posset i necessitatis breuitas i que evacua
tur vel no potuit inspicere i. i illam
legis spualem propter glam vultus eius
i. propter figuram legalium supponere que
evacuatur quia adveniente veritate
cessant figure quo no magis minist
racio spc i. legis in qua confertur spc.
act. ii. ad huc loquente petro cecidit
spc rc. erit ministris suis i gla eterna
Nam ministracio. hic probata
maior q proposuit ex eo talis glo
riosus e bonum q quiendo proposuit as
sendo astruit u primo ponit ante
dens 2o quenens i multomagis
de go. Nam si ministracio dampnacionis
i. legis mortem tpalem inferentis vel spua
lem occasionaliter transgressoribus i ferentis
Ro. xiii. qui sibi dampnacionem acqui
runt in gloria est ut p9 multomagis
habundat ministerium iusticie rc ministri iustifi
catis in gla eterna dan. xii. qui ad iu
sticiam erudiunt plurimos q stelle in
perpetuas eternitates quippe qz doctri
na bona dabit graciam pu. xiii vel
in gloria i. cum laude dei cuius ma
ior est laus i peccatorum salute q in mor
te s. glo **Nam nec glorificatum est.** hic q gloria e euangelia mi
sterii est maior hic o. q e in compa
rabiliter maior u p. proponit excellenciam
e euangelici ministerii 2o probat eam
ammonet i si enim q evacuatur dicit go
Nam q claruit i facie no i toto
corpore no e glorificatum i. glosum
comparatiue propter excellentem gloriam
ministrorum novi testamenti quia i com
parabiliter maior e gloria xpi r discipulorum
eius q moysi vel sic. Nam q cla
ruit i. moyses no est glorifica
tus in hac parte i. u hic pars mi
no est glosus propter excellentem glo
riam respectu sue sicut claritas
stelle quamuis sic magna de nocte no
tamen apparet in die propter excellenciam
claritatis solis/ **Si enim quod eva
cuatur.** hic probat ammonet q pro
posuit rc ex eo talis gloriosius est
bonum q manet q q no sed vetus
lex no manet nova manet go
gloriosior nova veteri p. go ponit
ante 2o infert consequens i multomagis
q manet dicit go si enim q evacuatur
i. vetus testamentum heb. vii. translato
to sacerdocio rc in gloria est aliqua
ta multomagis q manet i. novum

testamenti cor. xxxiii. Celum et terra transibunt verba autem mea non transibunt in gla c. s. maior i. eterna / et hic quietur sup illud aut nunquid egemus sicut quidam glo. pseudo q. ecclesie bonum viri aliqui tribus indigent vnde paulus commendat tymotheum p° cor. xv. et marcum colo. iii. Vnde ego hoc non quasi indigeat ipse se sed propter alios quibus ignoti sunt ¶ Item sup illud non atramento glo delebilis quia quod caritas per spm semel cordi inscripta non potest deleri R°. non est delebilis scriptura s. s. ex parte eius qui scribitur sed ex parte eius in quo scribitur ¶ Item sup illud sed in tabulis cordis. de quo glo. decalogus non fuit scripta in cordibus quia decalogus scriptus est in corde R°. illud intelligitur quo ad ea que non sunt propria legis mosaice non quo ad illa que sunt communia cum lege ut moralia ¶ Item sup illud fiduciam habemus glo de precedentibus non habuerunt eam quamvis multi fuerunt perfecti in veteri testamento non erant ut perfecte R°. licet erant tamen in veteri testamento non tamen erant veteres sed novi et ad novum testamentum pertinentes cum servirent ex amore non ex timore ¶ Item non sumus sufficientes cogitare quia ex nobis sup i. apud se meum glo. de inicia bone voluntatis a nobis R°. duplex est inicium quoddam naturale s. inclinatio naturalis et actualis ad bonum et hoc est a nobis quoddam formale quod est principium boni operis et hoc est a deo ¶ Item sufficientia nostra ex deo est quo non potest homo de genere bonorum facere quo nec dare elemosinas pauperi ex naturali pietate quod deterius est omnibus quia brutum R°. ex naturali pietate potest sed ex propria pietate non potest sine gratia ¶ Item litera occidit quia quo mala est R°. occidit per mortem spiritualem que mala est occasionem non propriam ¶ Item propter excellentem gloriam quia si intelligitur de eterna hanc et moyses habuit si de temporali hanc habuit maiorem R°. de eterna intelligitur secundum glo. et quamvis moyses hanc habuit non tamen ex ministerio legis sed ex evangelio ¶ Item quod evacuatur dicit cor. v. non veni solvere legem sed adimplere R°. evacuatur quo ad intelligentiam carnalem sed impletur et manet quo ad spiritualem / Habentes igitur et cetera. Superius proposuit ministerium evangelii legali preponens sicut excellentiam secundum gloriam hic et ideo ostendit abundantiam ubi ostendit primo veritatem novi obscuritatem R°. obscuritatis illius in iudeis usque nunc durationem sed obscurus sunt et ideo eius in conversis ad xpm futuram amotionem ibi cum autem conversus fuerit usque contra eius in credentibus iam factam revelationem in nobis vero omnes revelata facie. In primis implicat ministerium evangelii claritate legis velamen ibi et nobis sicut moyses velamus obscuritate i. ut non intenderent obscuritatis cessationem peracta re i. quod evacuatur dicit quia habentes quo nos ministri novi testamenti et sumus de tanta gloria habentes igitur talem spem videndi s. deum in gla i. Jo. iii. videbimus eum sicuti est multa fiducia utimur fiducialiter in veritate predicando bonum quo vel iusando ad versa sustinendo dicit xxxiii. amatissimus deum habitabit confidenter et non sicut ponimus velamen sup faciem i. non celamus sensum sicut moyses ponebat velamen ad literam exo. xxxiiii. spiritualiter vero ponebat velamen i. legalium figurarum obscuritatem sup faciem i. super spiritualem legis intellectum / quod velamen

figuraru evacuat/ doctrinis nris et
exhortacoib, ut patz heb. x. tha
bnaculm fcm est primu etc. **Sed**
obtusi sunt. Hic om. obscuracio
mentis duracionem in iudeis v. tangit hui
duracionis causam explicat pa est hebetu
do vanis ha obscuritatis leccionis ibi
usqz i hodiernu tria cecitatis cordis
i sed usqz i hodiernu diem de qo
sed obtusi i. hebetati sunt sensus corp
spuales s. vel intellectus Ro. i. ob
scuratu est insipiens cor eorum pt
obscurent oculi eorum ne videant etc/
Usqz in hodiernu die Etc sa
vo obscuracionis v. implicat exag
geranda obscuritate infidelitatis/
iudeorum/ primu e velatis clavitatis
usqz in hodiernu die ha expo testa
menti veteris i in leccionem veteris tam
evacuacio legis ibi qm in xpo qo qr
modo velamen est clavi qr scriptura
spualiter exposita qr lex p. xpm evacua
tuata aggnat cecitatis iudeorum de
qo usqz in hodiernu die n. qm nox
transyt reclaret nitas Ro. xiii. nox
precessit idipm velamen quia no alit
intelligunt modo qm pris pus i leccione
veteris testamenti. s. legis et pphetarum ma
net no revelatu/ qr velamen i xpo
i. fide xpi et doctrina evacuat vn
in eius passione velu templi scissum
est mt. xxvii. Jo luc. ulc. tunc ap
perut illis sensum ut etc./ **Sed usqz**
in hodiernum. Etc tria vo s. ce
citatis cordis de qo sed usqz i hodier
nu diem qm iam velatis p. uba ex
empla pmiracula pmira pbata est
cu legitur moy. i. qm legat text
ponat lex moysi act. xv. moyses
pmite sabbatu hz qm cu legat vela
men suppositu est sup cor eorum i. cecita
tas deprimens cor eorum et vom/ **Cu**
aut conversus Hic oc. i convers
obscuritatis amocionem v. tangit m. ar
tpt in deriuatum qr cu qnsus esset in
quia aufert causam qr dominus quo dux qr
ubi spc dni de qo cum a' convsus
fuit addm s. xpm aliquis sup corp
nc de quis quia pauca nc qntur
aufert velamen de corde eius pxpm
stm a' i. qr spus dominus vn pt illumi
ne quos vult Jo. iii. spc ubi vult
spirat v. a' spc dni i. spc scus i he
tans i libtas intelligendi et opandi
quia qui spu dei aguntur hii filii di
sunt Ro. viii. filii aut sunt liberi mt.
xvii. vel hc cu qnsus fuit addm
xpm aufert velamen. s. qr dominus x. spc
est i. spualis cenaa Jo. iii. spus
est deus et io dat legem et intellcm
spualem v. a' spc dni i. lex spc et
intellectus spualis i. libertas C Non
dum qm v. spc dni ibi vetitudo sac
tionabili sap. ix. sensu a' qs sat
v. tu dedis sapiam etc. s. s. t. Jo.
xiiii. spc scus quem mittet pr i noie
meo ibi scitudo gve in qcupiscabili
Ro. v. caritas dei di. gal. v. spc
fructus caritas ibi masuetudo mo
destie in irascabili eccu xxiiii spc
meus sup mel. d. Nu. x dulcis sermo
vibus de spu qui erat spc non
fuit masuetudis ibi sollicitudo
in pdicacoe nia eze i. v. erat spus
impetus/ act. i. vep. ta ibi pmpcitu
do in opacoe scta eze xxxvi. spm me m
pona in medio et facia ut in pcie
ptis meis ibi fortitudo i afflictoe
susteneda pe verbo dni celi firmati

ci sunt etc. ephe. iii. det nobis roborari per spiritum eius. Ibi longitudo perseverancie per tuis bonis deducis me etc. **Nos vero omnes.** Hic ostendit iam statum in credentibus revelacionem. Unde primo tangit revelacionis evidenciam secundo ordinem in eadem ymagine tercio causam tamquam a domini spiritu. Dicit ergo nos vero quasi iudei usque ad hunc velamen nos vero id est omnes credentes non solum maiores aut mediocres revelata facie id est expedita mente remota velamine domini gloriam in transitu id est deum gloriosum speculantes aspectu non aspectu per gloriam domini per similitudinem sui ymaginem cuius mente in personam contemplantes secundum illud i. corinthiorum xiii. videmus nunc per speculum in enigmate in eandem ymaginem scilicet divinam qua speculamur id est dei conformitate ut de hominibus dici possit quod dicere possumus illud psalmi ego dixi dii estis transformamur a forma obscura culpe vel ignorancie in formam lucidam veritatis et gracie. Vel sic dicentes a claritate scilicet dei in claritatem speciei a claritate creacionis in claritatem iustificacionis a claritate carnis in claritatem xpi tamquam a domini spiritu ducti qui cum sit omnipotens facit quod vult i. corinthiorum xii. non a spiritu angelico vel humano vel a claritate tanta quanta decet dare spiritum dei. Alio modo exponitur sic gloriam dei psalmi id est filium patris psalmus exurge gloria mea. In eadem ymaginem id est filium qui est ymago patris eiusdem substancie transformamur id est per conformitatem xpi a forma obscura in lucidam transimus a claritate in ore

tamquam a spiritu domini ducti ergo videmus clarius quia revelata facie elevamur alcius quia in gloriam domini assimilamur expressius quia in eadem ymaginem transformamur amplius quia a claritate in claritate ascendimus humilius quia tamquam a domini spiritu. Tanguntur autem hic iiii^or^ gradus contemplacionis quorum primus facie revelacio per gloriae dei speculacio tercius in eandem ymagine transformacio quartus declaratur in claritatem translacio primo enim oculus expeditur secundo in obiectum dirigitur tercio illi assimilatur quarto apposite ad cognoscendum clarificatur. Hic quia in ueteri non tendentes erant ergo in videbat cibus sensum spiritualem Glossa non occultabat eis in invidia sed ex cautela quia oculos spirituales habebat valde debiles uti madisset in multos errores sicut execos quod moyses dixit se vidisse posteriora domini exo. xxxiii. dum domini hec lineamenta corporea. Item secundum illud in lectura fiducia gloria tamen videbimus quam tamen credidimus quod ergo non est maior gloria quam quia Glossa comparacio illa dei in tellegi in genere non potest. Item revelata facie quod i. corinthiorum xiii. videmus nunc in enigmate Glossa enigma quod est extra perfeccione oculi non removeret sed illud quod est ex interpositione medium scilicet obscuritatis figurarum. Item in eandem ymagine glossa filius est ymago patris eandem cum patre quod autem ymago accipitur pro aliquo esse eandem per alio consenciatur ergo similiter pater est ymago filii Glossa per accipitur respectu de eadem exponendum est eiusdem substancie.

Ideo habentes hanc ministracionem etc. Su

Quatuor gradus contemplacionis

pius comdt se ap9 ex dignitate of
ficij ad ministri. hic comedat se ex de
bito m ad ministrandi. et p° quia ministe
em dent. ii° quia humili. i no .n. nos
metipos pre dicamus. tao qz patet.
i hemus a thezaurs istu qrto quia
fidelit i hentes aut eudem spm
fidei / Inp^a o^e p° q no e impedime
tum obscuritas in ministrado apte p
dicatu ii° si e hoc ex pte audicatu
i qsi. z optu est evangliu In prima
on^e q no est impedimentu aptcau
dicatu p dicata^m p° q n^e quo ad fid
ii° q n^e quo ad doctrinam i neqz adul
terantes tao q n^e quo ad fama ibi
comedantes nosmet / Inp^a i pli
cante m^or ex pte dicata i p dicatore
fidei primu e auctas ministi ii stabili
tas fidei i no deficimus tau est m
minutas petri i abrenunciam qrto
simplicitas ei i. no ambulantes fe
lix p dicator qui ht auctate i p di
catore stabilitate i psecucone puita
tem i volutate simplicitate in ite
tone / de p° Io qz tanta claitate
hemus aspu nos hentes hat mist
tom i. hat dignitate ministrandi sa.
albe s. s. sic pz de e. dm zhoc no
minus mis sed mxs q ming 9 secu
ti sumus. i. p dei miam. i. ehi. i. mag
9 secutus sum qz ignoravi fcci zc no
deficimus p aliq s. ad usitate sed
magis pficimus gal. vj. bonu faci
entes non deficiamus sed abdicamus
i. pcul a nobis abiciamus occulta de
decoris in eusiane. i. occlta de de
corosa. i. peta apes occulta no solu
apta mala n^e b^e ille deqbz eph. v.

que in occultu fiut ab eis tpe e dice
ul oclta de decore. i. peta cordis no
solu opus 9 e y lana amalicia cor
tui nos dico no ambulantes quo ad
dicam i astucia i. calliditate ypot
sis ul dolositate in tecone que oc
culta de decoris no abdicat qua
Job xxx vi. simlatores zcalldi p
vocat. i. d. // Neqz adulterantes. hic ond^e q no est impedimentu
apte p dicatu quo ad doctrina zp°
quia p dicat ve sine falsitate ii° q
tua desu in volutate ibi i manife
statone de q° neqz adulterantes
quo ad doctrina verbu dei p falsi
tatis admixtom ul p qastu p dica
tes ysa i. vinu tuu mixtu e aqua
adultat qui miscet uxori alien
b^e ii° dei qn miscet falsitati o y.
Non sumus sicut plurimi adulterantes
ubu sed ambulamus sup i mai
festatoe veitatis quo ad vita et
doctrina io apli dicu lux m^e v. vos
estis lux mudi eta in. no absco
detes sapiam i decore suo ¶ No
tandu q viij gna homi ubo dei
abutentur verbu .n. dei / Cemdus
ignorat qpt clausiom octi i tio
vis sicut ceca ignorat colores se
cu verbu .n. dm ppiceret zsa
picacia ei9 nlla est in eis Io. viij
qui ex deo est uba hij st m dci
d lij adulterant ppt admixtom fal
sitatis sicut alienis uxoribus se
miscentes hij st pseudo apli de q
bus hic zv y. non sumus sicut
plurimi / Tercij impugnat ppt oppo
tomis sue defensione sicut coram
pullorz hij st tyrani Je vij ccc.

vbum dni scm est in obpbrium
illis et no suscipiet illud / Quar
ti suffocat ppt fructus extinctionem
sicut spine scm hii sut cupidi.
mi damb' totalr in ecca cc^t xv.
fallacia diviciar suffocat u'bu
Quinta repellunt ppt male volunta
tis obstinacionem sicut i firmus seccio
nem uel mediciam hii sut ingr
ti act xvii. vobis optebat pmu
loqui u'bu dei. Sexti fugiunt ppt
delictorum revelacionem sicut adult
terii lat' iudice hii sut mali ppam
cca xxi verbu sapiens quacuqz au
dierit laudabit et ad se adiciet. Septimi
negligunt ppt aliena occupacionem
sic ph'i opus bonu ppt ludu hii
sut epicurii vel inpfca act vii. no
est equu nos relinquere u'bu dei /
Comendantes nosmet
ipsos. hic ond' quo est i pcedim
tum capte pdicacionis quo ad fama
u' primo promit in se fama com di
bilem 2o comendacoib' vitam i te
tem l' cora dei et go comendates
q' dic ambulantes comendantes nos
metipos i. comendibiles reddentes
tes apte ad omnem consciam hominum
no solu exteriore apparencia i. Reg.
xvi. homines vident ea que patent
sed ad consciam interiorem qui no
bic facit curat sicut oculus exteri
or / Infra v. ipo in consciis vrs
manifestos vos esse et hoc cora deo
i. intencoe manete cora deo ut
coram deo i. teste deo et hoc p.
glo o. sic implere dup'r preceptu
ewangelii cu dicit comendantes nos

met. et c. ut impleat i. mt v. sic lu
ceat lux vra et c. Et addit coram
deo ut impleat d. mt vi attendite
ne iusticiam vram faciatis cora ho
minibus ut videamini ab eis go f gg
sicut opus fiat in publico nec inte
cio maneat in occulto // Quod si
optum est. hic ond' q si est im
pedimentu hoc capte audiencium
rpa' o. in quibus i pcedunt et secundo
ond' q est i in quibus deus huius se
culi tercio ad q est i ut no fulgeat
et go q si q. ita ambulamus mani
festacoe veritatis et quo ad vitam et q'
ad doctrina et quo ad fama q i. sed
si optum est et ewangelium i. si pdicacio no
stra est occulta no manifesta i his
qui pereunt est optum q. d. hic no est
culpa nra sed pereuncium qui no cre
dunt qz u'bu crucis pereuntib' quidem
stulticia e i. cor i. sicut si ondat
alicui solem et ille no videat
qqri debet de lippitudine oculi sui
non de ondente / In
quibus deus. hoc exponit'
quadrup'r dup'r de bono dei et
dup'r de malo p'o m' sic in quibus
s. pereuntib' deus huius seculi creator
gen i. In principio creavit deus
celum et terra excecavit i. excecari
pmisit mentes infidelium secundo
modo sic In quibus deus bonus ex
cecavit pmissive mentes i fidelium
huius seculi i. secularium vivencium
tercio m' sic deus huius seculi i. dy
abolus qui secularibus principatur.
Jo xii. princeps huius mundi huius
eiciet' foras excecavit suggesti

ant rc. Autem h^c deus huius secli
i. peccm ut superbia gula luxuria
que seruaverunt tamquam deum colunt
phil. iii. quorum deus venter est.
excecavit effective mentes infide
lium sap. ii. excecavit eos malicia
eorum quo deus permittendo dyabolus sug
gerendo peccatum efficiendo verbos ex
cecavit // Ut non fulgeat h^c
ont^r ad quod est impedimentum quia
ut non illuminentur luce evangelii veri
tatis sicut non cecus luce solis ubi
primo tangit impedimentum fulgoris
evangelia h^c impeta hoc nunc evangelii
glorie xpi de quo non quod ita excecauit
uit viratum s. ut non fulgeat in me
tibus illorum illuminacio evangelii i. doc
trina evangelii que lucerna est pedibus lu
cerna pedibus meis verbum tuum rc. ht
e. n. luminare maius quod fecit deus in
firmamento ecclesie uti fecit dici gene
sis i. evangelii dico glorie xpi in quo
predicatur gloria xpi. Jo. i. vidimus
gloriam eius unigeniti a patre quis. xpi
h. divinitate est ymago dei s. patris
Et notandum quod filius dicitur ymago pa
tris quia illi equalis similis et
ab illo quia tria requirunt ad perfecti
onem ymaginis differunt. n. hic
glo. ita tria similitudo equalitas et
ymago pt. n. esse similitudo et yma
go ubi non est equalitas sicut in yma
gine in speculo resultante pt esse
esse similitudo et equalitas non tamen yma
go ut in duobus partibus quorum unum
non est ab alio ymago alicuius qua
cio e principium tacitum h. phym libro top.

alii et simul ista tria concurrunt h nos
fecte ut h^c similitudo et ymago rat
que equalitas quia proveniunt ad per
fectionem patris excepto tempore quo pec
dunt peccantes in xpo aut sunt per
fectissime ista tria quia ab ipso pro
genitus pro ratione filius equalis rc
prissime est ymago patris // Non
enim nosmetipsos predicam^9
h^c ostendit quod administrat evidentis ho
ont^r quod administrat humiliter xpo com
predicatoris quia non se predicat h^c ex
officio quia non se super eos quibus
predicat magis ibi nos quam suos re
stros tamquam exactores quia sanctum et of
ficium predicandi non h h deo arrogat
ibi quam deus qui dixit de quo
enim q. benedico evangelii glorie xpi i. q.
gloria xpi predicatur non mira non. n. nos
metipsos predicamus i. predicatio nostra
non tendit ad gloriam ut ad lucrum.
nimis turpe est valde seipsum pre
dicare thema. n. valde est sterile
quantumcumque bona dicat possunt de isto the
mate // Aug. xpi. non enim qui seipsum
commendat ille probatus est h illum xpi
d. n. i. predicatio nostra tendit ad gloriam
xpi que predicamus salvatorem rc et
dominum nostrum // Felix predicatio in qua
predicatur portus salutis naviga
tibus quia xpc i. salus vero sani
tatis in infirmatibus quia xpc i. vitus
refugium fortitudinis exulibus quia
deus stipendium beatitudinis dei mi
litibus quia mit // Nos aut servos
vestros. hic ont^r quod administrat
humiliter quia non se magnificat h
simul reputat eorum quibus predicat
ubi primo proponit se ministrum secundo

addit ministrandi debitum i p(ro)ximum
Et g(ra)o nos a(utem) dicamus servos vestros
i. ministros i. corporis vestri Cum cum ex
omnibus omnium me servum fecerim et hoc p(ro)p(ter)
ihesum qui nos hoc i. exponit luc. xxij.
reges gencium dominantur eorum et qui potestatem habent
a(utem) non hic sed qui maior est in vobis
fiat sicut iunior et qui precessor est
sit sicut ministrator Gen. xxv.
maior serviet minori **Quia deus**
qui dixit hic o(stendi)t quod ad ministrandum hu
militer quia sciamus confiteri p(ro)dicam
di deo attribuit Unde q(ui) hic tangit
triplex beneficium nobis adeo impe
sum. s. in gre et sic Nature i(n) cre
acione gre in iustificacione ibi ipse il
luxit sic in p(re)dicacione i. ad illumina
tionem de g(ra)o quorum q. i. sumus sicut dixi
quam deus qui dixit i. u(er)bo fecit
ps Ipse dixit et facta sunt de tenebris
i. de m(ater)ia tenebrosa et informi et
s(ecundu)m lide tenebre erant vel de tenebris
i. post tenebras et lide tenebat or
dinalis ut de mane fit in dies lu
cem splendescere Gen. i. fiat lux et
vocabit. de splendescere quod est in lu
minis choatum quia illa lux non erat
lux p(er)fecta et consumata sed quedam
nubecula lucida dum p(ro)pter eius i suf
ficiens p(ro)creamini. hic secundus est sol
ipse illuxit. s. p(er) lumine fidei i cor
dibus nostris ps decus dominus et illuxit
nobis et hoc illuminacionem sciencie clari
tatis dei i. ut nos alios illumine
mus sciencia claritatis dei i. que est
de claritate dei et s(ecundu)m lec. illuminacio
acione vel s(ecundu)m passive ad illuminaci
one i. ut nos illuminemur sciencia clari
tatis dei a po. v. benedictio et clari
tas et sapiencia et hoc in facie ihesu

x(ris)ti i. p(er)hibemus nos qui est facies patris
p(er) quem sicut hoc p(er)faciem cognoscit
de qua facie habetur sup(ra) xv. facies tua
plena est graciarum **Habemus autem**
thezaurum hic o(stendi)t quod ad ministrandum cum
dent et humile hic o(stendi)t quod ad ministrandum
paratus est ondens magnitudine pacie
ncie primo ex parte fragilitatis s(ecundu)o
ex passioni quas in carne susti
net multiplicitate i/ quomodo tri
bulacionem patiuntur tercio ex parte di
minucione i semper mortificacionem
ihesu In prima implicat tria donorum
dei preciositate in thezauro reca
picium fragilitatis in vase fictile
horum venerabilem ordinacionem In
manifestacione virtutis dei de primo habe
mus quod deus illuxit nobis ad il
luminacionem sciencie habemus autem thezaurum
istum s. sciencie dei qua alios dicamus
p(ro)u. xxi. thezaurus desiderabilis
[illegible] in habitaculo iusti et mat. xiij. omnis
scriba et doctus i regno celorum similis
est homini patrifamilias qui p(ro)fert
de thezauro suo nova et vetera In
vasis fictilibus i. in corporibus fragi
libus et hoc ut sublimitas. i. tota al
titudo dandi et ser(v)andi s(ecundu)m virtus
dei et non ex nobis i. s(ecundu)m dei et non min
cephe ij. dei n. donum est et non ex
operibus ne quis glorietur. ps Non no
bis domine non nobis sed nomini tuo da
gloriam/ **In omnibus tribulacio**
nibus patimur hic o(stendi)t magnitu
dinem paciencie sue ex passioni quas
in carne sustinet multiplicitate ubi
primo implicat omne genus tribula
cionum i generali s(ecundu)o enumerat quasdam
tribulaciones speciali ibi i p(er)iculis In
prima p(rim)o tangit passionem in corpore s(ecundu)o

paciam in corde l. sed no angustiam
de quo Cor iiii q. vasa sunt fragi
lia etc. quia in omnibus patimur tri
bulacionem i. nullus modus tribulacio
nibus abest Infra vii. omnes tri
bulacionem passi sumus sed non ang
ustiam in animo quia non contristabit iustum
quicquid ei acciderit pro xii. ymo potius
dilatamur sicut aurum sub malleo ps
In tribulacione dilatasti m. Augustinus q
fornax auro q lima ferro q flagel
lum grano hec tribulacio viro iusto/
Aporiamur. Hic enumerat qua
sdam tribulaciones in speciali et sig.
iiii or quia tribulacionum que disti
guntur hec omnis tribulacio aut est exob
lacione boni hec est aporia a d exil
lacione mali et hoc tripliciter aut est
malum incomoditatis quo ad locum sic
est persecucio aut vilificationis quo ad
famam hec est humiliacio aut perpli
tatis quo ad vitam hec est deiectio
de quo aporiamur i. depauperamur apo
vos grece est pauper latine Ecclesiastici xx
vii. aporia hominis ibi cogitatum il
lius sed non destituimur a thezauro
suo uel adeo quia deus sustentat
nos ps Non medi iustum derelictum
Mt. vi nolite solliciti esse etc. per
secucionem patimur de loco ad locum
Heb. xi In solitudinibus errantes
Mt. x. persequntur vos de civitate in ci
uitatem sed non derelinquimur adeo in
manus persecutorum Josue i. non di
mittam te neque derelinquam te Sap x.
hic venditum iustum non dereliquid
humiliamur i. affligimur contumeliis et
vilificamur Treni ii. replevit in filia
syon humiliatum et humiliatam sed non
confundimur i. erubescimus ymo potius
gloriamur Ecclesiastici iiii. est confusio adducens
ignominiam Act. v. Ibant apostoli gaudentes
aliquod tamen libet non habent deam clausu
lam deicimur in diversa pericula eciam
mortis sed non perimus i. ab eo abo
non cessamus Job xi. etc. consumati
putaveris orieris ut lucifer Et
in dicte iiii or sunt quia appetibilia
valent in hoc mundo habundancia
quies honor et securitas sed apostoli
et apostolici viri contraria sustinet contra habun
dancia aporiam paupertatis contra
quiete inquietudinem persecucionis
contra honore vilitate humiliacio
nis contra securitate deiectio peri
clitacionis / Omnia innabilia tri
bulacio sunt angustia paupertas sive
penuria persecucio sive affliccione
humiliatio sive confusione deiectio
sive lesione sed cum possibilia quia
in dictis quia unum affirmat de
corpore aliud negat alia unum
affirmat de sensuali aliud ne
gat de racione et hic quia in mai
festatione veritatis q. ii. pc. ubi de
quibus fit ut sic ubi paulus scrip
sit nobis in quibus sunt quedam
difficilia intellectu Ideo apostolus predica
bat obscure solebat propter brevita
te et pro secundo dicta eius putent inco
clusionem etc. Hec deus excecavit
quod id. non est ea portorum deus bonus
est eis illuminatoris non quo excecatio
nis Ideo excecare dicitur permisisse non
efficere Hec ut non fulgeat illumina
cio quod Job xxxv. super que non ful

get lume illius Jo. i. illuminat omnem
hominem etc. illud intelligitur de lumine
non hoc de lumine quod gratuitum facit
iste sed illud quod est ymago glorie quod
de illo est ridiculi equalis quod secundo spiritus
sanctus similiter est ymago etc. quod dicit de
illo intelligitur passive ita quod est de illo
solo quod non spiritus sanctus qui ad nobis
procedit secundo ventus est ymago
quia ventus est expressiva similitudo
Item non angustiam quod ii. Cor. vi. In angus-
tiis propono etc. angustie erant in sen-
sualitate non in mente. **Semper**
mortificacionem i. etc. Superius
ondit magnitudinem paciencie sue primo
exterius fragilitate secundo expas-
sionum multiplicitate. hic tercio ondit
ide expassionum diuturnitate tue
pacia necta est ubi fragilitas carno
multiplex passio diuturna tribulacio
ondit aut hic diuturnitate passio-
ne primo voluntarie assumptorum secundo ali-
unde illatorum i semper enim nos qui
vivimus tercio variusque essent i ergo
mors i nobis Inprima ondit quod pa-
titur assidue quia semper acerbe quia
mortificacionem ihesu apte quia i cor.
n. etiam fructuose quia in vita ihesu
et hoc est quod dicit semper quia in omnibus tri-
bulacionem paciamur nos dico semper
circumferentes i. ubique ad exemplum
aliorum ferentes mortificacionem mor-
tificacionis qua ihesus sustinuit Job xxiii.
vestigia eius secutus est pes meus
vel mortificacionem ihesu i. pro xpo
ihesu pro quem ipse te mortificatum
tu in corpore nostro non solum in mente
gal. ult. stigmata domini ihesu in corpore

meo porto hoc aut facimus ut et
vita ihesu i. vita quam ihesus dat vel
vita glorie quam ihesus per passiones intravit
luc. xxiiii. nonne oportuit ihesum pati
et ita intrare in gloriam suam manife-
stetur i. manifeste appareat tamquam
de glorie in futura s. reconciliacione vel et nunc vita
gracie in corporibus nostris non tamen in animabus
Judic. vii. fractis lagunculis apparuit
lucerne et de tercio ut dicit Ambrosius non
timuerit mori quod vivom promissa
Nondum quod sustinerem tribulaciones pro
xpo deus est In remedium culpe
unde medicus per pocionem amaram sanat
apostema etiam ii. Confitearis et dominus
retenuit i die tribulacionis petra
In solacium pene unde medicus post sec-
cionem linit vulnus unguento pro quan-
tas ondisti mihi tribulaciones multas
et malas et conversus vivificasti me. ii. corp. i. benedic-
tus In presidium pugne nullus enim
pugile suum vult superari sed honorari
vivit pro. i nota me in die tribula-
cionis eripiam te pro adduximus cum tri-
bularer In refugium. mec eius n. fu-
git ad medicum oppressus ad castrum
ps. vi. In tribulacione sua mane con-
surget ad me pro factus dominus refu-
gium a. io n. t. In augmentum quod
solet n. per nubem obscuram dila-
tare se claritas solis pro In tribula-
cione dilatasti mihi s. unus n. sustinere
pro domino gravior est ei In evasione
gehenne ut enim patitur membris
mutilacionem ut vitet mortem et vir
ubi dat latentibus ne incidat suspendi-
um ii. n. consurget duplex tri- multis
bulacio In adepcionem glorie miles
post victoriam in campo honoratur in pa-
lacio pro cum possim in tribulacione etc.

In fine eod. id. quod momentaneum
act. xiiij. p multas tribulaces / **Semper enim nos qui vivimus.**
Hic tangit diuturnitatem passionum
ab aliis illatorum. Ad eius exaggeratio
nem tangit p° par̄ticam̄ i. nocēcia
generos qui vivimus passioni illati
one quia i morte tradimur illatio
nem tam quia ppter xpm illatorum
diuturnitate quia semper sustinemus
ince dem quia in vita ihu etc. q. d.
non timemus mori pro vo ppter futurum
vivorum et hoc e quod dicit semper. n. q. mor
tificationem ihu circumferimus etc. Semp
n. nos abac. iij. iustus ex fide vi
uit ul' hic humanus vita nali de
qua gen ij. factus est homo in a. v.
in morte ucl pricula mortis et diu
ab aliis pos estimati sumus sicut
oues et hoc ppter xpm ppter fidem
et amore ipsius omnib. n. qui pie volunt
viuere in xpo p p. n. thy iij. hoc
aut sustinemus hic sive ut et vita
ihu i. inpassibilis et immortalis
qualis est vita ihu i. Jo. iij. ap
paruit similes ei erimus manifestetur
i. manifeste appareat i. alonc
nostra mortali adhuc existenti
quod utique fiet qum mortale hoc indu
et i mortalitate i. cor xv. ¶
Ergo mors operatur. Hic ta
git passionum predictarum effectum dicens
ergo hoc dupl'r. scilicet actiue et passiue /
passiue hoc est quia hec patimur ergo
mors operatur i. fit a persecutoribus
i nobis vita aut i nobis i. per hoc
fit vita spualis i nobis q. d. fi
des vr̄a minist' plantata i vob at
tiue dupl'r. pmo m̄ hoc patim q
mors operatur i. dimini sim exerc
i nobis vita aut s. voluptuosa opa
i. dnatur in nobis quia sumus passio
nibus et tribulationibus dimit' aliorum
hoc. Ita per morte vita ihu consequi
mur ergo mors non nobis in utilis
s° operatur aliquid magnum in nobis
vita aut voluptuosa quam i tere
nis delectamur operatur in nobis
morte eterna ergo vir dixit phs
ethic. est bonum mori quam male vi
uere ¶ Et non dicitur quod tetigit apls
diu que sustinuit p° omne genus
tribulationum i. In omnibus tribulationem
patimur etc. ~~tercio persecutionem de loco
ad locum~~ s° paupertate corporis i. ape
riam / etc. tercio persecutionem de loco
ad locum ibi persecutionem etc. quarto vi
lificationem contumeliarum i. humiliam
etc. quinto multitudine periculorum i.
deiciam glo. i. diversa pericula / Sexto
tolerancia diversarum penalitatum i.
semper mortificationem etc. Septimo
sustinencia multorum martiorum i.
n. nos qui etc. Octauo continuu
mortis conflictum i. ergo mors in
nobis etc. / **Habentes autem
eundem.** Hic ecce primo quod instruat
euidenter s° quod simulet tercio quod pa
ciente. hic quarto ostendit quod instruat fi
delitatem vel ostendit fidelitatem suam primo
i predicando s° i sustinendo i. ppter q
non deficimus contra predicando nec re
ondit fidelitatem suam p° ad deum
s° ad proximum i. omnia n. ppter vos
In prima tangit tria primo fidei di
tocam s° fidei confessionem i. et nos
credimus fidelium etiam expertorum
i. sanctorum qui sustinuerunt Et ego
habetes q. hic patimur ut ppter hoc

tu ap dicatae desistimus a' s non
hentes eunde spm fidei dato
rem q' ipsi antiqui habuerunt
sicut scriptu est de quo di antiq'
s. david credidi ppt' q' locutus
sum alit' a' no eet pfca fides
r nos exemplo corp' credimus fi
de pfca ppter q' loqm' quia ex
habundancia cordis lo'. os. m' xii.
r o x. corde credit' ad iusticiam
ore a' re' dct m'. No possum' q'
audivimus r vidimus no loqm'.
dico secure no timentes mala sa
cientes certitudine spei uel veniala
tionis qm qui suscitavit ihm amor
te r nos suscitabit cu ihu i. ad si
militudine ihu uel ut sumus i eade
gla cu ihu ut n. cu no i dicat
similitudine tpis sed militudine. unde
colo. iii. cu a' xpc apparuit vita vra
tut re' hoc a' s ambro' dr ppt'
quosdam negantes vitam quos
in prima epla arguit i. cor xv.
xv. r gstituet nos vob' iam
i eade domo quasi. s ambr' i glo
omes vnius fidei pricipes i una
domo pacis erunt de qua Jo. xiiii.
In domo patris mei masiones re'.
glo no dico vos vobiscu s nos
vobiscu no ut i flores s parces
nos sitis si voluit re. s phm
ho e arbor cuius felix arbor p
dicator cuius agricola spc di q'
hemus eunde. s. radix fides xpi
quia credimus folia sermones fi
dei quia ppt' hoc loquim' flores
v' glorie quia qui suscitav' re' fc
tus sanctitas vite eterne q' gstitu

et nos in gla vobiscu // **Omnia n.
ppter vos.** hic ond' fidelitate suaz
ad ppl'm v tangit p'mo opus suorz
mortem q' ppt' vos s'o effectum q'
ut gra habundans re' tcio finem
ultimu q' e gla dei r h' est q' dr
omnia q. vndicio vos vobiscu oia
eni supple que facimus ppt' vos i
struendos exemplo nro facimus Jta
s. ut gra habundans i nobis habundans
in nobis r p nos i alios r ita p mul
tos ut s. r nos r illi gras desca
tis s. i. ex multaru psonis facies
cius que in nobis est donationes
p multos gre agant' deo r hoc
in gla dei i. i honorem dei faciat //
Propter quod non deficimus.
Hic o' fidelitate sua i sustine
do r p'mo ondit fidelitate ad p
xim' quia sustinet passiones vali
tate s'o fidelitate addiny q' susti
net celestes primus considaciones ibi
id n. quippe i p'a ondit p'o ppt'
q' sustinet s'o i quo sustinet ibi
sed licz is qui dc go ppt' q' oia
facimus ad instructionem vraz No
deficimus i tribulationibus s magis
pficimus ut nos ammittemini heb.
xii. recogitate eu re'. ut non
fatigemini aiabus deficientes //
Sed licz is qui foris e'
Hic o' in quo sustinet v o' p'o
q' tribl'o. q' sustinet o pator de
fectu in corpe exterius s'o q' opa
tor pfectum in mente in illis ibi tu
is qui in eis e dc' go s' lz ho n. e
ter is qui foris est mi lib expo
sicio coaptatr' sapie ix. corpus

q corrupit aggnat nam cum
is qui ints est i. spt di adima
gniem stus noui st duo hoies
sed utqz dng ho rabco dn stus
venouetur de die in die i. assidue
i pnti pnor essiat. s. pt bula
coes sicut aurz pignc ephe. v.
venouamin spu metis due duplice
em vetustatem abadim q exoim
s. culpe qr venouat pgraz r m
serie pn pglam quve seriucatez a
homo exceltor venouabit pb ve
novabit ut aqle inuetq tua. **Id**
enim quod in pnti hic o. fide
litate sua addens qr s. sustinet q
sideratom celestis pmij v o. pmogn
tum sit pnnu ho cors i no q tepla
tibz tcio qualitu vors i qui n. mu
qui sit pnnu o. exognoz que st ma
gitudo altitudo eternitas iocunditas
mlatudo reg. tagit q dicces pntis
tbulacoes ~~adm modici~~ s. ho oppo
tas dc geidn. q rmito no desiam
i tbulacoibz id n. modici. s. ho ona
th. dm. fres mei mo dico nut de
love sustentato sub testamto vite
etne essa sut qr i pnti est rita
successiuu No totu simul pnb n.
est eqipb ptyt pb que futa e mo
mentaneu i. cito tusiens ysa. liiij.
Inmomto i dignacois abscondi
par p faac mea ate rleuc i. par
affliges gpatiue tbulacois no
tbulacomu mleargz mve i. mrb
culpe debite ul mve i. nob val
o mod. eree magitudo q modici
In sublimitate eree altitudo q hc
q dixit in pnti eze. xxxiij. In

pasaus vbimib pasca cab i mo
tibz excelsis eternu q momeita
neu gle q tbulacois pdues
leue io pb q magna mlatudo
Nond a hic sex condicoes tbula
tois pntis pquas distigut afua
i final. Tangit n. p. tbulacoms
pntis pnitatez i. id i. pc. i. modi
nuc si oportet cotistari i varijs trib.
Scdo successiom i in pnti sap xij.
ptibz indicas das pnic locu b cod.
in oibz tbulacom pacim. Tercio
bvemtate i. momentaneu ysa. xxvj
vade pple mei absconde modicu ad
momentu donec ptransat i digna
cio ma pb addim tu tbulacer.
Quto tolabilitez i leue pb pa
sti in cospectu meo mesa rx iob
xx. Ausferat vgam ame ut gra to
labilis est. Quinto paucitatem
tbulacois no de pla. bap in. in
paucis vexati i mltis bndis hoc
ep vtilitate i uza ysa. xlix. stus
e saluator cozo i ar e c. Econtra
tbulo in fnalib he opoitas con
dicoes pimo magitudinem q pincia
tem soph. i. vox dm amara dici
tbulabit i fortis rcu. y. magna
sicut m. Scdo stabilitatem apoc
xx. pars illoz in stangno ardente
te stagnu dr astando. Tercio
inuabilitez ysa. xxij. coronans
coronabit te tbulacoe In etta cc
m tatis Quarto iportabilitez apoc
vj. dicit motib ca. liberias por
tiret motes qui tut sut i porta
biles ysa. dm. rec tbulacoe eterne
bve rd. rx Quinto mltaplicitate
ignib sulphur rc si tot i pte qu
tato soph. i. dies illa dies ire d.
e. r angq. Sexto i vtilitate pu

i. qn venit sup vos tribulacio et
angustia tunc invocabunt et ego non
exaudiam / **Non contemplan**
tibus. hic ostendit c. primum hic ondit
quorum est quia electorum quos desc
ribit ad nobis primo a fuga pericli 2o ab
amore boni i. secundum que non videntur dicitur
non contemplantibus i. non intendentibus
vel appetentibus que videntur s. tempora
lia sicut illi de quibus ps oculos
suos statuunt declinare in terram
sed que non videntur oculis s. corporali
ysa. lxiiij. oculus non vidit deus
absque te que preparasti expectantibus te sa
cri usque ad hec sola in visibilia intuet
i. eius signum in crucifigacione dni lc.
c. xvij. levantes oculos neminem
viderunt nisi solum ihm / **Que enim**
videntur. hic tangit in quibus vel
est primum ubi o. primo quod non est in vi
sibilibus transitoriis 2o quod est in invisibili
bus eternis i. que autem non videntur et hoc
est quod dicit que non videntur oculo car
nali temporalia sunt vita vana et mu
tabilia quia tempus est mensura motus
rerum mutabilium que autem non videntur et
na Ro. colo. iii. que sursum desunt
quite non que sup terram ¶ Et non
tandum quod contra multitudinem tribulacionum
in quibus superius enumerant subiun
git multa que ipsum consolabant primum
est fervor fidei ibi habentes autem eundem
spiritum fidei. 2. est spes premii i. scientes
quoniam qui sus. tercium est edificacio proximi
i omnia n. propter vos quartum est
gloria dei ut gracia habundans etc. quin
tum est renovacio mentis i. sed licet is
qui de / Sextum est operacio glorie et
tribulacionis i. id enim quod est. Septimum est
contemplacio celestium i. non contemplantibus

¶ Notandum quod male contemplantes in
visibilia movent terra sed. i. Jo. ii. omne
quod est in mundo etc. / primum est voluptas
tis carnalis dan. xiij. non erat in q. s.
qua per duos senes absconditos contemplantes
eam et hoc est contempla
cio luxuriosorum Secundo est cupiditas
temporalium Gen. xliij. contemplatus pecuniam
in ore sacculi sui dixit etc. et hoc
est contemplacio avarorum / Tercium est
curiositas in vanitatibus cetera s. i. mes
ma contemplata est multa etc. et dum cir
cumiret civitatem ut intelligerem curiose et
hoc est contemplacio superborum / Contempla
tes vero in visibilia movent tria appeten
bilia primum est refectio beatitudinis
Job xxxix de longe contemplator
escam / Secundum est amenitas regio
nis celestis Nu. xxvij. ascende
in montem istum abarim et contemplare
videt terram quam daturus sum filiis israel.
Tercium est eternitas iocunditatis ut
non contemplantibus nobis etc. / hic que
ritur sup illud quoniam mors operatur etc.
glo. per hoc patet quod habemus eundem spiritum
que prophete habuerunt gratia similiter
habeant qui credunt Ro. quomodo ius credat
non tamen perfide sed spiritum fideli. prophete
autem credebant sicut apli perfide et
dicitur veritatis / Item sup illud nos
credimus etc. glo. non perfecte credunt qui
loqui nolunt quoniam non perfecte credit qui
non predicat fidem. Ro. non intelligit ss
de locucione predicationis sed confessionis et
hoc non quandoque sed tempore necessitatis / Item
sup illud habentes eundem spiritum fidei
glo. tempore variata sunt non fides quia
immutabilia non sunt articuli sed contra
ibimus ymaginacio sive formacio sit
dicto plexonis cum credulitatis ss est

de coplexis quia ac dulitas s pbos
est actus i effectus coponetur ut dilu
dentes. R^o. quidam ut cantell[us] di
xerunt q verba psc et semp sunt articuli
inmutabilia licet p accidens et ut uc
aliq ut Guill. altisiod. q inmutabi
lia determinata sunt articuli et q innes sit
variata cu h variatio sit accidentalis
no essencialis / Idem u. est essenciale
s vbum passurum esse pati et passum
esse / Alij dicut melius q inmutabilia
indeterminata verbo pati aliqn ut na
sci sunt arti. simpl. et semp renuaabi
lia no determinata ut passurus fore ut
passum esse / Sut articuli s q ut mic et
mutatio hec e accidentalis no essen
cialis / Ite sup illud costituet nos
vobiscu glo ut no in fiores sed pa
res vobis sitis si volunt q g^o po
terat si volebat esse apli. R^o. intelli
git quo ad pmi^m essenciale no accide
tale ut quo ad m^m no quo ad sta
tum su assum / Ite sup illud i gram
dei cum tumeliam est si deniat pau
ti q g^o deo pt in fin cotumelia. R^o
e s. apparetiu no s essentia ut qn
tu in eis e no in se est Ite ides
glo. qui amune suo nllum volt esse
alienu q g^o nllus est alienus quia
omia quitiq3 voluit fecit. R^o. nllm
volt volutate a nte dete sed no vo
lutate q sequte sic volt omes hoies
salvos fieri //

Scimus enim quoniam
si terrestris. Supius co
mendavit scap^s pmo ex dignitate of
ficij ad ministrandi ca^o. iii. s^o ex debito
in ad ministrandi ca^o. iiii. h comedat

se tuo ex pmio ad ministracois vbi p^o
ondit q certus e de pmio s^o ont
qua efficax sit in eo h tercio. i.
audientes ig semp certitudinem de
pmio ondit tripliat p^o ex ini
to patie s^o ex desidio glorie ibi
na et si in hoc in ge m. tercio ex domo
gre ibi qui at efficit nos. In p^a
primo tangit m codicois corpis
ad huc mortalis i. vilitate i terre
stris domus q inquietudine i hu
bitacois corruptibilitas i dissolui
patz u. vilitas in gressu i quietu
do in pgressu / Corruptibilitas i
gressu q ob xiiii. ho natus et s^o ta
git tres q dicones oppoitas corpis
glificati. s. nobilitates q vilitates
ibi edificacom ex deo Incorrupti
bilitas q tra corruptom i. domu
ve tranquillitate q tra i quietu^nes
i in celis de g^o sanus. q ue opat
pondus gle quia nos solum i ia
sed et in corpe sanus u. certitudi
nem spei q e dificacom. i. masio
nem e dificata ex deo opifice ha
bemus in p nta lo. p certitudinem
glo. Jam hemus in spei q bitiu su
mus in re domu. i. corpus in q
bitat aia no manu factu3. i. non
huane q nacomis ope pductum
et formata s3 divino ope reforma
tum pgi l. in salvatore expecta
mus et. eterna i. a bet no pdestina
tum et s^o eterni acceptu ppe uel et
na. i. ppetua sufine duratura in
celis i. int celestes incolas ubi
ppetua quies ysa. xxxii. sedebit
ppls meus i pulcritudine pacis in
tab. fi. in requie. o. omibus i qua
si domus nra. i. corpo mortalis

in qua anima habitat terrestris i. de terra
facta vel pertinens ad terram Job
iiij. qui habitant domos luteas et
terrenum habent fundamentum huius habita
cionis vel semper inquietatur anima carne
cum concupiscat adversus spiritum gal
v dissoluatur i. pro destruatur
per tribulaciones quas paciatur
et bene dicit si dissoluatur ut notetur
simul cum eo dico aliter n. h. quam
superfluet / Nam et in hoc hic
ostendit certitudinem de primo ex de
siderio glorie secundo ex desiderio per
fectorum primo in perfectorum in anima remi
sionis [illegible] tangit tres. quod
quis desideret in primo nota
quantitas desiderii / Nam et in hoc
in secundo qui inmissio desiderii
in tercio in habitacionem nostram etc. / Inchoatio cu
litas optime dicit i. si tamen vestiti.
De quarto nam ut qui vera habemus
domum etc. Nam et si in hoc ingemi
scimus i. metus in corde non solum
extra in ore ingemiscimus ipsa lux
qua tota bene meditantes geme
mus et nobis de in gemiscamus
quod est i. bene meditantes quia super
geme in cupimus et hoc habitacionem
nostram i. corpus in quo habitat anima
que de celo est i. celestibus simile
scilicet impassibile clarum subtilem et
agile math. xiij. fulgebunt iusti
sicut sol sed in dum i. in duimento
que quod est in duimentum virtutum in
dum cupientes quod tamen non fiet si
tamen vestiti caritate et aliis virtu
tibus et non nudi inde i. [illegible] ve
niemur apoc. xvj. beatus qui custo
dit vestimenta sua ne nudus am

bulet Jo. math. xxij. amice quomodo huc in
trasti non habens vestem nup
cialem. Ita cupimus super indui corpore
in resurrectione si tamen vestiti stola glorie
premisse non nudi inveniamur i.
aliena gloria promissa cum malis
de quibus ipsa lux tele eorum non
erunt eis in vestimentum quia ex
telas aranee texuerunt ysaie dicit
ergo in duiti quia cupimus su
per indui gloria induti stola prima cu
pimus superindui secunda / Nam et
qui sumus hic tangit desi
derium in perfectorum ubi implicat
causam primo quia desiderant secundo quibus co
quod volumus tercio quia ubi ut ab
sorbeatur de quo nam etc. hoc
tripliciter legitur primo de gemitu
desiderii in perfectorum respectu ha
bitacionis celestis et sic / licet ab
uno pronominis et aliquid nominatur sic
Ita perfecti gemunt pro desiderio
celestis habitacionis nec mirum /
Nam et nos minus perfecti cum quibus
se numerat apostolus ut alios provocet
ad magis se [illegible] / de se qui su
mus i. adhuc esse volumus in
hoc tabernaculo scilicet corporis ingemisca
mus desiderio celestis habitacionis
gravati eo corpore scilicet quia corpus quod
corrumpitur aggravat animam sap
ix. quod corpus licet eo gravati simus
nolumus expoliari quo adhuc
sed quo ad corrupcionem bene vellemus
scilicet supervestiri i. super vestem
nostri corporis stola glorie et immorta
litatis indui cor. xv. stola glorie
induetur ita tamen absorbeatur
quidam mortale est a vita ut scilicet

no fiat in eum vestimento ce
lesti ut sub i corrupcoe maneat sed mortalitas i corrup
cio absorbeat^r ge sn morte
volumus ut in i gloribus glis su
corrupcoe trasferri ad i mor
talitatez s^o m exponit de ge
mitu timoris nalis z p fetorz
corrupcione corporis z b^e lico ca
pit^r adubui^r gid z li q co di
cit v^r b^e na q de dilacone beatu
dinis gemitus nec mirz quia
ideo q^mus est gemitus p cor
pis s. exucione, Nam z q sumus in hoc ta . i . in corpe in
~~in pct i scio quoniam velox est~~
~~depo tabernaculo mei timmus~~
de quo in pct i scio quoniam ve
lox e depo tabnaculi mei i
gemiscamus timore depomis
corpis gravati i . q^me depossi
co q nolumus ex i . velles si fieri
posset sed sic sic v . tercio m ex
ponit^r de gemitu orantis pro
mitada exvicione vestis spua
lis z lico q accipit^r sic s^o m .
b^e vudico sine benignum ve
stiti virtutibus z no nudi ua z q
sumus in hoc tabnaclo gravati
passionibus z tribulacoibus i ge
miscamus i . gemiscendo oramus
eo q no . ex . veste s . virtutu
z gre sed sup vestiri i . super
veste gre veste gloie in dni ut
v^e absorbeat^r q mortale a vita
tut u . s . glo . supm dni sam
p^mi ssa gloia potimus sicexuti
corpe ne dispoliati spu fuimus
Qui aut efficit hic ou^r

ctitudine de p^mo ex dono qe
v s^o tangit donu dei s^o ctitudi
nem domi i qui dedit, de g^e q
aut hoc tpli^v expoit^r z g^a innuat
s . epliat precedentem expom p^o m
b^e nos gemimus desidio celestis
habitacois qui a^r efficit nos in hoc
ipm ut s . io gemamus z ca desi
deremus de q est vedo m v^e nolumus
expoliari corpe sz sup vesti in
mortali^te q a^r efficiat nobis h^e ipm
ut s . i mortalitate de q e / Terco
m b^e Ita volumus exspoliari ve
ste spuali qui aut efficit nos in
hoc ipm i . qui hoc i nobis pficit
ut s . no spoliemus deus e qui dei
i ctitudinez huius rei q^e sepe de de
dit nos spc in pignus qui n . vo
lvit solvere no dat pignus ta
carz haro eni est pignus qnte
e hereditas v . m . dedit nos spc
pignus / Hic q^uit samus a re . gt
cetes yo . nemo sacre ro^e hic
lo^r de ctitudine spei i dectitu
dine apte cogncionis ul apparebat revelacom s fta i rap
tu Ju fui xy . no oi statu Ite
sup illud no manifestum glo no
coplexioe homi sicm q ibid
erit corpus z eundem opplexionis
Job xix in carne mea re^t r^o
id^r eit s s cam sed aliom refor
matu quam formatu fuit p^o
Ite sup illud ex deo glo tn
q angli colliget electos quor
plagis ca^t xxvi . r^o quo ad for
com solus deus est artifex s
ad pulverz colleccom ministrabunt
angli Ite sup illud sicu vesti

ti glo gla pmissa q g° dapna
ti qui no sut ea hituri no desi
derat corpe reindui g° h ing
appetitus quec e na lib x°. mali
desiderant corpe reindui appeti
tu na li sed non delibatiuo boni
utroqz modo c / Ite nolumus ex
poliari q phil. i. cupio dissolui
x° nolitate na li nolumus de
libatiua nolumus ul i pfecti
nolut / Ite sup i. ut absorbeat
glo no sia vicia sut a carne q
x° dicit q hitat inme pe glo.
fomes sn carnalib q cupia ex
qua omia mala oriut x° l fit
distributio p gnibz singlorz hic
p singlis gnm uel accipit car
nalis cocupia large p oi cor
ruptoe aie que prouenit ei
ex patu carnis i fecte hic stt
te pinordinato amore rez car
nalu c / Ite i h glo no caro cor
palis aiam peccatem faciat sed
peccata ex aia carnem corpalem
qt an pctm caro ade poterat cor
rupi x° corruptibilis erat apos
sibili no aucta corrupe di /

Audientes igitur semp

rc Supius ondit q ctus e de
administracoib prime g° o° q.
efficaz g° in eo hic ctitudo hic
aut ond° pfessum eplice quorz.
pmus e audacie bone opacois
p3 in stacia pdicatois ibi sacien
tes aut eiorem / tauis coceptus
totius carnalitatis i gnacz nos
ex hoc nemine inmonimus gnpa
pmo ond° audacia q hec dumado

pegnat. in corpe h° o° q potius
uellet a corpe qua adeo pegri
mus ec i. audemus a ctio q ait
hoc sp uiat bn opando do pla
cere i brio cotendimus rectu
grpima tangit tria p° auda
cia solita p° audacie cofima
com i rfacies ctio gfimacois
declacom i pfid. dr g° qua
s. deus facit nos ctos de mor
tali ec. rp. s. s. datu i pigmus
sp sumus audientes i audacte
bn opantes no dimittes
pt morte corpis rfacies g°
q cofimat in nobis audacia
qm du sumus i hoc corpe mor
tali pegrinam i remotius su
mus a dno rsp ecdemtes bi eu
ut pegrini adpriam hebrq.
pegrini r hospites sut sup
terra // Per fidem enim

hic declat pegnacom nras
q s. sumus in via cuo di i
pria p fidem n. i visibiliu q
quid. est status meambulamus
adhuc p3 i lut de utute et
no p specum i. p apertam visione
que erit in pria i. corp xpi.
videmus nunc p speculm et fi
deles sut in via no a pria apq
g° ambulabat via secund
tio audent uiam expedita
tio sp nota qua sacies uia
rectam qua p fidem uia ad uer
remotus qua no p specum c

Audemus autem. hic
ond° q potius uellet a corpe q
adeo pegrinus ec v o° q hoc

eligat q̄ fidenter i audem̄ libet
i r bona volūtatē sapiētē ibi
rpnites de q̄. Audem̄ q̄ no
ppt timore r morte desistim̄
a r audem̄ .i. fiducia mita in
opando utim r bona volūtate
ꝯ̄em̄ no minuēdo i tribulacō
ibus luc. .i. r ītra pax hōib;
bone volūtatis cuꝰ mag̃ hmo
rai pegnatur acorpe .i. remoti
acorpe ai spe no ītate q̄ib
que ipplicat nore pegnitacōis
ps edue decurre .a. m. .rē et
pntes ēē addim̄ ps sitiunt ai
ma ma addim̄// **Et ideo ꝯ
tendimus** hic ondit q̄ ro sp
micit bn opando deo placere
v p̄o ondit q̄ deo place mec
dit s̄o q̄ci place bne opando
expedit i ōib̄ .n. nos ma
nifestā de q̄o rio ut .s. abn
pntes sum̄ q̄ tēdim̄ .i. oib;
modis tendim̄ talis erat
co ēēcio martirꝫ bn demani
cio reis socys dr q̄ sola erat
int̄ eos de glose mort̄ acce
lacōe contēcio co tendim̄ di
co su absentes deus .s. nūc
quo ad visiom̄ q̄uis vbiq; ē
psens p eēnaa su pntes ut
tut q̄u ci portabim̄ place illi/
Omnes enim nos hic o. q̄ ē
expedit q̄ abeo iudicem̄ v
ēēa iudicii futuꝰ tangit tria
p̄o iudicādoꝫ co diccom̄ s̄o iudi
tis dignitate an tribunal iudi
cādi rcom̄ ut refat de q̄o oes
q̄ rue ē expedit ē ul pn
tes eim̄ oēs .n. tam bonos

q̄ malos apoc .i. videbit eu oīs
oculus manifestā oꝫ quia nich
i absc̄odet̄ ante tribunal x̄ tribu
nal dr sedes iudicis Ro. xiiij. oes
stabim̄ ante tribunal x̄ q̄o oīb
nos g̃nalr su excepcōe manifestā
euidente su abscondere oꝫ i excusa
bilit̄ su euasione an tribunal.
p̄ucia su fine q̄paratore ut re
feat ad modū messoꝫ ps venie
tes a' uēi rē. vnꝰ quisq; ppa cor
pis qui solus ē status merendi p
ut gessit glo su plus sine minꝰ
sine boni su mali ēēēs ulē/
cuncta que fiunt adducꝫ deus i iudi
cio p̄oi errato su bon rē/ **Sa
cientes aut timore domini**
hic o p̄o effectu ēēitudinis pmiꝰ
qui ē audacia bone opacōis hic
ponit s̄ qui ē instancia p̄dica
cōis v p̄o o. q̄ ppt dcam ēēitudi
nem no cessat apredicādo s̄o q̄
hoc dc ppt eos no se comēdan
do i no itēꝫ nos comēdam̄ tao
q̄ ad hoc urget eu x̄ dilco ibi
caritas .n. x̄ urget q̄ p̄d pmo.
o. q̄ p dicat ppt hōm salute
s̄o q̄ no ppt suam ostēcom i.
deo aut manifesti de ig sacen
tes q̄o timore dm̄ .i. qua' rē
tum ppt p dca timēdꝰ ē deus
hoib; suadem̄ ut dm̄ .s. ac
dant r timeat ps venite filij
audite me timore dm̄ docebo
vos// **Deo autem** hic ond.
q̄ no p dicat ppt ppam ostēcom
cum vci nitātē primo subiat ppp
bacōm dnic s̄o apoꝫ eosac ibi
spo aut dt q̄o dico a' i hoc ipo
.s. manifestati sum̄ .i. adeo approba

ti sic anima Jo. xv. Jam non dicam
vos servos etc. Non sicut pseudo qui se
dicebant illud Mt. vii. non novi vos
nec solum deo sumus manifesti sed
spero vos manifestos i. approbatos esse
in conscientiis vestris et sic nos ore hoc
confitemini sed non commendatis nos
metipsos et dominus quosdam homines //
Non enim nos commendamus.
Hic ostendit quod hoc dicit propter eos non se com
mendando et primo ostendit quod hoc dicit propter
pseudo reprehensionem secundo quod addidi ho
nore ibi sive mente tertio quod ad
eorum edificationem ibi sive sobrii
Dicit ergo non iterum quod ita audietis
sumus et bene operando et predicando
hoc autem dicendo non iterum sicut in
precedenti epistola nos commendamus aut
rogamus sed damus vobis occasionem i.
materiam gloriandi quod pseudo qui gloriabantur
se esse doctores a Christo qui cum domino fu
erunt me non a Christo accepi ego gloriam
dico pro vobis sed i. gloria mea su
mus et vos vera Prov. xvii. gloria
filiorum patres eorum et hoc utique
necesse est ut habeatis quod super dicere
possitis adversus eos s. pseudo qui
in facie gloriantur hoc dupliciter legitur
primo sic qui a facie i. in contactu
exteriori ad homines gloriantur non
in corde i. non in virtutibus addit qui in
tuentur cor. Jo. xii. dilexerunt gloriam
hominum magis quam dei quod est propter omnis
gloria eius filie regis ab intus secundo
modo sic qui in facie gloriantur i. in
exteriori et carnali legis observan
tia et in intelligentia et non in corde
i. non in spirituali et interiori legis in
telligentia quod predicabat apostolus non

ad suam gloriam sed ad subiectorum
revelationem instructionem et firmandu
lentorum revelationem etc. Non dicit
super illud tio qui te dominus quod ad con
tendendum monet multa presumptionis
insania que monet blasphemos
addidit de deo quod non dicerent de se quo
Job xxxix. numquid qui contendit
cum deo requiescat certe vir non con
tendas tu et vir linorum in media
Prov. iii. non contendas adversus hominem
frustra cum ipse tibi nichil mali fecerit
sunt n. quidam sicut diabolus qui
contendunt denigrare bonum aliorum
rancore iracundia Prov. xx. ho
nor est homini qui separat se a con
tentionibus stulti autem miscentur contu
meliis quidam n. sunt sicut equi
et qui effectus esse se semper impugnat
contrarietatis sensuum Ps. effusa est
contentio super principes et errare
glo. exponit de hominibus diversi
cultus sicut n. clementia pugnat contra
contrarietate ... Cupiditatis tempo
ralium Mt. v. qui vult ad usum te con
tendere et tollere tunicam dimitte ei et
pallium sicut canes contendunt propter
cadavera i. corpus in [illegible] sicut mortem
nos velleris ... i. corpus in omnibus
qui in agone q. sicut pugil contendit
quod ad unum sanum delectabilitatis primum
sicut hic sicut pauperes contendunt intra
re januam divitis Mt. vii. contendite in
trare per angustam portam quia quam
male due a ... bone sed heu ubi
contendens decus quod malos contentio
... ecce ego contendam tecum
etc. Job xxxiii. Nolo multa fortitudine
quam me ... // Sive enim mente exce
dimus. Hic exponitur dupliciter s. de ex
cessu contemplationis et de excessu com

dacoib pmom b. Ita dam9 vob
occom glandi p vobis z potest
utiq n. quia sn mete .i. gtepla
tioe vomb excedim9 tpalia s. g
teplacoib ad etna p contepla
com ne elevado deo gsao. s. non
vobis pb .i. beniamin adolescatu
lus in metis excessu Infra xy.
sao hoiem ret vaptu his usq ad
tcu celu sn sobi sam9 co desce
dedo z smone mrm i simitia me
co tepervado vobis q. hoc e ad
vtilitate vram z edificacom s.
ut possets tamen sublimiar. coro
in tam parvulis in x. lac potu
dedi vobis no escam sti .n. doc
tores excedut in cotemplacone
sobii sut ipdicatoe pmu addim
s ad homines/ hy sut ascendentes
angli z descendentes psalis gen
xxviii. Jo .i. videbim9 filiu hois
z anglos ascendentes z descende
tes Sco exponit b. sin. mete
excedim9 comededo nob z sub
limia de nob dicedo Intra ut i
mete excessisse putem9 deo .i.
ad honore dei sn deo dimitted
est no ab hoie iudicad tn sobi
sum9 humilia s. de nobis sctedo
z dicedo vobis .i. hoc facim9 ad
utilitate vram ¶ hic quit pe
gnam adeo q actis xxvi. i ipo
insanim9 moiem z sum9 Ro. p
sens est nob pcenciã ut ea nob
gsnas sed no psspem ut obim.
nob vtificas sicut lux oculo ce
co pns e pcenciãs no p apphe
sionem ¶ Ite p fidem ambulam9
g vmo pcantate que e via excel

lenaor .i. coro xii Ro. in fide for
ta de qua lo. in elligit caritas
ul dd. q ambulam9 p fidem.
ut evidentie via pcaritate ut
moncetem sicut homo ambu
lat p luce z pedem ¶ Ite sup d.
fide statis no go fide ambulat
Ro. statu oppo. casui z ambulom
sn motu pmo in accipit i no s.
¶ Ite sup illud no psspem glo.
hoc vitam istam agenti no pt
co tinge ut sn nebulam fanta
smatum corporalium sererissia
i mutabilis veritas luce pociat
q paulus in vaptu vidit deu
s. glo. Inf. xii. ut ta mortuus
erit Ro. in elligit hoc de agete
vita istam actu s. qui est senue
ul moni no actu pmo qui e vive
¶ Ite omib nob rc. q pfecti no
iudicabut ut de glo sup illud
ps Ideo no vesurgunt impii rc.
Ro. hig no iudicet iudicio gna
li tn iudicat iudicio pticulari
i morte vel melig quamvis no
iudicet iudicio discepcois tn iu
dicat iudicio retribucois pmo
vu/ Ite sup illud ppa corporis glo
ulls rect. ii in corpe q go sa
no merent in celo qo pmerulo
cos i vocam9 ¶ Ite angli me
ret que no simile aie Ro. post
hac vitam no est, locus merendi
s salvis z sti merent nob non
s adobim dd. q angli hut actu
cotepladi in quo no merent et
offialium mistradi i quo merent
aie no hnt actu cotepladi no
mistradi ¶ Ite put gessit q

go pcta omissis no puniet xo
gere accipit large sicut i glo
sup. xo. bn. no ego opor illud
oporto imo opor sut ptes ad
opor q Jte p boli mcis gessert
go vesst xo. huiuis gesserunt
psc tn gessunt palam ut de glo
sicut ho gessit p peccatore et
gessisse videt. qui palam gessit
Jte eadem glo. quibz psut suf
fragia adhoc psut tollerabilior s.
dampnacio q go suffragia psut da
pnatis xo. dampnacio accipit h no
p pena eterna i finali sed ptpalia
purgatoria q Jte sup. i. sine me
excedimus glo solus deus excessum
no ut mentis q imo tangens
lus ponit xo. solus facit hic.
exclusionem accomodis hominis sequi
no angelorum // **Caritas xpi**
urget nos. Supius ondit q
supra dicta dixit non se comen
dando hic ondit q potius ad hoc
urget eu xpi dilectio v ponit p.
q xpi caritas eu urget s. ondit
q cum urget debet ibi estiman
tes v cta passionis xo qui fuit ex
maxima caritate urgit circa p.
bilitate s. bitate i tempoibs circa
obligacoem i ut et qui vivunt de
go caritas q. totu pro nobis e et
ma bilitate caritas. n. xo. i. ca
ritas q xpc erga nos exhibuit
nobis q descendendo urget nos
ut s. omnia pro nobis faciamus cari
tas n. est ille stimulus de q dct.
xo. durum e tibi contra stimulum

calcitrare estimantes rc. hoc
tripl. exponit. s. de morte cul
pe que et n. p. modo s. nos
dico estimantes hoc qui si unus
s. solus iustus i respecto de q.
psalmo est qui faciat bonum no
usque ad unum pro omnibus s. iustifi
candis mortuus est go omnes
mortui sunt i. mortui fuerunt mor
te culpe in adam alioqui no
i digerent iustificatore xo. v.
In quo omnes peccaverunt et eget
glam dei ecce go patet in
moetera quia unus passionis su
ficacia quia pro omnibus sustine
tis angustia quia mortuus e
pctorum indigencia quia omnes s.
modo s. si unus psc. s. suffra
gans sui legalibus pro omnibus mor
tuus est ergo omnes mortui st
i. mori possunt vetustati pcu
ut cesset legalibus Tercio m
s. si unus no plures pro omnibz
i. vita oim mortuus e. s. xpc
go omnes mortui sunt i. mori
debet pro morte m. ps que
ebria dno xpo. rc. Caliec sa
lutaris rc. et pro omnibz q Jta
dixi sub condicione tercia
nota e q. s. pro omnibz mortuus
est xo. Jo. xi. q erat mori
turus de gente et non tm pro gen
te sed ut filios dei qui erant
dispsi congregaret i unu xo. viii.
pro omnibz nobis tradidit illum/
Et qui vivunt hoc pt ex
poni dupl. s. de vita n. et grc p.
in s. Jta pro omnibz mortuus e
xpc adhoc s. ut qui vivunt viva

spirituali que non iam sibi viuat hoc
scilicet sibi attribuendo sed ei scilicet christo attri
buat qui pro ipsis mortuus est ut
morerentur culpe et resurrexit ut
resurgant nouitate vite Ro. iiii
traditus est propter peccata et resurre
xit propter iustificationem et ita at
tribuendum est ei quod viuimus spiritua
liter secundo exponitur sic ut qui viuunt
vita naturali ipsis corporibus non sibi
id est sue voluntati viuant sed ei id est vo
luntati et honori eius qui pro ipsis
mortuus est et resurrexit sed non
spe remunerationis sed in spe reuolutionis
viuant Ro. xiiii nemo nostrum sibi
viuit aut sibi moritur / **Itaque
nos ex hoc neminem** etc.
Superius ostendit quod efficax sit
in eo caritas dei per principalem
effectum quorum primus est audi
cia bonorum operibus sibi instantia predi
cationis hic subdit secundum qui
est contemptus rerum carnalium
ubi primo ostendit quod pro certitudine pro
ceritudine future glorie omne car
nale sibi vilescit secundo ostendit quod merito
quia christus omnia renouauit ibi
si qua ergo tertio ostendit quo omnia re
nouauit quia deo patri mundum
reconciliauit in omnia autem ex deo / quarto
ostendit quod huius reconciliationis
ministros apostolos fecit in et posuit
in vobis tangit quarto per ordinem
renouationis fructum actum
modum et ministrum Circa primum ostendit
quod omne carnale vilescat eius
affectum secundo quod etiam in electorum
in et si cognouimus etc. quarto Itaque
hoc totum usque ibi omnia autem ex deo

legitur explicat primo in parte sic quod secundum car
nem accipit pro carnis affectu sic
Itaque quod ex hoc quod christus mortuus
est pro omnibus nos adeo certi su
mus de gloria quod ex hoc id est amodo
neminem non nouimus id est laudamus
secundum carnem id est secundum carnis affectum vi
uentem et carnalia querentem nec
hoc dicit quasi sint et quia cogno
scamus in statu infidelitatis christum secundum
carnem id est in carnis infirmitate pa
tientem scilicet eum purum hominem nec va
lentem retribuere sed nunc iam scilicet in
statu fidei non nouimus quod ar
dimus eum verum deum potentem re
tribuere si qua ergo in christo noua
creatura id est si quis in christo renatus
est nouus uetera transierunt ei
ueteris conuersatio carnalis et ecce
facta sunt omnia noua ei quia in spe
et tandem in re transit vetusta
mortalitas et dabitur noua factio
in mortalitatis apoc. xxi ecce no
ua facio omnia secundo modo exponitur quod
ut quod secundum carnem accipitur pro car
nis corruptione penali sic Itaque
quia scilicet iam resurrexit nos ex hoc
tempore neminem scilicet deum nouimus secundum
carnem id est carnis mortalis cor
ruptione viuentem sed potius in
statu immortalitatis quasi ita cer
tissimus de gloria quod eam quasi fide camus
quia iam omnibus fidelibus promissa
et merito et si cognouimus scilicet an
te resurrectionem christum secundum carnem id est in
mortali carne viuere sed nunc
iam scilicet post eius resurrectionem non nouimus
quia christus resurgens ex mor
tuis iam non moritur ro. vi quarto
quod resurrectionis exemplarem in spem

ctam̄ ħem⁹ quia in xᵒ sum⁹ spe
r si nō r̄ē ħ. glo. si qua ī xᵒ noua
creatura .i. si quis est ī xpo p
grām renouat⁹ uetā trāsierūt
ci .i. uetitas mortalitatꝭ ī spe
r ecce fca sut ci s. iā in spe et
s. nō in re oīa noua .i. noui
tas imortalitatꝭ ⁊ aliōm expo
nit. put s carne accipit̄ pro car
nali ritu. ħ. itaq3 qz s. vni⁹ ꝑ
xpc pomnibꝫ mortuus e ꝛ s nunc
legalibꝫ sufficit ad salut nob.
colpc s. tpe nc nunc noui⁹ .i.
ueterem agnouim⁹ ħ. carne .i. ħ
carnales legis obseruancias vi
uetem vmo poci⁹ reprobam⁹ gal.
v. Si circumcidimini xpc nichil nobis
pdcrit ꝛ recte quia ꝛ si cognouimus
sam⁹ aūt s. quiuiom ꝛ fidem su
scepta pꝫ ħ. carne .i. ħ carnales
obseruancias ventura ī lege p
missum credim⁹ ut s. legalia
obseruare ꝛ obseruandi paret ħ
nūc iā pꝫ suscepta fidei non
nouim⁹ .i. nō credim⁹ ymo
poci⁹ credim⁹ q ad ueniente
ūitate d3 umbra cessare gᵒ ꝛ
s apłus carnaꝭ in tellexīo no
ta īn. gᵒ quia s. carnales ob
seruacie cessare debet pꝫ s q
in xpo noua creatura .i. si quis
in xpo renouat⁹ e p fidem ve
tera .i. vet⁹ stat⁹ obseruacia
carnaliu trāsierūt ⁊ ecce fca
sut ei oīa no. .i. obseruacie no
ui testamenti ecce gᵒ in tegra no
uitas quia collacio nouitatis

deposicio vetustatꝭ ro dtūsq3
Ecce nōndū q oīa noua fca
sut in xpo qz Nouus rex exor
surrexit nou⁹ rex sup egyp
tum ex.ᵗ .i. v est qui Nouum te
stamentū ħ in. qui ydoneos
nos fecit ministros no. te. No
uū sacramentū luc. xxij. no
bibam aūt de ge.ⁿᵉ vitis dom.
Nouus spc eze. xxxvj. dabo
vobis cor nouū ꝛ spm nouū
Nouū madatu Jo. xiij. man
datu nouū do vobis Noua vi
ta roᵒ vj. In nouitate uite a
bulem⁹ Noua hereditas apo.
xxj. vidi celu nouū ꝛ terrā
noua / Oīa aūt ex deo
hic ondit quo omia renoua
ut xpc qz s. deo pr̄ recōcili
auit mūdū ū tangit quę.
pmo recōcilia cōis actorem
s. prem deū 3ᵒ mediato
rem s. xpm ī propriū 3ᵒ p
dicatore sui pcone s. apłm
ibi ꝛ dedit nobis / qr̄to po
testate recōciliatoris ī qui
quid deus / qnto moda re
cōciliacōis ī nō reputans
illis de gᵒ omia q ita q3 di
xi. pxpm oīa ueta trāsire
ꝛ noua fieri oīa tn̄ sut ex
deo pre a quo oīne datu op
timum ꝛ ca. qui nos qui
uᵃ eram⁹ filij ire ꝑ ħe y.
recōciliat. ħ pꝫ ca pluris
a tpe uit a dic fcus ē reco
ciliacō ꝛ dedit nob. in plis.

d dicamus ministerium reconciliationis
ut s. per predicationem verbum et nos
alii sibi reconciliaret ab d. i. lega
tus ad gentes missus est et precone
s. reformandi quod spiritualiter commisit
paulo gal. i. qui operatus est petro
etc. quia quod ita reconciliavit populum
et hoc utique potuit quia deus pro
qua causa potest erat in christo ego vivo
ego iam non ego vivit vero in me christus non
propter si potuit reconciliari
mundum i. electos de modo recon
ciliabis et christum jo. iii. sic deus
dilexit etc. reconciliabis dico
hoc modo non reddens dil. i.
non imputans eos eorum. ac si
de lata non reputaret et hoc
gratie in baptismo in quo simul re
mittitur culpa per bonus dum
eam non imputavit de peccatis etc.

Et posuit in nobis. hic ostendit
quod hoc reconciliationis ministerium
apostolos fecit ubi primo ostendit officium
reconciliationis sibi commissum secundo
hortatur ad conciliandum i. tamquam
deo exhortante tertio i. ducit
rationem ad persuadendum i. eum
qui non noverat Grapma p.
ostendit officium sibi a deo com
missum quod infert debitum officii
vestrum ibi pro christo ergo dicit igitur
et posuit quod ita deus propter
mundum sibi reconciliavit et
nobis dedit ministerium reconcili
ationis et ut reconciliationis verbum
nota hoc posuit non usurpavi
mus i. nobis apostolis non i. pseu
do reconciliationis verbum i. pre

dicationem fidei per quam fit reconci
liatio. eccl. vi. verbum dulce multi
plicat amicos et mitigat inimicos
Ecce ergo bono predicatori necessaria
auctoritas et posuit et doctrina
i. in nobis vel datus i. verbum re
conciliationis et quia sic posuit ergo
pro christo i. vice christi ad honorem
christi legatione fungimur ephes. vi.
pro quo legatione fungar et non
dum quod apostolus habebat mandatum
legationis gal. i. qui operatus est
petro in a. etc. litteras legationis
s. evangelium gal. i. neque enim ab
homine didici Signa legationis
gal. vi. stigmata domini in corpore etc.

Tamquam Deo exhor tante. hic hortatur ad reconci
liandum dicens tamquam deo quasi
ita fungimur legatione et non obse
cramus pro christo i. vice christi vel ob
secramus reconciliamini deo pro
christo amore christi obsecramus
in qua deo exhortante per nos
cor. x. non n. vos estis qui loqui
mini hoc de loqui predicator debet
ut tamquam deo exhortante hu
militer obsecramus affectuose pro
christo fructuose reconciliamini deo

Eum qui non noverat h.
inducit rationem ad persuadendum
quia per sic formari non debe
mus contempnere beneficium eius qui pa
ssus est non pro se sed pro nobis
sed nisi deo reconciliemini contem
pnimus quod debemus reconciliari

pmo go tangit xo paccus i nocē
ciam s.o inocētis paccaz i. pro
nobis pctm ctīo passionis ef
ficacia ibi ut nos efficcm̄ de
go cu q. rita obscarimg ut
recōcliam̄ r uc debetis r pote
stis quia deus pr cu qui non
nouat pctm sca experimētali s.
xpm. i. pc i. qui pctm no fecit
re. pnobis pctm fecit h.c tp.v
le.r pmom b.r pctm fecit i. ho
stiam pcti solet cm pctm boca
hostia ppto osee iiij. pcta ppli
mei comedet i. oblata ppetis
s.oo sic pctm fecit i. hoiem mor
talem pctoris i ppena silem r.o
dm filiu suu mittens i silitu.ne
carnis pcti r ce ctio. sic fecit
pctm i. pctorem reputauit r no
solum pctorem ymo pctm cm
phatice i. maximu pctorez ysa
liij. cu iniquis reputatus e fecit
inq pctm adh.c ut nos i. apli
efficcm̄ iustia dei i. no solu ius
ti sed r iustia i.ob iustificatoes ini
stio i ipo xpo ul ut nos oms
rei efficcm̄ iusticia dei i. iusti
ficati adeo r posuit abstractu
pcto ad maiore expssionem in
ipo i. pipm xpm r cete go vna
q dm r dno cdt dno ipe i no
tes r nos pctores ipe fcs pctm
r nos fci iusticia ipe pnos r nos
in ipo ¶ Sic quit caritas xpi
vrget nos glo. ut oia pnos fa
ciamus q go omi motu mouebat.
¶ Itē multa faciebat aliis de
causis. r.o distributo e actomo
da pbiis de quibs loquebat ¶
Itē sup illud si nouimus s. car
nem xpm glo. no potestis ca
pe. s. s. q dm me s. carnem
nosse psistitis q go ante pas
sionem no huint spm s. r.o no
poterat capi i tanta s. hui
dacia ut po r ita manifeste ¶
Itē sup illud deus erat i xo
glo i vnitate r nulla diuisitas
qria alius pr alius filius r.o
distinctio est p.e sed no diuisitas
sbe int prem r filiu ¶ Itē
id glo. ymago corp r silitu
do vna est cont. aut ymago
r silitudo accipit. p.lr r sic st
dna p.a q e hertici aut eccia.v
r sic eccia refert adprez
r filiu go a buius destingui
tur r.o ymago r silitudo h
n.c pure accipit psonaliter
nec pure eccia.v sed mixti
b uppo.t ii. pecnaa i qua filius
mittit prem r ce ci similis

A Diu
~~uantes autem ex~~
~~hortamur ...~~ Locutus
est aplus pmo p fcis correc
tione no in digentibs s.o cor
rigi volētibs sed con diētibus
hic i capit tria p.t pncipalis
narrationis in qua lo.r ia i cor
rectis r per mo ectis que durat
usq ad x. capitm Jux.a q ista

cap. vi

correctos hortat ad pfectu ips
q ad opa iustic et ueritatis capi
tulo viij et ix. In prima mone
do eos ad opa iustic et ueritatis
p° hortat eos vone supta ex
pte gre exhibite s° expte
gre pmisse capitlo ix. In pa
primo hortat eos p(ri)napa(liter)
ad opacon(em) boni s° ad decli(n)a
con(em) mali i nolite iugum
duce/ Iste n. sut due ptes
iustic In p(ri)a p° hortat eos
ad gre suscepte usum siue
cpatacon(em) s° ad ei(us) qs ...
orsion(em) i ne nudates tercio
ad ei(us) qsuacon(em) i p(er) arma ius
titie/ quarto ad eius mlatu.
i os nrm pz ad uos dz n.
Grat(ia) dz dupl(icite)r — ho gra uti ad mutu onde
ad exemplu cosuare ad p
mu(m) mlaplicare ad pfectu/
In pa p° hortat ad gre bonu
vsum s° allegat tepus opor
tunu i bi ait n. tpe Dt g° ad
iuuates q ita xpc recocilia
cori iustos nos fcat ro
nos ad iuuates nos ubo ex
emplo orom(i)b suffragio/
magnu ad iuuoru verbum
mamb exo(r)ta(m) magnu suffra
giu exhortatu ne in uacuu
gram dei recipiat(is) i remis
sione petor(um) que exonera
qua non ex opib(us) dimittu(n)t
nas glo i brau recipit qn
Sicut ... — homo post petor(um) dimissione
... — seno exercet i bonis actib(us)
i. corpo v. gra dei i me vacua
non fuit// Ait enim tpe
accepto. Hic allegat tepus opor
tunu s. tpe gre ubi primo ad hoc
pphiam poit s° positam expo
nit i ecce nc tepus/ In pphia
tangit duo p(ri)mo oportunitate
ad impetrandu peta s° ad ope
randu meritoria i et in die salut(is)
de g° dit q. ne recipiat(is) i ua
cuu gram qua utiqz recepistis
ait n. dns ysa. xlix loquens
de tpe gre de ho tempe accep
to michi ad uiam uel tibi ad
salute exaudiui te a malis li
berando gal iiij at ub uenit ple
nitudo tpis in die salutis qua
s. salus nota e mundo s. ihc uel
in die salutis i qua s. homo pt
sua salute opari adiuui te ad
bonu gram ad iu(n)cte(m) co(n)fe(re)n
do pb/ Ad mem(m) nrm i noie//
Ecce nunc tempus. Hic ex
ponit pphiam ubi p(ri)mo tagit opo
rtunitate recedendi a malo s°
pficiendi i bono i ecce nc dies
de g° ecce q. ita dixit dns tpe
ac. et. ecce nc tepus accep
tabile ad liberandu a malis qla
quo morbis spualibus media
na saluari i fudit eccl iij. cu
sua tepus et declina a malo
ecce nunc dies salutis xpc opo
rtunitate p(er)manendi quia nunc
stati p(os)t obitu fidelibus salus
dat luc xxiij. hodie mecu
eris in padiso sed in lege et
ante legem differebat unde
Jacob gen xxx. crab in die b(ona)
in iustitia mea tangit g° te
pus facultate ecce bre iustis

tepus vbilitate accep[le] · similiter
pt distingui etc ut dicebatur salu
tis // **Nemini dantes ullam**
hic monet ad gre collate ma
infestationem sive contactionem et hoc
quadrupliciter primo scandala vita
do 2o adversa sustinendo in sequentibus
tertio bona opera faciendo ibi
in laboribus quarto ad alios vin
se fundo ibi in suavitate Quia
primo monet vitare scandalum
quod committitur periculum ibi ut non
vituperetur de quo nemini dantes
ullam quasi ita exhortamur nos di
co nemini dantes ullam offensio
nem i· neminem verbo vel facto
scandalizantes et hoc ut ministerium
nostrum i· nostre apostolatus vituperetur
amborum vituperetur corpus mi sti
sica que verbis docebat operibus
suis ut ferveret exemplum non da
ret vel sic Nemini quasi non in vacu
um gratiam dei recipiatis vos di
co nemini dantes ullam offensio
nem i· corpus xp. sive offensa esset
te et hoc ut non vituperetur per vos ministe
rium quantis fieret scandalum vos er
retis extra xxvi· consilio pueri c[onfusio]
filio in disciplinato / Nondum
super illud quod sic in virtute dei quia
virtus necessaria est viii· quibus homini
primo presidentibus virtus directionis
ut corrigat extra vii· nolo velle fi
mer 2o pro dictatibus virtus discre
tionis ut quod dicunt faciat pro quo
dabit verbum et lingligantibus et tertio
Jubilantibus virtus devotionis ut
quod cantat sentiat extra xlviii· ex

alacres diem repletum virtute
maior est. u· omni laude pul
xxvi dominum de tribus pluribus / quarto
to pugnantibus virtus fortitu
dinis ut quod in pugnat vincat
pro primo isti se virtute. quin
to penitentibus virtus constan
tie ne recidivet vii· ecce xxvi·
de ossia dicit quod reversus ad dominum
in omni corde suo et tota ani
ma sua et in diversa virtute sive sex
to perfectis virtus perseveranti
tis ut ascendat pro contemplatione
bus in anima virtutem / de libri
Iam dicunt / Septimo labo
rantibus virtus caritatis ne de
ficiat ephe· iii· det nobis deus
secundum divitias glorie sue virtu [glorie]
tem corroborari perseveranti eius
in caritate Caritas ii· omnia su
stinet / **Sed monemus**
hic monet adversa sustinere
quod fit per patientiam que promittit
nobis quamvis in omnibus volu
taria et exhibeamus et desi
ratoria ibi sic dei multa ibi
in multa patientia oportuna ibi
in tribulationibus de quo ut of
fendam per patientiam exhibeamus
nosmetipsos i· voluntarie of
ferimus in omnibus sic dei mini
ster extra si non omnibus summus
nuper dei extra x· fi· audire
ipsa sic et ministri eius et hoc
in multa patientia · extremis ovis
compibus quia doctrina viri per
patientiam noscitur quia xix·

[confusio]

In tribulacionibus. Hic tan
git oportunitatem sui de pacie(n)
que est tribulacio. Unde p(rim)o tangit
tribulacionem in generali. S(ecund)o sub
dit in particulari ibi in necessitatibus
unde tangit quadruplex genus tribula
cionis tribula(ci)o n(am)q(ue) provenit aut
ex defectu boni sic est necessitas
aut illacione mali et hoc aut in a(n)i(m)a
sic est angustia aut in corpore sic est
plaga aut in composito aut in
effectu sic est carcer aut ira sic
est sic dico dum dico In tribula
cionibus que in multa paciencia habitu
sup(er) in tribulacionibus quasi generaliter
deinde subdidit in necessitatibus
victus et vestitus que corpore in usque
in hanc horam esurimus et siti
mus etc. In angustiis i(d est) in
iniuria animi et timore. Infra
xi. Instancia mea cottidiana
sollicitudo omnium ecclesiarum. In
plagis i(d est) corporum ilberibus
Infra xi. qui de iudeis quinquies
quadragenas una minus ac
cepi in carceribus act(uum) xvi. que
cum talem preceptum accepisset mi
sit eos in carcerem. In sedicio
nibus i(d est) commocionibus populi contra
se sicut patet act(uum) xvii. go
ministrare debemus generaliter
deo ibi in omnibus libenter ibi
exhibeamus nos in nostris operibus
p(ri)ncipaliter fideliter in sicut dei
ministri humiliter in multa pa
ciencia constanter in tribulacionibus

etc. **In laboribus.** Hic monet
ad bona opera unde tangit vi. que do
cent bonum operari s(cilicet) quod est oposi
tum contra opus. In laboribus solliciti
contra sompnolentos. In vigiliis sobrii
contra gulosos in ieiuniis mundus
contra voluptuosos in castitate
discreti contra fatuos ibi in scien
cia constantes contra fugitivos in lon
ganimitate. Aliter et hoc distinguitur
secundum omne meritorium opus in tendi
tur facere bonum ad quod exigitur
exercitacio in quo attencio scilicet
labor in quo vigilia fugere
malum ut gule sic est ieiunium
ut luxurie sic est castitas. Ex
pectare premium ad quod dirigit sciencia p(er)
durat longanimitas et hoc est quod dicit in
laboribus s(cilicet) manuum laborabat
ipse quod manibus ne quem gravaret
et hoc quia corinthii adhuc
novelli erant in fide et pro modi
co reputabat se gravatos.
Hoc quia est docti erant a spiritu sancto
non indigebat studio et pro
vat vacare laborando in officio
sibi delegato act(uum) xx protraxit
sermonem usque ad mediam noctem
In ieiuniis spontaneis vel co
actis que corpore usque in hanc horam
etc. In castitate mentis et corporis
In sciencia scripturarum prima xvi. acce
ptus est regi minister intelligens
vel in castitate in sciencia glo(sa). Nichil
ad ulciones operacionis admi
sceat. Ro(manos) xii non plus sapere quam
oportet sapere. In longanimitate ex

pacionibus primi Jac. v. ecce agr
icola paciencie expectat/ **Insua**
uitate. hic hortatur se ad ali
os se habere et hoc quantum ad quadru
plicem actum conuersacionis dum later
se gerendo in in suauitate cordis
fideliter diligent i. in caritate
omnibus veritatem docendo i. in verbo omnibus
vtiliter agendo in in virtute dei de
ge in suauiter amicabilitate et soci
etatibus suauiter dico hic ficta in spiritu
sancto non sic qui per dulcem sermonem
seducat corda innocentium Ro.
xvi. eciam plus in fide et lenitate
operibus sermone fecat aliqui in caritate
non ficta i. fragili vel simulata
i. Johannes non diligamus verbo neque
lingua sed opere et veritate. in verbo veri
tatis predicando et loquendo eccl.
xxxvi. an omnia in verbo veritatis
procedit etc. in virtute dei i. in divi
no in nobis seruando et quam fide
dons Ysa. xl. qui sperant in domino mu
tabunt fortitudinem vel in virtute
dei faciendo miracula ut eciam fa
ciamus ad utilitatem non ad iactan
ciam omnia quod deus est suauis
in psal. omnibus fidelibus eciam vi.
inger veritatis adversus xxxv. virtutibus
dei per quod corporum. ad hoc quod opera
mus dei ministri atque oportet nobis ha
bere suauitatem conuersacionis cari
tatem in corde veritatem in sermone
virtutem in opere/ **Parma**
iusticie hic additur suscepte con
uersacionis monitio et hoc explicat primo te
nendo iusticiam secundo tollendo hominum

|tollendo|

vituperacionum i. per gloriam tacite co
rripiendo et contra per deum liberos opo
sicionem flamme i. ut seductores
de quo parma que exhibeam
nos sicut dei ministros et hoc
parma iusticie i. per iusticiam qua
mouere animorum protegit corpus.
Ps. Induit loricam iusticie — Judite 6.
arma dico protegencia a dex
tris prosperitatis ne eleventur et
a sinistris aduersitatis ne franga — frangimur
mur sic accipitur de xci. et si
stris ps. Cadent a latere tuo mille
etc./ **Per gloriam**. hic mo
net tollerare hominum vitupera
que tangit primo sanat i
de fama pene secundo in defamacione cul
pe ibi per infamiam de qua per
gloriam hominum non appetendam
ignobilitatem non timendam i. ut non
curemus de gloria hominum vel
ignobilitate propter gloriam et fuge
fama cum laude vel propter lis etc.
i. ut glosa de Xpo et cetera que
mur ignobilia predicemus pro
sint corpori i. nos aut predicamus
Xpum cruci/ per infamiam et bona
famam/ sive infamati sive per
bona fama laudamus ut de
fama extolleremus ut de in
famia doleamus sive non insti
aliis odor vite in vita aliis
odor mortis etc. Ecce vi. **Ut**
seductores. hic monet quod
tempore decis omnes vitupe
racionum falsarum et promonicio de
fensionem bonorum spiritualium secundo cor — videri

palium exteriorum. sicut egen
tes. qui morientes carne tempa
lium exteriorum. sicut egentes
In prima parte tangit de fictam
reputacionem vel opinionem que
seductoris fuit. vel dei qui vel de
quo est reprobacio. sicut qui
ignoti de quo ut qui exhibeamus
nos etc. nos dico reputatum
ut seductores et veraces

Veraces

existentes in malis ut vel
quasi in bonis non secundum imp
lo. quod seductores vocatur
secundum reputacionem falsam secundum veraces
secundum veritate dogmatis qui est dicens
reputantur et dicitur est seduc
tor mt xxvij. sic qui ignoti
id est adeo reprobati et incogniti
ephes. ij. cives sanctorum et dome
stici dei / Quasi morie
tes. hic tangit reputacionem
bonorum corporalium vel tangit
triplicem gradum afflictionis
corporalis est id est afflictio ma
gna / scilicet castigatio / maior / secundum
flagellum / maxima secundum mortem
et ponit eas in maius est dicens
qui morientes corporaliter circa
spiritualiter reputatione bonorum propter
ipse te mortificationem tota die
estimati sumus etc. et ecce vivimus tamen mutanimur
corporaliter et spiritualiter ut casti
gati secundum flagellis recessimus
ut cessaremus a predicatione vel
circa moriendo corporaliter qui
tristes de oblationibus reputatione
bonorum. semper autem gaudentes
act v. Ibant apostoli gaudentes. si
cut egentes / hic tangit de fictam
reputacionem bonorum temporalium et
primo in utendo secundo in possidendo
ibi tamquam nichil habentes sicut egen
tes temporalibus et circa spiritualibus
reputatione bonorum multos autem locu
pletantes bonis spiritualibus erat
enim dives in virtute etiam vbi nullum
fuit forsan in paupertate secundum habebat
divicias tamen qui boni erant vel
circa spiritualia reputatione tamen
omnia possidentes id est plus omnia
sedentes secundum ethimologiam nominis
plus est in possessiora oblatus
adaperiora me expectando hic fuit
enim gloria apostolorum nichil omnino pos
sidere et cum res in eius quod dominus eas
possidere quia omnia ad pedes eorum
mittebant act iiii. hic quiritur
super illud ne in vacuum gratiam glo
riam dei est remissio peccatorum quia
per gratiam fit remissio peccatorum re
cipitur gratia persona que non per
ficitur vel desperatio data est per
tamen non penitencia sicut dicit sol
lucens super tiram est Itemque id est glo
riam dei in vacuum qui non se
exercet in bonis operibus gratia
ergo qui in articulo mortis penitet
vel baptizatur nichil in proficit bo
no. in brevitate tempore operandi
Item super illud ecce nunc dies
salutis glo. stati in obitu fide
libus datur salus que non omnibus fidelibus

cualat qui mouit. R° qtu e
ex rone tpis qre sita dat p
alu ex statu spali psone nupe
dic ¶ Ite sup illud vt no vitu
pet glo q vitupcaret q si ubo
p dicamus exemplo no exibe
amus q3 g° q pdicat tenet su
cere q pdicat q° qui pdicat
in qre sum religionis tenet
in qrendi R° quilibet tenet fa
cere q pdicat faciendu ex debi
to no ex qsilio et ex debito qmu
no spali/ alicuius stat9 ul psone
em simlans qui pdicat religi
onis ab dicare qmr te ab dica
re ¶ Ite sup illud in multa pa
ciencia glo ut no moueat contra
in est caa x qui passionibz no
moueat. R° lr de motu vicij
s. in pacie no ne su nalis ang
ae ¶ Ite in laboribz q x y. venite
ad me omes qui laboratis q° q
conuat ad xpm venit de labore
ad requiem cu tn qrin appeat
R° labor e exterius in corpe qr
ex dificultate opis sed requies
interius in corde ex spe et amore
mercedis ¶ Ite sup illud i cari
tate no ficta glo ficta caritas e
in hereticis qui eam ad unitatem desinit
fictis q° ua qritas no e que
p°ca amittit R° ficta accipie
hic p fragili no pro falsa ¶ Ite
sup illud in uirtute dei q quis pdica
tor facit miracla ppt conuersionem
infidelium no facit R° glo lo ex
ppocsi i. ex superore si em facit
miracula ppt qusacom i fidelium
no facit ppter iactancia ul dd
q facit miacla i. facte pt qtu

est de uiuto nite ¶ Ite qter
in fama q° no e cauendum
defamia cu3 qbus crudelis
est q fama negligit R° cauen
dum est defama ppt alioru
edificacom no ppt sua laude
Ita tn q si suari no pt sufficia
at tibi bona qsciacia ¶ Ite q. tri
stes q e cod ca y. ut ec dei
nos ec° viue q° cuit ueue
tristes R° i loquit de tedio
su tristicia ne hic de tristicia vi
cij// Os nrm patz ad nos
IC. Supius monuit aplus
ad qre suscepte exortacom on
sionis qsuacom hic monet.
ad eius qre/ explicacom et
hoc tpr. primo pponendo se eis
in ex. s° adiungendo primu i
cando a benecis/ In prima tang
in. p° exemplis eius de caa in
ore s° gaudiciaa i corde ibi
cor nrm et io suscipium i ope
ibi no angustiamini qrto qruoru
duicia in ebetudie ibi angu
stiam a° de q° omes q in lra
de nobis dixmus inquorum
d corpe in laplice x dicitur os
vrm quo tanta dixmus pa
tet. i. aptu est ad uos corin
the dos. s. ei sfcendos o. tho
vinchi p ueb. os sui apuit
sapie et uito qr cor vrm di
latatu est i. plenum bonis
spualibz et h° dilatatu hic
factus plenus dilata et pmitt
qus p antecedes ubi qr sic di
latatu ·i· replenu bonis spua
libz io no erubescu ea dire

qc vy. ex hundancia cordis os
loqr non angustiam q. ita cor-
dium dilatatum est et diuicijs
spualibz repletu et io non an
gustiam in nobis. i. si quas
angustias sac vel bom pati
mur hoc non e ex defctu nro
sed pocius ex vro a. s angusta
mi in visceribz vris. i. in ircis
cordibz vris que ppt duricia
non possunt ad bona dilatari
et bonis repleri eandz a. hic
adiungit p min. v. ut ersiraus
h. modo procedit pmittendo
ibi eand' etc. blandiendo ibi
tamq filijs exhortando ibi
dilatamini etc. dz g. sed dico
vobis tamq filijs q. corp m.
tamq filios karmos moneo
dilatamini et vos habundancia
sac et uiutu ps dilata os tu m
et non solu de fructibz vas stat
oleu helisei m. reg. m. vos di
co habentes. i. vobis habentes
sparentes eandz remuneracion
quia nos lig non tancia dimis
n. est denarij. s. dei visio m. t
xx. dedit illis singlos de
narios// **Nolite iugum**
ducere Supius monuit ad
operacionem bonam hic monz ad de
clinacionem mali et po. ppomit si
plicr ad monicionem sco pbat
p multiplicem vram i non. n. pa
rticipacio etc. 9 firmat pauctorita
tate i ppt quo exiuit de. go
sicut de dolo dicto in fert
conclusione l ppt quo exiuit de

p ia. m

go q. ita monui vos ad dilata
ciom et ut dilatemini nolite.
iugu duce cum m fidelibz p con
sensu in malu ysa. v. ve qui t
trahitis iniquitate in funiclis va
nitatis et q. vinculu plaustri pecca
tales n. erat in bone rasmo
q c ppheciam dicit ysa xix. ysa x.
computrescet iugu afacie olei//
Que enim participacio hic
ponit ad hoc psuadendum pma
est quia ipi sunt iusti illi non
que sa. quia ipi sancti illi igno
bles ibi a. que societas luci ad
ipi membra xpi illi membra dy.
ibi quea a couenco xpi ad ipi
sunt fideles illi in fideles ibi
ibi quea ps quita quia ipi tem
pla xpi illi y dolorz i quibz a.
co sunt dz go que n. q ita di
xi nolite iugu etc nec debeatis
n. pma que participacio iusticie
cu iniquitate q. d. m illam h. n.
iusti ad iniqu vos aut estis iusti
ipi ini qui est xv. que conv
si homines ad cunes hz xx.
q paleas ad triticu aut que so
cietas lucis ad tenebras q. d.
nulla dest n. deus luce atime
bus gen. i. vos aut estis lux
p ingunacom dei a tenebre per
ignoracia eph. v. nunc a. lux i
dno que aut conuencio xpi si
membra estis ad belial i. ad dy
abolu cuius ipi membra sunt bel
ial. n. interpretatur apostata et sign
dya. m qui ab illo celesti ordine
aps o rotauit q. d. nos a. fideles
ipi in fideles i. estis m. non

est nobis et vobis edificare dom
deo meo quis aut consensus templo
dei cum ydolis q. d. nullus templum
n. dei sem e templo suo ydolorum
propham est vob. n. estis templum di
vini quia corpus templum n. dei sem
estis q est vob ¶ Nondum sr.
illud nolite iugum duc̄e rc̄. quod
triplex e iugum videlz legis mo
sayce q e deponendum sicut et
esta ut habeat ancte pb diffin
paruus v mela corp r pciamus
anob iugum propr glo. legem
gala v. nolite iterum iugo sui
tutis q pftombs ebry q e defe
vendum sicut leve onus ut habeat
incēs ar. xj. Nolite iugum tolli
te iugum meum sup vos r dis. rc̄.
rm de nicta vegme a. nec pucas
misic q e susti quia donat do
mat cervicis lascivia sicut qui ta
na leone et fremi egu e ca xxxiij.
iugum et lorū curvat collum dum et
sum apposiares assidue e ca xl.
iugum grave sup filios ade dn
sitatis et supbie q e modera du
ne faciat sub dicu fugiamus sit.
crudelitas iugum disciplin h. pal
v. pr meus grave sup vos im
posuit iugum Bonitatis iniqui
q est euitandum contagiu sicut sa
nus vitat leprosum vn hic na
hie rc̄. sola cum lingua inficit
ecca xx viij. beatus qui tectus est
a lingua neque transiuit in illius
ndo traxit et non extraxit iugum
eius rc̄. cupiditatis avaricie q

q e abscondendum quod dyabulus q
imponit illud tamquam suo boni
volens illud nunq deponendum
ge. xxvij. quicumque non invaue
rit collum suum sub iugo tegit
la dampnacionis e tunc q e sunt
xpc fugiendum q affliget i et
inim osee xj. iugum imponet
eis q auferetur // **Sicut di
cit dns.** hic pbat auctate
q sunt templum dei rpt expom
auctas dupli de adventu di
in metes uel in carne p.o in
pmittit in.or sicut i fusionem
ibi in habitabo Infusione augme
tacionem ibi. ri ambulado augm
tate codsuatoem ī regō illorum
cōsuatē efficacia ubi r ipi erit
dt go sicut dicit dns ego dns
i habitabo i illis i fundendo gratiam
ysio. xxxj. ecce tabernaculum dei
cū homībs in habitabit cum eis
et i ambulabo int illos cor de
bono i melius pmovendo deut
xxiij. deus ambulat i me
dio castrorum tuorum pt cibus
de uenite i uenite revo i llorum
dns cōs fovendo r ptegendo
gen xv. ego ptector tuus r
merces magna nimis r ipi
erunt michi pplus pmptē obe
diendo pt beata gens cuius e
dns deus eius pplus q elegit
rc̄. Scdo m pmittit m.or ad
ventum i carne quasi tacōem cor
paleum r ambulabo efficacie
erudicom ī revo ppt obedi
encia ī ipi dt go i habitabo

in illis ear assumendo Jo. i. verbu caro factu est et habi. etc. Et ambulabo, in illis in te ipsos corpali quasi usando bar. ix. post hic in terris visus est et cum omnibus quasi conversatus est et ero illorum deus ad fidem meam et cult. convertendo et ipsi erunt. in populus meus inseparabiliter adherendo post populus quem non cognovi servivit mihi etc. ps. Ad hic auctas similiter eze. xxxvii. Vbi dr. Hec fundabo eos et multiplicabo et dabo sanctificacionem i medio eorum in perpetuum et erit tabernaculum meum i eis et ero eis deus et ipsi erunt michi populus vel ps. sumi levi. xxvi. vbi dr. Hec ponam tabernaculum meum in medio vestri et non abiciet vos aia mea ambulabo inter vos et ero vester deus vos qui eritis populus meus / **Propter quod exite**

Hic inferit exhortacionem sua i ecionem et addvat verba duplo de hortatis malus h. permittens bonum ibi ergo recapita de elongabitis a malu h. aut argu ut ore impugnet esse dupla i corde tuo monet exite arguendo separati impugnando non tangere detestando de quo ipse q. s. quia s. templu dei estis vel quia spualiter vos elegit sibi deus in populum de duabus ysaly. exite non corporaliter quia h. non possunt boni a malis separari totaliter in presenti sed exite spualiter

de medio eorum corporaliter eos repta. corp arguendo et separamini abeis quod eos stando et vos opponendo singulo separamini i. seorsum stans pari quam eos tamen mundu nec tetigeritis voluntate eis consenciendo et principta tamen apparui illis terribus quod tris ex opitatorum ponuntur q. d. si beatus eis quasi silendo vel auxilium vel favore h. potius dissimulat impediatis et detestamini / **Et ego recipiam** hic permittit bonum ipso remissionem culpe h. adoptivi vel vero totio debitu obediendi ibi et vos de quo ergo recipiam vos abeis s. expulsis peccatis s. remittendo quo. vir. eu qui venit ad me non eiciat foras et ero vobis i patrem per gratiam adopcionis vel paciam spualem ozc. vi. pinw etc. et vos eritis m i filios quo ad perfectos et filias quo ad feminas michi s. in obediendo dominus omnipotens et sicut quod permittit facere sap. xii. subest enim cum voluit post se est / Hic quare ob merito pz ad nos quasi mu. xix vas quod non sumit operculum immundum erit. Ro. ob dz patet admixta operi ad i vitula / Itc sup i. augusti amu glo. dura corda gentes dn in pseudo pstab quo mali. erat quam statim vocat eos membra sepe templu spc. s. quo boni erat xo. fim reglam tyrami loquendi psombs cuius dimultitudis primo malis deinde bonis post auditor eos quevat cu. etc. / Itc

que p^s misit ad iniq^tatē q. d.
nlla ysa. xj. habitabit lupus cū
agno x^o. hic ī exllegit^e d'si de
lupo cū usu magnū no quietu
de lupo manete lupo. G^l^ste su
illud que conuētio xpi glo xoye
omia sim dyablis omnia male
ī go xo. motu sensualitatis unīt
quo possem trasire orauit ḡt
ḡo dyablus omi motu pctat
ḡt Jac. ij. demones ēdunt et
coatē misuit hoc ā ebomy ḡt
de corpibz ī obsessis ad pecp.
dm excat q^p sibi bonū ē x^o.
ad x^o xope meruit oi motu bo
luntatis de liberatiue sed no na
lis su sensualis^t ul dd'. q^p munit
ī motu sensualis^t in q^p erat a
rone ipatus ī ordiatus no ī q^p
a sensualitate ē liatus ā dm. dd'.
q^p in dya. ^lo q^m ēp^s ē motus na
lis q ut. mēt mee mēt de me
tuo sedi eode p ure baluamus
quo semp demet retoactus su
extortus quo ḡ stam actubus no
demet ḡi co dm mēt ḡ ētu
stanz quā ueniunando ḡ. fa
cit / J^tē sup illud ne tetigis glo
tactus delitacio ē p^ning motus mor
talis pctī g^o delitacio ē mor
tale pctm ḡ^o p^ning motus pctī
mortalis dr ḡ p^mu ducat ad
mortale nq ḡ. p^mu ī que mor
talis ḡ J^tē ī dī glo. si corpa^u re
cedit supbe ī rasmatici ḡt le
recepp edit amabilis a lia ī cor

pa^u recede x^o. dup^x ē corpa
lis cohitacōs. publica ī pu
mata ḡ ma ḡt malos no lice
desere nec cētam nl claustro
sum ḡ ḡz licet //

cap xiij

Has igitur haben
tes promissiones.
Superius monuit eos
ad pfctm cosidecatoē que ex
hibitus hic monet ad id cō
sideatoē que pmisse v pp^o po
nit exhortatio ad pfcti^a d'
ī bono ḡ^o ondit sua ḡsolom
de corp coruētoē a malo ibi
milta insiducia aput nos ḡn
pma pmo moñz ad sctitatē
pfctam ḡ^o apamit d' cib ex
pfctam ḡ^o ex
emplū ī cupite nos ītio ex
cusando se o^t sim affctm ibi no
ad ḡ depnatoni Jnpma ut ma
gis moueat ad pfctm scitatis
pmo replicat pmissu pmu ḡ
inde expectamus ḡ^o pmo in eo
modu ḡ^o ī ḡtristo in ēimure
ī alici in ḡuamto ītio reuen
tia dm ī pnūme ī in timore dm
ḡt ḡ^o habēs ig. q. ḡ pmittat se
deus futum nobis pēm ig^z
o. kmi hemce pmissione b.
q. s. deus habitabit in nos ī ue
cipiet nos mudemus nos ī ē h^c
legi ēp^s. Bnoni ḡ q c ī sic
mudemus nos ab oī ī quame
to carnis que ad pcta carna
lia ut sūt luxuria ī gula x^o xiij.
cura carnis ne fecāis ī desi
derys ī spc quo ad pcta spua
lia ut sut in vidia ira ī c. ayxv.

qui de corde exeunt illa i qui
nant hoiem vos dico pficia
ctes p bonis s. opibz sctifica
tom inchoata et hoc i timore
dni quia sicut dc glo qui sine
tiore dni hec agit sicut inu
di et timo dei etia. qui timet
dnm pparabit corda s. inq. illa
sctificabit aias suas duobz
modis legit p q no e ibi et uno
modo s. q i quinamet carnis
ut accipit pctis carnalibz
vc mudem nos ab oi inquina
to carnis i. a pctis carnalibz
nos dico pficientes sctificatoz
spc i. nec in tiore dni sicut
pus dictum s. q carno accipit
p carnalibz ob uacionibz et sp
p spualibz vc mudemus nos
a boi inquinamento carnis i.
carnalium obsuacionu q oi
tpe inquinat corpa v tut a
in quinabit et spualis s. p scla
diuulgatu nos dico pficientes
sctificatom spc i. spualium ob
uacionu que sctificat et hoc i
timore dni Jo. iij. spc e qui
viuificat caro a no pdest q
qua d Nondu q mudat aia
ab inquinamentis pctorum mlts
modis primo ppassionem x sicut
lcg p innocentis sanguine hebr.
ix oia mudat in sag ne.
Scdo pnitet ubi dni sicut
guam pctalom Jo. xv. Jam
vos mudi / Tercio p ablucom
baptismi sicut ep ad pmedia
nam eph. v. mudans eam
la. aque / Quarto p fidem sicut

act ancbula plucem dcit xv si
de purifi. co vin. Quito pco ar
tom sicut dcs p plexanias p
Cor mudu crea in me / Sexto
p q fom sicut danis p scopas p
Amplig laua alibi au est in
Septio p tribulacom sicut aurum
pigne mal iij. sedebit i flab
cc. Octauo p lectas largicom
sicut mis op puracom o ep
p se date elia oia mudi
sut nob / **Capite nos** hic p
ponit se in exemplu sctatis
ubi primo offert se in exemplu
s. subdit in quo e imitandu
i neminem lesimus ubi d. quia
no aut nec in bono nec i uicij
le. n. in bono quia i nemine lesi
nemini de qo capite q. ita diu
mudemus nos rc ut hic me
lius faciatis capite nos i exem
Judic uo q nec iudicis facie
tis facto et hoc utiqz debetis
facere nemine lesimus p uiolen
cia siu quale i iniura Neminem
corrupimus p falsam doctrina ad
inuitacoe s. fidei sicut fruct
corrupit bonos mores col
p. Neminem circumuenimus per
verborum fraudulentiam siu astu
am q. ri ni palio eorpe
nisi ad vos etiam nemo nos
Non ad condempnacionem
Hic excusando se o. suu affe
ubi primo o. sua uitam i tena
cionem s. sua interna affecom
et p dicit ni. de qo no q. b. dico
no ad hoc dicit ut ad q dcpnacom
vestram glo ut abiciat vos q abiect

pcam sz ut corrigat nobis mo
nco q dixi eni q in cordibus
scripta in cordibz vris est di
co ad comoriendu ⁊ comiue d·
i· intm afficior ad vos ut inde
morte inpetus repente quasi
mam ad vram vitam i· virtu
tibz qi mam vel ad comoriend
rē· i· ut apparatus sum vobcu
pati regnare apo· i· ptecps·
in tribulacoe etc// **Multam**
fiducia hic ont gaudium sui
teo solom de correpcoe cor
rpmo tangit co solomis hum
dantiam ho· lacois in digen
ciam ibi na rē· venissemus
tio qsolacois mltiplicem
cam ibi sed quia cosolacy in
ho· nont mor que gnant ha
bundates co solom in ipo h
de bonis futuris fiducia ho· de
bonis pntibz glai mlta m·
gloria tam de correctoe malorum
ibi repletus sum Cristi uon
dcaco gaudy respectu tribulonis
suarum ibi sr hundo gaudio
de go mlta rē· q· ita dixi hoc
no ad cōdēpnacōm vram · th
io quia mlta m fiducia · i· cgt
ta spes de bono futo apud nos
i· dum cosideo bona que sunt
apud nos s· correccom vm hēb·
in cofidimus de vobis meliora
⁊ vicinora saluti mlta m gla
co pnobis s· ad alios i· mlta
exultaco de bono pnti qz de
in nobis quia gla pris sapiens
filis pu x· s· alia ēnslacom be

dete de glo ne vana st· re
pletus sum qsolom tra dita· s·
correccoe vra ps p mltitu
dine dolorum mor rē· ut hn
tm primo hundo gaudio i· oi
tribulacoe nra hec i· no ipe
mas talibz afflicconibz vris
ps gnguiendo dns cupi
ditates rē// **Nam et cum ve**
nissemus Audita qsolom
huic dacca hic tangit cum h
in digestam que ē tribulaco mlt
ta ū primo tangit · quietu
dine corpis ho· vrom i· quie
tudinis corpis · sed omi
tribulacom tercio de tluctoz
vomis ibi foris pugne de
go na q· ita sr hundo gaudio
in oi tribulacoe que tribu
laco nc magna fuit na cu
venissemus mace doma i·
phili· que ē ipa ps mace do
nie ad mora s· consionem s
tut hec dce vy nllam re
quiem hnit caro mea sz p
in deo hic quiete s· glo in
ancy in· dicdos cous inei
sustineo dolores s· nam
no libent hoc pacior sed
omem tribulom glo s· cory
zam pasi sumus i· in ⁊
omnibz tribulacom pacime fo
ris i· extius in corpe pu
gne s· tribulacoum ? in le
ghus qui de foris est m ho
corpus pcam rē· Intus s· in
ma timores nc ccar de futu
rem sicut de glo vado m·

foris pugne s. ab hijs qui foris sunt in [illegible] Intus i. ab hijs qui sunt intra ecclesiam scilicet fidelibus timores s. ne deficerent a monitis ut intus i. ab hijs qui sunt intra ecclesiam [illegible] non modico timores quia magis timendus est familiaris inimicus i. Jo. ii. ex nobis prodierunt sed non erant ex nobis. Deut. xxxii. foris vastabit eos gladius et intus pavor.

Sed qui consolatur humiles. Hic [illegible] consolationis sue etiam multiplicem prima est [illegible] 2a ipsorum correctio [illegible] non solum quia in adventu [illegible] presentia sua adimpletio et manifestatio [illegible] et se ipsum nobis [illegible] ipsius [illegible] gaudium consolatio [illegible] consolatione qua [illegible] presentia sua [illegible] deus qui consolatur humiles consolatus est nos Jac. iiii. deus superbis resistit humilibus autem dat gratiam Judith viii. expectemus humiles consolationem eius consolatus deus in adventu tyti de eius absentia tristes eramus ii. Cor. ii. non habui requiem spiritui meo eo quod non inveni tytum fratrem meum. **Non solum autem in adventu eius** ponit hic etiam sue consolationis [illegible] se gaudere quia eos correctos audivit [illegible]

non penitet si eos contristavit ibi quia et si contristavi [illegible] non penitet quia s. illa tristitia valde utilis [illegible] fit in contristatis [illegible] sed dum quarto subdit utilitatem quam illa tristicia attulit in correctionem hoc ipsum [illegible] tangit [illegible] consolationem [illegible] consolationis maioris referens nobis vestrum [illegible] consolationis gaudium [illegible] ita ut magis gauderem de quo non solum [illegible] posset [illegible] non gaudeo [illegible] vel [illegible] correctionem vestram [illegible] dicens non solum q. d. verum est quod consolatus sum propter adventum eius non solum autem in adventu eius sum consolatus sum sed etiam in consolatione qua consolatus est passive ipse titus in vobis i. in correctione vestra i. quia vidit vos in correctione consolatus [illegible] gaudere cum gaudentibus. **Referens nobis vestrum** hic tangit consolationis [illegible] que est relatio correctionis eorum dicens referens tytus s. nobis vestrum testimonium [illegible] futuris vestrum fletum de preteritis mal commissis vestram emulationem i. indignationem contra pseudo [illegible] i. pro defensione mea videntes [illegible] apostoli circa se [illegible] eum defendere contra adversarios s. glo. hic [illegible] corrigit homo de commissis [illegible] dolendo [illegible] carendo [illegible]

dignado Ita ut magis gaudeam
de bonis viris s. in veritate quam
dolore de tribulacione viri in ca.
Jo. maiorem horum non habeo gratiam
quam ut audiam filios meos in veritate
ambulantes // Quoniam si
contristavi. hic ondit quod iam
non penitet si eos contristavit v
primo ostendit quod contristavit eos occasiona
liter secundo quod nunc non penitet i non
mentem penitet tercio quod ymmo nunc
gaudet i videt v implicatur tamen
consideratio bona que euidet re
affecto vera quia nunc gaudeo
Intencio vta i. bi non que contristati
de quo qui q. exhortat patet quod gau
deo de correctione vera qui et si con
tristavi vos dure corripiendo
in epistola s. p. cap. b. maxime me
non penitet viri et si i. quamvis penitu
eret quia qui in dignitatis erat hac
de s. glo. me videat i quamvo
qui de tristicia aliorum gaudet vi
dens quod epistola illa et si ad horam
i. quamvis modico tempore vos contris
tavit momentanea n. e pena
penitencium sed in penitenciam
erit eterna nec gaudeo non eo
tristati estis s. correctione que hoc
est peccatum sed que contristati estis
ad penitentiam precedentes s. errorem
vestrum enim vg. per tristicias volens
corrigere ut magis delinquentes
quia sequi i. quamvis spe glosa
ut ira quam Gal. v. apostolus dicit
ira inter opera carnis et i qui
nunc tamen carnis dupliciter accipitur
ul nihil quia i elinat carnem ul
origina quia oritur a carne corru
pcione secundo modo accipitur hic et sic
ira non est in quantum carnis
secundo in ira dicitur opus carnis Item
super illud perficientes sanctificacionem
glo. in baptismo inchoata quam in
baptismo hic perfecta ab omnibus viribus
sanctificatio et mundatio aptatis alia
exercitatio in bonis operibus secundo
accipitur hoc non primo in et Item i.n
more dei quam timor non efficit
ymmo perfecta caritas foras mittit
timorem i. Jo. iiij. et complex
est timor bonus i. offense i. fi
lialis et pene i. servilis et mix
tus qui est tam offense quam pe
ne i. non valis quam magis stat cum
perfecta caritate perfecto et tamen non
et Item super illud in illa re que
re glo. aia et i ad visibilis spe fu
turi requiescat quod gal v. caro g
cupisat et et regesce d
amoris mei imperat non amo
tu nalis desiderium et Item super
illud omnem tribulacionem glo.
secundum corpus et aiam quam stati duxe
runt quod secundum carnem tamen et aia re
quiescebat et secundo s. per eam ois
sinorem quiescebat secundo i fio
rem dolebat sicut in x ul
requiescebat in beatitudo le
bat in re et Item et si penitet
quia bene fecit contristando eos
et sic in actu vel requiescebat
in spe dolebat in re / Item si
et si penitet quod bene fecit
contristando eos et sic nunquam
debuit penitere quod male et sic
nunquam debuit gaudere et quod quis
in se erat bene fecit sed illi ma
lum sumunt in te a principio fece
runt sed primo de correcti sunt
et penituerunt sicut patet et Non
dum super illud quod ad penitentiam mo

uicet nos multa primo tpe ad hoc
impensum formica .n. laborat
in estate aprox .y. dedit isti tpe
ut piam ageret et noluit pe
nitere a fornicatione sua/ Scdo
documentu cupientu co[n]silio eius
pbi. Vl aquiescere di e bpcu. co
sulit pbior in lege .y. Job xxij.
audite queso pmonet mos
ra pe in lege scripta moises
lou v. aia que in tellexit pt
s. agat piam in lege que pe
tris dcet .y. piam agite S[te]
crt. iij. piam agite/ Tertio ex
emplu scoru ut maius ingr
peti Job rc. q[uem] eius elegit vir
bonu et sapiens illud e elige
dum Job xlij. id tto me rep
hendo rc. Quarto pnis como
dum s[ui] prolixo tpali labore
quis plus p spuali cti xxj.
claissimus hodie hic pctores in
stus est pe/ Quinto futurum pre
miu s[ed] primo transitorio sunt
quisqz plus pecto crt. in pen
tenciaz agi. tap. piam et salu
tem/ Sexto incomodu i pnite
tu sicut iste fidelit[er] agit vides
furem suspensu apo .y. inter
balatre maxia erunt nisi pni
teciaz egat ab o. s. Septimo
nale dicitur met/ vonale e ut
qui male fec[er]. pniteat Jo ad
inuida di. ge vm attende nl[l]is
qui agat piam si pcto dicens
quid fcā// **Contristati n.**
estis. Super q ot. q[uod] no penitet
eu si eos contristauit hic ot. que
no penitet q[uia] tristicia illa bona
et utilis fuit ipuimo q[uia] su vlo

quia cu magno lucro i eius s[ecundu]m dm In
pri.a p.o tangit tristicie motiuu de
bitu s.o modu boni i ut inta de
go co tristati estis Ita ad pma
rue ad pmaz contristati n. estis rc. vl
sic ita dupi q[uod] no penitet me de
hoc q[uod] co tristaui vos ymo gaudeo
et multo q[uia] g tristati estis s[ecundu]m dm. i. s[ecundu]m
dino. s. pctis vris hec est bo
na tristicia de qua ps tota die
contristatus i gvedicbar .g. tristati
ita dico ut in nullo detrimentum
paciamini ex nobis. i. ut vra co
tristatio i nullo nocuit ymo mag
pfuit no. n. ymo magis molim
tum q[uia] ptatez dedit eis deus i
edificatom no ne destructoez iij.
x.o sed quia facilis e destruere
q[uam] construe io plures destruit q[uam]
co struat y sa. xliij/ venint stru
ctores tui destructes te/ **Que**
cum scdm deu. hic ont. q[uod] illa
tristicia utilis fuit quia ei mag
lucro v primo tangit lucru bone
tristicie s.o iiij hoc dapnu male
i secti aut tristicia Inp.a eca boni
tristicia tristicia tangit tria mo
tiuu debitum i s[ecundu]m deu effectum
fructuosum i piam ofinem ulti
mu ei i salute stabilem de g.o q.c
eius q. ctine moy nocuit illa tri
sticia sed pfuit tristicia n. que s[ecundu]m
dm est dum s. pctor tristis e q[uia]
fecit que deus de d.t opat piam
i. satisfactom in salute i. que va
let ut ordiat in salute stabile
i. eterna pnis n. salus no e stabi
lis sed futura est stabilis vn
steph[an]us vidit ihm s. salute stante
dee vm y sa. xlv. isrl saluatus e
i dno salute eterna/ Secda aut tri
sticia que no e ad correctom s. du

petor dolet se ee dei tuum mortem
spualem tcia corpalem opat
tio cauete ea dt glo. sup xvii.
spc tristis exsiccat ossa ecci xxx.
viii. a tristicia festinat mors et
Nondu qi i comoda i pmitcauim
sut multa i pemittes u. Glam dud
tit apo y. uecor esto bn ocdib
tage pmam si a demo tito et
moueb ea de labris de loco suo n
pmam e. Ivam cotepnit r. y.
an diuicias bonitatis ei et paac
i longanimitatis cotepnis ignorans
qm benignitas dei ad pmam te ad
ducit ostiam in cut ex. de ma
nasse qui cu vi dissent se captur
cathenatu penituit rovauit dum
y pal. xxxiii. Et petm qpper
pmam no diluitur mox suo po
dere ad aliud trahit Ie. in. pro
vbis pme vbis supbis bla te
tenaci qt se expetat io ar. in. ge
nimina viperarum viperarum quis
vos docebit fugere a uctiira ira
facite dignos fructus pme Ro. y
s diuicias Gehenna sibi ucudicat
luc xiii dico vobis ii pmam egitis
oms simul pibitis vide go opctor
e te glam qua amittis Inu te glo
riam qua cotepnis Iute te miseriam
qua in curs cont te smam qua
expectas Infra te gehena ad
quam ppas tage pmam ne tot
in comoda cuadas // Ecce enim

hoc ipm. hic or. vtilitates quas
illa tristicia attulit ipo i spali so
i gnali i. in oibz vos exhibuistis
In ipa tangit utilitate septepliee
tristitie pmalis q vn. i comoda q
facit petm causat. u. petm offen
sa ad deu q qppomt hic solicitu
do de emeda obligacom ad supla

cu q qppomt defensio a gehena
a festu ad sbm xpm q qppomt i
dignacio de mala pmtate ad
malu q ppomt. tior dicta diffi
cultatem ad bonu q q pomt
desiderim de pstu exemplum
malu ad proximu q qppomt bonorum
emlacio delectacom voluptatu
q qe corpis pnenco dr go
ecce q. istitia apud dm opat
salute z hoc ipm expti estis
in vobis/ Ecce n. hoc ipm sa
cotristari vos s dm qntam solli
citudinme em dandi q delin
quistis opat in vobis q. dicat
valde magna aich in. q dig
ossim deo in qito smaz pnia
est utus quia comissa mala
cu emendacoie pposito plangimus
rodimus/ Nec hoc solu s eda
opat defesionis vn a gehena
qt s glo pemte e defende se
a gehena/ Nec solu hoc sed
z in dignacom totu nos me
ipos qsttacu pcito Job vin/ sed
sium mcha mct ipi qme/ Am
bros pnia sca e dolor cordis
rac pmalis que quisq com
sit/ Nec solu hoc s z timorez
respectu recadiui sup xxviii
beatus homo qui semp e pam
dus dugs pma e pcta no co
mitte comissa defle/ Nec
hoc solu sed et desiderim i
melius pficiedi dn in pnia
e abco q e pt nam adid q
e s. nam veusio ecta Nec solu
hoc s et emlacom. i. bonorum imi
tacom et zelu apo in. emlac
go ipmam age Nec solu ht s
eda vindictam. i. pnicom pctis

mrs aug. pena est quedam
dolens vindicta puniens
in se q dolet commisisse/ **In
omnibus vos exhibuistis**
hic tangit qualitates dicte tristicie
in generali et pt hoc legi duplr
vnom de omni negocio vel
sc. In oibz q ita ista bona
que operata est in vobis illa
tristicia apparet q tristia est
s. dm et ut hoc in vl patent
in oibz s. rebz exhibuistis
i. fecistis vos puniendo in
contaminatos ee i. ut sitis i
contaminati negocio quocumq
s. primo h. o. legitur de quo dr
negocio particular. sc. i oibz
exhibuistis vos i. ondistis
vos s. puniendo forniatorem
i contaminatos ee negocio
i. eum illius pecco cuius ps consen
tiendo ulno arguendo co
taminati eratis modicum n.
fermentum tota massa corrumpit.
Igitur et si scripsi vobis
hic ponit tria cum consolacionis
eius s. impleto proposito suo v p
ondit quare eis scripsit s.
q de adopcone proposita sui ga
visus fuit ibi io consolati
sum prima primo excludit pa
sionem duplicis cause s. inuit
principalem in eccam sepius
ibi sed ad manifestanda
de s. o. gr ex. s. ita correpti
estis et si scripsi vobis etc. hoc
pt legi dupliciter sicut pce dcis
primo m. sc. non ppe eum q fecit
i iniuria i. fornicatorem de q primo
corp v. vel eum suple scripsi vobis
ut ppe eum qui passus e. s. patrem
eum cuius fuit vxor q. d. no
e in epla ista amonicio p lib
sed generalis hic ps q vero dico
omnibus dico s. o. m. sc. non ppe ea
qui fecit i iniuria quecumq ut ppe
eum qui passus e quecumq gna
lr sup. scripsi vobis ambro. o.
no tamen corp qui peccaunt sep
sisse qua tocius ecce sed sup sep
si vobis ad manifestandum sol
licitudinem mea vel y. volo vos
scire quale sollicitudinem hicam
pro vobis sollicitudinem dico qua
habeamus pro vobis emendandis.
ambrosius tocius apli sollicitudies
se o. ut. s. iusti emendet pol
luti sanaret recte regalient.
hemus dico coram deo i. teste deo
phil. i. testis est m deus quo
cupiam vos omnes etc. vio quia
s. hoc in se di recucit q solacia su
mus pro vobis desiderium si com
pleat delectat maz / felix pre
latus qui sic scribit diligent
qua cum sollicitudine valet
de p vobis semper qua coram deo
diligentes q negligentes vel
q carnales semper q fallaces
In consolacione autem nostra
hic ponit quarta cum sue consola
cionis s. gaudium maius ad eos mis
si. v. p. o. ondit q titus in eis gau
sus est s. o. quod pce sua in eis
commendato, visitata sic i. et quid
apud illum cuo qm i ppe hoc ipe de
eis confidit i gaudeo q i omnibus

Gup^a^ primo tangit letitie hunu-
dacias secundo super hmudaciaz ibi
magis gavisi tercio super humdaac
cum i qr refertus est dicit ergo ita co-
solati sumus a' sed in consolacione
nostra habita scilicet de vestra correctione et
gaudeo tyti hmudacias gavisi su-
mus quam super. dolemus de tribulatione
vestra adhuc sup. gavisi sumus ma-
gis super gaudeo tyti quia titus
per glo. non solum gaudebat de corre-
ctis sed et de hiis quos sperabat cor-
rigi et maius bonum est correctio
aliquorum cum spe correctionis ali-
orum quam correctio aliquorum sine spe
correctionis aliorum racio maior in
gaudii quia refectus est spiritus eius
ab omnibus vobis quasi scilicet quidam iam cor-
recti sunt et de aliis comparat cor-
rectionem / Et si quid apud illum
hic ostendit quomodo sua commendacio de eis
inficiata est. Ubi primo ostendit quod commendavit
se de eis apud titum secundo titi ideo
adeos affectum i et inscera eius Gup.
per correctionem respectum eorum ondit
in veritate sua primo eos commendan-
do secundo eis predicando ibi sed sicut omnia
tercio de eis glorificando i. reglacio q.
d. veritate fuit commendacio predica-
glacio mea de eis quia correcti
sunt respectivit dicit ergo et si quid gloriosior
quia ita destructus est si quid apud
illum de vobis gloriatus sum commenda-
scilicet vos ei ergo eos in lita in glorificacio-
ne pro vobis non sum confusus i. non
erubesco me falsum dixisse de com-
dacio non confudet. Ho. cca xxm. deme

dacio i eruditoribus tue confudere /
Sed sicut omnia vobis
scilicet corrigendo vos locuti sumus
in veritate sicut apparet in cor-
rectione vestra quasi scilicet glo. veritas ar-
guentis apparet in correctione eorum
que arguunt quasi enim non dum corri-
guntur testiomonium perhibet arguenti
Ita et glacio mea que fuit ad
titum scilicet de vos veritas facta est i. ap-
paruit ei certa tunc enim dicitur veritas fi-
eri (augustinus) quando innotescat / **Et vi-
scera eius** hic ostendit affectum ti-
ti ad eos et primo ex eorum ampli-
ori dilectione secundo ex eorum com-
datione quos commendat primo ab
obediencia scilicet reminiscentes omnium secundo
a reverencia vel timore cum timore
dicit ergo racio quia scilicet videt affectum
virum dixerat eius i. intima cari-
tas est acceptus sunt i. propensa
nunc dicitur meum in vobis sunt habunda-
tius super quam antequam in discessit pro-
fectum virum vel habundancius quantum
in aliis eius dicens reminiscens
omnium vestrum obedienciam in quo ut
dicit glo. omnis titum laudasse eos
quia scilicet soliciti erant obedire
ei obedienciam dicens scilicet quomodo i. quia
de uote cum timore scilicet cordis et
tremore corporis excepistis
eum et est hic argumentum quod cum
multa reverentia legatus domini sunt
recipiendi sunt i. mathei xxvi
placavit qui vos accipit me accipit glo
scilicet et est qui enim eos recepit re-
cepit eum qui eos misit ergo x
re sequitur illo egistis quia ego
michi iam gaudeo quod i. quod in omnibus
rebus non tamen in bona voluntate

sed et in bonis opibus confido in
vobis / Heb. vij confidimus in vo
bis dilectissimi etc. Hic queritur si-
illud ut in nullo detrimentum pa
tiamini glo. omnia enim nobis pro
sunt quia a principio fuerunt de epla
scandalizati quo nocuit eis /
R°. Et si a principio nocuit ad tem
pus tamen simpliciter et finaliter
profuit quia fuit ordo corrige
vel in nocumentum / non ex eo sed
ex operibus fuit / Item super illud quia
secundum deum contricia est glo. dum peccator
tristis est quod fecit quod deus odit
quia hec contricia est prima que est
dolor de offensionibus quo non operatur
primam R°. hec contricia est propter pe
nitentie in tiorum est a ceterum prime
ex tiorum unde dicit glo. prima id est sa
tisfactionem etc. Item super illud seculi
contricia glo. qua peccator dolet se
detectum quo talis dolor magis
est quam de sua diffamatione ho de
leve dr. R°. peccatum pt duplex dete
gi vel ad diffamationem et sic ma
lum est vel ad correctionem et sic
bonum vel est super hoc dolendum /
Item super illud mortem operatur quo
omnis talis contricia mortalis
et nulla venialis quod falsum est R°. opa
ri mortem dupliciter est vel peccatum vel
penam secundum primum mortem operatur pec
catum mortale secundo modo veniale
quod in se est / Item omnibus exhibu
istis vos in contaminatos quia tali
quo delinquerunt contaminati
fuerunt R°. lo. de contaminatione
que est per primam non que est per in
nocentiam / Item super illud magis
gavisus sum glo. magis gavi

sus fuit super gaudio titi quam
super correctionem corum quod magis
bonum et omnibus erat correctio
corum quam gaudium titi R°. non
te dicit glo. precise comparare alterum
alteri sed duo bona in titi gau
dio intelligit nam gaudium du
plicat scilicet correctionem quorundam et
spe de aliorum correctione quia duo
magis bonum sunt quam sola quorum
dam correctio / Item confido in vob
contra Jer. xvij. maledictus qui confidit
in homine R°. in solo deo prin
cipaliter In hoc quod est cum divino
adiutorio pt confidi

Notam autem vobis
facimus fratres Supra
egit de operibus iustitie et misericordie
hic incipit agere de operibus mise
ricordie et pietatis scilicet de elemosinis que
valet ad satisfactionem peccatis pa
tis et primo monet ad collec
tas faciendas secundo determinat mo
dum faciendi cap. ix Inprimis
monet ad collectas faciendas
quadruplici consideratione eos
ad hoc provocare / primo allegan
do macedonum liberalitatem secundo
xpi caritatem ibi scitis enim gratiam
domini nostri ihesu christi tertio propriam utili
tatem in consilium in hoc do hoc
enim expedit vobis quarto ad hoc missorum
sollicitudinem ibi gratias autem deo qui
dedit In prima primo proponit ex
emplum macedonum secundo hortatur
ad eos imitandum ibi sed sicut in omnibus
exemplum macedonum ostendit imita
tione dignum in quantum primo quod dederunt
gaudenter secundo quod semper et talas

sia paupertas tercio quia habundant
in quia per veritatem quarto quia fer
uent ibi cum multa exhortacione
quinto ordinabiles in terno sit spa
cium / Inpa primo notificat do
num secundo modum in quinque multa de quinto /
Notandum quod ita de modo perfectum quod si
do tio ut amplius perficiat propo
no vobis exemplum macedoniorum
et hoc est quod dicit Nota quod nos facimus
fratres glosa fratres eos vocat quia
converti loquitur non in converti Gratiam
dei id est donum dei gratuitum id est da
tam eclesiis macedonie Vbi tamen de
dit deus divicias et habundanciam et po
testatem tribuit ei ut eas dat ex
cius et fruatur parte sua hoc donum
dei est gratiam dico que data est
in eclesiis macedonie id est vel ille
macedones corinthiis non erat
metropolis achaye quia in multo experi
mento tribulacionis quam scilicet sustinuit
habundancia gaudii ipsorum fuit id est in
sustinencia tribulacionum et paup
tates gravissime sunt vel in multo ex
perimento tribulacionis nunc scilicet quod ibi
sustinuimus sic dicitur actuum xvii / Non
positus fuit in carcere et sola cum
eo habundancia gaudii ipsorum fuit id est
in mediis tribulacionibus non sunt scan
dalizati sed gaudentes de devit
cum essent paupertas gaudet id est omne ga
udium existimate fratres mei cum in
varias temptaciones incideritis **Et
altissima paupertas** hic ostendit
quod dedimus simpliciter ubi impliciat /
Dono significacione dominum primum quod de substan
tia non superflua in altissima paupertas
sed quod in tercio simplicitatem et vita non mer
cenaria ibi habundavit et cetera de quinto

et altissima paupertas eorum et cetera al
tissima quia de terra attigit ad ce
lum matthei v. / Beati pauperes spiritu et cetera
glosa magna vel nobilissima bo
nitate mentes habundavit in divi
tias simplicitatis eorum id est maior
facta est dum ex simplici animo et vita
in tenere de sua paupertate no
lunt alios dicere vel habundavit
in divicias et cetera quod licet essent pau
pertes in habundo cum divites fuerunt
in dando quod scilicet simplici animo tro
scia puta de devint per glosa ali
cum dividunt propria et dicerentes fi
unt aliqui rapiunt non sua et semper
in egestate sunt / Felix qui abst
rahit paupertatem in censu libera
litatem in affectu et habundanciam
in munere simplicitatem in corde
ut sit pauper in possidendo habun
dans in pariendo dives in dan
do simplex in cogitando / Nota
est hic quod alta est paupertas eorum
qui paupertatem sua contemnunt su
scipiunt dicentes illud thobie iiii
pauperem quidem vitam gerimus
sed multa bona habemus si et cetera
Item altior est eorum qui pau
pertate quam diviciis letantur
amplexantur et diligunt dice
ntes illud sufficiebat nobis pau
pertas nostra et cetera thobie v. altissima
eorum qui de sua paupertate et
aliis subveniunt sicut hic et
sic thobias faciebat thobie i. / Ite
alta est eorum qui divicias in
propria habent sed non amat altior
eorum qui solum in communi habent nec
cum amat altissima eorum qui nec
in proprio et in communi habent nec amant
Quia autem sciencia intuitum

Hic o^t q de devit habundant p^o
q^r de dimit sup^flua p^o quia r
necia i rb^9 virtute de q^o q^r 4 ve
na i fuit quia ego illis testi
monium reddo q^r s. s. veritatem
i. fuit potuerunt s. sup^flua da
do Ecci xxiii. s. manus tuas ex
porriges da paup^i rb^9 in vite
rep s. suarum necia dando ita
r p^9 egent voluntarii fuit ad
dandum s. quia nemine cogente
tho. iiii simulatum t fuit habun
dant tribue si exiguum fuit r
illud libenter impertiri stude q^r
Non dicitur est hic q^r alia s^a est
voluntaria / paupertas x^o assump
ta q^r pz in v. q^r xp^c pauperes
primo elligit i familia tamq^m
magis expeditos r alienius
negociis minus occupatos ne
mo eni duobus d^mis servire
pt. m^a. vi^o In camino paupertatis
tis elegi te r^e. Secundo pauperes
suscepit in custodia tamquam
magis egenos r miserabiles
sic iudex dat pupillo defen
sore r ad vocatum p^s. tibi de
lictus est paup r^e. ps. factus e
dns refugium paupi. Tercio
pauperes colligit i amicicia
sic omne animal diligit s. sile
xp^c no paup tacui m. verecun
dare paupertatem meam r eis i tm
diligit q^r semp hec possis v^i
amor i oculus / ps. oculi eius i
pauperem respiciunt p^s. ulta ad
q^r respiciamus r sup quem requi
escet sps suus nisi sup pa r hu
Quarto pauperes erigit ad excel

llencia r honore sicut dns sem
iu amicus amicu socius socium
Job xxxvi no saluat dns impi
os r iudicium pauperibus tribuit r ne
rito ex quo no diligit munera
tirena. i. Re. ii. suscitat de puluere
r de stercore e. p. ut se. cu p. Quin
to quia benefacta pauperum pmit
tit glam sicut pat diligit eum
qui plaudat filium p^u. xiiii. qui
miseretur paupi beatus erit / Quia
ergo electi de familia regis
ad veste r mensa no sunt contempnendi
Jac. ii. a. Quia suscepti i custodia
no sunt ledendi p^u xxviii ne fa
ciant vio^ent p. Quia collecti i amicicia
no sunt odiendi qui me amat ra
ne meam Quia erecti ad hono
rem sunt proprie sicut n^e paup
sicut recederet fructus ipsa de his
duobus ecci iiii, congregatio i pau
perum affa m^e / Quia benefacta sunt
benefitiis no sunt refellendi ps. be
atus qui intelligit sup eo ecci iiii
d. fili elemosinam pauperis ne defra
udes ro. c. ne d. a. ap. / **Cum mul
ta refortatione.** Hic o^t q^r de devit
fuerit quia exhortando obsecran
do omnia q^r invitando de q^o cum
multa q^r voluntarii fuit ipi dico
cu multa exhortatione obsecrantes
nos ambros vel lacrimis co
gerent asce accipi q^r acciperet no
videbat quia plus erat q^r poterat
corpore sba q^r vim i. ut eos pmitte
mus hore q^r vim largiatoris ele
mosinarum r communicationum ministerii
i. ministratis elemosinarum volebat
tm sua dare q^r i coma s. glo. eb^r /
ulte. beneficiencie r communicationis no
lite obliuisci ministerii q^r fit i sanctos

i. in paupes ihanos que erant in
vlin que omnia sua dimiserant
ad pedes aplorum posuerant ut ha
bet. act. v. sed heu illi hodie ex
hortati et obsecrati dare nolunt illi
de paupertate dabat hodie de divi
cijs dare nolunt et hoc e quia caritas
hodie refrigescat [illegible] Nonus quod ele
mosina applicatur hic gra [illegible] mul
tos effectus quos elemosine quibus
primus quod iustificat apertis Ro. iii. Iu
stificati gratis per gratiam ipsius Ro. i.
gra vo. hic elemosina tho. xii. ipa
est que purgat peccata Secundus quia
sufficit a ardore temptacionibus i. cor
xii. sufficit tibi gratia mea hic ele
mosina eccli. iii. Ignem ardentem
extinguit aqua et elemosina [illegible]
v. Tercius quia a morte eterna de
fendit pu. xxv. gratia et amicicia li
berant quas tibi serva ne exprobabilis
fias hic elemosina tho. xii. eleo
sina a bona peccato et a morte liberat
et non patitur a. i. Quartus quod vitam
eternam acquirit Ro. vi. gratia dei vita
eterna hic elia tho. xii. ipa e que
facit heredes vitam eternam Quintus
quia adeo acceptabilem reddit
ephe. i. qua glorificavit nos dilecto
filio suo per diffusa e gratia etc.
hic elia tho. iiii. fiducia erit coram
summo deo elia Sextus quod hominibus
gratum facit luc. ii. ihesus proficiebat
sapiencia etate et gratia apud deum et
homines hic elia ecci. xvii. et xix
elia viri quasi sacculus cum illo et gratiam
hominis i. [illegible] quasi pupillam con
servabit Septimus quod augmentum
[illegible] tribuit ecci. xl. gratia sicut
paradisus in benedictionibus hic elia ca

in elia pris non erit in obliuione
nam pro peccato mris restituetur tibi
bonum et iusticia edificabitur
super [illegible] augebat incrementa fru
gum iusticie vre/ **Et non sicut
sperauimus.** hic o. quod dede
runt ordinabiliter etc. primo quia
proposuerunt sibi debitum finem
secundo quod servaverunt verum ordinem
ibi sed semetipsos dederunt
tercio quod monuit aplm ad similit
de aliis confidenciam et ita ut
rogaremus quantum ad primum intencio In
secundo actio / In tercio affectio conme
datur de quo et non sicut dede
runt sua sic sperauimus i. ca
in tectione qua sperauimus a. ti
muimus ut accipiatur sperare in
proprie spes n. e de bono timor
de malo non n. dederunt sua
pro culpis defendendis nec auge
rent [illegible] que munera ex
cecant oculos iudicum [illegible]
sed metipsos dederunt dno
primum emendatores s. errores posti
nobis et deo obedientes aliqui
cum munera corporis deo non pla
ceant [illegible] in respexit dominus ad
abel et ad munera eius deinde
dederunt se nobis ad obediendum
etc. per voluntatem dei quod volt./
omnes homines subditi sunt di
vinis etc. qui vos audit
me audit. i. [illegible] instituunt
nobis ut in exemplo corum pro
cura nos confidentes similit. [illegible]
uos rogavimus titum ut quem
admodum cepit in nobis s. bn
ficere i. ut exhortacio sua [illegible]
fructum in nobis [illegible] verba
ita perficiat in nobis non tm a.

bona que in cepit ita et gra-
tiam s. largitionis i. sto/ **Sed
sicut i omnibus habundatis** su-
prius proposuit exemplum macedo-
num/ hic hortatur ad imitandum
per decem exempla/ duplici ratione primo al-
legat corporalibus bonis per-
fectionis secundo aliorum in hoc bono sol-
licitudinem i. non quasi imperans dico In
prima parte primo tangit quedam bona corpo-
quorum tria pertinent ad cogni-
cionem duo ad intentionem i. quibus ha-
bundat secundo hortatur ut simili-
ter in erogationibus gratia habundet ibi
ita ut in hac gratia illa autem quinque
bona sic distinguit/ quia bonum
hominis ut pertinet ad cognitionem
aut est necessaria hominis propter se ipsum sic
fides propter proximum sic sermo
aut propter utrumque sic scientia vel fides
ordinat in deum sermo in proximum
scientia in se ipsum sed ad intentionem aut
est necessaria/ ad opus ipsum perducen-
dum sic est sollicitudo aut ad operis
initium sic est caritas de quo sic
q. ita rogavimus titum ut perficiat
in vobis istam gratiam et non quoquo-
modo sed sic perficiat ut sicut in
omnibus s. aliis bonis habundatis
i. corporalibus i. in omnibus divites fa-
cti estis in illo in omnibus dico s. fide
et sermone i. gratia loquendi et scientia
scripturarum et sollicitudine bene
operandi Insuper et caritate vestra i.
dilectione spirituali hinc ad nos mea
hoc autem bona ultimo ponit cari-
tate tamquam persuasionem omnibus i. ceteris
i. finibus precipua caritas Ita et
in hoc gratia s. largitione elemosinarum ha-
bundetis habundantes s. dando s.
dispersit dedit pauperibus/

Non quasi imperans dico hic
allegat in hoc bono sollicitudinem
ubi primo ostendit se procedere non imperando
sed suadendo ibi non quasi in. non
agendo per exempla aliorum i. sed
per aliorum sollicitudinem Non ob imperando sed
commendando i. et vestre caritatis de-
quo non quasi q. ita dico ut hinc indecens
in gratia dandi/ Non tamen dico hoc quasi
imperans ne sitis transgressores
hic autem argumentum quod prelati raro de-
bet uti imperio severitas quando subest
animus hominis facilis ducatur quasi
erat sed sup dico comprobans i. probare
volens et suadens nobis ut largi sitis
in elemosinis bonum ingenium caritatis
vestre caritas valde ingeniosa bonis
ut pz. i. corinthiorum xiii. etiam per aliorum sol-
licitudinem i. exemplo macedonum
vel commemoratione pauperum de quibus
debetis esse solliciti/ hic quantum super
nota nobis faciamus glo ab aliis
non quia huiusmodi aconsiderate quibus suadet
non prodest ex hoc enim innuit quod pretorium
non prodest dare elemosinam quod falsum In
enim fac quod bonum potes ut deus
cor tuum illustret ad penitentiam Ideo
non prodest eas pretor ad meritum
vite eterne sed prodest ad multa alia
bona tam temporalia quam spiritualia//
Item super illud super virtutem
glo ut et perpetuum egent quod qui remu-
nat vel erat super virtutem ut post-
modum se reddat impotentem ad
hoc male fecit quo similiter qui
dat elemosinas Ideo dare super virtutem
verum suarum duplex est autem cum spe ali-
quo modo nota bene dandi et parcendi
aut preter spem ut in de facto primo
casu non est peccatum sed perfectionis quod si-
lum dominum laudat vidua que opu-

bis tot' dictu sunt in xv. In sō
causu petry ect' c Jte sup illd
no sicut spaniing glo. p culpis
redime dib 9 culpas elcosinis
redime bonu e dare in. pcta
tua elcosinis redime 2o cul
pas redime qt dup' ul aput
cu satisfaccō ul aput hores
qi muneribz i puitate aplatis
emdo p'm est bonu 2 malu/ Jte
sup illud dedimt scp'm deo glo
alie no erat accipiedu a beis
9 apctoribz hic accipe elam R°
apctoribz hic accipe no tn apcto
ribz dolentibz pctas qi p quedā
muna in puitate eme t iudic
oclos excecare/ Jte sup illud
no qi impunis dico. glo ne sitis
trasgressores 9 dare elas et
collectas facie dire aut erat neccē
sita su impio mecello 9 amitte do
cent trasgressores aut super
erogacōis t ita no potat eis
ipare R° quis ect op9 sup
erogacōe cu ppm utilitate
t necitate potat impare maxie
qr ipi in anno priore. hc con
senserant/ **Sacis n. gracia
dm uri.** Supi9 pnotavit eos
ad elas faciendas allegando ma
ce domi libtate hic promit eis
in exeplu xpi caritates R° carit
estis i qui xpc nos egemo ecio
fructu i ut illus iopia xo de ge
satis n q. ita moui nos ad ele
mosinas largicom t hoc debet
face exeplo xpi/ Gratis n erat
dme fidei; gratia a. caritate que
gra dr anthonomasice dm uri ihu xpi

dm xpc pmam creatois mr xpc
domi recreatois Jhu xpc bn
ficau glificatois xpi xpc emi
nencia dignitatis eius in q hic
q xpc nos egē fuit e in car
nis assūpcone/ ps ego9 t paup
ego sum In sua q ... zach
ix. ipse paup sedes sup asina
rē. In sua passione tren in. Re
cordare paupertatis mee t c. cu
ect dives non de suis quia
paupertate assupsit t diuicias
no amisit dn aug' In eo dives
fore paup latēs deus i diuicias
apparens homo i paupertate dn
ps simul in unu dives t paup
ut illius inopia nos ditetis ecce
ambro omnes diuites fiāt i
paupem xpm credentes nemo
go se gtepnat paup in eccla
dives in co scia scaior dor
mit in terra q dives i auro t
ppura no ge paucsas cu tua
mudicitate ad illu accede qui
indutus e tua paupertate/ **Et
consiliu meu.** Supi9 adduc
ut darent elas pos allegant ma
ce domi libtate Ho xo caritate
hic allegat ipsorum utilitatem
ubi po pmit q eo grum cum
le e eis hoc gsiliu 2° hortat
ad illud pficiendu nunc no et
sto pficiat/ ... ondit ronabi
lem pficiendi mo' i sin. volu
tas pmpeat e qito modi illius
fructu ibi no n. malus fit re
missio de ge t9 siliu q ita xo
p nobis egenus fuit est no
hoc i. in cosideracione tanti bn
ficii do gsiliu ut elas faciatis
elo. in cosiliu sp asspicere p

quire hoc n. s. facere elas vob
n. utile plus n. e velle facere
ti q ei cui sit s. Augustinus dicit xv
varia e magis dare q accipe vo
bis dico qui no solu facere sed
r velle q plus e qua facere cepi
stis ab anno p[ri]ore ul preteri
ro s. velle r facere referri ad
diversos b[ea]t[us] vobis dico est utile
q cepistis facere r no solu vob
sed r hys qui velle ceperunt
ab anno p[ri]ore vn no solu dic
s ecos velle e utile etc. ergo
tria excitaria ad dandu cosi
liu apli comodu do in p[ro]posi
tum dandi bonu r p[ro]p[osi]tum debet
copleri / Nota sup[ra]d[i]c[t]o egenus
sens est q quedam fuit egeni
p[ro]p[ter] culpa p[ro]p[ri]am fuit egeni /
vn grna petoru Quidam ege
state replentur s. accidiosi p[ro]u[er]b[i]o xx
viii qui sectatur ociu replebit
egestate r x. egestate opata
e in egestate moriat samari
p[ro]u[er]b[i]o xi. alii diuidunt p[ro]p[ri]a r di
tiores fiunt alii rapiunt no
sua / Tercii egestate hospitatur
s. avaricia p[ro]u[er]b[i]o iii. egestas a d[omi]no
in domo impii. i. avaricia e[ter]na
egestate atterunt s. supbi Job
xv. ditari no mitet eum sy
ppocta supbu locus eius r filii
eius i. p[er]munitatem atterunt ege
state Q[ui]nta egestate moriunt
s. insidi p[ro]u[er]b[i]o x. qui i docti sut
in corde egestate morient /
Indocti sut in sidi r tuc qua
de malo letant r c. Sexti
egestate confundunt s. luxuriosi
eccl[esiasti]c[u]s de filio p[ro]digo p[ro]u[er]b[i]o xiii.
egestas r ignominia ei qui deserit
disciplina iste papue luxurios

Separatim egestate oblivisceret
s. ebriosi p[ro]u[er]b[i]o ult. bibat r oblivi
scant egestatis r dolores no re
cordent amplius / In egestate est
accidiosus quia dimit su[m]mitor
no michil colligit avarus qr cupit
su[m]mo r no michil ei sufficiat sup
bus qr totu exponit vecto r no
totu dispergit Invidus qr totu ob
ligat p[ro] michilo r no totu amittit /
In vidus quia nullo bn utitur r no
michil p[ro]ficit luxuriosus qr totu
ponit in igne r no totu co[n]sumit
gulosus quia totu ponit i sacco
p[er]fuso s. in ventre r no totu ca
dit / Alii fuit egeni p[ro]p[ter] culpa
aliena sicut xp[istu]s ut h[ic] di[citur] Istu
egestas voluntaria assupta a d[e]o
cplaut p[ro] comendabilis est p[ro]p[ter]
q[ua]s que h[ic] co[n]d[ici]o[n]es dicta sut i paup[er]
tate volutate / **Nunc vero
i facto p[er]ficite**. hic hortatur ad
p[er]ficiendu dictu co[n]siliu v[e]l p[ri]mo mo
net ut illud p[er]ficiat s[ecun]do r[e]plicat
q[uo]d ia incepant vn turpe est n[on]
copleat ibi ut q[ue]madmodu de go
mit no r facto p[er]ficite illud s. q[uo]d in
cepistis r velle r facere p[er]ficite di
co ita ut que ad modum p[ro]mpta est
animus voluntatis. i. p[ro]mpta disc[re]
tio ita sic r p[er]ficiendi ut voluntas
que latet i corde appet i ope p[er]fi
ciendi dico ex eo. i. s[ecundu]m id q[uo]d h[ab]etis
i. s. plus r minus s[ecundu]m ut facultas
p[er]mittat habere. i. un[de] sunt eis
qui erat in urbe ungquisq[ue] s[ecundu]m
q[uo]d ponit in ventre / **Sed cum
voluntas p[ro]mpta est**. hic o[sten]d[it]
r[ati]onablem p[er]ficiendi modu dicens
sin. q. vindico ex eo q[uo]d h[ab]etis sin. vo
luntas p[ro]mpta e ad dandu. s. s[ecundu]m id

q ht accepta e deo ut s. necia
retineat no tm. s. dando s id
q no ht. i. ult uires s. sufficien-
ad mitu q det s. facultate non
sm possibilitate etc go quadrup.
cuisa comendas q h domu vide
si det libent quo ad efficiente
i volutas festinat quo ad form
i pmpta e habundant quo ad num
l s id q ht. valet quo ad finem
ibi accepta e deo/ **Non enim**
ut aliis sit hic ondit illius mo
fructu v po a sinistra i eccione
se excusat s. o rectam i eccom ind
cat i sed equalit tcio fine debi
tu explicat i ut r illorum qrto ps
qm p dta qfmat i ut fiat equa
litas sicut scptu dt go non q s
id q hetis vos dare moneo ad a
dum ut aliis sit remissio i. ocium
adoperando ut s. otiose denuo inmat
vobis a t blo. i. afflicco exmimia
paupertate s potius volo ul mo
neo ut ura habundancia in bonis
s. tpalibus eorum inopiam i easdem
tpalibus suppleat in pnti tepe mo
dico r ad brfiac du apto b dy. ecce
nunc tepus acceptabile r hoc exqli
tate q pe intelligi tp. p. o b exq
litate s. dacois r recepcois ut
q vobis retinet tm detis r q.
sicut zacheus luc xix dimidium
bonorum meorum do pauperibus s. do
m b exqualitate equalis suste
tacois ut s. sustentent de bonis
vris sicut vos tciom b exqli
tate dacoms mutue r accepco
nis ut s. detis carnalia r ipi vo
bis spualia i. cor ix. si seminamus
mus vobis spualia magnu est
si carnalia nra metamus q.d. no/

Ut ad illorum habundancia hic
tangit fine seu fructu ipius ca
te firmat ut deus e dt go ut
r q. ita vra habundancia i. tpa
libus suppleat illorum inopiam
ut eqo illorum habundancia i bonis
spualibus vre inopie i eis de
spualibus fiat suplement r hec
ut fiat eqlitas q pt similit
intelligi tp p o de eqlitate re
muniacois b ut fiat eqlitas
dacom s. r accipicacom i eade re
muniacio h no tata go deqli
tate recompensacois sic ut fiat
eqlitas in datis s. r acceptis
ut sicut datis eis tpalia qra
dent nob spualia tciom deq
lit volutatis in dando h no
opis b ut fiat eqlitas i volu
tate dandum seu pauperum sine
diuitum r q qnts pmorum h no
b eqlitas in ope sicut sept
e in signu s. figurei exo xvi
v dr ut qui plus collegit ha
buit plus ut qui minus colle
git habuit minus r hoc e q dr
hoc aliis ubis qui intilmi s.
collegit de manna s. plus q
gomor no habuerunt i. non
habuit minus ut intelligendum est
q hoc fiet pmiaclum sicut dr
exo xvi qnecu collegerunt
ponebat simul r metiebat
ad mesuram gomor r dabat
cui h mesura gomor r sic fi
ebat equalitas q tenuit hic
sup illud hoc nobis utile glo
plus e utile factu q incepit
adid ait xps beatius est dare
q accipe qtu melius e proximo
pauperem fieri r mendicare cu

sit op9 ¶ ꝑfectionis q̄ ꝓprio dac
clam diuiciis retinendo ul re
cipiendo / R°. si accipe accipiat.
vnde melius est dare q̄ accipe
sz uo cu hec christiana que e ꝑfe
diu sua reliqisse z mendicare sic
melius hoc modo est h°. in accipe
Itē sup illud sed eciā velle glo
q plus e q̄ facere q̄ ymo magis e
facē q̄ velle go ei bonis me
lius, R°. sicq pat motꝰ inte-
rior exterior pars melius e velle q̄
facē quia facē ꝑt ee sin merito si
aut motu exterior giuncto cu
interiori melius est facere ut pate
facē voluntarie q̄ solu velle ¶
Itē sup illud sed id q hec glo
ut n̄ria tm̄ recancat go no e
accepta qui v dat omīa super-
flua / R°. sic aliquid e sup fluum
capite ꝑꝑ se q tn̄ necm e cu ꝑte
membra in q̄ membru de mādatis /
Ita adest sup fluu alic ꝑ. ꝑꝑ
se q tn̄ ꝑt alios ꝗbus hec di
spensac no e supfluu ¶ Itē sup
illud ß id q no hec glo tm̄ est
accepta dādo ultra vires gt.
ꝗ. eo de laudauit macedones
q dederunt ultra vires R°. tm̄
accipit hic grectionalr rex clu
sive no noialr z q patuc uel
dare ꝗ. vires in discrete s. cu
piclo sui talior no e tm̄ lau
dabile sed dare discrete ß°. a /
¶ Itē sup illud no ut aliis sit
remissio glo ut alij de mris eo
se iuuant go huic dealicnis
su labore manuu malu est R°.
no solu labor manual exclu
dit ocu sed z labor spualis na
melius negociu est opari cibu
qui no perit q̄ q pit ß. q mons
dius Io. ꝗ. opamu no cibu q pit
rē. / Itē sup illud vobis a tribu
lacio glo. i. angustia paup° no hc
de qu melius eet sed i fīnibꝰ ti
met q melius e ꝓuide sibi qua
alij q magis ß ordine caritatis
R° q uidere sibi n̄ria melius e
q̄ alii ß ꝑt n̄ria melius e melius
ꝓuide alii uel dd. q paupertas
tribulo maior e ꝓmsio i spua
libz ß i tpalibz no / Itē sup illud
ex eq̄litate glo. h°. io dicit ut qui
quibꝰ hec d iudat cu stis q no
plus exigit. q sibi retinē debz
sicut zacheus go oz saltem tm̄
dare qm̄ sibi retinet ho q dimi
diu eiꝰ q homo hec aliqn est ex
pazo reuit oportet plus dare
q dare aliu minimu reuit eq. R°.
plus minꝰ de hic copatoē i que
no ꝑcio. i. mltm̄ mltu si pazo pazo /
Itē sup illud vestre i opie sit su
plemeētm̄ glo qui n. diuiut i hoc
seclo no hnt mita sufficia ad uitā
eternā q mlti diuites in seclo hnt
caritatem R° lo² de minimis in h°
seclo no tm̄ actu ß eciā affcu scla
rio n uincent ordibz spor de fac
li cadut / Itē sup illud no minora
uit glo in quo figurabat q q ma
iora hnt mita z qui minora inet
no q minio eand hnt sut refert
q no hebunt equalem formaciom R°.
hebunt eandem i spe ß no equa
lem / Itē i dz glo q mlcum dat z q
pazo si equa voluntas e equalem
hebit merede q go qntitas ele m
chsl ꝓdest ad meritu R°. quibꝰ i
equali voluntate mltm̄ ꝓfit ad me
rium uite ete ꝓdest tn̄ ad mitm̄
accnetale diuinissionis pene ꝑmodū
satisfcciom z ꝑmom̄ orationis q mag

obligat vt acciperet ad orandum pro se
Gratias autem ago deo meo etc.
Supra monuit ad collectas faciendas quod duplici consideratione primo
allegando macedonum liberalitatem
secundo christi caritatem tertio ipsorum utilitatem quarto nuntiorum ad hoc missorum sollicitudinem ratione tertia. Quod
hic allegat vel primo allegat vel primo
commendat titum quem principalem misit secundo lucam seu barnabam socium
suum in missione et cum illo tertio appel
lo corum episcopum in missione et cum
illis et fratrem nostrum quarto hortatur
ad dignam susceptionem eorum id est
onsionem ergo que est quod caritatis vestre
ad commendationem titi tangit ibi primo pro
eius sollicitudine secundo sollicitudinibus
eorum ibi pro nobis tertio quantitatem
id est tamen sollicitior quarto evidentia id
pfatus est de ergo gratias quod ita ro
gavi titum ut perficiat in vobis
istam gratiam gratias autem ago vel gratias
ita consilium do gratias ago super deo
a quo omne datum optimum datur id est
qui dedit in corde titi eandem sollicitudinem
tudinem qua ego ipse habeo pro vobis ad
eorum scilicet largitionem exhortandum et
revera ita est quam exhortationem quidem de
super a nobis super hoc et fratrem suscepit
pit sed cum sollicitior esset de vobis
sua voluntate quam super mea exhortationem
tione audita scilicet correctione mea quod
factus est ad vos qui tamen primum vagi
tus excusabat se propter incorrigibi
bilitatem vestram eo xiiii. qui prius est
in sollicitudine// **Misimus etiam
cum illo fratrem.** Hic commendat bar
naba seu luca Iunctum eum. quibus illorum
duorum fuit missus cum tyto ubi primo
commendat primus secundo commendat actibus

a vita cum de fratrem a fama cuius
dicit cuius laus est ab officiis suis
doctrina cum addit non solum autem sed
et ordinatus de ergo misimus quod non so
lum tytus profectus est ad vos sed etiam
eo misimus fratrem nostrum scilicet lucam vel
barnabam eius luce laus est in evangelio
scripto quod scilicet ipse met scripsit vel cuius
barnabe laus est in evangelio pre
dicto laus dico per omnes ecclesias//
Non solum autem laus eius est in evangelio
sed et ordinatus est ab ecclesiis scilicet
iudicem comes peregrinationis
nostre id est predicationis quamvis multu
tamen peregrinationum de barna
ba patet hoc actuum xiii. segregate mihi
barnabam et paulum in opus ad
quod assumpsi eos de luca autem dicit Iohannes
in prologo luce quod usque ad confes
sionem eius paulum secutus est in hac
gratiam hoc legitur duplicem primo in de
gratia largitionis elemosinarum secundo Ita or
dinatus est comes et hoc in hac
gratiam scilicet elemosinarum largitionem que
ministratur a nobis id est cuius nobis mi
nistri sumus ro. xv. nunc proficiscar
in ierusalem ministrare sanctis ministratur
dico ad domini gloriam quod deus
inde glorificatur vel ut deus inde
glorificetur et ad voluntatem vestram
complendam scilicet quod nolumus ut deficiat
eleat voluntatem dico destinatam
tam id est per destinationem adeo secundo
non legitur de gratia predicationis gra
tia secundo Ita ordinatus est comes
in hac gratiam predicationis scilicet gra
tiam que ministratur a nobis id est cuius
ministri sumus gal. ii. qui operatus
est petro in apostolatum operatus est et
in me gentes et cognoverunt gratiam
etc. ministratur dico ad domini gloriam
sicut post et causa ordinatus est comes

ad destinata voluntate nram .i. ad
complendam p dicacom gciam q
nobis tam destinatus su ra deo or
dinatus felix cui dat deus officiu
p dicandi q notat i in hac gra vsu
debitu officij q notat i que mist
tur a nobis Inaccom nram mistrj
que no i ad dni glam stabile de
siderium mistrandi q no i r desti
nata voluntate nram / **Deuita
tes hoc ne quis nos.** hic as
signat racom mittendi r hac explicat
p ma e exclusio vitupij fi est
glificacio dei i que mistrat r
ctia e onsio boni exempli i
puidemus .n. bona de go deui
tantes q. hoc misimus deuitate
ne quis nos vitupet ... ut
no vitupet misterium nrm vi
tupet dico in hac plenitudine
s. largicionis clarorum dites nos
paupes defraudare r clas i
vsum nrm co u tere que s. ple
nitudo clarorum mistrat a nobis
in glam dei .i. ut ds glificet /
Ambros[ius] cu hoc no ponit ut
sic deuitates ne quis nos vi
tupet in hac plenitudine s. doctrine
r miraclorum dites nos neglige
tes ee mira paupum ut dica
tur bene quid. p dicat sed no
incor storum paupum sicut alij apo
stoli deb... n. me se apli dixe
runt r paulu rogauerunt gal. ij.
tm ut paupum memores eemus
ut go onderet sua sollicitudine
p paupibus misit tales mira ob
plenitudine dico que mistratur
a nobis ad dei glam .i. ut deus
glificet i doctrina nra r hoc

dico deuitantes p uidemus enim bo
.i. ut opa nra sit bona no solu
coram deo ut s. ei placeant ad re
muneracionem ... pr tuus qui
videt in abscondito reddet tibi
sed r coram hominibus ut eis placeant
ant ad imitandum ... luceat
lux vra coram hominibus ut vi
deant opa vra bona r. Ro. xij. p
videntes bona no solu coram deo
sed etia coram omnibus hominibus
glo. ... nobis cosciencia nra sufficiat
nobis ... vos a fama nra non
pollui sed pollere debet i nobis
due sunt res consciencia r fama
sciencia tibi fama proximo p dest. q
n. bone conscie fidens fama ne
gligit crudelis e q Nondum q
solent sibi p uidere sapientes //
Primo de pa salute Josue ro
amimus ... valde r p uidimus
animabus viris primo timore compulsi
sed ... cogitamus ... me
te p uidenae sunt / Secundo de quie
te r pace / Rut in Infilia mea q
ram tibi requiem r p uidebo ut
bn sit tibi ij. math. iij. vides
singulari p uidencia i possibile ee
pro ... rebus Tercio de bo
no noie Ro. xij. p uidentes bona
r. Quarto benigna ... ex
... p uide exomni plebe viros
sapientes r. ... xxvij. p uide
at dns deus ... hominem
r. qui r. / Quinto de securitate ...
cone deut. x. archa federis dni
precedebat eos p uidens castrorum
locum Sexto de ... sue rei
publice gen. xxx. Iustu e ...

ut aliqn pruidea cet domum ecce
Judic ulr mag nobs scptio de
pruido dispesatoe gen xli . nunc
g° pruideat rex virg sapientem
z industriu z p. c. t. c. Sigo ice
lib hent° oia illa papuc debet
quilibz sibi pruide de ut xxxvi.
ultima sapiet z c. / ps pruidebam
dnm in conspectu meo z c. Cum sim
ctia cu illis Hic comedat apol
lo corp cpm v tagit pmo sollici
tudine eis exhibitam ipis s° au
gmetu sollicitudis i nunc aut ml
to solliciore tcio cum ēplice sollici
tudis amplior l confidētia mul
ta de go Cum sim q. ita miserim il
los n° solu illos a t misimo cu
illis fratrem s. apollo de quo i. corp
m. Ego plantam apollo rigauit
que pbauimus expimento i mul
tis sepe sollicitu ee de salute. s.
dna felix platus qui uiat ve
ne fugiat potenc ut no deficiat
frequens ut no torpeat audet ut
cos moneat cogitat de salute ali
orz Ista mu° notat in m° dicit
ubis pbauimus in multis z c. nunc
a° pbauimus z c. sup ipm ee sol
licitacm q pmus cu audiuit. s. vos
correctos z subingit ēplice cum
amplior sollicitudis p.a c spata
correcta corp s° fractus corp i
su pctō tcia de pctō aplorz i.
su fres vir de go Ita sollicior
fuit z hoc q fidētia i. pro fidentia
multa hitas in vos s. de mira cor
rectoe su sollicitacm su pctō qui
de nobis multa ei retulit z eu quo
libent ibat quitius. s. e socius me
us. s. epus vel qr supscrant eum

socium z in nobis i. in viā gusa
coe adiutor / felix qui semp
e socius q discordiaz qui sp
adiutor contra ignauiam vel so
cius ut no velit dnari / adiu
tor ut no velit gruonaguri
su fres mr desiat hic tria
z suple du e su pbis z alijs
qui sut fres mr apli eccliarz
agmbz rogatz fuiat tria am
brosij c su pfres mos aplos
eccliarz qr iuistir aliarz ecclarz
illius pmac rogauant cum
apli dico gle xpi i. qui ipi st
iuist eccliarz hoc gle v dati
in tag. i. ad gliam xpi / **Osten
sionē ergo que est carita
tis uire.** / Hic hortat ad digna
corp susceptionem z p° quia q
e pbono dilectionis s° quia si
gnu correctionis i z uire gle
tercio ex emplu bonu alijs
ibi in facie de go onsionem g.
z quia tales misimus ad uos
go onsionem que est caritatis
uire qua i. alijs ondit z uire
gle p nobis i. q hemus p nobis i.
p e correctionem uirz in illos
audite eos s. caritatiue z bn
recipe do qz pbono dilec
tionis exhibicio est opibz g
i facie ecclarz i. apte z mani
feste ut alie ecce agnoscat
v'a ee que de nobis audierit
bona z ecia a nobis exemplu
accipiat hic pt accipi argu
mentu q legati dm ipe reci
pie di sut cum procesione ex
hoc q de in faciem ecclarz est
Dicit hic s° illud sua volu
tate pfectus e glo qui ipo desi
derio ad pspera ai inpant aue

bat neutrum obedire sibi cavit
ergo cum titus offam legationis sponte
suscepit neutrum obedire & ca
vit ergo de hoc ab apostolo comenda
dus non erat R° in offo isto pla
cerat omnibus quam honoris et pluribus
ministri quam meredictis et contra supra
nimis mg rarelio etc. quod omnibus
actio nra e instructio xpi dis
pensacionem temporalium fratrum quando
ergo apostolus in ministris eccl col
ligere duos tantum bonum facere non
debuit R° xpi fratrem non elegit
electum quia occulte malus erat
tolerauit in quo nos docuit malos
non eligere sed occultos tolerare qui
nimo in dispensacione vero maiorum
malum etiam occultum debemus tol
lerare R° a°. hec dispensacionem
publicam ex potestate ordinaria
aut privatam ex potestate comissa
in primo casu non potest aut debet de
poni nisi crimen occultum in secundo potest
ad hoc quod obviat omnis ratio nra e
instructio R°. unum est ut quam ad se
actionibus ut quam ad aliquam circumstan
ciam eius contra hoc a xpi nos do
cuit non fures dispensatores po
nere sed devere temporalibus non mitt.
curare / Item super illud prudens
bona glo qui conscientie fidens fa
mam negligit crudelis est quia
corpus suum. michi pro minimo est ut a
vobis iudicer etc. R°. quam quan
tum in se est fama debet homo curare
de bona fama sua nisi ad usum suo
rum malicia non prevalet de p iu
pendere racionem tenemus etc. / Item
sed dicit coram hominibus gen. viij. ut at
tendite ne iustitiam vestram faciatis

ris coram hominibus R° coram hominibus
si bonum dupliciter est aut propter corpus
edificacionem quod bonum est aut propter
propriam ostentacionem et laudem quod malum est
unde dominus addit ut videantur ab hominibus ||

cap x

Nam de ministerio quod
fit in sanctos. Supra monuit
ad collectas faciendas / hic deter
minat modum faciendi eas scilicet ha
bundanter et liberaliter ad hoc autem eos
inducit quadrupliciter primo ex pro
mptitudinis eorum comendacione
secundo ex nunciorum ad hoc premissione
ibi misimus autem fratres tercio ex fu
tura retribucione ibi hoc autem dico
quia qui parce seminat / quarto ex
propria utilitate ibi potens autem est deus
omnem graciam. Supra primo hortatur
eos ad promptitudinem eorum come
dando dupliciter primo in se secundo in aliorum
operacione ibi quam emulacio vestra. Supra
comendat eos primo quod dant liba
liter sine stimulacione secundo quod festinant
sine dilacione ibi scio enim promptum. tercio
quia habundanter sine confusione ibi
pro quo de vobis glorior. dicit ergo nam
quod ita devote promptitudine eorum loquor, nam
necessaria de ministerio scilicet elemosinarum quod fit
in sanctos id est ad sustentacionem sanctorum
pauperum qui in Ierusalem id est eorum pau
perum de collectis autem que fiunt in sanctos
sicut ordinavi etc. ex habundanti scilicet
superfluum michi est scribere ad vos scilicet vos
amplius exhortando et hic superflua
sciens promptum animum vestrum
ad hoc faciendum et hoc non solum
facere sed et velle cepistis ex prio
re anno propria scilicet anno promptos de

vobis gloriar apud macedoues dicens
sup hoc quia et achaia et macedo
nes etiam corinthios eius sicut capitulo
precedenti alii provocati sunt parata est
emulacione .s. macedonum ducta ab
anno preterito Ro. xv. probauit ma
cedonia et achaya collectionem ali
quam facere in pauperes sanctorum qui sunt
in ierusalem et vestra emulacio .s. amor
et studium imitandi vos quia audi
erunt vos bene correctos per sanctam
predicacionem plurimos ad perficiendum
prouerbiorum xxvii. ferrum ferro exacuitur
et homo exacuit faciem proximi sui //

Misimus autem fratres.

Hic in ducit eos ex imitacione pre
missionem vnde primo ostendit se premisisse
nuncios primo ad preparandum secundo ad lar
gius operandum et iniciandum ergo existima
ui. Circa primum primo tangit fratrum missi
onem secundo missionis racionem ibi ut ne
que gloriamur tercio racionis declara
cionem ibi ut quemadmodum dixi dicit
misimus que ita superfluum est mihi scri
bere nobis posset aliquis dicere
ex quo superfluum est vos scribere ad
quid ergo misistis fratres vnde dicit me
misimus autem fratres ne ut hortent
vos ad hoc sed ut parati sitis ut
neque gloriam de vobis euacuetur
in hac parte .s. si inuenta fueritis imparati
ut quemadmodum dixi illis .s. quibus
gloriabar de vobis vos esse paratos
paratis sitis tercio debetis esse parati ne cum
uenerint macedones mecum ad nos
.s. et inuenerint vos imparatos erube
scamus nos qui de vobis gloriaba
mur .s. sine verita esse et macedones
eccl. xxii. de mendacio in erudito

mus tunc confundemur / Non dico ut
non dicam vos .i. ut de nobis ta
ceam de quibus dicendum est quod multo
magis erubescetis et erube
scere deberetis in hac substancia .i. in
hac datione elemosine que substancia di
citur quia pauperes sustentantur /
Notandum super .i. parati sitis quod debe
mus esse parati ad multa videlicet primo
ad largiendum temporalia quia qui cito
dat bis dat quia eius plurimum parabat
fratres Joseph munera donorum ad quod
dicitur ad eos secundo ad emenda
dum delicta hominum conseruat omni
num ut maleficium puniatur ps
etenim ego in flagella paratus sum
et dolor meus ergo paratus sum
in flagella quo ad satisfactionem et dolor
meus quo ad contricionem iniquitatem
ego agnosco quo ad confessionem //
Tercio ad exequendum mandata quando
dominus mouet gaudium paratus
paratus sum et non sum turbatus
vbi .i. sicut agilitate angelica
ecc. v. iuuenem stantem et cruto
to aduersitate dum in pugna sicut
homines in obsidione ponitur quasi
diabolus obsidet cum exercitu /
magno .i. mach. viii. aspicien
tes iudam et socios eius in tempore
paratos ad proelium timuerunt et fugi
erunt omnes certo ad sustinen
dum in pena frustari et in bel
lo tracto vendidit sed non volu
erunt sustinere .i. mach. vii. dixe
runt de deorum fortibus parati sumus ma
gis mori quam dei leges preuari
cari ii. xxv. dicit paratus sum
tecum. Sexto ad suscipiendum
dominum in anima .i. decens est regere

recipi in stabulo vel loco obscuro pro parum cor meum deus alibi paravit lucerna ipso in modo Sepio ad ipsum conmutado. in gla sic dicit que vadunt ad festum mt. xxv. que parate erant intraverunt cum eo ad nuptias mt. xxiiii. et vos esto te parati regnum n. parati est mt. xxv venite bndicti patris mei percipite regnum etc. / **Nam q exstimavi** / hic ot q premisit unitas ad large erogandum v po implicat sua prudentia i metendo so replicat messoris diligentia in erogando i reparet tertio rogat corpo et largitatem in dando d. sic qui bndictionem de go nam qui et in effusio accidat sicut dixi nam go existimavi rogare fratres lucam tytum et apollo ut preveniant me s. cu do ad vos reparet i. preparam faciat paratam etc s. qui benigna hac bndictionem i. elcosinarum largitionem repmissam i. sepe premissam Ro. xv. placuit eis et debitores sunt corp parata dico s. qui bndictionem i. qui opus largitatis caritatis dignum bndictione non qui avaricia ut s. propter dolentia animo dedit. ¶ Et nond. q etiam bndictio d primo propter bndictionem accipientis Job xxxi. bndictio perituri sup me v. Secundo propter bndictionem ipsa videtur etiam xx splendida in partibus bndicent labia multorum et cetera il. di. sunt. Tertio propter bndictionem mdicis retribuentis mt. xxv. venite bndicti patris mei dr hoc propter opa mne promissa Quarto propter bndictionem herendi sui seminis illius dantis pro tota die mi

set et comedat et semen eius in bndictione erit / **Hoc aut dico qui parce** / hic in duat con expositura retributione et primo ad dandum habundant so ad dandum hylariter In po largitas dari in so largitas cum suadet i unusquisque prout destinavit. In pa proportionado premium primo tangit q et parvos secum largos i q seminat In pa d circa dominu actu i sciat modicum i parce premium et metet sibi procede in sa dicit go hoc a dico s. q vos large dantes qui parce seminat / dando s. pauca parce et largum parce et metet retributionem qualibet. qui seminavit hic et metet qui seminat in bndictionibus i. large caritate de bndictionibus et metet larga s. retributionem pro xi. seminanti iustitiam merces fidelis io osee x. seminate vobis in veritate iustitiam et metite in ore mie / **Unusquisque prout destinavit** / hic hortatur ad dandum hylariter v primo hortatur ad dandi hylaritatem so subdit talitatem i hylare dicit go unusquisque q et s. q seminavit hic s. s metet s. go unusquisque sup det vel faciat prout destinavit in corde suo i. prout ordinavit se velle dare et hoc non ex tristitia glo qui n. dat ut caveat te dio in expectantes non ut reficiat visceram indigentis et vero murmur perdit quicquid go boni facit si aut cum tristicia facit decrescit non tu facis eccl. vii declina pauperi sine tristicia aurem tuam et redde illi debitum tuum aut ex necessitate i. coactus sed sponte et hylariter hylarem n. datorem diligit deus i. apbat et remunerat io eccl. xxxv sm

omi dato hylare fac vultu tuum
Ro. xij. qui miseretur in hylaritate
B^c go dt dare quilibet discrete
iocunde voluntarie discrete quia p
ut decet. Jocunde quia non ext
sticia voluntarie quia non ex necessi
tate discrete qu ad rationabilem io
cunde quantum ad venerabilem volu
tarie quantum ad concupiscibilem et hic
quit. sup i. ex habundancia glo si
fluum gt go pctm Nam sicut sermo
superfluus placatus pctm e ita
scriptus Ro. superfluum eet scribere
inducere eos ad volendum sed
non ad perficiendum etc. Jte scio pro
mptum animum quem go p me hilo mit
tit niaos ad pandum go pati
erat affectu sed non affectu quando
du fte erat collecte / Jte super e
pre mea glo. retributionem quam deus
semper largissime retribuit et b co
dignum Ro. non pro sumptus sed refe
tu seminanti in benedictionibus / Jte
qui seminat in benedictionibus glo ut
plus pensat animus quam census
pse voluntas quam plus est dare quam
velle dare / Ro. plus pensat ani
mus pse quam census pse voluntas n nil
tu facit sed animus quam census cum aio /
Jte super illud non ex tristicia glo
si ex tristicia fuerit dete sit tu non
facis quam mala adnaicia quamvis fuit
n^c sine tristicia pecuniam dare pnt g
no nect Ro hoc quod hic dicit in
telligit de tristicia vanis non sensua
litatis / **Potens est autem deus**
etc. Supra monuit eos ad collec
tas faciendas inducens eos ad hoc
p^o ex ppinquitudine corporis commendaci
one s^o ex imitacione ad hoc promissi
one ex futura retributione hic quarto mo

uet ad id ex ppinquitudine utilitatis consi
deratione et primo ex utilitate in se
ipsis s^o ex utilitate in aliis ibi
quia ministerium hoc officij utilitate
in se ipsis ont p^o in bonis spiritua
libus s^o etiam in bonis temporalibus
i qui a ministrat semen etc. i bo
nis operibus et augebit incremen
ta quarto generaliter in bonis omnibus
i ut in omnibus locupletati Jnprima
tangit p^o bonorum spiritualium accto
rem hic potens e deus s^o forum
q ocm gram ha. ttio fine ut
in omnibus semper quarto nium ibi
manere opus / quinto doctoris co
firmacionem i scriptum e dt go po
tens est etc. expone hic litteram duplr
continuam quasi quidam libri hnt et
quidam n. primo m b^c Jta vos
moneo et sed potens est deus
etc. q. d. ego solum monere vos
possum sed deus pt facere s^o o
b^c Jta nos moneo ad largiter et
hylarem dandum et nolite diffi
dere potens est n deus omnem
gram non solum hnt gram largi
tionis etc sed et q augere ali
am habundare facere in nobis ut
in cordibus vris s aliquos libe
rac i. qui dat omnibus affluen
ter i gratie go deus dat potest
quia potens est exsuper q ocm
habundare qr habundare facit
habundare dico ut i omnibus i
ut in omni statu vro omnem i
p fecta sufficientiam hntes i. vos
hic reputantes per sibi nihil. Ergo
didici in quibus sum sufficiens habun
detis i oc opus bonum i i dacoe
claro ei aliis bonis habunde ut
dico sicut scriptum e de viro insto

ps dispsit dedit paupibꝫ iustia
re v manet myᵒʳ ꝯ dicites boi
clarij vides qe dat habundant
l dispsit sicut scm ysa. xxxij.
bn qui seminat sup oms aqs
dedit gratis non vendidit. m x.
gratis accepistis gratis date pa
upibꝫ non diuitibꝫ luc. x. in ci
fatis q mu'./ Noli vocare vicos
re/ voca ad debiles et paupes
re/ ysa lviij. frange esurienti
panem tuum et. Ratio qe dispsit
dedit iustia eius. i. incessu iusti
cie manet i seculum scli. i. eternu
sap. i. iustia perpetua est et immorta
lis. ¶ Nondum sup. potest e
dens amicam gratiam et e qe gra
necessaria est. Infantie nutrimentum
sap. xvj. omnium nutrix gratie de
seruiebat sicut n. corpus sine cibo
non viuit corporaliter ita n. aia sine
gra spualiter. Renouatie docum
tum/ tit. ij. Apparuit gra dei.
erudiens nos ut abnegantes si
cut n. oculus digite mediante
luce ita affectus mediante gra In
decentie ornamentum/ eccl. xxxij.
ornamentum gratie accipias sicut n.
decoris habitus ornat corpus
ita reddit gratum sic huius gratie
spiritum. Inconstantie stabilimentum
hebr. ult. optimum est gra stabi
lire cor sicut n. vinculum ligat
edificium sic gra ligat deo spiritum
Insufficientie supplementum ij. cor
xij. sufficit tibi gra mea sicut
enim fortis amicus sufficiat adiu
uandum i fmu sic gra ad occ
... tutu malicie purgamentum
Ro. iij. gratis iustificati p gratiam
ipius sicut enim vadus solus pur

gat aerem a nebulis sic gra animam
a peccatis/ Eloquentie rudimentum/ Job
diffusa est gra sicut sal eloquentie co
dit aliud sic gra in verbo col. iiij. sic
sermo vester in gra sp sale cd. humi
nie tutamentum eccli. xxxiiij. spiri
tus sum hosp. et et libatis sum.
gra dei sicut amor dm reddit
fmi tutu sic gra iustu molestie
declamare/ ij. thy. ij. tu ergo fili mi
conforte in gra sicut gra mlie
ribus dupsic marchis e gemi/ Ami
citie fundamentum/ pu xxij. qui
diligit cordis mundiciam ppt gra
la. s. ha a mai regem sicut i gra
tiendo tollit amicicia sic gra
fundat amicicie vincamentum sap. v. g
cia dei et mia in scos eius et respe
ctus in electos illius sicut dinces
ex gra liberalitas inficit alios am
sic decimentum Ro. vij. Infelix
ego homo quis me liberabit/
de corpore mortis huius/ gra dei per
ihm xpm sicut lra regis liberat
captiuum a. v. d. gra et amicicia libe
rans Glorie argumentum gram et
gloriam dabit dns ps. lxxxiij. ascler
gvosa in venient gloriam sicut mi
num argumentum est pinum ima
pie aput iustu dm/ Qui at
amistrat semen. hic ondit
ele uelitate in bonis tpalibz
et hoc duplex pmo sufficia tpa
liu ad nunc dn p. a hab. corda
adcrogandu i multiplicabit de
go qui aut q. no solu incess ma
erne dabit a' hz dius qui ad
minst semen dn sic cpla semian
ti. i. fracta clar et panem. i. neciā
dite sic accipit panis gen xxxiiij.

dixit Jacob b. de zib in pane rc
ad manduca. no ad luxuriandu
pribit no dicat dabit qr ppo.
pane tenem eis fuiue z bequit
sincau uu q. d. ap9 b.c deus dit
bn possit clab fate b.c dabit
bn sustinem tio isto tiove non
debet eleosine cessare p b. Esa
dedit timeatis se go deus c pu
cipalis bono actor qr sem anti
strat homo e dispesator qr sciat
deus item e remunator qr neia
prat eno solu pane ad manduca
dum prabit s z multiplicab. se
men bum ut possit plues elio
simas fate ysa xxx dabitur
plua semi tuo pu. xi. quidam
dim dut ppa z dicaret fuit z auge
bit in crementa i. bolutate z fa
cultate dandi eleosimas fru
gu iustic ure i. mitorum z pmiorum
ex iusticia puenienciu Jac iii f
tus iustic in pace seminat fac
tibus pace Justia go est radix.
crupet Jncrementu frugu est
opus ex arcscet ut ele z hic qs
impat iustia augmetu i crement
est effectus mitorum pima multipli
cas/ **Vt i omibus locupletati**
tangit btilitate in bonis omibus
d multiplicat ea ex eleosima pue
mecia p.o hundacia gnalem s.o
dispesaciom libealem i hunde
tis in oem tao duiam come
dacom i no opat de go Jta au
gebit in crementa frugu iam
ut in omibus i. in omi statu uro
locupletati s bium recputacom
hundetis in omem simplicitate
i. in pfectam largicom simplia auo
facta uel in oem simplicitate
s. cordis oris z opis ut i cord
b.c compatcudo in ore masue
tudo in ope uilatudo domi ut
s. dcis ap. te masuete z hunde
que largica s. simplia auo facta
opat p uos qui sumus mi st b.q
largicois grarum accom do quia
sup hoc agimus gras deo/ **Qm**
misti hui9 officy. Supius
monuit eos ad collectas fac
endas ex utilitate in scipis h
monet ad id. ondens fructu
z btilitate in aliis b. pmo on.
multiplicitate fructuu s.o sup
hoc laudat dim i gras deo Jn
p.a o.c fructu q duplicem largi
cois clar pmo qr scorum bitas
sustentat s.b qr ad grarum accom
p bocat i s.c d z hundat pmltos
tao ad glificadu dm z expona
dum p dantibus inuitat i glori
ficates dm qrto ad diligend
eos inflamat i desidernau
bos p te eminente de go/ Jta
agunt gre deo z hoc io qm
misti9 huius officy s. largicois
elar no solu suplet ea que
desert sitis s. paupibus Jus s
q ii deerat suplerunt fres q
benint a mace donia s ees hund
dat in grarum accone s que fit
d. pmltos quia multi inde agut
gras deo z hoc in duo mone
te s. ad grarum accoes pmltos
in q pbacom misti huius i. qu
apbat z laudat hac ministracom
birum ealtos in q glorificates
dm no solu in ura largitate
sed inde adepta accone i obe
dicau gfessione ure quas s. fi

deum confitemini Ro. x. Corde creditur
ad iusticiam ore autem confessio fit
ad salutem obediencia dico subiecta in
euangelio xpi. i. quia obedistis euangelio
xpi. et glorificantes scilicet deum in simpli
citate communicacionis vestre. i. quod divo
simplici animo communicastis vel quia
aliis exemplo vestro suadetis communicare heb.
xiij. Beneficencie et communionis nolite ob
liuisci communicacionis dico facte illos
scilicet sanctos pauperes per deos et in omnes
egentes super. et glorificantes deum
in ipsorum scilicet pauperum obsecracionem
pro nobis facta scilicet a vobis ad deum
ipsorum dico desiderancium vos videre
vel hic vel in eterna beatitu
dine et hoc propter graciam dei in ca
ritate eminentem in nobis. Fe
lix ministerium quo sancti pauperes su
stentantur quia supplet ea que de
sunt scilicet quo multiplices gracie
deo aguntur quia primitias hominum
dat in gracia quo alii videntes
edificantur quia probat ministerium
illud quo deus glorificatur qua
glorificantes deum quo obediencia
notificatur quia in obediencia per
quo temporalia vestra communicantur quia in
simplicitate communicacionis vestre redduntur
quia temporum quo amor mutuus
inflammatur quia desiderancium vos
quo gracia in homine concernatur
quia propter eminentem graciam in vo
bis non fuerat distribucio clarum//
Gracias autem deo. hic super pre
dictis laudat deum dicens gracias
autem ago deo meo super dono
eius scilicet caritatis dono inquam enar
rabili. i. quo non potest sufficienter nar
rari. cor. ij. in quem potes esse facere
omnia super habundanter quam petimus
vel intelligimus vel enarrabili. de
quo enarrari tob. xij. Vos autem
benedicite deum et narrate omnia mira
bilia eius. esse hic quintum iusticia eius
manet in seculum seculi quia caritas est opus manen
tem innuat vnde opera mea orum xxv.
Ro opus iusticie est in necessitate opus
mittere preter necessitatem vel opus iusticie
est quod fit de superfluo vnde quod fit
de necessario vel opus iusticie generaliter non
specialiter/ Item eadem glossa iustus est qui bo
na mundi sine eterni premii commoda
reputat et ergo qui ipsa reputat
non est iustus. Ro glossa loquitur in aucto
ritate non summum vel de iusticia perfecta
non est de summo. Item super illud fru
gum iusticie vestre glossa iusticie sancti
tatis et bona vita continua hii sunt
effectus iusticie Ro describit iusti
ciam non penitenciam secundum peccatum. Item
sanctitatis et bona vita idem sunt ergo al
terum superfluit Ro sanctitas accipi
tur hic ~~sanctitate alia vero utrumque~~ puri
tate per declinacionem a malo bona
vita per operacionem boni que sunt
due partes iusticie alia non utrumque
pro utroque ponitur. Item que desunt
sanctis/ Contra ps nichil deest timen
tibus deum et alibi non vidi iustum
derelictum nec semen eius querens
panem Ro nichil deest bonorum spiritu
alium ad salutem necessariorum secundum temporalium
aliquid deest vel dicitur aliquo ac
aliquid deest ire sed nichil de
est reputacione quia contenti sunt eo quod cap. 10
habent//
1 Ipse autem ego paulus obsecro
Hec est quarta pars principalis nar
racionis per quam non locutus est primo per
fectis correccionem non indigentibus secundo

corrigi volentib; sed negligentib;
tamen iam correctis et penitentib; hic
quarto incipit loqui in correctos
et ad huc in sua obstinatione perma
nentib; quos primo redarguit quia
ipsum et eius doctrinam reprehendebat
capitulo isto secundo quia ei pseudo preponebat
capitulo xi et xii. tercio caritate ortatur ut
se corrigat capitulo ultimo. Prima in duo. primo agit
contra reprehendentes ipsum de carnalitate
secundo contra reprehendentes de potestate usur
patione ibi non enim. videmus in series aut
comparare. In primo procedit quadrupliciter.
primo monendo secundo de absolucione
commendando ibi in carne enim ambu
lemus tercio pseudo quos ipsi comme
dabant se preponendo ibi que secundum faciem fu
erunt sunt videte quarto eos terre
do et comminando ibi ut non existi
met terrena contra in primo primo obsecrant
secundo rogat ibi rogo autem ne presens Ipse autem
implicat tamen scilicet obsecrantes auctoritatem
ipse autem paulus obsecrationibus forma
ibi per mansuetudinem obsecratoris
malignitatem ibi qui in facie dicit ergo
ipse autem qui ita ago grauis pro correctis
et propos ad eclam (?) innuens vos aut
alios qui me deprimentes ego ipse
paulus cuius auctoritatem non est tote
prenda obsecro id est adiuro vos
tamen possem per mansuetudinem id est
fas et modestiam Christi ibi ubis fuit
non Christi mansuetus in gressu Matthaei xxi.
Ecce rex tuus in progressu pos
sit venit tibi in mentem et mansue
tudine in affectu contra ingressum Ieremie xi.
Ego quasi agnus mansuetus qui por
tatur ad victimam ego qui dicit qui in
facie quidem id est exterius ut dicitis
hominibus humilis sum Ecclesiastici xix. est
qui nequiter se humiliat et interiora
eius plena sunt dolo humilis id est quasi

mitis vos id est dum sum inter vos presens se
bis absens autem non dum timeo in
aliquo mali fuit dictus confido id est
vobis id est confidenter ago in vos asper
pere vos redarguendo/ **Rogo au
tem presens** etc. Supra obsecrauit
hic rogat ubi primo exhortatur
primam sine emenda secundo commi
natur penam ibi ne presens audeam
tercio detestatur eorum ibi in quosdam
qui arbitratur dicit ergo ita obsecro
et non solum hoc sed etiam rogo vos
ut scilicet tales vos exhibeatis ne
presens scilicet cum venero audeam id est audi
at punimam secundum id est Apud xxxviii Iustus
in qua per eam confidencia quasi exi
stimor scilicet a vobis audere tamen absens
sum quod dicunt audebo in presenti scilicet
dicatis me audere id est absenti au
deam in quosdam qui arbitrantur
vos tanquam secundum carnem ambulemus id est
more carnalium querentes carna
lem modum quod tamen non querimus sed
spiritualem/ **In carne enim ambu
lantes**/ Supra monuit eos hic
commendat se et primo audendo pu
ritate in terrenis et contra secundo ibi
tate doctrine ubi ma arma militie
tercio zelum iusticie ibi et in promptu
habentes dicit ergo Ita quidam arbi
trantur et male/ In carne enim ambu
lantes id est in carne fragili degen
tes et bene dicit ambulantes non stan
tes pro corpore et pugna ad propositum
quod hic statim tota die oraosi
non cum dicentes per maliciam/ quasi ibi dicam
derunt qui operantur iniquitatem eorum
utroque dicebarunt/ Sum ambulantes
filii ambulate non secundum ambules
id est non pro carnali commodo malicia
predicationibus exteriorius quia quia secundo ti
tum ii. nemo militans deo implicat

cat se sclarib; negocijs scilicet ho
cung, et si sit in carni fragilitate
cum in mente dilicatis i in tercie
puritas in ope strenuitas/ **Na**
arma milicie hic ostendit dicte
doctrine sue in mo[ra]lor[um] p[ri]mo callidita
tib; obviando scilicet consiliu p[er]v[er]sa
destruendo i consilia destruentes
r[ati]o argumentis resistendo i rez
altitudine q[uan]to ad fidem eru
tendo i. rem captivitatis redigentes
d[ici]t ergo q[uod] ita no militamus secundum carne
na arma milicie nre i. virtu
tes et miracla p[er] que ipse dicit et
militamus no carnalia i. debilia
sunt vel no carnalia in te cone
quia no eis s[er]vim[us] in tercie car
nalis comodi sed potencia i. for
cia deo i. p[er] deu ephesios vi. accipe
armaturas dei bocam tela tibi
coruscamus arma que nisi por
abrcassis in dictu te firmiter tue
reliqu[um] potencia deo ad destruccionez
municionu i. calliditatu homi
vel demonu qui se divis callidi
tatib; muniunt contra ecclaz contra
ro civitas prima i. eccia et prauit i
ca diri aliqui valor tenuit
contra ca rex magnus i. dyag et
vallavit ea extraxit municiones
munctione in ea vir paup[er] et c i. scilicet
cu exercitu apostolor[um] destruens mu
niciones ipius imitando aplus nam
i agone huius mundi apparuit eius spua
lis p[ro]mptitudo quia armatus apta
tudo quia miles Rectitudo q[uia] no
carnalis erro n[on] naliter arma e
sibi Fortitudo q[uia] potens valitu
do q[uia] destruens municiones inimicor[um]
ergo valitudo in ope fortitudo i vo
luntate rectitudo i in tercie aptitu
do in rone p[ro]mptitudo i corpore
fuit militamus in q[uantu]m destruentes
consilia mala s. homi vel demo
nu et destruentes omnez altitudi
ne i. i ellectus p[ro]fundit[at]es tu legis
preceptor[um] q[uod] p[ro]phan[i] altitudine
dico excellenciam se adversus sciaz
dei i. p[er] fide que e scia de deo d[ic]it[ur]
s. in pugnant p[ro]i[n]de virgines pas
sione fidei ysa. xi. repleta est
tra dni/ **Et in captivitatem**
redigentes hic ostendit virtute doc
trine sue convertendo rebelles ad
fidem v[e]l implicat[ur] t[em]p[u]s contra dicas
comdabilis conversionis su obedie
s. ut sit ua i. in captivitatez
integra ibi omnez in ellectu vita
ibi in obsequium xpo dicit ergo ista mi
litamus destruentes omnez altitu
dine rerum et redigentes in capti
vitate s. p[er] victoriam fidei quia
hic e victoria que vicit mundu
fides nra i. Jo v. omnez i ellectu
superbu et contradicentez p[er] obsequiu
xo ut s. tu superbe repugnat hu
militer obediat feliciter p[re]dicator
qui malos in pugnat potente
quia redigit in captivitate ge
neraliter quia omnez intellectu va
lit quia in obsequium xo/ **Et i**
promptu habentes. Supra
comendavit se aplus ex p[ro]mi
tate q[ui]a ex virtute doctrine h[ic]
comendat se ex zelo iusticie vbi
tangit tria s. iusticie p[ro]mptitudine
rectitudine ibi ulsa omnem
i obediam ordine ibi cu implet
tu d[icit] ergo et p[ro]mptu habentes q[uia]
s. n[on] nobis remordet q[uia] retbat
ulsa s. puniendo omnez obedi
ciam s. minor[um] maior[um] et med[iocrium]

ocru ul omem s. fti ubi rom
ssionib Ro. xiij. Si male fecis
time no. n. sn cn gladiu portat
q utiq faciens eu implicta
fuit obedia mra vecto ordo
p9 n. confirmadi sunt boni q pre
tendi mali apoc viij nolite no
cere terre et mari neq arboribz q
adusq signemus servos dei nri
in frontibz eorum q Nond sv
illud consilia desistentes q tria
sunt gna consiliorum/ Quedam de
strenda quia apte mala de qbz
hic Quedam adimplenda quia
apte bona de quibz pu xij. qui
sapiens e audit consiliu et no a
to facili credulitate ad falsa
plabi/ Consiliorum malorum tn sunt
gna s. carnis mundi et dyaboli/
primu voluptatis Et in mudiciae
que consulit carno ij. Re. xvj. di
xit absalon Inite consiliu quid
agere debeamus et ait achitofel in
gre de ad concubinas pris tui hc
est consiliu epicureorum eccles. v. hc
itaq in usum e bonu ut co gb
et b. Secdm e concectois et mudicie
que consulit timidus gen. xlix
Symeon et levi fres animaliqui
tis bellaca in consiliu eorum no
veniat aia mea et hoc aut co
siliu ad vocatorum ij. Re. xxi. Sur
ge posside vinea naboth Ter
tium e elacois et supbie que
consulit dyabolus ij. Re. xij vo
bo accepto consilio assiluit ppln
isrl hoc e consiliu tyrannorum qui
cogitauit consilia q Consiliorum
bonorum tria sunt gna p opponitu
malis convenientia primu est cu
tacis et tepanac. i. eorum sim deu
gimbz q dm preceptu no hco co

siliu do. hoc e consiliu eunuchorum
q qui se castrauerunt Secdm e pacis
et concordie pu. xij qui pacis ineunt
consilia sequitur eos gau. hc est
consiliu mansuetorum ij. Re. xij q
in datis consiliu ut respondeam ppo
re. Tertiu humilitatis et obediencie tho.
iiij. Oia consilia tua in ipo pma
neat ipe aut consulit ac. xvj. Qui
vult uenire post me et. hc est
consiliu religiosorum Consiliorum
dubiorum examinanto triplex e ipe
ca primo ipe ipocritarum siue adule
ciam io eccl. xxxvij. a consiliario
malo serua aiam tua Ro. hic red
dit. pu. xxij consilia impiorum fraudu
lenta/ Secdo ipe carnaliter stul
ticia io eccl. viij. cu fatuis non
habeas consiliu Ro. hic reddit ysa
xix consiliarii pharaonis de de
vit consiliu insipiens Tercio ipe
amoris inetitudine io eccl. viij
cor ij. consilia statue tecu Ro
hic reddit. xxxvij. coram extraneis
ne facias consiliu nescis n. q tibi
cristina merces// Que secdm
carne sunt/ hic agit q reprehen
dentes se de carnalitate pseudo
quos ipi comendebant se ppon do
ubi ondit p° o° se no ee eiusm
fiorem s° se ee superiore i na. t
si aliq amplius/ Infima p° hortatur
eos ut attendant verp iutate
s° quorumda reputatoru i signis
confidit/ ero cautem in se dignita
tem i id cogitet iterum de eo iam ul
ta dixi ad comendacom meam sed
nos ipi videte que s. facie i. s/m
apparam ulitate sunt sup in vobis
uel que s. faciem. i. s superficiale
apparencia sunt sup. i pseudo aim
alit sit in eius si qs s. pseudo ut
psumes de se confidit p aliq qm

sc. hec s. fidem vel aliud domi
x se ee amicam s. ut disci
pulum hoc cogitet iterum apud
se qui sicut ipse xpi est ita et nos
quia eadem dona habemus que ipse habet
xpi vir in cor sicut et nos non mi
nor vobis sum/ **Nam et si quid
amplius.** Hic ostendit se eius su
periorem quia habebat potestatem apli
cam adeo quam non ipsi vel tangit
huius potestas quadrupliciter commendatur
s. quia est delectabilis in gloriatus
fuero sublimis in quam dedit dominus
utilis in in edificationem honora
bilis in non erubescam. De quo
ita sumus nos xpi sicut ipse est
nec solum ita immo amplius Nam
et si amplius aliquid gloriatus fuero
super quam ipse in potestate mea s. apli
ca quam nobis dedit dominus et non illi
dedit vos. Vas electionis est mihi iste
et Act. xiii. Segregate mihi bar
nabam et paulum. dedit in quam
in edificationem et non in destructionem
i. ut nos exemplo et doctrina edi
ficemus non ut erroribus et prauis
moribus corrumpamus ut pseudo
sine quam gloriatus fuero non erube
scam. cum ipse veritate tamen
ipse hoc quia non dicam ad iactan
tiam vanam sed veritatem meam
erubescere non debet qui se impu
denter et imprudenter iactat quia
omnis laus in ore proprio sordescat/
Ut autem non existimer. Hic p
tendit contra reprehendentes se
eos deterendo vel primo ostendit quale
cum reputant presentem qualem se eis
exhibebit ibi hoc cogitet q
cuiusmodi est. In prima primo tangit
quorum estimationem secundo eorum reve
lationem in qui quidem epistole de quo

sita [illegible] sum amen et obedivit
vlasa ut a non existimet amo
bis tamquam terrere vos per epistolas
sic quidam existimant quoniam
aiunt epistole quidem graves sunt
ad intelligendum et fortes circa
dum per nata a corporis in forma quantum
fortitudine et hoc ipse tamen dicat
tem et sermo quam contemptibilis quantum
tatem quia sine argumentis et rationi
bus i. corpus in tergo tam venisset
ad vos fore bene non sub limita
te sermonis ut quam talis non exi
stimet hoc cogitet qui eiusmodi
est qui talis talia existimat
de nobis quia quales sumus i.
quam absentes per epistolas absentes
i. absque quam nunc adsumus tales et sto
putes super eiusmodi Camelco
n. albus transmutans colores in
mundum et letum xpi in suum voluit ec
discolores ideo non nusquam amicus di
scolor huiusmodi dicatus mea michi nusquam
amicus arta potum imponebat
quo quidam aplo in q. s. quia ab
sentia erat audax scribendo gravi
tua ad intelligendum quam minimam de
soria ad sustinendum. In presentia
non audebat loqui ardua sed
humilia ex parte se mitte sed re
pulsionem quam istos dicit aplus quia
ex quo continuat verbis ad implere
bit frates et hic quia super illud
primo de sua glo si voluerit ut tu
amodo primam quam expectandum modo
semper malum est xo la in. hic
suppositio prima sine primas ineptitudine
non per debitam mensuram primum
sic opponitur/ Item super illud Rogo
autem glo non solum obsecro quam non
plures observare quam rogare X o q

ius plus sit in se apud aliquos
tn plus e simpl. et similiter vo
gare quod fortius ad innuare c. Item
in carne ambulantes quod Ro. viii qui
in carne sunt deo placere non possunt
Ro. i. cum sona nimiam q̄ie i nag
firiglem / Item cum impleta fuit
obedia quod plus e extirpare vicia
quam inducere plantare Jer. i. ut evel
las et destruas et edifices etc. Ro.
viii e in psonis eius co dicit sed
in psone dare q dicoris nostra
primo debet q finare pos bona et
hoc est adiutorio destruit pos adu
sa etc. Item que sunt facie sunt videte
q Jo vii nolite sunt facie indicare
Ro. hic facies vocat veritas apta
i veritas apparenta / Item in destruc
q Jer. i. ut evellas et destruas Ro
destruere vicia non e simpl. de
struere sed sunt quod magis a construere
sicut ne gare negacionem e affirma
re / Item eple quoniam sunt videt
quod vere dicent ii pe. iii. in quibus
sunt quidam difficilia intellectu Ro.
in hoc viii dicebat sed in hec quod se
quuntur q tepablis sermo etc. non viii
dicebat etc. Item quoniam qre q tu diffi
culter sedebat tu scripta bit gravem.
doctrina prudenti fratribus Ro. hec fa
ciebat duplici ratione una ro e propter
breuitate alia quia nolebat quod pse
udo eplas non intelligerent ne ca
de prauarent sunt in presencia satis facia
lis loquebatur quia potes erat contra
dicentes vincere // **Non enim au**
demus inserere et cetera. Superius
egit quod reprehendetes ipsum de car
nalitate hic agit contra reprehende
tes ipsum de potestate non concesse sibi
vsurpacione hac autem vsurpacionem

aut excludit primo quia potestatem non co
missam neque quod sibi assumunt secundo quia
potestas comisse vsum nequaquam
supexcedit ibi nos autem non inne
sum ecco quia gloriam potestatis et vsus
ne quam quod sibi attribuit ibi qui au
gloriatur / Impl. primo dicitur quod non assu
mit potestatem non concessam secundo quod
potius attendit et sinat commissio
nis mensuram ibi sed ipsi in nobis
de primo / Ita dixi quod tales erimus
facto quales verbo / non enim sumus
similes pseudo qui potestates sibi
vsurpabant et vicia palpabant etc.
est quod dicit non enim audemus nos in
serere procedendo nos in corpore uno
potestatem apostolicam sicut illi vsur
pando aut comparare i. imitari eos
vicia inira sicut ille palpando et
adulando quibusdam s. pseudo
qui singulares sunt tamen in de
hii sunt qui segregant semetipsos
ales spiritum non habentes qui seipsos
comendant vsurpando s. potestatem
adeo non concessam de quibus Je.
xxiii non mittebat eos et ipsi
currebant sed potius sumus metien
tes nos metipsos in nobis i. i
consciencijs nostris quia tanta potestate
utimur quanta concessa est nobis et
hoc sunt dicitur comparantes et sumus co
parantes nosmetipsos nobis co
pando s. vsum debitum potestati
comisse quia sunt quod potestas et officium no
bis comissum exigit facimus //
Nondum quod comecuntur se sibi sa
quadrupliciter / primo quia actu sermoni
quia dicunt et faciunt Ro. xv non
enim audeo aliquid loqui eorum que
per me non efficit xpc non sicut illi
qui habent linguam alte agilem

z manu venisse t. Secdo qr simo
ne cordi qr dut p q credit p
credidi ppt q locut sum no sic
mendaces qui excedunt. Tercio
qr voluntatem vom qua solu q
venabile est volut ps no adest
in cor pui rc no sicut volup
tuosi quorum volupts excedit
vom de quibz sap ij. dixerunt
impii cogitantes apud se no rte
qua vsum ptan qr solu p. po
testatem comissam agit p q hic
dt aplus de se ipso nobis sicut p
suptuosi quorum opus excedit
auctoritatem. **Nos aut no in**
mensu. hic ondit q commisse po
testatis vsum no excedat ubi
pmo o. qualiter q no excedit
mensuram debitam p° spalit
q in eis no excessit eam ibi
non n. q no ptingentes etc ppro
bat q ptinet ad mensura sibi
delegata i. usq n. ad nos pue
nimus quarto ondit q ecc volt
eos excede p. a. pdicacom sua
ibi spem a. hentes In pma
ing° facit p° tollit excessum
mensure secdo ponit pcessu me
sure i. s p. mensura regle etc
actore mensure i. q mensus e
quarto latitudine vel largitudi
nem mensure ibi ptingentes usq
de go nos a. ita q. ita commeam
nobis metipsos nos a. sup h.
facientes no gliabim. i. glando
ptatem nram excedimus i imme
sum i. ultra mensura nram dei
p vo no assumens r transfer eos
in nos rc. s sup glabim rpta
tem nram excedimus p mensu

rum regule q mensus e nobis
deus i. p mensuram in adeo
pplm cuius ego su regula diges
ephs iiij. unicuiqz vrm data est
gra p mensura donacois mensu
ram dico ptingendi i. que ptin
git usq ad nos dei n. nutu si
cut dicit ambros mortuus est
corinthijs et graec. rac deus
mensus est nobis mensura q. do
pertingit usq ad nos non n. p di.
nobis q. no ptingentes ad nos
sup extendimus nos i. ultra
ptate nob commissam pdicacom
nram excedimus qr p glo sup
excedi c ult. q excedit ex
tendi usq ad nos pvenimus i.
ptas nobis commissa extend.
se usq ad nos in evo. xpi i. in
pdicacone evangelij xpi r r ult.
pvenit eius pdicaco qr usq ad
aream mare ptantu replevit
evangelium Ro xv. nos dico no i me
sum gliantes i. ultra mensura
debitam in alienis laboribz
v. s. alius fundamentum posuisset
Spem aut hentes hic
ondit q r volt eos excede
p9 p. dicacom sua v p° impli
cat in illis pdicacois sue esse
tia secdo alijs pdicandi po
testatem r voluntate ibi p re
gulam nram tao ptatis debita
no excedente exsecucom ibi
no aliena regula de go spem
a. sumus sup hentes crescentis
fidei vre i. spamus p fide vra
crescente de virtute in virtutes
p glo. In nob i. pnos magni
ficari apud alios qr pnos cor

vectos & vos ftos viri aplm p
babunt// **Secundu regulā**
& ētiā sup sumꝰ gentes spem
evangelizare ꝑ regulam nrā
i. ꝑ qȝ adeo nobis in uictu est
gal. ii. qui opatꝰ ē petᵒ in apla
tu opatꝰ est & m̄ int gentes
&c̄. & hoc in thimdacia i. i ml
tis locis & in illa sup loca que
ultra nos sūt quia ultra nos
se ex te dic ptās nobis comissa
No tn̄ sumꝰ sperantes glam in
aliena regula i. in hys que
ad aliorꝫ regimē ptinet. s. in
hys ꝑata que sūt sup ab alys
Roᵒ xv. Sic āut ꝑdicam ē hūiꝰ hc
no ū no nō iāte ē xpc/ **Qui**
aut glat. hic q̄ ptātꝰ nō
comissaz neq̄q̄ua q̄ sibi assumit
hic oᵗ q̄ ptātꝰ & vsus gloriaꝫ
no sibi sed deo attbuit & p̄mo
q̄ no assumit sibi glam intus
in corde ꝑᵒ q̄ ut exti⁹ in ꝑmoē
ē nom. qui seipm comēdat cu
glam in tiorem iplicat tria. s.
affectom qui glat cōcessio i glet
vacudo i in dno de. go qui aut
ita uolumꝰ gloriari in aliena
regula ꝑ sup mura hoc tn̄ tot
in dno quia q̄ glat in dno glet
sic ego su alius pb letam in
dno & exultate iusti & glami os
rā corde & ūc in deo glandu
est nom. qui seipm comēdat
ille pbatus est i. applicat ado
ul ab homibz io ꝑu xxvii lau
det te alienꝰ & no os tuu ꝑ sup
ille apbatus est que deus comē
dat. i. comēdablem facit sicut

comēdatᵗ petrꝰ q̄ v. biūs es sy
mon barīona & ec paulu det vo
bas electōis ē ix &c. tangit go
glē quāne vanitate qȝ qui seipm
comēdat glē dīme vītate i q̄
deus comēdat v'tusqȝ vone qȝ
ille pbatꝰ est ¶ Nondu q̄ i so
lo deo glandu ē ꝑpl vii/ ꝑmo
qȝ ꝑ soli retinuit glam ysa xlii.
glam meam alii nō dabo/ Scdo
quia in se ipso solo dedit glat
diligentis qȝ v̄ vo no glet sapi
ens i sapia sua sed in hc glet
qui glat scire & nosce ¶ Tercio
quia ab ipso solo hēmꝰ gloria
di mūn. i. corꝫ iiii. q̄ habes q̄no
accepisti & si accepisti quid glia
ris quare no accepis/ Quarto
quia ipe solus nobis erit i glar
etna ysa xxviii erit dnꝰ corona
glē & scutu exultacōis resudue
pli sui/ Qnto qȝ ext̄ ipm ullaz
in venimꝰ glam vera ysa xl.
omis caro fenu & omis gla
eiꝰ q̄si flos agri exsiccatu est//
Sexto quia ipe solus exsecri
se hc glam ꝑ stam. i. thi. i. soli
deo honor & gla in scla sclorꝫ
Septio quia ꝑ ret ipm glam co
fusiom hc culpa ꝑhil iii. glam
cōfusione corꝫ qui t'rena sa
piunt &c̄. ꝑt hoc dicebat/ ps tu
aut dne susceptor ms & gla mea
Octauo quia no in ꝑnti sed in
futuro dat glam ysa xlv. dabo
in syo salute & in irlm glam
mea dnꝫ difficile ē ut quis
ꝑntibz bonis fruat & futuris
ut hic ventrem & mente impleat
ut de liciys ad delicias trāseat

glorientur [illegible]

in utroque s[e]c[u]lo p[ri]mo i[n] c[e]lo et i[n] t[er]ra
appareat glo sup[er] eo Hic q[uod] no[n]
audem[us] nos inserere aut comparare
quibusdam q[ui] co[m]mendant se eis In
fra xi. missi p[ro] sunt ego Ro[manos] no[n]
se co[m]parat mutando s[ed] co[n]fe[re]ndo Item
co[m]parantes nosmetipsos nobis q[uo]d
id no[n] est ei ipsi co[m]parabile s[ed] alteri
alia Ro id no[n] est s[ed] ipsi co[m]parabile
sed illud sed s[ecundu]m diu[er]sa s[cilicet] ut idem
s[ecundu]m longitudine[m] sibi ipsi s[ed] latitu[dine]m nec
in ap[osto]lo no[n] erat diu[er]sa p[ro]tas co[m]
missa rursus p[ro]tas Item sup[er] illud
sed mensura regule glo s[ed] mensu
ratum in adeo p[ro]p[ri]um q[uod] Gal. in que
opera[tus] e[st] petro etc. [er]go ipse erat
u[niversa]lis doctor gentiu[m] Ro q[ui]bus no[n]
esset ei mensurat[us] plus q[uam] ad
p[re]dicandu[m] o[mn]ibus erat t[ame]n q[uod] ad
actu[m] q[uia] s[ed] a domi[n]o missus sit
no[n] t[ame]n ad o[mn]es iuit et l[ic]et h[abe]ret po
testate[m] no[n] t[ame]n totu[m] regimen erat cu[m]
sup[er]veniret ap[osto]lus quia ab aliis
ap[osto]lis q[ui] i[n]si[n]erat ei adh[uc] multa
alii co[n]tendi restaret Item i[n]
alienis laboribus q[uia] Jo. iiii Ego
misi vos metere q[uod] no[n] laborastis
alii laboraverunt ~~s[ed] ap[osto]lus~~ et vos
etc. Ro i. Co. de aliis ap[osto]lis qui
erant missi ad iudeos i[n] p[ri]ma mi
ssione v[el] ap[osto]li multu[m] laboraverunt
s[ed] ap[osto]lus fuit missus ad gentes
quib[us] nullus p[re]dicaverat adhuc
Item sup[er] illud in aliena regula
glo. in alieno regimine contra pa
ulus p[re]dicabat roma v[el] petrus
p[ri]o p[re]dicaverat Ro paulus ibi
p[re]dicaverat p[er] ep[isto]lam s[ed] no[n] per
p[ri]ncipaliter p[re]dicavit rome cu[m]
petro no[n] ut p[ri]ncipalis p[re]dicator

s[ed] ut p[ro]p[ter] coadiutor Item no[n] enim
qui seipsum co[m]mendat ille p[ro]batus
e[st] q[ui]a s[ed] iiii. co[m]mendantes nosmet
ipsos etc. Ro co[m]mendare se p[ro]pter
se e[st] co[m]mendare seipsum sed co
mendare se p[ro]pter deum est potius
deu[m] co[m]mendare q[uam] seipsum Item
i[n] glo. qui p[re]dicat no[n] missus
no[n] est ydoneus s[ed] p[re]sumptor [er]go
q[ui]cu[m]q[ue] p[re]dicat no[n] missus peccat
Ro q[ui]bus dicat quedam q[uod] q[ui]cu[m]q[ue]
e[st] ydoneus p[otes]t p[re]dicare n[on] mis
sus vel missione generali vel
sp[eci]ali aut divina p[er] i[n]spiracione[m] aut hu
mana p[er] delegacione[m] seu ordina
ria[m] i[n]stitucione[m]

Cap xii

Utinam sustineretis
modicum. Sup[er]ius egit
contra eos s[ecundu]m eo q[uod] ei mala que
dam imponebat de quib[us] eu[m] ar
guebat hic agit contra eos s[ecundu]m
eo q[uod] ei p[se]udo in bonis p[re]fere
bat p[ro]bat eos no[n] esse sibi p[re]
ferendos p[ri]mo p[ro] bona ora
s[ecund]o p[ro] p[ri]vilegia que sp[eci]alia cap[itul]o
xii. In p[ri]ma p[ri]mo o[s]tendit se
no[n] esse eis i[n]feriorem u[n]de no[n] de
bet p[re]ferri sibi s[ecund]o ~~fi~~ o[stendit] se eis
superiorem u[n]de debet eis p[re]ferri
i[b]i misit xpi sunt ego In p[ri]ma
o[stendit] se no[n] esse eis i[n]feriore[m] p[ri]mo
in sp[irit]ualib[us] sicut est p[re]dicacio
sp[iritu]s s[an]c[t]i collacio s[ecund]o q[ue] i[n] h[is] q[ue]
annexa sunt sp[irit]ualib[us] sicut sunt
sumptus p[ro] p[re]dicacione[m] i[b]i aut nu[m]q[ui]d
p[e]cc[atu]m feci meipsum humilians ut
vos exaltemini t[er]cio q[uod] i[n] carna
lib[us] sicut e[st] nobilitas carnis seu
ge[n]us i[b]i Item dico ne quis me pu

tet in supicietz Inp^a p^o hortat^r
eos ad paciencie audiendu s^o
ut libencius audiat o^e adeos
suu affectu i emlor n nos tao
aggredit appositum suu i na
si ib qui dcit Inp^a hortat^r dup^t
p^o volutate sua in simuando
s^o exp^sse percipiendo i sed r sup
portate / Inp^ma implicat^r ara
mocua ad audienciam paciencie
volutas supior^s / i ut modia
tas peticois i modicu q^a in
sustentacois i in supientie mee
de go ita glorior de regimine
s ut sustineritis rc. hoc expoit
dup^r s. glo p^m. dic ut susti
neritis modicu q^d in supie mee
i. q^d modicu glarer de regimine
quia vera plus possem glari
q^d tn a nobis reputat^r in supie
cia / Sedo m^o sic ut sustineritis
rc. i. q^d glarer s carne que gla
cio modica e r uidet^r in supia
n^c solu hoc opto s r p^mo h^c
s. supportate me. i. paciet au
dite sicut sub dia spatiu r si
gnificaret nos // Emulor. n.
uos. / hic ut libencius audiat
suu adeos affectu o^e r p^o affectu
amor^s s^o timor^s i timeo a
ne dic sup^cs Inp^a p^o tangit
sta^s dilectionem s^o dilectois pba
cois i desp^odi eta dilectionem ta
git tira moti i emlor obm.
vos modu dei emlacoe de go
ita debeatis supportare me r
n^c emlor n. i. diligo vos emla
coe dei in qua ipe deus emlat^r
nos neu. i. deus emlacio r xpo.

xpo. ego su deus zelotes gr. n.
amicus sponsi cura velabat
sponsam no s sed sposo ut
dei emlacone .a. emlacone
bona que e adeo s. amor^s.
no liuor^s ad honorem dei non
ofusione pximi e a. emlaco
s glo ppe alienu statu morte
mas s in bonu su malu q^d re
nondum q^d in lap^s emlaco pma
in dignacionis e^c bm. i erat.
y dolum zeli ad p vocand^o emla
com bedi liuor^s Ro xin. no in
totenone r emlacoe rc. a cerva de
sidy i corp xin. emlamini kari
smata meliora / Quarta carita
tis / canticis bni. fortis e ut mors
dilecco dura sicut i c. Quinta p
ussi aor^s gal. v. emlant vos
no bn rc. Sexta imitacois ps
Noli emlari in malignatib; rc //
Despondi enim uos. hic ont^e
dilecois pbacom s. pe ssem con
sionis eorz ad fidem xpi v im
plicat quadruplice condicionem p
fte o^usionis. s. ut homo o^utat^r
in sepab^ilr i despodi singla^r ibi
dum viro integralr i ugine casta
v tilr i exhibe xpo dt go. Ita
emlor vos de despo di. n. nos
emlo. s. fidei ofeccione sposabo te
in in fide dn no multis viro
no adulto ugine castam. i. me
tem i corrupta s no carne exhi
bere. i. exhibendu vos xpo i die
s. iudicy qn xpc ita duc eternam
sponsam sua in domu sua. s. in
eternam euphates cpg^e v. ut exhi
bet sibi gloriosam eternam rc // Et
nondu q^d pt ee thema i gsecratae
uginu vel in festo alicuis ugis cuius
desposacio cu xpo in choatur pguis

Ratificat ꝑ ꝯstancia ꝯsumat ꝑ
gr̄am virginit ee u̾ba vl x̄ ꝯ scan
tis vel dei glificatꝰ v̾ spalitˀ
ondunt mẏoꝛ desposantꝰ auctas
i desponde desposita nobilitas i
bm bio desposate in tegⁱtas ibi
virgine castam desposacoīs vo
lutās i exhibe xp̄o // **Timeo
aūt ne sicut** hic tangit afftm
timorꝰ v̾ implicat̄ mẏoꝛ in que
cia timore puersitas m̄ra i pn̄s
in mesitas virginꝫ i se duxit fra
gilitas subiti ꝑꝑ ibi eciam do
lositas astuti i astucia de qo ti
meo a' q̄i tales vos desposami
a' ne sit sꝑens sed timeo i· dẏ
abolus ꝑ sꝑente gen· iij· eciam
que s· erat ꝟgo se duxit i· scor
sum duxit a paradiso astucia
sua si falsa ꝑmitte do ita s· ꝑ
silēs decepcones h̄eticorꝫ corru
pat̄ sensus vr̄i errore sapi
endo recedat fidei veritatem
habiacdo a simplicitate que ē
in xp̄o i· a simplices fidei v̾ para
diso hec ē simplicitas de qua luce
xij· si oculus tuus simp̄ꝰ fuit to
tu corpꝰ tuu lucidum erit ~~[illegible]~~
Notandu ē hic q̄ dẏablus se du
xit euam m̄ltipˡ h̄c r seducit
m̄ltos / ꝑmo debiliorem sexu
inuadendo ut facilius incideret
vn̄ ait ad mliere no ad viru
vero s̄b q̄one alloquendo ut ex
duas ꝑcedet gen· iij· ē ꝑcepit
vobis deꝰ Tercio blandi sug
gerendo ut ad hoc alliceret i· de
ligno paradisi comederet plēs Qu̾
to mendacia fingendo i· nequa
qua morte moriᵣ / Quīto de dicecdi
certitudinē ꝑtendendo i· sicut
dii· erius q̄ q̄ncuq· di / Sexto altaˀ ꝑ
mittendo i· eritis sic dii sacēes
bonu rc̄ // **Nam si is qui ue
nit alius xp̄m predicat** h̄
aggredit̄ ꝑpositu sum ondens
se no ee eis in fiore in spua
libꝫ rep̄ᵒ oᵗ q̄ no ē infeior
pseudo aplis s q̄ ii· eciā v̾erꝰ
ibi existimo n· michil tao ꝑ
bat v trape i ua r si impitus
J n p̄ma implicat m̄oᵛ tas ꝑ
dicaconu ē efficaciam q̄ debꝫ ee
mutaus dei i ua siis qui venit
m̄iꝫ· q̄ debet ee notificaco x̄
i xp̄m ꝑdicat fine qui debet
ee acceptio sp̄c sc̄i i ee aliu sp̄m
forma que debet ee annuciatio
u̾bi i aut aliud e̾ūᵐ Jrc̄ro apli
poteras ꝑdicat pseudo q̄r no
maiore auctoritate h̄nt ii· ex
cellecas q̄r no aliu x̄ᵐ ꝑdicant
michil valius q̄r no aliu sp̄m
vestat ꝑstant michil m̄ꝰ quia
no aliud ē ewngliu indicat q̄o
no sum i fior eis r hoc ē q̄ dc̄
Jta timeo ne ꝑ pseudo corrupa
tur sensꝰ vr̄i q̄ tn̄ pati no de
betis / Na r si is· s· pseudo q̄ ve
nit sup no mi ssus Jo x q̄ꝗ ve
nerit fures sut r latrones ul
qui venit i· vendit ꝑ questu
tepali ꝑdicat aliu s· excellen
torem x̄ᵐ ꝑdicat que nos no
ꝑdicamꝰ nō tn̄ rem no h̄c aliq
ephi iiij· vnꝰ deus r vna fides
aut aliu s· meliore sp̄m accipi
tis sup pillu que no accepistꝰ
ꝑ nos q̄ est no ꝑt omia n· opa
tur vnus atq̄ idem sp̄c i· coꝛ
xij· aut aliud s· melius e̾ūᵐ
q̄ no recepistꝰ a nobis si ita i
q̄ eet q̄ est impossibile rte pa
temi i· rte sustineretꝰ h̄nt q̄r

ex impossibili seqt. q h' sed ve
ia ita no est exposicio n. michil
me minus fecisse in pdictis. s. i
pdicacoe et specia collone ama
gis aplis. i. q magni apli. i. in
quos magnos reputatis g nl
tominus nichil minus feci apseu
do hu fra xy michil n. minus fe
ci aberis qui s mo du sut apli
uel sic exposicio neutromodi ama
gicis aplis quos s. dicatis ma
gnos minus fecisse in h' n. do
cat eos q contepnebat eu qz
no fuiat in societate dm cu aliis
aplis bn reputabat eu q'i
pitu aplm vespu aliorum/ **Et
si impitus sermone.** hic p
bat p dca rp'o p sua sufficiam
h'o pcorum testio'm i. i oibus aute
de go ita ne michil minus fecit
q pats na et si impitus sum smoe
quia s. no orno uba mea i. cor
i. no in doctis huane sapie ubis
uel impitus smone qz impe
dite lingue sicut moyses exo
m sed non scia sum impitus
sup et hoc satis i omnib at hus
sup mam festus su vobis quia
expta estis ea que pme fuit
s v. spo in cosaccis mrib ma
infestos nos ee rtc./ **Aut nu
quid pctm.** hic on'. se non
ee inore pseudo aut eciaz
ueris aplis in his que ane
xa sut spualibus sicut sut sup
tus debiti aq dicacoe v pmo
excusat se quia suptus ab cor
ecia gnit non accepit h'o on'
q n'. aliquc cor spalit accipi
endo gnauit i rclm eem ap'.

vos tao dt q sicut fecit ita de
cetero facit apoint ibi et oibus
su honore/ q'to o'. eum gne
hoc fecit i. quare quia no fecit
diligo vos/ Insup'a pri'. excusat
se quae no accepit abeis sup
tus h'o ond'. q eciam accepta ab
aliis expedit in cor v sub
i alias eclias de go a' ge s. no
minus feci eis aut si minus fecis
se uideor quia suptus no acce
pi mugi pctm feci quia gtis su
suptu e'lim dei ewaglizam
nobis in hoc incipim humilians
gviis s. manibus opando et h'e
ut nos exaltemini in fide et co
u'sione pficacdo fclus pdica
tor su doctor qui docet libera
lit qz gtis nati qz e'lim di
humiliter qz ipm humilians valit
qz ut nos exaltemini/ **Non
solu gratis ewangelizaui
uobis.** Immo ciam alias eclias
expoliaui hoc dicacdo multa se
in eis expendisse sigt p glo
accipiens stipendium ab eis s. i.
cor uo quib multiplicat sib sti
pendiis v ngi et hoc ad ministe
rium s. ut nobis pdicarem/ **Et cum essem aput uos
et egere.** hic o'. q nullm cor
gnauit spa'. accipiendo v on'
tria p'o q ap'. cos egnit sedo
nichilo'g anllo qo accepit i
onerosus tao aliud suptus ne
cessarios hinc i ma q in decat
de go na cum eem ap'. vos pns
et egerem na q in decerat p'g spo
lia s. eclias suplcuint fres qui
venunt amacedonia ab ipis n
tiqt hnc correctio accepit ne pna

vent fructu ecclesie et ne scandaliza
ret si acciperet// **Et in omnibus sine
honore.** Hic ostendit quod sicut fecit ita
de cetero facere promittit et hoc probat simpliciter
affirmat secundo affectionem confirmat in teste ve
ritas xpi dicit ergo ita nullam gravam tunc
ulterius dicam| In omnibus sine honore
me vobis servavi non accipiendo sump
tus nec alia gravamina inferendo et serva
bo de cetero et veritas servabo quia est
veritas xpi in me i. xpc verax qui in
me hic loquitur| Infra ult. an ex
perimentum queritis eius qui in me loquitur xpc
quoniam hec gloria s. quod gratis predico et alias
abstineo quod sit in me veritas non infringetur
in me quantum faciendo i. cor. ix
bonum est mihi magis mori quam ut gloriam
meam quis evacuet non infringetur
non solum in nobis sed et in regi
onibus achaye cuius metropolis
erat corinthus hic quia ultima
magis sustinuit modo dicit quod magis
sustinet insipientiam vocat quod apparen
tiam non sui existentia|| Item sup
portate me quod Job x. super illud
sub quo curvantur qui portant orbem glo. de quod
principes quorum dicitur basilees qui
portant populum non ergo ab eis por
tandi sunt. Verum prelati debent
portare subditos cura et solli
citudine subditi prelatos obediencia
et sustentacione|| Item super i. virginem
castam glo. virginitas cordis
est fides incorrupta quod ergo cum
quorumdam fidem corruptam non
potuit eos exhibere virginem
castam Verum quamvis corrupta essent
tamen corrupcio cordis reparabilis
est per primam sed non correctio tam
men|| Item super hec seduxit quod
videbat quod ille erat alterius corona le:

quoniam ergo per illud se dicta potuit|
Verum quamvis careret textu non tamen cu
lit actum| Item ut patet quod gal
i. si quis aliud evangelizaverit vo
bis anathema sit| Verum in aliud no
tat contrarium vel ad non melius| Item
imperitus sermone quod i. cor. xiiii
omnium vestrum lingua loquor ergo non
ierat omnem sermonem Verum quamvis
nosset omnem linguam non tamen ornate
loquebatur nec verbis ut docet tamen
humana persuasione non in doctrina in
spiritu|| Item quod gratis evan
gelizavi quod alias x. ecclesias accepistis
gravis date ergo ad hoc tenebat
non ergo hoc erat magnum aut sin
gulare Verum gravis predicare.
Duplex est autem quod sit per se et merces de
predicatoribus et hec est necessitatis at
que sui stipendio et sumptu predi
catoribus et hoc est super erogationis|
Item alias ecclesias expoliavi ergo
videtur quod prelati ab aliis ecclesiis quas
non personaliter visitant possunt procurationem
accipere quod procuratio debetur tamen visita
toribus Verum prelati debent procurationes
accipere regulariter solum ab ecclesiis quas
visitant sed ex causa speciali si
ille quas visitat ad sumptus mo
deratos non sufficiant possunt aliis in
sumptibus solvendis adiungi sicut
cottidie faciunt tam prelati quam lega
ti vel dicendum quod ab aliis ecclesiis spon
te oblatis accepit non exegit//
**Quare quia non diligo vos
deus scit.** Supra ostendit quod
sumptus ab eis accepit nec de cetero
accipere promittit hic ponit causam fla
h. o. causam veram i. quod a falso esti
ciam tria ostendit causam veram etc

z nēciam ī na ei9modi pseudo
de q° ita dixi q̄ sū omē me no
bis suaui z suabo michil a uob
acapi.do s̄ qr sup hoc facio vcd
dit cam sui fr̄i qui michi in tra
sucasit q̄ob v. michi sup h.c fi
cio qr no diligo vob i. michi di
mitto acape sūptus a uob ex
o dio q̄ habeo ad vob ut diceb
rent dnt pseudo argumentū ē
q̄ acape aliqu signū ē dileccōis
deus scit sup q̄ diligo vob z q̄
hoc no facit exo dio ꝯiurat a dm
testem inuocās ut sibi credat.
phil. i. test est m deus q̄m cu
pia vob omēs zc̄. / Q autem
facio. hic subdit cam nam v
tangit m. or p°. fcm sui s̄. cōa
muadi apostolū i. bi. z facia ccio
istoꝝ vom i ut ampntōe q̄rto
vomēs fine i ut quo glant̄ de
q° q̄ a facio nūc z faciā i futu
z hoc ut no acapi.do sūpt9 nam
pute occōm accipiendi vita corp
.s. pseudo qui no licet meo exe.°
q̄re occōm accipiendi vita sacbat
cm s̄. ambros.m q̄ si no acapiet
no dm pdicaret ut in quo zc̄
hoc lc. zc̄ p.° m̄ h.c ut i vemāt
tales sup sicut z nob s̄z no ac
cipiendo sicut ucc nob accepimo
z q̄ q̄b ap dicatoe cessando ꝯn
quo s. in ec tales sicut z nob.
glant̄ q̄ ec debat in. siles ec
vis apl̄is s.° m̄ h.c ut in eo i q̄
glamur. s. i acapiendo h.a. hoc
solū quebat in vematur sicut
z nob i. siles nob cessādo. s. z
desistendo ab acceptoe ut nobis
assimilent̄ ccio m̄ sic ut in eo

in quo glant̄ s. i. no acapiendo
dnt̄. m. se michil accipe in ve
mat̄ sicut z nob. i. no meliores
nobis q̄ videt̄ si nob acapemo
cipi no cita in hoc pnt nob
p ferri / Nam eius modi
pseudo. hic ondit cam dcam
ec nēciam videlicz q̄re pseudo
excludendos quoꝝ p̄uitate
describit m. vij. condicōib9 p°.
quia i offo falsi sut z no v̄i
apli s.° qr in fco dolosi i. opa
sub doli / ccio quia in exterior q̄
uisatoe ypocrite fraudulēta i tras
figurates se q̄rto quia imita
tores dyaboli i. eno dixi qu
to qr mister i no est go magnū
sexto quia in fine p dendi ibi
quoꝝ finis erit de q° na ei9
modi hoc ꝯtinuat̄ cplicat pmo
modo h.c q̄ta glant̄ zco tendunt
ec sicut nob Nam ei9moi zc̄
s.° modo sic z ūc desistet acape
ut nob assimilent̄ na ei9moi
zc̄. ccio m̄ h.c q̄ta i. no acapiendo
glant̄ ut nobis similes vide
ant̄ na ei9moi pseudo apli. i.
falsi apli no adeo missi sut ope
rarij sub doli i. dolosi cū lucē sb
spe religionis decapietes q̄ in
thy iij. habetes id. spem pieta
tis virtutē aut ei9 abnegātes
hij sut vulpes qui demoliuntur
cant. ij. capite vobis vulpes p
uulas que demoliunt̄ vineas vul
pes simulant se mortuos trahē
do lingua ut aues capiat z deca
piat sic ypocrite simulant se mor
tuos p pniam ut aliq. s. p̄bedas
acapiunt ezechielis xiij. q̄si vul
pes i. deserto transfigurantes se
in aplos xpi ondendo s. fatatem

exti ut videat ec apli x cap xx
iiij. surget enim pseudo x et pseu
do prophete et dabunt signa magna et
prodigia ita ut in errorem ducatur
si fieri potest eciam electi etc nec mirum.
sup quia ipse transfigurat se ipsum.
sathanas qui est caput eorum transfigu
rat se ut a aliis s. decipiat in ange
lum lucis ondens se in speciem xpi
vel boni angeli sicut martino pre
vatu se ondit in spe xpi in quibus
libet fantasijs non est credendum
io que fuit Josue v. ab angelo in
esau ad versariorum i. Jo iiij. probate
spiritus an ex deo sit Non est ergo ma
gnum si ministri eius s. pseudo trans
figurantur quia alia est operacio corporum
exterior in oculto a in aperto quia
que oculto fiunt / Abeis turpe
est dicere ephs v quorum s. ia minist
ri sathane qui ministrorum iusticie
finis erit secundum opera eorum sup. v. omnes
nos manifestari oportet ante
tribunal xpi ut recipiat unusquisque
prout gessit sive bonum sive malum
operum illorum secuntur illos. **Iterum
dico nequis me putet.** hic
ondit se non esse eius in floribus in
carnalibus sicut est nobilitas
generis unde primo innuit quod sic glari vi
detur esse insipiencia secundo ondit quod tu
subest sic glandi ca licima i
quam nulla glantur tacio ondit. quanta
sit in eo sic glandi fiducia ibi sed
ignobilitatem dico quanta quod sit in eo
carnali glandiam in hebrei sunt
et ego / Circa primo primo ait quod sic glari vi
detur esse in sipia quo ad homines
secundo quod et quo ad deum in quod loquor non
loquor secundum deum Circa primo primo tangit in si
piciae apparencia secundo apparenciae cau

in ut et ego modicum quod ergo ita
dixi quod supporteri in sipiam mea
iterum dico hoc s. ne quis me putet
insipientem glando s. in spiritualibus
quod pro bono facio alioquin s. si in spiri
tualibus glando reputatis me in
sipientem multo magis velut in
sipientem accipite i. accipietis me
gloriantem s. in carnalibus in sipientem
dico in hoc s. ut ego sup sicut
illi pseudo modicum quod glorier
i. secundum carne que glacio modica est
extra x. p va que gla ad tempus
stulticia est et non quod ait velut
in sipientem secundum glo quod n. in hoc ne
in sipiens esse videatur quod probacio
facit accipietis in quantum in sipientem
quia quod loquor in hac substancia glorie
i. in hac gla carnis quod quidam
magnum quod reputat tamen tamen non
sit substancia sed vanitas osee xxxij
esserunt pascat ventum non loquor
i. non loqui videor secundum sermo fiat verborum
secundum deum glo aput quem non surgit de
carne gloria sed aput deum quali
tas est glosa sed sup loquor quasi in
sipia q. d. quod non nec in sipia pro
bacio fiat / Nondum sup illud in
hac substancia glorie quod superbi glando
faciunt stupe dia et prius facaint
m. / Que dam decatata creato
rem quia fine sue delectacionis
ponunt in creatura Jer. ij. qui plus
m mutaunt glam sua in ydo
lum. ob stupescate omnes sup hoc
aliquis in acute substanciam quia glo
ria transitoria reputat quod in magis
repmances de quibus hic in hac
substancia glorie etc. Tercium de similitu
dine iniale quia similitudinem
vici ac duc ve / Propter mutaunt glo
ria sua in similitu dine vituli come

dctis fcm conta de ignominia.
pompam sicut que de m. scitorum
rumu. s. cominus rignes no
bilitate se iactat. i. mach. y. an
bis di pctors ne ti. quia gloria
eius scuts conta dcstia a lctia
am ut q demorte culpe letatis
ps Quid glaris i malicia// Q
uam multi glant. hic qd
sub est ei o. glandi ca lama v
pmo on. q dna ca e expte pse
udo aplorum. sc. q alia e expte
ipsorum ibi libent sufferts// Inp
p. tangit cam motiua sc. effcem
sequtem i ego glabor de qo sta
glar vi. ee insipiencia io tu glo
rior qm multi. s. pseudo qui iacta
bur quia diuisi catholia a doc
tores sut qui dns gat. y. nolite
plures magri fieri. etc. glant sm
carne i. sm ea que ad carne pti
net. sicut e nobilitas gnis et
ego sup sicut illi gloriabor sm
carnem ne reputer illis inferior
et sic pdicatio corum non ponatur
mee// Libenter em suffer
tis. hic subdr alia ca expte
in sorum corporum. s. quia sustine
ter sic glantes v p. o. hoc i
gnali sd in spali i sustinentibus. n.
si quis 9 ipma p. arguit insi
picienc effcem sc. sapic de effcm
ibi cu sitis ipi dr qo ita illi.
glant sm carne n est mirum libe
ter n. sufferts insipientes. i. glo
riantes in carne q est i sipia
hic no addit uelut qr insipi
ent glabat q sup no deberet
tis facere cu sitis. i. ee debeatis
sapientes yronice// Sustine
tis em hic o. in quibus suffe
rut in spali vbi quoque mala cuique

que sustinebat a pseudo que sut
quintus ex acto accepto iniciaca
vitupi. l. et despigut sic oib lesio
a e in spualibus sc. dr sruity a.
est in tpalibus et sic aut e apta
i si quis deuorat a oculta ibi
si qs accipit aut e in carnalibus
et hoc a se sr alios extollendo i.
si quis extollit. aut alios depri
mendo i si quis in facie dr qo su
stinets. n. s. si quis pseudo apo
stolorum vos in suitutem redigit
i. ex libertate q que e in caritate
redigit in suitute legis ul in
suitute ipsorum pseudo ut sarvire
ipis q refert ad lesionem i spua
libus si quis qui de ptate psumens
deuorat vra apte 9 sumendo
q refert ad lesionem i tpalibus
si quis accipit i. dolo nos capit
oculte vos seducendo ut aliqd
a nobis accipiat si quis extollit
i. de nobilitate ut ptrice se iac
tando hoc refert ad lesionem i car
nalibus si quis in facie. i. i pncia
vos cedit. i. vos vitupat i ppan
do s. nobis gens q sitis gen
tiles Ambros in facie ce dit
in cang ob in iuria irrogat q
n. xiiij. 9 nove stulti inga sup
bie// Scdm ignobilitatem
dico hic o. qta sit eo glo
ria di cofidentia ipso exp hc q no
e inferior pseudo i nobilita
te sc. q equalis pria i i quo
quis audet de qo ita sustine
tis si quis etc. hoc a dico sm ig
nobilitate qm nob obiciunt qui dns
iudei de semie abrahe se iacta
tes qs em pferts in et libent
sufferts qui nos in fini sruiuimus
in hac pte i. i potentes gloiari

De nobilitate

de genere nobilitate sed non sum
quia in quo quis illorum s. audet
audacia temeritatis s. se iactare
audet dico in insipientia quia in sapientia
est sic se iactare audeo i. audere
possum sub temeritate ergo quod iac
tare se est presumptionis quo adimi
sabilem vnde dicitur audere fatuitatis
quo ad irrationabilem vnde dicitur insipientia
ostentationis quo ad concupiscibilem
vnde dicitur audere ergo sed volo adten
tionem/ Hebrei sunt et ego Resp
ondit quarto quanta sit in eo carna
lis gloria in v ponit tria in quibus
est ei similis s. nationem generalem quia
hebreus cultum generalem singula
rem quia israelita originem specialem
quia semen abrahe Et quod ita au
deo sicut illi quia hebrei sunt lin
gua et natione ergo israelite sunt vir
tute et fide ergo semine abrahe sunt
origine non proselite ergo pares illis.
si quis illorum videtur quod fide in cor
ne ergo magis certus sum ut dic
de genere israel hebreus ex hebreis//
Nondum super i. tu sitis ipsi sapien
tes q. Quidam videntur esse sapi
entes et non sunt ut prouidi in tem
poralibus negligentes diuina Jer. iv stu
ltus populus meus non cognovit filii
insipientes sunt et uecordes sapi
entes sunt ut faciant mala Ro. i. di
centes se esse sapientes stulti facti
sunt tales sunt ypocrite Alii non no
videntur esse sapientes et sunt ut pro
uidi in diuinis negligentes eterna
i. cor iii si quis videtur inter
vos sapiens fiat stultus ut sit sapiens
sapientia n. huius/ Tercii ut videntur
esse sapientes et sunt ut prelatores no
torii Job xiii vana tacete ut pu

p° corinth. 3° ... est ... sapientiam
... et ... prudentium ...
... nonne stultam fecit deus sapientiam huius
mundi

fatuus in risu exaltat vocem
suam vir autem sapiens vix tacite
ridebit

tarem in sapientes esse loquela
n. manifestat eos Contra videntur
esse sapientes et sunt doctores
sancti de quibus pro ~~...~~
~~...~~ iii gloria sapientes possi
debunt pro iii in facie pruden
tis lucet sapientia vero sapientes
sunt qui utuntur actibus virtutum quod
patet in ductione primo in fide eccl
xxxiii homo sensatus credit
legi dei Ro. xii non plus sape
Secundo in caritate pro ix argue
sapientem et diliget te eccl i.
dilectio dei honorabilis sapientia est
Tercio in spe pro xxiv sapi
entia cum inueneris habebis in
nouissimo spem et spes tua non per.
Sapientis n. est diuina recog
noscere diligere expectare primum est fidei
secundum caritatis tertium spei de his
tribus eccl. xxiv ego mater
pulchre Quarto in prudencia pro
x sapientia est viro prudencia pro
xvi qui sapiens corde appella
bitur prudens Sapientis ~~est~~ me
digere via Quinto in temperancia
eccl xxi fatuus in risu vero
s. vir autem sapiens vix tacite pro
xxix totum spiritum suum profert
stultus sapiens differt et reser
uat in posterum Sexto in fortitu
dine pro xxiv vir sapiens for
tis est et vir doctus robustus Sep
timo in iustitia pro xx dissipat
impios rex sapiens de his in
sap. viii sobrietatem n. docet et
sapientiam et iustitiam et virtutem//
Ministri christi sunt/ postquam ostendit
se non esse minorem pseudo vnde
non debet ei preferri ~~...~~ hic
ostendit se esse superiorem vnde debet
eis et propter preeminentiam suam ostendit
preferri

in gnali ho. enumat i spali d
i laboribz plurimis tcio ondit
se belle in talibz gla<u>m</u> i si glam
oz no in firmitate/ Inprimis p<u>o</u> eriget
ministeri cmentie ho. spram pre
eminencia i ut minus sapiens
dico de go ita no sum eis i fior
ymo e maior q<u>p</u> patet/ Sic mi
stri xpi sut e ego similit sum mi
ster xpi no solum sic illi ymo
plus ego sum mist xpi hc a dico
ut minus sapiens q<u>p</u> deberem. s. re
putatiue in quo h glo. o. se co
actu ad hoc dd. Infra xij ftes
sum in sipiens/ In laboribus
plurimis. Hic enumat suas
preeminencias in spali e primo
pticta gruamina que sepe plus
q<u>p</u> pseudo sustinuit ho pticla
que sepe futa timuit ibi peri
culis flumium/ tcio afflictiones
corpis in quibz ingit uixit i
in labore erumpna qrto angus
tias ai quas assidue sensit i
pt illa que extinsecus sut In
prima ho. enuat gruamina
in nuo determinato ho. s. b aliq
nuo i audeis quinques quadra
genas. Inprimo pmo ponit gra
uamina assupta ho. illata sz sut
tollerabilia ei i carceribz tcio
illata ei portabilia i in plagis
qrto i summo horribilia i i mor
tibus dc. go ita dixi q<u>p</u> sum mist
xpi quam apti q<u>p</u> patz qz onsus sum
mister xo in laboribz plurimis q<u>p</u>
ipi sed e q<u>p</u> in apli i corp xv
frequencius i nullis laborauit in
carceribz frequencius q<u>p</u> illi de carc
ieratione act. xvi in plagis silit
onsus sum mist xpi dct xvj

plurimis

Cum multas plagas ei i cussi
sent b modum i. ultra mensura
aliorum ul b mod uituis me b
mod. qua sum e b uitute In
mortibz i. in picliis mortis fre
qt sup fuis in. Sep nos qui
uiuimus in morte tradim re
hic quit ut a impnte occum q
phil. i. su peccatum sum pmitatem
ope amicit In hoc gaudio kx
i loquit de occone pdicandi hic
de occone accipiendi uel melius
i loquit de predicatibz ua k
dnium secibz fla I Ite supi
trasfigurant se glo. ad decipi
endu quo da sicut iustu e q noc
iustu q<u>p</u> aliquis pecc Ro qmis
no sit iustu q<u>p</u> dyabolus aliq
decipiat a q<u>p</u> homo q sciat ei
iustu est q<u>p</u> deus hoc pmittat
I Ite ibidem glo cu dyabolus
bonum se fingens facit a fac
ca que q gruunt bonis anglis
no error piculosus q q. a simili
si xo se finges facit que xpo
q gruunt iubens se adorari
non e error piculosus Ro x.
no cogit iubere se flo adora
ri Quida tu dnt q<u>p</u> a hc casu
q adorat excusatur/ Alij dnt
q<u>p</u> no debet adorare h sb condi
tione tacita ul expssa. s. si tu
es xo. alit no excusat/ Ite
sup illud no loquor h deum
glo apc quemo surgit de car
ne gla gra sa comedat accu
mis nobilit Ro no comedat
abca pti se h pti aliud ut s
aliorum copatione appareat.
similiores/ Ite qm multa gla

q exo xxxiiij no sequi' tbaz ad
faciedu malu Ro quinb aplus glo
riet' in eadem n no ei eodem fine
vn no sequebat' tbam ad faci
du malum q iste sup illud ut
ning sapieb glo q debem' q co
medado se a bu faciebat a ma
le sibn go no erat exp h ming
sapieb si male go pbabat Ro lo
quit demon sapia h apparentia
no h existencia // A iudeis qu
quies xl Supius enumeravit
gravamina sub determinato nuo h
enumerat gravamina sub aliq nuo
Primo gravamina ex ppoito alieno
illata p alunde pvet ppoitu con
tingentia l t naufragiu feci ter
cio ex ppoito suo voluntarie assu
pta i ieiuniis sepe Inp a tangit
gravamina h gradus gravamin
gravioes p9 gravia h o gravioa
ibi cu ingit tercio gravissima ibi se
mel lapidatus sum go / a iudeis q
ita dixi q in plagis h mod' i ne
ita est q a iudeis quinquies i ma
bus quadragenas sup percussioes
ul plagas v namq hc est xxxvi
accepi pceptum erat i lege de
ut xxv si eu qui peccavit dignu
videt plagis pstgent eu ante
se et coram se faceret verbari p mo
sura pcti erit et plagarum mo dus
ita dicit dumtaxat ut quadragena
rium nium no excedat ne igitur
nisi corde inde dent subtrahe
bat ming q potant s vna tm e
ingis ecsus sum hoc aut agentibus
passus est act xvi ingratus ius
sit eu cedi flagellis / semel la
pidatus sum s a iudeis in civitate
ystonoma act xiiij lapidates pa
ulu traxerunt extra civitatem

estimates eu mortuum esse / ter
naufragium feci i pculi de vno
hec act xxvij qu navis i q
erat fracta e / nocte et die i pro
fundo maris fui in alto mari
tepestate detentus sic dr act
xxviij ul in pfundo maris adlitte
sic Jonas Jon ii iejuniis
sepe dei sidus que pbabat ei
in iane act xxiij Periculis
fluminum / Enumeravit gravamina
pena que sustinuit hic enumerat
picla que sepe futura timuit et
hoc viij p o n tangit picla ex
pte variarum qui ibat a velemtorum
uia i periculis fluminum / su absolute
malicia i picliis latronum h o pi
cula imminentia ex pte locorum
in fidelium quibus p dicabat su
iudeorum i picliis ex gente su ge
ntilium i periculis ex gentibus tercio pi
cula imminentia ex pte locorum in
quibus erat su q ma i / picliis
in civitate su solitaria i picliis i
solitudine sive in disserta ibi / pici
lis in mare q rto picla immine
ntia ex pte falsorum fratrum aut
quibus habitabat ibi picliis i fal
sis de go picliis fluminum sup
fui qz h ambo / hyeme iter
faciens qua vbiq ymbires assi
dui st egre dictibus fluminibus in
cirebat picliis / pitilis latronum qz
quia no valens eu occidere i civi
tate excitabat ei in via cu tn
nichil ferret q latrones eu
pent h glo / piculis i gente sup
ineo i a iudeis qz lege eorum de
stra ad xpm se qvirat eaich in
nuia hannes do mesta eius ex
ci his act xiiij / piculis ex ge
tibus ppe vinis dei rectia eruntes
p dicatoem na gentibus stulticia e

i. corp i. piculis in ciuitate i. ico
mode cum totra me dct xxx.
comota e ciuitas q cu r clama
bat magna dya cpl(ex)ssio(rum) piculis
in solitudine rhoc uel appetitibus
r bestijs ul apemna nctaurorum
ul qr i. patr erat in sidie amde
is dct xxiiij. heb xj. In solitu
dinibus errates rc piculis in
mai f. apiratis nd cemair quia
illa supis e mamt ul qu milites
nolunt inferire nc cuadent dct
xx vij. piculis in flis fribz i. he
tias rpscendo grs ij. pet sub in
ductos falsos fres qui sbint
ierunt cpplorare nrm libertate
¶ Nondu sup illud tev ugis ac
sub sum q qncqz gnu hom ugis
utitur f. vrores tortores culto
res negociatores r i cantatores
pmo vxores ad corrigendu de
qua pu. xxix ugia atqz correc
tio tribuit sapiam In his uge vsu
nand' pmo quis utit qr sapiens
gladius ul uga i manu stulti
pictosus est io nui. xxxiij ol
ietur stella ex Jacob r uga co
surget de isrl Scdo quia i ten
cone vtit uga. n. male radicata
ta nix fructificat ysa xj. egredi
etur uga de radice yesse. yesse
intpretat incedu in quo caritas
Tercio quo utit nom. ciuifi
ces sed pastores instituit ps
visitabo in uga Quarto i quibus
btit qui n. plus bibit plus sol
ue dz sic qui plus delīgt ysa.
xxiiij. I n uga ex cuact gith q
est minus r minuu q maius i ba
clo r lig displiceat tn pficit io
pu. xxxiij Noli abstrahe rc Je
i. burga biglatem Scdo torto
res ad flagellandu ut hic tum

virgis cesus sicut xpc. uga cruci
de qua hest iij. assuerus rex he
bat ugam aurea in quo caritas
uel pciositas ctra q in or po qr
fortificatiua ad pugnandu cui
eni percussus timet virga ysa xx
x. pauebit assur uga percussus
assur negociator ps ugam ini
tis sue Scdo quia co fortatiua
ad pacificand' maior. n. dolor fac
oblimsa inmore ps burga tua
r ba. Tercio qr illuiatiua ad cog
scend' qui bidet tm solu pcato
di scit q debet solue bnc ulte
sic oportuit xpm pati i. Ro. xxiij.
Jonathas uga qua tenebat in
manu tetigit fauu in quo cera
r mel r illuiati sut ocli eius Quar
to qr i flamatiua ad diligend'
no est ligni ita frigidu ul hu
midu qn accedat si ponat i for
nace sic cor si ponat ad cogi
tandu passiom caritate Judic
vj. dr q ad tactu uge i. crucis
ignis feruor de petra clicat q
sumes carnes i. carnales ad
res Tercio cultores ad placa
du sicut deus pr q duxit ugi
nem in q m scruit filiu suu vn
dr ubu insitu Jta uirga f. uga
maria fuit nobilis nascendo qr
de regali psapia ysa xj egredi
et uga de radice admirabilis fru
ctificado quia fructificat arida
Nu xvij. Inuenit ugam aaro
flor. Gracilis humiliate obedie
cam in que est ista que ascend'
sicut ugula fumi // Imitabilis
rtitudie inter ps burga direccio
nis uga regni tui hic e uga spe
cosa de q zacha. xj assumpsi mihi
duas ugas vna vocam decore
Quarto negociatores ad lucrand'

et ista in summa dicit ad in^or Quin
dam excutiaciend' ut vestes vel
bladu y sa. xxiiij. In uiga ex cu
ac^t. glos. isti sunt pmitentes qui
iuga prime excutiunt sordes pec
cato~~rum~~ catorum Alij admeac du
ut panos vel cervas/ **In labore
et erumpna.** hic determinat afflic
tiones corporis in quibus cottidie
incipit et primo quo ad motu s^o quo
ad sensum i in vigilijs tertio quo
ad victu i in fame quarto quo ad ve
stitu i in frigore In prima p^o tan
git afflictionem actionum s^o passi
onum i erumpna De p^o i labore
sup omnibus sum inst ^o operando
s. manibus i. thess. ij. nocte et die
operantes ne quem vestrum gravaremus
et erumpna morborum et cetera Infra xij.
stimulus carnis mee angelus
sathane qui et cetera In vigilijs multis
s. propterea predicatione et cetera act.
xx. protraxit sermonem usque ad me
diam noctem **In fame** hic tan
git afflictionem quo ad victu ubi tan
git primo victualium egestate s^o
egestatis diuturnitatem i riemu
nis de p^o in fame et siti i. cor
iiij usque in hac hora esurimus et
sitimus et cetera In ieiuniis multis spo
taneis vel coactis act. xxiiij. ie
iunaverunt xiiij^or diebus i nam
In frigore et nuditate frigus
De illatione noctium in dictis de
fectum remedij act. xxviij. bar
bari accensa pyra reficiebat nos
propter ymbrem que imminebat frigus
**Preter illa que extrinsecus
sunt.** Hic enumerat angustias an
quas assidue sensit dup^r primo
per quam statu omnium ecclesiarum s^o pro spa
infirmiter
li statu aliquarum personarum in quibus
in firmat. In prima implicat quasi
to dicens laborum spatis in bono
placito s. quod laboravi instante in
stancia personali in mea perse
rant in cottidiana in deus ibi
sollicitudo generali omnium ecclesiarum de
p^o ita nec dicta solum sustinui sed
preter illa que extrinsecus sunt
in corpore s. augit me sup isti
cia mea cottidiana que nec una
hora remittit s. glo. ij. thess. in
iusta oportue et cetera. Instancia dico
s. sollicitudo omnium ecclesiarum non ali
quarum tantum Ro. xij. qui prest in
sollicitudine/ **Quis infirmat**
hic tangit angustias quas se
sit pro speciali statu aliquarum perso
narum ut ondit compassionem scilicet
primo propter difficultatem ad bonum
s^o propter pronitatem ad malum ubi
quis scandalizat de p^o ita me
augit ista sollicitudo et cetera quia
quis fidelium infirmat in fide
vel in alia ieiunie ego non in
firmor dolendo s. mente ac si in
firmarer i. cor ix. factus sum
infirmis quasi infirmus Quis scan
dalizatur aliqua molestia tribu
lacionum recedendo in peccatum ego
non uror igne s. caritatis qua
ei compatiar propter ossa mea sicut
cremium aruerunt hoc est contra in
vidos qui gaudent de malis
aliorum/ **Si gloriari oportet**
post quam ondit ea que in quibus pre
eminet pseudo et in generali et in
speciali hic ondit se velle in talibus
gloriari et primo dicit quod gloriabitur in premissis
s^o ondit quod non potest gloriari in istis
deus et post dicit tertio ondit quod ad

hic tangit ampliorem miseriam gloria
tionis ibi damasci positus In qua
primo tangit grandi oportunita
tem secundo miseriam in que in firmitatis
de qua si quis cum ista sit in me s.
gloriari oportet sic oz probibus
in his que sunt in firmitatis
mee sunt gloriabor h3 in his vide
nota abicatio Jac. i. glorietur frater humi
lis etc. **Deus et pater.** hic
ondit quod de re gloriari in pre
dictis ubi adhuc confirmandum in
ducat testimonium christo implicat te
stis in necessitate ho vel testifi
cate veritate in sit quod non men
tior teste deo notificat a tribus
aeternitatis divinitatis quod deus
appriente generationis quia pa
tri in ea actualitate humanitatis
quod est benedictus in de quo i non
possum gloriari quod deus pater i. ille
qui e deus aeterna christi do
mini per generationem vel deus per
creationem eius f3 quod hoc x pr eius
f3 quod deus qui est benedictus i.
laudatus a fi de lib3 in scola scit quod
non mentior de dictis vel eciam
de dicendis f3 glo iuramento co
firmat quod dixit ul quod dauid
est ut sibi credatur/ **Dama
sci prepositus gentis.** hic
tangit ampliorem miseriam gloria
tionis que e persecutio specialis vta
git in quo primo primum persecutionis
secundo forum persecutionis ibi custo
diebat civitatem tercio in eua
sione ibi et per fenestram quarto cum
denda liberationis ibi et sic effugi
de quo damasci q. in illa civitate

hoc in accidit prepositus gentis
arethe regis i. qui sub aretha
rege illi genti preerat custo di
ebat civitatem damascenorum ad
monet s. temporibus in decorum volens
s. placere iudeis et iudei soliatus
de officio suo comprehendendo que
turbatorem audierat ut dicit am
brosius custodiebat in quam ut
me comprehenderet ne amplius pre
dicarem et per fenestram portatus
in chalatho quodam dimissus
sum a fratribus per murum civitatis et sic
effugi manus eius de hoc heretum
dicit ro b. michol dd. per fenestram
in reg xix hic raab exploratores
tores Josue in hic queritur in
timibus sepe totum pu in itinera
tua in pace producent R. iana
iusti semper producuntur in pace cordis
sed non corporis Item super illud
proclus latronum glo. non tum
nichil portaret quod latrones ca
perent contra i. corpus ult quod si di
gnum fuit ut ego eam mecum ibunt
quo pauca collectorum aliquod porta
batur cum eo R. quamvis aliud
cum portaret pecuniam non tum pre
vel alia fuit hoc alia vi
ce fuit i. Item in fame et siti
quod pu non affliget dominus fa
me animam iusti quod mi R.
quamvis non affligat animam iusti quod
in quam iustus patienter sustinet af
fligentem permittit corpus Item
in frigore et nuditate quod om. in
primum queritur regnum dei et omnia hec [Item]
adiciantur vobis R. eis adiciunt
que ad utilitatem corporis dant ali
as non nomi tum deus dare que
expedit et abstrahere que non ex
pedit Item sollicitudo omnium ecclesiarum 90

q no omis ecce erat sub cura sua
R^o quia ait om^s ecc^arum fiat distribu
tionem accomodam percaps sub cura
sua existentibus non equalem ut
dicit quod omis erat sub cura sua q^m
ad zelu caritatis sed non q^m ad of
ficiu plationis. Item sup illud in
stancia mea cottidiana glo. que
n^c una hora remittat quod non omi
hora cogitabat uel de hoc R^o mig
remittebat^r cura sed aliqn cogi
tatu 7 actu. Item sup illud quis
in firmat^r glo. in fide uel aliqua
uirtute quod utens p mortale morit^r
p ueniale no minuit^r ergo nunq infir
mat R^o quamuis p ueniale no minu
at^r hm essenciam minuat^r tn fer
ra dilacionem in feruore. Item sup i
sporta dimissus sum glo no e necesse
dimi ~~auxilium diuine~~ suffragium
quod dm sufficerit quamuis nec d3 q
implorare diuinu auxilium dn hec q
faciat q^e se necesse 7 implora diuin
diuinu auxilium qr sn eo nichil po
ssumus facere Jo. xv. R^o lo^r glo. de
adiutorio miraculoso quod facit deus p
se ipm solu no de q^m quod fiat co
c^o xi^o operando nobiscum. Item 2^a C^e effugi
tur bonus pastor no dimittat oues
7 fugit sed mercenarius Jo. x. R^o
qn quia^r p^a pastoris fuge licet
qn n^o status toaue gregis n. Item
cor hoc opponit^r Jo. xviii querebat
p^a dm no tn fugit. Item thomas
cantuariensis quamuis p^a quer^t non
tn fugit R^o quamuis tunc liceat fu
gere no tn est necesse sed stare tunc
est sup erogacionis no necessitatis
ut dicit quod a^r constia dicit pastori
quod magis expediat gregi 7 hon
diuino eu stare a^r q^a tantu^m. In primo

casu debet stare in 2° casu no
¶ Mondum sup illud sequitur capitu
raptus est in paradisum quod multi
plex e paradysus. primus e beatitu
do in creata eterna rom. ego si
aque ductus exiui de paradiso. Se
cundus e beatitudo creata luc. xxiii.
hodie mecum in paradyso. Tercius
est ecclesia triumphans apo. ii. uin
centi dabo e de ligno uite q
Quartus e ecclesia militans exe. xxx
ce dixi no fuit arbores eo in pa
dyso. Quintus e scriptura diuina ecci.
xl. gra sicut paradysus in bndic
tionibus. Sextus est pura consci
ancia em issiones tue paradys
sus malorum pu. Septimus est lo
cus uoluptatis gen ii plantauit
dns paradysum uoluptatis a princi^o
Octauus regio ubertatis gen xiii
uidit omem regionem iordanis que
uniuersa irrigabat sicut paradi
sus dni.

Si gloriari oportet Cap. xii
dicta Supius o^r quod
pseudo no sunt sibi pferendi pbo
na quia hoc i^d ostendit p p mi lia q
cie spala u p^o ponit sua de
releuacionem sublimitate comme
dacionem 2° suam p9 his dissi
militacionem i 7 ne magnitudo re
uelacionum extollat 3° comendacionis ex
cusacionem i factus sum insipiens
q^rto excusacionis cam reddit
ibi [illegible] puer q q e xcusacionis
nos Imprima 2° tangit comme
dandi scam 2° in i sao ho
mine tercio [illegible] i per
gunt glabor quarto dicatem
ibi nam etsi voluero quinto sobrie

tatem i pro a nequis Insp̄a po
mplicat tam bona f̄o excludit
cam fl̄am i no expedit tao p
mittit glandi matia spalem
ubi bemaz aut d̄t ḡo Jm̄ i pre
dictis possum glari io si i p dic
tis gloiari oportet q oportet
ap̄e pseudo no expedit quid
ap̄e se h expediat ap̄e maiuti
tentez a' f qua glari oz bema
narrando ad visiones ꝛ reue
latoes differunt ista duo hij n
manifestatoes solet fieri me
diatis a quib signis vn i sut
duo signa ꝛ signata visiones
referunt ad signa reuelatoes
ad signata vnde ɋtingit visio
nes fieri sn reuelatois i. sig
alig apparete sn cogmtoe verp q
pilla intelligunt sicut pharao
vidit spicas ꝛ vaccas gen xli
cap. xvi ꝛ balthasar digitos scribentes
in piete dan. in reuelatoes di
co dm ucl assitiue qua fit ado
ul mlr q fit de dno d̄t Scio ho
mine hic tangit comedacomes
nim s. duplice rapm ꝛ visionm
archanorꝫ p̄m usq ad tam celu
s̄o usq ad padisum i sao homi
tao sub dit sublimitate archa
norꝫ i raudiuit pmus raptus ma
gis ptinet ad contemplacom in
tellectus s̄us ad delectacom affec
tus celum n. dr a celando padi
sus sonat in loci deliciarꝫ licz
hic ordiat ꝛ legit de se tam
de alio loquit in sn come dat
ut uitet iactanciam s̄c matheus
cap. ix vidit hoiem ꝛc. s̄c Joh̄es
q̄o ult hic e discipulus ille ꝛc.
hic moyses nu xij. Erat moy

ses mitissimus ꝛc. hic paulus q̄
s. Aug̃ nichil vitati qn vos fui
dr ꝛ dicere di iactancia quo dm ui.
cuitat. Scio hoiem dico in xpo ma
uetem p gram ꝛ xpo ɋforme
alit. u. ad visiom glosam. iste
dere no potuisset sim vo p grãz
no mansisset an anos xiiij. i. xiiij.
amis an pntem narratom tot
em am fluxerunt inter visiom ꝛ
narratom ex qua appet eu hic
narrare no ex iactancia s magis
ex necitate cu em hoc tacuit ccc
xv i sapies tacebit usq ad temp9
sive dit. aut iste raptus fuisse i
sua ɋ visione qn fuit tribz die
bus ꝛc. ꝛ tribus noctibz nc come
dens nc bibens dicit vo sn i cor
manete aia viuificante ad dm cor
pus sed corpeis organis nosssu
ex corpus s. assupta ꝛ separa
ta a corpe ꝛ corpe manete mor
tuo p9 modu ad eo resuscitato
nescio deus scit qui utrumq perfi stit
te raptu hiig i. vlt̃ le genatuc
subito ꝛ q̃ violent p grãz ele
uatu intelligit a' iste raptus
s̄c lz n. nesciuit an i corpe ul
ex pbabilit tn ere dit q manc
te anima in corpe spus eius
fuit s se eleuatus triplex em
potencia est in aia uegatiua que
corpus viuificat seu sia que corp9
mouet ꝛ sensificat Intellectiua qr
aia intelligit ꝛ considerat In rap
tu q̄o isto aia pauli qm ad uega
tiuam potenciam viuificabat corp9
ab opibz aut sensitiue s. sensu
ꝛ motu mebrorꝫ eio abstracta
erat Intellectualis a' usq ad ulti
mu possibilitatis sue eleuata e at
¶ Ergo x n. e qualis possibilit intel
lectus quam est n. possibilitatem

ad intelligend' tria . s. illa que i sin
se sut ut oma corpalia p for
mas suas ipe se re que uxta se
sut sibi similia ut anglos Itē
ea que sup se sut . s. diuina esen
cia personalis rōis ut lume cogni
tōis adhuc corpus est gradus pē in
ua cognoscē cogitōe naturali sic
cognouerūt phi omnibus n . s locā
cognicio dei nālis est in serta Itē
cognicoē fidei sicut cognoscūt
fideles in p̄ria Itē cognicoē glē
s. eius essencia sicut vident sā in
patria et ultimus gradus ad q
hō in statu uie impossible ē attin
gē nisi diuina uirtute mirabiliter
eleuatē et rapiētē usq ergo ad hunc
gradū elenata ē aiā pauli ut
sic intelligit̄. raptus usq ad tā
celum hoc exponit̄ quadrup̄
s q isti tres celi pnt distingui
quadrup. p̄o m s distinccōm lo
cor sic intelligit̄ celu corpale
qd ē triplex p̄mu ē celu aerē
in quo sut aues de quo dicit̄ volū.
celi aues comedērut illud scd̄
est sydereum . s. firmamet in quo st
stelle gen̄ i . vocauit deus fir
mamentū celum terciū est em
piriū in quo sut bti qd dr̄ empirē
no a calore sed a splendore dr̄ et
spuale qr locus ē spuum cu tn ve
nera & corpus de hoc gen̄ i . In
principio creauit deus celu et terra
ad hoc celu dicit se raptu pauls
qua dm̄ vidit p̄ essenciā sicut i
illo celo videt̄ scd̄o exponit̄ sm̄
triplicē modu videndi ē n . triplex
visio s aug9 quare quelz dr̄ ce
lum corpale ymaginaria et intel
lectualis corpalis dr̄ qua dm̄ cu cor
palē videntur dei munē que
que aliq pntes in de no pnt uo
dr̄ celum qr in eo aliq reuelā
q aliquibz et late sicut balt[ha]
sar vidit manū dnī v . ymagi
dr̄ q qua videt in extasi uel
in sompno no corpa sed ymagines
corpum diuina reuelacōe sicut
petrus uigilās uidit discu plē
quadrupedibz et sppentibz &c
x e psal dormientes vaccas et
spicas gen̄ xl . intellectualis dr̄
qn nec corpus nec ymagines cor
porum vident̄ sed in tuitus mēs
in incorporeis sbancijs mira dei
potestate figit̄ ad hac visiom
raptus ē pauls vidit n . deu
se p̄ essenciam no in aliqua figā
s glo . hoc gn̄e videt̄ res que
no h̄ent ymagines sui similes
que no sut ipe s . 3o . vidit dm̄
daniel sed in figura corpali exo .
v xxxiiij vidi dnm s . 2o . ysayas
ysaye vi . vidi dnm sedentē modo
sedentē tercio m paulus Tercio
modo exponit̄ s q iste tres
celi distinguit̄ s distinccōem
iudenciū ut p primu celu in
telligat̄ i fima ierarchia an
gelor s . angli archangli uir
tutes p s celum media ierarchie
s . principatus potestates dnaciones
p terciu supma ierarchia vnde
illos de media de . . . m de illi
de media vnde illumat illos
de infima . de m illi de infima
raptus est ergo paulus usq ad
terciū ut s ita limpide dm̄ uidet
sine essencia dina sicut illi de
supma ierarchia quarto modo
exponit̄ s q ista dixuit Itē
distinguit̄ s distinccōm rerum

nescio utrum tertium celum videt cogni
cio celestium corporum secunda cognicio fui
cognicio celestium spirituum tertia cogni
cio super celestium personarum in trinita
te usque quo ad tertium celum raptus
est paulus .i. usque ad visionem dei per
essenciam// Et scio hic exponit quod
dixit tertium celum et tamen sit alius
raptus quia secundum ambrosium dicat se ce
bis raptum dicit ergo ita nescio utrum in
corpore vel extra corpus tamen scio hunc ho
minem sive in corpore manente anima
sive extra corpus assumpta nescio quo
istorum modorum deus scit quod utrumque
facere potuit scio in quantum raptus
est in paradysum glorie nam ea
qualitate quam fruuntur illi qui sunt
in celesti ierusalem apo. ij. vincenti
dabo edere de ligno vite quod est in paradi
so dei mei et audivit .scilicet percepit quia per
verba archana .scilicet dei essencia ysa.
xxiiij. secretum meum michi que non
licet .i. non est possibile homini loqui
.i. verbis explicare quia aliquis homo
non capit ea que dei sunt/ Credit
aut paulus fuisse raptus fuisse in
ierusalem in templo unde act. xxij. factum
est revertente me in ierusalem et orante
me in templo fieri in excessu mentis
etc. pro huius visionibus gloriabor pro
me autem .i. propria nobilitate secundum carne
quia sicut sum de genere abrahe nichil.
quia ego non gloriet potest etc. nichil
quia ego non glorietur potest etc. nichil in qua
prime nisi in infirmitatibus meis .i. tri
bulacionibus quas pacior non quia ipse fuit
gloriose sed sunt in gloria acquirende nec
xxiij non ne oportuit xpistum pati et
ita gloriabor in qua et vite Nam et si
voluero de revelacionibus vel visionibus
gloriari non ita ero insipiens sed forte vi
deat .n. quia veritatem dicam et glo
riabor de visio/ Insipia quidem
est gloriari de falso de malo de va
no de falso vocatur qui falso laudatur
sub nota est laudibus ut erube
scat de malo ps. qui gloriaris in ma
licia etc. de vano ysa. xl. Omnis
caro fenum et omnis/ Parcat
hic tangit commendandi se sobrie
tate et primo tangit commenda
cionis sue parvitatem secundo parvita
tis racionem ibi ne quis me existimet
dicit ergo parco quia possem de pluribus
aliis reuelacionibus dixisse diffusius gloriari
aut sed parco .i. parvum que ad com
mendacionem et gloriacionem mea
sunt verecunde nec laude parce vi
tupia parvaus nequis in firmi
bene nolens tamen existimet me esse
aliquid supra id quod videt in me esse
aut audit ab aliis dicat ex me id
est a me .i. aliquis putet me esse im
mortalem vel angelum sicut hu
ciam me crediderunt xiiij et barna
ba esse deos et voluerunt eis immo
lare act. xiiij. vel ne quis nam
nolens et detractor existimat me
super tendere per elacionem et iactan
ciam .i. quod videt in me aut audit aliquid
ex me .i. et limite mirorum morum
que vidit vel audivit/ hic q
vet super illud si gloriari oportet non expe
dit tamen ergo male facit gloriandi
Ro. licet non expediat gloriari per
se expedit tamen propter alia scilicet uti
litatem aliorum quod sequitur/ Item
scio hominem raptum aut homo acci
pit pro toto composito et ita sciebat
quod in corpore aut sive dicitur pro
parte et ita sciebat quod extra corpus
Vel si loquatur de homine proprie narracionis
hic supponit pro composito non pro
tempore revelacionis sed pro parte scilicet
anima qua raptum sciebat non tamen se

quer(itur) q(uod) sciret an cum corpus vel extra corpus vel in corpore rapi poterat ¶ Item sup(er) illud in raptu glo. i(n) (con)formitate x(risti) q(ue) ergo sciebat se esse in gloria R(espons)io licet hoc (con)tinet si non possit hoc tamen p(er) revelationem sciebat ¶ Item sive in corpore cont(ra) ex(em)plo xxxiii. non videbit me homo et vivet ergo sciebat se non vivere tamen videt deum R(espons)io hominem vivere dup(liciter) est vel actu p(ri)mo vel sic nesciebat vel actu s(ecund)o qui est sensus remotus sic sciebat se non vivere unde non videbat ut homo (con)suetus sensibus utendo ¶ Item nescio deus scit (con)t(ra) quod est q(uod) nesciret qui sciebat omnia sciret cum ergo deum sciverit hoc nescire non potuit R(espons)io verbum est i(n)tellig(endum) de p(ar)ticularibus ad beatitudinem non de omnibus universaliter ¶ Item sup(er) usque ad tertium celum glo. visio intellectualis est qua dilectio ipsa in mente videtur (con)t(ra) ergo habens caritatem scit se habere eam R(espons)io (con)ting(it) videre dilectionem non tamen scit esse caritatis dilectionem p(er) similitudinem q(uia) h(abe)t tamen dilectionem naturalem ¶ Item idem glo. visio intellectualis continet eas res q(ue) non habent similitudinem aliarum que non sunt ipse contra angelus videt angelum visione intellectuali nec tamen p(er) essentiam quia unus angelus non est in alio ergo p(er) similitudinem R(espons)io Aug(ustinus) loq(ui)t(ur) de visione intellectuali non generaliter sed specialiter de spe(cie) visionis intellectualis qua videntur que p(er) essentiam sunt in a(n)i(m)a vel dicendum q(uod) l(oquitu)r q(ui) ipse facit relationem simplicem s(cilicet) eiusdem generis i(d est) intelligibiles ad divinam

similitudine corporalium que non sunt eiusdem cum corporibus ipsis ¶ Item idem alia glo. non aliter videtur dilectio p(rese)ns in spe(cie) q(ua)m est aliter in ymaginatione sui similis Et q(uia) in mente eorum p(ro)pter ipsa (con)tinet(ur) q(ue) qui non h(abe)t caritatem nec (con)tinet ipsam p(er) essentiam ergo aliter R(espons)io aliter non (con)tinet i(d est) alio genere visionis quia utrobique in visione intellectuali sed p(rese)ns per essentiam absens p(er) speciem non q(ue) sunt alterius generis sicut ymago corporis sed eiusdem vel p(ro)p(ter) tanto dicitur q(uod) non aliter p(rese)ns aliter absens (con)tinet quia utrumque p(er) essentiam vel p(ro)pria et si p(rese)ns est vel sibi similem q(ue) est dilectio innata si absens est que est similis caritati non similitudine intencionis sicut ymago corporis sed similitudine n(atur)e ut homo hominis ¶ Item ibidem glo. i(n) virtutes hic non sunt operose ergo virtutes in patria sunt ociose ergo frustra R(espons)io lo(quitu)r de operibus virtutum exterioribus circa materiam exteriorem ut circa delectationes et similia non de interioribus ¶ Item idem alia glo. ibi una et tota virtus est amare quod videas et summa felicitas habere quod amas q(ue) ergo sola caritas et nulla virtus in patria ergo male dicitur sap(ientie) i. quod iustitia p(er)petua est et immortalis ¶ Item super Aug(ustinus) visio est tota merces non ergo summa merces est amare sed videre R(espons)io ad p(ri)mum glo. accipit amorem generaliter et sic (com)plectitur omnem virtutem non specialiter pro amore que est caritas vel q(uod) d(icitu)r una et tota dicitur quia p(rinci)palis non quia sola Ad s(ecund)um d(icendum) q(uod) i(n) habere quod amas intelligitur videre et c(etera) Nam modus habendi est (com)p(re)hensionis aptus

nt. v
nt no

¶ Item idem alia glo. s dyo. in ija
Jarchia ponit anglos archange
los principatus In scda virtutes po
testates dnacoes ut patet lib.
celestis Jarchie cap. 8 Ro dnac
accipit principatus p virtutibus reg
simuli magis ¶ Ite que no licz
homi loqui q licz loq de eternitate
et divinitate qua nichil supius et
incphabilius Ro qmus hoc possit
homo loqui de eternitate put vide
tur p speculum et in enigmate non
tn put videt facie ad faciem ¶
Item quitur aut paulus retinue
rat q vidit a no siue amicat go
dice potat si no go ei iniuria fcta
erat quia sine culpa sua visio ei
ablata erat Ro retinuiat quo
adrem saltem sed no quo ad mo
dum sciendi nec tn narrare po
terat quia multa sut sciri que no
sicut possut sicut sut dici sicut
patz in nihilo nec iniuria fuit
ei fcta quia visio fuerat ei ex g
cia spali concessa in actu adgten
dum no in hitu ad habendum i p
mm ¶ Ite qualit retinuit hut
em preenam aut psilitudinem
si preenam go adhuc preenam
detiny in debat si p similitu nez
cotrario p silitudinez deu vi
derat Ro retinuit p similitu
dine no tn qui res pus erat
quia tut nccia no erat sz i rete
su visionib in fusam et relicta

**Que magnitudo revela
conum.** Supius posuit suam co
mendacom hic ponit ps revelaci
ones suas adeo hmiliacem
v ondit p° q. hmus hmiliato sit

necessa s° q nalis et fructuosam
ibi ppter q ter dnm rogaui etc
q sibi gratia et accepta l libenter
ig. Gloriabor Jnprima pmo tag
elacois piclm scdo hmilicatis
remedium ibi datus est michi
stimulus de g° et ne q. talia in
revelata sut et ne magnitudo re
velacoum Revelacoum dr plura
lit ppt duplicem eius raptum scilz
usqz ad tercium celum et i paradi
sum magnitudo dr quia in his
revelacoibz vidit altitudinem
divine potencie/ p fuditatem di
uine sapie/ latitudinem bonitatis
et longitudinem eternitatis/ h illud
eph. iii. ut possitis cphende cu
omnibz que sit longitudo lati
tudo sublimitas et p fundi
ne g° magnitudo revelacoum
extollat me/ occasionalr i supbiaz
Angustin cetera vicia in male fac
ualet/ supbia sola in bnficiis
cauenda est/ datus e michi adeo
sz stimulus carnis mee gra
uis. s. dolor uel lateris illata pu
ssio s quosdam uel capitis ut
stimulus carnis i. teptato li
bidinis s. dr tica in gine carne
sua stimulans stimulus dico
s. anglus sathane i. anglus
malignus missus a sathana ad
mas sub uisione sed adeo ad hmi
litatis ouacom in hoc a q di
anglus sathane innuit q et si
ille stimulus sz teptacio libi
dinis no tn erat petim qz est
teptacio ab hoste non a carne
teptacio em exterior cui no con
sentit no e petim/ sz in fior s gg
g° petim veniale et si no osena

atur stimulus dicens quod me colla
fizet i. ad hoc datus est ut
me affligat et sic reprimat occasionem
motum superbie/ **Propter quod
ter dominum rogavi.** Hic ostendit
quod utilis sit humiliacio et fructuo
sa quia virtus in infirmitate perfi
citur vel narratur apostolus excel
lencius orationis sue primo frequen
tiam quia ter dominum rogavi secundo
materiam quia ut discederet et tercio
visionem ibi et dixit michi quarto visi
onis causam ibi nam virtus et de
hoc apostolus quia s. quando me affligere
bar ego super timens timore
quando et i. multociens similium
pro simili dominum rogavi ut disce
deret a me stimulus ille/ sicut in
sanguis tuis plage supponitur emp
lastrum mordax rogat medicum
ut removeat illud/ **Et dixit
michi** Ecce quarta visio tum (?) apostolo
videnti qui dixit michi/ tum apostolo
visionem sufficiat vel innuitur quia
duplex conditio divini adiutorii
s. quod sufficiens et sufficit quia ex
pedit et cum s. colafizatio quia
placet et quod excellens ibi
mea et secundo et dixit michi dominus sed
sicut bonus medicus melius in pro
videns/ sufficiat tibi gratia mea quod
s. in tanta habundancia dedi tibi
ut peccatum possis et visiones videre
et tribulationes tollerare/ Augustinus
nimis est avarus cui non sufficiat
deus nam qui non dabo quod petis quod
non esset tibi valens nam virtus i.
in infirmitate perficitur quia dum temptat
et inat roboratur et augetur Jac.
tribulacio pacienciam operatur paciencia autem
opus perfectum operatur/ **Libenter igitur
gloriabor.** Hic ostendit quod gravitas
sic humiliacio et acceptata primo quod in ea
gloriatur secundo quia in ea delectatur i.
apostolus quod placeo tercio quia per ea robo
ratur ibi cum n. in sermone glacio re
spicit semper proximum delectacio
sed ipsum roboracio dominum In prima
tria tribulationes tangit et sustine
di modum quia libenter et in quod
in infirmitatibus commodum quod inhabi
tet et secundo glossa quod s. virtus in inf
irmitate perficiatur libenter non in vitiis
gloriabor in infirmitatibus meis non
una tamen sed pluribus ut sic sustinemus
voluntarie iocunde et integre Ro. v.
non solum autem sed gloriamur in
tribulationibus ut sic habitet in me virtus
Christi quia in me consummetur et perfi
ciatur/ **Propter quod placeo mi
chi.** Hic ostendit quod in tribulatione delec
tatur vel tangit paciencie sue causam quod
duplice forma in placeo/ efficac
tem michi/ materiam ibi in infirmitatibus
finem in pro Christo/ tangit quinque genera
tribulationum que sic distinguuntur/
omnis tribulatio oritur a ex defec
tu boni sive corporalis sic est in infir
mitas sive temporalis sic est necessitas
sive mentalis sic est angustia a ex
cessu mali sive verborum sic contume
lia sive factorum sic persecutio de quo
apostolus quod quod s. tanta est utilitas tri
bulationum placeo michi i. mecum
delector non solum apud alios
glorior In infirmitatibus corporum cor
porum In contumeliis verborum In
necessitatibus i. penuriis rerum In per
secutionibus i. in fugationibus de loco
ad locum Mt. v. beati qui persecutionem
paciuntur etc. In angustiis animarum

ter

remonet

gl[ossa]

tribulacio d[u]plic[ite]r

propo. s. illatis et tollatis glo. Jo.
xv. felix in iura cuius deus est
causa rite in hijs glor. et delec
tor cum n. in sermo. excitor in (exon9)
corpe tunc potens sum i. tunc
in mente sicut debilitatio virius
hostis fortificatio alterius caro
aut est hostis spc gal. v. caro
concupiscat etc. // Factus sum
insipiens hic post sua comenda
com et humiliacom ponit comen
dacoms sue humane excusacom
quia s. ab eis comendari debuit
ubi primo ostendit quod ab eis comenda
ri debuit secundo probat hoc quod minus
minus eis quam ceteri apli fecit i.
nichil minus n. fecit tamen quod etiam
plura eis exhibuit ibi quid est n.
quod minus Circa primum primo tangit cura
primo insipiencie comendantis/
se appenday secundo comendacionis ex
cusacione i. vos me coegistis tamen
excusacionis specificationem i. ego
enim debui etc. Dicit ergo factus sum i.
factus videor insipiens sed mira
culum vos me coegistis qui scilicet
vituperatis me cum debetis apud
pseudo comendare ego n. a vobis
debui comendari sicut bonus
prelatus a subditis quod quia non feci
stis coactus in laudem meam pro
rupi argumentum est hic quod sub
diti debent laudare bonos pre
latos etiam plurimum laudemus vivos
gloriosos etc. // Nichil enim mi
nus feci hic ostendit quod minus eis
fecit minus ceteris aplis et primo
proponit hoc esse verum secundo probat hoc
multiplicatione signorum ibi
Dicit ergo ita merito debui comendari

(margin: ind. / plat. / sim duc / st dici / quidē)

nichil n. minus feci a vobis supra
ab hijs i. qui hijs vel ab hijs tunc
remotus qui sunt de modo magni
scilicet apli sicut videtur quibus dicit
sed si esset posterior tempore non tamen di
gnitate ita et Johe baptista (nomen)
posterior fuit tempore non tamen dignitate
et glo. tunc nichil minus feci quia
si sum cum nichil sicut dicunt pseu
do et sicut dicatis tamen signa apla
tus mei que me designant esse
aplum ista facta sunt per me deo acto
re super vos i. in vobis vel super
vos i. super multa viri s. plusquam
digni sitis/ hic dicit sunt signa etc.
super fui inter vos i. in omni paciencia
tribulacionum quod non propter doctrina
viri perpaciam nosatur et signis
etc. Ista iiijor signa s. paciencia si
gna prodigia et virtutes disti
guntur secundo signa aplatus aut sunt
in sustinendo sic paciencia aut in
operando et hoc vel opa mirabi
lia sunt minora et virtutes dicit
ergo in signis i. minoribus mira
culis et prodigijs i. maioribus
miraculis et virtutibus aut s. cari
tate castitate humilitate et
huius vel signis i. miraculis
ad signantibus et hoc respectu
cuius lib. temporis et ~~[illegible]~~ prodigijs
i. miraculis aliquid signantibus respe
ctu futuri temporis et virtutibus [illegible]
miraculis generaliter vel s. virtutes
sic genus ad signa et signa et pro
digia vel in signis in virtutibus i. mira
culis s. minus n. est curatio mor
borum per impositionem manuum que
quid curabiles erat per minus [illegible]
[illegible] et signis et prodigijs
i. miraculis contra minus sed signa

(margin: iiijor sig / parie; Sb)

sunt miracula maiora ut illuminacio
cecorum prodigia mirabilia ma
iora ut resuscitacio mortuorum //

Quid est ii. q[uod] minus habuis

hic ant[ur] q[uod] ceteris plura fecit qua
ceteri apl[ic]i ut primo o[stendit] q[uod] eos aptc
accipiendo corporalia bona non gra
uauit s[ecun]do q[uod] nec grauare voluit
i. ecce ego tercio hoc paratus sum ue
nire ecio q[uod] in[firmitate] palium occulte
decepit i sed esto ego vos non
grauaui quartum primo ponit qom
s[ecun]do implicat vom ibi ii q[uod] ego ipse
tacio subdit q[uod] promia quandam
l donate in ec[clesia] g[rati]o ita inestimi[n]us
fca vobis primo plus q[uod] est ii.
q[uod] minus habuistis sup[er] prime pre
ceteris eccl[es]ijs i. q[uod] ecce eccl[es]ie habuit
p[ro]fectos ii q[uod] ego ipse non grauaui
vos accipiendo s[cilicet] mea h[ec] a[utem] non e
minus sed plus q[uod] tu putatis in
iniuriam / hic quint[ur] sup[er] illud an
gelus sathane glo[sa] angelus ma
lignus in subadeo ta sathana
contra h[oc] vi. que conuersio xpi ad be
lial R[espon]sio xpe et belial quamuis
q[ue] veniat in suba ft alicq[ue] non
tu in m[en]te ul in fine facie di vn
q[ue]ueniunt h[oc] q[uod] non semp[er] ¶ Ite
sup[er] i. stimulus carnis glo[sa] tep
tacio que fit acarne s[ecundu]m e p[re]ccm
et sicut non co[n]senciat q[ue] ec p[re]ccm
voluntariu[m] R[espon]sio q[uod] p[ri]mus huius tepta
p[ri]mis motibus non sit volunta
ria dure e tu voluntaria i tep
tacoe qua voluntas non cohibuit
¶ Ite sup[er] illud ap[osto]li q[uod] tu diu[i]m ro
gam glo[sa] h[ic] vane times q[uod] huius
timor sit et mudanus p[re]ccm e
R[espon]sio huius timor sit et mudanus
p[re]ccm e g[rati]o huius timor di dup[lex]

ut h[oc] q[uod] sonat in fragilitate sic
non est culpa sed pena ul h[oc] q[uod] so
nat in viciu[m] quo homo nimius
timet p[er]ic[u]li sue h[oc] est culpa p[ri]
modo accipit[ur] hic non s[ecun]do ¶ Ite et
dixit in te[xtu] q[uod] a[utem] placebat h[oc] volu
tate dei et h[oc] exaudiri debebat
a[utem] non erat p[ro]babat R[espon]sio non p[ro]babat h[oc]
voluntate dei n[on] tu peccabat qua
voluntate dei in hac p[ar]te ignorabat
¶ Ite sup[er] i. sufficiat tibi gra[cia] q[uod] d[ixit]
non do q[uod] petis q[uod] Jo[hannes] v. scimus q[uod] a
audit nos q[uod] q[uo]d peccamus R[espon]sio illud
i[n]telligit[ur] de utilibus ad salu[te]m uel
quia audit iustos quia corporalem utili
tate sed non s[ecundu]m ad voluntatem ¶
Ite a nobis debui commendari q[uod]
h[oc] in mo egimus commendacionis epl[is]
R[espon]sio hoc non erat ip[s]e siu i digen
ciam sed corp[or]e ¶ Ite sup[er] illud
nichil n. minus fca glo[sa] non e m
nor illis ut nec in predicacione
nec in signis contra xpi erat vi
carius petrus q[uod] non paulus R[espon]sio q[uod]
ui maior eet in mun[er]e dicte non
tu in p[re]dicacione i. i gra[cia] et vsu p[re]di
candi ¶ Ite ibidem nec xpus h[oc]
sed Johe[s] vi[ri] baptizauit q[uod] q[uod] ma
in. Ego a te debeo baptizari R[espon]sio
i lo[co] de bapto in iori hic de ex
riori / Ite sup[er] illud Jo. iii. ii quis
renatus fuit et g[rati]o si Johe[s] bap
tizatus non fuit iregnum i troire
non debuit R[espon]sio q[ua]ndo Johe[s] fuit
i[n] ouercratus tocasus non du erat
baptismus subpter[i]p. institutus ¶
Item sup[er] illud virtus i infirmitate
p[er]ficit / Q[uia] infirmitas corporalis
multa bona facit p[ri]mo a p[re]ccis octo
nalr sanat Jac. v. infirmat ali
quis in uobis inducat p[res]biteros ecc[lesi]e
et t p[er] et non i p[re]ccis est di. ei p[ro]u
xx. luor vibicis absterget ma

multa bo[na] corl[is] infirmitas facit

la / Sedo a furtis peccatis preservat sicut
timor mortis a furto ecce xxxvj In
firmitas carnis sobria reddit aiaz
Tercio carne domat et spm robo
rat sicut virga disciplina cum i fir
mor tunc potens Quarto qr viris
superbia humiliat sic gelubot / exemplum
in antiocho i. machab x Job dz sa
gitte in me et Quinto contemptum
mundi quia gnat sicut amaritudo
cibum quod sequitur in terra me i firmitas et
plaga crudeli icerbitas Job x. ve
det autem manus vite mee versus
eum languebat meo et Sexto
iter ad dominum accelerat sicut virga pu
ges ammum sic eger querit medi
cum / Septimo divini amoris evidens
signum prebet prv. iij. Quem diligit corrigit fi
lium non alienum Jo. x Ecce quem
amas infirmatur tobie xij qr accep
tus eras deo necesse fuit ut temptatio probaret te

Ecce tercio
hoc paratus sum ve
nire ad vos.

Supra dixit quod eos
non gravavit hic dicit quod nec gravare
proponit ubi primo ostendit quod in suo adue
ntu eos non gravabit secundo hoc probat
quod solam eorum salutem querit ibi non enim
quero que vestra sunt tercio probat hoc
quod pro salute eorum se et sua exponit
ibi ego autem libentissime dicit ergo Ita non
gravavi vos sed nec gravare propo
no quia ecce tercio hic id est tercia vice
paratus sum venire non quia iam bis
venissem sed semel veneram tamen bis
paratus venire sed non veni tamen
tercium vice paratus sum venire et non ve
ni unde tercio paratus fuit non quod paratus
fuit venire tercio tercio quod ipse non
accipiendo scilicet victum unde et super glo ne
videatur tunc talis de abstinuisse ne

non hic predicacionis accipiat **Non enim
quero que vestra sunt.** Hic probat
per deum quod solam eorum salutem querit
unde circa hoc primo excludit a se crimen
sue obliquitatis quod non querit tempora
lia secundo subdit rectitudinem quod querit
spiritualia ibi sed nos tercio dicit eorum oppor
tunitate ibi nec enim debet dicit ergo non
enim quero que vestra sunt scilicet divicias
vestras in auro et argento ysa. xiij.
Ecce ego suscitabo super vos me
dos qui argentum non querunt et
aurum non velint sed quero super vos
id est vestrum salutem quia hoc dicit fecit
dominus pactum cum platis quod secum
gen xiiij. da mihi animas cetera tolle
tibi et ideo non quero vestra quod nec de
beo nec enim debent filii spirituales
parentibus spiritualibus thezaurizare
id est divicias congregare sed debe
ant eis necessaria prebere secundum illud exo
dus honora patrem tuum et cetera sed po
tius parentes spirituales debent
thezaurizare filiis spiritualibus
quod ego libenter faciam ego enim
libentissime quod ex perfecta caritate
que non fit ex caritate in sapientie
sic libenter quod ex perfecta caritate libera
quod ex parte facta libentissime impe
dam vobis spiritualia et temporalia
in ministerio meo sicut iam fecit
xj. alias ecclesias spoliavi in mi
sterium meum Nec solum hoc sed ego
ipse super impendar id est super impe
sam vero impedam me ipsum pro
animabus vestris id est pro salute animarum ve
strarum dimidium perfecta caritas hic
est ut unusquisque pro fratribus paratus
sit et mori phil. ij. Sed et si immo
lor super obsequium fidei vestre gau
deo et congratulor omnibus vobis super
impedam id est quod sed ego vos diligens
plus quam pseudo super vos diligunt

Dilige proximu

a uobis q pseudo / felix plat aug
a ffecto tanta qr libentissie sollicitu
do nlla qr impediaz et sup i pen
dar / Intencio vera qr paiabz dilec
cio forma qr lz plus vos diligens
rc. Nondu q ad diligend. pro
ximu astingunt nos vij / pmo si
culu n. ecci xiij. Omne anal dili
git sibi simile lconcs n. dep du
capera debilibz sui guns languent
pora thaun ad usaryis resiste
do iuuat suos sic formica iuuat
aliam in amore supportando si
irronabilibz e tanq nexus q
plus in homibz Scdo docume
tu sacre scpture expresse n. et bo
nis credendu e et cosilio corp
acquiescedu ecci vij. no te pige
at visitare infirmos exhoc n. ma
gis in dilcoe firmabi xo. xiij
nemm q q debeat. i. Jo. iij non
diligamus ubo neqz lingua s3 o.
re / Tcio pceptu di qui i ore
xpo dr Jo. xv. hoc e pcepti meu
si pceptu sub pena mortis e t
ne i. Jo iij. qui no diligit manz
i morte omib n. qui o dit f. s. h.
et sanus rc. Quarto exemplu xpi
sicut scptor exm vim et appba
tu sequit et discipls magrm eps.
v. Imitatores mei estote et ambu
late in dilcoe sicut xpc i. Jo iiij bi
dens dilex nos et nos debemus
alt altrm dilige / Quinto pru di
lectois res n. paiosa libent ha
bet ut sollicite custo dit . meh
em pciosius dilcoe ait ulsi
dedit homo omez sbam q beey
to p mu batudis libet i cedit
ho p via sine q no pt venire ad
patriam optata Jac. i. Beatus vir
qui suffert temptacionem. i. corp iij.

No vidit vs ab. Septio facilitas et
delectibilitas amoris oia n. diffi
cilia facilia et ppe nlla facit amor.
Jn. i. Jo. v. pcs madatu de dilec
cione dei et madatu eius gma no
sunt ergo ad dilcom mutuaz ligat
vinculum aquo nllus pt falli co
git absolui in ducit documetu
aquo nllus pt falli cogit pcep
tum aquo nullus pt exempi tra
hit exm aquo nllus dz dirui at
git pcm cui nemo pt equari al
liat pmm q ab omibz dz inte
di monz / facilitas aqua nullus
pt excusari // **Sed esto ego uos non grauaui.** Hic q
nllm corp apte guauit n. eg
uare pmittit hic o q eos ocul
te palam no decepio ut ho
me h. cta poicoe quit ibi nunq
paliquos / Tercio poicom destru
ibi rogam tytu quarto pbat q de
struxit i no eodm spu ambula
uimus quarto pomit duo pma
pcedat dui de facili ho ad q poss
apponi scda cu eem astutus de
go ita vos no guaui s3 esto i.
ponat hoc ego vos no guaui
pme qr hoc forte bn gcediat
sed cu eem astutus i. callidus
in malo dolo vos cepi i. decepi
vos palios s. a uobis extorquedo
dolus e cu a. pcendit et aliud
simulat dolus malus e callidi
tas sui machinaco ad circuueniē
du altrm et fallendu adhita nunq
paliquos corp quos misi ad vos
circuuenii vos q. d. no eccii xx. hm
indicte ipsi sic et minister eius ///
Rogaui tytum hic posicom
destruit ondens q fideles mi

tios ad eos misit quorum unum p°
describit ar°ie s° a societate
ibi et misi tecum fratrem i. nisi ut
tytus de g° ita no decepi vos
quod patet quia rogaui tytu venire
ad vos et misi cum illo fratrem s. bar
naba vel luca de quo missus fu
illo fratrem cuius laus e i. c. d°
nisi tytus vos circumuenit q. d.
no enim opus boni viri circumuenire
alios// **Nonne eodem spu**
hic probat quod tytus eos no circu
primo quia legatus spus sci scdo
quia expssus imitator apli ibi
nonne eisdem vestigiis de g°
t° no eodem spu i. eadem voluntate
vel ductu eiusdem spus sci cuius
ductu agunt sci Ro° viii quicumque spu
dei aguntur hii filii dei sunt ambu
lauimus ego et tytus nonne eisdem
vestigiis i. eisdem opposicionibus
exterioribus que s. sunt vestigia
exterioris voluntatis bene vel male
ait° ab fructibus eorum cognosce
tis eos/ **Olym putatis** su
perius posuit sua commendacionem ex
cusacionis et humiliacionem hic ponit ex
cusacionis sue causam racionabilem resp°
ondet quod hoc facit propter veritatem et
honorem sed quia propter eorum i. bono
edificacionem i. anima aut kmi
tacio quod et propter incitanda q° apud
eos venerint sua afflictionem i.
neciem cum venerit In prima causa ex
cusacionem suam primo tangit eorum
opionem suam s° sua in tencionem vec
tam ibi coram deo de g° Ita di
poi quod nc pmc nc palin vos grauaui
vel decepi sed forsitam oli
i. iam dudum est putatis quod hec di
ce do sup excusemus nos sup.

vos qui vos reos in aliquo scenacen
tes sed no hc est ymo coram deo
i. teste deo in xpo i. in xpi veri
te vel honore loquimur dicendo
hoc no qui reos excusando sup
enim sic ex deo coram deo in xpo
loquimur oia n. sup que diximus
vel de reuelacione vel de tribula
tione vel de aliis karissimi ca. quod dili
go vos plurimum vel caiores quod
plus corpus karissimi quod sicut aua
propter edificacionem mrm sup di
vinus Ro° xiiii que edificacionis
sunt in vice custodiamus// **Timeo
enim ne forte cum venero.**
hic ondit quod sup dicta dixit
excusando se propter eorum correc
tionem a malo in qua veniat ubi
primo tangit suam sollicitudinem
s° sollicitudinis causam ibi no qua
les nolo tecum cause specifica
tionem ibi ne forte contenciones de
g° Ita oia facio propter edificacionem
et ne timeo n. ne forte cum vene
ro sup ad vos no quales volo
i. correctos in venia vos forte
de quod hoc erat in eorum arbitrii li
bertate et ego in veniam anos
qualem no vultis sup me i. ve
nire s. contristans vos et punien
tes apltus n. erat blandus
terribilis mal. eze xli. duas fa
cies habebat cherub plenitudo
sciencie sigt paulum qui et sum
pcius sermone sed no sua facie
leonis ad malos et faciem hominis
ad bonos g° paulus timebat vo
lebat proponebat venire in veri
tatem venire felix prelatus qui sic
timet de periculo sub ditorum vel
boni eorum venit ut corrigat i.
venit correctos a' in venitur

corriges/ **Ne forte contentiones**
Hic specificat vii mala de quibus
timet subditus que distinguit
scilicet malum hominis aut est in corde aut
in verbo aut in alio signo si in cor-
de est minorum vel maiorum scilicet emulo-
nes aut contentiones scilicet inflaciones aut
indifferenter scilicet susurrones si
in alio signo aut inchoativo ma-
li scilicet sediciones aut completivo
scilicet dissensiones de quo glosa ratione
et hoc ne forte contentiones de mi-
tis et dignitate prelatorum et bapti-
statorum emulaciones i. invidie minorum
vel maiorum Job v. parvulum occidit
invidia animositates quoad vindictam
in repeticione rerum quia i. Ro. xii
michi vindictam et ego retribuam
dissensiones i. odia inde orta
susurraciones i. occulta semina
discordiarum Eccli. xxviii susur-
ro et bilinguis maledictus de-
tractiones ex odio sequentes In-
flaciones maiorum quia minores
i. corporum vel vos inflaciones se-
diciones i. tumultus ad pugnam
sicut inter nos et Notandum super i.
expaciscens nos quod quidam accu-
sant quidam excusant quidam
recusant que possunt fieri et bene
et male/ Accusant ergo boni bene
sicut Joseph accusavit fratres apud
patrem crimine pessimo ergo accu-
savit quod palpatores viciorum et
fratres circa acceptatores personarum
apud patrem qui potat pro dec-
no abesse quod proditores criminum
sunt omne pessimo quod mundo accusa-
tores electorum talis accusacio
est hic accelerianda quia non est in
inferno accusacio inter cetera pl.

Accusat mali et male sicut iudei
paulum Act. xxiiii audita te-
cum vertit accusacio tua Isti sunt
filii filii dyaboli de apoc. xii
proiectus est accusator fratrum
suorum talis accusacionem sustinere du[rum]
est in passagine eius signum dicitur
Mt. xxvii cum ihesus accusaretur
a principibus sacerdotum nichil respondit/
Excusant autem boni et bene sicut
apostolus hic excusans de se arguit
dubitantes iudeos de infidelitate/
Jo. xv nunc autem excusacionem non
habent/ Excusat mali et male
Luc. xiiii Rogo te habe me ex-
cusatum Cupidi n. luxuriosi et
superbi excusant se quia tam oc-
cupantur circa temporalia quod non possunt
creaturis vacare Ps. Non decli-
nes cor meum in verba malicie
ad ex. ex. Recusat autem boni et
bene quia malum culpe sicut Jose-
ph Gen. xxxix adolescens autem
recusabat stuprum cum regina
infestante Recusat mali et
male quia bonum gratie Heb. xii
videte ne recusetis loquentem
xxxii sed heu multi recusant
graciam xpi quia cum ipse paratus
sit dare ipsi tamen nolunt accipere//
Ne iterum cum venero Hic
ostendit quod super dicta dixit ipse vi-
tandam suam afflictionem que
ad eos venit vel tangit circa pro-
dispensandi fortitudinem quoad dolendi
nimium humiliet me deus circa
meam humilitatem i. supprimi
dicat et de quo glosa timeo et hoc
et timeo ne iterum sicut prius cum
venero ad vos humiliet me

Co. i. affligat me apud vos ut lu
geam multos ex hiis qui ante peccaverunt
secundum epistolam post baptismum peccaverit
pv. xvii dolor patris filius stultus
i. Re. xv lugeat samuel saul
cunctis diebus. peccaverunt multi et non
egerunt penitentiam non solum de pre
dictis sed et de immundicia i. de
luxuria contra naturam et fornicatio
nem cum meretricibus coniugatis et im
pudicitia cum solutis que gesserunt
hec sunt ea de operibus carnis que
sunt gal. v. manifesta sunt opera
carnis que sunt fornicatio et immu
dicia et impudicitia. Et nondum
est hic quod quidam peccant et agunt
penitentiam hii sunt imperfecti sicut filius
prodigus luc. xv. super ii gau
deo non quia contristati estis sed quia
contristati estis ad penitentiam de hiis
est gaudendum quia luc. xv. gau
dium est angelis dei super uno pec
catore penitentiam agente. Alii pec
cant non agunt penitentiam hii sunt re
probi de quibus Je. viii nemo quod
bonum loquitur. nullus qui agat
penitentiam super peccato suo dicens quid
feci de hiis dolendum sicut dicitur
hic. Tertii nec peccant nec agunt penitentiam
hii sunt angeli boni de quibus ii. Re. xiiii
Sicut angelus dei sic et dominus
meus rex ut nec benedictione nec male
dictione moveatur et de hiis est admi
randum. Quarti non peccant et tamen agunt
penitentiam hii sunt valde perfecti sicut Job
xl. ego penitentiam in favilla et cine
re. de hiis est super erogandum apoc. iii.
quos amo arguo et castigo emula
re ergo et age penitentiam et hic queritur
super illud nonne quo que vera sunt
glo. sicut Joseph in egipto fru

menta vendens non argentum quere
bat quam gen. xlii legitur quod primo
emerunt pecuniam xpo. ut loquitur
hic de ultima venditione ul poag
in prima magis intendebat eos re
gi subicere quam corpora pecunias
extorquere unde non querebat ar
gentum principaliter. Item debent
filii thezaurizare parentibus quod
ergo malefecerunt principes ecclesias
large dotando xpo. non thezauriza
bit prelatis sed ecclesie et pauperum
necessitati. Item super illud aio sita
tes glo. i. repetitione rerum suarum
vel vindicte quia non licet sua in
iudicio repetere quam i. Cor. vi.
omnia michi licent quia repetere
mea. Item leuit. xxiiii dentem pro
dente etc. xpo. ad primum licet sua re
petere sine scandalo non licet cum
scandalo sicut est de hiis omnibus
que semper licet. Ad secundum dico quod sed
talionis licet repetere legitime et
publice non private. Item super
illud non egerunt penitentiam glo. ad
agendum penitentiam non sufficit mo
res in melius commutare et a ma
lis recedere contra ut aut quod pe
nitentiam peccata mala deflere
et flenda iterum non committere. xpo.
non habendi tempus satisfacien
di satis sufficiunt illa duo sed
habendi tempus non. Item i. de agunt
homines penitentiam ante baptismum ita
tamen ut baptizentur quod lc. xxi. sine
penitentia sunt dona dei glo. baptis
mus non requirit gemitum neque
planctum xpo. hic loquitur de penitentia i.
tiora i. de exteriora quod non requirit
baptismus Item idem glo. si collata
fuerit gratia nobis prima peccata ita nobis

gravabunt sic aliqui gaude p ei
quod p̃nt hoiem dampnare sic
enim mortale q mortale exce
dit de male in infinitum quod de
male quantumque multiplicetur
non equatur morti xpo nunquam de
male quantumcumque multiplicetur equatur
mortali ad glo dei qui ibrunt p
accionem non penam

cap xiii

Ecce tercio hoc venio ad vos. Supius i cor
rectos redarguit et conminat de
malis que sibi imponebant
et candebant in quibus ei pse
udo psēbant hic tacite hor
tatur eos ut se corrigant et hoc
mor modis primo n. predicit
se ad eos corrigendos venturum
quod ostendit se esse potentem ad eos
corrigendum ibi an experimentum
quibus tercio monet eos ut se
examinent an eius adventum
i vos in vos reparare quanto ostendit
se desiderare spontaneam correc
tionem eorum i ordinem aut dicit
si mihi. Quantum ad primum primo dicit se ve
turum iudicem secundo dicit iudicaturum
ordine iuris ore duorum tercio
sententie rigorem ibi predixi n.
dicit quod Quia timeo ne cum ve
nero tales vos inveniam
quales nolo quia esset tercio hoc
apparatu s non adventu venio
ad vos cum n. veni e pates fui
sed vobis tunc veni enim tercio dicit
non quia ut vobis venissem sed quia
vobis pates fueat et tunc iorr
duorum vel trium stabit .i. fir
mum erit omne verbum accusatorum
q. d. in iudicio erit dampnum accusatus

verbo duorum vel tribus testibus appba
to similiter habetur deut. xvii in
ore duorum etc. / **Predixi n. et predico.** Hic comminatur sine ri
gorem et primo ampliat predic
tionem innocentium sufficiam secundo
futurae sine severitatem i qui si ve
nero dicit ergo cum vera credam
duobus vel tribus testimoniis testimonio
corrigam predixi autem vobis ut
presens .i. cum fui presens apud vos
et predico nunc absens secundo vel qua
lis sum i verbo per epistolam absen
tes tales et presentes i facto quam
si venero condicionem appomt
secundo illud Jac iiii quamde ut di
catis si dominus voluerit non percam
his qui an peccaverunt et epistolam sup
pecaverunt primo iudicabo sin de
ceptione prov deut .i. nam accipie
tis personam eius quam dicit iudicium
est / Augustinus in iudice se venturum
comminatur ne non invaniat quos co
deprenet / **An experimentum queritis.** Hic ostendit se habere
potestatem ad vos corrigendum
secundo ad hoc probandum
tangit mor primo quia xpistus in me
operatur eo loquitur secundo quia in eis
ipse miracla opatur ibi qui i
nobis non infirmatur tercio quia xpistus
in seipso vivit in na si crucifixus
est quanto quia vivit sive eos par
ticipes efficit ibi na et nos in
firmi sumus vere potens est
ipse qui fidelibus dat loquelam
qui opatur verbum nam qui evacuavit
in se vivit qui talis alios vita
tribuit atque potentie domino acce
pit apostolus sup alios potestatem

z hoc est qd dr Jta eu venco no
peam z vere aliquis de ptate
eius dubitans querere't potat ne
hoc fiat sub d' an exprimet
eius. i. xo quitis. i. solus expun
ptatem xpi quid xpc in me
loqr z in quo sup omia possu.
phil. ult omia possum in eo
qui me confortat Augs. mouris
est d'ine scripture p sone dei
tribue' qd in nobis faciat qui i
nobis sit querere no debetis nc
de eius ptate dubitare qz ipe
xpc in nobis. i. int nos no in
firmat' sed potens est in nobis. i.
no impotens s potens apparet ex hijs
que int nos fecit. s. ex miraclis
z donis hoc aut dr ut ait Am
brosius ne dubitet se posse ab eo
puniri etc. Et nondu qd in eo xs
loqu xpc dr qui ~~xpc~~ sicut xpc
loqr xpc. n. ~~loqur~~ locutus est
pimo uiac' Jo. viij. nunc at qui
ris me interficere hoiem qui locutus
sum vobis veritatem quam a. Scdo
euident' Jo xviij. ego palam
locutus sum mudo z xvij. manife
stam nome tuu hominibus. Tercio
feruent' caut' vz eua ma lique
fta e ut dilectus locutus e Je xxiij
nome uba mea Quarto spualr Jo.
vj. uba que ego loquor spc et
uita sut Quinto ordinabilr qz
cepit facere z docere/ pb dne qs
crediderit/ Sexto p' denter vn stu
pebat omes sup p'dencia z im
sis eius eius Jo. xij qui misit
me ipe m'a datu in dedit qd di
cam z qd loquar/ Septio utilr.
lue vo. loquebat' illis de regno

loqur xpc intus ipsi

dei Jo. Jam vos mudi estis ppt
smone locutus sum vobis Jo vij. nuqz
sic locutus est homo sic. ad ex eplu
hius nigr debemus loqui sepc
pl'r pimo uiac' sn falsitate.
zach viij. loquimi vnusquisqz
veritatem cu pximo suo Scdo eui
dent' sn duplicitate/ pb Ignar
in parabolis os meu loquar Ter
cio feruent' sn tepiditate. ysa.
xl. loquimi ad cor ierlm ex.
i. appollo act. xviij qui erat
e doctus ibum dni z feruens
spu loquebat'. Quarto spualr
sn feditate. i. pe. iiij si quis
loqr quasi smones dei Qui
to ordinaliter sn confusione
Jac. ij. sic loquimi z sic facite
Sexto prudent' sn temeritate
pb os meu loquet' sapientia
z medio Septio vtilr sn va
nitate pb loquebar de testimonijs
dei. i. loquebat' varijs linguis
sed heu qz vnj. dr Nemo qd
boni est lor. fides gignit veri
tatem caritas feruore spes
spualitate fortitudo cui decia
prudentia p'dencia Justicia ordi
nabilitate tpancia vtilitatem/
Nam si crucifixus est
ex. hic ond' qd xpc in seipo
viuit vbi accone hic p° ond'
s. qd nam mortus est s° s. qd
in mortalis e i s viuit ex. de
go Nam q. z uc potens e Na
z si cafixus e ex infirmitate i.
carnis assupte sed tu viuit ex
uirtute dei. i. ex uirtute qua deus
est R° vj. xpc resurges ex
mortuis iam no morit'/ Na
z nos infirmi hic ond' qd xpc

cos mte sue pricipes efficiat. v.
tangit tria primo quos faciat prin
cipes scd'o in quo faciat pricipes ibi
sed vivimus tercio p quid faciat pri
cipes i ex virtute dei dicit g'o q' tra
dito q' vivit ex virtute d. p'o i fir
mus fiunt Nam et nos sup qui fi
mus in illo minores b eo i firmi su
mus in illo i ad eius imitacionem nec
ta patimur in pnti i corpo sz nos
a' in firmi vos aut fortes sed vi
vemus cum eo i nos vive ordine
p eum in nobis s. corrigendi et hec
ex virtute dei i p virtute a nobis
deo datam ad iudicandum nos et
hic et in futuro vel sic Nam infirmi
sumus in illo sicut prius quo ad mu
tu sed vivemus sup cum illo vita
glie i i sibi beatitudine qua vivit
in nobis i nobis sine in eo sapien
tes viribus quo ad primum et hec virtu
te dei quo ad modum / **Vos met
ipsos temptate** Supius p duxit
primo sum adventum scd'o sua pratem
ad eos corrigendum hic tercio mo
net eos ad se examinandum ubi
primo monet eos ad hoc faciendum
scd'o ad se cognoscendum i an non
cognoscatis vos metipsos tercio
promit se in exemplum i xpo a' q' cog
sceretis Ergo primo hortatur ad exami
nacionem scd'o docet examinacionis modum
i si estis in fide tercio tangit ex
aminandi sufficiam i ipi vos pro
bate dicit g'o Ista pratem ideo vos
p'mune di tai veniam non pram et
lo nosmetipsos non alios temptate
i considerate supbe s. si estis i
fide i corpo xi s. si nosmetipsos iudi
caremus non utique iudicaremur et si
estis in fide et ipi vos probate si

estis i in opibus bonis quia fides
sine opibus mortua e Jac. ii. Gal. vi.
opus suum pbet unusquisque **An
non cognoscatis** hic hortatur eos
ad seipsos cognoscendum ubi primo ex
citat eos ad status sui cognicionem
scd'o subdit status sui proprietatem
ibi quia xpc ihc tercio i plicat
carendi possibilitate i ni forte re
probi dicit g'o animo cognoscatis vos
metipsos q' multi mala sciunt et se
ipsos nesciunt sicut oculus seipsum
non videt et tn alios videt cogno
scatis in q' hoc quia xpc ihc i nob
est p fidem et bona opa s. porcz
in struccionem dulcis hospes ane sc
est et i qua in nobis ni forte re
probi estis recedentes a doctrina
q' prius recepistis et ab eo q' prius
fuistis sicut moneta cadens a precio
vel amittens liraturam repba est
terra non fructificans heb. vi. terra p
ferens spinas et tribulos repba e
et maledicto proxima spo aut q' q'
sic de vobis q' cognoscatis exim
s. qua me vos esi q' non sumus re
probi nec in fide nec i pntate cor
rigendi vel s. alios cognoscere in
adventu meo ad nos in quo dure
vita punima et corrigam / **Oram
aut deum** Supius monuit eos
ut se examinent an eius ad ven
tum hic o' se desiderare correc
cionem eorum et hoc quadrupliciter signo
primo q' precibus orat ut nichil ma
li faciant scd'o q' gaudet cum nichil
mali faciunt ibi gaudemus n. gn
nos in firmi tercio q' orat vel i
bono proficiat ibi hoc a' oramus
quarto q' hoc scribit ut se corrigant
ibi Jo. in hic absens scribo quinto
ma primo aptat eos cum maiuus sc'o

ondit quare sz ut no in veiat
q punendu ibi no ut nos pro
ba tto ondit q tut no oporteb
timere aduentu suu ibi no n
possumus aliq dt go oramus q
ita no sumus repbi a sed oramus
dm qui solus pt amalo custodi
re p'bus sub ditus esto domino
z ora eum sap xo no possum te
continens ut deus ut nichil ma
li faciat b. n. dz homo petere
sz humilit no sicut phariseus q no
ibi oramus sapientr q notatur
i deum qui s. pt dare utiliter
q no. i ut nichil michi faciat
non pecuniam no vindictam etc.
Non ut nos hic sub d quare
orat v p'mo excludit a se ma
cula in tencoen so subdit veram
ibi sed ut nos de go q ta oramus
no ut nos pcamus i. appeamus
probati i. potentes extendo po
testate in vra punitoe sed pocius
oramus ut vos q boni est fa
atis no solum amalis cauea
tis nos a sumus i. appeamus utre
pbi i. no probi z quasi in pcate
no in vementes in vobis emendi
cemus z v pcatum vram expca
mus z si correcti fuits fidelis p
latus qui mulceat humilit ibi no ut
pcamus vtalit i sed ut rē simp
ibi nos aut ut repbi **Non n**
possumus hic ondit q si caueat
amalo, no oportebit time aduēt
suo q q veritate no pt punire n mal
v p ondit in q contr eos nich pt
i. q veritate de g n n possumus ad u
sus veritate s. vite ul iusticie ul doc
trine. vn q h' pcipicti no z obedītis

q veritate tuenda. In hoc n q ho
auitate deniat impetes z im
sumus Anshelmus qui pt id q e
no q pcat ul exo te dic tanto ma
gis pcusitat est in illum Xo sup
pincipes no sut timori boni ope
ris sed mali etc. in eo q non
linquimus pares sumus ctio q
tollet ome delictum cessabit
oms plato hinc pt suum illud
q dr illud solum possumus quod
iure possumus **Gaudemus n**
qm nos hic q procis orat ut
nichil mali faciant hic ond
q gaudet cu nichil mali faciunt
ibi ondit ho q no gaudet de coro
punitoe so q gaudet de coro sa
tate ibi vos aute potentes de go
ita vc desideramus ut pcamus
q repbi gaudemus n qm vel qm
in firmi sumus i. no valentes ex
ercere ptatem nram in punie
do qu nichil puniendu in ve
nimus q est contra multos qui gau
dent de malefiis sub ditoru ut
possint pecuniam extorque
vel de b quitaio iudicare unde
dicat caueat b qua si possum
attingē i. pndere winthwo hec
spe luet vos aut potentes est
i. no timentes iudicau pt boni
tate vite ure Nec solum gaude
mus sed etia hoc oramus consu
macoem in bono i. vera bono p
fecti sitis eius q sumacoemb vi
di finem latu man datu tuum
nimis **Ideo hic absens scri**
bo hic q pcis orat ut nichil
mali faciant q gaudet cu nich
mali faciunt q orat ut i bono p
ficiant hic on q io scribit ut

sic se corrigat ubi implicat in-
scribens absencia sui sollicitu-
dine in tenciom i ut no pns
auctoritate i p potestate sine
i in edificacom et hec e q de sta-
ne hoc oro et desidero q patet
io in · hic absens scribo sz ut
corrigatis vos ut no pns dur
agam sup q vellem agam i q
p ptatem ligandi s et solvendi
cum xvi q cuqz solveris rc q
michi dedit dos gal ii · qui opatus
e petro in aplatu rc ded in
q in edificacom no in destructoz
i ut edifice vos no destruam si
mile tet s p sicut secures da-
tur artifici ad edificandu non
destruend sz quq ex illa de st
at ysa olim fecerunt struc.

De cetero fratres gaudete

hic e tercia cultia ps pncipalis
huius eple ubi pmo salutacom
et narracom posuit eple q clu-
sionem in qua q clusione inte dic-
tos ad statu bonum reducere
quadrips pmo monendo scdo
pmittendo i rdens pr tercio salu-
tando ibi salutate in vice quo
orando i p · gra dni nri hic enim
in or solent mone ad bonu ops
monita pmissa blandimenta su-
ffragia qui pma monet ut quz
bonos actus qui sut fugere
malum facere bonu doce bene
amare fem amare pximu p
duo respiciunt actum opis alia
duo actum oris qrtu actum
cordis dicit go de cetero qi qu
usqz correxi vos de male fcis
sed de cetero fres gaudete i facia-
te unde s gaudend decima

do s a malo filistes in gaudete
in dno semp pfecti estote per-
feccom sufficiencie s in fide et
moribus hnc opando cum b vesti-
tis pfici sicut et pr vr celestis
pfectus est exhortamini vos ma-
iores illos qui st minores i corp
porum omnes disant et exhortet
q d sapite vos minores cu maio-
ribus phil ii idipm senciteo pa-
cem habentes omnes adin vicem
heb xii pace sequimini cu oibz
et sanctimoniam et si hoc fecitis dns
pacis et dileccois eris de dit jo xiii
madatu novum do vobis ut dili-
gatis in vice erit vobiscu adiu-
vans vos felix ille cuius dileccois
iocundus pre senctute q sic sta-
tus pfatus pre cotemptu terrene
opulencie sermo pficuus pre
exhortacom gre benignus ung
pp unanimitate veritatis co-
nicte pacificus pre unitatem
caritatis comitatus dns apter
gium in p dictis / **Salutate
in vicem**. hic ostatur actu sa-
lutandi ubi pmo apeat salu-
tacom mutuam i scripis scdo
madat eis salute ab aliis ibi
salutant vos dt go salutate i
vice i osculo sco ut sit saluta-
cio mutua i vice affectuosa in
osculo qrdo sa sco no i osculo
adulatorio quo absalo osculaba-
tur pplm ii reg xv. No osculo
salutorio quo joab osculabatur
amasa ii reg xx / No osculo p-
ditorio quo iudas osculabatur
ihm mt xxvi No osculo i pu-
dico quo mulier osculabatur
iuvenem meretricem pu vii Sed

in o[ra]c[u]lo s[an]c[t]o s[i]c[ut] h[abe]t[ur] R[omanorum] ultimo
p[ro]ximo cessa ult[imo] salutat vos o[mn]es
s[an]c[t]i simil[ite]r h[abe]t[ur] ph[i]l[ippensium] ult[imo] **Gra**
d[omi]ni n[ost]ri / hic o[rati]o m[...] te dict[is]
eos reducere ad bonu[m] ora[n]do
p[ro] eis v[e]l p[ro]p[ter]ea i[n]si[n]uat p[ro]p[ri]a c[ari]tate
h[oc] implorat c[ari]tatis gr[ati]a tu[a] ca
ly[...] h[ab]itac[i]o[n]e[m] i[d est] h[ab]e[tur] cu[m] o[mn]ib[us] vobis
c[ari]tate exhortat[ur] in h[abi]ta[n]t[es] p[er]mane[n]
tia[m] i[d est] semp[er] i[n]si[n]uat[ur] est bona
[...]h[abi]tacio melior p[er]ma[n]sio optia
de q[uo] gr[ati]a [...] salutat vos o[mn]es
s[an]c[t]i desidera[n]tes [...] diectes
gr[ati]a d[omi]ni n[ost]ri [...] p[ec]ca[tor]es co
[...] eph[esios] in aug[ustino] gr[ati]a saluta[n]t es
tis c[ari]tatis dei i[d est] [...] ex c[ari]
tate filiu[m] mittens Jo[hannis] [...] deus
dilexit mund[u]m ut filiu[m] [unigenitum]
su[u]m [unigenitum] daret [...]
sp[iritu]s s[an]c[t]i i[d est] sp[iritu]s s[an]c[t]us qui e[st] [...]
cio p[at]ris et filii vel sp[iritu]s s[an]c[t]us nob[is]
p[re]dicta s[cilicet] gr[ati]a[m] c[ari]tate [...]
ca[n]s [...] cu[m] o[mn]ib[us] nob[is] i[n]cipien
tib[us] p[ro]ficiencib[us] p[er]fectis a[...] i[d est]
ita fiat et tangitur c[ari]tatis su[...]
exprimit[ur] [...] ad [...] [...]
tate[m] s[cilicet] ih[es]u xp[ist]i dei p[at]ris et
s[piritus] s[ancti] [...] addonorum [...]
s[cilicet] gr[ati]e que app[ro]p[ri]at[ur] filio c[ari]tas q[ue]
app[ro]p[ri]at p[at]ri [...] que app[ro]p[ri]at[ur]
sp[irit]ui s[an]c[t]o p[er] gr[ati]am [...] p[ec]ca[ta] debent
[...] mita augent[ur] p[ro] com
[...] suffragia [...]
[...] filio gr[ati]a p[at]ri
c[ari]tas sp[irit]ui s[an]c[t]o [...] solet
[...] gr[ati]a quadrupli
[...] s[cilicet] p[ec]c[at]is [...] vali
tatis s[...] p[ec]catem dicebat
h[ab]et [...] valde [...] mirabilis
es d[omi]ne et facies tua plena est
gr[ati]arum [...] dicebat sapie[n]s ca[pitulo] xliiii

laudem[que] [...] gl[ori]osos [...]
[...] in gr[ati]a [...] sua [...] i[n] fine
capituli [...] [...] et de [...]
gr[ati]am [...] s[cilicet] [...] car[...] [...]
[...] de xp[ist]o luc[e] in [...] puer
[...] p[ro]ficiebat sapi[enti]a etate [...] [...]
ap[u]d d[eum] [...] de [...] [...]
luc[e] in [...] gr[ati]a [...] [...]
[...] in [...] [...] i[n] xp[ist]o s[cilicet] [...]
implicat[ur] in illis in[...] [...]
d[omi]ni n[ost]ri ih[es]u xp[ist]i d[omi]ni i[n] quo p[ec]cat
[...] in quo p[ro]pinquitas i[n] quo
[...] in quo [...] c[ari]tas [...] ei
[...] gr[ati]am [...] in[...] Jo[hannis]
verbu[m] caro f[act]um e[st] et [...] verbum
[...] quia deus erat [...]
caro f[act]um est [...] p[ro]pinquitas [...]
[...] in nobis [...] vidi
[...] gl[ori]am ei[us] [...] io[hannis] [...]
[...] plenu[m] gr[ati]e et [...] [...] c[ari]
tas solet attribui sp[ecia]l[ite]r [...]
[...] actus [...] videlicet p[re]
[...] di in diligendo et [...] di
i[d est] Jo[hannis] iiii in hoc est c[ari]tas non
q[uasi] dileximus d[eu]m sed qu[ia] ip[s]e p[ri]
or dilexit nos Jo[hannis] xvi [...] ip[s]e
amat vos [...] in [...]
do Ja[cobi] i [...] datu[m] op[timum] i[d est] Jo[hannis]
videte qualem c[ari]tatem dedit
deus ut filii dei no[minemur] [...] p[ro]p[ter] [...]
endi [...] c[ari]tas [...]
e eph[esios] in c[ari]tate radicati [...]
est p[ri]ncipiu[m] o[mn]i[u]m [...]
a[...] io ei attribuim[us] c[ari]tatem
sp[irit]ui s[an]c[t]o [...] dictis [...]
hic qu[...] d[...] vel trin
[...] o[mn]e [...] in multis [...]
sib[i] plura requirit[ur] [...]
du[m] est duorum aut trium [...]
[...] sed [...] plures requirit
[...] simil[ite]r loq[ui]t[ur]

fruus

in omnibus alijs quod nulla est probatio
probatio apostoli auctoritatis R° non
ius per quod alij loquuntur non tamen prophe
tantibus loquitur uel qui non di
misit in eis qui loquitur eius spiritali
dono et mandato. Item si estis
in fide ipsi vos probate quod aut lo
quitur de fide informi aut forte si
de informi quod illa non sufficiat ad
salutem si de formata quod illa non
potest sciri ab homine R° loquitur de fide
formata que quamvis non possit sciri
certitudinaliter potest tamen sciri probabiliter
per aliqua signa. Item an non cog
noscitis quia ihesus christus in vobis est quod Job
vero si venerit ad me non videbo eum
R° quod christus est in homine non potest sci
ri certitudinaliter sed tamen probabiliter.
Item spero quod cognoscetis quia non su
mus reprobi quod 2 xi ipse satha
nas transfigurant sicut ministri
iustitie R° quamvis opera gratie non
possit distingui statim ad apparentiam
potest tamen per aliqua opera spiritalia maxi
me occulta. Item super illud.
oramus ut nichil mali faciatis
glossa sine gratia nullum sine cogitando
sine volando et amando magis
do faciunt bonum quam peccantes multa
faciunt de genere bonorum R° id est lo
quitur de bono completo sed meritorie
gle non de quocumque genere ut legitur
de quacumque gratia generaliter non
spiritaliter de gratia gratum faciente.
Item ibi glossa Augustinus quod pelagium quod
dicebat omnem habere dicebat quando
peccare vel in parte habemus ut sine
adiutorio gratie divine hoc implere
possimus quod hoc dicere est hereticum
quod nullus peccat nisi voluntarie quod
si vult potest non peccare R° non

peccare sicut non videtur dicere aug.
contra 1 peccatum non fieri aut sine hoc cum
peccatum non sine p° modo potest non peccare
sine gratia sed non potest. Secundum alios
potest homo vitare omne peccatum morta
le ad tempus sine gratia sed non potest
diu. Secundum alios potest homo vitare
sine gratia omnia peccata mortalia in singula
ri et divisim sed non in universali et co
niuncti. Item in edificationem non in de
structionem quod est id est ut evellas et de
struas etc. R° destruere simpliciter non
est destruere simpliciter sed construere
quia vitium nichil est. Item super
illud caritas dei glossa per quam con
fertur caritas accepit spiritum sanctum non quod
per R° caritas ut est virtus spiritalis
accepit spiritum sanctum ut a nullis rei
principe et motore aliarum apparatu
per que est p^m et universale principium //
Sub scripta tabula ordinis epistolarum
beati pauli apostoli et earum quae le
guntur in ecclesia dei quoto sunt ca
pitulo et quota parte.

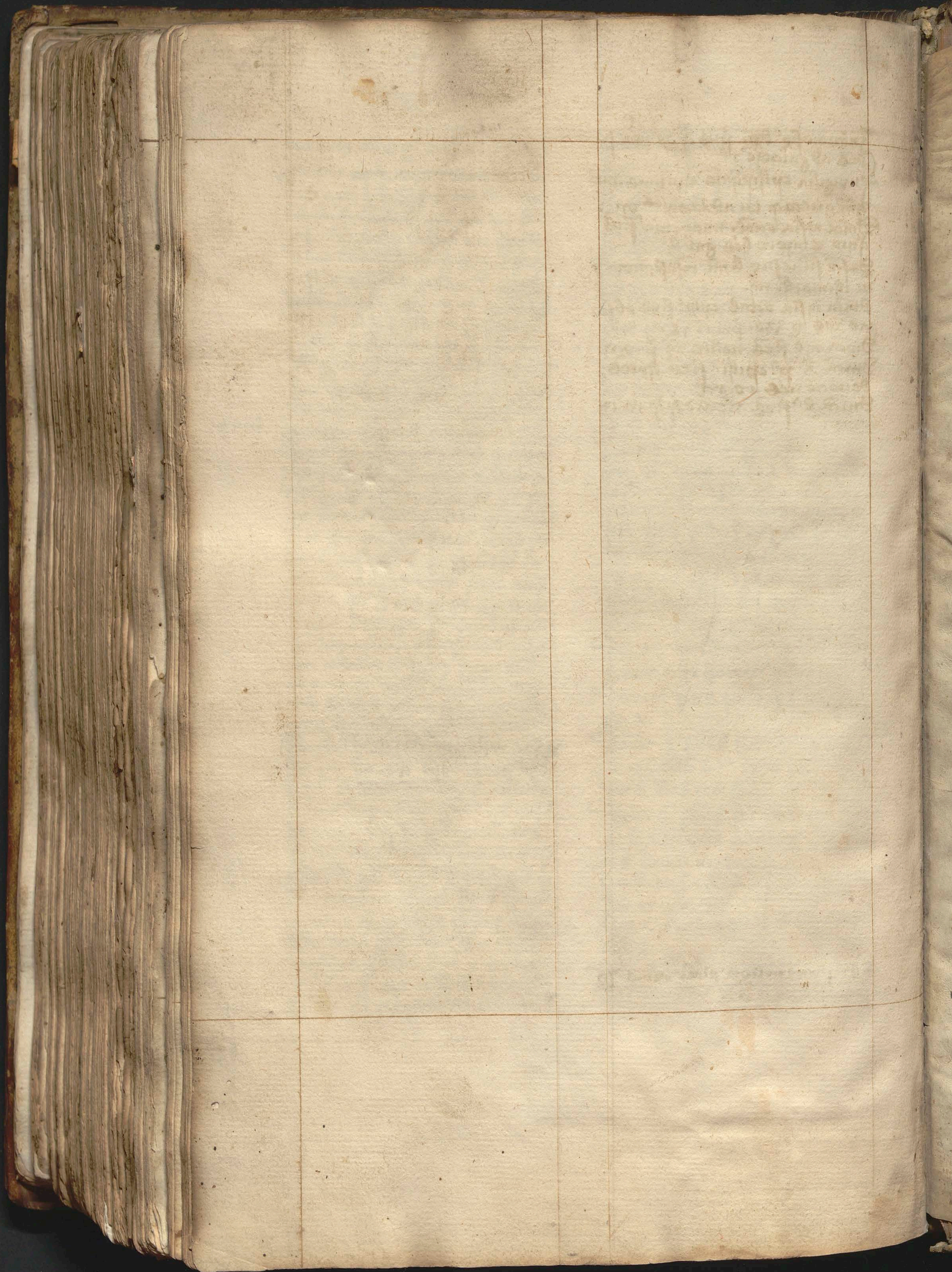
Dominica prima in adventu ab epistola fratres
scientes quia hora est iam. ro. 1.
Dominica 2 fratres quecumque scripta sunt
ro. 1.
Dominica 3 fratres gaudete philippenses.
4. Sabbato quatuor temporum fratres roga
mus vos etc.
Dominica 4 fratres sic nos existimet homo. 1. cor.
4. In vigilia nativitatis domini pau
lus servus ro. 1.
In 1 missa christi apparuit gratia
dei etc.
In 2 christi apparuit benignitas
tyt. 3.
In 3 multipharie multis modis heb. 1.
De sancto thoma omnis pontifex heb.

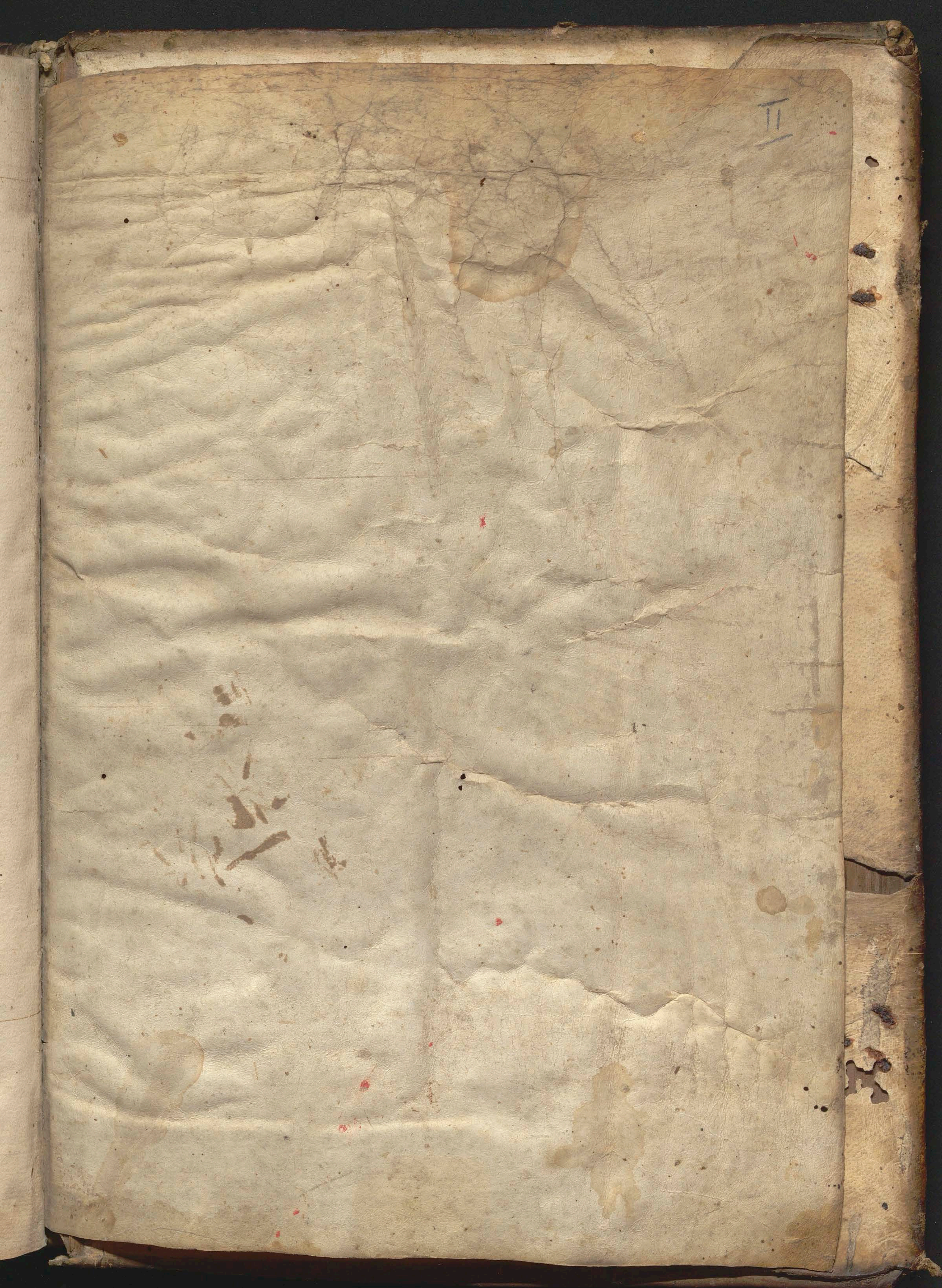
In circumcisione domini prius quam veniret fi-
des ad galathas 3o.
In vigilia epiphanie Scimus autem
quoniam quecumque lo. ad Romanos iii.
Dominica infra octavas nativitatis fratres
quanto tempore heres gal. 4.
De sancto silvestro [illegible] testificor
2 thimoth. iiii.
Dominica infra octavas epiphanie fratres obsecro
vos per [illegible] Romanos 12.
Dominica prima fratres nolite esse [illegible] ro. xii
Dominica 2a post epiphaniam fratres habentes
donationes ro. xii.
Dominica 3a fratres nemini quicquam ro. 13

v

v Sir iust9 gpn. arbor | 18
vgn 9008 | Bt9 1002

8 Ipse [illegible] in [illegible] [illegible] 76
[illegible] 307

II

[illegible]

Veni sancte spiritus reple tuorum corda fidelium et tui amoris [illegible]

in eis ignem accende qui per diversitatem linguarum [illegible]

